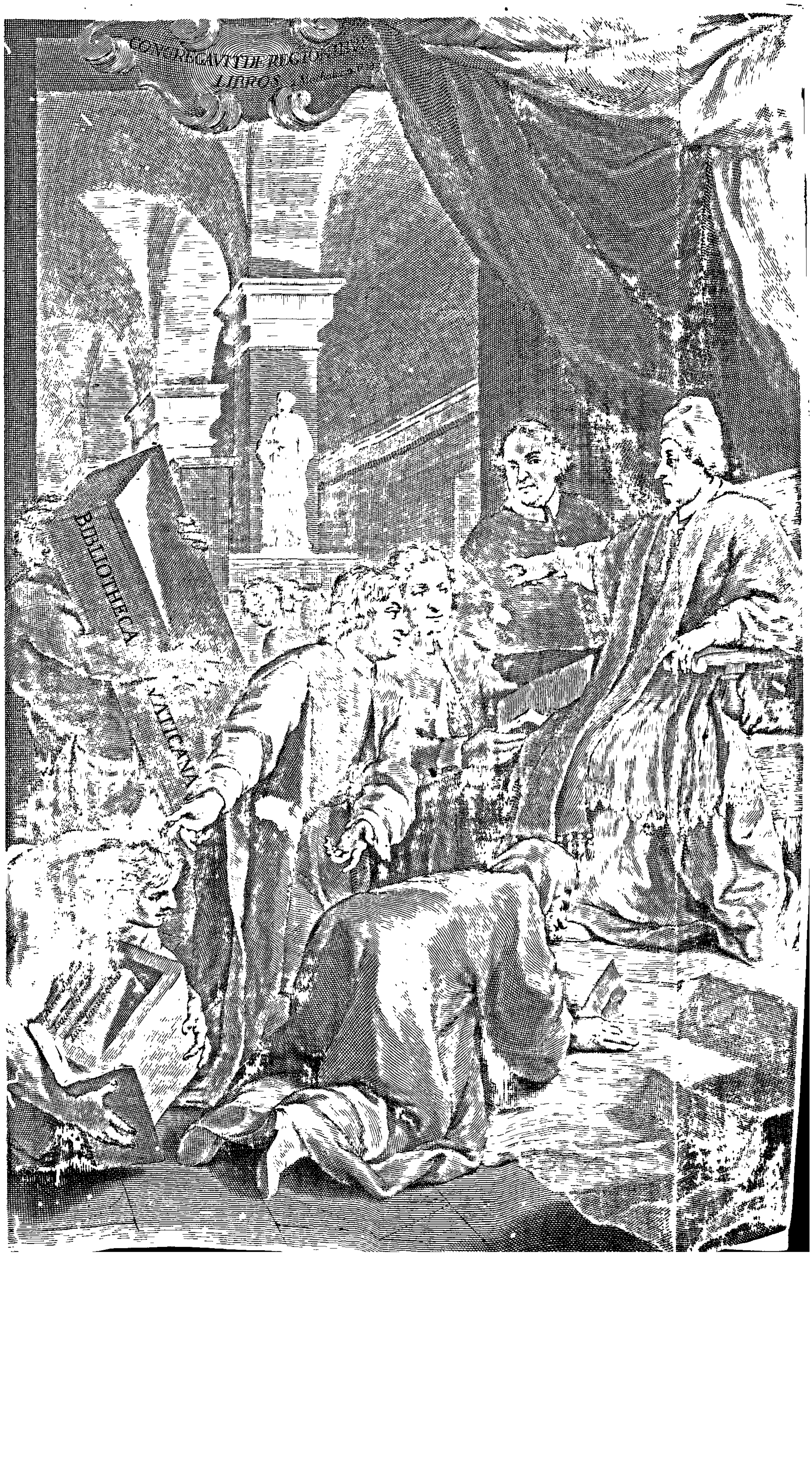
00051057

BOMBAY BRANCH
OF THE
ROYAL ASIATIC SOCIETY.
TOWN HALL, BOMBAY.

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 15 June, 2016

BIBLIOTHECÆ
ORIENTALIS
CLEMENTINO-VATICANÆ
TOMUS PRIMUS
DE
SCRIPTORIBUS SYRIS ORTHODOXIS.

LIBROS
BIBLIOTHECA
VATICANA

CLEMENTINO-VATICANA

Manuſcriptos Codices Syriacos, Arabicos, Perſicos, Turcicos, Hebraicos, Samaritanos, Armenicos, Æthiopicos, Græcos, Ægyptiacos, Ibericos, & Malabaricos,

JUSSU ET MUNIFICENTIA

PONTIFICIS MAXIMI

Ex Oriente conquiſitos, comparatos, avectos, & Bibliothecæ Vaticanæ addictos

ADDITA SINGULORUM AUCTORUM VITA,

SYRUS MARONITA

Sacræ Theologiæ Doctor, atque in eadem Bibliotheca Vaticana linguarum Syriacæ & Arabicæ Scriptor.

51057

Eques Petrus Leo Ghezzius inv. et del. *Vincentius Franceschini sculp.*

SUPERIORUM FACULTATE.

00051057

SANCTISSIMO PATRI

CLEMENTI XI.

PONTIFICI MAXIMO.

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

PERPETUAM FELICITATEM.

E*A eſt humanarum rerum conditio*, Beatissime Pater, *ut diuturnis laboribus ad ſummum perductæ, mox præcipiti ruina ad infimum relabantur; neque diu-*

tiùs

tiùs illa ipſa conſiſtant, in quibus de parta nominis immortalitate humana ſibi temeritas fruſtrà blanditur. Imperia enim toto orbe celeberrima, & magnificentiſſima illorum monumenta ita conciderunt, ut veſtigia ipſa inſignium operum irritâ plerumque curioſitate quærantur. Verùm enimverò etſi veterum populorum, Græcorum potiſſimùm Romanorumque, opes temporum viciſſitudo, ac diuturnitas afflixit; literas tamen non abolevit: deletâque primæva Imperii majeſtate, non potuit ſapientia obliterari. Præclaris enim literarum monumentis expreſſa vivunt adhuc illuſtrium hominum ingenia, doctrinæque ſcriptis traditæ ad perennem poſteritatis memoriam eruditionemque propagatæ ſunt, ac tantorum Regnorum gloria meliore ſui parte ſuperavit.

Solas tamen, Beatissime Pater, *Syriaci nominis Nationes, (quæ, ſi ab ora Mediterranei maris ad Tigrin uſque, qui Meſopotamiam à Perſide diſpeſcit, perpetuo tractu comprehenſas cenſeamus, benè multæ ſunt,) ab omni memoria integras excidiſſe, veteremque illarum fortunam funditùs everſam nulla ſui parte ſuperſtitem eſſe dolebamus. Adeò nulla imperii majeſtas, nullus literarum ſplendor, nulla religionis dignitas, nulla opum copia uſquam apparebat. Quamquam enim vetuſtiſſimæ doctiſſimæque gentis ſapientia Scriptorum ſuorum commentariis conſignata mori non poterat; utpote quæ immortalem quandam naturam ab humano animo, unde ipſi genus eſt, trahit; exundante tamen per Orientis regiones Mahometicæ ſuperſtitionis barbarie, veluti erroris ſtultitiæque commercium peroſa, ſeſe in tenebras abdiderat, in quibus plurium ſæculorum ſpatio ſepulta delituit.*

Tandem

Tandem verò ex latebris illis tui Sideris, Beatissime Pater, *fulgore iter monſtrante*, *egregiarum mentium ſoboles educta eſt. Itum eſt in deſertas terras: circumluſtrata barbaricis in oris diſſita Monachorum Archiva & Bibliothecæ: extracti, velut è tumulis ſuis, Sapientum Syrorum ſpirantes adhuc in ſuis libris vultus: unguentiſque delibuti, ut* Platonis *utar verbis, Poëtæ, Philoſophi, Theologi, & coronâ redimiti, non ut Homerum cenſuit idem Plato tractandum, extra urbem pulſi, ſed contra in hanc urbium Reginam novo triumphi genere invecti ſunt. Quod non ſine aliqua veri ſignificatione fermè accidit ſub diebus Natali Salvatoris noſtri ſacris, quem primi ex gentibus adoravere Chaldæi: ut illorum ſapientia per illos ipſos auſpicatiſſimos dies nova quadam nativitate per* Te *reviviſceret.*

Similis rerum ſpecies animo occurſabat aliquando, quum tuis auſpiciis, Beatissime Pater, *Nilum prænavigarem. Oritur ſiquidem Nilus incertis toti Antiquitati fontibus, & per immenſum longitudinis ſpatium deſerta oberrans, arenis receptus conditur aliquot dierum itinere, rursùsque velut ex alio fonte conceptus editur, & novum alveum intendit: mox iterùm in cuniculos mergitur, inquit* Plinius, *viginti dierum deſertis, atque ubi iterùm ſenſerit hominem, proſilit fonte illo, quem Nigrim vocavere. Non abſimilem Syriacæ literaturæ fortunam fuiſſe, mecum ipſe reputabam. Incertis quippè fontibus nata, per mille atque ſexcentos annos, quot fermè duravit Aſſyriorum & Chaldæorum Imperium, magna literarum atque literatorum affluentia excurrit: cujus rei teſtem locupletem habemus expreſſam Prophetarum libris, toto-*

que terrarum Orbe vulgatam illius gentis ſapientiam. Perſarum poſteà, & Græcorum armis atque dominatione anguſtioribus coërcita ripis, iter coëgit; donec Romanis, Parthiſque alternante fortuna imperantibus, terram præceps ſubiit. Mox Chriſtianæ religionis favore emerſit, quo tempore floruerunt Archelaus, Jacobus Niſibita, Ephræm, Maruthas, Iſaac, Jacobus Sarugenſis, aliique clariſſimi Scriptores; & Scholæ ſacris literis apertæ, quas Junilius Africanus, Theodorus Lector, & Dionyſius Patriarcha celebrant. Paulò poſt oppreſſa per Saracenos Syrorum libertate, Religio atque bonæ artes in abditos Cœnobitarum & Eremicolarum receſſus atque inhoſpitales terras ſe receperunt; donec felicibus tui Pontificatus annis, Chaldaica eruditio, tuæ Sanctitatis conſiliis, imperio & ope, in hominum frequentiam, atque è tenebris in publicam lucem prodiit. Veluti eum Pontificem expectaſſet, qui & ſapientiſſimus eſſet, & ſapientum virorum æquus & juſtus æſtimator, qui literis pretium ponere ſciret, quem omnigenæ eruditionis opes delectarent, quem rursùs afflictiſſimarum Nationum miſericordia caperet, qui demùm miſeros non modò ſublevare, ſed paterno etiam affectu complecti ſoleret.

Et hæc quidem propria Summi Pontificis decora, quem omnium populorum ac gentium amantiſſimum parentem eſſe decet, in TE uno conjuncta eminere, fama ſub tui Pontificatus initium per omnes Orientis provincias prædicaverat. Sed famæ licet certæ non credebant Syri, genus hominum, ut ait Herodianus, minimè credulum. Verùm pertinacia etiam ingenia, procedente tui auſpicatiſſimi Principatus curſu, beneficiorum, quæ in eas gentes poſteà

contu-

contuliſti, copia atque magnitudo tandem expugnavit. Quum ſcilicet viderent, Gabrielis Syrorum Maronitarum Patriarchæ pro pallio ab Apoſtolica Sede impetrando Legatum inſolito honore & paterna benevolentia à SANCTITATE TUA *exceptum, & cum donis Pontificiæ liberalitatis teſtibus in Syriam remiſſum. Jacobum itidem ejuſdem Gabrielis Succeſſorem,* BEATITUDINIS TUÆ *opera, conſilio, auctoritate, miſſa etiam in Phœniciam legatione, propriæ Sedi reſtitutum, compoſita inter diſſidentes Maronitarum principes pace: honorificis inſuper per eam occaſionem legationibus cohoneſtatos Monachos Maronitas. Iberiæ prætereà Principem tuæ,* BEATISSIME PATER, *beneficentiæ teſtem locupletiſſimum, Apoſtolicorum Miſſorum agmine ſtipatum, in patriam poſtliminio revertentem. Duos ſimiliter in Aſſyria & Chaldæa Patriarchas tua auctoritate & providentia conſtitutos, tuiſque auſpiciis Catholicam fidem, Neſtoriana ſecta nequidquam oblatrante, refloreſcentem. Scholas inſuper in Ægypto Coptorum juvenum commoditati apertas, conductis annuo ſtipendio ejuſdem Nationis magiſtris. Tentatam rursùs in Æthiopiam expeditionem,* TE *Pontifice profectò digniſſimam, eamque fortaſsè omnium, quæ hactenus in eas provincias decretæ fuerunt, feliciſſimam futuram, ſi* SANCTITATIS TUÆ *amori atque vigilantiæ, Dioſcorianorum in Romanum nomen immane odium minùs obſtitiſset. Quum legerent Epiſtolas* SANCTITATIS TUÆ *amoris plenas, quibus Samuelem Alexandrinum Græcorum Patriarcham ad Eccleſiæ Catholicæ ſinum, ad communis nempè Parentis, amplexus confugientem, ea qua ſoles humanitate excipiebas: & geminas ad Cyrillum ſcriptas, Græcorum Antiochenum*

Patriarcham , quem ut Orthodoxam veritatem agnoſceret , agnitamque ex animo ſuſciperet, invitabas. Quum libros percurrerent benè multos, Syriaca, Arabica, & Armena lingua tuis impenſis in Urbe typis excuſos, & ad Orientis provincias tranſmiſſos. Quum audirent Syros advenas ad oſculum pedum tuorum cum ſingularis benignitatis ſignificatione admiſſos, & ſublevatam non modica pecunia Orientalium Nationum in Urbe Seminariorum inopiam. Quum intelligerent inſtauratas auctaſque Ædes, à S. Pio V. Armenorum Hoſpitio olim deſtinatas: Præſulum etiam, Sacerdotumque ejuſdem Nationis ad Urbem pietatis cauſa venientium, quos anteà loci anguſtia excludebat, novis exſtructis ædificiis commoditati conſultum. Amplum inſuper Maronitis Monachis Antonianis Hoſpitium apud Eccleſiam SS. Marcellini , & Petri apertum : Ejuſdem præthereà Ordinis Cœnobitis Armenis datas Conſtitutiones: & peregrinis Meſopotamiæ Epiſcopis domum & annuos redditus in Urbe conſtitutos: Demùm ad publica officia, & inſignes in Romana Curia dignitates admiſſos cives ſuos. Hac itaque beneficiorum multitudine intra paucorum annorum ſpatium velut in cuneum conglobata expreſſum eſt, ut Orientis populi Te *ſibi benevolum atque munificum Pontificem crederent.*

At erant alia, ex quibus Te *mirarentur, ſuæque libertatis futurum quandoque aſſertorem ſperarent. Certiſſima enim Syrorum Ægyptiorumque teſtatione mihi compertum eſt, quod dicam. Expeditionum* Sanctitatis Tuæ *conſilio, auctoritate, auro adversùs Turcas ſuſceptarum magnitudine atque felicitate univerſum penè Orientem concuſſum*

con-

contremuiſſe , ipſamque ferociſſimam Turcarum gentem in Chriſtianos, quibuſcum verſantur, mitiorem factam; vexatione nimirùm dante intellectum. Adeò perculit immaniſſimum populum, biennii ſpatio deletos eſſe in Hungaria duos florentiſſimos exercitus, erepta totidem munitiſſima opulentiſſimaque oppida, Pannoniæ emporia atque propugnacula. Hæret adhuc eorum animis turpis à Corcyræ obſidione fuga, atque excita ab ultimis Europæ finibus Chriſtianorum Principum arma, & diverſarum gentium ſub uno Crucis vexillo coëuntium claſſibus ferventia maria.

Viciſti ſanè, BEATISSIME PATER, *viciſti rerum magnitudine famam, quam olim Europæi inſtitores per Syriam Ægyptumque vulgaverant: victique ſimul dedere manus Syri, Aſſyrii, Chaldæi, gens alioquin non agreſtis, nec humani moris ignara; puduitque nobiliſſimas Nationes ingratas eſſe, aut videri. At nihil poſt tot clades, & miſerrimam ſervitutem ſupererat, per quod maximo atque amantiſſimo Pontifici animum ſuum teſtarentur. Meminerant, proavos ſuos vagienti in cunis Chriſto aurum, thus, & myrrham attuliſſe: ſuis ſcilicet ex terris erutas, aut ſponte oblatas opes. Excogitarunt aliquid adhuc pretioſius munus offerre* SANCTITATI TUÆ, *quodque ſuum cujuſque maximè eſt: ſui ſcilicet ingenii fœtus, Libros ſuo ſpiritu & mente potiſſimùm vigentes.*

Horum porrò tui, BEATISSIME PATER, *in Orientales Nationes amoris, atque earundem viciſſim in* TE *grati animi teſtium nomina perire nefas exiſtimavi. Quamobrem eorum Indicem collegi, collectumque* SANCTITATI TUÆ *exhibeo: hoc enim monebat officii mei lex, quæ jubet, Domino rerum cre-*

ditarum

ditarum rationem referre. Nam etſi non pauca in hoc ſcriptum ex aliis Bibliothecis conjeci; ſcopus tamen mei in hoc præcipuè Tomo laboris fuit, Orientalium Codicum meæ fidei commiſſorum Syllabum per eam occaſionem componere, privatæ Bibliothecæ SANCTITATIS TUÆ *rationibus ceſſurum. Qua in re illud rogo,* BEATISSIME PATER, *quod ſapientibus Chaldæis Dominus, cujus vicariam in terris poteſtatem geris, non negavit: ut mihi per* TE *liceat, ad demiſſiſſima pedum oſcula humillimè proſtrato, me meaque* TUÆ BEATITUDINI *conſecrare, cui vitæ florentis tantum adprecor, quoad omnia, quæ ad Orientalium Nationum, Orbiſque univerſi felicitatem cupis & moliris, perfeceris.*

CENSORUM JUDICIA.

BIbliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ à Viro Clariſſimo Joſepho Simonio Aſſemano Maronita elaboratæ priorem Tomum, demandante Reverendiſſimo P. F. Gregorio Selleri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro, quam potui accuratiſſime perlegi; neque in eo quidquam offendi, quod catholicæ doctrinæ, aut chriſtianæ pietati adverſetur. Suſceptum enim pro ſacra & literaria republica utiliſſimi operis conſilium, ſumma fide, diligentia atque eruditione Auctor exequitur, exploratamque linguarum Orientalium, quas apprime doctus eſt, earumque ſcriptorum cognitionem ad errores detegendos & confutandos, ac veritatem vindicandam ſtudioſiſſime confert. Nam non modo Syrorum opera recenſet, ea præſertim, quæ ipſe Sanctiſſimi Patris CLEMENTIS XI. auſpiciis, mandatis opibuſque inſtructus ex Ægypti Syriæque latebris eruit, comparavit & avexit, quæque idem Sapientiſſimus Pontifex ad Catholicam Religionem præclaris Chriſtianæ antiquitatis teſtimoniis confirmandam Apoſtolicæ huic Bibliothecæ Vaticanæ dono dedit; verum etiam opportunis animadverſionibus illuſtrat, ut partim heterodoxos Syris teſtibus redarguat, partim chronologicas, geographicas & hiſtoricas difficultates explanet, quibus ex ſolis Græcorum Latinorumque monumentis lux nulla hactenus affulſerat. Præterea eruditis viris non indicata modo & patefacta promuntur ignota ad hanc diem præſtantiſſimorum Patrum tam nomina & ſcripta, quàm ætas reſque geſtæ, quæ ad eorum temporum hiſtoriam maxime conducere viſa ſunt; ſed eximia quoque inſignium monumentorum excerpta exhibentur; illis præſertim auctoribus, qui & ipſi magnis Eccleſiæ jactationibus interfuerunt, iiſque in regionibus claruerunt, ubi præcipua contra hæreſes certamina commiſſa ſunt, ubi celeberrimi Chriſti Pugiles glorioſo martyrio perfuncti, ubi anachoreticæ vitæ parentes, & admiranda Chriſtianarum virtutum exempla floruerunt. Itaque futurum confido, ut quiſquis ſacræ eruditionis ac religionis amore ducitur, doctiſſimos quidem Aſſemani labores collaudet, Sanctiſſimo autem Pontifici diuturnam à Deo Optimo Maximo incolumitatem optet ac precetur, ut præclariſſimos commentarios, quorum literariam hiſtoriam in publicam utilitatem manare juſſit, aliquando etiam latine verſos ad omnium eruditionem conſuetæ liberalitatis ope typis excudendos curet & mandet.

Romæ è Vaticana Bibliotheca Idibus Quintilibus MDCCXIX.

Carolus Majellus Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus.

TAm magna, & præclara ſunt beneficia, quæ in Literariam Rempublicam Sanctiſſimus Pater & Dominus Noſter CLEMENS XI. contulit, ut ea potius mente concipi, quam verbis poſſint æquari. Nam quum in tanta temporum, rerumque difficultate, plurimis arduiſque negotiis, maximiſque cogitationibus diſtineretur, tamen nihil aliud tota mente, animoque curaſſe videtur, quam literarum incremento proſpicere. Propterea non ſatis habuit veteres Manuſcriptos Codices ex toto Oriente ſummo ſtudio, maximoque ſumptu conquirendos curare, atque eos tineis blattiſque ereptos, & ab interitu vindicatos in Vaticanam Bibliothecam inferre, verum etiam præclara Patrum opera vetuſtate conſepulta cum Literario Orbe communicanda conſtituit. Antequam

quam vero tanta ſuſcipiatur res, optimo conſilio Authorum nomina, ætatem, res geſtas, ſcripta, ac doctrinam, ipſorum libris comprehenſam, recenſeri, atque ſummatim explicari juſſit. Quum igitur Joſeph Simonius Aſſemanus in Libro, qui *Bibliotheca Orientalis Clementino-Vaticana* inſcribitur, hæc omnia ſumma diligentia præſtitiſſet, magna animi voluptate illum juſſu Sacræ Congregationis de Propaganda Fide perlegi, atque diligenter excuſſi. Hoc enim in opere nec Authoris eruditio, qua Syriacos, Arabicoſque Scriptores cum Græcis, Latiniſque componit, nec judicium deſideratur, quo pleraque opera, Librariorum oſcitantia confuſa, ſuis Authoribus reſtituit, atque genuina ſcripta à ſpuriis ſecernit. In eo præterea nihil à Catholica Fide alienum, nihil bonis moribus abſonum offendi; ſed potius plura Patrum teſtimonia, ſententiæque ſunt, quibus tum Catholicæ Eccleſiæ dogmata confirmantur, hæreticorumque refelluntur errores, tum Lectorum animi ad Chriſtianas virtutes, pietatemque accenduntur. Quamobrem opus, quo præcipue Eccleſiaſtica, & Literaria hiſtoria mirum illuſtratur in modum, publici juris fieri poſſe arbitror.

Romæ Kalendis Julii Anno MDCCXIX.

Franciſcus Antonius de Simeonibus.

JUſſu Reverendiſſimi Patris Gregorii Selleri Sac. Apoſtolici Palatii Magiſtri legi librum, cui titulus, *Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ Tomus I. &c. Auctore Joſepho Simonio Aſſemano*, & in eo quidem, quod fidei Catholicæ, aut Chriſtianæ diſciplinæ adverſetur, offendi planè nihil; multa verò, quæ utramque adversùs Novatorum oppugnationes tueantur & muniant. Sunt præterea in hoc opere, quæ meritò laudent & mirentur eruditi omnes, & pro quibus etiam Auctori ſeſe non vulgari beneficio obſtrictos eſſe fateantur, quum abdita, & hactenus ignota noſtris hominibus rerum Syriacarum arcana benè multa patefaciat, ſublatis multis fortaſſe in hac materia erroribus, quos cùm veterum, tùm recentiorum quorundam inconſulta credulitas genuit. Opus eſt profectò meo judicio publica luce dignum, cui, ut cætera abſint, magna ex novitate laus debetur: nec enim, quod à pleriſque factitari videmus, alienas Auctor colligit, aut oſtentat opes, ſed promit, & offert ſuas: ſuo videlicet ingenio, & exacta variarum linguarum notitia atque multarum gentium conſuetudine acquiſitas. Si qua autem ab aliis inventa in ſuum uſum transfert, novis commentationibus facit ampliora: adeo ille, quod Lactantius Firmianus inter partes boni Scriptoris enumerat, inaudita inveſtigare, & audita perpendere conſuevit. Cæterum quod in gratiam curioſi Lectoris poſtremùm dicendum fuit, Syriacos & Arabicos, & ſi qui alii occurrunt exotici ſermonis textus, cum appoſita latina interpretatione accuratè contuli, omniaque conſtare comperi, & nihil planè deprehendi, quod non ſumma cum fide, & pari elegantia expreſſum ſit. In quorum fidem Romæ ex Domo Profeſſa die 25. Julii 1719.

Petrus Benedetti Soc. Jeſu.

Appro-

Approbationes Virorum Illuſtrium.

GRatulabamur ante biennium, Vaticanæ Bibliothecæ theſaurum auctum fuiſſe Orientalibus copiis, largitate ac beneficentia Sanctiſſimi D. N. CLEMENTIS XI. ſtudioque, atque expeditione Viri Clariſſimi Joſephi Simonii Aſſemani. Hujus laboribus ac vigiliis modò videmus in Bibliotheca Clementino-Vaticana Orientis commercium univerſæ literariæ Reipublicæ liberè reſtitutum; Syrorum, Ægyptiorum, Arabum ſcholas, eruditis Europæis vix de nomine pridem notas, Romana civitate donari; &, quod caput eſt, Patres Sanctiſſimos, quos in Nitriæ ac Thebaidis ſolitudines non tam perſecutionum immanitas jamdiu relegaverat, quàm ſæculorum barbaries ferme diſperſerat, & ſubduxerat ex hominum memoria, poſtliminio reduces nobiſcum colloqui, & Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ partem non modicam, Aſceticæ vitæ fontes, Traditionum Apoſtolicarum teſtimonia, Conciliorum decreta, Martyrum Acta ſecum trahere, dignum ad Petri ſolium accedentibus comitatum. Maximas itaque gratias Sanctiſſimo Domino Noſtro ac Mœcenati perſolutum iri non dubito ubique gentium, quas Fides noſtra complectitur, atque ita feliciter ſociat Paſtorum Principis vigilantia. Neque mediocres deberi ſentio clariſſimo Auctori Bibliothecæ, cui placet, etiam diſſociatos linguâ & inſtitutis Scriptores non modò ſacros, ſed etiam prophanos adnectere: ut nihil deſiderent noſtrates ac poſteri ad cumulandum itineris ſui & curarum beneficium. Quantociùs itaque typis committi poſſe ac debere non modò cenſeo, ſed etiam opto opus egregium, & utilitate æquè ac ſingularitate laboris noſtræ ac futuris ætatibus commendandum; ſi Sacri Magiſtratus auctoritas acceſſerit, ad quem jubendi jus pertinet. Dabam ex ædibus ad Quirinalem in Palatio Apoſtolico mihi conceſſis VII. Kalendas Auguſti MDCCXIX.

Franciſcus Blanchinus SS. D. N. ab honore Sacri Cubiculi.

BIbliothecam Orientalem Clementino-Vaticanam raptim licet percurrerim, tamen pretium ejus abunde percepi ex tot Scriptorum laciniis, quibus, ab ſe illuſtratis, eam præclarus Auctor inſtruxit, Orientalium anecdotorum ſpecimen & recenſionem cum erudito orbe communicaturus, quorum magnam vim, undique conquiſitam, Sanctiſſimus Pater & Dominus CLEMENS XI. Pont. Max. in Bibliothecam Eccleſiæ Romanæ, tanquam in arcem rei literariæ, nuper migrare juſſit, ut, deceſſorum exemplo, Religionem & graviora ſtudia locupletaret. Quod ſi Photius Criticorum princeps tantam à poſteris gratiam inivit paucis illis operum Græcorum excerptis, quibus Bibliothecam ſuam conflavit, omnino à ſacris & penitioribus muſis alienus cenſendus erit, qui Domini Joſephi Aſſemani labores & conſilium non probet, eundemque ad cætera edenda & enucleanda non excitet. Ita ſentio.

Dabam ex Quirinali hac die XX. Julii MDCCXIX.

Juſtus Fontaninus ab honorario SS. D. N. Cubiculo.

INter omnes, qui concinnandis Scriptorum Bibliothecis utiliſſimo ſanè labore operam ſuam navarunt, eorum procul dubio longè præſtat ſedulitas, & cum paucis omninò partienda laus eſt, qui mss. exterarum nationum ac gentium codices recenſendos ſuſcipiunt: ſiquidem ea ipſi ſæpenumerò ad communem afferunt fructum, quæ vix, aut ne vix quidem aliunde ſperare licuiſſet. In hoc quidem genere haud poſtremum ſibi locum vindicaverit in lucem modò prodiens *Bibliotheca Orientalis Clementino-Vaticana*: cujus digniſſimus auctor Joſeph Simonius Aſſemanus *Manuſcriptos Codices Syriacos*, *Arabicos*, *Perſicos*, *Turcicos*, *Hebraicos*, *Samaritanos*, *Armenicos*, *Æthiopicos*, *Græcos*, *Ægyptiacos*, *Ibericos*, *& Malabaricos* refert, ordinat, & pro ſua eruditione, & orientalium linguarum peritia excutit, atque illuſtrat. Egregii hujus operis beneficium Sapientiſſimi Pont. CLEMENTIS XI. ſingulari, uti in literatos viros, ita in literas ipſas ac ſtudia munificentiæ acceptum referre debemus, eò vel maximè quod impenſioribus ejus curis, magnis ſumptibus, & qua latè pollet auctoritate factum, ut ditiſſima memoratorum codicum merces ab Ægypti uſque, Syriæ, ac reliqui Orientis monaſteriis, archivis, deſertiſque locis, ubi non tam abdita, quàm ſepulta jacebat, in Vaticanæ Bibliothecæ ſinum commigraret. Quod ſi Nicolai Papæ V. laudes, Franciſcus Philelphus, Æneas Sylvius, Petrus Candidus December, Sanctus Antoninus, Odoricus Raynaldus, aliique tum illius, tum recentiorum temporum ſcriptores fracto omnes ore celebrarunt, quoniam poſt Conſtantinopolitanum excidium de Græcorum libris recuperandis ſategerat: quantò potiori jure immortalis CLEMENTIS XI. gloria omnium literarum monumentis erit extollenda? quòd tantæ librorum ſupellectili, nedum copia, ſed argumentorum etiam ac linguarum varietate pretioſiſſimæ, maximas per difficultates comparandæ fauſtè feliciterque animum intenderit; idque inter graviſſimas, ſiquæ aliæ unquam, Pontificatus Romani curas, & in ſumma rerum perturbatione: at ideò fortaſſe opportuniori tempore, ut nimirum

tot veteres, probatique auctores eccleſiaſtici à tenebris & oblivione, quinimo ab interitu propè ipſo vindicati, & in conſpectum producti, luculentiſſimis teſtimoniis impudentiam Novatorum confunderent, & orthodoxæ Fidei aſſererent veritatem. Ferventibus igitur votis à Deo Optimo Maximo exorandum, ut tantum Pontificem diu incolumem ſervet, quo magis magiſque literariæ ac chriſtianæ rei pergat conſulere; ejuſque auſpiciis, ac munificentia cæteri hujus Bibliothecæ Tomi abſolvi, & propediem edi ad publicam queant utilitatem. Dabam Romæ ex Ædibus Quirinalibus Idibus Julii MDCCXIX.

Johannes Bortonius ab intimo SS. D. N. Sacello.

INter neceſſaria ſtudiorum adjumenta, quibus ad proficiendum in literis maxime indigemus, præcipuum locum jure optimo ſibi vindicat literaria hiſtoria, ex qua cùm diſciplinarum ortus & incrementa, tum verò illorum, per quos ſingulæ excultæ ſunt, nomina, ætas, erudita geſta, ac ingenii monumenta nobis patefiunt. Quamvis autem ad hujuſmodi bonarum artium hiſtoriam adornandam, quam ſuo ævo non dum elaboratam in orbe literario deſiderari illuſtris Verulamius in præclaro opere de augmentis ſcientiarum ſcripſit, multi poſtea incubuerint; plurimum tamen adhuc abfuiſſe, quin omnibus numeris abſoluta gentium omnium ac linguarum ſcriptores complecteretur, exploratum habemus vel ex hoc primo volumine, quod nunc in lucem prodit, Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ, in quo ex Scriptoribus Syriacis, quos eruditiſſimus Auctor Joſephus Simonius Aſſemanus, ſervato temporum ordine, nitidiſſime recenſet, non pauci occurrunt, quorum ne nomina quidem latinis auribus adhuc inſonuerant. Quanta autem & in reliquis voluminibus ex Scriptoribus Perſicis, Arabicis, Æthiopicis, ac Ibericis rei literariæ acceſſio fiet, ex appoſito ad hujuſce calcem univerſi Operis proſpectu intelligi poteſt. Eſt igitur cur ſæculo noſtro gratulemur, non modo quod ejuſmodi eruditos viros tulerit, qui ſuis laboribus ac vigiliis rem literariam augent ac ornant, ſed maxime quod Sapientiſſimum Principem nobis dederit, qui, Reipublicæ bono ac doctrinarum incremento natus, eorum ingenia omni ope ad ſcribendum allicit, atque excitat: is profecto eſt CLEMENS XI. cujus collata Orbi literario beneficia cùm futuris Principibus præclaro exemplo, tum poſteritati omni admirationi erunt: inter hæc autem ultimo loco habendum non eſt, quod ejus liberalitate ac munificentia literariis tot mercibus ex Aſia & Ægypto in Europam advectis, oblata ſit Clariſſimo Aſſemano hujus eruditi Operis elucubrandi occaſio: quod quidem non modo diſciplinis omnibus, ſed etiam religioni utile ac proficuum nemo non judicabit. Dabam Romæ III. Kal. Auguſti MDCCXIX.

D. Cœleſtinus Galianus è Congregatione Cœleſtinorum, Abbas Sancti Georgii Novenſis, & in Romano Archigymnaſio Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ, ac Sacrorum Dogmatum publicus Profeſſor.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro.

T. Epiſcopus Heracleæ Viceſgerens.

IMPRIMATUR,

P. F. Gregorius Selleri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſter Ordinis Prædicatorum.

PRÆ-

PRÆFATIO
TOTIUS OPERIS.

Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ deſcribendæ occaſio, & ordo.

I. Studium condendæ Bibliothecæ, Epiſcoporum proprium.

QUUM Libros colligere & Bibliothecas exſtruere, Eccleſiæ Catholicæ Paſtoribus ſemper curæ fuerit, ut merito gravis Auctor Panvinius [a] ejuſmodi ſollicitudinem tùm Epiſcopalis, tùm Sacerdotalis officii partem eſſe affirmet, & operoſa inſuper diſputatione id ſuadere contendat: quod nimirùm ad eos potiſſimùm ſacræ doctrinæ monumenta conquirere & aſſervare pertineat, qui Chriſtianis inſtitutis & dogmatibus inſtruere & paſcere commiſſos ſibi populos debent: Romani certè Pontifices, quibus univerſas oves ſuas in Petro tradidit Chriſtus, quoſque Chriſtianæ doctrinæ Cuſtodes inſtituit, præ cæteris, quibus præſunt Paſtoribus, omnem ſibi operam eò conferendam eſſe jure cenſuerunt, ut apud Apoſtolicam Sedem, *apud quam inconvulſis radicibus* [b] *vivit antiquitas*, collectis undique Eccleſiaſticis commentariis ad Catholicæ doctrinæ diſciplinæque integritatem, & Apoſtolicas Traditiones conſervandas, Eccleſiaſticam Bibliothecam conderent, conditamque locupletarent.

a *Lib. 3. de Sacroſ. Baſilica, Baptiſterio, & Patriarchio Lateranenſi, c. 14. in Cod. ms. Vaticano, & apud Card. Cæſar. Raſponum pag.* 241.

b *Zoſimus Papa epiſt. 7. tom. 2. Concil.*

II. Quid Romani Pontifices ante Cõſtantini Imperium in Apoſtolicam Bibliothecam contulerint.

Itaque priores illos Romanæ Eccleſiæ Pontifices B. Petri Diſcipulos ad hoc ſaluberrimum opus animum appuliſſe, facilè ſibi quiſque perſuaſerit. Ut enim Acta Martyrum per Notarios diligenter conſcriberentur & cuſtodirentur, Clemens [c] præcepit. A Notariis conſcripta Antherus Papa ſollicitè conquiſivit, ac in Eccleſia recondidit. Septem Subdiaconos Fabianus Antheri ſucceſſor Notariis adjunxit, ut ſcriptas ab his res Martyrum geſtas in integrum colligerent. Atque ita conſequutos Pontifices, licet acerbiſſimis perſecutionibus pulſarentur, ejuſdem tamen ſtudii æmulatores fuiſſe, argumento eſſe poſſunt tùm quæ ad nos pervenerunt poſteriorum Martyrum geſta, Latinorumque Patrum opera, quæ nuſquam tutiùs, quàm in Romanæ Eccleſiæ ſcriniis ſunt cuſtodita; tùm exemplum minorum Eccleſiarum, Hieroſolymitanæ ſcilicet, & Cæſareenſis, ubi Alexandrum Epiſcopum, &

c *Anaſtaſius in Vit. Pontificum.*

Pamphilum Presbyterum ac Martyrem Bibliothecas condidiſſe, narrat [a] Euſebius.

III. Bibliothecæ Apoſtolicæ incrementa poſt Conſtantinum.

Diſſipato verò perſecutionum turbine, redditâque Chriſtiano orbi per Conſtantinum Magnum pace, quum Romanæ Eccleſiæ opes in dies augerentur, Apoſtolicam etiam Bibliothecam ad luculentiora incrementa proceſſiſſe, ex Actionibus Synodi Romanæ ſub S. Silveſtro celebratæ colligit Panvinius [b]: idque facilè Conſtantini ipſius exemplum perſuadere poteſt, cujus excellens & indefeſſum in colligendis deſcribendiſque, quos perſecutionum tempore Gentiles combuſſerant, ſacris libris ſtudium ab Euſebio [c] commendatur. Silveſtri veſtigia premens Julius, qui poſt Marcum ejus ſucceſſorem ſedit, conſtituit, ut cuncta, quæ ad Chriſti fidem conſervandam propagandamque pertinerent, per Notarios Sacræ Romanæ Eccleſiæ colligerentur, & à Primicerio Notariorum approbata, in Eccleſia reconderentur. Inſtituit etiam, ut cautiones, inſtrumenta, donationes, commutationes, & alia hujuſmodi ad Eccleſiam, vel ejus miniſtros ſpectantia, in ejuſdem Eccleſiæ ſcriniis, ſeù Archivis, hoc eſt, Bibliotheca, reponerentur. Sic factum eſt, ut Summorum Pontificum Epiſtolæ, Decreta, Homiliæ, Conciliorum Actiones, Sanctorum Patrum Opera, & hæreticorum palinodiæ, vel latæ in eoſdem ſententiæ, in iiſdem ſcriniis aſſervatæ ad noſtram memoriam ſubſequentium Pontificum diligentia, Anaſtaſio [d] teſte, tranſmitterentur. Hinc etiam Gelaſius Papa, qui ſæculo quinto ad exitum vergente floruit, in Concilio Romano confuſam Eccleſiaſticorum Librorum congeriem examinare, & utilium ab inutilibus, vel etiam pernicioſis delectum habere potuit. Hinc demùm ex Oriente, & aliunde ſæpè ad Romanam Bibliothecam Patres confugiendum [e] decreverunt, quotieſcumque aliquid alibi corruptum ſuſpicabantur. Adeò Pontificia Bibliotheca florebat, etiam dum Italia, & Urbs ipſa ſub Barbarorum tyrannide laborarent. Quod multo clarius ex iis conſtat, quæ S. Gregorius [f] ad Eulogium Alexandrinum ſcribit, & Caſſiodorus [g] non ſemel inſinuat. Oſtendunt inſuper quæ poſt Acta Concilii Toletani Septimi [h] leguntur: quæſitum videlicet ab Hiſpanis Epiſcopis circa annum 649. librum Moralium S. Gregorii in Romana Bibliotheca, *præ multitudine Codicum facilè nequaquam reperiri potuiſſe*. Idque demùm clariſſimè convincunt illa Anaſtaſii Bibliothecarii verba in Gregorio II. qui anno 714. ſedere cœpit: *Hic à parva ætate in Lateranenſi Patriarchio ſub ſanctæ memoriæ Sergio Papa Subdiaconus, atque Sacellarius factus, Bibliothecæ eſt illi cura commiſſa &c.* Poſtquam verò piis Francorum Regum armis, excuſſo Barbarorum metu, Italia reſpiravit, floruiſſe magis Bibliothecam Pontificiam, argumento eſſe poteſt Cardinalium Bibliothecariorum nomen, quod in hiſtoriis eorum temporum frequenter occurrit: nec credibile eſt, in tanta rerum affluentia Sanctiſſimos Pontifices rei literariæ defuiſſe, qui ſub ethnicis Imperatoribus & Barbaris

Regi-

a *Hiſtor. Eccleſ. lib. 6. cap. 2. & 32.*

b *Loc. cit.*

c *Lib. 4. de Vita Conſtantini cap. 36.*

d *In Vitis Pontificum, Cæleſtini, Hilari, Gelaſii, Bonifacii II. Martini, Leonis II. Joannis VI. & Stephani II.*

e *Hieronym. ad Pammach. epiſt. 52. tom. 2. Rufin. in expoſit. Symboli in Præfat. Gregorius Magnus lib. 5. epiſt. 14. Baronius ad ann. 417. & Poſſevin. in Appar. ad Lector. §. 2.*

f *Lib. 7. epiſt. 29.*

g *Inſtit. Divin. cap. 8. & 11.*

h *Concil. tom. 14. edit. Reg. p. 670.*

Regibus operam ſuam ea in parte deſiderari haudquaquam paſſi fuerant.

Hic ſtatus Bibliothecæ fuit, donec Romani Pontifices in Laterano permanſerunt. Translata poſtmodùm in Gallias per Clementem V. ſummi Pontificatus Sede, Bibliotheca quoque ex Urbe Avenionem commigravit, & in Palatio Apoſtolico ibidem collocata eſt. Sed ſublato deinde per Martini V. electionem ſchiſmate in Urbem reducta, (paucis tamen voluminibus Avenione relictis, quæ S. Pius V. poſteà recuperavit) nequaquam ampliùs in Laterano, ſed in Palatio Vaticano, ubi Romanus Pontifex ſedem fixerat, recondita fuit. Certum deinde ordinem Libris, & locum Xyſtus IV. attribuit. Xyſtus V. has demùm, quas videmus, ampliſſimas, atque ornatiſſimas Ædes conſtruendas curavit.

IV. Bibliotheca Apoſtolica in Vaticanum tranſlata.

Intereà à Summis Pontificibus, qui Martino V. ſucceſſere, non modicè laboratum eſt, ut eam præſtantiſſimis omnigenæ doctrinæ voluminibus locupletarent. Quo in negotio Caliſti III. inſignis fuit liberalitas & providentia, qui, Barbaris Græciam vaſtantibus, recuperandis ex eo naufragio Græcis Codicibus quadraginta millia aureorum inſumpſiſſe dicitur: quod etiam Nicolaus V. capta à Turcis Conſtantinopoli, pari induſtria anteà præſtiterat, redemptis ære ſuo [a] ex Barbarorum manibus Imperatoriæ Bibliothecæ reliquiis: ſed & doctiſſimos Viros univerſam Europam obire juſſit, qui egregios Codices colligerent, teſte Jannotio Mannetto in ejus vita [b] his verbis: *Multos librarios cùm Græcos, tùm Latinos ad tranſcribendum & intra, & extra Urbem annuis mercedibus conduxit; multos exploratores Doctos homines non per univerſam Italiam ſolam, ſed uſque ad extremos etiam Germaniæ ac Britanniæ angulos ad inveſtigandum indagandumque tranſmiſit; multos inſuper in Græciam ipſam & ante & poſt deplorandam Conſtantinopolis captivitatem, eruditos viros magnis cum ſalariis ingentibuſque emendorum & perferendorum clarorum Codicum commiſſionibus deſtinavit.* Nicolai hac in parte curam imitatus fuit poſtea Pius IV. cujus literas ad Panvinium, & Franciſcum Avanzatum, ut omnigenæ eruditionis libros, Orientalibus etiam linguis editos pro Vaticana Bibliotheca conquirerent, refert Rainaldus in Annalibus [c]. Utriuſque tamen diligentiam propè vicere Xyſtus IV. & Leo X. Pontifices literarum amantiſſimi, quas à prima ætate impenſè coluerant. Nec minor Pontificum, qui propè noſtram ætatem vixere, fuit hac in re conatus & diligentia. Ita Paulus V. præter multos manuſcriptos, egregiis quibuſque Codicibus impreſſis Græcis & Latinis Vaticanam Bibliothecam ornavit, eidemque, rogante doctiſſimo Cardinali Baronio Bibliothecario, redditus non exiguos addixit. Vrbanus VIII. amplas manuſcriptorum gazas, ex Palatina Bibliotheca poſt Hidelbergicam victoriam à Maximiliano Bavariæ Duce receptas, & Gregorio XV. olim dono miſſas, Vaticanæ adjunxit. His acceſſere ex liberalitate Alexandri VII. & VIII. egregia

V. Vaticanæ Bibliothecæ collata per poſteriores Pontifices beneficia.

a *Platina, & Ciaconius in Vitis Pontificum.*

b *Exſtat inedita in Cod. ms. Lat. Vatic.*

c *Ad ann. 1564. num. 53.*

manu-

manuſcripta Bibliothecæ Urbinatis, & mille nongenti Codices ex Bibliotheca Chriſtinæ Alexandræ Svecorum Reginæ.

VI. Incrementa ejuſdem Bibliothecæ per Sanctiſſimi Pontificis CLEMENTIS XI. liberalitatem.

Hæc ab ultima Apoſtolicæ Bibliothecæ memoria paucis repetenda fuerunt, ut intelligeres, quibus exemplis excitatus, & ſtudiis Romano Pontifice dignis incenſus CLEMENS XI. Pont. Max. totius quidem Reipublicæ Chriſtianæ bono, ſed potiſſimùm literariæ ad Petri Sedem evectus, curas intenderit ad nova, eaque ampliſſima Bibliothecæ Vaticanæ incrementa. Primùm enim non exiguo Græcorum Librorum numero, qui olim ad domeſticam Pii II. Bibliothecam pertinuerant, & in Patrum Theatinorum S. Andreæ de Valle poteſtatem poſt varios caſus devenerant, eandem locupletavit: Deinde comparandis Orientalium gentium ſcriptis curas novas, nec ulli ſuorum Prædeceſſorum ſuſceptas adjecit, effecitque, ut Bibliotheca Apoſtolica, quæ Græcis Latiniſque Codicibus affatim inſtructa videbatur, Hebraicis etiam, Syriacis, Samaritanis, Arabicis, Perſicis, Turcicis, Ægyptiacis, Æthiopicis, Armenicis, Ibericis atque Malabaricis, præter ea quibus anteà donata fuerat, manuſcriptis ornaretur. Videbat enim ſapientiſſimus Pontifex, ampliſſimum Codicum hujuſmodi apparatum non modò ſcientiis omnis generis utilem futurum, ſed (quod potiſſimùm Romano Pontifici par erat in mentem venire,) cogitabat, publica illa populorum Orientalium inſtrumenta perquàm neceſſaria fore ad libranda judicia, quæ de Religione, Ritibus, moribuſque earundem Nationum in Romana Curia frequenter aguntur. Multum enimverò intereſt in hoc negotio, ſi rerum geſtorumque notitia non ex incerta fallacique advenæ alicujus teſtatione, ſed ex teſtimonio Sapientum literis conſignato, & publicis cujuſque gentis tabulis, ut ita dicam, expreſſo capiatur. Quidquòd angebatur animo mitiſſimus Pontifex, intuens Orientales Nationes ad hanc vaſtitatem ſqualoremque miſerabili caſu adductas; ſperabatque, hoc qualicumque literarum commercio Antiquis quidem nomen famamque paratum iri; Præſentibus verò aliquod ſolamen, communis Parentis in ipſos benevolentiam pietatemque ſecum reputantibus; Futuris denique opem, quibus ſuorum Patrum Codices ab Urbe reduces legere, & iis uti Typographicæ artis beneficio licebit. Nimium ſanè pretioſa odia, & conſtantia magno exercent illi, qui inclytarum quondam Nationum faſtum & atroces animos, nulliſque emendatam cladibus ſuperbiam acriùs juſto, & aſſiduè inceſſunt. Nec minore reprehenſione digni ſunt, qui ex præſenti ſtatu illas æſtimantes, aſpernantur. Magnæ cecidere, magnæ jacent; neque magis illæ contemnendæ ſunt, quàm quum Ædium ſacrarum ruinæ calcantur, quas etiam tunc veneramur.

VII. Prioris expeditionis in Ægyptum hiſtoria.

Intereà dum hæc ſapientiſſimus Pontifex animo molitur, & in occaſionem incumbit, ut quæ moliebatur, ad exitum perduceret, eadem peropportuna ſe dedit nihilminus opinanti. Venerat Romam D. Gabriel Eva Maronita, Ordinis S. Antonii Monachus & S. Mauræ in

Monte

Codices Nitrienſes, quos Gabriel Eva. Summo Pontifici indicaverat, ab Elia Auctoris conſobrino in Vaticanam Bibliothecam tranſmittuntur.

Monte Libano Abbas, à Stephano Edenenſi tunc Antiocheno Maronitarum Patriarcha ad Limina Apoſtolorum miſſus. Gabrielem conſequutæ ſunt paulò poſt literæ ab Apoſtolicis Miſſis ex urbe Cairo, quibus Joannis Alexandrini Coptorum Patriarchæ ad Catholicam Eccleſiam reditus nunciabatur. Res erat, quæ ampliorem indaginem requirere videbatur. Suſpectum erat Ægyptiorum ingenium vafrum, tectumque, & fallax; avitæ præterea ſuperſtitionis tenaciſſimum. Quare viſum eſt Sacræ Congregationi de Propaganda Fide, cui ejus negotii adminiſtratio à Summo Pontifice fuerat delegata, D. Gabrielem Cairum in Ægyptum allegare, qui Patriarchæ mentem exploraret, & ſiquidem ſinceram reperiſſet, vias inveſtigaret opis Coptis Chriſtianis ferendæ. Joannes, qui Europæos Ægyptii moris ignaros fefellerat, Gabrieli homini in vicina Syria nato, quique Hæreticorum patriæ ſuæ finitimæque Ægypti ingenia, atque dogmata penitùs perſpecta habebat, imponere non potuit: deprehenſuſque, negavit planè, ſe à patria religione unquam diſceſſurum. Cairi, inquit, carcerem, & compedes, ſi Dioſcorianam ſectam abjuraret, ſibi paratos eſſe: & de Orthodoxa Religione ſe quidem nunquam dubitaſſe; eam tamen ſuæ gentis Satrapis non placere; illis autem iratis, aut minùs propitiis, ſalvam ſibi dignitatem ſuam eſſe non poſſe.

Spe itaque ſua dejectus, revocandi ad ſanam mentem Patriarchæ, Gabriel, luſtrata primùm univerſa Ægypto, ſuique Ordinis Patriarcharum monumenta, quæ in Nitria & Thebaide monſtrantur, veneratus, Romam reverſus eſt anno 1706. Statimque rei ſtatum Pontifici diligenter expoſuit, deſperatamque timidi & ambitioſi Senis curam eſſe renunciavit. Deinde quum multa, ut fieri ſolet, in eo itinere à ſe viſa, & obſervata interſereret, illud etiam adjecit, Bibliothecas non contemnendas in Nitriæ Cœnobiis exſtare, in quibus Syriacos, Arabicos, & Ægyptiacos Codices, nongentorum & ampliùs annorum ætate notatos vidiſſet, multos inter eos Patrum Græcorum Tractatus in Syriacum olim translatos; multos etiam Syriacè, Arabicè, aut Ægyptiacè à ſuis primis Auctoribus exaratos, præter ſacrorum librorum, puta, Ritualium, & Eccleſiaſticorum Officiorum ingentem farraginem.

Et Gabrielem quidem vera nunciaſſe, poſteà ipſe cognovi, quum Nitrienſe deſertum peragrarem, ut infrà dicam: ſed & pridem noveram ex iis, quæ in Vita C. V. Fabritii Peireskii Gaſſendus ſcribit lib.4. quendam nempè Ægidium Lochienſem è Capucinorum familia ex Ægypto, ubi per annos ſeptem linguis Orientalibus operam navarat, reverſum, indicaſſe ipſi Peireskio, plurimos in variis Monaſteriis latitare libros, inter quos viſam ſibi Bibliothecam octies mille voluminum, quorum pars non exigua Antonii Magni ævo ſcripta non temerè credebatur. Scetenſe fortaſsè Cœnobium intelligit, Syris Monachis ab Alexandrinis Coptorum Patriarchis olim conceſſum, de quo infrà ſuo loco.

Adde-

Addebat etiam Gabriel, haud dubiam ſpem fore, ut favore Joannis Patriarchæ Alexandrini, cui Monachi illi Nitrienſes parebant, accedente alicujus induſtrii navique hominis opera, pars aliqua eorum Codicum facilè in poteſtatem veniret. Quæ quum libentiſſimè audiſſet Pontifex Maximus probaſſetque, Gabrieli mandat, ut ipſe, vel alius, quem ipſe idoneum judicaret, ea, quæ opportunè ſuggeſſerat, ſtrenuè exequeretur.

Commodum accidit, ut Elias conſobrinus meus, vir doctus, & in literis Orientalibus per totam vitam egregiè verſatus, negotiis, pro quibus Romam à laudato Stephano Patriarcha Antiocheno miſſus fuerat, propè ad exitum perductis, reditum in Syriam agitaret. Hunc tantum virum, Gabriele indicante, nactus Pontifex, ſtatuit, nihil præterea deliberandum eſſe; juſſitque Eliam neceſſario commeatu priùs inſtructum, cum commendatitiis literis ejuſdem Gabrielis ad Joannem Alexandrinum Patriarcham ociùs maturare, ac velis, ut ajunt, remiſque Codicum negotium urgere. Cum hiſce mandatis Elias appetente vere ab Urbe dimiſſus anno 1707. vix æſtate jam adulta Alexandriam tenuit, terra marique curſu minimè ſecundo uſus. Inde Cairum progreſſus, Joannem Patriarcham convenit, ſuſceptique itineris cauſam docuit. Patriarcha, qui à Catholica Eccleſia metu magis Turcici Magiſtratus, quàm ingenio ſuiſque moribus abhorrebat, cætera comis & perhumanus, atque in Europæos optimè affectus, nihil benignitatis aut indulgentiæ in hoſpitem Eliam prætermiſit; attributiſque ſine mora commeatibus, & literis ad Monachos Scetenſes Codicum dominos, perhonorificè dimiſit: Socios inſuper addidit duos, rem maximè neceſſariam in itinere periculoſo, & Hagarenis latronibus ſummoperè infeſto: Alter erat nobilis Coptus Joannes nomine, alter prædicti Monaſterii in ejuſdem Patriarchæ Curia Procurator, & Monachus.

Hiſce cum ſociis per deſerta Nitriæ iter ingreſſus, ad Scetenſe Cœnobium VI. Kal. Julias ejuſdem anni pervenit. Diſtat ab urbe Cairo Scetenſe Cœnobium paſſuum millia circiter octoginta. Eſt Monachorum Orientalium erga hoſpites in tenui etiam fortuna caritas incredibilis. Illos urgebat præterea ſpes captandæ gratiæ Alexandrini Antiſtitis, à quo Elias mittebatur, & ipſius Eliæ ſumma urbanitas, ſermoniſque Arabici peritia, ut in eo nihil peregrinum, nihil moribus ſuis abſonum Ægyptii poſſent deprehendere. Quapropter cum magna benevolentiæ ſignificatione Syrus homo in Syrorum Cœnobio exceptus eſt. Hìc quam terra marique quæſierat Bibliothecam, tandem reperit. Spelæum diceres, Codicibus temerè aggeſtis conſtipatiſque refertum. Codices Arabico, Ægyptiaco, plerique Syriaco ſermone ſcripti legebantur, quos Moſes Niſibenus, ejuſdem Monaſterii olim Præfectus, ex Meſopotamia coëmptos, vel dono oblatos attulerat anno Chriſti 932. ut ex epigraphe ſingulorum ferè Codicum cognitum eſt. Ingemuit verò Elias, vir non agreſtis, nobiliſſimos humani animi fœ-

tus

tus ab imprudentibus dominis tam indignè tractari, ſperavitque fore, ut merces, quas ipſi poſſeſſores, ceù ſibi minimè neceſſarias, imò prorsùs inutiles, tineis conceſſerant, nec multo negotio, nec magno pretio in manus ſuas venirent. Sed contra ſpem accidit: nam ex tanta voluminum farragine, atque copia, vix quadraginta Elias à Monachis ægrè impetravit ſoluto pretio: quorum Indicem infrà dabimus.

Ita utcumque negotio illo confecto, adſcitoque in ſocium ducemque viæ Monacho, ad urbem Cairum cum ſuis libris reditum Elias maturavit. Hìc verò parùm abfuit, quin longo labore parta uno momento cuncta dilaberentur. Nam quum ſuperata Nitriæ ſolitudine, quod reliquum erat viæ, navigio uſus, ſecundo amne conficeret, exortus repentè Africus, qui per æſtatem Ægyptum infeſtare ſolet, naviculam rapuit, disjecitque; quumque nautis remigio deſtitutis in adverſum obnitendi nulla eſſet ratio, cymba diu procellas nequidquam eluctata ceſſit, atque in omnium conſpectu miſerandum in modum fluctibus hauſta eſt: ſubmerſiſque unàcum Elia, & comite Monacho libris, hic miſerè in aquis periit; Elias verò ope alterius navigii, quod opportunè ſupervenit, imminenti fato ereptus, illud etiam à nautis, non modico laboris oblato præmio, facilè impetravit, ut ſubmerſos Codices è cœnoſis Nili vorticibus expiſcarentur. Lætus ob recuperatos Codices Elias, & quod ex præſenti naufragio ſoſpes & incolumis evaſiſſet, multò lætior, debitas Divinæ bonitati primùm gratias egit, quod periculo, quæ ad eam diem adiiſſet, omnium maximo eum liberaſſet. Poſtera die ut Nilus detumuit, collectis ſarcinis, alterique navigio impoſitis, interruptum iter reſumpſit, atque eodem die Cairum incolumis tenuit, curſu uſus pacatiſſimo. Hìc verò à præterito labore pauliſper recreatus, Codices ſuos recenſuit, cœno oblitos terſit, humefactos exſiccavit. Sic ea, qua potuit diligentia reparatos, ipſe in Syriam feſtinans, Romam tranſmittendos curavit; receptique fuere ſub diebus Natalis Domini exeunte anno 1707. & in Bibliothecam Vaticanam illati.

Hìc porrò viſis Codicibus varia fuerunt variorum de illis judicia. Quidam linguas, quibus libros conſcriptos videbant, quum minimè intelligerent, & tamen intelligentes videri vellent, præfidenter pronunciabant, nihil aliud iis contineri, quàm Officia Eccleſiaſtica Syrorum: quiſquilias eſſe, & Monaſticæ Bibliothecæ purgamenta. Alii pro eo, quo in æſtimandis hujuſmodi operibus laborant præjudicio, affirmabant, abolendos potiùs Codices, quàm ſervandos: ex ſuſpectis quippe regionibus advectos: quaſi verò libri perinde atque homines, cœli vitio inficiantur. Alii optimos quidem fuiſſe Codices dictitabant, ſed longo ævo, tineis, & aquis Nili adeò detritos, ut legi omninò nequirent. Non defuere, qui & ſtudium Pontificis, & delectum librorum ab Elia factum pro veritate laudarent; exactiores tamen rerum in Codicibus contentarum Indices meritò deſi-

derarent. Miſerat quidem Elias Codicum Catalogum: quum tamen illum poſt naufragium feſtinus trepiduſque confeciſſet, pauca quædam in eo de nomine Auctorum, & de ætate manuſcriptorum raptim adnotarat: adeò & ipſe ex recenti periculo adhuc perturbatus erat, & Codices plerique permiſti, atque confuſi fuerant.

Sic Eliæ feſtinatus in patriam reditus, meum interrupit, & à Collegio Maronitarum, unde Theologicis ſtudiis expeditus in Syriam iter parabam, ad Bibliothecam Vaticanam traduxit, Codicum Orientalium curam mihi demandante Optimo Pontifice. Quid autem hìc circa prædictos libros ego pro mea tenuitate præſtiterim, ſuo loco dicam.

VIII. Codices Ecchellenſes, Amidenſes, & Berœenſes Bibliothecæ Vaticanæ addicti.

Intereà dum id genus opes ex Nitriæ montibus effodiuntur & aſportantur, alias non minoris fortaſsè pretii in ipſa Urbe dedit domeſtica Bibliotheca Joſephi Chaldæorum Patriarchæ: itemque C. V. Abrahami Ecchellenſis, ejuſque in Cathedra Romani Archigymnaſii ſucceſſoris Fauſti Naironi muſæum, quorum omnium Indicem ſuo loco atteximus. Et Abrahami quidem, Fauſtique Codices, vitandæ confuſionis cauſa, *Ecchellenſes* appellamus; Patriarchæ verò, ab urbe Amida, unde genus ipſe ducebat, & ubi hoc tempore reſidere ſolent Orthodoxi Chaldæorum Patriarchæ, *Amidenſes* vocare libuit. Ita etiam *Berœenſes* nuncupamus, quos ſupra laudatus Gabriel S. Mauræ Abbas, ad componenda quædam inter Maronitas diſſidia à Sanctiſſimo Pontifice ejuſdem Nationis amantiſſimo miſſus in Syriam, ex urbe Berœa patria ſua (Alepum indigenæ dicunt) Romam reverſus importavit.

IX. Item Codices Petri de Valle.

Paucis poſt annis non modicum incrementum noſtræ Bibliothecæ attulere inſignes Codices Arabici, Perſici, Turcici, Samaritani, Coptici, Æthiopici, Malabarici, & Iberici, ſeù Georgiani ex privata Bibliotheca Clariſſimi Viri Petri de Valle Patricii Romani, quos ipſe in ſuis epiſtolis ad Amicos ſummopere laudat: nec immeritò. Illos idem Petrus amicorum, & cognatorum ope, quos in Oriente benè multos ſibi conciliarat, non ſine delectu comparatos, in Urbem ſecum aliquot ante annos attulerat, velut confectæ rara cum felicitate peregrinationis tàm ancipitis, tàm longinquæ nobiliſſimos teſtes futuros.

X. Codices Arabici ex optimis archetypis deſcripti: & Græci, quos Abraham Maſſad Summo Pontifici obtulit.

Acceſſere per id temporis Codicum Arabicorum deſcriptiones erudita manu repræſentatæ ex optimis Archetypis, quos ſuppeditabant inſignes in Urbe Bibliothecæ Collegii Urbani de Propaganda Fide, Collegii Maronitarum, & Conventus Patrum Franciſcanorum S. Petri in Monte Aureo: ſed & Bibliotheca publica Bononiæ, quam Inſtituti ſcientiarum vulgò dicunt: atque iſtis multò pretioſior ſupellex Codicum Græcorum mss. quos ab Abrahamo Maſſad nobili Maronita ex Ægypto paucis poſt annis allatos, ſibique oblatos Summus Pontifex eidem Vaticanæ Bibliothecæ dono dedit.

Anno

XI. Auctoris iter in Orientem, & Codices ab eodem pro Vaticana Bibliotheca comparati.

Anno 1715. viſum eſt novam in Ægyptum excurſionem facere. Hanc à Summo Pontifice procurandam ſuſceperat publico literatorum nomine, atque commodo Vir Clariſſimus D. Carolus Majellus Vaticanæ tùm Bibliothecæ Præfectus, tùm Baſilicæ Canonicus, omni eruditionis genere excultus, & ab Hebraica, Græca, Latinaque literatura Urbi, Italiæ, Europæ commendatiſſimus. Ita illius opera, atque humaniſſima, qua me (utinam merentem) dignatur exiſtimatione factum eſt, ut mihi id negotii Clementiſſimus Princeps demandaret: contigitque meus ab Urbe diſceſſus pridie Kal. Julias. Alexandriam exeunte Julio ejuſdem anni, ſecundiſſimo curſu, inde Canopum prætervehor. Diſtat Alexandria Canopus paſſuum millia circiter quadraginta: Indigenæ *Raſcid* appellant, unde vulgare *Roſſetum*: à Raſcido Chalipharum Abbaſidarum quinto urbi nomen inditum, quòd ab illo vel condita, vel, quod vero propius eſt, fuerit reſtaurata, credunt. Vixit autem Raſcidus [a] ſæculo nono, & Bagdadi in Chaldæa regnavit. Canopo per eum Nili ſinum, qui ab eadem urbe Canopicus dicitur, Bulacum progredior. Bulacum abeſt paſſuum tria circiter millia ab urbe Cairo, quam novam dicunt, ejuſque olim non exigua pars fuit, nunc ſuburbanus pagus. Inde ipſam Cairum, totius Ægyptiaci regni caput, delabor.

Cairum Arabicum nomen eſt, quod Nicopolim commodè vertes à themate قهر *Cahàr vicit*: hanc enim urbem Saraceni ex manubiis Ægyptiacæ Provinciæ Græcis Imperatoribus olim ereptæ, amplificatam ornatamque, velut perpetuum & immobile victoriæ trophæum erexere. Almoëz-Ledin-Alla [b] Phatemitarum quartus, urbi nomen dedit, quæ olim *Babylon* dicebatur: *Foſtata* [c] etiam ſub Amro Alhaſo Omari Chaliphæ Duce appellata eſt, ob fixa eo in loco tentoria, & *Foſſatum* ad communienda caſtra factum. Arcem Daherus Soltanus condidit, ut ex inſcriptione Arabica comperi: vero propius eſt, ab illo inſtauratam dumtaxat. In Arcis medio Ciſterna apparet, veteris magnificentiæ mirabile monumentum, ad centum & quinquaginta cubitos, rupis immenſæ in ſinu, immani labore excavata, atque in tantam amplitudinem undique concamerata, ut non modò hominibus, ſed jumentis etiam commodus ſit ad ima deſcenſus, marmore duriſſimo ad cochleæ morem artificioſè conformato. Aquas non pluviales, quæ in Ægypto raræ, & quibuſdam annis nullæ ſunt, ſed à Nilo tria millia paſſuum fornicibus perductas accipit. Joſepho Patriarchæ id operis attribuit indigenarum vulgus, ut cætera Ægypti admirandæ magnificentiæ ædificia.

Multa excolendis literis Gymnaſia in ea urbe videre eſt: magnificum præ cæteris, atque Doctorum Auditorumque frequentia celeberrimum eſt, quod ازهر *Azhar* Arabes appellant, à præfato Almoëzo Chalipha conditum; ut inde intelligas, à Saracenis literarum ſtudia nec fuiſſe, nec eſſe uſquequaque neglecta, vel (quod falſo nonnulli rumo-

a *Elmacin. hiſt. Sarac. Par.* I.

b *Chron. Orient. editum ab Ecchell.*

c *Severus Aſmonæorum Epiſcopus in Hiſtor. Patriarcharum Alexandriæ apud Renaudot.*

re decepti ſcribunt,) propriæ Religioni contraria exiſtimari. Magiſtrorum numerus quinquaginta, Scholaſticorum verò tredecim millia excedere creditur. Illorum porrò Magiſtrorum tanta auctoritas eſt, ut ex eorum ſententia omnes cauſæ, liteſque definiantur. Quamobrem nullus in urbe Cairo *Mofti* ſeù *Definitoris* magiſtratus, cujus in reliquis Imperii Turcici civitatibus magna eſt circa res forenſes dignitas, & poteſtas. Cæterùm ibi præter incredibilem hominum, domorum, officinarumque numerum, nihil occurrit quod mirere. Nulla privatarum Ædium magnificentia: nulla hortorum pulchritudo: nulla villarum frequentia, nulla ſuburbiorum celebritas. In illa verò ſoli vaſtitate, quæ procul à Nili ripis quaquaversùs latiſſimè protenditur, non urbes, non domicilia, non agri, non arbores, ſed deſertum, arena, feræ. *Non tamen hanc terræ partem* (ut Eucherii [a] verbis utar) *inutilem, & inhonoratam dimiſit Deus, quum in primordiis rerum omnia in ſapientia faceret, & ſingula quæque futuris uſibus apta diſtingueret; ſed cuncta non magis præſentis magnificentia, quàm futuri præſcientia creans, venturis, ut arbitror, Sanctis Eremum paravit. Credo, his illam locupletem fructibus voluit, & pro indulgentioris naturæ vice, hanc Sanctorum dare fœcundam, ut ſic pingueſcerent fines deſerti: & quum irrigaret de ſuperioribus ſuis montes, abundarent quoque multiplicata fruge convalles, locorumque damna ſuppleret, quum habitationem ſterilem habitatore ditaret.* Tales habuere incolas deſerta Nitriæ, & Thebaidis, & habent hoc tempore, illis antiquis nec numero, nec religionis integritate quidem comparandos, ſed exteriori Monaſticæ profeſſionis cultu & loco haud abſimiles; adeò ut jure continuæ, nec unquam interruptæ ſucceſſionis, Patrum ſuorum diſciplinæ teſtes maximè idonei à nobis advocari, nec à Novatoribus repelli queant.

a *De laudibus Eremi.*

Intereà dum in urbe veteres Amicos requiro, ecce Elias Georgius è Societate Jeſu Sacerdos Maronita, qui me humaniſſimè pro veteri neceſſitudine complexus, ubi ſuſcepti itineris mei cauſam intellexit, ſe apud Patriarcham, & Monachos, ipſi aliundè benevolos, conficiendi negotii interventorem obtulit. Poſtero itaque die Patriarcham ambo ſalutatum adimus, commeatum & epiſtolam ad Monachos petimus, viæque ducem. Omnia affatim dedit benigniſſimus Senex, & Codices Arabicos ex domeſtica Bibliotheca non paucos adjecit. Ita primo poſt Idus Auguſtas die Cairo ſolvimus, comitem atque ducem nacti Philotheum Monachum S. Macarii, & ejuſdem Cœnobii Oeconomi filium: illud enim Cœnobium ante alia inviſere fixum erat. Paſſuum ergo millia circiter quadraginta ſecundo flumine prætervectis, ignobilis occurrit pagus ad Nili ripas poſitus, *Etris* Arabes vocant, Chriſtianis Coptici ritus frequens. Inde ad ſtadia circiter duo, Occaſum versùs progredimur. Hîc verò Nitriæ ſterilis & inculta ſolitudo apparuit. Arenas vapor æſtivi ſolis accendit, quæ ubi flagrare cœperunt,

runt, haud ſecùs, quàm continenti incendio cuncta torrentur, camporumque non alia, quàm vaſti & profundi æquoris ſpecies eſt. In hac inhoſpitali eremo habitavit S. Macarius: habitant hoc tempore illius inſtituti alumni, Coptici ritus cœnobitæ. Monachorum domum *Cœnobium S. Macarii* incolæ vocant, ſive quod ab ipſo Macario conditum fuerit, ut ipſi indigenæ commemorant, ſive quod à primis Macarii alumnis atque ejuſdem Cœnobii conditoribus illud nomen acceperit: quod lapſa per manus ad poſteros fides docet. Omnia certè ſacra eremi ædificia, Saracenici Imperii initia antecedunt.

Ab his Monachis Codices Coptico ſermone ſcriptos accepimus optimæ notæ, ut ex ſubjecto Indice patebit: nec alios habebant, qui hominem etiam cupidum morarentur. Quamobrem ad Monaſterium S. Mariæ Syrorum, bonis illis monachis deducentibus, proceſſimus. Scetenſe cœnobium hoc eſt, cujus ſuprà meminimus. Bibliothecam intravimus: ducenti ferè Codices dumtaxat reperti. Librorum numerum, quos octies mille exceſſiſſe ſuprà memoratus Ægidius Peireskio renunciavit, neque hìc, neque alibi in tota Ægypto videre licuit. Fortaſsè interjecto hoc ſpatio aliò translati, diſtractique fuerunt. Repertos Codices recenſui, ſelectos circiter centum petii: ſed nullis precibus, præter paucos quoſdam, quos tamen ipſe ſelegiſſem præſtantiſſimos, perſoluto pretio à monachis obtinere licuit: videlicet Marutham Tagritenſem, Iſaac Antiochenum, Jacobum Sarugenſem, Joannem Philoponum, Severum Antiochenum, Timotheum Alexandrinum, Dionyſium Jacobitarum Patriarcham, vetuſtiſſima Orientalium & Occidentalium Martyrum Acta, Chronici Edeſſeni Auctorem anonymum, alioſque nonnullos.

Actis Patriarchæ ingentibus, ut par erat, gratiis, quoniam in aliis Nitriæ monaſteriis nihil repereram, quod me in Syriam properantem moraretur, (ſunt autem duo, alterum S. Piſois juxta lacum Nitriæ, S. Mariæ Græcorum alterum, in quo tamen Copticæ nationis monachi habitant,) exeunte Septembri Alexandriâ in inſulam Cyprum delabor, tranſmiſſoque freto Sidonem Phœniciæ urbem, inde Damaſcum. Damaſcus Amiadûm Chalipharum olim ſedes, & Saracenici Imperii caput, veterem majeſtatem atque amplitudinem magna ex parte adhuc retinet. Ex ruinis Cæſareæ, Ptolemaidis, Tyri, Sidonis, & Beryti crevit, oræ maritimæ accolis, Chriſtianarum claſſium metu, ad mediterranea loca profugientibus: inde populi frequentia, qui quindecim myriadas excedere creditur. Spectabile in primis eſt in urbis medio à Jazido Chalipha conſtructum Mahometicæ ſuperſtitionis delubrum, amplitudinis admirandæ, & quotquot in Syria & in Ægypto ſuperſunt, Saracenici Imperii monumentorum maximum. Agri ſuburbani amœnitas & ubertas Arabum Poetarum carminibus celebratur: & verò tanta eſt, ut nulla in toto Oriente urbs in hac parte Damaſco comparari poſſit. Plures ex hac urbe præſtantiſſi-

mos

mos Codices olim Michaël Maronita à Federico Cardinali Borromæo miſſus, aſportavit Mediolanum, & in Bibliotheca Ambroſiana recondidit. Pauci ex immenſo Scriptorum numero, qui Damaſci vixerunt & ſcripſerunt, ad meas manus venêre: Mahometanis Codicum dominis libros ſuæ ſectæ manibus Chriſtianorum pollui exiſtimantibus.

Eſt in ſuburbiis Damaſci pagus, *Saidnaiam* vocant, ubi celebre Virginum cœnobium ab Imperatore Juſtiniano, ut fama eſt, conditum. Ibi magna Chriſtianorum indigenarum religione colitur pervetuſta imago Deiparæ, cujus templum poſitum eſt in rupe undique impendente. Sed qui nunc pagus, olim civitas fuit, quam frequentia hominum fecit, qui ad Templi religionem concurrentes, in eo ſaxo conſedere. *Sardinellum* corruptè appellat Petrus Silveſter Petra Sancta in Thaumaſia [a] & ſubdit: *Hìc incolas alios, niſi Chriſtianos perinde non admittit. Cæteris enim eſt inhoſpitalis, ac ſine infortunio, aut nece neminem patitur.* Rem ita ſe habere, mihi narrabant incolæ: quod ipſe certiſſimum comperi; neminem enim in eo pago, qui Chriſtianus non eſſet, inveni. Illuc deducentibus amicis propero, Bibliothecam inquiro: Codices duodecim, quos præ cæteris mihi utiles duxi, ſoluto pretio accipio, annuente loci Epiſcopo, viro religioſiſſimo, & cum Catholica Eccleſia, præter ſuorum popularium morem, fide & amore conjunctiſſimo.

a *Tom.* 3. *cap.* 1.

Inde Damaſcum repeto, Alepum cogitans, alterum Syriæ oculum, & propter eximiam loci opportunitatem, omnium Orientis Nationum, & Syrorum præcipuè Meſopotamenorum Emporium. Sperabam fore ut meorum popularium ope, & Athanaſii catholici Græcorum Patriarchæ favore, iſtius peregrinationis me nunquam pœniteret. Nec ſpem fefellit eventus: Inde enim complures eoſque optimos Codices aſportare licuit, amicis negotium ſtrenuè urgentibus, qui & ſe daturos operam, ut alii ad me tranſmitterentur, pollicebantur, quos tamen ex Meſopotamia expectare oporteret. Equidem Meſopotamiam adire animus erat. Eapropter Alepi moras nectebam, in omnem excurſionis in eam provinciam faciendæ occaſionem intentus. Sed partim intempeſtivis imbribus impeditus, partim amicorum precibus, variis terroribus à propoſita peregrinatione me revocare conantium, flexus decrevi, in Italiam quantociùs reverſionem facere, præſcriptis à Summo Pontifice terminis longiorem in Oriente moram minimè ferentibus. Verùm nulla aderat Alexandretæ, aut in Phœniciæ portubus in Italiam navigandi occaſio; Præterea ſarcinas meas cum Codicibus in urbe Cairo reliqueram. In Ægyptum ergo renavigandum fuit. Quamobrem Tripolim Syriæ contendo: Inde facilis in Ægyptum trajectus & facultas commeandi quotidiana.

Intereà dum in ea urbe in navigandi occaſionem immineo, brevem in vicina Libani juga excurſionem facio: Parentes, patriam reviſo; Codices aliquot corrogantibus amicis accipio. Ita demùm Pelu-

ſium

ſium Tripoli adnavigo, actis Patriarchæ Maronitarum Reverendiſſimo Domino Jacobo Avodio immortalibus gratiis, utpote qui totam iſtam Codicum negotiationem non in Libano dumtaxat, & apud ſuos Maronitas, ſed etiam Damaſci, Alepi, Cairi, ubique apud exteras Nationes, opera, conſilio, auctoritate mirificè juvit.

Peluſio Cairum regredior. Hìc quod anteà, quum Nitriæ deſerta luſtrarem, animo cogitaram, Antonii Magni & Pauli primi Eremitæ in Thebaide cœnobia inviſere conſtitui. Abeſt autem utrumque ab urbe Cairo paſſuum millia circiter quadraginta ſuprà centum, Orientem versùs. Quo intellecto doctiſſimus idem & humaniſſimus P. Claudius Sicard è Societate Jeſu Sacerdos, ſe mihi illuc ducem fore promiſit: Thebaidis enim urbes ipſe aliàs luſtraverat, quum novas totius Ægypti Tabulas Geographicas pararet. Septimo die illuc pervenimus, Sed ibi præter ingentem, quam ex præſenti illorum Sanctorum memoria voluptatem hauſimus, ad meum negotium utile repertum eſt nihil. Cauſam narrabant Monachi, quod deſertis ob Arabum incurſiones cœnobiis, Codices cum reliquo Eccleſiæ inſtrumento periiſſent. Idem notatum legeram initio Codicis Evangeliorum Copto-Arabici manu Gabrielis Patriarchæ, qui ipſum per eam occaſionem ex monaſterio S. Antonii diſtractum, ad Eccleſiam S. Mercurii in Cairo vetere pertinere teſtabatur; in Vaticana autem Bibliotheca modò ſervatur. Qui in utroque cœnobio adhuc exſtabant Codices, *Vanslebio olim* enumerati, nil aliud ferè continebant, quàm *Ritualia*, *Eccleſiaſtica Officia*, & nonnullos Sacræ Scripturæ Interpretes. Paucis contentus, Cairum regredior.

Interim Alexandriam oneraria navis Anglica appulerat, & propediem in Italiam profectura dicebatur. Ad quadraginta dies ea ſpes Alexandriæ me defixum continuit. Adfuit demùm dies ſextus decimus ante Kalendas Novembres, qui me ex longa periculoſaque peregrinatione ſoſpitem, in navim reduxit. Duos circiter menſes tenuit navigatio. Ventis ac fluctibus ad ſexdecim dies diù multùmque agitata navis, VIII. Idus Decembris Liburnum lacera, ac valdè laſſa pervenit, quum me quotidiana vitæ diſcrimina, vigiliæque, & cætera maris incommoda penè confeciſſent: Divina ſcilicet Providentia, ea eventuum alternatione, prioris navigationis ſecundiſſimæ voluptatem, hujus poſterioris laboribus ærumniſque temperante. Demùm V. Idus Januar. anni 1717. Romam perveni. Codices eodem menſe exeunte alia via ſunt ſequuti.

XII. Bibliothecæ Orientalis condendæ cauſa.

Hæc noſtræ Bibliothecæ condendæ occaſio fuit. Cauſa verò alia, eaque multiplex. Nam etſi complures noſtri laboris argumentum tetigerint, nullus tamen hactenus exſtitit, qui id operis vel ex profeſſo tractandum ſuſceperit, vel ſuſceptum abſolverit. Primus Hieronymus Syrorum Scriptorum Tatiani, Bardeſanis, Archelai, Ephræmi meminit in Catalogo: cui Gennadius adjecit pauca quædam de Jaco-

bo

bo Niſibeno, Paulino ſeù Paulona S. Ephræmi Diſcipulo, Iſaac ſeniore, ejuſque cognomine Presbytero Antiocheno, Mochimo, Petro, & Samuele.

Gulielmus Cave Syriaci atque Arabici ſermonis ignarus, quæcumque in Abrahami Ecchellenſis & Fauſti Naironi Scriptis de hoc argumento reperit, (pauca autem ſunt,) ſine delectu in ſuum uſum tranſtulit. Nec ferè plura, aut meliora Hottingerus profert in eo opere, quod Bibliothecam Orientalem inſcripſit, oppidò quàm fallaci titulo: in eo quippe Arabas quoſdam Mahometanos recenſuiſſe contentus, Chaldæos, Syros, alioſque Orientales vix attingit: quos autem attingit, ex Andrea Maſio, & ex Catalogo Hebedjeſu per Ecchellenſem edito ad verbum deſcribit. Eodem titulo Herbelotius, vir in hoc genere multæ lectionis, nec eandem methodum, nec idem argumentum perſequutus eſt in ſua Bibliotheca Orientali: non enim in illa de Scriptoribus Orientalibus tractationem inſtituit, ſed quæcumque ad hiſtoriam rerum Orientalium pertinerent, Lexici in formam collegit, Bibliothecæ nomen in eo ſenſu uſurpans, quo Apollodorus Grammaticus, & Diodorus Siculus ſuas hiſtorias, ex multis variarum gentium Hiſtoricis compilatas, Bibliothecam inſcripſerunt.

Ea ſcilicet res erat, quæ ab ipſis Orientalibus peteretur. Id ſe exhibiturum pollicitus eſt Abrahamus Ecchellenſis Maronita in Præfatione ad Catalogum Hebedjeſu pag. 36. ſcribens: *Quamobrem in ſtudioſorum gratiam brevi, Deo favente, ſequetur noſtra Orientalis Bibliotheca, quæ ad umbilicum uſque perducta eſt, ubi non ſolùm Chaldæi Syrique percenſentur Scriptores, ſed ingenti numero Arabes: nec Eccleſiaſtici tantùm, ſed & profani.* Verùm erudítiſſimi Viri egregium molimen mors abrupit. Ingentis operis vix ſpecimen nobis relictum eſt ad calcem *Eutychii Vindicati*, ubi Scriptorum, quos in eo libro ipſe Auctor Abrahamus laudaverat, perbrevem notitiam attexuit.

Fauſtus Naironus Abrahami hæres, & in Cathedra ſucceſſor, Vir profectò tanto operi par, Abrahami Bibliothecam Orientalem ad umbilicum, ut ille ſcripſerat, jam perductam terminare vel neglexit, vel quod vero propius exiſtimo, aliò diſtractam non reperit. Nec enim diligentiſſima perquiſitione poſt ejuſdem obitum facta, uſquam gentium illud ſcriptum hucuſque apparuit. Quæ autem ipſe Naironus in Evoplia de Scriptoribus Orientalibus data occaſione commemorat, ſuomet labore ſtudioque comparavit.

Unus exſtitit Hebedjeſu Sobenſis, qui Syrorum Scriptorum Catalogum confecerit: Opus ſanè egregium, pro quo immortales illi habebit gratias univerſa literaria Reſpublica. Sed præterquàm quod Catalogus ille, heptaſyllabo metro digeſtus, ut ad metri regulam ſe accommodet, perſpicuitati minus conſulit; totus circa nomina Auctorum, atque titulos Codicum verſatur: adeò ut nihil in eo libello invenire ſit, quàm nominum ac titulorum farraginem.

Oppi-

Totius Operis.

Oppidò quàm difficile ſit in re adeò obſcura aliquid ne dicam lauro & Apolline dignum promere, ſed tantùm non inutile, patebit legenti obſervationes Euſebii Renaudotii, Viri de literis Orientalibus meritiſſimi, qui in 2. Part. Liturg. Orient. coactus aliquid proferre de Scriptoribus Syriacarum Anaphorarum ab ipſo collectarum, ſumma cum ingenuitate frequentiſſimè profitetur, Cymmeriis, ut ajunt, tenebris obvolutum ſe nihil videre. Alios recentiores, qui ſuprà commemoratos veterum Scriptorum omnium gentium Cenſores anteceſſere, vel conſequuti ſunt, fruſtra eſt his de rebus conſulere: Iſidorum, inquam, Hiſpalenſem, Ildephonſum Toletanum, Honorium Auguſtodunenſem, Sigebertum Gemblacenſem, Henricum Gandavenſem, Trithemium, Suffridum Petri Leovardienſem, Bellarminum, Labbæum, Antonium Poſſevinum, Aubertum Miræum, Rivetum, Scultetum, Conradum Geſnerum, Joſiam Simlerum, Joannem Jacobum Friſium, Georgium Mathiam Konigium, Dupinium, Tillemontium, & alios in hoc argumento verſatos: quum omnes ad unum eos dumtaxat Orientales Scriptores recenſeant, quos Hieronymus & Gennadius indicarunt.

Jam hoc ſatis erat, ut materiam ab iſtis Auctoribus levi, ut ajunt, brachio tractatam ipſe reſumerem. Additus eſt novus ex ſæculi noſtri moribus guſtuque ſtimulus. Videbam quippè novas quotidie variarum gentium, atque religioſorum Ordinum Bibliothecas prodire in lucem. Hebraicam nuper publicaverat Julius Bartoloccius, & Joannes Henricus Hottingerus: Græcam Jo: Albertus Fabricius, & Joannes Meurſius: Romanam Proſper Mandoſius, & Auguſtinus Oldoinus: Florentinam Michael Pocciantius: Venetam & Patavinam Jacobus Philippus Thomaſinus: Pedemontanam Andreas Roſſottus: Gallicam Scævola Sammarthanus, Claudius Robertus, & Andreas Quercetanus: Hiſpanicam Alphonſus Ferdinandus Matamorus, Andreas Schottus, & Nicolaus Antonius: Belgicam Aubertus Miræus, & Antonius Sanderus: Lugduno-Batavam Fridericus Spanhemius: Germanicam Cornelius Callidius, Michael Hertzius, & Petrus Lambecius: Britannicam Joannes Baleus, Joannes Pitſæus, & Martinus Kempius: Danicam Albertus Bartolinus: Auguſtinianam Dominicus Gandolphus: Benedictinam Arnoldus Wionus: Ciſtercienſem Chryſoſtomus Henriquez: Carthuſianam Petrus Sutor, & Theodorus Petrejus: Cluniacenſem Martinus Marrier: Dominicanam Leander Albertus, Antonius Senenſis, Alphonſus Fernandus, & Ambroſius Altamura: Franciſcanam Henricus Willotius, & Lucas Waddingus: Societatis Jeſu Petrus Ribadeneira, Philippus Alegambe, Nathanael Sotuellus, & Joannes Garnerius: aliorum alii, quos refert Miræus in Auctario. Chaldæorum, Syrorum, Arabumve Bibliothecam nullus uſquam hucuſque edidit. Quidni & iſtorum, ajebam ipſe, qui ſi Nationibus & ſacris Ordinibus ſuprà commemoratis ingenio aut pie-

tate non præſtant, rerum certè geſtarum magnitudine pares, antiquitate etiam ſuperiores ſunt?

His acceſſere Amicorum & doctiſſimorum virorum vota, quibus ut Bibliothecæ hujuſmodi manum admoverem, urgeri me in dies videbam. Hanc enim, ajebant, non modò in publicum literatorum commodum, inſtar aliarum Bibliothecarum, ceſſuram, ſed etiam perutilem, imò perneceſſariam eſſe, ut collata orbi literario à Clementiſſimo Pontifice beneficia pleniùs innoteſcerent: Orientales ſiquidem linguas, quibus ſupra laudati Codices conſcripti ſunt, Europæis plerumque hominibus invias eſſe & inacceſſas, nec poſſe unumquemque eos libros per ſeipſum conſulere & intelligere: explicandos proinde eſſe & in communem uſum efferendos, ut reconditi in iis theſauri cunctis pateſiant, præſertim ubi vel agitatæ inter eruditos controverſiæ elucidari, vel Catholica dogmata contra heterodoxos confirmari poſſint. Nec illud omittebant, curioſitati multorum, Bibliothecæ hujus editione opportunè ſatisfactum iri. Id verò etiam prius me aſſequuturum affirmabant, quàm integra Codicum verſio in publicum prodiret, ſi res in ſingulis Codicibus contentas, addita auctorum ætate & geſtis, in unum volumen redigerem, in quo tamquam in Synopſi quid quiſque Codex complecteretur, nullo negotio lector comprehendere poſſet. Et quidem brevem eorundem Codicum Catalogum jam ipſe deſcripſeram, quem ut publici juris facerem, nonnulli rogabant. Sed hunc eruditorum votis uſquequaque ſatisfacturum, alii merito negabant. Quare condendæ Bibliothecæ, iiſdem auctoribus, animum applicui.

XIII. Ad eandem Bibliothecam Orientalem adornandam ſubſidia ex manuſcriptis & impreſſis Codicibus.

Cæterùm ut quam aliis objectabam, in hac ſparta adornanda inopiam atque paupertatem ipſe utcumque ſupplerem, præſtitere inſignes opes ab ſapientiſſimo atque optimo Pontifice CLEMENTE XI. nuperrimè in Vaticanam Bibliothecam illatæ ea opulentia atque liberalitate, quam ſuprà pro mea tenuitate laudavi. Nihil enim verò certius in hac materia afferri poteſt, quàm quod in ipſis codicibus Scriptorum præſentibus legitur, adnotatur, atque inde decerptum promitur. Suppeditabant prætereà nec exigua, nec minùs tuta ſubſidia, qui in eadem Vaticana Bibliotheca aſſervabantur præſtantiſſimi linguarum omnium Orientalium Codices, jam olim à Romanis Pontificibus ſummo ſtudio collecti: ſed & quem ſuprà laudavi, Epiſcopus Sobenſis Chaldæus, Abulbarcatus Ægyptius: Maronitæ, Gabriel Barclajus Epiſcopus Nicoſienſis, Stephanus Edenenſis Patriarcha Antiochenus in ſuis Candelabris, in Vindiciis Maronitarum, & in Chronico, Abraham Ecchellenſis, Fauſtus Naironus, Gabriel Sionita, & quos ſuprà memoravi hujuſce argumenti tractatores.

Multo tamen potiora debeo ipſis Syris, & Arabibus, qui à ſexcentis ad minus annis ſuarum gentium Auctorum nomina, geſta, ſcripta literis conſignarunt, non editis quidem de hac materia libris (nul-

los

los enim præter Sobenſem & Abulbarcatum Chriſtianos, atque Haphidum Mahometanum Catalogi Scriptorum Arabum, Perſarum, Turcarumque Auctorem reperi,) ſed data occaſione in Chronicis, & aliis hiſtoricis monumentis. Ex hoc cenſu primus adfuit Dionyſius Syrorum Jacobitarum Patriarcha, Europæis nec de nomine hactenus notus, quem pone ſequuntur Joſue Stylites, Chronici Edeſſeni Auctor anonymus, Dionyſius Barſalibæus, Abulpharagius ſeu Gregorius Barhebræus non in ea ſolùm Dynaſtiarum hiſtoria, quam Pocockius edidit, ſed in aliis etiam operibus: Eutychius Patricii filius Patriarcha Alexandrinus, Georgius Elmacinus Homaidus, Ebnarrahebus Chronici Orientalis Auctor, Severus Aſmonæorum Epiſcopus, Abu-Iſaac Benaſſalus, Amrus Matthæi, Hamza Ben-Esbat, Gelaleddinus Aſiutenſis, Abul-Valid Ben-Sciocnæ, Alvardus Abu-Abdalla, aliique Hiſtorici cùm Syri, tùm Arabes.

Præter hunc Codicum Orientalium apparatum, quem, ut dixi, ad meos uſus promptum ex Bibliotheca Vaticana habere licebat, non modicas hujus generis opes ſuppetebant aliæ Bibliothecæ in ipſa Urbe. In primis Barberina, beneficio ſingulari Eminentiſſimi Principis Franciſci Barberini, cujus effuſam, inſitamque Barberinæ Genti in meos Maronitas benevolentiam atque liberalitatem nunquam ſatis prædicabo. Bibliothecæ inſuper Collegiorum, Urbani de Propaganda Fide, & Maronitarum: nec non Patrum Franciſcanorum S. Petri in Monte Aureo, quam ſuprà laudavi. Alias extra Urbem Bibliothecas ipſe luſtravi, Mediceam, ſcilicet, & Bononienſem. Quas verò adire commodum non fuit, quæcumque ad uſum meum conferre exiſtimavi, ex vulgatis earum Tabulis indicibus collegi. Qua in re gratias Eminentiſſimo Cardinali Joſepho Renato Imperiali profiteor immortales, cujus eximia munificentia ſingulares in Italia mei argumenti Codices impreſſos conſulere licuit, & quod ſummæ juxta ac raræ benignitatis fuit, eoſdem Codices auferre domum, & quoad vellem retinere eſt datum: adhibitis præſertim Clariſſimi Viri Franciſci Antonii de Simeonibus humaniſſimis officiis, cui in hujus Bibliothecæ editione plurimum me debere non inficior.

XIV. Bibliothecæ Orientalis ordo, & proſpectus.

Quod ſpectat ad noſtras in eandem Bibliothecam exercitationes & ſcholia, ordinem ejuſdem Bibliothecæ ſequimur. In quatuor autem claſſes illa dividitur. Prima Auctores Syros Orthodoxos, Jacobitas, & Neſtorianos, ſive ii Syriacè primùm ſcripſerint, ſeù ex aliis linguis in Syriacum ſermonem tranſlati fuerint, complectitur. Altera Arabas tùm Chriſtianos, tùm Mahometanos. Tertia Coptorum & Æthiopum libros: nec non Perſarum Turcarumque præcipua ingenii monumenta. Quarta ſacros Syrorum Codices, Syriacè vel Arabicè ſcriptos, ut Biblia Sacra, Rituales libros, & cætera hujuſmodi Eccleſiaſtica monumenta. Quamobrem in totidem etiam Tomos noſtras nos Obſervationes partimur. Singulorum Scriptorum nomina, ætatem,

 acta,

acta, ſiqua ad noſtram notitiam pervenere, etiam referimus: libros, librorumque auctoritatem, antiquitatem, materiem, uſum indicamus. Cætera in Proœmio ſingularum Operis noſtri Partium exponemus. Proſpectum autem univerſæ Bibliothecæ in calce hujus Tomi prioris exhibemus.

PROLOGUS
DE
SCRIPTORIBUS SYRIS.

I. Auctores, qui in Syria, aut Syriacè ſcripſerunt.

SYRORUM ſermonem in maximo olim Aſſyriorum & Chaldæorum imperio florentem, atque ad ſummam amplitudinem & elegantiam perductum; Incarnati poſteà Numinis & cum hominibus converſantis ore conſecratum, Apoſtolis familiarem, ſacriſque in ritibus uſquequaque in Oriente uſurpatum, inſignibus præſtantiſſimiſque Scriptoribus claruiſſe, facilè ſibi quiſque perſuaſerit. Ut enim ab iis exordiar, quæ Syriacè primùm conſcripta, ad noſtram memoriam utcumque pervenere, certa & conſtans fama eſt, quam omnium gentium Orientalium mira conſenſio confirmat, ratamque Euſebius Cæſareenſis & S. Hieronymus habent, Thaddæum, ſeù ut Syri malunt, Adæum, vel Apoſtolum vel Diſcipulum Chriſti, ſtatim ab ejuſdem in cœlum aſcenſu, ad Abgarum Edeſſæ Toparcham profectum fuiſſe, atque Meſopotamenos populos in fide Chriſtiana inſtituiſſe, Rege ipſo Abgaro ſacrum Baptiſma ſuſcipiente. Tunc palàm prædicatum iis in locis Evangelium, exſtructæ Eccleſiæ, erecta Altaria, ſacri Codices ex Hebraico ſermone in Syriacum translati: Epiſcopi, Presbyteri, & Diaconi ordinati, aliique Eccleſiaſtici Ritus & Canones conſtituti: Docti denique Viri benè multi cœperunt verbo & ſcriptis divinam doctrinam populo tradere, & antiquos recenteſque errores editis voluminibus confutare. Sic Archelaus Caſcarenſis Epiſcopus Manetem hæreſiarcham è Perſidis finibus in Meſopotamiam irrumpentem docta diſputatione coërcuit: Sic Bardeſanes primùm quidem contra hæreticos & gentiles ſtrenuè decertavit; mox ipſe in hæreſim lapſus, errores ſuos elegantiſſimo ſermone digeſſit: Sic Harmonius Bardeſanis filius, Tatianus, Ephræm Magnus, aliique apud Syros notiſſimi, Græcis verò exteriſque gentibus vix de nomine noti. Et verò credibile eſt, illos multa ſui ingenii monumenta reliquiſſe; ſed quæ vel injuria temporum exciderint, vel in Syriæ angulis adhuc deliteſcant. Acceſſere frequentes incurſiones Perſarum, Arabum, & Tartarorum in Meſopotamiam finitimaſque Syrorum provincias, quibus urbes funditùs everſæ ſunt, monaſteria ſolo æquata, Eccleſiæ igni abſumptæ, & præſtantiſſimi Codices ſublati. Siqui autem Barbarorum manus eva-

ſerunt (benè multos evaſiſſe, certum eſt,) ii vel blattas tineaſque in eremis paſcunt, vel ab ignaris poſſeſſoribus lacerantur, diſcerpuntur, & profanis uſibus mancipantur. Scriptores verò, qui Catalogos Virorum illuſtrium texuerunt, quum Syriaci ſermonis rudes eſſent, ne nomina quidem eorum, qui Syriacè ſcripſerunt, nobis tradidere. Hiſtorici demùm Syri, qui gentilium ſuorum memoriam ad poſteros propagare potuiſſent, periere ferè omnes.

Profectò ſi Philonis Byblii, aut Sanchoniatonis, Mnaſeæque, & Nicolai Damaſceni hiſtorias ab Euſebio & Joſepho citatas haberemus, nullo alio teſte fortaſsè indigeremus, ut immenſas opes cognoſceremus, quas ad Syriacam literaturam exornandam contulerunt antiquiſſimi Scriptores, quos ſub Syriæ Regibus in opulentiſſimis civitatibus Damaſco, Tyro, Sidone, Heliopoli, vel ſub regno Aſſyriorum & Chaldæorum Babylone & Ninive ſummi imperii ſedibus, claruiſſe certum eſt.

Magnam prætereà Syriacis literis acceſſionem fecere doctiſſimi Interpretes, qui tranſtulerunt Græcos & Latinos Auctores cùm ſacros, tùm profanos in Syrorum linguam; & eos præcipuè Patres, qui vel origine & patria Syri, Græcè ſcripſiſſent, ut Ignatius, Chryſoſtomus, Epiphanius, Theodoretus: vel ab ipſis Interpretibus ignorari non poterant, ut Baſilius, Athanaſius, Cyrillus, Ambroſius. Hoc enim ferebat eorum temporum atque locorum ſatis probanda conſuetudo, quando in nobiliſſimis Syriæ Eccleſiis Antiochiæ, Tyri, Cæſareæ, Edeſſæ, Hieroſolymis, Interpretis munus viri eruditiſſimi exercebant, qui Græcorum ſcriptis in Syriacum vertendis operam apprimè navabant. Inde Syris omnigenæ eruditionis opes ampliſſimæ parabantur. Ita nullum Græcorum Patrum deſiderabant: quin & multa Catholicorum & hæreticorum Scriptorum Opera, quæ ipſis Græcis periiſſent, ſermone Syro legere erat, quod de Theodori Mopſveſteni ſcriptis Diodorique Tarſenſis, & Severi Antiocheni, atque Euſebii Cæſareenſis ex noſtris Codicibus liquet.

II. Scholæ Syrorum. Inde etiam Scholarum Syriacarum frequentia & celebritas, quam gravis Auctor Junilius Africanus indicat in Præfatione ad libros de partibus divinæ legis ad Primaſium, ſcribens: *Quæſiſti, ſiquis eſſet inter Græcos, qui Divinorum Librorum ſtudio intelligentiaque flagraret. Ad hæc reſpondi, vidiſſe me quendam Paulum nomine, Perſam genere, qui in Syrorum Schola in Niſibi urbe eſt edoctus, ubi Divina lex per magiſtros publicos, ſicut apud nos in mundanis ſtudiis Grammatica & Rhetorica, ordine, ac regulariter traditur; tunc diù quæſitus ſiquid ex ejus dictis haberem, dixi quod legiſſem regulas quaſdam, quibus ille diſcipulorum animos divinarum ſcripturarum ſuperficie inſtructos, priuſquam expoſitionis profunda pateſaceret, ſolebat imbuere, ut ipſarum interim cauſarum, quæ in divina lege verſantur, intentionem ordinemque cognoſcerent.* Hæc Junilius, qui (Biblioth. Patrum Tom. X.)

ſæculo

ſæculo ſexto ineunte ſcribens, Paulum genere fortaſsè Syrum, Perſam appellat, quia Niſibis & plures aliæ Meſopotamiæ atque Chaldææ urbes Perſis ea tempeſtate parebant. Conſona tradit Theodorus Lector lib. 2. pag. 558. *In urbe Edeſſa*, inquit, *erat Schola Chriſtiana Perſicæ gentis*, *ut ajunt*, *ex quo factum eſt*, *niſi me conjectura fallit*, *ut Perſæ Neſtorianam hæreſim ſequerentur*, *quum quidam*, *qui Neſtorii ac Theodori dogmata amplectebantur*, *ei Scholæ præfuiſſent*, *&* *doctrinam*, *quæ ipſis placebat*, *Perſis tradidiſſent*. Subjungit pag. 566. de eadem Schola Edeſſena loquens: *Zeno Imperator Scholam*, *quæ Perſarum vocabatur*, *in urbe Edeſſa ſitam ſuſtulit atque evertit*, *utpote quæ Neſtorii ac Theodori doctrinam auditoribus inſinuaret*. Quod etiam ex Simeone Epiſcopo Beth-Arſam in Epiſtola de Barſauma Niſibeno & hæreſi Neſtoriana in Perſidem invecta, & ex Chronico Edeſſeno ad annum Græcorum 800. Chriſti 489. confirmatur; idemque ſcribit Dionyſius Jacobitarum Patriarcha ad annum prædictum, quorum verba ſuo loco referam.

Sed & alias ab hac Perſica Edeſſæ Scholas exſtitiſſe, docemur tùm ex vita S. Luciani Presbyteri ac Martyris per Metaphraſten edita apud Bollandum ad diem 17. Januarii, ubi cap. 1. dicitur S. Lucianus præceptorem habuiſſe Macarium, *qui Sacras Scripturas Edeſſæ interpretabatur*; tùm etiam ex Auctore vitæ S. Alexandri Acœmetæ apud eundem Bollandum ad diem 15. Januarii, qui de Scholis ſub Rabula Edeſſeno florentibus hæc tradit: *Erectæ in ea urbe ſunt jam olim divino nutu linguæ Syriacæ Scholæ in vicinarum civitatum commodum. Nam viri principes atque alii locupletes liberos ſuos eò inſtitutionis gratia ablegant. Sacrum igitur principatum adeptus Rabulas*, *ſtuduit*, *cooperante Spiritu Sancto*, *omnes in veram & ſtabilem fidem adunare.* Et infrà. *Exteros gentilium filios bis in menſem è Schola ad ſe evocabat*, *eoſque verbum veritatis docebat*.

Huc etiam referenda videntur, quæ Junilio æqualis Caſſiodorus commemorat in Præfatione ad lib. 1. de Divin. Lect. *Niſus ſum*, inquit, *cum beatiſſimo Agapito Urbis Romæ*, *ut ſicut apud Alexandriam multo tempore fuiſſe traditur inſtitutum*, *nunc etiam in Niſibi civitate Syrorum Hebræis ſedulò fertur exponi*, *collatis expenſis in urbe Romana profeſſos Doctores Scholæ potiùs acciperent Chriſtianæ*. Atque hoc quidem in loco ſatis perſpicuè liquet, Caſſiodorum Hebræorum Scholam, non Syrorum intelligere. Hebræos enim in Meſopotamia ſex celeberrimas Scholas habuiſſe, referunt Auctor libri Juchaſſin, & David Ganz: Primam ſcilicet in civitate סורא *Sora*, ſeù סוריא *Soria*. Alteram in urbe נהרדעא *Nahardeba*. *Sora*, inquit Bartoloccius in Biblioth. Rabbinica Par. 3. §. 13. pag. 663. *Eſt urbs ad lævam Euphratis*, *& Nahardeba ad dexteram*. Joſephus lib. 18. cap. 12. Νεαρδάν appellat, & Niſibi vicinam facit. Syrorum ſermone ܫܘܪܐ *Sciura*, & ܢܘܗܕܪܐ *Nuhadra*, dicuntur, ut in Actis SS. Martyrum

Acc-

Acepſimæ Epiſcopi, Joſephi Presbyteri, & Aitallahæ Diaconi in Codicibus noſtris Syriacis I. & II. & in Chronico Dionyſii Patriarchæ Jacobitarum paſſim. *Surorum* oppidum appellat Procopius lib. 2. de Ædificiis Juſtiniani Imperatoris cap. 9. pag. 44. Tertiam in oppido פומבדיתא *Pumbedita* inter duo flumina Tigrin & Euphratem. *Os nugarum* Syriacè interpretatur. Cauſam hujuſce appellationis vide apud Bartoloccium loc. cit. Exiſtimo enim ex æmulatione natam, & à Nahardenſibus atque Soranis in probrum Pumbeditanorum vulgatam: unde tritum apud Hebræos adagium אקילקי דמתא מחסיא ולא אפדנא דפומבדיתא *Sterquilinium Urbis Mechaſiæ* (Soræ nimirùm, quam urbem *Mechaſiam*, ſeù *propitiationis* per excellentiam dixere,) *& non Palatium Pumbeditæ*, hoc eſt, ut idem Bartoloccius rectè exponit ex Cod. Cherithoth, præſtantius eſt habitare in infima parte Soræ, quàm in Palatiis Pumbeditanæ urbis, cujus civium ſocietatem, utpote in furandi arte exercitatiſſimorum, Sorani & Nahardenſes fugiebant. Quartam in urbe נרש *Narèſc* haud procul à Sora, cui nomen à Narſe Perſarum Rege Hormiſdæ patre impoſitum videtur. Quintam in urbe מחוזא *Machuza*, cujus loci Abrahamus quidam inter Syros Scriptores celebratur à Sobenſi in Catalogo pag. 78. Sextam demùm in ea parte agri Nahardenſis, quæ פרוץ שבור *Perùz Sciabbùr* appellata eſt, hoc eſt, *fractura Saporis*, ubi nongenta fuiſſe Judæorum millia jactant. Vide Sobenſem in Catalogo pag. 100. ubi Enos ejuſdem loci Scriptorem commemorat.

Hinc tamen colligere eſt, Syriacas Scholas eodem tempore fuiſſe florentiſſimas. Quum enim Meſopotamia, teſte Joſepho lib. cit. in tres velut factiones diviſa eſſet, Græcorum, nempè, Judæorum, & Syrorum indigenarum, atque hæc poſtrema reliquis numero opibuſque antecelleret; tùm ex allato Caſſiodori teſtimonio, tùm ex alibi deductis vix dubitari poteſt, quin Scholarum etiam numero & frequentia cæteras ſuperaverit. Illud ſanè compertiſſimum eſt, Græcorum & Judæorum Scholas, Saracenis omnes circa Euphratem atque Tigrim regiones occupantibus, magna ex parte conticuiſſe. Syriacas contrà, Arabicæ eruditionis opibus mirum in modum auctas, ad duodecimum uſque ſæculum floruiſſe: idque non uno in loco Abulpharagius in hiſtoria Dynaſtiarum per Pocockium edita teſtatur. Teſtantur inſuper, quæ præ manibus habemus doctiſſimorum virorum ſcripta per illud temporum ſpatium elucubrata.

In illis porrò Scholis ſacras & profanas literas docebantur indigenæ & advenæ: Syri nimirùm, & Perſæ, & Indi, qui hoc tempore Thomæi dicuntur Syrumque Ritum ſequuntur. Magiſtri præerant doctiſſimi, quibus exortæ poſteà circa Divini Verbi Incarnationem controverſiæ amplam ſcribendi materiem ſuppeditarunt: qua in palæſtra pro Catholicis pugnavere Iſaac Presbyter Antiochenus, Samuel Edeſſenus, Jacobus Sarugenſis, Georgius Tagritenſis, Conſtantinus & Leo Haranitæ, Jacobus Edeſſenus, Joannes Maro Sirimenſis: ex parte

verò

verò Neſtorianorum adversùs Catholicos Barſaumas & Narſes Niſibeni, Abraham Medus, Jeſujabus Arzunita & Adjabenus, Salomon Boſtrenſis, Hebedjeſu Sobenſis: Adversùs utroſque pro Monophyſitis ſeù Jacobitis, Philoxenus Hierapolitanus, Maras Amidenus, Joannes Darenſis, Moſes Barcepha, Dionyſius Barſalibæus, Gregorius Barhebræus.

Ex tot tantiſque Auctorum ſcriptis, (etſi non pauca in Bibliothecis Monaſteriorum Ægypti & Syriæ condita ipſe vidi, teſteſque vivi & præſentes hìc in Urbe affirmant,) plura certè perierunt. Celeberrimæ porrò Bibliothecæ, quæ in Italia, in Gallia, in Anglia, & in Germania exiſtunt, ex ampliſſima Syriacorum Codicum meſſe aliquot manipulos exhibent. Syriacæ eruditionis neglectus id fecit; Adeò Græcarum literarum ſtudium, omnium Latinorum mentem curaſque omnes occuparat. Secùs nunquam doctiſſimarum gentium (ut certè fuerunt Ægyptii, Syri, Aſſyrii & Chaldæi) hiſtoriæ, leges, ſacra, & ampliſſimus ad omnes ſcientias apparatus periiſſent.

III. Syriacè literaturæ ſtatus per Sanctiſſimum Patrem CLEMENTEM XI. reſtitutus.

CLEMENTI XI. Sanctiſſimo atque ſapientiſſimo Pontifici debemus, quod non periere cuncta, nec totus Syriacæ literaturæ ſtatus concidit. Quamquam enim à Leonis X. temporibus Joſeph Archipresbyter, Moyſes, ſeù ut in Actis Concilii Lateranenſis dicitur, Elias Diaconus, & Elias alter Hypodiaconus, Patriarchæ Maronitarum Legati, Theſeum Ambroſium Ordinis S. Auguſtini Canonicum Regularem, recentiorum quod ſciam Latinorum primum literis Syriacis inſtituerunt; iſque ejuſdem poſteà ſtudii æmulatorem promotoremque habuit Joannem Albertum Widmanſtadium, ut hic in Præfatione ad novum Teſtamentum Syriacum Viennæ impreſſum anno 1555. refert; accedente præſertim opera Moſis Mardeni Jacobitarum Patriarchæ Legati; Chaldæis etiam, nimirùm Sulaca & Abdjeſu, Patriarchis plurimum laboris ad id conferentibus; quorum conatibus ultimam ferè manum poſt erectum à Gregorio XIII. Maroniticæ Nationi in Urbe Collegium impoſuerunt Maronitæ, Georgius Amira, Joannes Leopardus Heſronita, Iſaac Sciadrenſis, Petrus Metoſcita, Sergius Riſius, Gabriel Sionita, Joannes & Michael Heſronitæ, Victorius Scialac, Abraham Ecchellenſis, aliique benè multi; vix tamen paucos aliquot Syriacos Codices in Europa reperire erat, quorum ope ne dicam aliquid ad ſcientias omnis generis comparandas utile, ſed ne neceſſarium quidem ad excolendum ejus linguæ ſtudium colligere liceret. Publicæ ſtudioſorum commoditati CLEMENS XI. literarum omnium bono natus, abundè proſpexit. Conquiſitas enim per totam Ægyptum & Syriam amplas Syriacorum Codicum opes, in Vaticanam Bibliothecam importari juſſit; dignas certè, quæ ſcriniis aureis cuſtodiantur.

Multa quippe ſunt, unde peregrinis hiſce mercibus pretium accedit. In primis quanta ex his ſacræ antiquitatis inſtrumentis Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ lux ſtatim affulget! in ea præſertim parte, quæ Monophyſitarum, Neſtorianorum, atque Monothelitarum ſpectat origi-

nem,

nem, errores, progreſſus, & excitatos ab illis tumultus, indictaque Religioni bella, quæ totam Aſiam, & Ægyptum, Æthiopiamque multorum ſæculorum ſpatio vexarunt: ubi videre eſt Patriarcharum ſeriem, qui ſingulis ſectis præfuere, Epiſcoporum ſucceſſiones, illuſtrium Virorum geſta ſcriptaque, & eorum labores pro Religione, aut adversùs eandem ſuſceptos. Quantum prætereà adversùs Novatores ex tam auguſta antiquitate præſidium! ex vetuſtiſſimarum Chriſtiani nominis gentium conſenſione! ex eorum hominum teſtimonio, qui & res in patria ſua geſtas cognoſcere certiùs debent, & cauſam cur mentiantur, non habent! Quot demùm & quantæ celeberrimorum alioquin Scriptorum hallucinationes ex antiquiſſimis hiſce & Auctorum ætati penè æqualibus Codicibus deprehenduntur, vel circa chronologiam & topographiam, vel circa nomina Virorum, & quod magis eſt, res geſtas, aut laudes, vel vitia immeritò tributa, aut denegata!

IV. Noſtri operis ratio, & partitio.

Ut verò pretioſa hæc Syriacæ eruditionis monumenta non in Vaticanæ dumtaxat Bibliothecæ ſcriniis recondita ſervarentur, ſed in qualemcumque etiam publicam eruditionem prodirent, viſum eſt, accurata eorum Synopſi ſubjecta, Catalogum Syrorum Scriptorum texere: in quo non alium certè ordinem ſequar, quàm qui temporum fuit. Hanc enim methodum tenuere quicumque in hoc genere ſcriptionum verſati ſunt veteres. Nec tamen adeò jejunè de meis Scriptoribus agam, ut de ſuis Euſebius, Hieronymus, & Gennadius: tales quippe plerique ſunt, qui nec de nomine noſtris hominibus innotuerint. Præter Auctorum ætatem, patriam, conditionem, & lucubrationum titulos, geſta ſiqua ſunt cognitu digniora proferam: ſiquid inſuper aut ad illuſtrandam Eccleſiaſticam, vel profanam hiſtoriam faciunt, aut ad enodandas controverſas inter Theologos quæſtiones, ſeù ad confirmandam tuendamque contra Novatores Religionem & pietatem conſentanea incidant, ſumma cum fide, ipſis ſcribentium verbis, indicabo.

Ingens & prolixum, ut vides, opus eſt, nec unius libri capacitati tolerabile. Idcircò in Tomos quatuor totum divido. Primum Scriptores Syri Orthodoxi occupant. Secundum Syri Jacobitæ ſeù Monophyſitæ. Tertium Syri Neſtoriani. Quartum Græci, Latini, aliarumque gentium Scriptores, cùm Orthodoxi, tùm hæretici in Syriacum converſi: quibus pro Appendice attexam Catalogum Scriptorum Syrorum Auctore Hebedjeſu Sobenſi Epiſcopo ab Abrahamo Ecchellenſi editum, ſed ex Syriaco iterùm recuſum, & ad noſtros Codices emendatum: Patriarcharum prætereà Syrorum, Maronitarum ſcilicet, Melchitarum, Jacobitarum, & Neſtorianorum ſeriem: omnia ſumma fide ex Codicibus Clementino-Vaticanis eruta.

His fruere, Amice Lector, & Sanctiſſimo Pontifici CLEMENTI XI. cujus auſpiciis hoc quidquid noſtri laboris eſt, in tuum commodum editur, annos plurimos adprecare. Vale.

INDEX

INDEX CAPITUM
TOMI PRIMI.

CAP. I. *S. Simeon Barſaboë Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopus & Martyr.* pag. 1
CAP. II. *S. Milles Suſæ Epiſcopus & Martyr.* 12
CAP. III. *Jabachues Chaldæus.* 13
CAP. IV. *Iſaias Adabi Arzunita.* 15
CAP. V. *S. Jacobus Niſibis Epiſcopus.* 17
CAP. VI. *S. Ephræm Syrus.* 24
CAP. VII. *Iſaac Senior.* 165
CAP. VIII. *Balæus Syrus.* 166
CAP. IX. *Zenobius S. Ephræmi Diſcipulus.* 168
CAP. X. *Abſamias Presbyter Edeſſenus.* 169
CAP. XI. *Gregorius Abbas.* 170
CAP. XII. *S. Maruthas Epiſcopus Tagritenſis.* 174
CAP. XIII. *S. Acacius Epiſcopus Amidæ.* 195
CAP. XIV. *Rabulas Epiſcopus Edeſſæ.* 197
CAP. XV. *Ibas Epiſcopus Edeſſæ.* 199
CAP. XVI. *S. Iſaac Magnus.* 207
CAP. XVII. *Coſmas Presbyter.* 235
CAP. XVIII. *S. Simeon Stylites.* 254
CAP. XIX. *SS. Baradatus & Jacobus Monachi.* 255
CAP. XX. *Maras Epiſcopus Amidæ.* 256
CAP. XXI. *Nonnus Epiſcopus Edeſſæ.* 257
CAP. XXII. *Jacobus Diaconus Edeſſenus.* 258
CAP. XXIII. *Mochimus Presbyter Meſopotamenus.* 259
CAP. XXIV. *Petrus Presbyter Edeſſenus.* 259
CAP. XXV. *Samuel Presbyter Edeſſenus.* 259
CAP. XXVI. *Joſue Stylites.* 260
CAP. XXVII. *S. Jacobus Epiſcopus Sarugenſis.* 283
CAP. XXVIII. *Georgius Jacobi Sarugenſis Diſcipulus.* 340
CAP. XXIX. *Simeon Epiſcopus Beth-Arſamenſis.* 341
CAP. XXX. *Chronicon Edeſſenum.* 387
CAP. XXXI. *Xyſtus Epiſcopus.* 429
CAP. XXXII. *Joannes Apamenſis Monachus.* 430
CAP. XXXIII. *Joannes Saba.* 433
CAP. XXXIV. *Iſaac Ninivita.* 444
CAP. XXXV. *Abraham Nephtarenus.* 463
CAP. XXXVI. *Georgius Epiſcopus Tagritenſis.* 465
CAP. XXXVII. *Conſtantinus Epiſcopus Haran.* 466
CAP. XXXVIII. *Leo Epiſcopus Haran.* 467

CAP.

Cap. XXXIX. *Phocas Edeſſenus.* pag. 468
Cap. XL. *Jacobus Epiſcopus Edeſſæ.* 468
Cap. XLI. *Georgius Epiſcopus Arabum.* 494
Cap. XLII. *Daniel Epiſcopus Salchenſis.* 495
Cap. XLIII. *Joannes Maro Patriarcha Antiochiæ.* 496
Cap. XLIV. *Theophilus Edeſſenus Maronita.* 521
Cap. XLV. *Joannes Lephedienſis Patriarcha Maronitarum.* 522
Cap. XLVI. *Moyſes Accarenſis Patriarcha Maronitarum.* 522
Cap. XLVII. *Joannes Sulaca Patriarcha Chaldæorum.* 523
Cap. XLVIII. *Moſes Mardenus.* 535
Cap. IL. *Abdjeſu Patriarcha Chaldæorum.* 536
Cap. L. *Elias Patriarcha Chaldæorum.* 543
Cap. LI. *Adam, ſeù Timotheus Epiſcopus Amidæ.* 549
Cap. LII. *Gabriel Epiſcopus Heſno.* 551
Cap. LIII. *Georgius Amira Patriarcha Maronitarum.* 552
Cap. LIV. *Iſaac Sciadrenſis Epiſcopus Tripolis.* 552
Cap. LV. *Joſeph Accurenſis Patriarcha Maronitarum.* 553
Cap. LVI. *Abgarus Rex Edeſſæ, & Archelaus Epiſcopus Caſcaræ.* 554
Addenda, & Corrigenda. 557
Index Codicum Manuſcriptorum. 561

D. Muratori inu. et del. — Frezza Sculp. Romæ sup. perm.

BIBLIOTHECÆ ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANÆ

TOMUS PRIMUS.

De Scriptoribus Syris Orthodoxis.

Caput I.

S. Simeon Barſaboë Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopus, & Martyr.

I. Simeonis Bar-ſaboë geſta à Syris, Græcis, & Latinis conſcripta.

SIMEON Barſaboë, Papæ Epiſcopi Seleuciæ & Cteſiphontis Diſcipulus atque in eadem Sede ſucceſſor, piis honeſtiſque parentibus natus eſt, ex quorum arte cognomentum ܒܪ ܨܒܥܐ *Bar-ſaboë*, ideſt, *filius tinctorum*, traxit. Præclara ejus geſta literis conſignarunt oculati teſtes Syri, qui certamina Sanctorum Martyrum, in Perſecutione Perſica ſub Rege Sapore interfectorum, accuratè deſcripſere, eaque S. Maruthas Epiſcopus Tagritenſis inſeruit Hiſtoriæ ſuæ de Martyribus, qui in Perſide ſub Sapore, Iſdegerde, & Vararane coronam adepti ſunt, ut in Codicibus noſtris Syriacis I. & II. Complures enim fuiſſe illius ævi Scriptores, qui glorioſam eorum Martyrum pro Chriſto confeſſionem Syriaco ſermone tradiderunt, teſtatur Sozomenus lib. 2. Hiſtor. Eccleſiaſt. cap. 14. propè finem: ubi poſtquam nobile Simeonis noſtri, Sociorumque ejus martyrium diligenti ſtylo perſequutus eſt, in hæc verba concludit: *Verùm ut ſummatim dicam, cunctos ejus temporis Martyres tàm viros, quàm mulieres,* *quo-*

quorum nomina recoluntur, ſedecies mille numero fuiſſe perhibent: Reliquæ verò multitudinis ne numerum quidem iniri poſſe; atque idcircò difficile admodùm viſum eſſe Perſis, Syris, atque Edeſſenis, qui hac in re plurimum ſtudii, atque operæ poſuerunt, horum nomina percenſere. Eorundem Martyrum Acta è Syriaco translata, quamprimùm, Deo favente, in lucem prodibunt. Illorum verò notitiam ex Hieronymo, & Sozomeno, ut videtur, cæteri Græcorum, Latinorumque hauſere: nimirùm, Theophanes in Chronographia ad annum mundi 5817. Cedrenus ad annum ſextum Conſtantii Auguſti, Nicephorus lib. 8. cap. 56. Caſſiodorus lib. 3. cap. 2. & Martyrologi omnes; Latini quidem ad diem 21. Aprilis, Græci verò 17. ejuſdem menſis, (non XV. Maji, ut ex Typographorum oſcitantia obrepſit in notis Cardinalis Baronii ad Martyrologium Romanum, qui pro *XV. Kal. Maji*, ediderunt, *XV. Maji*.) Copti demùm die 19. Barmudæ, ut in Synaxario Codice noſtro Arabico XIX.

II. Variæ Auctorum opiniones de tempore martyrii S. Simeonis, & Sociorum.

Verùm de Perſicæ hujus Perſecutionis initio & progreſſu, deque præciſo obitus Simeonis noſtri die, & anno, mira eſt Auctorum tùm Græcorum & Latinorum, tùm Syrorum ipſorum diſſenſio. In hoc quidem una omnium eſt ſententia, quòd Sanctus Simeon, unâ cum Sociis, paſſus ſit ſub Sapore Feria VI. Hebdomadæ Sanctæ in Paraſceve, excepto Uſthazade Saporis Regis nutricio, qui pridie, hoc eſt, Fer. V. in Cœna Domini interfectus fuerat. At quo Chriſti anno id contigerit, quo menſe, quo die, & ſub quo Romanorum Imperatore, diverſi diverſa.

III. De ætate S. Simeonis Teſtimonium Codicis noſtri Syriaci I.

In Actis Syriacis, quæ habemus Codice I. Paſſio Simeonis refertur Luna 14. Niſan, ſeù Aprilis, Anno regni Perſarum centeſimo decimo ſeptimo, Saporis trigeſimo primo.

Sic enim legitur fol. 82. ܒܫܢܬ
ܡܐܐ ܘܫܒܥܣܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ
ܕܗܝ ܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܚܕܐ ܕܫܒܘܪ
ܡܠܟ ܡܠܟ̈ܐ: ܗܘܐ ܪܕܘܦܝܐ ܗܢܐ ܥܠ
ܥܡܢ. ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܐܝܠܢ ܫܡܥܘܢ ܗܘܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܣܠܝܩ ܘܩܛܝܣܦܘܢ
ܡܕܝܢ̈ܬܐ: ܘܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܒܪ ܨܒ̈ܥܐ.
ܡܛܠ ܕܡܢ ܐܒ̈ܗܘܗܝ ܨܒ̈ܥܐ ܗܘܘ: ܡܨܒܥܝܢ
ܕܐܚܪ̈ܢܐ ܙܒܢܝܢ ܗܘܘ ܫܐܪܐ ܒܕܡܐ
ܠܬܚܫܝܬܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܪܫܝܥܬܐ.
ܗܘ ܨܒܥ ܗܘܐ ܢܚ̈ܬܐ ܕܢܦܫܗ ܒܕܡܗ
ܘܠܒܫܝܗ ܠܬܚܫܝܬܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ.

Hoc eſt: *Anno regni Perſarum decimo ſeptimo ſuprà centeſimum, qui fuit annus Saporis Regum Regis trigeſimus primus, perſecutio hujuſmodi in populum noſtrum excitata eſt. Quo quidem tempore Simeon, cognomento Barſaboë*, ideſt, *filius tinctorum, Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopatum gerebat. Iſtud verò cognomen apprimè ei congruebat: nam ipſius quidem parentes alieno ſanguine ſericum inficiebant ad impiorum Regum uſum; ipſe verò animæ ſuæ veſtes proprio cruore tinxit, quibus in regno Sanctorum uteretur.* Et infrà fol. 87. obitus Guſciatazadis ܓܘܫܛܐܙܕ, ſeù, ut Græci & Latini malunt, Uſthazadis, ponitur die 13. Niſan, verbis iſtis: ܐܬܩܛܠ
ܕܝܢ ܗܢܐ ܣܒܐ ܒܥܠܬܐ ܛܒܬܐ ܡܛܠ
ܝܫܘܥ ܒܬܠܬܥܣܪ̈ܐ ܒܢܝܣܢ ܒܚܡܫܐ
ܒܫܒܐ ܒܫܒܬܐ ܪܒܬܐ ܕܦܛܝܪ̈ܐ:

Interemptus autem fuit iſte ſenex optimam ob cauſam, nimirùm propter Jeſum, die 13. Niſan, Feria quinta Hebdomadæ magnæ Azymorum. Atqui ex Sozomeno lib. 2. cap. 10. martyrium Uſthazadis accidit pridie quàm Simeon pateretur: ſic enim habetur loco mox cit. *Poſtero autem die, qui erat ſexta feria, quo die ante feſtum Reſurrectionis annua ſaluta-*

lutaris Paſſionis memoria celebratur, Rex Simeonem quoque gladio obtruncari præcepit. Incidit ergo ſexta illa feria, qua Simeon coronatus eſt, in diem 14. Niſan, ſeù Aprilis, quam proinde Maronitæ in Synaxario, & Græci in Menologio Baſilii juſſu edito commemorationi ejuſdem nuncupant.

IV. Teſtimonium alterius Codicis noſtri Syriaci de anno motæ perſecutionis ſub Sapore.

In altero Codice Syriaco ſatis vetuſto, quem anonymus Scriptor compluribus annotationibus adauxit, præter menſem & annum prædictum, notatur quoque tempus Imperatoris Romanorum, & laudata regni Perſarum Epocha magis elucidatur, in hæc verba : ܒܫܢܬ ܫܬ
ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫ ܕܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܕܗܝ ܫܢܬ ܡܐܬܝܢ
ܬܫܥܝܢ ܘܫܬ ܕܡܢ ܨܠܝܒܘܬܗ
ܕܡܪܢ ܘܐܝܟ ܫܢܬ ܡܐܐ ܘܫܒܥܣܪܐ
ܫܢܝܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪܣܝܐ ܕܗܝ ܗܝ
ܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܚܕܐ ܕܫܒܘܪ ܡܠܟܐ
ܒܪܗ ܕܗܘܪܡܝܙܕ : ܡܢ ܒܬܪ ܕܢܦܩ
ܛܘܒܢܐ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ ܕܪܗܘܡܝܐ
ܐܬܥܠܒ ܠܗ ܥܠܬܐ ܫܒܘܪ ܕܢܬܟܬܫ
ܥܡ ܒܢܘܗܝ ܡܛܠ ܕܛܠܝܢ ܗܘܘ :
ܐܬܡܛܝ ܒܦܓܥܐ ܥܠ ܐܬܪܐ ܕܪܗܘܡܝܐ
ܥܒܕ ܗܘܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܟܠܗ ܐܬܚܡܬ
ܐܬܚܡܬ ܒܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ ܕܡܫܥܒܕܝܢ
ܘܐܬܪܐ ܕܒܐܘܚܕܢܗ .

Hoc eſt: *Anno Regni Alexandri ſexcenteſimo quinquageſimo quinto, qui eſt à Crucifixione Domini noſtri ducenteſimus nonageſimus ſextus, regni verò Perſarum centeſimus decimus ſeptimus; Saporis autem regis Hormiſdæ filii trigeſimus primus, poſtquàm beatus Conſtantinus Romanorum Imperator deceſſit, quærens Sapores occaſionem belli adversùs ejuſdem filios, qui adoleſcentiam non exceſſerant, aſſiduas incurſiones in ditionem Romanorum faciebat. Qua de cauſa in Dei famulos, qui ſubditas terras incolebant, graviori in dies odio ferebatur.*

V. Idem confirmatur ex Codice Amidenſi I.

Eadem quoad annum Alexandri 655. leguntur in Codice Amidenſi I. fol. 437. ubi redditur cauſa, cur Sancti Simeonis commemoratio à feria ſexta Paſſionis Domini in ſextam feriam hebdomadæ ſextæ Æſtatis tranſlata ſit; & annus obitus ejuſdem Sanctiſſimi Martyris aſſignatur, verbis iſtis: ܗܘ ܒܥܪܘܒܬܐ ܕܫܒܬܐ
ܕܫܬܐ ܕܩܝܛܐ ܗܘܝܐ ܕܘܟܪܢܐ ܠܡܪܝ
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܨܒܥܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܬܠܡܝܕܗ ܕܡܪܝ ܦܦܐ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܕܐܒܗܬܐ ܕܐܬܟܠܠܘ ܥܡܗ.
ܘܗܠܝܢ ܒܥܪܘܒܬܐ ܕܚܫܐ ܐܬܟܠܠܘ
ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫ
ܕܝܘܢܝܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܠܕܢ ܕܒܝܬ ܗܘܙܝܐ
ܒܝܘܡܝ ܫܒܘܪ. ܐܬܥܒܪ ܕܝܢ ܕܘܟܪܢܗܘܢ
ܠܥܪܘܒܬܐ ܕܡܘܕܝܢܐ ܕܐܝܬܝܗ
ܓܘܢܝܐ ܠܟܠܗܘܢ ܣܗܕܐ. ܒܪܡ
ܗܝ ܥܪܘܒܬܐ ܡܬܩܪܝܐ ܡܛܠ ܕܒܗ
ܐܬܩܛܠ ܡܒܪܟܐ ܘܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܪ
ܨܒܥܐ ܒܥܪܘܒܬܐ ܕܚܫܐ. ܘܐܬܩܛܠ ܥܡܗ
ܫܡܥܘܢ ܒܣܘܦ ܕܟܠܗܘܢ ܕܡܬܩܪܝܢ
ܝܘܢܝܐ ܘܫܐܪܐ ܗܘܘ .

Ideſt, *Eâdem Feria vj. hebdomadæ ſextæ Æſtatis* (hoc eſt, decimæ tertiæ poſt Pentecoſten) *fit commemoratio Sancti Simeonis Barſaboë Catholici Patriarchæ, Diſcipuli Mar Papæ Catholici, & Patrum, qui unà cum ipſo coronati ſunt. Hi quidem lauream adepti fuere Feria vj. Paſſionis Anno Græcorum 655. in urbe Ledan regionis Huzitarum ſub Sapore. At commemoratio eorundem ad ſextam Feriam Confeſſorum, quæ Martyrum omnium communis eſt, tranſlata fuit. Porrò hæc Feria vj. ideò nomini eorum nuncupatur, quia in*

in ea Altare S. Simeonis in urbe Ledan conſecratum eſt. Sepultus autem fuit Sanctus Simeon in Suſan Elamitarum civitate, quam Arabes Sus *appellant.*

Martyrium itaque Simeonis juxta utriuſque Codicis Auctores accidit Feria vi. Paſſionis, Luna 14. Niſan, Anno Saporis 31. Alexandri 655. regni Perſarum 117. à Paſſione Domini 296. poſt mortem Conſtantini Imperatoris.

VI. Hieronymus, Cedrenus, Baronius, aliique RecentioresSimeonem ſub Conſtantio paſſum referunt.

Hoc poſtremum de obitu Conſtantini, ambabus, ut ajunt, ulnis amplectuntur Hieronymus, & Cedrenus, qui paſſionem Simeonis ad ſextum, vel ſeptimum Conſtantii annum conjiciunt. Eandem ſententiam propugnat Cardinalis Baronius in Annalibus, & in Notis ad Martyrologium Romanum, & poſt ipſum reliqui ferè omnes Recentiores.

VII. Euſebius tamen, Sozomenus, Theodoretus, & Theophanes martyrium Simeonis ſub Conſtantino Magno collocant.

Verùm Sozomenus horum Martyrum paſſionem non ſub Conſtantio, ſed ſub Conſtantino Magno ponit lib. 2. cap. 15. his expreſſis verbis: *Porrò Imperator Conſtantinus, quum Chriſtianos in Perſide ad hunc modum hoſtiliter vexari didiciſſet, magnoperè doluit, eamque rem permoleſtè tulit. Studens autem eis opitulari, ambigebat, quid ſibi agendum eſſet, quò illi ſecurè vitam degerent. Fortè accidit, ut eodem tempore legati Regis Perſarum ad ipſum accederent &c. Opportunum igitur ſibi tempus oblatum ratus, Chriſtianos in Perſide degentes commendandi Sapori, literas ad eum ſcripſit &c.* Conſonat Sozomeno Theodoretus qui lib. 1. hiſt. Eccl. c. 24. hæc de Conſtantino Magno notat. *Eorum verò, qui in Perſide erant, Chriſtianorum ſua ſponte curam ſuſcepit: nam quum illos ab impiis exagitari didiciſſet, & Regem Gentis illius* (hoc eſt, Saporem) *nihil non inſidiarum adversùs eos moliri, literas ad eum ſcripſit, quibus tùm ad pietatem amplectendam eum hortabatur, tùm ut pietatis cultores honore afficeret poſtulabat.* Theodoretum ſequitur Theophanes, qui ad annum mundi 5817. Divinæ Incarnationis 317. poſtquàm S. Simeonis glorioſam mortem retulit, ſic concludit. *Quibus auditis Sanctiſſimus Imp. Conſtantinus, ut Chriſtianorum ſanguini fundendo parceret, & à tanta crudelitate ſibi temperaret, per literas, additis etiam precibus, Saporem eſt adhortatus.* Harum literarum exemplar profert Euſebius lib. 4. de Vita Conſtantini cap. 9. & ex eo Theodoretus lib. 1. cap. 25. ubi initium Perſecutionis ſub Conſtantino Magno clarè conſignant, dum eundem Sapori perſuadere ſatagentem inducunt, ut à Chriſtianorum ſanguine fundendo deſiſtat. Hanc ſententiam ex Recentioribus probat Petavius in Ration. temp. Par. I. nec ab ea Baronius, licet alibi contrarium ſcripſerit, diſſentire videtur, dum in Notis ad Martyrol. Rom. die 20. Februarii de S. Sadoth Simeonis noſtri ſucceſſore ſic loquitur: *Succeſſit Sadoth, de quo agimus, Simeoni, qui ſub Conſtantino martyrio vita functus eſt. Ipſe autem Sadoth paſſus eſt temporibus Conſtantii.* Quin & Cedrenus, qui, ut ſuprà vidimus, Perſicæ hujus Perſecutionis initium ad Conſtantii tempora protrahere videtur, eandem ſub Conſtantino Magno moveri jam cœptam affirmaverat ſuprà pag. 177. ubi Simeonis & Uſthazadis martyrium anno Conſtantini vigeſimo deſcribit. Nimirùm, quia per integros quadraginta annos duravit, ut infrà obſervabimus, ubi de S. Marutha ſermo erit; adeoque in diverſos Saporis, Romanorumque Imperatorum annos diverſi eam conjecerunt, licet verum ejuſdem initium ad Conſtantini tempora referendum omninò ſit.

VIII. Henſchenii & Pagii opinio rejicitur.

Neque audiendus eſt Pagius, qui in Critica Baronii ad annum 343. ex Henſchenio in vita Sanctorum die 21. Aprilis, opinatur, *Anno quidem Chriſti 343. perſecutionem in Perſide adversùs Chriſtianos à Sapore Perſarum Rege excitari cœptam; ſed martyrium Simeonis, & Sociorum niſi anno 349. non contigiſſe.* Nam in primis Codices noſtri antiquiſſimi, & reli-

reliqui ferè omnes Scriptores teſtantur, eodem anno, quo Perſecutio moveri cœpit, S. Simeonem & Socios gladio obtruncatos fuiſſe. Deinde quum Conſtantinus Magnus anno Chriſti 337. in vivis eſſe deſierit, quî fieri potuit, ut literas ab Euſebio relatas ad Saporem mitteret, quibus eundem à Perſecutione Chriſtianorum cohibebat? ſi hæc ſex dumtaxat poſt ejus obitum annis, hoc eſt, anno Chriſti 343. moveri cœpit. Neque potuit Euſebius eas fingere, qui circa ann. 340. objit, vel certè ann. 349. quo Simeon juxta Pagium & Henſchenium coronatus eſt, non attigit.

Tota doctiſſimorum Virorum conjectura ex Sozomeno, & Martyrologio Romano petitur. In Martyrologio, inquiunt, mors Simeonis & Sociorum ad diem 21. Aprilis conſignatur: Sozomenus verò eorum paſſionem Feria VI. hebdomadæ in Paraſceve refert. Atqui, ſubjungunt, Feria VI. majoris Hebdomadæ nonniſi anno Chriſti 349. in diem 21. Aprilis incidit: nam eo anno Paſcha celebratum eſt die 23. Aprilis. Paſſus eſt igitur Simeon cum ſociis anno 349. die 21. Aprilis, Feria VI. Hebdomadæ ſanctæ. Sed à clariſſimis Viris doceri velim, undenam habent, feriam VI. qua Simeon paſſus eſt, in diem 21. Aprilis incidiſſe? An, quia in Martyrologio Romano memoria S. Simeonis eo die colitur? At *ex die cultus Sanctorum* (ut ipſis Pagii verbis utar ad annum 525. num. 11.) *annus eorum emortualis deduci non poteſt, niſi ille aliunde conſtet*. Quod & alibi idem Pagius paſſim inculcat. Incumbebat Henſchenio & Pagio, ex Sozomeno, aliiſvè Auctoribus oſtendere, Simeonem & Socios die 21. Aprilis paſſos fuiſſe. Id ſi probaſſent, manus utique darem, & ultrò faterer, paſſionem eorum incidiſſe in annum Chriſti 349. Sed non modò apud probatos Scriptores non videmus diem 21. Aprilis, quin potiùs alios dies notatos legimus: & apud Syros quidem diem 14. Aprilis, ut ſuprà retulimus; in Menologio verò Græcorum diem 17. ejuſdem menſis.

IX. Epochæ in Codicibus noſtris notatæ elucidantur.

Jam ad Epochas in Codicibus noſtris prænotatas. Ea, quæ à Regno Perſarum ducitur, rara eſt, & nemini Syrorum, quod ſciam, præter hunc unum uſurpata. Hujus Epochæ initium deſignant Dio lib. 80. & Agathias Scholaſticus lib. 4. cap. 11. pag. 134. Edit. Regiæ: ubi docent, Artaxerſem Perſam, poſtquam tribus præliis Parthos ſuperaſſet, eorumque Regem Artabanum interfeciſſet, ab his ad Perſas Regnum tranſtuliſſe. Id accidit, Agathia teſte loco cit. *Anno Alexandri Macedonis* 538. *Alexandri verò Severi Mammææ filii quarto*: qui fuit, juxta Baronium, annus Chriſti 228. vel 226. ut vult Pagius; ex communi verò Syrorum calculo 227. Annum igitur Alexandri Macedonis 538. quo Perſarum Regnum cœpit, ſi conjungas cum anno Perſarum 117. quo Simeonis martyrium in Codicibus noſtris refertur, habebis annum 655. qui expreſsè notatur in Codice noſtro Syriaco II. & in Codice Amidenſi I. At ſi anno Chriſti 227. cui reſpondere diximus annum Alexandri 538. addas annum regni Perſarum 117. habebis annum Chriſti 344. in quem paſſionem Simeonis incidere non poſſe, docemur ex Euſebio, Sozomeno, Theodoreto, atque Theophane. Nam Conſtantinus Imperator, ſub quo laudati Scriptores certamen Simeonis collocant, ante prædictum annum ad ſuperos translatus fuerat, videlicet, anno Chriſti 337. Rurſus anno 344. Paſcha celebratum fuit die 15. Aprilis; atque adeò feria VI. in Paraſceve incidit in diem 13. ejuſdem menſis: unde falſitatis arguerentur Syri, Græci, & Latini, qui feriam illam VI. in qua Simeon occubuit, collocant in diem 14. 17. & 21. Aprilis. Demùm in eodem Codice noſtro Syriaco II. annus regni Perſarum centeſimus decimus ſeptimus non modò cum anno Alexandri Macedonis 655. verùm etiam cum anno à Crucifixione Domi-

ni

ni 296. conjungitur. Atqui annus à Crucifixione Domini 296. competere nequit in annum Chriſti 344. ſed in annum 330. in quo feria VI. in Paraſceve celebrata fuit die 17. Aprilis, ut habet Menologium Græcorum.

X. Statuitur Paſſio Simeonis ſub Conſtantino Magno anno Chriſti 330.

Quare quum talis tantuſque ſit nobiliſſimorum Auctorum conflictus, ut nulla inter eos concordia iniri poſſit, nec unius eorum ſententia admitti queat, quin ſtatim alter rejiciendus ſit; Euſebium, Marutham, Sozomenum, ac Theodoretum potiori jure ſequi debemus, quàm alium quemlibet: Ex quorum mente firmum inprimis ratumque eſſe debet, Simeonem & Socios ſub Conſtantino Magno glorioſam mortem occubuiſſe. Annus verò Chriſti, quo id factum contigit, nullus alius magis commodè poſſe deſignari videtur, quàm trecenteſimus trigeſimus. In hunc enim annum apprimè competit annus regni Perſarum centeſimus decimus ſeptimus, qui ex dictis anno Alexandri ſexcenteſimo quinquageſimo quinto reſpondet. Duplex nimirùm Epocha Alexandro inſcribi ſolet: altera ab ejus obitu, quam Alexandream, & Philippicam dicunt, præceditque vulgarem Chriſti annum, juxtà Pagium in Apparatu, annis trecentis & viginti quatuor. Altera ab initio regni Seleuci inſtituta, quæ Seleucidarum appellatur, & annis trecentis undecim Chriſto prior eſt. Si igitur Epocham Alexandream priorem ſequamur, annus Alexandri ſexcenteſimus quinquageſimus quintus erit Chriſti annus trecenteſimus trigeſimus, qui per annum à Paſſione ejuſdem ducenteſimum nonageſimum ſextum in Codice noſtro Syriaco II. rectè deſignatur.

Fateor, hanc ſententiam pluribus etiam difficultatibus implicitam eſſe: ac Primo, quia ſi annos 324. ab anno Alexandri 655. ſubtrahas, habebis non annum Chriſti 330. ſed 331. Deinde anno Chriſti 330. non incidit feria VI. Paſſionis in diem 14. Niſan, ut vult Maruthas in Actis Martyrum, ſed in diem 17. juxta Græcorum Menologium. Prætereà Alexandrea Epocha à Syris Scriptoribus nonniſi pro ea, quam Seleucidarum vocant, uſurpari ſolet; atque adeò annus ille 655. potiùs reſpondere debet anno Chriſti 344. quàm anno 330. maximè quum initium regni Perſarum ducatur, ſecundùm Agathiam, ab anno Alexandri Mammææ quarto, qui infrà annum Chriſti 226. rejici nequit, ex omnium Auctorum ſententia. Unde ſi anno Chriſti 226. addamus annum regni Perſarum 117. quo paſſi Martyres dicuntur, habebimus annum 341. non 330.

Verùm ad Primam difficultatem reſponderi poteſt, annum illum Alexandri 655. non exſtare in genuinis Actis Martyrum, neque apud Sozomenum, ſed additum fuiſſe ab Auctore Syro juxta privatam ſuam opinionem, qua putabat, Simeonem Socioſque poſt Conſtantini obitum occubuiſſe anno Chriſti 344. Deinde admiſſa etiam illius Epochæ veritate, adhuc annus unus ex ea tollendus eſt, ut reſpondere queat anno à Crucifixione Domini 296. qui ab eodem Auctore cum æra illa Alexandrea conjungitur. Atque hac de cauſa licet aliis in locis Epocha Alexandri ferè ſemper à Syris Scriptoribus pro æra Seleucidarum uſurpari ſoleat, ibi tamen ex contextu verborum (nimirùm, propter concurſum anni à Paſſione Chriſti 296. & anni ab initio regni Perſarum 117.) pro Philippica æra ſumenda eſt. De die verò decimaquarta Niſan, ſeù Aprilis, in quam Maruthas feriam VI. Paſſionis incidiſſe refert, nullus te moveat ſcrupulus: nam ibi diſertus ſermo eſt non de die ſolari 14. Aprilis, ſed de Lunari, qui ſexta feria, & die 17. Aprilis cadentibus anno Chriſti 330. inchoatus fuit, ut ex Tabulis Paſchalibus liquet. Unde ſententia noſtra magis confirmatur.

Demùm argumentum illud ex Agathia deſumptum, (Regnum, ſcilicet, Perſarum nonniſi ab anno quar-

quarto Alexandri Mammæę auſpicatum,) rejici poteſt pari conſtantia, qua aſſeritur. Nam in Archivis Perſarum, unde Agathias per Sergium Interpretem ſeriem Regum Perſarum tranſcripſit, (ut ipſe teſtatur lib. 4. pag. 141.) notatum fortaſsè erat, initium Regni Perſarum ab anno Alexandri 538. deſumi; nullum tamen verbum de quarto Alexandri Mammææ anno eſſe potuit: neque enim Perſæ annos Romanorum Imperatorum in ſuis Faſtis numerabant. Id Agathias de ſuo adjecit. Nec mirari debes, eum in Alexandro Mammææ lapſum fuiſſe, qui in Sapore noſtro adeò turpiter erravit, ut diceret pag. 135. Niſibim urbem vigeſimo quarto ejuſdem Saporis anno à Joviano Imperatore Perſis traditam fuiſſe. Atqui Jovianus poſt Juliani interitum imperare cœpit anno Chriſti 364. quo anno Niſibim Perſis tradidit, ut fatentur omnes. Sapores igitur, qui, juxta Agathiam, in ipſo matris utero regnare cœpit, in regno natus eſt, in eoque adolevit & ſenuit, annum etiam ætatis tunc egerit, neceſſe eſt, vigeſimum quartum: Atque adeò ſequitur, ipſum in lucem prodiiſſe anno Chriſti 340. nam ſi ab an. 364. ſubtrahantur anni 24. remanebit annus Chriſti 340. Sed perſecutio in Chriſtianos ab eodem Sapore mota eſt, teſtibus Hieronymo, Cedreno, Baronio, Pagio, aliiſque, anno Chriſti 343. Eam igitur excitatam fuiſſe oportet anno ætatis Saporis tertio: quod quis ſanæ mentis dixerit? Præſertim quum tot interrogationes, & reſponſiones, quas Sapores habuiſſe ad Simeonem Sociоſque in Actis Martyrum legitur, ad puerum trium annorum referri nequeant. Præterea bellum à Sapore adversùs Romanos inſtauratum, & Niſibis urbis obſidio accidit ex omnium ſententia ſtatim ab obitu Conſtantini Magni, hoc eſt, ineunte anno Chriſti 338. Si igitur Sapores, juxta Agathiam, natus eſt anno Chriſti 340. infertur eum decertaſſe contra Romanos duobus annis, antequam naſceretur.

XI. Difficultates in aliis opinionibus.

Neque minoribus implicitæ ſunt difficultatibus reliquæ Auctorum Sententiæ. Inprimis ii, qui martyrium Simeonis referunt ad annum Chriſti 343. rectè quidem conjungunt annum regni Perſarum centeſimum decimum ſeptimum cum anno Chriſti 226. quo initium hujus regni deſumi diximus: ex utroque enim ſimul junctis efficitur annus 343. At quomodo ſolvant nodum diei 14. 17. vel 21. Aprilis, in quem incidiſſe dicitur Feria VI. Paſſionis, quum Paſcha anno 343. celebratum fuerit die 27. Martii? Quid reſpondeant ad auctoritatem Euſebii, Sozomeni, & Cedreni, qui certamen Simeonis ſub Conſtantino Magno collocant?

Eadem ratione qui contendunt, id factum contigiſſe an. Chriſti 341. Feriam VI. Paſſionis bene quidem deſignant juxta Menologium Græcorum, hoc eſt, ad diem 17. Aprilis: ſed annum regni Perſarum 117. & Alexandri Macedonis 655. explicare nequeunt: Præterea à Conſtantini ætate contra Sozomenum, & Cedrenum recedunt.

Item qui paſſionem Martyrum referunt ad annum Chriſti 344. Epocham quidem Alexandream appoſitè reddunt; ſed in æra regni Perſarum laborant, & in Feria VI. quæ eo anno in diem 13. Aprilis incidit.

Denique ii, qui martyrium præſatum ad annum Chriſti 349. protrahunt, feriam VI. commodè explicare poſſunt, ut diximus ſuprà num. VIII. At ab anno regni Perſarum, & Alexandri Macedonis extricare ſeſe omninò nequeunt.

XII. Menda in Theophane, in Synaxario Maronitarum, & in Agathia.

Atque hìc obiter quinque obſervanda ſunt. Primum, lapſus Interpretis, qui Theophanem è Græco Latinum reddidit, & pro uno Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopo Simeone, duos fecit, verbis iſtis: *Hoc anno Judæi & Perſæ, cognito fidei Chriſtianæ per totam Perſiam augmento, Simeonem Cteſiphontis, & alterum Seleuciæ Archiepiſcopum, ceù Romanorum*

norum Imperatori amicos, *quique res Perſicas ei revelarent*, *apud Saporem Perſarum Regem criminati ſunt*. In Græco legitur dumtaxat, Συμεῶνα Ἀρχιεπίσκοπον Κτησιφῶντος, καὶ τῆς Σελευκείας, *Simeonem Archiepiſcopum Cteſiphontis & Seleuciæ*: unde τὸ *alterum* omninò redundat. Cauſam errandi dederunt verba Theophanis, à librariis certè depravata, vel obtruncata, quæ ſequuntur, ὡς φίλους τῶν Ῥωμαίων Βασιλέων, καὶ μηνυτὰς τῶν Περσικῶν πραγμάτων, *ceù Romanorum Imperatorum amicos*, *quique res Perſicas eis revelarent*: quæ fortaſsè vel in ſingulari numero reſtituenda ſunt, *ceù Romanorum Imperatori amicum &c.* vel addendum eis, *& alios ejuſdem Socios*, *ceù Romanorum Imperatori amicos &c.*

Secundum, Annus regni Perſarum centeſimus decimus ſeptimus, quo Simeon paſſus eſt, in Synaxario Maronitarum ad ipſam Simeonis ætatem perperàm refertur ſic: هذا القديس سمعان كانت له في السنة التي استشهد فيها مايـة وسبعـة عشر سنـة :

Sanctus hic Simeon anno, *quo martyrium adeptus eſt*, *agebat ætatis annum centeſimum decimum ſeptimum*.

Tertium, variat Maruthas à Theophane circa annum Saporis regis: nam Maruthas quidem annum deſignat ejuſdem trigeſimum primum, ut vidimus ſuprà: Theophanes verò vigeſimum tertium.

Quartum, Annus Conſtantini Magni vigeſimus primus, & Divinæ Incarnationis trecenteſimus decimus ſeptimus, quibus à Theophane paſſio Martyrum Perſarum notatur, nequeunt cum ulla aliorum Auctorum ſententia conciliari. Nam annus ille ex mente Theophanis incidit in annum æræ Chriſtianæ vulgaris 326. quo Martyres illos paſſos fuiſſe nemo eſt, qui afferat.

Quintum demùm, Agathias in ſua genealogia Regum Perſarum, quam ex publicis illius Regni Tabulis ſe deſcripſiſſe teſtatur, tùm à Marutha, tùm ab Auctore Codicis noſtri Arabici XLIV. diſſentit. Maruthas enim in Actis Martyrum, ab initio Regni Perſici uſque ad trigeſimum primum Saporis annum, quo S. Simeon martyrio coronatus eſt, annos numerat centum ſeptemdecim: quem etiam calculum in Chronologica eorum Regum ſerie exhibet laudati Codicis Arabici Auctor. At ex ſupputatione Agathiæ, anni dumtaxat centum treſdecim colliguntur, ut ex ſubjecta ſerie liquet. *Artaxares*, ſeù Artaxerſes, qui primus poſt deletos Parthos Regnum Perſicum reſtituit anno Alexandri Macedonis 538. regnavit annis 15. duobus menſibus demptis. *Sapores* annis 31. *Hormiſdates* Saporis filius anno 1. & diebus decem. *Vararanes* annis 3. *Vararanes* ſecundus, Varaniis filius, annis 17. *Vararanes* tertius, menſ. 4. *Narſes* annis 7. menſibus 5. *Hormiſdates* Narſis filius, annis 7. menſ. 5. *Sapores* Hormiſdatis filius. Anno ejus trigeſimo primo Perſecutio moveri cœpit.

Summa annorum ab Artaxare ad annum Saporis 31. ſunt anni 113. dieſque decem.

Hebedjeſu Epiſcopus Sobenſis in Epitome Canonum Synodalium Codice Syriaco Vaticano XLVI. fol. 59. ex Maruthæ Tagritenſis teſtimonio refert, Simeonem noſtrum tempore Concilii Nicæni Epiſcopatum Seleuciæ & Cteſiphontis geſſiſſe, eique per Sciaadoſtum Presbyterum ſuum, ſibique in Epiſcopatu ſucceſſorem, interfuiſſe. Verba ejus ſunt hæc: ܘܡܛܠ ܕܒܝܘܡܘܗܝ ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܕܡܫܒܚܢ ܗܘܬ ܡܬܟܢܫܢܐ ܐܬܟܢܫܬ : ܐܦ ܗܘܝܘ ܫܕܪܗ ܒܝܕ ܩܫܝܫܐ ܫܐܕܘܣܛ ܘܫܒܩ ܘܗܘ ܡܫܡܫܢܐ ܐܬܟܢܫ . ܘܡܛܠ ܡܢ ܫܘܒܚܐ ܕܐܬܘܬܐ ܕܟܢܘܫܝܐ ܐܬܡܠܝ : ܦܠܓ ܡܢ ܗܘ ܕܢܗܘܐ : ܘܗܘ ܕܐܬܪܐ

XIII. Simeon ſub Concilio Nicæno floruit.

[illegible]

Quoniam autem omnes Epiſcopi (ad Synodum) *accerſiti ſunt, ideſt, cùm ii, qui Romano ſubditi erant Imperio, tùm ii, qui ſecùs; Sanctus quoque Simeon Bar-Saboë Seleuciæ & Cteſiphontis Catholicus inter alios evocatus fuit. Qui quum ob exortos in confiniorum regionibus tumultus ad Synodum accedere nequiret, epiſtolam hujuſmodi per Sciaaduſat Presbyterum ſuum ſcripſit. Niſi ethnici ſanguini noſtro inhiarent, venirem utique libentiſſimè, ut Sacro illo Sacerdotum cœtu, veſtroque inclyto fruerer Imperio. Verùm quidquid ab univerſo Epiſcoporum, qui perſecutionem pro vera fide pertulere, conventu definitum fuerit, illud ego libenter amplectar.* Hunc Sciaaduſatum Græci Latinique vocant Sadoth, Sadoch, & Sadhuc, teſte Baronio in Martyrol. Rom. die 20. Febr.

XIV. Canon Synodi Nicænæ de Primatu Sedis Seleuciæ & Cteſiphontis.

In eodem Nicæno Concilio tradunt Orientales ſancitum fuiſſe, ut Sedes Seleuciæ & Cteſiphontis poſt Patriarchas Alexandriæ, Antiochiæ, Conſtantinopoleos, & Hieroſolymæ prima eſſet. Sic legitur in Canone Arabico 38. Cod. noſtro Arabico I. vel juxta exemplar Franciſci Turriani, Canone Arab. 33. ويكرم ايضا صاحب كرسى سليقيه اعنى سلق الذى ببلاد المشرق وهى المداين ويكون هذا ايضا يسمى باسم القاثوليقوس ويودن له الان ان يمطرن المطارنه كما يصنع البطاركه ليلا يتادى المشرقيون فى مضيهم الى بطريرك انطاكيه فى حوايجهم او فى انصرافهم من عنده ويجدوا الوثنين فيهم السبيل لاضرارهم لان بطريرك انطاكيه قد رضى بذلك بعد ان طلبت اليه الجماعه ليلا يغتم بما صرف عنه من سلطان المشرق لانه انما التمس بهذا الامر سوا ادخال الراحه على النصارى ببلاد فارس

Ideſt, *Honoretur quoque ſimiliter Princeps Sedis Seleuciæ, quæ eſt in regione Orientis & Modaina vocatur: atque iſte etiam appellari debeat nomine Catholici, & poſſit deinceps ordinare Metropolitas, ſicuti faciunt Patriarchæ: ut Orientales Patriarcham Antiochiæ ob neceſſitates ſuas conſulentes, aut ab eodem in patriam remeantes, nullum detrimentum patiantur: & ne Ethnici occaſionem inveniant nocendi eis: quia Patriarcha Antiochiæ hac in re conſenſit, poſtquam à Synodo rogatus fuit, ne de ſublata ipſi Orientis poteſtate contriſtaretur. Nihil enim aliud hoc in negotio quæritur, quàm ut Chriſtiani regionis Perſarum incolæ pace & quiete fruantur.* Quidquid ſit de Auctoritate hujus Canonis, quem Cl. Abraham Ecchellenſis genuinum eſſe Nicænæ Synodi fœtum contendit in Eutychio Alexandrino Vindicato, alii verò ut ſpurium rejiciunt; certum tamen eſt vetuſtiſſimæ Orientalis diſciplinæ argumentum, liquidumque ex eo fit, Seleucienſem Sedem ab antiquiſſimis temporibus primatum Eccleſiarum omnium Perſicarum obtinuiſſe. Meminit ejuſdem Canonis Hebedjeſu in Catalogo Scriptorum Syrorum pag. 42.

XV. Quis primus Seleucienſium Epiſcoporum, dignitatem Primatis obtinuit.

In dubium vocant Chaldæi, quis primùm à Nicæna Synodo Primatialem honorem habuerit. Hebedjeſu quum dicat, Simeonem ea tempeſtate fuiſſe Cteſiphontis & Seleuciæ Epiſcopum, qua Nicænum Concilium celebratum eſt, ſatis apertè indicat, id ſub eodem accidiſſe. At in Annotationibus Syriacis ad Ordinationem Patriarchæ Chaldæorum Codice Amidenſi V. fol. 94. hoc factum refertur ad tempora Sciaclupha, vel Papæ, qui Simeoni præceſſerunt. Sic enim legitur: [illegible]

ܘܩܕܡܝܐ ܡܢ ܕܐܬܡܢܝ ܒܬܘܩܢܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܕܫܩܠܘܦܐ ܗܘܐ : ܘܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܕܦܦܐ : *Primum autem, qui munere Patriarchalis dignitatis donatus fuerit, quidam ajunt, fuiſſe Sciacluphám, alii verò Papam.* In hoc tamen omnes conveniunt, quod à Nicænis Patribus dignitas hujuſmodi promanaverit: nam in ipſa Ordinatione Patriarchæ quum præſentatur Electus, ut impoſitionem manus accipiat, proclamant Præſentantes: ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܫܠܝܚܝܬܐ ܘܦܘܩܕܢܐ ܕܐܒܗܬܐ ܩܕܝܫܐ ܡܥܪܒܝܐ : ܕܝܠܢ ܒܗܕܐ ܥܕܬܐ ܕܟܘܟܐ : ܗܐ ܡܩܪܒܝܢܢ ܩܕܡ ܪܒܘܬܟ ܐܠܗܢ ܫܒܝܚܐ ܘܣܓܝܕܐ ܡܢ ܟܠ ܠܥܒܕܟ ܗܢܐ ܕܦܪܫܬ ܘܓܒܝܬ ܠܡܗܘܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܓܒܝܐ ܒܥܕܬܟ ܩܕܝܫܬܐ : *Juxta traditionem Apoſtolicam, & permiſſu Sanctiſſimorum Patrum noſtrorum Occidentalium, in hac Cuchenſi Eccleſia* (ſic vocatur Sedes Patriarchæ Chaldæorum Seleuciæ & Cteſiphontis) *en præſentamus coram majeſtate tua, Deus noſter glorioſe & ab omnibus adorande, hunc famulum tuum, quem ſegregaſti & elegiſti, ut ſit Catholicus Patriarcha electus in Eccleſia tua Sancta.* Ubi duas commemorant cauſas, cur Sedi Seleuciæ & Cteſiphontis Primatus tribuatur: Traditionem, ſcilicet, Apoſtolicam, quam ab Adæo, & Mari cæteriſque Meſopotamiæ, Aſſyriæ, Perſiæque Apoſtolis derivatam volunt; & permiſſionem Patrum Occidentalium, hoc eſt, Nicænorum, de qua ſuprà diximus, vel etiam Antiochenorum Antiſtitum, quibus Eccleſiæ omnes Orientis propriè dicti ſubditæ ſunt. Nam licet à primis Chriſtianorum Aſſyriæ Perſiæque temporibus Epiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis haudquaquam Catholici, Primatis, ſeù Patriarchæ dignitatem habuerit; Archiepiſcopali tamen honore fulgebat, ut diſertè docent Sozomenus, Theophanes, & Maruthas, qui in Actis Martyrum noſtrorum Orientalium Simeonem *Archiepiſcopum* vocant. Quare ſiquando Catholici, vel Patriarchæ nomen tributum occurrat iis Seleuciæ Epiſcopis, qui Simeonem præceſſerunt, ut apud Amrum Matthæi, & Marim Salomonis Neſtorianos in Hiſtoria Patriarcharum Chaldæorum; id per anticipationem ab illis dictum intelligas, & juxta morem ſuorum temporum: ſicut idem factum videmus in aliis Eccleſiis, ubi prioribus Epiſcopis tituli tribuuntur, qui tempore poſteriorum ejuſdem loci Præſulum dumtaxat excogitati ſunt. Sic Marutham Tagritenſem Epiſcopum in omnibus ferè Liturgiarum Codicibus Syri Catholicum nuncupant, quia ſequentibus temporibus Jacobitarum Catholici, ſeù Maphriani Sedem ſuam in urbe Tagrit ſtatuerunt. Eadem ratione Præſules Byzantinos, qui Theodoſii Magni tempora anteceſſerunt, Patriarchas Conſtantinopolitanos nuncupamus, eum ipſis titulum tribuentes, quem in eadem Sede ſucceſſores poſt Concilium Conſtantinopolitanum obtinuere.

XVI. Translatio Sedis Seleucienſis in Bagdadenſem.

Licet autem Primatialis dignitas Sedi Seleucienſi per Nicænos Patres, vel Antiochenos Antiſtites alligata fuerit, ubi olim Epiſcopi Seleuciæ & Cteſiphontis reſidebant; poſteà tamen quum illa Perſarum Regia à Mahometanis Principibus everſa fuiſſet, ad urbem Bagdadum translata eſt, quam Almanſores Abbaſidarum Calipharum ſecundus condidit anno Hegiræ 140. teſte Gelaleddino Aſiutenſi in Cod. noſtro Arab. XLVI. (non anno Hegiræ 145. ut vult Renaudotius tom. I. Liturg. Oriental. pag. 375. & tom. 2. pag. 408.) eamque appellavit Arabicè مدينة السلام *Medinat Aſſalam*, hoc eſt, Urbem pacis; unde Syris dicitur ܡܕܝܢܬ ܫܠܡܐ *Medinat Selama*, & Græcis

Εἰρη-

Εἰρηνούπολις, teſte Nilo Doxapatrio in notitia Patriarchatus Antiocheni. Et quidem Patriarchæ Neſtorianorum, qui Seleucienſem Eccleſiam poſt Babuæum Martyrem tempore Pherozis Perſarum Regis invaſere, Sede etiam Bagdadum ſub Almanſore Mahometanorum Calipha tranſlatâ, titulum Seleuciæ & Cteſiphontis haudquaquam abjecerunt: quinimò ordinationem novi Patriarchæ ibi dumtaxat fieri debere, præſcribitur in Pontificali Cod. Amidenſi V. in hæc verba: [illegible]

Poſtquam Patriarcha viduatam moriens Eccleſiam reliquit, conveniunt Sacerdotes, Epiſcopi, & fidelis Plebs, hoc eſt, Medici & Doctores, qui in Urbe Pacis Bagdado *commorantur &c. Metropolitarum autem unuſquiſque ſecum adducere debet tres Epiſcopos ex ſua Provincia. Tunc verò unum communi ſententia deſignant juxta Canonem & definitionem: quam quidem electionem concordia & ſuffragium Epiſcoporum omnium ratam conſummatamque facit. Eaque re per Epiſcopos, Principes, & Fideles Bagdadi peracta, Patres, Presbyteri, Diaconi, Populuſque Fidelis conferunt ſe ad primarias Seleuciæ & Cteſiphontis urbes &c.* Sequitur Ritus Ordinationis Patriarchæ in Eccleſia Cuchenſi: quâ abſolutâ, jubentur pergere ad Monaſterium Cuni [illegible] quod Sancto Mari Diſcipulô inſcribitur; deinde ad Monaſterium Sancti Gabrielis juxta Tigrin fluvium: demùm hinc navibus reverti Bagdadum: [illegible]

Atque hinc deſcendunt in naves, & Bagdadum redeunt ad Sedem Patriarchalem. Excipiunt autem eum honorifico apparatu, primùm quidem Mahuzitæ, deinde Irtenſes, demùm in Monaſterio S. Phetionis Martyris, quod ad Sirtam fluvium ſitum eſt. Sed ad Simeonem redeamus.

XVII. Scripta Simeonis.

Primum locum inter Scriptores Syros, quorum opera Syriacè adhuc ſuperſunt, Simeoni tribuit Hebedjeſu in Catalogo: ubi de eodem ſic loquitur: [illegible]

Nunc autem recenſitis Patrum Græcorum lucubrationibus, recenſere aggrediamur compoſitiones Patrum Syrorum. Simeon Barſaboë Epiſtolas conſcripſit. Cujus argumenti, haud exprimit Hebedjeſu.

Duo inſuper Simeonis noſtri Cantica in Divinis Chaldæorum Officiis circumferuntur, de quibus in Codice Amidenſi I. hæc adnotatio legitur: [illegible]

ܝܕܥ ܡܚܫ̈ܒܬܐ : ܘܐܦܢ ܫܠܚܝܬܘܢ .

Ferunt autem fœtum ejus eſſe iſthæc Cantica, quorum primum incipit, ܝܕܥ ܡܚܫ̈ܒܬܐ cognitor cogitationum, *alterum*, ܐܦܢ ܫܠܚܝܬܘܢ quamquam exuatis.

CAPUT II.

S. Milles Suſæ Epiſcopus, & Martyr.

I. Acta S. Milleſii ex Sozomeno. MILLESII Acta refert Sozomenus lib. 2. Hiſt. Eccleſ. cap. 14. *Sub idem tempus*, inquit, *Milles quoque martyrio perfunctus eſt. Hic initio quidem apud Perſas militaverat: poſteà verò relicta militia, Apoſtolicam vivendi rationem æmulatus eſt. Quum autem Perſicæ cujuſdam Civitatis ordinatus eſſet Epiſcopus, multa ſæpenumerò paſſus eſſe dicitur, & verbera tractuſque membrorum ſuſtinuiſſe. Sed quum nemini illic perſuadere potuiſſet, ut Chriſtianus fieret, moleſtè id ferens, malum imprecatus eſt civitati, & aliò migravit. Nec multò poſt, quum Primores illius urbis in Regem deliquiſſent, immiſſus in eos exercitus cum trecentis elephantis, urbem eorum ſubvertit, & aratrum ſolo impingens, velut in arvo ſementem fecit. Milles verò peram dumtaxat geſtans, in qua Sacrum Evangeliorum codicem reconditum habebat, Hieroſolymam orationis cauſa profectus eſt: atque inde in Ægyptum perrexit, ut Monachos ibi degentes videret. Quanta porrò iſte vir, & quàm admiranda opera perpetraſſe memoretur, teſtes ſunt Syri, qui ejus vitam & actus literis prodiderunt.* Hactenus Sozomenus.

II. Eadem ex Syris Scriptoribus in Codicibus noſtris I. & II. Acta hujus Sanctiſſimi Epiſcopi, & nobiliſſimum ejus Martyrium habemus Syriacè ſcripta in vetuſtiſſimis Codicibus I. & II. quos ex Nitriæ deſerto adveximus, eaque optimè conſentiunt iis, quæ ex Sozomeno recitavimus. Hæc unàcum aliis Sanctorum Syrorum geſtis in publicum quantociùs edentur. Ex prædictis Actis diſcimus, S. Milleſium à Gadiabo ܚܕܝܐܒ Lapethenſi Antiſtite & Martyre, Suſianæ urbis Epiſcopum creatum, multa primùm patraſſe miracula, poſtremò unàcum Abroſimo ܐܒܪܣܡ Presbytero, & Sina ܣܝܢܐ Diacono, martyrio fuiſſe coronatum ſub Hormiſda Guphrizo ܗܘܪܡܝܙܕ ܓܘܦܪܝܙ, provinciæ Rozichenſis Præfecto, ſub initium fermè perſecutionis Saporis Perſarum Regis, Luna 13. menſis Novembris, hoc eſt, ineunte anno reſtituti Regni Perſarum centeſimo decimo octavo, de quo vide, quæ in Simeone Barſaboë ſuprà diximus.

Quem Syri ܡܝܠܣ *Milles*, hunc Græci vocant in Menologio *Milum* ſub die 10. Novembris: de quo hæc habentur ad diem 13. Novembris in celeberrimo Menologio juſſu Baſilii Imperatoris Porphyrogeniti exarato pag. 179. ex verſione Cl. V. Arcudii apud Ughell. Ital. Sacr. tom. VI. III. In Menologio Græcorum. *Miles Perſa primùm ſtipendia belli merens, poſteà militiæ munere renunciato, quum ſe totum pietati dediſſet, illius urbis in Perſide Epiſcopus denunciatur, ubi Danieli Prophetæ divinæ olim objectæ fuere viſiones: Sed inde ab infidelibus fugatus, Hieroſolymam primò venit, deinde Alexandriam ad Beatum* ANTONIUM, *demùm in Perſidem reverſus, à* MYSTOPHARO *Regulo fratreque ejus cæditur per præcordia gladio, quòd Solis, ac Ignis cultum conſtanter deteſtaretur: quibus ille dum animam ageret, pronunciavit fore, ut die inſequenti mutuis Regulus & frater vulneribus, eademque qua ipſe cæſus erat, hora conciderent. Quare vehementiùs commoti, Diſcipulos ejus* EBORAM, PAPAM, *&* SEBOAM *Diaconum fuſtibus tandiù contude-*

tudere, dum animas Deo redderent. Poſtridie autem ejus diei fratres IN FURIAS ACTI, *mutuis ſeſe vulneribus confecere*. Diſcrepant hæc Acta à noſtris Syriacis Primò, quia pro *Ammona* Antonii Diſcipulo legitur Antonius, pro *Hormiſda Guphriz* Myſtopharus, pro *Abroſimo* Ebora, & pro *Sina* Seboa. Deinde nomen *Papæ*, quod in laudato Menologio Diſcipulis S. Milleſii adjungitur, vel redundat, (duos enim, non tres Diſcipulos habuit Milleſius juxta Acta Syriaca, & commune Græcorum Menologium,) vel pro *Presbytero* ſumendum eſt, ut ſenſus ſit, *Diſcipulos ejus Eboram Papam*, ſeù Presbyterum, *& Seboam Diaconum*. Prætereà Ebora, & Seboa, ſeù Abroſimus, & Sina, non fuſtibus contuſi, ſed lapidibus in proximo colle obruti, animas Deo reddiderunt, ut habent Acta Syriaca: nec impii illi duo fratres *in furias acti* mutuis ſeſe vulneribus confecere, ſed cervam è ſtabulo profugientem telo confodere cogitantes, alterum alter ex adverſò percuſſit.

IV. In Martyrologio Romano, in Synaxario Coptorum, & in Vitis Patrum.

Milleſii memoria celebratur etiam in Martyrologio Romano ad diem 22. Aprilis, ubi dicitur *Sanctitate & miraculorum gloria inſignis*. De eodem agunt Copti die 10. Mechir, & 28. Barmudæ. Ejus demùm martyrium deſcribit Auctor incertus in Vitis Patrum lib. V. apud Roſveidum pag. 585. libello 7. de Patientia, & *Milidum* nominat: nec dubium eſt, illum de noſtro Milles loqui, quamvis ab Actis Syriacis quandoque diſcrepet.

V. Scripta Milleſii ex Hebedjeſu.

Inter Scriptores Syros Milleſium meritò collocamus ex iis, quæ Hebedjeſu in Catalogo tradit: ܡܝܠܣ ܐܦ ܗܘ ܣܡ ܐܓܪ̈ܬܐ : ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܕܒܟܠ ܨܒܘ ܡܕܡ : *Milles*, inquit, *etiam compoſuit in varia argumenta Epiſtolas, & Sermones*. De quibus tamen nihil addere poſſumus, quum necdùm ad noſtras manus pervenerint.

CAPUT III.

Jabachues Chaldæus.

I. Jabachuis ętas.

JABACHUES eo tempore floruit, quo Nicęna Synodus celebrata eſt, Hebedjeſu teſte in Catalogo p. 42. ܘܒܝܘܡܘܗܝ ܐܬܟܬܒܬ ܐܓܪܬܐ ܕܡܥܪ̈ܒܝܐ ܕܒܗ ܡܘܗܒ ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܠܟܘܪܣܝܐ ܗܢܐ ܕܡܕܢܚܐ : ܘܥܠ ܐܝܕ ܐܓܦܝܛ ܕܒܝܬ ܥܝܠܡ ܐܫܬܕܪܬ ܒܗܘ ܐܝܩܪܐ : *Eius tempore Epiſtola Occidentalium conſcripta fuit, in qua huic Orientis Throno Patriarchalem dignitatem ſanxerunt: eaque epiſtola per Agapetum τῆς Hilam cum honore tranſmiſſa fuit*. Loquitur Hebedjeſu de Patribus Nicænis, quos *Occidentales* vocat, deque Seleuciæ & Cteſiphontis Sede, quam *Orientalem* appellat. Vide, quæ de hac Orientalium ſententia diximus ſuprà in S. Simeone Barſaboe num. XIV.

II. Agapetus Helamita.

Quis verò fuerit Agapetus iſte τῆς Hilam, ſeù Helamita, Helamitarum ne Epiſcopus, an ex cognomine Perſidis regione dumtaxat oriundus, neutrum certo liquet. Probabilius tamen eſt, Epiſcopum fuiſſe Helamitarum: hoc enim fert Syrorum in loquendo uſus, cujus paſſim occurrunt exempla. Sed & vero propius eſt, Epiſtolam tanti momenti non per ſimplicem Presbyterum, ſed per Epiſcopum fuiſſe à Concilio tranſmiſſam, ut Hebedjeſu meritò dixerit, ܒܗܘ ܐܝܩܪܐ *cum honore* eam epiſtolam ad Seleuciæ Primatem fuiſſe allatam. Quamobrem credibile eſt, Agapetum iſtum Nicæno Concilio interfuiſſe, & à Patribus Canonem illum de Seleucienſis Sedis Primatu, qui inter Arabicos trigeſimus octavus eſt, accepiſſe. Nec obſtat, quòd

idem

idem Hebedjeſu in Epitome Canonum Synodalium par. 1. cap. 3. & 5. duos tantùm nominat, qui è Perſide Nicæam Bithyniæ ſe contulerunt, nimirùm, Sciaaduſatum, ſeù Sadoth Presbyterum Simeonis Barſaboë Vicarium, & Joannem Epiſcopum, cujus etiam nomen in Græcis & Latinis ſubſcriptionibus apparet: de Agapeto verò ne verbum quidem. Quia idem Auctor multa alia pertinentia ad Concilium reticuit; nec enim ſatis accuratus eſt, ut infrà annotabimus. Cur autem Patres eam Epiſtolam non per Sciaaduſatum Simeonis Seleucienſis Epiſcopi Vicarium in Synodo præſentem miſerint, ſed per Agapetum, jam ſuprà indicavi.

III. Jabachuis dignitas. De Jabachuis patria, aut dignitate nil hactenus apud Syros reperire potui, præter laudatum Catalogi Hebedjeſu locum. Sed titulus ܡܪܝ *Mar* appoſitus iis, qui inter Sanctos ab Eccleſia non coluntur, index eſt Epiſcopalis dignitatis: cujus rei teſtis eſt hodiernus etiam uſus, quem rectè notavit P. Joſeph Juvencius in hiſt. Soc. Par. V. Epiſcopus ergo fuit Jabachues: quare meritò Simeoni, Acacio, Milleſio Epiſcopis conjungitur ab Auctore Catalogi Syriaci, etſi urbem, in qua Epiſcopus præfuit, reticuerit: quam tamen in confinio Perſidis collocandam ſuadet ipſum nomen ܝܗܒ ܐܠܗܐ *Jabachues*, Chaldæis & aliis Chriſtianis terras trans Tigrim colentibus familiare: huiuſque commatis, & compoſitionis plura nomina legere eſt in citato Catalogo, & apud Salomonem Boſtrenſem in ſerie Patriarcharum Chaldæorum. Hujuſmodi ſunt ܝܫܘܥܝܗܒ Jeſujab, ܝܫܘܥܕܕ Jeſudad, ܡܪܝܝܗܒ Marjab, ܚܢܢܝܫܘܥ Ananjeſu, ܥܒܕܝܫܘܥ Hebedjeſu, ܐܚܐ ܕܐܒܘܗܝ Achadabuë, ܐܚܘܗܝ ܕܐܡܗ Achudeme, & alia id genus.

IV. Ejuſdem ſcripta. Jabachuis ſcripta indicat Sobenſis, inquiens: ܡܪܝ ܝܗܒ ܐܠܗܐ ܐܓܪܬܐ ܟܬܒ ܠܘܬ ܦܦܐ ܕܡܥܪܒܐ: *Mar Jabachues Epiſtolam ad Papam Occidentis conſcripſit*. Sic legitur in Cod. Ecchellenſi XVII. fol. 31. à tergo. At Abraham Ecchellenſis pro ܐܓܪܬܐ *Epiſtola*, edidit ܐܓܪ̈ܬܐ *Epiſtolas*: & pro ܦܦܐ ܕܡܥܪܒܐ *Papa Occidentis*, habet ܦܦܐ ܕܡܕܢܚܐ *Papa Orientis*; nullo tamen ſenſu: nam Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis appellari quidem conſuevit Primas, Catholicus, & Patriarcha; nunquam tamen Papa: Is autem, qui Simeonem in Throno Seleuciæ anteceſſit, *Papa* erat nomine proprio, non dignitate.

Quis verò ſit *Papa Occidentis*, ad quem eam epiſtolam à Jabachue ſcriptam fuiſſe teſtatur Hebedjeſu, geminæ proferri poſſunt expoſitiones. Altera eſt, nomen illud *Papa* hoc loco Viri proprium eſſe, non titulum; conſequenter nomen ܡܥܪܒܐ *Maherbo*, quod *Occidentem* ſignificat, eſſe itidem proprium regionis. Sic enim ſuprà *Papam* Seleucienſis cujuſdam Epiſcopi nomen eſſe annotavimus: & in Actis Martyrum apud Marutham Tagritenſem Cod. noſtro Syriaco I. *Papa* Monachus paſſus fuiſſe refertur anno Saporis Perſarum Regis ſexageſimo ſexto. In Vita quoque S. Ephræmi Julianus Monachus dicitur habitaſſe terras *Aquilonares* ſine alia particulari loci nota: adeò notum aliunde ſupponit locum illum ejus Vitæ ſcriptor: & tale erat profectò illud nomen, nempè notiſſimum Syris, apud quos Sobenſis ſcribebat. Prætereà quum certum ſit nomen ܡܥܪܒ *Maharab* eſſe proprium pagi in Antilibano, non eſt omninò incredibile, idem nomen alicui oppido in Syria impoſitum fuiſſe, & illud ab Auctore epiſtolæ, vel ab Hebedjeſu intellectum eſſe.

Alte-

Altera eſt, quæ mihi probabilior videtur, quia contextui magis cohærens, Papæ ſcilicet nomen ex communi Orientalium conſenſu, quem eruditiſſimus Ecchellenſis pluribus aſſerit in ſuo de nomine Papæ tractatu, attributum fuiſſe Romano, & Alexandrino Pontificibus. Et hoc præſumpto, *Papam Occidentis* ab Hebedjeſu Romanum Pontificem fuiſſe intellectum, & *Papam Orientis* Alexandrinum: quem titulum ex Orientalium Scriptorum ſententia primus in Eccleſia aſſumpſit Heraclas Epiſcopus Alexandrinus, occaſione cujuſdam facti, de quo conſule Eutychium ab Abrahamo in dicto tractatu citatum. Si hæc expoſitio placet, dicendum eſt, ea verba *ad Papam Occidentis* non à Jabachue epiſtolæ ſuæ præfixa fuiſſe, ſed ab ipſo Hebedjeſu in Catalogo appoſita: hujus enim tempore titulus ille, qui omnibus olim Epiſcopis communis erat, ut docti omnes norunt, & Sirmondus notavit ad Ennodii epiſtolas, cœpit Romano & Alexandrino proprius eſſe: Additâ verò *Occidentis* voce, de ſolo Romano Pontifice intelligi. Et quidem Hebedjeſu quum de Canone Nicæno loquatur, in quo Primatum Seleucienſi Throno ſancitum fuiſſe aſſerit, per *Papam Occidentis* S. Silveſtrum, qui per Legatos ſuos eidem Concilio præfuit, deſignare videtur.

Ex hoc tamen loco contra Abrahamum ſuboritur difficultas, quam aliis adductis & enodatis ipſe non animadvertit, quamvis Viro Orientalium linguarum peritiſſimo maximè obviam. Ea eſt, quòd ſi nomen *Papa* Syriacum eſt, ut ipſe aſſerit, aſſeruntque plerique Orientales, non fuiſſet illud ſcribendum per literam ܦ *Phe*, ſeù *Pe*, ut hoc loco & ubique ſcribitur, ſed per literam ܒ *Beth*: id enim petebat, ex quo illud componitur, nomen ܐܒܐ *Aba*. Præterea proferendum erat cum accentu duplicante literam ſic *Pappas*, ſicut nomen primitivum componens *Abbas* à Syriaco ܐܒܐ, quemadmodum antiquiores Syri proferre conſueverant. Sed pro Abrahamo reſponderi poteſt, Meſopotamenos Syros ab Ægyptiis Græcis vocem in novum uſum aſſumptam accepiſſe, eamque non ex vulgari Syrorum uſu, ſed, ut ita dicam, ex Ægyptiorum Græcorum abuſu ſcribere & pronunciare cœpiſſe: Sic enim hoc tempore Arabes & Syri Arabicè loquentes & ſcribentes, ipſum nomen *Abba* corruptè ſcribunt & proferunt انبا *Anba*: & in Cod. noſtro Syriaco III. titulus *Abba* Jacobo Epiſcopo Edeſſeno adjunctus, Græcorum nominum in morem ſcribitur ܐܒܐܣ *Abbas*. His adde familiariſſimum eſſe non modò Orientalibus, ſed omnibus gentibus literas ejuſdem organi invicem confundere, & tractu temporis alteram alteri ſubſtituere, ut *lebbra* pro *lepra* Itali recentiores uſurpant.

CAPUT IV.

Iſaias Adabi Arzunita.

ISAIAS Adabi Arzunitæ filius, Eques Aulæ Regis Perſarum Saporis nobiliſſimus, ſcripſit Acta Martyrum Zebinæ ܙܒܝܢܐ, Lazari ܠܥܙܪ, Maruthæ ܡܪܘܬܐ, Narſetis ܢܪܣܝ, Eliæ ܐܠܝܐ, Maharis ܡܗܪܝ, Abibi ܚܒܝܒ, Sabæ ܫܒܐ, Sembaitæ ܫܡܒܝܬܐ, Jonæ ܝܘܢܢ, & Brichjeſu ܒܪܝܟܝܫܘܥ: quæ extant in Cod. noſtro Syriaco II. fol. 82. I. Iſaias Adabi ſub Sapore claruit.

Eadem ex Metaphraſte recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. eaque tamquam genuina amplectitur doctiſſimus Baronius in Not. ad Martyrol. Rom. die 29. Martii: *Habentur*, inquit, *eorum Acta ſinceriſſima, ſcripta ab Iſaia Adami filio, qui* II. Acta Martyrum ab eo ſcripta.

qui præſto fuit. Nam idem Iſaias ad eorum calcem ſic de ſeipſo ſcribit:

ܕܒܨܠܘܬܗܘܢ ܢܗܘܐ ܘܥܘܕܪܢܐ ܠܐܫܥܝܐ ܒܪ
ܚܕܒܘ ܐܪܙܘܢܝܐ ܡܢ ܦܪܫܐ ܕܡܠܟܐ
ܕܐܫܬܟܚ ܥܡ ܐܝܠܝܢ ܘܩܒܠ ܥܡܠܐ ܗܢܐ
ܠܡܟܬܒ ܢܨܚܢܝܗܘܢ ܕܒܢܝ
ܣܗܕܐ ܡܟܠܠܐ ܕܐܬܟܠܠܘ :

Quos precor ſuis adeſſe precibus Iſaiæ Adabi Arzunitæ filio, Regis Equiti, qui quum eorum, quæ fiebant, ſpectator adeſſet, laborem hujuſmodi ſuſcepit ſcribendi præclaros horum Beatorum Martyrum, qui coronati ſunt, triumphos. Quæ verba Metaphraſtes hunc in modum ampliavit: *Hanc autem Sanctorum Martyrum hiſtoriam conſcripſit Iſaias Adami filius; qui quum Eques eſſet Regis Perſarum Saborii, & cum magorum principibus, ut auditor tantùm, & ſpectator eorum, quæ fiebant, intereſſet, atque ita omnia, quæ in hoc certamine contigerunt, ab initio ad finem uſque audiſſet, ac perſpexiſſet, ea ad omnium ædificationem, atque utilitatem & ſalutem, literarum monumentis mandavit, ut talem pro Chriſto virtutem omnes ſtudeant imitari*.

III. Annus & menſis, quibus Martyres paſſi ſunt.

Circa annum, quo præfati Martyres lauream adepti ſunt, Iſaiæ conſentit Metaphraſtes: uterque enim refert, id anno Saporis decimo octavo contigiſſe. De die verò, & menſe diſcrepant: nam Iſaias quidem in Actis noſtris Syriacis paſſionem eorum collocat die 29. Decembris:

ܐܬܟܠܠܘ ܕܝܢ ܣܗܕܐ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ ܥܕܡܐ
ܠܚܪܬܗܘܢ ܒܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥܐ
ܒܝܪܚ ܟܢܘܢ ܩܕܝܡ ܩܕܡܝܐ :

Coronati ſunt, inquit, *Martyres à primo ad ultimum Luna* 29. *Canun prioris*, ſeù Decembris. At Metaphraſtes pro Decembri habet Martium: *interfecti ſunt novem ex iis Chriſti Martyribus vj. Kal. Apriles: reliqui autem duo*, ideſt, Jonas, & Brichjeſu, *iv. Kal. ejuſdem menſis*, Metaphraſti conſonat Martyrologium Romanum die 27. & 29. Martii. Præterea quædam ſunt in Actis noſtris, quæ Metaphraſtes parùm feliciter reddidit: ut Iſaias *Adami* pro Adabi: *Zanitas* pro Zebina: *Barachiſius* pro Brichjeſu: Vicus *Jaſa* pro ܒܝܬ ܐܣܐ Beth-Aſa: *Abdiſſotas* pro ܥܒܬܘܣܛܐ Abtuſata: *Maſdrath* Magorum princeps pro ܗܘܪܡܝܙܕܐܪܫܝܪ Hormiſdatſcir: & *Maarneſes* pro ܡܗܪܢܪܣܝ Maharnarſe. Porrò hæc nomina partim Chaldaica ſunt, partim Perſica: & pleraque compoſita ex vocibus ſignificantibus familiam, ſeù patriam, vel dignitatem cujuſque, ut data occaſione indicabimus.

IV. Duplex perſecutio ſub Sapore.

Dubium oritur de anno decimo octavo Saporis, quo perſecutionem in Chriſtianos excitatam prodit Iſaias initio horum Actuum: ܒܫܢܬ
ܬܡܢܬܥܣܪܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܫܒܘܪ ܡܠܟܐ
ܕܦܪܣܝܐ ܠܟܢ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܠܥܕܬܗ
ܕܡܫܝܚܐ ܘܪܡܐ ܪܕܘܦܝܐ ܘܐܦ ܥܠܬܐ ܥܒܕ
ܘܡܕܒܚܐ ܣܚܦ ܘܥܕܬܐ ܐܦܩܪ ܒܚܘܪܒܐ
ܘܟܪܣܛܝܢܐ ܒܡܕܐܬܐ ܟܒܝܪܬܐ ܐܥܝܩܢܘܢ
ܗܘܐ. ܘܗܢܐ ܗܘܐ ܡܫܩܠ ܒܪܢܝܫ ܕܢܥܒܕܝܘܗܝ ܠܗܘܢ
ܕܢܦܩܘܢ ܡܢ ܕܚܠܬܗ ܕܒܪܘܝܐ ܕܟܠ:

Sapores Perſarum Rex anno regni ſui decimo octavo tàm ſævam adversùs Chriſti Eccleſiam perſecutionem commovit, ut templa dirueret, monaſteria incenderet, & Chriſtianos graviſſimis oneribus opprimeret. In id enim incumbebat, ut eos à Dei univerſorum conditoris Religione averteret. Nam Syri, Græci, Latinique Scriptores initium perſecutionis Perſicæ ad annum Saporis trigeſimum primum protrahunt, ut dictum eſt ſuprà in S. Simeone. Quamobrem duplicem Perſicæ perſecutionis epocham ſtatuendam eſſe puto: & alteram quidem ab eo tempore inchoandam, quum nullo adhuc edicto regio Chri-

Chriſtiana Religio proſcripta fuerat; alteram verò ab anno indictæ regio diplomate adversùs Chriſtianos perſecutionis eſſe ſupputandam. Idem video obſervatum in deſignanda epocha perſecutionis Diocletiani & Maximiani, cujus tempus ab anno undevigeſimo illorum Principum ſupputant communiter Auctores, ut notat Baron. ad ann. 302. num. 1. quum tamen ex ſinceriſſimis actis Martyrum in eadem perſecutione coronatorum perſpectum ſit, illam multis ante annis fuiſſe utcumque inchoatam. Credo itaque, primùm à Rege Sapore perſecutionem in ipſa regia urbe, in qua Iſaias ſcribebat, excitatam fuiſſe, impellentibus ad id Magis, qui occaſionem debacchandi in Chriſtianam Religionem nullam non captabant: poſtea ab urbe regia generalibus edictis illud incendium in omnes regni Perſici provincias fuiſſe propagatum. Dicendum igitur, priora perſecutionis tempora Iſaiam noſtrum reſpexiſſe, nec non Theophanem, qui dum initia Perſicæ perſecutionis refert ad annum Divinæ Incarnationis decimum ſeptimum ſuprà trecenteſimum, Iſaiæ adamuſsim conſentit: ille enim annus in decimum octavum Saporis cadit. Cæterùm pro Iſaia manifeſtè ſtant eorum Martyrum Acta, qui anno Saporis trigeſimo coronati dicuntur in Codice noſtro Syriaco II. fol. 84. à tergo: Sapores, inquam,

Epiſcopus Beth-Nicatoris ܫܒܘܪ

ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܢܝܩܛܘܪ :

Iſaac Epiſcopus oppidi cujuſdam Seleucienſis Præfecturæ ܐܝܣܚܩ

ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܟܪܟܐ ܕܒܝܬ ܣܠܘܟ

Maanes ܡܥܢܐ, Abraham, & Simeon: qui omnes anno uno paſſi ſunt, antequam Saporis edictum in Chriſtianos promulgaretur.

CAPUT V.

S. Jacobus Niſibis Epiſcopus.

JACOBUS cognomento Magnus, natus Niſibi, quæ Antiochia ad Mygdonium appellatur, ab ineunte ætate vitam egit duram, ac ſolitariam. Sub Maximino Imperatore confeſſione fidei clarus, virtutibus inſuper & miraculis inſignis, ad Epiſcopatum Niſibis evectus fuit, ubi Sanctum Ephræm Syrum auditorem habuit. Anno Alexandri 636. Chriſti 325. unàcum Ephræmo in Bithyniam profectus, Concilio Nicæno interfuit, doctrinæ Orthodoxæ vindex acerrimus. Decem poſt annis eodem Jacobo, & Alexandro Conſtantinopolitano Epiſcopo orantibus, Arius Conſtantinopoli juſtas ſuæ nequitiæ pœnas dedit, teſte Dionyſio Jacobitarum Patriarcha in Chronico Syriaco ad annum Alexandri 646. Idem narratur à Theodoreto in Philotheo cap. 1, ubi tamen pro Alexandro Conſtantinopolitano Alexandrinum perperàm ſcribit, & ad Synodi Nicænæ tempus hæc refert, contra id, quod poſteà tradidit in Hiſt. Eccleſ. lib. 1. cap. 14. I. Jacobus Magnus Niſibis Epiſcopus.

Paulò antequam decederet, ſub initium Principatus Conſtantii anno Alexandri 649. Chriſti 338. Niſibim à Sapore Perſarum Rege obſeſſam precibus ſuis liberat, ut latè Theodoretus Hiſt. Eccleſ. lib. 2. cap. 30. & Philoſtorgius lib. 3. num. 23. II. Niſibin obſidione liberat.

Eodem anno Chriſti 338. ad Superos evocatur, teſte Dionyſio Jacobitarum Patriarcha in chronico, III. Ejus obitus.

cujus hæc ſunt verba: ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ

ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܡܝܬ ܩܕܝܫܐ ܝܥܩܘܒ ܢܨܝܒܝܢܝܐ

ܕܗܘܐ ܘܩܒܝܪ ܒܢܘܗܝ ܒܡܕܝܢܬܗ. ܚܙܐ

ܕܝܢ ܫܬܝܢ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ. ܐܡܠܟ ܕܝܢ
ܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ. ܘܒܗ
ܒܫܢܬܐ ܗܕܐ ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ
ܐܦ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܨܝܒܝܢ.

Anno (Græcorum) 649. *deceſſit Conſtantinus Magnus, diviſo inter ipſius filios Imperio. Vixit autem annos* 65. *tenuitque Imperium annos* 33. *Hoc eodem anno Sanctus Jacobus Niſibis Epiſcopus ex hoc ſæculo migravit.* Idem de morte Jacobi adnotavit Auctor Chronici Edeſſeni, verbis iſtis:

ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܡܝܬ
ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܨܝܒܝܢ.

Anno 649. Obiit Sanctus Jacobus Niſibis Epiſcopus.

IV. Corpus ejus Niſibi transfertur.

Ejus Sacri Corporis reliquias, teſte Gennadio de Scriptoribus Eccleſiaſticis cap. 1. Julianus Imperator Niſibin ingreſſus, Civitate efferri juſſit. Sozomenus verò lib. 5. cap. 3. ſolummodò ſcribit, Julianum illac tranſeuntem, Niſibenis comminatum fuiſſe, nec opem ſe illis daturum, neque legationem eorumdem admiſſurum, neque pedem in ipſorum urbem priùs illaturum eſſe, quàm eos ad Gentilium ſuperſtitionem tranſiiſſe didiciſſet. Rem accuratiùs narrat Theodoretus, qui in Philotheo cap. 1. refert, Niſibi à Joviano Juliani ſucceſſore Perſis tradita, incolas penè omnes urbe exceſſiſſe, & Epiſcopi ſui corpus ſecum detuliſſe. Syri teſtantur, vacuum S. Jacobi ſepulcrum in eadem urbe adhuc extare.

V. Memoria ejuſdem in Martyrologiis.

Memoria Jacobi noſtri colitur in Martyrologio Romano die 15. Julii: In Menologio Græcorum die 31. Octobris: In Synaxario Maronitarum die 13. Januarii: demùm in Synaxario Coptorum die 18. Tybi.

VI. Vologeſus in Niſibena Sede Jacobo ſuccedit.

Succeſſorem in Sede Niſibena habuit Vologeſum ܘܠܓܫ, cujus obitus deſcribitur in Chronico Edeſſeno ad annum Græcorum 672. Chriſti 361. Quod ideò notavi, quia Georgius Elmacinus Homaidus perperàm ſcribit, Jacobo Niſibeno ſucceſſiſſe Babuęum بابويه, quum tamen Babuęus iſte non Niſibenus fuerit Epiſcopus, ſed Seleuciæ & Cteſiphontis, ut in Catalogo Patriarcharum Chaldæorum teſtantur Amrus Matthæi, Mares Salomonis, & Salomon Boſtrenſis Epiſcopus.

Porrò Jacobus noſter Niſibenus differt ab alio ejuſdem nominis Sanctiſſimo Monacho, de quo Theodoretus in Philotheo, ut ſcitè obſervat Theodorus Lector Hiſt. Eccleſ. lib. 1. in hæc verba: *Magnus Jacobus Niſibi erat oriundus. Quanta autem virtute præditus fuerit, apparet ex miraculo, quod factum eſt in puellis quibuſdam Gentilibus, quæ lavabant in fonte. Hæ enim poſt imprecationem Jacobi incanuerunt, & fons ipſe exaruit, quem mox Jacobus orationibus ſuis reſtituit: Puellas verò ipſas canas reliquit. Sciendum porrò eſt, Jacobum hunc, qui iſtud miraculum in fonte, & in Puellis perpetravit, alium eſſe ab eo, qui ad Encyclicas literas reſcripſit. Nam Niſibenus quidem ille vixit temporibus Conſtantii. Hic tamen junior Jacobus miraculis quoque clarus fuit, ut teſtatur Theodoretus in hiſtoria Philotheo.* De hoc juniore Jacobo ſic idem Theodorus Lector ſubjungit: *Theodoretus arcam magno Jacobo ad ſepulturam paraverat. Verùm Theodoretus ante Jacobum è vivis exceſſit. Nihilominus tamen magnus Jacobus in arca depoſitus eſt.* Noſter Niſibenus præceſſit Jacobum iſtum integrò ſæculo: nam obiit ille, ut vidimus ſuprà, anno Chriſti 338. Hic verò Jacobus coævus fuit Theodoreto Cyrenſi Epiſcopo, Simeoni Stylitæ, & Baradato, ut auctor eſt Theodorus loco citato, & Evagrius Hiſt. Eccleſ. lib. 2. cap. 9. Nimirùm claruit ſub Marciano, & Leone Imperatoribus paulò poſt Concilium Chalcedonenſe, ad quem Leo Imperator Encyclicas literas dediſſe legitur apud Evagrium loco mox cit.

his

his verbis: *Similia vero Imperator ſcripſit, tùm ad reliquos Epiſcopos, tùm ad celeberrimum quemque eorum, qui tunc temporis, ut jam dixi, vitam à materia remotam, omnique apparatu deſtitutam agebant. Ex quorum numero fuit Simeones, qui primus ſtationem in columna excogitavit, de quo in ſuperiore libro mentionem fecimus. Inter illos fuerunt etiam Baradatus, & Jacobus Syri.*

VIII. Baradatus ex Monacho Conſtantinienſis Epiſcopus.

Quis verò fuerit Baradatus Syrus, quem Leo Imperator per Epiſtolas Encyclicas circa annum Chriſti 458. tùm de Chalcedonenſi Synodo, tùm de ordinatione Timothei Alexandrini, cognomento Æluri, conſuluiſſe dicitur, tradit Theodoretus in Philotheo cap. 79. & Photius in Biblioth. Cod. 228. 229. Is nimirùm, qui è Monacho ad Epiſcopatum urbis Telæ, ſeù Conſtantinæ in Meſopotamia (non in Phœnicia, ut autumat Henr. Valeſius in Notis ad lib. 1. Evagrii pag. 58.) poſtmodùm evectus fuit, ut indicare videtur Joſue Stylites apud Dionyſium Jacobitarum Patriarcham in Chronico Syriaco ad annum Græcorum 814. Chriſti 503. Et Syriacè quidem dicitur ܒܪܚܕܕ *Barhadad*, Græcè verò & Latinè *Baradatus*. Qui profectò alius eſt à Jacobo Baradæo, ſeù Zanzalo, Severi Antiocheni Diſcipulo, & Jacobitarum Anteſignano, quem Epiſcopatum Edeſſæ anno Chriſti 541. adeptum fuiſſe, refert idem Dionyſius Patriarcha in Chronico.

IX. Baronius Baradatum cum Jacobo Baradæo confundit, & Photii verba malè intelligit.

Atque hìc obiter notandus eſt lapſus Card. Baronii ad annum Chriſti 535. qui Photii verba de Baradato & Jacobo Sanctiſſimis Monachis ad Jacobum Baradæum hæreticum perperàm refert: Sic enim inducit Photium de S. Ephræm Antiocheno diſſerentem: *Ephræm Epiſcopus Antiochenus egregium commentarium conſcripſit, quo perſtringit Severianum hominem Jacobum, quem diximus, à quo ſunt Jacobitæ denominati: ibique adversùs Baradatum, Eutychetem, & alios Triſagitas.* Hæc eadem ex Baronio mutuatus videtur Poſſevinus in Apparatu. At Photius in Bibliotheca nihil horum ſcribit, nec de Jacobo Baradæo mentionem ullam facit, quin potiùs laudat ut Sanctiſſimos viros Simeonem, Baradatum, & Jacobum, de quibus Evagrius loco ſuprà citat. Verba ejus in Codice 228. ſunt hæc. *Scribit idem* (Ephræm Antiochenus) *& alteram epiſtolam ad Callinici deſertores; cupiens verò eos Eccleſiæ Dei conciliare, ab omni eam liberam hæretica labe oſtendit, & qui ad eam labem conventus fiunt, latronum eſſe ſpeluncam. Aſſertur, imitari oportere Simeonem, & Baradatum, & Jacobum viros virtutis nomine toto terrarum Orbe celebres, qui vitam univerſam in Eccleſiaſtica diſciplina tranſegerunt.* Et Cod. 229. de eodem Ephræmo: *Hæc verò fides*, inquit, *Chalcedonenſis Concilii præconium præ ſe fert: deinde trecenti & ſeptuaginta Epiſcopi hanc ſubſcribendo conſignarunt, in qua admirandi viri Simeon, & Jacobus, & Baradatus hanc ſuis ſcripturis fidem confirmarunt.* Sed ad Jacobum Niſibenum, unde oratio deflexit, redeamus.

X. Negant Syri, Jacobum Niſibenum quidquam ſcripſiſſe.

An quidquam Jacobus noſter ſcripſerit, meritò in dubium revocatur. Divus Hieronymus nullum illi locum inter Scriptores Eccleſiaſticos tribuit. Theodoretus tùm in Philotheo, tùm in Hiſtoria Eccleſiaſtica nihil de ejus ſcriptis refert. Syri omnes, quod ſciam, eximiam quidem Jacobi ſanctimoniam prædicant; Opera verò nuſquam commemorant. Dionyſius Barſalibæus, Gregorius Barhebræus, Salomon Boſtrenſis, Joannes Darenſis, aliique cùm Jacobitæ, tùm Neſtoriani, nullam Niſibeni inter Scriptores mentionem faciunt, nec quidquam ex eo adducunt in rebus Biblicis, vel in Theologicis, aut in Polemicis, ſive in Chronicis. Jacobus Edeſſenus Præfatione in Homilias Severi, laudat Ephræmum Jacobi noſtri diſcipulum, Iſaacum, Jacobum Sarugenſem, & Philoxenum Mabugenſem: de Niſibeno

altum ſilentium. At ſiquid ſcripſiſſet, ab omnibus utique ſectarum omnium Syris illud celebraretur, exemplaria extitiſſent plurima apud Maronitas, Jacobitas, & Neſtorianos, nondum ſub Jacobo in factiones hujuſcemodi diviſos: Imò Opera ejuſdem è Syriaco in Arabicum potiori jure converſa fuiſſent, quàm lucubrationes Græcorum Patrum in Syriacum & Arabicum: atque adeò veſtigia Operum Jacobi reperire eſſet apud Melchitas, & Coptos, qui tamen nihil de ſcriptis ejus loquuntur. Abulbarcatus Cabari filius, Auctor Ægyptius ſatis accuratus, indicem texit librorum, qui Arabice apud Chriſtianos Orientales circumferuntur, & tamen de Jacobo nihil. Hebedjeſu Epiſcopus Sobenſis ſcriptor Syro-Neſtorianus recenſet Catalogum Auctorum ferè omnium Syrorum, maximè eorum, qui vel Neſtorianam hæreſim anteceſſere, vel eandem amplexi ſunt: Niſibenum verò ne nominat quidem.

XI. Gennadius affirmat, ejuſque ſcripta enumerat.

Verùm Gennadius, qui Catalogum ſuum ad annum Chriſti 495. perduxit, inde initium ſumens, ubi D. Hieronymus finem ſcribendi fecerat, non modò primum locum Jacobo Niſibeno inter Eccleſiaſticos ſcriptores tribuit, ſed etiam cauſam reddit, cur ab Hieronymo ipſius mentio facta non fuerit: Nimirùm quia Opera ejuſdem è Syro ſermone nondum converſa fuerant: Nam hinc arguit, Hieronymum Syriaci idiomatis rudem fuiſſe, quia Ephræmi quidem Opera, quæ Græcè reddita erant, laudavit: quæ verò adhuc patria ſolùm lingua circumferebantur, tacitus præterivit. Verba ejus ſunt hæc. *Hunc virum Beatus Hieronymus in libro* Χρονικῶν, *velut magnarum virtutum hominem nominans, in Catalogo Scriptorum illuſtrium cur non poſuerit, facilè excuſabitur, ſi conſideremus ipſos tres, vel quatuor Syros, quos poſuit, interpretatos in Græcum ſe legiſſe teſtatum. Unde conſtat eum ignoraſſe illo tempore Syram linguam, vel literas. Et ideò hunc, qui necdum in aliam verſus eſt linguam, neſciſſe Scriptorem.* Hactenus Gennadius, qui Opera Jacobi enumerans, ſic ſubjungit. *Comprehendit omne opus ſuum viginti ſex libris: ideſt, De Fide: Adversùs omnes hæreſes: De Caritate generali: De dilectione erga proximum ſpeciali: De jejunio: De oratione: De reſurrectione: De vita poſt mortem: De humilitate: De patientia: De Pœnitentia: De Satisfactione: De Virginitate: De ſenſu animæ* (vel, *de Aſcenſu animæ*, juxta Editionem Eraſmi Roterodami:) *De circumciſione: De acino benedicto, pro quo in Iſaia legitur, non eſt exterminandus botrus*, (malè apud Eraſmum, de azymi benedictione:) *De Chriſto, quod Filius Dei ſit, & conſubſtantialis Patri: De caſtitate: Adversùs gentes: De conſtructione Tabernaculi: De Gentium converſione*, (malè apud Eraſmum, *converſatione*:) *De regno Perſarum: De perſecutione Chriſtianorum. Compoſuit & Chronicon, minoris quidem, quàm Græcorum curioſitatis, ſed majoris fiduciæ: quia Divinarum Scripturarum tanta auctoritate conſcriptum, comprimit ora eorum, qui præſumptuoſa ſuſpicione de adventu Chriſti*, (Eraſm. *Antichriſti*) *vel Domini noſtri inaniter philoſophantur.*

XII. Gennadius Jacobum Niſibenum cum Sarugenſi videtur confundere.

Quidquid ſit de B. Hieronymo, calluerit linguam Syriacam, nec ne, (quod non vacat hic expendere,) ego ſanè cum pace tanti viri dixerim, Jacobum Sarugenſem cum Niſibeno à Gennadio confundi, & huic adſcribi, quæ è Sarugenſis ingenio prodierunt. Id ut affirmem, adducor auctoritate Joſue Stylitæ, Scriptoris accuratiſſimi, qui Sarugenſi coævus fuit, & fortaſsè ipſum vidit audivitque: nam ambo eadem ætate propè Edeſſam Meſopotamiæ urbem claruerunt. Hic Auctor ad annum Græcorum 814. Chriſti 503. poſtquam expugnationem Amidæ ſub Cabade Perſarum Rege expoſuiſſet, de Jacobo Sarugenſi, tunc Presbytero, ſic ſcribit: ܗܘ ܕܥܒܕ ܡܐܡܪ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܘܡܕܖ̈ܫܐ ܡܦܫܩܬܐ

ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܒܡܕܢܚ ܦܪܬ ܐܬܛܝܒܘ
ܠܡܥܪܩ ܠܡܥܪܒܐ. ܡܪܝ ܕܝܢ
ܝܥܩܘܒ ܦܪܝܘܕܘܛܐ ܗܘ ܕܡܐܡܪ̈ܐ
ܣܓܝܐܐ ܣܝܡ ܠܗ ܥܠ ܦܘܫܩܐ
ܕܟܬܒ̈ܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܘܙܡܝܪ̈ܬܐ ܥܒܕ
ܠܗ ܥܠ ܙܒܢܐ ܗܘ ܕܩܡܨܐ: ܠܐ ܐܗܡܝ
ܐܦܠܐ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܡܢ ܐܝܟ ܕܝܐܐ ܗܘܐ
ܠܗ: ܐܠܐ ܟܬܒ ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܡܙܗܪ̈ܢܘܬܐ
ܠܟܠܗܝܢ ܡܕܝ̈ܢܬܐ ܟܕ ܡܬܟܠܝܢ ܠܗܘܢ
ܥܠ ܦܘܪܩܢܐ ܕܐܠܗܐ ܘܡܙܗܪ ܠܗܘܢ
ܘܠܐ ܢܥܪܩܘܢ: *His acceptis rumoribus, incolæ civitatum, quæ ad Orientalem Euphratis partem poſitæ ſunt, timore correpti, in Occidentem fuga ſe ſubducere parabant. At Venerabilis Jacobus Periodeutes, qui plurimas de variis Scripturarum ſectionibus Homilias, Cantica etiam, Hymnoſque de illa locuſtarum tempeſtate conſcripſit, haud ſegniter ſe geſſit in ea calamitate, ſed prout ipſum decebat, Epiſtolam paræneticam ad omnes civitates dedit, confidere unumquemque jubens in Salutare Dei, admonenſque eos, ne fugam arriperent.* Ex quibus verbis diſcimus, Jacobum illum doctiſſimum virum, qui ad Sarugenſem poſtmodùm Eccleſiam promotus fuit, ea tempeſtate, qua Joſue ſcribebat, Presbyterum Periodeuten, ſeù Viſitatorem illius Parœciæ (quæ Eccleſiaſtica dignitas etiamnum apud Syros manet,) fuiſſe, & multa diverſi generis volumina jam tùm edidiſſe. Unde & nominis celebritatem non ſolùm in Oriente, verùm etiam in Occidente ſibi comparaverat: atque adeò Scripta ejuſdem ad notitiam ipſius Gennadii Maſſilienſis pervenire potuerant, qui Catalogum ſuum anno Chriſti 495. concinnavit. Quod verò Gennadius non modò notitiam Operum Jacobi Sarugenſis tunc Presbyteri à Syris hauſerit, ſed etiam illa eadem in Catalogo ſuo recitaverit, licet perperàm ſub nomine Niſibeni, arguitur ex ipſiuſmet verbis initio laudati Catalogi, quæ apud Eraſmum Roterodamum ſic habent: *Jacobus Preſbyter, cognomento Sapiens, Niſibenæ nobilis Perſarum modò civitatis Epiſcopus &c.* Ubi vides, quàm incohærenter & Presbyter nuncupetur, & Niſibenus Epiſcopus: non alia certè de cauſa, quàm quòd Gennadius de Jacobo quidem Presbytero loqui volebat, cujus Operum indiculum ſub hoc nomine fortaſsè acceperat; ſed privato errore deceptus, credidit, unum eundemque ipſum fuiſſe cum Niſibeno Epiſcopo, cujus proinde vitam deſcribere aggreſſus eſt. Alioquin cur dicitur Presbyter, & Epiſcopus? Nec levis ad confirmandam noſtram de Gennadio ſuſpicionem capitur conjectura ex cognomento *Sapientis*, quod ille Jacobo attribuit: id enim Sarugenſis proprium faciunt omnes Syri Scriptores, ut ex noſtris Codicibus deprehendimus, in quibus *Sarugenſis* cum cognomento ܡܠܦܢܐ *Doctoris*, ſeù *Sapientis* ferè ſemper apparet. Contrà, Jacobum Niſibitam Auctores Syri Græcique *Magnum* quidem frequenter appellant; *Sapientem* autem, vel *Doctorem* nunquam. Urgent etiam allatæ ſuprà rationes, queis oſtenditur, Sanctum Jacobum Niſibenum nihil ſcripſiſſe. Denique enumerata Gennadio Opera, ferè omnia inter Jacobi Sarugenſis ſcripta reperire eſt, licet ſub diverſis, vel parùm immutatis titulis, ut legenti Catalogum Homiliarum Sarugenſis patebit. Illud autem *de regno Perſarum, de perſecutione Chriſtianorum, & Chronicon*, vel Maruthæ Tagritenſi adſcribendum eſt, de quo infrà; vel Jacobi ipſius Sarugenſis fœtus eſt, licet ad manus noſtras nondum pervenerit: nam iſte metricas Homilias ſcripſit ſexaginta & tres ſuprà ſeptingentas, præter Epiſtolas alioſque Tractatus ſoluta Oratione, ut in vita ejuſdem legitur: Ex quibus tamen nil aliud ad manus habemus

bemus, quàm Homilias circiter ducentas triginta, & Epiſtolas aliquot. Sanè Martyrum Acta, quæ in vetuſtiſſimis noſtris Codicibus Syriacis I. & II. extant, accuratiſſimam continent *Hiſtoriam de perſecutione Chriſtianorum in regno Perſarum*: Sed hæc Niſibeno adjudicari nequit, quum deſinat in geſtis eorum Martyrum, qui anno excitatæ à Sapore perſecutionis quadrageſimo, hoc eſt, poſtremo vitæ ejuſdem Saporis, coronati ſunt. Incidit enim annus iſte, ex dictis in Simeone Barſaboë, in annum Chriſti 370. vel juxta alios, in annum 383. At Jacobus Niſibenus in cœlum evocatus eſt anno Chriſti 338. ut ſuprà diximus.

Hactenus deductis opponi poteſt, S. Jacobum Niſibitam inter Eccleſiaſticos Scriptores numerari à S. Athanaſio lib. 1. contra Arianos propè initium: ubi S. Doctor Arianorum Scriptis lucubrationes Catholicorum Patrum ſui temporis opponit, & inter cæteros Patres diſtinctè Jacobum Meſopotamiæ Epiſcopum recenſet, nec alium profectò, quàm Niſibitam, qui tempore S. Athanaſii maximè florebat.

Ad hæc Primò, Athanaſii auctoritatem admitto, & ideò de S. Jacobo aliquam mentionem inter Syros Scriptores hoc loco faciendam putavi. Sed ex Athanaſii verbis non rectè colligitur, Niſibitam eſſe Auctorem Operum, illi à Gennadio attributorum, quod unicè contendimus, ſed tantùm ab illo aliquam fortaſsè de controverſiis ejus temporis dictatam fuiſſe epiſtolam, aut aliquid ſimile. Deinde ſi verba Athanaſii bene inſpiciantur, hoc unum videtur S. Doctor velle, nimirùm iis tantùm libris fidem adhibendam eſſe, quos Orthodoxi Patres vel edidiſſent, vel edituri eſſent: utroſque enim conjungit, & eos, qui jam aliquid ſcripſerant, & eos, è quorum ingenio ſcriptura aliqua prodire potuiſſet, licet nondum prodiiſſet. Verba ejus ſunt hæc. *Si igitur ſcripta iſta ab Orthodoxis proficiſcerentur, qualia ſunt magni illius & confeſſoris Hoſii, Maximini Galliæ, aut ejus Succeſſoris, aut Philogonii & Euſtathii Orientis Epiſcoporum, aut Julii & Liberii Romanorum Pontificum, aut Cyriaci Myſiæ, aut Piſti & Ariſtæi Græciæ Epiſcoporum, aut Silveſtri & Protogenis Daciæ, aut Leontii & Eupſychii Cappadociæ Epiſcoporum, vel Ceciliani Africæ, vel Euſtorgii Italiæ, aut Capitonis Siciliæ, aut Macarii Hieruſalem, aut Alexandri Conſtantinopoleos, aut Pæderotæ Heracleæ, vel Magni illius Baſilii, & Meletii, & Longiani, cum cæteris Ponti, Armeniæque Pontificibus, vel Lupi & Appiani Ciliciæ, vel* Jacobi, *& reliquorum Meſopotamiæ Præſulum, aut noſtri Beati Alexandri, cæterorumque qui cum eo ſunt ejuſdem ſententiæ; nihil eſſet, quod in his ſcriptis ſuſpicarere: Syncera enim & ſimplicia Apoſtolicorum virorum ingenia ſunt. Nunc autem, quia ab illis ſcripta ſunt, qui pro patrocinio hæreſeos gratiam mercedis receperunt, ſecundùm Proverbia*, ſermones impiorum doloſi, & os impiorum male reſpondet, & impii dolos gubernant, *vigilandum eſt fratres, & ſobriè agendum, ut dixit Dominus, nequa ex magnificentia verborum, & veteratoria calliditate impoſtura fiat*. Hactenus Athanaſius: ubi certè Catholicos Patres Scriptores cum non Scriptoribus recenſet, ut palàm fit præcipuè ex verbis illis, *aut noſtri Beati Alexandri, cæterorumque, qui cum eo ſunt ejuſdem ſententiæ*: neque enim omnes, qui eadem cum Alexandro Alexandrino adversùs Arianos ſenſerunt, Eccleſiam ſcriptis illuſtravere, uti ſunt S. Spiridion Cypri, Nicolaus Myræ, aliique complures. Præterea quis unquam inter Scriptores Eccleſiaſticos locum tribuit Cyriaco Myſiæ, Piſto & Ariſtæo Græciæ, Silveſtro & Protogeni Daciæ, aut aliis ſuprà enumeratis?

XIII. Quid de eo Gulielmus Cave.

Gulielmus Cave in Hiſtor. Liter. tom. 1. pag. 170. Arabicos Nicæni Concilii Canones rectè quidem à Jacobo Niſibeno abjudicat, his verbis:

ne

næ verò illi nugantur, qui Jacobum noſtrum Canonum 84. Arabicorum Nicæni Concilii Compilatorem faciunt. Nugatur verò ipſe cum Pearſono, dum iſtos Canones Juſtiniano recentiores facit, in hæc verba: *Canones iſtos poſt Juſtiniani Imperatoris ævum confictos eſſe, pluribus confirmat clar. Pearſonus Vindic. Ignat. Par. 1. pag.* 187. Nam illos Marutham Epiſcopum Tagritenſem ſub Theodoſio juniore in Syriacum ſermonem tranſtuliſſe, teſtis eſt Hebedjeſu Sobenſis in Catalogo Scriptorum Syrorum pag. 50. & in Epitome Canonum Synodalium fol. 62. à tergo, ubi hæc habet diſerta verba: ܐܠܐ ܠܘܬܢ ܗܟܝܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܒܥܝܢ ܘܬܠܬܐ ܩܢܘܢܐ ܕܐܦܩ ܡܪܘܬܐ ܘܥܣܪܝܢ ܠܒܪ ܐܚܪܢܐ ܠܡܦܩܝܢ ܕܩܕܡ ܩܠܝܠ ܢܦܩܘ : ܠܝܬ ܡܕܡ ܐܚܪܢܐ : *Verùm apud nos nihil aliud extat,* (ex tot, ſcilicet, ac tantis illius Synodi Canonibus,) *præter ſeptuaginta & tres Canones, quos tranſtulit Maruthas, & præter alios viginti, qui nuper traducti ſunt.*

Idem Gulielmus quum de Jacobi Edeſſeni *Hexaëmero ad Conſtantinum* dubitat, an Niſibeni noſtri opus ſit, oſtendit, ſe rerum Syriacarum prorsùs ignarum: nemo enim, Syriaca eruditione vel mediocriter reſperſus, neſcit, Opuſculum illud non Niſibeni, ſed Edeſſeni Jacobi fœtum eſſe.

XIV. Homiliæ, quæ extant in Codice noſtro Syriaco X. Sarugenſis ſunt, non Niſibeni.

In Codice Syriaco X. quem è Nitriæ deſerto adveximus, Sex Homiliæ ſub *Jacobi Doctoris* nomine extant: videlicet, *De Nativitate Domini : De Epiphania : De Jejunio Quadrageſimali : De Feſto Palmarum: De Paſſione : & de Reſurrectione Domini.* Vocantur autem Syriacè ܬܘܪܓܡܐ *Turgomæ*, ideſt, *Gloſſæ*, ſeù *Interpretationes* : differunt enim ab aliis Homiliis Jacobi Sarugenſis, quòd illæ vincta numeris oratione elaboratæ ſint, hæ ſoluta. Utrùm verò Jacobi Niſibeni opus ſint, an Sarugenſis, non exprimitur in laudato Codice, in quo *Doctoris* titulus dumtaxat Jacobo adjungitur. Verùm duabus rationibus convincitur, eas Sarugenſis, non Niſibeni fœtum eſſe: & Primò quidem, quia tres ex ipſis habentur in Codice Nitrienſi XV. ſcilicet, *de feſto Palmarum* fol. 59. à tergo, *de Paſſione Domini* fol. 82. à tergo, & *de Reſurrectione Domini* fol. 100. à tergo, in quibus diſertum nomen Jacobi Sarugenſis ponitur. Deinde Feſtum Palmarum in Oriente circa annum Chriſti 500. celebrari primùm cœpiſſe, teſtatur Severus Patriarcha Antiochiæ in Homilia 125. Cod. Nitrien. XXXIII. & XXXIV. Joſue quoque Stylites ad annum Græcorum 809. iſtam ſolemnitatem introductam fuiſſe aſſerit in Meſopotamia à Petro Edeſſeno Epiſcopo, verbis iſtis: ܒܗ ܕܝܢ ܒܫܢܬܐ ܗܕܐ ܒܚܙܝܪܢ ܫܢܝ ܒܝܘܡ ܚܡܫܐ ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܡܪܝ ܩܘܪܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܩܡ ܚܠܦܘܗܝ ܦܛܪܘܣ : ܘܐܘܣܦ ܥܠ ܥܐܕܘܗܝ ܕܫܢܬܐ ܥܐܕܐ ܕܐܘܫܥܢܐ : *Hoc eodem anno* (i. e. Chriſti 498.) *die 5. menſis Haziran* (Junii) *migravit ex hoc ſæculo Sanctus Cyrus Epiſcopus, ſubſtituto in ejus locum Petro, qui ad alias anni feſtivitates etiam feſtum Hoſannarum adjunxit.* Non igitur potuit Jacobus Niſibenus Homiliam in illud feſtum habere, quod ſua ætate nondum in Ecleſia Orientali inſtitutum fuerat.

At inquies, Ephræm Syrus longè ante Sarugenſem, & ante Petrum Edeſſenum duos ſcripſit Hymnos de Feſto Palmarum, qui extant in Cod. Nitrien. VII. inter Hymnos, qui *de Eccleſia* inſcribuntur. Verùm ibi Ephræmus agit ſolùm de triumphali Chriſti Domini in urbem Jeruſalem ingreſſu, quemadmodum de reliquis etiam Divinæ Oeconomiæ myſteriis ſcripſerat: non tamen aſſerit, Ingreſſum

ſum illum Domini indicto ab Eccleſia feſto celebrari. Idem dicendum de altero Ephræmi Hymno, qui extat in Codice Nitrien. V. incipitque,

ܠܥܐܕܐ ܓܠܝܐ ܡܛܠ ܦܘܪܩܢܐ : ܐܙܕܡܢܬܘܢ ܚܒܝܒܝ *Ad ſolemnem feſtivitatem invitati eſtis, dilectiſſimi*: nam ibi per ſolemnem feſtivitatem intelligit quidem Dominicam Palmarum; in qua tamen ſolemnis palmarum olivarumque benedictio nondum inſtituta fuerat, ſed ſolùm Fideles ex antiquo more Jejunium Quadrageſimale abſolvere conſueverant: Siquidem Jejunium hebdomadæ Sanctæ extra quadrageſimam cenſebatur: Unde Feria II. ejuſdem hebdomadæ, quæ Dominicæ Palmarum proxima eſt, uſque ad hoc tempus appellatur Syris, ܥܘܕܪܐ ܕܠܡܐܢܐ *perfugium portus*, quaſi jejunantes optatum quadrageſimalis Jejunii portum eo die teneant: quod etiam Ephræmus in laudato hymno indicat verbis illis: ܠܡܐܢܐ ܕܡܠܐ ܫܝܢܐ ܐܬܩܪܒܬܘܢ ܦܠܝܛܘ : ܗܫܐ ܘܥܘܠܘ ܠܐܬܪܐ ܕܠܐ ܣܢܝܐ : ܘܐܝܟܐ ܕܡܬܚܒܛܝܢ ܒܗ ܟܠܢܫܢܐ .

O qui maris innatatis aquas, ad tranquillum portum vos comparaſtis. Erumpite ergo, & in locum periculorum expertem, unde fluctus procul ſunt, proſilite.

XV. Liturgia Jacobo Niſibeno falsò adſcripta.

Demùm Abraham Ecchellenſis in Notis ad Catalogum Hebedjeſu pag. 134. Liturgiam Jacobo noſtro Niſibeno adjudicat. Sed pro Niſibeno Sarugenſem dicere voluit: Hunc enim Liturgiam condidiſſe, certum eſt, quæ extat in Codice Nitrien. III. & prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Oriental. At de Niſibeno nemo Syrorum id ſomniavit.

CAPUT VI.

S. Ephræm Syrus.

I. S. Ephræmi Acta ex Græcis Auctoribus.

EPHRÆM Syrus tantam apud ſuos Sanctimoniæ, & doctrinæ famam adeptus eſt, ut orbis Doctor, & Propheta Syrorum ab ipſis paſſim appelletur. Conſtantino imperante honeſtis parentibus Niſibi natus, adoleſcens relicta paterna domo ad Eccleſiam profugit, & auctore Jacobo ejuſdem urbis Epiſcopo Chriſtianam Religionem amplexus, ab eodem baptizatus fuit. Jacobo in cœlum evocato Edeſſam migravit, ibique Monaſticam vitam profeſſus, cum Monachis vicinos montes incolentibus aliquandiù verſatus eſt; poſtea in Clerum adſcitus atque Edeſſam revocatus, in eadem urbe conſenuit: quo tempore quum Cæſaream ad Magnum Baſilium adiiſſet, ab illo Diaconus creatus fuit. Deceſſit ſub Valente Imperatore.

Hæc & pauca quædam alia, infrà à nobis indicanda, ex Græcis Scriptoribus Sozomeno, Theodoreto, Metaphraſte, & Anonymo auctore vitæ S. Ephræmi collegit ediditque Gerardus Voſſius in vita S. Doctoris, & ex eo Jo: Bollandus ſub die 1. Februarii. Syriaca S. Ephræmi Acta nemo hactenus publicavit, aut illa apud Syros extare credidit. Hæc nos in optimo Codice Vaticano annorum ferè ſexcentorum nuper reperta, ea ſtyli ſimplicitate, qua ab Auctore ſcripta ſunt, in Latinum converſa hìc magna ex parte ſubnectere pretium operæ duximus: ſed eorumdem actuum velut Epitomen ex alio Codice Syriaco ejuſdem Bibliothecæ annorum trecentorum priùs accipe; ita tamen, ut in his, aliiſque hoc in opere identidem occurrentibus Veterum Scriptorum monumentis rem ipſam appendas, non verba; fructum legas, non folia: & ſimplicitatem in loquendo, ut monebat

nebat S. Hieronymus epiſt. 101. ad Pammachium, ſanctimoniæ magnitudine excuſes. Sapienter Eminentiſſimus Annalium Eccleſiaſticorum Parens ad annum 356. *Sicut*, inquit, *effoſſum informe aurum & rude eò carius eſſe ſolet, quod nihil videatur alterius metalli habere commixtum; ita egregia monumenta ſua ipſius vetuſtate, atque ſimplicitate micantia, quibus res potiùs, quàm verba in pretio eſſe ſolent, gratiora planè erunt atque jucundiora quovis ſcripto recentioris authoris, quibuſcumque eloquentiæ phaleris exornato. Quidquid enim obducitur fuco atque pigmentis, ſuſpectum redditur; pulchriorque eniteſcit ipſa ſua puritate ſimplicitas, quæ quod mentiri neſciat, omne quamvis ad ornatum compoſitum velamentum abhorret.* Hactenus Baronius.

Vitæ S. Ephræm compendium ex Anonymo Syro.

ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܐܒܘܗܝ
ܗܘܐ ܒܝܘܡܝ ܩܘܣܛܢܛܝܢܐ. ܐܒܘܗܝ ܕܝܢ
ܐܒܘܗܝ ܡܢ ܢܨܝܒܝܢ ܕܐܬܘܪܝܐ. ܐܡܗ
ܕܝܢ ܡܢ ܐܡܕ ܡܕܝܢܬܐ. ܐܒܘܗܝ ܕܝܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܟܘܡܪܐ. ܘܐܬܛܪܕܘܗܝ
ܗܘܐ ܒܐܒܘܗܝ ܕܦܣܩܘܗܝ ܐܒܐ.
ܐܒܘܗܝ ܕܝܢ ܛܪܕܗ ܡܢ ܒܝܬܗ ܒܥܠ
ܕܠܐ ܫܡܥ ܗܘܐ ܠܦܘܩܕܢܗ ܟܡܐ. ܐܬܐ
ܕܝܢ ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ܘܐܬܬܠܡܕ ܒܩܠܗ ܘܫܡܫ
ܠܗ ܒܕܚܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܒܟܠ ܬܘܬܒܘܬܗ.
ܘܡܢ ܒܬܪ ܢܦܩ ܡܢ ܢܨܝܒܝܢ ܘܐܬܐ ܠܐܘܪܗܝ
ܡܕܝܢܬܐ ܘܩܒܠ ܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚܐ
ܩܕܝܫܐ ܘܡܠܝܗ ܠܥܕܬܐ ܡܠܦܢܘܬܐ
ܘܝܘܠܦܢܐ ܕܪܘܚܐ. ܘܢܚܬ ܠܡܕܒܪܐ ܕܡܨܪܝܢ
ܘܡܢ ܬܡܢ ܠܩܣܪܝܐ ܕܩܦܘܕܩܝܐ ܠܘܬ ܒܣܝܠܝܘܣ
ܘܩܒܠ ܡܢܗ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ. ܘܗܦܟ
ܬܘܒ ܠܐܘܪܗܝ ܘܬܡܢ ܐܫܬܢܝ
ܫܢܝܢ ܒܫܢܬ ܬܡܢܐ ܘܬܡܢܝܢ
ܘܐܪܒܥ ܒܬܫܥܐ ܒܚܙܝܪܢ
ܠܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ ܬܠܬܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ
ܘܬܪܬܝܢ. ܡܛܠ ܕܝܢ

Beatus Mar Ephræm genere Syrus, patrem imperante Victore Conſtantino nactus eſt Niſibi confiniorum urbe Sacerdotem idolorum, ex oppido Amida matrem. Quum autem impiæ patris voluntati obſequi abnueret, proptereaque paterna domo expulſus fuiſſet, ad S. Jacobum Epiſcopum Niſibenum profugit, apud quem habitavit, & in omni timore Dei uſque ad tempora Joviniani converſatus eſt. Tùm demùm Niſibi in urbem Edeſſam immigravit, ibique Spiritus Sancti Chariſmatibus imbutus, eruditione & doctrina Spiritus Eccleſiam implevit. Poſteà ad Ægypti deſerta profectus, indeque Cæſaream Cappadociæ ad Baſilium, ab eodem per manus impoſitionem Diaconatum accepit, & confeſtim Edeſſam reverſus, ibidem è vita migravit anno octogeſimo quarto ſuprà ſexcenteſimum, nono die Haziran (*Junii*), anno à Domini adventu treceteſimo ſeptuageſimo ſecùndo. Illud verò de eodem S. Ephræm, antequam ſapientiæ donum acciperet, proditum eſt. Anachoreta quidam, qui in Edeſſæ montem ſeceſſerat, intempeſta nocte audiit Angelum Domini cœlo delapſum, manuque ingentem Codicem deferentem intus & à tergo conſcriptum, his verbis ipſum compellantem. Ecquem, putas, hoc ego volumine munerabor? At ille, Origenem, credo, aut Julianum Mo-

II. Actorum ejuſdem ſumma ex Codice noſtro Syriaco XVI.

Mar ܡܪܝ: ideſt *Dominus meus*: titulus Viris ſive ſanctitate, ſive Epiſcopali dignitate inſignibus attributus.

ܠܟܠܗܘܢ ܕܩܕܡܝܢ ܣܝܡ ܡܕܒܪܢܘܬܗ
ܡܫܝܚܝܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܥܕܢܐ ܕܐܦܪܝܡ
ܘܚܙܐ ܡܢ ܠܫܡܝܐ ܚܙܐ ܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ
ܘܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܒܐܝܕܗ ܟܪܟܐ ܚܕ
ܘܟܠ ܡܟܬܒ ܗܘܐ ܡܢ ܠܓܘ ܘܡܢ ܠܒܪ. ܘܐܡܪ ܠܡܫܝܚܝܐ ܗܘ.
ܠܡܢ ܐܬܠܝܘܗܝ ܠܗܢܐ ܟܬܒܐ ܗܢܐ. ܘܐܡܪ ܢܬܝܗܒ ܠܐܦܪܝܡ ܐܘ ܠܡܘܢܟܐ.
ܡܫܝܚܝܐ. ܘܐܡܪ ܡܠܐܟܐ. ܠܝܬ ܐܢܫ ܕܫܘܐ ܠܗ ܐܠܐ ܐܢ ܐܦܪܝܡ ܣܘܪܝܝܐ.
ܒܨܠܘܬܗ ܐܠܗܐ ܢܫܒܘܩ ܚܘܒܝܢ ܐܡܝܢ.

Monachos. Cui Angelus: nemo eſt, cui illud meritò debeatur, niſi fortè unus Ephræm Syrus. S. Ephræmi precibus peccata noſtra condonet Deus. Amen.

S. Ephræm Acta ex Anonymo excerpta.

ܩܕܝܫܐ ܗܢܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܒܓܢܣܐ ܣܘܪܝܝܐ. ܐܒܘܗܝ ܕܝܢ
ܡܢ ܢܨܝܒܝܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܡܗ ܕܩܕܝܫܐ
ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܡܢ ܐܡܕ ܡܕܝܢܬܐ.
ܘܐܒܘܗܝ ܕܩܕܝܫܐ ܟܘܡܪܐ ܗܘܐ

III. Acta S. Ephrem ex Codice Nitrienſi V. Patria ejus & Parentes, quibus relictis ad S. Jacobum Niſibis Epiſcopum profugit.

S. Ephræm genere Syrus, patre Niſibeno, matre Amidenſi [1] natus eſt ſub Conſtantino Victore, atque Orthodoxo Imperatore. Pater idoli Abnil [1], quod inclytus Jovinianus poſteà confregit, in eadem urbe Sacerdos fuit. At Divina gratia, quæ ſibi Ephræmum ex hominum fæce

N O T A.

1 Ethnicos fuiſſe Ephræmi parentes, præter laudatos Syros Auctores aſſerunt etiam Copti in Synaxario ad diem 14. Abib. Contrà Metaphraſtes, & Græcus Anonymus apud Voſſium, atque Maronitæ in Synaxario 28. Januarii tradunt, eum Chriſtianis parentibus natum. Quod confirmat Ephræm ipſe in Cod. noſtro Arabico VIII. ſerm. 8. & tom. 3. apud Voſſ. pag. 116. ubi addit, eos martyrio etiam coronatos fuiſſe. Fortaſsè ad Fidem jam Senes converſi ſunt, & martyrium ſub Sapore paſſi.

De Patria Ephræmi contendunt etiam Scriptores. Metaphraſtes, & citatus Auctor Græcus Edeſſam fuiſſe volunt. Idem aſſeri videtur in Codice Arabico Vaticano LV. pag. 194. ubi dicitur إفرام السرياني الرهاوي *Ephræm Syrus Edeſſenus*; licet hoc dignitatem ejuſdem indicare poſſit, non Patriam: quo nomine, puto, deceptos fuiſſe, qui ipſum Patriâ Edeſſenum faciunt, quum dicere debuiſſent, *Diaconum Edeſſenum*. Fortaſsè etiam, quia totam ferè vitam Edeſſæ traduxit, Edeſſenus nuncupatus eſt. Certè Sozomen. lib. 3. cap. 16. eum Niſibi, vel in proximo vico natum refert: quod Syri etiam, & Copti affirmant. Nyſſenus denique dum ſcribit, eum relicta patria juſſum fuiſſe à Deo urbem Edeſſenorum petere, ſatis claré indicat, ipſum alio ab Edeſſa loco natum.

De Amida matris Ephræmi Patria, hæc ſcribit Auctor Chronici Edeſſeni;
ܫܢܬ ܬܪܥܣ ܒܢܐ ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ ܒܪ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܠܐܡܕ ܡܕܝܢܬܐ.
Anno 660. (hoc eſt, Chriſti 349.) ædificavit Conſtantius Conſtantini filius Amidam urbem. Idem tradit Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico ad annum prædictum. Quî ergo fieri potuit, ut mater S. Ephræmi ex Amida genus duxerit, quæ ſub Conſtantino Magno nondum ædificata fuerat? Quare notandum eſt, ab Auctoribus prædictis ædificatas dici urbes, quibus mœnia dumtaxat inſtaurata fuiſſe aliunde compertum eſt. Sic in eodem Chronico Edeſſeno, & apud eundem Dionyſium, Tela Meſopotamiæ urbs ab eodem Conſtantio Imperatore ædificata fuiſſe dicitur anno Græcorum 661. & Conſtantina appellata: Sic Theodoſius Magnus proditur, anno Græcorum 692. Rheſainam urbem in Oſrhoëna condidiſſe, & Anaſtaſius Imperator anno 817. Daram excitaſſe; quum tamen eæ urbes conditæ ab aliis jam fuiſſent, & muris dumtaxat carerent, ut de Rheſaina teſtatur ipſe Ephræmus commentar. in Geneſim, ubi de Nemrod hæc habet;
ܐܡܠܟ ܐܦ ܒܐܪܟ ܕܐܝܬܝܗ ܐܘܪܗܝ. ܘܒܐܟܪ ܕܐܝܬܝܗ ܢܨܝܒܝܢ. ܘܒܟܠܢܐ ܕܐܝܬܝܗ ܩܛܝܣܦܘܢ. ܘܒܪܚܒܘܬ ܕܐܝܬܝܗ ܚܕܝܐܒ. ܘܒܟܠܚ ܚܛܪܐ. ܘܒܪܣܢ ܪܝܫܥܝܢܐ.
Regnavit autem in Arach, quæ eſt Edeſſa: & in Achar, quæ eſt Niſibis: & in Calanne, quæ eſt Cteſiphon: & in Rehebot, quæ eſt Adiab: & in Calee, quæ eſt Chetra: & in Reſe, quæ eſt Rheſaina. Erat igitur Dara ante Anaſtaſium, Rheſaina ante Theodoſium, Tela & Amida ante Conſtantium.

ſecre-

ſecreverat, eundem in ſuum clientem adoptavit, atque à profanis ſacrificiis ritibuſque patriæ ſuperſtitionis purum inviolatumque contutata eſt, cohibuitque, ne patrem nefarias commemorati Idoli ceremonias frequentantem ſequeretur. Id quum animadvertiſſet pater, Puerumque cum quodam Chriſtiano confabulantem caſu deprehendiſſet, maxima indignatione commotus, flagris miſerè illum cæcidit: dein, Adeſdum, inquit, puer improbe: interim hoc ego ſcelus expiatum eo: ſi fortè meis placatum votis tibi propitiem Deum. Fanum itaque ingreſſus poſtquam ſtatis ceremoniis idolo litaſſet, oblatus ſub humana ſpecie illi Diabolus, Cognitum quidem, ait, perſpectumque nobis eſt tuum in nos ſtudium atque benevolentia; noſtraque à te ſollicitè impenſèque procurari Sacra, habemus gratiam. Attamen ut cum filio tuo in gratiam redeamus, nos nunquam exores, quum ille nobis hoſtis infeſtiſſimus quandoque futurus ſit. Quin ergo iſtum procul abigas, ſiquidem nos tibi propitios optas, noſtrumque contubernium & conſuetudo te delectat. Hac oratione vehementer commotus pater, Ephræmum adoritur, &, Ehodum, inquit, age, rumpe moras, abſcede, quaslibet terras pete, tantùm ne inviſum unquam videam caput: patuit crimen tuum, Deorum hoſtis es meorum. Tanta patris indignatione Adoleſcens adeò commotus non eſt, ut ingenti potiùs lætitia affectus fuerit, dum à paterna conſuetudine fugam, quam ipſe jamdiù exoptaverat, ſibi ex voto ſucceſſiſſe videt. Quamobrem nequid properantem retardaret, nudus inopſque è paterna domo ſeſe proripuit. Cæterùm anxius & anceps quas peteret terras, quòve ſe reciperet, Divinæ Providentiæ ſe commiſit, quæ illum ad Chriſtianorum Eccleſiam perductum, Sancto Jacobo Paſtori Chriſti & ejuſdem urbis Epiſcopo obtulit. Ille Adoleſcentem Chriſtianæ legis inſtitutionibus

[Syriac text]

nibus excultum, in Catechumenorum Collegium adſcivit: quo in loco Ephræm S. Jacobi veri Paſtoris, Chriſti amorem, populique univerſi benevolentiam mirificè ſibi conciliavit; ejuſdem pietatem, continentiam, & religioſæ vitæ inſtitutum omnibus demirantibus.

[Syriac text]

[Syriac text]

IV. Stuprum Ephræmo imputatur.

Hunc vitæ curſum tenebat Ephræm; quum incitante Diabolo, infeſto bonorum operum adverſario ſcelerumque omnium machinatore, atrox in ipſum calumnia repentè conflatur. Habebat Niſibis Eccleſia Ædituum ipſi Ephræmo cognominem. Hunc Diabolus ut propudioſum crimen Ephræmo intentaret, hac via ſubornavit. Puellam Æditus, cujuſdam Optimatis filiam, ipſo Dæmone veſani amoris faces admovente, perditiſſimè deperire cœpit. Hanc ille, opportunam nactus occaſionem, clanculùm conſtupravit; veritus tamen, nequid ex eo facto in publicum mearet, puellam admonuit, ut parentibus ſuggereret, illum Ephræm hypocritam Epiſcopi Diſcipulum, quem ipſi ceù virum probum, modeſtumque tantoperè prædicabant, ſtuprum ſibi intuliſſe. Quum itaque die procedente filiæ ventrem intumuiſſe, gravidamque eam eſſe animadvertiſſet pater, ſtuprique auctorem prodere cogeret, quæ ab Ædituo didicerat omnia exactè puella repoſuit: aureſque nacta ſecundas, in tantam invidiam odiumque Dei Servum adduxit, ut eum quaſi flagitioſum, & hypocritam multi, unàcum puellæ parentibus, apud Epiſcopum arceſſerent. Stupuit ad hæc Sanctiſſimus Paſtor, fraudemque aliquam in eo facto ſuſpi-

ܩܫܝܫܐ ܥܠ ܗܕܐ ܘܐܡܪ. ܘܒܥܐ ܡܢ
ܐܠܗܐ ܘܐܬܟܣܝ ܡܢܗ : ܒܒܥܘܬܗ
ܕܐܬܟܫܦ ܠܐܠܗܐ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ
ܘܠܐ ܢܬܓܠܐ ܫܘܕܥܢܐ ܠܪܥܝܐ ܥܘܩܒܐ
ܕܡܟܣܝܐ. ܩܪܝܗ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܠܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܒܪܝ ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܘܕܥܢܐ ܘܚܛܝܬܐ. ܗܘ
ܕܝܢ ܟܕ ܫܩܠ ܒܠܒܗ ܦܠܓ ܗܘܐ ܘܠܐ ܡܡܠܠ.
ܘܐܡܪ ܠܗ ܙܒܢܐ ܕܬܠܬ. ܗܘ ܕܝܢ
ܩܫܝܫܐ ܒܡܟܝܟܘܬܐ ܐܡܪ ܠܐܦܣܩܘܦܐ.
ܘܐܝܟ ܐܒܘܢ ܚܛܝܬ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܐ
ܗܝܡܢ ܐܦܠܐ ܒܩܘܫܬܐ ܕܝܕܥ ܗܘܐ ܡܕܡ
ܕܝܠܗ ܗܘܐ ܠܡܕܒܪܢܘܬܗ ܐܠܗܝܬܐ.
ܟܕ ܕܝܢ ܡܢܗ ܙܒܢܐ ܘܩܠܝܠ ܡܬܦܠܓܐ
ܒܪܐ ܘܐܬܬܢܝܚ ܐܒܘܗ ܕܛܠܝܬܐ ܠܥܘܠܐ
ܘܝܠܕܬ ܒܙܢܝܘܬܗ ܘܐܝܬܝܗ ܠܘܬ
ܐܦܣܩܘܦܐ. ܘܩܪܝܗ ܠܩܕܝܫܐ ܡܪܝ
ܐܦܪܝܡ ܐܒܘܗ ܕܛܠܝܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗ
ܩܘܡ ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܟܠܗ ܩܠܝܪܘܣ :
ܕܫܩܘܠ ܐܘ ܐܦܪܝܡ ܠܒܪܟ ܘܪܒܝܗܝ.
ܩܫܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܘܬܢܚ ܐܡܪ.
ܒܫܪܪܐ ܐܒܗܝ ܚܛܝܬ. ܘܫܡܥ ܠܡܠܬܐ
ܗܘ ܩܫܝܫܐ ܡܕܝܡ. ܘܚܙܐ ܠܐܠܗܐ
ܫܘܒܚܗ ܘܡܣܬܝܒܪܢܘܬܗ ܕܥܒܕܐ
ܘܒܐ ܕܢܬܓܠܐ ܥܘܕܪܐ. ܘܐܘܕܥ ܠܠܒܗ
ܕܩܫܝܫܐ ܕܠܐ ܙܕܩ ܠܗ ܡܢ ܡܪܝܐ ܕܢܗܘܐ
ܬܘܩܠܬܐ ܠܥܡܐ ܠܐܢܫܐ ܘܒܨܘܪܢܐ
ܘܕܝܠܗ ܐܝܟ ܫܘܬܦܘܬܐ ܠܥܕܬܐ ܒܥܐ.

ſpicatus, Deum priùs conſulendum eſſe reſpondit: à quo tamen nullum reſponſum accepit, Sancto Ephræmo fuſis ad Deum precibus intercedente, ne iſtas technas ulla arte Paſtor deprehenderet. Epiſcopus ergò accerſito Ephræm, Eſtnè, inquit, fili, unde ſceleris hujus reus, conſciuſve tibi videaris? Ille quum ſecum ipſe decreviſſet, nec fateri crimen neque negare, conticuit. Quum autem etiam atque etiam inſtaret Epiſcopus, defixo in terram vultu, ſubmiſſa voce, Peccavi, ait, ita eſt Pater. Id tamen Epiſcopo non perſuaſit: adeò cognitos perſpectoſque habebat Ephræmi divinos mores. Quum ergò ille maximè fluctuaret anceps, quid conſilii in eo caſu caperet, puellæ pater infantem, quem illa ex ſtupro pepererat, ad Epiſcopum detulit, Cleroque univerſo audiente Ephræmum petit, & eja, inquit, ò Ephræm, tolle filium tuum, illumque educato. Ingemuit Ephræm, ſuſceptoque puero miſerabiliter flens reſpondit: In veritate, Patres mei, peccavi. At inſomnis ille oculus ſuoque ſemper operi intentus, poſtquam Servi ſui conſtantiam eo difficillimo ancipitique conflictu exercuiſſet, Ephræmo injecit in mentem, ut rem attentiùs expenderet intelligeretque, ipſi nequaquam per Deum licere, talem populo offenſionem creare, aut ſua compendia communi Eccleſiæ diſpendio exercere. Convenerant [1] de more Dominico die ad ſtatas preces in Eccleſia cum Epiſcopo Clerus & Populus. Ea data occaſione uſus Ephræm, conventum ingreſſus, infantem quem in ulnis geſtabat, cunctis oſtendit: Paſtorem rogat, ut ſibi ſuggeſtum conſcendere liceat: quum ultrò an-

NOTA.

[1] Hoc factum à Sanctorum Virorum moribus abhorrere alicui videri poteſt, qui ſolent aut impactum ſibi crimen conſtanter repellere, aut fortiter tolerare; nunquam tamen aliena delicta publicare. Hoc ſuadent quæ in Actis SS. Simonis & Judæ de quodam Diacono ſimili calumnia appetito leguntur, & alia, quæ in Vitis Patrum benè multa occurrunt S. Macarii, S. Theodoræ, S. Marinæ &c. Sed utique Servorum Dei facta vel dicta ad communem ſenſum ac normam exigenda non ſunt: nec deſunt Sanctorum exempla, quæ circumſtantiam hìc reprehenſam, alieni, ſcilicet, criminis publicationem habent. Inſigne eſt, quod Leontius in vita S. Simeonis Sali narrat, & à Nicephoro refertur lib. 17. cap. 22.

nuiſ-

ܘܥܠ ܥܡ ܡܘܬܒܐ ܗܘ ܕܒܝܡ ܘܐܩܝܡܗ
ܘܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ ܡܘܡܐ ܡܘܡܐ ܠܟ
ܒܚܝܠܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ: ܕܬܐܡܪ ܗܘ ܩܘܫܬܐ
ܡܢܘ ܐܒܘܟ ܒܚܝܠܐ ܕܡܫܝܚܐ ܠܥܠܡܐ
ܟܠ ܕܒܗܘܢ. ܘܐܬܒܗܢ ܗܘܐ ܥܡܐ
ܗܘ ܕܝܢ ܒܥܒܕܐ ܩܘܫܬܐ. ܘܐܬܦܬܚ ܦܘܡܗ ܕܛܠܝܐ
ܘܢܦܩ ܠܗ ܘܢܦܩ ܠܗ ܥܠ ܐܒܐ.
ܘܟܕ ܡܢ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܟܠ ܐܒܘܗܝ ܘܛܠܝܐ
ܟܠ ܕܒܗܘܢ ܢܦܠ ܗܘܐ ܠܛܠܝܐ

nuiſſet Epiſcopus, in pulpitum ſubit, indeque infantem contra Altare elevans, magna cum vocis contentione, Adjuro te, inquit, per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, qui cœlum terramque omniaque in illis contenta condidit, ut veritatem nobis prodas, quove patre ſis creatus, clarè ediſſeras. Ad hæc puer frequentiſſimo populo audiente ſpectanteque in has voces erupit: Ephræm Eccleſiæ Ædituus eſt meus pater. Quæ quum tertiò replicaſſet, repentè exanimatus concidit.

ܒܐܝܕܗ ܘܐܫܬܒܩ ܠܟܠܗ ܠܥܡܐ ܡܢܘܚܐ. ܘܡܛܠ ܕܗܠܝܢ ܘܐܚܪܢܐ. ܡܣܡܟܐ
ܐܢܐ ܠܟ ܡܠܟܐ ܡܫܝܚܐ ܕܒܥܘܬܗ ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܡܕܡܝܐ ܗܘ ܕܒܟܠ ܗܕܡܐ ܘܐܘܕܝ
ܩܕܡ ܕܡܘܬܐ ܘܐܬܚܙܝ ܠܝ ܗܘܐ. ܡܛܠ ܐܝܟܢ ܦܫܩ ܦܘܩܕܢܗ ܡܠܟܐ ܘܐܬܒܥ ܠܟܠܗ
ܡܢ ܒܢܝ ܘܐܚܪܢ. ܐܦܪܝܡ ܦܪܘܫܘܬܐ ܘܠܒܬܐ ܐܬܚܙܝ ܐܚܐ ܘܡܠܟ. ܠܬܠܬ ܐܚܝܢ
ܐܦܪܝܡ ܠܥܕܬܐ ܘܒܗ ܒܡܠܟܐ ܐܦܪܝܡ ܘܢܦܫܗ ܠܐܠܗܐ ܝܗܒܗ.

ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܬܐ ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ.
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܘܐܬܟܢܫ. ܘܠܘܬܗ
ܗܘܐ ܘܥܡ ܠܡܠܟܐ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ
ܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܝܩܝܐ ܘܠܡܦܩ ܡܢ ܥܕܬܗ
ܘܢܦܩ ܐܦܪܝܡ ܘܐܬܦܪܫ ܥܡ ܝܥܩܘܒ
ܩܘܡܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ܡܢ.

Hac igitur falſæ accuſationis procellâ B. Ephræm defunctus, quum execrabilis Arii hæreſis 1 paulò poſt erupiſſet, unàcum S. Jacobo Niſibeno, aliiſque Epiſcopis ad Sacram Synodum Nicænam profectus eſt &c.

V.
Ad Nicænum Concilium, unà cum S. Jacobo Niſibeno, pergit.

ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܬܐ ܐܦܪܝܡ ܘܥܡܗ
ܠܐܠܗܐ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ ܙܟܝܐ
ܘܟܕ ܡܠܟܘܬܐ ܠܒܢܘܗܝ. ܘܟܕ ܫܡܥ
ܫܒܘܪ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ ܐܬܐ ܗܘܐ

Poſthæc quum extincto Conſtantino ſuis victoriis clariſſimo Imperatore filii ejus ſumma rerum potiti eſſent, Sapores Perſarum Rex audita Conſtantini morte, ingenti exercitu 2 Niſibin obſedit. Jamque oppugnatio ad ſeptuageſimum diem protra-

VI.
Niſibin obſidione Perſarum liberat.

N O T Æ.

1 Plura hìc Auctor de Ario, & S. Jacobo interſerit, quæ quum ad S. Ephræm non pertineant, hìc brevitatis ſtudio omittimus; alio tamen in loco producenda, quum integra Ephræmi Acta dabimus.

2 Iſtud miraculum Jacobo Epiſcopo Niſibeno tribuunt Theodoretus in Philotheo, & in Hiſt. Eccleſ. lib. 2. cap. 30. Philoſtorgius lib. 3. num. 23. & alii. Gregorius tamen Abulpharagius Epiſcopus Tagritenſis in Hiſtoria Dynaſtiarum Ephræmo id adſcribit: ſic enim ait: وفي هذه السنه صعد سابور ملك الفرس فغزا نصيبين وحاصرها ثلثين يوما ورجع عنها الى مملكته خايبا بدعا القديس مار افرام. فان الله استجاب دعاه وارسل على جيش الفرس بقا وهمجا هزم فيلهم وخيلهم; *Hoc etiam anno aſcendit Sapores Perſarum Rex, pugnavit contra Niſibim, obſeditque illam triginta diebus, & receſſit ab ea ad Regnum ſuum ſuâ ſpe fruſtratus, Sancto Ephræmo orante, cujus precibus annuens Deus, immiſit in Exercitum Perſarum culices & beſtiolas, quæ in fugam elephantos eorum equoſque converterunt.* Propterea veroſimiliùs exiſtimo, illam victoriam utrique adſcribendam eſſe.

heba-

[illegible]

hebatur, quum Ephræm à Sanctiſſimo Paſtore veniam poſtulat, ut per ipſum ſibi liceat, muros aſcendere, & inde Perſas juſtæ imprecationis telo ferire. Epiſcopo annuente ſubit in muros, oculiſque in cœlum ſublatis, orat Deum, ut Culices, & Ciniphes in hoſtes immittat, unde Divinæ potentiæ vim & numen intelligant, nec opis illam indigam eſſe noſtræ, quando tàm exiguo apparatu bellum conficeret. Necdum orandi finem fecerat Dei Servus, quum ex improviſo collectæ undevis addenſatæque nubes Culicum Cinyphumque Caſtris Perſarum incubuere &c.

[illegible]

VII. Poſt obitum S. Jacobi, Niſibi relicta, Amidam proficiſcitur.

Illo, ut dixi, miraculo ſoluta obſidione urbis, S. Jacobus paulò poſt in cœlum evocatur, & à B. Ephræm cadaver humo conditur: qui Niſibi commoratus eſt, donec urbs in Perſarum poteſtatem conceſſit: quo tempore Niſibenis valere juſſis, Romanorum terras [1] habitavit, & accepit ſignaculum Baptiſmi duodetrigenarius ab uno ex Sanctis Patribus; indeque in urbem Amidam commigravit.

[illegible]

N O T A.

[1] Hyſterologiam potiùs, quàm mendum, aut aliud vitium hoc loco ſuſpicor, & Hiſtoricum geſtorum ordinem intervertiſſe, adeò ut non pauca, quæ poſteà in his Actis narrantur, illam poſtremam S. Ephræmi ab urbe Niſibi diſceſſionem anteceſſerint. Niſibim enim Perſis Jovianus ceſſit, teſte Dionyſio Jacobitarum Patriarcha in Chronico, anno Chriſti 363. cui conſentiunt Ammianus lib.25. & Zoſimus lib.3. quo tempore Ephræm quinquagenarius erat, & Baptiſmum procul dubiò ſuſceperat, quum à Concilii Nicæni celebratione, cui S. Ephræmum interfuiſſe omnia Orientalium monumenta clamant, ad Joviani Imperium duodequadraginta anni numerentur. Propter eà credo, illa verba, ܘܩܒܠ ܪܘܫܡܐ ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ, *& accepit ſignaculum Baptiſmi &c.* intra duas parentheſes eſſe legenda, ne fortè intelligas, Baptiſmum S. Ephræmi ejuſdem poſtremum ex urbe Niſibi diſceſſum conſequutum fuiſſe, quod manifeſtum anachroniſmum involvit. Quod autem pertinet ad ætatem, qua B. Ephræm baptizatus dicitur, illud potiùs his Actis auctoritatem aliquatenùs conciliat: id enim S. Ephræmi temporibus mirificè conſentit, quibus baptiſmus etiam à viris Sanctiſſimis in plures interdum annos differri conſueverat. Copti in Synaxario, Ephræmum Niſibi à S. Jacobo baptizatum tradunt, antequam Nicæna Synodus celebraretur.

Nec

ܘܒܬܪܟܢ ܐܬܐ ܘܩܪܒ ܠܐܘܪܗܝ
ܡܕܝܢܬܐ ܡܒܪܟܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ
ܘܟܕ ܚܙܐ ܡܢ ܪܚܝܩ ܘܕܝܪܬܐ ܚܕܪܝܗ
ܘܠܒܗ ܚܕܝ ܒܡܚܙܝܬܗ ܘܫܦܪ
ܒܪܥܝܢܗ ܕܢܥܡܪ ܒܗ ܒܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ
ܕܚܝܘܗܝ. ܘܟܕ ܩܪܒ ܕܢܥܘܠ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܩܪܒ ܠܢܗܪܐ ܕܚܕܪ ܠܗ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܘܡܬܩܪܐ ܕܝܨܢ. ܘܟܕ ܒܥܒܪ ܥܠ ܢܗܪܐ
ܚܙܐ ܢܫܐ ܟܕ ܡܚܘܪܢ ܡܐܢܝܗܝܢ.
ܘܗܘܐ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܐܩܒܥܬ ܒܥܝܢܝܗ
ܘܚܝܪܐ ܗܘܬ ܒܩܕܝܫܐ ܘܡܣܬܟܠܐ ܗܘܬ
ܒܗ ܘܠܐ ܒܗܬܐ. ܘܐܬܟܪܝ ܠܗ ܩܕܝܫܐ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬܬܐ ܠܐ ܡܬܟܚܕܐ ܐܢܬܝ.
ܚܘܪܝ ܒܐܪܥܐ ܘܠܐ ܬܚܘܪܝ ܒܓܒܪܐ.
ܒܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܘܐܡܪܬ. ܕܐܢܬ ܓܒܪܐ
ܠܟ ܗܘ ܙܕܩ ܕܬܚܘܪ ܒܐܪܥܐ ܕܡܢܗ
ܐܬܢܣܒܬ ܡܢ ܫܘܪܝܐ. ܘܠܐ ܐܬܟܚܕ
ܢܦܫܟ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܚܙܝܐ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܟ
ܘܡܢܟ ܐܬܢܣܒܬ ܡܢ ܫܘܪܝܐ. ܘܟܕ
ܫܡܥ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܡܠܬܗ ܕܐܢܬܬܐ ܗܝ. ܐܬܪܥܝ ܒܪܥܝܢܗ ܘܐܡܪ.
ܐܢ ܢܫܐ ܕܗܢܐ ܐܬܪܐ ܗܟܢܐ ܚܟܝܡܢ: ܓܒܪܐ ܕܝܠܗ ܟܡܐ ܚܟܝܡܝܢ ܢܗܘܘܢ
ܡܚܟܡܝܢ.

VIII. Edeſſam pergit.

Nec tamen diuturna Amidæ mora Ephræmo fuit: Edeſſam nempè Meſopotamiæ ſacram urbem properanti: quam quum ex longinquo proſpexiſſet, poſitaque in ejuſdem ſuburbiis Monaſteria fuiſſet contemplatus, tantam ex eo aſpectu voluptatem cepit, ut nulla interpoſita deliberatione decreverit, nullas præterea terras quærere, ſed illo ſe continere loco, donec vita maneret. Alluit Edeſſam amnis, Daiſan incolæ vocant, cujus ad ripam quum urbem propè ingreſſurus Ephræm conſtitiſſet, quædam 1 mulier (erant autem eo in loco complures lintea aquis purgantes) defixis in hominem parùm modeſtè oculis, Dei Servum aſpectabat: cui indignatus ille, Itane, inquit, fœmina pudorem exuiſti? quin humum, ut pudicam decet, deſpectas? At illa: Quin tu vir quum ſis, humum deſpectas, qui ex humo concretus es? Ego verò ſi te intueor, non me pudet: ex te enim à principio deſumpta fui. Mulieris ſagacitatem admiratus Ephræm, cogitabat: Si hujus loci fœminæ adeò ſagaces ſunt, quantò ſagaciores putari viros decet!

ܘܟܕ ܥܠ ܠܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܥܡܪ
ܒܪܥܝܢܗ ܕܢܥܒܕ ܦܘܠܚܢܐ ܘܢܬܦܪܢܣ
ܘܢܐܟܘܠ ܡܢ ܥܡܠܐ ܕܐܝܕܘܗܝ. ܡܛܠ
ܕܠܐ ܝܠܝܦ ܗܘܐ ܐܘܡܢܘܬܐ ܐܚܪܬܐ ܕܢܐܟܘܠ
ܒܗ: ܐܓܪ ܢܦܫܗ ܠܒܠܢܐ ܚܕ ܐܢܫ

IX. Edeſſę operam dat Balneatori: & mox relicta urbe, ad proximum Monaſterium ſe confert.

Edeſſam tenebat Ephræm: ne verò deſidia & inerti otio torpeſceret, artificium, quo victum ſibi pararet, quærebat; & quando nullum ipſe didicerat, viſum fuit interim operam ſuam cuidam Balneatori locare. Ea tempeſtate Edeſſeni plerique Idolorum inſana religione tenebantur:

NOTA,

1 Hoc factum paulò aliter narratur à Nyſſeno, Sozomeno, & aliis Græcis. Addit Sozomenus lib. 3. cap. 16. *admiratus mulierem Ephræm, rem ut acciderat peculiari libro expoſuit: quem quidem librum doctiſſimi Syrorum inter præſtantiſſimos illius libros collocarunt.* Huic mulieris acutè dicto alterum ſimile opponunt Maronitę in Synaxario ipſius Ephræmi dictum ad fœminam è vicina feneſtra percontantem, num præparanti obſonium aliquid deeſſet. Nihil prorsùs, reſpondit Ephræm, prꝫter lapides tres, & parum luti, ut feneſtram iſtam obſtruam. Idem legitur apud Metaphraſten, qui etiam ſubjicit aliud in hac materia S. Ephręmi factum, quando ex Divini Numinis ubique locorum præſentis opportuna recordatione procacis fœminę petulantiam redarguit.

quam-

[illegible]

quamobrem B. Ephræm ſubceſiva tempora, quæ ſcilicet à ſuſcepti laboris rationibus vacabant, ad Paganos erudiendos, & ad veritatis ſemitam revocandos conferebat. Quod quum aſſiduè faceret, caſu accidit, ut probatiſſimus Monachus ſenex dum per urbem ad ſua negotia diſcurrit, B. Ephræmum cum Pagano diſputantem audiret. Ea re ſuboffenſus Monachus, Ephræmum rogat: Cujas es, fili? Quum autem ab illo totius anteactæ vitæ ſuæ rationem didiciſſet, adhuc inſtat: Ecquomodo fili licere tibi exiſtimas cum Ethnicis verſari, Chriſtianus quum ſis? An in ſæculo morari tibi deliberatum eſt? Cui Ephræm, nequaquam Pater. Tunc Monachus, æquum eſt ergo, fili, te quantociùs ſaluti tuæ conſulere: qua de re utile conſilium à me accipe, & in montem ad Monachos pergito, ibique alicui ex ſenioribus jungere, qui te ad virtutis Chriſtianæ perfectionem faſtigiumque manuducat. Quæ quum libentiſſimè audiſſet approbaſſetque Beatus Ephræm, ſenem ſequutus in montem ſubiit; ibique aſſumpto Monachorum habitu, in ſpeluncam ſeceſſit, ubi jejunio & orationi intentus, Divinas quoque Scripturas diù noctuque volutabat.

[illegible]

1 [illegible]

X. Viſio cujuſdam Monachi de Libro, quo dignum eſſe Ephręmum, Angelus clamabat.

Intereà quum nocte quadam ille Sanctiſſimus Senex, qui Ephræmum ad montem adduxerat, è cella pedem extuliſſet, Angelum [1] Domini videt

E ... è cœlo

NOTA.

1 Eadem viſio narratur à Nyſſeno, & à Metaphraſte: Suppreſſo tamen nomine Origenis, & Julii Monachorum. In altera verò Syriaca Ephræmi vita, quam ſuprà retulimus, pro Julio Julianus legitur; & fortaſsè ipſe eſt Julianus Saba, cujus geſta Ephræmus noſter literis mandavit, teſte Sozomen. lib. 3. cap. 14. At Origenes in Ægypto Monachus ille eſt, quem Ruffinus in Vitis PP. lib. 2. cap.26. & Sozomen. lib.6. cap.30. Diſcipulum S. Antonii vocant.

[illegible]

è cœlo labentem, manuque volumen, ſeù tomum, intus & à tergo ſcriptum præferentem: auditque ejuſdem Angeli voces, quaſi alterum Angelum alloquentis: Ecquem, putas, à me hoc libro muneratum iri? Quumque ille reſpondiſſet, Origenem arbitror Monachum in Ægyptiaca eremo morantem: Ait Angelus, qui Codicem tenebat; non hoc mandat Deus. Et rursùs, quemnam, inquit, hoc volumine dignum putas? Cui alter Angelus: Julium credo Monachum, qui in terris Aquilonaribus conſedit. At ille, erras, erras: Nemo eſt hoc tempore, cui pro merito Codex iſte debeatur, niſi Ephræm Syrus, Edeſſeni montis accola.

[illegible]

XI. Viſio, de Palmite, qui è lingua Ephræmi adhuc pueri enaſci viſus eſt.

Dictis conſentiunt, quæ de eodem B. Ephræm circumferuntur, & ab ipſo in ſuo [1] Teſtamento paucis indicantur. Quum Ephræm puer in ſinu matris jaceret, viſus eſt adnaſci ejus linguæ palmes: qui quum illicò ad cœlum uſque increviſſet, botrorum myriadas, acinorum autem myriadas myriadum protulit. Et racemi

NOTA.

1 Locus hìc ab Auctore citatus, habetur in Teſtamento S. Doctoris propè finem in Cod. Nitrienſi V. quem hìc ſubjungimus: [illegible] : *Ita vos ſalvos & incolumes ſervet Deus, ut ego in iis, quæ modò ſum commemoraturus, veritati nihil detractum volo. Quum me puerum in ſinu geſtaret mater, objecta mihi velut ſomnianti ſpecies vera futuri. Viſus mihi palmes ex lingua pullulare mea, qui in cœlum uſque aſſurgens, fructus innumeros continuò protulit, vimque foliorum immenſam. Expandebatur enim, augebatur, protendebaturque: dilatabatur, circumferebatur, & amplificabatur. Si ex eo racemum decerperes, nequaquam imminuebatur: imò quò plures decidebantur botri, eò lætior ditiorque eorum proventus erat. Iſti nempè racemi Tractatus fuerunt, iſtaque folia Hymni. Muneris auctor Deus extitit, ipſi pro munere ſuo laudes.* Meminere porrò hujus etiam viſionis Gregorius Nyſſenus, & Simeon Metaphraſtes.

qui-

ܘܒܗܝܢ ܡܫܬܟܚܝܢ ܗܘܘ ܘܒܗܝܢ ܬܫܒ̈ܚܬܐ.
ܘܒܗܝܢ ܡܫܬܟܚܐ ܡܐܡܪ̈ܐ ܗܘܘ ܘܬܫܒ̈ܚܬܐ
ܡܕܪ̈ܫܐ ܗܘܘ.

quidem Tractatuum indices erant, acini Hymnorum.

ܘܟܕ ܗܘ ܡܢ ܡܬܥܢܐ ܢܦܩ ܠܗ ܣܒܐ
ܡܢ ܩܘܪܝܗ ܕܢܐܙܠ ܘܢܣܥܘܪܝܘܗܝ
ܠܡܠܦܢܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܒܝܘܡ ܕܒܗ
ܕܟܬܒ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܫܟܚܗ ܠܡܠܦܢܐ
ܕܟܬܒ ܗܘܐ ܦܘܫܩܐ ܕܐܘܪܝܬܐ ܕܡܘܫܐ
ܘܡܫܠܡ. ܘܐܬܕܡܪ ܒܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܘܬܐ
ܗܘ ܣܒܐ ܩܕܝܫܐ ܒܚܝܠܐ ܘܫܘܒܚܐ
ܕܐܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܗܢܐ ܛܘܒܢܐ
ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ. ܘܡܟܝܠ ܗܘܐ ܛܘܒܢܐ
ܣܦܪ̈ܐ ܩܕܝܫܐ ܘܡܬܝܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪܗܝ.
ܠܪܫܝ̈ܗ ܘܠܪܒܢܝܗ ܗܘ ܣܒܐ ܕܗܘ ܚܙܘܐ
ܘܚܙܐ ܠܐܠܗܐ ܗܘ. ܘܢܣܒ ܟܬܒܐ
ܗܘ ܕܟܬܒ ܛܘܒܢܐ ܗܘ ܣܒܐ ܘܐܝܬܝܗ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܝܗܒܗ ܠܡܠܦܢܐ ܘܠܪܝܫܢܐ
ܘܠܟܗܢܐ ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܘܠܟܠܗܘܢ ܡܩܪܝܢܘܗܝ.
ܠܡܩܪܝܘ ܘܠܡܒܕܩܘ ܒܡܠܦܢܘܬܐ ܘܫܒܚܘܗ
ܘܐܡܪܘ ܗܘܐ ܒܟܬܒܐ ܘܒܣܦܪܐ. ܐܡܪ ܠܗ
ܠܗܘܢ ܕܗܘ ܣܒܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܐܢܐ ܠܐ ܟܬܒܬ ܘܐܡܠܝܬ
ܐܠܐ ܡܟܬܒܢܘܬܗ. ܒܪܡ ܐܢܐ ܡܚܘܐ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢܗ ܗܘ ܕܐܬܚܙܝ ܠܗ
ܕܐܬܚܘܝ ܐܦܪܝܡ ܡܫܝܚܐ. ܘܢܦܩܘ
ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܠܡܥܪܬܐ ܕܐܦܪܝܡ ܠܗ
ܐܝܟ ܕܢܚܙܘܢ ܡܠܦܢܘܬܗ. ܘܫܡܥ
ܗܢܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܠܒܪ ܘܒܫܡܥ ܗܘܐ
ܛܘܒܢܐ. ܘܟܕ ܐܪܓܫ ܒܗܘܢ ܥܪܩ ܠܗ
ܘܐܬܛܫܝ ܡܢܗܘܢ ܘܒܥܐ ܡܛܫܝܐ. ܘܢܚܬ
ܠܗ ܡܢ ܕܫܠܐ ܘܛܘܪܐ. ܘܐܫܟܚܗ ܠܗ
ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܦܪܝܡ

XII. Commentaria in Scripturam edit, & Edeſſenis innoteſcit.

Quum in ejuſmodi curas incumbit Ephræm, profectus aliquandò ad eum viſendum ſuprâmemoratus Senex, reperit ſcribentem commentaria in libros Moſis, (ſcripſerat autem expoſitionem in Geneſim, eaque abſoluta Exodum explicare cœperat:) Quæ quum accuratè perlegiſſet, vehementi admiratione perculſus, reſpectabat opes divinæ gratiæ, & eximios ſapientiæ cœleſtis theſauros à Domino in B.Ephræmum effuſos. Ita demùm certior factus, divinam planè extitiſſe viſionem, quæ anteà ipſi oblata fuerat, ablatas è cella B. Ephræmi lucubrationes, primariis urbis viris, ſcholæque Doctoribus, & eorum auditoribus, atque univerſo Clero perlegendas explorandaſque tradidit. Illi verò egregiam eruditionem & doctrinam Scriptoris laudantes, gratulabantur ſeni eximium opus, illud ex ejus ingenio prodiiſſe arbitrati. At ille, non ego, inquit, ut opinamini, hunc librum dictavi, aut ſcripſi, ſed Ephræm Monachus: dictiſque fidem adſtruere cupiens, viſum quod olim ſibi objectum fuerat, continuò narravit. Hoc itaque probatiſſimi ſenis teſtimonio & oratione commoti Edeſſeni, ad Ephræmi ſpeluncam confluxerunt. At ille facti concurſus cauſam ſuſpicatus, extemplò à ſpelunca in denſam & aſperam ſylvam vicinæ vallis ſe abſtruſit. Hoc modo ex eorum manibus dilapſus, latebras quærebat. Sed Angelus Domini fugientem aſſequutus, Ehodum Ephræm, quò tandem, & unde? ait: Cui Ephræm: Seceſſus & otium quæro, ſæculi iſtius proceloſi æſtus & naufragia metuens. Cui Angelus, Cave, ne de te narretur, quod ſcriptum eſt, *Ephraim vitula: jugum ab humero ſuo repulit*. At Ephræm lacrymabundus, non ego, inquit, is ſum, cui

Hoſ. 10. ex verſ. Syriaca.

[illegible]

cui tanti oraculi verba accommodes. Cui Angelus. Nemo accendit lucernam, & ponit eam ſub modio, ſed ſuper candelabrum. Hoc itaque oraculo confirmatus Ephræm, Edeſſam deſcendere, & populo ſe offerre conſtituit. Quumque ad urbis portam perveniſſet, pauliſper conſtitit, ſublatiſque in cœlum oculis, cum lacrymis ſic Deum oravit. Domine Deus, qui Sanctis Apoſtolis in Dæmones, & immundos ſpiritus poteſtatem contuliſti, tuique Sancti Spiritus donis illos inſtruxiſti, ut Diabolum & omnem virtutem ejus calcarent; tuam, quæſo, virtutem mihi infunde, ut omnes hæreſes adversùm veritatem inſurgentes perdam. Hæc precatus, per portam, quæ ſolem Orientem reſpicit, Edeſſam intravit cadente jam die. Quamobrem in proximam turrim mœniorum urbis divertens, eo in loco noctem exegit, quæ breviſſimo ſomno ſupererant, horas orationi impendens. Ubi poſtera affulſit dies, illicò in publicum proceſſit. At Edeſſeni, quibus Ephræmi fuga innotuerat, eundem conſpicati modò palàm per vicos & compita liberè diſcurrentem, hominem irridere, & velut vulgi plauſibus inhiantem, inaniſque gloriolæ cupidum inceſſere. Scilicet, ajebant, hic ille Ephræm eſt, qui heſterno die à nobis quæſitus fugam ſimulabat, latebraſque ſe amare dicebat; modò nec quærentes, necdum cogitantes inexpectatus nos occupat. Hæc quoſdam perpulere, ut Dei ſervum accerſerent ad Rectores urbis, viroſque è Clero doctos, ut in hominem inquirerent, conditionemque ejus atque ſtatum cognoſcerent, nequidquam reluctante Ephræmo & ſumma cum animi demiſſione orante in hunc modum: Patres, & Fratres, date quæſo veniam: ego ipſe ſum, quem quærebatis, Ephræm. At fruſtrà: illi enim in concepta ſemel opinione obfirmati, & ex humili corporis habitu cætera æſtimantes, eum eſſe indoctum aliquem

& agre-

[illegible]

& agreſtem Eremicolam exiſtimabant. Quum verò præter omnium expectationem gratiam ipſi divinitùs infuſam, atque cœleſtem ejus ſapientiam inquiſitione facta deprehendiſſent, eamque cum pari modeſtia atque animi demiſſione conjunctam modò recognoſcerent, dici non poteſt, quantùm in ejus amorem omnes illicò exarſerint, quantumvè deinceps coluerint.

[illegible]

XIII. Ab Hæreticis, & Paganis plagis cæditur.

His verò attulit non leve momentum, quòd dum Ephræm in urbe procul à ſua Eremo diſtinetur, indidem ad ſua negotia Edeſſam acceſſit Monachus, Divinis, quibus frequenter illuſtrabatur, viſionibus celebris: qui quum in B. Ephræmum caſu incidiſſet, in magna populi frequentia palàm & alta voce prædicabat: Hunc, quem videbant, Monachum æternæ mentis conſilio fuiſſe deſtinatum ad omnes hæreſes evertendas, & ad purgandam Eccleſiæ aream, ſecretis ex tritico zizaniis: proptereàque ipſi accommodatum iri illa Domini verba, Ignem veni mittere in terram. Hæc & hujuſmodi alia ſubodorati olim nequiſſimi quidam ethnicæ ſuperſtitionis Patroni, adſcitis in ſocios ſceleris Hæreticis, facta manu, vi armiſque Dei ſervum aliquando adoriuntur, flagriſque peſſimè acceptum, lapidibus etiam, quum fortè ex eorum manibus dilapſus fuiſſet, penè obruerunt. Ea de cauſa ſemivivus relictus Ephræm, ſubſtitit in loco, donec aliquantiſper convaleſceret. Tùm demùm ad antiquum domicilium in montem reverſus, & opportunum otium nactus, ſermones, & Epiſtolas complures acri & vehementi ſtylo conſcripſit, quibus omnes hæreſes confutavit, & multos ea labe infectos ad Orthodoxam fidem revocavit, omnibus ejuſdem doctrinam, & prodigia, quæ ab eo patrabantur, admirantibus.

Sed

ܘܐܬܬܠܡܕܘ ܠܗ ܣܓܝܐܐ ܕܩܪܒܘ ܠܗ
ܠܡܫܝܚܐ. ܡܢܗܘܢ ܙܢܘܒܝܣ ܗܘ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܫܡܫܢܐ ܒܥܕܬܐ
ܕܐܘܪܗܝ. ܘܐܚܪܢܐ ܕܫܡܗ ܐܝܣܚܩ.

Sed etſi ad audiendum B. Ephræmum ventitarent plurimi, inſignes tamen præ cæteris ejus diſcipuli 1 celebrantur, Zenobius Eccleſiæ Edeſſenæ Diaconus, Iſaac, Simeon, Abraham, & alii, quos conſultò

XIV. Diſcipuli Ephræmi.

N O T A.

1 In Teſtamento laudat B. Ephræm hos diſcipulos, Abam, ſcilicet, Abrahamum, Zenobium, Maram, & Simeonem: rejicit verò tamquam à recta fide deficientes Paulonam, & Arovandrum, ſeù Aratorem: de quibus hæc Sozomenus lib. 3. cap. 16. *Dicitur quoque multos habuiſſe diſcipulos, qui doctrinam ejus ſtudioſè æmulati ſunt, inter quos nobiliſſimi fuerunt Abba, Zenobius, Abraham, Maras, atque Symeones: Quibus Syri, & quicumque apud Syros exquiſitioris doctrinæ ſtudioſi fuerunt, magnoperè gloriantur. Non ſecùs Paulonam, & Aranad eloquentiæ cauſa celebrant: eos tamen à vera fidei doctrina aberraſſe dicunt.* Iſaac autem hîc memoratus videtur ille, cujus meminit Gennadius de Scriptor. Eccleſiaſt. cap. 26. nam alterum Iſaac, quem idem Gennadius cap. 66. *Presbyterum Antiochenum* vocat, Diſcipulum Ephræmi haud fuiſſe, oſtendam infrà.

De Abrahamo oritur dubium, an ille ſit, cujus vitam deſcripſit Ephræmus apud Voſſium tom. 3. pag. 250. Baronius in Notis ad Martyrolog. 16. Martii, duo aſſerit: Primum, Abraham Eremitam, qui Mariam neptem ſuam ad pœnitentiam revocavit, fuiſſe Ephræmi auditorem: illum ſcilicet, cujus meminit idem Ephræmus in Teſtamento, & quem Sozomenus inter Ephræmi diſcipulos recenſet loco mox cit. quem ſequitur Roſveidus. Alterum, vitam ejuſdem Abrahæ, quæ apud Voſſium legitur, ab Ephræmo noſtro fuiſſe conſcriptam. Ad primum dico, Abraham Mariæ patruum, Ephræmi quidem ſocium & familiarem fuiſſe, non tamen diſcipulum. Ille enim, cui Ephæmus in Teſtamento bona apprecatur, vivus erat & præſens, dum Ephræm morti proximus decumberet, ut liquet ex his ejuſdem verbis: ܐܒܪܗܡ ܕܐܬܐ ܒܬܪܝ ܢܥܢܝܟ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܒܪ ܫܥܬܐ ܕܦܬܚ ܦܘܡܟ : ܬܬܡܠܐ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܡܪܟ . ܢܒܝܐ ܓܝܪ ܫܡܥܬ ܕܐܡܪ : ܦܬܚ ܦܘܡܟ ܘܐܢܐ ܐܡܠܝܘܗܝ : *Abraham, qui veniſti poſt me, exaudiat te Deus Abraham. Statim ac os tuum aperueris, ſapientia à Domino tuo replearis: Prophetam enim dicentem audivi: aperi os tuum, & ego implebo illud.* At Abraham Mariæ patruus jam vita functus fuerat, antequam Ephræm Teſtamentum conderet, ut oſtenditur ex illis verbis apud Voſſium p. 262. *Vixit porrò Beatus Abramius alios adhuc annos decem, cernenſque ſinceram ac veram illius* (hoc eſt, B. Mariæ ejuſdem neptis) *pœnitentiam, & inſignem animi alacritatem, glorificabat, & magnificabat Deum: & ſic in bona ſenectute quievit verè Sanctus ac Servus Dei, curſumque vitæ conſummavit, quum eſſet annorum ſeptuaginta.* Quod ad ſecundum attinet, Joannes Bollandus ad diem 16. Martii, & poſt eum Pagius ad annum Chriſti 525. contendunt, Abrahamium, neptemque ejus Mariam Ephræmo noſtro duobus ferè ſæculis poſteriores eſſe, vitamque anachoreticam egiſſe non longè à Lampſaco, & à Tenea Lampſacenæ Diœceſeos ad Helleſpontum vico, uti ex Metaphraſte in ejuſdem vita colligitur: quocirca alium à noſtro fuiſſe Ephræmum exiſtimant, qui res eorum geſtas literis prodidit: nam *immenſo*, inquiunt, *terrarum ſpatio diſtat à Syria Helleſpontus, ut Ephræm Syrus, in ſola propemodùm Syria commoratus, ideòque Græcæ linguæ inexpertus, vel ex hoc capite non potuerit ſocius eſſe ac familiaris Abrahami, à litoribus Helleſponti nunquam longiùs digreſſi.* Verùm præterquamquod ipſa Abrahami & Ephræmi nomina Syris, non Græcis Monachis familiaria ſunt, ſi Abrahami Vita, quæ apud Voſſium extat, cum aliis Ephræmi noſtri lucubrationibus comparetur, palàm fit, eandem eſſe ſtyli ſimplicitatem, eadem ſenſa, eoſdem affectus. Deinde appendix illa, quam Metaphraſtes ad finem vitæ Abrahami ſubjungit, cujus initium, *Hei mihi, cariſſimi, quoniam hi quidem obdormierunt &c.* proculdubio Ephræmum ſapit, ut evolventi reliqua ejuſdem opera apparet; atque adeò videtur unus idemque Ephræmus noſter utramque conſcripſiſſe, vitam ſcilicet Abrahæ, & appendicem: alioquin nulla eſſet ratio, cur Metaphraſtes opus Ephræmi noſtri cum vita Abrahæ ab altero conſcripta conjungeret: & quamvis in Codice Græco Vaticano appendix illa deſideretur, ut notat Voſſius; extat tamen in aliis optimæ notæ manuſcriptis, quæ editionis Oxonienſis curatores publicarunt: quod argumento eſt, eam vitam unàcum appendice ab auctore quidem editam, ſed à nonnullis librariis tamquam ſuperfluam prætermiſſam fuiſſe. Prætereà verba illa Ephræmi pag. 262. *Reliquas porrò virtutes ejus alibi*, hoc eſt in alio libro, vel ſermone *deſcripſimus*, non obſcurè indicant, auctorem illius vitæ Ephræmum noſtrum eſſe, qui in alio volumine laudes Abrahæ texuerit, licet illud ad manus noſtras nondum pervenerit: nam id genus ſcriptionis Ephræmo Syro familiare fuit. Demùm Helleſponti, Lampſaci, & Teneæ nomina, in quibus tota Bollandi & Pagii conjectura fundatur, nec in ſinceris ac genuinis Abrahæ Actis, nec in Menologiis Græcorum habentur. Solus ea Metaphraſtes exhibet apud Lipom. tom. 2. cujus hac in re non debet tanta eſſe auctoritas, ut ſolo ejuſdem teſtimonio res iſta definiatur.

præ-

ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܕܒܚܟܡܬܐ ܕܝܗܝܒܐ ܠܗܘܢ܆ ܘܡܐܡܪ̈ܐ
ܘܦܘܫܩܐ ܐܟܬܒܘܢ܆ ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܕܠܐ ܡܬܡܢܝܢ
ܡܢܝܢܗܘܢ. ܒܗܝܢ ܕܝܢ ܠܟܠܢܫ ܡܢ
ܠܡܝܘܬܐ ܕܡܢܗܘܢ ܐܬܢܗܪܬ ܢܘܗܪܐ
ܘܐܬܝܗܒܘ ܡܠܦܢܐ ܘܐܢܗܪܘ ܒܡܬܡܪܢܘܬܐ ܠܟܠܗ ܥܠܡܐ ܘܐܝܬܝܘ
ܚܝ̈ܐ ܕܡܢ ܠܥܠܡ.

prætermittimus, qui ſecundùm datam ſibi ſapientiam, ſermones, & Expoſitiones, ſeù Commentaria ſcripſerunt; & Divino lumine illuſtrati, multis mortalibus veritatis lucem, & ſempiternam ſalutem attulerunt.

ܘܒܗ ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܣܓܝ ܫܡܥܗ ܕܛܘܒܢܐ
ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܛܟܣܐ ܫܡܥܐ ܕܪܒܐ
ܒܣܝܠܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܩܣܪܝܐ ܕܩ
ܦܘܕܘܩܝܐ. ܘܡܬܬܥܝܪ ܗܘܐ
ܘܡܬܦܪܓ ܕܢܐܙܠ ܢܚܙܝܘܗܝ. ܘܡܛܠ
ܕܠܐ ܢܬܚܒܠ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܟܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܪܒܐ ܒܣܝܠܝܘܣ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܡܨܠܐ
ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܒܚܙܘܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ
ܥܡܘܕܐ ܕܢܘܪܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܠܐܪܥܐ ܩܐܡ
ܡܢܗܝܢܐ ܘܐܫܬܡܥ ܠܗ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ:
ܕܐܦܪܝܡ ܐܦܪܝܡ ܐܝܟܢܐ ܕܚܙܝܬ ܐܝܬ
ܠܥܡܘܕܐ ܕܢܘܪܐ ܗܟܢܐ: ܗܟܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܣܝܠܝܘܣ. ܘܡܢ ܗܘ ܪܓܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ
ܛܘܒܢܐ ܕܢܐܙܠ ܘܢܚܙܝܘܗܝ ܠܓܒܪܐ
ܒܣܝܠܝܘܣ، ܘܢܦܩ ܠܡܨܪܝܢ ܥܕ ܡܢ
ܠܡܕܒܪܝܘܬܐ ܕܝܚܝܕܝ̈ܐ ܡܬܚܙܝܐ ܘܢܦܩ
ܒܐܠܦܐ ܗܘܐ ܒܝܡܐ ܘܥܡܗ ܡܬܪܓܡܢܐ
ܠܫܢܐ ܕܝܘܢܝܐ ܕܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܗܘܐ
ܟܕ ܕܝܢ ܡܪܕܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ.
ܘܡܢ ܫܓܝܫܘܬܐ ܡܬܪܡܪܡ ܗܘܐ ܘܡܬܥܫܢ
ܠܡܚܕܐ ܘܥܠܝܗ ܠܐܠܦܐ: ܘܟܕ
ܡܠܚܐ ܕܢܪܡܘܢ ܢܦܫܗܘܢ ܒܗ ܒܝܡܐ.
ܩܥܐ ܕܝܢ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܠܘܬ ܐܚܘ̈ܗܝ
ܘܐܡܪ. ܐܚܝ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܘܢܦܫܐ ܚܕܐ ܠܐ
ܬܐܒܕ ܡܢܟܘܢ. ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܦܪܩ
ܠܣܦܝܢܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܦܘܠܘܣ:

XV. Columnam igneam, S. Baſilii ſymbolum, videt, & in Ægyptum proficiſcitur.

Percrebuerat hoc tempore Baſilii Cæſareæ Cappadociæ Epiſcopi fama. Inde vehemens deſiderium B. Ephræmum ſubjit, tantum Virum inviſendi. Verùm antequam itineri ſe committeret, Deum rogabat, ut quantus qualiſque vir eſſet Baſilius, ipſi planum faceret. Annuit votis Deus, & oranti Ephræmo oblata eſt è regione Altaris ſpecies columnæ altitudinis immenſæ, adeò ut jungeret cœlum terris, voceſque ſonuere in hæc verba: Qualem vidiſti columnam igneam, talem credito eſſe Baſilium. Iſtud oraculum deſiderium videndi Baſilium, quo dudùm Ephræm ardebat, vehementiùs accendit. Diſtulit tamen in Cappadociam iter, dum alterum ad Ægyptios monachos cogitat. In Ægyptum itaque tranſmiſſurus, navim conſcendit, adſcito in ſocium itineris ex ſuorum auditorum numero Græcæ linguæ interprete. Jamque in altum proceſſerat, quum inhorreſcens mare, paulatim attolli, majoreſque in ſingula momenta ciere fluctus: creſcebatque tempeſtas luctantibus inter ſe ventis, & aquarum montes ad ſidera attollebantur, & cum eiſdem navis, quæ ſtatim dehiſcente unda ad ima deprimebatur. Quumque eſſet omni conatu potentior calamitatis moles, deliberabant nautæ, maris arbitrio ſe committere, haud dubio naufragio. Hic B. Ephræm ſocios vicinæ mortis metu conſternatos animadvertens, bono animo eſſe jubet. Fratres, ajebat, exuite metum: ſalvos & incolumes vos eſſe omnes jubet Deus. Qui Beati Pauli navim incolumem præſtitit,

[illegible]

ſtitit, noſtram quoque procul dubio ſervabit. At Nautæ quantum, qualemque virum ſecum veherent ignorantes, & humili deſpectoque corporis habitu decepti, Dei ſervum velut hebetem & fatuum deſpiciebant. Ephræm miratus Sociorum metum, ut qui exiſtimarent nullum ipſis à Deo præſidium in præſenti periculo fore, diſpanſis manibus ad Deum exorandum ſe convertit: mox pelagus adoritur: Tu verò, inquit, obmuteſce: ſic jubeo per Jeſum Chriſtum, qui tempore ſalutaris diſpenſationis ſuæ ſuo te verbo coërcuit. Vix dum dixerat, quum venti, qui in averſos & contrarios curſus navim rapuerant, turbaverantque mare, utrumque deſtituere ſimul omnes: tempeſtatemque ſæviſſimam pax ſubita conſequuta eſt. Quæ quum præter omnium ſpem accidiſſent, nautæ, & quicumque eadem navi vehebantur mercatores aliique epibatæ, maxima admiratione perculſi, ad pedes ſervi Dei procubuere, omnium ſalutem in eo uno poſitam exiſtimantes. Tu nos, ajebant, haud dubio naufragio hodie eripuiſti. Ex hoc facto incredibile eſt, quantùm creverit B. Viri apud omnes admiratio: quam etiam mirum in modum auxit alterum oſtentum. Nam quum ſecundis ventis aliquos dies navigaſſent, ecce monſtrum horrendum bellua marina infeſto curſu in navim invadit. Ea res quum omnes ingenti metu trepidationeque concuſſiſſet, S. Ephræm obviam monſtro factus, illi ſignum Crucis oppoſuit. Continuò bellua diſrumpitur, & cadaver exangue fluitare cœpit. Sic ingentem metum atque conſternationem admiratio par, & exultatio excepit; ad rei novitatem cunctis ſtupore defixis, & exundantem non ſatis animi lætitiam capientibus. Quocirca Deo ſoſpitatori gratias egere eò majores, quòd paucis poſt diebus portum incolumes omnes tenuerunt.

[illegible]

XVI. Peſoïs Abbatis colloquio in deſerto Nitrienſi fruitur.

Tùm demùm ſociis valedicens Ephræmus, Ægyptiacam Eremum, quod jamdudùm habebat in votis, petere, monachoſque ibidem morantes viſere conſtituit. Antinum ergò urbem progreſſus, indigenis viam præ-

ܘܡܛܐ ܠܡܨܪܝܢ ܐܬܪܐ ܚܕܐ ܕܡܫܬܡܗ ܐܢܛܘܢ
ܘܥܠ ܠܡܕܒܪܗ ܕܡܨܪܝܢ ܘܐܫܟܚ
ܒܫܒܝ ܠܡܕܒܪܐ ܘܩܕܝܫܐ ܕܠܡܕܒܪܐ
ܘܗܘ ܡܛܠ ܕܡܨܠܐ ܠܡܕܒܪܐ ܕܚܙܝܗ .
ܘܡܛܐ ܠܡܥܪܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܚܙܝܘܗܝ
ܗܘܐ ܓܒܪܐ ܕܠܐܠܗܐ ܐܢܫ ܦܝܫܘܝ . ܘܠܐ
ܝܕܥ ܗܘܐ ܩܕܝܫܐ ܦܝܫܘܝ ܣܘܪܝܐܝܬ
ܐܦܠܐ ܩܕܝܫܐ ܐܦܪܝܡ ܒܠܫܢ ܡܨܪܝܐܝܬ .
ܘܫܐܠܘ ܡܢ ܐܠܗܐ ܘܐܬܝܗܒ
ܠܦܝܫܘܝ ܕܢܡܠܠ ܣܘܪܝܐܝܬ ܘܠܐܦܪܝܡ
ܡܨܪܝܐܝܬ . ܘܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ
ܐܬܥܒܕܬ ܠܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ
ܕܐܬܕܟܪ ܡܠܬܐ ܕܓܒܪܐ ܕܠܐܠܗܐ ܐܢܫ

præmonſtrantibus, Eremum unàcum comite & interprete ingreditur. Monachum ibi à Deo electum Peſoën 1 quodam abditum in ſpecu reperit. Sed quum nec Peſoës linguam Syriacam, nec Ephræm Ægyptiacam didiciſſet, utrique divinitùs conceſſum eſt quod petebant, ut Peſoës quidem Syriacè, Ephræm Ægyptiacè expeditiſſimè loqueretur. Dici non poteſt, quantâ animi lætitiâ B. Ephræmus S. Peſoïs aſpectu & colloquio affectus fuerit, memor accepti in montibus Edeſſæ oraculi, futurum ſcilicet, ut ipſe parem in cœlo cum Peſoë mercedem reportaret. Porrò Ephræm cum Peſoë ad ſeptem dies commoratus eſt, altero alterius congreſſu magnoperè proficiente.

NOTA.

1 De S. Peſoë conſule Palladium in Hiſt. Lauſiaca cap. 15. qui Pæſæum illum appellat, & Eſaiæ Abbatis fratrem fuiſſe indicat. Ejuſdem res geſtas fuſiùs narrant Copti in Synaxario ad diem 8. Abib. Beati tamen Ephræmi cum S. Peſoë congreſſus nec Palladius, nec ullus alius, quod ſciam, meminit. Ex Palladio loco cit. & Nicephoro lib. 9. cap. 11. colligimus, Peſoën in deſerto Nitrienſi habitaſſe, & fortaſsè ad lacum, à quo ob copioſiſſimum nitri proventum eidem deſerto nomen inventum eſt. Eo enim in loco indigenæ monſtrant hoc tempore Ædem, quam S. Peſoïs Cœnobium appellant; & Palladius quidem in hiſtoria Eſaiæ & Peſoïs narrat, alterum quidem opes ſuas pauperibus erogaſſe, alterum verò ad Cœnobium condendum contuliſſe. Uter autem ipſorum Monaſterium conſtruxerit, non indicat. Locum videre mihi contigit, quum Nitrienſem ſolitudinem peragrarem, atque alterum Cœnobium S. Mariæ Syrorum non longè ab eo poſitum, in quo anguſtiſſimam cellulam mihi Monachi monſtrabant, atque in ea S. Peſoën habitaſſe dicebant. Locum appellant ܦܘܪܣܐ *Oratorium*, atque alio nomine, & quidem aptiſſimo, ܕܘܟܬܐ ܕܨܠܝܒܐ *locum Crucis* S. Peſoïs: tanta eſt cellulæ anguſtia. Cæterùm S. Ephræmi in deſertum Nitriæ adventum teſtatur lapſa per manus à majoribus ad poſteros fides, cujus argumentum eſſe poſſunt, quæ communi indigenarum voce circumferuntur de arbore, quæ in prædicto Syrorum Monaſterio hoc tempore ſpectatur. Arbor eſt Platano nec proceritate nec foliis admodùm abſimilis. Tamarindum accolæ vocant, de qua Botanicos conſule apud Matthiolum. Hanc porrò arborem defixo in terram B. Ephræmi baculo germinaſſe Ægyptii memorant. Quod etſi fortaſsè verum non eſt, aliquam tamen de S. Ephræmi in Ægyptum adventu ad incolas à majoribus ſuis famam manaſſe oſtendit.

Antinum, ſeù Antinoum urbem, cujus hoc loco meminit Auctor vitæ S. Ephræmi, diverſam eſſe credo ab altera cognomine Thebaidis civitate, quam hodie Arabes انصنا *Anſine* dicunt. Nam illa longè diſtat à deſerto Scetenſi, ſeù Nitrienſi, & à mari Ægyptiaco; hæc verò, ex qua Ephræmus in Eremum ſe contulit, non multùm inde abeſſe videtur, maximè quum è Syria in Ægyptum navigantibus, & ex maritimis Ægypti locis ad deſertum Scetenſe tendentibus occurrat. Quare propè Alexandriam, unde brevis eſt in Sceten & Nitriam trajectus, poſitam fuiſſe conjecto, atque eandem eſſe cum ܐܢܛܘܢ *Anton*, cujus ſitum indicat Thomas Heracleenſis Epiſcopus Germaniciæ in adnotatione ad Evangeliorum Codicem, qui extat in Biblioth. S. Auguſtini de Urbe: ܐܬܦܚܡ ܕܝܢ ܬܘܒ ܒܬܪܟܢ ܒܝܕ ܚܦܝܛܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܡܢ ܬܐܘܡܐ ܡܣܟܢܐ ܠܘܬ ܬܠܬܐ ܦܘܚܡܐ ܝܘܢܝܐ ܒܛܒ ܚܦܝܛܐ ܘܬܪܝܨܐ ܒܐܢܛܘܢ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܪܒܬܐ ܒܕܝܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܐܢܛܘܢܝܘܣ: *Collatus eſt poſteà ſtudioſiſſimè à me paupere Thoma ad tria exemplaria Græca valdè accurata correctaque, in Anton magnæ Urbis Alexandriæ in Monaſterio S. Antonii.* Qui locus intelligi non poteſt de Antinoo Thebaidis, quæ longiſſimè diſtat & ab urbe Alexandria, & à Monaſterio S. Antonii; ſed vel de Pharo ejuſdem Alexandriæ, vel de ſuburbio quodam, ubi Antonianorum Monachorum aſceterium prædicti Thomæ ævo conditum fuerat.

[illegible]

XVII. Miraculum ejuſdem in deſerto Ægypti.

[illegible]

Ephræm itaque quum in alias Ægypti regiones feſtinaret, à Sanctiſſimo Abbate Peſoë digreſſus, dum Ægyptum circumluſtrat, octo annos conſumpſit. Nec intereà ab adjungendis ad Chriſtum hominibus animandiſque ad ſtudium veræ pietatis unquam deſtitit; præſertim poſtquam ingentes per id tempus in Ægypto turbas excitaverant variæ hæreſes, Monachoſque complures Arii Alexandrini peſtilentiſſimus error afflaverat: quibus ad Orthodoxam fidem reducendis ſuam operam S. Ephræm impendit; & Ægyptios vernaculâ ipſorum linguâ coram revincens, & ſcriptis eodem ſermone libris docens, plurimos in ſaniorem mentem traduxit. Monachus erat in Ægyptiaca eremo celebris, qui ſuſcepto Arianæ hæreſis patrocinio plurimos ad Arii partes abſtraxerat, maleficiis & incantationibus, quibus maximè valebat, ab Orthodoxorum cœtu ſeductos. Ille B. Ephræmum cum quodam Monacho de religione colloquentem quum fortè offendiſſet, ægerrimèque ferret ſuæ diſciplinæ alumnum ad Orthodoxam fidem ab extero illo Monacho invitari, inſanis modis in Sanctum Virum invectus eſt. Hic autem divinitùs admonitus, voces non ab homine venire, ſed à Dæmone peſſimo ejuſdem hoſpite, Dæmonem adoritur, & heus tu, inquit, inimice omnis juſtitiæ, increpet te virtus Dei. Deſine jam ejus figmento abuti, talia effutiens. Extemplò Dæmon obmutuit. Monachus verò repentè terræ afflictus, manus pedeſque miſerandum in modum quaſſabat collidebatque. Quæ res Monachos undique ad ſpectaculum concivit: malefici enim ſenis fama latè loca pervaſerat. Omnibus

verò

ܘܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܒܥܒܕܐ ܗܢܐ ܚܫܘ ܘܚܫܐ
ܗܘ ܕܒܥܕܢ ܗܘܐ ܒܗ ܘܢܦܠ ܠܐܪܥܐ
ܘܡܟܝܠ ܗܘܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ܘܒܪܓܠܘܗܝ.
ܘܐܬܐ ܘܐܬܟܐܐ ܒܠܘܩܒܠܗ ܕܪܘܚܐ ܛܠܐܡܐ
ܘܪܫܡܗ ܠܥܡܠܐ ܗܘ ܡܬܒܢܝܢܐ ܘܢܦܩ
ܗܘܐ ܛܠܝܗ ܒܪܘܫܡܐ ܕܨܠܝܒܐ:
ܣܒܐ ܕܝܢ ܡܢܗ ܐܦܪܝܡ ܦܫܛ ܠܗ
ܟܠܗܘܢ ܗܘ ܩܪܒ ܘܐܬܩܪܒܘ
ܒܪܘܡܫܐ ܕܝܠܗ ܘܐܡܪ. ܠܟ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܕܐܢܫ ܠܐ ܬܛܥܐ: ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܫܒܩ
ܡܫܝܚܐ ܕܐܙܕܩܦ ܡܛܠ ܦܘܪܩܢܗܘܢ ܕܒܢܝܢܫܐ: ܘܐܦܩܗ ܡܢܗ ܒܡܠܬܗ. ܘܟܕ
ܒܥܒܕܐ ܢܦܩ ܡܢܗ ܘܗܘܐ ܗܘ ܫܦܝܐ. ܘܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܘܐܩܝܡܗ ܘܐܗܦܟܗ
ܠܥܡܐ ܗܘ ܕܒܢܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܬܪܝܨܬܐ.

verò infelicis Monachi caſum commiſerantibus, Dei ſervus quum ejuſdem infortunio magnoperè indoleret, Dæmonem iterùm increpat, illique Crucis ſignum intentans, Apage, inquit, nequiſſime ſpiritus ab hoc Dei figmento: Sic jubeo in nomine Domini Noſtri Jeſu Chriſti, qui propter hominum ſalutem affixus eſt Cruci. Dixerat: illicò nequam ille Dæmon aufugit. Ephræm miſerum ſenem humi adhuc jacentem porrecta manu allevat, moxque admonitum, ne in poſterum inſaniret, Orthodoxorum cœtui reſtituit.

XVIII. Baſilium Magnum adit.

ܐܫܠܡ ܕܝܢ ܩܝܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܐܦܪܝܡ
ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ ܗܘܘ ܫܢܝܐ ܘܢܐܙܠ
ܠܩܣܪܝܐ ܘܢܚܙܐ ܠܩܕܝܫܐ ܘܪܒܐ
ܒܣܝܠܝܘܣ ܘܒܥܐܕܐ ܘܕܢܚܐ ܡܛܐ
ܘܡܫܝܚܐ ܡܛܐ ܠܩܣܪܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܫܐܠ
ܥܠܘܗܝ ܕܒܣܝܠ. ܘܐܬܐܡܪ ܠܗ ܕܠܡܚܪ
ܥܬܝܕ ܐܝܬ ܠܗ ܠܥܕܬܐ.

Dum hæc in Ægypto gerit Beatus Ephræm, octo anni exacti ſunt. Tùm demùm, quod jamdiù coquebat iter, ad Baſilium ingredi conſtituit. Quare Ægyptiis valere juſſis, navim conſcendit, Cæſaream [1] trajecturus. Feſtis autem Epiphaniæ Domini diebus Cæſaream pervenit. Quumque ibi Baſilium [2] quæreret, audit eum in Eccleſiam poſtridie eſſe venturum &c.

XIX. Diaconus à S. Baſilio ordinatur.

ܘܐܠܨܗ ܐܢܝܗ ܕܢܩܒܠ ܠܟܗܢܘܬܐ
ܘܟܘܡܪܘܬܐ ܘܠܐ ܐܬܛܦܝܣ ܒܗ ܘܒܥܡܠܐ
ܕܢܩܒܠ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ.
ܘܣܡ ܩܕܝܫܐ ܒܣܝܠܝܘܣ ܐܝܕܗ

Quumque Baſilius vehementer inſtaret, ut Ephræmus Sacerdotium ſuſciperet, nequaquam perſuaſit; vixque ab eo impetratum eſt, ut ſibi à Baſilio manum imponi pateretur, ut Diaconus fieret. Quum ergo S. Baſilius impoſuiſſet manum ſuper

N O T A.

1 Suſpicari aliquis poſſet, hoc loco Auctorem Cæſaream Cappadociæ cum altera Cæſarea Palæſtinæ confudiſſe, quia ex Ægypto Cæſaream trajeciſſe B. Ephræmum dicit. Sed non eſt huic ſuſpicioni locus, quando Auctor ſuprà facta mentione de Baſilio, eum *Cæſareæ Cappadociæ* Epiſcopum fuiſſe disertè pronunciat; quare optimè ſe noſſe declarat utriuſque urbis topographiam. Et reverà S. Ephræm ex Ægypto in Cappadociam profecturus, maritimum iter terreſtri præferre debuit ad evitanda infinita incommoda, quæ in Arabiæ deſertis exſorbenda fuiſſent. Cæterùm de Ægyptiaco S. Ephræmi itinere apud omnes Scriptores altum ſilentium: nec mirum; nullus enim Græcus aut Latinus ejus geſta exactè perſequutus eſt: & benè monet Sozomenus lib. 3. cap. 16. pleraque S. Ephræmi geſta à Græcis ignorari, & à Syris petenda eſſe.

2 Reliqua verò de congreſſu Ephræmi cum Baſilio Magno vide in encomio Gregorii Nyſſeni, apud Amphilochium, Metaphraſten, & Auctorem anonymum Græcæ vitæ ejuſdem; à quibus in eo diſcrepat noſter Auctor, quod Baſilium Syriacè, & Ephræmum Grecè loquutum fuiſſe narrat, & quod Ephræmum Diaconatum, non Presbyteratum à Baſilio accepiſſe tradit, ut conſtat ex his, quæ ſequuntur.

1 ܘܩܘܡܝܠ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܘܐܬܐ ܠܟܝܪܘܛܘܢܝܐ
ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܘܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܘܒܠܫܢܐ
ܣܘܪܝܝܐ ܐܡܪ . ܦܩܘܕ ܡܪܝ ܘܩܘܡ .
ܘܥܢܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܒܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ .
ܦܪܘܩܝܢ ܘܐܩܝܡܝܢ ܐܠܗܐ
ܒܛܝܒܘܬܟ . ܘܐܬܝܗܒܬ ܡܘܗܒܬܐ
ܕܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ ܠܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܒܨܠܘܬܗ
ܕܩܕܝܫܐ ܒܣܝܠܝܘܣ ܐܦ ܕܬܠܡܝܕܐ
ܗܘܐ ܡܢܗ ܒܟܠܗ ܡܠܦܢܘܬܐ . ܘܐܦܘܗܝ
ܐܬܝܗܒܬ ܠܟܗܢܘܬܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܠܡܪܝ
ܒܣܝܠܝܘܣ ܕܢܣܒ ܣܝܡܐܝܕܐ ܒܨܠܘܬܗ ܕܩܕܝܫܐ ܐܦܪܝܡ . ܘܐܘܕܥ
ܗܟܢܐ ܐܝܟ ܕܥܒܕܗ ܠܬܠܡܝܕܗ .

Ephræm, & Diaconatus 1 Chirotoniam, ſeù Sacræ Ordinationis formulam recitaſſet, apprehensâ ejuſdem manu ſic eum Syriacè compellat: Jube, Domine, aſſurgere. Cui B. Ephræm Græcè: Salva me Domine, & gratiâ tuâ ſuſcita me, Deus. Ita Græci ſermonis notitiam Beatus Ephræmus, Baſilio, à quo id poſtulaverat, intercedente, aſſequutus eſt; & Baſilius viciſſim, Ephræmo orante, Syriacè loqui didicit: qui etiam Beati Ephræmi diſcipulum per manus impoſitionem Sacerdotii honore honeſtávit.

ܘܒܗܘܢ ܒܙܒܢܐ ܡܫܬܡܥܐ ܡܠܬܐ ܠܗ
ܠܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܕܐܬܐ ܘܐܬܪܘܗ
ܡܪܛܝܩܘܬܐ ܕܠܐ ܠܗ ܒܐܘܪܗܝ ܘܗܘܬ
ܟܘܪ ܫܠܡܐ ܕܠܐ ܐܦܣܝ ... ܡܢ
ܚܕܕܐ . ܘܫܪܝ ܠܗ ܒܐܘܪܚܐ ܛܘܒܢܐ
ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ . ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ
ܒܣܝܠܝܘܣ ܐܬܐ ܕܐܒܝܢ ܒܥܘܪܩܢܗ .
ܘܐܘܕܥ ܠܟܠܗ ܩܠܝܪܘܣ ܘܐܡܪ . ܕܟܕ ܐܬܐ
ܗܘܐ ܠܛܘܒܢܐ ܐܦܪܝܡ ܣܘܪܝܝܐ ܠܥܕܬܐ
ܚܙܝܬ ܗܘܝܬ ܬܪܝܢ ܡܠܐܟܐ ܕܡܠܒܫܝܢ ܢܘܗܪܐ
ܒܕܡܘܬ ܒܪܩܐ ܕܢܦܩܝܢ ܠܟܠ ܡܢܗ
ܘܛܘܒܢܐ ܗܢܘ ܡܢ ܕܡܪܢ ܐܡܪ ܡܠܝܢ

Eodem tempore B. Ephræmo nunciatur, in urbe Edeſſa erupiſſe hæreſim peſtilentiſſimam, erroribus novem conflatam. Quamobrem Ephræm & Baſilius bona alter alteri mutuò apprecati, ab invicem ſeparantur. Ob Amici diſceſſum Baſilius oppidò mæſtus, mæſtitiæ cauſam univerſo Clero audiente ita narrabat: Quum B. Ephræm Syrus ad Eccleſiam veniſſet, videbam duobus Angelis ſtipatum incedere, quorum alter dexterum ejus latus tegebat, alter ſiniſtrum, ambos ſplendenti, fulguris inſtar, chlamide amictos: ſcilicet, hic eſt, de quo Salvator loquitur, Ignem veni mittere in terram. Præatereà quum aliquando Sanctus Baſilius è ſuggeſtu verba faceret, audiens populus dicentem, *Pa-*

XX. Baſilii encomium in S. Ephræm.

N O T A.

1 Baronius ad annum 378. num. 12. in dubium revocat, quod Amphilochius in Vita S. Baſilii cap. 13. dicit, Baſilium nempè Sanctum Ephræmum ordinaſſe, quòd haud eſſet Baſilii juris Syrum hominem ordinare. *Sed non dubito*, inquit Pagius ad eundem annum, *quin Baſilius ſpiritu Divino impulſus, ut Eccleſiæ laboranti, & tunc ab Arianis oppugnatæ ſuccurreret, extra ordinem Ephræmum Sacerdotem* (imò Diaconum) *ordinaſſe. Multa enim ſimilia in Hiſtoria Eccleſiaſtica occurrunt contra vigorem canonum geſta à præſtantiſſimis Epiſcopis, qui ubi Chriſtianam Religionem periclitari videbant, parvipendere ſolebant regulas & Canones Eccleſiæ, dummodo Eccleſiam ipſam ſalvam & integram conſervarent. Quare in hujuſmodi diſcriminibus valebat hæc regula: Salus Eccleſiæ ſuprema lex eſto.* Hac ratione utitur Valeſius in ſimili caſu in Notis ad Theodoretum lib. 5. cap. 6. Vide Reſponſionem S. Nicephori Patriarchæ Conſtantinopolitani ad interrogationem de Presbyteris ordinatis Romæ, Neapoli, & in Longobardia, abſque acclamatione, & titulo, apud Coteleriun tom. 3. Monumentorum Eccleſiæ Græcæ pag. 453. ubi affert exemplum S. Athanaſii Alexandrini, & Euſebii Samoſatenſis, *qui hæreſeos tempore propter cogentem neceſſitatem ordinationes extra Provinciam peregerunt.*

Vide Tillemont. tom. 8. p. 744.

ter

ܫܡܠܝܘ. ܗܢܘ ܕܐܡܪ ܦܪܘܩܢ ܠܟܠܗܘܢ
ܕܢܗܘܐ ܐܬܐ ܕܐܘܪܚܐ ܠܐܘܠܨܢܐ.
ܘܒܚܕ ܡܢ ܝܘܡܝܢ ܩܐܡ ܗܘܐ ܘܒܪܐ
ܩܕܝܫܐ ܒܫܘܒܚܗ ܘܫܡܥܘܗܝ
ܠܒܢܝܐ. ܫܡܥܘܗܝ ܕܐܡܪ. ܐܒܐ ܘܒܪܐ
ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܘܐܬܥܙܙܘ ܒܢܝܐ ܠܘܬ
ܕܐܡܪ ܩܕܝܫܐ ܒܫܡܥܗܘܢ ܘܐܬܩܦ
ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܘܒܬܘܣܦܬܐ ܗܕܐ ܘܐܘ
ܐܬܥܙܙܘ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܪܒܐ
ܒܣܝܠܝܘܣ: ܠܐ ܐܬܬܥܙܙܘܢ
ܘܠܐ ܬܬܥܙܙܘܢ ܒܗ ܒܬܘܣܦܬܐ ܗܕܐ.
ܘܒܬܪ ܗܢܐ ܩܕܡ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܢ ܦܘܪܫܢܐ
ܐܦܪܝܡ ܐܡܪܝܢ ܗܘܝܢ: ܐܒܐ ܘܒܪܐ
ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܡܛܐ ܠܘܬܢ
ܓܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܐܦܪܝܡ ܫܘܕܥܢܐ:
ܫܡܥܬܗ ܡܢܗ ܕܐܡܪ. ܕܘܠܐ ܐܬܐ ܠܗ
ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܐܘ ܕܬܫܒܘܚܬܐ

ter *& Filius*, *& Spiritus Sanctus*, ſubmurmurabat, quod particulam illam *&* adjeciſſet. Contrà Baſilius: nulla, inquit, vobis, filii, cauſa eſt: cur commoveamini & perturbemini ex additione particulæ *&*. Et nos quidem antequam huc acceſſiſſet B. Ephræm Syrus, dicebamus, *Pater & Filius*, *Spiritus Sanctus*. Quum autem ad nos veniſſet ille Dei electus, audivi iſta differentem, ut diceret, conſentaneum eſſe adjicere particulam *&*, ut glorificetur Trinitas hoc modo, *Gloria Patri*, *& Filio*, *& Spiritui Sancto*. Hæc Baſilius. Ab eo autem tempore formula iſta 1 manavit ad omnes Fideles auctore B. Ephræmo, à quo Græci illam acceperant. Iterùm quum Feriâ II. Jejunii Baſilius populo exponeret ſex dierum Opificium in primo Moſis libro deſcriptum, incidiſſetque in ea verba, *Spiritus Domini ferebatur ſuper aquas*, de B. Ephræmo 2 iſta ſubintulit: *Quod dico*, *ab illo viro Syro didici* &c.

N O T A.

1 Videtur circa hoc factum S. Baſilii aliquantiſper dormitaſſe meus Auctor, & falſis rumoribus, qui fortè tunc quum iſta ſcriberet, ſpargebantur, deceptus, falſa veris, ut fieri ſolet, admiſcuiſſe. Tria præcipuè hoc loco difficultatem faciunt. Primum, uſurpatam fuiſſe à S. Baſilio illam formulam, *Pater & Filius*, *Spiritus Sanctus*. Contrarium enim ipſe docet in epiſt. 78. quæ eſt ad Euſtath. Sebaſt. *Oportet enim*, inquit, *baptizari nos juxta quod à Domino accepimus*, *& credere ſicut baptizamur; glorificare verò Patrem*, *& Filium*, *& Spiritum Sanctum*, *quemadmodùm credimus*. Alterum, eâ formulâ rejectâ Baſilium hanc aliam aſſumpſiſſe, *Pater*, *& Filius*, *& Spiritus Sanctus*, & ex iſta mutatione ſcandalum populo factum fuiſſe. Poſtremum, B. Ephræmo auctore eam formulam & doxologiam à S. Baſilio & cæteris Catholicis fuiſſe deinceps frequentatam. Ad primam difficultatem dico, verum eſſe Baſilium particulam *&* in frequenti Sanctiſſimæ Trinitatis doxologia prætermiſiſſe, illique hanc aliam ſubſtituiſſe, ut diceret *in Spiritu Sancto*: hoc enim fatetur ipſe Baſilius epiſt. ad Amphil. cap. 1. & in epiſt. ad Monachos ſuos. Ad ſecundam, verum eſſe Sanctum Doctorem apud multos malè audiiſſe propter mutationem illius particulæ. Hoc etiam colligitur ex confeſſione ipſiuſmet Baſilii cap. citat. epiſt. ad Amphiloch. *Nuper*, inquit, *oranti mihi apud populum*, *& utroque modo glorificationem abſolventi Deo & Patri*, *interdum cum Filio ipſius ac Spiritu Sancto*, *interdum per Filium in Spiritu Sancto*, *quum alii quidam ex his*, *qui aderant*, *id obſervarunt dicentes*, *nos non modò peregrinis & novis uſos vocibus*, *verùm etiam inter ſe pugnantibus*, *tu præcipuè &c.* Siqua alia circà hoc factum addit Auctor vitæ S. Ephræm, falſa & commentitia ſunt. Ad tertiam, etſi certum non ſit, veroſimile tamen eſſe credo, B. Ephræmum ob eos dies Cæſareæ fortè commorantem, unàcum aliis, Baſilium monuiſſe, ut formula communi Eccleſiis Antiocheni Patriarchatus, inter quas Edeſſena cenſebatur, deinceps uteretur, & Baſilium Ephræmi dicto aſſenſum fuiſſe; Baſilii autem exemplum & auctoritatem cæteras Cappadociæ & vicinarum provinciarum Eccleſias ſequutas fuiſſe.

2 Hæc habentur apud Baſilium Magnum in Hexaemer. Homil. 2. Nam Ephræmus verba illa Geneſ. 1. *Spiritus Domini ferebatur ſuper aquas*, interpretatus eſt de Spiritu Sancto tùm oretenus ad Baſilium, qui loco citat. ejuſdem expoſitionem retulit; tùm commentar. in Geneſ. Cod. noſtro Syriaco III. At in Cod. Nitrienſi VI. commentar. breviſſ. in Geneſ. locum illum non de Spiritu Sancto intelligit, ſed de vento: quod etiam advertit Gregorius Barhebræus in *Horreo Myſteriorum*, ſeù expoſitione Sacræ Scripturæ, in cap. 1. Geneſ. Qui tamen hos poſteriores Ephræmi commentarios tantùm legiſſe deprehenditur, quum nullam priorum mentionem faciat.

ܐܬܬܠܝܬܐ

[illegible]

XXI. Samoſatenos ad Orthodoxã fidem revocat.

Sed præſtat jam interruptam geſtorum B. Ephræmi narrationem reſumere. In eo itinere, quod ab urbe Cæſarea Edeſſam rediturum Ephræmum ſuſcepiſſe dixi, accidit, ut cum comite & diſcipulo diverteret Samoſatam urbem ad Euphratem poſitam. Vixque intra oppidum pedem intulerat, quum ecce illi ante alios occurrit ludimagiſter heterodoxus, puerorum agmine de more ſtipatus: quos quum Dei ſervus ſecundùm Domini præceptum ſalutaſſet, ab improbo puero palmâ os verberatur. Ad talem injuriam Ephræm nihil commotus conticuit, cunctis interim ridentibus hominem corporis habitu humilem, & pannis deridiculè obſitum. Inde digreſſi omnes pranſum abeunt. Vix menſæ aſſederant, quum repentè vipera, quæ vicino ſub ſaxo latuerat, inſilit in dexteram nequiſſimi illius pueri, qui B. Ephræmo colaphum impegerat. Quo ictu illicò puer exanimatus concidit, manuſque areſacta eſt. Eo oſtento perterriti cum magiſtro pueri, & alii Samoſatæ cives, ad Sancti Viri genua procidunt, veniam orant, atque ut puero ſuccurrat, etiam atque etiam efflagitant. Quorum precibus commotus D. Ephræm, paſſus eſt ſe ad locum, ubi puerum depoſuerant, adduci: manumque illius apprehendens, Chriſtus, inquit, filius Dei ſuſcitet te, fili. Extemplò puer revixit. Tanto miraculo fracti quicumque hæreſi patrocinabantur Samoſateni, unâ cum ludimagiſtro, quem eâdem peſte infectum diximus, Orthodoxam fidem amplexi ſunt,

[illegible]

[illegible]

ſunt, & ex lavacro [1] regenerationis Chriſto revixere.

[illegible]

XXII. Edeſſam erroribus purgat, ac præſertim Bardeſanitarū.

[illegible]

Neque minùs Edeſſæ Dei ſervo negotii fuit. Urbem enim poſtliminiò reverſus, reperit nefariis omnis generis ſectis miſerè oppreſſam, Bardeſanis [2] præcipuè, cujus exitialem librum nactus, acerrimè confutavit, ut ipſemet Ephræm refert: *Librum Bardeſanis reperi, qui me ad horam contriſtavit, &c.*

XXIII. Cantica, Hymnoſque inſtituit.

[illegible]

Jam verò ſatis edoctus, quantùm Edeſſeni muſicâ cantuque caperentur, illoſque à profanis & inhoneſtis luſibus choreiſque avocare cupiens, choros Virginum inſtituit, docuitque Odas ſublimibus & ſpiritualibus ſententiis compactas, de Chriſti nativitate, baptiſmo, jejunio, paſſione, reſurrectione, aſcenſione, deque reliquis myſteriis divinæ illius diſpenſationis: quibus adjecit alios hymnos de Martyribus, de Pœnitentia, de Defunctis, effecitque, ut puellæ fœderis (*puellæ quæ virginitatem Deo ſtabili fœdere obſtrinxerant*,) ad Eccleſiam convenirent cunctis Domini ſolemnitati-

NOTÆ.

1 Nam Paulianiſtæ erant, hoc eſt, Pauli Samoſateni ſectatores, quos ad Orthodoxam fidem converſos, baptiſmo initiari jubet Concilii Nicæni Canon 19, quum inanis eſſet eorundem baptiſmus; nec enim in nomine Sanctiſſimæ Trinitatis conferebatur, nec ipſi in Trinitatem credebant.

2 Eſt carmen heptaſyllabum Ephræmi adverſùs Bardeſanem, qui reſurrectionem corporum negabat. Ejuſdem fragmentum habetur in Vita S. Ephræm, conſtatque duodeviginti verſibus, quos inter Rithmica Ephræmi opera Latinitate donavimus. Porrò nugantur Copti, dum in Synaxario ad diem 15. Abib, Bardeſanem Ephræmo coævum faciunt: وفي زمانه ظهر ابن ديصان وكان مخالفا كافرا فجادله الاب وغلبه *Eo vivente* (hoc eſt, Ephræmo) *emerſit Bardeſanes vir hæreticus & impius: quocum Pater congreſſus, eum convicit.* Nam ex Chronico Edeſſeno natus eſt Bardeſanes die undecimo Julii anno Græcorum 465. Æræ vulgaris 154. nimirùm ducentis circiter ante Ephræmum annis.

bus

[illegible]

bus & Martyrum 1 celebritatibus, atque diebus Dominicis. Ille verò velut Pater & Spiritûs Cytharœdus in medio aderat, docebatque modos muſicos, & modulandi carminis leges, qua optima arte civium ſibi gratiam ac benevolentiam peperit, & Adverſariorum aciem retudit atque diſſipavit.

[illegible]

Aliquandò Ephræm ad populum verba faciens, ita in Bardeſanem 2 invectus eſt: *Nec in ſeptem ſpes noſtras locamus, in quos Bardeſanes credit &c.* XXIV. In Bardeſanis errores invehitur.

NOTA.

1 De Bardeſane, ejuſque filio Harmonio, qui modorum ſuavitate captos audientium animos ad exitium pertrahebant, deque Ephræmo, qui compoſitionem modorum ab illis mutuatus, pietatem canticis permiſcuit, conſule Sozomenum lib. 3. cap. 16. & Theodoretum in Hiſt. Eccleſ. lib. 4. cap. 29. ex quo hæc ad verbum deſcripſit Auctor Syrus compendii Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ in Cod. Syriaco Vaticano XXIV. fol. 78. [illegible]

[illegible]

Per idem itaque tempus, Edeſſæ quidem inclytus Ephræm, Alexandriæ verò Didymus excelluit: uterque adverſùs dogmata veritati contraria libros conſcripſit. Et ille quidem Syrorum linguâ uſus, ſpiritalis gratiæ radios diffudit. Nam quum Græcas literas non attigiſſet, multifidos tamen Græcorum errores confutavit, omneſque Hæreticorum fraudes infirmas eſſe oſtendit. Et quoniam Harmonius Bardeſanis filius Cantica quædam olim compoſuerat, & modorum ſuavitati impietatem admiſcens, audientium animos demulcebat, & ad exitium pertrahebat, ipſe modorum compoſitionem inde mutuatus, pietatem Canticis permiſcuit, & ſuave ſimul & ſalutiferum medicamentum audientibus exhibuit. Atque hæc Cantica feſtos Martyrum dies lætiores ac ſplendidiores etiamnùm efficiunt. Hæc poſtrema tetigit etiam Divus Hieronymus in lib. de Scriptoribus Eccleſiaſticis cap. 115. ubi de S. Ephræm, *Ad tantam*, inquit, *venit claritudinem, ut poſt lectionem Scripturarum, publicè in quibuſdam Eccleſiis ejus ſcripta recitentur.*

2 Carmen heptaſyllabum S. Ephræmi, quod Latinè jam reddidimus. Septem cœlos intelligit Sanctus Doctor, quos Bardeſanes in Valentinianorum errores delapſus prædicabat. S. Irenæus, & S. Epiphanius οὐρανῶν ἑβδομάδα, ideſt *ſeptenarium cœlorum* appellant: Tertullianus *ſeptemplicem ſcenam* lib. contra Valentinianos. Illos cœlos fingebant Valentiniani à Dimiurgo, ſeù Conditore, & ab Æone Hachamoth, ideſt, Sapientia conditos: quibus ſubmittebant Materiam, Mundum, Ignem, Aërem, Aquam, Terram, Diabolum, & Hominem, ut accuratè exponunt Beatus Rhenanus & Jacobus Pamelius ad librum citatum Tertulliani. Vide Dionyſium Petavium in Notis ad S. Epiphanium.

Sub

[Syriac text]

Sub hæc ferè tempora Paralyticus quidam mendicus ad valvas Eccleſiæ S. Thomæ in eadem urbe [1] jacebat, qui B. Ephræmum intuitus, ex more ſtipem petiit. At ille, Aurum, inquit, & argentum non eſt mihi: quod autem habeo, hoc tibi do. Vis ſanus fieri? Cui Paralyticus. Utique Domine, ſiquam potes, ferto opem miſero propter Dominum. Tùm verò Ephræm apprehenſâ manu paralytici, In nomine, inquit, Domini Noſtri Jeſu Chriſti ſurge. Extemplò Paralyticus, qui & claudus fuerat, in pedes conſtitit, Deo immenſas gratias egit: quique prodigium illud viderunt, vel aliis narrantibus cognoverunt, Dei potentiam prædicarunt. XXV. Paralyticum curat.

[Syriac text]

[Syriac text]

Anni Ephræmo tranſacti fuerant quatuor, ex quo Baſilium reliquerat: quum duos ille ex diſciplinæ ſuæ alumnis Viros nobiles, Theophilum & Thomam Edeſſam allegat cum his mandatis. Edeſſam, inquit, Meſopotamiæ urbem pergere vos volo, ibique quærere Doctorem dominum meum Ephræm, hominem corporis habitu humilem, abjectum, pannoſum, manſuetum, & ſimplicem. Hunc à vobis perduci ad me jubeo; cautè tamen, ne quid præter ſpem accidat: Epiſcopum [2] enim illum XXVI. Fatuum ſe ſimulat, ne Epiſcopus fieret.

NOTÆ.

1 De Edeſſeno S. Thomæ Apoſtoli Templo hæc leguntur in Chronico Edeſſeno, Codice noſtro Syriaco XII. [Syriac text]

Anno (Græcorum) 705. (hoc eſt Chriſti 394.) *die* 22. *Auguſti advexerunt Arcam S. Thomæ Apoſtoli in Templum Magnum eidem dicatum, diebus Sancti Cyri Epiſcopi*. Uno nimirùm anno ſuper viginti poſt obitum S. Ephræmi: nam Ephræm mortuus eſt juxta laudatum Chronicon anno Græcorum 684. die nona Junii. De iiſdem Thomæ Apoſtoli reliquiis in eodem Chronico ad annum Chriſti 442. ſic adnotatur: [Syriac text]

[Syriac text]

Anno (Græcorum) 753. *Anatolius militiæ Præfectus fecit arcam argenteam in honorem oſſium S. Thomæ Apoſtoli*.

2 Hæc ferè leguntur apud Sozomenum in hiſt. Eccleſ. lib. 3. cap. 16. ſuppreſſo licet Baſilii & legatorum ejus nomine. Præmittit Sozomenus de eximia Ephræmi manſuetudine hanc narrationem: *Memoriæ quoque proditum eſt, illum quum antea ſuprà modum iracundus eſſet, ex quo Monaſticam diſciplinam excolere cœpit, à nemine unquam viſum eſſe iratum. Quodam igitur tempore, quum multos per dies, uti ſolebat, jejunaſſet, miniſter qui cibum ei afferebat, ollam fregit. Quem ille pudore ac metu conſtrictum animadvertens: Bono animo eſto, inquit, Eamus ad cibum, quando ille ad nos non venit. Mox ad ollæ fragmenta ſedens cœnavit*.

creare mihi dudùm deliberatum eſt. Quas adverſùm ſe molitiones quidam Ephræm divinitùs edoctus fuiſſet, comperto mox legatorum in urbem adventu, habitâque ab iiſdem de ipſo inquiſitione, fatuum hominem inſanumque, immutato ad fucum faciendum totius corporis habitu, præſentare occœpit: tantum illi metum Sacerdotii honor incuſſerat. Legati Ephræmum velut energumenum, aut fatuum, ſalivâ in barbam indecorè diffluente, amentium more per compita vicoſque urbis diſcurrentem contemplati, hominem deſpexere; eoque relicto in patriam re infecta rediere, ut tantùm quæ viderant, de S. Ephræmo Baſilio renunciarent. Auditis legatis ingemuit Baſilius, obortiſque lacrymis, Vos, inquit, filii, fatui eſtis: contrà Ephræm, quem velut pretioſiſſimam gemmam cunctis mortalibus incognitam atque abditam mundus hactenus ignoravit, Deo ſapit, & ſpiritualis Philoſophus eſt, atque perfectiſſimè doctus, cœloque carus.

XXVII. Varia ejus ſcripta, ac præſertim de Juliano Apoſtata, & Edeſſenorum conſtantia.

Intereà Ephræm varias elucubrationes dictabat, quibus orbem terrarum implevit. Nam per eadem tempora carmina publicavit de urbe Niſibi, de S. Jacobo, de Conſtantino Imperatore, de calamitatibus ſui temporis ab irato Deo ad mortalium correptionem immiſſis: de captivitate & excidio pagorum, atque Monaſteriorum ſuburbanorum ejuſdem urbis. Quibus adjecit hymnos de Sancta Semonithe, & de filiis ejus Machabæis: deque Sanctis Samona, Guria, & Habibo, qui Edeſſæ martyrio coronati fuerunt. Carmen quoque conſcripſit de perſecutione impii Juliani adverſùs Eccleſiarum Paſtores: ad Juliani enim tempora Ephræm pervenit, quo in carmine me-

[illegible]

memorat, quæ hoc loco annectere libuit. Venerunt, inquit, Edeſſam 1 legati, quos ille impius miſit, ſimul ac fines ejus urbis ingreſſus fuit cum ingenti exercitu, Perſicum bellum cogitans. Quum enim Haran divertiſſet, oppidum paganis frequentiſſimum, & ſimulacris refertum, cæſis ibidem victimis, aliquos proceres Edeſſam allegavit, qui cives ad ſacrificia feſtumque immundorum idolorum advocarent. Legatorum in urbem adventus Edeſſenos haudquaquam perterrefecit, quin ſummâ cum alacritate ac fide illos repellerent. Avertat, ajebant, Deus, ut cœli terrarumque conditorem, qui pro nobis homo factus eſt, abnegemus, iſtius Imperatoris exemplum ſequuti, qui Deum deſeruit, ut Dæmones adoraret. Quare nequidquam ferrum & ſupplicia intentas: quando mors omnibus inſtat una, fixum eſt, nunquam deſerere Deum. Ecce autem cum duobus pueris mulier Chriſtiana, quæ ſciſcitantibus legatis, quid tandem cum ſuis ſibi vellet, reſpondit: Filios meos oblatum venio velut primitias & munera Regi regum Chriſto, pro illo utique mactandos, ut viciſſim ab ipſo martyrii coronas accipiant. Hæſit ad hæc legatus, & Edeſſenorum animoſitate ac fide obſtupefactus, cogitabat, quî fieret, ut pro Domino ſuo ad interitum impavidi lætique properarent.

NOTA.

1 Julianum Haran, ſeù Charras divertiſſe, & in templo Jovis ſacrificaſſe tradit Sozomenus lib. 6. cap. 1. & addit florentiſſimam eodem tempore fuiſſe Edeſſenorum Eccleſiam, & ob eam cauſam Juliano fuiſſe maximè exoſam. Reliqua, quæ de legatorum Imperatoris in urbem adventu &c. ſubjungit, hæc Theodoretus lib.4. cap.17. & Sozomenus lib.6. cap. 18. ad Valentis tempora rejiciunt, quibus tamen noſtri Auctoris teſtimonium præferendum eſſet, ſi certò conſtaret, ea, quæ narrat, à Sancto Ephræmo bonâ fide fuiſſe deſcripta. Sed quum S. Ephræmi integrum Carmen, ab illo laudatum, non habeamus, meritò ſuſpicamur ea, quæ Valenti à Sancto Doctore tribuuntur, ab oſcitante Syro ad Juliani tempora traducta fuiſſe. S. Ephræmi Carmen ſic incipit:

[illegible]

Opes ſuas Edeſſa deſerens, & foribus domos apertis, cum Paſtore ſuo occupat impium, ad cruentam properans necem &c. Eſt carmen heptaſyllabum, in quo Ephræmus conſtantiam Edeſſenorum extollit. Deſumptum eſt autem ex ejuſdem Opuſculo in Julianum Apoſtatam, de quo ſuprà. Paſtor verò Edeſſæ, quem laudat Ephræmus, eſt Sanctus Barſes Epiſcopus, ex urbe Haran juſſu Conſtantii Imperatoris in civitatem illam tranſlatus anno Græcorum 672. Chriſti 361. de quo vide in Chronico Edeſſeno, & in Notis Card. Baronii ad diem 30. Januarii. De eodem ſcribit Theodoretus lib.4. cap.16.

[illegible]

Quæ quum Imperatori nunciaſſet, ille vehementiſſimè indignatus: Ad meum, inquit, è Perſide reditum illi pœnas dabunt. Inter hæc Jovinianus venit Edeſſam clam impio Pr[illegible]ncipe, oravitque in Eccleſia Deipar[illegible] ante ipſius imaginem, cui per totam noctem oranti, plorantique oſtenſum eſt, impium Julianum capitali ſententiâ ociùs plexum iri: quod illius orthodoxi Principis jacentem animum erexit, mirumque in modum recreavit.

[illegible]

XXVIII. Cæſareenſem fœminam pœnitentem, ad Baſilium remittit.

[illegible]

Pacatis iis, quas expoſuimus, artibus Edeſſæ rebus, diſſipatâque cœnoſa errorum caligine, B. Ephræm in montem ſubiit, inque receſſum, quem anteà tantoperè adamarat, ſe reſtituit. Tùm verò accidit, ut quædam Cæſareæ nobilis fœmina à flagitioſa vita aliquando reſipiſceret. Sed etſi præteritorum ſcelerum illam etiam atque etiam pœniteret, ea tamen ut Magno Baſilio [1] fateretur, nunquam adduci potuerat: tantus ſcilicet ex recordatione flagitiorum ſuorum pudor & perturbatio mulieris mentem animumque pervaſerat &c.

XXIX. Baſilii Magni obitus.

[illegible]

Ut verò B. Ephræm de S. Baſilii obitu [2] nuncium accepit, dici non poteſt, quàm acerbo mærore inde affe-

NOTÆ.

1 Reliqua vide in Vita Baſilii Magni per Amphilochium ſcripta apud Roſveidum. Eadem narrantur in Synaxario Coptorum ad diem 15. Abib.

2 Hìc de morte S. Baſilii quædam interponenda ſunt, ut ea, quæ de morte S. Ephræm ſequuntur, meliùs intelligantur. S. Gregorius Nyſſenus epiſt. ad Olympium docet, Baſilium Magnum Cæſareenſi præfuiſſe Eccleſiæ annis octo, & nono inchoato obiiſſe. Amphilochius ejuſdem Baſilii obitum conſignat anno quinto Valentis & Valentiniani: nimirùm anno Chriſti 368. Combefiſius verba Amphilochii intelligenda eſſe contendit non de quinto Imperii Valentis anno, ſed de quinto Conſulatu ejuſdem, qui in annum Chriſti 376. incidit: alioquin, ut rectè obſervat Baronius, obiiſſet Baſilius, antequam Epiſcopatum adeptus fuiſſet, quem, eodem Baronio teſte, ab anno 369. auſpicatus eſt, vel ut alii volunt, ab anno 370. Quare communior Scriptorum ſententia

ܐܬܬܥܝܩ ܘܠܐ ܒܪܥܝܢܗ ܕܐܬܝܬܡܝ܆
ܡܪܥܝܬܐ ܡܢ ܚܙܬܗ. ܒܪܡ ܘܠܐ
ܐܬܝܬܡܬ ܐܠܐ ܒܝܕ ܨܠܘܬܗ ܠܟܠ
ܩܪܝܒ ܗܘ. ܘܥܒܕ ܒܫܘܒܚܗ ܡܐܡܪ̈ܐ
ܘܡܕܪ̈ܫܐ.

affectus fuerit, cogitans, ipſius oves tanti Paſtoris conſpectu orbatas fuiſſe: quamquam Paſtore ſuo nequaquam deſtitutas fuiſſe dicendum eſt, quando omnibus ille mortalibus precibus ſuis adeſt. Scriptis itaque in ejus laudem carminibus hymniſque, ſui doloris acerbitatem utcumque lenire conatus eſt.

ܒܗ ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܗܘܐ ܟܦܢܐ ܪܒܐ
ܒܐܘܪܗܝ. ܘܫܡܥ ܗܘܐ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ
ܐܦܪܝܡ ܥܠ ܐܘܠܨܢܐ ܕܡܣܟ̈ܢܐ. ܘܐܬܬܥܝܩ
ܛܒ ܘܠܐ ܫܒܩ ܐܠܐ ܢܦܩ ܢܦܫܗ
ܡܛܠ ܕܗܘܐ ܘܢܦܩ ܡܢ ܥܘܡܪܗ
ܘܢܗܘܐ ܢܦܠܛ ܠܐܟܣ̈ܢܝܐ ܘܠܡܣܟ̈ܢܐ.
ܘܥܠ ܠܐܘܪܗܝ ܘܩܪܐ ܠܥܬܝܪ̈ܐ ܘܐܡܪ.

XXX. Fami pauperum Edeſſenorum conſulit.

Intereà atrox Edeſſam corripuit fames. Quod quum B. Ephræmo nunciatum fuiſſet, pauperum cogitans in ea annonæ difficultate afflictationem & anguſtiam, vehementer commotus eſt: nec ampliùs eo carcere, in quem ipſe ſe ultrò conjecerat, contineri potuit, quin relicto gratiſſimo ſeceſſu ad periclitantis plebis opem accurreret, vitamque ſuam pro Dei obſequio prodigeret. Edeſſam [1] itaque ingreſſus, viros locupletes adortus eſt &c.

ܒܬܪ ܫܘܡܠܝܐ ܕܕܘܒܪܗ ܘܫܘܡܠܝܐ
ܛܘܒܢܐ ܐܦܪܝܡ ܟܕ ܡܣܬܟܠ ܒܐܘܪܚܐ
ܠܡܝܬܐ ܕܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܟܬܒ ܕܝܬܩܐ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܕ ܫܡܥ ܟܠܗܘܢ
ܘܐܬܟܢܫܬ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܥܠܘܗܝ ܟܠܗܘܢ
ܠܐ ܦܘܪܫܢܗ ܕܩܕܝܫܐ ܘܟܕ ܡܠܐ ܟܠܗܘܢ
ܘܐܘܡܝ ܐܢܘܢ ܕܒܩܒܪܬ ܐܟܣ̈ܢܝܐ
ܢܬܩܒܪ. ܘܐܫܠܡ ܪܘܚܗ ܠܐܠܗܐ.
ܘܐܬܠܘܝ ܒܬܫܒܚܬܐ ܘܒܡܙܡܘܪ̈ܐ
ܕܪܘܚ ܩܘܕܫܐ ܡܢ ܥܝܪ̈ܐ ܘܡܢ ܡܠܐܟ̈ܐ
ܘܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦ̈ܐ ܘܟܗܢ̈ܐ ܘܡܫܡܫ̈ܢܐ
ܘܡܢ ܟܠܗ ܩܠܝܪܘܣ ܘܥܡܡܐ

XXXI. Ephræmi obitus.

Admirandis hiſce virtutis & Chriſtianæ perfectionis facinoribus exactâ ætate D. Ephræmus quum ultimum diem inſtare ſentiret, ſuæ diſciplinæ alumnis benè apprecatus, Teſtamentum ſcribebat, quum B. Viri periculo audito magna animorum in omnium ordinum hominibus commotio facta eſt, Sanctiſſimi Patris amiſſionem lugentibus. Inde ingens ad eum viſendum concurſus. Et ille quidem quum omnibus benedixiſſet, eoſque adjuraſſet, ut in publico peregrinorum cœmeterio cadaver humo conderetur, animam conditori ſuo reddidit. Ejus corpus cum hymnis & pſalmis Spiritus Sancti, proſequentibus Angelis & Vigilibus, Epiſcopis & Sacerdotibus, atque Diaconis, ac

tentia obitum Baſilii promovet ad annum 376. vel etiam 378. Pagius verò contendit, eum nonniſi anno 380. vivere deſiiſſe: Amphilochii enim verba de anno 5. Valentis & Valentiniani, intelligi vult de Valentiniano Juniore, cujus annus quintus inchoatus eſt menſe Novembri anno 379. ideòque per ea verba ſignificari, inquit, Kalendis Januarii anni 380. Baſilium obiiſſe: Nomen autem Valentis à Sciolo quopiam adjunctum fuiſſe Valentiniano autumat. Verùm Pagii opinio repugnat D. Hieronymo, qui in Catalogo cap. 115. aſſerit, Ephræmum ſub Valente deceſſiſſe; quum tamen certo certius ſit Ephræmum poſt Baſilium ad ſuperos evocatum fuiſſe. Atqui Valens, eodem Pagio fatente, periit v. Idus Auguſti anno 378. Non igitur Baſilius ad annum 380. pervenit.

1 Eadem habet Sozomenus hiſt. Eccleſ. lib. 3. cap. 16. & Palladius in hiſt. Lauſiaca de S. Ephræm cap. 91. In Codice verò noſtro Syriaco VI. cap. 56.

uni-

ܟܠܗ. ܘܐܬܟܢܫܬ ܠܘܘܝܐ ܡܫܒܚܬܐ
ܕܫܒܚܬܐ ܡܒܪܟܬܐ ܕܐܝܚܝܕܝܐ
ܘܐܣܛܘܢܝܐ ܘܕܝܪܝܐ ܘܐܬܟܪܟ ܡܢܗܘܢ
ܒܙܘܚܐ ܘܒܐܝܩܪܐ ܕܝܠܐ ܠܩܕܝܫܐ
ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܩܘܡܝܛܪܝܘܢ ܐܝܟܢܐ
ܕܦܩܕ ܐܢܘܢ. ܘܒܬܪ ܙܒܢܐ ܐܦܩܘܗܝ
ܘܣܡܘܗܝ ܠܬܚܬ ܡܢ ܥܕܬܐ ܕܝܠܗ
ܘܢܦܩ ܡܢ ܓܪܡܘܗܝ ܪܝܚܐ ܕܚܝܐ
ܕܡܗܢܐ ܚܝܐ ܘܒܣܝܡܘܬܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܡܗܝܡܢܐ. ܗܘܐ ܫܘܢܝܗ ܕܩܕܝܫܐ
ܒܚܡܫܐ ܒܚܙܝܪܢ ܒܗ. ܒܨܠܘܬܗ
ܘܕܩܕܝܫܐ ܒܣܝܠܝܘܣ ܘܕܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ

univerſo Clero, & populo, ad tumulum elatum fuit. Convenêre etiam ad funeris pompam laudabilis chorus, & benedictum agmen Anachoretarum, [1] Stylitarum, & Cœnobitarum, à quibus conditum fuit B. Ephræmi corpus cum pompa, & honore Sanctorum in Cœmeterio, ſicut ipſe Dei ſervus mandaverat. Interjecto tamen aliquo temporum ſpatio rursùs ejus corpus inde elatum, ſub Eccleſia ipſius collocatum fuit: quo tempore ex ejus oſſibus ſuavis odor vitæ efflavit, cunctis impertiens fidelibus ſalutem & jucunditatem. Accidit obitus B. Ephræmi die 15. Junii. Oramus, ut illo pro nobis ſuffragante, unàcum S. Baſilio & omnibus Sanctis, intercedente

N O T A.

1 Quum Stylitas nominat Auctor noſter vitæ Ephræmi, non intelligit eos Monachos, qui ſecundum propriam hujus vocis ſignificationem Stylitæ dicuntur, ſed ſignificat quoſcumque alios religioſos Viros, qui eorum Monachorum, qui poſteà Stylitæ dicti ſunt, diſciplinam aliqua ratione exprefſerant: nam veri Stylitæ longè poſt Ephræmum florere cœperunt: de quorum Anteſignano Symeone Theodorus Lector hiſtor. Eccl. lib. 1. ſic ſcribit: *Symeon oriundus fuit ex vico Siſan, qui primus ſtandi in columnâ exercitationem excogitavit.* Ex hoc loco colligitur, Vitæ S. Ephræm Scriptorem, illi nequaquam fuiſſe æqualem, ſed poſt Stylitarum tempora ſcripſiſſe, & ex ſui temporis moribus B. Ephræmi exequias æſtimaſſe & narraſſe.

Cæterùm quo B. Ephræm mortuus ſit anno, & quo die, non conveniunt Scriptores Syri. In laudata ejus Vita dicitur obiiſſe die 15. Junii. Auctor prioris vitæ ejus obitum refert ad diem 9. Junii, anni Græcorum 684. Chriſti 372. ubi tamen ſingularem ſequitur computum, Chriſtum natum affirmans anno Græcorum 312. nam totidem annis diſtat annus Chriſti 372. ab anno Græcorum 684. Idem legitur de obitu Ephræmi in Codice Syriaco Vaticano XXXIX. pag. 44. ܡܪܝ
ܐܦܪܝܡ ܪܒܐ ܫܢܝ ܒܬܫܥܐ ܒܚܙܝܪܢ ܫܢܬ
ܬܪܦܕ ܕܝܘܢܝܐ:
Sanctus Ephræm Magnus deceſſit die 9. Junii, anno Græcorum 684. Confirmat hæc Auctor Chronici Edeſſeni, cujus verba ſunt:
ܒܫܢܬ ܬܪܦܕ ܒܚܙܝܪܢ ܒܬܫܥܐ ܫܢܝ ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܡܠܦܢܐ ܡܫܒܚܐ:

Anno 684. menſe Junio, die nona, migravit ex hoc ſæculo Sanctus Ephræm doctrina celeberrimus. At Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico fol. 51. pro nona Junii die habet decimam nonam: ſic enim ſcribit:
ܫܢܬ ܬܪܦܕ ܫܢܝ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܡܠܦܢܐ ܒܚܙܝܪܢ
ܒܬܫܥܣܪ:
Anno 684. obiit S. Ephræm Doctor die 19 Junii. Qui Græcorum annus reſpondet vulgari Chriſti Epochæ 373. Ex mente verò Dionyſii, & Scriptoris Chronici Edeſſeni, incidit in annum Chriſti 375. nam iſti volunt, Chriſtum natum anno Græcorum 309.

Hanc Syrorum de anno obitus Ephræmi opinionem conciliare nullo modo queas cum laudatis Auctoribus, qui Baſilii mortem ad annum 376. vel 378. referunt. Certum tamen eſt, eum ultrà menſem Junium anni 378. vitam nequaquam produxiſſe: nam deceſſit, Hieronymo teſte, ſub Valente Imperatore, qui menſe Auguſto ejuſdem anni interiit. Præterea quum Dionyſius in Chronico ſcribat, paulò poſt S. Ephræmi obitum Catholicos ab Arianis ex Edeſſæ Eccleſiis fuiſſe ejectos, idque Theodoretus & Sozomenus aſſerant contigiſſe ſub Valente, (nec enim credibile eſt, Arianos ſub Theodoſio ejus ſucceſſore, Principe ipſis infenſiſſimo, talia auſos fuiſſe,) manifeſtè conſequitur, S. Ephræmum ad annum 379. nequaquam perveniſſe. Quare rejiciendum omninò eſt id, quod in Anthologio ab Antonio Arcudio publicato legitur, Ephræm, ſcilicet, temporibus Theodoſii Magni floruiſſe: Theodoſius enim imperare cœpit menſe Januario anni 379. quatuor integris poſt Valentis interitum menſibus. Hinc etiam obitus S. Baſilii tempus colligitur: quum enim compertum ſit, eum ante S. Ephræmum vivere deſiiſſe, manifeſtum ſit, ultrà annum 378. ejus mortem nequaquam eſſe promovendam,

etiam

ܘܐܦ ܥܡ ܒܬܘܠܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܕܒܟܠ
ܐܡܗ ܕܐܠܗܐ ܘܫܘܒܗܪܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܡܫܝܚܝܐ ܢܗܘܐ ܠܟܠܢ ܪܚܡܐ ܒܗܢ
ܥܠܡܐ ܘܒܗܘ ܕܥܬܝܕ ✥

etiam Sanctiſſima Virgine eâdem & matre Deipara omnium Chriſtianorum gloria, miſericordiam in hoc ſæculo & in futuro conſequamur, Amen.

XXXII. Ejuſdem memoria in Eccleſia Orientali, & Occidentali.

Colunt Ephræmi memoriam, Græci quidem ac Maronitæ die 28. Januarii, ut in Synaxario; licet in Kalendario Syriaco impreſſo Romæ anno 1622. ejus feſtum ad præcedentem diem ex Typographorum fortaſſe oſcitantiâ referatur. Latini die 1. Februarii. Jacobitæ die 28. Januarii, 19. Februarii, 8. Martii, 14. Maji, & 15. Junii, ut notatur in Kalendario in MSS. Codicibus Syriacis Vaticanis XXV. & XXVI. Demùm Neſtoriani Feria VI. poſt Dominicam quintam ab Epiphania, in qua Doctorum omnium Syrorum, & in primis Ephræmi commemorationem celebrant, ut in Codice Amidenſi I.

In Miſſa quoque, & in Horis Canonicis quotidie apud Maronitas, unâ cum S. Jacobo Sarugenſi Divus Ephræm laudatur: ad Veſperas quidem ſub metro S. Jacobi, illis verbis:

ܘܕܟܪܢ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܗܘ ܟܢܪܐ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ: *Recolatur memoria Sancti Ephræm, cytharæ Spiritus Sancti.* In Miſſa verò, quum Doctorum Eccleſiæ fit commemoratio, ubi iiſdem etiam verbis à Jacobitis ſic celebratur: ܘܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܘܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܦܘܡܐ ܡܡܠܠܐ ܘܥܡܘܕܐ ܕܥܕܬܐ ܕܝܠܢ ܩܕܝܫܬܐ: *Et Sanctum Jacobum, & Sanctum Ephræm, orà eloquentiſſima, & columnas Sanctæ Eccleſiæ noſtræ.* Et jure quidem merito: nam ex horum duorum Doctorum ſcriptis magna ex parte Syriacus Ritus conſurgit.

XXXIII. S. Ephræm Hebraici, Græci, & Ægyptiaci ſermonis haud ignarus.

Haud ullum, præter vernaculum, ideſt, Syriacum ſermonem calluiſſe Ephræmum, aſſerunt Tillemontius tom. 8. pag. 743. & Gulielmus Cave in Hiſtor. Liter. tom. 1. pag. 133. ejuſque opinionis auctores faciunt Theodoretum lib. 4. cap. 26. & Sozomenum lib. 3. cap. 16. Verùm nec Theodoretus, neque Sozomenus de *Græco ſermone* ibi loquuntur, ſed de *Græcorum ſapientia*, ſeù inſtitutione, vel eruditione, qua Sanctum Ephræm caruiſſe volunt. Præterea Nyſſenus in Encomio, Amphilochius in Vita Baſilii, Metaphraſtes in Vita Ephræmi, & Syri omnes docent, eum precibus Baſilii Magni donum Græcæ linguæ obtinuiſſe: idque donum in Ephræmo permanſiſſe, colligitur ex ejuſdem ſcriptis: nam in commentar. in Jonam, verſionis Græcæ ſeptuaginta Interpretum meminit, ut infrà notabimus: & apud Voſſium tom. 2. Græcos Patres ſe legiſſe demonſtrat, dum Irenæum pag. 51. citat, & D. Antonii Vitam per S. Athanaſium ſcriptam pag. 79. Ægyptiacè quoque loquutum fuiſſe, & nonnihil ſcripſiſſe, vidimus ſuprà in Syriaca ejuſdem Vita num. XVI. & XVII. Sed nec in lingua Hebraica omninò hoſpitem fuiſſe, infrà oſtendemus.

XXXIV. Teſtimonia Auctorum de ſcriptis Ephræmi.

Scripſit Ephræmus plurima, tàm ligatâ, quàm ſolutâ oratione omne genus doctiſſima opera: ſed aſcetica, & adhortatoria, auſim dicere, nemo Patrum uberiùs, nemo ſuaviùs tractavit. Quin, & ſermones ejus peculiarem habent gratiam, teſte Sozomeno lib. 3. cap. 16. & Hieronymo de Scriptor. Eccleſ. cap. 115. ut in Græcam linguam tranſlati, acumen ſublimis ingenii, orationis ſplendorem, & ſententiarum denſitatem retineant. In quibus jure ſe admirari ſcribit Photius in Bibliotheca Codic. 196. *Quàm altè in hominum animos penetret perſuadendi vis, quantùm fluat jucunditatis, quàm deni-*

denique affectuum copiâ referti ſint.

Gregorius Nyſſenus citat Diſputationes Ephræmi cum Novato, & Apollinario: Opuſcula etiam de Pœnitentia, de moribus, de rectis vitæ inſtitutis, de Caritate, de Virginitate, de Judicio extremo: Cunctos denique Sacri Textus libros expoſuiſſe, teſtatur his verbis: *Nam omnem, & antiquam, & novam Scripturam aſſiduo ſtudio, ut quivis alius, ſtudioſè verſavit, accuratèque ad verbum eſt interpretatus, & ab ipſa procreatione mundi uſque ad poſtremum gratiæ librum, quæ abdita, quæque arcana, & recondita erant, ſpiritus adjutus lumine, commentariis illuſtravit.*

Hieronymus in Catalogo de Scriptor. Eccleſ. *Ephræm*, inquit, *Edeſſenæ Eccleſiæ Diaconus multa Syro ſermone compoſuit, & ad tantam venit claritudinem, ut poſt lectionem Scripturarum publicè in quibuſdam Eccleſiis ejus ſcripta recitentur. Legi ejus de Spiritu Sancto Græcum volumen, quod quidam de Syriaca lingua verterat: & acumen ſublimis ingenii, etiam in translatione cognovi.*

Gennadius de illuſtribus Scriptoribus cap. 66. Iſaacum Presbyterum teſtatur, ruinam Antiochiæ planxiſſe, eo auditores imbuentem ſono, *quo Ephræm Nicomediæ lapſum.*

Laudatus Auctor Syrus vitæ Ephræmi narrat, ipſum præter alia plurima, edidiſſe Commentaria in Geneſim, & Exodum. Scripſiſſe etiam adversùs Bardeſanem: de Niſibi, & Sancto Jacobo: de Conſtantino Magno: de flagellis ſui temporis, & de vaſtatione oppidorum, locorum, ac Monaſteriorum circa Niſibin: de Martyribus Machabæis: de Samona, Guria, & Habibo martyribus Edeſſenis: de Juliano Apoſtata, & excitata ab eodem in Chriſtianos perſecutione: de laudibus Edeſſenorum: de Baſilio Magno: de Nativitate Domini: de Baptiſmo ejuſdem, & Jejunio, ac reliquis Salutaris Diſpenſationis myſteriis: de Martyribus: de Pœnitentia: de Defunctis: & Teſtamentum.

Philoxenus Mabugenſis, ſeù Xenaias Epiſcopus Hierapolitanus in Libro de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo, Cod. Nitrien. XXVI. ſententiam ſuam pluribus Ephræmi teſtimoniis confirmat. Adducit autem hæc Opera: Fol. 123. 132. Hymnum, cujus initium, ܩܪܒܬ ܛܝܒܘܬܐ ܠܦܘܡܐ ܕܡܓܕܦܢܐ: *Appropinquavit gratia oribus blaſphœmorum.* Fol. 123. ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܓܝܣܐ: *Carmen de Latrone.* Fol. 123. 132. ܡܐܡܪܐ ܕܨܠܘܬܐ *Carmen de Precibus.* Ibidem ܡܐܡܪܐ ܚܕܥܣܪܗ ܕܨܠܘܬܐ: *Carmen undecimum de Precibus.* Ibid. ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܒܪܫܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ: *Carmen in illud, In Principio erat Verbum*: ex quo multa deſcribit. Fol. 124. à tergo, ܦܢܩܝܬܐ ܕܠܘܩܒܠ ܝܗܘܕܝܐ ܘܡܛܥܝܢܐ: *Tomum adversùs Judæos, & Hæreſes.* Fol. 126. à tergo, & 132. terg. ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܕܬܐ: *Odas de Eccleſia.* Fol. 126. à terg. & 129.: ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܒܝܬ ܝܠܕܐ: *Odas de Nativitate.* Fol. 130. ܥܠ ܬܐܘܡܐ ܕܓܫܫ ܒܨܒܥܗ: *De Thoma, qui digito ſuo tetigit.* Fol. 132. terg.: ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܢܝܩܘܡܕܝܐ: *Carmen de Nicomedia.* Ibidem. ܡܐܡܪܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ: *Sermonem de Fide.* Fol. 133. ܦܢܩܝܬܐ ܕܣܗܕܐ ܢܨܝܒܢܝܐ *Tomum Martyrum Niſibenorum.* Ibid. ܡܕܪܫܐ ܕܥܠ ܝܘܠܝܢܐ ܣܒܐ *Ode de Juliano Saba.* Ibid. ܩܠܐ ܕܟܠܬ ܡܠܟܐ: *Cantum, ſeù Tonum, Sponſa Regis.*

Joan-

Joannes Maro Patriarcha Antiochenus in Tractatu adversùs Neſtorianos, & Monophyſitas, qui inſcribitur, ܟܬܒܘܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ, *Libellus Sanctæ Fidei*, quatuor ex Ephræmo affert loca: nimirùm, ܡܢ ܡܐܡܪܐ ܕܒܥܘܬܐ *Ex carmine de Precibus*. ܡܢ ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܡܪܢ, *Ex carmine de Domino Noſtro*. ܡܢ ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܠ ܝܠܕܗ ܕܡܪܢ, *Ex Odis de Nativitate Domini Noſtri*. ܡܢ ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ, *Ex odis de Fide*. Horum ſecundus locus, qui *de Domino Noſtro* inſcribitur, ille ipſe eſt, cujus initium apud Philoxenum, ܩܪܒܬ ܛܝܒܘܬܐ ܠܦܘܡܐ ܕܡܓܕ̈ܦܢܐ: *Appropinquavit gratia oribus blaſphœmorum*.

Moyſes Barcepha Epiſcopus Beth-Ramanenſis in Tractatu de Paradiſo Terreſtri, quem Andreas Maſius Latinum fecit, teſtimonio Ephræmi, maximè in Geneſim, frequenter utitur.

Salomon Epiſcopus Boſtrenſis in libro Apum cap. 28. Cod. Ecchelenſi XVII. laudat tredecim Ephræmi carmina de Joſeph Patriarcha, his verbis: ܡܛܠ ܕܣܓܝ̈ܐܐ ܐܘܪܟܘ ܒܫܪܒܐ ܕܝܘܣܦ ܛܘܒܢܐ: ܐܝܟ ܕܐܦ ܟܠܗ̇ ܕܘܒܪܗ ܡܢ ܛܠܝܘܬܗ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܗ: ܟܬܒ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܛܘܒܢܐ ܒܬܪܥܣܪ ܡܐܡܪ̈ܝܢ: ܘܬܠܬܥܣܪ ܥܠ ܫܘܢܝ ܓܪ̈ܡܘܗܝ ܐܘܣܦ: ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܟܬܒܢܢ ܚܢܢ ܡܥܒܕ̈ܢܘܬܗ ܒܐܪܝܟܘܬܐ: *Quoniam autem multi hiſtoriam beati Joſeph longo ſermone proſequuti ſunt, cujus etiam geſta omnia à puero uſque ad mortem beatus Mar Ephræmus ſermonibus duodecim complexus, decimum tertium de oſſium ipſius tranſlatione adjunxit; ideò nos Actis ejus fuſiùs perſcribendis ſuperſedimus*.

Dionyſius Barſalibæus è Jacobitarum ſectâ, Amidæ in Meſopotamia Epiſcopus, in ſuis commentariis in Evangelia Codice Syriaco Vaticano XLI. & Cod. noſtro XVI. ſæpè laudat Ephræmi commentaria in Textum Evangeliorum: de quibus in Præfatione ad Marcum ſic loquitur: ܛܛܝܢܘܣ ܬܠܡܝܕܗ ܕܝܘܣܛܝܢܘܣ ܦܝܠܘܣܘܦܐ ܘܣܗܕܐ ܓܒܐ ܘܚܠܛ ܡܢ ܐܪܒܥܐ ܐܘܢܓܠܝ̈ܘܢ ܘܟܬܒ ܚܕ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܩܪܝܗܝ ܕܝܛܣܪܘܢ. ܘܠܗܢܐ ܟܬܒܐ ܦܫܩܗ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ: *Tatianus Juſtini Philoſophi ac Martyris Diſcipulus, ex quatuor Evangeliis unum digeſſit, quod Diateſſaron nuncupavit. Hunc librum Sanctus Ephræm commentariis illuſtravit*. Et infrà, ܡܟܝܠ ܐܦܪܝܡ ܐܦ ܗܘ ܠܗ ܘܦܫܩܗ ܒܛܟܣܐ ܕܕܝܛܣܪܘܢ: *Sanctus quoque Ephræm, ordinem Diateſſari ſequutus, Evangelium explanavit*.

Idem teſtatur Gregorius Bar-hebræus, vulgò Abulpharagius, Epiſcopus Tagritenſis, in libro, quem ܐܘܨܪ ܐܪ̈ܙܐ *Horreum myſteriorum* inſcripſit, quo totam Sacram Scripturam breviſſimis notis dilucidat; ubi Præfatione in Matthæum ſic de Ephræmo ſcribit: ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܢ ܕܐܬܟܢܫ ܡܢ ܐܪܒܥܐ ܐܘܢܓܠܝ̈ܘܢ ܘܐܬܩܪܝ ܕܝܛܣܪܘܢ ܗܘ ܕܦܫܩܗ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ: ܡܬܚܙܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܛܛܝܢܘܣ: ܡܛܠ ܕܒܗ ܡܫܬܟܚ ܐܘܢܓܠܝܘܢ

ܐܘܢ̈ܓܠܝܐ ܒܡܫܡܠܝܘܬܐ ܫܒܩ ܐܢܘܢ
ܠܗ̇: ܘܠܡܫܠܡܢܘܬܐ ܡ̈ܠܐ ܒܩܢܘܢܐ
ܦܫܝܛܐ ܒܪܫܝܬ ܢܦܩ:

Euſebius autem Cæſareenſis videns corruptelas, quas Ammonius Alexandrinus in Evangelium, Diateſſaron *nuncupatum, induxerat, cujus initium*, In principio erat Verbum, *quod Sanctus Ephræm dilucidavit; quatuor quidem Evangelia, ut in Textu, perfecta integraque reliquit: verba verò, quæ in ipſis conſentiunt, communi Canone notavit.* Commentaria Ephræmi in Matthæum, & Lucam laudat Corderius in Catena Patrum.

Hebedjeſu Chaldæus, è Neſtorianorum ſecta Epiſcopus Sobenſis, in Catalogo Scriptorum Syrorum num. 51. Ephræmi Opera enumerat, his verbis: ܐܦܪܝܡ ܪܒܐ ܕܐܬܩܪܝ
ܢܒܝܐ ܕܣܘܪ̈ܝܝܐ ܦܫܩ ܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܣܦܪܐ ܕܒܪܝܬܐ ܘܕܡܦܩܢܐ ܘܕܟܗ̈ܢܐ
ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘܕܫܦ̈ܛܐ ܘܫܡܘܐܝܠ.
ܘܣܦܪ ܡ̈ܠܟܐ ܘܕܘܝܕ. ܘܐܫܥܝܐ
ܘܬܪ̈ܥܣܪ. ܘܐܪܡܝܐ ܘܚܙܩܝܐܝܠ.
ܘܛܘܒܢܐ ܕܢܝܐܝܠ. ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܥܕܬܐ.
ܘܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܘܥܢ̈ܝܢܐ
ܕܟܠ ܠܥܢ̈ܝܕܐ. ܘܥܠ ܦܠܓܘ̈ܗܝ ܕܟܬܒܐ:
ܘܡܥܗ̈ܕܢܐ ܕܐܠܦ ܒܝܬ ܟܠܗ. ܘܕܪ̈ܫܐ ܕܥܡ
ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܘܠܘܩܒܠ ܫܡܥܘܢ ܘܒܪܕܝܨܢ.
ܘܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢ ܘܐܘܦܝܛܝܣ:
ܘܫܪܝ ܪܫܝܥܘܬܗ ܕܝܘܠܝܢܘܣ:

Ephræm Magnus, qui Syrorum Propheta cognominatus eſt, edidit Commentaria in Libros Geneſis, Exodi, Sacerdotum (Levitici,) *Joſue filii Nun, Judicum, Samuelis* (Primum, & ſecundum Regum), *in Librum Regum* (tertium, & quartum), *Davidis*, (Pſalmorum,) *Iſaiæ, Duodecim*, (minorum Prophetarum), *Jeremiæ, Ezechielis, & Beati Danielis. Habet etiam Libros, & Epiſtolas de Fide, & Eccleſia. Edidit quoque Orationes Metricas, Hymnos, & Cantica: Cantuſque omnes Defunctorum: & Lucubrationes ordine Alphabetico: & Diſputationem adversùs Judæos: nec non adversùs Simonem, & Bardeſanem, & contra Marcionem, atque Ophitas: Demùm ſolutionem impietatis Juliani.* Ubi Hebedjeſu ea dumtaxat Ephræmi opera recenſet, quæ ipſe legit, vel ad manus habuit. Nam Ephræmum alia plura edidiſſe, quàm quæ hìc numerantur, certum eſt ex Auctoribus ſuprà relatis, & ex Codice noſtro Syriaco III. in quo habentur Commentaria ejuſdem in Numeros, in Deuteronomium &c.

Abraham Ecchellenſis pro ܠܘܩܒܠ ܫܡܥܘܢ *adversùs Simonem*, legit pag. 43. ܠܘܩܒܠ ܡܐܢܝ *adversùs Manetem*: & quidem rectè: nam opera Ephræmi adversùs Simonem Magum nuſquam hactenus viſa ſunt: contra Manetem verò, extant in Cod. Nitrienſi VII. Prætereà Manichæorum hæreſis Meſopotamiam maximè infeſtabat; ſecùs Simonianorum: Manes enim è Perſide in proximos Meſopotamiæ fines invaſit, quem primus omnium Archelaus Epiſcopus docta diſputatione coërcuit. Quod autem de Ephræmo ſcripſit Hebedjeſu, eum ſcilicet ediſſe ܡܥܗ̈ܕܢܐ ܕܐܠܦ ܒܝܬ *lucubrationes ordine Alphabetico* digeſtas, illud perperàm intellexit idem Ecchellenſis de *Appoſitionibus Alphabeti*, hoc eſt, de *Punctis Vocalibus Syrorum*: atque adeò videtur mihi aërem verberare, dum in Notis ad laudatum Catalogum invehitur in Bootium, contenditque, Ephræmum noſtrum fuiſſe Punctorum Vocalium apud Syros inventorem. Nam Hebedjeſu loco cit. de Punctis Vocalibus non loquitur, ſed ſolùm intelligit *Lucubrationes, Compoſitiones*,

nes, *Opuſcula*, ab Ephræmo ſecundùm ordinem Alphabeticum conſcriptâ, inſtar Lamentationum Jeremiæ, aut Pſalmorum 33. 110. & 118. nimirùm, eâ ratione, ut primus Verſus, ſeù Stropha, initialem habeat literam Aleph, ſecundus Beth, tertius Ghimel, & ſic de reliquis: Cujuſmodi generis compoſitionibus plena ſunt Divina Syrorum Officia.

Fateor, vocem Syriacam ܣܝܡܐ *Sio-me*, qua Hebedjeſu hìc utitur, pro Punctis Vocalibus uſurpari ſolitam à recentioribus Grammaticis Syris, ut Elia Niſibeno, Joanne Bar-Zugbi, Gregorio Barhebræo, Georgio Amira, & Iſaac Sciadrenſi: hoc tamen loco nec ſenſus commoditas id patitur, nec Hebedjeſu ipſe Puncta Vocalia deſignat, qui eâdem voce pro *compoſitionibus*, ſeù *ſcriptis* uſus fuerat ſuprà in eodem Catalogo pag. 42. in hæc verba: ܫܠܡ ܕܝܢ ܕܣܦܪܘ ܣܝܡܐ ܕܐܒܗܘܬܐ ܝܘܢܝܐ ܢܫܪܐ ܠܡܣܦܪܘ ܠܣܝܡܐ ܕܐܒܗܘܬܐ ܣܘܪܝܝܐ: *Nunc autem recenſitis Patrum Græcorum* Compoſitionibus, *recenſere aggrediamur* Compoſitiones *Patrum Syrorum*.

Abulbarcatus Ben-Cabarus Preſbyter Ægyptius Monophyſita, in libro Arabico, cui titulus: مصباح الظلمة وايظاح الخدمة *Lampas tenebrarum, & Declaratio Officiorum*, Par. VII. de Patrum Scriptis, eos Ephræmi Sermones laudat, quos habemus in Codice noſtro Arabico VIII. Sic enim ſcribit: مار افرام السرياني الراغب له كتاب الميامر والمواعظ المشهور الذى فيه تدرس الابا الرهبان المتوحدون وعدتها خمسون ميمرا وباخره مديحه رثاه بها غريغوريوس اخو باسيليوس يذكر فيها مناقبه وشرف محله: *S. Ephræm Syrus, Vir deſideriorum, habet celeberrimum Sermonum & Adhortationum Librum, qui Patrum Monachorum, Anachoretarumque manibus teritur. Sunt autem Sermones omnes numero quinquaginta: ad quorum calcem extat Gregorii fratris Baſilii in eundem Ephræmum Encomium, quo Gregorius virtutes & præſtantiam Ephræmi prædicat.*

XXXV. Numerus carminum S. Ephræm.

Syri Ephræmo duodecim millia carminum tribuunt. Copti quatuordecim millia: ſic enim legunt in Synaxario ad diem 17. Abib: ووضع مقالات وميامر كثيره جدا وقد وجد فى بعض النسخ ان الذى قاله بروح القدس اربعة عشر الف قول: *Scripſit autem ſermones & carmina plurima. In quodam Exemplari notatum reperimus, ſummam ſermonum omnium, quos per Spiritum Sanctum edidit, eſſe quatuordecim millia.* Photius Cod. 196. *Supra mille orationes*. Idque non de verſibus intelligendum eſt, qui ex quinque, vel ſex, aut ſeptem, vel duodecim ſyllabis conflati ſunt, ſed de Hymnis, ſeù Carminibus integris plures verſus continentibus; alioquin opera Ephræmi omnia vix centum folia implerent, quum verſus ejuſdem breviſſimi ſint, & ſeptem ſyllabis ut plurimùm conſtent. Nec laudati Auctores cuncta Sancti Doctoris ſcripta iis verbis complexi ſunt; ſed carmina dumtaxat: nam ille ſoluta quidem oratione non pauca ingenii ſui reliquit monumenta, ut commentaria in Scripturam, & Epiſtolas aliquot. Verſuum autem Ephræmi numerum Sozomenus loco cit. prodit, his verbis: *Dicitur porrò circiter tricies centena verſuum millia in univerſum ſcripſiſſe.*

XXXVI. Ephræmi Opera, quæ Syriacè, Arabicè, Latinè, aut Græcè prodierunt.

Ex ejus ſcriptis prodierunt Syriacè, *Canticum de Amore ſapientiæ*, cujus initium ܐܠܗܐ ܗܒ ܝܘܠܦܢܐ *Deus largire doctrinam*, quem Latinè edidit Voſſius tom. 2. pag. 8. *Pſalmus*, qui recitatur a Maronitis ad Matutinum, ܢܘܗܪܐ ܕܕܢܚ ܠܟܐܢܐ *Lux, quæ orta eſt juſtis. Hymni duo de Nativitate Domini*, quorum unus incipit ܥܝܪܐ ܝܘܡܢ ܗܐ ܚܕܝܢ *Vigiles hodie en gaudent*: alter verò, ܬܚܝܬ ܡܠܟܐ *Sub Rege illo. Hymnus* de

de Eccleſia, cujus initium, ܐܝܢܐ ܕܢܓܝܪܐ ܪܘܚܗ *Quis adeò longanimis eſt*. Extant autem in Libro Tyronum, in Officio Feriali, & in Feſtivo Maronitarum. Jacobitæ rejiciunt ab Ephræmo Pſalmum illum, *Lux quæ orta eſt juſtis*, eumque Theodoro Mopſveſteno adſcribunt, ut contendit Auctor Encomii Arabici in Jacobitas Cod. ms. Collegii Maronitarum de Urbe fol. 64.

ܘܬܐܘܕܘܪܘܣ ܒܪ ܚܬܗ ܕܢܣܛܘܪ ܕܠܗ
ܡܙܡܘܪܐ ܡܙܡܪܝܢ ܗܫܐ ܡܪܘܢܝܐ
ܒܨܠܘܬܗܘܢ ܐܝܟ ܗܘ ܕܢܘܗܪܐ
ܕܢܚ ܠܙܕܝܩܐ : ܘܫܒܩܘ ܡܙܡܘܪܐ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܝܠܗ ܗܘ :
ܫܡܝܐ ܡܫܬܥܝܢ ܬܫܒܘܚܬܗ ܕܐܠܗܐ :

Et Theodorus, Neſtorii ex ſorore nepos: cujus Pſalmum hodiè canunt Maronitæ in orationibus ſuis, nimirùm, Lux quæ orta eſt juſtis, *omittentes verum ac proprium illius loci Pſalmum, qui eſt*, Cœli enarrant gloriam Dei. Verùm omnia exemplaria diſertum Ephræmi nomen exhibent; nec Pſalmo iſto quidquam continetur, quod Theodori, aut Neſtorii hæreſim ſapiat: imò quum ſcriptus ſit ſermone Syro nitidiſſimo, arguitur, eum à Theodoro prorsùs alienum eſſe, qui lucubrationes ſuas Græcè dumtaxat edidit.

Arabico idiomate prodiit elegantiſſimus Ephræmi ſermo de Judicio extremo, in Libro, cui titulus: شبية *Hebdomadarium*, ſeù, السبع صلوات الليلية والنهارية *Septem Orationes Nocturnæ & Diurnæ*: cujus initium, يارب ذكرت تلك الساعة فخفت : *Domine, recordatus ſum illius horæ, & timui*. Extat apud Voſſium tom. 1. num. 85. Init. *Recordatus ſum diei illius, atque contremui*.

Latinè è Syriaco edidit Abraham Ecchellenſis *Canticum Ephræmi de Nativitate Domini, & Dialogum Beatæ Mariæ Virginis cum Magis*: quæ extant Syriacè in Officio Feſtivo Maronitarum de Natali Domini.

Latinè è Græco edidit Gerardus Voſſius Opera Ephræmi in tres Tomos digeſta, quorum Primus continet Tractatus, ſeù Sermones LXXIV. Secundus Sermones LXIII. Tertius Sermones XXXIV. Omnes ſummatim CLXXI. quos à Riveti calumniis eruditè defendit Tillemontius to. 8. pag. 746. Ex his pauca quædam Syriacè habemus in Codicibus Nitrienſibus: plura verò Arabicè in Codice noſtro Arabico VIII. quem ex Oriente adveximus, & in alio Codice Arabico, qui nuper tranſcriptus fuit ex antiquo Exemplari Bibliothecæ S. Petri in Monte Aureo.

Græcè prodierunt Ephræmi Sermones CVI. Oxoniæ anno Domini 1709. qui ferè omnes per Voſſium Latinè editi fuerant, & magnâ ex parte habentur in noſtro Arabico exemplari, ut infrà notabimus. His addi poteſt brevis Ephræmi Oratio, quæ à Græcis in Quadrageſima ad ſingulas horas recitatur, incipitque: *Domine dominator vitæ meæ, aufer à me ſpiritum tarditatis &c.*

Demùm Græco-Latinè quatuor hi ſermones: I. *De Cruce*, apud Gretſerum pag. 1594. II. *Laudatio in Baſilium*, in Monumentis Cotelerii tom. 4. pag. 54. III. *De miraculo per B. Clementem facto*, inter Sanctos Patres Cotelerii pag. 837. IV. *De Reſurrectione, & Judicio*, in Monumentis Cl. Viri Laurentii Zacagnii, Bibliothecæ noſtræ olim Præfecti.

XXXVII. Ephræmus omnibus ferè metri Syriaci generibus uſus. Heptaſyllabum tamen eidem potiſſimùm tribuitur. Non autem omnia, quæ ſub ejus nomine apud Syros circumferuntur, adſcribenda ipſi ſunt.

Porrò falluntur, qui Ephræmo adjudicant omnes Hymnos, qui in Divinis Syrorum Officiis ſub ejuſdem nomine occurrunt: nam hi non ſemper Ephræmi ſunt, ſed ad normam Rithmi Ephræmitici, qui ſeptem ſyllabis conſtat, elaborati, cujus ſpecimen vide apud Naironum Evopl. par. 1. pag. 51. Hujuſmodi eſt Hymnus ille, quem Latinè exhibet Card. Bona Liturg. lib. 1. cap. 9. de quo Tillemont. tom. 8. pag. 758.

Errant

Errant quoque, qui unum dumtaxat carminum genus, videlicet, ſeptem Syllabarum, Ephræmo tribuunt. Nam ejuſdem Hymnos modò quatuor, modò quinque, & ſex, vel ſeptem, & interdum duodecim ſyllabis conſtare, patet ex Codicibus Nitrienſibus. Præterea ex iiſdem Codicibus liquet, Ephræmi verſus nonnunquam ſimiliter deſinere, ſæpiùs numerum ſyllabarum in ipſis dumtaxat attendi, modò æquales ſemper ſyllabas in ſingulis verſibus habere, modò inæquales, ideſt, quoſdam verſus tetraſyllabos eſſe, alios pentaſyllabos, aut hexaſyllabos, aut heptaſyllabos, vel dodecaſyllabos, prout metri ratio exigit, quum Ephræmus nullum ferè omiſerit Rithmi genus, quo non uſus fuerit, compoſitionem modorum à Bardeſane, & Harmonio mutuatus.

Hallucinantur etiam, qui Ephræmum aſſerunt excogitaſſe verſus heptaſyllabos, Narſetem hexaſyllabos, Balæum pentaſyllabos, & Jacobum Sarugenſem tetraſyllabos ter repetitor, vel dodecaſyllabos: nam longè ante hos Auctores jam Syri Carminibus hujuſmodi utebantur, ut Bardeſanes, & Harmonius. Id etiam indicant Toni, ſeù Rubricæ Cantuum, ad quos Cantica Ephræmitica, & alia referuntur, tamquam ad rem priorem, & magis notam. Tribuuntur itaque verſus heptaſyllabi Ephræmo, quia hoc metri genere frequentiùs uſus eſt: & ſic de Jacobo, Balæo, & Narſete. Ob hanc rationem nullum peculiare metri genus Iſaaco Doctori adſcribitur, quia Ephræmitico rithmo ſcripſit.

Atque hìc notandum eſt, Opera Rithmica Ephræmi alia vocari Syris ܡܐܡܪ̈ܐ *Mimre*, alia ܡܕܪ̈ܫܐ *Madroſce*. Primi generis ſunt Carmina ſeptem ſyllabarum, æquales verſus habentia, eum ferè in modum, quo Carmina heroica Latina: nam ܡܐܡܪܐ *Mimro* ſignificat apud Syros, *Orationem*, *Homiliam*, *Sermonem*, & *Carmen*. Secundi verò generis ſunt verſus ex pluribus ſtrophis conflati, inſtar Odarum Latinarum, qui aliquando ex æqualibus pedibus conſtant, aliquando ex diverſis, & inæqualibus: Vox enim ܡܕܪܫܐ *Madroſcio*, ſonat *Diſputatio*, *Quæſtio*, *Meditatio*, *Hymnus*, & *Ode*. Ex his autem quidam abſolutè dicuntur ܡܕܪ̈ܫܐ *Madroſce*, *Hymni*, *Odæ*, vel ܥܘܢܝ̈ܬܐ *Hunioto*, *Cantica*, vel ܫܒ̈ܠܬܐ *Sebloto*, *Gradus*, *Scalæ*: alii nuncupantur ܩܠ̈ܐ *Kole*, *Voces*, *Toni*, *Cantus*: qui differunt à *Madroſcis*, ſeù *Hymnis*, quòd, dum Cantus, ſeù Toni in Eccleſia recitantur, præmitti illis ſolet ex ſcriptura verſiculus quidam ſelectus, ſcilicet, ex Pſalmis, vel *Gloria Patri*: ſecùs Hymnis.

XXXVIII. Quæ Ephræmi Opera in nostris Codicibus habeantur.

Sed quum tot, ac tam varia ſint Ephræmi Opera, nullibi tamen aut omnia, aut ſuo ordine habentur. Et quidem Græca lingua plures ejuſdem ſermones, ab editis diverſi in Bibliotheca Vaticana adhuc latent, de quibus infrà.

Ægyptiacè habetur ſermo unus in Codice noſtro XVII.

Arabicè extant ſermones quatuor in Codice Berœenſi I. Sermones duo in Codice Vaticano XLV. & XLVI. Sermones quinquaginta in Codice noſtro Arabico VIII. Sermones duo ſuprà quinquaginta in Cod. nuper deſcripto ex Bibliotheca Sancti Petri Montis Aurei. Et Commentaria Arabica in Geneſim, & Exodum in Codice noſtro Carſciunico I.

Syriacè habentur in Nitrienſibus Codicibus Hymni plùs quàm quadringenti, videlicet, de Nativitate Chriſti 15. De Paradiſo 15. De Eccleſia 52. De Virginitate 51. De Fide 87. De Hæreſibus 56. Cantus Defunctorum 31. Hymni Parænetici & Paracletici de Defunctis 59. Carmina varia heptaſyllaba 54. & Teſtamentum.

Extant

Extant etiam ſoluta oratione in Codice noſtro Syriaco III. Commentaria in totum ferè Teſtamentum Vetus: in Codice autem Nitrienſi VI. brevis expoſitio in Geneſim, & Exodum.

Prætereà in Codice Syriaco Vaticano X. pag. 122. exhibentur Hymni ejuſdem quadraginta, quibus titulus hujuſmodi præfigitur:

ܡܥܠܝܬܐ ܕܡܕܖ̈ܫܐ ܕܐܡܝܪ̈ܢ
ܠܡܠܦܢܐ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ:

Scalæ Hymnorum, quos edidit Sanctus Doctor Ephræm: Ubi loco cit. hæc legitur adnotatio: ܡܢ ܚܡܫܡܐܐ ܡܥܠܝܬܐ ܕܐܡܪ: ܠܐ ܦܫ ܒܙܒ̈ܢܝܢ ܗܢܐ ܡܫܡܗ̈ܢ ܡܢܗܘܢ ܐܠܐ ܐܢ ܗܠܝܢ ܐܪ̈ܒܥܝܢ ܐܘܚܕܢܝܢ ܡܥܠܝܬܐ ܕܒܐܝܕܝܢ ܕܫܪܝܢܢ ܠܡܟܬܒܗ ܘܠܡܟܬܒܗܝܢ:

Ex quingentis à Sancto Ephræmo conſcriptis Scalis, non aliæ tempore noſtro celebres ſuperſunt, præter iſtas quadraginta, quas præ manibus habemus, & quas ſcribere aggredimur. Hoc autem ordine in laudato Codice Scalæ Ephræmi referuntur. Primo loco ponuntur Strophæ de B. Virgine: deinde de Martyribus, & Sanctis: mox de Pœnitentia: denique de Defunctis. Poſt hos aliquando de Cruce, vel de Communi Sanctorum, vel de Reſurrectione Domini, aut aliis ſalutaris Diſpenſationis myſteriis &c. quæ omnia ſub uno, eodemque Tono continentur: & ex his aliquando duæ, aut tres Strophæ ex Ephræmo ſunt, aliquando una, & alicubi nulla, ſed ad ejuſdem tonum concinnatæ, qui literis rubris in titulo prænotatur. Unde colligere licet, Ephræmum longè plura ſcripſiſſe, quàm quæ in noſtris Codicibus habentur.

XXXIX. Recenſio Operum Ephræmi.

Cæterùm in recenſendis S. Doctoris Operibus, ordinem manuſcriptorum noſtrorum ſervandum duximus, licet eadem, quoad fieri potuit, ad certa capita reducere conati ſimus. Syriacas verò lucubrationes Arabicis præmittimus, tùm quia is fuit patrius Ephræmi ſermo; tùm etiam quia opera quæ Arabicè extant, ferè omnia Aſcetica ſunt, atque adeò in unum locum commodè conjiciuntur. Quæ autem inedita ſunt, nullo ſigno notamus: quæ edita, ad Voſſianam, vel Oxonienſem editionem conferimus. Prætereà notas temporis, quæ unicuique Codici præfixæ ſunt, veluti venerandæ antiquitatis teſtes, ſuo loco tranſcribimus. Ex operibus verò S. Doctoris pauca quædam decerpta identidem exhibemus, tùm ut rerum varietate lectori faſtidioſo gratificemur; tùm ut ex paucis planum fiat, quàm immeritò Heterodoxi Opera S. Ephræmi rejiciant, & quàm præpoſterè Orthodoxi nonnulli de ejuſdem eruditione ſenſerint, dum affirmarunt, eum *magis piè, quàm doctè* ſcripſiſſe. Hi nimirùm, quum Aſceticas dumtaxat Ephræmi lucubrationes vidiſſent, quas Voſſius & Ambroſius Camaldulenſis è Græco Latinas fecere, exiſtimarunt ipſum ne limina quidem Theologiæ ſalutaſſe. Heterodoxi verò Voſſianam verſionem, utpotè telum ſuis ſectis infeſtum, frivolis cavillationibus retundere tentarunt, ut dicerent, vel ea opera à Græcis recentioribus Ephræmo ſuppoſita fuiſſe, quum illa vis, & ſublimitas quam veteres operibus Ephræmi tribuunt, in ipſis nuſquam appareat; vel ab Ambroſio & Voſſio, hominibus Romanę Cathedræ addictis, mala fide ad captandam Romanorum Pontificum gratiam fuiſſe conficta, aut interpolata. Dabunt utrique, ſpero, manus, poſtquam majorem Voſſianæ editionis partem in vetuſtiſſimis noſtris Codd. extare compererint; & præter illa adhuc multiplices ejuſdem S. Doctoris tractatus, & doctiſſima in totam ferè Scripturam commentaria: in quibus præter acumen ſublimis ingenii, orationis ſplendorem, ſententiarum denſitatem, affectuum copiam, & perſuadendi vim,

Rivet. lib. 3. cap. 21.

Bellarmin. de Script. Eccleſiaſt.

quæ

quæ Hieronymus, Sozomenus, & Photius laudarunt, præclaram etiam erudiſionem & doctrinam mirabuntur, negligentem quidem & incomptam; verùm habet negligentia majeſtatem. Demùm ad calcem hujus Capitis viſum eſt operæ pretium ſubtexere ſyllabum Operum omnium Ephræmi, quæ Syriacè, vel Arabicè habemus: in eo tamen rerum ordinem, non Codicum ſequemur.

XL. Syriaca Ephræmi Opera.

Opera S. Ephræm, quæ Syriacè extant.

I.

Commentaria in Scripturam.

Commentaria in Scripturam.

EXPOSITIO Ephræmi in Teſtamentum Novum, cujus meminerunt Barſalibæus & Barhebræus locis ſuprà citatis, nondum ad noſtras manus pervenit. Commentariorum verò in Teſtamentum Vetus tres Codices nacti ſumus: Nitrienſem unum num. VI. Alterum Syriacum III. quem ex Oriente adveximus: Tertium denique Carſciunicum I. hoc eſt, Arabico quidem ſermone, ſed literis Syriacis exaratum. Et Nitrienſis quidem atque Carſciunicus Codices continent Expoſitionem in Geneſim & Exodum: nulla tamen in eis extat temporis nota. In noſtro verò Syriaco Codice hæc notantur fol. 383. [illegible]

[illegible] : *Abſoluta eſt decem poſt annos hujus utiliſſimi theſauri accurata collectio per peccatorem Severum &c. Anno* (Græcorum) *centeſimo ſeptuageſimo ſecundo ſuprà milleſimum.* (Chriſti 861.) *die* 24. *Adar* (ſeù Martii) *in Monaſterio S. Barbaræ, quod in monte Edeſſæ ſitum eſt, diebus beatiſſimi Patriarchæ Mar Joannis, & religioſiſſimi Metropolitæ Conſtantini &c. Liber hic eſt Simeonis Monachi ex Caſtro Manſur & ex Monaſterio ſeptem Martyrum, quod apud Pharin antiquam Urbem ſitum eſt &c.* Subjungit Simeon: [illegible]

Ego autem Simeon ex ſtudio ac diligentia mea adjeci cuncta Scholia, quæ ad marginem Libri appoſita ſunt. Quæ verò in corpore Libri continentur, enumerat Severus ejuſdem Codicis deſcriptor, inquiens: [illegible]

ܘܐܣܛܢܐ ܡܐܡܪ ܡܐܡܪ ܐܠܦܝܢ ܐܠܦܝܢ
ܘܕܝܬܩܐ . ܦܠܚܘܗܝ ܕܝܢ ܡܦܫܩܢܘܬܗ
ܕܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܘܫܡܥܘܢ .

Summa Expoſitionis Veteris Inſtrumenti, Sancti Ephræmi quidem 5600. *Sancti verò Jacobi Edeſſeni in Pentateuchum, in Job, unàcum reliquis Scholiis, quæ in hoc Codice ſparſim habentur*, 2860. *Summa autem Pauli Apoſtoli, Matthæi & Joannis Evangeliſtarum, quæ omnia ferè commentaria ſunt Joannis Chryſoſtomi, licet pauca quædam ad alios etiam pertineant*, 2400. *Summa omnium* 10860. Summa hoc loco ab Amanuenſi deducta, non Verſiculorum Scripturæ eſt, ſed Scholiorum Interpretum.

In ſcriptura hujus Codicis maximè notandæ ſunt quinque Vocalium Syriacarum figuræ ad ſimilitudinem Græcarum efformatæ, quæ Punctorum loco vocibus lectu difficilioribus apponuntur. Harum inventor fuiſſe perhibetur Theophilus Edeſſenus Maronita, qui deceſſit anno Hegiræ 169. ideſt, circa annum Chriſti 791. teſte Gregorio Barhebræo lib. 9. Chronicorum, apud Abr. Ecchellenſem Not. in Catalogum Hebedjeſu p. 180. Nam quum ille Homeri verſus è Græco Syriacos faceret, ambiguas voces Vocalibus Græcis notavit: nimirùm α appoſuit pro A: ε pro E: ο pro O: η pro I: & υ pro V: quod punctandi genus omnes deinde Syri, Neſtorianis exceptis, amplexi ſunt. Antiquiſſimam hujus ſcripturæ formam exhibet Codex noſter frequenter; ſed potiſſimùm in Commentariis Ephræmi in Hoſee fol. 133. 134. ubi quinque Vocalium figuræ apparent; nempè, O in voce ܕܡܘܟܟܐ fol. 133. à tergo lin. 1. V in voce ܒܣܘܟܐ ܐܘ fol. 134. lin. 30. A, & E in voce ܐܘܪܫܠܡ ibid. lin. 32. I demùm in voce ܕܡܫܟܢܝܢ fol. 134. à tergo lin. 27. Atqui noſter Codex, ut ſuprà vidimus, ſcriptus fuit Edeſſæ anno Chriſti 861. nimirùm, anno ab obitu Theophili ſeptuageſimo: Puncta verò iſta ab eodem Codicis Scriptore appoſita ſunt, ut inſpicienti ea liquet.

Expoſitio in Geneſim: ܦܘܫܩܐ ܕܒܪܝܬܐ. Modò ſenſum literalem, modò ſpiritualem ſeù myſticum exhibet; quod de ſequentibus etiam expoſitionibus intelligendum eſt. Ubi notanda annorum ſumma à Moyſe ad Chriſti adventum, quam S. Ephræm in commentar. ad reliquos Prophetas ſemper indicat: 1. In Geneſim.

ܩܕܡ ܕܝܢ ܠܡܐܬܝܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܒܒܣܪ ܫܢܝܢ ܐܠܦ
ܘܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܚܡܫ :

Præceſſit autem adventum Dei in carne annis mille quadringentis & octoginta quinque.

Ad primum Verſiculum Geneſis obſervat S. Doctor, in verſione Syriaca Hebraicum את ab Interprete Syro per particulam ܝܬ *Joth* fuiſſe expreſſum: deinde ſubdit: ܗܘܐ
ܕܪܐܘܠܐ ܩܕܡܝܬܐ ܫܡܝܐ ܠܒܪܝܬܐ
ܐܝܬܝܗ ܘܐܝܬܝܗ ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܠ
ܘܬܘܪܓܡܗ ܠܫܡܝܐ ܘܠܐܪܥܐ . ܠܘ ܕܝܢ ܐܝܬ
ܐܠܐ את ܘܬܘܪܓܡܗ ܠܫܡܝܐ ܘܠܐܪܥܐ :

Hæc vox Præpoſitio, ſeù Articulus Hebraicus eſt; Syriacè autem redditur per literam Lomad, *ſic*: ܠܫܡܝܐ ܘܠܐܪܥܐ Cœlum & terram: *non enim legi debet* ܝܬ Joth, *ſed* את Eth, *ideſt*, ܠܫܡܝܐ ܘܠܐܪܥܐ *Cœlum & terram*. Locus maximè notandus: Ex eo enim invictè probatur, Syros ante S. Ephræmi tempora habuiſſe propriam verſionem ex

ex Hebraico fonte deductam : & quidem accuratiſſimam & exactam: quam Ephræmus in commentariis ſuis ſequitur, & exponit. Liquet prætereà, S. Ephræmum Hebraici ſermonis non fuiſſe prorsùs ignarum, ut etiam infrà demonſtrabitur, ubi de Jona Propheta. Quod autem hìc cavit Sanctus Doctor, Auctores qui Syriacam editionem in Latinum tranſtulere, nequaquam adverterunt, dum Syriacum ܝܬ *Joth* eſſentiam verterunt. Sed de his nobis, Deo juvante, ſuo loco agendum erit.

Quam ſuprà tetigimus à S. Baſilio laudatam expoſitionem verſiculi *Spiritus Domini ferebatur &c.* hanc Ephræm eodem loco ſic promovet & explicat: ܐܡܪ ܓܝܪ ܟܬܒܐ ܕܪܘܚܗ ܕܐܠܗܐ ܡܪܚܦ ܗܘܐ ܥܠ ܐܦܝ ܡܝܐ. ܗ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ ܗܘ ܕܡܢܗ ܢܦܩ ܠܐ ܒܙܒܢ. ܘܫܘܐ ܠܗ ܠܒܪܗ ܝܚܝܕܝܐ ܒܐܘܣܝܐ ܘܒܚܝܠܐ ܡܥܒܕܢܐ ܕܝܠܗ: ܗܘ ܕܒܕܝܠܝܘܬ ܘܦܪܝܫܐܝܬ ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܠܗ ܐܬܩܪܝ ܒܟܬܒܐ ܕܐܠܗܐ ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܘܩܕܝܫܗ ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܗܘܝܘ ܐܡܪ ܕܡܪܚܦ ܗܘܐ ܥܠ ܐܦܝ ܡܝܐ ܕܢܪܒܐ ܒܗܘܢ ܚܝܠܐ ܡܘܠܕܢܐ: ܐܦ ܒܡܝܐ ܐܦ ܒܐܪܥܐ ܐܦ ܒܐܐܪ ܕܢܪܒܘܢ ܘܢܪܚܫܘܢ ܘܢܦܪܚܘܢ ܢܨܒܬܐ ܘܚܝ̈ܘܬܐ ܘܦܪ̈ܚܬܐ ܐܝܟ ܗܘܐ ܕܢܪܚܦ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܘܢܬܚܙܐ ܕܫܘܐ ܒܒܪܝܬܐ ܠܐܒܐ ܘܠܒܪܐ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܐܒܐ ܘܥܒܕ ܒܪܐ: ܘܘܠܐ ܗܘܐ ܕܐܦ ܪܘܚܐ ܢܚܘܐ ܗܘ ܥܒܕܗ ܒܪܚܦܐ ܕܝܠܗ ܪܘܚܐ: ܕܒܝܕ ܗܘܐ ܢܬܓܠܐ ܠܟܠ ܕܒܬܠܝܬܝܘܬܐ ܡܬܓܡܪ ܘܡܫܬܡܠܐ ܟܠ ܡܕܡ. ܒܪܘܚܦܗ ܡܫܚܢܐ ܗܘ ܕܐܪܢܝܘܬܐ ܘܡܪܚܦܐ ܠܗ ܒܥܠܬܐ ܘܒܗ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܘܪܘܚܗ ܡܪܚܦܐ ܠܗ̈ܘܢ ܘܡܪܒܝܐ ܠܗܘܢ ܡܪܕܝܢܘܬܐ: ܘܚܝܠܐ ܘܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܠܒܪ ܒܪܝ ܘܪܘܚܗ ܕܠܐ ܡܢܝܢܐ ܡܪܕܝܢܘܬܐ: *Scriptum eſt*, Spiritus Domini incubabat ſuper aquas : *ideſt*, *Spiritus Sanctus Dei Patris, à quo procedit ſine tempore, eique ac Unigenito ipſius Filio æqualis eſt in ſubſtantia & activa virtute: qui propriè, & diſtinctè, & verè appellatur in Scripturis* Spiritus Dei, & Spiritus Sanctus. *Hic autem incubare dictus eſt ſuper aquas, ut nimirùm virtutem generativam ipſis infunderet. Nec ſolùm aquis, ſed etiam terræ & aëri Spiritum Sanctum incubare oportebat, ut plantas, animalia, & volucres procrearent, progignerent, atque germinarent: atque ita Patri Filioque æqualis in creatione eſſe crederetur. Nam Pater quidem dixit; Filius autem fecit: Spiritum ergo Sanctum decebat, operationem ſuam per incubationem oſtendere, ut ſic planum fieret, omnia per Trinitatem fieri ac perfici. Sicut autem Gallina ovis incubat, infuſoque ab incubatione calore ea calefacit, & virtutem genitivam ipſis impertit; ſic Spiritus Dei per ſuam ſuper aquas incubationem, eiſdem generandi virtutem indidit.* Loquitur S. Doctor de Operibus Dei *ad extra*, quæ licet tribus Perſonis communia ſint, iis tamen ſingulariter tamquam propria, tribui ſolent, ut Patri potentia, Filio ſapientia, & Spiritui Sancto amor.

In celeberrima annorum ſupputatione ab Orbe condito uſque ad Diluvium, Hebraicum fontem ſequitur Ephræmus, & de Græcæ lectionis diverſitate ne verbum quidem facit. Jacobus tamen Edeſſenus in eodem Codice noſtro III. Expoſit. in Geneſ. advertit, Hebraica aliquot exemplaria ſuo ævo extitiſſe, in quibus ſeptuaginta Interpretum lectio confirmabatur: ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܟܬܒܐ ܡܫܡܫܢܐ ܒܬܠܬܬܐ

[illegible]

In quibuſdam, inquit, *ſatis accuratis Hebraicis Hiſtoriis ſcriptum reperimus, Adam genuiſſe Seth, quum eſſet annorum ducentorum & triginta. Verùm Hebræi computum annorum pervertere volentes, ut Chriſtum nondum adveniſſe oſtenderent, centum annos Adamo, antequam gigneret Seth, detraxerunt*. Idem aſſerit de reliquis Patribus: quod tamen eſt contra communem Syrorum ſententiam, quorum Verſio Hebraico Textui adamuſſim conſentit.

De Melchiſedecho duplicem tradit ſententiam: & in noſtro quidem Codice aſſerit, ipſum Chananæum fuiſſe; in Nitrienſi verò Semum Noemi filium. De quatuor autem Regibus, quos Abraham eductis trecentis decem & octo vernaculis debellavit, notandum eſt, S. Ambroſium in libro de Abraham, *quinque Reges* pro quatuor legere. Ambroſio conſonat Auctor Procemii, quod legitur in Officio Feriali Maronitarum ad Veſperas Feriæ VI. [illegible]

Captivos ejus, ideſt, Abrahæ, *de manu quinque Regum reduxiſti*. At ex Scriptura Gen. 14. conſtat, Abraham de quatuor Regibus, non de quinque triumphaſſe.

2. In Exodum. *In Exodum*. [illegible]. De Legali Paſchate, cujùs celebritas in Exodo deſcribitur, hæc notat S. Ephræm, docens realem in Euchariſtia Chriſti Domini præſentiam:

[illegible]

[illegible]

[illegible]: *Præterea quod Dominus Moyſi præcipit & Moyſes populo, ut quartadecima die occidatur Paſcha, ſignificat, necem Emmanuelis in libris Prophetarum & in viſionibus Vatum præfiguratam quidem fuiſſe, impletam verò poſt ſæcula in Cruce. Quod autem in occaſu Solis jugulabatur, ideſt, in fine ma-*

malorum. Item in fine temporum, veluti in Veſpertina hora conſummabitur myſterium Sacrificii agni noſtri, qui eſt Chriſtus. Aſpergent ſanguinem ejus ſuper paraſtadas, *hoc eſt, anima & corpus aſperſione ejus ſanctificantur.* Et ſuper limina: *nimirùm ſenſus, qui eundem percipiunt.* Et ſuper domos: *deſignantur per hæc verba multiplices populorum nationes & familiæ.* Aſſatum igni: *Id connotat irreprehenſibiles & peccati expertes paſſiones.* Azymum *verò ſignificat, nos debere à vetuſtis operibus ad novæ vitæ converſationem tranſire, deinde ad ſacram ſolemnitatem accedere.* Nihil ex eo remaneat: *ideſt, ne, tamquam ſimplex cibus, contemnatur.* Nequis ex eo ſedens comedat: *nam ſi Seraphim cum tremore ei adſtant, quis eum audebit ſedendo manducare?* Alienigena ne comedat ex eo: *nimirùm, qui Baptiſmo caret. Per* advenam *verò, &* mercenarium, *Hæretici deſignantur. Illud demùm,* ne quid ex carne ejus extra domum tuleritis, *ſignificat, non debere ſancti Sacrificii Euchariſtiam extra Eccleſiam fieri.* Eadem ferè docet in Cod. Nitrien.

ܘܕܝܢ ܩܝܡܝܢ ܥܠ ܪ̈ܓܠܝܗܘܢ: ܠܡܠܦܐ
ܕܠܝܬ ܕܡܢ ܫܠܝܛ ܢܣܒܝܘ ܠܦܓܪܐ
ܚܝܐ. ܘܟܠ ܒܪ ܢܘܟܪܝܐ ܠܐ ܢܐܟܘܠ ܡܢܗ
ܠܕܘܝܐ ܘܠܐ ܠܡܥܡܕ: ܠܐ ܐܬܠܐܡ ܦܓܪܐ:

Illud verò, ſtantes ſuper pedes ſuos, *ſignificat,* inquit, *nemini fas eſſe, vivum corpus ſedendo ſumere.* Omnis alienigena non comedet ex eo: *nimirùm, quiſquis Baptiſmi expers eſt, ex Corpore nequaquam manducat.*

3. In Leviticum. *In Leviticum.* ܦܘܫܩܐ ܕܟܗ̈ܢܐ

4. In Numeros. *In Numeros.* ܦܘܫܩܐ ܕܡܢܝܢܐ

5. In Deuteronomium. *In Deuteronomium.* ܦܘܫܩܐ ܕܬܢܝܢ ܢܡܘܣܐ.

Citantur hæc Ephræmi commentaria in Pentateuchum à Gregorio Barhebræo in Horreo myſteriorum paſſim. Hebedjeſu Sobenſis in Catalogo pag. 44. meminit ſolùm Expoſitionis Ephræmi in Geneſim, Exodum, & Leviticum: Fortaſsè hæc dumtaxat extabat in Codice, quem præ manibus habuit. In noſtro Syriaco III. Commentariis Ephræmi in Geneſim adjecta ſunt ſcholia plurima Jacobi Edeſſeni aliorumque: ſingulis tamen nomen Auctoris prænotatur. Poſſevinus in Apparatu mentionem horum Commentariorum facit, eaque Venetiis extare unàcum aliis plurimis ejuſdem Ephræmi lucubrationibus Syriacis & Arabicis teſtatur. De iis verò intelligi debet viſio illa, quam ſuprà retulimus in Vita ejuſdem num. VIII. & IX.

6. In Geneſim & Exodum Syriacè.

Commentaria in Geneſim & Exodum, quæ habentur in Codice Nitrien. VI. incipiunt autem: ܦܘܫܩܐ ܠܡܟܬܒ ܠܣܦܪܐ ܩܕܡܝܐ ܕܒܪܝܬܐ ܠܐ ܨܒܐ ܗܘܝܬ: *Expoſitione in Geneſim primum Pentateuchi librum perſcribenda ſuperſedere decreveram.* Brevia verò ſunt & admodùm conciſa: cujus rei cauſam reddit S. Doctor in Præfatione, inquiens: ܘܠܐ ܢܬܦܢܐ ܢܬܢܐ ܗܘܝܢ ܠܗܠܝܢ ܕܒܡܐܡܪ̈ܐ ܘܒܡܕܪ̈ܫܐ ܦܫܩܢ ܠܗܝܢ: *Ne ea hìc iterùm repeteremus, quæ alibi in Sermonibus, Hymniſque tractavimus:* Ubi per *Sermones* intelligit alia *Commentaria*, quæ in Geneſim & Exodum fuſiùs conſcripſerat: per *Hymnos* verò metricas orationes, ſeù carmina deſignat, in quibus de Paradiſo, de Adam & Heva, de Noe, de Abraham, de Loth, de Iſaac, de Jacob, de Joſeph, deque Moyſe & Aaron tractaverat, ut in Voſſiana editione, & in noſtris Codicibus. Citantur à Gregorio Barhebræo in Horreo myſteriorum in Geneſ. frequenter, ac potiſſimùm in cap. 1. ubi exponit illud *Spiritus Domini ferebatur ſuper aquas*: quem locum Ephræmus in aliis quidem commentariis de Spiritu Sancto interpretatus fuerat; in his

his verò de Vento intelligit. Verba Barhebræi ſunt hæc. ܘܪܘܚܗ ܕܐܠܗܐ ܡܪܚܦܐ ܥܠ ܐܦܝ ܡܝܐ. ܗ̇ ܘܕܒܣܝܠܝܘܣ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܡܦܫܩ ܠܗ ܘܒܫܘܪܝܐ ܐܪܡܝ ܚܝܐ ܒܡܝܐ ܐܝܟܢܐ ܘܒܚܪܬܐ ܒܥܦܪ ܠܡܚܝܘ ܕܟܬܝܒ: ܬܫܕܪ ܐܢܬ ܪܘܚܟ ܘܡܬܒܪܝܢ. ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܕܝܢ ܐܐܪ: ܘܡܘܕܥ ܕܠܐ ܕܒܪܝܬܐ ܗܝ ܡܠܬܐ ܠܐ ܕܩܢܘܡܐ ܐܠܗܝܐ ܡܠܬܐ ܗܘܬܐ ܡܫܪܪ ܕܒܟܠܗܘܢ:

Et Spiritus Dei incubabat ſuper aquas. Baſilius Magnus id de Spiritu Sancto intelligit, qui ab initio vitam aquis infudit, ſicut in fine pulverem vivificaturus eſt, *juxta illud*, emittes Spiritum tuum, & creabuntur. *Sanctus verò Ephræm de Aëre interpretatur; quam ſententiam ex eo confirmat, quòd hìc de creaturis ſermo ſit, non de Perſonis Divinis.* Ex hoc Barhebræi loco oritur difficultas, an Commentaria prolixiora ſuprà commemorata habeant auctorem S. Ephræmum: nam loca, quæ Barhebræus ex Ephræmo in Geneſim & Exodum adducit, non in illis prolixioribus extant, ſed in hac breviori expoſitione. Verùm pro illis duo ſtant: Primum auctoritas S. Baſilii, qui locum ſuprà memoratum ex Ephræmo affert: vero autem propius eſt, Ephræmum non oretenus dumtaxat expoſitionem illam Baſilio dictaſſe, verùm etiam eandem ſcriptis ſuis inſeruiſſe. Alterum auctoritas Codicis noſtri, in quo diſertum Ephræmi nomen apparet; ſcriptus autem eſt anno Chriſti 861, nimirùm trecentis & quinquaginta circiter annis antequam Barhebræus naſceretur. Quod verò Barhebræus ea commentaria non agnoſcit, non inde ſequitur, eadem Ephræmo ſuppoſita fuiſſe, ſed ſolùm probatur, illum Codicem ad manus Barhebræi non perveniſſe: nam idem Barhebræus citat commentaria Ephræmi in Numeros & Deuteronomium; quæ tamen in Catalogo Hebedjeſu non apparent. Adeò parùm accurati fuerunt in recenſendis Scriptorum operibus etiam doctiſſimi Syrorum.

7. *Commentaria Arabica in Geneſim & Exodum*: quæ extant in Cod. noſtro Carſciunico I. Translata ſunt è Syriaco in Arabicum ſermonem ab Auctore incerto, qui tamen Paraphraſten potiùs egit, quàm Interpretem. Adeò multa vel de ſuo addidit, vel ex aliis Patribus mutuata inſeruit. Suppleri tamen ex iis poſſunt commentaria Syriaca in Exodum, è quibus aliquot folia in fine Codicis Nitrienſis VI. exciderunt. Eadem extare dicuntur in Biblioth. Bodlejana Cod. 3820. Sed ad noſtrum Codicem III. redeamus. In Geneſim & Exodum Arabicè.

8. *Expoſitio in Job*, ܦܘܫܩܐ ܕܐܝܘܒ. In Job.

Mentionem ejus non facit Hebedjeſu. Extat tamen in noſtro Codice III. ubi Ephræmus de Jobi ætate, & geſtis ſic præfatur: ܒܬܪܐ ܕܐܝܘܒ ܦܘܫܩܐ ܐܝܟ ܕܝܘܬܗ. ܘܡܠܟܘܬܗ ܘܕܡܪܕܝܬܐ ܐܟܪܝܒ ܘܡܢܝܢܐ ܕܐܝܘܒ ܘܕܘܡܪܗ ܘܠܐ ܢܦܫܬܗ ܘܕܡܟܒ ܘܦܫܩ ܐܝܟ ܕܟܠܗܘܢ ܘܡܫܟܚܢܘܬܗ ܒܬܘܢ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܡܢ ܕܡܢ ܟܕ ܘܢܬܩܛܠ ܡܛܠ. ܒܝܪ ܡܫܟܚܢܘܬܗ ܦܫܩܘ ܡܠܬܐ ܠܡܫܟܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܡܛܠ ܠܘܬܗ ܟܕ ܠܐ ܐܘܠܝ ܡܫܟܚܘ ܘܡܘܬܐ ܕܒܢܘܗܝ ܡܢ. ܡܬܦܪܐ ܐܝܟ ܡܬܟܬܒ ܓܝܪ ܐܝܘܒ ܘܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܥܣܘ ܒܪܗ ܕܐܝܣܚܩ ܒܪ ܐܒܪܗܡ. ܘܗܘܐ ܡܠܟܐ ܒܐܕܘܡ. ܡܬܟܬܒ ܓܝܪ ܐܝܘܒ: ܡܛܠ ܕܐܝܘܒ ܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ ܒܪܬ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܬ ܕܙܘܢܐܠܐ ܘܐܢܬܬܗ ܕܝܢ ܒܪܬ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܬ ܘܕܝܢܐ. ܕܝܢܐ ܕܝܢ ܒܪܬ ܐܝܬܘܗܝ

ܗܘܬ

ܗܘܐ ܕܐܝܘܒ. ܐܝܘܒ ܒܪܙܐ
ܕܐܒܪܗܡ. ܡܬܝܠܐ ܕܝܢ ܕܝܠܗ
ܕܐܝܘܒ ܠܐܘܪܚܐ ܘܡܫܝܚܐ ܐܝܟܢܘ
ܐܢܫܐ ܕܫܩܠ ܡܘܬܐ ܠܒܢܘܗܝ ܘܡܩܒܠܗ
ܠܟܠܗܝܢ ܕܥܒܕܐ ܘܡܪܥܐ ܡܢ ܡܚܒܠܐ
ܠܫܘܪܝܐ. ܡܠܟܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܘܟܘܡܪܐ ܘܢܒܝܐ ܕܥܡܡܐ. ܘܡܠܟܐ ܗܘܐ:
ܡܢ ܗܠܝܢ ܡܠܟܐ ܐܚܪܢܐ ܕܐܝܟܘ
ܕܒܬܪܗ ܡܠܟܘ ܐܝܟ. ܘܟܘܡܪܐ ܗܘܐ ܡܢ
ܗܘ ܕܡܩܪܒ ܗܘܐ ܕܒܚܐ ܚܠܦ ܚܛܗܐ
ܕܒܢܘܗܝ ܡܫܬܘܕܥ ܐܝܬ. ܘܢܒܝܐ
ܗܘܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܟܬܝܒܢ ܠܡܬܚܘܝܘ
ܘܫܢܝܐ. ܐܬܢܒܝ ܕܝܢ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ
ܫܢܝܢ. ܩܕܡ ܕܝܢ ܠܡܐܬܝܬܗ ܕܡܫܝܚܐ
ܐܠܦ ܘܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫ:

Librum Job Moyſes ſcripſit. Videtur autem hic nactus fuiſſe Codicem, in quo, veluti in memoriam patientiæ ejus, notata erant verba Job, & amicorum ejus de ipſius tentatione: quod Job ipſe indicat, dum ait, quis mihi det, ut ſcribantur ſermones mei. *Hiſtoriam tamen ejus obſcurè tradit Moyſes, quum nomen genuſque ejus nuſquam expreſſerit: idque duas ob cauſas &c. Vocatur autem Jobab filius Zarah, ex genere Eſau, quintus ab Abraham: quod ſic oſtenditur. Jobab filius Zarah, quia Zarah pater Jobi, filius fuit Raguelis, Raguel filius Eſau, Eſau filius Iſaac, Iſaac filius Abraham. Urbs verò Jobi fuit Mathnin, ubi Moyſes occidit Og, deditque eam mediæ Tribui Manaſſe ad Orientem Jordanis. Rex autem erat, & Sacerdos, & Propheta gentium. Rex quidem, ut ex Og, aliiſque ſucceſſoribus ejus liquet. Sacerdos autem, ut ex eo conſtat, quod ſacrificia pro filiorum ſuorum delictis offerebat. Propheta verò, ut ex ſcriptis ejuſdem oſtenſuri ſumus. Prophetavit annos centum & quadraginta. Præceſſit adventum Chriſti annos 1725.*

Matthana dicitur Num. 21, 18.

Geneſ. 36. 33. mortuus eſt autem Bela, & regnavit pro eo Jobab filius Zaræ de Boſra.

Hactenus Ephræm. Citat hæc Commentaria Junius in Catena Patrum.

9. In Joſue. *In Joſue.* ܦܘܫܩܐ ܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ: Laudatur ab Hebedjeſu in Catalogo pag. 44.

10. In Judices. *In Judices.* ܦܘܫܩܐ ܕܫܦܛܐ ܐܘܟܝܬ ܕܝ̈ܢܐ: de quo Hebed. loco cit.

11. In Samuelem. *In Samuelem,* hoc eſt, in Librum I. & II. Regum. ܦܘܫܩܐ ܕܫܡܘܐܝܠ: Hebedjeſu loco cit.

12. In Libros Regum. *In Libros Regum,* ideſt, in III. & IV. ܦܘܫܩܐ ܕܣܦܪܐ ܕܡܠܟܐ; Hebed. ibidem.

13. In Hoſee. *In XII. Prophetas minores:* & primùm *in Hoſee.* ܦܘܫܩܐ ܕܬܪܥܣܪ ܢܒܝܐ. ܘܩܕܡܝܬ ܦܘܫܩܐ ܕܗܘܫܥ ܢܒܝܐ: Hebed. loco cit.

14. In Amos. *In Amos.* ܦܘܫܩܐ ܕܥܡܘܣ. Hic à nonnullis pater Iſaiæ perperàm dicitur, quum nomen Amos noſtri per *Ain*, & *Semcat* ſcribatur; illius verò per *Aleph*, & *Sade*. Prætereà ille ex regia ſtirpe fuit; noſter verò *Paſtor*.

15. In Michæam. *In Michæam.* ܦܘܫܩܐ ܕܡܝܟܐ:

16. In Joël. *In Joël.* ܦܘܫܩܐ ܕܝܘܐܝܠ:

17. In Abdiam. *In Abdiam.* ܦܘܫܩܐ ܕܥܘܒܕܝܐ, de quo hæc Ephræm: ܠܥܘܒܕܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܫܟܝܡ
ܡܢ ܒܝܬ ܚܘܪܐ ܕܒܝܬ ܐܦܪܝܡ. ܗܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܠܡܕܒܪܐ ܕܐܚܐܒ. ܗܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܚܠܐ ܘܡܚܣܢ ܕܐܠܗܐ
ܗܘ ܕܟܣܐ ܠܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ ܘܣܝܒܪ ܐܢܘܢ
ܐܝܟ: ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܫܒܩ
ܬܫܡܫܬܐ ܘܡܠܟܐ ܘܐܬܢܒܝ ܘܡܢܒܐ
ܘܐܬܒܪ ܟܕ ܐܚܘܗܝ. ܘܐܬܩܛܠ ܘܗܘܐ
ܒܩܒܪܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܒܗܘ
ܐܠܗܐ ܕܢܒܝܐ ܘܐܡܪ. ܒܗ ܕܐܬ
ܬܘܒ

[Syriac text]

Abdias erat ex terra Sichem de agro Ephræm, diſcipulus Eliæ Prophetæ. Hic erat tertius ex illis quinquagenariis, cui parcens Elias, ad Achabum deſcendit. Poſthæc Regis famulatum abdicans, prophetavit, & mortuus ſepultuſque eſt cum patre ſuo. Uxor hujus Abdiæ fuit illa, quæ Eliſæum Prophetam adiit, rogavitque pro duobus filiis ſuis, à quibus debita patris exigebantur, ut ſolverent, aut ſervirent: cui Eliſæus ex aqua Oleum fecit. Eadem ferè apud Epiphanium.

18. In Jonam. *In Jonam.* ܦܘܫܩܐ ܕܝܘܢܢ. *Hic,* inquit S. Doctor, *ex oppido Naharin oriundus fuit: quumque ex urbe Ninive reverſus fuiſſet, Tyrum unàcum matre ſeceſſit. Hoc pacto, ajebat, haudquaquam obnoxius ero irriſioni hominum, qui mendax de Ninivis excidio vaticinium mihi objectant.* Hæc ſimiliter apud Epiphanium. Quod autem de Ninive Jonas ſcripſit, [Syriac text] *Ninive erat Civitas magna, itinere trium dierum,* ſic exponit Ephræm: [Syriac text]

Non ideò, quia longa eſſet itinere trium dierum, ſed quia ſpatio trium dierum Jonæ prædicatio totam Civitatem pervaſit: nimirùm prima die ad aures populi pervenit: ſecunda ad magnates: tertia verò die ad Regem cunctoſque ejus ſervos. Idem ex Ephræmo ſcribit Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum. Pergit Ephræmus exponere illud, *adhuc quadraginta dies & Ninive ſubvertetur,* ubi de Hebraico Textu, & Græca ſeptuaginta Interpretum Verſione hæc habet: [Syriac text]

[Syriac text]

ܘܐܟܢ ܕܒܬܘܪܓܡܗ ܕܝܘܢ ܟܬܝܒܐ
ܡܫܡܥ ܠܢ : ܘܦܬܘܪܓܡܢܐ ܐܘܣܦ
ܡܬܚܫܒܬܐ ܐܚܪܬܐ ܕܐܬܝܬ ܠܗܘܢ
ܠܡܕܝܢܬܐ . ܘܗܟܢܐ ܬܪܓܡܘܗܝ
ܡܬܗܠܟ ܗܘ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܡܕܝܢܬܐ
ܕܐܘܪܚܐ ܗܘܐ ܕܬܠܬܐ ܕܝܘܡܬܐ
ܘܡܟܪܙܢܘܬܐ ܘܦܫܐ .

Ideſt, & cœpit Jonas introire in Niniven itinere trium dierum, & prædicavit & dixit: adhuc quadraginta dies, & Ninive ſubvertetur. *In Græco legitur*, adhuc tres dies & Ninive ſubvertetur: *utrumque autem verum eſt. Nam in Hebraicis exemplaribus ſcriptum eſt ſic*: cœpit Jonas introire in civitatem Niniven diebus quadraginta: *ſciendum autem, fieri non poſſe, ut urbs ipſa eſſet itinere quadraginta dierum, neque ut Jonas ibidem manſerit quadraginta dies, donec videret, quid accideret civitati: Si enim id verum eſſet, ubinam loci domicilium habuiſſet Jonas? Præterea quum Solis æſtus caput Jonæ percuteret, ſcriptum eſt, cucurbitam ſuper caput ejus, ut umbraculum ipſi faceret, aſcendiſſe. Si igitur hæc cucurbita per quadraginta dies, ut Solis æſtum à Jona arceret, manſiſſet, cur de eadem in Textu legitur, quod* una nocte nata eſt, & una aruit? *Rectè igitur ſeptuaginta Interpretes verterunt*, adhuc tres dies & Ninive ſubvertetur: *qui inde quadraginta dies ſupputant, ex quo Jonas è ventre piſcis emiſſus, Niniven versùs iter arripuit: illud verò*, adhuc tres dies, & Ninive ſubvertetur, *de prædicatione ejus in eadem urbe exponunt, quo præfinitum Ninivitis pœnitentiæ tempus declarant. Atque ita utrumque verum eſt: & quadraginta dies fuiſſe itineris: & tres dies prædicationis, atque patientiæ.* Ex hoc loco diſcimus, Ephræmum Græci ſermonis haud ignarum fuiſſe: nam Verſionis ſeptuaginta Interpretum meminit: vel ſaltem editionem illam in Syriacum verſam legiſſe. Quod autem de Hebraico Textu notat, ſuſpicor, vel Ephræmum Hebraico exemplari parùm accurato uſum fuiſſe; vel librarii incuriâ factum, ut τὸ *quadraginta dies* cum introitu Jonæ in civitatem Niniven conjungeretur: nam in Textu legitur ſic: *& cœpit Jonas introire in civitatem itinere diei unius, & clamavit, & dixit: adhuc quadraginta dies & Ninive ſubvertetur.* Vide Riberam in hunc locum, qui cenſet hanc difficultatem eſſe penè inſolubilem. Auguſtinus lib. 18. de Civit. Dei, Hebraicam lectionem eſſe tenendam exiſtimat.

In Nahum. ܦܘܫܩܐ ܕܢܚܘܡ . 19. In Nahum.

In Habacuc. ܦܘܫܩܐ ܕܚܒܩܘܩ . 20. In Habacuc.

In Sophoniam. ܦܘܫܩܐ ܕܨܦܢܝܐ . 21. In Sophoniam.

In Haggæum. ܦܘܫܩܐ ܕܚܓܝ . 22. In Haggæum.

In Zachariam. ܦܘܫܩܐ ܕܙܟܪܝܐ . 23. In Zachariam.

In Malachiam. ܦܘܫܩܐ ܕܡܠܐܟܝ . 24. In Malachiam.

In IV. Prophetas majores: & primùm *in Ezechielem*. ܦܘܫܩܐ ܕܚܙܩܝܐܝܠ . Hebed. pag. 44. 25. In Ezechielem.

In Hieremiam. ܦܘܫܩܐ ܕܐܪܡܝܐ . 26. In Hieremiam.

De Hieremia hæc Ephræmus. ܐܪܡܝܐ
ܕܟܕ ܐܬܟܘܢ ܗܘܐ ܩܕܡ ܟܪܣܐ .
ܘܒܦܪܨܘܦܗܘܢ ܕܡܪܘܬܗ ܐܬܩܕܫ ܒܚܙܘܐ
ܩܕܡ ܟܠܐ ܘܒܬܗ . ܐܬܩܢܝ ܕܝܢ
ܚܘܒܐ ܕܟܠܗ ܦܪܕܝܣ ܡܠܐ ܕܡܪܘܡܐ
ܡܚܝܘܗܝ ܕܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܥܘܕܪܢܐ
ܠܐܝܬܝܗܘܢ . ܘܐܦ ܒܝܘܡܝܗܘܢ ܩܕܡ
ܠܫܒܝܗܘܢ ܡܠܟܐ ܠܐܠܟܫܢܕܪܐ
ܐܬܐܘܟܠܗ ܗܘܐ ܘܟܠ ܡܦܩܢܐ
ܘܒܡܫܒܚܬܐ ܐܬܬܫܒܚ . ܐܬܚܙܝ
ܕܝܢ ܐܘܪܚܐ ܘܣܓܝܐ ܫܒܝܐ . ܦܪܝܩ
ܠܒܝܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܠܒܫܪ
ܫܘܒܩܢܐ ܘܫܡܥ ܗܢܘܢ :

Hic-

Hieremias Propheta ex Anathoth, in Pharo Ægypti lapidibus obrutus à populo, ſepultus fuit in ſepulcro Pharaonis, eò quod Ægyptii in ſummo eum honore haberent propter accepta ab eo beneficia: (nimirùm quia eos à crocodilis liberaverat, ut exponit hunc Ephræmi locum Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum.) *Oſſa ejus ab Alexandro Rege Alexandriam translata, & ingenti cum pompa ibidem condita fuerunt. Prophetavit annis* 41. *Anteceſſit verò adventum Chriſti annis* 560. Hæc ferè apud Epiphanium.

27. In Threnos Hieremiæ. *In Threnos Hieremiæ*. ܦܘܫܩܐ ܕܐܘܠܝܬܐ ܕܐܪܡܝܐ.

28. In Danielem. *In Danielem*. ܦܘܫܩܐ ܕܕܢܝܐܝܠ.

Quæ D. Hieronymus ex Theodotione tranſtulit Danielis Capita, nimirùm Canticum trium Puerorum cap. 3. à verſ. 24. ad verſ. 91. Hiſtoriam Suſannæ cap. 13. Bel idoli, & Draconis, atque Danielis in lacum leonum miſſi cap. 14. ea S. Ephræm Hebraicum Textum ſequutus, in hiſce Commentariis tacitus præteriit. Hæc enim in Vulgata Syrorum Verſione haud extabant; licet poſteà ex Græcis exemplaribus in ſermonem Syriacum à recentioribus Interpretibus converſa fuerint. Ex Canone tamen Scripturæ Sacræ nequaquam rejiciuntur à Syris, ut ex Catalogo Hebedjeſu pag. 16. & ex Barhebræo in Danielem colligitur. Jacobus etiam Edeſſenus, qui ſeptimo ſæculo vivebat, eadem Scholiis illuſtravit, ut infrà ſuo loco oſtendemus. In Danielis commentario notanda ſunt quædam præter receptam Interpretum expoſitionem, quæ tamen idcircò contemnenda non ſunt. Primùm, quod ſcribit S. Doctor in cap. 2.

ܨܠܡܐ ܚܕ ܪܒܐ ܘܪܡ ܛܒ. ܪܫܗ ܕܕܗܒܐ ܛܒܐ. ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܟܠܕܝܐ: ܐܝܟ ܗܝ ܕܒܒܠ ܟܣܐ ܕܕܗܒܐ ܒܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܚܕܝܗ ܘܕܪܥܘܗܝ ܕܣܐܡܐ. [illegible]

[illegible]

Ideſt, Statua una grandis valde. Caput ejus ex auro optimo: *Hoc eſt, Regnum Babyloniorum* (ſeu Chaldæorum), *juxta illud*, Babylon calix aureus in manu Domini. Pectus ejus, & brachia ex argento: *nimirùm Re-*

Regnum Medorum. Venter & femora ex ære: *Regnum ſcilicet Perſarum*. Tibiæ autem ferreæ: *ideſt, Regnum Alexandri*. Pedum quædam pars ferrea, quædam autem fictilis: *nimirùm, decem Reges, qui poſt Alexandrum regnarunt, quorum aliqui fortes fuerunt ac potentes inſtar ferri: alii verò viles & imbelles. Item affinitate quidem conjuncti erunt, ſed nullum inter eos dilectionis, aut concordiæ vinculum erit: atque idcircò de ipſis dicit Daniel*, commiſcebuntur quidem humano ſanguine, ſed non adhærebunt ſibi, ſicuti ferrum miſceri non poteſt teſtæ. Et ſuſcitabit Deus cœli Regnum quod in æternum non diſſipabitur. *Hujuſmodi Regnum non de populo Judaico intelligendum eſt, quamvis illud Machabæi, qui regnum Græcorum domuere, præfigurarunt, ſed in Domino noſtro verè impletum eſt. Lapis, qui ſine manibus abſciſſus eſt, ſignificat Dominum noſtrum, qui humili habitu, tamquam lapis è monte, natus eſt, nimirùm ex ſtirpe Abraham. Mons etiam Sacra Virgo appellatur, ex qua abſciſſus eſt abſque manibus; ideſt, ex ea factus ſine carnali commercio*. Et implevit univerſam terram. *Hoc de Evangelica prædicatione dixit, quæ univerſum terrarum orbem pervaſit.*

Inflictam Nabuchodonoſori pœnam, quæ cap. 4. deſcribitur, de amentia ejuſdem Regis exponit Ephræmus in hæc verba: ܘܟܕ ܡܠܬܐ ܒܦܘܡܗ ܩܠܐ ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ . ܘܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܐܬܛܪܕ ܗܘܐ . ܗ ܠܡܐܡܪ ܕܡܢ ܘܡܕܐܬܬ ܐܠܗܝܐ ܩܠܐ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܡܫܬܠܐ ܗܘܢܗ ܘܒܫܘܠܡܗ ܐܬܛܪܕ ܗܘܐ ܘܢܦܩ ܦܠܚ̈ܝܗ ܡܠܟܘܬܗ ܠܡܕܒܪܐ ܐܝܟ ܬܘܪܐ ܥܠܠ ܗܘܐ ܘܡܠܒܪܗ ܕܓܒܐ ܐܝܟ ܢܫܪܐ ܗ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܠܡܟܣܝܘܬܐ. ܘܛܦܪ̈ܘܗܝ ܐܝܟ ܕܨܦܪܐ ܗ ܠܡܥܩܪܘ ܥܩܪ̈ܐ ܘܠܡܐܟܠܘ. ܠܫܡܝܐ ܬܠܬ. ܗ ܠܫܡܝܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܗ ܗܘ ܡܢ ܕܐܝܬܝ ܥܠܝ ܗܢܐ ܡܕܥܢܐ ܬܒ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬܝ. ܘܡܕܒܪ̈ܢܝ ܒܥܘ ܒܥܘܢܝ . ܗ ܡܕܒܪܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܠܝ ܒܥܘܢܝ. ܘܫܠܝ̈ܛܢܐ ܕܚܝܠܘܬܝ ܘܠܐ ܒܥܘܢܝ ܠܗ. ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܕܡܕܒܪܝ ܦܢܐ ܠܘܬܝ ܒܡܕܒܪܐ: ܢܦܩܘ ܐܦ ܪ̈ܘܪܒܢܝ ܘܪ̈ܒܝ ܚܝ̈ܠܘܬܝ ܕܢܒܥܘܢܢܝ ܘܢܗܘܘܢ ܒܛܘܪ̈ܐ ܘܐܫܟܚܘܢܝ ܘܐܥܠܘܢܝ ܠܡܕܝܢܬܐ ܒܙܘܗܪܐ ܘܠܡܠܟܘܬܝ ܐܦܢܝܢܝ.

Quumque ſermo adhuc eſſet in ore ejus: vox de cœlo ruit &c. & ex hominibus abjectus *eſt. Nimirùm, ſtatim ac Divina illa vox facta eſt, Nabuchodonoſor in amentiam furiaſque actus, ab humano expulſus fuit conſortio, & pro dapibus regiis, herbam ut bos comedit*. Et capilli ejus inſtar aquilæ creverunt: *ut ſcilicet ipſum tegerent*. Et ungues ejus quaſi avium: *nempè, ut radices velleret, comederetque*. Oculos meos ad cœlum levavi: *ideſt, ad cœlum, in quo ille habitat, qui hanc mihi pœnam inflixit*. Et mea mens ad me rediit: *nimirùm redditus mihi eſt humanus ſenſus*. Et optimates mei requiſierunt me, & ſolium meum recepi. *Eâdem nempe hora, qua mens mea in deſerto ad me rediit, optimates & militiæ meæ præfecti me quæſitum exierunt, monteſque circumvagantes, repertum in regiam cum triumpho revexere, regnoque meo me reſtituerunt.*

Quod ſuprà cap. 2. per ſtatuæ ſpeciem Nabuchodonoſori oblatam quatuor Regna expoſuit S. Doctor, illud de quatuor beſtiis repetit, quas vidit Daniel cap. 7. & quidem per primam beſtiam, ſeù Leonem, vel ut in Vulgata, Leænam, intelligit Regnum Babylonis, ſeù Chaldæorum. Per ſecundam, hoc eſt Urſum, Regnum Medorum: Per tertiam, ideſt Tigrim, vel ut in Vulgata Pardum, Regnum Perſarum: Per quartam denique Regnum Alexandri, quem

quem decem Reges ſubſequentur, per decem cornua præfigurati. Et *alius poſt eos conſurget*, nimirùm, Antiochus Judæorum perſecutor. Illud verò, *donec venit Antiquus dierum*, de primo Chriſti adventu, regnoque ejus, exponit, quod ab extincto Græcorum imperio, Cleopatrâ mortuâ, illo ipſo ſæculo inchoatum eſt. Allegoricè verò de ſecundo Chriſti adventu, deque extremo Judicio intelligit.

De Ariete, & Hirco Daniel. cap. 8.

[illegible]

[illegible]

Ideſt, *Aries, quem vidiſti habere cornua, Darius eſt Medorum atque Perſarum Rex. Duo autem cornua, duo regna ſunt, Medorum ſcilicet & Perſarum. Hircus verò Caprarum, qui cornu magnum inter oculos habebat, Alexander eſt: & cornu grande, quod erat inter oculos ejus, ampliſſimam regni ipſius poteſtatem ſignificat. Quod autem fracto illo, ſurrexerunt quatuor cornua ſub eo: nimirùm, fractum eſt regnum Alexandri per ipſius obitum, illudque inter amicos ejus diſtributum, Seleucum, inquam, Philippum, Demetrium, & Ptolemæum. Et in fine regni eorum, quum conſummatæ fuerint iniquitates populi tui. Illud* in fine regni eorum, *non ad eos generatim refertur, ſed ad poſteros Seleuci Nicatoris*. Conſurget Rex dura facie; *ideſt, impudens Antiochus*: & intelligens ænigma, *ideſt, callidus & aſtu-*

aſtutus. Et magna fortitudo ejus, ſed non in viribus ſuis: *oſtendit hic Antiochum non viribus ſuis ad eam gloriam provectum fuiſſe, aut ex merito exaltatum, verùm quia peccata populi creverunt, ideò permiſiſſe Deum, ut in eos prævaleret, quò illos per ipſum corriperet*. Et mirabilia vaſtabit (*in Vulgata*, ſuprà quam credi poteſt, univerſa vaſtabit), & proſperabitur: *ideſt, mirabilia domus (ſcù Templi.)* Et interficiet robuſtos: *nimirùm, robuſtos & Sanctos populi, quos crudeliter interfecit projecitque circa Hieruſalem, uti Daniel in ſpiritu prædixit*. Et in poteſtate ejus dirigetur dolus in manu ejus: *quia ſcilicet, urbem dolo ingreſſus, pulchritudinem Templi muroſque civitatis vaſtavit dejecitque*. Et occulta fraude ſua occidet plurimos: *ideſt, quadraginta hominum millia, quos interfecit, & quadraginta millia, quos captivos duxit*. Et contra Deum principem principum conſurget; *nimirùm, vel blaſphemando in Deum, vel contemnendo Templum Dei, & ſacra ejuſdem vaſa contaminando*. Et apprehenſione manus conteretur (*In Vulg.* ſine manu conteretur): *ideſt, aut illicò interibit, aut profligato Lyſia* (1. Machabæor. 4. & 6.) *vel angore oppreſſus*.

Duo prætereà in hoc capite notat Ephræm, quæ obſervatu digna ſunt. Primum de voce Ulai, quæ legitur verſ. 2. & 16. ܚܙܝܬ ܒܚܠܡܐ
ܘܩܐܡ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܒܘܠ ܐܘܠܝ. ܗܘ
ܩܕܡ ܬܪܥܐ ܕܡ̈ܝܐ.
ܐܘ ܐܝܟ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܣܛܘܢܐ:
Vidi autem in ſomnis, inquit, *me conſiſtere ante* Abul Ulai: *ideſt, ante portam aquarum: vel, ut alii exponunt, ante columnam. Abul* enim apud Syros portam, veſtibulum, porticum, & columnam ſignificat: Ulai verò fluvius eſt Suſianæ regionis, ad cujus ripam Daniel viſionem ſuprà memoratam accepit. Alterum de Angelis Cuſtodibus inſigne teſtimonium: ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܢܛܘܪܐ ܕܓܒܪܐ

ܩܐܡ ܠܘܩܒܠܝ ܐܝܟ ܚܙܘܐ ܕܓܒܪܐ. ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܕܓܒܪܐ ܒܝܬ ܐܘܠܝ ܕܐܡܪ. ܓܒܪܐܝܠ ܐܣܒܪ
ܠܗܢܐ ܚܙܘܐ ܗܢܐ. ܡܠܐܟܐ ܗܘ ܕܢܛܪ
ܗܘܐ ܠܗ ܠܢܒܝܐ ܘܐܡܝܢ ܗܘܐ ܠܘܬܗ:
ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܘܬ ܓܒܪܐܝܠ ܗܘ ܕܐܡܝܢ
ܗܘܐ ܒܚܙܘ̈ܢܐ ܫܝܢܝ̈ܐ ܠܘܬ ܕܢܝܐܝܠ ܘܩܕܝܫܐ
ܘܩܕܝܫ̈ܐ ܕܡܫܬܡܫܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܢܐ ܕܢܝܐܝܠ ܚܙܘܐ ܗܢܐ:

Et ecce ſtetit in conſpectu meo, inquit, *quaſi ſpecies viri: & audivi vocem viri inter Ulai dicentis: Gabriel, fac intelligere iſtum viſionem hanc. Angelus, qui Prophetæ Cuſtos erat, eique aſſiduè adhærebat, loquitur ad Gabrielem, qui Danieli cæteriſque Sanctis in pacificis viſionibus aſſiſtit, dicens: fac intelligere Danielem hunc viſionem iſtam*.

De Hebdomadis ſeptuaginta, quibus Judaicam perfidiam cap. 9. Daniel jugulat, jejunè admodùm agit Sanctus Doctor, cui ſatis viſum fuit oſtendere, eas in Chriſti paſſione & Hieroſolymæ excidio impletas fuiſſe. Undenam verò inchoandæ, & ubi terminandæ, haud definit. Illud ſolùm indicat, finem earum in Baptiſmo Chriſti collocandum: Sic enim ſcribit: ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܒܫܘܪܝܗܘܢ
ܕܫܒ̈ܥܝܢ ܫܒ̈ܘܥܝܢ ܒܢܝܢܗ ܕܡܕܝܢܬܐ;
ܗܟܢܐ ܐܬܐ ܡܫܝܚܐ ܒܫܘܠܡܗܘܢ:
Sicuti initio ſeptuaginta hebdomadarum ædificabitur civitas, ſic in fine earundem adveniet Chriſtus, & paulò antè: ܠܫܘܠܡ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܫܒ̈ܥܝܢ
ܫܒ̈ܘܥܝܢ ܢܬܚܬܡ ܚܙܘܐ ܒܡܫܝܚܐ
ܘܠܟܠܗܘܢ ܚܙܘ̈ܢܝܗܘܢ ܘܢܒܝ̈ܘܬܗܘܢ ܒܟܠܐ
ܒܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܘܒܬܪ ܗܕܐ ܐܬܩܛܠ
ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܘ ܬܐܬܐ ܡܫܝܚܐ ܡܕܒܪܢܐ
ܘܡܚܪܒܐ ܘܡܢ ܩܕܡ ܠܟܠܗ ܐܡܪ
ܒܫܘܠܡܐ. : *In fine harum ſeptuaginta heb-*

hebdomadarum conſummabuntur debita populorum, & finem accipient eorum peccata, atque dimittetur iniquitas in Baptiſmo Joannis, & adveniet juſtitia ſempiterna, ideſt, adveniet Chriſtus juſtificans peccatores, de quo Prophetæ à diebus ſæculi vaticinati ſunt. Per ſingulas Hebdomadas annos ſeptem deſignari, communis fuit Syrorum ſententia. De initio verò earum, duplicem invenio opinionem: Prima eſt Jacobi Edeſſeni, qui ſeptuaginta Hebdomadas ab eo cenſet inchoandas anno, in quem ſeptuaginta captivitatis Babylonicæ anni, per Hieremiam prænunciati, deſierunt: nimirùm, anno Darii Hyſtaſpis ſecundo, ut oſtendit in Scholiis ad hunc locum Danielis, ſcribens:

[illegible]

Septuaginta igitur captivitatis anni numerantur hunc in modum. Nabuchodonoſor an. 23. *Evilmerodach an.* 2. *Balthaſar an.* 4. *Darius Medus an.* 14. *Cyrus in Babylone an.* 14. *Cambyſes ann.* 8. *Darius ann.* 36. *Secundo hujus anno completi ſunt anni Captivitatis, & captivi ex Babylone in patriam remearunt.* Et epiſt. ad Joannem Stylitam: [illegible]

[illegible]

Ideſt, *& poſt iſtas ſexaginta duas Hebdomadas delebitur Unctio, & Judicium non erit in ea. Hæc verba ſignificant, Chriſtum præfinito tempore adveniſſe. Nec fallaces fuere Gabrielis ſermones: nam ſeptuaginta Hebdomadæ annorum, quas definitas (ſeu abbreviatas) dixit ſuper Hieruſalem, ut maneat, poſtquam iterùm ædificata fuerit poſt reditum ex captivitate, deinde ceſſabit Unctio, per quam judicium & poteſtas deſignantur; hæ, inquam, ſeptuaginta Hebdomadæ conficiunt annos quadringentos & nonaginta. Si igitur numerabis ab anno ſecundo Darii quarti Perſarum Regis, quo ſeptuaginta anni ſecundùm prophetiam Hieremiæ completi ſunt, &*

quo

quo Daniel oravit, miſſuſque ad eum fuit Gabriel, ut ipſum de reditu ex captivitate, deque cæteris quæ ſubſequutura erant, edoceret; ſi, inquam ab hoc anno, quo Viſio contigit, numerabis ſubſequentes annos quadringentos & nonaginta, certò deprehendes, hoc verbum eo impletum fuiſſe anno, quo Herodes Aſcalonita Judæis imperavit: tunc enim defecit ex Judæis Dux, & Princeps, & Judex Unctus, natuſque eſt Chriſtus anno 33. (Herodis,) *qui fuit annus Græcorum, hoc eſt, Edeſſenorum trecenteſimus nonus.* Altera eſt Gregorii Barhebræi ſententia, qui initium Hebdomadarum à vigeſimo Artaxerſis, ſeù Aſſueri Longimani anno ducit; finem verò in quartum Caji Caligulæ annum conjicit: [illegible]

Hæ autem Hebdomadæ, inquit, *ab initio anni vigeſimi Artaxerſis Longimani numerandæ ſunt, (quum Eſdram Scribam, & Nehemiam pincernam miſit, qui Templum & Urbem ædificarunt,) uſque ad finem anni quarti Caji, qui Idolum in Templo ſtatuit, de quo Dominus noſter dixit,* quum videritis abominabile ſignum deſolationis prædictum à Daniele: *non autem ab initio regni Cyri, quum myriadas quinque ex captivitate reduxit, juſſitque eos Templum ædificare: alioquin centum & treſdecim haberentur anni ſuprà Hebdomadas ſeptuaginta.*

Quod in Vulgata Latina Verſione cap. 11. verſ. 30. de Trieribus & Romanis legitur, *& venient ſuper eum Trieres & Romani, & percutietur*, illud de Græcis intelligitur in Syriaca Verſione, & exponitur à S. Doctore ſic: [illegible] *& venient contra eum exercitus Cetheorum* (hoc eſt, Græcorum) *& conterent eum. Nimirùm, venient contra Tryphonem duodecim myriades Cetheorum, quos Antiochus educet, & conterent eum.*

De Angelo verò regni Perſarum, qui Gabrieli & Michaeli reſtitit die uno & viginti, hæc notat. [illegible]

[illegible]

[illegible]

A confuſione Turris ſingulis gentibus Angelus præfectus eſt. Hebraici autem populi cura Angelo Michaeli demandata fuit. Quum ergò Babylonem ille populus in captivitatem abductus fuiſſet, & ſeptuaginta annos juxta definitam ſententiam ſerviiſſet, tùm demùm Daniel deprecatus eſt, & populi reſtitutionem popoſcit. Ante illud verò tempus Propheta populi reditum poſtulare auſus non eſt. Populi autem è Chaldæa diſceſſionem remorabatur adversùs Gabrielem & Michaelem Princeps, Angelus, ſcilicet, Perſarum: primùm quidem, quia angebatur animo, intuens ſuæ præfecturæ ſubjectam Perſarum gentem à vera religione aberrantem; recreabatur autem aſpectu Iſraelitici populi divinæ legi obtemperantis, & Prophetarum, atque Juſtorum inter ipſos degentium. Alterum, quod ſperabat, ſi Judæi in Chaldæa moram protraherent, fore ut Perſicam gentem ſuo exemplo ad virtutem provocarent, eamque ad veri Dei cultum allicerent: ſicut & Daniel, & Pueri ſocii ejus dudum Chaldæos adduxerant, ut alta voce proteſtarentur, nullum eſſe Deum conferendum cum Deo Sidrach, Miſach, & Habdenago, quando nimirù[illegible] fornacis, & leonum in lacu miracu[illegible] viderunt. Quod autem S. Ephræm affirmat, à confuſione Babylon[illegible] ſingulis Nationibus Angelum fui[illegible] præfectum, ſupponit ante illud tempus, unum fuiſſe populum in toto orbe, adeòque unum Angelum præ[illegible] fidem habuiſſe; quod ſcripturæ valdè conſonum eſt.

29. *In Iſaiam.* [illegible] In Iſaiam.

Hunc ſcribit Ephræmus [illegible] *Hymno adversùs curioſos ſcrutatores*, prophetaſſe annis 98. quod ſic oſtendit: [illegible]

Hoſee, & Iſaias populum illum redarguerunt: Sub Ozia quidem annis 52. Sub Joram annis 16. Sub Achaz annis 16. Sub Ezechia annis 29. At Hoſee utramque Synagogam coarguit, præceſſitque Iſaiam annis 15. De Merodach Baladan Babylonis Rege, qui literas & munera ad Ezechiam miſit Iſ. cap. 39. hæc notat Sanctus Doctor: [illegible]

[illegible]

ܐܘ ܡܛܠ ܫܡܫܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢܐ ܗܘܦܟ
ܒܥܐ ܗܘܐ ܕܢܐܠܦ . ܡܛܠ ܕܠܫܡܫܐ
ܣܓܕ ܗܘܐ . ܘܟܕ ܣܓܕ ܒܩܕܡܝܬܐ ܘܒܫܬ
ܫܥܝܢ ܘܒܬܫܥ : ܟܕ ܡܣܟܐ ܗܘܐ
ܕܢܫܠܡܘܗܝ ܠܪܡܫܐ : ܚܙܐ ܕܫܪܐ ܗܘܐ
ܫܡܫܐ ܒܡܨܥܬ ܫܡܝܐ ܒܛܗܪܝܢ
ܘܫܐܠ . ܒܥܐ ܗܘܐ ܥܠܬܐ ܕܫܘܢܝܐ ܗܢ
ܒܥܠܬܐ . ܘܟܕ ܫܡܥ ܡܢ ܐܢܫܝܢ ܕܡܛܠ
ܚܒܠܐ ܘܚܠܡܐ : ܘܢܫܬܪܪ ܠܐ ܐܠܗܝܢ
ܘܐܡܪ ܠܗ ܢܒܝܐ ܐܫܥܝܐ ܗܘܐ ܕܚܙܩܝܗ
ܐܬܐ ܗܘܐ ܕܫܡܫܐ : ܫܕܪ ܗܘ ܒܟܝܢ
ܡܘܗܒܬܐ ܘܐܓܪܬܐ ܒܫܠܡܐ ܠܘܬܗ
ܘܐܠܦܗ ܗܘܐ ܫܘܠܛܢܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܐܠܗܘ
ܠܠܒܗ ܘܫܡܫܐ . ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܪܘܕܟ
ܒܠܐܕܢ ܒܪ ܒܠܐܕܢ ܗܘ ܗܘ ܕܫܪܐ
ܠܝܘܝܟܝܢ : ܡܛܠ ܕܡܐܐ ܘܬܠܬܥܣܪܐ
ܫܢܝܢ ܐܝܬ ܒܝܬ ܡܐܬܝܬܐ ܕܐܝܙܓܕܘܗܝ
ܘܫܒܝܬܗ ܕܝܘܟܢܝܐ . ܐܘܟܝܬ ܡܘܡܬܐ
ܐܚܝܐ ܣܢܚܪܝܒ ܘܡܠܟܘܬܗ ܗܘܬ
ܠܒܒܠܝܐ ܒܬܪܗ ܘܗܘܐ ܐܘܝܠ ܡܪܘܕܟ :

Sub idem tempus Merodach Baladan filius Baladan Rex Babylonis literas miſit & munera Ezechiæ : audierat quippè, illum morbo, quo diù jacuerat, convaluiſſe. Quamvis autem & hanc ob cauſam legationem ad Ezechiam Baladanus miſerit, gratulatum ſcilicet illi recuperatam valetudinem; altera etiam cauſa hujus legationis interceſſit. Avebat quippè cognoſcere portentum retrogradi Solis: Solem enim Baladanus colebat: quumque prima, ſexta, & nona hora diei adoraſſet, veſperamque præſtolaretur, conſuetæ adorationis penſum perſoluturus, vidit Solem in medio cœli in meridie: quærens autem rei inſolitæ cauſam, didicit, illud portentum in gratiam Ezechiæ patratum, quò Iſaiæ dictis fidem haberet. Miſit igitur ad ipſum Baladanus munera & honorificam legationem, rogans, ut de Solis portento ipſum tutè doceret. Ille autem Merodach Baladan filius Baladan, alius eſt ab eo, qui Jechoniam liberum dimiſit, quum tredecim ſuprà centum anni ab adventu legatorum ad Jechoniæ captivitatem interceſſerint: paucos nempè dies vixit Sarhadam, ejuſque regno per Babylonios ſublato, rerum Babylone potitus eſt Evilmerodach. Atque hic obiter obſerva ritum Chriſtianorum orandi ſtatis cujuſque diei horis Ephræmi tempore jam inductum, juxta quem Sanctus Doctor Babyloniorum morem repræſentat: nec enim id ex Scriptura, aut quod ipſe ſciam, aliundè haurire potuit.

Inter Syriaca Panis Euchariſtici nomina celeberrimum eſt ܓܡܘܪܬܐ *Gmurto*, quod *Carbonem* ſignificat. De eo agunt Liturgici Scriptores, ut Dionyſius Barſalibæus, & doctiſſimus Stephanus Edenenſis Patriarcha Antiochenus in expoſitione Miſſæ Syrorum. Per *Carbonem* Chriſtus myſticè deſignatur, juxtà illud Iſ. 6. *Et volavit ad me unus de Seraphim, & in manu ejus carbo ignitus, quem forcipe tulerat de Altari, & tetigit os meum, & dixit: ecce tetigit hoc labia tua, & auferetur iniquitas tua, & peccatum tuum mundabitur.* Hunc locum ſic exponit Ephræm noſter:

ܓܡܘܪܬܐ ܠܥܡܢܘܐܝܠ ܪܡܙܐ ܕܒܦܓܪܐ
ܕܝܠܢ ܐܬܚܠܛ ܘܒܦܓܪܗ ܐܬܐܚܕ ܐܝܟ
ܒܡܠܩܛܐ : ܗܘܐ ܕܝܢ ܡܠܩܛܐ . ܠܣܦܘܬܐ
ܕܢܒܝܐ ܗܘ ܕܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܢ ܐܠܒܫ
ܘܕܟܝܗ ܡܢ ܚܘܒܐ ܘܛܡܐܘܬܐ : *Carbo Emmanuelem ſignificat, qui dum Corpori noſtro unitus fuit, in eodem corpore, tamquam forcipe, apprehenſus eſt. Forceps autem quum labia Prophetæ, per quem nos deſignamur, tetigiſſet, eundem ab iniquitate & immunditia purgavit.* Carbo igitur,

juxta

juxta Sanctum Doctorem, Divinitatem Verbi ſignificat; ſorceps verò Humanitatem. Et quemadmodum Iſaias ſumpto Carbone mundatus eſt, ſic nos vivum Chriſti corpus in Euchariſtia ſumentes, à peccatis purgamur. Vide Renaudotium tom. 2. Liturg. Oriental. pag. 63. ubi merito redarguit Boderianum, qui vocem ܓܡܘܪܬܐ *Gmurto* (non *Gamuro*) perperàm reddit *Corporale*.

I I.

De Nativitate Domini Noſtri Jeſu Chriſti, Hymni XV.

ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܠ ܡܘܠܕܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘ.

De Nativitate Domini.

EXTANT in Codice Nitrien. VIII. in quo revera ſunt ſeptem ſuprà viginti: ſed quindecim dumtaxat dicuntur, quia totidem Tonis cantantur. Nam ſciendum eſt, omnibus Ephræmi Hymnis, qui ܡܕܪ̈ܫܐ *Madroſce* vocantur, præmitti literis rubris Tonum, Normam, ſeù Exemplar Cantus, cujus ad formam Hymnus ipſe Ephræmiticus elaboratus eſt. Hoc indicat nota ܠܩܠܐ *Ad tonum*, ſeù ܥܢܝܢܐ *Canticum*, cui ſtatim ſubjungitur exordium illius notiſſimi Cantici, quod Ephræmus imitatur. Titulus autem iſte ܒܪ ܩܠܗ *Bar-Koleh*, qui nonnullis hymnis præfigitur, ſignificat, eundem eſſe cum antecedenti Tonum.

Inter Hymnos Ephræmi de Nativitate Domini celebratur à Syris Theologis Hymnus decimus, in quo locum inſignem habet pro una Chriſti in duabus naturis perſona: eſt autem hujuſmodi: ܚܟܝܡ ܡܫܝܚܐ ܕܚܠܛ ܠܐܠܗܘܬܐ ܥܡ ܐܢܫܘܬܐ.

ܚܕ ܡܢ ܪ̈ܘܡܐ ܘܚܕ ܡܢ ܥܘܡ̈ܩܐ ܟܝ̈ܢܐ ܡܙܓ ܐܝܟ ܣܡܡܢܐ ܘܗܘܐ ܦܪܨܘܦܐ ܐܠܗܐ ܒܪܢܫ: *Laudabilis Sapiens, qui Divinitatem cum Humanitate copulavit conjunxitque. Unam de ſummis, alteram de imis, naturas, velut pharmacum, miſcuit: & factus eſt Perſona, Deus-Homo.* Hunc Hymnum citant Philoxenus Hierapolitanus in epiſt. ad Monachos Snunenſes, & Joannes Maro in Tract. adversùs Neſtorianos, & Eutychianos. Pias tamen Lectoris aures fortaſsè offendit verbum illud ܚܠܛ, & ܡܙܓ, hoc eſt, *miſcuit*, quod ab Ephræmo de naturis Divina & Humana dicitur, quaſi Eutychianam ſapiat hæreſim. Verùm hoc longè abeſt à mente Sancti Doctoris, uti ex progreſſu laudati Hymni apparet. Prætereà idem Ephræmus aliis in locis miſtionem confuſionemque naturarum expreſsè rejicit, ut infrà oſtendemus ex Hymno ejuſdem *de Annunciatione Beatæ Mariæ Virginis* Cod. Nitrien. V. fol. 31. Notandum igitur eſt, verbum ܚܠܛ, & ܡܙܓ, quibus Sanctus Doctor frequenter utitur, generatim de qualibet conjunctione à Syris uſurpari. Audi Philoxenum in Tract. de Verbi Incarnatione Cod. Nitr. XXV. fol. 22.

ܘܐܡܪܝܢ ܕܝܢ ܕܐܦ ܡܢ ܡܙܝܓܐ ܡܚܒܪܐ ܘܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ ܡܠܦ̈ܢܐ ܣܘܪ̈ܝܝܐ ܕܐܬܝܕܥܘ. ܠܐ ܐܝܟ ܡܘܙܓܐ ܘܐܬܚܠܛܘܬܐ: ܠܗ ܡܫܘܕܥܝܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܕܡܙܝܓ ܘܡܚܒܪ ܡܠܬܐ ܥܡ ܦܓܪܐ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܘܙܓܐ ܕܟܝܢܐ ܕܚܘܠܛܢܐ ܘܫܘܚܠܦܐ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܘܙܓܐ ܕܒܗ ܡܫܬܘܕܥܐ ܚܕܝܘܬܐ ܕܐܝܬܝܬܐ ܕܠܐ ܚܘܠܛܢܐ ܘܕܠܐ ܫܘܚܠܦܐ ܗܘ: *Dicitur autem* commixtus & conjunctus, *prout loquuntur Doctores qui Syriaco ſermone claruerunt, non quidem commixtione vulgari, quæ confuſio-*

ſionem infert, neque conjunctione, quæ corruptionem inducit; ſed commixtus eſt admirabili & nova quadam ratione, prout Deum decet. Et infrà:

[Syriac text]

Commixta & copulata eſt cum Humanitate Divinitas, ut Syri loquuntur. Sed clariùs & magis ad rem noſtram in Epiſtola ad Monachos Snunenſes in Meſopotamia Cod. Nitr. XXVII. fol. 89. à tergo, adducit Philoxenus ipſiſſima hæc Ephræmi verba, quæ fol. 91. ſic interpretatur. [Syriac text]

Item quum ait, miſcuit naturas tamquam pharmacum, *id pro* univit *intellexit. Non enim exiſtimavit Sanctus, eo modo naturas Divinitatis & Humanitatis ad* commixtionem *veniſſe, quo aqua & vinum, aut cæteræ humidæ liquidæque naturæ, quæ naturarum ſuarum veritatem per commixtionem amittere ſolent, diverſumque ſaporem acquirere. Abſit, ut ita de Verbo ejuſque Corpore aut Sanctus ille, aut alii eidem æquales, aut nos ipſorum diſcipuli ſentiamus, & dicamus, eas inſtar aquæ & vini permixtas fuiſſe. Sed quia haud ſolet lingua noſtra Syriaca accuratis de Divina Incarnatione & incomprehenſibili Unione vocabulis uti, quemadmodum Græci rectè uſurpant; ideo pro* natura unita, *quod vocabulum Syris ignotum erat, ſcripſit B. Ephræm* commixta; *& pro* Verbum incarnatum, Deuſque homo factus, *quod in Symbolo Nicæno legitur, & à Græcis Patribus frequenter uſurpatur, dixit,* factus eſt Perſona Deus-Homo, *quum dicere debuiſſet*, ipſemet Deus eſt & homo. Hactenus Philoxenus: cui conſonat Cl. Stephanus Edenenſis Maronitarum Patriarcha Antiochenus lib. 2. expoſitionis Miſſæ Syrorum Candelabro X. cap. 6. ubi exponit verba illa, quæ Sacerdos apud Maronitas recitat, dum Particulam Corporis in Calicem immittit, dicens: [Syriac text]

Commiſcuiſti, Domine, Divinitatem tuam cum noſtra Humanitate, & Humanitatem noſtram cum tua Divinitate. De verbo autem [Syriac text] & [Syriac text] hæc ſubjungit:

واعلم ايها القاري ان بعض اناس وضعوا الشك في لفظة ܡܠܟܬ بسبب ان الابا طعنوا بالحرم اوطاخى الذي وضع الامتزاج والخلطه في طبيعتي السيد المخلص وقال انها طبيعة واحده ومن هنا صار ان بعض نساخ بدلوا هذه اللفظة في ܡܙܓܬ كما هو باين في نسخة المطران يوحنا ابن عبيد الموجوده في دير راس النهر باهدن كتبت في سنة ١٨٥٩ يونانيه الموافقه لسنة ١٥٤٨ مسيحيه واخرون ܐܬܡܙܓܬ كما في السنه المذكوره حرر القس حنا نمرون في الكتاب الموجود عندنا في دير قنوبين فلكن نقول ان هذه اللفظه لا شك فيها ولا ريب وتقال عن كل شي يقترب الى الاخر ام يشاركه ام يتحد معه كقول اشعيا في بدى الفصل الثالث

ܘܝ ܠܕܡܩܪܒܝܢ ܒܝܬܐ ܠܒܝܬܐ

ܘܚܩܠܐ ܒܚܩܠܐ ܡܠܟܝܢ.

وكتب الرسول للعبرانيين في ص ١٣٢

ܐܬܡܠܟܢ ܓܝܪ ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܐܢ ܗܘ ܕܡܢ

ܫܘܪܝܐ ܘܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ ܒܗ ܒܩܝܡܐ

ܗܢܐ ܫܪܝܪܐ ܢܚܡܣܢ.

وكذلك السروجي يقول في الميمر ٦٦ عن خميس الاسرار

ܒܡܘܟܟܗ ܥܡܢܘܐܝܠ ܐܬܕܡܝ ܠܢ :

ܟܕ ܗܘ ܠܐܒܘܗܝ ܫܘܐ ܟܠܗ ܒܫܘܒܚܐ

ܪܒܐ. ܢܣܒ ܗܘܐ ܕܡܘܬܢ ܘܡܠܟ

ܒܢ ܘܐܬܕܡܝ ܠܢ : ܢܚܬ ܕܢܣܩܢ

ܠܐܬܪܐ ܪܡܐ ܕܝܠܕܗ.

وشبه ذلك نقول في باعوت العازر:

ܒܪ ܥܠܝܐ ܡܠܟ ܗܘܐ ܢܦܫܗ ܥܡ

ܬܚܬܝܐ : ܕܢܡܠܟ ܐܢܘܢ ܥܡܗ

ܒܫܘܒܚܐ ܒܐܬܪܗ ܪܡܐ.

وكمثل ذلك نقول عن امتزاج النطوح واتفاق الالحان واجتماع الملايكه مع البشر وغيرها ;

Sciendum eſt, inquit, *Lector*, *quoſdam dubium moviſſe de voce* ܡܠܟܬ commiſcuiſti, *eò quod Patres Eutycheti anathema dixerint*, *qui commixtionem in duabus Chriſti Domini naturis admittebat*, *unam aſſerens ex iis conflatam naturam*. *Unde factum eſt*, *ut quidam librarii illud vocabulum permutarint in iſtud* ܡܙܓܬ conjunxiſti, *ut in exemplari Jo: Abaidi Epiſcopi*, *quod extat in Monaſterio Ras-Nahrenſi in oppido Eden ſcriptum anno Græcorum* 1859. *Chriſti* 1548. *Alii verò in hanc vocem* ܐܬܡܙܓܬ unita eſt, *ut in Codice Jo: Nemroni Preſbyteri ſcripto eodem anno*, *qui in Monaſterio Cænubinenſi penes nos ſervatur*. *Verùm dicimus*, *hoc vocabulum omni prorsùs ſuſpicione carere*: *dicitur enim de qualibet re*, *quæ cum alia conjungitur*, *vel communicat*, *vel unitur*, *juxta illud Iſaiæ initio cap.* 3. (In Vulg. cap. 5. verſ. 8.) væ, qui conjungitis domum ad domum, & agrum agro admiſcetis: & *Apoſtolus ad Hebræos cap.*132. (In Vulg.*cap.*3. *verſ.* 14.) *ſcribit*: Commixti enim cum Chriſto ſumus, ſi tamen à principio uſque ad finem hoc verum teſtamentum firmum retineamus. *Item Sarugenſis Homilia* 66. *de Feria V. Myſteriorum* (hoc eſt, in Cœna Domini,) *ait*: Humilitate ſua Emmanuel ſimilis nobis factus eſt, quum ipſe Patri ſuo in magna gloria totus ſimilis ſit: Aſſumpſit figuram noſtram, & miſcuit ſe inter nos, ſimiliſque nobis factus eſt: deſcendit, ut nos in ſublimem regionem ad Genitorem ſuum erigeret. *Simili modo dicimus in Hymno de Lazaro*, Filius Altiſſimi ſeipſum cum infimis commiſcuit, ut eoſdem in ſublimi regione ſua ſecum in gloria commiſceret. *Sic demùm loquimur de commixtione pharmacorum*, *de harmonia Cantuum*, *de conjunctione Angelorum cum hominibus*, & *de reliquis hujuſmodi*. Hucuſque Edenenſis. Commixtionem pro Unione ſumpſit etiam apud Latinos S. Petrus Chryſologus ſerm. 142. de Annunciatione; *Audiſtis*, inquit, *inaudita ratione in uno corpore Deum hominemque miſceri*. Quod

Quod verò ait Philoxenus loco ſupra citat. ܡܛܠ ܗܘ ܕܐܬܚܝܕ ܟܝܢܐ ܘܠܐ ܝܕܝܥܐ ܗܘܬ ܠܣܘܪܝܝܐ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܐܦܪܝܡ ܗܘܐ ܕܐܬܚܠܛ : *Pro natura unita, quod vocabulum Syris ignotum erat, ſcripſit B. Ephræm, commixta*; id abſolutè loquendo falſum eſt: nam Syri uſque ad Concilium Epheſinum frequentiùs quidem *commixtionem* pro unione uſurpabant; non tamen vox *unio* ipſis ignota erat; quin eadem apud ipſum Ephræmum quandoque occurrit, ut vidimus ſuprà in Commentariis ejuſdem in Iſaiam.

Ad calcem laudati Codicis Nitrienſis VIII. hæc nota legitur fol. 91. à tergo. ܟܬܒ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܡܠܦܢܐ ܒܪܠܗܐ ܣܦܪܐ ܐܘܪܗܝܐ ܕܥܡܪ ܒܣܪܡܝܢ ܠܒܘܪܟܐ ܕܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܕܢܝܐܝܠ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܛܘܪܐ ܕܫܘܠܟ. ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܒܥܣܪܝܢ ܒܫܒܛ ܕܫܢܬ ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܬܡܢܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܠܬ ܒܬܪܝܢܒܫܒܐ ܕܨܘܡܐ ܒܫܒܬܐ ܩܕܡܝܬܐ : *Scripſit Librum hunc S. Ephræm Doctoris* (ideſt, de Paradiſo, & Nativitate Chriſti) *Barlaham Scriptor Edeſſenus, qui habitat in Sarmin, pro benedicto Cœnobio Sancti Danielis, quod eſt in monte Sciulac. Abſolutus autem fuit die vigeſima Februarii, Anno Alexandri* 863. *Feria ſecunda Jejunii*. Is Chriſti annus erat 551. quo Paſcha celebratum eſt die 9. Aprilis, & Feria 2. Hebdomadæ primæ Jejunii incidit in diem 20. Februarii: nimirùm ex Orientalium more, qui Jejunium Quadrageſimale à Feria 2. poſt Dominicam Quinquageſimæ auſpicantur. Barlaham Edeſſenus fuit egregius Scriptor, multoſque Codices manu ſua nitidiſſimè exaravit, è quibus aliquot inter Nitrienſes habemus. Sarmin verò locus, in quo Barlaham habitabat, laudatur Evagrio in Hiſt. Eccleſ. lib. 4. cap. 38. ubi *Sirimis* vocatur, & Vicus eſſe dicitur Cynegicæ regionis in territorio Antiochenſi. *Sciulac* autem, ſeù *Seleucia*, ubi Monaſterium Sancti Danielis ſitum fuiſſe narratur, mons eſt non procul ab Edeſſa, cujus incolæ uſque ad hoc tempus شوالقه *Sciulachenſes* Arabico ſermone appellantur: differtque ab utraque Syrorum Seleucia, nimirùm, tùm ab ea, quæ ad mare propè Antiochiam jacet, tùm ab alia, quæ juxta Cteſiphontem in Aſſyria ſita eſt.

Ex hoc loco diſcimus, Epocham Alexandri, juxta mentem Barlahæ Edeſſeni, Chriſtiana priorem eſſe annis 312.

Initio Codicis legere eſt annotationem, quam Moyſes Scetenſis Abbas præfixit, quando eundem Codicem pro Cœnobio ſuo ex Meſopotamia comparauit. ܠܐܝܩܪܐ ܘܗܘܕܪܐ ܘܪܘܡܪܡܐ. ܕܗܢܐ ܕܝܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܬ ܝܠܕܬ ܐܠܗܐ ܕܣܘܪܝܝܐ ܕܒܡܕܒܪܐ ܕܐܣܩܝܛܝܣ ܐܬܩܢܝ ܒܝܨܝܦܐ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܥܡ ܐܚܪܢܐ ܣܓܝܐܐ ܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ ܡܘܫܐ ܡܣܟܢܐ ܘܚܛܝܐ ܘܡܬܩܪܐ ܢܨܝܒܝܢܝܐ ܐܝܠܝܢ ܕܣܘܓܐܗܘܢ ܙܒܢ ܘܐܬܝܗܒܘ ܠܗ ܒܡܘܗܒܬܐ ܡܢ ܐܢܫܝܢ ܟܕ ܐܙܠ ܠܒܓܕܕ ܡܛܠ ܨܒܘܬܐ ܕܗܢܐ ܕܝܪܐ ܘܕܒܗ . ܥܡܪ . ܐܝܬܝ ܟܬܒܐ ܗܠܝܢ ܟܕ ܡܫܪܐ ܐܒܐ ܘܐܡܪ ܡܢ ܫܢܬ ܐܠܦ ܡܐܬܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ ܕܝܘܢܝܐ : *In honorem, & decus, & exaltationem hujus Sacri Monaſterii Deiparæ Syrorum in deſerto Scetenſi, ſtudioſè comparavit Librum hunc unà cum aliis multis, nimirùm ducentis & quinquaginta, Moyſes humilis ac peccator, cognomento Niſibenus, quorum pleroſque emit, nonnullos verò dono oblatos accepit, dum Bagdadum profectus eſt pro negotiis hujus Eremi, & Monachorum ibidem commorantium &c. Advexit iſtos Codices præfatus Moyſes Abbas anno Græcorum* 1243. (ideſt, Chriſti 932.)

Hæc annotatio iiſdem planè verbis præfixa eſt ſingulis Codicibus, quos Moyſes Abbas comparavit. Complures autem ex eis habemus in Bibliotheca Vaticana, ut infrà indicabimus: reliqui adhuc in Monaſterio Scetenſi deliteſcunt haud exiguam nobis Deo annuente ſcribendi materiem propediem ſuffecturi.

III.

De Paradiſo Hymni XV.

ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܦܪܕܝܣܐ ܝܗ.

De Paradiſo. EXTANT in Codicibus Nitrien. VII. & VIII. Et in ſeptimo quidem Codice dividitur Opus in XV. Hymnos, qui diverſis etiam Tonis exeunt. At in Codice VIII. nulla apparet Hymnorum diviſio, nec ii quindecim numerantur, ſed undecim dumtaxat, uti adnotatur fol. 38. à tergo.

Agit hìc Ephræmus de Paradiſo terreſtri, quem editiſſimo in loco conſtitutum eſſe docet. Ab hoc ſæpè digreditur ad Paradiſum cœleſtem, quem in terreſtris confinio collocat: quamobrem diluvio nequaquam corruptum fuiſſe conſequenter affirmat:

ܒܥܝܢܐ ܕܪܥܝܢܐ ܚܙܝܬܗ ܠܦܪܕܝܣܐ
ܘܪܝܫܐ ܕܟܠ ܛܘ̈ܪܝܢ ܡܟܝܟ ܠܪܘܡܗ
ܘܥܩܒܗ. ܠܪܝܫܗܘܢ ܡܛܐ ܕܡܒܘܠܐ
ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܘܡܫܩܠܐ. ܠܥܩܒܬܗܘܢ ܢܫܩܘܢ
ܣܓܕܘ ܘܐܬܦܢܝܘ: ܘܢܦܩܘ ܢܘܦܩ ܪ̈ܡܬܐ
ܘܛܘ̈ܪܐ ܘܢܚܬܘ. ܠܥܩܒܗܘܢ ܕܗܘ
ܢܩܦ: ܘܪܫܐ ܕܟܠ ܡܚܐ:

Paradiſum oculo mentis vidi. Illius vertex cæterorum montium culmina ſuperat. Propterea que affuſæ terris Diluvii aquæ, ſummis radicem ejus tantùm raſere fluctibus. Pedibus itaque ejus velut oſcula figentes, adytum adoravere, ſubitoque receſſu in circumjectos colles monteſque defluxerunt. Generalis ergo illa aquarum alluvio calcaneum Paradiſi innocenti affluxu lambit; cæterorum verò montium caput contudit. Et infrà:

ܟܕ ܕܝܢ ܚܛܐ ܐܕܡ ܐܦܩܗ ܠܒܪ ܡܢܗ:
ܘܝܗܒ ܠܗ ܠܘܬ ܡܢܗ ܡܫܟܢܘ
ܒܡܥܡܩܐ. ܒܡܟܝܟܐ ܐܫܪܝܗ
ܠܬܚܬܝܗ ܕܦܪܕܝܣܐ ܘܟܕ
ܐܦ ܬܡܢ ܐܣܟܠܘ ܐܬܒܕܪܘ: ܘܕܠܐ ܫܘܘ
ܕܢܗܘܘܢ ܫܒܒܐ ܠܦܪܕܝܣܐ: ܦܩܕ ܠܗ
ܒܟܘܝܠܐ: ܠܩܪܕܘ ܫܕܐ ܐܢܘܢ:

Quum autem peccaſſet Adam, è Paradiſo illum ejecit. Radices ejus concedens, in imis locis ſub Paradiſo habitare juſſit. Quumque ibi quoque flagitioſè viverent, diſſipati ſunt. Et quia non meruerunt vicinam Paradiſo ſedem tenere, juſſit eos per Arcam in Cardoos montes deportari. Et paulò poſt:

ܬܡܢ ܦܪܝܫܝܢ ܗܘܘ ܫܪ̈ܒܬܐ ܬܪܬܝܢ ܕܐܚ̈ܐ.
ܩܐܝܢ ܦܪܫ ܢܦܩܘ ܘܒܐܪܥܐ ܕܢܘܕ ܝܬܒ
ܒܬܚܬܝܐ ܘܐܝܟܐ ܕܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܫܝܬ ܘ
ܐܢܘܫ. ܘܥܠܝܐ ܕܒܢ̈ܝܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܩܪܝܘ
ܫܒܩܘ ܕܘܟܬܗܘܢ ܘܢܚܬܘ ܘܢܣܒܘ
ܢܫ̈ܐ ܡܢ ܒܢܬܗ ܐܢܝܢ ܕܒܢܘܗܝ ܕܫܪܐ:

Ibi ſeparatim agebant duæ fratrum cognationes. Cain inde recedens, in terra Nud habitavit infrà devexa, quæ Seth & Enos tenuerant. At qui ſumma colebant, & filii Dei nuncupati ſunt, relicta ſtatione deſcenderunt, duxeruntque ſibi uxores ex filiabus hominis, filias, inquam, ejus, qui in valle habitabat.

Eadem poſt Ephræmum de Paradiſo deque generationibus Seth atque Cain tradunt Hiſtorici Orientales, qui Arabicè, vel Syriacè ſcripſere. Ut Dionyſium Patriarcham, Gregorium Abulpharagium, & Eutychium Alexandrinum taceam, audi Georgium Elmacinum Homaidum in Chronico de Adam:

ثم

ثم ان ادم قال لقاين ولهابيـــل اختاروا لكم
شيا من اثمار الارض ومن اولاد الغنم واطلعـا
الى الجبـل المقدس وادخلا مغارة الكنوز واسجدا
هناك بين يدى الرب الاهكم وقربا له قربانـا :

Tùm Adam ad Cain & Abel: Eligite vobis, inquit, de fructibus terræ, & de fœtibus ovium, & in montem Sanctum aſcendite, & intrantes in ſpeluncam theſaurorum, adorate ibi Dominum Deum veſtrum, & offerte ei victimam. Et paulò poſt:

وصعد ادم الى الجبـــل وكان قاين
وهابيـــل يصعدا وراه : *Aſcenditque Adam in montem: Cain autem & Abel ſequebantur eum.* Et de Seth:

بعد وفاة ادم اخذ شيـث اولاده واولاد اولاده
ونساهم وطلع بهم الى الطور المقدس الموضع الذى
فيه جسم ادم وبقى قاين واولاده فى اسافـل
الجبل بالموضع الذى قتل فيه هابيـل :

Poſt obitum Adæ tulit Seth filios ſuos & filios filiorum ſuorum, uxoreſque eorum, & aſcendit cum eis in montem Sanctum, ubi corpus Adæ erat. Remanſit autem Cain, & filii ejus ad radices montis in loco, ubi Abelem interfecerat. Demùm de Noë:

ونزل جميـع اولاد ادم الى اسفل الارض :
واختلطوا ببنات قايـن :

Et deſcendentes univerſi Adæ filii ad infima terræ loca, commixti ſunt filiabus Cain.

Quum omnis fabula ex vero aliquo deſcendat, crediderim *ſpeluncam theſaurorum* inde appellatam fuiſſe, quòd corpus Adæ ibi reconditum fuerit: *terram* verò *Nud*, ubi Cain profugus & tremebundus (id enim ſonat vox *Nud*) habitavit: *Montem* autem *Sanctum*, quo filii Seth & Enos ſeceſſerant à filiis Cain, qui feraciſſimos in planitie agros nacti, ibidem domicilia ſuperbiæ, & luxuriæ ſedes fixere.

De ſitu verò Paradiſi terreſtris, Syrorum opinionem celebrem facit Barcephas à Maſio editus. Eam noſter Doctor ante Barcepham tradiderat in Commentario in Geneſim Codice noſtro III. inquiens:

ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܒܪܘܡܐ ܪܡܐ ܣܝܡ
ܦܪܕܝܣܐ : ܐܬܟܠܝܘ ܠܬܚܬܘܗܝ
ܢܗܪܘܬܐ ܘܢܚܬܘ ܠܝܡܐ ܐܝܟ ܡܢ ܪܘܡ
ܡܬܪܘܡܐ ܪܡܐ . ܘܗܝ ܒܓܘ ܡܢ ܬܚܝܬ
ܐܪܥܐ ܕܐܝܬܝܗ ܡܠܐ ܠܡܘܪܕܐ ܒܚܝܠܗ
ܠܡܒܥ ܒܥܘܡܩ . ܘܢܦܩܘܢ ܐܝܟ
ܦܫܘܢ ܕܡܥܪܒܐ : ܘܓܝܚܘܢ ܕܗܘ
ܢܝܠܘܣ ܠܬܝܡܢܐ : ܘܕܩܠܬ
ܘܦܪܬ ܗܠܝܢ ܕܒܝܢܬܗܘܢ
ܥܡܪܝܢܢ ܠܓܪܒܝܐ :

Quia verò editiſſimo in loco ſitus eſt Paradiſus, ſubter ipſum Amnes conduntur, & in mare velut ex ſublimi ſcatebra delabuntur: illudque ſubterraneis meatibus præterfluentes, hìc demùm effunduntur: ſcilicet, Danubius, ſeu Phiſon in Occidente: Gehon, qui & Nilus, in Auſtro: Tigris & Euphrates, inter quos habitamus, ad Aquilonem. Idem ſcribit Cod. Nitrien. VI. in altero brevi Comment. in Geneſ.

ܢܗܪܘܬܐ ܗܟܝܠ ܐܪܒܥܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܦܝܫܘܢ ܕܢܘܢܒܝܣ . ܓܝܚܘܢ
ܢܝܠܘܣ . ܕܩܠܬ ܕܝܢ ܘܦܪܬ ܗܢܘܢ
ܕܒܝܢܬܗܘܢ ܥܡܪܝܢܢ :

Quatuor igitur flumina hæc ſunt: Phiſon Danubius: Gehon Nilus: Tigris autem & Euphrates, inter quos habitamus. Vide Theodoretum in Geneſ. Philoſtorgium lib. 3. cap. 10. Et Coſmam Indicopleuten Topograph. Chriſtiana pag. 133. & 187. qui tamen per *Phiſonem* Gangem intelligunt, non Danubium. Neminem credo circa Paradiſi ſitum longiùs aberraſſe, quàm Syros Meſopotamenos, dum ſuum Paradiſum in alieno ſolo quærunt. Ferè enim certum eſt, Paradiſum vel in ipſa Meſopotamia conditum fuiſſe, vel in ejus confinio, ut fusè probat Pererius.

IV. *De*

IV.

De Eccleſia Hymni LII.

ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܕܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ.

De Eccleſia. EXTANT in Codice Nitrien. VII. & laudantur in Catalogo Hebedjeſu pag. 44. verbis iſtis:

ܘܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒ̈ܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ

ܘܠܘܬܗ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ:

Habet etiam libros, & Epiſtolas de Fide Eccleſiæ: qui locus ex manuſcriptis ſic reſtituendus eſt; ܘܥܠ

ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܥܠ ܥܕܬܐ:

De Fide, & Eccleſia: nam hymnos in utrumque argumentum ſcripſit Sanctus Doctor, Inſcribuntur verò *de Eccleſia*, quia ſeptem priores Hymni (qui tamen ex noſtro Codice exciderunt) de Eccleſia ſunt, licet reliqui aliis de rebus, ut ex ſequenti Catalogo liquet.

8. De libero Arbitrio, Hymnus ordine Alphabetico diſpoſitus à litera ܐ Aleph uſque ad ܩ Coph.

Initium: ܐܝܢܘ ܢܓܝܪܐ ܪܘܚܗ ܕܢܫܟܚ ܠܡܫܒܚܘ

ܠܡܓܪܬ ܪܘܚܟ ܕܡܣܝܒܪܐ ܚܛܗܝܢ:

ܣܟܠܢ ܐܬܡܠܝܢ ܥܘܠܐ: ܫܦܪܢ

ܐܬܪܘܪܒܢ ܒܫܘܚܪܐ:

Quis adeò longanimis eſt, ut ſatis celebrare queat longanimitatem tuam, quæ peccata noſtra patienter ſuſtinet? Peccavimus, iniquitate repleti ſumus: placuimus, ſuperbiâ. Legitur ex parte in Officio Feriali Maronitarum ad finem Nocturni Feriæ quartæ. Præmittit Sanctus Doctor ſeptem elegantiſſimas ſtrophas de Divina clementia. Deinde probat, Liberum Arbitrium cuilibet homini ineſſe:

ܢܛܪܬ ܒܥܠܕܒܒܟ ܡܢ ܣܢܐܬܟ ܐܢ ܡܫܟܚ

ܐܝܬ ܠܗ. ܡܢ ܗܕܐ ܒܚܘܪ ܚܐܪܘܬܟ: ܕܡܫܟܚ ܐܝܬ ܠܗ. ܕܠܐ ܡܛܦܫ ܗܘ

ܒܟܠܙܒܢ. ܐܢ ܡܫܟܚ ܗܘ ܣܢܐܟ

ܡܫܟܚ ܐܦ ܐܢܬ. ܒܟܠ ܐܢܫ ܓܝܪ ܚܕܐ ܗܝ ܟܝܢܐ ܕܚܐܪܘܬܐ. ܐܢ ܟܪܝܗ ܗܘ

ܟܪܝܗ ܒܟܠ ܐܢܫ. ܘܐܢ ܚܝܠܬܢ ܒܚܕ

ܚܝܠܬܢ ܘܫܪܝܪ ܒܟܠܗܘܢ:

Noſtin', inimicum tuum ab odio tui cohibere ſe poſſe? Inde tuam libertatem arguito: poſſe, ſcilicet, illam haudquaquam deſipere. Si inimico vires ſuppetunt, quin etiam tibi? Liberi enim arbitrii natura in quolibet homine una eſt. Si infirmum dicas, in quolibet homine infirmum eſſe conſequens eſt: Sin autem in altero validum & firmum, in quolibet homine firmum & validum eſſe oportet.

Eadem urget S. Doctor Hymno 9.

ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܩܪܒܐ ܐܚܝܕ ܠܗܘܢ:

omnes homines bellum obtinet:

ܛܥܡ ܐܢܫ ܒܣܦܘܬܗ ܡܝ̈ܐ ܕܝܡܐ

ܘܝܕܥ ܕܟܠܗ ܡܪܝܪ ܗܘ ܝܡܐ: ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ

ܗܟܢܐ ܒܚܕ ܒܪܢܫܐ ܡܬܦܪܫ ܟܠܗ ܓܢܣܐ

ܕܐܢܫܘܬܐ. ܠܐ ܗܟܝܠ ܒܟܠܗܘܢ

ܐܝܬ ܠܟ ܠܡܒܩܝܘ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܐܢ ܡܨܝܢ

ܠܡܙܟܐ ܠܣܛܢܐ ܒܩܪܒܐ. ܚܕ ܓܝܪ ܐܢ ܡܨܐ

ܠܗ ܠܣܛܢܐ ܠܡܣܚܦܘ. ܡܛܠ ܗܢܐ

ܟܠܗܘܢ ܡܨܝܢ: ܚܙܝ ܠܢܘܚ ܕܙܟܐ

ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܕܪܗ. ܘܐܢ ܗܘ

ܕܠܐ ܐܝܬ ܚܐܪܘܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܗܘ ܗܘܐ

ܚܝܒܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ:

*Guſtat quiſpiam primoribus labris maris aquas, diſcitque totum amarum eſſe mare, ut revera eſt. Sic per unum hominem totum genus humanum licet diſcernere. Quare neque per omnes homines eundum eſt, explorare ſi cupias, utrùm pugnando Diabolum ſuperare valeant. Unus quippè ſi Diabolum dejicere poteſt, conſequens eſt omnes poſſe. Noëmum contemplare. Ille

Ille profectò omnes ſui ſæculi mortales revincit: eos, ſcilicet, felicioribus uſuros fuiſſe fatis, ſi ipſis libuiſſet. Liberi quippè arbitrii vires ipſis ac Noëmo pares fuere. Hìc libertatis vires extollit S. Ephræm: Gratiæ verò neceſſitatem oſtendit infrà Hymn. 30. & in Tract. de Fide Hymn. 25.

10. De dilectione proximi, in illud, *dimittite & dimittetur vobis.*

ܪܒܐ ܗܝ ܡܪܝ ܚܟܡܬܟ ܡܢ ܒܝܫܘܬܢ :

Major eſt, Domine, ſapientia tua, quàm noſtra nequitia.

11. De Juſtitia Dei, & miſericordia. ܫܘܒܚܐ ܠܟܐܢܘܬܟ : *Laus juſtitiæ tuæ.*

12. De libero arbitrio. ܚܐܪܘܬܐ.

Hìc Sanctus Doctor humanæ voluntatis libertatem ex quatuor colligit. Primùm ex ſumma Conditoris bonitate: ܐܢܗܘ ܕܒܟܝܢܢ : ܒܝܫܝܢ : ܪܫܝܐ ܗܘ ܒܪܘܝܐ ܗܘ ܕܒܪܐ : *Si conditione mali ſumus, Conditoris culpa eſt.* 2. Ex Divinæ Juſtitiæ æquitate noſtræ voluntatis conſenſum petentis, & contumaciam ſeverè punientis:

ܐܢ ܚܐܪܘܬܐ ܠܝܬ ܠܢ : ܠܡܢܐ ܬܬܒܥܐ ܘܬܬܟܣܐ ܨܒܝܢܢ : ܐܢ ܠܝܬܝܗ ܚܐܪܬܐ : ܕܠܐ ܟܐܢܘܬܐ ܥܩܒܗ ܕܝܢܐ : ܘܐܢ ܐܝܬܝܗ ܒܨܒܝܢܗ : ܟܐܢ ܗܘ ܬܒܘܥܗ :

Si libero caremus arbitrio, cur noſtra petitur, arguiturvè voluntas? Si hæc libera non eſt, contra jus faſque pœnam irrogat Deus. Sin autem ſuo ducitur illa arbitrio, æquus hic vindex fuit. 3. Ex eo quod homini ratio & mens ineſt, qua vera diſcernit à falſis, inveſtigat, cognoſcit: quare ex hoc ipſo, quod homines de libertate diſceptant, eoſdem liberos eſſe concludit:

ܟܝܢܐ ܐܣܝܪܐ ܠܐ ܡܬܒܥܐ ܒܥܘܩܒܐ : ܕܡܬܒܥܐ ܗܘ ܒܢܝ ܚܐܪܘܬܐ . ܟܝܢܐ ܗܟܝܠ ܚܐܪܐ ܡܬܒܥܐ ܗܘ : ܡܛܠ ܕܗܘ ܒܢܦܫܗ ܫܠܝܛ ܗܘ :

Quæ catenis obſtricta tenetur natura diſceptationem non capit: liberi enim eſt diſceptare. Natura ergo libera eadem & ad quæſtiones diſcurrit; ſui enim juris eſt. Eadem ferè D. Thomas in 1. Par. quæſt. 83. art. 1. & in qq. de veritate, quæſt. 24. de lib. arbitr. Demùm ex communi hominum ſenſu: Sentiunt enim, ſe non vi, ſed ſuo arbitratu ferri ad faciendum quodcumque pro libito faciunt:

ܒܚܘܢ ܒܟ ܫܘܠܛܢܟ ܒܢܦܫܟ ܘܚܙܝ ܐܢ ܒܪ ܚܐܪܘܬܐ ܐܢܬ ܐܘ ܠܐ : ܒܟ ܓܝܪ ܗܘ ܘܒܟ ܡܫܟܚ ܐܢܬ : ܕܠܐ ܒܩܛܝܪܐ ܐܠܐ ܒܚܐܪܘܬܐ :

Examina in te tuam in teipſum poteſtatem, atque ſcrutare, an tui ſis juris, nec ne? In te quippe, & per te comperies, te non vi, ſed voluntate duci.

13. Non eſſe ferenda temerè judicia de fratribus: Omnes promiſcuè homines eſſe diligendos, etiam eos, qui nos oderunt.

ܟܪܝܐ ܗܘ ܠܝ ܠܡܟܣܘ ܒܐܚܪܢܐ ܕܒܗܝܢ ܚܛܝܬ :

Arduum mihi eſt, ea in aliis reprehendere, in quibus ipſe peccavi.

14. De Idolorum lapſu, & Hæreſum irruptione. ܐܓܘܢܐ ܗܐ ܩܡ ܠܗ : *Certamen ecce inſtat.* Conſtantini primùm edicta commemorat, quibus ille Chriſtianos Templa habere, ſuaque Sacra publicè exercere conceſſerat: Mox ab Arianis excitatos in Eccleſia tumultus flebili carmine perſequitur, & illatas eam ob cauſam Romano Imperio à Barbaris clades indicat.

ܡܢܗ ܕܝܢ ܠܐ ܬܕܥܐ ܕܠܐ ܫܠܝܐ ܘܕܠܐ ܡܬܕܠܐ ܫܘܪܐ ܫܘܠܛܢܐ ܕܪܘܡܝܐ : ܟܕ ܗܘܐ ܘܐܬܢܘܕ ܢܗܘܪܗ . ܚܘܪܐ ܫܘܠܛܢܐ ܡܬܡܪܚܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ : ܒܥܕܬܐ ܘܒܐܦܝ ܐܚܪܢܐ ܘܒܐܦܝ ܗܘܘ . ܡܬܥܒܕ ܘܡܬܗܕܪ ܥܡ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܫܠܝܐ ܕܫܘܠܛܢܐ ܕܐܦ ܗܐ ܠܝܬ ܗܟܢܐ ܕܫܡܥܢܢ ܒܬܘܪܐ : ܕܪܘܡܝܐ

ܘܗܦܟܬ ܟܗܢܐ ܘܡܠܟܐ ܡܢܘ ܠܐ ܒܟܐ ܟܕ ܚܙܐ ܠܗܘܢ:
ܨܘܡܐ ܘܨܠܘܬܐ ܢܛܪܘܢܝ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܒܪܡ ܡܪܝ
ܗܘ ܕܫܠܝܐ ܒܫܝܢܐ ܕܢܐܟܠܘܢ
ܒܡܪܥܝܬܐ ܥܢܝܢ ܩܝܢܐ ܥܢܝܢ:

Ecquis temperet à lacrymis, intuens Sacerdotum Regumque caſus? Me quidem firmiſſimi muri, quibus cingor, oratio & jejunium incolumem hucuſque ſervarunt. At Greges tui, Domine, qui pridem tranquilla pace fruebantur, expetitis potiti paſcuis, nunc voce quadam exciti efferatique, infeſto cornu Paſtorem ſummum petiere. Ohe Grex, qui paſtione relictâ, meditatè in Paſtorem irruiſti! Aſt qui omnia paſcit & moderatur, ſui Gregis miſertus eſt. Sic ad luporum circumfrementium vocem, quæſtiones conticuere. Laudes proinde dicito illi, qui externos introduxit, ut cives à mutuis cædibus cohiberet. Ephræm *Propheta Syrorum* dictus fuit, ut ſuprà annotavi: quare haud temerè prorſus dixero, illum hoc in loco non ſuorum modò temporum res narraſſe, ſed & futurorum prænunciaſſe. Adeò cognitum compertumque eſt, Orientalium nationum inteſtina de Religione diſſidia, & acerbiſſimas perpetuaſque rixas tùm demùm conquieviſſe, quum Divinæ Juſtitiæ ſibilo exciti ab Arabiæ ſilvis lupi Homarus & Hamrus in Syria exaudiri cœpere. Sic repentè ad eum fremitum vocaliſſimi loquaciſſimique illi errorum magiſtri, ſuis cum gregalibus, omnes ſtupidi timore obmutuerunt.

15. Divina myſteria non eſſe curioſiùs inveſtiganda. ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܥܐ ܠܟܝܢܐ ܫܚܝܡܐ ܐܢܐ: *Haudquaquam immemor ſum vilis naturæ meæ.* Hujus argumenti Odas complures ſcripſit Sanctus Doctor, ac præſertim in Tractatu *de Fide*, de quo infrà ſermo erit: & tom. 3. apud Voſſium in Sermone, qui *de Margarita* inſcribitur.

16. In idem. ܒܦܘܩܕܢܟ ܡܪܝ ܐܥܘܠ ܠܓܙܟ: *Te jubente, Domine, theſaurum tuum ingrediar.*

17. In idem. ܐܦܬܚ ܦܘܡܝ ܘܐܫܬܥܐ: *Aperiam os meum, & narrabo.*

18. Bonis operibus inſudandum eſſe, ut technæ Diaboli ſuperentur. ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܝܕܥ ܒܫܐܠܬܢ: *Deus, qui votorum noſtrorum conſcius eſt.*

19. Homini ineſſe liberum arbitrium ad bonum & ad malum. ܐܠܗܐ ܐܫܘܢܝ ܕܐܙܡܪ ܠܟ: *Dignum me effice, Deus, ut tibi pſallam.* Libertatem manui comparat, quam quolibet extendere quis poteſt. ܐܡܪ
ܚܙܘ ܚܐܪܘܬܐ ܕܐܝܟ ܐܝܕܐ ܗܝ ܕܡܨܝܐ
ܠܟܠ ܦܐܪܝܢ ܠܡܦܫܛ. ܘܐܝܟ
ܕܐܫܟܚܬ ܡܢ ܠܘܩܕܡ ܕܬܩܛܘܦ
ܠܗ ܡܢ ܡܘܬܐ: ܡܫܟܚܐ ܗܝ
ܘܬܣܒ ܠܗ ܣܡ ܚܝܐ.

Liberum, inquit, *arbitrium inſpicite. Manui ſimile eſt, quæ ad quoslibet fructus extendi queat. Et quemadmodum potuit ab initio venenum ſibi decerpere, ſic poteſt pharmacum vitæ deſumere.*

20. Divinæ Chriſti Oeconomiæ contemplatio. ܡܬܬܙܝܥ ܗܘ ܕܡܢ ܢܦܫܗ
ܐܚܝ ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܬܬܙܝܥ ܒܚܝܠܐ
ܡܙܝܥ ܒܪܘܝܐ. ܚܝܠܐ ܓܝܪ ܕܡܛܟܣ ܟܠ
ܗܘ ܢܬܠ ܠܗ ܙܘܥܐ. ܠܢ ܐܝܬ ܙܘܥܐ ܕܡܠܬܐ
ܠܐ ܡܣܬܢܩܝܢ ܠܚܝܠܐ ܕܢܙܝܥܢ.

Quod à ſeipſo, fratres, moveri nequit, illud utique per virtutem Conditoris movetur. Vis enim, quæ cuncta ordinat, eadem & iis motum imprimit. At nobis inſunt motus rationis. Non igitur vi aliqua opus eſt, quæ nos moveat.

21. Co-

21. Cogitatione, & affectu ad cœleſtia aſſurgendum. ܐܨܬܘ ܘܨܘܬܘ ܐܚܝ ܒܡܠܟܐ ܕܡܣܟܢܘܬܝ : *Agite dum, Fratres, conſilio vilitatis meæ intendite.*

22. Oratio, & gratiarum actio, qua Deum bonorum omnium auctorem agnoſcit. ܐܠܗܐ ܫܘܐ ܠܚܟܝܡܘܬܐ ܘܐܘܠܦ ܦܫܝܛܐ ܠܗܕܝܘܛܐ : *Adeſto, Deus, ſimplicibus, & rudes doce.*

23. Gratias uſque Deo agendas eſſe, ſivè preces noſtras exaudiat, ſivè repellat. ܐܘ ܡܘܗܒܢܐ ܕܦܘܪܫܢܐ: *O largitor diſcretionis.*

24. De fide, & perſeverantia in oratione. ܚܘܪܘ ܐܚܝ ܒܫܐܠܬܗ ܕܐܒܪܗܡ ܕܒܫܢܝܐ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܐ ܫܠܐ : *Petitionem Abrahæ conſiderate, Fratres, qui annis novem ſuprà nonaginta rogare non deſtitit.*

25. Cur quaſdam petitiones Deus exaudit, & quaſdam repellit. ܐܬܕܡܪܘ ܐܢܫܝܢ ܥܠ ܒܢܝ ܙܒܕܝ ܕܒܥܘܬܗܘܢ ܐܟܣܝܘ ܒܠܫܢܗ ܟܣܝܐ ܕܒܨܐ ܠܒܐ : *Enimverò admirati ſunt quidam, filios Zebedæi preces ſuas ei linguâ obvoluiſſe, qui abſtruſa cordis ſcrutatur.*

26. Divinæ Oeconomiæ contemplatio. ܐܫܩܝܢܝ ܡܪܝ ܡܢ ܡܒܘܥܟ : *De fonte tuo pota me, Domine.* Continet Strophas 12. ordine Alphabetico ſic diſpoſitas, ut prima Stropha incipiat per Aleph, ſecunda per Gomal, tertia per He &c. atque adeò à primo ad tertium elementum, omiſſo medio, fiat tranſitus. Singulæ autem Strophæ continent octo verſus, qui omnes ab eodem elemento, inſtar Pſalmi 118. incipiunt.

27. In idem. ܒܫܡܟ ܝܫܘܥ ܐܫܬܒܗܪ : *In nomine tuo, Jeſu, gloriabor.* Undecim Strophas complectitur, quæ per literas in ſuperiori hymno omiſſas inchoantur.

28. De pravis animi affectionibus compeſcendis. ܢܚܙܐ ܐܝܢܐ ܝܬܝܪ ܠܡܩܢܐ ܒܪܝܬܐ ܐܘ ܠܒܪܘܝܐ : *Videamus, quid magis præſtet, creaturas poſſidere, an Creatorem.*

29. Precatio. Petit à Deo ſapientiæ donum. ܐܝܟܢܐ ܐܙܡܪ ܐܘ ܕܟܝܐܝܬ ܘܩܕܝܫܐܝܬ : *Quomodo pſallam, purè & Sanctè.*

30. Precatio & confeſſio. ܥܩܪܐ ܗܝ ܡܪܝ ܡܕܥܬܝ ܠܡܦܩܘ ܚܕܬܬܐ : *Mens mea, Domine, ſterilis eſt, ut proferat nova.* Omne donum ex Deo procedere, quin & donorum petitionem donum Dei eſſe; Deum verò cuncta prænoſcere: ܡܢܟ ܫܐܠ ܐܢܐ : ܗܒ ܠܝ ܕܐܩܪܒ ܠܟ. ܡܢ ܕܝܠܟ ܓܝܪ ܐܩܪܒ ܐܢܐ ܠܟ. ܡܢ ܣܝܡܬܟ ܗܘ ܡܪܝ ܡܩܪܒ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܟܠܗ ܕܝܠܟ ܐܢܐ : *A te peto, tribue mihi quod offeram tibi: de tuis enim offeram tibi, ſi dederis mihi, quando de theſauro tuo, Domine, mihi eſt poſſe offerre tibi: totus enim tuus ſum ego.*

31. Quod perituræ hujus ſæculi deliciæ à futuris bonis animum avertunt. ܐܘ ܛܒܐ ܕܥܠ ܟܠ ܡܫܦܥ : *Bone, qui beneficia in omnes effundis.*

32. De humanæ mentis inconſtantia, quam exemplo Sanctorum redarguit. ܣܟܠܘܬܢ ܛܒܐ ܐܠܗܐ ܦܝܣ ܘܥܢܝ ܒܛܝܒܘܬܟ : *Nequitiæ noſtræ, bone Deus, propitiu*

pitius eſto, quæ malorum omnium fons eſt.

33. De oculorum cuſtodia: nec non adversùs curioſos rerum divinarum ſcrutatores: ܐܰܚܘܶܐ ܘܰܐܬܛܰܠܰܠ

ܟܬܺܝܒܳܐ ܬܰܐܓܳܐ ܠܰܐܓܳܪܳܟ ܢܓܺܝܪ:

Deuter. 22. *Scriptum eſt, balauſtia fac tecto tuo patentia.*

34. De Pœnitentia, quam civitati refugii, & Arcæ Noë comparat.

ܡܕܺܝܢܰܬ ܡܰܥܪܽܘܩܝܳܐ ܐܺܝܬ ܝܰܘܡܳܢܳܐ

ܐܺܝܬܶܝܗ ܬܝܳܒܽܘܬܳܐ ܠܟܽܠ ܚܰܛܳܝܶܐ:

Civitas refugii eſt hodie Pœnitentia.

35. Hevæ, & Mariæ comparatio, Hymni tres: quorum 1. incipit:

ܬܰܪܬܶܝܗܶܝܢ ܒܠܳܐ ܐܰܘܠܳܐ ܬܰܪܬܶܝܗܶܝܢ ܦܫܺܝܛܳܬܳܐ: ܡܰܪܝܰܡ

ܘܰܚܘܳܐ. ܚܕܳܐ ܗܘܳܬ ܥܶܠܬܳܐ ܕܡܰܘܬܰܢ. ܘܚܕܳܐ

ܥܶܠܬܳܐ ܕܚܰܝܶܝܢ:

Ambæ ſine noxa, ambæ ſimplices, Maria & Heva: altera mortis noſtræ cauſa fuit, vitæ altera. 2. ܥܰܝܢܳܐ

ܒܚܽܘܠܛܳܢܳܐ ܕܢܰܗܺܝܪܳܐ ܡܶܬܕܰܟܝܳܐ.

Oculus ex conjunctione luminaris purificatur. 3. ܐܳܦ ܩܳܠܳܐ ܕܡܰܠܶܠ

ܘܶܐܕܢܳܐ ܕܫܳܡܥܳܐ ܒܝܽܘܠܦܳܢܳܟ ܢܰܗܰܪ:

Vocem dicentis, & aurem audientis doctrina tua illuſtra. Frequens eſt apud Syros Scriptores hæc comparatio: clarèque ſe explicant, de Heva conſtituta in ſtatu innocentiæ intelligenda eſſe, quæ de ejus puritate & innocentia dicuntur, ut ex contextu id ſatis perſpicuum eſt. Et quum Heva in nullo momento ſtatus innocentiæ ullam noxam contraxerit, ea comparatione Syri ſatis teſtantur, B. V. Mariam quolibet momento, etiam ſuæ conceptionis, quovis crimine puram fuiſſe. S. Ephræmi teſtimonium de immaculata Beatæ Virginis Conceptione notiſſimum eſt: nec huic adverſantur, quæ in ſecundo hymno hìc S. Doctor attexit:

ܡܰܪܝܰܡ ܒܥܰܝܢܳܐ ܕܡܝܳܐ ܢܽܘܗܪܳܐ ܫܪܳܐ ܒܳܗ

ܘܨܰܠܠܶܗ ܠܗܰܘܢܳܗ ܘܰܡܫܰܦܝܳܗ ܠܡܰܚܫܒܳܬܳܗ

ܘܰܡܕܰܟܝܳܗ ܠܬܰܪܥܺܝܬܳܗ ܘܰܡܨܰܠܠܳܗ

ܠܒܬܽܘܠܽܘܬܳܗ:

Maria oculo ſimilis fuit. Lux in eam illapſa, mentem ipſius eluit, cogitationes terſit, curas purificavit, Virginitatem defæcavit: Ubi quemadmodum Virginitati Mariæ nihil detrahitur, ſic nec ejuſdem perpetuæ & nunquam temeratæ innocentiæ quidquam detrahi dicendum eſt.

38. De miraculis à Chriſto patratis, dum in terris cum hominibus converſaretur: deque divina ejuſdem œconomia, à nativitate uſque ad triumphalem ingreſſum in Urbem Hieruſalem, Hymni 5. quorum 1. incipit:

ܡܰܢܽܘ ܢܶܫܟܰܚ ܠܡܶܫܬܥܳܝܽܘ ܙܰܒܢܶܐ ܐܰܝܠܶܝܢ

ܕܒܗܽܘܢ ܛܳܒܳܐ ܥܡܰܪ ܒܰܐܬܪܳܐ ܕܒܺܝܫܳܐ:

Ecquis explicare ſufficiat tempora, quibus in regione malorum habitavit Bonus. 2. ܙܰܒܢܶܐ ܪܓܺܝܓܶܐ ܐܰܝܟ ܕܗܘܳܐ

ܡܽܘܫܶܐ ܡܬܰܪܣܶܐ ܠܥܰܡܳܐ ܒܡܰܕܒܪܳܐ:

O tempora peroptanda, quibus Moſes populum in ſolitudine paſcebat. 3.

ܦܪܰܚ ܣܳܛܳܢܳܐ ܘܰܡܬܰܟܪܶܗ ܘܰܐܝܟ ܦܰܟܺܝܗܳܐ

ܠܶܗ ܡܶܣܬܠܶܒ ܘܰܫܠܶܩ ܠܪܺܝܫܶܗ ܕܛܽܘܪܳܐ:

ܝܳܬܶܒ ܘܳܐܡܰܪ ܗܘܳܐ ܠܦܳܪܽܘܩܰܢ ܕܥܰܡܡܶܐ

ܠܥܰܡܡܶܐ ܠܟ ܝܳܗܶܒ ܐܢܳܐ ܐܶܢ ܣܳܓܶܕ ܐܢ̄ܬ ܠܝ:

Volavit Diabolus, & dolens ſe tamquam inſipidum neglectum, ſubjit in verticem montis; ſedenſque dixit Servatori: Hos populos tibi dabo, ſi adoraveris me. 4. ܩܥܳܐ ܗܘܳܐ

ܥܳܠܡܳܐ ܒܩܳܠܶܐ ܪ̈ܳܡܶܐ ܘܳܐܡܰܪ ܡܪܰܐ ܡܠܶܟ:

Acclamavit mundus altiſſimis vocibus, Regnavit Dominus. 5. ܐܘܪܫܠܶܡ

ܕܰܡܝܳܐ ܗܘܳܬ ܠܶܟܠܳܐ ܗܘܳܐ ܥܰܡ ܐܳܘܪܳܐ:

In-

Induit Aaron Sacerdos Ephod cum Orario. Orarium, quod Diaconorum ſtolam propriè ſignificat, pro Summi Sacerdotis ſuperhumerali poſuit. Hebr. מעיל, quod alii Interulam interpretantur. Sed S. Doctoris interpretatio, quæ & Vulgatæ eſt, Hebraicæ radici magis conſonat.

43. De Tabulis Legis, quas Moſes confregit, earumque allegoria, Hymni duo: 1. [illegible] : *Gens Hagarena*. 2. [illegible] : *Tabulas ſcriptas inſpiciamus, fratres*.

45. De Adam, & Heva, Hymni quinque. 1. [illegible] : *Adam ſublime elatus, humi abjectus eſt*. 2. [illegible] : *A Diabolo inceſſimur in eo, quod nulla vi, nulla via inveſtigare, aſſequivè poſſumus*. 3. [illegible] : *Fratres Hevæ ſoboles, antiquæ matris geſta audiamus*. 4. [illegible] : *Probrum fœminæ fuit, quum ſit technarum fallaciarumque ſcatebra, ſapientiæque fontem Salomonem vicerit, ipſam nihilominus à Serpente fuiſſe ſuperatam*. 5. [illegible] : *Deſcendiſti ò triumphator ad Adæ caſum*. Hìc de Divini Verbi in Virginis utero conceptione differens ſcribit: [illegible] : *Quemadmodum ex parvulo ſinu illius auris* (de Heva loquitur) *ingreſſa & infuſa eſt mors, ita & per novam Mariæ aurem intravit & infuſa eſt vita*. Hanc ipſam formulam inferiùs repetit Hym. 23. de Virginit. Notandus hic locus, quia quum olim Maronitarum Breviarium Viris doctis examinandum datum fuiſſet, hìc Romæ quoſdam offendit, quod in Officio ad Tertiam dicitur: [illegible] : *Verbum Patris per aurem Benedictæ intravit*: quod Leo Allatius differt. 2. de Libris Eccleſiaſt. Græcorum indicavit; obſcurè tamen, & Maronitarum ſuppreſſo nomine. Vides hìc unde formulam illam Auctor Syriaci Officii hauſerit. Hauſerunt autem & alii Patres Ephræmo poſteriores, quos idem Allatius producit. Quod ſi hujus locutionis Gregorius Thaumaturgus auctor eſt orat. in Annunciat. Deiparæ, ut Voſſius contendit, ab illo Ephræm fortaſsè mutuatus eſt, quæ hoc loco ſcribit: ſic enim habet Gregorius: *Qui Evam condemnavit, ejus filiam tantoperè glorificare contendit: ait enim, paret mihi auditus ingreſſum*. Diſertiſſimè Auguſtinus in Appendice de diverſis ſerm. 22. de Tempore in Nativit. Domini: *Deus per Angelum loquebatur, & Virgo per aurem impregnabatur*. Et Felix Papa ad Petrum Antiochenum: *Patris enim intimum ſubſtantiale Verbum Deus per S. Virginis aures illapſum, conceptionem ineffabiliter operatum eſt*.

50. De Adam & Henoch. [illegible] : *Adam vidit Henochum in Paradiſum introëuntem*. Eadem ferè habet de Henoch & Elia propè finem hymni

mni 49. ubi eos in Paradiſum tranſlatos ſcribit. ܬܪܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܘܙܟܘ: ܘܢܦܩܘ ܠܘܬܗ ܒܒܗܬܬܐ ܘܒܚܣܕܐ: *Duo ingreſſi ſunt* (Paradiſum) *qui vicerant: totidem quippè inde cum rubore & ignominia diſceſſerant.*

51. De Chriſti Paſſione & Reſurrectione. ܛܘܒܘܗܝ ܠܐܝܠܐ ܕܩܡ ܗܘܐ ܘܚܙܐ ܬܡܝܗ ܠܝܘܣܦ ܟܕ ܡܬܟܬܫ ܘܙܟܐ: *Felix, qui adfuit ſpectavitque ſtupens Joſephum dimicantem, & vincentem.*

52. Omnia ad hominum ſalutem à Deo diſponi. ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܥܬܝܪ ܒܡܠܟܘܗܝ: ܘܡܥܕܪܢܘܬܗ ܡܟܢܫ ܘܡܒܕܪ. ܪܗܛ ܗܘ ܒܬܪܢ ܕܪܚܡ ܠܢ. ܥܪܩ ܐܦ ܡܢܢ ܕܪܚܡ ܠܢ: *Deus dives in conſiliis ſuis. Sua nunc auxilia contrahit, nunc verò profundit. Currit poſt nos, quia nos diligit: fugit etiam à nobis, quia nos amat.*

V.

De Virginitate Hymni LI.

ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܒܬܘܠܘܬܐ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ.

De Virginitate.

EXTANT in Cod. Nitr. VII. Titulus à Librario additus eſt: nec enim huic titulo hymnorum argumenta reſpondent, ſi tres priores & vigeſimum quartum, in quibus de Virginitate agitur, excipias.

Primus de Virginitate Hymnus incipit: ܩܘܡܝ ܐܫܠܚܝܗܝ ܠܥܬܝܩܐ ܗܘ ܠܒܪܢܫܐ ܒܣܪܐ: *Age, exue veterem hominem, caro.* Secundus: ܡܫܟܐ ܗܘܐ ܠܒܘܫܗ ܗܘܐ ܕܐܕܡ ܕܐܡܪܐ ܬܢܚܐ: *Agninis tectus pelliculis ſceleris machinator Hammon, ovem illam adortus eſt.* Tertius: ܠܣܘܟܐ ܕܥܒܝܢ ܦܐܪ̈ܐ ܕܡܝܐ ܛܠܝܘܬܐ: *Frugiferis ramis ſimilis eſt Pueritia.* Anſam huic, aliiſque iſtius argumenti elucubrationibus præbuere B. Ephræmo duo in hac materia contrarii errores à ſuiſmet gentilibus excogitati, & in Syria finitimiſque provinciis ipſius tempore graſſantes. Primus Encratitarum, quorum nomen in Syria ſuo etiam tempore viguiſſe ſcribit S. Epiphanius, poſtquam eorum in hac materia errorem Hierax quidam Ægyptius in Ægypto primùm reſuſcitaſſet; deinde in Armenia & Meſopotamia Audius; mox Euſtathius Sebaſtenus B. Ephræmo æqualis maximè propagaſſent: contra quos Concilium Gangrenſe congregatum fuit. Contrarium huic errorem Baſilides, teſte S. Hieronymo, invexit, qui Saturnili, ſeù Saturnini Antiocheni condiſcipulus fuit, profectuſque in Ægyptum ibidem contra Virginitatem atque Cœlibatum vociferari orſus eſt: cujus inſaniam, ut ſcribit idem Hieronymus lib. 2. adverſus Jovin. Helvidius poſteà, & Jovinianus toto pectore hauſerunt. Utrumque ergo errorem S. Ephræm hìc refellit: & Virginitatem quidem Conjugio excellere docet: idcircò velut inæſtimabilem theſaurum eſſe diligentiſſimè cuſtodiendam; multiplices quippè ad eum ſurripiendum à Diabolo parari inſidias. Attamen etſi Conjugio Virginitas præferenda ſit, non ideò illud temerè eſſe condemnandum, quum ad ſobolem procreandam, & ad evitandum pudoris naufragium à Deo fuerit inſtitutum. Idque hoc loco pluribus argumentis confirmat; & in ſequenti Hymno *de Oleo & Oliva* probat exemplo Patriarcharum Veteris Teſtamenti, quod Encratitæ negare non audebant; ſimul tamen affirmabant, poſt Chriſti adventum Nuptias fuiſſe ſublatas, Continentiamque fuiſſe præcipuum Divinæ In-

Incarnationis fructum, *ſine quo obtineri vita non poſſet*, Epiph. hæreſ. 47. Hoc dogma Audianorum etiam fuit: cujus ſectæ, utpote quæ in Meſopotamia coaluerat, Uranius Meſopotamenus fuit, S. Ephræmo ſuppar, eamque poſt varia exilia ultrà Damaſcum & Meſopotamiam tandem reſediſſe ſcribit S. Epiphan. hæreſ. 70. Iſtum ergo præcipuè errorem videtur S. Ephræm hic & alibi pulſare: rari enim, & ferè nulli erant ea tempeſtate ſectarii, qui Virginitatis præ Matrimonio excellentiam in dubium diſceptationemque vocarent. Plurimi contrà, qui Nuptias indiſcriminatim execrarentur; Syri præcipuè, gens ſuopte ingenio auſtera atque aſpera: quos Diabolicæ doctrinæ Interpretes eſſe affirmat B. Ephræm:

ܣܛܢܐ ܠܡܣܟܢܐ ܗܘܐ ܣܢܒ ܡܢ ܙܘܘܓܐ
ܒܐܣܟܡ ܬܘܠܡܕܐ: *Diabolus miſeros à nuptiis avertit ſpecie diſciplinæ*. Ubi manifeſtè unàcum Encratitis Euſtathianos perſtringit, qui, ut loquitur Concilium Gangrenſe, *ſpecie Religionis* ad fallendos incautos abutebantur. Inconſultæ autem hujus Continentiæ, nuptias præpoſterè execrantis, conſequentiam ab eodem Concilio deteſtatam ſtatim ſubdit:

ܒܕܒܗܬܝܢ ܠܡܬܦܢܝܘ ܠܕܪܓܐ
ܕܙܘܘܓܐ: ܢܦܠܘܢ ܒܓܘ ܦܚܐ ܕܣܘܪܚܢܐ:
Quoniam ad Conjugij gradum pudet eos reverti, in laqueos flagitiorum prolabuntur.

4. De gemino Chriſti Symbolo, Oliva ſcilicet, & Oleo, Hymni quatuor. 1. ܦܬܚ ܠܝ ܡܪܝ ܬܪܥܐ ܓܙܟ: *Tui, Domine, theſauri fores aperi, quæſo, mihi*. 2. ܡܫܚܐ ܐܬܩܢ ܠܡܢܪܬܐ ܢܘܗܪܐ ܕܢܗܘܐ ܒܥܠܝܐ. *Oleum lucernam, quæ nobis luceat, ſublimi ſtatuit*. 3. ܡܫܚܐ ܕܪܘܫܡܐ ܟܗܢܐ ܗܘܐ ܡܪܒܝܐ ܘܡܠܟܘܬܐ: *Oleum, velut Pontifex, Regnum parat*. 4. ܬܫܪܝ ܕܡܢܝܚ ܠܠܐܝܐ ܡܢ ܫܚܐ ܘܐܒܩܐ ܕܩܝܛܐ: *October, qui æſtiva colluvie atque pulvere feſſos, opportuna quiete recreat*. Hoc loco Sanctus Doctor rursùs Matrimonii cauſam contra Tatianum & Encratitas, atque Marcioniſtas agit, illudque Viti eleganter comparat, quam Divina manu conſitam fuiſſe docet; racemorum autem habere ſpeciem parvulos, ſuaviſſimas nempè parentum ſuorum delicias. ܘܓܦܬܐ ܗܝ ܠܗ
ܡܫܬܠܬܐ: ܘܥܢܒܐ ܗܝ ܕܝܠܘܕܐ
ܒܐܦܐ ܕܒܥܠܐ ܐܝܟ ܦܐܪܐ ܒܣܝܡܐ ܠܐܒܗ̈ܝ ܒܗ.

Inſignem porrò habet in 3. hymno de Sacramento Confirmationis locum;

ܡܫܚܐ ܕܪܘܫܡܐ ܟܗܢܐ ܗܘܐ ܡܪܒܝܐ
ܘܡܠܟܘܬܐ. ܡܢ ܩܪܢܐ ܒܢܢܐ ܘܒܥܒܐ ܢܚܬ
ܡܢܗ ܠܪܝܫ ܦܓܪܐ: ܐܝܟ ܕܐܠܗܐ
ܠܛܘܪܐ ܢܚܬ ܕܢܚܐ ܘܝܗܒ ܠܡܘܫܐ
ܢܘܗܪܐ. ܘܫܠܝܡܘܢ ܩܪܢܐ ܐܝܟ
ܕܪܘܫܡܐ ܡܢ ܩܪܢܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ. ܡܢ
ܥܡܐ ܠܥܡܡܐ ܢܦܩܬ. ܚܠܦ ܕܙܥܘܪܐ
ܣܓܝܐܐ ܡܬܡܫܚܝܢ ܘܡܬܡܪܩܝܢ.

Oleum, quaſi Pontifex, Regnum parat. De cornu, velut è ſinu candidæ nubis, in corporis verticem defluit. Sicut autem Deus ſuper montis cacumen delapſus, Moyſi contulit ſplendorem; ita Salomonem nova luce colluſtravit infuſum capiti ex cornu Unctionis Oleum, in myſterio res noſtras præfigurante; quando à populo ad populos Unctio illa migravit, ut pro paucis plurimi modò ungantur, ſuaſque tergant labes. Ubi *de Chriſmate* manifeſtè loquitur: & quia omnes Chriſtiani ſtatim à Baptiſmate per Pontificem ungebantur, idcircò Novæ Legis Chriſtos, hoc eſt, Unctos, cum Regibus & Sacerdotibus Moſaicis comparans, illos multò plures eſſe

Citatur à Georgio Amira in Grammat. Syr. pag. 81.

eſſe affirmat. Eam verò Unctionem in feſto Paſchatis poſt ſolemne Jejunium fieri ſolitam, indicat, ſcribens:

ܢܝܣܢ ܕܡܫܢܩ ܨܝܡܐ : ܡܫܚ ܡܥܡܕ
ܘܡܚܘܪ : ܡܕܟܐ ܚܛܗܐ ܡܢ ܢܦܫܬܢ .

Aprilis, qui jejunantes fatigat, ungit, baptizat, & candidos facit, deterſa ab animis noſtris peccati labe. Mox paucis interjectis diſertè docet, Chriſtianum in Baptiſmo & in Confirmatione, ſpirituali quodam charactere ſignari: ܘܡܫܚܐ ܗܘ ܚܒܝܒ ܗܘ
ܠܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܡܫܡܫ ܠܗ ܘܐܝܟ
ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ ܗܘܐ ܠܗ . ܘܒܗ ܪܫܡ
ܟܗܢܐ ܘܡܫܝܚܐ . ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܚܬܡ
ܒܡܫܚܐ ܚܬܡܗ ܘܪܘܫܡܗ ܠܥܢܗ .
ܐܝܟ ܕܥܙܩܬܐ ܕܥܠ ܫܥܘܐ ܗܘ ܪܘܫܡܗ
ܡܬܛܒܥ : ܐܦ ܚܬܡܐ ܟܣܝܐ ܕܪܘܚܐ
ܒܡܫܚܐ ܡܬܛܒܥ ܥܠ ܦܓܪܐ
ܕܡܬܡܫܚܝܢ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܘܗܘܝܢ ܡܬܚܬܡܝܢ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ :

Cariſſimum Spiritui Sancto Oleum, quod eidem miniſtrat, ejuſque lateri hæret, quaſi ipſius diſciplinæ alumnus. Oleo Spiritus Sanctus Sacerdotes & Chriſtos conſignavit: Oleo quoque idem Spiritus ovibus ſuis ſignum ſuum imprimit. Sicut ceræ ſuam Anulus notam, ſic occultum Spiritûs ſignum per Oleum corporibus imprimitur, quando hæc in Baptiſmo linuntur, ſed & eodem Baptiſmo ſignantur. Baptiſmi denique & Confirmationis miniſtrum eſſe Pontificem deſignat:

ܟܘܡܪܘܬܐ ܡܫܡܫܐ ܠܗ ܠܟܪܣܐ ܒܝܠܕܗ
ܒܡܘܠܕܗ : ܡܫܝܚܘܬܐ ܡܫܡܫܐ
ܩܕܡܘܗܝ . ܘܪܘܚܐ ܡܪܚܦܐ ܥܠ
ܫܩܝܘܗܝ : ܟܠܝܠܐ ܕܠܘܝܐ ܚܕܪ ܠܗ :
ܘܟܗܢܐ ܠܒܝܫ ܡܫܡܫܢܗ :

Sacerdotium huic utero in ſuo partu ſubſervit, (Loquitur de Lavacro regenerationis. *) Unctio coram eo miniſtrat. Spiritus Sanctus fluentis ejus illabitur. Levitarum corona eum circumdat. Pontifex conſtitutus eſt ejus Adminiſter.* Hinc colligere eſt Ordinarium miniſtrum Confirmationis eſſe Pontificem: qui etiam Baptiſmi miniſter à S. Doctore ex communi ſui temporis diſciplina dicitur, non quia Baptiſmus generatim à quocumque Sacerdote ritè adminiſtrari non poſſet, ſed quia talis Baptiſmus, (cum Sacramento ſcilicet Confirmationis conjunctus) qualem ejus temporis Eccleſiarum praxis præſcribebat, non niſi à Pontifice decebat adminiſtrari. Quum autem S. Ephræm nec hìc, nec alibi *de Unctione Sacerdotum novæ Legis* mentionem faciat, probabile argumentum eſt, ritum illum Eccleſiis Syrorum incognitum fuiſſe: alioquin ejuſdem Chriſmatis laudes proſequenti, ſilentio prætereundum non fuiſſet. Sed & in Sermone præfixo conſecrationi Chriſmatis in Rituali Syrorum Jacobitarum, in quo Auctor omnia quæ de Chriſmate dici potuiſſent, diligentiſſimè congerit, Unctionem in Ordinatione fieri ſolitam omninò reticuit. Morinus in Not. ad Ordin. Syrorum, alia etiam addit ex Syris Patribus teſtimonia. In Pontificali tamen Syrorum Maronitarum, Stephanus ipſorum Patriarcha prædictam Unctionem Canone ſanciendam putavit, tùm quia necdum certum eſt, illam ſequiori ſaltem ætate à Syris non fuiſſe introductam, quum in antiquis Pontificalibus quoddam appareat ipſius Unctionis indicium; tùm quia Stephanus ſuorum Deceſſorum receptæ à multis annis praxi aliquid deferendum meritò exiſtimavit.

8. De Divina Chriſti Diſpenſatione Hymni quatuor. 1. ܐܬܐ ܒܥܠܝ
ܒܚܘܒܗ ܐܠܗܐ ܒܪܢܫܐ . ܒܪܐ ܡܫܝܚܐ
ܠܥܠܡܐ : ܒܫܠܝ ܦܪܘܩܐ ܒܦܪܘܩܐ : ܡܫܝܚܐ
ܒܚܝܐ

ܒܚܘܒܗ . *Venit ad nos in dilectione ſua Arbor benedicta. Lignum per Lignum ſuperatum eſt: Fructum fructus ſuſtulit: Fructum mortiferum Vitalis abſumpſit.* 2. ܒܡܐܬܝܬܗ ܕܫܡܫܢ : *In noſtri Solis adventu.* 3. ܢܣܐ ܒܪܝ ܘܩܒܠ ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܒܘܟܪܐ ܥܡ ܡܘܫܐ ܡܫܒܚܐ : *Experire, Fili, & geſta Primogeniti ad glorioſum Moyſen conferto.* 4. ܥܛܠܐ ܗܘ ܠܒܝܫܐ ܕܢܚܘܪ ܒܣܢܝܘܬܗ : *Difficile eſt malo ſuam intueri turpitudinem.* Scopus S. Doctoris eſt, utriuſque Teſtamenti conſenſionem & concordiam demonſtrare contra Marcioniſtas, quos ubique data occaſione S. Ephræm pulſare ſolet: hos enim Hæreticos in Syria frequentiſſimos fuiſſe ſuo tempore, auctor eſt Theodoretus in vita S. Jacobi Eremitæ.

12. De Chriſti tentatione & victoria, Hymni tres. 1. ܥܡܕ ܗܘܐ ܡܪܢ ܘܩܪܐܘܗܝ ܠܩܪܒܐ : *Baptizatus Dominus ad pugnam vocatur.* 2. ܕܐܡܪܚ ܘܢܣܝܟ ܗܘ ܠܟܠ ܢܣܝܘܢܝܢ ܡܬܡܚܐ : *Qui Te auſus eſt tentare, omnibus tentationum generibus premitur.* 3. ܛܘܒܝܟܝ ܡܕܒܪܐ ܕܒܟܝ ܐܬܟܬܫ ܗܘ ܙܟܝ ܟܠ : *O beatam ſolitudinem, in qua pugnavit, qui omnia vincit.*

15. De Joanne Baptiſta, & altero Joanne Apoſtolo, deque Simone Petro. ܛܘܒܝܟܝ ܐܘ ܠܟܝ ܒܪܗ ܕܥܩܪܬܐ *O beatam ſterilis fœminæ ſobolem.* Ubi de primatu S. Petri hæc notanda.

ܛܘܒܝܟ ܐܘ ܠܟ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܐܚܝܕ
ܩܠܝܕܐ ܕܒܢܐ ܪܘܚܐ. ܡܠܬܐ ܪܒܬܐ ܘܠܐ
ܡܬܡܠܠܢܝܬܐ ܕܐܣܪܐ ܘܫܪܝܐ ܥܠܝܐ
ܘܬܚܬܝܐ. ܛܘܒܝܗ ܠܡܪܥܝܬܐ ܘܢܨܒܬ
ܠܟ ܡܪܥܝܬܐ ܡܫܝܢܐ. ܘܢܨܒܬ ܨܠܝܒܐ
ܥܠ ܡܝܐ ܗܘܬ : ܥܢܐ ܕܒܪܚܡܬܗ ܗܘܐ
ܝܠܕܬ. ܟܠ ܓܢܣ ܩܕܝܫܐ ܘܒܬܘܠܬܐ :
ܛܘܒܝܟ ܕܐܬܬ ܕܘܟܬ ܪܝܫܐ ܘܠܫܢܐ
ܐܢܬ ܒܦܓܪܐ ܕܐܚܝܟ ܘܐܝܬܝܗ
ܕܡܬܢܩܦ ܗܘܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ ܘܡܢ
ܒܢܝܐ ܕܡܪܟ :

Te felicem prædicabo, Simon Petre, claves tenentem, quas Spiritus fabricavit. Magnum verbum & ineffabile, quod Superos & Inferos ligat & ſolvit. O beatum Gregem tuæ curæ commiſſum! Proh quantùm ille auctus eſt! Enimverò poſtquam Crucem ſuper aquas fixiſti, oves in ejus amore omnis generis Sanctos & Virgines peperere. O te beatum, qui CAPITIS *&* LINGUÆ *locum obtinuiſti in corpore fratrum tuorum, quod utique ex Diſcipulis & filiis Domini tui coagmentabatur.* Gen. 30. 37. Quid ad hæc reponent Calviniani cum ſuo Magiſtro? qui lib. 4. cap. 7. præſidenter aſſerit, ad ſæculum quintum uſque inauditum fuiſſe in Eccleſia CAPITIS nomen. S. Ephræm, qui ſæculo quarto ſcribebat, contrarium docet; ex omnium utique Syrorum ſententia, quæ etiam in publicis tabulis Ritualium Syriacarum Eccleſiarum adhuc legitur. Eadem ferè de Primatu S. Petri repetit S. Ephræm Hymn. 36. de Eccleſia.

16. De Nazareth. ܛܘܒܝܟܝ ܢܨܪܬ : *Beata es, Nazareth.* Laudat Nazareth Chriſti patriam: Canam Galilææ, ubi aquam in vinum convertit: Zachæum publicanum, qui eum convivio excepit: Deſertum, in quo panes multiplicavit: Cœcum & Dœmoniacum, quos ipſe ſanavit.

17. De Sichem Hymni tres, quorum initium: ܛܘܒܝܟܝ ܐܘ ܫܟܝܡ *Beata es, Sichem.* Celebrat Sichem, quòd ibidem ſepulti fuiſſent Joſeph, Joſue,

Joſue, & Eleazar: ſed potiſſimùm quia ad ejus puteum Chriſtus conſediſſet, Samaritanam alloquuturus.

20. De Civitate Ephraim, in quam Dominus, ut Judæorum perſecutionem declinaret, ſe recepit, Hymni duo: quorum primus incipit: ܛܘܒܝܟܝ ܐܘ ܠܟܝ ܐܦܪܝܡ ܩܪܝܬܐ : *O fortunatam urbem Ephraim*. Secundus: ܛܘܒܝܟܝ ܕܐܬܬܝܒ ܡܪܐ ܩܘܪܝܐ ܒܟܘܪܝ ܐܦܪܝܡ : *Beata es urbecula Ephraim, quia urbiūm Dominus in te reſedit*.

22. De Samaria, & muliere Samaritana, Hymni duo. Primus incipit: ܡܪܢ ܒܥܡܠܐ : *Dominus defatigatus*. Secundus: ܛܘܒܝܟܝ ܐܢܬܬܐ : *Beata es, mulier*.

24. De Virginitate. ܛܘܒܝܟܝ ܒܬܘܠܬܐ : *Beata es Virgo*. Vide, quæ notavimus hymn. 1.

25. De Joanne Apoſtolo. ܛܒܐ ܕܐܬܪܟܢ ܘܝܗܒ ܢܦܫܗ ܐܦ ܠܥܡܡܐ : *Bonus, qui ſe abjecit, tradiditque genti exoſæ & deteſtabili*.

26. De Mulieribus, quæ Chriſto miniſtrabant. ܛܒܐ ܡܓܪܓ ܠܝ ܕܐܡܪ ܛܒܬܐ ܕܐܡܪ ܒܐܡܗ : *Bonus me provocat, ut bona quæ de ſua ipſe Matre prædicavit, ediſſeram*.

27. De Salomone & Regina Saba. ܫܠܝܡܘܢ ܒܚܟܡܬܗ ܥܒܕ ܥܒܕܐ ܕܡܠܟܬ ܫܒܐ ܒܗܘܢ ܬܬܗܪ ܗܘܬ : *Salomon ſapientiâ ſuâ talia geſſit, quæ Regina Saba miraretur*.

28. De myſteriis Chriſti, quæ in Lege Naturæ, & in Lege Scripta præſignata fuere, Hymni tres. 1. ܡܢܘ ܐܡܪ ܡܛܐ ܠܬܗܪܐ ܘܠܬܕܡܘܪܬܐ : *Quiſnam dicendo aſſequatur ſtuporem & admirationem*. 2. ܡܠܬܗ ܕܪܡܐ ܢܚܬ ܗܘܐ ܘܠܒܫ ܦܓܪܐ ܡܚܝܠܐ : *Verbum Altiſſimi deſcendit, & imbecille corpus induit*. 3. ܡܢ ܕܚܙܐ ܚܙܝܗܝ ܗܘܐ ܠܡܪܢ ܘܬܗܪ : *Ecquis vidit Dominum, & admiratus eſt*.

31. De Nativitate Chriſti. ܐܝܠܕܗ ܡܫܝܚܐ ܠܒܪܝܬܐ ܚܝ̈ܝܢ : *Nativitate tua, Chriſte, mundo vitam attuliſti*. Hujus thematis Tractatum integrum ſcripſit, de quo vide pag.80.

32. De Nazareth & Bethſaida. ܢܨܪܬ ܬܘܕܐ ܠܟ ܕܫܘܝܐ ܠܡܬܪܒܝܘܬܟ : *Nazareth tibi gratias agat, quod digna fuerit, ut tibi patria fieret*.

33. De Cana Galilææ, & civitate Nain. ܩܛܢܐ ܬܘܕܐ ܠܟ : *Cana te celebret*.

34. De Hemorrhoïſſa, de filia Jairi, de Samaritana, & de Chananæa. ܕܘܡܝܗ ܕܚܠܬ ܗܘܬ ܕܬܬܩܪܒ ܠܡܪܐ ܟܠ : *Hemorrhoiſſa ad Dominum univerſorum accedere verita eſt*.

35. De Hiericho: De ficu, cui Chriſtus maledixit: De loco, ubi expuit cœcumque ſanavit: De Maria Magdalena: De Martha: De Monte Oliveto: deque pueris, qui Chriſto cum ramis palmarum & olivarum occurrerunt. ܐܝܪܝܚܘ ܬܣܓܘܕ ܠܗ : *Hiericho eum adoret*.

36. De Eccleſia. ܒܦܘܡܐ ܕܙܕܝܩܝ ܡܫܒܚܐ ܐܢܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܠܚܡܐ ܚܝܐ ܕܐܬܦܪܣ ܠܡܠܥܣܝܘܗܝ : *Ore meorum Juſtorum illum collaudo, qui in me vivum Panem fre_it, quem*

quem ſuis ipſe Diſcipulis diſpenſavit. De quo Pane in præcedenti Hymno hæc ſcripſerat: [Syriac text] *Tuam priores Sacerdotes concupierunt pulchritudinem, nec viderunt: Oderunt poſteriores, teque indignis tractaverunt modis: Poſtremi, qui in Eccleſiis inaugurantur, Sacerdotes te ſuis complexi ſunt ulnis, ò Panis vitæ, qui ad nos delapſus, noſtris te ſenſibus immiſcuiſti.* In hoc Hymno meminit Sanctus Doctor ſanguinei ſudoris Chriſti in horto: [Syriac text] *Locus, in quo ſudavit, coronam ipſi nectat.* Ex quo planum fit, verſiculum illum Lucæ c. 22. 44. tamquam genuinam Evangelici Textus partem à S. Ephræm agnitum, & in Syriaca verſione olim expreſſum fuiſſe: eam ſiquidem hiſtoriam à quibuſdam in dubium fuiſſe olim revocatam, docent S. Hier. l. 2. contra Pelag. & S. Hilar. l. 10. de Trinit.

37. De Fide. Agit potiſſimùm de myſterio Incarnationis, & de Euchariſtia. Et de hac quidem ſic habet: [Syriac text] *Corpus ejus nova ratione noſtris corporibus immiſtum eſt: ipſius quoque ſanguis puriſſimus in venas noſtras diffuſus. Ejus ſimiliter vox aures noſtras, conſpectuſque oculos noſtros pervaſit: Totus ipſe nos totos pervaſit: & quia Eccleſiam ſuam dilexit nimis, non illi dedit æmulæ ejus* (hoc eſt Synagogæ,) *manna, ſed ipſe panis vitæ factus eſt illi, ut ipſum comederet.* En præclariſſimum teſtimonium de reali Chriſti Domini præſentia in auguſtiſſimo noſtri Altaris Sacramento, S. Ephræmo omnes Syrorum Liturgiæ, aliaque publica monumenta mirâ conſenſione ſuffragantur. In altera ejuſdem Hymni parte, ubi de Incarnatione agit, Marcioniſtarum errorem confutat, qui carnem Chriſti noſtræ carni diſſimilem fuiſſe docebant: nempè ex cœleſti ſubſtantia coagmentatam: [Syriac text] *Corpus ex Maria deſumptum redarguit prædicantem, in alio Corpore habitaſſe Deum: nam Corpus Æthereum abſolutum eſt, planèque perfectum. Quomodo ergo illud noſtro adoleſceret pane? Quomodo rurſùs ſudaret, expueret, lacrymas & ſanguinem funderet? Præterea quum Corpus è cœleſti ſubſtantia deciſum terrenæ concretionis fæcibus purum ſit, ſequitur, nec illud,* (quod Verbum aſſumpſit) *corpus noſtro fuiſſe abſimile, quum morti obnoxium fuerit. Pugnantia ergo dicere coguntur, eadem affirmantes & negantes, unam nempè noſtri, atque illius Corporis fuiſſe naturam.*

38. De Loth, & filiabus ejus. [Syriac text] *Bibit, ut triſtitiam mitigaret.*

29. Oratio: [Syriac text] [Syriac text]

ܘܐܨܠܐ ܕܐܬܝܬܪ : *Confitebor, ut libertatem conſequar. Orabo, ut proficiam.*

40. De Patribus, & Prophetis, qui Nativitatem Chriſti anteceſſerunt. ܟܦܢܘ ܡܪܝ ܕܟܠ ܕܪ̈ܝܢ ܟܐܢ̈ܐ ܠܡܐܬܝܬܟ : *Adventum tuum, Domine, omnium ſæculorum Juſti eſurierunt.*

41. De Jona & Ninivitis, Hymni novem. Alii ſunt ab eo ſermone, quem edidit Voſſius tom. 3. pag. 150. cujus initium in Cod. Nitr. V. fol. 132. terg. ܗܐ ܝܘܢܢ ܒܢܝܢܘܐ ܐܟܪܙ : *En Jonas in Ninive prædicavit.* Primus incipit: ܠܪ̈ܚܡܝܟ ܓܘܣܬ ܐܢܐ : *Ad tuam miſericordiam confugio.* Affirmabant Marcioniſtæ, fas eſſe Chriſtiano Baptiſmum iterare: Illorum errorem hic confutat S. Ephræm docens peccata poſt Baptiſmum perpetrata Pœnitentiæ remedio indigere. ܕܠܝܬ ܐܬܪܐ ܠܡܥܡܘܕܝܬ ܠܝܬ ܐܬܪܐ ܠܚܛܝܬܐ. ܘܐܝܟ ܕܪܗܛ ܕܡܐ : ܐܝܟ ܗܘ ܢܗܪܐ. ܗܘ ܕܝܗܒ ܣܒܪܐ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ : ܕܠܐ ܢܦܣܘܩ ܠܗܘ : ܝܗܒ ܫܘܒܩܢܐ : *Quia*, inquit, *nullus ſupereſt Baptiſmo locus, nec peccato quidem locum ſupereſſe fas eſt. Quia verò peccati ſanies fluere non ceſſat, ideò nec expiationis aſperſio ſublata eſt. Qui enim in Baptiſmo ſpem fecit, ne iſtam abſcinderet, Indulgentiam* (ideſt Clavium poteſtatem) *adjecit.* Ubi Novatianos, & Cataphrygas apertè ſugillat.

50. De Reſurrectione Chriſti Hymni duo. Primus incipit: ܒܚܕ ܒܫܒܐ ܙܟܐ ܢܘܗܪܐ : *In una Sabbati vicit lux.* Alter: ܐܡܠܟܘ ܫܘܠܛܢܐ ܘܙܟܘ ܘܐܬܕܒܘ : *Regnarunt, vicerunt Tenebræ, & victæ fuerunt.* Ubi contra Manichæos inſurgit Tenebrarum patronos, Tenebras negans aliquid eſſe, nedum vim aliquam numenque ipſis ineſſe.

VI.

De Fide Hymni LXXXVII.

ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܡܠܦܢܐ .

DISPUTAT in hoc Libro S. Ephræm contra Arianos, & Eunomianos de Divina Verbi natura, quam temerè ab illis inveſtigari, pluribus oſtendit: Hoc enim inter varias Arianorum ſectas Eunomiani præcipuè ſibi arrogabant, ut patet ex Dialogo S. Baſilii adversùs Eunomium, & ex ejuſdem ad eundem Epiſtola. Quamobrem Liber iſte ſcriptus fuiſſe videtur à S. Ephræm jam ſene, quando Eunomius, Aëtio Syro magiſtro, Eccleſiam turbare jam cœperat, & Ariani in Meſopotamiam, & in ipſam urbem Edeſſam jam irruperant, qui etiam Valentis Imperatoris favore Edeſſenos Catholicos ab Eccleſiis tandem expulere tertio ab obitu Sancti Doctoris menſe, ut patet ex Chronico illius Eccleſiæ ad annum Græcorum 684. & nos ſuprà notavimus ex Dionyſio Patriarcha pag. 54. De Fide.

1. Quam in omnibus Sectariis Patres novitatem reprehenderunt, hanc B. Ephræm Arianis in ipſo Diſputationis limine objicit, eoſdem ad perpetuam Eccleſiæ Catholicæ traditionem provocans. ܡܛܠ ܗܘ ܛܘܦܣܐ ܕܟܠܢ ܚܝܝܢ ܒܗ ܗܘ ܕܣܡܗ ܗܘ ܕܡܢܗ ܟܠܢ : ܗܝܡܢܘܬܐ ܚܕܬܐ ܗܘܬ ܗܕܐ ܕܕܪܢ : *Pro illa fidei formula, qua omnes vivimus, quam ille conſtituit, à quo omnes docti ſumus, novam Fidem commentum eſt iſtud noſtri ævi*

ævi audax hominum genus. Hoc telum S. Hilarius Ephræmi contemporaneus lib. 6. de Trinitate eiſdem Arianis objiciebat, ſcribens: *Tardè mihi hos piiſſimos Doctores ætas nunc hujus ſæculi protulit: ſerò hos habuit fides mea, quam Tu erudiſti, Magiſtros. Inauditis ego his omnibus in Te credidi*. Hoc telum adversùs eoſdem frequentiſſimè contorquent Athanaſius, & Baſilius, velut ab ipſis Arianis oblatum, novas identidem fidei formulas procudentibus. Quum verò idem fecerint, & hodie faciant Hæretici, qua ratione, qua fronte ſuis ſectis arrogare poterunt Antiquitatem doctrinæ, quam omnes Patres Latini, Græci Syrique, ceù veriſſimam Eccleſiæ notam agnoverunt?

Pergit Sanctus Doctor, & Aetianos adoritur, quorum ſecta in Syria, velut in nativo ſolo maximè coaluerat. Aetius enim Syrus fuit, qui eò dementiæ progreſſus eſt, ut de Deo, Deique ſubſtantia geometrica via & ratione diſſerere atque decernere auſus fuerit, dialectica uſus & brevi quadam ſyllogiſmorum complexione: perinde ac ſi infinita Dei majeſtas anguſtis humanæ mentis finibus circumſcribi poſſet, & illud ſolùm de Deo credendum eſſet, quod naturali lumine deprehenderetur. Vide Sozomenum lib. 4. cap. 28. Socrat. lib. 2. cap. 28. Epiphan. hæreſ. 76. & Philoſtorg. lib. 3. Qua in re nuperum imitatorem habuit Benedictum de Spinoſa, famoſum ætate noſtra Sectarium. Ut ergo Aetianorum arrogantiam reprimat, ſtatuit primo loco Dei naturam incomprehenſibilem eſſe. Id ex eo demonſtrat, quod rerum à Deo conditarum naturam nullus hactenus mortalium perfectè aſſequutus fuerit. Quâ viâ etiam Baſilius Eunomium Aetianæ doctrinæ & arrogantiæ Symmiſten aggreſſus eſt in lib. contra ejuſdem Apologiam, & epiſt. 168. ubi ſcribit: *Si minutiſſimæ formicæ nondum es aſſequutus naturam, quomodo incomprehenſibilem Dei potentiam imaginatione tua comprehenſam eſſe gloriar…?* Atque per hanc occaſionem Sanctus Ephræm Aetium ad ſui ipſius cognitionem revocat, diſputationemque de Animæ ſubſtantia inducit: in qua productis variorum variis de hac quæſtione ſententiis, eorum quoque dementiam redarguit, qui hominem mente animaque præditum eſſe negabant. ܐܘ ܢܚܘܪ ܟܠܢܫ ܕܐܬܕܡܪ
ܠܫܢܝܘܬܐ ܕܠܐ ܟܡܐ ܐܢܫܝܗ . ܕܟܦܪܘ
ܒܗ ܢܦܫܐ ܡܢܟܪܐ : ܗܐ ܒܗ
ܠܢܦܫܗ ܕܢܟܪܐ ܗܘܬ . ܗܐ ܠܗ
ܟܦܪܐ . ܕܐܡܪܐ ܗܘܬ ܠܐ ܐܝܬܝܗ
ܘܐܦܠܐ ܐܝܬܝܗ : *Agite dum, & ſtupendam dementiam illorum expendite, qui negant, uſquam eſſe animam. Aſt illi profectò exanimes non ſunt: ipſa ergo in ipſis contra ſeipſam pugnat anima. Ipſa ſeipſam negat: nec enim alius quiſpiam, ſed ipſa utique anima loquitur, quum negat ſe eſſe.*

2. Sequuntur Hymni duo, in quibus ex infinita humanæ mentis à ſummo Vero diſtantiâ colligit Deum eſſe longè ſuprà hominis captum. Primus incipit: ܛܘܒܘܗܝ ܠܐܢܫܐ
ܕܩܒܥ ܠܗ ܡܚܙܝܬܐ ܕܟܝܬܐ ܕܩܘܫܬܐ:
Beatus, qui purum ſpeculum veritatis ſibi defixit. Secundus: ܛܘܒܘܗܝ
ܠܐܢܫܐ ܕܫܡܟ ܡܪܝ ܒܚܘܒܐ ܪܒܐ ܢܩܪܐ:
Beatus, qui Te, Domine, magna cum caritate invocare meruit.

4. Progreditur in ſuſcepta de Dei incomprehenſibilitate diſputatione; & propoſita Humanæ cum Angelica natura comparatione, colligit Divinam Naturam ab homine capi non poſſe ex eo, quod nec ab Angelo, cœleſti etiam lumine colluſtrato, capiatur. Incipit Primus Hymnus: ܐܝܟ ܐܢܫ ܡܚܡܣ : ܘܒܗ
ܘܒܪ ܡܕܪܘܢܐ : ܘܒܗܬܐ ܠܚܫܝܢ:

ܘܪ̈ܒܘܬ ܠܐ ܡܨܝܢ : *Stant mille millium: diſcurrunt myrias myriadum: Unum myriades perſcrutari nequeunt.*

Secundus: ܡܕܥܐ ܕܐܢܫܐ ܠܘܬ ܡܕܥܐ ܕܥܝܪ̈ܐ ܐܝܟ ܒܘܗܪܐ ܗܘ ܡܫܠܐ. ܐܦ ܡܕܥܐ ܕܥܝܪ̈ܐ ܠܘܬ ܡܕܥܐ ܕܪܘܚܐ ܐܝܟ ܙܠܓܐ ܗܘ ܙܥܘܪܐ :

Hominis cognitionem ſi Angelicæ cognitioni compares, lux dubia eſt. Si Angelicam rurſus cognitionem cum ſcientia Spiritûs conferas, fulgor eſt exiguus. In his duobus Hymnis de Angelorum naturâ S. Ephræm doctiſſimè diſputat. Præclara viſa ſunt, quæ hìc deſcribimus. ܟܕ ܪܓܝܓܝܢ ܥܝܪ̈ܐ ܠܡܕܥ ܕܒܪܐ ܠܡܠܐܟ̈ܐ : ܫܘ̈ܐܠܐ ܗܘ ܡܫܕܪܝܢ ܠܕܡܥܠܝܢ ܡܢܗܘܢ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܗܘܘ ܒܪܡܙܐ ܕܪܘܚܐ ܡܬܠܡܕܝܢ. ܐܝܟ ܕܕܪ̈ܓܝܗܘܢ ܕܥܝܪ̈ܐ ܫܘ̈ܐܠܝܗܘܢ ܕܥܝܪ̈ܐ. ܠܝܬ ܒܗܘܢ ܕܡܡܪܚ ܕܢܥܒܪ ܠܬܚܘܡ ܕܪܫܝܡ ܗܘ ܠܗ ܡܣܬܟܠܐ. ܠܗܕܐ ܣܗܕ ܟܝܢܐ ܒܬܘܪܨܐ ܕܐܝܬ ܒܗ : ܕܬܚܘܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܡܩܒܠ ܒܛܟܣܐ ܠܘܬܗ ܕܟܠܠܐ.

Quum Angeli cupiunt cognoſcere res Filii, ad eos qui ipſis ſuperiores ſunt, quæſtiones dirigunt. Sed & ipſi Angeli Supremi nutu Spiritûs docentur. Juxta gradus Angelorum ſunt quæſtiones Angelorum. Adeò nullus Angelus eſt, qui audeat definitos ſibi prætergredi limites. Id teſtatur proprius naturæ ordo, in quo ordo ordinem excipit uſque ad eum, qui omnium eſt corona. Hanc doctrinam verſat frequenter Auctor Libri de cœleſti Hierarchia cap. 7. & ſeqq. quem tamen S. Ephræm non nominat. Quamobrem ex hoc ſolo loco definiri non poteſt quæſtio illa, quæ de Auctore Operum S. Dionyſio attributorum inter Recentiores Criticos diſceptatur. Contingit enim ſæpiſſimè, eandem ſpeciem in multorum mentem venire, abſque ullo prævio ipſorum congreſſu. Eandem doctrinam ſequitur, & exponit S. Thomas 1. Par. quæſt. 106. art. 3. & 4. & quæſtionibus ſeqq.

6. Hucuſque S. Doctor de Incomprehenſibilitate Divinæ Naturæ generatim: Nunc de Perſonis Divinis diſſerere aggreditur. Patrem eſſe verè Patrem oſtendit: quod verum non eſſet, ſi Filium non ejuſdem, ſed alterius naturæ haberet: qui fuit palmaris Aëtii, & Eunomii error, de quo conſule Socratem, Sozomenum, Epiphanium locis cit. Incipit: ܐܝܟܢ ܕܝܢ ܡܨܐ ܐܢܫ ܢܛܥܐ ܡܢ ܫܪܪܐ : ܕܛܘܪܐ ܪܒܐ ܫܪܪܐ ܐܦ ܠܥܘܝܪ̈ܐ ܡܬܚܙܐ. ܡܢܘ ܕܠܐ ܪܓܫ ܒܗ ܒܐܒܐ ܕܒܪܐ ܐܝܬ ܠܗ.

Quî fieri poſſe credam, ut quiſpiam à veritate aberret? Mons quippè ingens veritas eſt, cæcutientibus etiam oculis patens. Quiſnam Patrem eſſe non ſentiat, qui Filium habet?

7. Utramque Filii generationem, ſempiternam ſcilicet, & temporariam proponit: deinde arguit: Qui Divini Verbi terrenam ex Matre originem exponere non ſufficis, ad Divinam ſempiternamque ejuſdem à Patre generationem cur temerè aſſurgis? ܐܢܬ ܕܠܐ ܡܫܡܫܬ ܠܡܐܠܕܘ ܦܓܪܢܝܐ ܕܡܢ ܐܡܗ ܕܒܫܘܒܚܐ ܡܢ ܐܒܐ ܒܫܬܐ :

Ecquis ſuæ immemor naturæ audeat Naturam Primogeniti, qui Naturarum omnium Dominus eſt, referre. In hoc Hymno tres Apoſtolos *Judæ* nomen geſſiſſe deprehendimus; & præter duos ab Evangeliſtis indicatos, Thomam quoque illis cognominem fuiſſe. ܬܐܘܡܐ ܐܦ ܐܚܝܢܐ ܠܫܡܗܝܢܘܬܐ ܕܝܗܘܕܐ :

[Syriac text]

Appende ambos in ſtatera: Centurionem, quicredidit, & JUDAM THOMAM, qui attrectare & explorare deſideravit. Illum Dominus commendavit: Hunc Præceptor objurgavit.

8. Ex eo, quod Prophetæ prona facie Angelos Dei perſonam repræſentantes adorarunt: quod ſummo Sacerdoti Sanctuarii adyta ſemel per annum ingredi fas erat: quod populus in vultum Moyſis ex Divino conſortio revertentis oculos intendere non poterat, confirmat quæ ſuprà de incomprehenſibilitate rerum Divinarum probavit. [Syriac text] *O fulgor Moyſis, in quem nemo poterat oculos intendere.*

9. Ex Fidei definitione & natura, Aëtianorum temeritatem revincit. [Syriac text] : *Recta erat quæſtio, quam ſæculum noſtrum pervertit.*

10. De ſempiterna Verbi generatione, de ejuſdem Incarnatione, & reali in Euchariſtia præſentia. [Syriac text] : *Tu, Domine, ſcripſiſti, Aperi os tuum, & ego implebo illud.* Notanda ſunt, quæ de Euchariſtia docet. [Syriac text] : *In Pane tuo latet Spiritus, qui non comeditur. In Vino tuo ardet Ignis, qui non bibitur. Spiritus in Pane tuo, & Ignis in Vino tuo. Duo mirabilia, quæ ab animis noſtris percipiuntur.* Et paucis interjectis: [Syriac text] : *En Ignis & Spiritus in ſinu Genitricis tuæ. En Ignis & Spiritus in flumine, in quo baptizatus fuiſti. Ignis & Spiritus in noſtro Baptiſmo. Ignis etiam, & Spiritus Sanctus in Pane, & Calice. Panis tuus Voracem necat, quæ ſuum nos panem fecerat. Calix tuus mortem perdit, quæ nos abſorbuerat. Te, Domine, comedimus, Te bibimus, non ut conſumamus Te, ſed ut per Te vivamus.* Quod dicit, in Pane latere ignem Spiritus Sancti, infrà Hymn. 40. explicat de virtute Spiritus Sancti, qua Panis in Corpus Chriſti tranſmutatur: & eſt frequens Syris Doctoribus phraſis.

11. Divini Verbi naturam, quam ab Eunomianis temerè perquiri hucuſque probavit, perſcrutari ſe nequaquam audere modò profitetur. [Syriac text]. *Ego, Domine, tantus non ſum. Propterea non audeo.*

12. Magnifica de Deo ſentienda, & prædicanda, quum ipſe ſit fons perennis, unde ad nos bonum omne delabitur. [Syriac text] : *Sal tuum veritas eſt: mens noſtra, quæſo, illo condiatur.*

13. Edeſſenos animat, ut Trinitatis myſterium palàm fidenterque profiteantur. [Syriac text]

ܐܪܙܐ ܕܢܒܥ ܗܫܐ. ܘܒܢܝ ܒܐܒܐ ܡܘܕܝܢ: ܒܒܪܐ ܟܦܪܝܢ ܒܗ: *Incolumem fidem meam ab eorum ſervabo errore, qui modò erupere, quique dum Patrem confitentur, ſimul Unigenitum ejus ejurant.*

14. Supplicatio ad Chriſtum, in qua dicendi vim, & triumphatricem animorum eloquentiam petit, ut Incarnationis myſterium ſatis celebrare poſſit. ܐܙܡܢܬܟ ܡܪܝ ܠܡܫܬܘܬܐ ܘܡܙܘܪܐ. ܚܣܪ ܠܗ ܚܡܪܐ ܠܡܫܬܘܬܢ ܡܐܡܪܐ ܕܫܘܒܚܐ. ܐܢܬ ܗܘ ܕܡܙܡܢ ܗܘܐ ܠܚܠܘܠܐ: ܡܠܝܬ ܩܢܘܢ ܚܡܪܐ ܛܒܐ: ܡܠܝ ܦܘܡܝ ܫܘܒܚܟ: *Invitavi te, Domine, ad convivium variis inſtructum Hymnis. Defecit in convivio noſtro Vinum, ſermo ſcilicet laudis. Qui ad nuptias invitatus, optimo vino hydrias impleviſti, reple, quæſo, os meum laude tua.*

15. Humanæ mentis imbecillitatem rursùs exagitat ex eo, quod nec ſua explicare ſufficiat. ܐܢܫܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܗܘ: ܢܒܥܐ ܒܐܢܫܘܬܗ. ܡܝܘܬܐ ܕܡܝܘܬܘܬܐ ܗܘ: ܢܪܢܐ ܒܐܬܦܩܕ. *Homo quæ humanæ ſunt naturæ inveſtiget. Mortalis ea quæ ſibi præcepta ſunt, meditetur.*

16. Suam Deo Fidem exhibet. ܐܝܟܢܐ ܥܒܕܟ ܡܪܝ ܢܫܬܘܩ ܡܢ ܬܫܒܘܚܬܟ. *Quomodo tuus, Domine, ſervus de tuis laudibus conticeſcet?*

17. Super calamitates Eccleſiæ ab Arianis oppreſſæ, Ephræmi lacrymæ: ubi diſputationem de Divina Verbi Incarnatione retexit. ܐܢܫܐ ܕܒܥܝܢܐ ܗܘ ܟܡܝܪܐ ܠܗ ܠܫܪܪܐ: ܐܦܠܐ ܐܢ ܢܦܓܥ ܒܗ ܡܫܟܚ ܕܢܕܥܝܘܗܝ: *Qui veritatem lividis oculis quærit, neque ſi in ipſam impegerit, potis eſt eam agnoſcere.* Et paucis interjectis: ܡܢܘ ܕܠܐ ܢܒܟܐ ܟܕ ܚܙܐ: ܠܒܢܝ ܥܡܗ ܕܐܪܦܝܘ ܣܢܝܢܘܬܐ ܠܒܪܝܐ ܘܒܗܘܢ ܒܝܢܬܗܘܢ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܒܥܒܝܕܘܬܐ ܐܘ ܒܢܝܙܐ ܕܒܥܐ ܩܪܒܐ. *Ecquis lacrymas teneat, intuens cives ſuos ſuſcepta contra externos odia deponere, ipſoſque inter ſe adverſis haſtis incurrere, conflato ex diſputandi libidine civili bello.*

18. De Trinitate, & de Incarnatione Divini Verbi, ejuſque ſalutaris diſpenſationis myſterio: ubi admiranda Dei opera, quæ Eunomiani & Aetiani Dialecticæ præſidio aſſequutos ſe fuiſſe jactabant, ex aliis ipſius Dei operibus conjectanda proponit. ܦܪܘܓܐ ܕܦܪܚܬܐ ܐܢ ܠܐ ܐܫܬܡܠܝ ܒܟ ܠܒܪܐ ܠܡܬܒܪܘ ܠܗ ܒܫܢܝܩܘܬܗ. *Pullus Avis niſi perfectus fuerit, teſtam nequit frangere.*

19. Divinam Chriſti Oeconomiam proſequitur. ܫܘܒܚܐ ܠܗ ܠܒܪܐ ܕܐܠܦ ܫܪܪܐ: *Laus debetur Filio, qui docuit veritatem.* Ubi Theopaſchitas apertè revincit, dum paſſionem Corpori Chriſti, non Divinitati adſcribit: ܐܢܬ ܡܪܝ ܠܟܝܢܟ ܐܠܒܫܬܗ ܦܓܪܐ ܟܪܝܗܐ ܕܬܚܫ ܒܗ: *Tu, Domine, naturam tuam* (Divinam utique) *infirmo corpore induiſti, ut pati in eo poſſes.*

20. Fidem palàm prædicandam eſſe. ܠܟ ܡܪܝ ܗܝܡܢܘܬܝ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܡܩܪܒ ܐܢܐ: *Fidem meam Tibi, Domine, alta voce offero.* Eos redarguit, qui Religionem ut pallium pro temporum conditione mutabant: qua ex ſecta Eubulus quidam fuit, Ephræmo æqualis, quem S. Baſilius reprehendit.

21. In Arianos, ſeù potiùs Euno-

nomianos iterùm inſurgit, quos redarguit ex eo, quòd contemptis Divinarum Scripturarum oraculis, ſola humanæ ſcientiæ ope ad Dei cognitionem eniterentur. [Syriac text]

Tu, Domine, in cynara mea cantus ede, qui omnibus proſunt. Et paulò poſt: [Syriac text]

Si Gabriel indignatus eſt, ipſe conditione ſervus, quia quum Levitam alloquutus fuiſſet, fides dictis ipſius habita non fuit; quantò magis excandeſcet Filius Juſti nobis, qui non credidimus eum eſſe Filium, qualem ſe ipſe dixit. Et infrà: [Syriac text] : *Ne tibi fucum faciant voces confitentium Filium, quem negant eſſe genitum.*

22. Verbo Divinitatem ex utriuſque Teſtamenti conſonantia aſſerit. [Syriac text]

Laus ſummo rerum Domino, qui ſibi duo organa compegit, attemperavitque, Prophetas & Apoſtolos. Unus eſt digitus, qui diverſas utriuſque Teſtamenti voces in utroque organo diverſà pulſatione expreſſit.

23. De inenarrabili Trinitatis myſterio, ubi rursùs contra Arianos Divinarum perſonarum ordo & æqualitas aſſeritur. [Syriac text]

Loquere cynara, quandoquidem ſilentium tibi perniciem parat; effare tamen quæ fari fas eſt.

24. De Divina Verbi Incarnatione. [Syriac text]

Armis victi Pugilis Dominus victorem proſtravit. Induit corpus ex Adæ & Davidis ſtirpe, ut per illud corpus, quod dejecerat, Diabolus profligaretur, & cum ignominia majori ex acie diſcederet. Ubi rursùs Marcioniſtas, ut ſolet, exagitat.

25. De fructu Divinæ Incarnationis præcipuo, qui eſt Divina Gratia, deque ejus neceſſitate, & cum humano arbitrio concordia. [Syriac text]

Quis mihi tribuat exiguum afflatum Spiritûs, non ut prophetem; id enim quærere mors eſt: ſed ut ipſe præcellentis illius ſubſtantiæ laudes paupere lingua prædicare ſufficiam. Ubi de neceſſitate Divinæ Gratiæ adjuvantis, & ejuſdem cum libero arbitrio concordia differens, ſcribit: [Syriac text]

[Syriac text illegible]

Etenim abſque gratia ipſius Majeſtatis nequit os diſpenſare theſauros ejus; Ipſa enim velut clavis, opes ſuas cuſtodibus theſaurorum ſuorum reſerat. Laus Gratiæ, quæ in lingua Oratorum loquitur, nec tamen eorum libertatem verbo ſuo tollit. Poſſidet os utrumque ſimul: de ſuo ipſam meditatur: de ipſa ipſam magnificat: Item abſque gratia Verbi nequit os de eodem Verbo referre, quale & quantum ſit. De ipſo Verbo dicere per ipſum Verbum homo poteſt. Eadem habet ſuprà Hym. 16. [Syriac text illegible]

De tuo te collaudabo: laus eſt de tuo munere: Per te quippè dives ſum, Domine, deque tuo eſt, quod te prædico. Ubi Pelagianorum, & Semipelagianorum errorem jugulat, dum Gratiam Divinam ad omne opus bonum non modò perficiendum, ſed etiam inchoandum neceſſariam eſſe ſcribit. Porrò quod ſpectat ad concordiam humani arbitrii cum Divina Gratia, Syrorum ſententiam tenemus S. Doctori omninò conformem, in ultimo Hymno quarti Nocturni Feriæ Secundæ in Officio Feriali Romæ impreſſo, cui manuſcripta omnia, quæ Jacobitarum Syrorum manibus teruntur, conſentiunt, his verbis expreſſam: [Syriac text illegible]

Divina Æquitas aperiet os ſuum ad redarguendum, & omne os ibi oppilabitur, reumque ſe eſſe agnoſcet. Exprobrabit Juſtitiam, quæ ſuper omnes effuſa eſt, & Gratiam, quæ ab omnibus rejecta eſt. Homines enim reſervati ſunt retributioni, quam ipſi non cogitant. Illa nempè Divina Æquitas aurem inclinat cogitationibus & conſcientiæ, & judicium facit inter cogitationem & voluntatem. Niſi voluiſſem, malum operatus non fuiſſem, Non erat, ne cogitarem: Fuit tamen, ne vellem: & quia volui, reus factus ſum. Et paulò antè:

[Syriac text illegible]

Adſunt nundinæ plenæ bonis & malis, & unuſquiſque quod concupiſcit, eligit ſibi. Petenti veritatem, nil deeſt: Operanti iniquitatem, omnia præſto ſunt. Intra ipſum hominem ambæ exiſtunt. Bonum & glorioſum fuit domicilium Adæ: Malum & amarum, ubi Loth morabatur. In domo vivorum mortuus eſt Adam, quia voluit: In domo mortuorum vixit Loth, quia ei placuit. Libertas voluntate ſua vin-

vincit, & vincitur. Et in Hymno Feriæ tertiæ in eodem Officio.

ܨܒܝܢܝ ܒܝܫܐ ܓܪܪ ܠܝ ܠܚܛܗܐ. ܘܡܐ
ܕܚܛܐ ܐܢܐ: ܥܠ ܐܟܠܩܪܨܐ ܪܛܢ ܐܢܐ. ܘܘܝ
ܠܝ ܕܥܠܬܐ ܗܘ ܥܒܕ ܐܢܐ: ܕܐܟܠܩܪܨܐ
ܟܠܡܐ ܠܐ ܡܥܨܝܢܐ: ܐܢܐ ܒܨܒܝܢܝ ܚܛܐ ܐܢܐ:
ܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܥܠ ܐܟܠܩܪܨܐ ܪܛܢ ܐܢܐ:

Mea me mala voluntas ad peccata trahit. Quum pecco, de Diabolo queror. Væ mihi, qui Diabolum peccati cauſam facio: nam Diabolus ad peccandum minimè compellit. Ego voluntate mea pecco. Cur ergo de Diabolo queror? Ex quibus duo collige: Primum, Divinam Gratiam nulli Viatori denegari: hoc enim ſignificat τὸ *Juſtitiam ſuper omnes effuſam, & Gratiam ab omnibus rejectam fuiſſe*, nempè *à peccatoribus*; de his enim ſermo eſt: quam utique non rejicerent, ſi non haberent. Secundum, Gratiam ita omnibus eſſe conceſſam, ut nullius libertatem impediat: Hoc enim convincunt comparatio vitæ præſentis cum Nundinis, & Adami cum Loth, quam comparationem etiam habet S. Auguſtinus: ſed pro Loth Jobum cum Adamo confert: eodem tamen ſenſu. Quum autem Syri gratiam Adamo collatam, ut Scholaſtici loquuntur, entitativè, etſi non formaliter majorem fuiſſe affirmant, atque inde colligunt, quod anteà aſſeruerant, libertatem ſcilicet ſua voluntate vincere & vinci, manifeſtè declarant, ſe in ea ſententia eſſe, homines ſub æquali, vel etiam majori Gratia conſtitutos, alterum aſſentiri, alterum verò diſſentiri gratiæ; quod S. Auguſtinus de Civit. Dei lib. 12. cap. 6. explicat exemplo duorum eandem mulierem aſpicientium, quorum alter eam concupiſcit & deficit, alter tentationi reſiſtit, & Gratiæ cooperatur.

26. Marcioniſtas & Arianos impugnat, Univerſum non ab Angelis, ſed à Deo per Verbum conditum fuiſſe probans: ubi quædam de Præſcientia Dei. ܐܠܗܐ ܟܣܝܐ
ܒܝܕ ܒܘܟܪܗ ܥܒܘܕܐ ܗܘ ܬܡܝܗܐ ܘܠܐ ܠܐܐ:

Inaſpectabilis Deus per Primogenitum ſuum opifex eſt admirabilis idemque infatigabilis.

27. Deum corporis expertem eſſe, & incomprehenſibilem. ܐܠܗܐ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܐܝܬܘܬܐ: ܗܘ ܒܟܝܢܗ
ܐܝܟ ܫܡܗ ܡܫܒܚ ܗܘ:

Deus, qui eſt per eſſentiam tùm natura, tùm nomine glorioſus.

28. Naturam habere omnium rerum modum, quem excedere vel omnino, vel abſque ſcelere non poſſis. ܐܢ ܥܝܪܐ ܘܒܪܩܐ ܘܙܠܝܩܐ ܘܙܘܥ
ܘܢܫܒܐ ܘܥܠܥܠܐ: ܥܒܕܐ ܕܟܢܘܬܐ:
ܘܡܬܕܚܠܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܕܒܥܘܫܢܐ ܠܢ
ܡܣܟܢܐ: ܐܢ ܗܘ ܕܥܒܕܐ ܘܫܡܫܐ ܕܡܫܬܥܒܕܝܢ
ܠܫܡܫܘܬܗ ܗܟܢ ܕܚܝܠܝܢ ܠܗ ܠܐܢܫ
ܘܡܫܬܥܒܕܝܢ: ܡܢ ܢܡܨܐ ܢܚܪ ܒܗ
ܒܗܘ ܥܒܪܐ ܕܚܝܠܗ ܩܐܡ ܟܠ:

Si Angeli, & fulgura, atque coruſcationes, & motus, ventorumque flatus, atque tempeſtates, ſervorum conſervi, timentur, quando nos miſeros cum impetu premunt: Si hæc, inquam, hominis infima ſervitia ſic timentur; ecquis in illud numen oculos figere poteſt, cujus virtute conſtant univerſa?

29. Duas Chriſto ineſſe naturas ex differentia operationum & attributorum ejus colligit contra Paulianiſtas, qui Chriſtum purum hominem eſſe docuerunt. Paulianiſtarum hæreſim in Syria maximè viguiſſe, docent Acta S. Doctoris à nobis ſuprà producta pag. 47. ܐܠܗܐ
ܕܐܬܚܙܝ ܒܡܫܝܚܘܬܐ ܐܠܗܐ ܒܪܐ ܐܢܘܢ
ܒܡܫܝܚܘܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܠܗܐ
ܗܘ: ܒܟܝܢܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܝܟ ܘܠܐܢܫܐ:

Mortales Deus Deos a gratia appellavit: illi verò Deum, quaſi non Deum, ſed hominem diſceptando circumſcripſerunt. Notanda ſunt contra Monophyſitas & Monothelitas: ܦܓܪܐ
ܓܝܪ ܡܟܝܟܐ ܕܠܒܫ ܕܢܚܬ : ܠܗ
ܘܕܡܢ ܫܡܗܘܗܝ ܘܣܘܥܪܢܘܗܝ .
ܘܐܝܟ ܕܐܠܝܨܐ ܕܢܟܦܢ ܗܘܐ : ܗܟܢ ܐܦ
ܐܠܝܨܐ ܕܢܨܠܐ . ܘܐܝܟ ܕܗܘ ܕܟܦܢܐ
ܟܠܗ ܕܦܓܪܐ ܗܘܐ : ܗܟܢ ܣܘܢܩܢܗ
ܟܠܗ ܕܦܓܪܐ ܗܘܬ . ܠܐ ܬܡܘܬܘܢ
ܒܫܡܗܐ ܕܐܠܒܫ ܗܘ ܚܝܐ ܕܢܬܠ ܚܝܐ ܠܟܠ :

Corpus enim humile eſt, quod induit qui è cœlo deſcendit. Ipſi congruunt ſua nomina, & operationes; & ſicut neceſſe fuit, ut eſuriret; ita etiam neceſſe fuit, ut oraret. Et ſicut eſuries tota corporis fuit, ita etiam neceſſitas. Ne, quæſo, immoriamini nominibus, quæ induit ille vivus, ut omnibus vitam afferret. Et infrà.

ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܐܣܬܝܟ . ܘܠܐ ܡܣܬܝܟ ܗܘ
ܕܒܟܝܢܗ ܐܠܗܐ ܗܘ : *Quia homo eſt, circumſcriptus eſt: Quia idem naturâ Deus eſt, nullo uſquam termino definitur.*

30. In idem argumentum. ܐܠܗܐ
ܘܡܪܐ ܗܘ ܕܟܠ ܡܕܡ : ܠܐ ܠܒܝܬ ܥܒܕܘܗܝ
ܠܐ ܡܬܒܥܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡ ܘܠܐ ܐܬܐ ܠܟܝܠܐ
ܘܡܬܩܠܐ ܘܡܬܓܫܫܢܐ ܘܚܙܝܐ ܐܘ
ܠܡܬܚܡܢܘܬܐ . ܠܐ ܡܬܚܡ ܒܐܬܪܐ .

Deus, utpote omnium rerum Dominus, in cenſum ſervorum ſuorum non venit, nec ſubeſt menſuræ, nec ponderi: nec attrectabilis, aut aſpectabilis eſt, nec loco definitur.

31. Hic contra Audianos, qui etiam Antropomorphitæ dicti ſunt, diſputat, Deumque omnis materiæ expertem aſſerit: & argumenta ex Scripturis deducta ab Adverſariis diſſolvit, docens ſimpliciſſimam eſſe Dei ſubſtantiam. Ex hoc loco colliges Antropomorphitarum hæreſim antiquiorem eſſe, quàm multi hactenus exiſtimarunt, auctoritate Caſſiodori hiſt. trip. l. 10. c. 7. ducti, qui videtur affirmare, ſub Theodoſio Seniore inter Ægyptios Monachos illam exortam fuiſſe: quo tempore S. Ephræm jam vivere deſierat. Certè Audius hujus hæreſis Auctor Ægyptius non fuit, ſed genere & lingua Syrus, ſuumque errorem primùm inter ſuos diſſeminare aggreſſus eſt. Vide Nicephor. lib. 11. cap. 14. Epiphan. loco ſuprà cit. Nomina, inquit S. Doctor, membrorum induit Deus, non ipſa membra; Incipit. ܢܫܒܚ ܠܡܢ ܕܠܒܫ ܫܡܗܐ

Alphonſus à Caſtro lib. 5. verbo *Deus*.

ܕܗܕܡܐ . ܐܕܢܐ ܕܫܡܥ ܠܗ ܘܢܠܦ
ܕܫܡܥ ܠܢ : ܥܝܢܐ ܕܚܙܐ ܠܗ ܘܢܚܙܐ
ܕܚܙܐ ܠܢ . ܫܡܗܐ ܕܗܕܡܐ ܠܒܫ
ܠܚܘܕ . ܘܟܕ ܠܝܬ ܒܟܝܢܗ ܚܡܬܐ
ܘܬܘܬܐ ܢܩܡ : ܠܫܡܗܐ ܗܘܐ
ܡܫܬܘܬܦ ܡܛܠ ܡܚܝܠܘܬܢ :

Laudemus eum, qui membrorum ſibi aptavit nomina: Aurium nimirùm, ut nos ab illo audiri intelligeremus: oculorum ſimiliter, ut illum nobis adeſſe, noſque intueri ſciremus. Rerum quippè nomina dumtaxat induit. Ita pariter quum Divina ejus natura nec iram, nec pœnitentiam capiat, hujuſmodi perturbationum vocabula ſibi accommodat, noſtræ utique indulgens infirmitati.

32. Supplicatio pro dono contemplationis. ܐܦܢܝܬ ܠܬܘܠܡܕܟ
ܕܚܙܝܬ ܕܐܙܠܬ ܠܝ : ܟܕ ܗܦܟܬ ܠܘܬ ܢܦܫܝ
ܠܝ ܕܠܐ ܡܬܝܪܐ ܢܦܫܐ ܐܠܐ ܒܡܗܠܟܬܟ .

Ad tuam diſciplinam redeo, quia ad meipſum me convertens, vidi me jam defeciſſe. Non enim proficit animus, niſi per converſationem tuam. Hinc progreditur ad oppugnationem Phantaſiaſtarum, qui Corporis Chriſti veritatem negabant. ܘܕܠܐ ܠܐܒܪܗܘܢ
ܠܐܘܝܢ :

ܠܐܕܡ : ܡܢܟ ܠܟ ܪܒ ܗܘܝܬ .
ܐܙܥܪܘܟ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܢܚܬܬ ܠܘܬܗܘܢ
ܘܠܒܫܬ ܗܘܦܟܝܗܘܢ ܕܢܬܪܘܡܘܢ
ܒܡܘܟܟܟ . ܐܢ ܐܙܥܪܟ ܕܡܘܬܐ ܕܨܠܡܗ
ܕܐܢܫܘܬܐ : ܟܡܐ ܢܙܥܪܝܗܝ ܦܓܪܐ ܕܒܪܚܡܬܐ
ܠܒܫܬܗ ܒܫܪܪܐ ܘܠܐ ܒܕܘܡܝܐ :

Antequam Adamum conderes, ex te tibi magnus eras. Parvum te finxerunt homines, quia ad eos deſcendiſti, eorumque modos induiſti, ut demiſſione tua ipſi extollerentur. Jam ſi ſimilitudo imaginis humanæ naturæ parvum te fecit, quanto minorem efficiet Corpus, quod ex caritate induiſti, verum, non phantaſticum? Quod ſuprà annotavimus pag. 80. de vi verbi ܚܠܛ *Hlat*, id ſcilicet *miſtionem* quidem importare; attamen interdum etiam *conjunctionem* abſolutè ſignificare commiſtionis immunem, confirmatur ex modo, quo hoc loco S. Doctor myſterium Trinitatis exponit: ܚܕ ܐܢܘܢ ܐܒܐ
ܘܒܪܐ ܕܟܝܢܗܘܢ ܚܕ ܗܘ . ܚܕ ܒܚܕ ܠܐ
ܥܐܠ ܚܕ ܒܚܕ ܚܠܝܛܝܢ ܐܢܘܢ .
ܚܕ ܒܚܕ ܦܪܝܫܝܢ ܐܢܘܢ :

Unum ſunt, inquit, *Pater, & Filius, quia una eſt amborum natura. Alter in alterum non tranſit, alter alteri immiſcetur* (ideſt jungitur.) *alter ab altero diſcernitur*. Et infrà Hymn. 40. ܢܫܬܠܩܘܢ ܘܢܫܠܘܢ ܚܪܝܢܐ
ܕܟܣܢܐ . ܗܐ ܚܕ ܬܠܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ :
ܬܠܬܐ ܘܚܕ ܐܢܘܢ . ܡܙܝܓܝܢ ܘܠܐ
ܡܚܠܛܝܢ : ܦܪܝܫܝܢ ܘܠܐ ܦܣܝܩܝܢ .

Sileant ergò pertinaces & refractariæ mentes, manifeſtis convictæ argumentis. Ecce Unum Tres, Tres Unum ſunt: Immiſti (hoc eſt, conjuncti,) *non infixi; diſcreti, non deciſi*: nimirùm diſtincti, non ſeparati. Ubi Immiſtionem pro mutua circuminſeſſione Divinarum perſonarum uſurpat. Quod autem dicit Divinarum Perſonarum unam eſſe Naturam, S. Thomas 1. Par. quæſt. 39. art. 2. docet, magis exprimi Unitatem Divinam per hoc, quod dicamus, tres Perſonas unius eſſe eſſentiæ, quàm unius naturæ. Quocirca S. Ephræm infrà Hym. 73. clarè affirmat, trium Divinarum Perſonarum unam eſſe eſſentiam.

33. Rursùs de incomprehenſibili Dei natura. Incipit: ܫܪܝܪܐ
ܝܘܚܢܢ ܚܙܟ ܨܪܟ : ܕܡܠܬܐ
ܐܢܬ ܘܐܠܗܐ ܘܠܐ ܡܬܡܫܫܢܐ .

Verax Joannes te contemplatus, te pinxit, Verbum te eſſe & Deum inattrectabilem.

34. Miſerias humanæ naturæ lapſæ deflet. ܩܕܡ ܕܐܕܡ ܠܐ ܚܛܐ ܗܘܐ :
ܕܟܝܢ ܗܘܝ ܟܠܗܘܢ ܒܪܝܬܐ .

Ante Adæ peccatum, munda erant omnia.

35. Rurſus de duarum Naturarum in una Chriſti perſona coeuntium diſtinctione & proprietatibus alteram ab altera deſcernentibus.

ܕܡܝܐ ܟܝܢܐ ܠܟܬܒܐ :
ܘܡܫܬܘܝܢ ܒܝܬܝܐ ܠܒܪܝܐ :

Similis eſt Natura Libro: & Domeſtici extraneis conſentiunt. Comparat S. Doctor Legem cum Evangelio, Hæreticos cum Ethnicis, & Humanam naturam cum Divina, Chriſtum denique cum Adamo. Sicut, inquit, Adam ante peccatum mundus erat & immortalis, poſt peccatum verò immundus & mortalis; ſic Chriſtus ante Incarnationem quidem Deus Verbum apud Deum Patrem erat, poſt Incarnationem verò Homo mortalis & paſſibilis. Et ſicut Moyſes initio Geneſis humanam naturam deſcribens, eam pulchram fuiſſe ac puram oſtendit, ſed poſteà

per peccatum Adæ impuram effectam non conditoris vitio, ſed primi parentis culpâ; ita Joannes initio Evangelii Filium affirmat Deum eſſe, deinde ſubdit illum ipſum Verbum in carne quam aſſumpſit, paſſum fuiſſe. [Syriac text]

Simile eſt τῷ In principio τῷ In principio, *Moyſes Joanni conſentit: ambo enim Sophiſtas paralogizantes ſub initio Librorum ſuorum coarguunt: & Joannes quidem prædicat* Deum ad passionem veniſſe; *Moyſes verò* Naturam languoribus subjectam fuiſſe: *Ne autem ſimul Auditores in languorem inciderent, amborum prærogativas*, Dei ſcilicet, & naturæ, *uterque ſub initium Libri ſui deſcripſit*. Et infrà. [Syriac text]

Joannes exclamans dixit, Deus erat & apud Deum. Moyſes quoque ſcripſit, Vidit Deus cuncta, & placuerunt ei. Et paucis interjectis: [Syriac text] *Natura defecit propter Adam: & Chriſtus minoratus eſt propter Corpus*. Denique: [Syriac text]

Non enim purus erat Adam (in ſtatu Innocentiæ) *niſi à delictis: ſic & Chriſtus ſine Corpore neceſſitatibus obnoxius non erat*.

36. Rursùs contra Arianos Filii Divinitatem & cum Patre æqualitatem demonſtrat. ܢܚܬ ܒܪܐ ܗܘܐ ܕܢܣܥܘܪ ܥܒܕܐ: *Deſcendit Filius, ut ſervos inviſeret*. Ubi in Arianos Epiſcopos invehitur. ܥܠ ܟܗܢܐ [Syriac text]

Hujus temporis Pontifices quum vidiſſent Dei Filium pro ovibus ſuis contumeliis probriſque oneratum, velut ebrii, nudum hominem exiſtimavere Paſtorum atque Pontificum principem. Et Agricolæ quidem, qui eum egere in crucem, ipſum eſſe hæredem vineæque dominum ſenſerunt. At Paſtores iſti pecoris ſocium crediderunt eum eſſe, quoniam propter caritatem ſuam Agnum ſeipſum fecit, Paſchatis feſto die mactandum. Et infrà: [Syriac text]

Agedum, effare, quid tandem pro illo pertuliſti? Si illum non honoraſti, ne inhonores. Perge ediſſere, quibus pro ipſo flammis uſtus es, ut ad illum uſque contumaciæ tuæ fumus aſcenderit? Alludit S. Ephræm, ni fallor, ad acta in Synodo Tyria, in quibus legitur Potamonis in Euſebium Cæſareenſem invectiva iiſdem propè verbis concepta. Epiphan. adv. Hæreſ. l. 2. t. 2.

37. In idem argumentum, [Syriac text]

ܐܫܥܝܐ ܕܟܪ ܠܗܘ ܦܓܘܕܐ
ܕܛܘܥܝܝ ܐܪܡܝ ܗܘܐ ܠܦܟ̈ܝܗܘܢ
Iſa. 30. 28. ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ. *Iſaias memorat, frænum erroris maxillis hominum injectum.*

38. In idem. ܚܘܒܟ ܡܪܝ ܡܥܝܪ ܠܢ ܘܡܙܪܙ ܠܢ. *Caritas tua, Domine, nos ſollicitat & alacres facit.*

39. In idem. ܐܢܗܘ ܕܚܢܦܐ ܒܪܝ ܘܙܩܘܦܐ ܠܡܪܢ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ : ܒܙܚܘ . ܘܐܠܗܐ ܗܘ : *Si Ethnici, Fili, & Crucifixores Domino velut ſimplici homini inſultarunt, patuit eum Deum eſſe.*

40. Rursùs myſterium Auguſtiſſimæ Trinitatis exponit per ſimilitudinem Solis. ܫܡܫܐ ܫܪܓܢ ܗܘ ܘܠܐ ܐܢܫ ܕܫܩܠ ܠܗ . ܡܢ ܕܡܚܐ ܠܒܪܢܫܐ : ܘܡܢ ܠܐܠܗܐ . *Lucerna noſtra Sol eſt, nec tamen ullus potis eſt Solem capere. Qui ergò hominem? qui ipſum Deum:* Notanda eſt formula, qua Syri Spiritus Sancti efficientiam in Sacramentis exponunt. ܢܘܪܐ ܪܙܐ ܗܘ ܘܛܘܦܣܐ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ . ܕܡܬܚܠܛܐ ܒܡܝܐ ܕܢܗܘܘܢ ܠܚܘܣܝܐ : ܘܡܬܡܙܓܐ ܒܠܚܡܐ ܕܢܗܘܐ ܠܩܘܪܒܢܐ . *Ignis eſt myſterium & figura Spiritus Sancti, qui aquis jungitur, ut ad expiationem fiant, & Pani immiſcetur, ut fiat in Oblationem.* In Ritualibus Syrorum dicitur Spiritus Sanctus *corporari* in Chriſmate, hoc eſt, ſenſibilis fieri per ſpeciem Chriſmatis. In Officio Dedicationis Eccleſiæ ad Veſperas idem de Pane Euchariſtico & de Vino dicitur: quia nimirùm ſub ſpeciebus Panis & Vini latet virtus Spiritus Sancti.

41. Ex Forma Baptiſmi, trium divinarum Perſonarum æqualitatem demonſtrat. Eodem argumento Baſilius & Nazianzenus frequenter contra Arianos & Macedonianos præcipuè utuntur. Incipit: ܡܢܘ ܚܙܐ ܡܬܘܡ : *Quis unquam vidit.* Et infrà: ܡܚܙܝܬܐ ܗܝ ܡܬܡܗܬܐ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܒܗ ܗܘ ܬܠܬܐ ܡܬܚܙܝܢ ܘܠܐ ܡܬܦܠܓܝܢ : ܕܒܗܘܢ ܢܦܩܘ ܘܐܥܡܕܘ ܫܠܝ̈ܚܐ ܘܠܐ ܒܥܘܬܐ . ܠܐ ܐܬܒܨܝܘ ܡܪܝ ܢܒܛܠ ܠܡܥܡܘܕܝܬܝ . ܐܝܬ ܓܒܪ ܕܒܒܨܝܘܬܗ ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܒܛܠܗ . ܐܢ ܗܘ ܕܬܠܡܝܕܘܬܐ ܚܕܬܐ ܩܒܠ : ܙܕܩ ܕܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܚܕܬܐ ܢܥܡܕ . ܐܢ ܩܒܠ ܓܕܦ . ܘܐܠܐ ܒܥܐ : ܐܘܕܝ ܕܡܛܠ ܕܠܐ ܐܫܟܚ ܚܕܬܐ ܫܒܩܗ . *Evangelium eſt admirabile tuum ſpeculum, & in eo, nemine diſcrepante, Tres videntur, in quibus Apoſtoli per Orbem diffuſi, ſine diſceptatione Baptiſmum miniſtrarunt. Ne, quæſo Domine, Te inveſtigaſſe meum evacuet Baptiſmum. Eſt enim, qui ſuum Baptiſmum, inveſtigando, inutile & inane reddidit. Jam ſi iſte novam ſuſcepit diſciplinam, conſequens eſt, ut novo initietur Baptiſmo. Quem ſi ſuſceperit, blaſphemavit: Sin autem eum ſuſcipere auſus non fuerit, declaravit, ſe ab eo ſuſcipiendo ideò ſuperſedere, quia nil novum reperit.*

40. Hic ſuperiori annectendus eſt, in quo Sanctus Doctor ex humanæ mentis imbecillitate res ſuis ſubjectas oculis ignorantis, ſecretum Divinæ naturæ adytum eidem penitùs inacceſſum & impenetrabile colligit. Incipit: ܡܢܘ ܢܣܒ ܘܣܡ ܒܥܘܒܐ ܕܡܚܫܒܬܐ ܐܠܝܨܐ ܕܡܪܬܚܝܢ ܓܠ̈ܠܐ : *Ecquis frementes fluctus perangusto mentis ſinu,*

velut

velut aquæductu quodam incluſos, coërcuit deduxitque?

43. Ejuſdem argumenti. ܟܪܝܘܬܐ ܒܪܬܐ ܒܡܪܚܘܬܗ ܠܡܪܚܢܝܬܐ: *Exigui ovi objectu ſuperbos audacis animæ ſpiritus comprimito.*

44. De Divinis nominibus. Horum quædam propria, alia impropria & metaphorica eſſe. Videtur pars hymni ſuperioris. Incipit: ܫܡܗܘܗܝ ܡܚܘܝܢ ܠܟ ܕܐܝܟ ܘܡܢ ܠܡܩܪܝܘܗܝ: *Illius nomina indicant tibi, quomodo, quemvè ipſum à te vocari deceat.*

45. Ex natura ſummi boni colligit, Divinam ſubſtantiam in unica Perſona contineri non poſſe, quin in alterum defluat. ܥܝܢܐ ܘܪܥܝܢܐ ܢܠܦܘܢ ܚܕܐ ܠܚܒܪܐ: *Oculus & Animus ſe invicem doceant.*

46. Ex Divinarum Scripturarum ſumma anctoritate arguit, Filium eſſe verè Filium, Patrem eſſe verè Patrem: his quippè nominibus in Scripturis Divinæ Perſonæ paſſim indicantur; inepta autem forent, ſi Filius à Patre non procederet in ſimilitudinem naturæ, nec ejuſdem cum illo eſſet ſubſtantiæ. Quamobrem Ariani contrarium ſentientes, ΑΠΑΤΟΡΕΣ, ideſt, *ſine Patre* dicti ſunt. Vide Nicephor. lib. 9. cap. 17. Incipit: ܐܬܦܪܩܘ ܡܪ̈ܚܢܐ ܘܠܐ ܬܬܪܘܪܒܘܢ ܐܬܟܒܫܘ: *Faceſſite hinc Audaces animæ, remittite ſpiritus, animos comprimite.*

47. Probi hominis officium eſſe, nihil de Deo curioſiùs ſcrutari, minimèque in rebus, quæ ad ipſum non pertinent, eſſe curioſum. Syrorum ſui temporis inſanam circa Religionis myſteria curioſitatem, atque diſputandi, altercandique libidinem acri vehementique oratione objurgat, ut alibi frequenter. Mirum ſanè eſt, quot ſectas & errores intra quatuor priorum Eccleſiæ ſæculorum ſpatium ſola Syria per hujuſmodi rixas, diſceptationeſque protulerit. Incipit: ܚܒܪܐ ܕܐܘܡܢܐ : ܥܡܘܪܐ ܕܚܟܝܡܐ : ܢܓܪܐ ܘܩܘܪܒܐ : ܟܘܪܐ ܘܫܟܠܬܐ : ܦܣܠܐ ܘܡܫܟܢܐ : ܩܠܐ ܘܡܘܣܝܩܝܬܐ : ܘܐܫܟܚܘ ܚܟܝܡܐ ܡܫܘܚܬܐ ܕܐ ܕܡܫܚܝ ܐܪܥܐ : ܘܐܦ ܐܠܦܝ ܡܝܐ : ܘܡܠܟܝ ܠܡܘܙܢܐ : ܘܡܬܩܠܝ ܠܡܘܙܢܘܬܐ : *Norunt docti, quæ vulgus miratur, artificum opificia, ſapientum textrinam, fabrilia opera, & Scenofactoriam, Sculpturam, atque fundendorum metallorum ſcientiam, Scripturam, & Arithmeticam, pondera, & modos muſicos, inventa ſapientum, qui terrarum etiam dimenſiones & ſpatia, & aquarum libramenta exploravere.*

48. Humanam Rationem Divinæ Fidei pediſſequam eſſe, non ducem. ܘܗܒ ܠܝ ܕܐܦܬܚ ܠܗ ܪ̈ܥܝܢܝ ܠܚܒܝܒܟ : ܕܗܘ ܠܚܘܕ ܡܨܐ ܕܥܠܝܟ ܢܫܬܥܐ : *Da mihi, ut meos ſenſus aperiam Dilecto tuo, qui ſolus potis eſt de Te narrare.*

49. Noë alter generis humani pater Chriſtum adumbrabat perditi hominis Reparatorem, & *ſæculi futuri Patrem*. Iſ. 9. ܐܘ ܡܐ ܕܟܐ ܗܘܐ ܢܘܚ ܘܐܢ ܒܦܘܚܡܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܕܪܗ : *O miram Noëmi innocentiam atque ſanctimoniam, ſi cum omnibus hominibus ſui temporis componatur.*

50. In Arianos iterùm inſurgit. ܒܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡ ܐܒܘܗܝ ܩܕܡ ܟܠ: *Filius erat cum Patre ante omnia.*

51. Gliſcentes ſuo tempore errores circa Divini Verbi Incarnationem

nem & auguſtiſſimum Trinitatis myſterium recenſet. ܡܢܘ ܡܟܝܠ ܢܦܪܘܥܟ ܕܐܪܟܢܬ ܪܒܘܬܟ ܠܟܠܗ ܠܡܟܝܟܘܬܐ:

Quiſnam tibi rependat, quòd Majeſtatem tuam ad infima omnia abjeciſti? Hunc ſermonem ſcripſit S. Doctor poſtquam Apollinaris Laodicenus ab Eccleſia ob manifeſtam hæreſim defecit: ad Apollinarem enim pertinent quæ ſequuntur: ܐܝܬ ܕܗܫܐ ܡܠܦ ܕܦܓܪܐ ܗܘ ܠܚܘܕ ܡܬܢܣܒ. ܘܐܝܬ ܠܗ ܗܫܐ ܕܗܘܐ ܡܟܪܙ ܕܦܓܪܐ ܐܦ ܢܦܫܐ:

Eſt qui nunc doceat, ſolum Corpus à Verbo aſſumptum fuiſſe, quique nunc prædicet, ab illo ſuſcepta corpus ſimul & animam. Hic fuit Apollinaris præcipuus error aſſerentis, carnem à Verbo aſſumptam fuiſſe ſimul & animam, ſed mente carentem; hanc enim Verbo præſente & aſſumptam naturam gubernante, futuram fuiſſe otioſam exiſtimavit.

52. Iterùm in Arianos invehitur. ܫܡܗ ܕܐܒܐ ܡܚܘܐ ܕܡܘܠܕܐ ܗܘ

Nomen Patris ipſum eſſe Genitorem indicat.

53. Arianorum argumenta diſſolvit ex Scripturis petita, Divino Verbo tribuentibus quæ in Divinam ſubſtantiam non cadunt. ܡܢܘ ܠܐ ܢܬܡܗ ܒܟܐܢܐ ܕܠܐ ܐܬܟܠܝ ܘܢܟܬܘܒ ܥܠܝܐ ܘܢܪܫܘܡ ܬܚܬܝܐ:

Ecquis non miretur Juſtum minimè recuſantem, quæ ſuperùm ſunt deſcribere, quæque erant infima ſignare? Expendit illud Proverb. 8. *Dominus creavit me*, quo Ariani Filii Divinitatem maximè oppugnabant, ut patet ex omnibus ferè Patribus, qui Arianos oppugnarunt, tùm præcipuè ex Epiſt. Euſebii Nicomedienſis apud Theodoretum lib. 1. cap. 6. idque ad humanam Chriſti naturam referendum docet, & concludit in hæc verba: ܘܫܡܐ ܗܘ ܫܡܐ ܡܫܡܠܝܐ ܒܟܠ ܕܘܟ: ܫܡܐ ܕܝܢ ܕܟܘܢܝܐ ܠܬܪܬܝܢ ܬܠܬ ܗܘ ܫܡܝܥ. ܡܢܝ ܘܐܫܟܚ ܕܒܚܕ ܡܬܠܐ ܒܪܝܬܐ ܩܪܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܡܢܝ ܘܠܐ ܐܦܣܩ ܘܐܒܐ ܒܟܠ ܬܕܡܪܢ: ܒܢܒܝܐ ܒܟܠ ܠܫܢܝܢ: ܒܫܠܝܚܐ ܒܟܠ ܡܠܝܢ: ܘܒܫܐܕܐ ܒܟܠ ܫܢܕܐ ܕܒܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܢܘ ܘܠܐ ܢܬܚܡܬ ܥܠ ܚܪܝܢܐ:

Nomen proprium ubique recurrit: appellativum & adſcititium bis tervè ad ſummum auditur. Agedum, & ſupputa: reperies in uno dumtaxat Proverbio CREATURAM *à Salomone dici Dei Sapientiam. Alia contra nomina accuratè ſupputa: audies à Patre in omnibus prodigiis, à Prophetis in omnibus linguis, ab Apoſtolis in omnibus vocibus, à Dæmonibus denique in omnibus ſuppliciis* FILIUM *uno ore prædicari. Quæ quum ita ſint, quis non credat Verbum eſſe Filium? Quis in contumaces & contentioſos non excandeſcat?* In Hebraico Textu legitur קָנָנִי *Poſſedit me*. At in Syriaca Verſione, & in Paraphraſi Chaldaica: ܒܪܢܝ ܒܪܫ ܒܪܝܬܗ

Creavit me in principio creaturæ ſuæ: cui conſonat Græcus Interpres ἔκτισέ με *condidit me*. Atque ita legiſſe D. Ephræm, patet ex dictis; qui tamen de Chriſto ut homine hunc textum interpretatur. Vide S. Thom. lib. 4. contra Gentes cap. 8. qui de Divina etiam Chriſti natura rectè exponi poſſe docet.

Dictioni Græcæ ὁμοούσιον, vocem exactè reſpondentem Syrorum ſermo non habet, nec patitur. Syri, qui conſubſtantialitatem Verbi aſſeruerunt, adhibent voces ܫܘܐ ܒܐܘܣܝܐ *Æqualis in eſſentia*: Ita in edi-

editione Syriaca Symboli Nicæni: ܒܪ ܟܝܢܐ *Filius naturæ*, ideſt, conſors naturæ: ܕܡܐ *ſimilis*, & ܕܡܐ ܒܟܠܗ *omninò ſimilis*, ut in hoc præſenti Hymno S. Ephræm: ܚܙܝ ܒܪܗ ܘܐܒܐ ܚܙܝ ܒܗ ܘܚܙܝ ܒܐܒܘܗܝ ܘܐܬܚܙܝܘܗܝ ܒܗ ܕܕܡܐ ܒܟܠܗ ܠܝܠܘܕܗ :

Intuere Filium, & Patrem, & vide illum omninò ſimilem eſſe Genitori. Scio, ab Arianis illas voces inductas fuiſſe, ut dictionem ὁμοούσιον excluderent; ideòque Catholicis fuiſſe ſuſpectas in iis locis, in quibus Arianorum hæreſis populum in factiones diviſerat. Earum tamen uſum nullus unquam Patrum Meſopotamenis & Chaldæis exprobravit, quia Ariana lues eas provincias vel nunquam afflavit, vel in ipſo exortu reſtincta eſt. Id præter Athanaſium epiſt. 1. contra Arianos, & alios antiquos, teſtatur Sobenſis in Epitome Canonum cap. 5. pag. 71.

Hieronym. in Dialog. adverſ. Luciferianos. Theodoret. l. 2. cap. 18. Socrat. lib. 3. cap. 8.

ܥܒܕܘܗܝ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܨܠܘܬܐ ܟܠ ܦܘܠܚܢ ܕܒܝܠܗ ܠܐܠܗܐ : ܐܬܬܚܝܠܘ ܠܗܘܢ ܡܡܕܢܚܝܐ ܘܢܣܒܘܢ ܫܡܗܐ ܕܡܥܪܒܝܐ ܡܛܠ ܕܡܕܢܚܝܐ ܠܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܥܠܬܐ ܐܘ ܦܠܓܘܬܐ ܡܕܡ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ .

Porrò, inquit, *Dei Servi, quibus ea omnia quæ ad Religionem ſpectabant, curæ erant, in illud præcipuè incubuerunt, ut Occidentalium nomina acciperent, quia Orientales nullam habuerant de Fide quæſtionem, aut diſſidium.* Arianam hæreſim intelligit, & de Chaldæa & Meſopotamia loquitur.

54. Trinitatis arcanum omnibus ſæculis abſconditum, per Verbi Incarnationem omnibus credere volentibus Divina benignitate patuiſſe. ܡܠܬܐ ܡܟܣܝܬܐ ܕܝܢ ܒܪܘܪܗ ܢܚܬ ܠܐܪܥܐ : ܥܡܐ ܕܠܐ ܝܕܥ : ܡܢ ܩܠܝܗܘܢ ܝܠܦ ܕܐܒܐ ܣܗܕ ܠܒܪܐ ܘܒܪܐ ܩܪܐ ܠܐܒܐ :

Quum Regis cœleſtis Filius in terras deſcendiſſet, populus quæ non noverat, ex eorum vocibus didicit, quum audiret Patrem atteſtari Filio, & Filium vocare Patrem.

55. Dei arcana, quæ ſunt maximè propria ipſius, ita latere, ut à nemine, niſi cui vel per ſe, vel per alios ipſe detexerit, perſpiciantur. Quamobrem fruſtrà ab homine indagari, quem communia & ſatis pervulgata ſæpiſſimè latent. In id generis argumentis Sanctus Doctor, ut vides, creberrimus eſt: nam & ſuprà identidem recurrunt. ܡܢܘ ܢܣܒܪ ܒܪܝ ܕܡܬܠܐ ܕܠܐ ܕܡܝܢ ܟܝܢܐ ܠܟܝܢ ܒܝܠܕܘܬܗܘܢ ܕܡܝܢ ܦܠܝܓ ܟܝܢܗ ܕܒܪܘܝܐ ܡܢ ܒܪܝܬܐ .

Quiſnam, Fili, rerum diſſimilis naturæ ſimilem eſſe putet generationem? Atqui natura ſummi rerum Conditoris a rebus conditis immenſo diſtat intervallo.

56. Tantam eſſe rerum divinarum magnitudinem atque dignitatem, ut humanæ mentis ſagacitatem aciemque longè prætervolent; eaſque proinde ſolius fidei oculis patere. Patrum in hac parte prudentiſſimam ſimplicitatem laudat; quandoquidem diſcere, quàm diſceptare maluerunt. ܡܢܘ ܕܠܐ ܢܬܕܡܐ ܠܗܘܢ ܐܒܗܬܐ ܕܒܫܝܢܐ ܗܝܡܢܘ . ܠܐ ܒܥܘ ܘܠܐ ܥܩܒܘ : ܘܐܚܫܒܘ ܕܣܪܝܩܝܢ ܐܢܘܢ ܘܨܚܝܢ ܒܥܩܒܬܐ .

Ecquis non illos imitetur Patres, qui facili ſimplicique animo crediderunt, frivolas & importunas eſſe in negotio Fidei ſubtiles diſceptationes rixaſque arbitrati.

57. Adversùs Eunomianos incomprehenſibilitatem Divinæ naturæ ex multis, quæ in Animaſtica, & corporum organizatione ignoramus.

Eadem

Eadem ferè tractaverat ſuprà Hym. 1. ubi de natura Animæ. ܡܢܘ ܚܙܐ ܢܦܫܗ: *Cedo mihi, cui ſuus ipſi animus perſpectus cognituſque fuerit.*

58. Eandem poſitionem promovet atque confirmat, Eunomianis objiciens admirandum & impenetrabile naturæ opificium in herbis, & arboribus, in odoratis præſertim, inque balſamica & medicinali vi præditis, terræque & aquæ inſitum ſpiritum vitaliter vegetum, & alentem omnia, cujus interiore motu plantæ omnes vigeſcunt, creſcunt, frondeſcunt, germinant: ܡܢܘ ܚܙܐ ܠܡܝܐ ܕܒܓܘ ܐܝܠܢܐ ܘܡܫܚܠܦܝܢ ܠܡܠܒܫ ܠܣܘܓܦܐ ܕܡܘܬܐ: *Aquas intra Arborum fibras meare vidiſtin', ibique multiplices induere formas?*

59. De myſterio Incarnationis: ubi exortas ſuo tempore, ſeù potiùs reſuſcitatas de Hæreticorum Baptiſmo quæſtiones memorat: Ariani enim Orthodoxos rebaptizabant. ܡܝܐ ܕܚܘܣܝܐ ܕܝܠܢ ܘܪܕܝܐ ܕܪܥܝܘܬܐ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܡܝܐ ܕܡܨܘܬܐ: *Aquæ propitiationis noſtræ, & fluenta reconciliationis noſtræ verſa ſunt illis* (Arianis) *in aquas contradictionis.* Et infrà: ܡܢܘ ܠܐ ܐܬܐ ܡܢܘ ܠܐ ܡܬܚܪܝܢ ܠܚܕܕܐ ܘܡܢܘ ܠܟ ܐܥܡܕܟ ܐܘ ܡܢܐ ܢܦܩܬ ܡܥܡܘܕܝܘܬܟ. ܡܙܗܪ ܘܠܐ ܢܥܡܕܟ ܐܝܕܐ ܕܟܗܢܐ ܗܘ ܦܠܝܓܐ. ܘܗܘܘ ܠܗܘܢ ܡܒܘܥܐ ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ ܡܝܐ ܕܚܪܝܢܐ ܘܕܦܠܓܘܬܐ: *Rixantur inter ſe: alter alterum percontatur, quis te baptizavit, & unde tuus prodiit Baptiſmus? Alter alterum admonet, caveſis, inquit, ne te Sacerdotis illius Schiſmatici manus baptizet. Fontes itaque Baptiſmi in diſſenſionis & rixæ aquas contentioſæ factioni ceſſerunt.* S. Doctori conſonant in hac materia, præter Hiſtoricos, Baſiliani Canones, & Nicæni, occaſione hujus diſſidii hoc ipſo tempore editi.

60. De Divinitate Verbi adverſùs Arianos. ܡܢܐ ܐܠܨ ܗܘܐ ܕܢܩܪܐ ܠܐܒܐ ܘܠܒܪܐ ܐܢ ܠܐ ܐܘܠܕ ܗܘ ܐܒܐ ܕܫܪܪܐ: *Quid neceſſe fuit, vocare Patrem & Filium, ſi Pater ille veritatis Filium non genuit?*

61. In idem. ܡܢܘ ܕܠܐ ܕܚܠ ܠܡܘܥܕܐ ܘܪܚܝܐ ܕܡܬܠܐ ܥܠ ܨܘܪܗ ܕܡܢ ܕܡܟܫܠ ܠܚܕ ܡܢ ܒܢܝ ܢܘܗܪܐ: *Erit ne, qui non timeat Domini comminationem, intentantis molam collo ejus, qui injicit ſcandalum uni ex filiis lucis?*

62. In idem. ܡܢ ܪܫ ܟܢܫܢ ܚܒܪܢ ܢܝܪܐ ܕܢܫܬܥܒܕ ܠܟܢܘܬܢ. ܦܪܩܢ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܟܠ: ܘܗܘ ܕܦܪܩܢ ܡܢ ܥܒܕܘܬܐ: ܡܪܢ ܗܘܐ ܚܒܪܢ ܗܘ: *Ab initio noſter nos ſocius jugo ſubegit, ut noſtris conſervis ſerviremus. Filius Dei nos ab omnibus vindicavit. Qui autem nos Dominus ab ea ſervitute redemit, ſocius noſter factus eſt.*

63. In idem. ܡܢܘ ܠܐ ܪܓܫ ܒܪܝ: *Ecquis non ſenſit, Fili.*

64. In idem. ܡܪܝ ܥܩܘܪ ܟܘܒܐ ܕܙܪܥ ܐܢܘܢ ܣܛܢܐ ܗܘ: *Vepres evelle, quæſo, Domine, quas Diabolus ſeminavit.*

65. In idem. ܡܢܘ ܗܘܐ ܡܬܩܕܡ ܘܢܚܒܠ ܠܐ ܠܫܘܪܐ ܡܛܠ ܘܠܐ ܢܣܒ: *Quis unquam eò progreſſus eſt, ut abſ-*

abſque lumine quæreret, & ſine luce perſcrutaretur?

66. Iterùm de Incomprehenſibilitate Divinæ naturæ. [Syriac text] *Quiſquis nimis audax terrenæque immemor originis conditorem ſuum circumſcribere molitur.*

67. In idem. [Syriac text] : *Signum veritatis in Scripturis propoſitum eſt.*

68. In idem. [Syriac text] : *Obtentu Veritatis primatum miſeri quæſivere.* Aëtium Syrum, & Eunomium Cappadocem perſtringit, qui Primatus amore Eccleſiam perturbarunt.

69. In idem. [Syriac text] : *Si tibi mens prurit, abjectæ ſortis homo, ut de Deo diſceptare velis, inſtat tibi error inextricabilis, ubi neque progredi, neque jam regredi tutum fuerit.*

70. In idem. [Syriac text] : *Quonam oculo opificem opus aſpiciet? quum hoc conditum ſit, ille Conditor.*

71. In idem. [Syriac text] : *At enim Conditor affatim ſapiens eſt, ne temerè diſputaret, quomodo crearet.*

72. In idem. [Syriac text] : *Mirare, & obſtupeſce, tuamque his mentem finibus circumſcribito, neque tuas cogitationes ad inanes quæſtiones proſilire ſinas.*

73. In idem. [Syriac text] *Accipe parabolam. Sol Pater eſt, lux Filius, ardor Spiritus Sanctus. Quumque Unus ſit, Trinitas in eo paret: & quoniam incomprehenſibilis eſt, quis illum exponat? Unus, qui multiplex: Unus, qui Tres: & Tres ſunt Unum. Inextricabilis labor, & miraculum clariſſimum. Diſtinguitur Sol à ſua luce: diſtincti ſunt & æquales, & ipſa lux Sol eſt. Duos autem Soles nemo dicit, quum lux Sol ipſe ſit, etiam quando ad ima porrigitur. Duos itaque Deos non dicimus, quum idem ſit Dominus & Deus noſter, etiam quum ad creaturas deſcendit. Quod tibi difficile eſt, ecce oſtendi tibi: Unum quod Tres eſt. Trinitas una eſſentia.* Hactenus Sanctus Ephræm. Solis comparatione in hac ipſa materia utuntur Theognoſtus antiquus Theologus apud Athanaſ. lib. de decr.

decr. Concil. Nic. pag. 410. S. Cyrillus lib. 6. Theſaur. Maximus Taurin. hom. 1. de Euſeb. Vercell. & alii Patres.

74. In idem. [Syriac text] : *Quis mihi vires ſufficiat, ut intuear & contempler te, ò Luminare, in quod Domini tui myſteria, addenſata velut acie, confluxerunt.*

75. In idem. [Syriac text] : *Solem lucernam tuam miraris, vilis homuncio, nec capis: qui ergò Conditorem capias? Homo es: noſce teipſum.*

76. In idem. [Syriac text] : *Plantarum nomina earum fructus ſortiuntur, ſeù dulces fuerint, ſeù amari.* Ex Patris natura naturam Filii arguit, ut ſuprà.

77. In illud Matth. 24. 36. *de die autem illa & hora nemo ſcit, neque Angeli cœlorum, niſi ſolus Pater.* [Syriac text] : *Horam illam &c.*

Opponebant Ariani, Chriſtum diem Judicii ignoraſſe, ut inde colligerent, eum non eſſe Patri æqualem. Hanc objectionem diluit S. Ephræm hoc loco, docens Chriſtum eâ ſcientia, qua Patrem perfectè noverat, noviſſe etiam diem Judicii, velut effectum in ſua cauſa. Vide Maldonatum in cap. 24. Matth. qui pro expoſitione noſtri Doctoris producit S. Athanaſium, Ambroſium, Gregorium Nazianzenum, Cyrillum, Theodoretum, & alios, quorum teſtimonia recitat Petavius tom. 2. lib. 2. cap. 3.

78. Hic Hymnus, & alter qui proximè ſequitur, ad eandem cum ſuperiori materiam pertinent. Primus incipit: [Syriac text] : *Quorſum inſtas, ut Filio horam illam incognitam fuiſſe ſuadeas?* Secundus: [Syriac text] *Dic ſodes, utrum ex his putes comparatione facta eſſe magis laude dignum, utrum in tua lance præponderet: Sciviſſe, vel non ſciviſſe? Et tamen illi Patri, qui ſuprà omnem comparationem eſt, oſtendit, ſe haudquaquam ſcire, neque audere horam indagare; ut illius horæ memoria te deterreret, quin & eadem hora te admoneret increparetque, ne dominum omnium horarum ſcrutareris.*

80. De Fide. Hic Hymnus ad reliquos ſuprà indicatos pertinere videtur, qui & eundem titulum præferunt. [Syriac text] *Quærite, & audite ſapienter, alteram animæ animam fidem eſſe.*

81. De Margarita, quæ eſt ipſa Fides, Hymni ſeptem: quorum primus incipit: [Syriac text]

Accidit olim, fratres regnique cæleſtis filii, ut in manus veniret Margarita. Apparebant in ea affabrè elaborata ſymbola quædam, imagines, & figuræ illius ſummæ ſempiternæque majeſtatis. Fons erat, ex quo latices arcanorum Filii haurire liceret. Secundus:

ܠܕܡܘܬܗ ܕܡܢ ܨܝܪܬܝ ܢܐܡܪ ܫܬܩܟܝ :

Cujuſnam imaginem repræſentes, tuum ſilentium ediſſerat. Tertius:

ܠܐ ܗܘܬ ܚܣܕܐ ܠܟܝ ܥܪܛܠܝܘܬܟܝ
ܡܪܓܢܝܬܐ. ܪܘܐ ܗܘܐ ܒܚܘܒܟܝ
ܐܦ ܬܓܪܐ ܕܫܠܚܟܝ ܥܪܛܠܝܬܐ.

Non tibi probro fuit nuditas Margarita. Tuo amore ebrius fuit vel ille mercator, qui te nudavit. Quartus: ܓܝܣܐ

ܠܒܫܗ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܠܒܫܬܗ
ܐܦ ܠܗ. ܫܩܠܬܗ ܒܓܘ ܦܪܕܝܣܐ.

Latro fidem adeptus eſt, quæ viciſſim illius compos effecta, ipſum in Paradiſum ſubvexit. Quintus:

ܐܘ ܛܝܒܘܬܐ ܕܡܓܢ ܣܠܩܬ. ܥܡ
ܥܡܘܕܐ ܐܚܝܬ. ܢܘܗܪܐ ܗܘ ܠܢܗܝܪܐ
ܕܡܓܢ ܕܢܚ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ.

Gratia, quæ cum columna gratis aſcendit, claro huic lumini affinis eſt, quod hominibus gratis prælucet. Sextus:

ܢܦܘܚ ܕܘܟܪܢܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܒܣܝܡ ܡܢ ܡܠܝ̈ܢ.

Spiret è noſtris ſermonibus odorata Patrum memoria. Septimus & ultimus:

ܐܝܟ ܕܠܩܪܒܐ ܣܕܝܪܐ ܚܙܘ ܠܝ ܒܢ̈ܝ
ܚܪܝܢܐ : ܢܘܪܐ ܠܡܛܥܡ : ܪܘܚܐ
ܠܡܚܙܐ : ܢܘܗܪܐ ܠܡܓܫ
ܡܬܚܦܛܝܢ ܗܘܘ.

Viſi ſunt mihi Contentioſi (ideſt, Hæretici) *velut inſtructâ acie dimicare, dum nituntur guſtare ignem, ſpiritum videre, lucem attrectare.* S. Ephræm Patriarcha Antiochenus citat quendam ſermonem S. Ephræm *de Incarnatione & de Margarita* apud Photium Cod. 229. quem etiam laudat, & *ſermonem de Margarita contrà Marcionem* appellat Leontius Byzantinus lib. 1. adverſùs Neſtorium & Eutychen cap. 3. in Biblioth. Patrum tom. 4. par. 2. Inter opera S. Doctoris à Voſſio edita legitur *ſermo in Margaritam pretioſam* to. 3. pag. 163. cui conſentiunt loca à S. Ephræm Antiocheno, & à Leontio Byzantino citata. Vide Tillemontium tom. 8. pag. 303. & 757. Ab eo differunt Hymni noſtri ſuprà memorati; de quibus tamen dubium nullum oriri poteſt, quin auctorem habeant S. Ephræmum noſtrum: nam id convincitur tùm ex ſtylo, qui eundem S. Doctorem ſapit; tùm ex continuata ſerie Hymnorum ejuſdem, qui *de Fide* inſcribuntur; tùm demùm ex ætate Codicis Nitrienſis ſeptimi, in quo continentur, qui ſcriptus eſſe dicitur anno Græcorum 834. ideſt, Chriſti 523. nimirùm, tribus circiter annis, antequam Ephræm Amidenus ex Comite Orientis ad Sedem Antiochenam evectus fuiſſet. Nec mirum, quum Sanctus Doctor diverſos ſermones frequenter *in eandem materiam* ſcripſerit: nam id factum etiam videmus in ſermonibus ejuſdem *de Nativitate Domini*, *de Fide*, *de non ſcrutanda Dei natura*, *de Jona & Ninivitis &c.* qui tùm in noſtris Codicibus, tùm apud Voſſium frequenter occurrunt. In Cod. noſtro Syriaco III. fol. 227. laudatur Sancti Doctoris Hymnus: ܠܘܩܒܠ ܒܨܘ̈ܝܐ : *Adverſùs ſcrutatores*, de quo ſuprà pag. 78. Item apud Voſſium tom. 3. pag. 178. extat ejuſdem *Sermo adverſùs eos, qui Filii Dei naturam curioſè ſcrutari nituntur*; qui tamen omninò differunt ab iis, quos in Libro de Fide ſuprà recenſuimus.

Cæterùm Hymnorum noſtrorum *de fide* duo habemus ſatis vetuſta exemplaria; Alterum in Codice Nitr. VII. cujus ætatem infrà deſcribemus initio Hymnorum ejuſdem S. Do-

S. Doctoris *adverſùs hæreſes.* Alterum in Cod. Nitr. IX. cui fol. 150. annotationem hanc amanuenſis appoſuit:

ܫܠܡܘ ܠܗܘܢ ܒܟܘܢܫܐ ܗܢܐ
ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܗܘܝܢ ܬܡܢܝܢ
ܘܫܒܥܐ ܕܥܒܕ ܡܫܒܚܐ ܘܛܘܒܢܐ
ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܡܠܦܢܐ:

Abſoluti ſunt in hoc Codice Hymni octoginta ſeptem de Fide, quos glorioſus ac beatus Mar Ephræm edidit. Eundem Codicem ſcripſiſſe dicitur Barlaham Edeſſenus, uti ad calcem adnotatur. Haud dubium, quin ſit ille Barlaham, qui anno Chriſti 550. vivebat, ut diximus ſuprà pag. 83. & ex characteris forma colligitur. Pertinuit olim Liber ad Zoaram Tagritenſem, qui ipſum Scetenſibus Monachis (& fortaſsè Moyſi Niſibeno ejuſdem loci Abbati, de quo ſuprà pag. 84.) dono dedit, ut ex ſubjectâ epigraphe intelligitur: ܝܗܒ

ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܠܕܝܪܐ ܕܣܘܪ̈ܝܝܐ ܕܒܡܕܒܪܐ
ܕܐܣܩܛܝܣ ܙܥܘܪܐ ܒܪ ܦܘܠܘܣ
ܬܓܪܝܬܝܐ ܕܡܪܝܐ ܢܚܘܣ ܥܠܘܗܝ
ܘܢܒܪܟܝܘܗܝ ܘܠܒܢ̈ܘܗܝ ܕܝܠܗ
ܥܒܕܐܠܗܐ ܘܡܘܫܐ ܡܫܡܫܢܐ ܘܝܘܣܦ
ܘܐܒܪܗܡ. ܘܟܠ ܕܥܒܕ ܠܟܬܒܘܬܐ ܗܕܐ
ܐܘ ܢܓܢܘܒ ܠܗ ܠܟܬܒܐ ܗܢܐ ܡܢ ܕܝܪܐ
ܘܐܡܝܪܐ ܡܢ ܠܥܠ: ܢܗܘܐ ܚܪܡ ܘܪܘܓܙܗ
ܕܡܪܝܐ ܢܗܘܐ ܥܠܘܗܝ. ܐܡܝܢ. ܟܠ ܕܩܪܐ
ܒܟܬܒܐ ܗܢܐ ܢܨܠܐ ܥܠ ܚܛܝܐ ܘܡܣܟܢܐ
ܝܘܣܦ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܕܝܪܐ ܩܕܝܫܬܐ
ܕܪܨܦܬܐ ܡܛܠ ܡܪܢ:

Dedit Librum hunc Monaſterio Syrorum, quod in Scetenſi deſerto ſitum eſt, Zoaras Pauli filius Tagritenſis: ut Dominus parcat, & benedicat ei, ac filiis ejus, Abdallæ nimirùm, & Moyſi Diacono, & Joſeph, & Abraham. Quicumque annotationem iſtam deleverit, aut Librum hunc ex præfato monaſterio abſtraxerit, anathema ſit, & furor Domini in ipſum deſcendat. Amen. Qui autem in eo legerit, oret pro humili ac peccatore Joſepho Epiſcopo ſacri monaſterii Raſiphtæ propter Dominum noſtrum. Zoaras Syriacè *Parvulum* ſignificat, ut interpretatur etiam D. Hieronymus in epiſt. ad Euſtochium Virginem. Hujus nominis celeberrimus eſt apud Syros *Zoaras* quidam, Synodi Chalcedonenſis oppugnator, qui unà cum Anthimo CP. damnatus fuit in Synodo ſub Menna, eumque velut de ſua ſecta optimè meritum venerantur Jacobitæ, qui anno Chriſti 650. Templum ſub nomine ejuſdem jam extruxerant, teſte Dionyſio Patriarcha in Chronico fol. 124. ubi de Joanne Patriarcha, & Simeone Epiſcopo hæc ſcribit:

ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐ ܘܫܬܝܢ ܘܚܕܐ ܫܢܚ ܡܪܝ
ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܐܬܩܒܪ ܒܐܡܕ
ܒܗܝܟܠܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ
ܙܥܘܪܐ. ܘܒܗ ܒܗ ܒܫܢܬܐ ܡܝܬ
ܐܦ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܐܬܩܒܪ
ܒܒܝܬ ܡܪܝ ܙܥܘܪܐ:

Anno (Græcorum) 961. *objit Sanctus Mar Joannes Patriarcha Antiochiæ, & ſepultus fuit Amidæ in templo Sancti Mar Zoaræ. Eodem quoque anno in eadem Urbe Amida objit Sanctus Mar Simeon Edeſſæ Epiſcopus, ſepultuſque fuit in Domo Mar Zoaræ.* De Tagrit, ſeù Martyropoli vide infrà, ubi de S. Marutha. Raſiphta verò, apud quam ſitum erat monaſterium Joſephi Epiſcopi, urbs eſt Meſopotamiæ, quam Syri quidem dicunt ܪܨܦܐ *Roſapha*, & ܪܨܦܬܐ *Raſiphta*; Græci verò *Sergiopolim* appellare conſueverunt, ob S. Martyris Sergii fratriſque ejus Bacchi Reliquias, quæ ibidem magnâ cum

cum veneratione aſſervabantur, ut teſtatur Evagrius Hiſt. Eccleſ. lib. 4. cap. 28. & lib. 6. cap. 21. ubi etiam deſcribit donaria, quæ Choſroës Perſarum Rex ad Eccleſiam S. Sergii miſit.

VII.

Adverſùs Hæreſes Hymni LVI.

ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܝܘܠܦܢ̈ܐ ܛܥ̈ܝܐ
ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ . .

Adverſùs Hæreſes. EXTANT in Cod. Nitr. VII. cum hac epigraphe fol. 291. ܫܠܡ ܠܡܟܬܒܘ
ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܩܢܘܡܐ
ܕܡܕܪ̈ܫܐ ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ
ܕܐܝܬ ܒܗ ܩܢܘܡ̈ܐ ܚܡܫܐ: ܩܕܡܝܐ ܕܥܕܬܐ.
ܘܬܪܝܢܐ ܕܒܬܘܠܘܬܐ: ܘܬܠܝܬܝܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܪܒܝܥܝܐ ܕܠܘܩܒܠ
ܝܘܠܦܢ̈ܐ ܛܥ̈ܝܐ. ܘܚܡܝܫܝܐ ܕܦܪܕܝܣܐ. ܗܘܝܢ
ܕܝܢ ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܕܬܐ ܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ.
ܘܕܒܬܘܠܘܬܐ ܚܡܫܝܢ ܘܚܕ. ܘܕܗܝܡܢܘܬܐ
ܬܡܢܝܢ ܘܫܒܥܐ. ܘܠܘܩܒܠ ܝܘܠܦܢ̈ܐ
ܚܡܫܝܢ ܘܫܬܐ. ܘܕܦܪܕܝܣܐ ܚܡܫܬܥܣܪ.
ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܡܕܪ̈ܫܐ ܡܐܬܝܢ
ܘܫܬܝܢ ܘܚܕ ܘܫܪ. ܫܘܒܚܐ ܘܐܝܩܪܐ
ܘܫܪ ܠܐܒܐ ܘܠܒܪܐ ܘܠܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ
ܘܫܪ. ܕܗܘ ܒܚܝܠܐ ܕܛܝܒܘܬܗ
ܘܕܥܘܕܪܢܗ ܥܕܪ ܘܚܝܠ ܘܐܥܫܢ
ܠܚܛܝܐ ܘܡܣܟܢܐ ܘܡܚܝܠܐ ܩܘܙܡܐ
ܐܒܐ ܘܫܪ. ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܟܬܒܐ
ܗܢܐ ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ
ܘܐܪܒܥ ܕܝܘܢܝ̈ܐ ܒܝܪܚ ܟܢܘܢ ܩܕܝܡ
ܒܥܣܪܝܢ ܘܚܕ ܒܗ ܘܫܪ:

Abſoluti ſunt in hoc Libro ſequentes Tomi Hymnorum B. Mar Ephræmi: Primus de Eccleſia: Secundus de Virginitate: Tertius de Fide: Quartus adverſùs Hæreſes: & Quintus de Paradiſo. Sunt autem Hymni de Eccleſia LII. De Virginitate LI. De Fide LXXXVII. contra Hæreſes LVI. & de Paradiſo XV. Omnes ſummatim CCLXI. &c. Gloria, & honor &c. Patri, & Filio, & Spiritui Sancto &c. qui gratiæ & auxilii ſui virtute adjuvit, corroboravit, confortavitque humilem ac vilem peccatorem Coſmam Abbatem &c. Abſolutus eſt autem Liber iſte anno (Græcorum) *trigeſimo quarto ſuprà octingeſimum die* 21. *menſis Decembris, &c.*

Refellit S. Doctor omnes generatim Hæreſes; ſpeciatim autem Bardeſanis, Marcionis, & Manichæi. Quandoque etiam in Ethnicos, & Chaldæos, ſeù Aſtrologos inſurgit, ſequenti ordine.

1. In Bardeſanem, Marcionem, & Manetem, Hymni tres. Primus incipit: ܚܣܡܐ ܟܕ ܐܬܚܡܬ ܢܟܬܬܗ ܣܓܝܐܬܐ ܒܢ̈ܝܢܫܐ : *Invidia dum furit, hominibus multiplicem infixit morſum*. Bardeſanem corporum reſurrectionem ſuſtuliſſe, ante S. Epiphanium nos docet hoc loco S. Ephræm ſcribens:

ܟܡܐ ܕܝܢ ܚܣܡ ܒܚܣܡܐ ܠܦܓܪܗ
ܕܒܪܕܝܨܢ: ܕܒܦܘܡܗ ܦܣܩ ܣܒܪܗ.
ܕܦܠܓܗ ܡܨܪܐ ܗܘܐ. ܢܫܡܛ ܗܘ
ܠܫܢܗ ܘܢܟܦܘܪ ܒܢܘܚܡܗ:

Quanta, putas, exarſit invidia Diabolus in corpus Bardeſanis, ut ipſe ore ſuo ſpem ſuam præcideret, ipſe dimidium ſui infamaret, ipſe linguam exereret, ut ſuam reſurrectionem ejuraret. Mox ſubdit, quod etiam Theodoretus ac Sozomenus memorant, Bardeſanem orationis elegantia & ſuavitate metri errores ſuos condire ſtuduiſſe: quapropter comptæ meretrici eundem comparat: deinde ſubjungit: ܩܠܐ ܕܒܪܕܝܨܢ ܒܢܥ̈ܝܡܬܗ
ܘܨܡܝܕܐ

ܩܝܢܬܐ ܘܙܡܪܐ ܠܥܠܝܡܘܬܐ ܘܐܬܚܒܠ ܒܠܥܠܝܡܘܬܐ . ܒܡܥܪ̈ܬܗ ܐܫܬܡܥܘ ܒܪ ܕܝܨܢ ܠܡܫܡܥܬܐ : *In ſpecubus Bardeſanis audies voces & carmina. Animadvertens enim ille in primo homines ætatis flore muſices ſuavitate capi quammaximè, carminum concentu Juvenum mores corrupit.*

Ex hoc ipſo Hymno diſcimus, Marcionem auſterioris vitæ ſpeciem affectaſſe, fortaſsè ut propudioſiſſimi criminis, ob quod ab Eccleſia ejectus fuerat, infamiam contereret, abſtinentiam & cœlibatum ſimulaſſe, ſuiſque Symmyſtis indixiſſe. ܘܕܐܒ̈ܐ ܫܠܝ̈ܚܐ ܝܗܒ ܠܡܪܩܝܘܢ . ܠܟܣܝܘܬܗ ܐܡܪ̈ܐ ܓܢܒ ܕܢܚܦܐ ܐܢܘܢ . *Lupos Diabolus Apoſtolorum vice Marcioni dedit. Ut illos operiret, agnorum veſtimenta ſurripuit.* Et infrà: ܠܡܪܩܝܘܢ ܝܗܒ ܣܩܐ ܕܢܚܫܘܟ ܒܢ̈ܝ ܢܘܗܪܐ : *Saccum Marcioni accommodavit, ut filios lucis infuſcaret.* Et paucis interjectis: ܡܪܩܝܘܢ ܕܐܚܕ ܚܘܝܐ ܗܘ ܨܘܡ ܗܘܐ : *Marcion Anguem imitatus, jejunium amavit.* Tradit S. Epiphanius, Marcionem è patrio ſolo expulſum, Romam profugiſſe, atque ſubinde alia ex aliis loca mutaſſe: quapropter eundem Caino comparat S. Ephræm:

ܡܪܩܝܘܢ ܕܟܦܪ ܠܗܘܢ ܒܒܪܘܝܗ : ܒܪܝܬܐ ܠܣܢܝܬܐ ܗܘܬ ܠܗ : ܐܙܠ ܢܕ ܘܙܝܥ ܒܗ .

Quoniam verò Marcion ſuum Conditorem ejuraverat, mundum ſibi ubique infeſtum habuit. In ipſo mundo extorris, profugus, tremens. Quamobrem à Tertulliano Hamaxobio inſtabilior dictus eſt lib. 1. cap. 1.

Manetem deinde adoritur. *Manes* ܡܐܢܐ Chaldaicum nomen Vas, Veſtem, inſtrumentum quodlibet ſignificat. Huc ſpectat, quod S. Ephræm hoc loco ſcribit: ܒܡܐܢ̈ܐ ܐܝܟ ܒܡܐܢܘܗܝ ܠܒܫܗ ܘܡܠܠ ܒܗ : *Manetem Diabolus tamquam propria induit veſte, ut eo, velut inſtrumento ſuo abuteretur, ſuaque per ipſum promeret oracula.* Vulgatiſſimum eſt, Orientalium Nationum peſtem Mahometem viridi colore in primis delectatum: qui verò hoc tempore ſe Mahometica ſtirpe progenitos jactant, (ſunt autem inter Arabes frequentiſſimi) ejuſdem coloris thiaram, velut generis ſui notam, gerunt. Ex Manetis diſciplina morem iſtum Arabas, ut multa alia, corrogaſſe credibile eſt: in Arabia enim Manichæorum ſecta à Scythiano Arabe prima velut lineamenta accepit, perfectionem poſteà à Manete in Perſide & in Meſopotamia. Id videtur indicare S. Ephræm, dum ſcribit: ܨܒܥܗ ܒܝܘܪܩܢܐ ܠܡܢܝ ܕܢܛܥܐ ܒܗ : *Viridi colore Manetem Diabolus tinxit, ut incautos falleret.* Sed hæc utcumque ſe habeant, germanus ſenſus verborum S. Doctoris mihi videtur omninò diverſus: quare ſic interpretor: *Pallore Manetem Diabolus tinxit &c.* Significat autem, Manetem oris pallore opinionem abſtinentiæ & auſterioris vitæ affectaſſe, ut ſimplicioribus animis obreperet: quæ multorum Hæreſiarcharum ars fuit. Simili oris ſpecie, corporiſque configuratione ad fraudem & fallaciam ſe Arium compoſuiſſe, ut alios prætercam, auctor eſt Epiphanius.

2. Sequitur alter Hymnus, cujus initium: ܡܢ ܗܘ ܩܕܡ ܕܣܡ ܫܡܗ ܠܒܪ ܕܝܨܢ : *Quis ille primus Bardeſani à Deſan impoſuit nomen.* Deſan, ſeù ut Syri efferunt, *Daiſan*, fluvius eſt Edeſſæ muros alluens, de quo ſuprà pag. 32. Hunc Græci Syriacum etymon interpretari, σκίρτον *Scirtum* hoc eſt, *Saltatorem* vocant: de quo vide

vide infrà notanda in Chronico Edeſſeno ad annum Græcorum 836. Chriſti 525. Ex inſigni loco hujus Hymni diſcimus, præter alios errores Manichæorum ab Epiphanio aliiſque antiquis Patribus commemoratos, hunc etiam eos excogitaſſe, ut dicerent, peccata poſt Baptiſmum commiſſa nullo Pœnitentiæ remedio indigere: ubi de poteſtate Clavium Eccleſiæ tradita præclarè loquitur, & laborioſæ Pœnitentiæ neceſſitatem adſtruit. ܗܐ ܡܢܝܟܝ
ܟܠܒܝܗܘܢ ܕܡܢܢ ܒܟܠ ܟܪܟܝܢ.
ܡܣܪܗܒܝܢ ܠܟܠ ܕܐܫܟܚܘ ܡܛܠ
ܠܚܡ ܝܘܡܐ. ܟܠܒܐ ܕܟܪܝܗܘ ܐܢܘܢ ܕܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܩܨܝܢ: ܚܛܗܐ ܘܣܟܠܘܬܐ ܠܗܘܢ
ܫܒܩܝܢ. ܒܗܕܐ ܦܩܪܘ ܣܓܝ ܘܙܕܩ
ܕܢܬܦܟܘܢ ܕܚܕ ܗܘ ܗܢܐ ܫܒܩ ܚܛܗܐ
ܠܚܛܝܐ. ܠܡܠܬܗ ܣܪܝܩܐܝܬ ܗܘ
ܠܡܡܠܠܗ ܕܫܪܝܪܐ ܘܡܦܩܝܢ ܠܗ
ܠܡܨܒܝܢܗܘܢ ܕܗܘܐ ܐܝܟ ܕܠܒܗܘܢ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܝܗܒ ܫܘܠܛܢܐ ܕܒܡܝܐ.
ܘܚܕܐ ܙܒܢ ܢܚܣܘܢ ܥܘܠܐ ܕܟܝܢܐ ܘܗܘ
ܕܐܬܟܫܦ ܠܫܪܝܐ ܘܠܡܐܣܪܘ ܘܦܩܕ
ܕܠܐ ܐܘܦ ܗܘ ܚܝܒܐ ܩܕܡܘܗܝ ܕܫܒܩ
ܚܛܗܐ ܟܠܗ. ܘܕܢܒܥܐ ܗܘ ܘܢܬܟܫܦ
ܡܣܟܢܐ ܠܗ. ܕܐܝܟܐ ܗܘ ܕܢܬܬܪܝܨ
ܗܘ ܕܐܬܚܝܒ ܚܛܝܐ. ܐܘ ܗܘ ܡܣܟܢܐ
ܟܠ ܕܟܠܢ ܡܣܟܢܐ ܠܗ: ܚܕܐ ܗܘ
ܘܕܩܦܬܐ ܘܠܚܡܐ ܡܙܕܕܩܝܢ. ܢܒܝܐ
ܒܪ ܒܘܙܝ ܡܟܣ ܠܗܘܢ: ܒܩܦܬܐ
ܕܠܚܡܐ ܚܪܫܐ ܗܘܘ ܠܚܪܫܐ.
ܡܣܟܢܬ. ܠܬܝܒܘܬܐ ܒܣܘܡܐ ܘܟܪܣܐ.

En Manichæi Canes quoslibet invadunt: pro quotidiano pane obvios quoſque ſollicitant. Morbidi canes ſunt, qui panem frangere quum nequeant, peccata & delicta condonant. Et in hoc quidem multa laborant inſania, & acriter contundendi ſunt, quia Unus eſt, qui peccantibus peccata dimittit. Fruſtrà de verbo illius, qui verè loquitur, arbitria faciunt, ad ſuum ſenſum illud detorquentes. Ille ſiquidem Diſcipulis ſuis poteſtatem tradidit, ut ſemel dumtaxat per aquas humanæ naturæ crimina expiarent. Qui autem ipſis conceſſit, ut abſolverent & ligarent, ſimul præſcripſit, ut crimine obligatus conſpectui ejus ſe ſiſteret, qui omnia peccata dimittit, & veniam flagitaret: neque enim ſine dolore noſtro nos expiat. Æquum namque eſt, illum perturbari & mœrere, qui captus voluptate deliquit. Si autem qui omnia ſanctificat, per noſtrum dolorem nos juſtos facit, nugas vendunt, qui de panis fruſtulis juſtitiam nos ſperare jubent. Propheta Buzi filius te convincit, dum ait: pro veneficiorum mercede veneficis fruſta panis dederunt. Sic ſublata Pœnitentia opſonatur ventri? S. Auguſtin. lib. de Hæreſibus cap. 46. Manichæos in tres ſectas dividit, quarum poſtremam *Cathariſtarum* nomen ſibi feciſſe tradit, ideſt, *purificantium*, propter quaſdam horrendas & execrandas purificationes quas exercebant. Ad hanc ergo Manichæorum ſectam pertinent, quæ S. Ephræm hoc loco commemorat.

Vide apud Epiphanium, Manichæorum de Pane aliiſque eſculentis nugas: nec non apud Theodoret. lib. Hæret. Fab. 2.

A Manichæis ad Sabaticos tranſit, fœminarumque illius ſectæ procacitatem audaciamque redarguit, ſcribens: ܐܢܬܬܐ ܠܫܒܬܝܐ ܫܥܒܕܬ.
ܘܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܐܝܕܗ ܪܝܫܗܘܢ. ܗܝ
ܒܪܘܡܐ ܝܬܒܐ ܒܟܘܪܣܝܐ ܐܘ ܡܠܚܫܐ
ܠܐܕܢܝܗܘܢ: ܘܡܒܙܚܐ ܒܕܩܢܗܘܢ.
ܠܐ ܟܐܐ ܟܝܢܐ ܒܗ ܘܐܟܣܝܗ.

Fœmina Sabaticos ſibi ſubdidit, qui caput manui ejus ſubmittunt: At illa interim in ſublimi throno ſedet: in illorum auribus inſuſurrat, inſultat mento. Siccine illam natura nec increpuit, nec pudore ſuffudit? Marcioniſtas mulieribus baptizandi officium detuliſſe, auctor eſt S. Epiphan. idemque S. Ephræm hoc loco Sabaticis

baticis exprobrat, qui dum Sabaticorum abuſum impugnat, ritum à primis Chriſtianis in adminiſtratione Baptiſmi exponit: ab illis enim Sabatici acceperunt, quod impiè mulieribus permittebant. Gnoſticorum eandem fuiſſe diſciplinam, tradit Tertullianus. Sabaticos, non Sabatianos vertendum eſſe, duxi, nequis eos cum Sabatianis hæreticis confunderet, qui longè poſt Sancti Ephræmi obitum exorti ſunt ſub Innocentio I. & Arcadio. Vide Socratem lib.6. cap.5. qui eos Novatianorum ſurculum fuiſſe tradit, & propter obſervantiam azymorum in Paſchate ab illis defeciſſe: nec alium ipſis errorem attribuit. Porrò Sabaticos Ephræm Marcioniſtas, ſeù potius, ſectam quandam Marcioniſtarum appellat, quia contra communem Eccleſiarum Orientis morem Sabato jejunabant: id enim perſpicuè tradunt Epiphanius, Theodoretus, Tertullianus, & omnes Antiqui.

Sabaticis Cuchitas adjungit Sanctus Doctor, qui nullis interjectis verbis ſic proſequitur: ܐܦ ܟܘܟ ܠܟܘܟܝܐ ܐܪܙܐ ܗܘܐ ܕܫܡܗ. ܘܟܘܟܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ ܣܪ̈ܝܩܐ ܒܢܡܘ̈ܣܘܗܝ. *Item Cuch Cuchitis myſterium fuit nominis ſui: Cuchas enim, ſeù* amphoras, *inanes ſuis eos inſtitutionibus effecit.* Cuchitas nominat idem S. Doctor inferiùs hymn. 22. eoſque in Teſtamento antiquiſſimis hæreticis accenſet, Marcioniſtis, nimirùm, Manichæis, & Bardeſanitis. Quinam ii fuerint, ingenuè fatetur Bollandus ſe ignorare ad diem 1. Febr. Ex verbis S. Ephræmi perſpicuè colligitur, auctorem eorum Syrum quemdam fuiſſe, ܟܘܟ *Cuch* nomine, à quo *Cuchitæ*, hoc eſt, *Amphorarii*. Encratitæ ſimile nomen meruere, qui aquam pro vino offerebant, teſte Sancto Epiphanio hæreſ. 46. Marcioniſtæ aquam etiam ad ſua myſteria adhibebant, eodem Epiphanio teſte: & Aquarii hæretici apud Auguſtinum lib. de hæreſ. c. 4. Cuchitarum ſectam ad Epheſinæ uſque Synodi tempora in Syria viguiſſe, prodit Gregorius Barhebræus, vulgò Abulpharagius, in Ethicis Par. 1. cap. 5. ſect. 4. ubi quoſdam ex iis teſtatur Cantibus Syriacis condendis operam dediſſe. Verba ejus ſunt hæc: ܐܦ ܒܙܒܢ ܟܢܘܫܝܐ ܕܐܦܣܘܣ ܗܘ ܕܐܬܟܢܫ ܗܘܐ ܐܢܫܝ̈ܢ ܟܘܟܝ̈ܐ ܕܚܣܝ̈ܢ ܗܘܘ ܒܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ ܘܠܗܝܒܝܢ ܒܪܘܚܐ ܘܐܦܩܘ ܥܢܝ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܐ: *Item ſub tempus Epheſinæ Synodi inclaruerunt viri Cuchitæ pietate inſignes, qui fervore ſpiritus rapti, plurimos Cantus edidere.* Cantibus hujuſmodi præfigitur in Officiis Syrorum titulus iſte ܟܘܟܝܐ *Cucojo*, ideſt, *Cuchita*, & paſſim occurrunt ad Canticum trium Puerorum in Matutino, præcipuè verò in Officio Defunctorum. Sed quum Barhebræus Cuchitas *pietate inſignes & fervore ſpiritûs raptos* dicat, ſuſpicor illum hoc loco non Cuchitas hæreticos, S. Ephræmo commemoratos, intelligere, ſed alios orthodoxos viros, qui *figlinam* exercuerint: nam ܟܘܟܝܘܬܐ *Cuchiuto* artem figularem ſignificat, unde commodè poteſt derivari ܟܘܟܝܐ *Cuchojo* figulus. Sic interpretatur hunc Barhebræi locum Joannes Gariri filius, Presbyter Damaſcenus in Cod. Echell. XII. qui laudata Barhebræi verba Arabicè reddit hunc in modum: وايضا في عهد الجمع المجتمع في افسس نشا اناس فاخوريين حداق: *Item temporibus Concilii Epheſini inclaruerunt quidam Sapientes Figuli &c.* ubi Syriacam vocem ܟܘܟܝ̈ܐ *Cuchoje*, ideſt, *Cuchitæ*, vertit Arabicè فاخورين *Fachurin*, *figulos*.

3. Tertius Hymnus incipit:

ܢܟܣ ܠܟܦܘܪܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܒܓܢܒܐ܆ ܘܥܘܬܪܐ ܕܓܢܒܘ ܩܥܐ ܠܩܘܒܠܗܘܢ ܘܡܡܠܠ ܗܘ. ܫܡܗܐ ܓܢܒܘ ܕܐܠܒܫܘ ܠܨܒܘܬܐ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܝܢ. ܫܡܗ ܓܢܒܘ ܕܐܠܗܐ ܠܒܫܘ ܡܝܩܪܐ ܕܚܢܦܐ ܕܐܬܝܩܪܘ܀ : *Age, Fidei deſertores quaſi fures redarguamus. Opes, quas ſuffurati ſunt, adversùs eos clamant: vocales enim ſunt. Nomina arripuere, quæ rebus nunquam extantibus accommodarent. Ita Dei nomen aliquando adſcivere ſibi honorata ab Ethnicis numina.* Marcioniſtas, Manichæos, & Bardeſanitas apertè pulſat, Polyarchiam inducentes. Manetem genere Perſam omnes veteres faciunt. Manichæorum tamen hæreſim ab Indorum diſciplina manaſſe, ſolus Ephræm affirmat: cui de hæreſi inter Syros exorta atteſtanti credendum eſt, præſertim quum S. Epiphanius prodiderit, Scythianum Manichææ hæreſeos primum auctorem Indorum regiones, in quibus magnam & copioſam mercaturam faciebat, & frequenter adiiſſe, & eorum conſuetudine fuiſſe delectatum. Credibile autem eſt, hominem qui Græcorum linguam & literas ſummo ſtudio ediſcere ſategiſſet, Brachmanum & Gymnoſophiſtarum ſectas explorare haudquaquam neglexiſſe. Veroſimile etiam eſt, quatuor libros ab ipſo relictos eoſdem eſſe cum illis, quos Brachmani jactant à Brahama fuiſſe conſcriptos: par enim utrorumque numerus, & idem argumentum. Utcumque res ſe habuerit, compertum eſt ab Europæis viris doctiſſimis, Brachmanas cum Manichæis in multis convenire. Vide Philoſtratum in Vita Appollon. Tertullianum Apol. cap. 24. Clementem Alexandr. lib. 1. Strom. & ex recentioribus Henr. Lord. in hiſtor. de Relig. Ban. De Manichæorum origine ſic decernit Sanctus Ephræm:

ܘܛܘܥܝܗ ܕܡܢܝ ܐܘܦ ܗܢܕܘܝܐ ܕܡܢ ܗܢܘ ܕܐܠܗܐ ܬܪܝܢ ܣܩܘܒܠܝܢ ܕܡܥܠ܀ *Error quoque Indicus Manetem tenuit, qui duo pugnantia Numina introduxit.* Babylonium eundem fuiſſe, docet infrà Hym. 14.

4. Nihil magis pervulgatum, quàm Chaldæos Aſtrologiæ ſtudio ab ipſo gentis primordio ſummoperè delectatos. Studium ſcientiam peperit, ſcientia ſuperſtitionem. Inde maleficæ artes ferè omnes prodiere, adeò ut Chaldæorum Philoſophiæ accommodari meritò poſſit, quod de Platonis doctrina Tertullianus lib. de Anima pronunciat, ipſam ſcilicet omnium ſuperſtitionum condimentarium factam fuiſſe. Indidem Fati nomen audiri cœpit, humanæ ſocietati libertatique exitiale, omniumque ſcelerum oblatâ impunitate vehiculum. Ex hoc præcipuè capite contra Aſtrologos primus inter Syros Bardeſanes Edeſſenus quum adhuc ſana atque integra mente eſſet, acerrimè pugnavit in inſigni Opere de Fato adversùs Abidam Aſtrologum. Bardeſanem imitatus S. Ephræm, decem Hymnos contra Aſtrologos hoc loco inſtituit. Primus incipit: ܓܙܒܪܐ ܗܘܘ ܟܐܢܐ ܘܦܬܚܘ ܓܙܐ ܕܪܒܘܬܐ ܕܟܝܢܐ ܦܩܕܝܢ ܗܘܘ ܠܐܣܛܘܟܣܐ. ܐܟܡܐ ܕܫܡܥܘ ܗܘܘ ܗܘܘ ܠܡܘܫܐ ܝܡܐ ܘܫܡܥ܆ *Theſauropœorum perſonam geſſere Juſti, dum majeſtatis opes humanæ naturæ reſerarunt, elementis ad nutum obſequentibus. Sic olim Moſi paruit mare &c.* Pergit, & patrata à Joſue & Iſaia in ſole miracula commemorat. Deinde concludit, ſtellas ad hominis obſequium conditas fuiſſe, nec fieri poſſe, ut in eum exerceant quod ab ipſo patiuntur, imperium. Porrò his adeò exactè cohærent, quæ apud Auguſtinum lib. quæſtion. ex utroque mixt. ut Sancti Ephræmi mentem Auguſtinus interpretatus videatur: Quamobrem prætermitti non

Euſeb. Epiphan. hæreſ. 36.

non poſſunt. *Ad ſubruendum*, inquit, *Fatum pertinet, quod Sol ſub Joſue juſſus eſt ſtare, & obedivit ejus imperio contra id, quod ſibi in ratione mundi fuerat præſcriptum: & ſub Ezechia amplius factum legitur, ut reverteretur retrò; ut certum haberet, eum poſſe quindecim annos addere ad vitam, qui de hora nona fecerat ſextam. At Mathematici negant addi poſſe ad vitam &c.* Aliud etiam argumentum profert Auguſtinus contra Mathematicos lib. 7. Confeſſ. & lib. 5. de Civitat. quod S. Ephræm hoc loco doctè expendit, ubi facta mentione utriuſque miraculi ſubdit:

ܠܒܢܝܗܘܢ ܕܗܘ ܝܘܡܐ ܦܠܛܝܗܘܢ
ܠܒܝܬ ܝܠܕܐ. ܦܢܝܐ ܚܕܐ ܗܘܐ ܠܟܠܗ
ܘܟܠܗܘܢ ܠܘ ܥܒܕܝܗܘܢ ܥܒܕܐ
ܐܘ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ:

Pueri illius diei Horoſcopum torſerunt: (Supple, ut ſe nihil efficere, nihil poſſe fateretur.) *Sub eodem quippe Fato nati, nec Servi, nec Reges omnes fuere.* Stante enim ſole reliqua omnia ſidera conſtitere: quare nullum reliquerunt Mathematicis effugium, ut ſicut ſolent, reponant, modicum intervallum non modicam inducere Horoſcopo varietatem; quamobrem mirum non eſſe, ſi non unum, uno licet partu effuſi, parvuli exitum conſequantur. Illo ſiquidem die nullus ſtante ſole in cœlo ſiderum motus: ergo nulla circa parvulos Horoſcopi variatio fuit. Tertium Sancti Ephræmi argumentum:

ܦܪܣ ܕܒܝܬ ܡܘܠܕܐ ܠܟܠܕܝܐ:
ܠܟܠܕܝܐ ܡܟܣܐ ܠܐ ܓܝܪ ܕܢܫܒܫ
ܒܫܠܡܗ. ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܠܟܐ ܡܫܬܠܛܝܢ
ܒܫܘܓܫܐ. ܫܠܛܐ ܒܫܘܪܘܒܝܐ ܐܬܡܫܚ.
ܢܛܘܪܝܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܫܡܝܐ ܗܘ ܘܠܐ ܣܟܠܐ:
ܘܠܐ ܐܬܡܪܕ ܕܢܦܠ ܒܟܠܗܘܢ ܒܫܠܝܛܘܬܐ.

Perſis Patria Chaldæorum Chaldæos revincet: nec enim confuſo Regum ordine cœco regitur aut turbulento imperio, ſed Regi defuncto filius hæres ex ordine ſuccedit: Fatum ſcilicet qui prædicant, ipſi improbant, illo quem ipſi ſtatuerunt, ordine edocti, vanum utique eſſe nomen FATUM, *quod conſtitutum ab ipſis ordinem perturbare nequiverit.* Tetigit hoc etiam argumentum S. Auguſt. in quæſt. ex utr. Et in ſenſu quidem Mathematicorum habet vim ineluctabilem. Fatum eſt, dicunt Planetarii, ſervire. Ubi fata erant, reſumit Auguſtinus, quando nemo ſerviebat ante Nemrod, vel Nini tempora? Fatum item eſt imperare. An qui in Perſide regnarunt, eodem ſub fato natos fuiſſe credibile eſt? Quis ergo fatorum vim eliſit, illiſque invitis interceſſit, ne Regum filii ſervirent? Homines utique decernentes, ſtatuta Regni ſarta tecta perpetuò manere. Hunc locum adhuc fuſiùs pertractat Sanctus Ephræm: ܩܡ ܫܡܫܐ ܒܗܘ ܝܘܡܐ

ܒܡܨܥܬ ܫܡܝܐ ܗܘܐ ܘܐܡܪܝܢ
ܬܓ̈ܐ ܗܘ ܡܦܠܓ ܒܗܘ ܙܒܢ. ܫܩܘܠ
ܕܝܢ ܟܡܐ ܐ̈ܡܗܬܐ ܝ̈ܠܕܢ ܒܚܕ ܙܒܢܐ
ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ ܕܢܡܠܟܘܢ ܟܠܗܘܢ
ܒܚܕ ܝܘܡܐ ܢܡܠܟܘܢ ܒܚܕ ܡܕܝܢܬܐ. ܐܠܐ
ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܟܝܢܐ ܒܫܘܝܘܬܐ: ܘܨܒܝܢ
ܡܪܐ ܟܠ ܦܪܫܗ ܠܫܘܝܘܬܐ. ܕܒܪܬ
ܚܐܪܐ ܒܓܢܘܢܐ: ܘܐܡܬܐ ܒܩܩܠܬܐ.
ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܚܠܩܐ ܕܢܫܘܐ
ܠܦܘܪܫܢܐ ܕܦܪܫ ܡܬܩܢܢ ܟܠ.

Conſtitit Sol eo die medio in cœlo. Affirmant autem Mathematici, *Solem eo momento diademata diſpenſare. Supputa itaque, quot unâ in urbe matres per idem tempus partus ſuos fuderint; nec tamen fieri potuit, ut omnes uno die, uno in oppido rerum potirentur. Æquales ſcilicet eo die natura peperit. Aſt voluntas Summi Domini æquales diſcrevit, ut libera quidem in thalamo, ancilla in ſterquilinio pareret; nec valuit Fatum coæquare, quæ rerum omnium Conſtitutor diſcreverat.*

5. Secundus in Chaldæos Hymnus incipit: [illegible]

[illegible]

Si Chaldæus quæ feci, aut facturus ſum, ſe mihi prædicturum confidit, Fatoque Libertas ſubjicitur, conſequens eſt ejus ſcientiam minimè fugere voces & verba, quæ ipſe olim protuli, vel quandoque ſum prolaturus. Neque enim verba mea laterent Fatum, ſi univerſi Rector eſſet. Refellit præcipuum argumentum Atheorum petitum ex eo, quod cæca vi omnia ferri videantur, quam Fatum dicunt, nihilque cum ratione, nihil ex dignitate ordinari, aut inſtitui. [illegible]

Hæc ipſa ordinis perturbatio ordinatiſſima diſpoſitione conſtat, velut ſidera, quæ etſi inordinatè confusèque poſita videantur, aptis tamen accommodatiſque locis certâ & immobili lege conſtituta ſunt: Veruntamen non ut nos cogant, ſed ut doceant; nec ut noſtram libertatem opprimant, ſed ut nobis herili poteſtate imperantibus obſequantur. Pergit in eandem ſententiam contra Fatum: [illegible]

Faſces & jura libertati atteſtantur, dum audaces ſpiritus objurgant, & ſimplices docent. Si enim libertas non eſt, quorſum admonitio? Sic Fatum obmutuit, admonitore clamante. Eodem argumento uſus fuit ſuprà hym. 12. de Eccleſia. Demùm contra Aſtrologos concludit: [illegible]

Si quis librum evolvat, ut inde tibi ſortes & Horoſcopum legat, involva in codicem, lacera, diſcerpe: Fatidicum irride, inſulta: ex ipſius diſciplina ipſi repone, ad id tua te adegiſſe Fata. Si quid ille mercedis exigat, fac ab illo viciſſim petas, quorſum inſtet, ne damnum faciat, decipiatque, ut faciat lucrum? Animadvertin', ut ſuas Libertas injurias perſequitur, & ſuam pecuniam repetendo, & ſuam dignitatem tuendo? Sic dum ſuum Fatidicus repetit, Horoſcopum tollit.

6. Tertius in Aſtrologos Hymnus incipit. [illegible] : *Unde Fatum eſſe credamus, doceant.* B. Ephræm ex Bardeſanis Scriptis non parùm profeciſſe, ſuadent quæ de Fato uterque diſputavit. Periit egregius Bardeſanis de hac materia commentarius,

Atta-

Attamen ex paucis, quæ Euſebius ex illo Opere deſcripſit lib. 6. Præpar. Evang. cap. 10. vix dubitari poteſt, quin iſta, quæ in ſequentibus hymnis contra Fatum proferuntur, S. Ephræmus ex Bardeſane fuerit mutuatus. ܠܐ ܓܝܪ ܡܢ ܚܠܩܐ ܗܘܐ
ܓܙܘܪܬܐ ܘܥܘܪܠܘܬܐ. ܗܕܐ ܢܛܪܐ ܙܒܢܐ
ܘܗܕܐ ܠܦܘܪܫܢܐ: ܚܕܐ ܦܪܫܐ ܠܡܐܟܘܠܬܐ.
ܐܚܪܬܐ ܠܕܘܒܪܐ. ܡܢ ܡܢ ܣܓܝܘ ܢܟܦܐ
ܒܥܠܡܐ ܘܡܢܗܘܢ ܓܢܒܘ ܠܚܠܩܐ
ܘܟܝܢܐ. ܘܠܐ ܟܘܟܒܐ ܡܫܠܡܝܢܗܘܢ
ܠܩܕܝܫܘܬܐ ܒܩܕܝܫܐ:

Neque enim ex Fato manarunt Circumciſio, & Præputium. Illa ſiquidem ſolemnes ſtatoſque ritus obſervat, iſtud rerum diſcrimina. Circumciſio cibos diſcernit: Præputium mores. Undenam auctus eſt continentium in Orbe terrarum numerus, quorum inſtituta & Fatum, & naturam floccipendunt? Sidera' ne hos purioris vitæ mores Sanctis infuderunt? Eadem habet contra Aſtrologos S. Auguſt. lib. qq. ſupracit. *Quomodo*, inquit, *fiunt, quæ contra Fatum ſunt? Si eſt Fatum, non facit contra ſe.* Id tamen Aſtrologis minimè abſonum viſum fuiſſe, teſtatur Origenes hom. 3. in Hierem. c. 5. ſcribens: *Jam quidam exiſtimant, ex Aſtrorum curſibus Chriſtianos fieri.* Alterum argumentum S. Doctoris eſt. ܐܢ ܗܘ ܒܟܡ
ܚܠܩܐ ܘܚܠܩ ܗܘ ܒܟܠ ܙܒܢ: ܫܬܩܐ
ܗܘ ܒܟܡ ܐܢܫܐ ܘܐܬܚܫܠ ܒܟܠ ܕܘܟܐ.
ܟܠܐ ܐܝܕܐ ܥܠܐ ܒܩܛܠܐ ܘܕܪܒܘ ܘܡܬܚܫܠ.
ܡܢ ܡܚܢܐ ܒܐܘܪܚܐ ܘܡܬܚܡܘ. ܘܟܠܚܘܠܐ
ܕܡܫܐ ܟܘܬܐ ܘܡܬܚܫܠ. ܡܢ ܢܕܥܘ
ܫܪܝܘ - ܕܗܘ ܩܛܘܠܐ ܠܡܚܐ.

Si quem mutum fata ediderunt, is mutus uſque manet. Fata manum ad cædem ubique trahunt. Qui ergò medià in turba Sicarius pulſatam ab aſtro cohibuit manum? Quidquòd Adultera, Judice increpante, erubuit, doluitque factum. A' quonam illa pudorem didicit? nam aſtrum illud impudens eſt. De Veneris ſtella loquitur. Tertium argumentum. ܐܢ ܕܝܢ ܡܢ ܚܠܩܐ ܗܘ ܩܘܫܬܐ ܘܐܦ
ܥܘܠܐ: ܠܡܢܐ ܪܚܡܝܢ ܩܘܫܬܐ: ܠܡܢܐ
ܣܢܐ ܥܘܠܐ ܐܢ ܠܝܬ ܚܐܪܘܬܐ ܘܒܘܩܪܐ
ܘܦܘܪܫܢܐ. ܘܐܢ ܒܠܚܘܕ ܚܠܩܐ ܗܘ
ܐܝܬ ܗܘܐ: ܡܢܘ ܐܠܦ ܠܐܢܫܐ ܕܐܠܗܘܬܗ
ܠܐ ܚܝܠܐ. ܘܐܝܟ ܐܝܢܐ ܡܚܣܢܐ ܠܚܠܩܐ
ܘܢܡܘܣܘܗܝ: *Si veritatem, atque nequitiam ferunt fata, cur veritatem quidem diligimus, malum autem odimus, ſi nulla nobis Libertas, nulla've à ratione diſcretio? Præterea ſi ſolùm ſine conſorte Fatum extitit, quis hominem docuit, Deum illi ſubjectum eſſe? Qua ope Chriſtus Fatum, ejuſque leges obliteravit?* Ubi S. Doctor etiam inſinuat, Bardeſanem, eum quem in libro ſuo de Fato errorem impugnaverat, ſic emendaſſe, ut diceret, Fato aliam ſuperiorem cauſam præſidere, quam liberam ſuique juris eſſe ſtatuebat, quod Aſtrologi hoc tempore aliis vocibus, ſed eodem ſenſu prædicant. Vide Pererium in Geneſ. lib. contra Aſtrologos. Photius in Biblioth. Cod. 233. ex Diodori Tarſenſis ſcriptis oſtendit, Bardeſanem corpus quidem, unà cum cæteris rebus materialibus, fato ſubjeciſſe, ſecùs verò animam ac ſpirituales ſubſtantias.

7. Quartus in Aſtrologos Hymnus: ܕܥܘ ܐܚܝ ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܙܘܓ
ܕܒܥܐ ܠܐ ܒܠܥܕ ܙܘܓܗ ܐܬܒܪܝ:

Diſcite fratres: quidquid conjugium petit, non ſine conſorte creatum eſt. Ex generatione & forma humani corporis Fatum rejicit: ut clariùs ex ſequenti Hymno.

8. Quintus in eoſdem incipit: ܢܬܠ ܒܫܡܝܐ ܘܠܐ ܟܘܟܒܐ ܢܬܩܒܠ
ܐܒܝܐ

[illegible]

In animantibus deprehendere eſt, non utique his à Fato ordinata eſſe connubii tempora, hominibus verò confuſa.

9. Sextus in Chaldæos: [illegible]

Os rationale aſtri rationalis dicis, cujus ratio curſuſque ſuperiori vi cogente gubernatur? Et infrà: [illegible]

Fluctibus abſorptæ naves, obruti portus, vulnera & mortes, concuſſiones & motus, bella & alluviones, urbium excidia Horoſcopum infringunt, dum æquant. Tabernacula Hebræorum, & Hagarenorum tentoria clamant, arbitria eſſe ritus, & leges. Hæc ferè ex Bardeſane: quæ libenter proferimus, quia egregium illud Bardeſanis opus de Fato periit.

10. Septimus in eoſdem: [illegible]

Sol ſuis nos radiis petit, torretque. Si igitur reliqua ſidera eadem lege ſuos moderantur aſpectus, conſequens eſt, ut æqualem ſemper habeant ortum. Aſtrologi noſtri ſæculi *Aſcendens* appellant eam cœli partem, quæ hora qualibet ab inferiori Hemiſphærio ſurgit ab Oriente. Hinc S. Doctor tantam rerum atque eventuum inæqualiſſimam varietatem à ſolo ortu ſtellarum provenire non poſſe deducit.

11. Octavus in eoſdem. [illegible]

O qui noſtris languoribus medicas adhibes manus, noſtram, quæſo, libertatem medicare, & ſanctifica. Ubi de libertate arbitrii habes locum inſignem. [illegible]

Ethnici cum Chaldæis conſpirant, & libertate ſua abutentes libertatem tollunt, ajentes, malum Deum noſtro arbitrio eſſe fortiorem, Fatumque voluntatem cogere, ſibique ſubjicere. Agedum, oſtendamus, voluntatem abſolutum & omninò expeditum habere imperium. Habet enim Dominum, omnium bonorum malorumque moderatorem; nulluſque malus Deus ipſi reſiſtit, aut ulla obſtat Fatorum vis. Lauda libertatis conditorem. Ancilla eſt, cui tamen ſui ipſius imperium datum eſt. Pergit S. Doctor, & idem ex conſenſu Scripturarum, atque populorum demonſtrat: [illegible]

Scripturæ certum teſtimonium perhibent Juſto, nunquam ab illo repre-henſos

henſos fuiſſe Malos propter libertatem. Si quod exiſteret Principium malum, hoc aut admoneret Deus, aut cogeret. Rursùs ſi Fatum homicidas efficeret, omnes homines non ſicarios, ſed Fatum accuſarent.

12. Nonus adversùs eoſdem. [illegible]

Filios erroris claram veritatem, Joſepho interprete uſus, docuerat Juſtus. Quum verò invaleſceret in dies error, Moſes eorum corporibus illam inſcripſit, ne memoriâ excideret.

13. Decimus in eoſdem. [illegible]

Nefariam Sacerdotum Baalitarum turbam conſpicatus Elias.

14. Materiam non eſſe ſempiternam, contra Marcionem, Bardeſanem, & Manetem. [illegible]

Si quando durioris naturæ res in opus veniant, duris inſtrumentis utendum eſt. Et infrà. [illegible]

Ex Græcorum officina adoptarunt quidam nomen execrabile vilis materiæ. non enim materiam (loquitur de materiæ æternitate) *aut Moſes in Geneſi, aut Prophetæ, aut Apoſtoli deſcribunt, aut nominant. Unum Principium per ſe ſubſiſtens prædicant filii veritatis. Contrà, mendaciorum opifices ſcriptis prodidere, materiam eſſe ſempiternam. Illam nempè Creatori oppoſuit Marcion: Illam Bardeſanes hiſtoriæ creationis inſeruit: Illam Manes ille Babylonius imprudens ſuis libris incluſit.*

15. De Divina Providentia. [illegible]

Ut canes rabidi quos in rabie momorderint, ſuo inficiunt morbo; ſic Hæreticus aures nactus ſecundas, ſuum fratribus venenum infundit.

16. Deum unum eſſe. [illegible]

Speculum intuemini, ut imagine nec ſcinditur, nec ſcindi poteſt; indeque diſcite Deum à rebus conditis nec vim pati, nec cogi poſſe.

17. De Malo contra Manichæos. [illegible]

Fratres, patres, & filii, doctrinam, quæſo, meam pronis auribus excipite. En vox veritatis in Eccleſia prædicat, & in omnibus Scripturis clamat, docens, unum eſſe ſolum Deum: nec eſſe immundas noctis tenebras, nec malo affines. Et infrà: [illegible]

Fæ-

Fædi turpeſque ii ſunt, quos ſcelera propriâ voluntate commiſſa inquinarunt.

18. Adverſùs eoſdem. ܦܓܪܐ
ܘܚܫܘܟܐ ܐܢ ܣܢܐ ܗܘ ܟܝܢܗܘܢ. ܡܢܘ
ܢܦܬܚ ܗܘܐ ܙܕܝܩܘܬܟ ܒܠܠܝܐ.

Si corporum, atque tenebrarum natura fugienda eſt, quænam tibi per nocturnas horas ad juſtitiam patebit via?

19. In idem. ܠܦܓܪܐ ܐܟܘܡܐ
ܗܢܘ ܛܠܦܪܐ ܕܐܬܚܫܒ. ܦܓܪܐ ܛܢܦܐ
ܗܘ ܡܢܩܐ ܡܢܗ ܗܫܐ. ܗܘܐ ܡܐܢܐ ܛܒܐ
ܠܛܒܬܐ ܟܠܗ ܦܠܚܘܗ ܟܠ ܛܒܝܢ.

Quos abripuit error, putarunt corpora ſordidas deſpectaſque fœces eſſe. Aſt hoc ipſum fœculentum corpus quàm idem ſincerum ſit, arguit, quando bonis bonum inſtrumentum fuit ad excolendum omne bonum. Ubi obiter refellit quorundam Interpretum errorem, exiſtimantium Gigantes, qui Diluvio cauſam dedere, ab Angelis fuiſſe procreatos: quæ Tertulliani ſententia fuit ſcribentis, *Angelos poſt libidinum vaporata momenta cœlum ſuſpiraſſe.* (Lib. de hab. mulier.)

20. In idem. ܚܙܐ ܟܝܬ ܐܠܗܐ
ܟܠ ܕܥܒܕ ܗܘܐ ܦܐܝܐ.

Vidit Deus quidquid fecerat, & ecce erat decorum.

21. In idem. ܦܓܪܐ ܕܒܝܫ
ܒܡܢܐ ܒܩܒܘܬܐ ܠܡܢܐ ܢܛܝܪ.

Si à malo corpus, quorſum in Arca ſervatur?

22. Hactenus contra Marcioniſtas, Manichæos, alioſque Hæreticos ſpeciatim. In hoc, & ſequentibus Hymnis generatim contra omnes Hæreſes diſputat. ܐܝܟ ܕܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܐܠܦ ܒܫܡܐ ܕܡܫܝܚܝܢ ܗܘ
ܒܗܘܢܗܘܢ ܘܠܫܡܗ ܠܡܕܒܪ ܐܢܘܬܐ

ܐܝܟܢܐ ܦܓܪܐ ܠܐܠܦܒܝܬ ܒܗܕܡܘܗܝ : ܓܡܝܪ ܗܘ
ܦܫܝܛܐ ܘܕܝܠܗ ܕܐܬܘܬܐ ܡܫܚܬܐ
ܫܪܪܐ ܕܟܠܗ ܒܡܫܚܬܐ ܕܡܠܐ ܕܣܒܪܬܐ
ܘܠܐ ܢܩܒܠ ܬܘܣܦܬܐ ܐܘ ܒܨܝܪܘܬܐ.

Quemadmodum Alphabeti corpus ſuis conſtat integrum membris, nec illi aut demere, aut adjicere literam fas eſt; ita veritas, Alphabeti literis Sancto Evangelio comprehenſa, menſura eſt, cui nec addi, nec detrahi quidquam licet. In hoc Hymno, & ſequentibus, primam Eccleſiæ notam aſſumit, ipſum ſcilicet Catholicæ Eccleſiæ, & Chriſtianorum nomen: quam his ipſis hæreticis objecit S. Auguſt. lib. contra Epiſt. Fund. & S. Athanaſ. ſerm. 2. contra Arianos, & alii Patres paſſim. Hæreticorum autem ſectas S. Ephræmo antiquiores, aut pares ex hoc loco diſcimus fuiſſe Valentinianos, Bardeſanitas, Cuchitas, Marcioniſtas, Manichæos, Arianos, Aëtianos, Paulinianos, Sabellianos, Photinianos, Borboritas, Catharos, Audianos, & Meſſalianos. De Cuchitis dixi ſuprà: Singulare eſt nomen Græcis æquè, ac Latinis incognitum; fortaſsè quia in Syria natum, ibidem interiit. Meſſalianorum initium ſub Valentiniano ponere videtur Theodoretus hiſtor. Eccleſ. lib. 4. cap. 11. Sed quum eorundem meminerit S. Ephræm tàm hìc, quàm in Teſtamento, palàm fit, eos circa annum 360. exortos fuiſſe. Certè S. Epiphanius hæreſ. 80. illos ſub Conſtantio Meſopotamiam infeciſſe refert. Vide Tillemont. to. 8. pag. 527.

Hinc progreditur ad alteram Eccleſiæ notam, quæ eſt Antiquitas:

ܢܫܬܐܠܘܢ ܠܐ ܐܒܗܝܗܘܢ ܘܐܝܢܐ ܡܫܝܚܐ
ܡܢ ܩܕܝܡ . ܘܢܫܬܘܕܘܢ ܡܕܡ ܒܥܕܬܐ
ܩܕܝܫ ܗܘ ܠܗ ܒܪܘܚܢ . ܘܢܬܒܥܘܢ
ܒܪܘܚܝ : ܐܠܐ ܗܘ ܐܒܘܗܝ ܡܢ ܩܕܡܝܐ .
ܡܪܘܡܝܢ ܒܗܘܢ ܩܕܡܝܐ ܒܥܕܬܐ ܘܕܪܘܗܝ
ܘܫܡܗܐ : ܐܝܢܐ ܕܢܣܒ ܐܘ ܕܝܗܒ :

ܕܐܦ

[illegible] *Supputent tempora, quis quo antiquior ſit. An Manes primogenituræ jura præripiat? Antiquior illo eſt Bardeſanes. Is audeat ſe ſeniorem prædicare? Junior eſt primis. Marcion quippè eſt illa prima ſpina, & primogenitus Auctoris peccati: zizania præcox & temporanea. Juſtus, oro, contundat germen ejus.*

Tertiam Eccleſiæ notam profert, ſucceſſionem nempè Epiſcoporum per legitimam ordinationem ab Apoſtolis deductam, qua Hæreticos carere oſtendit, & ſinè qua Eccleſia nullo modo conſiſtere poteſt. [illegible] *Diſtinctè interrogentur, à quo manum ſuſceperint. Si hanc à nobis ſuſceperunt, & abnegarunt, plura non habet quæ requirat veritas noſtra. Si autem ipſi temerè Sacerdotale officium præſumpſerunt, & hoc ſat eſt ad eorum probrum & ignominiam. Jam enim quilibet fiet Sacerdos, dummodo ſuo velit capiti manum imponere. En confuſionem deſperatiſſimam.* Sacerdotium per manus impoſitionem traduci continuarique, Syri communiter tradunt & prædicant in ſuo Pontificali ad omnes Ordinationes.

23. In idem. [illegible] *Duodecim Apoſtoli terras omnes excoluerunt; nec tamen ulla orbis pars cujuſquam Apoſtoli ſibi adſcivit nomen, donec zizaniæ, quæ poſt agricolarum obitum pullularunt, triticum ſuis nominibus afficerent.*

24. In idem: & indicat alteram Eccleſiæ Catholicæ notam, quæ eſt Antiquitas doctrinæ. [illegible] *Scripturas Impii obliterare auſi ſunt, ne redarguerentur.*

25. In idem. [illegible] *Agite, confutemus eos, qui erroris viæ ſe committunt.*

26. In idem. [illegible] *Ingens & operoſa quæſtio, de doctrinis omnium Impiorum diſquirere, an olim extiterint à principio.*

27. In idem. [illegible] *Similes videntur Impii nefariis quibuſdam, qui Regis ſigillum ſuffurati, eo clanculùm ad ſtruendas fraudes abutuntur.*

28. Iterùm contra Manichæos de Bono. [illegible] *Umbra, cariſſimi, nec per ſe, nec ſibi exiſtit, ſed à corpore oritur.*

29. De Inſomniis. [illegible]

ܪܗܛ ܐܘ ܪܗܛ ܒܟܠ.
Cætera omnia dimitte, teque ad teipſum contrahe, impenetrabilis naturæ mens. Teipſam intra te require. Quum ſomnus oppreſſit, ubi es? An in te? An extra te per omnia diſcurris?

30. De Scripturarum Divinarum ſtylo humanæ mentis imbecillitati divinitùs accommodato: ubi de affectibus Deo metaphoricè attributis differit. ܟܝܢܐ ܕܡܢ ܡܨܐ ܕܢܬܪܘܡ ܠܘܬ ܗܘ ܪܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܗܘ ܢܦܫܗ ܒܡܕܡ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܟܘܢ: *Cujuſnam natura poſſet ſe ad illum Magnum provehere, niſi ipſe ſibi quæ in ipſo non ſunt, accommodaret, ſeipſum diſſimulans?*

32. In idem. ܥܠܬܐ ܘܥܠܠܬܐ ܕܐܣܝܘܬܐ ܠܥܡܐ ܥܒܝܕܐ ܘܟܪܝܗܐ ܟܠܗ. ܡܪܩܝܘܢ ܥܒܕ ܐܢܝܢ ܠܥܠܬܐ ܕܟܘܪܗܢܗ ܘܐܘܣܦ ܒܗܝܢ ܟܘܪܗܢܗ: *Rationes & cauſas, quas propter Hebraicum populum Idololatriæ morbo correptum Medicus univerſi compoſuerat, Marcion in occaſionem morbi convertit, ſuamque ægritudinem per ipſa remedia auxit.* Et infrà: ܪܟܢ ܪܒܘܬܐ ܘܠܒܫܬ ܟܠܗܝܢ ܕܡܘܬܐ: ܘܠܐ ܪܟܢ ܐܢܫܐ ܕܢܐܚܐ ܒܥܘܕܪܢܗ. ܘܢܬܗܢܐ ܒܛܒܬܗ. ܡܢܐ ܥܒܕ: ܫܕܪ ܠܚܒܝܒܗ. ܘܕܡܘܬܐ ܕܢܘܟܪܝܐ ܕܨܒܐ ܠܗ ܒܗܕܡܐ ܕܫܪܪܐ ܐܫܚܠܦ: ܟܕ ܠܒܫ ܗܕܡܐ ܕܫܪܪܐ ܒܘܟܪܐ. ܘܟܪܟ ܒܗ ܗܕܡܐ ܐܢܫܝܐ: *Annuit majeſtas, & omnes induit formas; nec tamen conſenſit homo, ut ejus ope viveret, aut beneficiis uteretur. Quid faceret? Miſit Dilectum ſuum, & alienas quas ſibi aptaverat formas, in vera membra mutavit, quando vera membra induit Primogenitus, ſibique humanos artus copulavit, ſuum tribuens, & de noſtro ſuſcipiens, ut natura mortalis immortali ipſius ſubſtantiæ ſociata mortalitatem exueret.*

33. In idem. ܥܠܬܐ ܡܛܝܒܬܐ ܣܢܘ ܕܡܝܘܬܐ ܛܥܝܐ. *Cauſam beneficentiſſimam odere ſeducti mortales.* Et infrà: ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܠܚܘܕ ܗܘܐ ܠܡܘܬܪܢܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܝܟ ܒܪܘܫܡܐ ܕܨܘܪܬܐ. ܨܪ ܠܗܝܢ. ܘܒܬܪܟܢ ܡܫܡܠܝܐ ܠܥܕܪܢܐ ܕܟܝܢܐ ܡܚܝܠܐ: ܘܠܐ ܐܬܚܫܚ ܒܗ ܟܢܘܬܗ: ܕܡܨܐ ܗܘܐ ܕܒܡܘܠܕܗ ܢܐܣܐ ܘܠܐ ܐܣܝ: ܘܠܐ ܬܪܫܝܘܗܝ ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܨܐ ܗܘܐ ܕܒܙܩܝܦܘܬܗ ܢܚܐ ܘܠܐ ܐܚܝ: *Et hæc quidem utilitati proſpiciens noſtræ, ductis velut lineamentis in figuris expreſſerat. Eadem poſteà opere perfecit adferendam miſeris opem, quando miſit Dilectum ſuum. Natus ille, illuſus, & ſuſpenſus eſt, ne ſua ipſum Juſtitia compellaret, potuiſſe illum naſcendo ſanare, & non ſanaſſe; nè ve ſua ipſum benignitas accuſaret, potuiſſe illum in Cruce moriendo vitam dare, & non dediſſe.*

34. In idem. ܡܪܢ ܒܡܪܘܡܐ ܗܘܐ: *Dominus in excelſis fuit.*

35. De immenſitate Dei. ܐܢ ܗܘ ܕܟܝܢܗ ܕܢܘܟܪܝܐ ܗܘ ܡܪܒܝܢܝܬܐ. *Si natura Alienigenæ* (ſic vocat Deum Marcionis) *altrix eſt univerſi.*

36. In idem. ܚܙܝ ܒܪܝ ܠܐܠܗܐ. *Fili aſpice Deum.*

37. Adversùs Manichæos de Unitate & Simplicitate Dei. ܐܠܘ ܠܐ ܡܪܝ ܒܪܝܬܢ: *Niſi nos, Domine, condidiſſes.*

38. In idem. ܠܟܝܢܐ ܠܒܫܗ ܒܗܘ ܐܒܐ

ܐܝܟܢܐ ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ ܢܚܬ ܢܘܟܪܝܐ. ܐܣܝܐ ܕܢܗܘܐ ܠܡܟܝܟܐ ܠܟܪܝܗܐ ܕܡܠܐ ܒܝܬܐ ܡܣܬܠܐ ܡܢ ܥܒܕܗ :

Quare per illud dumtaxat exiguum temporis deſcendit Alienigena, languentibus medelam laturus: & hoc tempore, quo ægris farta eſt domus, quare medicus ſuum detrectat opus?

39. In idem. ܛܒܐ ܡܪܝܡܐ ܕܐܦ ܒܝܫܬܗ ܠܚܟܝܡܐ ܛܒܬܐ ܡܬܦܢܝܢ :

Bonus Altiſſimus, cuius etiam mala prudentibus bona ſunt.

40. In idem. ܟܠܒܐ ܡܣܟܢܐ ܘܟܠܒܐ ܕܢܒܚܘ ܥܠ ܗܘ ܡܘܫܐ ܥܒܕ ܬܕܡܪܬܐ ܘܡܨܚܝܢ : *Viles & rabidi canes, qui adverſùs Moſen illum admirandorum operum patratorem allatrare, & maledicta jacere auſi ſunt.*

41. De variis erroribus Ethnicorum, atque Hæreticorum. ܠܐ ܢܨܘܪ ܒܥܘ ܠܢ ܨܠܡܐ ܐܚܪܢܐ ܦܬܟܪܐ ܟܣܝܐ : *Ne, quæſo, nobis aliud Simulacrum fingamus, occultum idolum.*

42. Adverſùs Marcioniſtas, & Manichæos de Unitate Divinæ naturæ, & malum Deum non eſſe carnis conditorem. ܛܒܐ ܕܐܬܟܬܫ ܥܡܗ ܠܒܝܫܐ : *Bonus, qui malo adverſatur.*

43. In idem. ܬܪܬܝܢ ܫܐܠ ܐܟܠܩܪܨܐ :

Duo popoſcit Diabolus.

44. In idem. ܐܝܟܢܐ ܣܠܩ ܥܠ ܠܒܗܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܐܣܝ ܦܪܘܩܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܪܘܝܐ ܕܥܠܡܐ ܐܠܐ ܒܥܠܕܒܒܗ :

Unde, rogo, venit in mentem iis, qui à Salvatore curati ſunt, ipſum non eſſe mundi conditorem, ſed illius Adverſarium?

45. In idem. ܒܢܝ ܫܪܪܐ ܐܘܕܘ ܠܐܠܗܐ : ܕܪܕܘܦܝܟܘܢ ܟܪܘܙܝܟܘܢ ܗܘܘ :

Filii veritatis, Deo habete gratias: quia perſecutores veſtri, veſtri præcones facti ſunt.

46. In idem. ܡܢܘ ܢܣܝܡ ܛܝܡܐ ܠܦܓܪܐ ܐܢܫܝܐ. ܐܠܐ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܚܙܐ ܕܪܚܝܡ ܐܢܬ ܠܡܪܟ ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܗܪ ܒܟ :

Quis corpori humano pretium ponat? Diabolus utique. Vidit ille, te à Domino diligi: idcircò te inceſſere non deſinit.

47. In idem. ܒܬܘܠܬܐ ܒܢܬ ܥܒܪܝܐ : *Virgines filiæ Hebræorum.*

48. In idem. ܡܪܩܝܘܢ ܕܐܬܚܫܒ ܢܘܟܪܝܐ ܘܐܚܪܢܝܐ ܐܬܥܒܕ ܠܗ ܢܘܟܪܝܐ :

Marcion, qui alienigenam, & peregrinum quendam Deum excogitavit, ab eodem alienus & peregrinus evaſit. Ubi S. Doctor materiam non eſſe ſempiternam iterùm demonſtrat.

49. In idem. ܡܪܩܝܘܢ ܢܟܬܫ ܥܡܗ :

Marcionem impugnemus.

50. Contra Marcionem, Bardeſanem, & Manetem. ܒܗܬ ܡܪܩܝܘܢ ܕܛܥܐ ܘܐܛܥܝ : *Confuſus eſt Marcion, qui erravit, & in errorem alios induxit.*

51. In idem. ܛܒܐ ܕܝܗܒ ܒܣܝܡܬܐ ܘܪܓܝܓܬܐ ܛܒܬܐ : *Bonus, qui ſuavia, & jucunda bona impertiit.* Ubi Bardeſanis errores indicat. ܘܝ ܕܐܡܪ ܡܪܢ ܐܬܚܒܩ ܒܒܪܕܝܨܢ ܕܫܒܥܐ ܐܝܬܝܐ ܐܩܝܡ ܘܡܠܘܐܐ ܡܟܪܙ :

Illud væ, quod Dominus comminatus eſt, Bardeſani adhæſit, qui ſeptem principia per ſe ſubſiſtentia ſtatuit, & ſigna Zodiaci prædicat, ho-

ram obſervat, *ſeptenaria docet*, & *de temporibus interrogat*. Vide ſuprà pag. 48.

52. In eoſdem: & de reſurrectione carnis. ܢܟܣ ܠܒܪܕܝܨܢ *Bardeſanem redarguamus*.

53. De Unitate, & ſimplicitate Dei contra eoſdem. ܘܐܦ ܐܢܐ ܡܗܝܡܢ ܐܚܝ ܒܚܕ ܗܘ ܡܗܝܡܢܐ ܐܠܗܐ : *Et ego quidem in unum Deum*, *fratres*, *ſemper credidi*. Varia Bardeſanis' ſcripta hoc loco commemorat S. Doctor, quæ ex Sozomeno, & Theodoreto nos ſuprà indicavimus; & addit ab eodem centum & quinquaginta Pſalmos eleganti carmine fuiſſe elaboratos ad imitationem Pſalterii Dauidici. ܒܝܘܡܘܗܝ ܓܝܪ ܕܫܢܘܬܗ , ܒܡܙܡܘܪܘܗܝ ܕܕܘܝܕ: ܒܕܡܘܬܗ ܕܢܒܝܐ ܡܠܟܐ. ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܙܡܝܪܝ ܐܦ ܗܘ ܐܙܡܪܬܐ. ܣܕܪܗ ܡܢܗܘܢ ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܕܡܙܡܘܪܘܗܝ :

54. In idem. ܫܡܥܬ ܠܡܕܪܫܢܘܬܗܘܢ ܕܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܐܡܪ ܕܠܐ ܠܟܡ ܡܕܪܟܝܢ ܢܘܪܐ ܕܢܘܪܐ ܠܚܫܘܫܘܬܗ : *Quendam ex ipſis diſputantem audivi: Ignem*, *ajebat*, *percipere nequeunt ſenſus*.

55. In Bardeſanem. ܨܠܘ ܐܚܝ ܥܠ ܒܢܝ̈ܗܘܢ ܕܒܪܕܝܨܢ ܕܠܐ ܠܘܬ ܢܫܬܢܘܢ : *Orate*, *fratres*, *pro Bardeſanitis*, *ne inſanire pergant*.

56. In Marcionem, Bardeſanem, & Manetem. ܚܬܡܗ ܕܒܪܕܝܨܢ ܒܫܡܗ ܘܫܡܗ ܩܪܝܗ : *Suam Bardeſanes Sectam ſuo nomine ſignavit*, *appellavitque*. De hac materia vide ſuprà Hymn. 1. & ſequentibus.

VIII.

De Defunctis, *Odæ*, *Cantus*, & *Carmina*.

ܩܠܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܕܥܢܝ̈ܕܐ .

PARACLETICAS S. Ephræmi lucubrationes de Defunctis, variis metrorum generibus elaboratas, uno verbo complectitur Sobenſis in Catalogo pag. 44. ſcribens: ܘܩܠܐ ܟܠܗܘܢ ܕܥܢܝ̈ܕܐ : *Et Cantus omnes Defunctorum*, ſeù ut vertit Abr. Ecchellenſis, *Officia Defunctorum omnia*. Nam Officium Defunctorum apud Syros, præter Lectiones & Pſalmos è Scriptura ſelectos, conſtat ferè ex quatuor: videlicet ex Orationibus ܨܠܘ̈ܬܐ : Ex Cantibus ܩܠܐ : Ex Odis, ſeù Hymnis ܡܕܪ̈ܫܐ : & ex Carminibus ܡܐܡܪ̈ܐ . *Orationes* ſunt breves ad Deum preces ſine metro, non ſecùs atque Collectæ Latinæ, quæ tamen non Ephræmum, ſed alios incertos habent Auctores. *Cantus* ſunt ſtrophæ metricæ ad unum ex notiſſimis Syrorum tonis efformatæ, quibus præmittitur Verſiculus conveniens ex Pſalterio deſumptus. *Odæ* verò, ſeù *Hymni* pluribus quidem ſtrophis, inſtar Cantuum, conſtant; iis tamen dum canuntur, (canuntur autem circa finem Officii Defunctorum) nihil præfigitur. Recole quæ diximus ſuprà pag. 61. Odarum loco interdum occurrunt *Carmina* heptaſyllaba, quod metrum Ephræmiticum nuncupari ſolet. De Defunctis.

Anſam his aliiſque iſtius argumenti elucubrationibus præbuit S. Doctori tùm Amicorum obitus, quos diverſo metri genere proſequutus eſt; tùm mortis atquæ Judicii extremi recordatio, quæ ſanctiſſimum ipſius animum aſſiduè pulſabat: ſed

præ-

præſertim exorta ipſius tempore Aerii hæreſis, qui teſte Epiphan. hær. 75. & Auguſtino hæreſ. 53. docuit, non eſſe pro Defunctis orandum. Extant autem magnâ ex parte in Codice Nitr. XVI. cujus ad calcem hæc temporis nota legitur: ܫܠܡ ܫܘܡܠܝܐ ܕܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܥܠ ܠܘܝܐ ܕܥܢܝܕܐ ܒܝܘܡ ܚܡܫܐ ܒܫܥܐ ܚܕܥܣܪܐ ܒܬܫܪܝ ܩܕܝܡ ܒܬܡܢܝܐ ܒܗ. ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܣܠܘܩܘܣ ܢܝܩܛܘܪ ܡܠܟܐ ܕܣܘܪܝܐ. ܟܬܒܗ ܕܝܢ ܚܛܝܐ ܘܚܣܝܪ ܪܚܡܐ ܬܐܘܕܘܪܘܣ : *Abſolutus eſt Liber iſte de Exequiis Defunctorum feria quinta, hora undecima, menſe Octobri, die octava, anno centeſimo trigeſimo quinto ſuprà milleſimum ab initio regni Seleuci Nicatoris Regis Syriæ. Scripſit eum peccator, & miſerationum indigens Theodorus.* Is Chriſti annus fuit 823. quo dies octava Octobris in feriam quintam incidit: atque adeò ex Theodori ſententia Epocha Seleucidarum Chriſtianam Vulgarem anteceſſit annis 312. ut ſuprà etiam ex Barlaham Edeſſeno notavimus pag. 83. Reliquos de Defunctis Hymnos habemus in Codice XVII. ut ſequens Catalogus demonſtrabit.

Cantus XXXI. *Cantus de Defunctis.* ܩܠܐ ܕܥܢܝܕܐ :

Sunt unus ſuprà triginta, quos Syri partim Officio Defunctorum, partim Feriali inſeruere. Extant autem in Cod. Nitr. XVI. à fol. 1. uſque ad fol. 28. ubi Cantus primus, & pars ſecundi deſiderantur.

Odæ XLIX. *Odæ de iiſdem.* ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܢܝܕܐ :

Sunt novem ſuprà quadraginta de ſingulis Defunctorum gradibus, nimirùm, de Pueris, Juvenibus, Viris, Mulieribus, Monachis, Clericis, Diaconis, Presbyteris, & Epiſcopis. Extant autem in eodem Cod. Nitr. XVI. à fol. 31. & in Codice Nitr. XVII. ut ſequitur.

1. De Sacerdotibus: cujus initium: *Fratres, & dilectiſſimi, per Deum qui me à vobis ſejunxit, adjuro vos, ut quum ad Orationis penſum perſolvendum in Choro conveneritis, mei vobis memoria ſuccurrat.* ܐܚܝ ܘܚܒܝܒܝ. ܐܘܡܝ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܐܠܗܐ ܕܦܪܫܢܝ ܡܢܟܘܢ. ܕܡܐ ܕܡܫܠܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܫܡܫܬܐ ܐܬܕܟܪܘܢܢܝ.

2. De Pueris. *Laus tibi Deus noſter, ex ore infantium & lactentium.* ܫܘܒܚܐ ܠܟ ܐܠܗܢ ܡܢ ܦܘܡ ܝܠܘܕܐ ܘܝܢܘܩܐ.

3. De iiſdem. *Pignora tibi Infantes ſint, & ſurſum in cœlo recumbant.* ܡܫܟܢܐ ܢܗܘܘܢ ܠܟ ܝܠܘܕܐ. ܘܠܥܠ ܒܫܡܝܐ ܢܣܬܡܟܘܢ.

4. De iiſdem. *Cariſſime fili, quem Gratia in utero matris formavit.* ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܕܐܨܛܝܪ ܡܢ ܛܝܒܘܬܐ ܒܓܘ ܟܪܣܐ ܕܐܡܗ.

5. De iiſdem. *Quum reſurrectionis aura afflaverit, oſſa juſtorum congregabuntur.* ܐܢ ܒܢܫܒܐ ܗܘܐ ܕܢܘܚܡܐ : ܓܪܡܐ ܕܙܕܝܩܐ ܡܬܟܢܫܝܢ.

6. De iiſdem, *Væ mihi, quia appropinquavit dies reſurrectionis, quo boni à malis ſeparabuntur.* ܘܝ ܠܝ ܕܩܪܒ ܝܘܡܐ ܠܗ ܕܩܝܡ ܢܘܚܡܐ ܕܒܗ ܡܬܦܪܫܝܢ ܛܒܐ ܘܡܦܪܫ ܒܝܫܐ ܡܢ ܟܠ ܛܒܐ ܘܕܪܫܘ ܡܢܗ.

7. De iiſdem. *O domicilium temporis, cur ſpes noſtras in hac vita collocaſti?* ܐܘ ܒܝܬ ܙܒܢܐ ܕܐܝܟܢܐ ܠܡܢܐ ܐܬܟܠܬܢ ܠܚܝܐ.

8. De

8. De iiſdem. *Agite dum, ingredimini fratres, & corruptionem in ſepulchris cernite.* ܬܘ ܥܘܠܘ ܚܙܘ ܐܚܝ ܚܒܠܐ ܒܩܒܪܐ ܘܦܓܪ̈ܐ.

9. De iiſdem. *Mementote ergo, fratres, ubi nunc eſtis, & ubi cras eritis.* ܐܬܕܟܪܘ ܗܟܝܠ ܐܚܝ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܘܠܡܚܪ ܠܘܬ ܐܝܟܐ ܗܘܝܢ:

10. De omnibus Defunctis. *Proh quanta erat Adæ gloria, quando conditus eſt: & quanta fuit ejuſdem depreſſio, quando mortuus eſt.* ܟܠ ܥܢܝܕܝܢ. ܐܘ ܟܡܐ ܪܒ ܐܕܡ ܘܡܫܒܚ ܒܒܪܝܬܗ. ܐܘ ܟܡܐ ܪܒ ܫܘܦܠܗ ܟܕ ܡܝܬ ܡܫܒܚܘܬܗ.

11. De Juvenibus. *Dies mortis cunctis hominibus æqualis eſt: iis tamen amarus, & acerbus, qui in Juventutis flore decedunt.* ܟܠ ܠܥܠܝܡܐ. ܝܘܡܐ ܕܡܘܬܐ ܫܘܐ ܗܘ ܠܟܠ ܒܢܝܫܐ. ܡܪܝܪ ܕܝܢ ܘܩܫܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܥܠܝܡܘܬܐ.

12. De iiſdem. *Hæc dies oculos ad lacrymas provocat.* ܝܘܡܐ ܗܘ ܕܡܥܝܪ ܥܝܢܐ ܠܒܟܬܐ.

13. De Pueris. *Quàm amara eſt mors Puerorum! quàm acerba infantis à matre ſeparatio!* ܟܠ ܝܠܘܕܐ ܟܡܐ ܡܪܝܪ ܐܒܠܐ ܕܛܠܝܐ ܝܠܘܕܘܬܐ. ܟܡܐ ܩܫܐ ܦܘܪܫܢܐ ܕܥܘܠܐ ܡܢ ܐܡܗ.

14. De Mulieribus. *Lacrymæ in oculis: in auribus næniæ.* ܟܠ ܢܫܐ. ܕܡܥܐ ܒܥܝܢܐ ܠܥܢܝܐ: ܘܒܐܕܢܐ ܡܩܘܢܝܬܐ.

15. De omnibus defunctis. *Tamquam viator, in Haman defunctorum pernocta, & feſtina, recede ex ea in regionem voluptatum.* ܟܠ ܥܢܝܕܝܢ. ܐܝܟ ܐܘܪܚܐ ܒܗܡܢ ܒܘܬ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ. ܘܣܪܘܒ ܦܪܘܩ ܡܢܗ ܠܐܬܪܐ ܕܒܘܣܡܐ.

16. De iiſdem. *Mortem, & Diabolum altercantes audivi, quis eorum majorem exerceret in humanum genus poteſtatem.* ܫܡܥܬ ܠܡܘܬܐ ܘܣܛܢܐ ܕܡܬܚܪܝܢ ܟܕ ܢܨܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܢܐ ܡܫܠܛ ܡܢ ܚܒܪܗ ܒܓܢܣܐ.

17. De iiſdem. *Stat anima magno cum dolore ac mærore. Trahunt eam hinc, & inde, ut ad alterutram eat partem. Urgent Dæmones, ut in Gehennam, unàcum ipſis, præceps ruat. Contrà Angeli inſtant, ut eoſdem in regionem lucis ſequatur.* ܩܝܡܐ ܢܦܫܐ ܒܚܫܐ ܪܒܐ ܘܒܟܪܝܘܬܐ. ܘܡܬܢܓܕܐ ܠܗ ܠܟܐ ܘܠܟܐ ܕܠܐܝܕܐ ܬܐܙܠ. ܥܩܪܝܢ ܕܝܘ̈ܐ ܕܥܡܗܘܢ ܬܐܙܠ ܠܓܗܢܐ: ܐܦ ܡܠܐܟ̈ܐ ܕܥܡܗܘܢ ܬܪܕܐ ܠܐܬܪܐ ܕܢܘܗܪܐ.

18. De iiſdem. *Propitius eſto mihi propter miſericordiam tuam, Pater: & fiant ſuper me miſericordiæ tuæ in Judicio tuo.* ܚܘܢܝܢܝ ܒܚܢܢܟ ܐܒܐ ܘܪܚܡܝܟ ܒܕܝܢܟ ܢܗܘܘܢ ܥܠܝ.

19. De iiſdem. *Domine, ne ſtatuas me cum impiis.* ܡܪܝ ܠܐ ܬܩܝܡܝܢܝ ܥܡ ܪ̈ܫܝܥܐ.

20. De Clericis, Hymnus 1. *Fratres Eccleſiæ filii, miſericordiam pro me implorate, ne à cæleſti Eccleſia extorris fiam.* ܟܠ ܒܢܝ ܥܕܬܐ. ܐܚܝ ܒܥܘ ܥܠܝ ܪܚܡܐ: ܕܠܐ ܐܬܚܪܡ ܡܢ ܗܝ ܥܕܬܐ ܕܫܡܝܐ.

Hic hymnus tribuitur Iſaaco in Cod. Nitr. XVII. fol. 173.

21. De iiſdem, Hymnus 2. *Congregamini, fratres, & commemorationem*

tionem meam peragite. ܐܚܝ̈ ܐܬܒܥܘ ܘܫܠܡܘ ܕܘܒܪܝ.

22. De iiſdem, Hymnus 3. *Valete fratres, & preces pro me fundite: quumque in Sanctuario aſtiteritis, mei vobis memoria ſuccurrat.* ܐܚܝ̈ ܦܘܫܘ ܒܫܠܡܐ ܘܨܠܘ ܥܠܝ : ܘܡܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܘܕܫܐ ܐܬܕܟܪܘܢܝ.

23. De iiſdem, Hymnus 4. *Sancte Pater noſter, Vade in pace: Dominus tuus in thalamo voluptatis te lætificabit.* ܐܒܘܢ ܩܕܝܫܐ ܙܠ ܠܟ ܒܫܠܡܐ : ܡܪܟ ܢܚܕܝܟ ܒܓܢܘܢ ܒܘܣܡܐ.

24. De iiſdem, Hymnus 5. *Beate Pater noſter, conſolare diſcipulos tuos, qui tua conſuetudine privantur.* ܐܒܘܢ ܛܘܒܢܐ ܒܝܐ ܠܬܠܡܝܕܝ̈ܟ ܕܗܘܘ ܦܫܝܩܝܢ ܡܢܟ.

25. De iiſdem, Hymnus 6. *Audite, & obſtupeſcite fratres, dum Eccleſia Beatum hunc lacrymis proſequitur, qui eandem reliquit.* ܐܚܝ̈ ܫܡܥܘ ܘܐܬܕܡܪܘ ܒܡܐ ܕܒܟܝܐ ܥܕܬܐ ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܗܢܐ ܕܫܒܩܗ ܠܗ.

26. De iiſdem, Hymnus 7. *Deceſſiſti Pater. Ne orphanos relinquas nos, athleta veritatis.* ܐܒܘܢ ܐܙܠܬ ܠܐ ܬܫܒܘܩ ܝܬܡܐ ܐܬܠܝܛܐ ܕܫܪܪܐ.

27. De iiſdem, Hymnus 8. *Saulem Regem lacrymis proſequutus eſt David.* ܫܐܘܠ ܡܠܟܐ ܒܟܝܗ ܕܘܝܕ.

28. De iiſdem, Hymnus 9. *Vado, nec timeo: quia Dominus meus vocat me. Coronam gloriæ capiti meo imponet, meque exhilarabit.* ܐܙܠ ܐܢܐ ܘܠܐ ܕܚܠ ܐܢܐ ܡܛܠ ܕܡܪܝ ܩܪܐ ܠܝ. ܟܠܝܠܐ ܕܫܘܒܚܐ ܒܪܫܝ ܢܣܝܡ ܘܢܚܕܝܢܝ.

29. De iiſdem, Hymnus 10. *Laus tibi, Altiſſime, qui ad Infimos deſcendiſti. Homo factus es, & reſurrexiſti, ut corpore tuo noſtra corpora reſuſcitares.* ܠܟ ܫܘܒܚܐ ܪܡܐ ܕܢܚܬܬ ܠܬܚܬܝ̈ܐ. ܐܬܒܪܢܫܬ ܘܐܬܢܚܡܬ ܕܒܦܓܪܟ ܬܢܚܡ ܦܓܪܝ̈ܢ.

30. De iiſdem, Hymnus 11. *Convertere ad me, quæ fui domicilium Beati.* ܐܬܦܢܝ ܠܘܬܝ ܕܗܘܝܬ ܒܝܬܗ ܕܛܘܒܢܐ.

31. De Epiſcopis, Hymnus 1. *Ecquis non gaudeat de Beati triumpho? Ecquis non fleat de ejuſdem deceſſu?* ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܡܢܘ ܕܠܐ ܢܚܕܐ ܒܙܟܘܬܗ ܕܛܘܒܢܐ. ܡܢܘ ܕܠܐ ܢܒܟܐ ܥܠ ܫܘܢܝܗ.

32. De iiſdem, Hymnus 2. *Dies, in quo Juſti dumtaxat gaudent.* ܝܘܡܐ ܗܘ ܕܙܕܝܩ̈ܐ ܒܠܚܘܕ ܚܕܝܢ ܒܗ.

33. De iiſdem, Hymnus 3. *Acceſſit mors, & membrum a nobis ſeparavit.* ܩܪܒ ܡܘܬܐ ܘܦܪܫ ܡܢܢ ܗܕܡܐ.

34. De Diaconis. *En membrum noſtrum ex hoc perturbationis domicilio ad illam quietis lucem translatum eſt.* ܠܡܫܡܫܢܐ. ܗܐ ܦܪܫ ܗܕܡܢ ܡܢ ܒܝܬ ܫܓܘܫܝܐ ܠܢܘܗܪܐ ܕܢܝܚܐ.

34. De Fratribus, ſeu Monachis, Laicis. *Quoniam ejus labia canticum Spiritus cecinere, dimitte debita ejus.* ܠܐܚܐ ܥܠܡܝܐ. ܕܣܦܘܬܗ ܫܒܚܘ ܠܪܘܚܐ : ܫܒܘܩ ܚܘܒܘܗܝ.

36. De Epiſcopis. *Præſtantiſſimus Senex: caſtus virgo.* ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܣܒܐ

ܡܟܐ ܕܒܪܝܐ : ܒܫܠܡܐ ܛܠܝܘܬܟ.

37. De iiſdem. *Ut in deſerto claruit Elias, ſic in pace juventus tua.*

ܐܝܟ ܕܐܠܝܐ ܕܢܚ ܒܡܕܒܪܐ ܗܟܢܐ ܛܠܝܘܬܟ ܒܫܠܡܐ.

38. De omnibus defunctis. *Fratres pro me rogate.* ܐܚܝ ܒܥܘ ܥܠܝ ܒܨܠܘܬܐ.

Hucuſque in Cod. Nitr. XVI. Quæ ſequuntur Odæ, extant in Cod. Nitrien. XVII. videlicet.

39. De omnibus Defunctis. *Fratres valete, & pro me orate, qui è veſtro agmine deceſſi.* ܫܠܡܐ ܐܚܝ. ܘܨܠܘ ܥܠܝ ܕܡܢ ܟܢܫܟܘܢ ܢܦܩܬ.

Cod. Nitr. XVII. fol. 72.

40. Parænesis Pentaſyllaba de Defunctis: fol. 173. ܛܘܒܘܗܝ ܠܡܢ ܕܝܕܥ ܢܦܫܗ ܕܡܝܘܬܐ ܗܘ.

Beatus, qui ſe mortalem eſſe agnoſcit, fratres.

41. Ode tetraſyllaba de defunctis fol. 195. ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܕܗܘܐ ܩܠܝܕܐ ܘܦܬܚ ܠܫܝܘܠ.

Benedictus Chriſtus, qui clavis factus eſt, & inferos reſeravit.

42. Ode tetraſyllaba de iiſdem, ibid. ܠܟ ܫܘܒܚܐ ܡܪܝܐ ܕܡܩܝܡ ܡܝܬܐ ܡܢ ܩܒܪܐ ܠܚܝܐ : *Laus tibi, qui mortuos è tumulis ad vitam revocas.*

43. Ode tetraſyllaba de iiſdem, fol. 196. ܒܪܝܟ ܕܒܛܝܒܘܬܗ ܒܪܝܗ ܠܟܝܢܢ ܡܢ ܪܫܝܬܐ :

Benedictus, qui naturam noſtram pro ſua gratia ab initio creavit.

44. Ode tetraſyllaba de iiſdem, ibid. ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܕܝܗܒ ܠܢ

ܣܒܪܐ ܕܩܝܡܬܐ ܕܡܝܬܐ :

Benedictus Chriſtus, qui reſurrectionis mortuorum ſpem nobis dedit.

45. Ode tetraſyllaba de Doctoribus defunctis fol. 197. ܐܚܝ ܒܢܝ ܐܘ ܬܠܡܝܕܝ ܥܗܕܘ ܠܝ :

Fratres, filii, & diſcipuli, mementote mei.

46. Ode tetraſyllaba de Monachis defunctis ibid. ܒܪܝܟ ܕܒܚܘܒܗ ܠܪܚܡܘܗܝ ܠܡܫܬܘܬܐ ܩܪܐ.

Benedictus, qui pro ſua dilectione amicos ſuos ad convivium vitæ invitavit.

47. Ode tetraſyllaba de Defunctis fol. 200. ܒܪܝܟ ܕܒܩܠܗ ܡܝܬܐ ܩܝܡܝܢ ܘܒܩܝܡܬܐ ܫܘܒܚܐ ܠܒܫܝܢ :

Benedictus, cujus voce mortui reſurgunt, & in reſurrectione gloriam induunt.

48. De iiſdem fol. 202. ܡܫܝܚܐ ܕܕܒܪܟ ܗܘ ܢܬܠ ܠܟ ܢܝܚܐ ܥܡ ܟܐܢܐ.

Chriſtus qui te abduxit, ipſe tibi donet requiem cum juſtis.

49. De iiſdem fol. 203. ܒܪܝܟ ܕܒܩܠܗ ܡܝܬܐ ܠܚܝܐ ܡܬܩܪܝܢ ܘܫܘܒܚܐ ܠܒܫܝܢ :

Benedictus, cujus voce mortui ad vitam revocantur, & gloriam induunt.

Carmina de Defunctis XV.

ܡܐܡܪܐ ܕܥܢܝܕܐ : Extant in Codicibus Nitr. XVI. & XVII. ſequenti ordine.

1. De Epiſcopis defunctis Cod. Nitr. XVI. fol. 48. ܡܘܬܐ ܕܟܐܢܐ ܫܘܠܡܐ ܗܘ ܠܐܓܘܢܐ ܕܚܫܐ ܦܓܪܢܝܐ :

Mors juſtorum certamini carnalium affectionum finem imponit.

2. De

2. De Monachis defunctis fol. 50. ܐܘ ܡܘܬܐ ܡܪܝܪ ܠܒܘܫܪܟ ܘܐܕ̈ܢܝܢ ܐܟܪܝܬ ܒܡܫܡܥܗ : *Proh quàm amara eſt mors tua, cujus nuncium aures noſtras mœrore affecit.*

3. De iiſdem fol. 52. ܡܘܬܐ ܠܟܐܢܐ ܒܣܝܡܐ ܗܘ . ܘܠܩܕܝ̈ܫܐ ܚܕܘܬܐ ܗܘ : *Mors juſtis voluptas eſt, & Sanctis gaudium.*

4. De Presbyteris, & Diaconis defunctis fol. 56. ܫܡܥܬ ܕܗܘܝܐ ܩܝܡܬܐ ܘܚܕܝܬ ܕܠܐ ܡܩܘܝܢ ܡܝ̈ܬܐ ; *Audivi reſurrectionem fore: & gaviſus ſum, quòd mortui in inferis nequaquam remanebunt.*

5. De Mulieribus defunctis fol. 61. ܡܪܝܐ ܕܟܐܢ̈ܐ ܘܩܕܝ̈ܫܐ ܕܝܗܒ ܐܓܪܐ ܠܟܠܗܘܢ ܦܥ̈ܠܘܗܝ : *Domine juſtorum & Sanctorum, qui mercedem cunctis operariis reddis.*

6. De Viro qui orphanos relinquit fol. 62. ܐܘܪܚܐ ܩܪܬܢܝ ܚܒܝ̈ܒܝ ܕܐܦܪܘܫ ܡܢܟܘܢ : *Via me, cariſſimi, vocavit, ut à vobis abſcederem.*

7. De Mulieribus, quæ orphanos relinquunt fol. 64. ܡܘܬܗ ܕܚܘܐ ܐܬܪܢܝܬ ܘܐܬܬܙܝܥܬ ܘܐܬܕܡܪܬ : *Hevæ mortem animo revolvens, in lacrymas abii, & ſtupore percurſus ſum.*

8. De Divitibus, & Principibus viris, fol. 79. ܠܟܐܢܘܬܐ ܫܐܠܬ ܕܗܢܐ ܩܒܪܐ ܕܡܢ ܗܘ : *Juſtitiam percontatus ſum, cujuſnam tumulus iſte ſit.*

9. De Defunctis fol. 81. ܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ ܐܬܕܟܪܬ ܕܒܗ ܡܚܝܢܐ ܕܡܝ̈ܬܐ ܐܬܐ : *Noviſſimæ diei recordatus ſum, qua vivificator mortuorum adveniet.*

10. De iiſdem fol. 82. ܠܘܬ ܩܒܪܐ ܕܒܗ ܡܬܛܡܪ ܐܢܐ ܝܬܒ ܗܘܝܬ : *Ad tumulum, ubi humandus ſum, aliquando ſedebam.*

11. De Peſte fol. 85. ܠܡܘܬܐ ܥܒܕ ܥܐܕܐ ܪܒܐ ܘܩܪܐ ܠܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ : *Solemne feſtum mors fecit, ad quod omnes populos invitavit.*

12. In idem fol. 87. ܡܢܐ ܡܬܒܥܐ ܠܡܬܢܐ ܬܫܥܝܬܐ ܕܠܐ ܩܪܝܒܐ : *Quid opus eſt, rerum abſentium hiſtoriam modò retexere.*

13. De Sacerdotibus, & Monachis defunctis fol. 88. ܠܟܐܢ̈ܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܠܡܐܢܐ ܕܒܗ ܡܬܢܝܚܝܢ ܡܢ ܥܡܠܗܘܢ : *Mors juſtis portus eſt, in quo à laboribus ſuis requieſcunt.* Hactenus in Cod. Nitr. XVI.

14. De omnibus Defunctis. Cod. Nitr. XVII, fol. 69. ܠܡܪܢ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܠܗ ܐܠܦܢ ܘܐܡܪ : *In Evangelio ſuo docuit nos Dominus, dicens: Renunciate ſæculo, & me diligite.*

15. De Presbyteris defunctis fol. 179. ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܚܒܝ̈ܒܝ ܐܠܝܐ ܘܐܘܠܝܐ ܢܣܝܡ : *Quis ſatis poterit, cariſſimi, nænias threnoſque componere?*

Duo præterea Carmina de Defunctis ſub nomine Sancti Doctoris circumferuntur, quæ tamen in aliis Codicibus Iſaaco adſcribuntur. Primum de Peregrinis in Codice Nitr. XVII. fol. 180. cujus initium ܒܫܡܗ ܬܫܒܘܚܬܗ ܕܡܫܝܚܐ :

Me miſeri imitentur. Quod Iſaaco tribuitur in Cod. Nitr. XVI. fol. 40. Alterum de Sacerdotibus Codice Nitr. V. fol. 150. à tergo. ܚܙܝܬ ܐܚܝ̈ ܕܫܠܡܘ ܝܘܡܝ̈ܢ :

Vidi fratres dies meos conſummatos eſſe: quod ad eundem Iſaacum refertur Cod. Nitr. XVI. fol. 27.

Obiter hìc obſerva quatuor, Primum, ſolemnium Exequiarum, quæ ab Eccleſia fiunt, ritum antiquiſſimum eſſe; quod manifeſtè convincit Ode prima, Secundum, Animas ſtatim ab ipſo deceſſu judicari, quod negant Photiani, & S. Ephræm clarè affirmat Ode 17. Tertium, Purgatorio igne Animas in gratia decedentes expiari, eaſdem vivorum precibus, ſacrificiis, aliiſque piis operibus juvari, de quo vide Hymnum 15. & infrà in Teſtamento. Quartum denique, Animas Sanctorum Cœlum conſcendere, & Angelis aſſociari ante diem extremi Judicii, ut in Ode 1. & 3. & Cantu 12. de Mulieribus fol. 15. & Carm. 5. de iiſdem fol. 61. & 62.

IX.

Hymni Parænetici XV.

ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܡܠܦܢܘܬܐ ܝܗ.

Parænefes. DE Paræneticis, ſeù Adhortatoriis Sancti Doctoris Hymnis hæc Sobenſis in Catalogo: ܘܐܦ ܡܐܡܪ̈ܐ ܟܬܒ ܗܘ ܡܫܘܚ̈ܬܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܘܡܥܢܝ̈ܬܐ :

Edidit quoque Orationes metricas, Hymnos, & Cantica. Ubi per *metricas Orationes* carmina heptaſyllaba intelligit, de quibus infrà: per *Hymnos* verò, & *Cantica*, ſermones aſceticos deſignat, ab iis quos hactenus enumeravimus, diverſos. Hujus generis metricæ lucubrationes extant in Officiis Syrorum ad finem quarti Nocturni, quarum pleraſque ad Ephræmum, ejuſque Diſcipulos referendas eſſe, arguitur tùm ex ſermonis nitore atque venuſtate, quæ ſæculum Ephræmiticum ſapiunt: tùm etiam quia ab omnibus Syrorum nationibus leguntur; quod indicio eſt, eas ante Neſtorium, Eutychen, & Dioſcorum ab hominibus Orthodoxis editas fuiſſe: alioquin communes omnibus Syrorum Eccleſiis nequaquam eſſent, ſed vel à ſolis Maronitis, vel à Jacobitis, aut Neſtorianis dumtaxat admitterentur. In Cod. Nitr. XVII. quindecim Parænetici Hymni S. Ephræmo adſcribuntur: videlicet.

1. Parænefis de Pœnitentia. ܒܚܕ ܚܛܝܐ ܕܬܐܒ : ܚܕܝܢ ܥܝܪ̈ܐ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ :
Uno peccatore pœnitentiam agente, gaudent Angeli, ſicut ſcriptum eſt.

2. Parænefis pentaſyllaba. ܬܡܗܬ ܒܥܘܡܪܢܝ ܣܢܝܐ ܕܟܡܐ ܕܐܪܝܟ ܐܢܐ : ܟܝܠܐ ܕܚܘܒ̈ܝ ܪܒܐ ܘܡܣܬܓܐ.
Odioſam conditionem meam ſtupeo. Quantum enim vita mea producitur, tantum meorum menſura criminum creſcit.

3. Parænefis ad animam: ܐܘ ܢܦܫܐ ܕܢܦܠܬ ܒܒܝ̈ܫܬܐ ܙܘܥܝ ܘܕܚܠܝ ܘܩܪܒܝ ܬܝܒܘܬܐ.
Anima, quæ in mala incidiſti, commovere, & time, & pœnitentiam exhibe. Hæc Parænefis, unàcum tribus ſequentibus, eſt ad tonum ܩܘܡ ܦܘܠܘܣ, *Surge Paule*, qui frequenter occurrit in fine Nocturni in Officiis Maronitarum.

4. Parænefis. ܒܥܠܕܒܒܐ ܢܟܝܠܐ ܡܓܪܓ ܠܝ : ܬܐ ܠܥܘܕܪܢܝ ܡܪܐ ܕܙܟܘ̈ܬܐ :
Aſtutus inimicus trahit me. Veni in adjutorium meum, Domine Victorum.

5. Pa-

5. Paræneſis Alphabetico ordine. ܐܘ ܐܣܝܐ ܕܐܬܝܬ ܠܦܘܪܩܢܢ: ܐܣܝܐ ܠܟܐܒܝ ܕܣܓܝܐܝܢ.

Medice, qui ad ſalutem noſtram veniſti, medere, quæſo, morbis meis, qui multi ſunt.

6. Paræneſis. ܐܠܗܐ ܕܢܚܬ ܘܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܕܢܚܐ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܒܛܝܒܘܬܗ:

Deus, qui deſcendit, & factus eſt homo, ut homines gratia ſua vivificaret.

7. Paræneſis ad animam. ܐܘ ܢܦܫܐ ܕܘܝܬܐ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܠܐ ܬܬܘܒܝܢ ܕܗܐ ܩܪܒ ܕܝܢܐ ܘܢܘܪܐ ܡܛܝܒܐ ܠܗܕܡܝ.

O Anima infelix, uſquequò non reſipiſcis? quia appropinquavit judicium, & ignis paratus eſt membris meis.

8. Paræneſis, & ſupplicatio. ܪܥܝܐ ܕܨܒܐ: ܬܨܒܐ ܒܝ ܐܢܐ ܕܚܛܝܬ.

O cui beneplacitum eſt in Pœnitentibus, beneplaceat tibi in me, qui peccator ſum.

9. De negatione Simonis Petri, ejuſque pœnitentia, hymni duo: Primus incipit: ܐܚܝ ܚܒܝܒܐ ܒܟܘ ܥܠ ܥܪܛܠܝܘܬܝ ܕܠܡܫܝܚܐ ܒܒܝܫܬܐ ܕܥܒܕܝ ܐܪܓܙܬ.

Cariſſimi fratres, flete nuditatem meam, qui Chriſtum pravitate operum meorum ad iram concitavi. Secundus: ܟܦܪ ܘܢܦܩ ܬܠܡܝܕܐ. ܐܪܥܬܗ ܬܝܒܘܬܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܠܡܢܐ ܥܪܩ ܐܢܬ ܡܢ ܪܒܟ ܫܡܥܘܢ.

Negavit, & exiit Diſcipulus. Occurrit ei Pœnitentia, & dixit: Quò fugis à Magiſtro tuo, Simon? Legitur ad Nocturnum Feriæ ſextæ in Paraſceve.

11. Paræneſis de Pœnitentia. ܐܘ ܥܠܡܐ ܡܪܝܪܐ ܕܠܐ ܡܬܩܢܝܢ ܝܘܬܪܢܘܗܝ:

O ſæculum, quàm amarum es! cujus lucra non poſſidentur.

12. Oratio pentaſyllaba. ܐܒܐ ܡܪܚܡܢܐ ܚܣܝ ܒܛܝܒܘܬܟ ܘܚܘܠܒܝ ܐܫܝܓ ܒܙܘܦܐ ܕܝܠܟ ܡܪܐ ܟܠ.

Pater miſericors, expia me gratia tua; & ſordes meas ablue hyſſopo tuo, Domine univerſorum. Extat in Officio Feriali Maronitarum.

13. Paræneſis. ܐܙܡܪ ܐܢ ܫܠܝܛ ܠܦܘܡܐ ܛܢܦܐ ܘܠܐ ܫܦܝܐ.

Canam, ſi licet impuro ori pſallere.

14. Oratio. ܐܘ ܝܗܘܒܐ ܕܦܘܪܫܢܐ. *O largitor diſcretionis.*

15. Paræneſis. ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܡܙܡܢܐ ܕܐܬܘ ܥܡ ܚܬܢܐ ܠܡܫܬܘܬܐ: *Beati invitati, qui unà cum Sponſo ad nuptias ingreſſi ſunt.*

Demùm in eodem Codice Nitrien. XVII. fol. 79. habetur Oratio pentaſyllaba, cujus initium, ܗܒ ܠܝ ܒܪܐ ܛܒܐ ܨܒܝܢܐ ܕܡܚܫܒܬܝ: *Da mihi, Fili Optimi, cogitationum mearum deſiderium*: quæ tamen in Codice noſtro Syriaco V. num. 22. Iſaaco tribuitur. Legitur autem in Officio Feriali Maronitarum.

X.

Sermones de diverſis omnes Heptaſyllabi.

PRIMUS *de Virginis Annunciatione* inſcribitur, in quo Sancti Ephræmi præter nomen & metrum, omnia deſideres, judicium, ingenium, eruditionem, ſtylum. Incipit: Sermones Heptaſyllab. XXXI.

ܢܦܩ ܓܒܪܝܐܝܠ ܡܢ ܐܠܗܘܬܐ ܘܡܕܢܚ ܠܒܬܘܠܬܐ ܗܘܐ ܡܣܒܪ:

Exiit

Exiit rumor in Iſrael, Mariam Virginem concepiſſe. Fingit Auctor, Judæos Virginei Conceptus fama concitos concilium convocaſſe: in publico illo Sacerdotum & Seniorum Synagogæ conventu coactam fuiſſe Dei Matrem aquas Zelotypiæ, quæ Num. 5. deſcribuntur, Sacerdote propinante ebibere. Adeò exiſtimavit nugator iſte nullam aliam occurriſſe rationem, qua objectum adulterii crimen Virgo illibata à ſe amoliretur. Attamen neſcio qua via in Officium Syrorum Dominicæ II. antè Nativitatem Domini hic error irrepſerit. Hoc certò mihi compertum eſt, illud Officium à Theologis, quibus ea cura à Summo Pontifice demandata fuerat, hanc ob cauſam exploſum fuiſſe, & quo minus typis cum cæteris Maronitarum Officiis ederetur, interdictum.

Vide Abul. in Matth. cap. 1. quæſt. 37. & Salmer. tom. 3. Tr. 30.

Auctorem hujus Fabulæ ab ætate S. Ephræmi longè remotum ſapiunt iſta, quæ in eo ſermone non longè ab initio leguntur. ܐܬܚܝܕܬ ܐܠܗܘܬܗ ܥܡܗ ܟܝܢܐ ܐܢܫܝܐ ܚܘܝܐ ܕܠܐ ܒܘܠܒܠܐ: *Unita eſt Divinitas ejus cum ipſa natura humana unione confuſionis immuni*: qui modus loquendi eſt ipſiſſimus omnium Syrorum non modò Catholicorum, ſed etiam Jacobitarum, quicumque poſt Eutychianam hæreſim & Concilii Chalcedonenſis definitionem ſcripſerunt. Nec verò Codicis etſi perantiqui ſexcentorum ferè annorum auctoritas morari nos debet, cujus fidem vehementer ſuſpectam facit alter Sermo de S. Andrea Apoſtolo ſuo loco infrà cenſendus, qui certè alium ab Ephræmo Auctorem habet. Præthereà ipſe amanuenſis manifeſtè proteſtatur, ſe non unius Ephræmi, ſed aliorum quoque Auctorum Sermones colligere: quare ſalva etiam Codicis noſtri fide ſtare poteſt latum de hoc Sermone judicium.

2. De Incarnatione Verbi. Incipit: ܐܘܪܚܐ ܕܚܝܐ ܡܬܚܒܒܐ ܕܐܠܗܐ ܬܗܪܐ ܠܚܙܘܝܐ ܘܐܡܟܢܐ ܢܫܓ ܐܝܟܢܐ ܘܐܝܟܢܐ ܠܡܥܒܪܗ ܫܪܝ ܒܟܪܣܐ. *Magnus, Dilectiſſimi, admiranda contemplantibus incumbit ſtupor: qua nempè via deſcenderit Deus, quavè ratione in utero habitaverit.* Extat cum ſequentibus 22. Sermonibus in Codice Nitrienſi V. Inſcribitur: ܠܬܫܒܘܚܬܗ ܕܝܠܕܬ ܐܠܗܐ: *De Laudibus Deiparæ*, eò quod in Eccleſia Syrorum recitari ſoleat die 26. Decembris, quam illi Beatæ Virgini nuncupant. Differt autem ab editis à Voſſio tom. 3. pag. 207. & 210. Cæterùm in toto ferè ſermone Sanctus Doctor agit de Incarnatione Verbi.

3. De Jona Propheta, & Ninivitis. ܗܐ ܝܘܢܢ ܒܢܝܢܘܐ ܐܟܪܙ ܝܗܘܕܝܐ ܒܝܬ ܥܪܠܐ: *En Jonas in Ninive prædicavit, Judæus inter incircumciſos.* Extat apud Voſſium tom. 3. pag. 140.

4. De morte Aaron Sacerdotis. ܪܡܙ ܠܗ ܡܪܝܐ ܠܒܪ ܥܡܪܡ ܕܡܢܐ ܩܐܡ ܐܢܬ ܐܘ ܡܘܫܐ. ܢܫܘܩ ܢܫܩ ܠܗ ܡܫܩܬܐ ܠܐܚܘܟ ܘܫܠܡ ܐܙܠ ܠܐܬܪܗ: *Aſſatur nutu Dominus Amramidam. Quid*, inquit, *adhuc inſtas Moſes? Extrema fratri infige oſcula, finito abire in locum ſuum.* In idem argumentum ſcripſere Jacobus Sarugenſis, & Balæus, quorum Carmina his Ephræmiticis adjecta ſunt. Anonymi carmen heptaſyllabum occurrit in hoc ipſo Codice fol. 151. cujus initium: ܢܘܪܐ ܘܢܘܪܐ ܩܪܒ ܐܗܪܘܢ: *Ignem, & ignem attulit Aaron*: quod tamen Ephræmi fœtus non eſt, ſed ad normam Ephræmitici Carminis elaboratum, ut patet ex titulo ܒܡܫܚܬܐ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ *Ad metrum Sancti Ephræm.*

5. De

5. De Timore Dei, & conſummatione ſæculi. ܥܠ ܕܚܠܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܘܫܘܠܡܐ. ܪܫ ܚܟܡܬܐ ܕܚܠܬܗ
ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܝܗ ܒܫܪܪܐ:
Initium ſapientiæ verè eſt timor Domini.

6. De Jejunio. ܥܠ ܨܘܡܐ. ܗܐ
ܩܪܒ ܠܗ ܝܘܡܐ ܕܚܝܐ ܘܡܛܐ
ܠܗ ܙܒܢܐ ܡܩܒܠܐ.
Adſunt ecce dies ſalutis, & inſtat tempus acceptabile.

7. In illud Pſalmi, *Pone Domine cuſtodiam ori meo, & cuſtodiam labiis meis.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܕܣܝܡ ܕܐܦܣܝܡ
ܡܪܝܐ ܢܛܘܪܐ ܠܦܘܡܝ ܘܢܛܘܪܐ
ܠܣܦܘܬܝ. ܒܨܠܘܬܐ ܘܠܐ ܐܚܝ̈ܢ
ܘܢܬܛܝܒ ܟܠܢ ܠܡܬܒܥܝܢ:
In oratione, fratres, aſſiduè nos paratos eſſe oportet. In hoc Sermone citat S. Doctor Apocalypſim Joannis tamquam canonicam Scripturæ partem. ܒܓܠܝܢܗ ܚܙܐ ܝܘܚܢܢ ܟܬܒܐ
ܪܒܐ ܘܬܡܝܗܐ ܕܟܬܒ ܗܘܐ ܠܗ
ܐܠܗܐ: ܘܚܬܝܡ ܗܘܐ ܒܫܒܥܐ ܛܒܥܐ
ܚܬܡ̈ܝܢ: *In Apocalypſi ſua vidit Joannes ingentem & admirabilem Librum à Deo ſcriptum, ſeptem ſignaculis obſignatum.* Quod ideò notavi, ut conſtaret Syrorum antiquiſſimorum de illius Libri auctoritate judicium contra Hebedjeſu, qui in Catalogo manuſcripto inter Libros Canonicos Apocalypſim non numerat. Vide infrà noſtras in hunc Sobenſis locum animadverſiones.

8. Teſtamentum S. Ephræmi. ܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ. ܐܢܐ ܐܦܪܝܡ
ܡܐܬ ܐܢܐ ܘܕܝܬܩܐ ܟܬܒ ܐܢܐ:
Ego Ephræm morior, & Teſtamentum ſcribo. Extat etiam ſermone Syro in Cod. ms. Bibliothecæ Collegii Urbani de Propaganda Fide. Prodiit autem Latinè per Voſſium tom. 3. pag. 289. & Græcè in nupera Editione Oxonienſi. Utraque tamen Verſio mendis ſcatet, quæ ex noſtro Syriaco Textu corrigi poſſunt: ut illud apud Voſſium pag. 289. lin. 42. *Veſtram enim vitam in me ponatis, licet, & meam in vobis; ex hoc lectulo, quo detentus ſum, non amplius deſcendam*: quod ſic legendum eſt:
ܠܐ ܢܚܬܐ ܠܡܥܪܣܐ ܘܠܐ ܢܣܒܘܢ ܕܝܠܗ
ܘܐܦܪܝܡ: ܒܚܝܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܗ ܐܦܪܝܡ:
ܡܛܠ ܕܣܠܩ ܠܐ ܢܚܘܬ:
Per vitam veſtram, Diſcipuli, perque meam, ex lectulo, quem ego Ephræm aſcendi, non ampliùs deſcendam: & illud pag. 293. lin. 46. *Non enim loculi veſtrorum monumentorum ex captivitatibus meis me rediment*: lege: ܘܠܐ ܡܬܟܘܫܐ ܠܗ ܕܟܡܢܝ:
Non enim ornamenta veſtra mihi proderunt: & alia id genus plurima. Præterea multa Græcus Interpres de ſuo adjecit, quæ in Textu deſiderantur, ut hiſtoriam hominis ab immundo Spiritu correpti, quem Ephræm morti proximus curaſſe dicitur pag. 293. à lin. 2. uſque ad lin. 13. Et hiſtoriam Abagari Edeſſæ Regis, qui Urbem illam extruxiſſe perperàm narratur pag. 292. à lin. 42. uſque ad lin. 50. nam in Syriaco Textu hæc de Edeſſa dumtaxat leguntur. ܒܪܝܟ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܗ
ܐܘܪܗܝ ܐܡܐ ܕܚܟܝܡܐ ܕܡܢ ܦܘܡܗ ܚܝܐ
ܕܒܪܐ ܐܬܒܪܟܬ ܒܝܕ ܬܠܡܝܕܗ. ܗܝ
ܗܝ ܒܘܪܟܬܐ ܬܗܘܐ ܒܗ ܥܕܡܐ
ܕܢܬܓܠܐ ܩܕܝܫܐ:
Benedicta civitas, in qua habitatis, Edeſſa ſapientum mater, quæ ex vivo Filii ore benedictionem per ejus Diſcipulum accepit. Illa igitur benedictio in ea maneat, donec Sanctus apparuerit. Contrà, quædam Syriacè

cè habentur, quæ in Græca verſione non extant, ut digreſſio S. Doctoris de Moyſe & Magis, & narratio ejuſdem de ſeipſo, quum videre ſibi videretur palmitem è lingua germinare, quæ in fine Teſtamenti ante hiſtoriam Lamprotatæ leguntur. Et de viſione quidem palmitis, diximus ſuprà pag. 34. Moyſis verò congreſſum cum Magis, qui fusè ab Ephræmo hic deſcribitur, puto ex alio ejuſdem S.Doctoris ſermone deſumptum, & Teſtamento intertextum: nec enim probabile eſt, Ephræmum in ea temporis circumſtantia à propoſita materia digreſſionem ducentorum & octo verſuum feciſſe. Denique hiſtoria Lamprotatæ licet eodem heptaſyllabo metro, quo Teſtamentum, conſcripta ſit, non tamen S. Ephræmi fœtus eſt, ut benè advertit Voſſius pag. 299. & Tillemontius tom. 8. pag. 736. ſed à Diſcipulis poſt ipſius obitum verbis Teſtamenti adjuncta. Id convincunt verba illa: [Syriac text]

Quum hæc diceret Ephræm &c. ingreſſa Puella proſtravit ſe ſuper pectus ejus, & lacrymis obortis adjurans eum, dixit &c. Quæ alium ab Ephræmo narrationis illius auctorem indicant. Quod autem Græcus Interpres vertit *Lamprotate magni Ariſtidis filia*, id in Textu Syriaco ſic exprimitur: [Syriac text]

Erat autem ibi puella quædam, nomine Lamprotate, filia militis magni, qui toti Edeſſæ præerat.

Cæterùm multa in hoc Teſtamento obſervatu digna occurrunt. Et primum quidem, mandatum Sancti Doctoris: [Syriac text]

[Syriac text]

Qui

Qui me ſub Altari collocaverit, Altare Dei mei nunquam videat: non enim decet fœtorem in loco ſancto reponi. Qui me in Templo poſuerit, Templum lucis nunquam videat: neque enim homini indigno prodeſt inanis gloria &c. Nolite, fratres & filii cariſſimi, Reliquias ex me tollere &c. Neque me inter Martyres collocetis: nam peccator ego ſum & abjectus, & propter defectus meos oſſibus eorum appropinquare vereor &c. Qui me ſuper digitos tulerit, ejus manus Gieziтica lepra percutiantur. Humeris tollite me, & curſim comitantes funuſque curantes, ſepelite me tamquam pauperem &c. Qui mecum veſtimentum ſplendidum depoſuerit, in tenebras exteriores projiciatur. Qui tunicam mecum repoſuerit, igni gehennæ tradatur. In mea me tunica, & cucullo ſepelite: Siquidem hominem odioſum & execrabilem cultus minimè decet &c. Qui cereum ante me tulerit, ignis è latere ejus exardeſcat &c. Ne unguentis me condiatis: nihil enim honor iſte mihi prodeſt; neque cum thure, & aromatibus me humetis: inutilis quippè mihi gloria eſt. Thura in Sanctuario adolete; meum autem funus oratione curate. Deo odoramenta offerte; me verò Pſalmis proſequimini &c. Ne in veſtris me monumentis depoſueritis: non enim ornamenta veſtra mihi proderunt. Fidem obſtrinxi Deo meo, ut cum peregrinis ſepeliar &c. In Cœmeterio, ubi contriti corde jacent, ibi me deponite. Quæ omnia eximiam hujus Sanctiſſimi Viri humilitatem demonſtrant, & ritum ſepulturæ Chriſtianis illius temporis ſolemnem deſcribunt.

Voſſius hunc locum non benè interpretatus eſt.

Secundo notandum eſt S. Ephræmi de Purgatorio judicium, dum facto & ſcripto pugnat contra exortam ſuo tempore Aërii hæreſim, qui docuit non eſſe pro Defunctis orandum, ut ſuprà notavimus pag. 133. quem noſtri temporis Hæretici uno agmine ſequuntur. ܠܘ ܐܢܫܝܢ ܦܫܘܩܝܢ ܕܦܘܠܚܢܗ ܠܗܘ ܘܠܐ ܡܬܩܢܐ

ܐܬܘ : ܘܐܘܝܢܘܢܝ ܒܨܠܘܬܐ ܒܡܙܡܘܪ̈ܐ
ܘܒܩܘܪ̈ܒܢܐ . ܘܡܐ ܕܡܠܐ ܠܝ
ܬܠܬܝܢ : ܥܒܕܘ ܠܝ ܐܚܝ̈ ܕܘܟܪܢܐ :
ܘܡܬܥܕܪܝܢ ܐܢܘܢ ܡܝ̈ܬܐ ܒܩܘܪ̈ܒܢܐ
ܕܥܒܕܝܢ ܚ̈ܝܐ ܥܠܝܗܘܢ .

Venite, fratres, extendentes me componite: quia ſpiritus meus defecit, & ampliùs non ero: & comitamini me in oratione, in Pſalmis, & in Oblationibus. Et quando diem trigeſimum complevero, mei memoriam, fratres, facite: Mortui enim vivorum Oblationibus juvantur. Notandus antiquiſſimus ritus celebrandi Miſſam pro Defunctis trigeſimo depoſitionis die. Hanc autem Eccleſiæ traditionem, orandi ſcilicet pro mortuis, S. Doctor probare pergit ex Scripturis: ܐܨܬ ܘܫܡܥ ܐܝܟܐ ܠܟ ܡܢ
ܘܡܟܬܒܐ ܠܝ ܪܫܡ. ܒܒܘܪ̈ܟܬܗ ܠܡܘܫܐ
ܡܘܫܐ ܠܪܘܒܝܠ ܚ̈ܝܐ ܒܕܪܐ ܕܬܠܝܬܝܐ .
ܐܠܐ ܡܬܥܕܪܝܢ ܡܝ̈ܬܐ ܠܡܢܐ ܒܪܟܗ
ܟܕ ܡܝܬ : ܘܐܠܐ ܦܪܩܗ ܠܚ̈ܝܐ
ܡܢ ܠܥܠܡܐ ܡܢܗ ܐܡܪ : ܘܐܢ ܗܘ
ܘܠܐ ܢܬܠܝܢ ܡܝ̈ܬܐ ܠܡܢܐ ܠܚܝ̈ܝܢ
ܣܓܝܐܗܘܢ . ܘܐܠ ܒܫܒܝܐ ܕܢܦܩ
ܡܬܠܐ ܕܒܪܐ ܐܚܝܢܝ ܗܘܘ
ܠܟܘܪܗܢܐ ܘܠܡܘܬܐ ܐܝܟ ܕܡܣܟܢܘ
ܒܓܠܠܐ : ܒܩܘܪ̈ܒܢܐ ܢܫܡܗ ܥܡܐ
ܘܗܢܘܢ ܕܐܬܠܘ ܒܫܪܒܐ ܘܢܦܩܘ ܗܘܘ
ܒܟܘܪܗܢܝܗܘܢ ܘܒܡܚܘܬܗܘܢ ܗܘܘ
ܡܫܬܟܚܝܢ : ܥܡܐ ܡܢ ܟܘܗܢܘܢ
ܘܟܕ ܡܣܩܝܢ ܩܘܪ̈ܒܢܐ ܘܟܗ̈ܢܐ
ܒܩܘܪ̈ܒܢܝܗܘܢ ܩܪܝܫܐ
ܘܡܬܟܠܐ ܘܫܬܩܝܗܘܢ .

Audi patienter quæ tibi ex Scriptura proferam. Benedictionibus ſuis Moyſes vitam Rubeno poſt tertiam uſque generationem dedit. Si ergo mortui Deuter. 33.

non

non adjuvantur, cur ei Amramides benedixit? Et, ſi mortui non ſentiunt, audi quid dicat Apoſtolus: Si omninò mortui non reſurgunt, cur pro iis baptizantur? Si autem Mathathiæ filii, qui Feſta & Commemorationes in myſterio dumtaxat (res noſtras præfigurante) *celebrabant, ſicut in Scripturis legiſtis, per Oblationes tamen eos à reatibus mundarunt, qui in bello ceciderant, licet operibus ſuis ethnici, ſuiſque moribus mali fuiſſent; quanto magis Sacerdotes Filii Dei per Sanctas ſuas Oblationes, & per linguarum ſuarum precationes debita mortuorum condonabunt?* Hunc locum Græcus Interpres non intellexit: Voſſius item malè reddidit: Alludit autem Sanctus Doctor ad caput 12. Libri ſecundi Machabæorum, & propoſito Judæ Machabæi exemplo arguit, multò potiora eſſe Sacerdotum novæ Legis ſuffragia pro Defunctis oblata. Ex quo conſtat, ſecundum Machabæorum Librum à Sancto Doctore pro Canonica ſcriptura agnitum fuiſſe. 1. Cor. 15.

Tertium ad hiſtoriam pertinet, continetque Benedictiones Diſcipulorum S. Doctoris, quas hic attexere viſum eſt in ſupplementum editionis Voſſianæ. Benedictio Abbæ.

ܐܒܐ ܓܒܪܐ ܕܬܕܡܘܪܬܐ ܡܫܝܚܐ ܢܪܘܪܒ
ܫܡܟ. ܢܢܗܪ ܦܘܡܟ ܐܝܟ ܕܡܠܐܟܐ ܦܪܨܘܦܐ
ܬܕܡܐ ܒܫܘܒܚܐ ܠܡܘܫܐ: ܕܟܠ ܡܚܝܪܝܢ
ܢܣܬܟܠܘܢ: ܕܥܒܕܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ.

Abba vir admirabilis. Chriſtus magnificet nomen tuum. Splendeat os tuum, quaſi Angeli vultus. Similis eſto in gloria Moyſi: ut ex aſpectu omnes te Dei famulum eſſe intelligant. Ubi malè redditur à Voſſio *Amba, Ambaner*, & *Abram* pag. 295. Benedictio Simeonis. ܫܡܥܘܢ ܢܥܢܝܟ
ܐܠܗܐ ܡܐ ܕܩܪܝܬ ܠܗ ܒܨܠܘܬܐ.
ܠܐܬܪܐ ܕܥܐܠ ܐܢܬ ܠܗ: ܥܕܬܗ
ܬܡܠܐ ܐܝܟ ܟܣܐ. ܢܐܬܝܢ ܟܠܗ ܟܠܬܐ
ܠܡܚܙܝܟ ܘܒܬܘܠܬܐ ܚܒܝܫܬܐ: ܘܢܫܡܥܢ ܡܢ
ܦܘܡܟ ܝܕܥܬܐ ܘܢܣܒܢ ܡܢܟ ܣܘܟܠܗܝܢ
ܘܢܩܢܝܢ ܡܢܟ ܡܘܬܪܢܐ ܪܘܚܢܝܐ
ܘܝܘܬܪܢܐ: ܐܝܟ ܐܣܝܐ
ܕܒܡܫܪܝܬܐ: ܢܦܘܩ ܫܡܟ ܒܟܠܗ ܬܒܝܠ:

Simeon, exaudiat te Deus, quando in oratione invocaveris eum. Quemcumque locum ingreſſus fueris, ipſius Eccleſiam, tamquam Calicem, repleas. Ad videndum te confluant Sponſæ, & Virgines incluſæ, & audient ex ore tuo ſcientias, & percipient à te ſenſus earum, & ſpiritualia beneficia & lucra conſequentur. Tamquam medicus in caſtris, ita nomen tuum pervadat orbem terrarum. Benedictio Maræ.

ܡܪܐ ܓܒܪܐ ܐܓܒܠܝܐ ܦܫܝܛܐ
ܘܬܡܝܡܐ: ܦܫܝܛܐ ܠܐ ܒܟܝܢܐ ܐܠܐ
ܒܨܒܝܢܐ ܕܡܪܥܝܢܐ. ܗܘ ܕܥܡ ܟܐܢܐ
ܢܦܪܥܟ ܐܓܪܐ ܕܩܕܝܫܐ
ܒܐܘܠܨܢܝ: ܗܘ ܕܣܒܪܐ ܠܝ ܒܗ
ܩܡܬ ܒܬܪܝ ܒܐܘܠܨܢܐ:

Mara vir Aghelæus, ſimplex, ſincerus, & purus: Simplex, inquam, non natura, ſed voluntatis arbitrio. Ille tibi cum juſtis mercedem Sanctorum retribuat, cuius ſpe fretus, in meis me tribulationibus ſequutus fuiſti. Maram *Galilæum* vertit Græcus Interpres, cujus auctoritate decepti, eum ex Galilæa oriundum faciunt cæteri Scriptores. At in Syriaco Textu *Aghelæus* dicitur, non *Galilæus*: & *Aghel* quidem urbem eſſe Meſopotamiæ, docet Sobenſis in Epitome Canonum part. 1. cap. 3. fol. 61. ubi Adæum ejuſdem loci Epiſcopum nominat. Benedictionem *Abrahæ* deſcripſimus ſuprà pag. 38. De Zenobio verò infrà agemus: Interim monendum hic, eum malè nuncupari *Giſdrazæum*, vel *Zigaræum*, vel *Geſdrâs*; ſed *Gaziræum* dicendum, ut habet Textus Syriacus, quia nimirùm ex *Gazira*,

ſeù

ſeù Inſula Meſopotamiæ oriundus eſſet.

Quartò Hæreticorum Diſcipulorum maledictiones notandæ, Paulonæ nimirùm, & Arovandri, ſeù Aratoris. Et de Paulona quidem infrà ſermo erit: De Aratore verò hæc Sanctus Doctor: ܐܪܘܕ ܓܒܪܐ ܚܛܘܦܐ ܥܘܗܕܢܐ ܠܟܝܐ ܕܡܢܟܣ ܡܢ ܚܝܐ : ܕܫܒܩܬ ܚܡܪܗ ܕܡܫܝܚܐ ܘܐܫܬܝܬ ܠܡܪܬܗ ܕܚܛܝܬܐ . ܒܪܐ ܕܓܕܦܘܗܝ ܦܘܡܟ ܥܘܠܒܢܗ ܢܬܒܥ ܡܢܟ ܐܝܩܪܗ: *Arator* (vel ut habet Codex Urbanus ܐܪܘܕ *Aruad*) *vir rapax, deleatur memoria tua de libro vitæ, quia dereliquiſti vinum Chriſti, & bibiſti fæcem peccati. Filius, quem os tuum blaſphemavit, contumeliæ illatæ ſibi à te pœnas expetet.* Hunc Græci nominant *Arovandran*, *Aranad*, *Anadar*, & *Thuadar*: videtur autem Arianis adhæſiſſe.

Sequitur Hæreticorum omnium catalogus, & anathematizatio. ܐܪܝܢܘ ܐܘܢܘܡܝܢܘ : ܩܛܪܘ ܘܐܘܦܝܛܐ . ܡܪܩܝܘܢܝܐ ܡܢܝܟܝܐ : ܕܒܪܕܝܨܢܐ ܩܘܩܝܐ : ܦܘܠܝܢܝܐ ܘܠܢܛܝܢܝܢܝܐ : ܣܒܛܝܢܐ ܒܘܪܒܘܪܝܢܐ . ܥܡ ܫܪܟܐ ܕܦܠܓܘܬܐ ܟܠ ܐܣܘܢܐ ܕܒܝܫܬܐ ܘܠܐ ܫܪܝܪܝܢ : *Ariani, Eunomiani, Cathari, Ophitæ, Marcioniſtæ, Manichæi, Bardeſanitæ, Cuchitæ, Paulianiſtæ, Valentiniani, Sabatici, & Borboritæ, unàcum aliis falſarum ſectarum dogmatibus.* Sic legitur in Urbano Codice. At in noſtro Nitr. V. pro Eunomianis *Leoniſtas*, hoc eſt, S. Leonis Papæ ſectatores ſubſtituit amanuenſis Jacobita: ܡܪܩܝܘܢܝܐ ܘܠܐܘܢ ܐܘܠܝ : *Marcioniſtæ, & Leoniſtæ.* Græcus Interpres pro Sabaticis & Bardeſanitis, *Vitalianos & Euchitas* ponit: Sic enim hæreticos enumerat ex verſione Voſſii: *Similiterque ex omnibus hæreticis, Arianis, inquam, & Manichæis, Catharis & Ophitis, Marcioniſtis & Eunomianis, & Euchitis, atque Cauchitis; Paulianis, & Valentinianis, Vitalianis, & impuris Borborianis; reliquiſque omnibus nefariis, qui ligna venerantur, & lapides, Solem item, ac Lunam: cujuſmodi etiam ſunt Augures, & Aſtronomi, qui diverſimodè ſeparati ſunt adversùs Sanctam majeſtatem puræ & immaculatæ Trinitatis Patris, & Filii, & Sancti atque vivifici Spiritus.* In Græca Editione Oxonienſi pro Euchitis legitur *Eutychiſtæ*. Verùm Syriaca Codicis Urbani lectio genuina eſt, & cæteris præferenda: ex ea enim palàm fit, *Leoniſtarum*, & *Eutychiſtarum* nomina ab amanuenſibus pro ſuo uniuſcujuſque ſtudio adjecta fuiſſe; Jacobitas nimirùm Leonem hæreticis accenſuiſſe, & Catholicos Eutychetem. Quod autem *Vitalianorum* nomen poſt Paulianiſtas & Valentinianos legitur, ſuſpicor illud ex corrupto Valentinianorum nomine obrepſiſſe. Nam in Codice Urbano ſic habetur: ܦܘܠܝܢܝܐ ܘܠܢܛܝܢܝܢܝܐ : *Paulianiſtæ, Valentiniani*: In Nitrienſi verò, ܦܘܠܝܢܝܐ ܘܒܝܛܠܝܢܝܐ *Paulianiſtæ, & Vitaliani*: ubi pro Valentinianis *Vitaliani* ex amanuenſis incuriâ obrepſere. Quod igitur ex elementorum tranſpoſitione *Vitaliani* pro *Valentinianis* in quibuſdam exemplaribus Syriacis legebatur, Græco Interpreti anſam præbuit, ut Vitalianos à S. Ephræmo nominatos crederet; quorum tamen nomen verſus heptaſyllabus non caperet, niſi Valentinianos excludas. Adde, quod Vitalianos in Libro adversùs Hæreſes S. Doctor nunquam commemorat: Si autem eorum hæreſim in Teſtamento rejicere voluiſſet, Apollinariſtas potiùs nominare debebat, quorum Vitalis non auctor fuit, ſed patronus, & Præſul Antiochiæ ab ipſo Apollinari ordinatus.

Vide Sozomenum lib. 6. cap. 7. & Theodoret. lib.5. cap.4.

9. In Bardeſanem Carmina duo, de quibus ſuprà in Vita S. Doctoris pag.47. & 48.

11. De laudibus Edeſſenorum. Vide ſuprà in ejuſdem S. Ephræm vita pag.51.

12. De Pœnitentia Sermones duo. Primus incipit: ܡܪܝ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܠܟ : ܛܒܐ ܠܬܪܥܟ ܢܩܫ ܐܢܐ : *Domine, te rogo. Optime, januam tuam pulſo.* Secundus: ܣܝܡܬܐ ܪܒܬܐ ܕܚܢܢܐ ܗܒ ܠܝ ܣܝܡܬܐ ܕܡܠܦܢܘܬܐ : *O ingens pietatis theſaurus, da mihi doctrinæ theſaurum.*

14. In illud Eccleſiaſtæ, *Omnia Vanitas, & afflictio Spiritus.* ܥܠ ܗܝ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ : ܩܘܗܠܬ ܕܟܠܡܕܡ ܗܒܠܐ ܘܬܘܪܦܐ ܕܪܘܚܐ . ܢܒܝܐ ܩܥܐ ܘܐܡܪ : ܕܒܪܢܫܐ ܠܗܒܠܐ ܕܡܐ : *Propheta exclamat, dicens: Homo vapori ſimilis eſt.*

15. In illud Iſaiæ, *Tollatur peccator, ne videat gloriam Dei.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܐܫܥܝܐ ܘܢܬܕܒܪ ܥܘܠܐ ܘܠܐ ܢܚܙܐ ܫܘܒܚܗ ܕܡܪܝܐ . ܐܝܠܝܢ ܕܩܪܝܢ ܒܟܬܒܐ ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܡܠܝܗܘܢ ܒܐܕܢܐ ܦܬܝܚܬܐ : ܒܥܝܢܐ ܕܟܝܬܐ ܕܪܥܝܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܡܣܬܟܠܝܢ : *Qui Scripturas legunt, earumvè verba intentis auribus excipiunt, ii puro mentis oculo ſenſus earum intelligunt.* Extat etiam in Codice noſtro Syriaco XVI. ubi *de Pœnitentia* inſcribitur. Hìc prætermitti non poteſt inſignis locus de cultu Reliquiarum Sanctorum Martyrum, eorumque interceſſione. ܐܠܝܫܥ ܕܐܚܝ ܢܦܫܗ ܠܬܪܝܢ ܡܝܬܐ ܐܚܝ ܗܘܐ : ܚܕ ܟܕ ܚܝ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܥܠܡܢ : ܘܐܚܪܢܐ ܒܬܪ ܕܐܫܬܢܝ ܡܢ . ܗܐ ܚܙܝܬ ܒܓܪܡܐ ܕܣܗܕܐ : ܕܡܢܫܡ ܢܦܫܐ ܘܠܐ ܚܠܫ . ܗܘܐ ܫܡܥܬܐ ܚܝܬܐ : ܘܡܢܘ ܢܬܦܠܓ ܥܠܝܗܘܢ . ܣܝܡܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܘܡܕܝܢܢ ܡܢ ܕܚܝܠܐ ܡܕܝܢܬܐ ܚܝܬܐ ܘܡܢܛܪܢ ܡܢ ܓܝܣܐ . ܡܓܕܠܐ ܘܥܫܝܢܐ ܘܡܚܣܢܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܥܘ ܡܥܕܪܢܘܬܐ ܡܢܗܘܢ . ܗܘ ܕܢܦܫ ܚܝܠܐ ܕܐܣܝܘܬܐ ܒܓܪܡܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܚܫܝܫܝܢ : ܟܪܝܗܐ ܢܦܩܘ ܡܢܗܘܢ ܚܠܝܡܐ ܘܢܦܩܘ ܒܫܝܢܐ . ܘܟܠܡܐ ܕܗܘ ܢܘܗܪܐ ܘܚܘܪܐ ܡܬܩܪܒ ܠܗܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ : ܡܢ ܩܕܡ ܐܝܕܝܗܘܢ ܠܥܠ : ܐܣܝܘܬܐ ܗܘ ܠܗ ܘܢܦܫ ܡܪܥܗ . ܐܘܠܨܢܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܡܫܝܚܐ : ܘܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ ܘܦܪܘܩܐ : ܐܣܘܬܐ ܘܢܝܚܐ ܘܒܘܝܐܐ ܘܦܘܪܩܢܐ ܘܡܥܕܪܢܘܬܐ ܠܥܠܡܐ . ܘܡܘܗܒܬܐ ܕܒܟܠ ܥܕܢ ܝܗܝܒܐ ܠܢ ܡܢܗܘܢ . ܘܠܐ ܢܬܦܠܓ ܕܝܠܢ : ܗܘ ܡܪܢ ܐܢܘܢ ܚܝܠܐ ܐܝܬ ܠܗ . ܠܗܘ ܗܘ ܗܢܐ ܕܒܝܕܗܘܢ ܗܘ ܡܫܬܘܕܥ ܥܒܕܘܗܝ ܡܫܡܫܢܘܗܝ .

Eliſæus, qui animam ſuam vivificavit, duobus mortuis vitam reſtituit: alteri, quum in ſæculo noſtro degeret; alteri, poſtquam hinc demigravit &c. Viden', ut vivida ſpirant Martyrum lipſana! Ecquis jam ipſos vivere ambigat? aut extinctos credat? Patent vivaces theſauri, idque nemo in dubium vocet. Inexpugnabiles arces ſunt, quæ munitiſſimas urbes tuentur, & latronum incurſiones, atque hoſtilium copiarum impetum morantur. Excelſæ & validæ turres, in quibus perfugium & portus petentibus auxilium

lium patet &c. Quicumque in ſodalem acri indignatione commotus, caritatis naufragium paſſus eſt, ad illas (Martyrum Reliquias) *ſupplex confugiat: oret, ut diſcordes animos pacis vinculo jungant. Qui verò à Dæmone fornicationis vexatus, obſcœnæ libidinis flammis æſtuat, oleum adhibeat, quo illæ liniuntur, & protinus nefarius ille ſpiritus aufugiet. Medicæ artis peritiſſimi ſunt Martyres, & iidem procurandæ ſanitatis ſtudioſiſſimi. Pharmacum vitæ ferunt animæ corporique perutile, medicamenta ſpiritu præparata utrique ſalutem allatura. Fiduciam à te exigunt: Hæc tibi ſi aderit, quæcumque popoſceris, impetrabis. Si omnem ex animo dubitationem terſeris, etiamſi mortuus fueris, vives. In eorum oſſibus habitat Deus, ejuſque vi, ac numine cuncta præſtant miracula.*

16. Parænefes duæ: Prima incipit:

ܬܪ̈ܬܝܢ ܕܥܘܗܕܢܗܝܢ ܡܪܝܪܐ ܘܕܚܝܠܢ ܘܡܬܚܡܢ
ܘܡܕܪܝܢ ܟܠܗܘܢ ܚܘܫܒ̈ܝ
ܟܠ ܝܘܡ̈ܝ ܘܡܙܝܥܢ ܠܝ:

Duæ res, quarum memoria amara eſt, eademque terribilis & horrenda, omnes cogitationes meas & dies occupant, meque timore concutiunt. Secunda:

ܣܓܝ ܕܥܠܡܢ ܥܩܬܗ ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ
ܕܚܛܗ̈ܘܗܝ: *Sæculi noſtri ærumnæ increverunt juxta numerum nequitiarum ejus.*

18. Deprecatio. ܝܫܘܥ ܫܘܦܪܐ
ܕܒܥܘܬܢ ܗܒ ܥܘܕܪܢܐ ܠܨܠܘܬܢ:

Jeſu precum noſtrarum decus, fer opem orationi noſtræ.

19. De reprehenſione, & correptione. ܥܠ ܡܟܣܢܘܬܐ. ܐܝܢܐ ܕܡܟܣ
ܐܘܠܐ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܕܟܐ ܡܢ ܡܟܣܢܘܬܐ.

Qui arguit, oportet, ut ipſe reprehenſione careat.

20. De Lazaro quatriduano.

ܐܦܝܣܬܘܢ ܐܢܘܢ ܠܟܠܝ ܫܡܘܥ̈ܝܐ
ܘܐܬܦܝܣ ܠܝ ܠܡܡܠܠܘ.

Solicitatis me, Auditores, ut verba faciam.

21. De Dominica Hoſannarum.

ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܥܐܕܐ ܕܐܘܫܥܢܐ.
ܠܥܐܕܐ ܡܠܝܐ ܦܘܪܫܢܐ ܐܬܩܪܝܬܘܢ
ܚܒܝܒ̈ܝ. ܩܪܒܘ ܕܫܢܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ
ܠܡܙܡܢܢܐ ܚܟܝܡܐ.

Ad ſolemne feſtum invitati eſtis, cariſſimi. Laudis igitur munera ſapienti afferte, qui vos invitavit. Vide quæ de Feſto Palmarum notavimus ſuprà pag. 23. & 24. Interſerit Sanctus Doctor erudititiſſimam digreſſionem contra Judæos, demonſtrans, Prophetias omnes in Chriſto fuiſſe completas.

22. De Fide Sermones tres. Primus incipit: ܒܡܪܚܘܬܢ ܬܡܗ ܐܢܐ
ܘܠܐܝܢܐ ܪܘܡܐ ܡܣܬܟܝܐ: ܠܐ ܗܘܐ ܕܡܛܬ
ܬܡܗ ܐܢܐ ܐܠܐ ܕܡܣܒܪܐ ܕܬܡܛܐ:

Noſtram ſtupeo temeritatem, cogitans, qualem altitudinem illa ambiverit. Non quod illuc pervenerit, miror, ſed quod eò ſe perventuram crediderit.

Secundus: ܪܓܬ ܐܢܐ ܕܐܬܩܪܒ
ܘܚܝܠ ܐܢܐ ܕܠܡܐ ܐܪܚܩ. ܘܡܪܚܢܐ
ܕܒܨܐ ܓܝܪ: ܗܘ ܗܘ ܡܢ ܒܨܝܐ ܡܬܪܚܩ:

Libuit accedere; moratur metus, ne eò remotior fiam. Audax ſiquidem animus dum temerè ſe ingerit ſcrutando, eò remotius retruditur. Tertius:

ܟܕ ܩܫܝܫ ܗܘ ܝܘܠܦܢܐ ܡܢ ܡܠܦܢܐ
ܘܡܬܠܡܕܢܐ ܗܘܐ ܥܒܪ ܠܛܠܝܘܬܐ ܕܢܗܘܐ
ܗܘ ܠܟܠ ܟܠܡܕܡ ܗܘܐ.

Quum docentibus atque diſcentibus antiquior ſit doctrina, pueris ſe ſociavit, ut cum omnibus omnia fieret. Quod ſuprà in Hymnis de Fide de incomprehenſibili Dei natura expoſuerat Sanctus Doctor, hoc loco reſumit.

ſumit. Præterea in tertio ſermone patriæ calamitates deplorat, quando Perſæ excurſionem in Romanorum ditionem fecerunt: quod in pœnam graſſantis Arianæ hæreſeos Deum permiſiſſe exiſtimat. ܗܳܐ ܒܥܽܘܒܳܢܰܢ
ܚܙܰܝܢ ܐܳܦ ܗܘܳܐ ܕܒܥܰܘ̈ܠܳܐ ܕܳܐܶܢ ܠܰܢ. ܬܰܡܳܢ
ܫܶܡܫܳܐ ܡܶܫܬܰܡܫܳܐ: ܘܠܰܝܬ ܕܒܳܥܶܐ
ܠܥܳܒܽܘܕܳܐ. ܗܳܪܟܳܐ ܐܶܢܳܐ ܠܒܳܪܽܘܝܳܐ ܘܟܽܠܢܳܫ
ܨܳܒܶܐ ܠܡܶܣܓܰܕܽܘܬܳܐ. ܬܰܡܳܢ ܗܽܘ ܢܽܘܪܳܐ
ܘܡܶܣܬܰܓܕܳܐ: ܗܳܪܟܳܐ ܡܳܪܶܗ ܡܶܬܥܰܩܰܒ.
ܬܰܡܳܢ ܡܰܝ̈ܳܐ ܐܶܬܝܰܩܰܪܘ: ܗܳܪܟܳܐ ܡܰܥܡܽܘܕܺܝܬܰܢ
ܒܨܺܝܪܳܐ. ܘܗܶܢܽܘܢ ܥܒܳܕܶܗ ܒܠܳܐ ܝܳܕܥܺܝܢ
ܒܪܽܘܝܳܐ ܣܳܓܕܺܝܢ: ܘܚܢܰܢ ܝܳܕܥܺܝܢ
ܡܶܣܬܰܟܠܢܳܐ: ܒܟܶܣܦܳܐ ܗܽܘ ܠܟܶܢ ܡܩܰܕܡܺܝܢܰܢ
ܡܶܢ ܐܰܠܳܗܳܐ. ܒܗܳܕܶܐ ܫܳܒܚܺܝܢ ܠܢܰܦܫܰܢ:
ܚܰܝ̈ܶܐ ܚܰܝ̈ܶܐ ܛܳܥܶܝܢܰܢ: ܘܟܰܕ ܣܝܳܓܳܐ
ܕܬܰܐܪܬܰܢ: ܫܪܰܝܢ ܫܽܘ̈ܪܶܐ ܕܡܕܺܝܢܬܰܢ
ܘܠܳܐ ܢܟܰܪ̈ܝܳܐ: ܐܰܝܟ ܕܫܳܦܪܳܐ ܗܘܳܐ
ܕܘܳܐ. ܘܰܟܕ ܬܰܐܪܬܳܐ ܗܘܳܬ ܩܛܺܝܪܳܐ. ܗܳܐ
ܒܰܚܝܳܠܳܐ ܘܰܒܪܶܥܝܳܢ ܡܶܫܬܰܓܫܺܝܢ ܗܘܰܘ. ܘܰܠܒܳܢ
ܘܰܐܬܰܡܗܶܗ: ܗܳܐ ܥܰܦܪܳܐ ܩܳܪܒܳܐ
ܘܪܳܥܰܝܢ. ܐܶܬܦܪܶܣܘ ܥܰܡܡ̈ܶܐ ܕܰܒܟܽܠ
ܘܰܩܛܺܝܪ̈ܳܐ ܠܳܐ ܢܶܬܒܰܥܶܐ. ܡܶܬܒܰܥܳܐ
ܪܳܥܝܶܐ ܘܰܡܦܰܪܣܶܐ ܐܰܝܟ ܡܳܓ̈ܘܫܶܐ.
ܒܡܰܕܒܪ̈ܳܐ ܩܪܶܝܢ ܪܳܥܝܶܐ: ܘܠܳܐ
ܡܫܰܡܫܺܝܢ ܩܽܘܕܫܰܝ̈ܗܽܘܢ.

Res coram agitur. Videtis, ut per impios homines nos judicat Deus. Illic (ſcilicet in Perſide) *colitur Sol, nec quiſpiam opus ſcrutatur. Hic opificem parvipendimus, dum quilibet adorandum nomen ambit ſcire. Illic Ignis adoratur, hic Dominus ejus temere inveſtigatur. Ibi aqua honoratur, hic noſtrum Baptiſmum probro afficimus. Illi inſcientes pro opifice opus colunt: nos prudentes ſcienteſque pecuniam Deo anteferimus, & de hoc nobis plaudimus: vivi viventeſque erramus. Aſt enim quando conſcientiæ ſepem nos ſuſtulimus, noſtræ urbis muros Barbari ſubruerunt; & quoniam mens noſtra quietis impatiens æſtuat, illi armis omnia turbarunt. Cor noſtrum totis medullis veniſque terram inhiat: propterea nos inimici aggeſtis terræ tumulis obruerunt. Et quoniam Paſtores noſtri inani oſtentatione faſtuque ſe extulere, Magorum in terras deportati projectique ſunt. Eccleſias noſtras nefarii homines incenderunt, quia in ipſis non, ut decebat, oravimus. Altare exciderunt, quia nec, ut par erat, coram illo miniſtravimus. Sacros Codices lacerarunt, quia eorum præcepta minime ſervavimus.* Hucuſque in Cod. Nitr. V. ſubrepſit ſub nomine S. Ephræm ſermo heptaſyllabus de S. Andrea Apoſtolo, cujus initium: ܩܪܳܐ ܠܗܽܘܢ ܡܳܪܰܢ ܠܫܠܺܝ̈ܚܰܘܗܝ
ܘܦܰܩܶܕ ܐܶܢܽܘܢ ܢܶܦܩܽܘܢ ܠܰܐܪ̈ܒܰܥ ܦܶܢܝ̈ܳܢ:

Vocavit Dominus Apoſtolos ſuos, præcepitque, ut in quatuor mundi plagas pergerent. Fraudem manifeſte produnt ſtylus, & multiplex errorum, atque nugarum farrago. Eadem fere leguntur in Synaxario Coptorum ad diem 1. Tot, & 4. Chiach de SS. Andrea, & Bartholomæo Apoſtolis: ut illa de regione ܟܰܠܒܺܝܢ *Calbin*, hoc eſt, Canum, cujus incolæ *Cinocephali* fuiſſe dicuntur. Quare credibile eſt, hunc ſermonem, vel ex apocryphis Apoſtolorum periodis, quæ Syrorum manibus teruntur, vel certe ex iis Coptici Synaxarii, quo Jacobitæ etiam in Meſopotamia utuntur, quiſquiliis à Syro quopiam ad metrum Ephræmiticum elaboratum fuiſſe, quem poſtea amanuenſis noſter tamquam genuinum Sancti Doctoris fœtum deſcripſerit.

25. De Lucta Spirituali. ܐܰܓܽܘܢܳܐ ܡܰܘܠܶܕ ܙܳܟܽܘܬܳܐ: *Certamen victoriam parit.* Extat in Codice Nitr. XIII. fol. 3. Idem Arabice legitur in Cod. Vatic. LV. pag. 397.

26. Pa-

26. Paræneſis. ܚܘܪܘ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܚܒܝܒܝ: *In Deum reſpicite, cariſſimi*. Extat in Codice noſtro Syriaco XVI.

27. De Peregrinatione. ܠܛܒ ܥܣܩܐ ܐܟܣܢܝܘܬܐ. ܘܥܘܪܐ ܡܚܘܝܐ: ܐܘܪܚܐ ܥܣܩܬܐ ܠܗܕܝܘܛܐ. *Admodùm acerba eſt, & arduam idiotis viam præmonſtrat Peregrinatio*. Extat unàcum quatuor ſequentibus ſermonibus in Cod. ms. Bibliothecæ Collegii Urbani de Propaganda Fide.

28. Deprecationes duæ. Prima incipit: ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܡܪܝ ܚܘܒܟ: ܫܒܘܩ ܠܝ ܟܠ ܕܣܟܠܬ ܠܟ: *Rogo dilectionem tuam, Domine: Dimitte mihi quidquid peccavi tibi*. Secunda: ܕܘܢ ܡܪܝ ܕܝܢܝ ܘܬܒܥ ܥܘܠܒܢܝ ܡܢ ܣܛܢܐ ܕܐܠܨ ܠܝ: *Judica, Domine, cauſam meam, & vindica me de Diabolo, qui me opprimit*.

30. Paræneſis ad Monachos. ܡܢ ܕܠܥܬܝܕܐ ܪܚܡ: ܠܐ ܛܒܥ ܒܡܬܥܢܝܢܐ: *Qui futura diligit, præſentibus nequaquam ſe immergit*.

31. De Paupertate. ܐܣܬܪܩ ܡܢ ܟܠ ܡܛܠ ܡܪܟ: ܘܐܬܚܡܕ ܡܛܠ ܚܘܒܗ ܡܣܟܢܘܬܐ: *Rebus omnibus abrenuncia propter Dominum tuum: & pro ejuſdem amore paupertatem dilige*.

XII.

Opera S. Ephræm, quæ Arabicè extant.

PHOTIUS in Bibliotheca Cod. 196. teſtatur ſe legiſſe S. Ephræmi *Sermones undequinquaginta*, quorum & titulos recenſet. Tres inſuper alios ſubnectit, quos genuinum ejuſdem S. Doctoris fœtum eſſe affirmat. Totidem ferè habentur in noſtris Arabicis Codicibus: eoſque è Græco ſermone translatos eſſe, patet ex hac Epigraphe, quæ ad calcem Codicis Bibliothecæ S. Petri in Monte Aureo legitur. نقل هذا الابرطسبثار الكاتب الملكى ابراهيم بن يوحنا الانطاكى واملاه من كتبه بالعربيه من نسخه يونانيه وهو يسال كل من يقرا فيه ويسمعه يتذكر المهتم والناقل بالرحمه امين ; *Tranſtulit hunc Librum è Græco exemplari in Arabicum ſermonem Abraham Joannis Antiocheni filius Protoſpatharius, Scriptor Melchita: qui lectores auditoreſque enixè rogat, ut preces tùm pro interprete, tùm pro eo, qui interpretationem procuravit, fundere dignentur Amen*. Scriptus autem eſſe dicitur anno Chriſti 1329. ut ex ſequenti annotatione colligitur: وكان الفراغ من هذا الكتاب المقدس بناحية ذات الصفا من كرسى الفيوم فى الحادى والعشرين من شهرابيب سنة الف وخمسة واربعين للشهدا الاطهار; *Abſolutus eſt ſacer iſte Liber in Dateſſapha, qui Diœceſeos Phajumenſis (hoc eſt, Arſenoitarum in Thebaide) locus eſt, die 21. Abib, anno Sanctorum Martyrum quadrageſimo quinto ſuprà milleſimum*. Continet Sermones LI. & Encomium Nyſſeni in S. Ephræm. Paulò antiquiorem iſto nacti ſumus Codicem, quum Ægyptum luſtraremus, cui ad calcem fol. 281. hanc temporis notam Amanuenſis appoſuit: كمل ذلك فى العشر الاوسط من

ابيب

ابيب سنة الف واحد واربعين للشهدا الاطهار :

Explicit die 20. *Abib* , *anno Sanctorum Martyrum* 1041. nimirùm Chriſti 1325. Videtur Codex noſter alium habuiſſe Interpretem : nec enim verba Verſioni alterius Codicis omninò reſpondent, nec idem eſt Sermonum ordo & numerus : in noſtro ſiquidem ſunt Sermones quinquaginta dumtaxat, quorum etiam unus, nempè vigeſimus quartus in altero Codice deſideratur, pro quo alius ibi Sermo legitur,ut ex ſequenti Catalogo apparet.

In Cod. noſtro Arabico VIII. 1. Epiſtola ad Joannem Monachum de Patientia, & ut caveat, ne decipiatur à cogitationibus in vitæ ſolitariæ ſtudio: & de continentia. رسالـه الى يوحنـا الراهـب في الصبر وان لا ينخدع بالافكار في طلـب السياحه وفى العفه : قد وعظنا ثاودرس عظـات كثيرة الا يبتعد من موضعه وما امكننا نقنعه :

Variis licet adhortationibus cum Theodoro egerimus, *ne à ſuo recederet loco*; *ei tamen perſuadere non valuimus*. Prodiit Latinè per Gerar. Voſſium tom. 2. pag. 13. & Græcè in Editione Oxonienſi ſerm. 88. Contra hanc Ephræmi Epiſtolam duo objici poſſunt: Primum narratio de S. Antonio, & Macario Ægyptio pag. 14. quæ videtur ex vitis Patrum à recentiore quodam Monacho deſumpta. Alterum, Boſchorum, ſeù paſcentium Monachorum mentio, qui teſte Sozomeno lib. 6. cap. 33. poſt Ephræmi ætatem floruerunt. Utramque difficultatem ſolvit Tillemontius tom. 8. pag. 741. & quidem quod de Boſchis Monachis teſtimonio Theodoreti affirmat, eorum nimirùm inſtitutum aliqua ratione expreſſum fuiſſe ſub S. Jacobo Niſibeno Ephræmi præceptore, verum eſſe puto, & propoſitæ difficultatis nodum ſolvere. Quod verò de vitis Patrum aſſerit à Timotheo Epiſcopo Alexandrino Petri poſt Athanaſium Succeſſore editis, unde Ephræmus narrationem illam è Græco in Syriacum translatam hauſerit, vix probabile credo; maximè quum ille poſt Ephræmi obitum Sedem Alexandrinam obtinuerit : Sozomenus verò lib. 6. cap. 29. Monachorum geſta à Timotheo jam Epiſcopo publicata, vel ſaltem deſcripta affirmare videtur. Quare ad Acta Ephræmi, quæ Syriacè ſuprà dedimus, recurrendum cenſeo, ex quibus palàm fit, S. Doctorem Ægyptiacam Eremum adiiſſe, & præſtantiores quoſque Monachos conſuluiſſe: atque adeò fieri potuit, ut quæ in hac Epiſtola de SS. Antonio & Macario narrat, ea vel auditú ibidem exceperit, vel viſû perſpexerit.

2. Reprehenſio ſui ipſius, & confeſſio. توبيخ لذاته واعتراف . يا اخوتى تالموا معى وليكن لكم تحنن ورافات فان ليس باطل قال الكـتـاب :

Fratres, *veſtrum meo jungite dolorem*, *miſeremini & indulgete mihi*: *non enim fruſtrà dicit Scriptura*. Voſs. tom. 1. p. 72. Oxonien. ſerm. 2. Hujus ſermonis, duorumque ſequentium titulus dumtaxat habetur in Cod. Biblïoth. S. Petri in Monte Aureo.

3. Sermo de everſione ſuperbiæ. قول فى هدم الكبريا كل نسـك هو باطل :

Vana eſt omnis exercitatio &c. Voſs. tom. 1. p. 93. Oxon. ſerm. 3.

4. Sermo de Pœnitentia : قـول يحض على التوبه . تـعـالوا يا احبائ :

Venite dilectiſſimi. Voſs. tom. 3. p. 90. Oxon. ſerm. 4. ubi inſcribitur *Sermo compunctorius*: Extat etiam in Cod. Arab. Vatic. XLVI. p. 65. & in Cod. Berœenſi 1.

5. Sermo aſceticus, in quo multum conſolationis & compunctionis eſt iis, qui ſalutem deſiderant : قول نسكى فيه تعزيه كثيرة وخشوع للمريدين ان يخلـصـوا . يضطرني الوجع ان اتكلم :

Dolor me ad loquendum compellit. Apud Voſſium tom. 3. p. 34. inſcribitur *de Continentia*: Quem etiam titulum præfert in Cod. Arab. S. Petri

tri in Monte Aureo. In Editione verò Oxonienſi num. 5. *Sermo aſceticus* prænotatur.

6. Ad imitationem Proverbiorum, & de Timore Dei. على مشابـهة الامثال وعن المخافه الالهيه. من يومن بابن الله :

Qui credit in Filium Dei. Voſs. tom. 3. p. 1. Oxon. ſerm. 6.

7. Parænefis ad eorum correctionem, qui flagitiosè vivunt, & honores appetunt. عظه لتقويم المتسـيرين سيرة ذات اثم ويبتغون الكرامات يا اخـوتي انا مجتهد مــــــدهـــــــل :

Angor, *fratres mei*. Voſs. tom. 1. pag. 97. Oxon. ſerm. 7.

8. Reprehenſio ſui ipſius, & Confeſſio. توبيخ لنفسه واعتراف. ايـهـا الاحبا اظن اني فى اشيا كثيره منجيا ونافـعـا :

Quum in multis, *dilectiſſimi*, *prodeſſe vobis videar*. Voſs. tom. 3. p. 99. Oxon. ſerm. 8. Hunc ſermonem indicat Photius, dum ſcribit Cod. 196. *Primus deplorantem ipſum inducit*, *quæ admiſerat in vita*: Eſt enim de Converſione ejuſdem. Alius ejuſdem argumenti Sermo ſub nomine S. Doctoris extat apud Voſs. tom. 2. p. 1. ſed ut benè advertit Tillemont. tom. 8. p. 739. is nequaquam Ephræmi fœtus eſt, ſed ab anonymo ex laudato ſerm. 8. compoſitus. Dubium movet Rivetus l. 3. cap. 21. quo pacto S. Ephræm affirmet in Teſtamento, *neminem ſe in vita ſua læſiſſe*, *aut maledictis ac contumeliis oneraſſe*; hìc verò in ſua Converſione narret ſe, dum junior eſſet, *pauperis cujuſdam juvencam lapidibus per ſilvam inſequutum eſſe*, *atque eidem pauperi de ſua juvenca inquirenti non ſolùm non*, *ubi eam vidiſſet*, *reſpondiſſe*, *ſed & verbis ipſum contumelioſis excepiſſe*. Præterea quum idem S. Doctor in Teſtamento ſcripſerit, *ſe nunquam de Dei providentia dubitaſſe*, quomodo hìc affirmet, *ſe in ipſo juventutis flore*, *quum adhuc in ſæculo verſaretur*, *gravi oppreſſum fuiſſe tentatione*, *quæ ipſi ferè perſuaſerat*, *illa quæ in hac accidunt vitâ*, *fortuitò caſuque fieri*. Ante Rivetum hanc difficultatem ſibi ipſi objecerat Voſſius tom. 2. pag. 6. qui eandem ſic ſolvit: *Ad tollendam dubitationem*, *eximendumque omnem contradictionis ſcrupulum*, *breviter dicimus*, *hìc loca concordanda eſſe ac tempora*, *& rem omnem facilè conciliari poſſe*. *Nam quæ hìc in ſe accuſat & reprehendit*, *ante converſionem*, *dum adhuc puer eſſet*, *moribus utcumque incompoſitis*, *ſicut ibi dicit*, *acciderunt*, *antequam de vitæ perfectione cogitaret*: *Quæ autem in ſuo de ſe commemorat Teſtamento*, *poſt converſionem*, *quæ fuit ab adoleſcentia &c.* Nec mirum, quod S. Doctor tanta de ſe facinora narret: nam levis etiam culpa velut atrox ſcelus præ humilitate ei videbatur. In eodem Teſtamento poſtquam ſcripſit, *ſe neminem læſiſſe*, ſubjungit, *nullum non facinus à ſe admiſſum*. Bollandus 1. Febr. pag. 60. cenſet, hoc Ephræmi factum antequam baptizaretur, contigiſſe: idque ex illis verbis probare conatur, quæ in ejuſdem Sermone leguntur tom. 3. p. 106. *At de his omnibus ſcio me veniam conſequutum eſſe in Tribunali*: nam ubi in Græco legitur ἐπὶ βήματι *in Tribunali*, ipſe putat reponendum ἐπὶ Βπματι, quod de Baptiſmo per abbreviationem ſcriptum aſſerit loco Βαπτίσματι. Verùm nec Bollandi conjectura vera eſt, nec Voſſii interpretatio mentem S. Doctoris hoc loco exprimit. In Codice ſiquidem noſtro Arabico ſic habetur: لكن هذه كلها اعلم ان سيكون لى صفح عنها امام الموقف المرهـب والرهيب. فماذا اصنع بالافعال التى بعد هذه :

At de his omnibus (nimirùm de peccatis quæ in adoleſcentia ſua admiſerat, quæque ſuprà narraverat) *ſcio me veniam conſequuturum eſſe* (non conſequutum, ſed conſequuturum) *coram tremendo ac terribili Tribunali* (Chriſti ſcilicet judicantis.) *Sed non ita de operibus*, *quæ poſteà geſſi*, videli-

deli-

delicet poſtquam monaſticam vitam amplexus eſt. Ubi nihil de Baptiſmo. Quare omninò tenenda eſt Voſſii ſolutio, quam etiam Tillemontius probat p. 738. Major difficultas eſt in conciliando hoc Sermone cum Syriaca Ephræmi vita, quam ſuprà dedimus. Nam ibi dicitur gentilibus, & impiis parentibus natus, quibus relictis ad S. Jacobum Epiſcopum convolarit: In iſto verò Sermone narrat, Chriſtianos eos fuiſſe, imò & confeſſionis gloria inſignes: *Eram* inquit, *jam gratiæ particeps factus: eram de Chriſto à Patribus inſtitutus. Qui me ſecundùm carnem genuerant, timorem Domini tradiderunt mihi. Conſpexeram vicinos pietatis ſtudioſos. Audieram multos varia pro Chriſto perpeſſos. Parentes mei in judicio Chriſtum profeſſi fuerant. Martyribus ſanguine ſum conjunctus.* Rursùs ibi patrem nactus refertur Sacerdotem idolorum: hìc parentes agricolas: *Majores mei*, inquit, *peregrini erant, arte & manu victum quærentes, & ex collationibus victitantes. Avi mei ſecundis rebus utentes, in vita agricolæ erant: & parentes mei quum in his verſarentur, humili conditione erant ac genere.* Quæ omnia pugnantia videntur: niſi dixeris, patrem quidem Ephræmi gentilem & Sacerdotem idolorum fuiſſe, qui tamen etiam poſteà ad Fidem converſus ſit, Chriſtumque in judicio profeſſus, ut indicavimus ſuprà pag. 26. matrem verò Chriſtianam, puerumque Ephræmum in timore Domini inſtituiſſe: quod videtur indicare Auctor vitæ Syriacæ loco cit. dum patrem quidem ethnicum fuiſſe commemorans, de matre nil aliud ſcribit, quàm eam ex Amida genus duxiſſe. Quod autem S. Doctor ab utroque ſe parente in Chriſtiana fide inſtitutum aſſerit, communem loquendi morem imitatur, quo pluralem numerum ſæpè pro ſingulari uſurpamus, ut eſt illud de Latronibus Matth. 27. 44. præſertim quum ſermonem iſtum de ſua Converſione jam ſenex ſcripſerit, quo tempore uterque parens fortaſsè deceſſerat, indignum probo filio arbitratus patris dedecus commemorare, quod per Baptiſmum jam expiarat. Neque mirum quòd pater Ephræmi ſacerdos eſſet, & agricola: non enim Niſibi, ſed in vicino quodam vico, ut aſſerit Sozom. lib. 3. cap. 26. natus eſt Ephræm, parente proculdubiò agricola, qui poſteà Sacerdotium idolorum adeptus, terram colere deſierit.

9. De recordatione affectionum, & commotionum animi. Confeſſio, & gratiarum actio. قول فى تذكـــر الالام باعتراف وشكر. اشا ان اتب قدامـــــــــك ايـــــهـــــا المـــــــــيح المخلص :

Cupio coram te, Chriſte Salvator adſtare. Voſs. tom. 1. pag. 138. Oxon. ſerm. 8. Videtur ille, quem indicat Photius Cod. 196. num. 30.

10. Sermo de Pœnitentia. قول تخصيص على التوبه الذى اقدم من حظن الاب:

Qui è ſinu Patris deſcendit. Voſs. tom. 1. p. 152. Oxon. ſerm. 10.

11. Gratiarum actio cum magna compunctione. قول يشتـمــل على شكر الرب بتخشع كـــثـــيـــر. انت هو الاله الصالح والمتحـــــــــــــــــــن وحدك :

Tu es ſolus Deus bonus, & miſericors. Voſs. tom. 2. pag. 146. Oxon. ſerm. 11.

12. Sermo Paræneticus. قول وعظ اصغى الى ذاتك ايـــتـــهـــا الشبيبه :

Attende tibi ipſi, ò Juventus. Voſs. tom. 2. p. 85. Oxon. ſerm. 14.

13. De Compunctione. عــلــى تخشع كـــثـــيرفى بعض الايام نهضت فى الدلج :

Quadam die diluculò ſurgens. Voſs. tom. 1. p. 141. Oxon. ſerm. 12.

14. Threni in Patres defunctos. قول يرثى الابا المتوفيين قلبى يوجــعــنـــى :

Cor mihi dolet. Voſs. tom 3. p. 269. Oxon. ſerm. 15.

15. Sermo alius in Patres defunctos. قول في الابا المتوفيين ايضا . هذا اليوم المتقدم

المتقدم والمشروف ؛

In hoc die primo atque inſigni. Voſs. tom. 3. p. 272. Oxon. ſerm. 16.

16. De anima, quæ ab inimico tentatur, quomodo debeat aſſiduis cum lacrymis Deum interpellare. قول عن النفس اذا جربها العدو كيف سبيلها ان تبتهل الى الله بدموع متصله . ايها السيد القدوس قد تقدمت اليك نفس محزونه ؛

Sancte Domine, anima anguſtiis tentationum oppreſſa ad te profugit. Voſs. tom. 1. p. 65. Oxon. ſerm. 22.

17. Sermo de Judicio, & animi compunctione. قول عن الدينونه وتخشع النفس هلموا يا اخوتى واسمعوا مشورة افرام الخاطى ؛ *Venite fratres mei, & conſilium Ephræm peccatoris audite*. Voſs. tom. 1. p. 248. Oxon. ſerm. 36.

18. De Patientia, & Conſummatione ſæculi: & de Chriſti adventu, & regno Sanctorum. عن الصبر والانقضا ومن مجى المسيح وملك الصديقين . ان سيرة الصديقين لبهيه ؛

Illuſtris eſt vita juſtorum. Voſs. tom. 1. p. 171. Photius Cod. 196. num. 49.

19. Sermo Paræneticus ad Eulogium. قول وعظى كتبه الى اولوجيوس ايها الانسان لما نظرت الى ثمر الطاعه ؛

Ad fructum obedientiæ reſpiciens, cariſſime. Voſs. tom. 2. p. 201. Photius num. 45.

20. Quod non ſit ridendum, ſed potiùs lugendum. فى انه لا ينبغى ان يتنزه بل الواجب ان ينوح ويبكا . بدى انقلاب نفس الراهب الضحك ؛

Initium ſubverſionis animæ Monachi eſt riſus. Voſs. tom. 1. p. 110. Oxon. ſerm. 28. Phot. Cod. 196.

21. Sermo de ſecundo Domini adventu. قول فى ورود الرب الثاني . يابنى النور تقدموا فاسمعوا صوت مخلصنا ؛

Accedite filii lucis, & vocem Salvatoris noſtri audite. Voſs. tom. 1. p. 254. Oxon. ſerm. 24.

22. Beatitudines. تطوبيات . الطوبا لمن قد بغض العالم الانساني ؛

Beatus, qui præſentem hanc vitam odit. Voſs. tom. 1. pag. 183. Oxon. ſerm. 31.

23. De Virginitate. فى البتوليه بولس الرسول يعلمنا عن بتولية النفس وطهارتها ؛

Paulus Apoſtolus docet nos de Virginitate, & puritate animæ. Voſs. tom. 1. pag. 134. Oxon. ſerm. 41. Phot. num. 33.

24. Allocutio ad eos, qui frequenter quidem peccant, rarò autem pœnitentiam agunt. خطبه الى الذين يخطون متكاثفا ويتوبون مرارا قليله . حتى متى ايها الخليل تحتمل العدو ؛

Quouſque, ò amice, inimicum ſuſtines? Voſs. tom. 1. p. 24.

25. Confeſſio, & deprecatio. اعتراف بصلاه . اشفنى يا رب فابرا ؛

Sana me; Domine, & ſanabor. Voſs. tom. 1. p. 266. Oxon. ſerm. 23.

26. Parænеſis de Pietate, & puritate in vita monaſtica. عظه فى الورع والطهاره فى الرهبانيه . ايها الاخ احذر جدا ان تضيع الطريق المهده المستقيمه ؛

Frater, attende vehementer, ne à plana rectaque via pereas. Voſs. tom. 2. p. 178. Phot. num. 38.

27. De iis, qui audacter cadunt, & excuſant ſe in peccatis. عن الساقطين من قبل تضجيعهم ويتعاللون . حججا للخطايا . ايها الاخ اذا اثرت السيره الرهبانيه فقد احببت عمل محمود ان حفظته الى النهايه ؛

Frater, monaſticam deſideraſti vitam, bonum appetiiſti opus, ſi ad finem uſque ſervaveris. Voſs. tom. 2. p. 181. Phot. num. 39.

28. Epiſtola ad fratrem lapſum, & de Pœnitentia. رساله الى اخ سقط وفى التوبه . الجالسون فى طاعة اب روحاني يخطر لهم العدو خواطره ؛

Sub obedientia Patris ſpiritualis conſtitutis ſuggerit inimicus. Voſs. tom. 2. p. 187. Phot. num. 40.

29. Ad Fratrem quendam ſciſcitantem, ad quem hoc dictum pertineat, *melius eſt nubere, quàm uri*.

قول كتبه الى اخ سال لمن يتوجه القول الذى قيل التزوج افضل من التحرق بالشهوه. اسمع الرسول قايلا اريد كافة الناس ليكونوا مثلى :

Apoſtolum audi dicentem : volo omnes homines eſſe , ſicut & meipſum. Voſs. tom. 1. p. 4. Oxon. ſerm. 81.

30. Paræneſis de Caritate. مظه فى المحبه . ايها الحبيب ان اهلت للعلم والافراز ولموهبة الاشفيه :

Si tibi , cariſſime , donum ſcientiæ & diſcretionis , & gratia curationum conceſſa ſit. Voſs. tom. 2. pag. 199. Phot. num. 44.

31. Sermo ad Monachum, qui inſtituti ſui pertæſus dicebat: Relinquam monaſterium, & ad ſæculum revertar, ut in eo vitam meam tranſigam. قول كتبه الى راهب ضجور كان يقول انا اترك الدير وادهب الى العالم واقيم به . رب المجد يقول. ادخلوا من الباب الضيق :

Dicit Dominus gloriæ : Intrate per portam anguſtam. Voſs.tom.2.p.205. Phot. num. 46. Oxon. ſerm. 85. cujus lacunæ, quæ extant pag. 322. ex noſtro Codice ſuppleri poſſunt.

32. De pravis moribus, & negligentia. فى العاده الرديه والتواني . كما ان السيف يقطع عصب الفرس ويلقى راكبه متقنطرا.

Quemadmodum gladius nervos incidit equo , & dejicit equitem. Voſs. tom. 2. p. 212. Phot. num. 47.

33. Sermo de differentia vitæ monaſticæ, & ſæcularis. قول فى اختلاف فروق السيره الرهبانيه والعالميه ايها الحبيب اذا ما زهدت فى العالم وصرت راهبا فتيقظ :

Cariſſime , ſi abdicato ſæculo factus ſis monachus , vigilantem te præbe. Voſs. tom. 2. p. 214. Phot. num. 48.

34. Sermo de Paſſione Domini. قول فى الام سيدنا له المجد انا خايف ان اتكلم :

Eloqui pertimeſco. Voſs. tom. 3. pag. 193.

35. Sermo de Judicio, & Reſurrectione. قول فى الدينونه والقيامه. ايها الاخوه تعالوا كلكم واسمعوني انا الحقير افرام :

Adeſte fratres mei omnes , & audite me humilem Ephræm. Voſs. tom. 1. p. 246. Oxon. ſerm. 36.

36. Sermo Paræneticus, de Patientia, & Compunctione. قول وعظى فى الصبر والتخشع . من يوثر ان يرضى الله ويصير وارثه بالامانه :

Qui Deo placere cupit , ejuſque hæres per fidem evadere. Voſs. tom. 1. pag. 162.

37. De reſurrectione mortuorum, & reſponſio ad hanc interrogationem, *Nudi ingreſſi ſumus in hunc mundum , & nudi egrediemur ex ipſo*. من قيامة الموتي ومسالة ما هو القول المكتوب اننا ما دخلنا العالم بشى ومن الواضح اننا ما يمكننا ان نخرج منه شيا وجوابها.

Voſs. tom. 1. p. 222.

38. Sermo de iis, qui animas decipiunt, & in fornicationem atque impudicitiam inducunt, dicentes, hoc nihil mali eſſe. قول فى الذين يخدعون النفوس الى الفسق والطماثه بقولهم ان الامر ليس شيا . قال الله لحزقيال النبى :

Ad Prophetam Ezechielem dixit Deus. Voſs. tom. 1. p. 117.

39. Sermo ad quendam fratrem de Heli Sacerdote contendentem. قول كتبه الى اخ كان يشاجر من اجل عالى الكاهن ;

Voſs. tom. 1. p. 6. Phot. num. 42.

40. Capita centum. Sermones, colloquia, doctrina, paræneſis, & quomodo humilitas comparetur.ماية فصل يشتمل على اخبار واحاديث وتعاليم ووعظ وكيف يقتنى الاتضاع. الاول بدو الثمر الزهر:

Initium fructificationis eſt flos. Voſs. tom. 1. p. 221. Oxon. ſerm. 32.

41. Sermo de Juliano Monacho. قول عن اليانس الناسك . هذا المفضل فى النساك كان مملوكا ;

Optimus hic inter pietatis pugiles ſervus erat. Voſs. tom. 3. p. 264. cujus lacunæ ex noſtro Codice ſuppleri poſſunt. Porrò Julianus iſte, ut advertit doctiſſimus Baronius ad diem 9. Junii, & Voſſius pag. 268. alius eſt à Juliano Saba Seniore, de quo

quo Theodoret. in Philoth. cap. 2. & hiſt. Eccl. lib. 3. cap. 10. & lib. 4. cap. 25. ac Martyrolog. Rom. 14. Jan. Alius quoque eſt à Juliano altero, de quo in Martyrol. Rom. 18. Octobr. Meminit autem ejuſdem Sozomenus lib. 3. cap. 14. & Nicephor. lib. 9. cap. 15. quorum teſtimonio conſtat, illius geſta à S. Ephræm noſtro ſcriptis tradita fuiſſe. Citat hunc Ephræmi ſermonem Philoxenus in lib. de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo fol. 133. ubi eum diſertè appellat *Julianum Sabam*: nam *Saba* Syrorum ſermone *Senem* ſignificat, quo titulo plures monachos inſignitos fuiſſe deprehendimus.

42. De memoria mortis, de virtute, & de divitiis. في ذكر الموت وفي الفضيله
وفي الغنا . سبيلنا ان ندعن للقايـــل فليعز
بعضكم بعضـــــا :
Oportet, ut aſſenſum præbeamus dicenti: mutuum vobis honorem deferte. Voſs. tom. 1. p. 210.

43. Hypomneſticum per modum Epiſtolæ. تذكره في نوع رسالـــه . في
عقلي راسخ كل ساعه المنظر الذي حدثتنيه ايهـا
الاخ : *Omni hora mente revolvo Viſionem, quam mihi recenſuiſti, frater:* Voſs. tom. 2. p. 18. Oxon. ſerm. 21.

44. De Virtutibus & Vitiis Capita XXIII. فصول مختصره من الفضايـــل
والرذايل ثلثه وعشرون فصلا . اطوب حياتكـــم
ايها المحبون المســـيـــح :
Vitam veſtram beatam prædico, Chriſto dilecti. Voſs. tom. 1. p. 26. Oxon. ſerm. 1. ubi dividitur in Capita XXIV. Hunc ſermonem ad *Metebinos*, ſeù *Metebonos* monachos ſcriptum fuiſſe aſſerit Photius Cod. 196. quem tamen titulum Arabicus Interpres non expreſſit. Si Textum Syriacum haberemus, ex eo colligere liceret, quinam ii eſſent. Metebinos, vel Metebonos nuſquam hactenus in monumentis Syrorum legimus.

45. Conſilium de Vita ſpirituali ad Neophitum Monachum. مشورة
من السيرة الروحانيه كتبها الى ناوفيطوس الراهب .
انا مادح امانـــتـــك وحرصك :
Tua mihi probatur fides, ac ſtudium. Voſs. tom. 1. p. 50. Oxon. ſerm. 29.

46. Parænеſis Divina. عظه الاهيه
ايها الحبيب هاندا اعاهدك بالرب عهدا جديدا :
Cariſſime, ecce novum tibi ſervandum commendo depoſitum in Domino. Voſs. tom. 2. p. 171.

47. De diverſitate dormitationum. في فروق النعاس واختلافها . يا احبائي
انا استشعر ان النعاس ثلـــثـــة انواع :
Ut arbitror, Cariſſimi, tres ſunt dormitationum ſpecies. Voſs. tom. 2. p. 127.

48. De Patientia, & Compunctione. في الصبر والتخشع . يا احبائي فلنماثل
جند شجعان متيقظين متسومين ان نموت عن
ملكنا : *Cariſſimi, imitemur ſtrenuos milites, vigilemus & parati ſimus pro Rege noſtro mortem oppetere.* Voſs. tom. 2. p. 157.

49. Parænеſis ad fratres, qui è loco in locum abſque ulla firmitate vagabantur. عظه الى اخوه كانوا ينتقلـــون
من موضع الى موضع اخر بغير ثبـــبـــات
الامانـــــه هي ام كل عمل صالح :
Fides mater eſt omnis operis boni. Voſs. tom. 2. p. 140. Oxon. ſerm. 62. Phot. num. 35.

50. Quod oporteat, eum, qui coram fratribus legit, laboris amore legere. في ان الذي يقرا في مسامع الاخوه
سبيله ان يقرا بمحبة التعـــبـــي :
Voſs. tom. 2. pag. 165. Hactenus ex Cod. noſtro Arabico VIII.

51. De Continentia, Sermo Chriſti athletam exercens. في النسك
يرتاض به المجاهد . المريدون بالحقيقه يدفعون
نفسهم الى الرب من اجل الموعد المـــنـــتـــظر :
Qui verè ſe Domino conſecrare cupiunt ob futuram promiſſionem. Voſs. tom. 1. p. 77. Hic, & ſequens Sermo extat in Cod. Arab. Biblioth. S. Petri in Monte Aureo, de quo diximus ſuprà.

52. De Patientia, & Compunctione.

ctione. في الصبر والتخشع الاله الذى جبلنا :

Deus, qui nos formavit. Voſs.tom.1. pag. 167.

53. Sermo de Transfiguratione Domini in Monte Thabor. Extat in Cod. Arab. Vatic. XLV. p. 143. Prodiit Latinè per Voſſium tom. 3. pag. 186. & Græcè in edit. Oxon. Serm. 35. Vide Tillemont. tom. 8. pag. 757.

54. De muliere peccatrice. يا اخوه اسمعوا وانظروا ما اعظم محبة سيدنا يسوع للخطاه :

Fratres, audite & videte, quanta ſit Domini noſtri Jeſu Chriſti erga peccatores dilectio. Extat, unà cum duobus ſequentibus, in Cod. Berœenſi 1. Alius autem eſt ab eo, qui prodiit per Voſs. tom. 3. p. 213. & Oxon. ſerm. 26.

55. De morte, peccato, & pœnitentia. اسمعوا يا اخوتي الموت اخير من الحياه بعمل الخطيه :

Audite fratres, meliùs eſt mori, quàm in peccato vivere.

56. De Elia Propheta. عظيمة هى اخافة الله لمن يقتنيها :

Magnus eſt qui timorem Dei poſſidet.

Denique in Cod. Arab. Vatic. LV. p. 194. extat ſub nomine S. Doctoris fabuloſus ſermo de Sanctis Apoſtolis Petro & Paulo: cui titulus: قصة الرسولين بطرس وبولص وما نالهم فى الكرازه الالهيه على ما شرح افرام السرياني الرهاوى بحضرة باسيليوس الكبير :

Hiſtoria Petri & Pauli Apoſtolorum, & quid ipſis acciderit in Divina prædicatione, prout retulit Ephræm Syrus Edeſſenus coram Baſilio Magno. Initium verò: يا رب افتح باب رحمتك قدام عينى قلبى لكيما اوصف اخبار رسلك المويدين بطرس وبولص :

Aperi, Domine, januam miſericordiæ tuæ coram oculis cordis mei, ut de electis Apoſtolis tuis Petro & Paulo narrare valeam. Videtur autem ex apocryphis Apoſtolorum periodis deſumptus, & recentioris cujuſpiam nebulonis fœtus eſſe: Tàm putida ſunt, quæ in ipſo narrantur.

Opera inedita S. Ephræm, quæ Græcè extant in mss. Codd. Vaticanis.

1. DE ſecundo adventu Domini, & conſummatione ſæculi. Cod. Vatic. 272. fol. 224. ἀκούσατε ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ ὅσοι τὸ ἅγιον Βάπτισμα: *Auſcultate, fratres cariſſimi, quicumque Sanctum Baptiſma &c.*

2. De ſecundo Domini adventu, & conſummatione ſæculi. Cod. 1192. fol. 106. ἠρώτησάν τινες φιλόχριστοι: *Percontati ſunt quidam Chriſtum diligentes*.

3. De conſummatione ſæculi, de Antichriſto, & de Caritate. Cod. Palat. 17. & 269. ἀγαπητοὶ μηδὲν προτιμησώμεθα: *Nihil anteponamus, cariſſimi*.

4. De Quiete. Cod. Vat. 442. fol. 299. ἀδελφοὶ κτήσασθε τὴν ἡσυχίαν: *Fratres, poſſidete quietem*.

5. De Monachis. Codice 703. fol. 53. τί δὲ ὁ προφήτης τρυγόνα κηρύξεσαν: *Quare Propheta viduam turturem &c.*

6. Qualis debeat eſſe Monachus. Codice Alexandrino 45. fol. 138. Δεῖ τὸν νέον ἀσκητὴν ἀκτήμονα βίον ἔχειν: *Monachum novitium pauperem vitam agere oportet*.

7. Exhortatio ad Peccatores. Cod. Vat. 1259. fol. 125. πᾶς χριστιανὸς ἀποτάσσεται τῷ σατανᾷ: *Omnis Chriſtianus reſiſtit Diabolo*.

8. De vita ſtulta, & de Pœnitentia. Cod. 581. fol. 159. ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια: *Quicumque vitæ vanitates &c.*

9. De verbo otioſo. Cod. 497. fol. 202. τί ἐστὶν ἀργὸς λόγος: *Quid eſt verbum otioſum*.

10. De vigilantia & compunctio-

ctione. Cod. Alexandr. 45. fol. 173. τήρει σεαυτὸν ἀγαπητὲ ἀκριβῶς: *Diligenter cuſtodi teipſum, cariſſime.*

11. De Pœnitentia. Cod. Palat. 68. ἐννοήσωμεν ἀδελφοί: *Recogitemus, fratres.*

12. Preces pro ſeptem diebus hebdomadæ. Cod. Vat. 1190. Preces aliæ diverſæ Cod. 790.

13. Sententiæ per Paulum Monachum collectæ. Cod. Palat. 258.

14. Demùm fragmenta in Pentateuchum, in Joſue, in Judices, in Ruth, Cod. Vat. 746. 747. 748. 751. Cod. Palat. 203. In Pſalmos, Cod. Vat. 752. In Evangelium Cod. Vat. 663. 733. & 1190.

Syllabus Operum omnium S. Ephræm, quæ ſuprà recenſuimus ex Codicibus mss. Vaticanis Syriacis, Arabicis, & Græcis.

IN Pentateuchum. pag. 64.
In Joſue. pag. 69.
In Judices. ibid.
In IV. Libros Regum. ibid.
In Job. pag. 68.
In Pſalmos fragmenta. pag. 157.
In IV. Prophetas majores. pag. 71.
In XII. Prophetas minores. pag. 69.
In Evangelium fragmenta. pag. 157.
De Fide, hoc eſt, de myſterio Trinitatis, & Incarnationis adversùs Arianos, Aëtianos, & Eunomianos: ubi de incomprehenſibili Dei natura, de Verbi conſubſtantialitate, & de eo quod Divina myſteria non debent curioſiùs inveſtigari, Sermones XCV. pag. 88. 90. 97. 98. 147.
Adversùs Chaldæos, ſeù Aſtrologos, de Fato, Sermones X. pag. 122.
Adversùs Marcionem, Bardeſanem, Manetem, alioſque hæreticos, Sermones XLVII. pag. 118. & 146.
De Divina Chriſti œconomia, à Nativitate ejuſdem uſque ad Reſurrectionem, Sermones XXXIX. pag. 80. 88. 89. 90. 92. 94. 95. 96. 98. 139. 140. 147. 154. 156.
De diverſis Chriſti Symbolis, VII. pag. 93. 96.
De Paradiſo, XV. pag. 84.
De Eccleſia, VIII. pag. 86. 96.
De Virginitate, VI. pag. 92. 96. 153.
De libero arbitrio, IV. pag. 86. 87. 88.
Mariæ & Hevæ comparatio, III. pag. 90.
De Adam, Heva, & Henoch, VI. pag. 91.
De Loth, & filiabus ejus. pag. 97.
De Moyſe, & Aaron, III. pag. 91. 140.
De Heli Sacerdote. pag. 154.
De Salomone, & Regina Saba. pag. 96.
De Elia Propheta. pag. 156.
De Jona, & Ninivitis, X. pag. 98. 140.
De Patribus, & Prophetis, qui Chriſti nativitatem anteceſſerunt. pag. 98.
De Nazareth. pag. 95.
De Bethſaida. pag. 96.
De Cana Galilææ, & Civitate Nain. ibid.
De Hiericho. ibid.
De Samaria, & muliere Samaritana, II. ibid.
De Sichem, III. pag. 95.
De Civitate Ephraim, II. pag. 96.
De Hemorrhoiſſa, de filia Jairi, de Samaritana, & de Chananæa. ibid.
De Muliere peccatrice. pag. 156.
De Mulieribus, quæ Chriſto miniſtrabant. pag. 96.
De Lazaro. pag. 147.
De Joanne Baptiſta, & altero Joanne Evangeliſta, deque Simone Petro, pag. 95.
De negatione Simonis Petri, II. p. 139.
De Joanne Apoſtolo. pag. 96.
De Juliano Monacho. pag. 154.
De laudibus Edeſſenorum. pag. 146.
De Patribus ætate ſua defunctis, II. pag. 152.
De Defunctis XCV. p. 132. 133. 136.

De

De ſua converſione. pag.151.
De virtutibus, & vitiis capita XXIII, pag.155.
Capita C. Sermones, colloquia, doctrina, Paræneſis, & de Humilitate, pag.154.
De everſione ſuperbiæ. pag.150.
De Caritate. pag.154.
De dilectione proximi II. pag.87.
De juſtitia Dei, & miſericordia. p.87.
De Patientia ad Joannem Monachum. pag.150.
De Patientia, & Compunctione, III. pag.154. 155.
De Vigilantia, & Compunctione III. pag.156.
De Compunctione. pag. 152.
De Pœnitentia, VI, pag. 138, 139, 146, 150. 152.
Ad fratrem lapſum epiſtola. pag.153.
Sermo ad Monachum, qui inſtituti ſui pertæſus ad ſæcularem vitam reverti cogitabat. pag.154.
De vita ſtulta, & de Pœnitentia, pag. 156.
Exhortatio ad Peccatores. pag.156.
Paræneſis ad correctionem eorum, qui flagitiosè vivunt, & honores appetunt. pag. 151.
Allocutio ad eos, qui frequenter quidem peccant, rarò autem pœnitentiam agunt. pag.153.
De iis, qui audacter cadunt, & excuſant ſe in peccatis. ibid.
De iis, qui animas decipiunt, & in fornicationem, atque impudicitiam inducunt, dicentes hoc nihil mali eſſe. pag.154.
De pravis moribus & negligentia. ibid.
De recordatione affectionum, & commotionum animi. pag.152.
De pravis animi affectionibus compeſcendis, pag.89.
De pietate, & puritate in vita Monaſtica, pag.153.
De paupertate. pag.149.
De Peregrinatione. pag.149.
De continentia ſermo Chriſti athletam exercens. pag.155.
De differentia vitæ Monaſticæ, & ſæcularis. pag.154.
Ad fratres, qui è loco in locum abſque ulla firmitate vagabantur. p. 155.
Quod oporteat eum, qui coram fratribus legit, laboris amore legere. ibid.
Conſilium de vita ſpirituali ad Neophitum Monachum. ibid.
De Monachis. pag.156.
Qualis debeat eſſe Monachus. ibid.
De Lucta ſpirituali. pag.148.
De verbo otioſo. pag.156.
De quiete. ibid.
Quod non ſit ridendum, ſed potiùs lugendum. pag.153.
Cogitatione, & affectu ad cæleſtia aſſurgendum. pag.89.
Quod perituræ hujus ſæculi divitiæ à futuris bonis animum avertunt. ibid.
De humanæ mentis inconſtantia, quam exemplo Sanctorum redarguit. ibid.
Bonis operibus inſudandum eſſe, ut Diaboli technæ ſuperentur. pag.88.
De anima, quæ ab inimico tentatur, quomodo debeat aſſiduis cum lacrymis Deum interpellare. pag.153.
De Oratione, IV. pag.89.
Orationes, ſeù precationes VIII. p.89, 97. 139. 147. 149.
Preces pro ſeptem diebus hebdomadæ: & aliæ diverſæ. pag.157.
Confeſſio & ſupplicatio. pag.153.
De jejunio. pag.141.
De reprehenſione, & correptione. pag.147.
Reprehenſio ſui ipſius, & confeſſio, pag.150.
Gratiarum actio cum magna compunctione. pag.152.
De diverſitate dormitationum. p.155.
De memoria mortis, de virtute, & de Pœnitentia. ibid.
De reſurrectione mortuorum, & reſponſio ad hanc interrogationem, nudi ingreſſi ſumus &c. pag.154.
De Reſurrectione, & Judicio. ibid.
De Judicio, & animi compunctione. pag.153.
De Patientia, & conſummatione ſæculi, & de Chriſti adventu, & regno Sanctorum. ibid.
De ſecundo adventu Domini, & conſummatione ſæculi, IV. pag. 153. 156.

De Timore Dei, & conſummatione ſæculi. pag.141.
Sermo ad Imitationem Proverbiorum, & de Timore Dei. pag.151.
Beatitudines. pag.153.
Parænesês XIV. pag. 138. 139. 147. 149. 155.
Sermo Paræneticus ad Eulogium. pag.153.
Sermo aſceticus, in quo multum conſolationis eſt, & compunctionis iis, qui ſalutem deſiderant. pag.150.
Hypomneſticum per modum epiſtolæ. pag.155.
Sermo paræneticus in illud, attende tibi ipſi. pag.152.
In illud Pſalmi, Pone, Domine, cuſtodiam ori meo. pag.141.
In illud Eccleſiaſtæ, Omnia vanitas. pag.146.
In illud Iſaiæ, Tollatur impius, ut non videat gloriam Dei. pag.146.
De Idolorum lapſu, & hæreſum irruptione. pag.87.
Omnia ad hominum ſalutem à Deo diſponi. pag.92.
Sententiæ variæ per Paulum Monachum collectæ. pag.157.
Teſtamentum. pag.141.

Cæterùm enumerata in ſuperiori Catalogo Opera genuinum Ephræmi fœtum eſſe, liquet tùm ex ſtylo, quem deſcribunt Hieronymus, Sozomenus, & Photius loco cit. p.55. tùm ex veneranda Codicum noſtrorum antiquitate, cujus notam habes pag. 63. 83. 117. 118. 133. tùm demùm quia iidem ferè tractatus laudantur ab Auctoribus Syris & Græcis. Vide pag.55. 56. 57. 58. Quod verò de Vitis Prophetarum non abſimilia Ephræmo habeat S. Epiphanius, ut notavimus pag. 70. id Codicis noſtri auctoritatem valdè confirmat: Epiphanius enim Syrus quum eſſet & ſermonem Syriacum, Hieronymo teſte, calleret, quid verò propius eſt, quàm ipſum, multa ex Ephræmo Syro fuiſſe mutuatum? doctiſſimi quippè Syrorum habebantur, qui ejuſdem Ephræmi ſcripta verſarent, ut de Saba Edeſſeno Diacono notatur in Concilio Antiocheno Act. X. Synodi Chalced. in hæc verba: *Sabas Diaconus, qui ſcripta Beati Ephræm per loca ſingula profert, vir inter Syros ſapientiſſimus.* Apol. 1. & 3. adversùs Rufin.

Opera S. Ephræm, quæ edidit Gerardus Voſſius Borchlonius, ad mss. Græcos Codices Vaticanos collata.

TOMO I.

De Sacerdotio. pag.1. Extat Græcè in Codice Vatic. 579.
Ad quem hoc pertineat Apoſtoli dictum: Melius eſt nubere, quàm uri. pag.4. Cod. Græc. Vatic. 440. 442. 443. Cod. Alexand. 19. & 45.
Apologia ad fratrem quendam de Heli Sacerdote. pag. 6. Cod. Vat. 439. 440. 441. 442. 443. Cod. Alexandrino 19.
De feſtis diebus, & de dignitate Divinorum myſteriorum. pag.9.
De Caritate, ſive Dilectione. p.11.
Encomium in Pſalmos. pag. 14. Eſt continuatio ſermonis præcedentis.
De Oratione. pag. 15. Cod. Alexandrino 45.
De amore pauperum. pag.16.
De Jejunio. pag.17.
Quomodo intelligendum ſit illud, Duo erunt in agro. pag.18. Cod. Vat. 1259.
De his, quæ præſens hæc noſtra vita in ſe continet. pag.19.
De Manſionibus Beatis. pag.20.
De locis beatis. pag. 21. eſt continuatio præcedentis.
De momentaneis non ſuſpiciendis, & in Pſal.72. pag.22. Cod. Vat. 439.

Ode

Ode in quotidie peccantes. p.24. Cod. Vat. 439. 440. & Cod. Alex. 45.

De Virtutibus, & Vitiis, capita XXIII. pag. 26. Cod. Vat. 439. 440. 729. & Alex. 19. 45.

De recta vivendi ratione Capita XCI. pag. 42. Cod. Vat. 439. 440. 442. 443. ubi capita numerantur 90. & Cod. Alex. 19. ubi capita ſunt 89.

Conſilium de Vita ſpirituali ad Monachum novitium Capita XCVI. pag. 50. In Codicibus Vaticanis ſuprà enumeratis, ubi capita ſunt 93.

De non ſcandalizando proximo, & de recta vitæ ratione. pag. 62.

De renunciatione vera atque perfecta, pag. 64. Cod. Vat. 439. & Alex. 45.

Quomodo anima quum tentatur, debeat cum lacrymis Deum orare, pag. 65. Cod. Alex. 19.

De timore animi. p. 69. Cod. Vat. 439. 440. 442. & Cod. Alex. 19. 45.

Reprehenſio ſui ipſius, & confeſſio, pag. 72. Cod. Vat. 439. 440. & Alex. 19.

Adhortatio ad pietatem. p. 75. Cod. Vat. 440. 441. 442. 443. & Alex. 19. 45.

Sermo ad pietatem, bonaque opera Chriſti athletam exercens. p. 77.

De Divina gratia. pag. 81. Cod. Vat. 441. 442. 443. & Alex. 19.

De Fide. p. 84. Cod. Alex. 19.

Adversùs eos, qui dicunt, Terræmotus à terræ inflatione fieri. p. 90. Cod. Vat. 439. Loquitur, inquit Baronius, de Terræmotu, qui accidit anno Chriſti 340. Sed quum Dionyſius Jacobitarum Patriarcha duos alios terræmotus referat, alterum nempè anno Græcorum 675. & alterum anno 679. qui anno Chriſti 364. & 368. reſpondent; de his potiùs ſermonem iſtum à S. Doctore editum fuiſſe exiſtimo. Eadem de Terræmotus cauſa habet Philoſtorgius lib. 12. §. 10.

Ne decipiamur gentilium erroribus. pag. 91. Cod. Vat. 439. Ubi mortalitas in Urbe Conſtantinopoli deſcribitur, & hiſtoria facti memorabilis proponitur, Domni ſcilicet & Macedonij. Dionyſius in Chronico ad annum Græcorum 679. Chriſti 368. hæc habet:

ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܟܦܢܐ ܪܒܐ
ܒܟܠܗܘܢ ܐܬܪܘܬܐ ܕܦܪܘܓܝܐ ܘܣܓܝ
ܐܟܪܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܐܫܬܢܝܘ ܡܛܠ
ܐܘܠܨܢܐ ܘܟܠܗ
ܠܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ ܀

Eodem tempore accidit ingens fames in omnibus Phrygiæ regionibus, ita ut præ maximâ annonæ anguſtiâ terras ſuas incolæ desererent, & Conſtantinopolim univerſi convolarent. Hinc ortam fuiſſe peſtem credibile eſt.

Ad everſionem ſuperbiæ. pag. 93. Cod. Vat. 439. Alex. 19.

Ad correctionem eorum, qui vitiosè vivunt, & honores appetunt. p. 97. Cod. Vat. 439. Palat. 368. & Alex. 19. 45.

De morbo linguæ, aliiſque vitiis. pag. 103. Cod. Vat. 441. 442. 443. & Alex. 19.

Non eſſe ridendum, ſed potiùs lugendum. pag. 110. Cod. Vat. 440. 441. 442. 443. 733. & Alex. 19. Huc revocanda eſt oratio, quæ incipit pag. 268. *Domine horam illam ſeparationis animæ meæ à corpore mente revolvens*: eſt enim pars hujus ſermonis. Item alia oratio quæ pag. 269. incipit: *Tibi Domine ſoli bono*.

Chriſtianis abſtinendum eſſe à ludicris. pag. 113. Cod. Vat. 440.

De iis, qui animas ad impudicitiam pelliciunt, quum dicant nihil mali eſſe. pag. 117. Cod. Vat. 439.

De abſtinendo à cupiditatibus carnalibus: & de certamine, ac de multa ſecuritate, ad Fratrem qui excidit. pag. 122. Cod. Vat. 440. & Alex. 45.

De abſtinendo ab omni conſuetudine pernicioſa, & de Continentia. pag. 124.

Adversùs improbas mulieres. p. 127. Cod.

Cod. Vat. 443. Videtur ex eo Libro deſumptus, de quo Sozom. lib. 3. cap. 16. Vide in Not. ad pag. 32.

Antirrheticon, ſive controverſia, de Virginitate, & continentia. p. 130. Cod. Vat. 440. 441. 442. 443. & Alex. 19. 45.

De Caſtitate. pag. 133. In iiſdem Codd. Vatt. & Alex.

De Virginitate. pag. 134. Cod. Vat. 439.

De Paſſionibus, ſive perturbationibus animi. pag. 138. Cod. Vat. 439. & Alex. 19. Huc pertinet Oratio, quæ pag. 274. incipit: *Salva me Domine.*

De Compunctione. pag. 141. Cod. Vat. 439. & Alex. 19. 45. Ad hunc ſermonem pertinet Oratio quæ pag. 270. incipit, *Parce, parce Domine.*

De Compunctione Sermo ſecundus. pag. 143. Cod. Vat. 440. Alex. 19.

De Compunctione Sermo tertius. pag. 146. Cod. Vat. 439. 729. & Alex. 19. Hujus ſermonis pars eſt Oratio, quæ p. 271. incipit: *Salva me patiens.*

De Compunctione, & ſalute animæ. p. 150. Cod. Alex. 45.

De Pœnitentia Sermo primus. p. 152. Cod. Vat. 439. 729. Alex. 19. 45. Ex hoc ſermone deſumpta eſt Oratio, quæ p. 271. incipit, *Deus altiſſime.*

De Pœnitentia Sermo ſecundus. p. 157. Cod. Vat. 439. Alex. 45.

De Pœnitentia, & Converſione. p. 159. Cod. Vat. 439.

De Pœnitentia, & Patientia. p. 160.

De Patientia. p. 162. Cod. Alex. 19. & Palat. 258.

Sermo adhortatorius de Patientia, & Compunctione. p. 167. Cod. Vat. 440. Hujus ſermonis pars eſt Oratio, quæ p. 273. incipit: *Supplico bonitati tuæ.*

De Patientia, & de Conſummatione ſæculi, ac de ſecundo adventu Domini &c. p. 171. Cod. Vat. 439. 729. Palat. 368. Alex. 45. Tribuitur Chryſoſtomo in Cod. Vat. 569. ſed Ephræmi eſſe dicitur in cæteris Cod. Vaticanis, & in Cod. noſtro Arabico ſerm. 18. Ad hunc ſermonem revocanda eſt Precatio, quæ incipit p. 265. *Hei, hei mihi maximis peccatis prægravato:* & alia p. 273. cujus initium, *Domine Jeſu Chriſte aperi aures & oculos cordis mei.*

Beatitudines. p. 179. Cod. Vat. 439. 441. 442. 443. Alex. 19.

Beatitudines aliæ. p. 183. In Codicibus citatis. Hujus ſermonis pars eſt Oratio, quæ p. 270. incipit: *Ad te Salvator.*

De Beatitudinibus, & miſeriis. p. 188. Cod. Vat. 440.

Interrogationes, & Reſponſiones. Quomodo blaſphæmatur Deus &c. p. 190. Cod. Vat. 438. 439. 468. 562. 1259. Palat. 269. Alex. 45.

De recordatione mortis, & de virtute, ac de divitiis. p. 210.

De reſurrectione mortuorum. p. 222. Cod. Vat. 439. Huc pertinet Oratio, quæ p. 274. incipit, *Deus propitius eſto:* & alia ibid. cujus initium, *Gratias agimus.*

Adversùs illos, qui dicunt reſurrectionem mortuorum non eſſe. p. 228.

De Conſummatione ſæculi, & de Antichriſto. p. 233. Cod. Vat. 438. 562. 800. 1190. 1652.

De Antichriſto & conſummatione ſæculi aliud metrum. p. 234.

In idem aliud metrum. p. 236.

In idem aliud metrum. p. 238. Hi quatuor videntur in unum ſermonem eſſe conferendi.

De iis, quæ poſt Crucem revelanda ſunt in ſecundo adventu Domini. p. 243.

De Judicio, & retributione. p. 246. Cod. Vat. 339. 440.

De Judicio, & compunctione. p. 248. Cod. Vat. 439. Alex. 19. 45. Huc pertinet Oratio, cujus init. p. 275. *Domine Jeſu.*

De ſecundo adventu Chriſti. p. 254. Cod. Vat. 439. Alex. 19. Ex hoc ſerm. deſumpta eſt Oratio, cujus init. p. 275. *Oro te.*

Threni de Divina retributione. p. 260.

Pia ad Deum Oratio. p. 262. Cod. Vat. 439. Alex. 19.
Lamentatio de die Judicii. p. 263.
Alia ejuſdem Lamentatio. p. 263. *Recordatus ſum diei illius atque contremui*. Cod. Vat. 790.
Lamentatio ad Animam negligentem. pag. 264.
Confeſſio, & deprecatio. p. 266. Cod. Alex. 19.
Oratio ad Deum. Deus juſte & laudabilis. p. 268.
Oratio in Tribulatione. pag. 272. *Domine ne in furore tuo arguas me*.
Oratio ad obtinenda ſalutaria. p. 273. *Domine ſi voluntas tua eſt*.

TOMO II.

Narratio ad Monachos de ſua converſione. p. 1. Potiùs eſt narratio Monachorum de Ephræmi converſione, de qua vide tom. 3. pag. 99.
Canticum de Amore Doctrinæ. p. 8. in Syrorum Codicibus paſſim.
Epiſtola ad Joannem Monachum, de Patientia &c. Cod. Vat. 439. 440. 441. 442. Alex. 19. 45.
Admonitoria oratio in formam epiſtolæ. pag. 18. Cod. Vat. 439. Alex. 19. 45.
De virtute ad Novitium Monachum, Adhortationes quatuor. pag. 23. Cod. Vatic. 440. 441. 442. 443. Alex. 19. 45. Ubi in octo adhortationes dividuntur.
De Virtute Capita decem. pag. 40. Cod. Vat. 439. 440. 441. 442. 443. Alex. 19. 45. Hunc ſermonem rejicit Rivetus, quòd cap. 8. pag. 50. teſtimonium ex Irenæo lib. 1. adversùs Hæreſes cap. 1. Ephræmus afferat. Sed quis Riveto indicavit, Irenæum licet Græco ſermone ſcripſiſſet, non fuiſſe ab Ephræmo lectum, aut ſaltem in ſermonem Syriacum converſum? nam Sanctum Doctorem Græcè calluiſſe, vidimus ſuprà pag. 55. Irenæum autem etiam à Syris ſcriptoribus citari, teſtis eſt Philoxenus Mabugenſis, qui plura ex eo loca Syriacè profert, ut ex Codicibus Nitrienſibus liquet.
Sermo aſceticus in illud, attende tibi ipſi, *Capita duodecim*. pag. 56. In laudatis Codicibus Vaticanis, & Cod. Alexand. 19. Laudat Vitam S. Antonii ab Athanaſio editam, cap. X. p. 79. hanc enim vel Græcè legerat, vel ſaltem Syriacè, ut mox indicavimus.
Sermo Parænetieus in illud, attende tibi ipſi. pag. 85. Cod. Vat. 439. Alex. 19. 45.
Parænefes, ſeù Adhortationes quinquaginta ad Monachos. p. 87. Cod. Vat. 440. 441. 442. 443. Alex. 19. 45. In trigeſima adhortatione meminit cujuſdam Stylitæ: quod argumento eſt, nonnullas ex his quinquaginta adhortationibus ad alium quempiam Monachum, Simeone Stylitarum Patriarcha poſteriorem, referendas eſſe, ut docet Tillemont. tom. 8. pag. 756.
Apophtegmata, & narrationes de varia doctrina, Capita centum. p. 221. Cod. Vat. 439. 440. 441. 442. 443. Alex. 19. 45.
De Perfectione Monaſtica. pag. 247. Cod. Vatic. 441. 442. Alexandr. 19. 45.
De Panoplia ſpirituali. pag. 258.
Sermo aſceticus ad fratres. pag. 263.
De Pœnitentia, & ſecundo adventu Domini. pag. 270. Cod. Vat. 442. 729.

TOMO III.

Sermo aſceticus ad imitationem Proverbiorum. pag. 1. Cod. Alexand. 19.
Sermo Aſceticus de vita religioſa. pag. 34. Cod. Alex. 19. Hujus ſermonis pars eſt Oratio, cujus initium tom. 1. pag. 268. *Dominus Salvator*: & alia, quæ incipit p. 271. *Exurge*: & alia ibid. *obſecro te*.
De Pœnitentia. pag. 58.
De compunctione animi. p. 90. Cod. Vat. 729. 1192. Palat. 269. 364. Alex. 19.

Con-

Confeſſio, & ſui ipſius reprehenſio: ſeù narratio de ſua converſione. pag.99. Cod. Alex. 19.
Pia, & humilis ad Deum oratio. pag.119.
De Noë, & continentia. p.121. Cod. Vat. 439.
De Abraham, & Iſaac. p.122. Cod. 455.
De Loth. pag.128. Cod. 439.
De Joſeph Patriarcha. p. 131. Cod. Vatic. 455. 468. 572. 695. 1190. 1216. 1255. Cod. Pal. 363.
In Danielem Prophetam, & tres Pueros. pag. 148. Codice Vaticano 439.
In Jonam Prophetam, & de Pœnitentia Ninivitarum, pag.150. Dupinius, & Tillemontius hunc ſermonem, tamquam Ephræmo indignum, rejiciunt: ſed extat Syriacè in Cod. Nitr. V.
In margaritam pretioſam. pag.163.
De natura Dei minimè ſcrutanda. pag.178.
De Transfiguratione Domini. p. 186. Cod. Vatic. 455. 561. 562. 820. 1216. 1641. 1671. 1673. Palat. 317. Plura ſunt in hoc ſermone, quæ indicant, auctorem ejuſdem poſt Eutychianam hæreſim floruiſſe, ut illud, *Ambas naturas, quæ convenerunt atque unitæ ſunt in una hypoſtaſi ſive perſona immutabiliter, & citra confuſionem* &c. Quamobrem Dupinius tom. 2. p.571. & Tillemont. tom.8. p.757. ipſum Ephræmo Patriarchæ Antiocheno tribuunt. Certè antithesis illa, *Si Deus non erat, cur* &c. *Si caro non erat, cur* &c. quæ in eodem frequens eſt, iiſdem planè verbis habetur apud D. Iſaac Presbyterum Antiochenum ſermone IX. de Fide adversùs Eutychianos & Neſtorianos Cod. noſtro Syriaco IV. fol.49. à tergo.
De Paſſione Domini. pag. 193. Cod. Vat. 439. Hujus ſermonis pars eſt Oratio, quæ tom.1. pag. 275. incipit, *Domine Jeſu Chriſte Rex Regum*, & alia cujus initium ibid. pag.276. *Adoro te Domine.*
Threni Beatæ Virginis ſuper Paſſione Domini. pag.198.
In Crucem Domini. pag. 200. Cod. Vatic. 438. 562. 654. 702. 1216. 1259. 1636. 1641.
De Laudibus Beatæ Virginis. p.207. Hoc elogium cum Oratione ſequenti ad Monachum quempiam Hieroſolymitanum refert Tillemont. tom.8. pag.757.
Oratio ad Beatam Virginem. p. 210.
In Mulierem Peccatricem. pag. 213. Cod. Vat. 438. 562. 564. 1216.
In S. Baſilium. pag.225. Apud Coteler. monum. Eccl. Græc. tom. 4.
In Sanctos Quadraginta Martyres, pag.230. Cod. Vat. 679.
In omnes Sanctos Martyres. pag.240. Cod. Vat. 866. 1633. 1636. 1641. Cod. Palat. 245. Alluſio nominis *Pauli* ad παῦλαν, ideſt *quietem*, in ſermonem Syriacum cadere nequit: non tamen idcircò ſermo iſte ab Ephræmo rejiciendus, quod pag. 243. dicatur, *Ac Paulus mutato nomine vocatus*, παῦλαν, *quietem, præbuit Chriſti diſcipulis*: quia S. Doctor loquitur dumtaxat de mutatione nominis *Saul* in *Paulum*: cætera Græcus interpres de ſuo ingeniosè adjecit.
De laudibus Sanctorum Martyrum, pag.245.
Vita B. Abramii, pag. 250. Codice Vatic. 297. 866.
De Juliano Monacho. pag.264.
De Patribus tempore ſuo defunctis, pag. 269. Codic. Vatic. 439. 441. Alex. 45. Palat. 269.
Sermo alius in eoſdem. pag.272. Cod. Vat. 438. 439. 441. 562. Alexand. 19.
Ex eodem ſermone tetraſyllaba oratio. p. 276. Cod. Vat. 439. Alexan. 19.
Sermo heptaſyllabus in idem. p. 277. Cod. Vat. 439. Alex. 19.
Sermo in eos, qui obdormierunt in Chriſto, & de vanitate huius vitæ &c. pag. 278. Codice Vaticano 702.
Teſtamentum. pag.289. Cod. Vatic. 438. 440. 790.

Ex hoc Catalogo deprehendere licet, Voſſium à Riveto injuriâ carpi, dum ſcribit lib. 3. cap. 21. eum Ephræmo ſuppoſuiſſe quæcumque opera ſub aliorum Monachorum nomine repererat. Bonam Voſſii fidem oſtendunt mss. Codices Vaticani, qui diſertum Ephræmi noſtri nomen præferunt. Reliquos ſermones, qui in iiſdem Codicibus haud extant, ex Bibliotheca Cryptæ Ferratæ ſumma cum fide deſcripſit: non paucos etiam eorundem legere eſt in aliis Bibliothecis, & in nupera editione Oxonienſi. Conſule Dupinium to. 2. pag. 557. & Tillemontium tom. 8. p. 746. qui Voſſium quidem à Riveti calumniis defendunt; arguunt tamen, quod nonnullos ſermones temerè ſeparaverit. Item multos Tractatus Ephræmo abjudicant: jure, an injuria, ſuprà notavimus. Interim haud ſilentio prætereundum eſt, quod Dupinius pag. 575. de ſententia Ephræmi notat circa peccatum Angelorum: ſcribit enim, eum affirmare, Angelos è cœlo lapſos fuiſſe, quod filias hominum violaſſent. At vidimus ſuprà in genuino Ephræmi Opere pag. 128. eum contrariam ſententiam probare.

CAPUT VII.

Iſaac Senior.

I. Iſaac Senior, Ephræmi Diſcipulus.

ISAACUM præcipuis S.Ephræmi Diſcipulis accenſet Auctor Syrus Vitæ ejuſdem in Cod. Nitrien. V.

ܘܐܬܬܠܡܕܘ ܠܗ
ܣܓܝܐܐ ܗܘܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܐ : ܡܢܗܘܢ
ܙܢܘܒܝܣ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܒܥܕܬܐ ܕܐܘܪܗܝ : ܘܐܚܪܢܐ
ܕܫܡܗ ܐܝܣܚܩ : ܘܐܚܪܢܐ ܕܫܡܗ
ܫܡܥܘܢ : ܘܐܚܪܢܐ ܕܫܡܗ ܐܒܪܗܡ :
ܘܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܒܡܢܝܢ ܫܡܗܝܗܘܢ :

Plurimos, inquit, *Ephræmus habuit Auditores: inſignes tamen præ cæteris ejus Diſcipuli celebrantur, Zenobius Eccleſiæ Edeſſenæ Diaconus*, ISAAC, *Simeon, Abraham, & alii, quos conſultò prætermittimus.*

II. Cum Iſaaco Presbytero Antiocheno perperàm confunditur.

Ejuſdem meminerunt Syri, Arabeſque Scriptores ferè omnes, ut Joannes Maro in Tractatu adversùs Neſtorianos & Eutychianos: Gregorius Barhebræus, vulgò Abulpharagius in Hiſtor. Dynaſtiarum pag. 91. Georgius Elmacinus Homaidus in Chronico de Theodoſio Juniore, & Ebnarrahebus in Chronico Orientali, quod Cl. Abraham Ecchellenſis edidit, pag. 435. licet perperàm eumdem cum altero Iſaac Presbytero Antiocheno confundant, de quo infrà ſermo erit.

III. Ejus ſcripta.

Huic Iſaaco locum inter Scriptores Syros tribuit laudatus Auctor Vitæ Sancti Ephræmi loco citato:

ܒܪܡ ܕܝܢ ܠܟܠܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܡܠܘ ܐܝܟ ܚܟܡܬܐ ܘܐܬܟܬܒܘ
ܡܐܡܪܐ ܘܦܘܫܩܐ ܘܐܬܢܗܪܘ
ܒܡܕܢܚܢܘܬܐ ܐܠܗܝܬܐ ܘܐܦܝܩܘ
ܠܣܓܝܐܐ ܡܢ ܛܥܝܘܬܐ :

Porrò ſinguli ex eius Diſcipulis ſecundùm datam ſibi ſapientiam Sermones, & Expoſitiones, ſeù Commentaria ſcripſerunt: & Divino lumine illuſtrati, multis mortalibus veritatis lucem & ſempiternam ſalutem attulerunt. Ei, ſi bene conjicio, adſcribendum eſt Opus, quod refert Gennadius in Catalogo cap. 26. in hæc verba: *Iſaac ſcripſit de tribus Perſonis Sanctiſſimæ Trinitatis, & Incarnatione Domini Librum obſcuriſſimæ diſputationis & involuti ſermonis*: quem Cl. Jacobus Sirmondus inter *Opuſcula veterum Patrum dogmatica* edidit Pariſiis anno 1630. Nam Iſaac alter, quem idem Gennadius cap. 66. *Presbyterum Antiochenum* vocat, non Ephræmi Diſcipulus fuit, ſed Zenobii, ut infrà oſtendemus. Quod verò Sirmondus ex Codicis Pithœani fide notavit, Iſaacum iſtum ex Judæo Chriſtianum fuiſſe, ſuſpicabatur Vir doctus aliquod in eo Codice vitium. Quandoquidem ſi Iſaac Judaicâ ſectâ relictâ Chriſtianam fidem amplexus fuiſſet, id utique Gennadius, ejuſque abbreviator Honorius Auguſtodunenſis in Catalogo notaſſent.

IV. Suffridus Petri Leovardienſis refellitur.

De ejus ætate hæc ſcribit Suffridus Petri Leovardienſis in Notis ad Catalogum Gennadii: *Hic Iſaac neque Thrithemio, neque ejus appendici notus eſt; floruiſſe autem videtur circa annum 450. quantùm ex conſequentia Catalogi apparet*. Imò ex conſequentiâ Catalogi apparet, ipſum floruiſſe circa annum 380. Nam præmittitur Macario Ægyptio, & Evagrio Pontico, quorum ætas ad annum 400. vix extenditur: ſaltem Macarii, quem circa annum 390. obiiſſe, infrà oſtendemus. Certè Sirmondus Iſaacum ante annum 400. collocat. Neque obſtat, quod idem Iſaac apud Gennadium cap. 26. & apud Sirmondum p. 151. duas in una Chriſti perſona naturas disertè aſſerit: nam his etiam vocibus plures Græcos Latinoſque Patres ante Epheſinæ & Chalcedonenſis Synodi tempora uſos fuiſſe, demonſtrat Peta-

tavius de Incarnat. lib. 3. cap. 6. & 7.

CAPUT VIII.

Balæus Syrus.

I. Balæus Ephræmo, & Iſaaco æqualis.

BALÆUM, celeberrimum apud Syros Pentaſyllaborum Hymnorum Scriptorem, ad Ephræmi, & Iſaaci tempora refert Gregorius Barhebræus in Ethicis Par. 1. cap. 5. ſect. 4. ubi de Cantuum Inventoribus hæc habet verba:

ܡܛܠ ܗܝ ܕܡܢ ܐܡܬܝ ܘܐܝܠܝܢ
ܐܢܫܝܢ ܥܐܠܝܢ ܩܝܢܬܐ ܒܥܕܬܐ
ܣܘܪܝܝܐ. ܡܢ ܐܡܬܝ ܕܟܢܫ ܣܘܢܗܘܕܘܣ
ܢܝܩܝܐ ܗܘ ܕܐܬܟܢܫ. ܒܫܘܪܝܐ:
ܡܪܝ ܩܕܝܫܐ ܐܦܪܝܡ ܗܘ ܕܝܠܢ
ܠܡܥܒܕܘ ܥܢܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܡܕܪܫܐ
ܠܘܩܒܠ ܗܪܣܝܣ ܕܙܒܢ
ܕܒܙܒܢܗ. ܘܐܚܪܢܐ ܬܘܒ ܡܠܦܢܐ:
ܐܝܟ ܐܝܣܚܩ ܘܐܢܫ ܫܡܗ: ܒܠܝ
ܘܠܡܙܡܘܪܐ ܕܒܗ ܩܠܐ ܦܢܩܝܬܐ
ܘܢܬܡܟܢܝܢ ܥܠܝܢ ܘܩܠܝ. ܐܦ ܒܙܒܢ
ܟܢܘܫܝܐ ܕܐܦܣܘܣ ܗܘ ܕܐܬܦܪܣܡܘ
ܗܘܘ. ܐܢܫܝܢ ܩܘܩܝܐ ܕܚܣܝܢ ܗܘܘ
ܕܒܚܡܬܐ. ܟܠܗܘܢ ܘܐܝܟ ܒܪܘܚܐ ܐܬܥܝܪܘ
ܩܝܢܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܒܬܪ ܟܢܘܫ
ܣܐܘܝܪܘܣ ܗܘ ܕܒܟܠܗܘܢ ܡܠܝܐ
ܐܠܗܝܬܐ. ܗܘ ܚܣܝܢܐ ܡܪܗܒܢܝܬܐ
ܘܠܟܠ ܟܠܗ ܦܣܘܩܐ ܕܒܟܠܗܘܢ
ܡܙܡܘܪܐ ܘܩܝܢܬܐ ܘܠܡܘܫܚܬܐ
ܐܠܗܝܬܐ ܠܡܠܦܢܘܬܐ ܡܪܬܕܘܟܣܝܬܐ ܥܡ
ܦܪܫ ܒܠܫܢܗ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܒܠܐ
ܡܦܩܢܐ ܠܗܘܢ ܘܫܡܫܐ ܡܠܦܢܐ
ܐܘܪܗܝܐ ܘܓܒܝܐ ܕܐܪܒܝܐ
ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ: ܐܬܚܫܒ ܩܢܘܢܐ
ܗܠܝܢ ܕܝܘܢܝܐ ܩܢܘܢܐ ܩܪܝܢ: ܡܢ
ܐܢܫ ܣܦܪܐ ܕܕܡܣܩܘܣ ܕܫܡܗ
ܩܘܪܝܢܘܣ ܒܪ ܡܢܨܘܪ: ܘܡܢ ܐܢܫ
ܕܝܪܝܐ ܕܫܡܗ ܗܘ ܐܢܕܪܐܣ ܐܟܪܐ
ܩܘܣܡܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܡܬܕܡܪܢܐ ܠܟܘܬܒܐ
ܐܘܟܝܬ ܩܢܘܢܐ ܕܡܬܩܪܝܢ ܗܘܝܘ ܡܢ ܕܗܘ.
ܘܡܛܠ ܕܗܘ ܩܘܡܝܢ ܐܦܝ ܡܢ
ܩܢܘܢܝܬܐ ܗܘܐ: ܒܩܪܝܬܐ ܕܣܘܪܝܝܐ
ܕܒܝܘܡܝ ܗܘܐ ܩܝܡܐ ܠܐ ܐܬܩܒܠ
ܘܢܘܩܙ ܒܥܕܬܗ: ܩܕܡܝܐ ܩܢܘܢܘܗܝ
ܕܕܚܠܐ ܘܡܠܐ ܒܡܫܝܚܐ ܘܡܫܒܚܐ
ܕܐܠܗܐ: ܐܝܟ ܕܡܠܟܝܢ ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ
ܦܫܝܩܐ ܠܡܠܐܟܐ ܒܪ ܝܘܚܢܢ.

Hoc eſt: *Quonam tempore, & à quibus in Syrorum Eccleſiam Cantus introducti. Ex quo Nicænum Concilium celebratum eſt, cœpit Sanctus Ephræm noſter ſacros hymnos, Odaſque adversùs ſui temporis hæreſes conſcribere. Præterea alii Doctores, ut Iſaac, & quidam nomine* BALAI, *ad Davidicos verſiculos complura Cantica accommodavere. Item ſub tempus Epheſinæ Synodi inclaruerunt Viri* CUCHITÆ *pietate inſignes, qui fervore Spiritûs rapti, plurimos Cantus edidere. Poſt Concilium autem Chalcedonenſe Magnus ille Severus, acerrimus dogmatum noſtrorum* (ideſt, Jacobiticorum) *propugnator, Canticis ſuis omnibus, qui è Græco in Syriacum ſermonem tranſlati ſunt, verſiculos è Pſalterio præfigens, ſubtiles planè & Orthodoxas* (nimirùm, Monophyſiticas) *ſententias permiſcuit. Item ſub religioſiſſimo Jacobo Edeſſeno, & electo Georgio Arabum Epiſcopo Cantica, quæ Græci Canones nuncupantur, excogitata ſunt à quodam Damaſceno Scriptore, cui nomen Cyrinus filius Manſur,* (is eſt D. Joannes Damaſcenus), *& ab alio Monacho,*

Figulos Arabicè interpretatur Joannes Gariri in Cod. Ecchel. XII. Vide quæ in hunc Barhebræi locum notavimus ſuprà pag. 121.

nacho, *qui Abbas Coſmas apud ipſos* (Græcos) *appellatur*. *Hic autem Cyclicos Canones invenit*, *qui præ Græcis Cyrini Cantibus ſunt longè jucundiores*. *Licet autem Cyrinus Chalcedonenſem Synodum profiteretur*, *Cantibus tamen ſuis nihil eorum obtruſit*, *quæ Schiſmati occaſionem præbuere*. (nimirùm, in iis de una, vel duabus Chriſti naturis non meminit.) *Qua de cauſa conſcripti ab eodem Cantus in noſtras Eccleſias*, *tùm in Oriente*, *tùm in Occidente*, (ideſt, in Chaldæa, & Meſopotamia,) *introducti ſunt*, *teſte præſtantiſſimo Epiſcopo Lazaro Bar-Sabta*. Hactenus Bar-hebræus, qui exactum tempus, quo quiſque Carminum Syriacorum inventor floruerit, ætatemque notat. Unde liquet, Balæum noſtrum Iſaaco Ephræmi Diſcipulo æqualem fuiſſe. Interim haud ſilentio prætereunda eſt Joannis filii Gariri Presbyteri Damaſceni inſcitia, qui anno Græcorum 1956. Chriſti 1645. Ethica Gregorii Bar-hebræi è Syriaco ſermone in Arabicum convertit, ut in Cod. Ecchell. XII. Nam quod Bar-hebræus Syriacè dixerat,

ܓܘܪܓܝܣ ܕܥܡܡܐ ܛܝܝܐ :

Georgius populorum Tajorum, *ſeù Arabum*, ipſe reddidit Arabicè,

جاورجى الشعوب الاسلاميه :

Georgius populorum Islamitarum, hoc eſt, *Mahometanorum*, quaſi Georgius fuerit Mahometanorum Epiſcopus, aut ſub eorum imperio; ut interpretatur Naironus in Evoplia. Sed Bar-hebræus aliud hic intelligit, nec de Mahometanis loquitur, aut de initio Imperii Saraceniçi; verùm de Arabibus Chriſtianis, quibus Epiſcopos præfuiſſe, etiam per deſerta loca, vaſtaſque ſolitudines, diſcimus ex Socrate lib. 3. c. 27. ubi in Epiſtola Patrum Concilii Antiocheni ad Jovianum Imperatorem Theotimi Arabum Epiſcopi nomen ſubſcriptum legitur. Idem tradit Theodoretus lib. 4. Hiſt. Eccleſ. c. 23. de Moſe Saracenorum Epiſcopo ſub Mavia Regina. Dionyſius quoque Jacobitarum Patriarcha in Chronico Syriaco ad annum Græcorum 862. Chriſti 551. aſſerit, Theodorum creatum fuiſſe Epiſcopum Irtæ, ſeù ditionis Naamanis, ܕܚܐܪܬܐ ܕܢܥܡܢ : nimirùm Arabum Chriſtianorum, qui Naamani dynaſtæ parebant: & huic Joannem anno Græcorum 928. ſucceſſiſſe: Joanni demùm Georgium noſtrum anno 961.

II. Differt à Beleo Monacho, & à Paulona Preſbytero.

Laudatur Balæus, unà cum Ephræmo & Iſaaco, in Libro Syriaco, cui titulus ܒܝܬ ܓܙܐ *Beth-gaza*, de quo conſule Hottingerum in Biblioth. Orientali pag. 287. Alium exiſtimo à Beleo monacho, Abbatis Mios magiſtro, de quo in Apophtegmatibus Patrum apud Cotelerium tom. 1. monumentorum Eccleſiæ Græcæ pag. 570. Noſter enim in Syria claruit; At ille in Ægypto. Illud verò certum eſt, Balæum noſtrum malè confundi cum Paulona Ephræmi Diſcipulo, quem veluti à recta fide apoſtatam, Sanctus magiſter in Teſtamento rejicit: nam Balæus Syriacè dicitur ܒܠܝ *Balai*; ille vero ܦܘܠܘܢܐ *Paulona*, quem etiam Paulinum Presbyterum vocat Gennadius de Eccleſiaſticis Scriptoribus cap. 3. & poſt obitum Ephræmi Præceptoris contraria Fidei multa ſcripſiſſe teſtatur: contrà Balæus ſemper ut Orthodoxus habitus fuit, nihilque compoſuit, quod ego ſciam, Orthodoxæ fidei abſonum. In Concilio Chalcedonenſi Actione X. Accuſatores Hibæ Epiſcopi Edeſſeni quinto ei loco objiciunt, quod Balleum quendam, infamem virum, Presbyterum ordinaſſet. Sed præterquàm quod in Græca editione *Valentius* pro *Balleo* legitur, illud factum de Balæo noſtro intelligi nequit, qui ante Epheſinæ Synodi tempora à Bar-hebræo collocatur, ut vidimus ſuprà. Atqui Hibas Concilio Epheſino poſterior fuit: nam Epiſcopatum Edeſſæ tenuit ab anno

Chri-

Chriſti 435. uſque ad annum 458. ut infrà ex Edeſſeno Chronico demonſtrabimus.

III. Ejus ſcripta.

Scripſit Balæus ligatâ oratione, metro Pentaſyllabo, cujus ſpecimen vide apud Naironum Evopl. Par. 1. pag. 51. Hoc Carminum genus in Divinis Syrorum Officiis ad finem Nocturni occurrit ſemper cum hac Rubrica, ܚܳܐܢ ܠܚܰܛܳܝܶܐ *Qui peccatorum miſereris*. Ipſum etiam imitatur Hebedjeſu Sobenſis Epiſcopus in Paradiſo ſuo, (ſic enim inſcribit Librum Carminibus quinquaginta comprehenſum,) ubi carmine ſexto diſertam Balæi noſtri mentionem facit.

Quinque Hymnos ſub Balæi metro in Codice Nitrienſi XVII. habemus: nimirùm, I. fol. 184. cujus initium, ܐܘ ܥܳܠܡܳܐ ܒܺܝܫܳܐ : *ò pravum ſæculum*. II. fol. 189. ܐܰܚܰܝ ܢܶܚܙܶܐ : *Fratres, conſideremus*. III. fol. 190. ܐܘ ܗܰܘ ܕܚܰܝܶܐ ܕܥܳܠܡܳܐ ܡܶܬܦܰܢܰܩ : *Heus tu, qui vitâ ſæculi frueris*. IV. fol. 192. ܒܝܳܐܘ ܒܡܽܘܠܟܳܢܶܐ : *conſolamini in promiſſis*. V. fol. 194. ܒܝܰܘܡܳܟ ܗܽܘ ܕܡܶܬܓܰܠܶܐ : *In die tua, quum revelabitur*. Quibus ſubjungitur Sextus metro Tetraſyllabo, incipitque, ܟܺܐܢܳܐ ܕܬܰܪܥܶܗ ܡܶܬܐܚܶܕ ܩܕܳܡ ܒܺܝܫܶܐ : *Juſte, cujus oſtium in faciem malorum occluditur*. Omnes autem Parænetici ſunt, & Balæo fortaſsè adjudicandi, præter quartum, qui Ephræmum habet auctorem, quum inter ejuſdem hymnos de Paradiſo legatur num. 7.

In Codice Nitrienſi V. fol. 152. à tergo, extat Hymnus de obitu, Aaron Summi Sacerdotis ſub expreſſo nomine Balæi, cujus initium, ܐܶܡܰܪ ܡܽܘܫܶܐ : *Dixit Moyſes*. Eſt autem Tetraſyllabus: nam licet Balæus metro Pentaſyllabo cuncta ferè opera ediderit, quandoque tamen aliis Syrorum metris lucubrationes ſuas alligavit, ut Tetraſyllabo, & Heptaſyllabo: quemadmodum Ephræmus ipſius magiſter, Sozomeno teſte lib. 3. cap. 16. nullum metri genus reliquit, quod non uſurpaverit. Non enim iis aſſentiri poſſum, qui aſſerunt, Ephræmum, Balæum, & Jacobum trium metrorum, nimirùm quinque, ſeptem, & duodecim ſyllabarum, primos Inventores fuiſſe. Ante ipſos Bardeſanem, & Harmonium hiſce metris Opera plurima conſcripſiſſe, oſtendimus ſuprà in Ephræmo.

CAPUT IX.

Zenobius S. Ephræmi Diſcipulus.

I. Zenobius Ephræmi Diſcipulus.

ZENOBIUS, Divi Ephræm Diſcipulus, laudatur ab eodem Sancto Doctore in Teſtamento,

ܐܺܝܢܽܘܒ ܓܰܙܪܳܝܳܐ
ܨܰܝܳܕܳܐ : ܘܩܪܳܒܬܳܢܳܐ ܚܰܪܺܝܦܳܐ. ܢܶܗܘܶܐ
ܡܶܠܬܳܟ ܐܰܝܟ ܢܽܘܪܳܐ ; ܘܬܶܐܟܽܘܠ ܥܳܒܳܐ
ܕܦܽܘܠܚܳܢܶܐ. ܐܰܝܟ ܕܢܽܘܪܳܐ ܐܳܟܠܳܐ ܥܳܒܳܐ :
ܢܶܗܘܶܐ ܡܶܐܡܪܳܟ ܡܚܰܒܠܳܐ : ܐܰܝܟ ܕܰܘܺܝܕ
ܦܽܘܩ ܘܐܶܬܓܰܪ : ܗܽܘ ܒܗܰܪ̈ܣܶܐ ܠܒܶܢ̈ܝ
ܛܽܘܥܝܳܝܳܐ : ܠܚܽܘܒ ܐܰܝܟ ܕܰܘܺܝܕ ܘܙܟܺܝ : ܐܘ
ܓܰܢܳܒܳܐ ܕܛܽܘܥܝܳܝܳܐ. ܢܶܗܘܶܐ ܡܶܐܡܪܳܟ ܒܗܰܪ̈ܣܶܐ:
ܣܰܝܦܳܐ ܕܡܶܬܡܚܶܐ ܠܳܐ ܢܶܬܟܰܣܶܐ.

Vir Gaziræe Zenobi, Venator, bellatorque acer: Fiat ſermo tuus igni ſimilis, & inanium religionum dumeta abſumat. Qualis flamma, ubi corripuit ſilvam; talis oratio tua ſit, quum invaſerit ſectas. Irrumpe qualis David, & vince pro Goliade filios erroris,

roris. Propheticis utere armis, & Apoſtolicam indue galeam. Aderit tibi Deus tuus, ſubſidiaria cohors invicta. Ubi *Gaziræus* nuncupatur, quaſi oriundus ex *Gazira*, ſeù *Inſula*: Sic appellant Syri Meſopotamiæ partem, quæ Euphrate undique clauditur. Vide quæ ſuprà notavimus in Teſtamento S. Ephræm pag. 144.

II. Eccleſiæ Edeſſenæ Diaconus, & Magiſter Iſaaci Presbyteri Antiocheni.

Auctor Syriacæ Ephræmi vitæ, Zenobium Eccleſiæ Edeſſenæ Diaconum appellat. Magiſtrum Iſaaci Doctoris eundem nuncupat Joannes Barſuſan Jacobitarum Patriarcha, cujus verba refert Abraham Presbyter Mardenus in Cod. noſtro Syriaco IV. infrà producenda.

III. Ejus ſcripta ex Hebedjeſu.

Ejus ſcripta refert Hebedjeſu in Catalogo pag. 38. ܙܢܘܒܝܘܣ
ܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢ ܟܬܒ: ܘܠܘܩܒܠ
ܦܡܦܝܠܘܣ. ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܠܐܝܣܝܕܘܪܘܣ:
ܘܠܠܘܩܝܠܘܣ ܘܐܒܪܗܡ ܘܐܝܘܒ:

Zenobius ſcripſit contrà Marcionem, & contrà Pamphylium. Item Epiſtolam ad Iſidorum, & Lucillum, & Abraham, & Job. Non paucos reperio Syros, qui contra Marcionem ſcripſerunt. Unde conjicere eſt, Marcioniſtarum hæreſim in Syria valdè propagatam fuiſſe: quod etiam teſtatur Theodoretus in Philoth. in vita S. Jacobi, & lib. 5. hiſt. eccleſ. cap. 31.

CAPUT X.

Abſamias Presbyter Edeſſenus.

I. Abſamias Ephræmi ex Sorore Nepos, ac Presbyter Hymnos de Hunnis conſcribit.

ABSAMIAS Divi Ephræmi ex ſorore Nepos, ac Presbyter Edeſſenus, magnam doctrinæ famam apud Syros obtinuit circa annum Chriſti 400. Ex ejus ſcriptis nil hactenus reperire potui. Laudatur tamen à quibuſdam Hiſtoricis Syris, & inter Scriptores collocatur. Hæc de ipſo in Chronico Edeſſeno leguntur: ܫܢܬ
ܫܒܥܡܐܐ ܘܚܡܫܥܣܪܐ ܐܒܫܡܝܐ
ܩܫܝܫܐ ܒܪ ܚܬܗ ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ
ܐܦܪܝܡ ܥܒܕ ܡܕܪ̈ܫܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܥܠ
ܡܐܬܝܬܐ ܕܗܘܢܝܐ ܠܒܝܬ ܪܗܘܡܝܐ:

Anno (Græcorum) 715. (Chriſti 404.) *Abſamias Presbyter, ſororis beati Mar Ephræmi filius de Hunnorum excurſione in Romanorum ditionem Hymnos & Sermones compoſuit.* Idem habet de Abſamia Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico: ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܝܐ
ܡܫܬܡܗܪ ܐܒܫܡܝܐ ܡܠܦܢܐ ܒܪ ܚܬܗ
ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܘܥܒܕ ܘܟܬܒ
ܡܕܪ̈ܫܐ ܥܠ ܡܐܬܝܬܐ ܕܗܘܢܝܐ:

Anno Græcorum 708. (Chriſti 397.) *florebat Abſamias Doctor, Sancti Ephræmi ex Sorore nepos, qui de Hunnorum excurſione Hymnos compoſuit.*

II. Abſelamus ab Hebedjeſu ... perperàm ap... tur, & ex ... Presbytero Epiſcopus Edeſſenus fingitur.

Ejuſdem meminit Hebedjeſu in Collectione Canonum Synodalium Par. I. cap. 3. fol. 61. in Codice Syriaco Vaticano XLVI. quamvis eum pro Abſamia appellet ܐܒܫܠܡܐ *Abſelamum*, & ex Presbytero faciat Epiſcopum Edeſſenum: nam loquens de trecentis decem & octo Patribus Nicænis: Omnes, inquit, vulnera & cicatrices pro Chriſti confeſſione gerebant, præter hos undecim Epiſcopos, qui ſequuntur: videlicet:
ܐܒܫܠܡܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ
ܕܐܬܘܗܝ ܒܪ ܚܬܗ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ.
ܘܡܘܬܐ ܕܦܪܣܝܣ. ܘܡܪܐ ܕܕܘܪܐ.
ܘܦܘܠܝܛܝܣ ܕܩܠܝܩܝܐ. ܘܢܝܩܘܣ
ܕܢܝܩܝܐ. ܘܡܪܘܬܐ ܕܡܝܦܪܩܛ.
ܘܡܘܫܐ ܕܠܘܣܛܪܐ. ܘܣܒܝܢܘܣ ܕܐܡܕ.
ܘܐܪܝܢ ܕܐܝܠܐ. ܘܐܘܣܛܐܬܝܘܣ ܕܩܢܫܪܝܢ.
ܘܡܝܣܩ

ܕܐܘܪܗܝ ܘܐܒܫܠܡ: *Abſelamus Edeſſæ Epiſcopus, ſororis Sancti Ephræmi filius: Jonas Circeſii: Maras Doræ: Georgius Singaræ: Jacobus Niſibis: Maruthas Maipheractæ: Joannes Lyſtrorum: Simeon Amidæ: Adæus Aghel: Euſebius Cæſareæ: & Joſeph Nicomediæ*, (ſic vocat Euſebium Nicomedienſem.) Textus intentum ſatis probat, etſi ſcateat erroribus. Falſum enim eſt Abſelamum fuiſſe Epiſcopum Edeſſæ; quum ex chronico Edeſſeno habeamus, Aitilaham Edeſſenæ Eccleſiæ præfuiſſe ab anno Græcorum 635. uſque ad annum 657. hoc eſt, uno anno antequam Nicæna Synodus fieret, uſque ad annum Chriſti 346. & in actis ejuſdem Synodi nomen Aitilahæ Edeſſeni ſubſcriptum ſit, non Abſelami. Falſum quoque eſt, omnes Epiſcopos, præter nominatos, cicatricibus pro Chriſti confeſſione notatos fuiſſe: Alexander enim Alexandrinus, Macarius Jeroſolymitanus, aliique non pauci, nulla à Tyrannis vulnera acceperunt. Æquivocaſſe credo Hebedjeſu in eo, quod omnes Epiſcopi in damnatione Arii conſenſere, præter duodecim: quod verum eſt. Vide Baron. ad annum 325.

CAPUT XI.

Gregorius Abbas.

I. Gregorius Epiphanio æqualis.

GREGORIUS, monaſterii cujuſdam in Palæſtina Abbas, quarto vergente ſæculo claruit, S. Epiphanio æqualis. De eo hæc legimus in epiſtola ejuſdem S. Epiphanii ad Joannem Patriarcham Hieroſolymitanum, quam Sanctus Hieronymus Latinè reddidit. *Sed & illud vehementer admiratus ſum, quod meis loquutus es Clericis, aſſerens te per Sanctum Presbyterum & Abbatem Monachorum Gregorium mandaſſe mihi, ne quemquam ordinarem, & ego hoc pollicitus ſim &c.* Loquitur Epiphanius de Pauliniano D. Hieronymi fratre, quem ipſe in ſuo monaſterio, *Ad* nuncupato, Diœceſis Eleutheropolitanæ, Presbyterum, Joanne inconſulto, creaverat; Joannes enim objiciebat Epiphanio, quod per Gregorium Abbatem, & Zenonem Presbyterum admonitus, ne quemquam ordinaret, ordinaſſet tamen, & in aliena Diœceſi ordinaſſet.

II. In Cypro Abbas.

E Palæſtina in Cyprum navigaſſe Gregorium, ibique Monachis præfuiſſe, colligimus ex Codice noſtro Syriaco VI. fol. 319. à tergo, ubi domicilium in Cypro fixiſſe diſertè dicitur his verbis: ܡܡܠܠܗ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܝܚܝܕܝܐ ܕܒܩܘܦܪܘܣ ܓܙܪܬܐ: *Sermo Sancti Gregorii Monachi in inſula Cypro.* Id etiam non obſcurè indicat Gregorius ipſe in Cod. Nitr. XIX. ubi Theodorum & Epiphanium ſic alloquitur: ܐܠܐ ܐܦ ܗܕܐ ܣܓܝ ܚܝܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܚܠܦ ܚܘܒܐ ܕܚܘܝܬܘܢ ܠܘܬܝ. ܡܛܠ ܕܟܕ ܐܬܝܬ ܠܗܕܐ ܓܙܪܬܐ ܗܘܝܬܘܢ: ܡܢ ܒܬܪ ܐܪܟܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܢܬܘܢ ܬܪܝܟܘܢ ܡܛܠ ܐܠܗܐ ܢܩܦܬܘܢܝ ܘܝܩܪܬܘܢܝ ܐܝܩܪܐ ܪܒܐ: *Verùm & hoc multum vobis debeo pro caritate, quam erga me oſtendiſtis: quia quum ad hanc Inſulam veniſſem, vos duo me propter Deum poſt Archiepiſcopum ſequuti eſtis, & ſummo honore affeciſtis.* Ex quibus verbis liquet, Epiphanium ad Epiſcopatum Salaminæ in Cypro evectum fuiſſe, poſtquam Gregorius in eadem Inſula Monachis præfectus fuerat: nam eum veluti Abbatem idem Epiphanius unà cum Theodoro conſuluiſſe dicitur in laudato Codice Nitrienſi; Et quidem Archiepiſcopo Cy-

Cypri adhuc vivente, cui poſteà ipſe Epiphanius ſucceſſit. Præterea in Codice noſtro Syriaco VI. duæ Gregorii Epiſtolæ ad Epiphanium leguntur, in quibus ille tamquam ſenex & Abbas, Epiphanium ut juvenem & Monachum alloquitur; filium enim ſuum vocat, & ad arctioris diſciplinæ curſum excitat.

Unde colligo tria. Primum, Gregorium relicto Monaſterio, cui in Palæſtina præfuerat, in Cyprum profectum fuiſſe ante Epiphanium, ibique Monachis etiam præfuiſſe, è quorum numero Epiphanius ipſe poſteà fuerit. Alterum, Epiphanium non ſimul atque Salaminam pervenit, illius urbis creatum fuiſſe Epiſcopum, ut indicare videtur Polybius ejuſdem vitæ auctor; ſed aliquandiu in eadem Inſula monachum egiſſe, donec Salaminæ Archiepiſcopus ex hac luce migravit. Tertium denique, noſtrum Gregorium alium fuiſſe ab eo, qui Zeugmatis ad Euphratis ripam Abbas fuit, & in extrema ſenectute vivebat, dum Philotheum Theodoretus publicavit, ut ejuſdem Operis cap. 5. legitur: nec non à Gregorio Archimandrita monaſterii S. Theodoſii, quod in Eremo Hieroſolymitana ſitum eſt, quem ſibi ac Sophronio Sophiſtæ æqualem fuiſſe narrat Joannes Moſchus in Prato Spirituali cap. 91. 92. Noſter enim Gregorius vel ante, vel paulò poſt Epiphanium deceſſit, hoc eſt, circa annum Chriſti 400. Illi verò diù poſteà floruerunt; præſertim Archimandrita S. Theodoſii, qui anno ſexcenteſimo in vivis erat.

III. Syriacè ſcripſit. Sobênſis in Catalógo Gregorium Syris Scriptoribus accenſet: Sic enim ſcribit pag. 91. ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܕܝܪܝܐ ܚܕ ܟܬܒܐ ܣܡ ܘܐܓܪܬܐ :

Gregorius monachus unum compoſuit Librum: nec non Epiſtolas. Et jure quidem: nam opera ejuſdem, quæ ex mss. Codicibus Vaticanis mox recenſebimus, Syrum auctorem redolent, non Græcum in Syrorum linguam converſum. Palæſtini autem, qualis erat Gregorius, Syriacè loquebantur, teſte D. Hieronymo in vita S. Hilarionis: & Epiphanium ipſum, Gregorii familiarem, Syriacè calluiſſe idem Hieronymus docet Apol. 1. & 2. adversùs Rufinum, ubi eundem πεντάγλωττον vocat, hoc eſt, linguarum quinque peritum, nimirùm Hebraicæ, Syriacæ, Ægyptiacæ, Græcæ, & Latinæ. In Cypro demùm ſermonem Syriacum in uſu fuiſſe, oſtenditur ex ingenti Syrorum eam Inſulam incolentium numero, quibus Epiſcopi etiam ex Syria non rarò præfuerunt, ut Spiridion & Epiphanius. Quumque Oriens poſt tertiam & quartam Synodum in factiones diviſus eſſet, tres Cypri partes Syriacum Ritum amplexæ ſunt, nimirùm Maronitæ, Jacobitæ, & Neſtoriani, qui ſuos ibidem Epiſcopos habebant. Vide Acta Concilii Florentini, ubi Epiſtolæ Eugenii IV. leguntur ad duos Cypri Archiepiſcopos, Maronitarum ſcilicet, & Neſtorianorum: de quibus etiam Naironus in Evopl. Par. 1. pag. 92. Certè Jacobus Edeſſenus, qui initio octavi ſæculi floruit, in Epiſtola ad Adæum Presbyterum de Benedictione Aquæ in nocte Epiphaniæ Cod. Ecchellenſi IV. pag. 274. Proclum Cypri Epiſcopum laudat, eumque auctorem Orationis illius Syrorum, *Magnus es Domine* &c. agnoſcit. Paulum etiam ejuſdem Inſulæ Epiſcopum è Græco in Syriacum ſermonem convertiſſe triginta Nazianzeni Homilias deprehendimus ex annotatione, quæ in fine Codicis cujuſdem Nitrienſis in Scetenſi Syrorum monaſterio legitur in hæc verba: ܦܠܓܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ
ܕܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܬܐܘܠܘܓܘܣ ܕܐܬܬ
ܟܘ ܡܐܡܪܐ ܠܐܠܗܝ. ܦܘܠܘ ܕܝܢ ܗܘ
ܐܢܫܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܦܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܩܘܦܪܘܣ ܓܙܪܬܐ ܒܝܘܢܝܐ ܘܠܐܠܗܝ
ܡܠܟܐ. ܐܬܬܟܠ ܕܝܢ ܦܢܩܝܬܐ ܗܕܐ

[illegible]

Tomus Primus Operum Gregorii Theologi, in quo triginta Homiliæ continentur. Tranſtulit eum è Græco in Syriacum Paulus Cypri Epiſcopus anno (Græcorum) *nongenteſimo trigeſimo quinto* (Chriſti 624.) *Scriptus autem fuit, hoc eſt, aſſutus & compactus anno Græcorum* 1156. (Chriſti 845.) *ſub Dionyſio Patriarcha Antiochiæ, & Davide Epiſcopo Vremæ caſtri, quod apud Euphratem ſitum eſt.* Alterum in eodem Scetenſi monaſterio vidimus Operum Nazianzeni Codicem ab eodem Paulo Epiſcopo Syriacè redditum, qui ſcriptus eſſe dicitur anno Græcorum 1101. Chriſti 790. Neutrum tamen extrahere licuit, ut in Præfatione indicavimus.

IV. Opera ejus, quæ extant in Codicibus noſtris. Sermones X.

1. *Sermo aſceticus ad Monachos, ut ſibi caveant à Dæmonum inſidiis.* Extat in Codice noſtro Syriaco VI. fol. 319. à tergo, ubi ſic inſcribitur. [illegible]

Item ſcribimus partem ſermonis Sancti Gregorii Monachi in inſula Cypro. Incipit autem: [illegible]: *Patribus, Fratribus, ac Filiis meis, qui pro vero Domini, ac Redemptoris noſtri Jeſu Chriſti amore, ſenſibile hoc ſæculum, cunctaſque ejus operationes abdicarunt.* Ex præfixo operibus Gregorii titulo, & ex iis, quæ ſequentibus ſermonibus præmittuntur, palàm fit, non integros ejuſdem Tractatus, à Sobenſi memoratos, in noſtris Codicibus exhiberi, ſed partem dumtaxat.

2. *De animi affectibus.* [illegible] *Quidam aiunt, mentem eſſe commotionum animi cauſam.* In Codice Nitr. XIX.

3. *Exhortatio ad Monachos.* [illegible] *Videte, Fratres mei Monachi: cavete vobis à Dæmonum inſidiis.* In Cod. noſtro Syriaco VI. fol. 334.

4. *Ex ſermone quarto fragmentum.* Extat in Codice Nitrien. XIX. cujus initium: [illegible] *Quemadmodum qui longam aſperamque iniit viam.* In eodem Codice Nitr. XIX.

5. *Ex ſermone quinto.* [illegible] *In tribus hiſce ſanctis rebus ſancta ac divina virtus manet, & inhabitat.* In eodem Codice Nitr. XIX.

6. *Ex ſermone ſexto de Fratribus Monachis, qui Cœnobiis, & Monaſteriis præficiuntur.* [illegible]: *Nolite itaque diſcipulos veſtros deſpicere.* In eodem Codice Nitrien. XIX. Ejuſdem ſermonis pars

pars altera habetur in Codice noſtro Syriaco VI. fol. 328. ubi incipit: [illegible]

Præfectum autem Cœnobio oportet talem ſe præbere, ut cunctis Fratribus probitate morumque integritate exemplo ſit.

7. *Sermo ſeptimus de ſancta contemplatione, ſeu Theoria, quæ Syriacè Viſio Divina interpretatur.* [illegible] : *Quoniam multi conati ſunt falſam opinionem ſtatuere, mutilantes textus, falſa opponentes, & verba ſua componentes.* In Codice Nitr. XIX.

8. *Sermo ad peregrinos Monachos, qui in cellis habitant.* [illegible]

Fratres autem, qui in Monaſtica inſtitutione ſunt antiquiores, ſedeant cum ſilentio in cellis ſuis, ſicut ſermone quinto declaravimus. In Cod. Nitr. XIX.

9. *De virtutum exercitio per modum Interrogationis & reſponſionis ad amicos ſuos Theodorum, & Abbatem Epiphanium, qui eundem interrogaverant.* [illegible]

Quoniam ſæpè inſcitiam meam, Fratres, interrogaſtis. In Cod. Nitr. XIX. Tres quæſtiones ſub hoc ſermone comprehenduntur. Prima, [illegible] *De vocatione animarum, quæ fit à Deo*; incipitque, [illegible] *Monachus* (Gregorius) *dicit: Vocatio animarum fit à Deo hunc in modum.* Secunda de ſæculi abrenunciatione, cujus initium: [illegible] *Dicamus modò de ſæculi abrenunciatione, quæ fit ab iis, quos Deus vocavit.* Tertia demùm: [illegible] : *de virtutum exercitio*, quæ incipit: [illegible]

Poſtera autem die, quæ erat feria ſexta, poſt meridiem venimus ad cellam Abbatis Gregorii ego Theodorus, & Epiphanius frater meus.

10. *Reſponſio ad quæſita Monachorum de inſtitutione Monaſtica.* [illegible]

Fra-

Fratres dicunt. Rogamus te, ut ſermonis faciendi onus ſuſtinere velis propter Deum, nobiſque ediſſeras, quale ſit præcipuum opus &c. In Cod. noſtro Syriaco VI. fol. 337. Exponit Gregorius myſterium eorum, quæ in Tonſura Monachi fiunt; ubi adamuſſim traditur Ritus tonſuræ Monachorum, qui etiamnum apud Syros obſervatur. Monaſtici etiam habitûs forma deſcribitur, nimirùm, ܟܘܬܝܢܐ *tunica*, ܐܣܘܪܐ *zona*, ܟܘܣܝܬܐ *cucalla*, ܡܥܦܪܐ *pallium*, ܡܣܐܢܐ *calcei*: Demùm *convivium*, quod fit abſoluta Tonſuræ ſolemnitate: & poſt convivium jubetur Monachus in Eccleſia ſeptem diebus permanere. Sed de his alibi ſuo loco.

Epiſtolæ III. Epiſtola 1. *ad Theodorum Monachum.* ܠܕܝܪܝܐ ܕܚܝܐ ܬܐܕܘܪܘܣ.
ܕܝܪܝܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܒܚܕܬܐ ܕܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܚܝܐ
ܘܥܒܕܢܘܗܝ ܕܢܦܫܗܘܢ ܨܒܝܢ ܕܢܡܟܪܘܢ
ܢܦܫܗܘܢ ܠܐܘܪܚܐ ܗܕܐ ܕܕܝܪܝܘܬܐ
ܘܥܩܬܐ ܘܐܠܝܨܬܐ ܨܒܝܢ ܕܢܬܚܒܩܘܢ:

Qui in nova præceptorum Jeſu vita animas ſuas deſponſare volunt, & arctam anguſtamque hanc inſtituti Monaſtici viam amplecti. In Cod. noſtro Syriaco IV. fol. 326. Theodorus iſte Gregorii Diſcipulus, Monachus & Abbas in Cypro fuit, ut habemus ex Codice Amidenſi XV. fol. 46. ubi dicta ejuſdem proferuntur.

Epiſtola 2. *ad Epiphanium.*
ܠܚܛܝܐ ܕܒܥܐ ܐܦܝܦܢܝܘܣ. ܒܥܝ ܠܟ
ܕܝܢ ܦܘܪܣܐ ܐܘ ܚܛܝܐ ܐܝܟܢܐ ܕܬܫܟܚ
ܠܟ ܩܕܡ ܕܝܢܐ ܪܒܐ ܦܪܗܣܝܐ.

Quære tibi modum, peccator, ut coram ſummo Judice fiduciam invenias. Pars hujus epiſtolæ habetur in eodem Cod. Syr. IV. fol. 329.

Epiſtola 3. *ad Epiphanium.*
ܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܡܫܒ ܠܡܠܟܘܬܐ
ܘܫܡܝܐ ܩܕܝܫܐ ܠܡܦܪܢܣܘ ܠܢܦܫܗܘܢ
ܘܐܠܗܝܐ: ܒܙܝܢܐ ܩܕܝܫܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܕܡܟܝܟܘܬܐ ܐܙܕܝܢܘ.

Qui ſanctum amorem inquirunt, ut Divinam caritatem aſſequi valeant, ii ſanctis fidei humilitatiſque armis ſeſe communiant. In eodem Codice Syriaco IV. fol. 331.

CAPUT XII.

S. Maruthas Epiſcopus Tagritenſis.

MARUTHAS Tagritenſis in Meſopotamia Epiſcopus doctrina & miraculis claruit circa finem ſæculi quarti. Cujus urbis Epiſcopatum geſſerit, antiqui Scriptores Græci Latinique nuſquam indicant. Syri tamen Tagritenſem Eccleſiam eum rexiſſe, disertè ſcribunt, ut legere eſt in Chronicis, & in Codicibus Liturgicis paſſim: quam quidem urbem variis nominibus appellant, ܬܓܪܝܬ *Tagrit*, ܡܝܦܪܩܝܢ *Maipherkin*, ܡܝܦܪܩܛ *Maiphercat*, ܡܝܦܪܩܬܐ *Maipheracta*, & ܡܕܝܢܬ ܣܗܕܐ *Medinat-Sohde*, hoc eſt, *Martyropolis*, ſeù *urbs Martyrum*. Situm ejuſdem Procopius lib. 1. de Bello Perſico deſignat, ſcribens: *Perſæ ſub Cabade Martyropolim obſident, quæ in regione, quæ Sophoſene dicta eſt, ab Amida ducentis & quadraginta ſtadiis diſtans ad Boream ventum, propè Nymphium fluvium, qui Perſas à Romæis diſterminat.* Idcircò à Photio Codice 52. Maruthas noſter appellatur *Epiſcopus Sopharenorum*, id eſt, Sophoſenorum, nempè urbis Martyropolis, quæ regionis Sophoſenes Metropolis eſt. Baudrandius in novo Lexico Geographico pro 240. ſtadiis,

I. Maruthas Epiſcopus Tagrit, ſeù Maipherkin in Meſopotamia.

ſtadiis, quibus Martyropolim ab Amida diſtare diximus, perperàm numerat ſtadia octoginta. Eam inſuper Epiſcopalem facit ſub Amideno Archiepiſcopo: quod tamen verum fuit uſque ad Saracenici Imperii initia dumtaxat: nam poſt occupatam à Saracenis Meſopotamiam, alia prorsùs fuit cùm Provinciarum, tùm Epiſcopatuum diviſio, ut Scriptores Syri Arabeſque docent; & Martyropolis quidem ad eam amplitudinem, atque magnificentiam ſub Imperio Habbaſidarum evaſit, ut Jacobitæ primum ſuæ ſectæ poſt Patriarcham Epiſcopum, quem *Catholicum* Græca voce appellant, & Syriacè *Maphrianum*, in eadem urbe ſedem habere voluerint. Quam ob cauſam Marutham noſtrum Syri recentiores *Catholicum Tagrit* ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܬܓܪܝܬ, & *Maphrianum Orientis* ܡܦܪܝܢܐ ܕܡܕܢܚܐ appellare ſolent; eo ipſum nomine decorantes, quod nonniſi poſtremis temporibus ejus ſucceſſores Epiſcopi obtinuerunt.

II. Proficiſcitur Conſtantinopolim ſub Arcadio.

Chriſtianorum, qui in Perſide ſub Iſdegerde ſæviſſima perſecutionis procella jactabantur, commiſeratione motus Maruthas, Conſtantinopolim proficiſcitur, Arcadium Imperatorem rogaturus, ut Iſdegerdem in Chriſtianos pacatiorem reddere ſatageret. Eodem tempore Theophilus Alexandrinus ut Eudoxiæ Auguſtæ morem gereret, Epiſcopos adversùs S. Joannem Chryſoſtomum Chalcedone collegerat, inde in Urbem Regiam, quò ab Imperatore accitus fuerat, tranſmiſſurus. Adfuiſſe in eo Concilio Epiſcopos Syros, ſcribit Chryſoſtomus ad Innocentium Papam. Eorum tamen exemplum Marutham adeò non movit, ut oblatam eodem tempore occaſionem in Meſopotamiam remeandi ilicò arripuerit, nullum exiſtimans in tanta rerum perturbatione locum ſibi relictum eſſe agendi cum Imperatore de Perſicæ Eccleſiæ rebus. Narrantur hæc à Sozómeno lib. 8. cap. 16. & à Socrate lib. 6. cap. 15. qui de Marutha hoc etiam ſubdit: *Sed Maruthas Epiſcopus Meſopotamiæ, fortè imprudens, Cyrini pedem calcavit: ille eo vulnere graviter affectus, Conſtantinopolim unàcum reliquis Epiſcopis transfretare non potuit: ſed ipſe quidem manſit Chalcedone, reliqui verò Conſtantinopolim trajecerunt.*

III. A Theodoſio Imperatore ad Iſdegerdem Perſarum Regem allegatur.

Extincto Arcadio, quum Theodoſius ejuſdem filius Imperium ſuſcepiſſet, Marutham ad Regem Perſarum Legatum deſtinavit, petens, ut à perſecutione Chriſtianorum deſiſteret, fœduſque cum Romanis ſtatueret. Quid in hac legatione Maruthas præſtiterit, audiamus Socratem lib. 7. cap. 8. *Fortè igitur*, inquit, *negotii cujuſdam neceſſitas tunc exegit, ut Maruthas Epiſcopus Meſopotamiæ, cujus paulò anteà mentionem fecimus, ab Imperatore Romano* (Theodoſio Juniore) *ad Regem Perſarum* (Iſdegerdem) *deſtinaretur. Rex autem Perſarum quum eum virum eximia pietate præditum eſſe deprehendiſſet, magnum illi honorem exhibuit, & tamquam Dei verè amicum auſcultavit. Ea res offendit animos Magorum, qui apud Regem Perſarum plurimùm valent. Verebantur enim, ne is perſuaderet Regi, ut Chriſtianam Religionem amplecteretur: etenim diuturnum capitis dolorem, quo Magi eum liberare non potuerunt, Maruthas precibus ſuis curaverat. Fraudem ergo comminiſcuntur Magi. Et quoniam Perſæ ignem colunt, ſolebatque Rex ignem perpetuò ardentem in æde quadam adorare, hominem quendam ſub terrâ occultantes, eo tempore, quo Rex adorare conſueverat, exclamare juſſerunt: Foras exturbandum eſſe Regem; impiè enim illum egiſſe, qui Sacerdotem Chriſtianorum Deo carum eſſe exiſtimet. His auditis Iſdegerdes, (hoc enim nomine vocabatur Rex Perſarum,) licet Marutham reverentiâ proſequeretur, dimittere tamen in animo habebat. At Maruthas verè Deo acceptus, oratio-*

tio-

tionibus vacabat, quarum ſubſidio fraudem Magorum detexit. Itaque Regem adiens, noli, inquit, ò Rex, ampliùs deludi; ſed ingreſſus, poſtquam vocem audieris, effoſſa humo fraudem deprehendes: Non enim loquitur ignis, ſed hominum fraus, & machinatio iſtud facit. Rex Maruthæ morem gerens, denuò in ædiculam ingreſſus eſt, in qua ignis perpetuò ardens ſervabatur. Quumque eundem vocem iterùm audiſſet, locum effodi juſſit. Tùm is, qui vocem illam emittebat, quæ Dei eſſe putabatur, deprehenſus eſt. Itaque Rex irâ inflammatus, gentem Magorum decimationis ſupplicio addixit. Quo facto Maruthæ permiſit, ut ubicumque vellet, Eccleſias ædificaret. Exinde apud Perſas Chriſtiana Religio latiùs propagata eſt.

IV. Iterùm in Perſidem mittitur.

Maruthas verò tunc quidem è Perſide diſcedens, Conſtantinopolim reverſus eſt. Sed non longo poſt tempore, legatus iterùm miſſus eſt ad Perſas. Atque iterùm Magi fraudes ac dolos excogitarunt, ne Rex ullo pacto eum admitteret. Tetrum enim fœtorem machinatione quadam excitarunt eo loci, quo Rex procedere ſolitus erat, eumque à Chriſtianis excitatum eſſe calumniati ſunt. Sed quum Rex, utpotè qui ſuſpectos jamdudùm habebat Magos, fœtoris hujus auctores diligentiùs inveſtigaret, rurſus deprehenſum eſt, peſtiferi illius odoris artifices Magos eſſe. Rursùs ergo multos ex illis ſupplicio affecit; Marutham verò majori adhuc in honore habuit. Et Romanos quidem deinceps dilexit, eorumque amicitiam amplexus eſt. Parùm autem abfuit, quin ipſe Chriſtianus fieret, quum Maruthas, unàcum Abda Perſidis Epiſcopo, alterum etiam miraculum edidiſſet. Ambo ſiquidem Dæmonem, quo Regis filius vexabatur, depulerunt, quum priùs jejuniis ac precibus incubuiſſent. Verùm Iſdegerdes quidem antequam perfectè Chriſtianus eſſet, morte præventus eſt. Hactenus Socrates.

V. Duas Synodos celebrat in urbe Cteſiphonte

Eo Regis fauore indulgentiaque uſus Maruthas, collapſas Eccleſias reparare, & diſciplinam Eccleſiaſticam reſtituere ſatagebat. Quamobrem Concilium in urbe Cteſiphonte celebravit, de quo hæc Dionyſius Patriarcha in Chronico ad annum Græcorum 725. Chriſti 414. ܫܢܬ

unàcum Iſaaco & Jaballaha illius urbis Epiſcopis.

ܡܫܬܡܗܐ ܘܡܬܝܕܥ ܘܡܬܩܢ ܩܕܝܫܐ
ܡܪܘܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܝܦܪܩܛ
ܡܝܦܪܩܛ . ܗܢܐ ܐܫܬܕܪ ܡܢ ܡܠܟܐ
ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܠܘܬ ܝܙܕܓܪܕ ܡܠܟܐ
ܕܦܪܣܝܐ ܘܥܒܕ ܫܝܢܐ ܒܝܢܬܗܘܢ .
ܘܒܗ ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܐܬܟܢܫܬ. ܣܘܢܗܘܕܘܣ
ܦܪܣܝܬܐ ܘܫܪܪܬ ܠܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܢܝܩܝܐ. ܘܩܕܡܘ ܕܝܢ ܐܠܝܗܘܢ
ܡܪܘܬܐ ܕܡܝܦܪܩܛ ܘܝܗܒܐܠܗܐ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܩܛܝܣܦܘܢ. ܐܬܟܢܫܬ
ܕܝܢ ܒܗ ܒܩܛܝܣܦܘܢ:

Anno (Græcorum) 725. *claruit Sanctus Maruthas Epiſcopus Maipheractæ. Hic ab Imperatore Theodoſio ad Iſdegerdem Perſarum Regem miſſus, pacem inter utrumque conciliavit. Eodem autem tempore celebrata fuit Synodus Perſica, quæ fidem Nicænam corroboravit. Præfuerunt illi Synodo Maruthas Maipheractenſis, & Jaballaha Catholicus Cteſiphontis. Habita verò fuit in ipſa urbe Cteſiphonte.* Hæc tamen de Secunda Synodo intellige: alteram enim Synodum Maruthas in prima ſua legatione ibidem celebraverat ſub Iſaaco Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopo, cujus meminit Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 272.

VI. Abdas non Seleuciæ & Cteſiphontis, ſed alterius in Perſide urbis Epiſcopus.

Ex dictis liquet, Catholicum, ſeù Primatem Chriſtianorum in Perſide Iſaacum fuiſſe in prima Maruthæ legatione, & Jaballaham in ſecunda; Abdam verò, quem Socrates loco ſuprà cit. *Epiſcopum Perſidis* vocat, non primariam Seleuciæ & Cteſiphontis Eccleſiam rexiſſe, ſed *Regiæ Perſidos urbis*, ut habet Theophanes ad ann. 206. hoc eſt, *Suſæ* Epiſcopatum geſſiſſe. Nam in Catalogo

Pa-

Patriarcharum Chaldæorum nuſquam legitur Abdas; Salomon verò Boſtrenſis in Libro Apum cap. 51. Jaballaham quidem diſcipulum Abdæ appellat, non tamen Succeſſorem. Theodoretus denique hiſt. Eccleſ. lib. 5. cap. 39. ſcribit, Abdam zelo immoderato impulſum Pyreum, hoc eſt, fanum Igni conſecratum, deſtruxiſſe, eaque de cauſa excitatam ab Iſdegerde in Chriſtianos perſecutionem, & Abdam ipſum trucidatum: quod tamen factum de nullo Seleucienſium Epiſcoporum ſub Iſdegerde narratur.

VII. Maruthas noſter cum altero ejuſdem urbis Epiſcopo à nonnullis perperàm confunditur.

Liquet prætereà, Marutham noſtrum non Nicænæ Synodo interfuiſſe, ut quidam Orientales comminiſcuntur; ſed illius Concilii decreta in Perſide obſervanda curaſſe: idque centum ferè annis poſtquàm illa Synodus habita fuerat. Nam ipſe quidem vivebat ſub Theodoſio Imperatore, & Iſdegerde Perſarum Rege circa annum Chriſti 410. ut ſuprà vidimus: Nicæna verò Synodus coacta fuit ſub Conſtantino Magno, & Sapore Rege anno 325. Præterea idem Maruthas noſter in hiſtoria hujus Concilii meminit alterius Maruthæ Maipheractenſis, unius ex Patribus Nicænis, tamquam à ſe diverſi, ut oſtendit Hebedjeſu in Epitome Canonum Synodalium cap. 3.

VIII. Meſſalianos damnat in Concilio Antiocheno.

Photius in Biblioth. Cod. 52. tradit, Marutham Concilio Antiocheno adversùs Meſſalianos habito interfuiſſe. *Quapropter*, inquit, *etiam ipſe Flavianus* (Patriarcha Antiochiæ, ad quem Synodus Sidæ in Pamphylia congregata epiſtolam contra Meſſalianos ſcripſit) *Synodum indixit adversùs eoſdem illos Hæreticos, accedentibus tribus Epiſcopis, Biza* (ſeu Baſilio) *Seleuciæ, & MARUTHA gentis Supharinorum, & Sami, ad quos ſe cùm Presbyteri, tùm Diaconi ad triginta conjunxerunt.* Utriuſque Synodi meminit Theodoretus hiſt. Eccl. lib. 4. cap. 11. ſuppreſſis tamen Maruthæ, Bizæ, & Sami nominibus. Id accidiſſe narrat Card. Baronius anno Chriſti 383.

IX. Concilio Conſtantinopolitano interfuit, ex Mari, & Amro Neſtorianis.

Mares, & Amrus Neſtoriani in vita Cajumæ decimi quarti Chaldæorum Patriarchæ referunt, Marutham Concilio Conſtantinopolitano ſub Theodoſio Magno interfuiſſe, licet in ſubſcriptionibus Patrum Maruthæ nomen nuſquam appareat. Quod verò ſcribit Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. p. 271. ſcilicet, pro *Mareas Amidenus*, quod nomen legitur in Latinis illius Concilii ſubſcriptionibus reponendum *Maruthas*, id ſtare nequit, quin Amida cum Martyropoli confundatur. At Martyropolim ab Amida ſtadiis 240. diſtare, ex Procopio ſuprà demonſtravimus.

X. Renaudotius Martyropolim cum Beth-Garme confundit.

Idem Renaudotius Martyropolim confundit cum *Beth-Garmai* ܒܝܬ ܓܪܡܝ ſeù, ut ipſe legit, *Beit-Garme*, quam vocem interpretatur *Oſſuarium*, ſivè *Cæmeterium*, quaſi inde *Beit-Garme* dicta ſit, quòd Martyrum oſſa ad eam translata fuerint. Nihil vero propius dici potuit: Verum tamen non eſt: nam *Beth-Garme* non urbs quædam erat, ſed regio Perſis ſubjecta, etiam tempore Maruthæ, ut docet nos Simeon Epiſcopus Betharſamenſis in epiſt. de Barſauma Niſibeno, & Neſtorianis, ubi duas urbes ad regionem Beth-Garme refert, nimirùm ܒܝܬ ܨܘܪܝܢ *Beth-Sorì*, & ܠܫܘܡ *Loſcium*. Martyropolis verò civitas fuit Romanæ ditionis uſque ad tempora Juſtiniani, ut tradit Procopius lib. 1. de Bello Perſico: idque confirmatur tùm ex Actis Martyrum Orientalium infrà ex noſtro Codice producendis, tùm ex Agathia Scholaſtico lib. 4. p. 136. ubi Vararanem Perſarum Regem, Saporis filium & Iſdegerdis deceſſorem, nuncupatum fuiſſe aſſerit *Cerma ſaa*, hoc eſt, *Regem Cermæ* regionis, quam debellaverat, quæque jam in Perſarum ditionem tranſierat, etiam dum Martyropolis Romanis parebat.

XI. Fabulę Coptorum de Marutha.

Porrò nugantur Copti, dum in Synaxario ad diem 22. Mechir de Marutha noſtro hæc legunt : فى هذا اليوم تذكار مارونا الاسقف ونقل اعضا القديسين المستشهدين بمدينة ميافرقين على ايام ديقلاتيانوس . فاما مارونا الاسقف فلكثرة فضله وفضيلته ارسله ثاودوسيوس الملك الكبير ابو ارغاديوس وانوريوس الى ملك الفرس رسولا للمدينه التى كانت بينهم فاكرمه سابور ملك الفرس ونزله فى قصر من قصور المملكه فبلغه ان الملك له ابنة مجنونة فاستدعاها فلما حضرت بين يديه فصلى عليها فبريت لوقتها ففرح سابور الملك بذلك وزاد فى كرامته فطلب منه اجساد القديسين الذين استشهدوا فى بلده فارس فدفعهم له فبنا عليهم كنيسة وبنا حول الكنيسة حصنا كبيرا وبنيت داخل الحصن مدينة فاسموها باسم مشتق من اسم القديسين وهو مارونا . ثم بعد ان عاد الى الملك واقام فى بلاد الروم سنينا تنيح فى مثل ذلك اليوم الذى كرز فيه الكنيسه فصار يعيد له ولتكريز الكنيسه : Hoc eſt: *Hodie commemoratio Marunæ Epiſcopi, & translatio corporum Sanctorum Martyrum, qui ſub Diocletiano in urbe Miapherkin paſſi ſunt. Et Marunas quidem Epiſcopus ob eximiam probitatem & virtutem à Theodoſio Magno Imperatore Arcadii & Honorii patre ad Perſarum Regem allegatus fuit in urbem poſitam inter Imperii utriuſque fines. Sapores verò Perſarum Rex Marunam perhonorificè exceptum, in regio Palatio diverſari juſſit. Quumque is filiam Regis à Dæmone vexari comperiſſet, eandem adeſſe juſſit, fuſiſque ad Deum precibus, confeſtim liberavit. Quo beneficio Sapores ingenti lætitia affectus, majori adhuc in honore Marunam habuit. At ille Sanctorum Corpora qui in Perſide martyrio coronati fuerant, à Rege poſtulavit: quibus impetratis, in Eccleſia, quam ædificavit, ea recondidit: Circa Eccleſiam verò ampliſſimam Arcem excitavit, & intra Arcem urbem, cui nomen Sanctorum, ideſt, Marunæ inditum fuit. Mox ad Imperatorem reverſus, annos aliquot in terris Romanæ ditionis vixit, migravitque ad Dominum recurrente die, quo Eccleſiam illam dedicaverat. Quamobrem ipſius Feſtum, unàcum Eccleſiæ dedicatione peragitur.* Hactenus Coptici Synaxarii Auctor, vera falſis permiſcens. Inprimis *Marunas* perperàm pro Marutha ponitur; idque non ob defectum unius puncti ex amanuenſis incuria natum, quod literæ ن *Nun* appoſitum ex مارونا *Maruna*, مارونا *Marutham* faceret; ſed certo Coptorum conſilio, qui in Eccleſia disertè *Marunam* legunt. Deinde Marutham allegatum fuiſſe fingit à Theodoſio Magno ad Saporem, quum id ſub Theodoſio Juniore & Iſdegerde contigerit. Tertiò filiam Regis Perſarum à Dæmonio liberaſſe, quum Iſdegerdes filium energumenum, non filiam habuerit. Quartò Martyres in Perſide paſſos dicit ſub Diocletiano, qui tamen coronam adepti ſunt ſub Sapore temporibus Conſtantini Magni & Conſtantii, & noviſſimè ſub ipſo Iſdegerde, Arcadio & ejus filio Theodoſio imperantibus: Horum enim corpora poſtulavit Maruthas, & partim repoſuit Martyropoli, partim Conſtantinopolim aliaſque ad urbes Romani Imperii tranſmiſit. Denique quum Michael Epiſcopus Meligenſis Synaxarii Coptici Auctor cauſam ignoraret, cur urbs Tagrit, ſeù Miapherkin Martyropolis appellata fuiſſet, comminiſcitur novam urbem; nam Tagrit quidem condita jam fuerat, antequam Maruthas naſceretur; *Martyrum* verò *urbs* idcircò nuncupata eſt, quòd illuc multa Sanctorum Martyrum corpora ex Perſide, Maruthæ ipſius operâ, illata fuiſſent.

XII. Quid de eodem Maronitę, Melchitę, Jacobitę, Neſtoriani, & Mahometani.

Eadem ferè de Marutha tradunt Maronitæ, & Melchitæ in Synaxario ad diem 16. Februarii. Nec abſimilia habent Jacobitæ & Neſtoriani. Quin & Zacharias Mahometis Kazuinenſis, ſcriptor Mahometanus, in Opere quod appellavit *Miracula gentium*, præter ſuprà memoratos errores alterum de ſuo adjecit, Marutham nimirùm ſub Conſtantino

Ma-

Magno vixiſſe, teſte Renaudot. tom. 2. pag. 270.

XIII. Corpus ejus in Scetenſi Cœnobio, & memoria in Martyrologiis.

Corpus S. Maruthæ in urbe Martyropoli olim conditum, poſt frequentes Perſarum Arabumque in Meſopotamiam incurſiones, è Syria in Ægyptum translatum fuiſſe, & in Scetenſi Deiparæ Syrorum monaſterio collocatum teſtabantur ejuſdem loci Cœnobitæ, qui illud mihi, dum Nitrienſem eremum obirem, monſtrabant. Memoriam ejus colunt Syri die 16. Febr. Latini verò & Græci 4. Decembr. Extat ad eundem Sancti Joannis Chryſoſtomi epiſtola XIV. in qua ſummis ipſum laudibus proſequitur. Vide Tillemont. in vita Chryſoſtomi tom. 11. p. 284. Acta ejuſdem Syro ſermone fuſiùs deſcripta legimus in laudato Scetenſi Syrorum monaſterio in quodam præſtantiſſimo Syriaco Cod. num. 9. quem comparare nullo pretio licuit, ut in Præfatione indicavimus.

Opera S. Maruthæ.

XIV. Ejus ſcripta. 1. Liturgia.

ANAPHORA, ſeù *Liturgia* ܐܢܐܦܘܪܐ. Extat in omnibus ferè Codicibus Miſſalibus, videlicet, in Cod. Nitr. IV. fol. 150. Cod. Ecchellen. V. fol. 88. Codice Vaticano Syr. XI. fol. 38. Cod. Vat. Arab. LIX. fol. 40. & Cod. noſtro Syr. XIX. quem ex Oriente adveximus. Prodiit Syriacè in Miſſali Maronitarum anno 1594. pag. 172. & Latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 261. Ejuſdem meminit Illuſtriſſimus Stephanus Edenenſis Patriarcha Antiochenus cap. 2. de Orthodoxis Anaphorarum Auctoribus num. 7.

ܡܪܘܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܬܓܪܝܬ ܐܦܝܣ
ܩܘܦܐ ܪܚܡܗ ܕܝܘܚܢܢ ܦܘܡ ܕܗܒܐ
ܘܐܝܢܐ ܕܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܙܥܘܪܐ ܡܠܟܐ ܕܪܗܘܡ
ܫܕܪܗ ܫܠܝܚܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ
ܥܠ ܫܝܢܐ ܕܥܕܬܐ : ܟܬܒ
ܐܢܐܦܘܪܐ ܕܪܝܫܗ :
ܐܠܗܐ ܕܐܝܬܝܟ ܒܟܝܢܟ ܛܒܐ :

Maruthas Epiſcopus Tagritenſis, Joannis Chryſoſtomi familiaris, quem Theodoſius minor Romanorum Imperator ad Perſarum Regem pro pace Eccleſiarum allegavit, ſcripſit Anaphoram, cujus initium, Deus qui es natura bonus. Laudatur denique apud Schultingium tom. 3. p. 106. num. 23.

2. Commentaria in Evangelium.

Commentaria in Evangelium. ܦܘܫܩܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ :

Hæc ad manus non habemus. Citantur tamen in Codice noſtro Syriaco III. fol. 346. à terg. ubi de inſtitutione Euchariſtiæ, & reali in eadem Chriſti præſentia ſic loquitur:

ܗܘܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܘܗܒ ܠܗܘܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܐܡܢܐܝܬ ܠܥܘܗܕܢܐ . ܐܝܟܢܐ ܗܘܐ
ܒܪ ܘܟܕ ܐܬܐܡܪ ܕܢܗܘܐ ܗܘܐ . ܐܝ
ܒܪ ܡܫܬܐܠܢܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܐܪܐ ܠܐ
ܐܬܝܕܥ . ܡܢ ܐܡܪܐ ܕܒܬܪ ܗܘܐ
ܗܠܝܢ ܕܒܗܘܢ ܦܘܪܩܢܐ ܕܡܫܝܚܐ .
ܘܡܢܗ ܡܩܕܫ ܗܘܐ ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ
ܘܝܗܒ ܐܢܘܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܠܡܐ ܒܪ
ܗܘܐ ܕܡܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܡܫܬܩܠܘ
ܠܥܘܗܕܢܗ . ܟܕ ܗܘܐ ܒܪ ܕܐܦ
ܡܬܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢܝܢ ܡܫܬܐܠܢܐ
ܕܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܡܥܘܗܕܢܐ ܘܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ .
ܐܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܐܡܬܝ ܕܠܟܪܣܛܝܢܐ
ܘܗܘܐ ܡܬܩܪܒܝܢ ܥܠ ܐܝܕܝ ܟܗܢܐ :
ܘܗܢܐ ܡܥܘܗܕܢܝܢ ܕܠܟܪܣܛܝܢܐ
ܡܬܟܬܒܝܢ ܘܗܘ ܕܡܢ ܟܗܢܘܬ ܚܝܝ
ܘܡܢ ܥܘܗܕܢܗ ܐܝܟ ܗܘ ܕܡܠܟܐ .

ܐܦ ܟܕ ܡܫܡܫܢܐ ܠܐ ܡܬܒܥܐ ܠܗܘܢ ܠܬܘܡܐ
ܘܡܬܒܥܐ ܐܦ: ܐܠܐ ܕܢܬܡܠܐ ܗܘܐ ܐܡܬܝܗܘܢ
ܦܢܝܢ ܘܗܘܐ ܐܡܬܝܗܘܢ ܕܥܒܕܝܢ :

Hoc, inquit, *facite ſemper in meam commemorationem. Neceſſum erat, & valdè conſentaneum, ut iſtud fieret. Nam ſi perpetua Sacramentorum participatio haud tradita fuiſſet, undenam poſteri partam à Chriſto ſalutem agnoviſſent? aut quis eis perſuadere, eoſvè ad tanti myſterii cognitionem adducere potuiſſet? Hoc etenim frequenter, & compluribus creditu difficillimum erat. Præterea cæteri ſubſequentium temporum Fideles à communione Corporis & Sanguinis extorres fuiſſent. Verùm nunc quotieſcumque ad Corpus & Sanguinem accedimus, eaque ſuper manus noſtras accipimus, ſic credimus, nos Corpus amplecti, & Carnem ex Carne ejus, Oſque ex Oſſibus ejus fieri, ſicut ſcriptum eſt. Nam etiam Chriſtus* FIGURAM ET SPECIEM *haud ipſum appellavit, ſed dixit*, HOC VERE EST CORPUS MEUM, ET HIC EST SANGUIS MEUS. Præclarum hoc de Sacramento Euchariſtiæ teſtimonium recentiorum Hæreticorum audaciam infringit. Maruthas ſiquidem ſub juniore Theodoſio vivebat, & Codex noſter exaratus eſt anno Chriſti 861. uti ad calcem ejuſdem adnotatur. Non igitur novum dogma eſt, quod de vera ac reali Corporis Chriſti præſentia in Euchariſtia prædicamus; ſed potiùs novam hæreſim procudunt Calviniani, qui talem præſentiam negant.

His Maruthæ verbis arguitur impudentia recentioris Jacobitæ, qui Liturgiam ejuſdem turpiter interpolavit. Nam primò in Cod. Nitr. IV. fol. 150. in Ecchell. V. fol. 89. & in Codice Collegii Maronitarum de Urbe pag. 288. non Azymum, ſed Fermentatum panem à Chriſto in Cœna adhibitum affirmat, obtrudens ſub Maruthæ nomine hæc verba:

ܠܚܡܐ ܡܚܡܥܐ ܢܣܒ ܒܐܝܕܘܗܝ :

Panem Fermentatum accepit in manus ſuas: id enim Maruthas, qui in ſymbolorum conſecratione attendendam eſſe docet Chriſti inſtitutionem & exemplum, ne ſomniavit quidem; præſertim quum ſaltem uſque ad annum Chriſti 775. Azymum adhibere in Euchariſtia conſueverint Syri in Meſopotamia, teſte Dionyſio Jacobitarum Patriarcha in Chronico ad annum Chriſti 510. cujus verba referemus infrà, quum de Dionyſio Barſalibæo ſermo erit. Deinde in Codice Collegii Maronitarum p. 295. Maruthæ affingit errorem Græcorum recentiorum *circa invocationem Spiritus Sancti*, dum eâ ſolâ, aut non ſolis verbis Domini conſecrari Euchariſtiam credunt: ſic enim poſt verba Domini fingit Marutham adventum Spiritus Sancti ſuper Hoſtiam implorantem: ܘܠܚܡܐ ܗܢܐ ܦܫܝܛܐ ܢܫܚܠܦ ܘܢܥܒܕܝܘܗܝ ܦܓܪܐ ܗܘ ܕܐܬܩܛܠ ܚܠܦܝܢ ܒܙܩܝܦܐ : *& nudum* (ſeù communem & ſimplicem) *hunc Panem convertat, efficiatque Corpus illud, quod pro nobis in Cruce immolatum eſt*: & ſuper Calicem: ܘܠܚܡܪܐ ܕܒܟܣܐ ܗܢܐ ܢܫܚܠܦ ܘܢܥܒܕܝܘܗܝ ܕܡܐ ܗܘ ܕܐܫܬܕ ܚܠܦܝܢ ܒܪܫܐ ܕܓܓܘܠܬܐ : *Et vinum, quod in hoc Calice eſt, convertat efficiatque Sanguinem illum, qui pro nobis in ſummitate Golgothæ effuſus eſt*. Quam opinionem ex recentiorum Græcorum officina ſcriptor, vel potiùs depravator Codicis Jacobita proculdubiò hauſit: nam in aliis ejuſdem Liturgiæ exemplaribus diverſa eſt Sancti Spiritus apud Marutham invocatio, ut rectè obſervat Stephanus Edenenſis Maronitarum Patriarcha in Libro Candelabrorum, ſeù Expoſitione Miſſæ Syrorum. Neque audiendus eſt Naironus in Evopl. p. 167. qui contendit, vocem illam ܚܡܝܥܐ *Scibimo*,

quæ

quæ Pani adjungitur, non nudum conſecrationiſque expertem Panem, ſed *Azymum* ſignificare. Hanc explicationem nec verborum contextus, neque ſermo Syriacus patitur; ut meritò Renaudotius interpolationis notam ibi agnoverit to. 2. p. 273.

3. Hiſtoria Martyrum, & Odæ in eoſdem.

Hiſtoria Martyrum, qui in Perſide paſſi ſunt. Item Hymni & Cantus in eoſdem. De quibus Hebedjeſu in Catalogo p. 50. ܡܪܘܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܝܦܪܩܛ ܘܐܣܝܐ ܡܗܝܪܐ : ܥܒܕ ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܕܣܗܕܘܬܐ : ܘܡܕܪܫܐ ܘܩܠܐ ܕܣܗܕܐ ܗܘܐ :

Maruthas Epiſcopus Maiphercat, & Medicus peritiſſimus, compoſuit Librum Martyriorum, & Hymnos & Odas in Martyres. Hymni, quos hoc loco Sobenſis recenſet, inſerti ſunt Officiis Syrorum, Maronitarum videlicet, Jacobitarum, & Neſtorianorum; Hymniſque Ephræmi, Iſaaci, aliorumque ita permiſti, ut nullo ferè indicio à reliquis diſcerni poſſint: nam nullum adhuc Codicem nacti ſumus, in quo unius Maruthæ Odæ digeſtæ ſint.

Hiſtoria verò Martyrum, ſeù Collectio Martyriorum, duplex eſt: altera eorum, qui ſub Sapore Rege in prima Perſecutione coronati ſunt, ut ſuprà in S. Simeone Barſaboë notavimus. Altera eorum, qui ſub Iſdegerde, & Vararane in ſecunda Perſecutione lauream adepti fuere, Imperatoribus Honorio, Arcadio & Theodoſio Juniore. Utramque Hiſtoriam duobus tomis Marutham noſtrum complexum fuiſſe, indicant relata Sobenſis verba. Et Primam quidem ex Perſis, Syris, atque Edeſſenis, qui illam teſte Sozom. lib. 2. cap. 14. literis conſignarunt, Maruthas collegit, extatque integra in Codicibus noſtris Syriacis I. & II. de quibus infrà.

Hiſtoria Martyrum ſub Iſdegerde, & Vararane.

Ex ſecunda verò Hiſtoria duo tantùm habemus Martyrum Acta in Codice noſtro II. nimirùm, fol. 85. à terg. *Martyrium Maharſaporis anno Vararanis Regis ſecundo*: & fol. 86. à terg. *Martyrium S. Jacobi Interciſi.* Reliqua in Syriæ angulis adhuc fortaſsè deliteſcunt. Certè Acta Abdæ Epiſcopi, cujus causâ Perſecutio Iſdegerdica mota eſt, vidi in Scetenſi Syrorum Monaſterio, quum Nitrienſem Eremum luſtrarem. Extabant autem in præſtantiſſimo Codice Syriaco, qui ſexaginta paſſiones Martyrum partim Orientalium, partim Occidentalium complectebatur.

Quo anno paſſus ſit S. Jacobus Interciſus.

Porrò in Martyrio S. Jacobi Interciſi occurrit nota temporis, ex qua non parùm Hiſtoria Eccleſiaſtica illorum temporum illuſtratur. Nam ſub initium Acta illa memorant, S. Jacobum martyrio functum fuiſſe anno Alexandri 733. Vararanis 2. In fine verò annus unus ex utraque Epocha demitur: & dies inſuper menſis atque hebdomadæ adnotantur. Verba Maruthæ ſunt hæc:

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܕܗܝ ܗܝ ܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܕܘܪܚܪܢ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ ܫܘܡܠܝܗ ܕܣܗܕܘܬܐ ܕܝܥܩܘܒ ܡܒܪܟܐ ܗܘܬ :

Anno Alexandri 733. Vararanis Perſarum Regis 2. martyrium B. Jacobi conſummatum eſt. Et infrà:

ܐܬܟܠܠ ܕܝܢ ܢܨܝܚܐ ܝܥܩܘܒ ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܕܗܝ ܗܝ ܫܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܘܪܚܪܢ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ ܒܥܣܪܝܢ ܘܚܕ ܒܝܪܚ ܐܕܪ ܒܝܘܡܢܐ ܒܚܡܫ ܒܫܒܬܐ :

Coronatus eſt autem inclytus Jacobus anno Alexandri 732. (in Codice noſtro pro ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ 732. ex amanuenſis oſcitantiâ obrepſit ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ 762.) *qui eſt annus Vararanis Perſarum* Regis

Regis primus, *die* 27. *Teſri poſterioris* (hoc eſt, Novembris) *juxta Græcorum ſupputationem Feria ſexta*. Nimirùm, anno Chriſti 421. quo Feria ſexta in diem 27. Novembris incidit. Atque hinc duo diſcimus: Primum, S. Jacobum Interciſum ſub Iſdegerde quidem Vararanis patre Chriſtianam fidem abnegaſſe; martyrium verò non ſub Iſdegerde, ut vulgò creditur, ſed ſub Vararane anno regni ejus primo pertuliſſe. Alterum, Epocham Græcorum hìc uſurpatam trecentis undecim annis Chriſtianæ Æræ initium antecedere: ea enim Græcorum Epocha, quam Arabes paſſim ſequuntur, uno anno Maruthæ calculo poſterior eſt: quare Græcorum, ſeù Seleucidarum Epochæ initium ab illo anno procedere ſupponunt, qui ante Chriſtianam Æram putatur annus 312. & eſt Periodi Julianæ 4402. quo Olympias 117. iniit. Hæc eſt celebris Arabum Epocha, quam Albatenius & alii Mahometani Scriptores paſſim appellant

تاريخ ذي القرنين

Tarik Dilkarnain, hoc eſt, Epocha τῦ Δικέρωτος, ſivè *Cornigeri*: Alexandrum autem intelligunt. Nominis hujus originem petunt viri eruditi non pauci ab eo, quòd Alexander ſe Jovis Ammonis filium credi volebat. Sed fortaſsè Arabes iſta non noverant, & ſiquidem noverant, omnem illi Idololatriæ memoriam averſantur: eiſque longè notius erat, quod Daniel Regem Græcorum, Perſici Imperii everſorem, Hircum diſertè appellat, licet *Unicornem*; & & quia Hircum nominare nolebant, *Cornigerum* dixerunt. *Bicornem* fortè dixerunt, quòd duo Solis cornua, Orientem, ſcilicet, & Occidentem, obtinuerit. Hæc παρέργως. Majorem habet difficultatem, invenire modum, ut Maruthas ſibi ipſe conſtare dicatur, quando ſub initium Hiſtoriæ hujus Martyris diſertè ſcribit, Sancti Jacobi martyrium anno Alexandræo 733. Vararanis 2. conſummatum fuiſſe; poſteà in fine ad ſuperiorem annum 732. illud idem martyrium retrahere videtur, dictiſque contraria docere. Sed niſi librarii incuriâ id factum dicamus, optimè ſecum ipſe Maruthas conciliabitur, ſi Seleucidarum annos computemus eo calculo, quo Auctores Librorum Machabæorum utuntur. Duplex enim eſt horum annorum initium, & aliàs à Verno tempore, ſeù Niſan Syriaco, aliàs ab Autumno ſubſequenti progrediuntur; Unde fit, ut unus idemque annus, & primus & ſecundus numeretur, ut benè obſervant docti Interpretes apud Serarium in Comment. ad lib. Machab. & Petavius lib. 2. de doct. tempor. cap. 22. Ricciolus lib. 3. cap. 7. Kriſtmannus in Kalendario Syrorum pag. 226. Et probabile eſt, Marutham qui Syriacè ſcribebat, Syrorum calculum obſervaſſe: & rursùs quia res geſtas in Perſide & Chaldæa literis mandabat, ex Perſico & Chaldaico Kalendario annos ſupputaſſe.

Ex dictis conciliari poſſunt Auctores, qui de Perſica hac Perſecutione in diverſas ſententias ſciſſi ſunt. Perſecutio Iſdegerdica. Theodoretus Hiſt. Eccleſiaſt. lib. 5. cap. 39. aſſerit, Iſdegerdem Vararanis patrem perſecutionem in Chriſtianos commoviſſe propter Abdam Suſæ urbis Epiſcopum, qui Pyræum, hoc eſt, Ignis delubrum inconſulto zelo raptus deſtruxerat. Idem ſcribit Theophanes in Chronographia. Cyrillus quoque Scythopolitanus in Vita S. Euthymii Abbatis, quæ per Monachos Benedictinos Congregationis S. Mauri Græcè & Latinè prodiit, hæc diſertè habet: *Initio motæ tunc Perſecutionis in Perſide circa finem regni Iſdegerdis Perſarum Regis*, *quum Magi omnes Chriſtianos capere vellent*, *ſubditorum Saracenorum Præfectos ubique conſtituerunt*, *nequis Chriſtianorum in Perſide degentium ad Romanos confugeret*. Id refert Pagius in Critica Baronii ad annum Chriſti 414. & addit, Perſecutionem ab Iſdegerde causâ Abdæ illo eodem anno inchoatam, duraſſe uſque ad annum 420. quo Iſdegerdes mortuus

tuus eſt. Socrates tamen lib. 7. c. 18. affirmat, Iſdegerdem Chriſtianos in Perſide degentes nullatenus fuiſſe perſequutum. Agathias quoque Scholaſticus lib. 4. pag. 136. expreſsè notat, *Iſdegerdem nullum bellum adversùs Romanos ſuſcepiſſe, neque eos ulla affeciſſe moleſtia*. Demùm Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico initium hujus Perſecutionis conjicit in annum primum Vararanis: ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܩܡ ܪܕܘܦܝܐ ܩܫܝܐ ܘܡܪܝܪܐ ܘܥܙܝܙܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܦܪܣܝܐ ܥܠ ܟܪܝܣܛܝܢܐ: *Anno*, inquit, *ſeptingenteſimo trigeſimo ſecundo acerba, vehemens, & crudelis perſecutio adversùs Chriſtianos in Perſide excitata eſt*. Is annus fuit Chriſti 421. quo Vararanes regnare cœpit, & Jacobum Martyrem membratim cædi juſſit, ut ſuprà notavimus; licet idem Dionyſius ſingulari prorsùs opinione S. Jacobi martyrium ad annum Alexandri 734. Chriſti 423. promoveat. Conciliantur hi Auctores, ſi dicatur, ab Iſdegerde quidem motam fuiſſe Abdæ causâ perſecutionem, ſed mox ſopitam: (quod enim Pagius affirmat eandem ad obitum uſque Iſdegerdis continuatam fuiſſe, nullo idoneo teſte probat:) A Vararane verò initio regni ſui inſtauratam, & procedente die magis auctam: præſertim poſtquam Vararanes expeditionem in Romanos ſuſcepit, & ſigna cum iis frequenter contulit, teſtibus Socrate loco ſuprà citato, & Dionyſio ad annum Græcorum 735. nam hujuſmodi perſecutiones in Perſide tunc potiſſimùm excitari conſueverunt, quum bellum Romanis indicebatur, ut notat idem Dionyſius ad annum Græcorum 738. Chriſti 427. quo conſtituta fuit pax Romanos inter & Vararanem. ܘܫܠܝܐ ܘܫܠܡ ܐܬܥܒܕ ܒܝܢ ܦܪܣ ܘܪܘܡܝܐ ܡܛܠ ܟܪܝܣܛܝܢܐ ܕܐܡܪܢ: ܐܦ ܪܕܘܦܝܐ ܘܦܘܠܡܐ ܕܒܥܠܬ ܟܪܝܣܛܝܢܐ ܕܐܬܥܒܕ ܫܠܡ. *Hoc itaque modo bellum, propter Chriſtianos in Perſide degentes ſuſceptum, finem accepit: ſimul etiam perſecutio, quæ adversùs ejuſdem regionis Chriſtianos excitata fuerat, conquievit*: quæ ipſiſſima ſunt Socratis verba lib. 7. cap. 20. ubi id factum notatur Conſulatu Honorii tertiodecimo, & Theodoſii decimo, anno quarto Olympiadis trecenteſimæ: hoc eſt, Chriſti 422. ut obſervat Pagius.

Hiſtoriam Martyrum ſub Sapore coronatorum à Marutha noſtro conſcriptam fuiſſe, rectè arguitur ex ipſis Auctoris verbis, quibus narrationem ſuam ſic concludit: ܘܡܢ ܗܠܝܢ ܣܗܕܐ ܐܚܪܝܐ ܕܟܬܒܢ ܩܪܒܝܗܘܢ ܣܗܕܘܬܗܘܢ ܘܡܘܬܗܘܢ ܕܘܡܠܝܗܘܢ: ܡܢܗܘܢ ܕܒܙܒܢܝܢ ܐܫܬܡܠܝܘ ܘܚܙܝܢ ܐܢܘܢ. ܘܐܚܪܢܐ ܕܩܕܡܝܢ ܗܘܘ ܠܢ: ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܣܒܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܩܫܝܫܐ ܫܪܝܪܐ ܘܡܗܝܡܢܐ ܐܝܟ ܕܫܘܝܐ ܘܠܥܕܢܗܘܢ: ܟܕ ܚܙܝܢ ܕܣܘܥܪܢܝܗܘܢ ܚܙܝܐ ܘܒܚܙܝܘܬܐ ܗܘܝܢ ܗܘܘ. *Porrò ex iis poſterioribus Martyribus, quorum martyria, mortes, & acta apud Judices habita ſingula deſcripſimus, quidam ſunt, qui temporibus noſtris martyrium conſummarunt, quoſque nos ipſi vidimus; alii verò ætatem quidem noſtram anteceſſere; quorum tamen accuratam hiſtoriam ex ore ſenum Epiſcoporum, ac Presbyterorum ſumma fide dignorum accepimus: quippè qui æquales illis fuere, rerumque ab iis geſtarum ſpectatores*. Maruthas enim ſub finem primæ Perſecutionis Perſicæ florebat, teſtibus Photio, Mari, & Amro num. 8. & 10. Hæc autem Perſecutio cœpit ſub Sapore anno Chriſti 330. ut in S. Simeone Barſaboë ſtatuimus, duravitque annis 40. ut in Actis Martyrum habetur, nimirùm uſque ad

Hiſtoria Martyrum ſub Sapore.

annum

annum 370. Jure igitur affirmare licuit Maruthæ, paſſiones Martyrum, quas deſcribit, ſe vidiſſe & audiſſe: quæ verba etſi in alium quempiam ejuſdem temporis Scriptorem Maruthæ ſupparem competere poſſe non negamus; quia tamen Epiſcopus Sobenſis diſertè nos docet, à Marutha iſtorum Martyrum Acta in unum volumen congeſta fuiſſe, non omninò temerè hiſtoriam, quam præ manibus habemus, Maruthæ adjudicamus.

Illud certè extra dubitationem eſt, hanc Hiſtoriam ad Euſebium Cæſareenſem nullo jure pertinere, etſi aliqua Martyrum in Perſide coronatorum Acta collegiſſe Euſebium non negemus; eorum nimirùm, qui initio motæ à Sapore perſecutionis interfecti ſunt, ut Simeonis Barſaboë, Tarbæ ejuſdem Sororis, Milleſii, & aliorum paucorum. Horum enim geſta Euſebium Actis Martyrum Occidentalium inſeruiſſe, videtur colligi poſſe ex Hebedjeſu in Catalogo pag. 18. ubi hæc habet: ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܘܕܣܗܕܐ ܡܥܪܒܝܐ ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܬܫܒܚܬܗܘܢ: *Hiſtoriam Conſtantini, & Martyrum Occidentalium, & Sermonem de laudibus eorum*. Quibus verbis tria Euſebii Opera deſignat. I. *Hiſtoriam Conſtantini Imperatoris*: quam quatuor libris complexus eſt. II. *Hiſtoriam Martyrum Occidentalium*, ingenti volumine comprehenſam, cujus partem habemus in Codicibus noſtris Syriacis I. & II. Denique *Hiſtoriam Martyrum Orientalium*, quam per *Sermonem de laudibus eorum*, ſeù per *Panegyrica eorum*, ut vertit Abr. Ecchellenſis, intelligere videtur Hebedjeſu. Neque obſtat, quod Hebedjeſu in Euſebio *Sermonem de laudibus Martyrum* cum Hiſtoria Occidentalium conjungere videtur, inquiens: ܘܕܣܗܕܐ ܡܥܪܒܝܐ ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܬܫܒܚܬܗܘܢ: *Et Martyrum Occidentalium, & Sermonem de laudibus eorum*: nam affixum pronomen *eorum* de Martyribus in genere intelligendum eſt, non ad Occidentales coarctandum, quum Hebedjeſu Euſebiana ibi opera diverſi argumenti, diverſorumque Voluminum enumeret: alioquin ex Conſtantini, & Martyrum Occidentalium hiſtoria unum opus conflari deberet, ex illis Hebedjeſu verbis, *Hiſtoriam Conſtantini, & Martyrum Occidentalium*; quod tamen falſum eſt, quum perſpicuum omnibus ſit, Euſebium diverſos de Conſtantino & Martyribus libros conſcripſiſſe.

Ab hac ergo Euſebiana omninò diverſam in Codicibus noſtris habemus Martyrum Orientalium Hiſtoriam, quam ad Marutham ſpectare convincunt illorum Martyrum Acta, qui nonniſi poſt Euſebii obitum paſſi ſunt, ut Barhadbeſciaba Diaconus, Acepſimas Epiſcopus, Joſeph Preſbyter, & Aitallahas Diaconus, quorum primus martyrium ſubjit anno perſecutionis decimoquinto, reliqui anno quadrageſimo, hoc eſt, anno Chriſti 345. & 370. Eorum inſuper Martyrum Acta, qui ante Euſebii mortem coronati ſunt, multas continent vel temporum, vel locorum notas, quæ ad Euſebium referri nequeunt; cujuſmodi eſt illud, quod in Vita S. Simeonis Barſaboë narratur *De poteſtate à Juliano Apoſtata Judæis facta excitandi Templum Hieroſolymitanum*; & illud in Vita S. Barbeeſcemini Epiſcopi, qui poſt Saaduſatum Martyrem Simeoni in Epiſcopatu Seleucienſi ſucceſſit, nimirùm, *eo martyrium paſſo, Seleucienſem Sedem annis circiter viginti Epiſcopo caruiſſe*: quæ omnia poſt Euſebii obitum contigere. Denique ſermonis Syriaci nitor & elegantia certiſſimum conflant argumentum, ea Syriacè ab Auctore Syro edita fuiſſe, non Græcè ab Euſebio. Contrà alia Martyrum Occidentalium geſta, quæ Euſebius ipſe literis conſignavit, etiam in Syrorum ſermonem converſa Græciſmum redolent, & lon-

& longè ab ea ſermonis puritate deflectunt, ut conferenti utraque apparet.

Codices noſtri, in quibus Acta Martyrum exhibentur.

Duo ſatis vetuſta exemplaria nobis ſuppeditavit Scetenſe S. Mariæ Syrorum monaſterium. Et primus quidem Codex, licet in fine mutilus ſit notaque temporis careat; nongentorum tamen annorum ætatem videtur ſuperare, quum præfixa eidem (etſi diverſo charactere) B. Simeonis Stylitæ Vita, ſcripta eſſe dicatur anno Antiochenorum 521. die 17. Aprilis, feria 4. ideſt, anno Chriſti 474. quo Feria 4. in diem 17. Aprilis incidit. Secundus Codex recentior eſt, & præter noſtrorum Martyrum, aliorum etiam Sanctorum Acta illis inſerta complectitur: plura inſuper continet additamenta genuinis Martyrum geſtis ab amanuenſi facta, ut legenti ea conſtabit.

Summa Actorum Martyrũ, qui ſub Sapore paſſi ſunt.

Interim totius hujus Hiſtoriæ ſeriem per ſumma capita hìc retexere nec injucundum, nec inutile fore duxi, donec Deo aſpirante, & jubentibus iis, penes quos eſt ſumma in hoc negotio poteſtas, integra in lucem prodeat.

Anno primo Perſecutionis. S. Simeon & Socii.

Primus omnium apparet Simeon Barſaboë Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopus, qui unàcum Abdechala ܥܒܕܗܝܟܠܐ, & Anania ܚܢܢܝܐ Preſbyteris, paſſus eſt anno regni Perſarum 117. Saporis 31. Feria ſexta majoris Hebdomadæ, Luna 14. Niſan. (Additur in alio Codice, *Anno Alexandri* 655. *a Paſſione Domini* 296.) Hos uno die in cœlum prævenit Guhaſtazades ܓܘܗܫܬܐܙܕ Saporis regis nutritor. Quo die coram Simeone interfecti ſunt centum viri: quumque unum ex ejuſdem Preſbyteris in tormentis titubantem, Puſices Karogabar, ܦܘܣܝܩ ܩܪܘܓܒܪ, hoc eſt, artificum Regis Præfectus, in fidei confeſſione confirmaret, illicò comprehenſus obtruncatur, unàcum filia Virgine. De his vide Sozomenum hiſt. Eccleſ. lib. 2. cap. 9. 10. 11. & Martyrolog. Rom. die 21. Aprilis. Metaphraſtes in Vita Sanctæ Thermetis pro *Simeone Barſaboë* legit *Jombaphæum* apud Lipom. tom. 7. Fortaſsè pro *Baphæo*, hoc eſt, *Papæ diſcipulo*, nomen *Jombaphæus* obrepſit. In Menolog. Baſilii Imp. colitur memoria S. Simeonis ſociorumque die 14. Aprilis.

Martyres plurimi.

A ſexta autem illa Feria, qua Simeon cæſus eſt, uſque ad Dominicam Hebdomadæ ſecundæ Pentecoſtes (ideſt, uſque ad Dominicam in Albis) per decem continuos dies innumerabilis Chriſtianorum multitudo martyrium ſubjit. ܡܢ ܥܪܘܒܬܐ ܫܬ ܕܐܪܒܥܣܪܐ ܒܣܗܪܐ ܡܥܠܝ ܕܢܦܩ ܦܘܩܕܢܐ ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܠܚܕܒܫܒܐ ܬܪܝܢܐ ܕܫܒܘܥܐ ܕܦܢܛܝܩܘܣܛܝ ܕܗܘܝܢ ܝܘܡܬܐ ܥܣܪܐ ܠܐ ܫܠܝ ܣܝܦܐ ܡܢ ܕܠܡܥܒܕܗ ܒܥܒܕܗ: *A ſexta hora Feriæ ſextæ Lunæ decimæ quartæ*, (Verba ſunt Maruthæ) *qua edictum hujuſmodi promulgatum fuit, uſque ad alteram Dominicam Hebdomadæ ſecundæ Pentecoſtes, decem dierum ſpatio, gladius nunquam in ſuo opere ceſſavit.* Ubi notanda tria: Primum, Græcos & Syros nomine *Pentecoſtes* totum illud dierum quinquaginta ſpatium intelligere, qui à Paſchate Reſurrectionis uſque ad Spiritus Sancti adventum numerantur. Alterum, Lunam decimamquartam Niſan, ſeu Aprilis anni 330. licet in ſabbatum diemque 18. Aprilis inciderit, ad ſextam tamen Feriam ex Judaico more referri: Judæi enim Paſcha ſuum à præcedente veſpere auſpicantur: unde ſententia noſtra de anno obitus S. Simeonis magis confirmatur. Tertium denique Chriſtianos Perſas tempore S. Simeonis Paſchale Feſtum non Luna decimaquarta Niſan, ſed Dominico die proximè ſequenti celebraſſe: quod inde conſtat, quia Feria illa ſexta, in quam Luna decima-

quarta incidit, non appellatur dies Paſchatis, ſed *ante feſtum Paſchatis*, ut expreſsè notat Sozom. lib. 2. c. 11.

S. Milles Epiſcopus.

1 Milles [1] Suſæ Epiſcopus à Gadiabo Lapethę ordinatus, in eadem perſecutione ab Hormiſda Guphrizo ad Maheldagdar Rozichorum urbem, [Syriac text illegible] : perductus, & carceri unàcum Abroſimo Presbytero & Sina Diacono mancipatus, poſt varios cruciatus, tandem ipſe quidem à Guphrizo & Narſete ejuſdem fratre pugionibus tranſ-

N O T A.

1 De S. Milleſio in Actis noſtris tria narrantur, quæ hìc ſubnectere pretium operæ duximus. Primum de S. Jacobo Niſibeno Cod. 2. fol. 62. à tergo. [Syriac text illegible]

At B. Milles (ex Ægypto in Meſopotamiam reverſus) *Niſibin urbem venit, reperitque B. Jacobum Epiſcopum conſtruendæ Eccleſiæ occupatum: cujus egregium & ingentem animum, ſuſceptique ædificii amplitudinem & majeſtatem admiratus, ibidem aliquantiſper commoratus eſt. Quum verò Adiabam inde deſcendiſſet, non modicam B. Jacobo quantitatem fili ſerici ad impenſas domus tranſmiſit.*

Alterum de Papa Seleucienſi Epiſcopo, S. Simeonis deceſſore & magiſtro, loco cit. [Syriac text illegible]

Mox ad Aramæos, ſeu Aſſyrios profectus, Seleuciæ & Cteſiphontis Eccleſiam teterrimo ſchiſmate ſciſſam reperit. Cauſa mali tanti ejuſdem Eccleſiæ Epiſcopus Papa Aghæi filius putabatur, homo intolerandi faſtus, & ambitionis immenſæ: adeò ut Antiſtites, qui ex diverſis locis ejus cauſam cognituri ad Synodum convenerant, ſuperbè aſpernaretur; Presbyteros verò, & Diaconos ſuæ Eccleſiæ indignis modis tractaret. Milles hominem Deo odioſum, & civibus ſuis infeſtum publicè adoritur: Ecquod te, inquit, fratrum tuorum crimen impulit, ut talia adversùs eos audeas, membra tua ſuperbè deſpiciens, eaque abſque cauſa & præcipiti odio exagitans, quaſi Deum fabulam putes? An non ſcriptum eſt, Qui fuerit princeps inter vos, ſit veſter ſervus? *Hæc Milles: Cui Papa, Tu me, ait, iſta doces inſulſiſſimum caput, quaſi non illa ego norim? Tùm verò Milles tractum ex pera Codicem Evangeliorum, in medio ſuper pulvinar depoſuit, ſimulque ad Papam converſus, Si te, inquit, piget iſta à me, qui mortalis ſum, diſcere, agedum judicium pete ab Evangelio Domini, quod externis oculis tuis patet, quandoquidem internus tuæ mentis oculus ad ejus mandata cæcutit. Hìc verò*

transfoditur; Abroſimus verò & Sina lapidibus obruuntur Luna 13. Teſri poſterioris, ideſt Novembris, anno Perſecutionis primo. De quo vide, quæ diximus ſuprà cap. 2. Gadiabi Lapethæ Epiſcopi meminit Sozomenus lib. 2. cap. 13. ubi eum Gaddiabem vocat, & ſecundo poſt Barbaſimem loco ponit.

Anno 2. Perſecutionis. Innumerabilis Martyrũ multitudo.

Anno Saporis 32. recurrente eodem die, (Feria ſcilicet ſexta in Paraſceve, proſequitur Maruthas) *publicatum eſt edictum crudele, & educta eſt immitis romphæa, gladioque impertita eſt poteſtas ad perdendum quemcumque dicentem, Chriſtianus ego ſum.*

ܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܕܫܒܘܪ ܡܠܟܐ
ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܫܢܝܐ ܢܦܩ ܦܘܩܕܢܐ ܘܠܐ
ܘܣܝܦܐ ܐܫܬܠܛ ܚܪܒܐ ܘܠܐ ܚܝܣܐ
ܘܐܬܦܠܓܝ ܫܘܠܛܢܐ ܠܡܘܒܕܘ ܠܟܠܢܫ
ܘܟܠ ܕܐܡܪ ܕܟܪܣܛܝܢܐ ܐܢܐ .

Eadem habet Sozomenus lib. 2. c. 11. *Sequente autem anno*, inquit, *eo ipſo die, quo Paſſionis quidem Chriſti memoria celebrabatur, Reſurrectionis verò expectabatur feſtivitas, crudeliſſimum edictum Saporis per univerſum Perſarum ditionem propoſitum eſt, quo cuncti, qui ſe Chriſtianos confeſſi eſſent, mortis ſupplicio addicebantur. Quo quidem tempore ajunt innumerabilem Chriſtianorum multitudinem gladio cæſam eſſe.* Id accidit die 9. Aprilis, in quem incidit Feria ſexta in Paraſceve anni Chriſti 331. licet in Martyrologio Romano horum Martyrum memoria ad diem 22. Aprilis rejiciatur: in quam tamen competere nequit Feria ſexta in Paraſceve ex ulla Auctorum ſententia: unde corroboratur argumentum noſtrum contra Pagium & Henſcherium cap. 1. num. VIII.

S. Tarba Virgo, unàcum Sorore, & ancilla.

Tarba ܛܪܒܘ, ejuſque Soror, & Virgo quædam ejuſdem ancilla, in duas partes diſſectæ ſunt Luna 5. Menſis Jar, hoc eſt, Maii. Tarbulam vocat Sozomenus lib. 2. cap. 12. Ejus vitam deſcripſit Metaphraſtes apud

verò Papa diabolicis actus furiis, & Sacrum Codicem impia manu contundens, loquere, ait, Evangelium, loquere. Ad has voces commotus S. Milles, accurrens Evangelium manibus complexus, oſculatuſque, ſuis oculis admovit: Deinde audiente frequenti populo alta voce Papam compellens: Quia, inquit, ò ſuperbe, talia auſus es adversùs verba vitæ Domini noſtri, ecce adſtitit Angelus ejus, & corporis dimidium tui arefaciet ad terrorem multorum; neque ſimul exanimaberis, ſed tibi manebit vita diù in ſignum & portentum. Eodem momento Papa è cœlo tactus, dimidia corporis parte obriguit, & ad alterum latus collapſus, in eo ſitu per duodecim annos ad mortem uſque cum incredibili dolore jacuit: quæ res ingenti terrore populum univerſum perculit.

Tertium de quodam Diacono, qui graviſſimi flagitii reus, nec illud confiteri volebat, nec à ſacro Miniſterio abſtinere: fol. 63. à tergo:

ܘܐܫܬܟܚ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܚܕܐ . ܘܐܫܟܚ
ܗܘܐ ܒܗ ܓܒܪܐ ܡܫܡܫܢܐ ܚܕ ܡܬܚܫܕ ܗܘܐ
ܒܙܢܝܘܬܐ ܢܘܟܪܝܬܐ . ܘܡܦܝܣ ܗܘܐ ܠܗ ܒܥܕܬܐ
ܘܐܡܪ ܠܗ . ܐܘܕܐ ܒܪܝ ܐܢ ܗܘ ܕܐܫܟܚܬ ܒܗ ܒܚܛܗܐ
ܗܢܐ ܘܥܒܕ ܬܝܒܘܬܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܡܛܠ ܕܡܪܚܡܢܐ
ܗܘ ܘܫܒܩ ܠܟ . ܘܠܐ ܬܡܪܚ ܟܕ ܠܐ ܕܟܐ ܐܢܬ
ܘܬܫܡܫ ܩܕܡܘܗܝ : ܕܠܐ ܬܕܪܟܟ ܟܐܢܘܬܗ ܡܢ ܫܠܝܐ

ܐܘܟܝܬ . ܗܘ ܕܝܢ ܒܡܪܚܘܬܐ ܗܘ ܐܡܪ ܠܗ .
ܗܘ ܡܪܝ ܠܐ ܬܬܠܐ ܘܬܪܡܐ ܒܥܠܘܬܐ : ܪܒܬܐ ܥܠܝ
ܕܒܝܫܬܐ ܒܕܓܠܘܬܐ ܪܒܬܐ ܐܬܐ ܒܫܡܝ . ܘܐܡܪ ܗܘ
ܐܚܕ ܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ ܘܣܠܩ ܠܒܝܡ ܘܫܪܝ ܕܢܙܡܪ :
ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܝܕܐ ܡܢ ܩܕܫ ܩܘܕܫܐ ܐܬܚܙܝܬ
ܘܡܚܬܗ ܠܦܘܡܗ ܘܢܦܠ ܡܢ ܒܝܡ ܘܡܝܬ
ܘܗܘܬ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ .

Quum B. Milles ad quoddam oppidum veniſſet, ibique reperiſſet Diaconum inceſti crimine infamatum, illum hortabatur in Eccleſia: Fatere, ajebat, Fili, ſi flagitii iſtius fortè es reus, & profer pœnitentiam apud Deum, quia miſericors eſt, & ignoſcet tibi; nevè audeas, quando mundus non es, coram eo miniſtrare, ne illius juſtitia repentè opprimat te. Aſt ille confidenter: Apage iſta Domine, reſpondit, nève grande tibi accerſas crimen, talia effutiens: illud nempè flagitium magno & impudenti mendacio mihi affictum eſt. Sic fatus, Codicem Davidis audacter arripit, & in Ambonem ſubiens, Pſalmos cantare occœpit. Tùm verò vola manus è Sanctuario emicare viſa eſt, oſque impuri illius Diaconi ferire: quo ictu illicò exanimatus concidit. Quod prodigium incolis loci ingentem metum incuſſit.

apud Lipom. tom. 7. ad diem 5. Aprilis: ubi pro *Tarba*, ſeù *Tarbula* habet *Thermetem*: pro Simeone Barſaboë *Simeonem Jombaphæum*; & pro die 5. Maii *Nonas Aprilis*. Præterea ſororem Tarbæ, cujus nomen nec in noſtris Codicibus, nec apud Sozomenum extat, *Pherbutam* vocat. Denique Perſicum nomen ܡܘܗܦܛܐ, quod *Præfectum* ſonat, *Mauptam Magorum principem* reddit. Ejuſdem Tarbæ, ancillæque ejus (omiſsâ ſorore) meminit Martyrologium Romanum die 22. Aprilis in hæc verba: *Inter quas & Sancti Simeonis Epiſcopi Soror nomine Tarbula, cum pediſſequa ſua, quæ ſtipitibus alligatæ, ſerràque ſciſſæ, crudeliſſimè necatæ ſunt.* Id verò contigit, ut videtur, anno motæ Perſecutionis ſecundo, Chriſti 331.

S. Sciaadoſt, ſeù Sadoth, Epiſcopus Seleuciæ, unàcum 128. Sociis.

Sciaadoſt ܫܗܕܘܣܛ Simeonis in Epiſcopatu Succeſſor, unàcum centum & duodetriginta Sociis, comprehenſus Seleuciæ anno ſecundo Perſecutionis, Saporis 32. & carceris ſqualore per quinque menſes maceratus, in Lapetham Huzitarum urbem perducitur, ibique capite plectitur. Reliqui Martyres Seleuciæ gladio cæſi ſunt Luna 10. Sabat, hoc eſt, Februarii. *Sciaadoſt* Perſico ſermone *Regis amicum* ſignificat. Chaldæi pro ܫܗܕܘܣܛ *Sciaaduſt*, habent frequentiùs ܫܘܥܕܘܣܛ *Jeſuduſt*, ideſt, *Jeſu amicum*. Hujus mentio fit in Martyrol. Rom. die 20. Februarii, ubi *Sadoth* appellatur. De eodem Græci in Menologio eadem die: In eo verò, quod juſſu Baſilii Imperatoris editum eſt, die 20. Martii, & 19. Octobris, ut apud Ughell. tom. 6. ubi pag. 515. *Sadoth* dicitur, Socioſque habuiſſe narratur *centum viginti octo*: ex quo numero *octo* deſiderantur pag. 1094. Noſtris Codicibus exactè reſpondent acta edita à Metaphraſte apud Lipom. tom. 5. ſi pauca excipias, quæ meliùs verti potuiſſent: nam pro *Seleucia* ܣܠܝܩ reddidit *Salec*; pro *regione Huzitarum* ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܗܘܙܝܐ *patriam quæ vocatur Bethuza*: & pro *Lapetha* Huzitarum metropoli ܒܝܬ ܠܦܛ, *Beth-Lapat*.

S. Barſebias Archimandrita cum 11. Sociis.

Anno Perſecutionis 2. Saporis 32. *Barſebias Archimandrita* ܒܪܫܒܝܐ ܪܝܫ ܕܝܪܐ, unàcum decem Sociis monachis, juſſu Præfecti urbis Aſtahar ܡܘܗܦܛܐ ܕܐܣܛܚܪ ܡܕܝܢܬܐ: comprehenſus, fractis primùm cruribus, gladio demùm cæſus eſt Luna 7. Haziran, ſeù Junii, ſequenti poſt Milleſii martyrium anno. His ex Magorum Secta quidam eadem die additus eſt, qui cœleſti viſione admonitus, relicto idolorum cultu, Barſebiæ adhæſerat. In Codice noſtro I. deſideratur initium Paſſionis horum Martyrum, qui ad calcem ejuſdem Cod. coronati dicuntur Luna 17. Junii. Eorum corpora ad Chriſtianorum terrorem pependerunt in Templo *Nair* ܢܐܝܪ, ſeù, ut legitur in Cod. 1. *Nahit* ܢܚܝܬ ܐܠܗܬܐ ܕܦܪܣܝܐ, *Perſarum Deæ*.

Anno 3. Perſecutionis. S. Daniel Preſbyter, & Varda Virgo.

Anno Perſecutionis 3. Saporis 33. *Daniel Presbyter* ܕܢܝܐܝܠ ܩܫܝܫܐ: & *Varda filia fœderis*, hoc eſt, *Virgo Deo Sacra* ܘܪܕܐ ܒܪܬ ܩܝܡܐ poſt varia tormenta decollantur *in regione Rozichorum* ܐܬܪܐ ܕܪܙܝܩܝܐ: Luna 25. Sabat, ſeù Februarii, ſecundo poſt martyrium Milleſii anno.

Anno 4. Perſecutionis. S. Narſes Epiſcopus cum Joſepho.

Anno Perſecutionis 4. Saporis 34. *Narſes* Epiſcopus Sciaharcadatę Garmæorum urbis ܢܪܣܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܫܗܪܩܪܬ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ ܘܝܘܣܦ ܬܠܡܝܕܗ:

& Jo-

& *Joſeph* ejuſdem Diſcipulus martyrio funguntur Luna 10. Novembris. Horum memoria colitur in Menologio Baſilii Imp. die 20. Novembris, apud Ughell. tom.6. pag.1139.

S.Joannes Epiſcopus.

Eodem anno paſſi ſunt Martyres, qui ſequuntur. *Joannes Epiſcopus oppidi Seleuciæ* ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܣܠܘܟ, occiſus in pago *Haſin* ܒܝܬ ܚܣܝܢ ܩܪܝܬܐ, juſſu Artaſciri Adiabeni reguli ܐܪܛܫܝܪ ܡܠܟܐ ܕܚܕܝܒ, qui Saporis Regis germanus erat. Ejus meminit Sozomenus lib. 2. cap. 13. Dicitur autem *Epiſcopus oppidi Seleuciæ*, nimirùm oppidi cujuſdam, quod ad Seleucienſem Archiepiſcopatum ſpectabat: qua ratione *Sapores*, & *Iſaac* mox laudandi, urbibus Seleucienſis Provinciæ præfuiſſe dicuntur.

S.Sapores Epiſcopus.

Sapores Epiſcopus oppidi Seleuciæ flagris in carcere tandiù cœſus eſt, donec animam efflaret: cujus caput præcidi, ſibique afferri juſſit Artaſcirus, ut de morte ejus certior fieret.

S.Iſaac Epiſcopus.

Iſaac ejuſdem Provinciæ Epiſcopus lapidibus obruitur in urbe *Nicatoris* ܒܝܬ ܢܝܩܛܘܪ ܐܘܢܐ ab ejuſdem loci pſeudochriſtianis, quos Artaſcirus ad hanc impietatem compulit.

S. Iſaac Preſbyter.

Iſaac Presbyter pagi *Hulſar* ܕܚܘܠܣܪ ܩܪܝܬܐ: extra urbem Seleuciam juſſu *Adarguſnaſaph* Præfecti ܐܕܪܓܘܫܢܣܦ ܡܘܦܛܐ, lapidibus ſimiliter obrutus interiit.

S. Papa Preſbyter.

Papa Presbyter pagi *Helmin* ܕܚܠܡܝܢ ܩܪܝܬܐ, jubente Artaſciro Adiabenæ provinciæ regulo, in *Galal* pago ܒܓܠܠ ܩܪܝܬܐ interficitur. In Menologio Baſilii die 20. Novembris colitur memoria *Joannis*, *Saporis*, & *Iſaaci* Epiſcoporum: nec non *Iſaaci*, atque *Dapii* Presbyterorum. Haud dubium, quin pro *Dapio* legendum ſit *Papa*, quod nomen Chaldæis familiare fuit.

S. Uhanam Clericus.

Uhanam puer Clericus ܐܘܗܢܡ ܛܠܝܐ ܒܪ ܩܝܡܐ, in *Gazac* pago ܒܓܙܪ ܩܪܝܬܐ per Seleucienſes Chriſtianas fœminas, ab Artaſciro ad id compulſas, lapidibus appetitus martyrii coronam adeptus eſt.

S. Guhaſtazades Eunuchus.

Guhaſtazades Artaſciri Adiabeni reguli Eunuchus ܓܘܗܫܬܐܙܕ ܡܗܝܡܢܐ ܕܐܪܛܫܝܪ ܡܠܟܐ ܕܚܕܝܒ: in urbe Seleucia per Vartaranem ܘܪܬܪܢ Presbyterum pagi Salucana ܕܣܠܩܘܢܐ ܩܪܝܬܐ peſſimum Apoſtatam interficitur. De quo hæc Sozomenus lib. 2. cap. 11. *Porrò quum Chriſtiani omnes abſque ulla miſeratione trucidarentur, multi in ipſo palatio necati ſunt: Atque inter hos* AZADAS *Eunuchus Regi longè cariſſimus. Quem quum Sapores peremptum accepiſſet, incredibili dolore perculſus eſt.* Eadem ex Sozomeno leguntur in Martyrologio Rom. die 22. Aprilis: *In quo fidei certamine paſſus eſt Azades Eunuchus Regi cariſſimus.*

SS. Saſannes, Mari, Timæus, & Zaron Laici.

Saſan ܣܣܢ, *Mari* ܡܪܝ, *Timæus* ܛܝܡܝܣ, & *Zaron* ܙܪܘܢ, *ſæculares* ܒܢܝ ܥܠܡܐ, ex *Loſcium* Modainæ urbecula ܡܢ ܠܫܩܘܡ ܩܘܪܝܬ ܡܕܝܢܐ in Huzitarum regionem juſſu Saporis deportati, ibidem pro Chriſto necantur.

S. Bauta.

Bauta nobiliſſima Seleucienſium fœmina ܒܥܘܬܐ ܐܢܬܬܐ ܪܒܬܐ ܒܪܬ ܚܐܪܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܣܠܘܟ

juſſu

juſſu Adarguſnaſaphi Præfecti contra Ædes ſuas obtruncatur.

SS. Tecla, & Danac Virgines.

Tecla ܬܩܠܐ, & *Danac* ܕܢܩ, Virgines Seleucienſes, juſſu ejuſdem Adarguſnaſaphi jugulantur. In Menologio Baſilii die 20. Novembris laudantur *Boëthazar* Eunuchus, & *Saſannes*, & *Tecla*, & *Anna* Martyres in Perſide.

SS. Taton, Mama, Mazachia, & Ana Virgines.

Taton ܬܬܘܢ, *Mama* ܡܡܐ, *Mazachia* ܡܙܟܝܐ, & *Ana* ܐܢܐ, Virgines Seleucienſes, extra urbem in loco qui dicitur ܚܘܪܐ *Hevara*, ideſt, *Candidus*, juſſu Adarguſnaſaphi necantur: ܘܚܝܬ ܒܕܡܗܝܢ ܬܐܢܬܐ ܗܘܬ ܝܒܝܫܬܐ ܘܐܣܝܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕܬ. ܘܠܡܪ̈ܥܐ ܕܫ̈ܢܝܐ ܥܕܡܐ ܠܡܢܝܚܝܐ ܛܢܦ̈ܐ. ܕܒܚܣܡܗܘܢ ܥܩܪܘܗ ܐܪ̈ܝܐ ܘܡܛܠ ܗܢܐ. ܘܐܬܘܗܝ ܕܐܦ ܠܓܪܒܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܐܬܚܙܝ. ܠܗܘܢ ܬܕܡܘܪܬܐ ܪܒܬܐ: *Quarum ſanguine irrigata ficus arida revixit, & multis annis graviter affectis corporibus adhibita medelam attulit; donec ab impuris Manichæis invidiâ ſtimulante radicitùs evulſa eſt. Quamobrem halitu leonis, hoc eſt, lepra correpti complures ex eadem ſecta periere, morbique cauſam confeſſi ſunt: & ipſis viſum fuit grande miraculum.*

SS. Abiat, Hati, & Mamlacha Virgines.

Abiat ܐܒܝܬ, *Hati* ܚܬܝ, & *Mamlacha* ܡܡܠܟܐ, Virgines è regione Garmæorum, juſſu Saporis Regis interficiuntur. In Menologio Baſilii die 5. Octobris fit mentio *Mamelchtæ* Perſæ, quæ fuerat Dianæ Sacerdos.

Anno 5. Perſecutionis. Martyres 120.

Anno Perſecutionis 5. Saporis 35. Luna 6. menſis Niſan, centum viginti Martyres Seleuciæ gladio cæſi ſunt: in quibus novem Virgines, reliqui Presbyteri, Diaconi, & diverſorum ordinum Clerici. Eos Jazdunducta ܝܙܕܘܢܕܘܟܬ Adiabenarum fœminarum nobiliſſima per ſex menſes in carcere propriis facultatibus aluerat, cæſoſque in agro quinos ſepeliri curavit. *Jazdunducta* autem *Filiam Dei* ſignificat. *Jazdandul* vocatur à Metaphraſte apud Lipom. tom. 5. in vita SS. Acepſimæ, Joſephi, & Æithalæ die 3. Novembris. De his loquutus videtur Sozomenus lib. 2. cap. 12. propè finem, quum ait: *Cæterùm quum ex præcepto Saporis, ſicut anteà retulimus, reliquis omnibus prætermiſſis, ſoli Sacerdotes ac Doctores Chriſtianæ legis comprehendi cœpiſſent, Magi & eorum principes regionem Perſarum circumeuntes omni ſtudio perquiſitos Epiſcopos ac Presbyteros divexarunt, ac præcipuè in partibus Adiabenorum. Hæc Perſidis regio eſt, maxima ex parte à Chriſtianis habitata.*

Anno 6. Perſecutionis. S. Barbeſceminus Epiſcopus, cum 16. Sociis.

Anno Perſecutionis 6. Saporis 36. *Barbeſceminus* ܒܪܒܥܫܡܝܢ Seleuciæ & Cteſiphontis poſt Sciaadoſtum Epiſcopus, unàcum ſexdecim Sociis (quorum nonnulli Preſbyteri erant, alii Diaconi, alii diverſorum ordinum Clerici) comprehenſus, in *Ledan* Huzitarum urbem ܠܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܗܘܙܝܐ adductus fuit: ubi in carcere per annum integrum detentus, demùm unàcum Sociis decollatus fuit Luna 9. Canun poſterioris, ideſt, Januarii. Erat autem *Barbeſceminus* Simeonis Barſaboë ex ſorore nepos, ut in noſtris Codicibus adnotatur. Ejuſdem meminit Sozomenus lib. 2. cap. 13. propè finem: *Epiſcopi verò*, inquit, *quos quidem accepi*, BARBASIMES, *Paulus*, *Gaddiabes* &c. Barbeſcemino cæſo adeò perſecutorum immanitas in Chriſtianos efferata eſt, ut Seleucienſis Eccleſia per viginti annos Epiſcopo carere coacta fuerit: Sic enim ſcribit Maruthas: ܐܬܛܠܩܬ. ܕܝܢ ܪܝܫܢܘܬܐ

ܥܣ

ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܘܦܘܩܕܢܝ̈ܗܘܢ ܕܩܫܝ̈ܢܐ
ܟܢܘܫܝ ܥܕ̈ܬܐ ܫܢܝ̈ܢ ܥܣܪܝܢ ܡܢ
ܘܡܠܟܐ ܘܦܣܝܩܬܐ ܗܘܬ ܩܛܝܠܐ .

Propter iſtud autem crudeliſſimum edictum vacavit Seleuciæ & Cteſiphontis urbium Epiſcopatus annis circiter viginti. Nimirùm uſque ad mortem Saporis Regis, quæ vigeſimo tertio poſt Barbeſcemini martyrium anno accidit, ut infrà. Exemplar illius edicti refert Maruthas Codice noſtro I. fol. 98. à tergo:

ܟܠ ܕܪܚܡ ܠܝ ܘܪܓܐ ܒܡܠܟܘܬܝ :
ܒܗܕܐ ܢܙܕܗܪ : ܕܟܠ ܕܢܬܩܪܐ ܟܪܣܛܝܢܐ
ܒܫܡܗ ܠܐ ܢܥܡܪ ܒܬܚܘܡܘܗܝ
ܘܒܫܘܠܛܢܗ : ܐܠܐ ܢܣܓܘܕ ܠܫܡܫܐ
ܘܢܦܠܚ ܠܢܘܪܐ ܘܠܡܝܐ ܘܢܐܟܘܠ ܕܡܐ
ܕܚܝ̈ܘܬܐ . ܘܡܢ ܕܠܐ ܡܫܡܥ :
ܢܫܬܠܡ ܠܫܠܝ̈ܛܢܐ ܘܐܝܟ ܕܙܕܩܐ
ܠܗܘܢ ܢܬܫܢܩ ܒܗ ܘܢܬܚܒܠ .

Quicumque me amat, meumque regnum cupit, illud ſibi curandum intelligat, ut nullus Chriſtiano notus nomine in ſuis finibus, aut ſua ſub ditione commoretur, quin Solem adoret, Ignem & Aquam colat, atque animantium cruorem comedat. Quicumque iſta facere detrectaverit, magiſtratibus traditus, ex ipſorum ſententia torqueatur & pereat.

Plurimi Martyres.

Hoc ſæviſſimum Saporis edictum innumerabilis Martyrum cædes conſequuta eſt, quorum martyrium deſcribitur ab eodem Marutha Codice II. fol. 90. hoc præfixo titulo:

ܣܗܕܘܬܐ ܕܣܗܕ̈ܐ ܕܐܬܩܛܠܘ ܒܐܬܪ̈ܘܬܐ
ܐܠܐ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܒܬܪܥ ܡܠܟܐ : ܡܢ
ܐܝܕܝ ܘܒܟܠܕܘܟ ܘܡܕܝܢܬܐ ܐܬܩܛܠܘ :

Paſſio Martyrum, qui variis in locis à Præfectis interfecti ſunt, præter eos, qui in Porta Regis cæſi fuerunt.

Et infrà: ܣܓܝ̈ܐܐ ܐܢܫܝܢ ܒܟܠ ܐܬܪ
ܐܬܟܠܠܘ ܒܣܗܕܘܬܐ ܐܢܫܝܢ ܣܓܝܐܐ
ܡܢܗܘܢ ܐܢܫܝ̈ܢ ܠܡܟܬܒ ܐܠܐ
ܠܐ ܙܕܩܐ ܡܢܗܘܢ ܘܡܢ ܕܫܪܟ ܒܟܬܒܘ
ܘܡܟܬܒ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܕܒܥܘܗܕܢܐ :

Complures enim ubique locorum martyrio perfuncti ſunt, ex quibus paucorum dumtaxat nomina deſcribere licuit, quæ à nonnullis memoriæ prodita fuerant.

Anno 7. Perſecutionis. S. Jacobus Preſbyter, & Maria Virgo.

Anno Perſecutionis 7. Saporis 37. *Jacobus* Preſbyter pagi *Tela Scialila* ܬܠܐ ܫܠܝܠܐ, & *Maria* Virgo ejuſdem Soror, juſſu Narſetis Tamſaporis ܢܪܣܝ ܬܡܫܒܘܪ, comprehenſi, quum Sanguinem comedere, Chriſtumque abnegare recuſarent, à *Mahdude* ܡܗܕܘܕ nobili inter Chriſtianos Viro, ad hoc flagitium adacto, jugulantur in pago *Teldara* ܬܠܕܪܐ Luna 17. Martii.

S. Tecla Virgo cum aliis quatuor Virginibus.

Eodem anno *Tecla* Virgo, unàcum aliis quatuor Virginibus, juſſu Narſetis Tamſaporis per Paulum Preſbyterum pagi *Caſciaz* ܟܫܙ impium Apoſtatam necantur Luna 6. Junii.

Anno 15. Perſecutionis. S. Barhadbeſciaba Diaconus.

Anno Perſecutionis 15. Saporis 45. *Barhadbeſciaba* ܒܪܚܕܒܫܒܐ Diaconus civitatis *Arbel* ܐܪܒܝܠ juſſu Saporis Tamſaporis Præfecti, per Aghæum ܐܓܝ Chriſtianorum oppidi *Tabal* ܬܒܠ nobiliſſimum, ad id compulſum, capite multatur Luna 20. Julii.

Anno 23. Perſecutionis. S. Heliodorus, & Dauſas Epiſcopi, Mariabes Preſbyter, & Hebedjeſu Diaconus, cum 272. Sociis.

Anno Perſecutionis 23. Saporis 53. expugnato Zebedæo Romanorum caſtro ܩܣܛܪܐ ܕܒܝܬ ܙܒܕܝ millia circiter novem Virorum ac mulierum in Perſidem abducta ſunt: quos inter Epiſcopus loci *Heliodorus* ܗܠܝܘܕܘܪܘܣ, & *Dauſas* ܕܘܣܐ atque

Ma-

Mariab ܡܪܝܗܒ Presbyteri,& Diaconus *Hebedjeſu* ܥܒܕܝܫܘܥ. Et Heliodorus quidem quum in pago *Stacarta* ܣܛܟܪܬܐ gravi morbo decumberet, Dauſam impoſitâ manu Epiſcopum ordinat, & mox ad Dominum migrat: Dauſas verò Mariabum Chorepiſcopum deſignat. Quumque illa captivorum turba in varias Perſarum urbes diſperſa fuiſſet, Dauſas Epiſcopus unàcum Mariabo Chorepiſcopo, Hebedjeſu Diacono, aliiſque ducentis nonaginta ſeptem viris ac mulieribus, ad montem Maſebdanum ܡܣܒܕܢ in pagum *Gaphetam* ܓܦܬܐ relegantur. Ubi exquiſitis ab Adarpharo ܐܕܪܦܪ Præfecto ſuppliciis affecti, gladio cæſi ſunt omnes, præter viginti quinque viros ac mulieres, qui Solem adorantes mortem evaſere. De Dauſa & ſociis hæc Sozomenus lib. 2. cap. 13. *Dauſas quidem captivus à Perſis abductus fuerat ex loco quodam, qui Zabdæus dicitur: tunc temporis verò pro fidei doctrina occiſus eſt unàcum Marcabde Chorepiſcopo & Clericis ſuis ducentis circiter & quinquaginta, qui unàcum illo capti fuerant à Perſis.* Eorundem mentio fit in Martyrol. Rom. die 22. April. *Mareas quoque, & Bicor Epiſcopi, cum aliis viginti Epiſcopis, & Clericis ferè ducentis quinquaginta; Monachis etiam, & Sacris Virginibus plurimis.* Vide Menologium Baſilii ad diem 9. Aprilis, quo die Heliodori Epiſcopi ſociorumque commemoratio celebratur.

Anno 36. Perſecutionis. Quadraginta Martyres, in quibus Epiſcopi duo: Preſbyteri 16. Diaconi 9. Monachi ſex: & Virgines ſeptem.

Anno Perſecutionis 36. Saporis 66. *Quadraginta Martyres* pro Chriſti nomine occubuerunt: ex quibus Epiſcopi duo, *Abdas* urbis Caſcar ܟܫܟܪ ܥܒܕܐ, & *Hebedjeſu* alterius cujuſdam civitatis regionis Caſcarenſium, Presbyteri ſexdecim, *Abdalla* ܥܒܕܐܠܗܐ, *Simeon* & *Abraham*, *Aba* ܐܒܐ, *Ajabel* ܐܝܗܒܐܝܠ, *Joſeph*, *Hani* ܚܢܝ, *Hebedjeſu*, *Abdalla*, *Joannes*, *Hebedjeſu*, *Mari*, *Barhadbeſciaba*, *Rozichias* ܪܘܙܝܚܝܐ, *Abdalla*, & *Hebedjeſu*. Diaconi novem, *Eliab* ܐܠܝܗܒ, *Hebedjeſu*, *Hani*, *Mariab*, *Mari*, *Abdias* ܥܒܕܝܐ, *Barhadbeſciaba*, *Simeon*, & *Mari*. Monachi ſex, *Papa*, *Evoleſus* ܐܘܠܝܫܥ, *Hebedjeſu*, *Phachida* ܦܩܝܕܐ, *Samuel*, & *Hebedjeſu*. Virgines denique ſeptem *Maria*, *Tata* ܬܬܐ, *Ema* ܐܡܐ, *Adrane* ܐܕܪܢܝ, *Mama* ܡܡܐ, *Maria*, & *Maracha* ܡܪܩܐ. Abdas Epiſcopus, unàcum duodetriginta ſociis gladio cæſus eſt in Ledan Huzitarum urbe feria 6. Luna 15. Jar, ſeù Maii: quem eâdem die, eodemque loco ad coronam ſequuti ſunt Barhadbeſciaba, & Samuel fratres, qui Sanctos Chriſti Martyres ex facultatibus ſuis aluerant. Poſtero die Hebedjeſu Epiſcopus, & Abdalla Preſbyter martyrio ibidem perſuncti ſunt. Septem verò præfatæ Virgines ex Ledan urbe Lapetham perductæ, quum Solem adorare nollent, & de Jeſu Chriſto libera voce teſtarentur, gladio feriuntur Luna 22. Maii. Horum Quadraginta Martyrum meminit Metaphraſtes in vita S. Bademi die 8. Aprilis apud Lipom. tom. 7. verbis iſtis: *Quo tempore Quadraginta illi Sancti Martyres interfecti ſunt, comprehenſus fuit Bademus* &c. Abdam verò, & Hebedjeſu, ſeù Abdjeſum inter Martyres Epiſcopos recenſet Sozomenus lib. 2. cap. 13. inquiens: *Sub eodem principatu innumerabilis multitudo Presbyterorum, Diaconorum, Monachorum, & Sacrarum Virginum, & aliorum, qui in Eccleſiis miniſtrabant,*

bant, & *pro doctrina fidei laborabant*, *martyrio conſummata eſt*. *Epiſcopi verò*, *quos quidem accepi*, *Barbaſymes*, *Paulus*, *Gaddiabes*, *Sabinus*, *Mareas*, *Mocius*, *Joannes*, *Hormiſda*, *Papas*, *Jacobus*, *Romas*, *Maares*, *Agas*, *Bochres*, ABDAS, ABDJESUS, *Joannes*, & *Abramius*, *Agdelas*, *Sapores*, *Iſaac*, & *Dauſas*. De Feria 6. & Luna 15. Maii, quæ in Actis horum Martyrum notantur, dubium oritur, quomodo conciliari poſſint cum anno Perſecutionis 36. & Saporis 66. qui in iiſdem quoque Actis leguntur: nam ex dictis in S.Simeone, & ex dicendis in fine hujus Capitis, annus ille incidit in Chriſti annum 366. in quo tamen Luna 15. Maji non in feriam 6. competit, ſed in feriam ſecundam. Dicendum igitur, Lunam Maji *decimam quintam* ܚܡܫܬܥܣܪܐ, pro *decima nona* ܬܫܥܬܥܣܪܐ, librarii incuriâ obrepſiſſe, quemadmodum ſuprà in paſſione Barſebiæ Archimandritæ *Lunam* 17. *Junii* pro *ſeptima* malè notatam vidimus. Neque verò ex hoc Amanuenſis errore adminiculum ullum pro aliis Scriptorum ſententiis trahi poteſt; nam ex principiis eorum, qui Perſecutionis Perſicæ initium in an. Chriſti 341. 343. vel 349. collocant, ſequitur, anno Perſecutionis trigeſimo ſexto, hoc eſt, Chriſti 377. 379. & 385. Lunam Maji decimam quintam incidiſſe in feriam ſecundam, in quartam, & in quintam, non in ſextam, ut habent Acta Martyrum. Ii ſolùm feriam ſextam cum Luna Maji 15. anno Perſecutionis 36. hoc eſt, Chriſti 380. conciliant, qui ejuſdem Perſecutionis initium ab anno Chriſti 344. ducunt; ſed Saporis Regis vitam ad annum 380. protrahi non poſſe, videbimus infrà.

S. Bademus Archimandrita.

Eodem Perſecutionis, & Saporis anno *Bademus Archimandrita* ܒܕܡܐ ܪܝܫܕܝܪܐ, è monaſterio, quod ipſe apud Lapetham patriam ſuam exſtruxerat, unàcum ſeptem monachis ejuſdem Diſcipulis, pertractus, & Regi Sapori oblatus, quum Chriſtum conſtantiſſimè confiteretur, juſſu ipſius Saporis Luna 10. Aprilis gladio cæditur à Narſete quodam Ariuni urbis regionis Garmæorum Domino ܡܪܗ ܕܐܪܝܘܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܕܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ : qui ne bonis ſuis ſpoliaretur, à Chriſtiana Religione deſecerat. Monachi verò illi poſtquam per quatuor annos ſqualore carceris macerati fuiſſent, tandem extincto Sapore dimiſſi fuerunt. Acta Bademi Sociorumque è Syriaco accepit Metaphraſtes, eademque in Latinum converſa leguntur apud Lipomanum tom. 7. ubi pro Lapetha habetur *Betlapat*: pro Ariun Garmæorum urbe *Aria urbs*, *cujus fines Betgerme appellabantur*: & pro die 10. Aprilis *octava dies* ejuſdem menſis. In Menologio Baſilii paſſio ejuſdem refertur ad diem 9. Aprilis. Quod autem ſcribit Maruthas, diſcipulos Bademi manſiſſe in carcere *quatuor annos*, & poſt mortem Saporis Regis fuiſſe dimiſſos, id conſonat Agathiæ Scholaſtico, qui refert lib. 4. Saporem annis ſeptuaginta vixiſſe. Nam quum Sapores Bademum interfecit, annum ætatis regnique agebat ſexageſimum ſextum, ut initio Actorum Bademi dicitur. Rectè igitur concludit Maruthas, Socios Bademi monachos poſt quatuor annos dimiſſos fuiſſe, quum Sapores jam interjiſſet.

Anno 40. Perſecutionis. S. Acepſimas Epiſcopus, Joſeph Presbyter, & Aitallahas Diaconus.

Anno Perſecutionis 37. Saporis 67. comprehenſi ſunt *Acepſimas* Epiſcopus regionis Honitæ ܥܩܒܫܡܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܬܪܐ ܕܗܢܝܬܐ : *Joſeph* Presbyter pagi Beth-Catubæ ܕܒܝܬ ܟܬܘܒܐ ܩܪܝܬܐ : & *Aitallahas* Diaconus regionis Beth-Nuhadræ ܐܝܬܠܗܐ ܡܫܡܫܢܐ ܕܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ : qui tribus annis cum dimidio in carcere

cere detenti, coronam tandem adepti ſunt poſtremo Saporis anno: & Acepſimas quidem Luna 10. Octobris; Joſeph verò feria 6. hebdomadæ primæ Pentecoſtes: Aitallahas autem feria 4. hebdomadæ ultimæ Pentecoſtes. Horum Martyrum mentio fit in Menologio Baſilii die 3. Novembris. Sozomenus pro Joſepho Presbytero habet *Jacobum*, & duos inſuper Diaconos addit lib. 2. cap. 13. inquiens. *Acepſimas Epiſcopus*, *Jacobus Presbyter*, *Aithalas Diaconus*: *Azadanes*, *atque Abdjeſus Diaconi*. In Martyrologio Romano ad diem 22. Aprilis *Aithalas* Presbyter dicitur: *Acepſimas Epiſcopus cum Presbytero ſuo Jacobo: Item Aithala & Joſepho Presbyteris*, *Azadane & Abdjeſu Diaconis*, *& compluribus aliis Clericis*. Eorum Acta è Syriaco in Græcum converſa deſcripſit Metaphraſtes apud Lipom. to. 5. die 3. Novembris: ubi pro *Honita regione*, & *Phacaa* pago ܦܩܥܐ unde Acepſimas oriundus erat, habet *Naëſſon*: & pro *Beth-Catuba* pago, legit *Beth-Labuca*, quem *pagum rectè ſcribentis* perperàm exponit: nam *Catuba* Syriacè ſcribentem ſonat, non *Labuca*. Annus autem, quo Paſſio horum Martyrum contigit, eſt Chriſti trecenteſimus ſeptuageſimus, qui ex dictis in S. Simeone Barſaboë, anno Saporis ſeptuageſimo & poſtremo reſpondet: Atque adeò Feria 6. hebdomadæ primæ Pentecoſtes, qua Joſeph paſſus eſt, in diem 2. Aprilis incidit, & Feria 4. hebdomadæ ultimæ Pentecoſtes, qua Aitallahas coronam promeruit, in diem 12. Maji, quum Paſcha anno 370. celebratum ſit die 28. Martii.

Ex hactenus dictis tria obſervare licet, quæ in Perſecutione Perſica notatu digna occurrunt. Primum, Tempus hujus Perſecutionis, quæ per quadraginta integros annos duravit, nimirùm à trigeſimo primo Saporis anno uſque ad ſeptuageſimum. Alias enim legimus ab eodem Sapore motas perſecutionis procellas ante annum trigeſimum primum; nimirùm anno decimo octavo, & anno trigeſimo, ut in Iſaia Adabi cap. 4. pag. 16. diximus; ſed eæ nullo adhuc edicto regio excitatæ fuerant. Alterum Chriſtianos à Sapore ejuſque Præfectis frequenter adactos fuiſſe, ut ſtrenuos Chriſti milites morte afficerent. Sic Iſaac Epiſcopus, & Uhanam Clericus à Seleucienſibus Chriſtianis ad hanc impietatem compulſis lapidibus obruti ſunt: ſic Jacobus Presbyter & Maria ſacra Virgo à Mahdade jugulati, & Barhadbeſciaba Diaconus ab Aghæo obtruncatus. Tertium, Orientales Chriſtianos tanta religione à comedendo Sanguine abſtinuiſſe, ut eum deficere à fide judicarent, qui Sanguine veſceretur. Tria enim à perſecutoribus poſtulabantur, ut mortem vitarent: nimirùm, Chriſtum abnegare: Solem, Ignem, & Aquam colere: Sanguinem demùm comedere. Hæc in edicto Saporis expreſſè leguntur; In Actis autem Jacobi Presbyteri & Mariæ Virginis comeſtio ſanguinis cum abjuratione Chriſti conjungitur. V. Tertull. in Apol.

Canones XXVI. quos ipſe Maruthas in Concilio Seleuciæ & Cteſiphontis, unàcum Iſaaco illius loci Archiepiſcopo, condidit. Exſtant in ms. Syriaco Florentino, teſte Renaudotio tom. 2. Liturg. Orient. pag. 272. hoc titulo: *Canones & Regulæ conſtitutæ à Synodo Epiſcoporum Perſarum habita in civitatibus Seleuciæ & Cteſiphontis*, *civitatum regni Perſidis*, *in legatione D. Maruthæ Epiſcopi Miapharechin ad Iſdegerdem Regem filium Saporis anno undecimo regni ejus*. Laudantur in epiſtola Simeonis Epiſcopi Beth-Arſamenſis, quam ſuo loco referemus, ubi de 4. Canones.

Marutha ſic: ܘܫܠܡܘ ܘܫܪܪܘ ܒܐܪܥ
ܡܕܢܚܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܘ ܕܐܒܝܙܪ ܗܘܐ
ܒܐܫܠܝܚܘܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܕܪ̈ܘܡܝܐ
ܠܘܬ ܐܝܙܕܓܪܕ ܡܠܟ ܡܠܟ̈ܐ ܕܦܪܣ
ܣܘܟܝܐ

ܚܕܥܣܪܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܘܫܪܪܘ ܐܪ̈ܒܥܝܢ
ܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ ܕܡܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ:

Quam etiam (fidem) *amplexi ſunt, ſub Marutha Epiſcopo, qui à Cæſare Romanorum Imperatore ad Iſdegerdem Regem Regum anno regni ejus undecimo allegatus fuit, confirmaruntque quadraginta Epiſcopi ditionis Perſarum*. Omnes ſunt de diſciplina Eccleſiaſtica, eodem Renaudotio teſte, præter ſecundum, qui expoſitionem Fidei continet. Canonibus præmittitur *Epiſtola Maruthæ*, quæ ſcripta dicitur in Concilio quadraginta Epiſcoporum, præſente Iſaaco Catholico, ſeù Primate illarum urbium & ipſius Maruthæ fratre.

5. Hiſtoria, & Canones Concilii Nicæni Syriacè redditi.

Hiſtoria Concilii Nicæni, & Canones ejuſdem à Marutha in Syrorum ſermonem tranſlati: de quibus Hebedjeſu pag. 50. ܘܗܘ ܡܦܩ ܐܦ ܩܢܘ̈ܢܐ
ܕܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪ̈: ܘܐܦ ܟܬܒ
ܟܠܗ ܠܬܫܥܝܬܐ ܕܗܘ ܣܘܢܗܘܕܘܣ
ܩܕܝܫܬܐ: *Idem tranſtulit Canones Patrum trecentorum decem & octo, ſcripſitque totam hiſtoriam illius Sanctæ Synodi*. Opus verè aureum: ſed proh dolor! necdum inventum: fortaſsè unàcum aliis Eccleſiaſticæ hiſtoriæ monumentis in aliquo Syriæ angulo tineas paſcit. Idem Hebedjeſu in Epitome Canonum Synodalium cap. 3. ex Nicæna Maruthæ hiſtoria nonnihil delibavit, hoc præfixo titulo: ܬܫܥܝܬܐ ܕܐܬܟܢܫܬ ܩܕܡ
ܕܬܐܒܝܠ ܕܡܪܘܬܐ ܕܡܝܦܪܩܛ ܕܒܥܘܬܐ
ܕܐܝܣܚܩ ܩܬܘܠܝܩܐ ܟܬܒ:
Hiſtoria Concilii Oecumenici ex iis, quæ Maruthas Maipheractenſis rogatus ab Iſaac Catholico ſcripſit: de qua mox ſermo erit, ubi de Hebedjeſu. Canones autem, quos tranſtulit Maruthas, tres ſunt ſuprà ſeptuaginta, de quibus Hebedjeſu, loco cit. ܐܠܐ ܠܚܘܕ ܫܒܥܝܢ ܘܬܠܬܐ
ܩܢܘ̈ܢܐ ܕܐܦܩ ܡܪܘܬܐ.
ܕܗܠܝܢ ܠܘܬ ܐܚܪ̈ܢܐ ܥܣܪܝܢ ܕܡܢ ܩܪܝܒ
ܡܟܠܠ ܢܦܩܘ: ܠܝܬ ܡܕܡ ܐܚܪܢܐ:
Verùm apud nos nihil aliud exſtat, præter ſeptuaginta & tres Canones, quos Maruthas tranſtulit, & præter alios viginti, qui nuper editi fuerunt. Hi ſunt Canones, qui *Arabici* vulgò dicuntur, quia ex Arabicis exemplaribus primùm à Baptiſta Eliano è Societate Jeſu Alexandriæ exſcripti & in Latinum verſi; deinde ab Orientalibus quibuſdam correcti, & ab Alfonſo Piſano atque Franciſco Turriano doctis ex eadem Societate Viris, publici juris facti: demùm à C. V. Abrahamo Ecchellenſi Maronita ad ſex editiones Orientales collati, atque elegantiori interpretatione publicati. Vindicantur autem ab eodem Ecchellenſi in Opuſculo hac de re edito, & nuperrimè à P. Thyrſo Gonzalez Soc. Jeſu de Infallibilitate Romani Pontificis Diſp. 3. Sect. 2. §. 9. Rejiciuntur verò ut ſpurii à Pearſono Vindic. Ignat. Par. 1. pag. 187. & poſt Juſtiniani Imp. ævum conficti eſſe dicuntur. Sed de his fuſiùs alibi.

CAPUT XIII.

S. Acacius Epiſcopus Amidæ.

I. Acacius Vaſa Eccleſiæ conflari jubet, ut captivos redimat.

ACACIUS Amidæ in Meſopotamia Epiſcopus claruit circa annum Chriſti 420. Præclarum eius facinus refert Socrates lib. 7. cap. 21. ad annum Chriſti 422. in quem incidit Conſulatus Honorii 13. & Theodoſii 10. *Eodem tempore*, inquit, *Acacius Amidenus Epiſcopus, pio quodam opere perpetrato, apud omnes multò magis inclaruit. Nam quum milites Romani captivos Perſarum, quos ipſi Azanenam vaſtan-*

ſtantes ceperant, Regi Perſarum reſtituere prorsùs abnuerent, atque interim captivi, qui erant circiter ſeptem hominum millia, fame conſumerentur, (quæ res animum Regis Perſarum vehementer angebat,) Acacius eam rem haudquaquam negligendam putavit. Convocatis igitur Clericis, qui ſub ipſo erant: Deus, inquit, noſter nec lancibus indiget, nec poculis. Nam neque comedit, neque bibit: quippè qui nulla re opus habeat. Quum igitur multa vaſa partim aurea, partim argentea poſſideat Eccleſia ex benevolentia, & liberalitate eorum, qui in ipſam adſcripti ſunt, conſentaneum eſt, ut illorum pretio captivos à militibus redimamus, eiſque cibos ſubminiſtremus. Quum hæc aliaque ejuſmodi illis diſſeruiſſet, vaſa quidem ſacra conflari juſſit: deinde pro ſingulis captivis pretio militibus perſoluto, aliquandiù eos aluit, tandemque viatico inſtructos, ad Regem Perſarum remiſit. Hoc admirabilis Acacii facinus Regem Perſarum ingenti ſtupore perculit, quòd Romani & bello & beneficentia hoſtem vincere ſtuderent. Ferunt etiam optaſſe Regem, ut Acacius in conſpectum ipſius veniret, quò ipſe ejus viri aſpectu frueretur: idque Imperatore Theodoſio annuente factum fuiſſe.

Hæc iiſdem planè verbis de Acacio refert Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico. ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ ܐܫܬܒܝܘ ܐܪܙܢܝܐ ܡܢ ܪܗܘܡܝܐ. ܒܗܘ ܓܝܪ ܙܒܢܐ ܕܥܠ ܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܕܪܗܘܡܝܐ ܘܫܒܘ ܠܐܪܙܢ ܕܦܪܣܝܐ ܘܐܝܬܝܘ ܠܐܡܝܕ: ܘܦܪܩ ܐܢܘܢ ܐܩܩ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܡܝܕ ܒܟܣܦܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܥܕܬܐ ܕܝܠܗ ܘܐܝܬܝ ܘܦܪܩ ܡܢ ܥܣܪܐ ܠܟܣܐ ܐܠܦܝܢ ܒܬܐ. ܘܐܦ ܪܘܡܝܐ ܦܪܩܘ ܕܫܪܟܐ. ܘܐܫܪܝ ܥܡܗܘܢ ܙܘܕܐ ܠܐܪܙܘܢ: *Anno*, inquit, Græcorum *trigeſimo quinto ſuprà ſeptingenteſimum*, (qui fuit Chriſti quadringenteſimus vigeſimus quartus,) *Arzunitidem Romani depopulati ſunt. Hoc, ſcilicet, anno ingentes Romanorum copiæ in Arzunitidem, quæ Perſicæ ditionis erat, irrupere, & Arzunitas captivos Amidam abduxerunt: quos S. Acacius Epiſcopus Amidenus ſuæ Eccleſiæ auro redemit; fuerunt autem decem mille familiæ. Reliqui à Proceribus redempti ſunt: eoſque Epiſcopus amplo viatico inſtructos in patriam remiſit.* De Arzunitide, ſeù Azanena Provincia, vide Valeſium in notis ad lib. 25. Marcellini cap. 7. & Pagium ad annum 503. num. XIV.

II. Amida à Conſtantio Imperatore inſtaurata.

Quod ſpectat ad urbem Amidam, cui S. Acacius Epiſcopus præfuit, idem Dionyſius ad annum Chriſti 349. ſic ſcribit. ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܐܬܒܢܝܬ ܐܡܝܕ ܘܬܠܐ ܒܝܘܡܝ ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ ܒܪ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ: *Anno* Græcorum 660. *ædificata fuit Amida, & Tela ſub Conſtantio Conſtantini filio*. Hoc etiam teſtatur Auctor Chronici Edeſſeni, qui tamen Telam, anno ſequenti exſtructam refert. Id verò non ita intelligendum eſt, quaſi Amidam Conſtantius à fundamentis excitaverit: nam hæc ante Conſtantii tempora condita fuerat, & Epiſcopos habebat, è quibus Simeon Nicæno Concilio interfuit, teſte Hebedjeſu in Epitome Canonum Synodalium Par. 1. cap. 5. Sed quia mœnibus à Conſtantio cincta eſt, ut ſuprà notavimus in S. Ephræm pag. 26.

III. Acacii Epiſtolæ.

Simeoni Barſaboë Seleucienſi Epiſcopo conjungitur Acacius in Catalogo apud Sobenſem, qui eum Epiſtolas aliquot ſcripſiſſe teſtatur: ܠܫܡܥܘܢ ܒܪ ܨܒܥܐ ܐܝܬ ܐܓܪܬܐ ܘܠܡܪܝ ܐܩܩ: *Simeon Barſaboë habet Epiſtolas. Item Mar Acacius*. Nec dubium eſt, quin Sobenſis de noſtro Acacio loquatur: nam alii Syri Epiſcopi, ejuſdem cognomines, vel ab ævo

Si-

Simeonis duobus ſæculis diſtant, ut Acacius Babuæi in Seleucienſi Throno Succeſſor, primuſque Neſtorianorum Patriarcha, de quo infrà; vel acerrimi fuerunt Neſtorianiſmi oppugnatores, ut Acacius Melitinenſis, quem proinde Neſtorianus ipſe Hebedjeſu cum illo præcipui honoris titulo *Mar* nunquam nominaſſet. Acacius verò Berœenſis, qui Romam ad Innocentium I. pro reconciliatione Flaviani Antiocheni miſſus fuit, ſiquas Epiſtolas ſcripſiſſet, Græcis potiùs Scriptoribus, quàm Syris à Sobenſi accenſitus fuiſſet. Præterea idem Sobenſis in Catalogo p. 78. refert Marim Perſam commentariis illuſtraſſe Epiſtolas Acacii:

ܡܐܪܘܣ ܦܪܣܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܢܝܐܝܠ : ܘܦܘܫܩ ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܐܩܩ :

Mares Perſa, inquit, *edidit commentaria in Danielem: item expoſitionem Epiſtolarum Acacii*. Ex quibus verbis duo colligimus: Primum, Acacii Epiſtolas de re Canonica, vel Dogmatica fuiſſe, quas proinde Mares expoſitione dignas judicavit, non ſecùs atque Græci nonnulli commentariis illuſtrarunt Epiſtolas Baſilii, vel Timothei Alexandrini. Alterum, laudatum Sobenſis teſtimonium de Acacio Seleucienſi intelligi non poſſe: Mares enim Perſa, qui Acacii literas commentatus fuiſſe dicitur, Seleucienſi Acacio junior erat; quippè qui ſub Epheſinæ Synodi tempora famoſam illam Ibæ Edeſſeni epiſtolam, Epiſcopus ipſe acceperat. Acacius verò Seleucienſis diù poſt Concilium Chalcedonenſe Epiſcopatum obtinuit, ut docet æqualis ipſi Simeon Beth-Arſamenſis in Epiſtola de Neſtorianis, in qua teſtatur, eum poſt Ibæ mortem anno Chriſti 489. è Schola Edeſſena juſſu Zenonis Imperatoris expulſum, in ſubjectam Perſis Aſſyriam profugiſſe.

CAPUT XIV.

Rabulas Edeſſæ Epiſcopus.

I. Rabulæ ætas.

RABULAS ab anno Chriſti 412. uſque ad annum 435. Edeſſæ Epiſcopatum geſſit: de quo hæc Auctor Chronici Edeſſeni. ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪ̈ܝܢ ܘܬܠܬ ܗܘܐ ܠܐܘܪܗܝ ܪܒܘܠܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܒܢܐ ܒܝܬ ܡܪܝ ܣܛܦܢܘܣ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܝܡ ܒܝܬ ܫܒܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܕܢܝܘܗܝ ܡܢ ܦܘܩܕܢܗ ܕܡܠܟܐ.

Anno Græcorum 723. (Chriſti 412.) *Rabulas Edeſſenum Epiſcopatum accepit. Hic Imperatoris juſſu ædificavit Templum S. Stephani, quod antea domus Sabati, ideſt Synagoga Judæorum fuerat*. Et infrà: ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܒܬܡܢܝܐ ܒܐܒ ܪܒܘܠܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܡܢ ܥܠܡܐ ܫܢܝ ܠܗ ܘܩܡ ܚܠܦܘܗܝ ܗܝܒܐ ܪܒܐ :

Anno 746. *die* 8. *Auguſti migravit ex hoc ſæculo Rabulas Edeſſæ Epiſcopus, cui magnus Ibas ſuffectus fuit*. Idem in Chronico tradit Dionyſius Patriarcha.

II. Cauſam Cyrilli contra Orientales acriter defendit.

Theodorus Lector hiſt. Eccleſiaſt. lib. 2. *Rabulas*, inquit, *Epiſcopus Edeſſæ cæcus erat: Accuſavit autem Andream Samoſatenſem, quod contra duodecim capita Cyrilli ſcripſiſſet*. Sic legit Henr. Valeſius pag. 565. Nam Rabulas initio quidem Joannis Antiocheni Patriarchæ ſui partes ſequutus, Cyrillum ac Memnonem ob Capitula duodecim deponendos in Concilio Epheſino cenſuerat, omnes

nes Ægyptios Epiſcopos cum eodem Cyrillo communicantes, velut hæreticos, averſatus; poſteà verò mutata ſententia, cauſam Cyrilli tanto animi ardore fovit, ut coacta Edeſſæ Synodo, Joannis omniumque Orientalium communioni renunciaverit: ſcripta etiam Theodoreti & Andreæ Samoſateni contra Cyrilli Capitula proſcripſerit, flammiſque addixerit. At Græcus Textus contrarium planè ſenſum reddit: Sic enim habet: ἀνδρέας δὲ τῶν σαμοσάτων ἐνεκάλει, ὡς γράψαντα καὶ τῶν δώδεκα κεφαλαίων Θεοδωρήτου *Andreas autem Samoſatenſis accuſavit eum* (Rabulam), *quod contra duodecim Theodoreti Capitula ſcripſiſſet*. Hanc lectionem exhibent anteriores Valeſio editiones, quas Baronius ad annum 435. num. VI. ſequitur; eamque tùm Græca verba quæ ſuprà retulimus, tùm res geſtæ ipſius Rabulæ confirmant. Nam hic etiam poſtquam Cyrillum inter & Joannem pax inita fuit, pro Cyrillo quidem adversùs Andream & Theodoretum ſcripſit; Neſtorii verò hæreſim fortiter impugnavit, ut Cyrillus ipſe de eo teſtatur in Epiſtola, in qua ſic eundem alloquitur: *Semper quidem tua ſplenduit Sanctitas, præcipuè autem modò, facta omnibus Orientalibus columna & fundamentum veritatis, & ſicut quendam peſtiferum expellens morbum, novæ & abominandæ hæreſeos Neſtorii blaſphæmiam; nam procedit quidem ex altera radice; illius dico, qui de Cilicia erat, iſta impietas*. Diodori autem Tarſenſis & Theodori Mopſveſteni ſcriptis acriter reſtitit, unàcum Acacio Melitinenſi, ut tradit Liberatus in Breviario cap. 10. Quamobrem Andreas Samoſatenus eum Alexandro Metropolitano ſuo, velut Theodori Mopſveſteni inſectatorem & Orientalium Epiſcoporum inimicum, accuſavit, ut liquet ex ejuſdem Andreæ epiſtola ad Alexandrum, quæ cap. XLIII. Synodici recitatur. *Hi qui pro recta fide laborant*, inquit Andreas, *ſcripſerunt mihi ab Edeſſa, quia Rabulas apertiſſimè declinavit à dogmatibus veritatis, & perſequitur rectæ fidei defenſores: ita ut Theodorum quidem beatum rectæ glorificationis magiſtrum præſumeret anathematizare in Eccleſia, & multa mala contra eum diffunderet; anathematizaret verò & illos, qui ea quæ illius ſunt, legunt, inſuper & illa quæ ſcripſimus, & quicumque veniunt & non portaverint ad combuſtionem Theodori Codicem, & eos qui præter illa quæ Cyrilli ſunt, ſapiunt &c. Amici verò* (nempe Ibas adhuc Presbyter, & qui cum illo erant Edeſſeni) *qui perſecutionem ſuſtinent, interrogant nos, ſi oporteat jam ſciſſionem fieri, & oſtendi fiduciam, quia circa ea conſilium minimè id nunc uſque fecerunt. Mihi autem rationabile videtur, ut qui fiducialiter impiè agit, & omnes abjuravit Orientales, & nos contra eum clarè pugnemus*. Hactenus Andreas contra Rabulam. Joannes demùm Antiochenus ubi quæ geſta fuerunt à Rabula, intellexit, convocata Antiochiæ Synodo, miſit ad Epiſcopos Oſrhoënæ Provinciæ decretum cap. XLIV. Synodici relatum, in quo hæc de eodem Rabula. *A multis, & dignis fide viris ſubtiliter & integrè didicimus, quia honorandiſſimus Rabulas & Edeſſam perturbat, & omnes qui vicinas Provincias habitant, Apoſtolicæ fidei valdè contraria perpetrans, & eos qui rectè ſapere elegerunt, vertit in fugam, & multa molitur contra Orthodoxam fidem. Unde compulſi ſumus hæc diſcentes à plurimis, veſtræ Religioſitati Epiſtolam deſtinare: ut ſi vera ſint iſta, quæ hìc diffamantur à pluribus, immunes vos ab ejus communione ſervetis, donec eum evocantes ad nos, & integrè diſcutientes quæ ad eum pertinent, aut ignoſcamus ſatisfacienti, aut convictum ſubdamus ſatisfactionibus regulæ*.

III. A S. Alexandro Acœmeta, Fidei myſteriis eruditus.

Rabbulum vocat monachus Acœmeta, vitæ S. Alexandri Acœmetarum parentis Scriptor apud Bollandum ad diem XV. Januarii: Eumque teſtatur, ab eodem Alexandro ex idolorum cultu ad Chriſti fidem pertra-

tractum, relicta Præfecti dignitate, qua ornatus erat, conſtructoque uxori ac filiabus Monaſterio, in Eremum ſeceſſiſſe, atque annis aliquot anachoreticam vitam duxiſſe: Dein Epiſcopum ordinatum, annis triginta Edeſſenæ Eccleſiæ præfuiſſe. Verùm ex Chronico Edeſſeno, & ex Dionyſio Patriarcha jam ſuprà vidimus, eum tribus ſuprà viginti annis dumtaxat Epiſcopatum geſſiſſe uſque ad annum Chriſti 435. quod ideò repetimus, nequem decipiat conjectura clariſſimi Viri Bollandi, qui ejus obitum conſignat circa annum 437. Idem Bollandus p. 1024. & Pagius ad annum 435. num. XXXIII. videntur aſſerere, Rabulam S. Eulogio ſucceſſiſſe. Sed ex iiſdem Chronicis liquet, Eulogium quidem Barſæ anno Chriſti 378. ſubſtitutum fuiſſe: Eulogio verò Cyrum anno 387. Cyro autem Sylvanum anno 397. Sylvano Phachidam an. 399. Phachidæ Diogenem ann. 409. Diogeni demùm Rabulam noſtrum anno 412.

IV. Ejus ſcripta.

Epiſtola ad S. Cyrillum. Exſtat Latinè tom. V. Concil. Labb. pag. 469. Ejuſdem Cyrilli reſcriptum ad Rabulam habetur in Concilio V. Oecumenico Collatione V. ex quo fragmentum ſuprà dedimus.

Canones in Edeſſena Synodo à Rabula ſancitos laudat frequenter Gregorius Bar-hebræus in Opere, cui titulus: ܟܬܒܐ ܕܗܘܕܝܐ *Liber directionum.* Exſtant autem in Bibliotheca Secreta Medicea in ms. Cod. Syriaco, cujus meminit Renaudotius tom. 2. Liturg. Oriental. pag. 272.

CAPUT XV.

Ibas Edeſſæ Epiſcopus.

I. Ibæ ætas.

IBAS Rabulæ Edeſſeno ſucceſſit anno Chriſti 435. ut docet Auctor Chronici Edeſſeni, cujus verba ſuprà retulimus. De eo hæc in eodem Chronico: ܗܢܐ ܒܢܐ ܗܝܟܠܐ ܚܕܬܐ ܗܘ ܕܝܘܡܢܐ ܒܫܡ ܫܠܝܚܐ ܡܬܩܪܝܐ : *Hic novam ædificavit Eccleſiam, quæ hodie Apoſtolorum appellatur.* Et infrà. ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܒܝܘܡܝ ܡܝܬܪܐ ܐܝܒܐ ܐܝܬܝ ܣܢܩܠܝܛܝܩܘܣ ܦܬܘܪܐ ܪܒܐ ܕܣܐܡܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܠܝܛܪܝܢ ܘܐܬܬܣܝܡ ܒܥܕܬܐ ܥܬܝܩܬܐ ܕܐܘܪܗܝ : *Anno* Græcorum 749. (Chriſti 438.) *ſub præſtantiſſimo Iba obtulit Senator ingentem menſam argenteam librarum ſepties centum & viginti, quæ in veteri Edeſſæ Eccleſia repoſita fuit.* Et paucis interjectis: ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬ ܥܒܕ ܐܢܛܘܠܝܘܣ ܐܣܛܪܛܠܛܐ ܓܠܘܣܩܡܐ ܕܣܐܡܐ ܠܐܝܩܪܐ ܕܓܪܡܘܗܝ ܩܕܝܫܐ ܕܬܐܘܡܐ ܫܠܝܚܐ : *Anno* 753. (Chriſti 442.) *Anatolius militiæ Præfectus fecit argenteam arcam in honorem oſſium S. Thomæ Apoſtoli.*

II. Neſtorianiſmi & aliorum criminum accuſatur à Clericis Edeſſenis: abſolvitur autem in Synodo Tyri, & Beryti.

Porrò Ibas quum adhuc Presbyter eſſet, unàcum majori Cleri Edeſſeni parte, conatibus Rabulæ Epiſcopi ſui, ſcripta Theodori Mopſveſteni damnantis, acriter obſtitit, ut indicat Andreas Samoſatenus in Epiſtola ad Alexandrum Hierapolitanum, de qua ſuprà pag. 198. Hinc ſtatim atque

que Edeſſenam Sedem poſt Rabulam adeptus eſt, invidiam amicorum ejuſdem Rabulæ ſubiit. Accuſatur itaque apud Imperatorem Theodoſium & Proclum Patriarcham CP. à Samuele, Cyro, Mara, & Eulogio Eccleſiæ Edeſſenæ Presbyteris, quòd eſſet primus turbarum inter Orientales & Ægyptios ortarum auctor fautorque pertinaciſſimus; quòd Theodori libros in linguam Syriacam tranſtuliſſet; quòd ipſos per omnem Orientem diſſeminaſſet; quòd demùm Procli ad Armenios Tomo noluiſſet ſubſcribere, & annexa illi impia Capitula damnare. Proclus accuſatores ad Joannem Patriarcham Antiochenum remittit, conteſtans eundem, ut Ibam corrigeret ac puniret. Verùm *quum à ſcriptis Procli* (ut habent Acta Synodalia Concilii V.) *nulla emendatio pro querimoniis Accuſatorum facta eſſet, defuncto Joanne interpellaverunt Domnum ejus ſucceſſorem* (ac Nepotem,) *iterùm Ibam accuſantes*. Hæc initia longæ illius accuſationis, quæ uſque ad Chalcedonenſem Synodum perduravit. Ex hac impii Theodori cauſa originem duxit Neſtorianiſmus Ibæ affictus, & multa criminum capita eidem objecta, à quibus tamen abſolutus fuit in duabus Synodis, Tyri, ſcilicet, & Beryti, quarum Acta vide in Concil. Chalcedon. Act. 9. & 10. Id factum refert Eminentiſs. Card. Baronius anno Chriſti 448. Verùm doctiſſimus Noriſius in Diſſert. IV. de anno & epochis Syro-Macedonum, utramque Synodum, Berytenſem ſcilicet & Tyriam, anno 449. habitam fuiſſe demonſtrat: cujus ſententiam probat Pagius ad an. 448. num. 9. Summa rei geſtæ hæc eſt. *Quum quidam Clerici Edeſſeni* (verba ſunt Pagii loco cit.) *Ibam apud Domnum Patriarcham Antiochiæ accuſaſſent, Domno Ibæ amico accuſatoribus non obſcurè infeſto, iidem in Regiam Urbem profecti, Theodoſio Imperatori, ac S. Flaviano Epiſcopo Conſtantinopolitano rem integram detulerunt. Theodoſius die* 26. *Octobris currentis anni* (448.) *Damaſcio Tribuno ac Notario mandatum dedit, ut in Phœniciam ſtatim profectus, à delegatis Judicibus Ibæ cauſam diſcutiendam curaret. Damaſcio à S. Flaviano collega additus fuit Eulogius Diaconus: Judices verò deſignati ſunt Photius Tyri Metropolita, Euſtathius Beryti in Phœnice maritima Epiſcopus, ac Uranius Antiſtes Himerorum, quæ urbs erat in Provincia Oſrhoëne, cujus Ibas erat Metropolita. Photius Collegas Judices, Ibam, & ejus accuſatores Tyrum advocavit. Clerici accuſantes ſtatim ac venère, tota paſſim urbe publicarunt Ibam dixiſſe*: Non invideo Chriſto facto Deo: in quantum enim ipſe factus eſt, & ego factus ſum; *quæ blaſphœma verba quum Photius Tyriis ſcandalo eſſe intelligeret*, juſſimus, *inquit Act. X. Synodi Chalced. pag.*639. eos egredi à Tyro; ſcandalizabatur enim civitas, quæ nunquam tale aliquid cogitaverat, vel audierat. *Ita Judicium Berytum ejuſdem Provinciæ urbem Tyro M. P. LIV. diſtantem translatum fuit. Ibas, quò objectam ſibi hæreticæ propoſitionis calumniam repelleret, ſuum quendam Diaconum Beryto Edeſſam ſubmiſit, ut à Clero Edeſſeno literas obtineret, quibus teſtarentur, numquam ea verba ab Iba prolata ſe audiviſſe. Clerus epiſtolam Ibæ favorabilem ſcripſit, quam recitat Baron. num. LXII. & ſeq. -- Rogant inſuper Photium ac Euſtathium Judices, curent Ibam velociter ad ſuum gregem reverti: & maximè ſalutari feſto Sancti Paſchatis appropinquante: quum id temporis & propter catechiſmos, & propter eos, qui digni ſunt Sancto Baptiſmate, opus eſſet ejus præſentia. -- Cæterùm quum Ibas & Cleri Edeſſeni teſtimonio, & propria aſſeveratione immunis ab hæreſeos crimine appareret, & alia eidem objecta* [1] *crimina partim diluiſ-*

NOTA.

1. *Crimina*. Samuel, Cyrus, Mara, & Eulogius in libello, quem Photio Tyri & Euſtathio Beryti Epiſcopis contra Ibam obtulerunt, duodeviginti criminum capita eidem

tuiſſet, partim Judicum decreto correcta fuiſſent, Epiſcopi Judices ſedulam operam navarunt, in Clericis accuſatoribus cum ſuo Epiſcopo conciliandis. Quod ubi ſe aſſequutos cognoverunt, Tyrum iterùm reverſi ſunt, ut eidem urbi, cui paulò ante ea Eccleſiaſticorum litigia ſcandalo fuerant, mutuam inter eoſdem redintegrandam concordiam oſtenderent. Ita quibuſdam conventionibus Ibam inter & accuſatores pax inita fuit, quam Ibas dato ſacramento, alii ſubſcriptione firmarunt apud Tyrum (die decima menſis Peritii anno Tyriorum 574. juxta Romanos die 25. Februarii anno Chriſti 449.) *Pacis formula cum ſubſcriptionibus legitur Act. IX. Synodi Chalcedon. pag.* 629. -- *Quare Ibas pleno menſe ante Paſchalia feſta abſolutus*, (Paſcha enim anno 449. die 27. Martii celebratum eſt,) *Edeſſenam ſuam Metropolim repetens conſueta Eccleſiæ inſtituta circa Catechumenos exercere potuit, priuſquam illos Sabato Sancto ſalutaribus undis ablueret, quod enixè Clerus Edeſſæ ab Epiſcopis Judicibus poſtulaverat.*

III. Iterùm à Clericis Edeſſenis accuſatur, & deponitur in Latrocinio Epheſino. Sedi tamen ſuæ reſtituitur in Synodo Chalcedonenſi.

Verùm non modo Clerici ejus accuſatores ab inita cum eodem pace reſilierunt; ſed etiam iidem Epiſcopi, qui Ibam abſolverant, ipſum eodem anno damnarunt, & Sede Epiſcopali dejecerunt in Latrocinio Epheſino. Et quidem in hoc Conciliabulo cauſam Ibæ poſt diem 8. Auguſti, qua jam incumbente nocte S. Flavianus damnatus fuit, diſcuſſam iterùm fuiſſe, oſtendit idem Pagius ad annum 449. num. 12. Eum præterea in eadem Pſeudo-Synodo Epiſcopatu dejectum, liquet ex Act. X. Concil. Chalcedonen. teſtatumque faciunt cæteri Scriptores. Audi Auctorem Chronici Edeſſeni,

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ
[illegible]

dem objiciunt. 1. Quod ex mille quingentis ſolidis, quos ad captivorum redemptionem civitas Edeſſena contulerat, quingentos ille ſibi vendicaſſet. 2. Quod calicem gemmatum eidem Eccleſiæ ante annos undecim à quodam pio viro oblatum, non repoſuiſſet in Eccleſia. 3. Quod de Ordinationibus acciperet. 4. Quod Abrahamium maleficum hominem, Batenorum Epiſcopum ordinaſſet. 5. Quod Balleum, ſeù Valentium adulterum, Presbyterum creaſſet, eoſque, qui ordinationi contradixere, puniendos judici tradidiſſet. 6. Quod Danielem, ſuum ex fratre nepotem, juvenem adhuc eumque luxurioſiſſimum, Charrenſem Epiſcopum feciſſet. *Hellenopolis*, ſeù *Paganorum civitatis* Epiſcopum vertit Latinus Interpres: *Charras* enim, ſeù *Haran* Syri appellare ſolent *Paganorum urbem*, quòd ab ea idolorum cultus initium duxerit. 7. Quod omnes Eccleſiaſticos redditus fratri ſuo, vel conſobrinis conferret. 8. Quod hæreditates, & munera, & quæcumque Eccleſiæ offerebantur, in eorumdem uſum converteret. 9. Quod ea, quæ in expenſas detentorum in carcere eroganda fuerant, in domos ſuorum erogaſſet cognatorum. 10. Quod modicum & vitioſum vinum ad Sacrificium Altaris daret, itaut vix Populo communicanti ſufficeret; ipſe verò multum & optimum vinum haberet. 11. Quod Neſtorianus eſſet, & S. Cyrillum hæreticum appellaſſet. 12. Quod Daniel Epiſcopus quoſdam ſuæ maximè intemperantiæ Clericos ordinaret. 13. Quod Perozum Presbyterum volentem relinquere ſua propria Eccleſiis nullos redditus habentibus, prohibuiſſet, dicens, cautionem ejus ſe habere trium millium & ducentorum ſolidorum. 14. Quod Danielem Epiſcopum teſtantem & relinquentem omnem facultatem ſuam Challoæ amicæ ſuæ ejuſque nepotibus, minimè redarguiſſet. 15. Quod Challoa Danielis Epiſcopi amica, quæ priùs nihil habebat, multis rebus Eccleſiaſticis abutens, quæ apud ipſam erant, ducentos, & trecentos ſolidos feneraretur: ut ex hoc manifeſtum fieret, unde eſſet harum rerum collectio. 16. Quod Abrahamius Diaconus primitùs pauper & nihil ferè habens, multas & innumeras res habuerit, quæ reverà Edeſſenæ erant Eccleſiæ. Volentem autem eas eidem Eccleſiæ, ac pauperibus ex teſtamento relinquere, hortatus eſſet Daniel Epiſcopus, ut ſub ſcripto teſtamento ſuam in ipſum tranſmitteret hæreditatem, jurans ei, eam poſt ejus mortem ſe pauperibus erogaturum: Poſtquam autem hanc Daniel adeptus eſt, Challoæ amicæ ſuæ dediſſet. 17. Quod à Paganis Haranitis in ſacrificiorum impietatem lapſis accipiens Daniel Epiſcopus ſportulam, remitteret crimen, negotians & hinc ſibimet lucrum. 18. Quod è prædio Lafargaritha Eccleſiæ Edeſſenæ ſilvas cædentes, portaſſent ad prædia Challoæ amicæ Danielis Epiſcopi, & quæ voluerunt, ædificaſſent. Porrò Daniel iſte Charrarum Epiſcopus, unàcum Iba avunculo ſuo, depoſitus fuit in Latrocinio Epheſino, eique Joannes ſubſtitutus, qui Concilio Chalcedonenſi ſubſcripſit. Idem Daniel in cauſa Ibæ ſub Domno ſubſcriptus legitur in Concilio Antiocheno, licet in Græco pro *Charris* malè *Beræa* ponitur.

ܘܫܬ ܗܘܐ ܕܝܘܣܩܘܪܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܬܟܢܫ ܬܘܒ
ܟܢܘܫܝܐ ܕܐܦܣܘܣ ܐܚܪܢܐ. ܗܢܐ
ܐܝܟܢ ܕܚܪܡ ܠܦܠܒܝܢܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ: ܘܠܕܘܡܢܘܣ
ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ: ܘܠܐܝܪܢܝܘܣ ܕܨܘܪ:
ܘܠܗܝܒܐ ܕܐܘܪܗܝ: ܘܠܐܘܣܒܝܣ
ܕܕܘܪܘܠܝܘܢ: ܘܠܕܢܝܐܝܠ ܕܚܪܢ:
ܘܠܣܘܦܪܘܢܝܘܣ ܕܬܠܐ:
ܘܠܬܐܘܕܘܪܝܛܘܣ ܕܩܘܪܘܣ:

Anno 756. (Chriſti 445.) *Dioſcorus factus eſt Alexandriæ magnæ Epiſcopus. Item altera Synodus Epheſi coacta fuit*, (non anno 445. ſed 449.) *in qua Dioſcorus anathemate perculit magnum Flavianum Epiſcopum Conſtantinopoleos, Domnum Antiochiæ, Irenæum Tyri*, IBAM *Edeſſæ, Euſebium Dorylei, Danielem Haran, Sophronium Telæ* (ſeù Conſtantinæ) *& Theodoretum Cyri*. Idem de Latrocinio Epheſino ſcribit Dionyſius in Chronico, licet illud anno Græcorum 757. Chriſti 446. celebratum fuiſſe perperàm exiſtimet.

Quo autem menſe Ibas Edeſsâ exceſſerit, prodit laudatus Auctor Chronici Edeſſeni. ܫܢܬ ܬܫܡܐܐ
ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܫܥ ܢܦܩ ܗܝܒܐ ܡܢ ܐܘܪܗܝ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܚܕ ܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝ
ܘܒܥܣܪܝܢ ܘܚܕ ܒܬܡܘܙ ܩܡ ܢܘܢܐ
ܒܕܘܟܬܗ ܘܐܚܕ ܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ:

Anno Græcorum 759. *Ibas Epiſcopus Edeſſâ exceſſit die* 1. *Januarii: cui Nonnus ſubſtitutus fuit die* 21. *Julii, tenuitque Sedem annis duobus*: Nimirùm uſque ad Synodum Chalcedonenſem, quæ Ibam, Nonno ejecto, Edeſſæ reſtituit anno 451. Verùm quum Ibas Edeſſenam Sedem reliquit, annus erat Græcorum 760. non 759. hoc eſt Chriſti 449. non 448. Errorem autem ex librarii incuria in hunc Chronici locum obrepſiſſe, convincitur ex iis verbis, quæ ſequuntur de Nonno: *tenuitque Sedem annis duobus*: nam a die 21. Julii anni 448. quo Nonnus in locum Ibæ ſubſtitutus eſſe dicitur, uſque ad annum 451. quo Synodus Chalcedone celebrata fuit, non anni duo, ſed tres effluxiſſent.

IV. Ejus obitus.

Quot demùm annis poſt recuperatam Sedem Ibas vixerit, docet idem Auctor Chronici Edeſſeni.
ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܫܥ
ܒܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ ܒܬܫܪܝ ܐܚܪܝ
ܫܟܒ ܗܝܒܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ
ܘܗܦܟ ܢܘܢܐ ܠܕܘܟܬܗ: *Anno* 769. (hoc eſt vertente anno Chriſti 457.) *die* 28. *Octobris obiit Ibas Epiſcopus Edeſſæ, & Nonnus in locum ſuum rediit*. Et quidem Ibam ineunte anno Chriſti 457. in vivis fuiſſe, colligitur ex Tom. IV. Concil. pag. 891. ubi cum aliis Epiſcopis ſubſcripſiſſe dicitur precibus Leoni Imperatori miſſis pro Concilii Chalcedonenſis confirmatione. Nonnum verò eodem anno inclinante poſt Ibæ obitum Sedem Edeſſenam recuperaſſe, liquet ex Codice Encyclico in eodem Tom. IV. Concil. in quo ipſe primus inter Epiſcopos Provinciæ Oſrhoënæ ſubſcripſit epiſtolæ ad Leonem Imperatorem ea de cauſa miſſæ: quod & Pagius confirmat ad annum 451. num. 53. ubi Garnerium meritò reprehendit, qui ſcripſit, eum Synodi Oecumenicæ Epheſinæ tempore Eccleſiam Edeſſenam adminiſtraſſe.

V. A Jacobitis adhuc ut Neſtorianus rejicitur.

Jacobitæ, qui Chalcedonenſe Concilium rejiciunt, Ibam quoque, veluti Neſtorianum, in Profeſſione Fidei, quam ante Sacrorum Ordinum ſuſceptionem coram Epiſcopo emittunt, etiamnum execrantur, ut liquet ex Cod. Ecchell. IV. p. 95. De eodem hæc ſcribit Simeon Beth-Arſamenſis in Epiſtola, cui titulus

lus, de *Barſauma Niſibita, & Hæreſi Neſtorianorum in Perſidem invecta.*

ܘܡܢܗ ܕܝܢ ܕܬܐܕܘܪܝܛܐ ܩܒܠ
ܗܝܒܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܗܝܒܐ ܠܒܪ ܡܢ ܣܓܝܐܬܐ
ܘܕܓܘܕܦܐ ܕܒܗܘܢ ܕܡܠܦܢܐ
ܕܩܕܡ ܐܡܪܢ ܠܡܠܦܢܘܗܝ ܘܠܗܘܢ
ܕܡܝܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܐܘܣܦ ܗܘ
ܒܡܐܡܪܐ ܚܕ ܡܢ ܡܐܡܪܘܗܝ ܘܐܡܪ
ܕܐܢܐ ܗܝܒܐ ܠܐ ܚܣܡ ܐܢܐ
ܠܡܫܝܚܐ ܕܗܘܐ ܐܠܗܐ ܕܗܘ ܐܬܩܪܝ
ܗܘ ܐܠܗܐ ܟܕ ܐܢܫܐ ܕܟܘܬܝ ܗܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܘܒܪ ܟܝܢܝ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܬܚܪܡ ܗܝܒܐ ܘܬܐܕܘܪܝܛܐ
ܕܩܘܪܘܣ ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܚܒܪܝܗܘܢ ܘܩܠܝ
ܘܢܩܦܝܗܘܢ. *A Theodoreto* (Neſtorianum errorem) *accepit Ibas, qui præter alias multas blaſphœmias, quibus præfatos magiſtros ſuos adamuſſim imitabatur, iſtam in quadam ſua Oratione adjecit, dicens: Ego Ibas nequaquam invideo Chriſto, qui Deus factus eſt: nam Deus appellatus eſt, quum homo eſſet mei ſimilis, & ejuſdem mecum naturæ. Quapropter anathematis ſententia lata fuit in Ibam, & Theodoretum Cyri, unacum omnibus eorundem ſociis & ſectariis.* Loquitur Beth-Arſamenſis de Conciliabulo Epheſino, in quo Ibas & Theodoretus damnati ſunt.

VI. Ejus Epiſtola. Scripſit famoſam *Epiſtolam ad Marim Perſam*, quum adhuc Orientales cum Ægyptiis contenderent. Joannem enim Patriarcham ſuum ſequutus, Cyrillum magnum & Epheſinam Synodum deceſſoremque ſuum Rabulam carpit; Neſtorium verò commendat, ejuſque hæreſim ſtabilire conatur. Exſtat tom. V. Concil. Labb. pag. 661. quæ poſt Ibæ mortem anno 536. à Patribus Quintæ Synodi damnata fuit. Conſule Eminentiſſimum Baronium ad annum prædictum, ubi probat, à Quinta Synodo Epiſtolam Ibæ non Ibam ipſum damnatum fuiſſe, utpote qui in quatuor Conciliis, Antiochiæ, Tyri, Beryti, atque Chalcedone hæreſim Neſtorianam abjuraverit, & in communione Eccleſiæ diem clauſerit.

VII. Initia, & progreſſus Neſtorianiſmi in Meſopotamia, in Aſſyria, & in Perſide. Sed quamvis Ibas ab errore, cujus patrocinium olim ſuſceperat, ſeipſum tandem Divino favente numine revocaſſet, non tamen efficere potuit, ut eos, quos Neſtorianiſmo infecerat, ad Orthodoxam fidem reduceret. Adeò Epiſtolæ ejus Aſſyrios Perſaſque dementarant. His adde, quòd Schola Perſica, quæ Edeſſæ florebat, ab eo uſque tempore Neſtorii partes adversùs S. Cyrillum tutari cœpit, quo Joannes Patriarcha Antiochenus cunctos Orientales Epiſcopos, atque adeò Edeſſenum ipſum Antiſtitem, in ſuam ſententiam pertraxit. Præceptorum ejuſdem Scholæ, Auditorumque conatus Rabulas compeſcuit, dum in vivis fuit. Sub Iba vires reſumpſerunt; nec eos coërcere potuit Nonnus Ibæ ſucceſſor, licet hoſtis eſſet Neſtorianorum infenſiſſimus; donec Cyro Edeſſæ Epiſcopatum adepto, everſa Schola eſt, & Scholaſtici in Perſidem relegati. Audi Beth-Arſamenſem in laudata Epiſtola.

ܡܢܗ ܕܝܢ ܕܗܝܒܐ ܩܒܠ ܐܢܫ
ܕܡܠܦܘ ܗܘܐ ܡܕܪܫ ܡܢ ܟܠܗ ܗܪܣܝܣ.
ܡܢ ܐܬܪ ܦܪܣܝܣ. ܘܐܬܡܠܟܘ ܐܘܟܝܐ
ܘܦܪܝܫܐ ܒܢܣܛܘܪܝܢܘܬܐ ܟܕ ܐܬܐ
ܘܗܝܒܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܡܬܡܪܐ ܘܐܬܪܚܩܘ
ܘܕܒܠܘܗܝ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܡܝܬ ܗܝܒܐ
ܡܢܗ ܕܗܝܒܐ ܐܢܫ ܩܫܝܫܐ ܩܕܡ
ܐܪܘܣ ܕܡܠܦ ܗܘܐ ܒܝܬܗ ܠܐܠܗܐ.
ܗܘ ܗܘܐ ܣܦܪܐ ܘܐܣܟܘܠܐ ܕܦܪܣܝܐ
ܘܐܝܟ ܗܘܐ ܒܐܘܪܗܝ ܡܕܝܢܬܐ ܒܗܘ
ܙܒܢܐ. ܘܗܘܝܢ ܗܘܘ ܒܐܣܟܘܠܐ ܕܐܪܘܣ
ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܦܪܣܝܐ ܘܛܠܝܐ. ܐܝܟ
ܐܘܪܚܐ: ܘܒܪ ܨܘܡܐ ܠܒܝܬܐ ܕܡܠܐ
ܡܪܘܢܐ:

ܦܘܫܩܐ : ܘܡܠܦܢܐ ܕܒܝܬ ܗܝܒܐ ܡܬܬܪܓܡܝܢ :
ܘܟܬܒܘܗܝ ܕܢܣܛܘܪܝܣ : ܘܡܫܡܫܢ ܒܣܘܪܝܐ :
ܘܡܪܝܐ : ܘܩܒܠ ܒܪ ܗܝܒܐ ܡܢ ܒܬܪ ܡܪܘܢܐ
ܕܗܝܒܐ ܗܘܐ ܠܗ : ܘܐܠܝܬܐ ܩܫܝܫܐ :
ܘܪܗܝܐ ܒܪܘܟܐ : ܘܐܬܠܟܕ ܡܢ ܕܘܪܐ
ܕܦܪܣ ܡܪܝܐ . ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܡܢ ܕܘܪܫܗܘܢ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܗ ܠܐܘܪܗܝܐ
ܕܡܠܦܢܐ . ܘܗܘ ܡܪܗ ܕܦܘܠܚܢܐ
ܐܠܦܘ ܒܠܗܘܢ ܦܪܣܝܐ ܡܢ ܐܘܪܗܝ
ܟܠ ܗܕܐ ܕܝܠܦܘ ܐܘܪܗܝܐ ܕܡܠܦܢܐ
ܗܘܘ ܠܗܘܢ . ܘܟܕ ܝܗܒܘ ܢܣܛܘܪܝܘ
ܘܡܠܦܢܐ ܡܢܗܘܢ ܗܘܘ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܘܐܘܪܗܝ ܘܒܟܘܪܗܘܢ ܘܐܝܟ ܡܠܟܐ
ܘܕܘܟܝܐ ܐܠܟܣܢܕܪܐ ܐܣܬܠܘ ܕܟܠܗܘܢ
ܗܘܘ ܒܗܘܢ ܦܪܣܝܐ ܒܐܘܪܗܝ :
ܘܐܬܒܢܝ ܒܕܘܟܬܗ ܗܝܟܠܐ ܒܫܡܗ
ܕܡܪܬܝ ܡܪܝܡ ܝܠܕܬ ܐܠܗܐ .

Ideſt: *Ab Iba Neſtorianum errorem accepit Mares quidam ex urbe Hardaſcir: atque exinde cœpit Perſarum regio Neſtorianiſmo infici per Ibæ epiſtolas, & per Magiſtrorum ejuſdem Orationes atque Commentaria,* (Neſtorii nimirùm, Theodoreti, Theodori, ac Diodori, quæ in Syrorum ſermonem convertebantur.) *Ab eodem Iba poſt Marim accepit Maro quidam Elita Presbyter Edeſſenus,* (Is fortaſsè eſt Maronius Diaconus, qui ſubſcribitur in Concilio Antiocheno in cauſa Ibæ, Act. X. Concil. Chalced.) *qui in Edeſſena Perſarum Schola Præceptorem agebat. In illa autem Schola complures è Perſarum regione literis vacabant, quos inter Acacius Aſſyrius, Barſaumas Maræ Carduenſis ſervus, Maanes Hardaſcirenſis, Abſotas Ninivita, Joannes Garmachita, Michæas, Paulus Cachæi ex oppido Huzitarum, Abraham Medus, Narſes Leproſus, Ezelias ex oppido Maris, aliique ejuſdem cum Iba ſententiæ. Defuncto autem Iba, omnes Perſæ unàcum reliquis Edeſſenis Scriptoribus, qui ejuſdem perſuaſionis erant, excedere Edeſſa juſſi ſunt: Item ſchola, ubi Perſæ literas Edeſſæ edocebantur, operâ ac ſtudio Beati Mar Cyri Edeſſeni Epiſcopi, juſſuque Zenonis Romanorum Imperatoris funditùs everſa eſt, cujus loco Templum nomini S. Mariæ Dei genitricis excitatum.* Id accidit annorum Græcorum 800. Chriſti 489. uti narrant Auctor Chronici Edeſſeni, & Dionyſius Patriarcha. Idem de Schola Edeſſena tradit Theodorus Lector hiſt. Eccl. lib. 2. pag. 558. *In urbe Edeſſa*, inquit, *erat Schola Chriſtiana Perſicæ gentis, ut ajunt, ex quo factum eſt, niſi me conjectura fallit, ut Perſæ Neſtorianam hæreſim ſequerentur, quum quidam qui Neſtorii ac Theodori dogmata amplectebantur, ei Scholæ præfuiſſent, & doctrinam, quæ ipſis placebat, Perſis tradidiſſent.* Et infrà p. 566. *Zeno Imperator Scholam, quæ Perſarum vocabatur, in urbe Edeſſa ſitam ſuſtulit atque evertit, utpote quæ Neſtorii ac Theodori doctrinam auditoribus inſinuaret.* Hanc Scholam diverſam fuiſſe exiſtimo ab iis, de quibus Auctor vitæ Sancti Alexandri Acœmetæ apud Bollandum ad diem 15. Januarii pag. 1023. *Erectæ in ea urbe ſunt jam olim divino nutu linguæ Syriacæ Scholæ in vicinarum civitatum commodum. Nam viri principes atque alii locupletes liberos ſuos eò inſtitutionis gratiâ ablegant. Sacrum igitur principatum adeptus Rabulas ſtuduit, cooperante Spiritu Sancto, omnes in veram & ſtabilem fidem adunare.... Exteros gentilium filios bis in menſem è ſchola ad ſe evocabat, eoſque verbum veritatis docebat.. Ac ſuſcepto Sancti Spiritus ſignaculo, eoque pacto maximum conſequuti emolumentum in patriam revertebantur, & ſucceſſu temporis bonis aſſueti moribus, eoſdem liberis ſuis in hoc uſque tempus inferunt.* Nam hæ quidem ſcholæ in vicinarum civitatum commodum inſtitutæ fuerant, in quibus Chri-

ſtiani

ſtiani cum gentilibus Syriacam linguam promiſcuè docebantur. Schola verò Perſica Chriſtianæ gentis dumtaxat erat, ejuſque ex Perſarum ditione: Sacras prætereà literas ibidem juvenes Perſæ docebantur, ut ex Theodoro colligitur.

VIII. Renaudotii opinio de origine Neſtorianiſmi in Oriente refellitur.

Hæc initia Neſtorianiſmi in Meſopotamia, in Aſſyria & in Perſide. Progreſſus ejuſdem fuſiùs narrantur à Beth-Arſamenſi in citata epiſtola, quam ſuo loco integram dabimus. Summa ejus hæc eſt. Barſaumas, Acacius, Narſes, Michæas, Abſotas, Abraham, aliique ſuprà memorati Scholæ Edeſſenæ Magiſtri cum ſuis Auditoribus Edeſsâ ejecti, terraſque Romani Imperii relinquere coacti, tanto animi ardore Neſtorianorum dogma in ditione Perſarum ſub Pheroze Rege promoverunt, ut Babuæo Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopo, atque totius Aſſyriæ Perſidiſque Primate è medio ſublato, Sedem illam, ipſo Pheroze annuente, invaſerint. Reliquis urbibus Neſtorianos Epiſcopos, quibus Pherozes, utpote Romanis infenſus, impensè favebat, præfecerunt: adeò ut Chriſtiani ferè omnes, qui Perſis ſubditi erant, ejurata Orthodoxa fide, Neſtorianam hæreſim brevi amplexi fuerint. Hæc fortaſsè non viderat Vir eruditiſſimus Euſebius Renaudotius, quum cauſas propagati in Meſopotamiam & Perſidem Neſtorianiſmi retexere aggreſſus, ſcribebat tom. 2. Liturg. Oriental. in Præfatione num. III. *Quamvis à Diodoro Tarſenſi, Theodoroque Mopſveſteno originem habuiſſe hæreſim, quam poſteà Neſtorius amplexus eſt, Græci Latinique vulgò doceant, in quo conſentientes habent Orientales omnes; tamen illa in Conſtantinopolitana potiùs Diœceſi, quàm in aliis Provinciis incrementum accepit. In Syria propagata vix fuit, niſi poſtquam Meſopotamia, in qua deinceps maximè viguit, à Perſarum Regibus occupata eſt. Eò ſcilicet confluxerunt Neſtoriani ex toto Romano Imperio, quum legibus proſcripti, Eccleſiiſque ſpoliati, apud Barbaros integram libertatem nanciſcerentur. Nec eâ contenti, Choſroïs Nuſchiſruani poteſtate abutentes, Orthodoxos expulerunt Edeſſenâ Scholâ & Eccleſiâ, quam Heraclius pace cum Perſis factâ, primis poſſeſſoribus reſtitui curavit. Nam ut Cedrenus ſcripſit, non modò Neſtorianis favebat Nuſchiſruanus, ſed reliquos Chriſtianos etiam in Perſide ad eorum ſectam amplectendam cogebat: atque ea ratione factum, ut qui in ea regione Chriſtiani erant, omnes propè eadem hæreſi inficerentur. Id videtur effectum eſſe non ab indigenis Syris, (nam Orthodoxam fidem ſequebantur, & ſub Romanis Imperatoribus Niſibi & Edeſſæ Scholas habebant inſignes, ubi florebant Sacrarum literarum ſtudia, de quibus Junilius, Caſſiodorus, & alii:) Verùm à fugitivis ex Græcia, qui ſeptimo ſæculo præſertim Eccleſias & Scholas occupaverunt, totam denique Meſopotamiam Neſtorianam fecerunt.* Eadem de Neſtorianis tradiderat tom. 1. pag. 366. Quæ licet aliis probabilia videantur, mihi tamen falſa ſunt. In primis quis Renaudotio dixit, *Neſtorianam hæreſim in Conſtantinopolitana Diœceſi potiùs, quàm in aliis Provinciis incrementum habuiſſe*? quum & hoc ipſum qualecumque incrementum à Syris eò profectis hæreſis Neſtoriana acceperit, velut à fonte rivulum. Hæc enim in Syria ducentis ante annis Paulo Samoſateno Patriarcha Antiocheno auctore primùm eruperat, vicinaſque provincias ſua contagione afflaverat, ita ut Diodorus Tarſenſis & Theodorus Mopſveſtenus Pauli gentiles, deinde Neſtorius ejuſdem etiam affinis, antiquum errorem potiùs, quàm novum protuliſſe dicantur. Vide Baronium ad annum 422. Quare mirum non eſt, pro eo errore, à Neſtorio in elegantiorem quandam ſpeciem reformato, in eadem Syria tam multos, tàm potentes ſtatim aſſurrexiſſe patronos, quot quantoſque ferunt Acta Concilii Epheſini contra S. Cyrillum pro Neſtorio conſpiraſſe. Contrà Renaudotius nul-

los

los oſtendere poterit in Græcia Neſtorianiſmi fautores, præter unum Epiſcopum Dorotheum, & Presbyterum unum Anaſtaſium,& hunc Syrum. Siqui alii ex Senatoribus, vel ex Monachis Neſtorio faverunt, non errori, ſed perſonæ eos faviſſe credibile eſt: Illos autem non multos fuiſſe, diſertè ſcribit teſtis locupletiſſimus S. Cyrillus in Epiſt. ad Cœleſtinum Papam, cui conſentiunt omnes hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptores, & addunt, contra Neſtorium univerſum Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Clerum inſurrexiſſe. Vide Socratem lib. 7. cap. 34. in fine, quem exſcribit Nicephorus lib. 14. cap. 36. Baronium anno 432. & ſeqq. Sed & quum undeviginti poſt annos nova hæreſis Eutychiana Conſtantinopoli graſſari cœpiſſet, ita omnia circum loca eo incendio correpta ſunt, ut omnis Neſtorianiſmi memoria ſimul deflagraverit. Adeò neminem eſt reperire, qui conſequutis temporibus ullum Neſtorianorum conventum, ſeù conventiculum in Græcia habitum meminerit, ullum doctrina, aut alio nomine celebrem Græcum, qui Neſtorianiſmi patrocinium ſcripto vel facto ſuſceperit. Sed contrà quæcumque circa Neſtorianam rem geſta ſunt, ea omnia in Syria, & in vicinis Syriæ provinciis contigiſſe referunt Liberatus, Theophanes, Cedrenus, Nicephorus, & alii Græci, quibus planè omnes Syri Scriptores conſentiunt.

Iterùm falſum eſt, *Orthodoxos ſub Choſroë Nuſchiſruano pulſos fuiſſe à Neſtorianis ab Schola Edeſſena*, quum hæc ſub Zenone funditùs everſa fuerit, ut ex Theodoro Lectore ſuprà retulimus. Cedrenus verò, quem Renaudotius laudat, Eccleſiam Edeſſenam à Neſtorianis occupatam fuiſſe, non Scholam memorat. Quare non video, quo pacto Renaudotius clariſſimum & perſpicuis verbis expreſſum Theodori teſtimonium ad Heraclii, & Nuſchiſruani tempora in margine referat: quo' ve iterùm pacto Caſſiodorum citet, quum Caſſiodorus non *de Syrorum Scholis* loquatur, ſed expreſsè diſertèque *Hebræos Niſibi Scholam* habuiſſe ſcribat: de Syris nihil dicat, ut ſuprà nos in Præfatione annotavimus. Renaudotium deceperunt, ut puto, Henrici Valeſii verba, qui in notis ad ſecundum librum Theodori Lectoris pag. 164. ſic de Caſſiodoro ſcribit: *Caſſiodorus quidem in Præfatione divinarum Inſtitutionum ſcribit, ſua adhuc ætate Niſibi Scholam fuiſſe Eccleſiaſticorum dogmatum. Sed Caſſiodorum memoriæ vitio lapſum eſſe exiſtimo, & Niſibin urbem pro Edeſſa poſuiſſe. Niſibis enim Caſſiodori ætate ſub ditione Perſarum erat, jam inde à temporibus Joviani Auguſti, qui Perſis eam tradiderat*. Potiùs memoriæ vitio lapſus eſt Valeſius, qui pro Niſibena Hebræorum Schola, de qua Caſſiodorus, Edeſſenam Chriſtianam ponit.

Pergit Renaudotius, & confidenter aſſerit, *Græcos in Meſopotamiam profugos, illam ſeptimo ſæculo ſuis erroribus imbuiſſe*. At qui veram rerum in hac parte geſtarum hiſtoriam ab ipſis Syris ſuprà repetitam legerit, hanc Renaudotii conjecturam meritò rejiciet, nec ineptè reponet, eam tantum à veritate abeſſe, quantum ab ipſa Syria, quæ illius monſtri mater & altrix fuit, diſtant Græcia & Thracia, quibus nulla in hac tragœdia pars, nullus actus fuit, aut eſſe potuit; ſæculo præſertim ſeptimo, quando Neſtorianiſmus cum ſuo Auctore olim Conſtantinopoli ejectus, Perſidem Aſſyriamque, & Meſopotamiam jampridem pervaſerat, ut ſuprà oſtendi, & ipſe Renaudotius tom. 2. pag. 99. Eutychii Alexandrini convictus auctoritate fatetur; ubi etiam diſertis verbis affirmat, Neſtorianam Sectam à Barſauma Metropolita Niſibeno in ſubjectas ſibi Meſopotamiæ Diœceſes longè latèque fuiſſe diffuſam; quibus tamen non video, qua ratione cohæreant, quæ hoc loco idem Renaudotius ſcribit, *id ab indigenis Syris eſſectum fuiſſe non videri*.

Quæ

Quæ autem ex Cedreno Renaudotius profert, noſtra potiùs confirmant, & propagatam jam in Perſidem & Meſopotamiam Neſtorianam luem ante Heraclii Choſroæque tempora convincunt, quando jam & Scholas ibidem habebat, & Eccleſias occupaverat. Et ſiqua eâ tempeſtate nova incrementa Neſtorianiſmus accepit, ea certè *non Græcis profugis* (quod hìc unicè impugnamus,) *ſed Choſroï, ejuſque Præfectis Syros indigenas in verba Neſtorii jurare compellentibus* debet. Neque inde conſequitur, quod in fine ſubdit Renaudotius, *fugitivos ex Græcia totam Meſopotamiam Neſtorianam feciſſe*, quum hujus rei nullum ipſe teſtem proferat, & contrà reclament omnia Syrorum monumenta, qui in Meſopotamia Jacobitarum Sectam maximè floruiſſe olim, & hoc tempore florere memorant, imò & digito monſtrare poſſunt, teſtemque producunt, quem nemo ſanus repellere poteſt, ſuorum Epiſcoporum in Meſopotamiæ urbibus ſucceſſionem, in noſtris antiquiſſimis Codicibus adhuc extantem.

Hæc pro veritate dicenda fuerunt, non ut Viro clariſſimo & de noſtris literis meritiſſimo aliquid laudis, quam ipſe editis in hac materia libris commeritus eſt, ullatenus detractum, detritum've velimus. Ut enim in magna ſilva boni venatoris eſt, feras indaganter quamplurimas capere, neque cuiquam culpæ fuit non omnes cepiſſe: ita qui ſcribimus, ſi vel non omnia, quæ in rem propoſitam dicenda fuiſſent, attingimus, vel ſi quandoque etiam dormitamus, non id continuò culpæ vertendum eſt.

CAPUT XVI.

S. Iſaac Magnus.

ISAAC, cognomento Magnus, Presbyter Antiochenus, claruit ſub Theodoſio Juniore, & Marciano Imperatoribus medio quinto ſæculo. Præceptorem habuit Zenobium S. Ephræmi Diſcipulum, uti ex Joanne Barſuſan Jacobitarum Patriarcha ad calcem Codicis noſtri Syriaci IV. adnotavit Abraham Mardenus Presbyter, cujus verba infrà deſcribemus: Idque etiam colligitur tùm ex ejuſdem Iſaaci Scriptis adversùs Neſtorianos & Eutychianos; tùm præcipuè ex Carmine illo, quo *ruinam Antiochiæ* planxit: Neſtorius enim anno Chriſti 429. hæreſim ſuam publicavit; Eutyches verò circa annum 448. Ruina demùm Antiochiæ contigit anno 459. Quæ certiſſima temporis epocha Iſaacum non Ephræmi, ut nonnulli ſcribunt, ſed Zenobii Diſcipulum fuiſſe convincit. Nam S. Ephræm ejuſdem Zenobii magiſter deceſſit juxta Syros anno 373. vel anno 378. juxta alios, ut diximus ſuprà pag. 54. eoque tempore Zenobius Eccleſiæ Edeſſenæ Diaconus erat, ut pag. 38. demonſtratum eſt; Atque adeò paulò poſt prædictum annum, hoc eſt, circa annum 390. noſtrum Iſaacum videtur habuiſſe auditorem. I. Iſaac Magnus Zenobii Diſcipulus.

Hinc diluitur conjectura Naironi, qui in Evoplia Par. 1. pag. 47. Iſaacum iſtum cum altero cognomine Ninivita confundit. Nam ille quidem Epiſcopus fuit, & poſt annum 500. floruit, ut ſuo loco demonſtrabimus: Iſaac verò noſter paulò poſt Chalcedonenſem Synodum ſimplex Presbyter deceſſit. II. Alius à Ninivita, & ab Iſaac Ephræmi Diſcipulo.

Nairono errandi anſam fortaſsè præbuit Abulbarcatus Ben-Cabarus, qui in Libro, cui titulus *Lampas tenebrarum & Declaratio Officiorum*. cap. 7. de Eccleſiaſticis Scriptoribus,

hæc habet. السرياني تلميذه له
مار اسحق
كتاب الميامر المعروف وهو مما تعتمد عليه
الرهبان وعلى اقواله ويقتدون بافعاله وفيه
كثير من الحكم الالهيه والتعاليم الروحانيه
عدته اربعين ميمرا وخمسة عشر قولا اخرجه
من السريانيه الى العربيه الشماس عبدالله بن
الفضل : *Iſaac Syrus, ejuſdem* (S. Ephræmi) *Diſcipulus habet celebrem Librum Sermonum, quem Monaſticæ vitæ Profeſſores magnifaciunt, ejuſque dicta geſtaque mirantur. Divinâ quippe ſapientia & doctrinâ Spiritûs plenus eſt. Continet autem Sermones quadraginta, & Orationes quindecim: quos è Syriaco Arabicos fecit Abdalla Diaconus Alphadli filius.* Atqui Liber ille, quem Abdalla Diaconus è Syriaco in Arabicum convertit, non eſt fœtus Iſaaci noſtri Presbyteri Antiocheni, nec alterius Iſaaci, qui fuit Ephræmi Diſcipulus; ſed recentioris illius, qui abdicato Ninives Epiſcopatu monachus factus in Eremo Scetenſi conſenuit, ut infrà oſtendemus. Abulbarcati errorem ſequuti Curatores Bibliothecæ Patrum, Iſaaco noſtro adſcribunt *Sermones de contemptu mundi*, qui Iſaaco Ninivitæ proculdubio reſtitui debent.

III. Ejus genus, patria, ac dignitas.

Ejuſdem meminerunt Syri, Arabeſque Scriptores complures, licet eum Ephræmi diſcipulum communi errore appellent, quum potiùs Diſcipulum Diſcipuli Ephræmi dicere deberent. Joannes Maro in Tractatu adversùs Neſtorianos & Eutychianos, quatuor ex ipſo teſtimonia producit: Primum ex ſermone ejuſdem de Orthodoxa Fide, alterum de Symbolo Fidei, tertium de curru Ezechielis, & quartum de Incarnatione Domini.

Gregorius Bar-hebræus, ſeù Abulpharagius, in hiſtoria Dynaſtiarum pag. 91. de iis, qui ſub juniore Theodoſio claruerunt, hæc ſcribit.

وكان فى هذا الزمان من العلما قوريللس بطريرك
الاسكندريه ونسطوريوس بطريرك القسطنطينيه
القايل باتحاد المشيه دون نفس الكلمه فاسقط
لذلك ومار اسحق تلميذ مار
افرام صاحب الميامر الموزونه :

Hoc etiam tempore doctrina floruerunt Cyrillus Patriarcha Alexandrinus, & Neſtorius Patriarcha Conſtantinopolitanus, qui unionem voluntatis abſque unione ipſius Verbi aſſeruit, ideòque è gradu dejectus eſt. Nec non Mar Iſaac Diſcipulus Mar Ephræmi, Sermonum Rithmicorum Auctor.

Ebnarrahebus in Chronico Orientali, quod Abr. Ecchellenſis Latinè edidit, in ſerie Patriarcharum Alexandrinorum ad annum 435.

كيريللس الكبير ابن اخت ثاوفيلس البطريرك
كان فى زمانه مار اسحق تلميذ مار افرام السرياني
وسمعان العمودي :

Cyrillus magnus Theophili Patriarchæ ex ſorore nepos. Ejus tempore floruit Sanctus Iſaac Sancti Ephræm Syri Diſcipulus, & Simeon Stylites.

Eadem ferè legere eſt apud Georgium Elmacinum Homaidum, qui etiam genus, patriam, & dignitatem Iſaaci exprimit his verbis:

وكان فى زمان ثاودوسيوس الصغير وكيريللس
بطريرك الاسكندريه مار اسحق تلميذ مار افرام
السرياني وكان مقامه بانطاكيه وله ميامر كثيره على
الحروب والكايدات والاعياد وكان جنسه من الرها.

Fuit quoque ſub Theodoſio juniore & Cyrillo Patriarcha Alexandrino Sanctus Iſaac Sancti Ephræmi Diſcipulus, qui domicilium fixerat Antiochiæ. Edidit autem complures Sermones Rithmicos de Bellis, de Calamitatibus, & de Feſtis: erat verò genere Edeſſenus.

Homaido tamen circa patriam Iſaaci haud conſonat Dionyſius Jacobitarum Patriarcha, qui in Chronico ad annum Græcorum 729. Amidenſem eum facit, non Edeſſenum.

ܒܗܢܐ ܕܝܢ ܙܒܢܐ ܡܠܦܢܐ ܡܫܒܚ
ܐܝܣܚܩ ܡܢ ܐܡܝܕ ܡܕܝܢܬܐ ܘܬܠܡܝܕ
ܙܘܢܝܢ ܩܫܝܫܐ ܘܬܠܡܝܕܗ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܗܘܐ
ܡܣܬܒܪ ܘܙܘܢܝܢ ܪܗܛܐ :

Hoc tempore, inquit, (ideſt anno Chriſti 418.) *floruit S. Iſaac Doctor*

ex

ex Amida Meſopotamiæ urbe, Odaſque de magnæ Romæ excidio conſcripſit. Idem Dionyſius ad annum ab ortu Abrahæ 1565. de Iſaaco hæc tradiderat. ܫܢܬ ܐܬܩܣܗ ܘܡܬܬܣܝܡܐ ܩܠܪܝܘܢ ܘܣܝܡܝܢ ܒܪܗܘܡܐ ܐܓܘܢܐ ܠܗܢܐ ܕܡܐܐ ܫܢܝܢ ܩܪܒܐ ܐܬܬܣܝܡ. ܗܘ ܕܐܦ ܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܡܐܡܪܐ ܣܓܝܐܐ ܟܬܒ ܒܥܠܘܗܝ:

Anno 1565. *Clarion certamen centum annorum Romæ primus inſtituit; de quo etiam S. Iſaac plura carmina compoſuit*. Is annus erat ante Nativitatem Chriſti, ex mente ipſius Dionyſii, quadringenteſimus quinquageſimus primus, quo Eſdras & Nehemias in Judæa florebant. Quis autem fuerit Clarion, aut quale hujuſmodi certamen centum annorum, docet nos Vir ad omne eruditionis genus factus Carolus Majellus Bibliothecæ noſtræ Præfectus, qui dum locum hunc Dionyſii ea qua ſolet humanitate expenderet, annotationem iſtam appoſuit. *Clarion*, inquit, *Nomen eſt Romanis auribus inauditum. Clarium quidem appellarunt Veteres Apollinem, qui in Claro inſula præcipua religione colebatur, ut apud Virgilium lib.* 3. *Æneid. Et Clarii lauros &c. Sed nihil ad rem. In loco enim Dionyſii* Clarion *viri nomen eſt. Legendum itaque in Syriaco Textu non* ܩܠܪܝܘܢ, *ſed* ܘܠܪܝܘܢ, *hoc eſt*, ὐαλέριον, Valerion: *librarii enim vel incuria vel feſtinatio* ܘ *Vau initiale in* ܩ *Kaph convertit, quòd facillimè ſolet accidere, niſi à proximæ literæ contactu dirimatur. Hac autem lectione reſtituta, totus Dionyſii locus planiſſimus eſt. Enimverò certamen centum annorum Romæ inſtitutum ſunt Ludi ſæculares, quos ætas aſpicit una ſemel, ut ait Ovid.* 2. *Triſt. Eleg.* 1. *quique centeſimo, ut vulgò putabant, ſeù potiùs centeſimo & decimo quoque anno edebantur, ut diſcimus ex Horatio in Carmine ſæculari:*

Certus undenos decies per annos
Orbis ut cantus referatque ludos
&c.

Quemadmodum autem Romani ab illo centum annorum ſpatio Sæculares *eos ludos nuncupaverunt, ita Dionyſius* Certamen centum annorum *appellavit. Et Caſſiodorus quidem ludos ſæculares incredibili magnificentia à Philippo celebratos anno milleſimo Urbis conditæ, appellavit* Ludos mille annorum. *Porrò ludos ſæculares primum inſtituiſſe Valerium, non Publium, qui Poplicola cognominatus eſt, ſed Marcum, docet nos Cenſorinus de die natali cap.* 17. *cujus ſententiam latè vindicat & confirmat Panvinius de Ludis ſæcularibus. Eam autem celebritatem à Valerio primùm editam anno V. C.* 298. *idem Cenſorinus docet ex Capitolinis XV. Virorum Commentariis. Annus verò V. C.* 298. *eſt Abrahami* 1565. *idemque ante Chriſtum* 451. *Quinam autem ſæculares ludi ætate Iſaaci editi ſint, quos ille carminibus celebraverit, non eſt obſcurum. Enimverò Claudianus de ſexto Conſulatu Honorii ſæculares ab eo ludos datos verſibus ornavit, & Prudentius contra Symmachum, aliique id ipſum tradunt. Sextus autem Honorii Conſulatus, quo certamen illud centum annorum editum eſt, incidit in annum Chriſti* 404. *annis nimirùm ſex antequam Alaricus Urbem diriperet, quam ipſam cladem Iſaacus Antiochenus odis ſuis perſequutus eſt.* Hactenus doctiſſimus Majellus.

Auctor Chronici Edeſſeni Abbatem fuiſſe Iſaacum teſtatur; ſed locum non indicat. ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܠܬ ܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܡܠܦܢܐ ܘܪܝܫܕܝܪܐ ܝܕܝܥ ܗܘܐ: *Anno*, inquit, *Græcorum* 763. Chriſti 452. *claruit S. Iſaac Scriptor, & Archimandrita*. Fortaſsè alicujus monaſterii propè Antiochiam, unde appellatur Gennadio & Marcellino *Presbyter Antiochenus*. In Codice noſtro Syriaco XI. exſtat Epiſtola S. Jacobi Sarugenſis ad Samuelem,

ܘܪܝܫܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܕܓܒܘܠܐ:
Abbatem monaſterii Sancti Iſaac Gabulæ. Item in Codice Syriaco XIII. apud Dionyſium Patriarcham in Chronico legitur Epiſtola Simeonis Epiſcopi Beth-Arſamenſis ad cognominem *Simeonem Abbatem ejuſdem Monaſterii S. Iſaac Gabulæ* de Martyribus Homeritis, data anno Chriſti 524. Situm erat hoc Cœnobium juxta *Gabula* caſtrum in extremis Euphrateſiæ finibus, de quo Procopius lib. 2. de Ædific. Juſtiniani Imperat. cap. 9. pag. 45. Sed Iſaacum noſtrum in alio Monaſterio propè *Gabala* Phœniciæ urbem religioſam vitam duxiſſe, non in Gabula Meſopotamiæ oppido, veropropiùs eſt ex Elmacino Homaido, qui eum Antiochiæ moras duxiſſe teſtatur, hoc eſt, in montibus Gabalorum, qui Antiochiam uſque protenduntur. Certè non procul à Gabalis diſtabant Teleda & Telaneſſa vici, Theodoreto in Philotheo cap. 26. memorati, apud quos frequentiſſima monachis Syris cœnobia erant jam tùm à tempore Ammiani, Euſebii, Euſebonæ, Abibii, Heliodori, & Simeonis Stylitæ.

IV. Obitus ejuſdem, ac memoria.

Deceſſit circa annum Chriſti 460. nam ruinæ Antiochiæ ſupervixit, quæ contigit anno 459. ut infrà oſtendemus. Atque adeò audiendus non eſt Gulielmus Cave, qui tom. 1. hiſt. lit. pag. 246. ejus obitum ad annum 456. retrahit. Gulielmo fortaſsè impoſuit, quod in vulgatis Gennadii editionibus mortuus eſſe Iſaac dicitur *Leone, & Marciano imperantibus*. Sed ibi error eſt manifeſtus: Marcianus enim ſub initium anni 457. objit *Conſtantino & Rufo Coſs.* ut Marcellinus & Caſſiodorus in Chronicis, aliique teſtantur; Leo autem Marciano ſucceſſit die 7. Februarii ejuſdem anni, ut latè Pagius in Critica Baronii. Non igitur objiſſe potuit Iſaac *Leone & Marciano imperantibus*, quum hi ne uno quidem die ſimul imperaverint. Atqui Gennadius non Marcianum, ſed *Majorianum* habet in vetuſtiſſimo ms. Vaticano: Majorianus autem Imperium Occidentis, unàcum Leone Orientis Imperatore, tenuit ab anno 457. uſque ad annum 461. Mors igitur Iſaaci nec ante annum 459. retrahi poteſt, quum terræmotus Antiochiæ eo anno contigerit, de quo ſermonem edidit; nec ultra annum 461. differri, quum eo anno Majorianus Imperio ſimul ac vita ſpoliatus fuerit, quo Imperatore Iſaacum obiiſſe teſtatur Gennadius. Memoriam ejuſdem colunt Syri omnes; & Maronitæ quidem ad diem 20. Novembris; Jacobitæ verò die 14. Octobris: demùm Neſtoriani feria 6. hebdomadæ quintæ poſt Epiphaniam, quæ omnium Syrorum Doctorum communis eſt.

Doctor autem, & *Magnus* ab ipſis Syris nuncupatur, tùm ut ab aliis cognominibus Iſaacis diſtinguatur; tùm quia multa ſcripſit diverſi argumenti eruditiſſima Opera, & quidem ſermone Syro nitidiſſimo, ut benè obſervat Jacobus Epiſcopus Edeſſenus in Præfatione ad Homilias Severi, ubi eundem inter optimos linguæ Syriacæ Scriptores collocat. Ejus verba infrà deſcribemus, quum de Jacobo Edeſſeno ſermo erit.

V. Orthodoxa ejus Fides.

Quod ad ejus Fidem ſpectat, Orthodoxum eum fuiſſe certum eſt. Id ſatis teſtantur Gennadius & Marcellinus loco mox citando, ubi docent, multa ipſum contra Neſtorianos & Eutychianos ſcripſiſſe, quæ etiamnum exſtant in Cod. noſtro IV. Nomine verò Eutychianorum, Monophyſitas omnes intelligunt, ſive ii Eutychiana hæreſi, ſive Dioſcoriana infecti fuerint. Joannes etiam Maro expreſsa ejuſdem auctoritate probat unam in Chriſto Perſonam, duaſque Naturas. Auctor denique Chronici Edeſſeni Iſaacum ut Sanctum veneratur, quo honore Catholicos tantùm dignatur. Neque obſtat, quod Jacobitæ quoque eundem venerantur & colunt, ut Barhebræus, Ebnarrahebus, Homaidus, aliique: nam iſti admittunt etiam

etiam S. Simeonem Stylitam, quem tamen certum eſt, pro Synodo Chalcedonenſi adversùs Monophyſitas decertaſſe, hujuſque rei teſtes literas tùm ad Baſilium Antiochiæ Patriarcham, tùm ad Leonem Imperatorem dediſſe, ut narrat Evagrius lib. 2. cap. 10. & teſtatur Photius Cod. 229. Solent autem Orientales Hæretici, ac præcipuè Jacobitæ & Neſtoriani, homines inſigni doctrina & probitate toto Orbe celeberrimos, etſi non ſuos, amare tamen & mirari.

VI Scripta à Gennadio enumerata.

De ſcriptis Iſaaci hæc Gennadius cap. 66. *Iſaac Presbyter Antiochenæ Eccleſiæ ſcripſit Syro ſermone longo tempore, & multa; præcipua tamen cura adverſùm Neſtorianos & Eutychianos. Ruinam etiam Antiochiæ longo carmine planxit, eo auditores imbuens ſono, quo Ephræm Diaconus Nicomediæ lapſum.* Nimirùm, metro heptaſyllabo, quo & B. Ephræm ruinam Nicomediæ planxit. Hunc Gennadii locum totidem verbis deſcripſit Marcellinus in Chronico Indictione XII. ad annum Chriſti 459. niſi quod pro *longo carmine* poſuit *elegiacum*, & pro Ephræm Diacono *Monachum*. Exſtat hoc Iſaaci carmen in vetuſtiſſimo Codice noſtro Syriaco V. fol. 51. de quo infrà in Catalogo Operum ejuſdem num. 62. Quod verò ſcribit Gennadius, Iſaacum *longo tempore & multa ſcripſiſſe*, id eorum conjecturam videtur confirmare, qui ipſum Ephræmi Diſcipulum opinantur. Sed jam vidimus ſuprà, Scriptores iſtos ita intelligendos eſſe, ut Iſaac noſter Diſcipuli Ephræmi Diſcipulus fuerit: alioquin ſi Ephræmum ipſum audiiſſet, octoginta circiter annis eum ſupervixiſſe Magiſtro ſuo neceſſe eſſet, atque adeò centenario majorem obiiſſe, quod non ita facilè admittendum eſt.

VII. Quo anno Terræmotus Antiochiam concuſſit.

Per *ruinam Antiochiæ* intelligit Gennadius celeberrimum Terræmotum, quo urbs illa corruit. Quum verò ex ejus epocha pendeat annus mortis Iſaaci, haud inutile fore arbitror, illam ex probatis Auctoribus ſtabilire. Et Evagrius quidem ſic ſcribit lib. 2. cap. 12. *Anno ſecundo Imperii Leonis ingens terræmotus ac ſuccuſſio contigit Antiochiæ, quum quædam à populo civitatis illius facta eſſent plena furoris ac dementiæ, ipſamque beſtiarum feritatem longè ſuperantia. Quæ quidem tantæ cladis velut prooemium quoddam exſtiterunt. Accidit autem ingens hæc calamitas anno quingenteſimo ſexto à conditu urbis Antiochiæ, circa horam noctis quartam, die quartodecimo menſis Gorpiæi, quem Romani Septembrem vocant, imminente die Dominico, Indictione undecima. Sextus hic terræmotus accidiſſe dicitur trecentis quadraginta & ſeptem annis elapſis ab illo terræmotu, qui Trajani temporibus contigerat. Nam ille quidem terræmotus ſub Trajano accidit anno centeſimo & quinquageſimo nono, ex quo civitas libera & ſui juris fuerat appellata. Hic autem Leonis Auguſti temporibus contigit anno ſexto & quingenteſimo, ut produnt Scriptores diligentiſſimi. Porrò hic terræmotus univerſas propemodùm ædes ſubvertit urbis novæ &c. Quæ quidem ſingula à Joanne Rhetore diligenter commemorata ſunt.* Atqui, inquit doctiſſimus Baronius, annus Antiochenorum 506. Indictio XI. & Leonis Auguſti 2. inciderunt *in annum Chriſti* 458. nam anni quidem Antiochenorum juxta communem Scriptorum ſententiam præcedunt vulgarem Chriſti Epocham annis 48. Leo autem Imperium auſpicatus eſt die 7. Februarii Indictione X. ex Chronico Alexandrino & ex Theodoro Lectore in fine libri ſecundi: nimirùm anno Chriſti 457. Indictio verò XI. incidit in annum 458. Erravit igitur Evagrius, dum ait, id factum *die* 14. *Septembris, imminente Dominico die*, hoc eſt, Sabato jam exeunte: nam anno Chriſti 458. dies 14. Septembris non in Sabatum, ſed in Dominicam incidit. Quare Scaliger, Calviſius & Petavius ut hanc difficultatem ſolverent, & Evagrium nullius erroris arguerent, pro *immi-*

nente Dominico die, legerunt *illuceſcente*, quaſi terræmotus non *die Sabati exeunte*, ſed *Dominico incipiente* accidiſſet, in quem *dies* 14. *Septembris* competebat. Pagius errorem Evagrii non *in Sabato*, ſed *in anno ſecundo Leonis* agnoſcit: Exiſtimat enim terræmotum contigiſſe *anno Chriſti* 457. quo, inquit, annus Antiochenorum 506. & Indictio XI. à Kalendis Septembris initium ducebant, & quo Leonis annus I. adhuc fluebat: nam annos Antiochenorum à menſe Septembri inchoari, probaverat ſuprà in Diſſertat. de Periodo Græco-Romana num. 95. Anno autem Chriſti 457. dies 14. Septembris in Sabatum incidit, idemque fuit Leonis annus primus, quo Theophanes etiam, ac Cedrenus terræmotum conſignant, non ſecundus ut perperàm ſcribit Evagrius: qui adhuc deceptus eſt, dum ait, inter hunc terræmotum & eum, qui ſub Trajano accidit, fluxiſſe annos 347. nam terræmotus ille, ut doctè probat Baronius, contigit Meſſala & Pedone Coſs. anno Chriſti 115. atque adeò ab illo ad hunc, de quo agitur, fluxerunt anni dumtaxat 342. vel 343.

Joannes Malela alios ab Evagrio characteres ponit, ex quibus liquet Terræmotum hunc anno Chriſti 459. accidiſſe. *Imperante*, inquit, *Leone*, *Divinæ iræ viciſſitudinem quartùm paſſa eſt Antiochia magna*, *Septembris* 13. *die Dominica illuceſcente*, *anno Æræ ejuſdem Antiochiæ quingenteſimo ſexto*, *ſub Conſulatu Patricii*. Sic apud Eminentiſſimum Noriſium diſſert. 3. de anno & epochis Syro-Macedonum cap. 6. licet vir doctiſſimus falſas notas Malelam appoſuiſſe exiſtimet. Atqui Patricius conſulatum geſſit anno Chriſti 459. quo dies 13. Septembris optimè in Dominicam competit. Ex mente igitur Malelæ Epocha Antiochenorum anteceſſit Chriſtianam vulgarem annis 47. non 48. Si enim ab anno 506. detrahas annos 459. reliqui erunt 47. Quæ Syrorum etiam nonnullorum opinio fuit, ut liquet ex Codice noſtro Syriaco I. qui ſcriptus eſſe dicitur anno Antiochenorum 521. die 17. Aprilis, feria 4. hoc eſt, Chriſti 473. quo dies 17. Aprilis in feriam 4. incidit.

Malelę ſententiam confirmat Dionyſius Patriarcha in Chronico, licet Septembrem menſem haud exprimat. ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܗܘܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܘܢܦܠܬ. ܒܗ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܣܘܪܝܐ ܕܪܒܝܥܝܬ ܒܗ: ܘܗܘܐ ܗܘ ܢܓܗ ܚܕܒܫܒܐ ܒܬܠܬܫܥܝܢ ܕܠܠܝܐ: *Anno*, inquit, *Græcorum* 770. *accidit terræmotus ingens*, *quo Antiochia Syriæ quartùm corruit*; *idque illuceſcente Dominica*, *hora noctis tertia*: Nimirùm anno Chriſti 459. in quem ex mente Dionyſii competit annus Græcorum 770. nam hic Græcorum epocham Chriſtiana vulgari 311. annis priorem eſſe ſtatuit. Quod autem tùm ipſe, tùm Malela *quartum* vocant hunc terræmotum, Evagrio nequaquam contradicunt: *Duos enim ab Evagrio numeratos negligunt*, (inquit Pagius) *ut ſæpè fit ab aliis Scriptoribus in id genus ſupputationibus. Sic enim quarta v:g: Eccleſiæ perſecutio à quibuſdam appellatur quinta.*

Eminentiſſimus Noriſius in Diſſert. III. de anno & Epochis Syro-Macedonum cap. 6. hunc quidem terræ tremorem ad annum 458. pertinere exiſtimat; Malelam tamen & Evagrium falſas notas *Conſulatus Patricii*, *Dominicæ imminentis*, & *Indictionis undecimæ* de ſuo appoſuiſſe ſuſpicatur. Si cenſura doctiſſimi viri juſta eſt, res videtur ex aliis Auctoribus haud temerè definienda. Coſmam igitur Presbyterum producamus, accuratum vitæ S. Simeonis Stylitæ Scriptorem, qui in Codice noſtro Syriaco I. de terræmotu Antiochiæ, ac morte S. Simeonis loquens, certas anni, menſis, ac diei notas apponit: Sic enim ſcribit fol. 69.

fol.69. Simeonem, nimirum, tranſactis in mandra Telaneſſæ in quodam angiportu ſeptem annis, certiorem ab Angelo de ſua morte factum fuiſſe, *quæ quadrageſimo ab ea viſione anno definita fuerat, poſtquam admirabile idem ac terribile ſignum edendum foret.* [illegible]

[illegible]

Quum igitur videret B. Simeon, (verba ſunt Coſmæ fol. 69. à tergo) *numerum annorum quadraginta jam adeſſe, quemadmodum in viſione præmonitus fuerat; expectabat ſignum illud, de quo ipſi dixerat Angelus, Hoc ſignum faciam, deinde eum ducam: cogitabatque, quodnam eſſet hujuſmodi ſignum. Quum autem terneret ſignum iræ Divinæ, quod Antiochiæ, & in ejus regione acciderat &c. accerſitum primum illum Diſcipulum ſuum, ſic remotis arbitris alloquitur. Video, jam numerum impletum eſſe, ſignum enim valdè patens eſt &c.* (Hic monet Diſcipulum de humando corpore.) *Congregata eſt autem ad eum* (ad mandram Simeonis) *innumerabilis populi multitudo* QUINQUAGESIMO PRIMO DIE, *poſtquam ſignum illud in regione editum fuerat &c.* (Codex mendosè habet [illegible] Poſt eum ſignum aliud, quod in regione editum eſt.) *Elapſis verò uno & quinquaginta diebus, ut modò diximus, facta eſt Synaxis illa maxima menſe Julio, cui nullam aliam ſimilem ipſe Beatus poſteà celebravit &c. Poſtquam autem unumquemque ad ſuum opus in pace dimiſiſſet, manſit* TRIGINTA DIEBUS, ET DIE VIGESIMO NONO AUGUSTI, HORA UNDECIMA, SABATO EXEUNTE ET DOMINICA INEUNTE, *extemplo deliquium animi paſſus eſt &c. duravitque illud deliquium per totam Dominicam, Feriam ſecundam, & tertiam &c.* FERIA *autem* QUARTA, DIE SECUNDA SEPTEMBRIS, *hora nona, circumadſtantibus cunctis ejus Diſcipulis &c. ſublatis in cœlum oculis, & dextera manu ter pectus percutiens, ſubmiſit ſe, & caput ſuper humerum illius primi Diſcipuli in-*

inclinavit : & claudente oculos ejus utroque Diſcipulo, ſpiritum Deo tradidit. Hactenus Coſmas, qui eodem tempore vivebat, ut ſequenti Capite demonſtrabimus: Codex verò noſter quartodecimo ab obitu S. Simeonis anno exaratus eſt, ut ex ejuſdem epigraphe liquet, quam infrà dabimus: unde ex eo potiùs, quàm ex aliis Auctorum Codicibus, tùm Antiochiæ terræmotus, tùm S. Simeonis obitus colligendus eſt. Atqui anno vulgaris Chriſti æræ 459. dies ſecunda Septembris, qua B. Simeon ad ſuperos evocatus eſt, in feriam quartam incidit, & dies vigeſimus nonus Auguſti in Sabatum, ut in laudato Codice accuratè deſcribitur. Eodem igitur anno terræmotus Antiochiæ contigit; non quidem menſe Septembri, ut ex mendoſo Evagrii, & Malelæ loco hactenus exiſtimatum eſt, ſed menſe Junio, ut ex Coſma colligitur: nam ſi à die 29. Auguſti, quo Simeon deliquium paſſus eſt, triginta dies retrocedendo enumeres, habebis diem 29. Julii, quo Synaxis illa magna celebrata fuit *die quinquageſimo primo poſt terræmotum*: atque adeò ſi alios unum & quinquaginta dies retrogrado ordine ſupputes, deprehendes, Terræmotum *die octava Junii anni* 459. Antiochiam evertiſſe. Eodem igitur anno 459. exeunte videtur obiiſſe S. Iſaac noſter, cujus proinde feſtum celebratur à Maronitis quidem die 20. Novembris, à Jacobitis verò die 14. Octobris, ut ſuprà vidimus.

Ex Polemicis Iſaaci ſcriptis pauca habemus, infrà à nobis indicanda: quum enim in iis Neſtorianos & Monophyſitas impugnaverit, idcircò à Syris, qui alterutro potiſſimùm errore laborant, neglecta ſunt, vel ſuppreſſa. Aſcetica, & Parænetica ejuſdem opera paſſim circumferuntur. Hæc ille metro ut plurimum Heptaſyllabo alligavit, cujus ſpecimen vide apud Naironum in Evopl. Par. 1. pag. 51. VIII. Opera S. Iſaac, quæ ſuperſunt.

Opera S. Iſaac, quæ exſtant in mss. Codicibus Vaticanis.

Sermones LX. in Cod. noſtro Syriaco V. I. DE Amore doctrinæ. ܠܐ ܪ̈ܚܡܝܢ ܡܪܕܘܬܐ. ܡܪܕܘܬܐ ܡܠܚܐ ܗܘ ܕܢܦܫܐ: *Sal animæ eſt doctrina*. Adhortatur Auditores ad comparandas omnis generis ſcientias, ſed eas præſertim, quæ ex Divinis Scripturis hauriuntur.

Sermo iſte, unàcum ſequentibus novem ſuprà quinquaginta, habetur in Codice noſtro Syriaco V. quem nuper ex Oriente adveximus: cui ad calcem amanuenſis hanc epigraphen appoſuit. ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ
[illegible]
ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܡܠܦܢܐ
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]. Hoc eſt: *Explicit Libellus iſte, in quo continetur ſuavis doctrina Sancti Mar Iſaac Doctoris Syri, Diſcipuli Mar Zenobii Doctoris, qui fuit Diſcipulus Beati Mar Ephræm. Sunt autem Sermones ſexaginta. Orate pro peccatore, & omnium miſerrimo, qui eundem tranſcripſit ex accurato exemplari Sancti Mar Joannis Patriarchæ, cognomento* BAR-SUSAN, *claræ memoriæ. Ad marginem ejuſdem appoſita ſunt paſſim ſcholia, totuſque Codex Philoſophica methodo diviſus: idque pro Lectoris Deum Proximumque diligentis beneficio atque utilitate: deſcriptus verò ex accurato exemplari, & ſumma diligentia collatus. Anno Græcorum* 1521. (Chriſti 1210.) *peccatricibus immundiſque manibus meis iſtum Sancti Mar Iſaac Doctoris Syri ſermonum Libellum exaravi ego peccator omniumque mortalium purgamentum* ABRAHAM, *nomine tenus Presbyter, filius Joſephi Presbyteri, ex Baghedſcia oppido regionis Mardenſis juxta Caphartutam: gravi autem morbo, dum hæc ſcriberem, propter peccata mea laborabam: Scripſi verò hunc Libellum in Monaſterio Sancti Domitii, quod Beth-Tabitha nuncupatur, eſtque inſtauratum induſtria ac labore Abbatis caſtiſſimi, ac venerabilis Senis* RABAN *Aaron Monachi Antoniani.* (Hactenus Abraham Presbyter Codicis noſtri deſcriptor. Quæ ſequuntur, alia manu verſaque pagina addita ſunt.) *Liber iſte ſexaginta Sermonum Sancti Iſaac Syri, eſt Raban Joſue Monachi ac Presbyteri, & Incluſi, qui ipſum emit iis, quæ per Dei gratiam*

tiam poſſidebat: *Pertinet etiam ad Raban Salibam Monachum*, *& Diaconum*, *caſtitate modeſtiaque inſignem*, *Abrahami Presbyteri ex fratre nepotem*: *Ambo autem & genus*, *& cognomentum ex Modiad oppido ducunt*. *Scripſerat eum olim claræ memoriæ Raban Abraham Presbyter*, *Joſephi Presbyteri filius*, *ex Baghedſcia oppido oriundus*, *anno Græcorum* 1521. *Nunc verò iterùm compegit*, *conſuit*, *colligavit*, *conglutinavitque Abraham Presbyter & Monachus*, *Behenami filius*, *patria Severinita*, *anno Græcorum* 1789. (Chriſti 1478.) *in ſacro Monaſterio Mar Samuelis*, *Mar Simeonis*, *& electi Mar* Gabrielis, *diebus Paſtorum Eccleſiæ Mar Ignatii Salachenſis*, *qui &* Azizus *Bar-Sabta*, *& Mar Joannis Epiſcopi præfati Monaſterii*, *& Mar Cyrilli Modiadenſis*, *unàcum reliquis Orthodoxis Epiſcopis*. *Orate pro patruele meo Raban Gabriele Presbytero ac Monacho*, *& pro patre meo ſpirituali Joſue ſene & Monacho benedicto*. *Laus Deo in ſæcula Amen*. Vox ܪܒܢ *Raban*, quæ Syriacè *Magiſter noſter* ſignificat, ex conſuetudine Syrorum, Presbyteris & Monachis honoris causa attribui ſolet, eodem planè ſenſu, quo *Rabbi* in Evangelio, & apud Hebræos. *Joannes* verò *Barſuſan* eſt nonageſimus primus Jacobitarum Patriarcha, & *Ignatius Azizus Barſabta* centeſimus undecimus, ut in ſerie chronologica apud Dionyſium Barſalibæum. *Modiad* autem, *Baghedſcia*, *Beth-Tabita*, *Caphartuta*, & *Severina* vici ſunt in Meſopotamia non procul ab urbe *Mardin*, quæ hodie poſt Edeſſam, Amidam, & Babylonem omnium ferè Meſopotamiæ civitatum eſt frequentiſſima. Eam Theophylactus Simocatta hiſt. Mauricianæ lib. 5. cap. 3. *Mardes caſtellum* vocat, & tribus ab urbe Dara paraſangis abeſſe teſtatur. Ex eodem *Severino* vico oriundus fuit Joannes quidam Monachus, qui nomen ſuum notavit ad marginem Cod. Nitr. V. fol. 215. à tergo.

2. *Ad monachos*, *Sermones* III. Primus inſcribitur *de Perfectione Fratrum*, incipitque: ܠܐܓܘܢܐ ܙܕܝܩܐ : ܩܪܒܬܘܢ ܗܟܝܠ ܚܒܝܒܝ ܐܬܠܒܒܘ : ܡܫܟܚܢ ܠܐ ܠܡܬܘܩܡܘ : *In arena*, *juſti*, *adeſtis*. *Macti igitur animo eſtote*, *dilectiſſimi*. Exſtat etiam in Codice noſtro Syriaco V. num. 12. & in Codice Nitren. XVII. fol. 107. Monachos ad perfectionem excitat, utque cum vitiis omnibus ſtrenuè bellum ſuſcipiant, hortatur.

3. *Sermo ſecundus ad Monachos*, *de Avaritia*, *quæ Fratres generatim perturbat*, *ſpeciatim verò Cœnobitas*. ܠܐܟܝܠܘܬܐ ܘܪܚܡܬ ܟܣܦܐ ܦܬܓܡܐ ܡܬܚܫܒܢܐ ܘܡܩܒܠܢܐ . ܠܐܠܗܐ ܘܫܪܪܐ ܪܚܡ ܐܠܗܐ : *Veritatem diligit Deus*.

4. *Sermo tertius ad Monachos*. *Parænesis de Humilitate*. ܠܐܡܟܝܟܘܬܐ ܘܐܢܐ ܡܟܝܟܘܬܐ . ܐܝܟ ܕܡܣܒܪܝܢ ܘܪܒܢܐ ܫܪܪܐ ܪܚܡܝܢ ܓܠܝܐ ܐܡܪ ܐܢܐ . *Si veritatem Præceptores amant*, *palàm dicam*. Exſtat etiam in Codice Nitr. XVII. fol. 163. & in Cod. noſtro Syriaco V. num. 8. ubi ܡܪܬܝܢܘܬܐ *Parænesis* inſcribitur.

5. *De Eleemosyna adhortatio*. ܦܩܚܐ ܘܠܐܘܩܐ . ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܘܡܘܬܪܢܐ ܗܝ ܠܡܢܛܪܢܘܗܝ : *Congruum eſt*, *quod dico*, *& obſervantibus ipſum utile*. Exſtat etiam in Cod. noſtro V. num. 13.

6. *Reprehenſio*, *& Parænesis*, *Sermones duo*: Primus incipit: ܐܝܟ ܫܝܦܘܪܐ ܐܬܦܩܕ ܐܫܥܝܐ ܕܢܪܝܡ ܩܠܗ : *Adinſtar tubæ juſſus eſt Iſaias exaltare vocem*. Secundus: ܟܕ ܐܢܐ ܗܘ

ܡܫܟܚ

[illegible]

nimis compellor ad loquendum. Ubi invehitur in avaritiam Paſtorum, atque Monachorum ſui temporis. Libet hic pauca ex eodem ſermone delibare ex noſtro more, ut Auctoris ingenium, ſtylumque Lector utcumque intelligat. Notandum in primis Iſaaci de Martyrum, & Sacrarum Reliquiarum cultu inſigne teſtimonium. [illegible]

Oſſa Sacrificulorum & Magorum ſuis in ſomniis legentes (Pſeudomonachi,) *ex hortis & agris Martyrum Lipſana eruerunt. Duo corpora unus Imperator Romæ coronavit. Eorum oſſa fraudum iſti fabricatores in immenſum auxerunt, inque varias regiones diſtraxere. Viden', ut ex parietinis atque ſepibus Paulus & Petrus alleguntur: & in torrentibus ſcrobibuſque Prophetæ & Apoſtoli inveniuntur. Invidit nempè Diabolus honori Sanctorum, iſtamque fraudem machinatus eſt, qua pios cum impiis permiſcens, utroſque falſos eſſe convinceret.*

Obſervandum præterea aliud de obſervantia Feſtorum teſtimonium, ubi præter Dominicum diem Feriam ſextam in memoriam Paſſionis Domini in honore habitam à non paucis Chriſtianis teſtatur, dum eos objurgat, qui piis quibuſdam exercitationibus contenti, graviſſima Divinæ legis mandata detrectabant. [illegible]

Complures autem propter deſidiam in otio viventes, hoc mandatum contempſerunt, (Intelligit naturalem legem, quod tibi non vis, alteri ne feceris,) *Dominicæ diei & Feriæ ſextæ obſervantiam eidem anteponentes*. Coſmas Presbyter in Epiſtola ad S. Simeonem Stylitam, quæ exſtat in Codice noſtro Syriaco I. ſcribit S. Simeonem ſibi, & Clero, atque populo præcepiſſe, ut iis diebus Deo vacarent: [illegible]

Primùm autem ſcribimus de Feria ſexta & Dominica die, ut purè & mundè obſerventur. Idem Coſmas in Vita S. Simeonis, poſtquam narravit fol. 33. fontem apud Gendrium Cœleſyriæ vicum aruiſſe, eò quod agrum quidam Dominicâ die irrigaſſet, ſubjungit: [illegible]

Monebat enim B. Simeon, ut Dominicâ die unuſquiſque ab opere vacaret uſque ad veſperam: quod & poſtea obtinuit. Eadem de S. Simeone in Syriaco ejus Officio indicantur. Monita S. Stylitæ ſubſequuta eſt Leonis Imperatoris conſtitutio, qua vetuſtiſſimum Eccleſiæ præceptum, additis etiam civilibus pœnis, obſervandum ſanxit lege ult. Cod. Juſtin. *de feriis*, data *Zenone & Marciano Coſs*. hoc eſt anno Chriſti 469. Ejuſdem meminerunt Theodorus Lector lib. 1. & Auctor Chronici Alexandrini ad annum 467. *Leo Imperator* (in-

quit Theodorus) *lege lata conſtituit, ut die Dominico cuncti feriarentur, iſque dies ab omni opere vacuus eſſet, ac venerabilis*. Eandem recitat Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico ad annum 465. ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܫܬ ܐܦܩ ܦܘܩܕܢܐ ܠܐܘܢ ܡܠܟܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܥܒܕ ܘܢܦܠܘܚ ܒܚܕܒܫܒܐ:

Anno (Græcorum) 776. *legem tulit Leo Imperator, nequis Dominico die opus aliquod ſuſcipere auderet*. Antiquiſſimam utriuſque diei obſervantiam indicant Syrorum Officia, in quibus Feria ſexta perinde ac Dominica, Duplici, ut ajunt, ritu celebratur.

Item notandum, quod de Monachis ſcribit, qui ad Titulum monaſterii Sacerdotio initiati, proprium Cœnobium relinquebant, & per agros urbeſque vagabantur. ܘܗܕܪܝܢ ܒܚܩܠܐ ܘܡܕܝܢܬܐ : ܒܝܘܡܬܐ ܕܝܢܗ ܠܟܘܡܪܘܬܐ : ܘܐܦܣܩܘܦܐ ܟܠ ܡܕܡ ܫܒܝܚܐ ܘܪܘܪܒܐ ܡܢ ܗܘ ܕܡܫܡܫܢܐ ܡܥܠ. ܐܦ ܐܝܠܝܢ ܕܒܕܝܪܐ ܗܘܐ ܚܝܝܗ ܘܒܗ ܐܬܩܢ ܠܡܠܬܗ : ܒܪܫܝܢܘܬܗ ܘܒܗ ܡܬܪܥܐ : ܡܕܝܢܬܐ ܩܪܝܐ ܘܟܦܪܐ . ܟܕ ܡܬܚܫܒܝܢ ܘܡܫܪܝܢ : ܩܫܝܫܐ ܘܡܥܡܪܢܐ : ܗܐ ܦܪܩܝܢ ܕܝܪܐ ܘܗܘܘ : ܒܨܥܪܐ ܘܠܐ ܪܕܝܢ ܦܥܝܝܢ :

Et quoniam inanis gloriæ faſtum affectavere Pontifices, ad Sacerdotii jugum vocavere rudes & indoctos quoſque: numeruſque Sacerdotum vulgus Laicorum exceſſit &c. Sed & qui in monaſterio domicilium fixerat, ſuo intentus operi, ſimul ac Sacerdotio auctus eſt, Diabolo inſtigante cogitat urbes, caſtella, pagos, & viculos. & ecce Sacerdotes Cœnobitæ ſacra pertæſi clauſtra, vagantur & errant &c.

Nec illud prætermittendum eſt, quod idem Iſaac docet, ex traditione Apoſtolica cautum, ne Chriſtianus Sacerdos extra Eccleſiam Sacroſanctum Miſſæ ſacrificium peragat. ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܠܥܡܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܒܠܚܘܕ ܢܩܪܒܘܢ ܠܡܩܪܒܬܗ ܦܘܪܒܢܘܗܝ. ܘܠܫܠܝܚܐ ܗܟܢܐ ܦܩܕܘ ܠܥܡܡܐ ܕܒܥܕܬܐ ܒܠܚܘܕ ܢܩܪܒܘܢ ܒܠܚܘܕ ܐܪܙܐ ܕܠܐ ܡܘܡ ܕܡܫܝܚܐ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܡܩܒܠܝܢ ܠܗܘܢ. ܣܟܠܐ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܥܬܝܩܬܐ ܘܚܕܬܐ ܒܣܝܘ ܘܫܛܘ: ܘܒܣܝܓܐ ܘܒܫܘܩܐ ܕܚܝܠܬܢܐ ܡܫܡܫܝܢ ܕܚܝܠܬܐ. ܐܘ ܠܒܘܠܒܠܐ ܕܣܡܘ ܠܢ ܡܢ ܫܘܒܩܢܐ ܕܐܒܗܬܐ ܕܝܠܢ ܕܟܕ ܚܙܘ ܠܢ ܠܡܚܒܠܘ : ܫܬܩܘ ܘܠܐ ܐܟܣܘ ܠܢ:

Præceptum fuit Judæis à Deo, ut Jeroſolymis tantùm hoſtias ejus immolarent. Apoſtoli quoque Gentibus mandarunt, ut in Eccleſia tantùm offerrent intemerata Chriſti Sacramenta in remiſſionem iis, qui illa ſuſcepiſſent. Fatui autem iſti antiqua novaque neglexerunt, contempſeruntque, dum in ſepibus, & compitis tremenda tractant. Proh Deus! qualem confuſionem attulit nobis Patrum noſtrorum indulgentia! Qui, quum res depravare atque corrumpere cœpiſſemus, pro eo ut nos objurgarent, ſilentio facinus diſſimularunt. Inde aucta & roborata eſt nequitia noſtra. Vide S. Ephræm in Exod. pag. 67. ubi docet, *non debere Sancti Sacrificii Euchariſtiam extra Eccleſiam fieri*.

9. *De ſigno quod apparuit in Cœlo, ſermo adverſùs eos, qui Sacræ Scripturæ verbis ad divinationes & ſortilegia abutuntur*. ܥܠ ܢܝܫܐ ܕܐܬܚܙܝ ܒܫܡܝܐ ܘܐܬܡܠܠ ܒܡܐܡܪܐ ܠܘܩܒܠ ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ܟܕ ܡܫܐܠܝܢ ܦܘܠܚܢܐ ܘܩܘܣܡܐ. ܗܐ ܕܐܬܐ ܠܒܪܝܬܐ ܕܝܢܐ ܘܫܘܠܡܐ ܡܛܠ ܕܗܒܠܘ ܦܘܢܝܬܐ ܕܗܘܬ

ܠܚܝܠܗ

[illegible] :

Si fortè ad magnam aliquam urbem imago novi Principis allata fuerit, illius videndæ contemplandæque cupido inceſſit omnes. Ad morem Imperatorum manifeſtè alludit, de quo conſule Gothofredum in Commentar. leg. unicæ Cod. Theod. *de Imaginibus Imperialibus*, ubi plura de iis congerit. Signum verò de quo Iſaac loquitur, fuit cometa haſtæ ſpeciem referens, ut mox ipſe indicat: [illegible] :

Quis veſtrum qui adeſtis, igneam illam haſtam, ut ſapientem decuit, contemplatus eſt? cujus ſpecies Sapientum mentes confudit. Terræmotum autem per hujuſmodi cometam prænunciatum fuiſſe aſſerit idem Iſaac, qui poſt cometæ deſcriptionem ſubjungit fol. 44. [illegible] :

Terræmotûs linguâ peccatores Deus alloquitur. Per ſciſſuras, terræque hiatus vocem extulit; nec tamen eum audierunt. Domos ſubvertit, earumque incolas obruit &c. Atqui ex Marcellini Chronico habemus ſtellam quidem crinitam anno 442. *Eudoxio, & Dioſcoro Coſſ.* apparuiſſe; Terræmotum autem quinque poſt annis *Ardabure & Calleppio Coſſ.* contigiſſe. Hic igitur ſermo videtur ab Iſaac circa annum 447. editus.

9. *Sermo de Fide.* [illegible] :

Invitavit me Fides, ut apparatu ejus fruerer. Suæ menſæ accumbere me juſſit, frugeſque Spiritûs mihi appoſuit. In hoc Sermone S. Iſaac errores adversùs Incarnationis myſterium ſuo tempore gliſcentes impugnat, Neſtorianos præcipuè & Eutychianos perpetuò exagitans. Doctrinam Catholicam ubique ſequitur, niſi quod *naturam à Perſona*, aliquorum Patrum Orientalium loquendi modum ſequutus, non diſtinguit. Quare poſtquam profeſſus fuerat, ambas in Chriſto naturas eſſe perfectas illis verbis: [illegible] :

totus perfectus in ſua Divinitate, idemque totus perfectus in ſua humanitate; docueratque ſexcenties Chriſtum eſſe verum Deum & verum hominem abſque ulla confuſione aut converſione, poſteà ſubdit: [illegible] :

Anathema quicumque Divinitatem à corpore dividit. Una eſt natura Unigeniti, & perſona compoſita abſque mutatione. Hic modus loquendi, qui certè exactus non eſt, nec uſurpandus, licet in ſenſu illorum Patrum utcumque excuſari poſſit, & cum doctrina Catholica componi, Monothelitarum poſteà hæreſim peperit; ſic enim inferebant iſti: Unius naturæ una eſt operatio: atqui una eſt natura: ergo una eſt operatio. Vide S. Joannem Damaſcenum, & S. Maximum apud Eutymium in Panoplia titulo 15. & S. Thom. 3. par. quæſt. 2. & ſeq. & in 3. Sentent. diſt. 1. art. 1. Sed quum his ipſis vocibus circa Incarnationis myſterium uſi fuerint quotquot poſt Synodum Chalcedonenſem extiterunt in Syria & Meſopotamia Monophyſitæ, & utantur etiamnum tùm Syri, tùm

Ægyptii Jacobitæ, crediderim potiùs laudatum Iſaaci teſtimonium ab amanuenſibus Monophyſitis, ſive Abrahamo Presbytero, ſive Joanne Barſuſan Patriarcha, depravatum fuiſſe, atque in ſenſum Jacobitarum detortum: nam quotquot pro Concilio Chalcedonenſi ſcripſere, ut certè fuit Iſaac noſter, duas in una perſona naturas diſertè propugnarunt & propugnare debuerunt, nec unquam naturam pro perſona aut uſurparunt, aut uſurpare potuerunt, quum nihil Catholicis notius eâ ætate eſſet, quàm perſonam à natura diſtingui. Accedit, quod Sermones ejuſdem Iſaaci *de fide*, *de Incarnatione*, & *de curru Ezechielis*, à Joanne Marone citati, in quibus ambæ Chriſti naturæ in una perſona diſertè propugnantur, *in Codicibus noſtris* omninò deſiderantur: quod malam Jacobitarum fidem indicat, qui contrarios erroribus ſuis Sancti Doctoris ſermones vel reſecarunt, vel interpolarunt. Quare videtur *locus iſte ex mente Iſaaci ſic reſtituendus*: ܚܕ ܗܘ ܩܢܘܡ ܡܫܝܚܐ ܬܪܝܢ ܟܝܢܝܢ ܘܠܐ ܫܘܚܠܦܐ : *Una eſt Perſona Unigeniti: duæ naturæ abſque converſione*: qui eſt ipſiſſimus modus loquendi Catholicorum poſt Concilium Chalcedonenſe, & ex ſuprà dictis in hoc ſermone deducitur. Clariùs, imò clariſſimè de præſentia reali Chriſti in Euchariſtia loquitur in hoc eodem ſermone, ubi poſt verba ſuperiùs adnotata, ſubdit.

ܚܙܝܬ ܕܡܙܝܓܐ ܐܓܢܗ ܘܡܠܐ ܕܡܐ ܚܠܦ ܚܡܪܐ : ܘܚܠܦ ܠܚܡܐ ܦܓܪܐ ܣܝܡ ܒܡܨܥܬ ܦܬܘܪܗ . ܚܙܝܬܗ ܠܕܡܐ ܘܐܬܬܙܝܥܬ : ܘܠܦܓܪܐ ܘܐܬܕܡܪܬ : ܪܡܙܬ ܠܝ ܗܝ ܐܟܘܠ ܘܫܬܘܩ : ܘܐܫܬܝ ܛܠܝܐ ܘܠܐ ܬܒܨܐ :

Vidi lagenam ejus miſtam, & pro vino Sanguine plenam, & pro Pane poſitum Corpus in medio menſæ. Vidi Sanguinem, & expavi: Vidi Corpus, & obſtupui. Innuit illa (Fides), *Comede, inquiens, & ſile: Bibe, non ſcrutare Puer.* Et infrà. ܚܘܝܬܢܝ ܦܓܪܐ ܩܛܝܠܐ ܘܡܢܗ ܣܡܬ ܒܣܦܘܬܝ : ܘܐܡܪܬ ܒܫܠܝܐ . ܚܙܝ ܡܢܐ ܐܟܠ ܐܢܬ : ܘܐܘܫܛܬ ܠܝ ܩܢܝܐ ܕܪܘܚܐ ܘܐܠܨܬܢܝ ܕܐܟܬܘܒ . ܢܣܒܬ ܟܬܒܬ ܘܐܘܕܝܬ ܕܗܢܘ ܦܓܪܗ ܕܐܠܗܐ . ܘܐܦ ܟܣܐ ܢܣܒܬ ܘܫܬܝܬ ܒܡܫܬܘܬܗ . ܘܡܢ ܟܣܐ ܪܝܚܗ ܕܦܓܪܐ ܗܘ ܕܐܟܠܬ ܡܚܬܢܝ . ܘܗܝ ܕܐܡܪܬ ܥܠ ܦܓܪܐ ܕܦܓܪܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘ : ܐܦ ܥܠ ܟܣܐ ܐܡܪܬ ܕܗܢܘ ܕܡܐ ܕܦܪܘܩܢ :

Oſtendit mihi Corpus interfectum, ex quo in labiis meis ponens, placidè dixit: Vide, quid comedis. Porrexit mihi calamum Spiritûs, & ut me ſubſcriberem, exegit. Accepi, ſcripſi, & confeſſus ſum: Hoc eſſe Dei corpus. Item Calicem ſumens, bibi in ejus convivio, & ex Calice odor corporis illius, quod comederam, me percuſſit. Et quod de Corpore dixeram, ipſum nimirùm Dei corpus eſſe, illud etiam de Calice dixi, nempè, hunc eſſe Redemptoris noſtri ſanguinem. De hoc Iſaaci ſermone loquitur Gennadius loco ſuprà cit. pag. 211. Alios ejuſdem argumenti ſermones ipſum edidiſſe, certum eſt, tùm ex laudato Gennadii teſtimonio, tùm auctoritate Joannis Maronis Patriarchæ Antiocheni, qui in libro adversùs Neſtorianos & Monophyſitas Cod. Echell. 14. ſequentes locos ex eo producit: nimirùm fol. 48. ܠܐ ܗܘܐ ܠܡܦܪܫܘܬܗܘܢ ܡܫܬܐܠܐ ܐܫܬܡܠܝܬܗܘܢ ܗܘܐ ܦܓܪܐ ܠܚܠܘܕ ܢܦܫܐ ܘܦܓܪܐ ܘܐܢܫܘܬܐ ܡܢ ܦܓܪܐ ܐܫܬܡܠܝܬܗܘܢ ܗܘܐ : ܟܠܗ ܡܢ ܟܝܢܐ

ܟܝܢܐ ܠܟܝܢܐ ܐܢ ܥܐܠܬ ܠܟܝܢܐ̈ : ܬܪܝܢ
ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܗܘܢ ܕܬܪܝܗܘܢ : ܚܕ ܠܥܠܝܐ
ܡܢ ܪܘܡܐ : ܐܚܪܝܢ ܠܬܚܬܝܐ ܡܢ ܐܪܥܐ.
ܝܕܝܥ ܕܐܪܥܢܐ ܐܝܟ ܕܐܪܥܢܐ . ܟܣܝܐ ܕܝܢ
ܪܘܡܢܐ ܐܝܟ ܪܘܡܢܐ : ܬܪܝܗܘܢ ܕܝܢ ܚܕ ܗܘ
ܩܢܘܡܗܘܢ ܕܟܣܝܐ ܒܓܠܝܐ ܡܚܝܕ ܗܘܐ :

Non in ſolo vero corpore agnoſcitur. Anima, Corpus, & Divina eſſentia in unam quidem coëunt perſonam: non tamen unam efficiunt naturam. Si enim ad naturas accedas, geminas eſſe reperies; unam ſcilicem ſupernam ex alto, & alteram infernam de terra: & terreſtris quidem nota eſt, ut terreſtris: ſuperna verò occulta, tamquam ſuperna. Ambæ tamen una ſunt perſona, quum occulta patenti unita ſit. Et fol. 62. ܘܡܝܬ ܒܟܝܢܗ

ܦܓܪܐ ܗܘܐ : ܕܠܐ ܡܝܘܬܐ ܐܩܝܡ ܠܡܝܬܐ.
ܐܠܗܘܬܐ ܕܝܢ ܐܚܝ ܒܚܫܐ ܠܦܓܪܐ
ܠܐ ܫܒܩܬܗ. ܒܗ ܗܘܬ ܒܦܓܪܐ
ܡܠܬܐ ܘܒܩܒܪܐ ܘܒܥܠܡܐ ܐܬܟܠܝ.
ܠܐ ܒܪܝܐ ܐܝܟ ܡܬܚܡܢܐ ܐܝܟ ܢܦܫܐ
ܕܢܦܚܬ ܒܗ. ܢܦܫܐ ܕܝܢ ܡܬܚܡܢܝܬܐ
ܘܒܪܝܬܐ. ܦܪܩܬ ܡܢܗ ܕܩܥܐ. ܗܘ
ܒܪܐ ܕܐܦܩܗ ܗܘܐ ܠܪܘܚܐ ܒܦܓܪܐ
ܗܘܐ ܐܦ ܟܕ ܡܝܬ. ܢܦܫܐ ܕܢܦܫܬ ܡܢ
ܦܓܪܐ ܠܐ ܗܘܐ ܒܗ ܫܒܩܗ ܩܒܪܐ:
ܐܠܗܘܬܐ ܕܒܫܬܗ ܦܓܪܐ ܠܐ ܫܒܩܬܗ ܡܕܝܢ
ܠܒܫܬܗ . ܢܦܫܐ ܠܒܫܘܬܐ ܠܢܦܫܬܐ
ܠܐ ܠܒܫܬܗ ܠܦܓܪܐ ܘܠܒܫܬܗ :
ܐܠܗܘܬܐ ܘܠܒܫܬܗ ܦܓܪܐ : ܠܥܠܡܐ
ܠܥܠܡܝܢ ܒܗ ܐܝܬܝܗ :

Quod naturâ mortuum eſt, corpus erat: quod autem mortis expers fuit, id ſuſcitavit quod mortuum fuerat. Divinitas, fratres, corpus in paſſione haudquaquam reliquit. In ipſo ſiquidem corpore Verbum erat & in ſepulcro, & in mundo. Non enim illud (nempè Verbum) *creatum* & definitum *eſt, inſtar animæ, quæ in ipſum* corpus *inſpirata eſt. Anima quæ creata* ac definita *eſt, ab illo receſſit, ex quo clamavit*, & emiſit Spiritum. *Quod autem animam condidit, nequaquam corpus dimiſit. Anima uſque ad reſurrectionem corpus, quod exuerat, non induit. Divinitas, quæ corpus induit, in eo manet uſque in ſæculum.* Ex luculentiſſimis hiſce Iſaaci teſtimoniis probat Joannes Maro contra Monophyſitas quidem duas Chriſti Domini in una perſona naturas; contra antiquos verò Neſtorianos Verbum ab aſſumpta humanitate nunquam receſſiſſe. Duos demùm habemus de Fide Sermones ejuſdem Iſaaci num. 53. & 94. de quibus infrà.

10. *De Jejunio, & eleemoſyna: deque perfectione, quæ Monachos decet.* ܠܐ ܥܬܝܪܐ ܕܒܥܝܢ ܡܢܟܘܢ ܡܣܟܢܘܬܐ
ܘܟܣܦܐ ܠܚܘܣܢܐ. ܠܐ ܬܬܟܐܪܘܢ
ܠܡܢܐ ܒܫܘܐܠܐ ܕܒܥܝܢ ܠܟܘܢ :

Nolite, ò divites, rogantes vos pauperes increpare. Ubi Fidelium Pueros in tenera ætate baptizandos eſſe docet, ſcribens: ܡܢ ܛܠܝܘܬܗܘܢ
ܢܬܪܫܡܘܢ ܐܡܪܐ ܕܥܢܢ ܕܒܝܬܢ :
ܘܢܚܙܐ ܓܢܒܐ ܠܪܘܫܡܐ ܕܚܬܝܡ ܥܠ
ܦܓܪܝܗܘܢ . ܛܠܝܐ ܕܠܐ ܪܘܫܡܐ ܠܐ
ܢܝܢܩ ܡܢ ܚܠܒܐ ܕܥܡܕܝܬܐ : ܠܐ
ܫܠܝܛ ܠܗ ܓܝܪ ܢܬܝܢܩ ܡܢ
ܚܠܒܐ ܕܒܝܬ ܥܡܕܝܬܐ . ܠܐ ܚܢܦܐ
ܘܡܬܥܡܕܝܢ ܒܫܡܐ ܕܡܫܝܚܐ :
ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܠܡܥܡܕܝܘܬܐ
ܢܫܘܘܢ ܒܢܝ ܡܠܟܘܬܐ .

A prima ætate gregis noſtri Agni ſignentur, ut impreſſum corporibus eorum ſignum videat fur, & contremiſcat. Puer ſignaculi expers ne ſugat lac à matre baptizata: non enim fas eſt,

eſt, coalitum Euchariſtia lac eum ſorbillare. In ſinu Baptiſmatis parite filios veſtros. E ventre ad Baptiſmum ferantur filii regni.

11. *De Defunctis*. ܥܠ ܥܢܝܕ̈ܐ. ܟܠܡܕܡ ܒܨܝܬ ܐܢܣܐ ܘܠܐ ܐܫܟܚܬ ܐܝܟ ܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ. *Cuncta experiri volui, & nihil reperi, quod timori Dei comparari poſſit*. Exſtat etiam in Codice Nitr. VI. fol. 163. à tergo, ubi inſcribitur, *Paræneſis de Timore Dei, & de morte*.

12. *In Blaſphœmos: & Reprehenſio*. ܥܠ ܡܓܕ̈ܦܢܐ ܘܡܟܣܢܘܬܐ. ܐܢܫܐ ܕܡܫܩܐ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܠܨܗܝܗ ܗܘ ܩܕܡ ܢܫܒܘܩ. ܐܢܫܐ ܕܡܠܦ ܠܐܚܪ̈ܢܐ: ܠܐ ܢܗܘܐ ܡܣܠܐ ܠܡܠܘܗܝ ܒܥܒܕܘܗܝ. *Qui aliis potum præbet, ſitim ſuam prius ipſe extinguat. Qui alios docet, is verba ſua non debet opere contemnere*.

13. *Paræneſis, & de mendacio*. ܡܬܪܥܝܢܘܬܐ ܘܥܠ ܕܓܠܘܬܐ. ܒܙܒܢܐ ܕܟܐܢ̈ܐ ܘܕܢܒܝ̈ܐ ܩܥܐ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܢܒܝܐ ܒܩܠܐ ܢܨܝܚܐ: ܕܟܠ ܒܪܢܫܐ ܕܓܠ ܗܘ. *Juſtorum ac Prophetarum tempore Regius Propheta David contenta voce clamabat: Omnis homo mendax*.

14. *Paræneſis*. ܡܬܪܥܝܢܘܬܐ. ܬܘܒ. ܗܘ ܓܝܪ ܪܒ ܡܢ ܟܠ ܒܪܢܫܐ ܘܥܠ ܟܠ ܡܬܥܠܐ: *Enimverò maximus omnium homo eſt, qui rebus cunctis præſtat*. Invehitur in Divites, qui nulla erga pauperes miſeratione afficiuntur.

15. *De Monachis & Anachoretis*. ܥܠ ܝܚܝܕ̈ܝܐ ܘܐܒܝ̈ܠܐ. ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܬܩܠ ܒܚܝܠܐ ܕܠܐ ܡܬܡܫܚܢܐ ܛܘܪ̈ܐ. *Deus, qui immenſa virtute montes ponderavit*. Exſtat etiam in Codice Nitrien. V. fol. 555. Adhortatur Monachos ad perfectionem.

16. *De conſummatione ſæculi*. ܥܠ ܫܘܠܡܐ. ܒܪܝܟ ܕܝܘܡܐ ܕܡܐܬܝܬܗ ܠܢ ܒܣܒܪܬܐ ܕܝܠܗ ܓܠܝܗ. *Benedictus, qui diem adventus ſui in ſuo nobis Evangelio revelavit*.

17. *De Pœnitentia*. ܥܠ ܬܝܒܘܬܐ. ܬܘܬܐ ܢܦܝܫܬܐ. ܐܘܣܦ ܠܝ ܡܪܝ ܚܘܣܝܐ ܘܡܛܠ ܕܡܢ ܚܝܠܝ ܐܪܓܙܬܟ. *Ampliorem mihi veniam, Domine, tribue, qui te ad iracundiam ſuprà meas vires concitavi*. Exſtat etiam in Cod. Nitr. V. fol. 207. à tergo.

18. *De naturali cogitationum naturalium diſcrimine*. ܥܠ ܦܘܪܫܢܐ ܟܝܢܝܐ ܕܡܚܫ̈ܒܬܐ ܟܝܢܝ̈ܬܐ. ܥܠ ܟܝ̈ܠܐ ܘܡܢܘ̈ܬܐ ܘܦܘܪ̈ܫܢܐ ܕܒܨܠܡܗ ܕܐܕܡ: ܘܥܠ ܙܘ̈ܥܐ ܘܨܒܝܢܐ ܪܓܝܐ ܢܦܫܐ ܠܡܡܠܠܘ: *De menſuris & partibus, atque de differentiis, quæ in imagine Adæ ſunt: deque motibus, & voluntatis actibus loqui geſtit animus*. In hoc ſermone diſſerit de potentiis animæ, de internis & externis hominis ſenſibus, & de corporis habitu.

19. *In illud Iſaiæ, omnis caro fœnum*. ܥܠ ܗܝ ܕܟܠ ܒܣܪ ܥܣܒܐ ܗܘ ܘܐܦ ܥܠ ܬܘܕܝܬܐ. ܥܝܢܐ ܕܪܘܚܐ ܕܐܫܥܝܐ ܚܙܝܗ ܠܥܠܡܐ ܕܥܒܪ ܘܕܡܝܗ: ܠܥܣܒܐ ܘܠܥܡܝܪܐ ܒܦܘܡܗ ܢܒܝܝܐ. *Oculo ſpiritus Iſaias tranſitorium mundum contemplatus, fœno illum & herbæ prophetico ore comparavit*.

20. *Paræneſis*. ܡܬܪܥܝܢܘܬܐ. ܗܕܐ. ܫܪܪܐ ܥܡ ܥܘܠܐ ܕܪܫ ܘܡܬܦܢܐ ܘܡܫܬܥܐ: *Hæc veritas cum iniquitate diſputat, perorat, & exponit*. Exſtat etiam in Codice noſtro Syriaco V. num. 6.

21. De

21. *De Anachoretis & Monachis Paræneſis*: ܥܠ ܝܚܝܕܝܐ ܘܐܒܝܠܐ ܘܕܝܪܝܐ ܡܪܬܝܢܘܬܐ. ܐܠܗܐ ܐܣܝܘܬܟ ܬܗܘܐ ܘܣܡܐ ܕܠܘܬܟ ܒܥܓܠ ܢܐܬܐ.

Adſit medela tua, Deus, & pharmacum tuum citò adveniat. Idem ſermo legitur in Codice noſtro Syriaco V. num. 2. ubi inſcribitur, *Paræneſis*.

22. *Paræneſis, & ſui ipſius Reprehenſio*. ܥܠ ܡܪܬܝܢܘܬܐ ܘܡܟܣܢܘܬܐ ܕܢܦܫܗ. ܚܒܨܢܝ ܥܘܠܐ ܡܢ ܟܠ ܕܘܟ: ܫܘܩܐ ܦܓܥ ܒܝ ܡܢ ܟܠ ܫܘܩ.

Undique me comprimit iniquitas: mendacium per omnia compita offendo.

23. *De Divite, & Lazaro*. ܥܠ ܥܬܝܪܐ ܘܥܠ ܠܥܙܪ. ܐܘ ܡܣܟܢܐ ܘܕܪܘܫܐ ܣܝܒܪ ܒܗ ܒܡܣܟܢܘܬܟ.

O pauper & inops, in tua ſuſtine paupertate.

24. *De Paſſibilitate & Impaſſibilitate Dei Verbi Incarnati*. ܥܠ ܚܫܝܫܘܬܐ ܘܠܐ ܚܫܝܫܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ ܕܐܬܓܫܡ. ܠܐ ܚܕܬܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܢ: ܠܐ ܢܚܕܬܝܗ̇ ܒܥܘܩܒܐ.

Haud nova eſt noſtra Fides. Ne illam ergo quæſtionibus innovemus. Probat Chriſtum, ut Deum, paſſionibus nequaquam obnoxium fuiſſe; ſecùs ut hominem. Idem affirmaverat ſuprà ſerm. 9. Ex celeberrima illa quæſtione de duabus Chriſti in una perſona naturis, quæ poſt Epheſinam & Chalcedonenſem Synodum inter Catholicos & Monophyſitas atque Neſtorianos agitari cœperat, ortæ ſunt hæ quæſtiones, *an Deus paſſus ſit*, & *an Chriſtus dicendus ſit Unus de Trinitate*. Neſtoriani in nullo ſenſu illas voces admittebant, utpotè qui Divinitatem ab Humanitate Chriſti dividebant, duas perſonas adſtruentes. Monophyſitæ in duas ſciſſi erant ſectas: alii enim Eutychianum errorem ſequuti, unam ſimplicem in Chriſto naturam agnoſcebant, Divinam ſcilicet, quæ Humanitatem conſumpſerat: atque adeò paſſionem ipſi Divinitati tribuebant, unde Theopaſchitæ nuncupati ſunt: alii verò unam quidem in Chriſto naturam profitebantur; ſed eam compoſitam dicebant ex humanitate & Divinitate, abſque ulla tamen confuſione aut converſione: illas autem voces contra Neſtorianos libenter prædicabant, licet paſſionem & mortem non ad Divinitatem Chriſti, ſed ad ejus humanitatem referrent, ut pluribus oſtendit Philoxenus Epiſcopus Hierapolitanus in Tractatu de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo, & Severus Patriarcha Antiochenus in libro adversùs Julianum Halicarnaſſæum de Incorruptibilitate Corporis Chriſti: qui in hac quidem re hæretici non erant, ſed in iis fundamentis, quæ ad hanc quæſtionem præjaciebant, nimirùm quia Concilium Chalcedonenſe rejiciebant, & duas in Chriſto naturas dicere detrectabant. Catholici demùm duas etiam ipſi in partes diviſi erant: nam Orientales quidem palàm proclamabant, *Unum ex Trinitate incarnatum*, & *Deum paſſum*, *crucifixum ac mortuum*, id de humana Chriſti natura intelligentes, ut in hoc ſermone probat Iſaac noſter, quem ſequuntur S. Jacobus Sarugenſis in Homilia hac de re edita, S. Ephræm Patriarcha Antiochenus in epiſt. ad Zenobium Scholaſticum, S. Joannes Maro item Patriarcha Antiochenus in epiſtola de Triſagio, & alii. Græci verò & Occidentales, qui eas voces frequenter ab hæreticis decantari videbant, ſuſpectaſque habebant, illis uti recuſarunt, ne paſſionem Divinitati tribuere viderentur. Conſule Ferrandum Diaconum Carthaginenſem in epiſtola ad Anatolium Eccleſiæ Romanæ Diaconum, & doctiſſimum Noriſium in Diſſertatione de Uno ex Trinitate in carne paſſo, ubi de Monachis Scythiæ, qui hanc contro-

troverſiam Conſtantinopoli & in Occidente ſub Hormiſda Papa excitarunt.

25. *Quænam ſit Diaboli in hominem poteſtas, quum eum tentat.* [Syriac text] : *Lux tua, Domine, mentem meam comitetur, ut de Tenebris ſermonem aggrediar.* Probat, nihil Diabolum poſſe, niſi Deus permittat, & homo libera voluntate conſentiat.

26. *Ad Abbatem quendam ſermones octo*, omnes aſcetici, qui [Syriac text] : *De Fratribus incluſis* inſcribuntur. Agit autem de caritate, de obedientia, de oratione, de ſilentio, de patientia, deque reliquis virtutibus; ſed potiſſimùm de Monachorum clauſura. Primus incipit: [Syriac text]. *Fratri, virtutum omnium genere ornato, ſalus, & pax à Domino. Univerſo præclari ejuſdem Monaſterii cœtui fermentum ſit caritas.* Secundus: [Syriac text] : *Spiritum in utre idiota claudit, eoque fluvium trajicit.* Tertius: [Syriac text]. *Exemplo ſpiritus placuit tuam depingere incluſionem.* Quartus: [Syriac text]. *Item ex ove exemplum accipe, innocens Domini agnus.* Quintus: [Syriac text]. *Huc accede, puer. Quònam tua mens vagatur?* Sextus: [Syriac text]. *Incluſus cum beſtiis Daniel, Babylone inclaruit.* Septimus: [Syriac text]. *Ex operibus Dei, patientiam diſcamus.* Octavus: [Syriac text]. *Timor Dei ac Domini noſtri modis omnibus poſſidetur.*

34. *De Perfectione Fratrum, & de Paupertate*, ſermo aſceticus. [Syriac text]. *Legem militibus Reges imponunt, ut qui ordinem ſuum deſerit, in enſem evaginatum incidat.*

35. *De ſtimulo conſcientiæ.* [Syriac text]. *Si pauperum inſtar, ad obvios quoſque accedamus, proficiemus.*

36. *De Rogationibus.* [Syriac text]. *Quum Rex è loco ſuo egreditur, ut regnum ſuum viſitet.* Ad Pœnitentiam Auditores excitat, utque Ædes Sacras ad fundendum preces frequentiùs adeant. Quapropter hic ſermo *de Rogationibus*, hoc eſt, de Precibus inſcribitur. Fortaſsè etiam reſpexit Sanctus Doctor ad *publicas ſupplicationes*, quæ ad placandum iratum Numen in Eccleſia Antiochena quotannis fiebant, ut in Kalendario Maronitarum ad diem 24. Januarii.

37. *De Beth-Hur oppido expugnato*,

gnato, ſermones duo. Primus incipit: ܠܟܐܒܗ ܗܘ ܡܪܝܪܐ ܕܐܬܟܢܫܘ. ܡܚܘܬܐ ܕܢܩܫ ܘܐܬܐ: ܠܨܠܘܬܐ ܟܢܫ ܘܐܬܟܢܫ ܠܢ. *Flagella, quæ aggeſta & coacervata ſunt, ad orandum nos congregant*. Secundus: ܥܕܠܐ ܫܪܝܢ ܠܡܒܥܐ ܦܬܚܗ ܠܬܪܥܐ ܕܛܝܒܘܬܗ: *Antequam deprecari incipiamus, ipſe oſtium gratiæ ſuæ aperuit*. Loquitur S. Iſaac de expugnatione Beth-Hur oppidi in Meſopotamia, quod Arabes depopulati fuerant. Redarguit peccata Beth-Huritarum, quorum pleroſque teſtatur idololatras fuiſſe, ac Venerem, Arabum idolum, coluiſſe. Comparat eos Niſibenis, & Haranitis, quos ait ſub jugo Perſarum didiciſſe etiam Solem, Ignemque adorare. Ex Dionyſii Chronico, & ex iis, quæ S. Iſaac in primo ſermone de Beth-Hur refert, colligitur, Arabas in oppidum Beth-Hur irrupiſſe circa annum Chriſti 457. nam Dionyſius quidem ad annum Græcorum 734. Chriſti 423. narrat expeditionem Romanorum in Perſas, qui ſub Vararane Iſdegerdis filio excurſionem in Meſopotamiæ fines fecerant. Iſaac verò in laudato ſermone fol. 185. teſtatur, Beth-Hur oppidum expugnatum fuiſſe trigeſimo quarto anno poſtquam Perſæ in ditionem Romanorum irruperant: ſic enim ſcribit: ܩܘܝ ܩܠܝܠ ܘܐܬܕܡܪ: ܘܐܝܟܢ ܐܒܕܝܢ ܒܙܘܙܐ. ܟܕ ܗܘܘ ܟܪܟܐ ܘܟܪܟܝ ܟܠܗܝܢ ܡܢ ܦܘܫܐ ܠܡܬܚܘܡܢ: ܐܬܟܢܫܘ ܗܘܘ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܒܢܝ ܢܨܝܒܝܢ ܘܐܬܚܒܪܘ: ܘܡܢ ܒܬܪ ܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ ܚܝܠܐ ܘܐܦ ܐܢܫܐ ܕܐܬܚܒܪܘ ܠܗܘܢ: ܘܐܬܒܠܥܘ ܠܗܘܢ ܘܐܬܚܪܒܘ ܘܐܬܦܢܝܘ ܘܚܕܐ ܠܐ ܐܫܬܚܪܘ: ܐܬܓܒܪܘ ܠܡܟܝܟܘܬܐ ܘܬܪܢ: ܘܗܐ ܫܢܝܐ ܠܟܠܗܝܢ ܕܫܩܠܢ ܘܐܬܪܘ: ܘܗܐ ܫܢܝܐ ܠܟܠܗܝܢ

ܘܐܬܕܡܪ: ܡܬܚܪܒܝܢ ܗܘ ܠܐ ܡܬܪܓܫܝܢ. *Expecta parumper, & miraberis, quomodo prædones peribunt. Quum noſtros olim Perſæ fines depopulati ſunt, complures ex urbe Niſibi iis ſeſe adjunxere. At exiguo temporis intervallo tàm copiæ quæ fines noſtros invaſerant, quàm ii, qui ſeſe ipſis adjunxerant, funditùs interiere &c. Et quantum nos aucti ſumus, tantum imminutæ ſunt gentes, quæ nos in prædam egerunt. Quatuor enim ſuprà triginta jam anni fluxerunt, ex quo conflictantur, nec advertunt ſtupidi*.

39. *In Apoſtatas*. ܠܘܬ ܟܦܘܪܐ ܠܡܓܪܬ ܪܘܚܗ ܕܐܠܗܐ ܟܪܝ ܠܗ ܠܥܡܐ ܕܥܒܪܝܐ: ܘܦܣܩ ܣܒܪܐ ܘܠܐ ܕܐܢ ܐܠܗܐ ܠܒܢܝܢܫܐ. *Longanimitatem Dei populus Hebræorum accuſavit, deſperavitque, quia Deus homines non judicat*. Reſpondet quorundam interrogationi, cur Deus in hoc mundo peccatores omnes, ac præſertim infideles & Apoſtatas ferat: & in eos invehitur, qui Fidem pro temporum conditione mutabant.

40. *De Pœnitentia ſermones duo*. Primus incipit: ܬܘ ܚܛܝܐ. ܢܐܠܦ ܐܝܕܐ ܗܝ ܬܝܒܘܬܐ ܕܬܗܘܐ. *Agite dum, Peccatores, diſcamus, qualis ſit Pœnitentia*. Exſtat etiam in Cod. noſtro Syriaco V. num. 1. unde ſuppleri poſſunt, quæ hìc uno avulſo folio deſiderantur. Secundus: ܬܐ ܠܐܣܝܘܬܐ ܬܝܒܐ ܬܐ ܠܘܬ ܐܣܝܐ ܕܡܚܠܡ ܕܠܐ ܡܘܪܟܐ: *Accede ad medicinam, Pœnitens: veni ad medicum, qui ſine mora ſanat*.

42. *De Paupertate, quæ vera eſt libertas*. ܠܘܬ ܡܣܟܢܘܬܐ ܕܗܝ ܗܝ ܚܐܪܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ. ܡܣܟܢܘܬܐ ܕܠܐ ܩܢܝܢܐ ܕܢܦܫܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܡܬܝܗܒܐ.

Gravia onera Dominus noſter Diſcipulos ſuos deponere juſſit. Monachos hortatur, ut paupere contenti ſint eoque quotidiano victu. De admirabili Monachorum Syriæ paupertate inſigne eſt Theodoreti teſtimonium in Philotheo cap. 26. Ubi de Baſſo Presbytero S. Simeonis Stylitæ amico diſſerens: *Sodales habebat*, inquit, *ſuprà ducentos, quibus nec jumentum, nec molam habere permittebat, nec oblatum aurum accipere: nec foras exire quemquam vel ad emenda neceſſaria, vel amicorum viſendorum gratia, ſed intus manere, miſſumque à Divina gratia victum ſuſcipere. Hanc legem in hodiernum uſque diem obſervant Sodales: & quamvis numero excreverint, data præcepta tranſgreſſi non ſunt*. Ubi vides, Carthuſianorum & Theatinorum Patrum expreſſam imaginem. Monaſterium autem Baſſi à Cœnobio Sancti Iſaac parùm abeſſe, ſuprà vidimus num. 3. quin & Iſaacum Baſſo, & S. Simeoni Stylitæ æqualem fuiſſe, certum eſſe debet ex iis, quæ de Antiochiæ terræmotu, & ejuſdem Iſaaci obitu notavimus.

43. *Parænesis*. ܡܬܪܥܝܢܘܬܐ. ܡܢ ܛܝܒܘܬܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܟܘܪܗܢܐ ܩܕܡ ܠܡܘܬܐ. *Divini Numinis beneficio fit, ut infirmitas mortem præcedat*. Non eſſe differendam ad obitus diem pœnitentiam.

44. *Ad eos, qui tempore orationis & ſacrorum myſteriorum ſeſe mutuò accuſant*. ܠܐ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܠܐ ܢܗܘܐ ܒܟܢܫܐ ܕܪܚܡܬܐ ܘܫܪܪܐ. ܗܟܢܐ ܐܢܫ ܠܐ ܐܢܫ ܢܩܒܠ ܟܪܝܗܘܬܐ ܠܐ ܫܬܘܩܘ ܐܚܝ: *Silete, fratres: nullus veſtrum ſit, qui ſocium in oratione accuſet*. Si quis in nos peccaverit, preces pro eo in Sacra Synaxi potiùs fundendas eſſe, quàm Divinam in eum interpellandam indignationem.

45. *De ſacro quadrageſimali Jejunio ſermones duo*: Primus incipit: ܠܒܪ ܨܘܡܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܒܝܠܘܬܐ. ܠܒܫܗ ܡܚܡܕ ܨܘܡܐ: ܘܡܫܠܡܗ ܡܢܗ ܢܦܫܐ: *Extrinſecùs quidem mœrore afficit Jejunium: intrinſecùs verò animam purificat*. Secundus: ܪܫܝܬܐ ܕܨܘܡܢ ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܒܣܡܐ ܕܒܣܡܐ ܠܐܠܗܐ. *Jejunii noſtri primitiæ adinſtar incenſi aromatum Deo ſint*. Non ſolùm à cibo & potu, ſed quod potiſſimum eſt, à vitiis jejunandum. Propoſita veterum Patrum jejunandi ratione, hortatur Fideles cujuſvis conditionis, ut eos imitentur: & ſenibus quidem exemplum Moyſis proponit, Monachis Eliam, pueris tres Pueros Danielis ſocios, Virginibus Mariam Deiparam, conjugatis Eſther, populo demùm Ninivitas. Jacobitæ, recentiores quum privatas Patrum adhortationes, queis Monachos ad majorem perfectionem excitabant, ad communem Eccleſiæ normam tamquam Conciliorum Canones, trahere ſatagunt, tanta religione jejunium quadrageſimale colunt, ut dicant, non modò carnium & lacticiniorum uſum in quadrageſima vetitum eſſe, verùm etiam *vinum*, *oleum*, & *piſces*. Sed quoad *vinum* contra eos manifeſta eſt S. Iſaaci auctoritas, qui fol. 222. à tergo hæc ſcribit: ܠܐ ܡܨܝܬ ܕܬܨܘܡ ܡܢ ܚܡܪܐ: ܨܘܡ ܡܢ ܥܘܠܐ ܘܡܚܛܘܦܝܐ: ܘܠܐ ܡܚܝܒ ܠܟ ܕܝܢܐ: ܕܫܬܝܬ ܚܡܪܐ ܐܢܬ. *Non ſuppetunt tibi vires, ut à vino jejunes? Jejuna ab iniquitate, & à rapina: & ſummus Judex haud te condemnabit, quòd vinum biberis*. Non ergo ex præcepto abſtinendum eſt à vino, ſed majoris perfectionis causâ: quo ſenſu intelligenda ſunt ejuſdem Iſaaci verba, quæ præmiſerat fol. 219. à tergo. ܪܐܡ ܦܬܓܡܐ ܡܢ ܠܚܡܐ ܕܨܘܡ ܠܟܪܣܗ ܟܠܗ: ܘܠܐ ܗܘ ܢܦܫܐ ܫܒܝܥܬܐ: ܘܠܐ ܦܪܝܫ ܠܚܡܬܐ: *A pane*

A pane os jejunat? Jejunent unàcum ore pupillæ. Nec os vinum bibat, nec pupillæ obſcœnis delectentur. Secundus de Jejunio ſermo ſcriptus videtur, quum bellum Romanos inter ac Perſas ſub Theodoſio Juniore ac Vararane arderet. Huc enim reſpiciunt Iſaaci verba fol. 225. à terg. ܢܠܒܫ ܥܩܐ ܘܡܘܟܟܐ
ܘܣܩܐ ܒܫܒܝܐ ܠܐ ܢܠܒܫ. ܠܐ ܐܢܫ
ܢܐܒܐ ܠܚܒܪܗ ܕܗܐ ܣܓܝܐܝܢ ܢܟܝܢܐ.
ܠܐ ܐܢܫ ܢܐܠܨ ܠܚܒܪܗ ܕܐܘܠܨܢܐ ܡܢ
ܟܠ ܓܒܝܢ. ܡܠܟܐ ܚܢܦܐ ܒܬܚܘܡܢ:
ܩܡܨܐ ܪܥܝܐ ܒܐܪܥܢ. ܗܓܪܝܐ
ܐܝܟ ܕܐܒܐ ܟܦܢܐ ܒܓܘ ܐܬܪܢ ܒܙܐ:
Triſtitiam animique demiſſionem (in hoc Jejunio) *induamus, ne ſaccis in captivitate cooperiamur. Nemo ſocio damnum inferat: Sat enim multa imminent omnibus damna. Nemo ſodalem moleſtia afficiat: quia undique cunctos anguſtiæ premunt. In finibus noſtris Rex ethnicus adeſt. Locuſtæ terras noſtras depaſcunt. Hagarenus velut lupus famelicus in ipſis regionibus noſtris latrocinatur &c.* Ubi per *Regem Ethnicum* Vararanem Perſarum regem intelligit, cujus copias *locuſtis* comparat, ex quibus *decem myriadas* Euphratis vorticibus periiſſe, tradit Theophanes: per *Hagarenum* verò, Monderum, ſeù Alamundarum Saracenorum Ducem deſignat. Audi Theophanem ad annum Chriſti 420. *Hinc Theodoſius Ardaburium Ducem cum Romanis copiis; inde cum Perſicis exercitibus, & innumeris Saracenorum copiis Arſeum* (Narſem Socrates appellat lib. 7. cap. 20.) *Vararanes mandat. Ardaburius in Perſidem uſque penetrans, Arxane provincia devaſtata, in Meſopotamiam ingreditur: Perſarum Dux pariter in Meſopotamiam versùs Euphratem progreditur cum ſuis &c.* Cauſam hujus belli vide apud Pagium ann. 420. num. 15. Duravit autem ferè per triennium, ut ex Socrate narrat Baronius: Dionyſius verò ejus finem collocat anno Græcorum 736. hoc eſt, Chriſti 425. ubi Monderum Arabum Ducem à Vararane contra Romanos mercede conductum teſtatur, relatamque de his, atque Perſis ab Ardaburio victoriam deſcribit, iiſdem planè verbis, quæ apud Socratem ac Theophanem leguntur.

47. *De naturali hominis conſtitutione.* ܡܡܠܠܐ ܟܝܢܝܐ ܕܥܠ
ܩܘܡܗ ܕܒܪܢܫܐ. ܬܘܒ ܐܡܪ: ܠܐ ܓܝܪ
ܚܣܪܬ ܡܢ ܩܘܫܬܐ ܒܡܠܝܢ ܕܐܡܪܬ.
Item loquar: non enim in iis, quæ dixi, à veritate defeci. Loquitur de Conjugio, & Virginitate, utrumque commendans, ſi præſcriptis à Deo limitibus ſe contineat. In eos autem invehitur, qui matrimonium ex peccato ortum aſſerebant, ubi Encratitas & Audianos tacito nomine ſugillat, de quibus ſuprà in S. Ephræm pag. 92. Cuncta enim, quæ Deus condidit, pulchra eſſe, & uſibus ſuis apta, diſcurrendo per varias rerum naturalium ſpecies, demonſtrat. Videtur eſſe continuatio ſermonis decimi octavi, in quo de naturalibus hominis facultatibus diſſerit. Titulus in Codice noſtro ſic habet:

ܥܠ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ ܕܒܗ
ܡܡܠܠܐ ܟܝܢܝܐ ܕܥܠ ܟܝܢܗ
ܘܩܘܡܗ ܕܒܪܢܫܐ ܡܫܬܥܐ:

De Conſtantinopoli ſermo phyſicus, in quo de hominis conſtitutione diſſerit. Verùm, ut Abraham Presbyter ejuſdem Codicis deſcriptor in fine adnotavit fol. 234. titulus falſus eſt: nam in hoc ſermone de Conſtantinopoli ne verbum quidem. Fortaſsè Iſaac ſermonem de Conſtantinopoli inſtituit, cui in antiquo manuſcripto parænesis iſta ſubnectebatur; in exemplari verò, quod Joannes Barſuſan Jacobitarum Patriarcha tranſcripſit, omiſſo illo priori ſermone, hunc ſubjunxit, præfixo eidem per errorem prioris titulo.

48. *Reprehenſio*, ſeù *Paræneſis*. ܡܟܣܢܘܬܐ . ܐܘܠܝ ܗܘ ܓܒܪܐ ܥܠ ܗܕܐ
ܘܡܫܬܥܒܕ ܗܘܢܢ ܠܥܒܕܝܢ :

O deplorabilem hominum conditionem! quantum mens noſtra rebus hiſce immergitur! Idem ſermo exſtat in Cod.Nitr.XVI.fol.57.ubi ſic incipit:

ܐܘܠܝ ܗܘ ܓܒܪܐ ܚܒܝܒܝ :

O deplorabilem noſtram conditionem, cariſſimi. In eos potiſſimùm invehitur, qui iuvenes quum ſint, Epiſcopatum tamen ambiunt.

49. *Reprehenſio*, ſeù *Paræneſis*. ܡܟܣܢܘܬܐ . ܒܙܘܙܐ ܙܥܘܪܐ ܐܢܫ ܙܒܢ ܠܗ
ܥܒܕܐ ܠܡܫܡܫܘܬܗ :
ܘܒܟܠܡܕܡ ܡܫܬܕܠ ܕܠܡܪܗ
ܢܫܦܪ ܢܦܫܗ :

Exigua licet pecunia ſervum quis emat, nullum tamen ille non movet lapidem, ut Domino ſuo uſquequaque placeat. Exemplo Patrum Veteris ac Novi Teſtamenti ad Divinum amorem excitat. Parabolam etiam Virginum ſtultarum ac prudentum exponit.

50. *De mutationibus, quæ in mundo, & in mente accidunt*: ܥܠ
ܫܘܚܠܦܐ ܕܒܥܠܡܐ ܘܕܒܪܥܝܢܐ . ܘܐܘ ܕܬܕܡܘܪܬܐ
ܗܘ ܗܝ ܕܒܥܠܡܐ ܕܐܢܫ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܪܓܥܐ ܘܐܝܟ ܦܠܚ ܪܥܝܢܗ
ܥܠ ܙܒܢܐ ܘܥܠ ܥܕܢܐ :

Mirabile dictu! Quomodo in mundo quum homo ſit, mens tamen ejus ſuper momenta temporis & ſuper inſtantia vagatur. Humanam mentem ſuprà omnia creata ferri, nec poſſe ab homine percipi aut exponi, qua ratione illa res creatas intelligat. Tangit quæſtionem de Gehennæ æternitate, eamque, licet culpa temporalis fuerit, numquam tamen deſituram profitetur: idque contra Origeniſtas ſcriptum puto, qui finem Gehennæ imponebant, multoſque è Syriæ monachis in ſuum errorem pertraxerant; ac præſertim in Edeſſena urbe, ubi Stephanus Bar-Sudaili ſectæ hujus acerrimus defenſor claruit, de quo infrà, ubi de S. Jacobo Sarugenſi, & de Philoxeno Hierapolitano.

51. *De Eleemoſyna*. ܥܠ ܙܕܩܬܐ .
ܐܘ ܒܪܢܫܐ ܕܡܢ ܥܦܪܐ ܗܒ ܠܐܠܗܐ ܡܢ ܕܝܠܗ .

Heus tu ex pulvere confictus homo, redde Deo quod ſuum eſt. Stipem pauperibus erogandam: de ſuis tamen bonis, non de rapto.

52. *De Pœnitentia*. ܥܠ ܬܝܒܘܬܐ .
ܦܬܚ ܠܝ ܡܪܝ ܐܘܨܪ ܕܪܚܡܝܟ
ܐܦ ܒܝܬ ܓܙܐ ܕܚܢܢܟ :

Aperi mihi, Domine, horreum miſericordiæ tuæ, & theſaurum clementiæ tuæ. Pulcherrima eſt ad exhibendam pœnitentiam adhortatio.

53. *De Fide*. ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ .
ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܪܥܐ ܚܪܬ ܘܡܢܗ
ܝܠܦܬ ܕܫܡܝܐ :

Quum regnum terræ contemplarer, cæleſte didici. Trinitatem conſubſtantialem eſſe & incomprehenſibilem, quam adumbrat exemplo ſolis, animæ, & ſilicis: ubi non ſemel *miſtionis* vocabulum pro *unione* uſurpat: Vide quæ notavimus in S. Ephræm pag. 80.

54. *De Pœnitentia*. ܥܠ ܬܝܒܘܬܐ .
ܠܚܛܝܐ ܩܪܐ ܕܢܩܘܡܘܢ ܩܕܡ
ܐܦܘܗܝ ܒܬܝܒܘܬܐ :

Vocavit peccatores, ut per pœnitentiam coram eo ſurgerent. Deum loquentem inducit, hominesque peccatores ad pœnitentiam per Prophetas provocantem.

55. *Precationes tres*. Prima incipit:
ܥܠ ܒܥܘܬܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܘ ܠܗ ܟܐܢܐ
ܩܕܝܡ ܒܥܘܬܐ ܕܢܒܝܐ :

O quem Patribus olim *promiſſum*

Juſti

Juſti omnes expectarunt, exaudi, quæſo, preces delinquentium. Secunda,

ܣܪܝܬ ܡܠܚܐ ܘܦܟܗ ܠܗ ܐܦ
ܗܘ ܕܒܚܐ ܕܨܠܘܬܢ :

Putruit ſal, & ipſa precum noſtrarum victima infatuata eſt. Tertia,

ܡܛܠ ܡܢܐ ܡܪܝ ܕܠܐ ܥܝܕܐ ܒܡܚܘ̈ܬܐ ܦܪ̈ܝܫܬܐ
ܢܓܕܬܢ : ܒܩܪܒܐ ܘܟܦܢܐ
ܘܩܡܨܐ ܘܡܘܬܢܐ ܐܪܕܝܬܢ :

Quare diverſis & inſolitis nos, Domine, flagellis percuſſiſti? Bello, nimirùm, locuſtis, fame, & peſte. Inſcribuntur ܒܥܘܬܐ *Rogationes*, quod ob publicam neceſſitatem in Eccleſia Syrorum recitantur, ut diximus ſuprà Serm. 36. Edidit has preces Iſaacus circa annum Chriſti 421. quo Vararanes Perſarum Rex ſuſcepta in Romanos expeditione, Chriſtianos ditionis ſuæ immani perſecutione vexabat: Hujus enim belli meminit idem Iſaac, dum ait fol. 286.

ܒܫܝܢܐ ܠܐ ܐܬܬܪܝܢ : ܒܐܬܪܐ ܚܢܦܐ
ܐܝܟܢ ܡܬܬܪܝܢܢ ܗܟܝܠ . ܠܘܬ ܟܗ̈ܢܐ ܣܟܠܢ
ܘܢܡܘܣܐ ܕܢܟܦܘܬܐ ܒܛܠܢ : ܠܘܬ
ܡܓ̈ܘܫܐ ܡܪܝ ܕܢܟܦܘܬܐ ܡܢܘ
ܢܛܪ ܗܟܝܠ :

In pace haud profecimus: Quî ergo in regione ethnicorum proficiamus? &c. Sub Sacerdotibus prævaricati ſumus, ipſamque pudicitiæ legem violavimus. Quis ergo ſub Magis, Domine, pudicitiam ſervabit?

58. *Quod Deus omnia in beneficium hominis convertit, ſive captivitatem & bellum, ſive famem & peſtem.*

ܬܠܡܝܕܐ ܒܬܪ ܝܕܥܬܐ ܪܗܛ
ܘܠܣܘܟܠܐ ܐܬܢܩܦ ܘܬܢܗܪ :

Diſcipule, ſcientiam ſequere, & adhære prudentiæ, & illuminaberis. Pertinet hic Hymnus ad ſuperiores Precationes, uti notatur in fine fol. 289. Eſt enim reſponſio ad eos, qui percontabantur, cur Deus Chriſtianos à Perſis affligi permiſiſſet. Ex eo autem, & ex tertia Precatione liquet, peſtem & famem ex eo bello ortam fuiſſe, locuſtis inſuper Meſopotamiæ terras depaſcentibus.

59. In illud Poëtæ, *Quis me deſtruat & reædificet atque virginem reficiat.* :

ܝܕܥܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܒܪ̈ܝܬܐ ܐܬܪܟܢܬ
ܕܒܐܪ̈ܙܐ ܘܒܡܬ̈ܠܐ ܚܝܐ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܬܥܒܕ :

Scientia Dei ad creaturas dignanter ſe inclinavit, ut per ſymbola & parabolas hominibus ſalutem pararet. Juſtitiam & Sanctitatem homini lapſo per Pœnitentiam, alteram poſt Gratiæ Baptiſmalis naufragium tabulam, reſtitui. Hanc verò contra Catharos Iſaac propugnat, qui Pœnitentiam poſt Baptiſmum non admittebant. Scribendi hujus Hymni occaſionem nactum ſe eſſe affirmat, quod juvenem hoc Poëtæ carmen cantantem audiiſſet, *Quis me deſtruat & reædificet, atque virginem reficiat*: quod ille de irreparabili virginitatis naufragio intelligebat.

60. *De Deo univerſorum conditore.*

ܒܟܠ ܩܠܝܢ ܩܪܝܬܟ ܡܪܝ . ܥܠܝ
ܐܫܦܘܥ ܐܢܬ ܟܠ ܛܝܒܘܬܟ :

Omnibus te, Domine, vocibus invocavi. Omnia tu mihi effunde beneficia. Idem ſermo legitur in Codice noſtro Syr. V. num. 4. in quo inſcribitur *precatio*. Deum cuncta creata regere & gubernare, nihilque horum ejus providentia deſtitui. Hactenus in Cod. noſtro IV. Qui ſequuntur Sermones exſtant in Cod. V.

61. *Parœneſis ad eos qui honores & dignitates appetunt.* ܡܠܬܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܥܠ ܪܚܡܝ ܐܝܩܪܐ

ܕܪܫܐ ܘܡܘܕܥܢܘܬܐ. ܡܒܨܝܢܢ ܡܢ ܟܠ
ܕܘܟܐ . ܘܠܐ ܐܬܡܠܝܬ ܠܒܘܪܘܬܢ.
ܒܝܕܥܬܐ ܚܦܝܛܝܢ ܘܥܡܠܝܢ ܥܒܕܝܢ :
ܘܒܗ ܕܘܬܪܢ ܠܐ ܡܪܓܫܝܢ :

Doctrinam uſquequaque indagamus nec tamen noſtra imbuta eſt ignorantia. Strenuam ſcientiis operam navamus: quæ tamen in noſtrum cedunt commodum, ea nequaquam novimus.

62. *Supplicatio*, ſeù flebile carmen de Terræmotu, & ad agendam de peccatis pœnitentiam adhortatio.

ܒܥܘܬܐ . ܒܥܝܢ ܡܢܟ ܥܕܪܢ
ܠܐ ܬܫܬܘܚܪ ܕܬܦܪܩܝܢ : ܬܬܐ ܒܥܘ
ܚܢܢܟ ܘܢܫܬܚܪܘܢ ܫܪܟܐ ܒܐܪܥܐ. ܡܘܬܢܐ
ܓܝܪ ܠܗܘ ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܘܠܐ ܡܢܝܢ .

Rogo te, Adjutor noſter, ne cuncteris ut nos liberes. Adſit, quæſo, pietas tua, & reliquiæ in terra ſuperſint: peſtilentia enim innumerabilem multitudinem abſumpſit. Calamitates ſui temporis deplorat, Hunnorum nempè, Arabumque incurſiones, famem, peſtem, ac terræmotum. Loquitur autem de Antiochiæ terræmotu, de quo ſuprà pag. 211.

ܐܪܥܐ ܡܠܠܬ ܕܬܥܝܪܢ
ܠܐܘܪܥܐ ܐܚܪܝܐ ܕܝܘܡܐ . ܒܥܢܢܐ
ܐܝܟ ܪܥܡܐ ܡܠܠ ܙܘܥܐ ܒܡܥܡܪܐ. ܗܘܢܝܐ
ܒܣܝܦܝܗܘܢ ܡܚܘܢ : ܘܫܢܬܢ ܠܐ ܐܬܬܥܝܪܬ
ܛܝܝܐ . ܘܒܪܘܡܚܝܗܘܢ ܕܩܪܘܢ :
ܘܬܘܒ ܕܡܟܝܢܢ ܠܐ ܐܬܬܥܝܪܢ .

Terra (inquit fol. 54.) *loquuta eſt, ut nos expergefaceret ad occurrendum noviſſimæ diei. Quale tonitru in nubibus, ſic terræmotus in habitaculis loquutus eſt. Gladio nos Hunni percuſſerunt, nec tamen ſomnum excuſſimus. Suis nos lanceis Arabes confoderunt, & tamen adhuc dormitamus.* De Arabum irruptione diximus ſuprà in ſerm. 38. Hunnos autem in Romanam ditionem menſe Julio anni Græcorum 706. hoc eſt, Chriſti 395. excurriſſe, refert Auctor Chronici Edeſſeni. Bellum verò Hunnicum, Perſicum & Arabicum, famem atque peſtem ſubſequutam fuiſſe, indicat Iſaac initio hujus Carminis. Demum calamitatum omnium complementum Terræmotum fuiſſe, idem Iſaac teſtatur. Inſcribitur hoc carmen ܕܒܥܘܬܐ *Deprecatio*, ſeù *de rogationibus*; quia nimirùm à Syris pro publica Eccleſiæ neceſſitate Rogationum tempore cantari ſolet, ut diximus ſuprà de ſermone 55.

63. *De Tyrannide, & oppreſſione*, ſeù, de iis, qui perſecutionem aut tribulationem patiuntur, Sermones III. quorum Primus incipit:

ܐܢ ܡܬܚܣܕܝܢ ܟܐܢܐ : ܒܕܡܘܬܐ ܗܘܝܢ
ܕܐܠܗܐ : *Si conviciis Juſti afficiuntur, ſimiles Deo ſunt.* Secundus

ܟܠ ܕܒܐܘܠܨܢܐ ܢܩܫ ܒܗ ܡܢ
ܐܢܫܐ ܗܘܐ ܪܘܚܢܝܐ :

Quiſquis Tribulatione pulſatur, ex mortali ſpiritualis efficitur. Tertius

ܐܝܢܐ ܕܚܙܐ ܐܢܫ ܒܐܘܠܨܢܐ
ܐܘ ܒܚܒܘܫܝܐ :

Qui tribulatos appreſſoſque benè conſiderat. Monachum quendam tribulatum exemplo Sanctorum conſolatur, qui à tyrannis affligebantur. Propè finem ſermonis tertii Sacerdotes alloquitur, eoſque monet, ut pœnas quidem corporales frequentiùs infligant; ſententiam verò excommunicationis rarò in reos ferant: ubi inſignem habet de ſuſpenſione & excommunicatione locum fol. 88.

66. *De Sanctis Martyribus.*

ܚܝܠܐ ܕܐܬܚܙܝ ܒܐܬܠܝܛܐ. ܒܐܘܠܨܢܐ
ܕܪܕܘܦܐ ܘܐܘܟܝܬ ܠܗܘܢ . ܐܘܦ ܠܝ ܐܝܟ
ܕܠܗܘܢ ... :

Virtus, quæ Athletis in tribulatione perſecutorum adfuiſti, adeſto & mihi, ut

ut patientiam mentis ipſorum referre valeam.

67. *De Crucifixione*, ſeù Paſſione Domini Sermones ſex. Primus incipit: ܐܬܟܫܦܬ ܠܟ ܘܡܢܝ. ܐܬܟܫܦܬ ܫܘܝܐ ܥܒܕܝܢܝ ܚܬܢܐ ܫܡܝܢܐ ܕܐܗܘܐ ܒܥܕܬܟ ܩܢܪܐ: *Dignum me effice, ſponſe cœleſtis, ut in Eccleſia tua cynara ſim.* Adam & Chriſti, Teſtamenti veteris & novi comparatio. Secundus: ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܠܠܬ ܥܡܝ ܘܩܪܬܢܝ ܘܐܡܪܬ ܠܝ: *Fides loquuta eſt mihi, accerſitoque dixit.* Ex aperto Chriſti latere Sacramenta Eccleſiæ prodiiſſe. Tertius: ܫܡܥܐ ܥܕܬܐ ܩܠܐ ܟܠܗܘܢ ܘܠܐ ܡܬܢܩܦܐ ܠܟܠܗܘܢ: *Audit voces omnes Eccleſia: nec tamen cunctas ſequitur.* Duos latrones, quos inter medius Chriſtus pendebat, Gehennæ ac Paradiſi ſymbolum fuiſſe. Quartus: ܐܝܟ ܕܡܕܡ ܪܒ ܚܙܐ ܗܘܐ ܒܥܦܪܗ ܕܐܕܡ: *Adæ pulverem, tamquam magnum quippiam, conſiderat Deus.* Conjugium in Veteri, Virginitatem in Novo Teſtamento commendari. Quintus: ܐܝܠܝܢ ܕܢܦܩܝܢ ܡܢ ܐܕܡ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܟܪܘܬܐ ܐܘ ܢܩܒܘܬܐ: *Qui ex Adam deſcendunt, virilem aut fœmineum ſexum habent.* Encomium Virginitatis. Sextus: ܝܘܡܢܐ ܢܣܒ ܐܕܡ ܠܗܝ ܡܘܗܒܬܐ ܕܫܐܠ ܗܘܐ: *Hodiè Adam donum illud accepit, quod petierat.* Chriſtum Adæ Evæque perſonam gerentem, carne paſſum fuiſſe ac mortuum.

73. *Adverſùs Judæos Sermo ſecundus.* ܥܠܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܥܡ ܝܥܩܘܒ. ܘܡܠܬܐ ܥܡ ܝܗܘܕܝܐ. ܥܠܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܥܡ ܝܥܩܘܒ ܘܐܦ ܡܠܬܐ ܥܡ ܝܗܘܕܝܐ: *Cauſa mihi eſt cum Jacob, & ſermo cum Judæis.* Primus ſermo in Cod. noſtro deſideratur. Agit Iſaac de adventu Meſſiæ, de circumciſione, & de Sabato.

74. *Deprecatio.* ܗܒ ܠܝ ܒܪܐ ܛܒܐ ܪܓܬܐ ܕܡܚܫܒܬܝ: *Da mihi, Fili optimi, cogitationum mearum deſiderium.* Legitur ex parte in Officio Feriali Maronitarum. Exſtat etiam integrum in Codice Nitr. 17. fol. 79. ubi Ephræmo adjudicatur: ſed hìc diſertum Iſaaci nomen præfert. Videtur tamen neutrius eſſe, quum metro pentaſyllabo conſtet, atque adeò probabiliùs Balæo Syro tribuendum, qui cuncta ferè ſua opera hujuſmodi metro alligavit. Veniam peccatorum à Deo poſcit, quorum cauſam eſſe liberum arbitrium fatetur, non Diabolum, qui neminem ad peccandum vi compellit.

75. *De Adam & Eva.* ܥܠ ܐܕܡ ܘܚܘܐ. ܐܕܡ ܐܚܕܘܗܝ ܚܫܘܟܐ ܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܦܪܕܝܣܐ: *Adamum caligines occupaverunt, quum è Paradiſo ejectus eſt.* Dialogus Adæ & Evæ, poſtquam è Paradiſo ejecti ſunt. In titulo adnotatur fol. 154. hunc primum eſſe ſermonum, quos Iſaac edidit.

76. *De Abel & Cain.* ܥܠ ܗܒܝܠ. ܟܕ ܒܒܪܝܬܐ ܡܬܒܩܐ ܗܘܝܬ ܒܕܪܐ ܕܪܐ ܪܗܛ ܗܘܐ ܪܥܝܢܝ: *Creaturas conſiderans, ſingulas generationes aliquando mente percurrebam.* Dialogus Cain, Abel, & Dei. Alius autem eſt ab eo, cujus initium in Officio majoris hebdomadæ Maronitarum ܫܘܪܒܐ ܕܗܒܝܠ ܠܬܗܪܐ ܡܢܟܣ ܠܝ: *Hiſtoria Abel ſtupore me perculit.*

77. De adventu Domini & Vatici-

ticiniis Prophetarum. ܥܠ ܡܬܠܐ ܕܝܠܗ ܘܡܛܠ ܕܐܬܡܪܚܘ ܒܥܠܕܒܒܐ . ܡܛܠ ܕܐܣܬܪܩܘ ܐܘܪܚܗ ܕܒܪܐ: *Quoniam auſi ſunt Adverſarii, viam Filii evacuare*. Videtur hic eſſe ſermo primus *adversùs Judæos*, de quo ſuprà num. 73.

78. *De Magis, qui ab Oriente venerunt*. ܥܠ ܡܓܘܫܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܡܕܢܚܐ. ܟܕ ܫܡܥܬܐ ܩܪܬ ܠܦܪܣ ܕܐܬܝܠܕ ܡܪܐ ܕܟܠ: *Quum in Perſidem percrebuiſſet rumor, natum eſſe univerſorum Dominum*. Exſtat etiam in Cod. Nitr. V. fol. 70. licet perperàm ſub nomine Ephræmi in titulo: quem tamen errorem ipſe ejuſdem Codicis ſcriptor animadvertens, initio & in fine prædicti ſermonis correxit. Hactenus in Codice noſtro Syriaco V. cujus ad calcem nota quidem temporis nulla apparet, quum poſtrema ejuſdem folia exciderint; ex characterum tamen forma colligitur, eum laudato Codice noſtro IV. multò antiquiorem eſſe: ſcriptus enim eſt in pergamena literis Syriacis *Eſtranghelis*, hoc eſt, *Stronghilis*, ſeu *rotundis*, qui eſt vetuſtiſſimus Syrorum character.

79. *De Samaritana Sermones V.* Primus incipit: ܥܠ ܫܡܪܝܬܐ. ܒܫܬ ܫܥܝܢ ܟܕ ܚܡ ܝܘܡܐ ܐܬܐ ܠܒܐܪܐ ܡܪܢ: *Horâ Sextâ quum dies incaluiſſet, venit ad puteum Dominus*. Secundus ܟܕ ܛܘܪܐ ܕܨܗܝܘܢ ܕܪܫ ܘܐܡܪ ܕܓܒܝܢܝ ܘܩܕܫܢܝ ܐܠܗܐ: *Quum diſceptaret mons Sion, ac diceret, me elegit & ſanctificavit Deus*. Tertius: ܥܡ ܫܡܪܝܬܐ ܚܒܝܒܝ ܫܦܝܪ ܠܢ ܩܠܝܠ ܠܡܫܪܐ ܘܠܡܬܕܪܫܘ: *Cum Samaritana, dilectiſſimi, placet aliquantiſper immorari ac diſceptare*. Quartus: ܠܘܬ ܫܡܪܝܬܐ ܢܚܬ ܡܪܢ ܡܫܝܚܐ ܕܢܓܠܐ ܢܦܫܗ ܠܗ. *Ad Samaritanam deſcendit Chriſtus Dominus, ut ſeipſum illi patefaceret*. Quintus: ܡܣܟܢܐ ܡܫܝܚܐ ܚܙܬܗ ܫܡܪܝܬܐ ܘܠܐ ܒܣܬܗ: *Pauperem quidem Chriſtum vidit Samaritana: nec tamen contempſit*.

84. *Parænesis de Defunctis*. ܥܠ ܥܢܝܕܐ. ܚܝܠܐ ܕܡܣܝܒܪ ܒܪܝܬܐ: *Virtus quæ res creatas ſuſtinet*. Exſtat etiam in Cod. Nitr. XVI. fol. 44.

85. *De Humilitate*. ܥܠ ܡܟܝܟܘܬܐ. ܐܝܢܐ ܕܢܚܬ ܠܐܓܘܢܐ ܘܨܒܐ ܕܢܣܒ ܙܟܘܬܐ: *Qui in arenam deſcendit, & victoriam referre cupit*. Exſtat etiam in ms. Codice Syriaco 151. Bibliothecæ Collegii Urbani de Propaganda Fide, licet ſub nomine S. Ephræm.

86. *De Filio prodigo Sermones II.* Primus incipit ܫܡܥܘ ܡܬܠܐ ܘܕܡܘܬܐ ܕܡܬܬܣܝܡܢ ܒܟܬܒܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܟܐܢܘܬܐ: *Exempla & ſimilitudines in Scripturis proponuntur in via juſtitiæ*. Secundus ܘܐܢ ܐܝܟ ܕܘܝܕ ܬܐܫܕ ܕܡܐ ܘܬܩܪܐ ܠܡܪܝܐ ܡܚܣܢ ܠܟ: *Si ſanguinem fuderis, ut David, & Dominum invocaveris, propitius tibi erit*.

88. *In illud, niſi converſi fueritis & efficiamini ſicut parvuli* &c. *Sermones tres*. Primus incipit: ܝܠܘܕܐ ܫܒܪܐ ܘܛܠܝܐ ܟܠ ܡܐ ܕܐܡܪ ܐܒܘܗܝ ܡܗܝܡܢ: *Infans, puer, & parvulus, quidquid pater dixerit, credit*. Secundus: ܒܟܠܗܝܢ ܕܢܦܩ ܠܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ

ܛܠܝܐ ܫܡܥ ܗܘܐ ܡ̈ܠܘܗܝ ܕܡܢ ܒܬܪܗ : *Qui Deum ſequitur, ejus verba, quaſi puer, audit*. Tertius ܐܝܟ ܐܡܐ ܛܝܒܘܬܐ ܬܗܘܐ ܠܟ ܕܠܘܬܗ ܐܝܟ ܫܒܪܐ ܬܥܪܘܩ : *Matris loco ſit tibi Gratia, ad quam inſtar pueri confugias*.

91. *In illud, Bonum eſt confiteri Domino*. ܒܟܠܗܘܢ ܪ̈ܥܝܢܝ ܡܫܬܓܫ ܐܢܐ ܘܗܪܟܐ ܘܗܪܟܐ ܡܬܛܪܦ ܐܢܐ . *Fluctibus mentis quatior, & hac atque illac feror*.

92. *De Perfectione*. ܠܓܡܝܪ̈ܐ ܐܝܟ ܪ̈ܘܝܐ ܡܓܚܟ ܥܠܝܗܘܢ ܥܠܡܐ ܒܟܠܙܒܢ : *Perfectos viros, quaſi ebrios, mundus ſemper irridet*.

93. *De Peccatrice*. ܠܐܣܝܐ ܛܒܐ ܕܠܟܐܒ̈ܐ ܘܠܟܘܪ̈ܗܢܐ ܐܬܐ ܠܡܣܝܘܬܐ : *Summe medice, qui morbos infirmitateſque curatum adveniſti*. In titulo nomen Ephræmi præfert; ſed in margine Iſaaco diſertè tribuitur.

94. *De Fide*, hoc eſt, de Trinitate & Iucarnatione. ܡܠܬܐ ܕܡܪܝܡܐ ܗܒ ܠܝ ܡܠܬܐ ܕܝܘܠܦܢܟ : *Verbum Altiſſimi, da mihi doctrinæ tuæ verbum*. In titulo nomen Auctoris haud exprimitur. Sed quum Neſtorius in hoc ſermone nominetur; ſtylus inſuper ac metrum Iſaaci agnoſcatur, haud temerè eidem Iſaaco ipſum tribuimus. Hactenus in Cod. Nitr. V. in quo ſub nomine Iſaaci fol. 164. obrepſit carmen *de Presbyteris, & Diaconis defunctis*, ſeù, *de timore Dei & morte*, quod in Cod. Nitr. XVI. fol. 56. Ephræmo diſertè tribuitur, incipitque, ܫܡܥܬ ܕܗܘܝܐ ܩܝܡܬܐ *Audivi reſurrectionem fore*. Vide ſuprà pag. 137. num. 4.

95. Paræneſis I. *de Defunctis*, quæ legitur pro Presbyteris. ܚܙܝܬ ܐܚܝ ܕܫܠܡܘ ܝܘܡܝ : *Vidi, fratres, dies meos conſummatos eſſe*. Exſtat, unàcum ſequentibus octo ſermonibus, in Cod. Nitr. XVI. Tribuitur autem Ephræmo in Codice Nitr. V. fol. 150. à tergo, ut notavimus ſuprà pag. 138.

96. Paræneſis II. *de Defunctis*, quæ legitur pro Pueris. ܡܒܘܥܐ ܪܒܐ ܕܛܝܒܘ̈ܬܐ : *Fons ingens beneficiorum*.

98. Paræneſis IV. *de Defunctis*, quæ legitur pro Adoleſcentibus. ܚܒܒ ܒܕܡ̈ܥܐ ܥܠ ܦܓܪܐ ܘܐܟܘܬܟ : *In lacrymas erumpe, corpus, ſociamque tuam plange*.

99. Paræneſis V. *de Defunctis*, quæ legitur pro communi Defunctorum. ܟܪܘܙܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܘܬܐ : *Mors præco eſt*.

100. Paræneſis VI. *de Defunctis*, quæ legitur pro Peregrinis. ܟܡܐ ܡܥܕܒܐ ܗܝ ܫܥܬܐ ܕܡܘܬܟ : *Quàm deplorabilis eſt hora mortis tuæ*.

101. Paræneſis VII. *de Defunctis*: quæ legitur pro communi Defunctorum: ܠܐ ܢܬܕܡܘܢ ܠܝ ܕܫܝܛܐ : *Me miſeri imitentur*. Idem ſermo tribuitur Ephræmo in Codice Nitrenſi XVII. fol. 180. Vide pag. 137.

102. Paræneſis VIII. *de omnibus Defunctis*. ܛܘܒܘܗܝ ܠܐܢܫ ܕܗܦܟ ܪܥܝܢܗ : *Beatus qui mentem ſuam avertit*.

103. Paræneſis IX. *de Pueris defunctis*. ܐܝܠܐ ܗܘ ܕܐܬܚ ܡܚܟܡ : *ma-*

magna triſtitia, *cariſſimi*. Hactenus in Cod. Nitr. XVI.

104. *Paræneſis*. ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܕܡܠܟܐ ܫܡܝܢܐ : *In via cœleſtis Regis*. Exſtat hic ſermo in Cod. Nitr. XVII.

In Officio Syriaco majoris hebdomadæ, quo Maronitæ utuntur, duo exſtant Hymni ſub nomine S. Iſaac: alter ad ſecundam Stationem, ſeu nocturnum Feriæ V. in Paraſceve, cujus initium: ܣܡ ܦܪܨܘܦܗ ܠܨܠܘܬܐ : *faciem ſuam ad orandum direxit*: alter ad matutinum ejuſdem feriæ, qui incipit : ܠܟ ܫܘܒܚܐ ܨܦܪܐ ܒܣܝܡܐ : *Laus tibi, jucundum matutinum*. In utroque agitur de Paſſione Domini: diſſerunt tamen ab iis ſex hymnis, qui *de crucifixione Domini* inſcribuntur, de quibus ſuprà num. 67.

Demùm Joannes Maro in Tractatu adversùs Neſtorianos & Eutychianos duos Iſaaci ſermones laudat, qui in noſtris Codicibus deſiderantur. Primus inſcribitur *de curru Ezechielis Prophetæ*, ex quo hunc locum pro duabus Chriſti naturis producit fol. 49. ܒܟܪܘܙܘܬܐ ܕܫܪܪܐ ܕܡܘܬܐ ܬܡܝܗܬܐ ܐܬܚܙܝܬ. ܒܡܪܟܒܬܐ ܚܙܐ ܐܪܐ ܩܢܘܡܐ ܚܕ ܘܬܪܬܝܢ ܕܡܘܬܐ ܡܟܝܟܬܐ ܘܪܡܬܐ ܒܐܪܙܐ ܚܙܐ ܢܒܝܐ ܚܕ ܩܢܘܡܐ ܕܐܡܪܬ ܒܬܪܝܢ ܫܘܚܠܦܝܢ ܘܫܪܟܐ. ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܓܝܪ ܗܘ ܕܐܬܚܙܝ ܒܡܪܟܒܬܐ ܐܪܙܢܐܝܬ ܐܠܗܘܬܗ ܘܐܢܫܘܬܗ ܡܬܚܙܝܢܝܬܐ ܗܘܬ ܒܕܡܘܬܐ ܬܪܝܢ ܚܙܘܝܢ ܚܕ ܦܪܨܘܦܐ: ܟܝܢܐ ܬܪܝܢ ܚܕ ܦܪܘܩܐ: *In prædicatione veritatis ſimilitudo admirabilis apparuit. In currù unam perſonam, duaſque imagines, humilem ſcilicet & auguſtam, myſticè vidit Propheta: unam, inquam, Perſonam in duabus differentiis &c. Chriſtus enim is fuit, qui in currù myſticè apparuit: Divinitas & humanitas ejus in ſimilitudinibus videbatur. Duo aſpectus, una perſona. Duæ naturæ, unus Salvator*. Secundus *de Incarnatione Domini*, fol. 50. ܢܣܬܟܪ ܦܘܡܐ ܕܚܪܝܫܐ ܕܟܦܪ ܦܓܪܗ ܕܦܪܘܩܢ. ܐܠܘ ܠܐ ܦܓܪܐ ܠܒܝܫ ܗܘܐ ܡܛܠ ܡܢܐ ܠܓܙܘܪܬܐ. ܢܘܪܐ ܡܢܘ ܓܙܪ ܠܗ ܘܪܘܚܐ ܡܢܘ ܠܡ ܐܚܕ ܠܗ. ܐܠܐ ܕܦܓܪܐ ܠܒܝܫ ܗܘܐ ܟܝܢܐ ܡܟܝܟܐ ܘܡܣܠܝܐ. ܘܐܢ ܒܬܪܝܢ ܟܝܢܝܢ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܠܡܢܐ ܚܫܝܒ ܝܘܡܐ ܬܡܝܢܝܐ ܘܚܘܫܒܢ ܝܘܡܐ ܬܡܝܢܝܐ ܣܟܪ ܦܘܡܗ ܕܚܪܝܫܐ: *Obſtruatur os hæretici, qui corpus Salvatoris noſtri denegat. Si corpus haud induiſſet, cur ergo circumciſionem ſubjit? Ecquis enim ignem circumcidat, aut Spiritum apprehendat, niſi humilem abjectamque corporis naturam induentem? & ſi in duabus naturis non eſt, cur octava ei dies ſupputatur? octavæ igitur diei ſupputatio os hæretici obſtruit*. Et mox: ܠܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܝܚܝܕܝܐ: ܘܗܘܐ ܠܬܪܝܢ ܒܚܕ ܦܪܨܘܦܐ. ܠܗܘ ܕܢܚܬ ܗܘܐ ܒܚܕ ܟܝܢܐ: ܘܣܠܩ ܗܘܐ ܒܬܪܝܢ ܟܝܢܝܢ. ܠܗܘ ܕܢܚܬ ܪܘܚܢܐܝܬ ܘܣܠܩ ܗܘܐ ܒܦܓܪܐ ܘܒܪܘܚ: *Eum, qui quum unicus eſſet, duo factus eſt in unica perſona. Eum, qui in una natura deſcendit, & duabus unitus naturis aſcendit. Eum, qui ſpiritualiter deſcendit, & in corpore ac ſpiritu aſcendit*.

CAPUT XVII.

Coſmas Presbyter.

I. Coſmas Preſbyter Syrus, S. Simeonis Stylitæ familiaris.

COSMAS gente Syrus, Phanir vici in Cœleſyria Presbyter, ſcripſit *Acta Sancti Simeonis Stylitæ* rogantibus Simeone Apollonii, & Barhatore Audun: *Epiſtolam* etiam ad eundem Stylitam nomine Cleri & populi Phanirenſis dedit: quæ ipſius Auctoris ætate exarata habentur in vetuſtiſſimo Codice noſtro Syriaco I. cum hac epigraphe fol. 79. ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܢܨܚܢܐ

ܕܐܬܓܘܪܘ ܡܢ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ

ܕܐܣܛܘܢܐ ܘܡܕܝܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܫܝܚܐ

ܠܡܪ ܒܝܬ ܐܒܘܗܝ. ܥܒܕܢܐ ܕܟܠܐ

ܒܪܝܬܐ: ܥܒܘܕܐ ܠܟܠܐ ܦܪܘܩܐ:

ܥܒܕܐ ܕܒܪܝܬܐ ܦܪܘܩܝܬܐ ܘܡܢ. ܗܘܐ

ܕܦܪܘܩܐ ܫܡܝܐ ܘܗܘ ܠܐܒܐ ܕܫܡܝܐ

ܠܥܕܬܗ ܕܐܦ ܐܬܢܟܦ ܘܠܦܪܘܩܐ

ܕܡܢܗ ܘܠܚܝܐ ܕܥܡܠܗ ܠܫܡܐ ܕܡܚܝܕܐ

ܕܡܫܝܚܐ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܘܡܢ ܩܕܝܫܐ

ܫܡܥܘܢ. ܠܥܠܡ ܘܒܟܠ ܕܝܢ ܠܥܠܡܐ

ܘܐܬܐܘܕܝܘ ܡܢ ܕܡܠܐ ܘܐܦܪܘܗܝ

ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܒܪܐ ܘܠܪܘܚܐ

ܠܩܕܝܫܘܬܗ ܘܠܐܣܛܘܢܗ ܘܠܝܕܘܥܬܗ

ܡܫܝܚܐ ܦܪܘܩܐ ܘܟܠܡܕܡ ܕܡܫܝܚܐ

ܘܡܪܢ ܠܡܫܝܚܐ ܘܫܡܗ. ܠܟܠܗܘܢ

ܕܐܬܩܪܝܘ ܘܠܐ ܠܥܠܡ ܘܠܐ ܢܗܘܐ

ܠܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ. ܐܡܝܢ ܘܐܦ ܩܕܝܫܐ

ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܘܡܢ ܩܕܝܫܐ ܠܥܠܡܐ

ܕܢܗܘܐ ܢܝܚܐ ܠܡܫܝܚܐ ܐܘ ܡܫܝܚ

ܠܡܫܒܚܘ ܥܡܗ ܘܗܘܐ ܡܫܒܚܢܐ

ܡܫܝܚܐ ܩܪܐ ܠܡܫܒܚܘ ܘܐܬܬܩܢ

ܥܒܕܢܐ ܡܫܝܚܐ ܘܫܡܥܘܢ ܩܕܝܫܐ ܘܐܦ ܕܝܢ ܐܣܛܘܢܐ

ܡܠܝܐ ܠܐܒܐ ܘܠܒܪܐ ܘܠܪܘܚܐ

ܐܢܫܐ ܕܥܡܠܗ ܘܫܠܡ ܥܡܘܗܝ

ܘܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܐܬܝ

ܘܡܢ ܐܦܪܘܗܝ ܕܗܘܐ ܕܐܡܪ ܠܗ

ܦܪܘܩܐ ܘܩܪܝܐ ܘܡܕܡ ܕܗܘܐ ܠܡ

ܠܟܠܗܘܢ ܘܦܪܘܩܐ ܡܟܝܠ ܗܟܢܐ ܐܝܬ

ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ ܘܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ

Abſoluta eſt Epiſtola, à Coſma Presbytero ac reliquis ejuſdem oppidanis miſſa ad mandram Beati Mar Simeonis. Gloria Patri creatori, gloria Filio Redemptori, gloria Spiritui Paraclito &c. Bona fiat commemoratio coram Deo & Chriſto ejus, Simeonis Apollonii, & Barhatoris Audun, qui curarunt fieri Librum iſtum præclarè geſtorum Beati Mar Simeonis: idque fecerunt ex opere manuum ſuarum, & ex ſudore vultus ſui, ut eſſet in commemorationem defunctorum ſuorum, & in munimen vitæ ſuæ, atque in ſalutem animarum ſuarum, ut novam in Chriſto vitam adipiſcantur, & ad ſortem perveniant, quæ Sanctis obtigit in lumine, quod non tranſibit, nec deficiet in ſæcula. Amen. Abſolutus eſt autem Liber iſte de triumphis Beati Mar Simeonis menſe Niſan (Aprili) *die* 17. *Feria* 4. *Anno Antiochenorum* 521. *ſub præſtantiſſimo, electo, operumque bonorum ſtudioſo Mar Simeone Presbytero, & ſub Mar Cyro ejuſdem Archidiacono. Quicumque in eo legerit, oret pro iis, qui Librum hunc fieri curarunt, ut Deus donet eis remiſſionem peccatorum ſuorum in ſæcula, Amen, Amen. Quiſquis legerit & fecerit, oret pro Scriptore &c.* Is erat Chriſti annus 474. quo dies 17. Aprilis in feriam 4. incidit: erat enim litera Dominicalis F, ut notavimus ſuprà pag. 185.

Unde liquet Primò Codicem noſtrum S. Simeone Stylita poſterio-

rem eſſe annis quindecim dumtaxat: nam ille è columna ad cœlum aſcendit anno Chriſti 459. ut infrà videbimus; noſter verò Codex juxta laudatam annotationem exaratus fuit anno 474. Atque adeò affirmari haud temerè poteſt, ipſum ſi non autographum Coſmæ eſſe, certè ex autographo paucis poſtquam hiſtoriam ſuam Coſmas publicaverat, annis deſcriptum.

Liquet ſecundò Epocham Antiochenorum juxta hujus Scriptoris mentem, Chriſtiana vulgari priorem eſſe annis 47. non 48. uti etiam ex Joanne Malela deducitur in Chronico de terræmotu Antiochiæ apud doctiſſimum Noriſium Diſſertat. III, de anno & Epochis Syro-Macedonum cap. 6. de quo ſuprà pag. 212. Nam ſi ab anno Antiochenorum 521. quo Liber Coſmæ ſcriptus eſſe dicitur, abjicias annos Chriſti 474. quibus eam Epocham reſpondere oſtendimus, reliquos habebis annos 47. Eundem calculum ſequitur Dionyſius Patriarcha in Chronico, qui de ſexto Antiochiæ terræmotu hæc ſcribit: ܥܠܗ̇ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܒܢܝܢ

ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܐܬܗܦܟܬ ܘܗܦܟܬܐ ܕܫܬܐ.
ܒܗ ܗܘܐ ܒܙܒܢܗ ܕܝܘܣܛܝܢܝܐܢܐ
ܡܢ ܒܬܪ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܕܗܦܟܬܗ
ܚܡܫܬܐ ܕܐܬܗܦܟܬ ܠܗ ܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܘܗܦܟܬܐ ܕܫܬܐ ܒܬܫܪܝ ܐܚܪܝ
ܒܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥܐ ܒܗ ܒܐܪܒܥܐ ܒܫܒܐ
ܒܥܣܪ ܫܥܝܢ ܒܐܝܢܕܝܩܛܝܘܢ ܫܒܝܥܝܬܐ
ܘܫܢܬܗ ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ

ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܝܘܢܝܐ.

Anno Græcorum 840. [1] *Antiochia ſextùm ſubverſa eſt. Ejuſdem enim Juſtiniani tempore, biennio poſtquam Antiochia quintùm ſubverſa fuerat, iterùm ſexto terræmotu concuſſa eſt menſe Teſri poſteriore* (Novembri) *die 29. feria 4. hora decima, Indictione ſeptima, Anno, juxta computum Antiochenorum, quingenteſimo ſeptuageſimo ſexto*. Atqui Indictio ſeptima, feria quarta, & dies vigeſima nona Novembris competunt in annum Chriſti 528. Eo igitur anno Terræmotus ille contigit: quod etiam confirmat tùm Theophanes ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 521. cujus verba refert Pagius ad ann. 528. num. XI. tùm Evagrius, qui lib. 4. cap. 6. ait, Antiochiam hoc terræmotu concuſſam fuiſſe *elapſis triginta menſibus* à priori illo terræmotu, quem Auctor Chronici Edeſſeni *anno Græcorum* 837. (Chriſti 526.) *die vigeſima nona Maji, feria ſexta, hora ſeptima*, accidiſſe refert: totidem enim menſes ſunt à die 29. Maji anni 526. ad diem 29. Novembris anni 528. Si autem ab anno Antiochenorum 576. ſubtrahantur anni Chriſti 528. reliqui erunt 48. è quibus tamen annus unus adhuc ſubtrahendus eſt, quum Novembri menſe, quo Terræmotus accidit, vulgaris quidem Chriſti Epocha 528. in curſu eſſet; ex uſu tamen Antiochenorum novus jam annus à menſe Septembri juxta Græcos, vel ab Octobri ſecundùm Syros inchoatus eſſet.

N O T A.

1 *Anno* 840. Librarii incuria pro anno 840. annus 851. obrepſit: manifeſto tamen errore, qui non modò ex appoſita Antiochenorum epocha, Indictione, menſe, & feria corrigi poteſt, verùm etiam ex iis, quæ Dionyſius ad annum 837. de quinto Antiochiæ terræmotu adnotaverat. Nam ſi ſextus hic terræmotus *biennio poſt quintum*, ut hìc dicitur, contigit, ſequitur manifeſtè, eum anno 840. ineunte contigiſſe.

Epi-

Epiſtola Coſmæ Presbyteri ad S. Simeonem Stylitam.

Patri, ac Domino noſtro electo, vero, fideli, præſtantiſſimo, ac cœleſtis ſalutationis digno: qui Jejunio excellit, & in opere Domini ſui aſſiduus eſt. Propugnaculo 1 regionis noſtræ, & exaltatori populi noſtri &c. 2 Socio Prophetarum, & compari Apoſtolorum, quorum ſermones & opera in ſe ipſo implevit. Domino meo SIMEONI, qui nomine æquè ac opere imitatur Simonem Cepham Eccleſiæ Chriſti fundamentum. Famulo Dei, & fideli familiæ præpoſito. Pulcherrimæ Roſæ, quæ cœleſti rore irrigata, ſuperos imoſque ſuavi odore recreat. Famuli & ſervi tui, precibus tuis ſeſe aſſiduè commendantes, Coſmas Presbyter Phanir pagi, unàcum Diaconis, Lectoribus, totaque Eccleſia: nec non Oeconomus, & Magnates cum toto pago. Omnes ſimul dilectionem tuam exaltamus, & ſalutem tibi plurimam in Chriſto dicimus. II. Epiſtola Coſmæ.

Tenuitas noſtra tuæ magnitudini, & vilitas noſtra Paternitati tuæ ſignificat de Præcepto 3 Timoris Dei, quod à te abjectioni noſtræ impoſitum eſt, cui omnes unanimi & perfecta caritate conjuncti ſubſcribimus, illudque noſtro chirographo ratum habemus: & primùm quidem Feriam ſextam 4, & Dominicam diem ſanctè & purè obſervari oportere: nefas eſſe menſuras duas facere, ſed unam rectam & æquam: neminem limites ſuos tranſgredi debere: operariis mercedem non eſſe denegan-

NOTÆ.

1 *Regionis noſtræ*. Hinc palàm fit, Coſmam ex illa regione fuiſſe, ubi Simeon morabatur, hoc eſt, ex Syria Coele.

2 *Socio Prophetarum*. Mos antiquiſſimus ſcribendi Syrorum, qui infinitos penè titulos epiſtolis præfigunt. Etiamnum viget apud Syros & Arabas.

3 *De Præcepto*. Enumerat Coſmas præcepta, quæ S. Simeon populo Phanir pagi dederat, eaque ab iis diligenter obſervari teſtatur.

4 *Feriam ſextam, & Dominicam*. Vide quæ in S. Iſaac Antiocheno ſuprà notavimus p. 217.

ܡܬܫܠܐ ܕܡܪܒܝܬܐ ܢܗܘܐ ܠܟܝ . ܘܦܩܕܬܐ
ܠܡܫܩܠܐ ܕܐܢܫ ܠܐ ܢܣܒ . ܘܦܩܕܬܐ
ܠܒܪܐ ܘܠܟܝܢܐ ܕܘܒܠܐ ܕܐܢܫ ܠܐ
ܢܗܠܟܘܢ . ܘܦܩܕܬܐ ܕܒܝܫܐ ܘܩܕܡ 1
ܦܠܛܘܗܝ ܕܐܣܛܪܛܝܓܐ ܘܠܐܠܗܐ
ܠܡܫܡܫܘ ܚܒܪܐ . ܘܦܩܕܬܐ ܩܘܛܡܠܐ
ܐܠܝܢ ܕܦܪܩܝܢ ܢܡܘܣܐ ܠܟܘܪܗܢܐ .
ܘܦܩܕܬܐ ܕܚܠܦ ܚܝܐ ܕܢܦܫܢ ܒܥܕܬܐ
ܟܕ ܚܕܐ ܘܡܠܐ ܕܐܢܫ ܠܐ ܢܥܒܕ
ܘܡܫܚܐ ܐܢܫ ܠܐ ܢܣܒܘܗ ܠܐ ܢܥܒܕܐ .
ܘܚܛܐ ܚܕ ܘܚܕ ܠܐ ܢܐܟܘܠܐ . ܘܠܝܬܡܐ
ܘܠܐܪܡܠܬܐ ܠܐ ܢܗܘܝܘܢ ܘܠܡܣܟܢܐ
ܘܠܢܫܐ ܠܐ ܢܥܒܕܘܢ ܒܩܛܝܪܐ . ܘܟܠܗܝܢ
ܢܛܪܘܢ ܟܐܢܐܝܬ ܕܦܩܕܬ ܠܢ . ܘܗܫܐ
ܢܩܒܠ ܐܢܫ ܕܢܥܒܕ ܟܠ ܗܠܝܢ
ܦܘܩܕܢܐ ܐܘ ܢܒܙܘܙ ܐܘ ܢܥܨܘܒ ܐܘ
ܢܛܥܘܢ ܒܗ ܕܝܢܐ ܐܘ ܢܒܙܘܙ ܠܝܬܡܐ
ܘܠܐܪܡܠܬܐ ܐܘ ܠܡܣܟܢܐ ܐܘ ܢܒܙܘܙ
ܐܢܬܬܐ : ܐܠܐ ܟܠ ܡܕܡ ܒܙܗܝܪܘܬܐ
ܢܛܪܘܢ . ܗܟܝܠ ܕܦܩܕܬ ܩܒܠܢ
ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܘܒܟܐܢܘܬܐ ܡܫܡܠܝܢ
ܠܗܘܢ . ܡܘܡܝܢ ܚܢܢ ܒܐܠܗܐ ܘܒܡܫܝܚܗ
ܘܒܪܘܚܐ ܚܝܐ ܘܩܕܝܫܐ ܘܒܙܟܘܬܐ
ܕܡܪܢ ܡܠܟܐ ܘܡܪܝ ܘܡܫܡܠܝܢ 2
ܘܐܢ ܐܢܫ ܠܐ ܢܗܘܐ ܡܫܡܠܐ ܒܥܒܕܐ
ܡܪܝ . ܐܦ ܚܢܢ ܡܪܝ ܢܗܘܐ ܠܗ
ܚܪܡܐ ܘܢܦܪܫܝܘܗܝ ܡܢ ܒܝܢܬܢ : ܘܠܐ
ܩܘܪܒܢܗ ܢܬܩܒܠ ܒܥܕܬܐ ܘܠܐ
ܡܝܬܘܗܝ ܢܠܘܘܢ . ܘܐܝܢܐ ܕܐܡܪ
ܕܠܐ ܡܘܙܦܢܐ ܕܒܨܝܪܐ ܠܐ ܡܘܙܦ ܐܢܐ :

gandam: medietatem fœnoris [1] veteris ac novi taxandam. Chirographa ſolventibus reſtituenda: & rectam puſillis atque majoribus ferendam ſententiam, nec ulli præter jus deferendum, aut munus contra aliquem admittendum. Nec alterutrum accuſare oportere, aut furibus & maleficis communicare; ſed prævaricatores & legis tranſgreſſores corripere, & Eccleſiam pro ſalute animarum noſtrarum nos frequentare debere. Si quis autem hujuſmodi mandata violare præſumpſerit, aut rapere, aut opprimere, aut judicem ſubornare, aut orphano, viduæ, vel pauperi quidquam auferre, aut mulierem vi abducere, anathema ſit: Sed omnia cautè cuſtodienda eſſe, quæcumque nobis præcepiſti. Ea itaque libenter ſuſcepimus, & in veritate exequimur. Atque ita per Deum juramus, & per Chriſtum ejus, perque vivum & ſanctum Spiritum, & per victoriam [2] Dominorum noſtrorum Imperatorum. Si quis autem hæc violare præſumpſerit, anathema ſit ex verbo tuo, Domine: noſque ipſi eum corripiemus, Domine, & ſegregabimus à nobis, nec ejus oblatio ſuſcipietur in Eccleſia, nec mortuos ipſius proſequemur. Qui verò dicit, non mutuum dabo, quum fœnus exiguum ſit, is audiet quæ dilectio tua protulit, & pro certo habeat, ſatius ipſi eſſe, medietatem licitè tollere, quàm totum illicitè habere. Ora pro nobis, Domine mi juſte, & pure, & fidelis, ut quæ nobis imperaſti, conſtanter exequamur. Nos autem in Domino noſtro confidimus, quòd ſermones tuos implebimus, & præcepta tua obſervabimus, legeſque tuas perficiemus, & opem à Chriſto precibus tuis conſequemur. Deprecare, Domine, pro nobis, ut neque apud te confundamur, neque apud Dominum tuum

rei

NOTÆ.

1 *Fœnoris*. In vita S. Simeonis ſcribit Coſmas, ejus hortatu medietatem fœnoris ſublatam fuiſſe.

2 *Per Victoriam Imperatorum*. Vide Pagium ad annum 395. num. 8. & 9. ubi ex lege 8. Cod. Theodoſ. Chriſtianos per *ſalutem & victoriam Imperatorum* jurare conſueviſſe, probat.

[Syriac text]

rei efficiamur: ſed cum fiducia iſthæc in juſtitia agamus, & vitam per ea accipiamus. Ora pro nobis, Domine, ut tuis precationibus aſſiduè juvemur, & ſuper univerſum terrarum orbem miſericordia, ſpes, & ſalus per tuas preces fiat in ſæcula, Amen, Amen. Et omnibus quidem, qui hæc cuſtodierint, benedictio; iis verò, qui tranſgredi præſumpſerint, maledictio: & dicat univerſus Populus, Amen.

[Syriac text]

Vita S. Simeonis Stylitæ.

III. Vita S. Simeonis per Coſmā edita, nunc primùm reperta, & in compendium redacta.

ACta S. Simeonis primus omnium, quum adhuc ſuper columnam ille degeret, edidit Theodoretus in Philotheo cap. 26. quæ tùm in vulgatis ipſius Theodoreti operibus exſtant; tùm apud Laur. Surium tom. 1. de Vitis Sanctorum ex interpretatione Alberici Longi Salentini; tùm demùm apud Roſvveidum lib. 9. de Vitis Patrum ex verſione Gentiani Herveti. Eadem poſt Magiſtri ſui mortem brevi methodo complexus eſt Antonius ejuſdem S. Simeonis Diſcipulus: cujus narrationem jam olim anonymus Interpres è Græco in Latinum convertit, additis, quæ vel famâ, vel aliorum ſcriptis de eo ferebantur: Exſtant autem apud Bollandum die 5. Januarii. Theodoreti, Antoniique hiſtoriam à Simeone Metaphraſte collectam ex ms. Græco Regis Galliæ Gulielmus Gratius Societatis Jeſu Latinè reddidit, publicavitque idem Bollandus fol. 274. Omitto alia plurima, quæ de eodem S. Stylita tradiderunt Græci, Latinique Scriptores, cùm veteres, tùm recentiores, quorum nomina recenſet, erroreſque nonnullos corrigit ſuprà laudatus Bollandus fol. 264.

E Syris antiquioribus unum hactenus nactus ſum Coſmam, qui Sanctiſſimi Stylitæ vitam popularibus ſuis literarum monumentis conſignavit: & quidem tàm fideli narratione, tàmque accurato ſtylo, ut ſi non majorem, æqualem certè cum reliquis Scriptoribus fidem promereri videatur. Nam præterquàm quod Codex noſter ad ipſam Auctoris ætatem, ut ſuprà notavimus, aſſurgit, idem Coſmas Simeoni familiaris fuit, reſque ejuſdem geſtas propè omnes viſu accepit, ut teſtatur de ſeipſo fol. 38. in hæc verba:

[Syriac text]

ܢܨܚܢܐ ܕܒܣܝܡܐ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܕܐܠܗܝܘܬܐ:
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܡܥ ܘܣܘܥܪܢܘܗܝ ܡܝܬܪܐ
ܗܢܘܢ ܕܒܝܕ ܐܬܠܝܛܗ ܣܥܪ ܡܪܢ
ܚܠܝܢ ܠܟܘܢ ܒܐܕܢܝܟܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܒܫܐ
ܒܦܘܡܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܩܠܝܠܬܐ ܡܢ
ܣܓܝܐܬܐ ܩܕܡ ܚܘܒܟܘܢ ܡܦܩܝܢܢ
ܐܝܟ ܕܒܥܝܢܝܢ ܚܙܝܢ ܘܒܐܝܕܝܢ:

Quoniam autem Divinos præſtantiſſimi Mar Simeonis triumphos audire cupitis, & præclara ejuſdem facinora, quæ per Athletam ſuum Dominus noſter patravit, dulciora vobis ſunt in auribus, quàm mel in ore; ideo ex multis pauca coram dilectione veſtra de ingenti triumphorum hujus Beati theſauro proferemus, quæ ipſi propriis oculis vidimus, & manibus contrectavimus. His etiam nonnulla adjiciemus, quæ licet in remotis regionibus acciderint, à viris tamen fide dignis ad ipſum Beatum ſcripta fuere.

Accedit inſigne Evagrii de hac Coſmæ hiſtoria teſtimonium, quem ille haud obſcurè ſignificat, dum lib. 1. hiſt. Eccleſ. cap. 13. ſic ſcribit: τύτυ τὰς θεοσημείας γέγραφε μὲν καί τις τῶν αὐτοπτῶν γινομένων: *Hujus* (Simeonis) *miracula conſcripſit quidam, qui hominem viderat, & rebus ab illo geſtis interfuerat*. Hæc enim Evagrii verba licet Bollandus ad Antonium S. Simeonis Diſcipulum trahat fol. 263. tamen ad noſtrum potiùs Coſmam pertinere pluribus convincitur. Et Primum quidem, quia ſi Evagrius Antonium intellexiſſet, eum utique Simeonis Diſcipulum, ſicut ille ſeipſum vocat, disertè appellaſſet; nec ea periphraſi uſus fuiſſet, *quidam qui hominem viderat, & rebus ab illo geſtis interfuerat*, quæ Coſmæ noſtro apprimè convenit. Deinde ea omnia, quæ Evagrius toto capite decimotertio ex Actis S. Simeonis delibavit, nec apud Theodoretum, nec apud Antonium leguntur, ſed ferè ad verbum habentur in hiſtoria Coſmæ, nimirùm narratio de Domno Patriarcha Antiocheno, de Theodoſio, & de Leone Imperatoribus, de quibus mox ſermo erit. Illud inſuper unum, quod idem Evagrius à Theodoreto, & ab alio vitæ S. Simeonis ſcriptore prætermiſſum fuiſſe notat, (legationem ſcilicet ab Ægyptiis monachis ad S. Stylitam miſſam, ut è columna deſcenderet,) illud, inquam, in hiſtoria Coſmæ noſtri deſideratur: ut meritò notas omnes in eo agnoſcas, quas Evagrius ibi deſcribit. Demùm licet ejuſdem legationis nullam etiam mentionem Antonius fecerit, ex calculo tamen geſtorum S. Simeonis, quo ipſe Evagrius utitur, luce clariùs apparet, illum Coſmæ, non Antonii hiſtoriam legiſſe, ut infrà videbimus.

Interim totius hujus Hiſtoriæ, quæ ab editis non parùm differt, ſeriem per ſumma capita ex noſtro Codice accipe, donec integra, Deo favente, in lucem prodeat.

Patriam S. Simeonis Stylitæ *Siſan* vicum fuiſſe, Theodoreto ac Theodoro Lectori conſentiens ſcribit Coſmas noſter: At quem *in confinio regionis Cyrrheſticæ & Cilicum* ſitum tradit Theodoretus, hunc Coſmas vicum eſſe affirmat *regionis Nachyphelorum in Arabia*, ܕܐܬܪܐ ܕܢܚܘܦܠܐ ܕܒܝܬ ܥܪܒܝܐ ܕܢܚܘܦܠܝܐ. Ejuſdem regionis Nachyphelorum meminit infrà fol. 29. ubi refert pœnam à Deo inflictam Tribuno Reginæ Arabum in regione Nachyphelorum, quòd à S. Simeone per miniſtrum correptus, haud reſipuiſſet. — 1. Patria S. Simeonis.

Fratres Simeoni fuiſſe, nec Theodoretus, nec Antonius, aut Metaphraſtes narrant. Solus Coſmas teſtatur, eum plures habuiſſe germanos fratres, ex quibus tamen unus *Semſus* ܫܡܫܝ eodem natu major, parentibus ſupervixit. Hunc aſſerit, exemplo Simeonis motum, tonſuram à Mara Gabalorum Epiſcopo acce- — 2. Parentes ejus, & fratres.

acce-

accepiſſe, & monaſticam vitam profeſſum fuiſſe Teledæ in monaſterio S. Euſebonæ, ubi diem clauſit prænunciata à S. Simeone ejus morte tribus ante menſibus.

Patrem Simeonis Heſychium, ſeù Suſocionem: matrem Mathanam, ſeù Marabanam, vel Martham nominat Latinus Antonii Interpres. Addit Antonius, poſtquam Simeon abdicato ſæculo in monaſterium ſe recepit, *non deſtitiſſe parentes ejus per duos annos eum deflere, & perquirere*, & infrà cap. 3. *mater ipſius*, inquit, *ſeptimo demùm & vigeſimo anno quum reſciviſſet ubi terrarum degeret, accedens cupiebat eum videre &c.* Illum verò refert, matrem in ſuum conſpectum non admiſiſſe, donec ſpiritum Deo reddidit: tùm verò corpus ejus in mandram introductum, & ante columnam ſepultum, exequias celebrante Simeone. Idem ex Antonio deſcripſit Metaphraſtes, legiturque in Officio S. Simeonis apud Maronitas. At Theodoretus parentum quidem Simeonis ante ejus converſionem meminit iis verbis: *Quum aliquando nix multa decidiſſet, & oves intus manere cogerentur, otium nactus ad divinum Templum venit cum parentibus*: De matre verò, poſtquam Simeon monachus fuit, non amplius loquitur. Coſmas autem noſter diſertè ſcribit, utrumque Simeonis parentem ex hac luce migraſſe, antequam ille monachus fieret. ܡܢ
ܒܬܪ ܕܝܢ ܐܒܐ ܘܐܡܐ ܕܛܘܒܢܐ ܡܫܠܡܘ
ܐܬܢܝܚܘ ܒܫܠܡܐ ܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܘܐܫܬܒܩܘ
ܟܠܗ ܩܢܝܢܐ ܗܘ ܘܐܚܘܗܝ ܝܪܬܐ ܗܘܘ:

Elapſo autem tempore, inquit fol. 2. *quum parentes ejus, Dei nutu, diem in pace clauſiſſent, ipſe bonorum omnium hæres, unàcum fratre, conſtitutus &c.* Et fol. 6. narrat morientem Simeonis amitam multas opes ei reliquiſſe, quas ille priuſquam monaſticum inſtitutum profiteretur, hac ratione diſtribuit: agros quidem fratri reliquit: veſtes verò & reliquas domus ſupellectiles vendens, earum pretium pauperibus, & monachis diſpenſavit, ſed potiſſimùm Teledenſi S. Euſebonæ monaſterio, quòd ibi conſobrinum haberet, qui monachum ab annis triginta quinque ibidem jam egerat: atque iſte poſteà, inquit Coſmas, Simeonem quoque, ejuſque fratrem illuc pertraxit.

Paſtorem ovium Simeonem fuiſſe, omnes tradunt. Cauſa etiam converſionis ejus, iiſdem planè verbis ab omnibus narratur: quòd nimirùm in Eccleſiam ingreſſus, ex Scripturarum lectione, & ex cujuſdam interpretatione, quænam eſſet monaſtica perfectio didicerit. His viſionem adjungit Theodoretus, qua ille ad perfectionem excitatus eſt: *Profectus*, inquit, *in vicinam Sanctorum Martyrum ædem, dum orationi incumbit, dulcis illi ſomnus obrepſit, viſumque oblatum hujuſmodi. Fundamenta ſibi fodere videbatur, & adſtantem quendam audire, qui diceret, profundiorem adhuc foſſam illum facere oportere &c. Quumque tertiò & quartò hoc fieri mandaſſet, ac tandem ob nimiam foſſæ profunditatem ampliùs fodere non valeret, ſatis jam effoſſum eſſe declarat, ac ædificium ſtrui imperat, neque eo à labore jam ceſſante difficilem deinceps fore ſtructuram monet*. Eandem viſionem paulò aliter narrat Coſmas, qui in eo Martyrio, ſeù dicata Martyribus æde, B. Timotheum Simeonis Diſcipulum poſteà conditum fuiſſe teſtatur: Simeonem autem præter ædificium, quod exſtruere juſſus fuerat, virgam auream ab Angelo manu accepiſſe refert, & ipſi in os quiddam immiſſum fuiſſe nive condidius, ac melle dulcius. Præterea alia Simeonis geſta ſubjungit, antequam ſæculum abdicaret, quæ neque Theodoretus, neque Antonius commemorant: Nimirùm de jejunio trium hebdomadarum poſt illam viſionem: de Martha quadam propter perjurium à ſpiritu nequam exagitata: de piſce, pane, carne, & vino, quæ à S. Simeone

3. Geſta ejus, antequam Monachus fieret.

multiplicata ingenti pauperum multitudini ſuffecerunt: demùm concludit fol. 7. ܗܠܝܢ ܗܘ ܛܘܒܢܐ ܫܡܥܘܢ ܐܫܬܥܝ ܠܢ ܟܕ ܡܘܕܐ ܗܘܐ ܘܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ: *Hæc ipſe B. Simeon narravit nobis, gratias agens, & glorificans Deum.*

4. Monachus fit Teledæ in Monaſterio Euſebonæ.

Antonius in Græca Simeonis vita, nec Monaſterii locum deſignat, nec Abbatis nomen prodit. Latinus tamen Antonii Interpres Timotheum vocat Archimandritam, qui Simeonem à ſæculo ſecedentem excepit. Verum ut ex Coſma jam ſuprà notavimus, Timotheus Simeonis diſcipulus, non præceptor fuit, qui in eo Martyrio poſteà ſepultus eſt, in quo Sanctus Stylites primam viſionem acceperat. Neque placet conjectura Bollandi, qui fol. 269. ait: *Qui hìc Timotheus, apud Metaphraſten & Theodoretum Heliodorus dicitur. Fortaſſis priore abdicato nomine, Timotheus dictus, aut binomius fuerit*: nam Theodoretus & Metaphraſtes Heliodorum vocant Abbatem ſecundi monaſterii, ad quod *perfectioris virtutis cupidum* Simeonem *in Teledam pagum conceſſiſſe* tradunt, *poſtquam in primo monaſterio biennio commoratus fuerat*: Antonius verò ejuſque Latinus Interpres de Abbate primi monaſterii loquuntur, quem Timotheum appellant, & ab eodem monaſticum habitum Simeonem accepiſſe teſtantur.

Coſmas locum quidem nominat, ubi Simeon monaſticam vitam amplexus eſt; non tamen Abbatis nomen exprimit, nec Theodoreto in hac narratione conſentit. *Illinc exurgens*, inquit Theodoretus, nimirùm ex Templo ubi viſionem acceperat, *ad vicinorum quorumdam monachorum habitaculum venit: duobuſque annis cum illis verſatus, & perfectioris virtutis amore captus, Teledam vicum illum petiit, cujus antea meminimus, apud quem magni & divini viri Ammianus & Euſebius monaſticam palæſtram erexerunt: ſed non in hanc divinus Simeones ſe contulit, ſed in alteram, quæ ab ea prodierat. Euſebonas enim, & Abibio quum magni Euſebii diſciplina ſatis fuiſſent inſtructi, hoc philoſophiæ gymnaſium condiderant &c. His autem cum gloria vita functis, Sodalium præfecturam ſuſcepit admirandus Heliodorus, qui ſexaginta quinque annos quum vixerit, duos ibi & ſexaginta incluſus tranſegit. Tribus enim apud parentes educatus annis, ad gregem hunc allectus eſt, quum eorum quæ in ſæculo ſunt, nihil vidiſſet unquam &c. Apud hunc igitur clariſſimus hic athleta pietatis decem annorum ſpatio decertavit: & quum ſocios haberet octoginta, longè omnes ſuperavit* &c. At Coſmas narrat, Simeonem familiaribus rebus compoſitis, perrexiſſe ad Teledam pagum in monaſterium Euſebonæ, ubi conſobrinum monachum habebat, & multam ſubſtantiam ſecum attuliſſe, ut partim ibi relinqueret, partim in alios Monachos erogaret. Cuncta, inquit, Abbati tradit, & inter Monachos admittitur. Tertia verò die Sancto Maræ Gabalorum Epiſcopo ܠܡܪܝ ܡܪܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܓܒܠܝܐ ſiſtitur: qui caput ei tondet: Semſo quoque Simeonis fratri bona apprecatus, monet eum, ut fratris natu minoris veſtigia premat, cujus lateri ajebat ſe vidiſſe adhærentem Angelum, quum eum tonderet. At Semſus monaſticum etiam habitum induens, ab eodem Epiſcopo accipit tonſuram: & quinque poſt menſibus in vicum ſuum reverſus, rem domeſticam vendidit, pretiumque in monachorum pauperumque uſum convertens, in eodem Teledæ monaſterio unàcum fratre commoratus eſt. Erant autem in eo monaſterio centum ac viginti Sodales. Abbas verò (*Heliodorus*) probitate morumque integritate conſpicuus, quatuor ibi ſuprà ſeptuaginta annos egerat: quinto enim ætatis anno in illud monaſterium ingreſſus, migravit ad Dominum annos natus novem ſuprà ſeptuaginta.

Theo-

5. Vitæ religioſæ rudimenta in eodem Monaſterio.

Theodoretus & Antonius nil aliud à Simeone in cœnobio Teledæ geſtum commemorant, præter productum in totam hebdomadam jejunium, & palmeo fune cinctum corpus: quod ajunt in cauſa fuiſſe, cur è monaſterio ejectus fuerit, *ne corpore imbecillioribus, & ſuprà vires ſuas æmulari conantibus damno eſſet.* Longè plura de eo narrat Coſmas: foveam nimirùm ad pectus uſque in horti angulo ſibi feciſſe, ubi totam æſtatem duobus annis tranſegit: aliam inſuper ſibi foveam effodiſſe, ubi ſtrues lignorum erat, ibique triginta diebus manſiſſe: ſed & rotundum lignum pedibus ſubjicere conſueviſſe, ut inſomnes noctes duceret: ignitum furni verriculum illæsâ manu apprehendiſſe: in ſepulcro quadrageſimam peregiſſe: & obrigentem ac ſemianimem monachum, qui ipſum Diabolo incitante adortus fuerat, aſpersâ aquâ curaſſe.

6. E Cœnobio Teledę ejectus.

Quod de ſicca ciſterna ſcribunt Theodoretus & Antonius, ejectum nempè monaſterio Simeonem, in ea quinque vel ſeptem dies delituiſſe, donec cœleſti viſione territus Abbas eum perquiri, & in cœnobium reduci juſſit; id antequam ejiceretur Simeon, à Coſma narratur hunc in modum. Ad Orientalem monaſterii plagam locus erat inſtar ſpeluncæ, tenebroſus & horribilis, in quo malos Dæmonas habitare, mugitus qui perpetuò indidem exaudiebatur, indicabat. Huc clam Monachis ingreditur Simeon ſub initium Jejunii Quadrageſimalis, manetque uſque ad Paſcha, orationi intentus, Dæmonumque inſultus irridens. Completo jejunio, Simeonem perquiri Abbas jubet. Monachi ſpeluncam cum facibus ſcrutantur, & in angulo orantem reperiunt. Inde extractum, in Monaſterium reducunt, ubi Euchariſtiam de manu Abbatis ſumit. Quumque nihil de auſteritate vitæ remittere vellet, inſtigantibus Monachis, ſequenti tandem anno ante initium Quadrageſimæ dimittitur. Idem habet Latinus Antonii Interpres de tempore, quo in Teleda manſit, poſtquam è ſpelunca eductus eſt. Antonius verò aſſerit, *tres eum annos in Monaſterio commoratum, clam omnibus exiiſſe, & diſceſſiſſe in locum deſertum, propè quem vicus erat qui Thalampſin dicitur.*

7. In Monaſterium Maris ſe recipit.

Egreſſus è Teledæ finibus, inquit Coſmas, aquilonarem premit viam donec ad fines ܕܬܠܢܫܐ *Telaneſſæ* pervenit. Tùm è via digreſſus, orat Deum, ut iter ſuum dirigat, locumque ſibi monſtret, ubi adventantem Quadrageſimam tranſigeret. Occurrit ei monaſterium Maris 'Baratonis ܕܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ ܒܪܬܘܢ in quo cum Abbate ſenex quidam viduus habitabat, & ſeptennis puer: Præter iſtos nullus monachus. Erat autem Mares Telaneſſæ vici princeps, qui abdicato ſæculo cœnobium illud ſibi exſtruxerat. Hic Simeoni cellulam deſignat, in qua jejunium quadraginta dierum tranſigit, occludente fores cellulæ Baſſo Periodeuta, & ſex panes amphoramque aquæ juxta eum collocante. Tranſactis autem quadraginta diebus, aperto Baſſus cellulæ oſtio, Simeonem orantem videt: panum inſuper numerum ne minima quidem parte minutum, & amphoram aquæ adhuc plenam invenit: Euchariſtiam denique ei porrigit. Eadem de hoc Simeonis jejunio Theodoretus, licet nullam monaſterii Maris Baratonis mentionem fecerit. Telaneſſæ vicus Syris dicitur ܬܠܢܫܐ *Tel-neſcie*, & ܬܠܢܫܝܢ *Tel-neſcin*, hoc eſt, *collis mulierum*. Alii vocant *Telaniſum*, *Telaneſum*, *Telaſinum*, *Thalampſin* & *Palaniſum*. De Baſſo Presbytero hæc notat Coſmas: ܡܪܝ ܒܣܘܣ ܦܪܝܘܕܘܛܐ ܘܐܦܠܘܣܘܦܘܣ ܗܘܐ ܒܟܠ ܐܝܣܩܘܡܐ ܡܢ ܐܘܪܗܝ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ ܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ: *Dominus Baſſus Periodeutes ex Edeſſa*

ſa Meſopotamiæ urbe oriundus, *Patriciis parentibus natus*. Et infrà ſcribit, eum abdicata Parœciæ cura, Monaſterium exſtruxiſſe, ubi multis præclarè geſtis enituit. Theodoretus Periodeutæ munus circumſcribens, ait Baſſum Sacerdotibus in vicis degentibus præfectum, cuncta circum loca ſibi credita obiiſſe ſolitum: additque, eum ſuprà ducentos habuiſſe Sodales, quibus nec jumentum, nec molam habere permittebat, nec oblatum aurum accipere, nec foras quemquam exire vel ad emenda neceſſaria, vel amicorum viſendorum gratia, ſed intus manere, miſſumque à Divina gratia victum ſuſcipere. *Blaſum* Metaphraſtes malè appellat: *Baſtum* Allatius de Simeon. ſcript. p. 6. Alius autem eſt à Baſſo, cujus meminit Philoxenus in epiſtola ad monachos Snunenſes Cod. Nitr. XXVII. fol. 129. à tergo, ut ſuo loco notabimus. Demùm de jejuniis S. Simeonis ſic concludit Theodoretus: *Ille igitur ex hoc tempore ad hanc uſque diem* (qua Theodoretus Philotheum publicavit) *per annos 28. quadragenos dies ſine cibo tranſigit*. Quod & non ſemel factum narrat Coſmas, quum Baſſus initio quadrageſimæ ſoleret fores cellulæ ejus claudere, & feræ loco argillâ circumlinere: eas demùm exacta quadrageſima aperire, & Communionem Simeoni præbere.

8. Mandra in Telaneſſa.

Tranſactis in Monaſterio Maris quadraginta diebus, acceptâque à Baſſo Euchariſtia, poſtera die, inquit Coſmas, decernit Simeon in deſertum pergere. Illi verò (Baſſus ſcilicet, & Mares) ædificant ei ܡܢܕܪܐ *Septum* (ſic mandram & lauram Syri vocant) in vicino monte juxta Telaneſſam in agro, quem Daniel ejuſdem vici Presbyter S. Simeoni commodavit. Hic verò Daniel, ut idem Coſmas infrà narrat, amicus erat Simeonis, eique pelles ære proprio comparabat, quibus ille corpus tegeret. Manet autem in anguſto mandræ loco annos decem, donec in columnam aſcendit.

9. Columnæ in mandra Telaneſſæ.

Undenam Simeoni ſtatio ſuper columnam in mentem venerit, ſolus exponit Coſmas in hæc verba. Quum in ſepto Jejunium quadrageſimale perageret, exactis ferè tribus hebdomadis, videt B. Simeon virum quemdam mira luce fulgentem, qui ante feneſtram, unde Euchariſtiam percipere ſolebat, ſuper lapidem genuflexus, paululùm oravit, modò junctas, modò extenſas manus tenens. Mox ſuper eundem lapidem ſtetit: deinde rursùs oravit: atque ita per tres dies nunc flexis genibus, nunc in pedes erectus laudes Deo canebat. Eo diſparente, didicit Simeon regulam ſibi ab Angelo oſtenſam, ut ſuprà ſaxum ſtaret: quod & ſtatim implevit. Nam poſt Quadrageſimam quum oſtium mandræ aperuiſſet, lapidem illum aptari ſibi juſſit, ſtetitque ſuprà eum tribus menſibus. Poſteà columnas alias breviores fieri præcepit, uſque ad illam viginti duorum cubitorum. Tùm ineunte Quadrageſima, columnam triginta cubitorum ex duobus cylindris ædificari juſſit. Quumque miniſter ejus, & artifices diù in ea excidenda laboraſſent, nec tamen aptare ullo modo potuiſſent, videt Angelum Simeon, qui illam ex tribus cylindris & quadraginta cubitorum fieri debere affirmavit: quod illi levi negotio, miraque celeritate fecerunt. Tùm verò Simeon poſtquam ſuper breves columnas ſeptem annis ſtetiſſet, hanc quadraginta cubitorum columnam conſcendit, in qua & diem clauſit.

10. Geſta ejus, & miracula in mandra Telaneſſæ.

Ex iis multis, quæ Theodoretus & Antonius de S. Simeone referunt, poſtquam in mandra Telaneſſæ incluſus ſupra columnas ſtetit, duo tantùm apud Coſmam habemus, quæ adamuſſim reſpondent: nimirùm de catena viginti cubitorum, cujus unam extremitatem rupi, alteram pedi alligavit: & de ingenti ulcere in pede, ex quo plurima ſanies defluebat. Cæterùm de Meletio illo, qui catenam ſupervacaneam eſſe

Simeo-

Simeoni dixit, *quum ad rationis vincula corpori injicienda voluntas ſufficeret*, quemque alii Antiochiæ Patriarcham faciunt ex iis Theodoreti verbis, *qui Antiochenæ regionis tunc Epiſcopatum regebat*; alii Præfectum, ex interpretatione Alberici Longi Salentini, *qui tunc Antiochenæ regioni præfectus erat*; alii verò Chorepiſcopum Diœceſeos Antiochenæ: de illo, inquam, Meletio Coſmas noſter ne verbum quidem. Item verba illa Simeonis: *hoc dico tibi, ne unquam mentiaris, jureſvè per Deum: ſin neceſſe ſit tibi, jura per me humilem, ſive ſeriò, ſive falsò*, quæ Heſſelius & Magdeburgenſes in Actis Simeonis ab Antonio editis reprehendunt, in Codice noſtro nequaquam leguntur.

Quæ autem Evagrius de nonnullis Simeonis geſtis notavit, hæc iiſdem propè verbis apud Coſmam referuntur. Ait Coſmas, ſub Joanne Antiochiæ Patriarcha Aſclepiadem 1 Imperatricis avunculum Prætorio Præfectum, edictum à Theodoſio extorſiſſe, quo Chriſtianis mandabatur, ut Synagogas Judæis reſtituerent, quod Simeon aboleri curavit. Idem ſcribit Evagrius lib. 1. cap. 13. pag. 270. *Tanta*, inquit, *divinæ gratiæ virtus in Simeone inerat, ut quum Imperator Theodoſius Judæis Antiochiam incolentibus Synagogas, quas Chriſtiani illis ademerant, reſtitui juſſiſſet, Simeon tanta cum fiducia ac libertate ad eum ſcripſerit, tamque acriter eum objurgaverit, ſolum Imperatorem ſuum Deum reveritus: ut Imperator Theodoſius revocata juſſione ſua, cuncta in gratiam Chriſtianorum fecerit; & Præfecto Prætorii, qui hæc ipſi ſuggeſſerat, poteſtatem abrogaverit, petieritque nominatim à ſanctiſſimo, atque aërio martyre, ut pro ipſo Deum precaretur, ſuamque ipſi benedictionem impertiret*. Eandem hiſtoriam tetigit Theodoretus in Philotheo: *Cæterùm*, inquit cap. 26. *in his dum verſatur, atque hæc omnia præſtat, Sanctarum ſimul Eccleſiarum providentiam non negligit, nunc pugnans contra gentilium impietatem, nunc Judæorum frangens contumaciam, nunc hæreticorum turmas profligans, atque interdum ad Imperatorem de his literas mittens, interdum Præſides ad divinum zelum excitans, ipſos etiam interdum Eccleſiarum Paſtores admonens, ut gregum ſuorum majorem curam gerant.*

Idem Evagrius initio capitis decimitertii de Domno hæc ſcribit. *Hic* (Simeon) *primus ſtationem ſuper columnâ inſtituit, cujus domicilii ambitus vix duorum erat cubitorum: quo tempore Domnus Antiochenæ urbis Epiſcopatum adminiſtrabat. Qui quum ad Simeonem veniſſet, ſtationem ejus ac vivendi rationem admiratus, ſecretiora quædam concupivit. Ambo igitur in unum convenerunt, & quum immaculatum corpus ſacrificaſſent, vivificam Communionem ſibi mutuò impertierunt*. Id tunc accidiſſe narrat Coſmas, quum ulcus, quod in pede Simeonis natum erat, ab Angelo curatum fuit: ejus enim verba ſic contraho. Quum in ſiniſtro pede Simeon gravi ulcere afficeretur, convenerunt ad eum Epiſcopi, Periodeutæ, Presbyteri, aliique ex Clero & populo, rogantes, ut è columna deſcenderet, donec ulcus ſanaretur. Theodoſius quoque Imperator, unàcum ſororibus ſuis, tres ad ipſum Epiſcopos alioſque præclaros & nobiles viros allegavit, ut medicinam ulceri adhiberi permitteret. At ille blandis verbis ſingulos dimiſit, ne à propoſito recederet: Theodoſio autem ejuſque ſororibus reſcribens, ſalutaria iis monita dedit. Poſt novem autem menſes, ex quo ulcus contraxerat, quum duodequadraginta diebus clauſo mandræ oſtio jejunaſſet, ineunte feria quarta, quando mandram aperire cogitabat, media nocte apparuit ei juvenis candidis

didis

NOTA.

1 *Aſclepiadem. Aſclepiodotus* in Faſtis Conſularibus dicitur, & anno 423. Conſulatum cum Mariniano geſſiſſe. Vide Pagium ad annum prædictum num. 1. & 21.

didis amictus, qui pedem ipſius tangens, extemplò ſanavit, & multa ei de futuris Eccleſiæ calamitatibus prænunciavit, quæ ipſe nemini unquam pateſecit. Poſtera luce aperto mandræ oſtio, ingrediuntur Diſcipuli ejus: nec non Epiſcopi, Sacerdotes, & innumerabilis populi multitudo, qui ſanum & incolumem Simeonem non ſine ingenti ſtupore reperere: putabant enim, eum præ doloris acerbitate è vivis migraſſe. *Ex horum numero* (verba ſunt Coſmæ) *Domnus Antiochiæ Epiſcopus fuit, qui unàcum Diſcipulo ſuo ad Simeonem aſcendit; porrectâque ipſi Euchariſtia, laudes dixit Deo pro iis, quæ viderat.*

Literæ Theodoſii Imperatoris ad S. Simeonem Stylitam datæ, ut pro Eccleſiæ pace atque Imperii incolumitate oraret, & Joannem Antiochenum Patriarcham à Neſtorii tuendis partibus revocaret, recitantur in Concilio Epheſino Par. 3. cap. 25. Evagrius lib. 2. cap. 10. de Leone Auguſto Marciani ſucceſſore loquens, qui circulares literas ad omnes orbis Romani Epiſcopos, & ad eos qui in vita Monaſtica excellebant, dedit, interrogans eos tùm de Chalcedonenſi Synodo, tùm de ordinatione Timothei cognomento Æluri, hæc de Simeone ſcribit: *Sed & Sanctæ memoriæ Simeones duas epiſtolas de hoc argumento ſcripſit: alteram ad Leonem Imperatorem, alteram ad Baſilium Epiſcopum urbis Antiochiæ.* Indicat has epiſtolas Coſmas, dum ait fol. 63. Imperatores reſponſum ab eo per literas accepiſſe, in quibus, quid ipſis agendum eſſet, docebantur.

Cæteris S. Simeonis geſtis miracula quatuor ſuprà triginta attexit Coſmas: ex quibus tamen propoſiti noſtri memores, quatuor tantùm contractis in compendium Coſmæ verbis hìc referemus in gratiam Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ſtudioſorum.

Primum exhibet tempus converſionis incolarum Libani, quos idololatras uſque ad S. Simeonis ætatem fuiſſe, clarè docet Coſmas, cui conſonant Acta S. Cyrilli & Sociorum in jugis Libani ab ethnicis interemptorum, nec non epiſtola S. Joannis Chryſoſtomi 123. Acceſſere, inquit fol. 33. etiam Libani [1] incolæ ad Sanctum Simeonem, opem flagitaturi adversùs beſtias, quibus devexa montis ſæviſſimè infeſtabantur. Ajebant autem nullum eſſe in Libano pagum, ex quo diebus ſingulis non duo, vel tres ad minimum pueri ab illis feris raperentur atque diſcerperentur. Ferarum autem ora habitumque, mulierum quàm ſimillimum videri: quandoque etiam beſtiarum formam induere. Cæterùm gregatim vagari per agros, & horrendis ululatibus omnia latè loca complere, adeò ut ſolis & inermibus incedere nuſquam impune eſſet. Ad hæc Simeon, unum ſupereſſe malo tanto remedium reſpondit, ſi abjecta avorum ſuperſtitione, (idololatræ enim erant Libani incolæ) Chriſtiana Sacra ſuſciperent: Idololatriæ enim pœnam eſſe eam ferarum infeſtationem, quam ſi ſedari vellent, Baptiſmatis aquis crimen expiare quampri-

NOTA.

1 *Libani*. Inſignis hujus miraculi memoriam ſervant etiamnum Maronitæ Libani Montis incolæ, qui non modò ex majorum traditione rem geſtam narrant, ſed etiam lapides oſtendunt, quos S. Simeon in quatuor Libani partibus cruce ſignatos erigi præcepit. Horum unum vidi ſuprà *Heſron* ejuſdem Libani oppidum. Alterum apud *Beſciaram*: tertium ſuprà *Eden*, & quartum juxta *Aitu*. Cujus verò naturæ fuerint monſtra hoc loco à Coſma indicata, meritò dubitari poteſt. Si enim feræ, quomodo formam mutaſſe dicuntur? Si Dæmones, coria Dæmones non habent; & tamen Coſmas narrat, ferarum pelles ad S. Simeonem allatas, & oſtio ejuſdem mandræ affixas fuiſſe. Puto, hoc poſtremum eſſe verum, quum Auctor factum maximè notorium referat: Illud verò, quod de mutatione formæ & humanæ vocis imitatione ex dicto Incolarum narrat, Libaniotis illis calamitatem ſuam exagerantibus, ut aſſolet, excidiſſe. Hiænas potiùs ſuſpicor fuiſſe, quas naturalis hiſtoriæ Scriptores humanas voces imitari ſcribunt; atque inde ab agreſtibus hominibus creditum, eas mulieres eſſe, aut ſub mulierum ſpecie Cacodæmonas.

primùm ſatagerent. Illis verò libentiſſimè ſe imperata facturos pollicentibus, S. Simeon peſtem illam cruce depellendam eſſe ſubjecit: propterèaque ad quatuor cujuslibet pagi plagas lapides erigendos eſſe docuit tribus Sanctiſſimæ Crucis figuris inſignitos: triduanas præterea vigilias circa prædictos lapides eſſe obſervandas. Quæ quum Libaniotæ illi exactè ſanctèque peregiſſent, ingens miraculum conſequutum eſt. Nam, ut iidem loci incolæ narrabant, ab eo temporis momento, quo poſt ſuſceptum Baptiſmum ſigna à S. Simeone indicata ad ſingulos pagos erecta fuerunt, ferarum illud genus peſſimum nuſquam deinceps apparuit. Id tamen paulatim, & cum aliqua mora factum dicebant, fortaſsè ut agreſtibus præſertim hominibus manifeſtiſſimè pateret, id divina ope factum: viſaſque feras ſacros lapides circuire, atque ululatus maximè truces & horriſonos edere; & alias quidem ad crucis pedes diſrumpi, alias verò per montis devexa vagantes diù curſitare, & horrendas voces, nocturno maximè tempore, dare ſolitas fuiſſe. Fuerunt, qui dicerent, auditas hunc in modum inclamare. O Simeon, quid feciſti nobis? eoque cum ululatu exanimatas concidiſſe. Qui poſtea ad S. Simeonem venêre, fidem rei geſtæ faciebant oſtenſis ferarum pellibus, quarum tres ad oſtium mandræ ejuſdem S. Simeonis affixæ diu pependerunt. Pelles erant varii coloris; nec tamen tigres, aut urſos, aut aliam feram hoc tempore nobis cognitam indicabant, aut ſimile quid referebant. Libaniotæ verò, qui Chriſtiani facti fuerant, per hebdomadam in mandra S. Simeonis commorati ad ſuos remearunt, ita tamen ut ab eo tempore ingens ex Libano incolarum concurſus ad B. Simeonem fieri cœptus fuerit, Baptiſma & ſalutis monita flagitantium.

Alterum miraculum Arabum converſionem tangit, quod ab Antiocho Sabini filio, Damaſci Duce, accepiſſe ſe tradit Coſmas fol. 38. Naamanes 1 Arabum Princeps, ajebat Antiochus, venit aliquando in ſolitudinem propè Damaſcum: & quoniam pax Arabibus cum Romanis erat, me ad prandium amicè invitavit. Prandentibus nobis, & ut aſſolet, multa confabulantibus, incidit de B. Simeone ſermo. Aſt ego, inquit Naamanes, ſcire percupio: hunc'ne, quem Simeonem appellatis, hominem eſſe putetis, an verò Deum? Quumque ego reſpondiſſem, neutiquam eum eſſe Deum, ſed Dei ſervum: At ego, inquit ille, cauſam, cur iſtud à te ſciſcitatus fuerim, modò ediſſeram. Quum Simeonis fama Arabiam pervaſiſſet, cœpiſſentque noſtri homines ad illum frequentiſſimi commeare, proceres noſtræ gentis ſuſpicati, ne iſtiuſmodi commercio Arabes Chriſtiana religione imbuti, patriam Romanis proderent, admonebant, ut quantociùs eam peregrinationem interdicerem. Quod & feci, edictumque promulgavi, additâ pœna capitis, ſi quis tale aliquid deinceps auderet. Sequenti nocte dormientem adoritur repentè Viri auguſta, nec unquam mihi hactenus viſa ſpecies. Quinque alii viri ponè ſequebantur: Satellites credidi. Eo aſpectû mirè perterritus,

NOTA.

1 *Naamanes*. De Arabum, Saracenorum, ſeu Iſmaelitarum converſione hæc ſcribit Theodoretus. *Iſmaelitæ autem turmatim venientes, ducenti ſimul, & trecenti, ac interdum mille, patrium errorem magna voce abnegant, ſimulacra quæ coluerunt, coram magno illo lumine conterentes, Venerisque jorgia ejurantes, (hujus quippe Dæmonis cultum amplexi jam olim fuerant,) Divinis myſteriis initiantur, leges ab illa ſacra lingua accipientes, & paternis moribus valedicentes, aſinorumque agreſtium, & camelorum eſum reſpuentes.* Naamanes verò iſte alius eſt ab Alamundari filio, qui ſub Mauricio Imperatore fidem Chriſti amplexus eſt, teſte Evagrio lib. 6. cap. 22. Videtur autem idem eſſe, ac i le, qui anno Græcorum 814. Chriſti 503. à Cavade Perſarum Rege in Romanos mercede conductus fuit, periitque menſe Auguſto ejuſdem anni, ut infrà ex Chronico Joſue Stylitæ videbimus.

ritus, ad pedes Viri procidi ſemianimis. Aſt ille indignabundus inclamat: Populum Dei arcere audes, nequiſſime? Tùm verò ad lictores converſus, jubet quaternos quidem manus mihi pedeſque hinc inde conſtringere, alterum verò flagris, ita ut in lectulo jacebam, nudum quamſæviſſimè cædere. Nec aderat qui me miſerrimè plorantem opemque petentem, ab immani illa laniena eriperet. Sic atrociſſimè cæſus, & penè exanimatus, tandem eodem Viro jubente ab illis lorariis dimiſſus ſum. Abeuntem ſic ille compellabat, ſtrictum mihi intentans enſem. Tu verò ne quempiam in poſterum ab Oratorio Simeonis avertas, cave: ni pareas, juro me te tuamque gentem hoc ferro membratim diſſecturum. Ego verò meo periculo doctus, ſequenti die protinus conventum populi jubeo, & omnibus audientibus funeſtum & exitiale illud edictum abrogo, edicoque, cuilibet ſas eſſe deinceps adire Simeonem, & Chriſtianam Religionem amplecti. Ad hæc ſubjecit quoque: Et ego quidem niſi Perſarum Regi ſubeſſem, ad Simeonem perlibenter proficiſcerer & Chriſtianus fierem. Enimverò ex eo pavore, & acerrima fuſtigatione conſequutus morbus me ultrà menſem tenuit. Nunc verò poſt edictum meum Eccleſiæ in mea ditione conſtruuntur, & Epiſcopi ac Presbyteri frequentes & impunè verſantur.

Tertium Perſicam perſecutionem mirè illuſtrat. Erat in Perſide, inquit Coſmas fol. 39. Magus ſuæ ſectæ hominum princeps. Hic Perſarum [1] Regem in Chriſtianos incitavit, eique auctor fuit, ut in eoſdem edictum promulgaret: quo nefarius ille Magus abuſus, complures Chriſtianorum exquiſitiſſimis cruciatibus necavit. Necdum tamen piorum cædibus exſaturatus, trecentos quinquaginta Clericos & alios Chriſtianos promiſcui ſexûs in carcerem teterrimum conjecit, additâ etiam cuſtodiâ cum mandato, nequid cibi vel potus eis importaretur. Ita ad decem dies tentati Chriſti Confeſſores, & B. Simeonis miracula recogitantes, eidem ceù præſenti ſe commendabant: quum repente inſolita luce carcerem coruſcare, & ardere circùm funalia & lampades vident, (nox autem erat,) & in ea admirandi fulgoris gloria Simeonem ſuper columnam ſtantem: mox ipſos alloquentem audiunt. Sum, ajebat, Simeon frater veſter, qui in Occidente in ditione Romanorum commoror. Quumque è columna deſcendiſſet, eoſque iterùm ſalutaſſet, ſubjecit: ne vos labor iſte frangat, fratres, neve animis deſpondeatis. Tertius ab hinc dies vos è carcere educet, & veſtris cognatis reſtituet, finemque perſecutioni imponet. Veſtri autem perſecutores horrendas pœnas ociùs dabunt, ut univerſus Oriens extremiſcat. Sic fatus, columnam iterùm conſcendere viſus eſt, ſimulque avolare, cunctis ſtupore defixis, quidve id monſtri portenderet, præſtolantibus. Non modicam autem ex eo viſo conſolationem acceperunt, adeò ut jam ſe liberos putarent. Aſt magnus ille Simeon ad Magum, quem omnium malorum auctorem fuiſſe ſuprà diximus, è carcere convolàrat, ut poſteà reſcitum eſt. Porrò nequiſſimo illi in eadem columnæ ſpecie ſtans Beatus Simeon, horrifico aſpectu, habituque oris ad terrorem compoſito, ignemque manu, ceù fulmen quoddam, prætendens apparuit: quem impius ille ut vidit, tremefactus expalluit, & penè exanimatus concidit.

At

NOTA.

1 *Perſarum Regem*. Simeonis nomen in Perſide celeberrimum fuiſſe, docet Theodoretus. *Hujus*, inquit, *apud Regem quoque Perſarum ingens gloria fuit. Ut narrarunt enim qui ad eum Legati profecti ſunt, diligenter ſciſcitabatur, quænam Viri vita eſſet, & cujuſmodi miracula. Sed & conjugem ejus ajunt, & oleum ab eo benedictum petiiſſe, & tamquam donum maximum accepiſſe*. Videtur id factum ſub Iſdegerde, qui motam in Chriſtianos Abdæ cauſa perſecutionem mox ſedavit, ut diximus ſuprà pag. 183.

At Simeon terribili voce hominem ſic adortus eſt. Mortalium nequiſſime, te'ne ſcilicet adversùs nomen Domini noſtri Jeſu Chriſti inſurgere fas erat, & à Rege iſtam adversùs Dei Eccleſiam poteſtatem petere, ut in ejus ſervos deſævires, eoſque ad ejurandam Chriſti fidem adigeres? Experiere modò, flagitioſiſſime, malo tuo ultorem Deum. Verba Simeonis conſequutus illicò ignis, hominem invaſit, totumque corpus mira celeritate depaſtus eſt, horribili nidore relicto, qui non modò locum, ſed & vicinas ædes afflavit infecitque. Nec tamen miſero perire licuit, ſed pœnæ ſuperſtes ſuæ juſſus eſt à Simeone, edicta à magiſtratibus extorta ad ipſos remittere, & ad Regem hæc ſuo nomine perferre. Hæc tibi, Rex, mandat Simeon, qui in Occidente in columna ſtat: Chriſtianos è carcere protinus extrahi volo, & liberos dimitti, & latas contra Chriſti Eccleſiam leges abrogari. Ni intra triduum imperata fecerit, graviores quàm tu hactenus dederis, luet pœnas. Hæc fatus Simeon, illicò videri deſiit. Porrò Magus humi jacens acerbiſſimiſque doloribus toto corpore affectus, flere, lamentari, exagitari, opemque vicinorum orare. Fit ingens hominum concurſus, hominis calamitatem ſtupentium & cauſam ſciſcitantium: quibus ille: Simeon, inquit, ille Chriſtianus, quem inter Romanos ſuper columnam commorari dicunt, hoc me affecit ſupplicio, quod iniquus in ſuæ religionis homines fuerim. Ajebat autem: quandoquidem ignem adoras, igne te abſumam: ita profectò animadvertes, Ignem inanem & inutilem eſſe Deum. At ubi Perſarum Rex quæ nefario illi Mago acciderant, & mandata S. Simeonis comminationeſque intellexit, expavit, legeſque protinus contra Chriſtianos latas revocavit: qui in carceribus eam ob cauſam detinebantur, dimitti juſſit, Eccleſias aperiri, & Chriſtianis omnes ſuæ religionis ritus palàm frequentare indulſit. Quæ quum Epiſcopi, aliique Chriſtianorum Antiſtites & publicâ famâ, & Confeſſorum, qui è carcere dimiſſi fuerant, narratione didiciſſent, Presbyteros tres ad B. Simeonem legarunt cum epiſtolâ, quæcumque in ea cauſa geſta fuerant, accuratè diſtinctèque perſcribentes; illæque literæ non ſemel publicè lectæ fuerunt. Legati quatuordecim dies apud Sanctum Simeonem commorati, in patriam rediere. Sceleſtiſſimus autem ille Magus occulto igne viſcera paulatim depaſcente conſumptus, & à vermibus corroſus, vigeſimo à prædicta viſione die exanimatus eſt. Quæ res Chriſtianæ religionis adverſarios maximè perterrefecit, & Perſarum complures ad Chriſti fidem & Baptiſmum adduxit.

Quartum miraculum legationem Dionyſii Exconſulis & militiæ Præfecti ad Perſarum Regem indicat. Adfuit aliquando, inquit Coſmas fol. 54. ex interiori [1] Anazethe, (locus eſt in confinio Perſarum atque Armenorum,) juvenis quidam Armenus, à Dalmatio nepote ex ſorore Dionyſii militiæ præfecti addu-

NOTA.

1 *Anazethe.* [illegible]. Hinc *Azabeni* apud Latinum Antonii Interpretem, quos ab *Arzunitis*, ſeù *Azazenis* diverſos eſſe, docet Dionyſius in Chronico ad annum Græcorum 706. ubi de Hunnorum irruptione in Syriam loquens ait: [illegible] *Vaſtaverunt omnes Syriæ regiones, quæ ad radices montis Aridi jacent; nempè Arzun, Maipheractam, Amidam*, Hanazetem, *&* *Samoſatam*. Dionyſius autem hic memoratus Conſulatum geſſit anno Chriſti 429. & in cap. 176. Synodici adversùs Tragœdiam Irenæi dicitur *Præſes utriuſque militiæ, & Exconſul*: denique apud Priſcum pag. 47. legitur, eum fuiſſe ex Scythia orjundum, ac Legatum miſſum ad Rovam Hunnorum Regem, Attilæ deceſſorem, quum jam antea Conſulatum geſſiſſet. Vide Pagium ad annum 429. De ejus verò legatione ad Regem Perſarum, nullùs præter Coſmam, meminit.

adductus. Dionyſio enim parentes adoleſcentem commendaverant, oraverantque, ut eundem B. Simeoni ſiſtendum curaret. Obſederat caput juvenis gravedo, & humor acer & virulentus, qui in nares, atque oculos defluens, graveolentiſſimam mephitim exhalabat, pupillaſque continua diſtillatione exeſerat. Et hunc quidem B. Simeon aſperſione aquæ benedictæ extemplò curavit. Nec minori olim beneficio ipſum Dionyſium affecerat. Nam quum is Antiochiæ moraretur, & Legatus ad Perſas ab Imperatore deſignatus eſſet[c], inſanabili morbo à Diabolo, ut vulgò creditum, immiſſo correptus fuit. Hominis facies horrendum in modum ad occiput inverſa, oriſque hiatus immaniter in tergum deductus erat. Dionyſius deſperata à medicorum arte morbi curatione, ad S. Simeonem, cujus divinam virtutem ex publica fama perſpectam habebat, ſupplex adiit: ſanitatem petiit, impetravitque, adhibita ſimiliter aquæ benedictæ aſperſione: de eventu legationis præterea ab eodem Simeone edoctus eſt, proſpera videlicet omnia illi eventura, & incolumem ſoſpitemque in patriam rediturum. Quo ingenti beneficio affectus Præfectus, B. Virum quoad vixit, impensè coluit, pauperum inprimis curâ ſuſceptâ: hanc enim, ut multa alia Chriſtianæ pietatis opera, B. Simeon demandare Dionyſio ſolebat.

II. Quot annos egerit in exercitatione Monaſtica.

Simeonis curſum in exercitatione monaſtica, univerſim fuiſſe annorum ſex & quinquaginta, teſtatur Coſmas his verbis: ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܘܒܪܐ
ܠܟܠ ܫܢܝܢ ܕܘܒܪܗ ܐܠܗܝܐ
ܘܡܦܩܚܢܝܬܐ ܗܘܐ ܫܢܝܢ ܕܩܢܐ ܠܟܠ
ܡܬܒܢܝܢ ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ. ܘܒܡܫܝܚܐ
ܠܘܬ ܕܐܠܗܢܐ ܗܘܐ ܐܘܕܝܢ ܘܫܒܩ
ܫܢܝܢ. ܩܕܡ ܕܝܢ ܥܡܘܕܐ ܕܡܫܝܚܐ
ܕܫܒܥ ܫܢܝܢ. ܘܡܢ ܕܝܢ ܕܒܥܡܘܕܐ

ܬܠܝܕܐ ܫܢܝ̈ܐ ܘܒܥܘܡܪܐ
ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܘܩܡ ܫܒܥ
ܘܫܢܝܢ ܩܕܡ ܠܐ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ ܒܡܢܕܪܐ
ܘܥܣܪ ܫܢܝܢ ܠܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܟ ܠܐ
ܒܡܕܒܪܐ ܘܠܐ ܠܡܩܝܡ ܘܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܝܢ.
ܘܠܗܘܢ ܘܐܘܕܝܢ ܐܝܟ ܩܕܡ ܠܟܠܗܘܢ
ܠܟܠܢ ܫܢܝܢ ܘܡܢ ܒܗ ܟܕ ܢܗܘܐ ܫܠܡ
ܘܡܣܡܝܢܐ ܘܟܠܗܘܢ ܫܠܡ
ܫܢܝܢ ܘܫܢܝܢ :

Novem quidem annos exegit in monaſterio (Teledæ) *in converſatione admirabili, & in duris operibus, de quibus ſuprà loquuti ſumus. Septem verò & quadraginta annos in mandra Telaneſſæ: Decem videlicet in quodam mandræ angulo* (comprehenſis quadraginta diebus, quibus manſit in monaſterio Maris Baratonis,) *in clauſura in multo certamine, in prælio, & oppugnatione inimici: In brevioribus autem columnis ſtetit poſthæc annis ſeptem, nimirùm in columna undecim, ſeptendecim, & viginti duorum cubitorum. Triginta denique annis in columna cubitorum quadraginta, ubi acceptâ à Domino virtute atque patientia diem clauſit.* Coſmæ conſonat Evagrius lib. 1. cap. 13. pag. 271. *Porrò Simeon*, inquit, *in hac exercitatione ſex & quinquaginta annos vixit. Novem quidem in primo monaſterio, in quo divinæ vitæ præceptis fuerat imbutus. Septem verò & quadraginta in eo loco, qui dicitur Mandra: decem videlicet annos in quodam angiportu; in brevioribus autem columnis, ſeptem: triginta autem annos in columna quadraginta cubitorum laborioſo certamine perfunctus.* Diverſum ab hoc calculum tradit Antonius. Sed ut benè notat Bollandus in fine §. 3. *aliquod mendum irrepſiſſe in comperto eſt*, nec ulla ſuppetit ratio, cur luculentiſſimis teſtibus Coſmæ & Evagrio refragemur; præſertim quum & Metaphraſtes iis aſſentiri videatur, dum initio cap. 14. ait, totos ſex & quin-

quinquaginta annos vixiſſe, in vitæ nimirùm religioſæ exercitatione. Unde meritò rejiciendi Cedrenus & Michael Glycas, qui Simeonem ſcribunt iu columnam aſcendiſſe anno 25. Theodoſii junioris, vel Marciano regnante: ex hoc enim intervallo conficiuntur tantùm anni 28, vel 10. quibus ille ſuprà columnam ſteterit; quum tamen conſtet ex Coſma, & Evagrio, eum in columna ſtetiſſe annis triginta ſeptem.

12. Mors ejus. Antequam ad Superos Simeon evocaretur, inquit Coſmas noſter, viſum hujuſmodi de ſua morte ipſi oblatum eſt. Quum in mandra intra ſeptum annos ſeptem egiſſet, vidit duos viros divina luce circumfuſos, quorum alter virgâ, quam manu geſtabat, quadraginta cubitos menſus eſt: mox ad ſocium converſus: Quum numerus, inquit quadrageſimus [1] exactus fuerit, ducetur iſte: Signum autem, antequam eum ducam, dabo, quale hactenus nunquam viſum fuit. Id ſecundò fecerunt, ſtatimque diſparuere. Tunc intellexit Simeon, de ſuo exitu eos loquutos; proptereàque quum annum quadrageſimum adeſſe noſſet, cogitabat, quale foret illud portentum, quod Angeli prænunciarant.

Hæc animo ſecum revolvens, audit Antiochiam, totamque circum regionem terræmotu [2] concuti. Tunc verò finem ſuum adeſſe intelligens, Diſcipulum monet, ut corpus ſuum cum illis pellibus, quibus tegebatur, humaret, nec ſineret illud alienis veſtibus amiciri.

Quum autem terræmotus Cœleſyriam concutere cœpiſſet, maxima cùm virorum, tùm mulierum turba, Sacerdotibus & Clericis cruces, lampades & thuribula præferentibus, ad mandram Simeonis confluebat: quos ille piis alloquutionibus conſolabatur. Poſt unum autem & quinquaginta dies *Solemnem Synaxim menſis Julii peregit, poſt quam nullam aliam celebravit*, ܥܒܕܗ ܕܘܟܪܢܐ ܕܬܡܘܙ ܘܫܠܡܗ ܥܢܝܢܐ ܕܐܒ ܗܘ ܠܡܫܡܠܝܘ ܠܐ ܥܒܕܗ ܟܠܗܘܢ ܕܘܟܪܢܐ ܐܚܪܢܐ. Mox dimiſsâ turbâ, ſolus cum Diſcipulis remanſit. Poſt triginta autem dies, menſe Auguſto die vigeſimo nono, hora undecima, Sabato exeunte, & Dominica die incunte, ſubito dolore correptus, deliquium pati viſus eſt uſque ad feriam tertiam.

Illud prætereà miraculum ante obitum B. Viri contigiſſe referunt. Æſtus erat intolerabilis ſub finem Auguſti, appetente jam Septembri; quum repentè ſuaviſſimâ aurâ cœli calidiſſimi intemperies ſedari viſa eſt, atque novo & incognito odore perfundi vicinus aër. Senſit miraculum, quidve ſignum iſtiuſmodi portenderet ſuſpicatus S. Simeonis Diſcipulus & individuus comes, atque ad Sanctum Præceptorem converſus: Animadvertin', inquit, Pater, quàm eximiis te beneficiis cumulet Deus, quando non modò longè diſſitas gentes ad tui funeris celebritatem concivit, ſed ſuavem hunc odorem, velut jucundiſſimæ vitæ in cœlo traducendæ pignus, tibi præmiſit? Quod ergo reliquum eſt, id tantummodò te etiam atque etiam oro, ut ante obitum tuam mihi benedictionem impertias. Cui S. Simeon bona precatus! Cave, inquit, ne me ſuperſtite miraculum iſtud cuiquam patefacias.

Die

NOTÆ.

1 *Quadrageſimus*. Septem ſuprà quadraginta annos in mandra Telaneſſæ egiſſe Simeonem, mox vidimus. Rectè igitur hæc revelatio anno ſeptimo incluſionis ejuſdem in mandra peracta fuiſſe dicitur, quum ab eadem uſque ad ſanctiſſimum ejus obitum quadraginta anni effluxerint.

2 *Terræmotu*. Hujus terræmotus meminerunt Antonius in vita S. Simeonis cap. 7. Metaphraſtes cap. 13. Evagrius lib. 2. cap. 12. Nicephorus lib. 15. cap. 20. & Baronius ad annum 458. Accidit autem die 8. Junii anni Chriſti 459. ut oſtendimus ſuprà in Sancto Iſaac pag. 213. ubi verba Coſmæ tranſcripſimus.

1 Die autem ſecunda [1] Septembris, feria quarta, hora nona, poſtquam adſtantes diſciplinæ ſuæ alumnos Deo commendaſſet, monachos duos quos unicè dilexerat, pii illius gregis curam habere juſſit. Mox ter in genua procumbens aſſurgenſque, cœlum proſpectabat. Quum verò frequentiſſimus circa columnam populus conclamaret ܒܪܟ ܡܪܝ *Benedic Domine*, Simeon oculos ad quatuor mundi plagas circumferens, dexteramque cuculla opertam protendens, omnibus tertiò benedixit: Diſcipuloſque ſuos ad mutuam caritatem cohortatus, ſublatis iterùm in cœlum oculis, terque pectus manu dextera tundens, capite mox ſuper humeros primi illius Diſcipuli demiſſo placidiſſimè efflavit animam. Diſcipuli duo, qui morienti Magiſtro continuò adſtiterant, veriti, ne ſi defuncti corpus è columna deponeretur, à circumſtante populo raperetur, cadaver loco dimoveri prohibuerunt, ſublatâque in columnam arcula, illud condiderunt, donec à Pontifice locus ſepulturæ deſignaretur.

13. Funus S. Simeonis, & ſepultura. 2 Pervulgata Simeonis morte (proſequitur Coſmas) convenerunt ad curandum ejus funus [2] ex omnibus circum locis Epiſcopi, Presbyteri, Clerici, Monachi, & innumerabilis populi multitudo. Ardaburius quoque militiæ Orientalis Præfectus, Antiochenorum rogatu, cum uno & viginti Comitibus, multiſque Tribunis, & ingenti militum turba, ſacrum corpus comitatus eſt. Suſtulerunt autem illud ſuper humeros ſuos Epiſcopi & Presbyteri à columna uſque ad *Scichum pagum* ܫܝܚܘܢ ܩܪܝܬܐ: qui quatuor à mandra milliaribus diſtat. Inibi currui impoſitum, Antiochiam deportatum eſt, lampadibus & thuribulis præeuntibus, & incolis undique ad tantum ſpectaculum confluentibus, atque Pſalmos hymnoſque toto eo viæ ſpatio canentibus; donec in majori Antiochenæ urbis Eccleſia, quam Conſtantinus Magnus à fundamentis excitaverat, repoſitum fuit quinto, poſtquam è mandra ablatum fuerat, die: Feria enim ſecunda è mandra extractum, & feria ſexta Antiochiam perlatum eſt.

NOTÆ.

1 *Die* 2. *Septembris*. Obiit igitur S. Simeon anno Chriſti 459. quo dies ſecunda Septembris in feriam quartam incidit. Idem de ejus obitu legitur in Chronico Edeſſeno:

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܚܕܐ ܢܦܩ ܛܘܒܢܐ
ܫܡܥܘܢ ܕܐܣܛܘܢܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܒܬܪܝܢ ܒܐܝܠܘܠ
ܒܐܪܒܥܐ ܒܫܒܐ ܒܚܕܥܣܪܐ ܫܥܝܢ.

Anno Græcorum *ſeptingenteſimo primo migravit ex hoc ſæculo B. Simeon Stylites die ſecunda Septembris, feria quarta, hora undecima.* Quare corrigendus Antonius ejuſque Latinus Interpres, qui Simeonem tradunt feria ſexta ad Dominum migraſſe: neç audiendus Theophanes, aut Cedrenus, qui eum ſcribunt, anno Leonis 4. Chriſti 460. obiiſſe. Pagius ex feria 6. qua mortuum Simeonem Antonius dicit, & ex die 1. Septembris, quo eum Græci colunt, contendit, ejus obitum anno 461. contigiſſe: eo enim anno feria 6. in diem 1. Septembris incidit. Verùm quæ ex die Sanctorum cultui attributa in Martyrologiis conjectura capitur, non eſt tanti facienda, ut accuratos Scriptores Coſmam & Auctorem Chronici Edeſſeni rejiciamus. Antonium autem in eo æquivocaſſe credo, quod corpus S. Simeonis *feria ſexta* Antiochiam deportatum fuit, ut mox videbimus: atque adeò diem translationis corporis pro die mortis ejus ſuppoſuiſſe videtur.

2 *Funus*. Iiſdem planè verbis illud deſcribit Evagrius lib 1. cap.13. pag 271. *Hujus*, inquit, *ſacratiſſimum corpus poſt obitum Antiochiam deportatum eſt, Leone Imperium tùm gerente, & Martyrio Antiochenæ urbis Epiſcopatum adminiſtrante: quum Ardaburius Magiſter Orientalis militiæ, undecim militaribus numeris, quos circa ſe habebat, & cum reliqua omni multitudine ad Simeonis mandram veniſſet, & ſanctum beatiſſimi viri corpus ſervaſſet, ne à finitimis civitatibus ſubriperetur. Igitur ſacrum ejus corpus non ſine ingentibus miraculis, quæ per totum iter facta ſunt, delatum eſt Antiochiam.* Ardaburii verò meminerunt hoc loco etiam Latinus Antonii Interpres & Metaphraſtes. Ejuſdem meminerat Antonius cap. 7. Porrò duo fuere Ardaburii, ut notat Bollandus pag. 268. Prior Dux egregius ſub Theodoſio Jun. Conſul anno 427. pater Aſparis, ut refert Socrates lib.7. cap.23. Alter Aſparis filius à Marciano Dux Orientalium copiarum conſtitutus, ut habet Svidas: atque is eſt, qui translationi corporis S. Simeonis adfuit.

eſt. Patriarcha autem Antiochiæ cum univerſo Clero, ſingulis diebus Pſalmos ad tumulum decantabat, & incenſum adolebat: quod nemini Sanctorum 1 priorum accidit: nullus enim ante Simeonem in magna Eccleſia ſepultus fuerat.

Multa etiam miracula per totum iter, quo ſacrum corpus ferebatur, patrata ſunt. Nam quum propè vicum 2 *Maro* ܡܪܘ deportaretur, quidam dœmoniacus, qui in vicino ſepulchro habitabat, videns impoſitum carpento ſanctiſſimum corpus, continuò proſiluit, & illud amplexus, extemplò convaluit.

Sed & Imperator epiſtolam cum Legatis tùm ad militiæ Præfectum, tùm ad Antiochiæ Epiſcopum dedit, ut corpus S. Simeonis Conſtantinopolim tranſmitterent. Verùm Antiocheni miſſo ad eum ſupplice libello, his verbis uſi ſunt. ܒܟܬܒܐ ܕܒܥܘܬܐ

ܗܘܐ ܠܡܕܝܢܬܢ ܘܢܦܠܘ ܠܗ ܒܪܘܓܙܐ
ܐܠܗܝܐ ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܐܝܬܝܢܢ ܦܓܪܐ ܩܕܝܫܐ
ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܫܘܪܐ. ܘܠܡܚܣܢ ܒܗ ܒܨܠܘܬܗ
ܐܬܦܝܣ ܕܢܫܒܩܝܘܗܝ ܠܗܘܢ.

Quoniam civitas 3 noſtra muros non habet: corruerunt enim ob indignationem Divini numinis: ſanctiſſimum corpus huc importavimus, ut nobis pro muro ſit, ejuſque precibus muniamur. Vixque exorari ſe ſivit, ut illud ipſis relinqueret.

Hactenus Coſmas, qui vitam S. Simeonis in hæc verba concludit.

ܒܝܩܪܐ ܗܢܐ ܟܠܠܗ ܡܫܝܚܐ ܐܠܗܐ
ܐܠܗܐ. ܘܡܛܠ ܕܐܝܩܪ ܠܐܠܗܐ ܐܬܝܩܪ ܡܢ
ܐܠܗܐ ܘܐܫܬܒܚ ܡܢ ܐܢܫܐ.

Hiſce tandem honoribus cumulavit eum Deus: & quia Deum ipſe honoravit, viciſſim a Deo honorem, & ab hominibus cultum conſequutus eſt.

NOTÆ.

1 *Nemini Sanctorum*. Verba Coſmæ hæc ſunt: ܘܐܬܬܣܝܡ ܒܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܪܒܬܐ ܗܝ
ܕܒܢܐ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ. ܡܕܡ ܕܠܐ ܗܘܐ ܠܚܕ ܡܢ
ܛܘܒܢܐ ܠܐ ܡܢ ܩܕܡܝܐ ܘܠܐ ܡܢ ܐܚܪܝܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܢܫ
ܐܫܬܘܐܠ ܒܥܕܬܐ ܪܒܬܐ ܠܐ ܡܢ ܢܒܝܐ ܘܠܐ
ܡܢ ܫܠܝܚܐ ܘܠܐ ܡܢ ܣܗܕܐ ܐܠܐ ܐܢ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ
ܫܡܥܘܢ ܩܕܡܝܐ ܐܬܬܣܝܡ ܒܥܕܬܐ ܪܒܬܐ :

Et repoſitus fuit in Sancta & magna Eccleſia, quam Conſtantinus ædificavit: id quod nemini Beatorum priorum aut poſteriorum accidit. Nullus enim Prophetarum, aut Apoſtolorum, aut Martyrum unquam in Eccleſia magna conditus fuit, præter Beatum Mar Simeonem, qui omnium primus in majori Eccleſia collocatus eſt. Templum illud à Conſtantino Magno inchoatum, & ſub Conſtantio abſolutum, à nonaginta & ſeptem Epiſcopis anno 341. dedicatum eſt, de quo conſule Pagium ad annum prædictum num. 6. *Caſſiani* Eccleſiam perperàm vocant Antonius & Metaphraſtes, in eaque repoſitum fuiſſe Simeonis corpus teſtantur, donec aliud templum in vicino loco ædificatum fuit, quò ſacra ejus lipſana tranſlata poſtmodùm fuiſſe ſcribunt. Quod argumento eſt, Antonium aliquot poſt obitum Simeonis annis hiſtoriam ſuam edidiſſe. Contrà Coſmas vitam Stylitæ publicaverat, antequam ejus corpus è majori Eccleſia ad novum Sacellum transferretur: atque idcircò nomen Martyrii Patriarchæ Antiocheni, tamquam viventis & omnibus noti, non prodidit.

2 *Maro*, Meron, & Meroën appellant Antonius & Metaphraſtes, quorum primus quinque circiter milliaribus eum pagum ab Antiochia diſtare ſcribit. Stephanus de urbibus, *Præter Meroën Æthiopiæ*, inquit, *eſt & Meroë ad Orientem Antiochiæ circa Daphnen*. Porrò illud factum aliter narratur in vita per Antonium & Metaphraſten edita: ajunt enim, hominem illum, quòd matronam quandam perditè adamaſſet & in mortuæ ejuſdem cadavere libidinem expleſſet, in ſepulcro divinitùs detentum fuiſſe, donec rheda illac tranſiret, quæ ſubitò immobilis ſtetit, donec ille ad loculum ſacrum accurrens, à dæmonio liberatus eſt.

3 *Civitas noſtra*. Hæc iiſdem verbis leguntur apud Evagrium lib. 1. cap. 13. p. 271. Leonis autem nomen ex Codice noſtro expunctum eſt fol. 77. colum. 1. lin. 17. A quonam, vel quo conſilio, neſcio. Suſpicor, nebulonem quendam Jacobitam in odium hujus Catholici Imperatoris, qui Chalcedonenſem Synodum acerrimè propugnavit, ejus nomen abraſiſſe.

CAPUT XVIII.

S. Simeon Stylites.

I. S. Simeonis Stylitæ Epiſtolæ IV.

SIMEONIS Stylitæ Acta dedimus ſuprà, ubi de Coſma illorum Auctore. Nunc de ejus Scriptis. Et quidem Simeonem graviſſimam ad Theodoſium Juniorem Epiſtolam dediſſe, qua Imperatorem acriter objurgabat, quòd Aſclepiadis, ſeù Aſclepiodoti Præfecti ſuggeſtione Synagogas Judæis olim ereptas, reſtitui juſſiſſet, teſtantur Evagrius lib. 1. cap. 13. & Nicephorus lib. 14. cap. 51. Ejus exemplar profert Coſmas in laudatis Actis fol. 74.

ܡܛܠ ܕܐܬܬܪܝܡ ܠܒܟ
ܘܛܥܝܬ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܕܝܗܒ ܠܟ
ܬܐܓܐ ܕܫܘܒܚܐ ܘܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܘܗܘܝܬ ܪܚܡܐ ܘܡܣܥܕܢܐ ܘܡܩܒܠ ܦܢܝܐ
ܠܝܗܘܕܝܐ ܟܦܘܪܐ ؛ ܗܐ ܡܟܝܠ ܥܬܝܕܐ
ܡܕܪܟ ܠܟ ܟܐܢܘܬܐ ܕܐܝܬܘܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܠܟ ܘܠܟܠܗܘܢ ܕܡܬܚܫܒܝܢ ܐܟܘܬܟ ܒܗܕܐ
ܨܒܘܬܐ : ܘܬܪܝܡ ܐܝܕܝܟ ܠܫܡܝܐ
ܘܬܐܡܪ ܒܐܘܠܨܢܟ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܗܘܬ
ܗܕܐ ܠܝ ܕܟܕܒܬ ܒܡܪܝܐ
ܐܠܗܐ ܕܝܠܝ :

Quoniam elatum eſt cor tuum, (Verba ſunt S. Simeonis ad Theodoſium) *& Domini Dei tui, qui tibi coronam gloriæ thronumque Imperii dedit, oblitus, perfidorum Judæorum factus es amicus, ſocius, atque protector: en ociùs apprehendet te ſententia juſtitiæ Dei, te, inquam, & quotquot eadem tecum hac in re ſentiunt; & manus in cœlum levabis, & in anguſtia tua dices: Verè hæc mihi tribulatio contigit, quia Domino Deo mentitus ſum.* Recole, quæ ad hanc Epiſtolam ſuprà notavimus pag. 245.

Duas prætereà Epiſtolas pro Concilio Chalcedonenſi S. Stylitam ſcripſiſſe, idem Evagrius lib. 2. cap. 10. refert: ubi loquens de iis, qui ad Encyclicas Leonis Imperatoris reſponderunt: *Sed & Sanctæ memoriæ Simeones*, inquit, *duas epiſtolas de hoc argumento ſcripſit: alteram ad Leonem Imperatorem, alteram ad Baſilium Epiſcopum urbis Antiochiæ; ex quibus eam, quæ ad Baſilium ſcripta eſt, utpotè breviorem, hìc apponam.* Exemplar ejuſdem mox ſubjicit Evagrius. Utraque laudatur etiam à Nicephoro lib. 15. cap. 19. qui cap. 13. ejuſdem libri 15. refert, Simeonem ad Eudociam quoque Imperatricem de eodem argumento Epiſtolam dediſſe, cujus fragmentum ibidem producit.

In Bibliotheca Patrum tom. 7. exſtat ſub Simeonis noſtri nomine *Sermo de ſemper complectendo ſuum cuique diſceſſum*, ſeù *de exitu animæ à corpore*. Idem ſermo in Biblioth. Patrum tribuitur etiam Macario Ægyptio, habeturque in Hom. 22. inter L. Homilias eidem Macario attributas. Sed & in nonnullis mss. Codicibus Græcis Vaticanis Ephræmo Syro adjudicatur. Verùm nec Ephræmo, nec Macario, aut Simeoni Stylitæ adſcribendum eſſe puto, ſed Theophilo Alexandrino: Id enim ſuadet tùm auctoritas Cod. Syriaci Nitrienſis XXXII. qui ſcriptus eſſe dicitur die 30. Julii anno Græcorum 887. Chriſti 576. tùm ſtylus Græcam originem ſapiens: & huic conjecturæ conſonant, quæ idem Theophilus moriturus dixiſſe fertur in Vitis Patrum Lib. V. libello 3. de compunctione.

Epiſtolis Simeonis Profeſſionem Fidei Catholicæ adjungit doctiſſimus Leo Allatius in Diatriba de Simeonum Scriptis: quod ex his Eulogii Alexandrini apud Photium verbis probare contendit: *Nec non iis, qui in religioſa & monaſtica vita celebres habebantur, præcepit Leo, ut ſententiam ſuam ſcripto profiterentur. Quod Epiſcopi numero mille ſexcenti promptè ſanè exequuti ſunt, nemine, qui* aliter

aliter ſentiret, *deprehenſo* : *è quibus ſtetit & Simeon*, *qui in columna cœleſtem vitam profitebatur*. Verùm Profeſſionem Fidei Catholicæ à Simeone editam, non aliam fuiſſe ab ejuſdem Epiſtolis ad Leonem Imperatorem atque ad Baſilium Patriarcham datis, liquet tùm ex allatis Eulogii verbis, quæ nil aliud indicant, quàm Simeonem ſententiam ſuam ſcripto, hoc eſt, iis literis, ſignificaſſe: tùm ex laudato Evagrii teſtimonio, qui per binas illas literas teſtatur Simeonem ad poſtulata Leonis cumulatè reſpondiſſe. Nam de circularibus quidem Leonis Auguſti literis, ſic habet circa finem cap.4. *Similia verò Imperator ſcripſit tùm ad reliquos Epiſcopos*, *tùm ad celeberrimum quemque eorum*, *qui tunc temporis*, *ut jam dixi*, *vitam à materia remotam omnique apparatu deſtitutam agebant*. *Ex quorum numero fuit Simeones*, *qui primus ſtationem in columna excogitavit*. Pro reſponſione autem Simeonis duas illas Epiſtolas dumtaxat producit, è quibus hanc Fidei Catholicæ Profeſſionem colligit. *Quapropter ego quoque humilis & exiguus*, *abortus monachorum*, (Verba ſunt S. Stylitæ ad Baſilium Patriarcham,) *animi mei ſententiam Imperiali ejus majeſtati ſignificavi*, *de fide ſexcentorum triginta Sanctorum Patrum*, *qui Chalcedone congregati ſunt*, *perſiſtens & fundatus in ea fide*, *quæ à Sancto Spiritu revelata eſt.* Non alia igitur quærenda eſt Fidei Profeſſio extra duas illas Simeonis Epiſtolas.

II. Syriacè probabiliùs ſcripſit: Ejuſque Opera à Thaumaſtoritæ ſcriptis diverſa.

Syriacè Simeonem, non Græco aut alio ſermone loquutum fuiſſe & ſcripſiſſe, probabile faciunt, quæ à Coſma narrantur in ejuſdem Vita: Locus inſuper in quo natus eſt, & vixit: Syri enim, qui mediterranea loca habitabant, Syriacâ, non Græcâ linguâ plerumque uſos fuiſſe, Acta S. Simeonis Sali teſtantur. Hic tantummodo obſervandum, Simeonem noſtrum alium eſſe à Simeone Thaumaſtorita, ſeù *in monte admirabili*, qui Mauricio Imperatore deceſſit, de quo idem Evagrius lib. 6. cap.23.& Nicephorus lib.18. cap.24. atque huic Juniori Simeoni adjudicanda eſſe opera, quæ Allatius in laudata Diatriba recenſet, quorum pars magna exſtant Arabicè converſa in Cod. Vatic. XXVI. Porrò de illis ſuo loco nobis agendum erit, ubi Syrorum, quorum Scripta Arabicè exſtant, Catalogum attexemus.

CAPUT XIX.

SS. Baradatus, *& Jacobus Monachi*.

I. Baradatus, & Jacobus Syri ad Encyclicas Leonis Imperat. reſpondent.

MONACHORUM ſui temporis clariſſimi habebantur Baradatus, & Jacobus Syri, ut non immeritò eorum ſententiam circa Orthodoxam fidem rogaverit Leo Imp. apud Evagrium lib.2. cap. 9. *Scripſit etiam Leo* (Verba ſunt Evagrii) *circulares literas ad omnes Orbis Romani Epiſcopos*, *& ad eos*, *qui in vita monaſtica excellebant*, *interrogans eos*, *tùm de Chalcedonenſi Synodo*, *tùm de ordinatione Timothei cognomento Æluri*. Et infrà. *Ex quorum numero fuit Simeones &c. Inter illos fuerunt etiam Baradatus & Jacobus Syri*. Eadem ferè Theophanes ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 452. *Sancto inſuper Simeoni Stylitæ*, *& Bardæ monacho*, *tùm Jacobo miraculorum patratori ſcripſit*, *quaſi Deo rerum omnium Domino rationem reddituros*, *de controverſis rebus ut judicium facerent*, *cunctos obteſtatus*. Ubi pro Baradato *Bardam* habet. Syri ܒܪܚܕܕ *Barhadad* appellant, ut notavimus ſuprà pag. 19. Utriuſque Vitam, Baradati nimirùm, & Jacobi, deſcripſit teſtis oculatus Theodoretus in Philotheo cap.21. & 27.& Jacobum quidem diſcipulum fuiſſe S. Maronis, teſtatur iis verbis: *Nam quum ſimul*

cum

cum inclyto illo Marone eſſet verſatus, & ejus divinæ fuiſſet doctrinæ particeps, obſcuravit præceptorem majoribus laboribus. In Cyrreſtica autem regione eos Angelicam vitam duxiſſe, ex eodem Theodoreto liquet loco cit. Eorundem meminit etiam Ephræm Patriarcha Antiochenus apud Photium Cod. 228. 229. cujus teſtimonio, Evagrii Theophaniſque auctoritate confirmato, Jacobum & Baradatum Syris Scriptoribus meritò accenſemus.

Exſtat Baradati *Epiſtola* ad calcem Concilii Chalcedonenſis inter literas circulares num. 61. cujus initium: *Terribiles literas Imperii veſtri ſuſcipiens per Eutropium magiſtrianum.* Data dicitur *ſeptima & vigeſima die Auguſti menſis, anno ſecundo Imperii* (Leonis) *Indictione decima.* Ubi *Varadatum* Latinus Interpres habet, litera *V* pro *B*, ut fieri ſolet, ſubſtituta. Conſule Emin. Baronium ad annum 458. num. 24. & Pagium ad eundem ann. num. 4. qui ſubſcriptionem illam Baradati depravatam eſſe oſtendunt, & vel *anno primo Imperii Leonis Indictione decima* legendum monent, vel *anno ſecundo Indictione undecima.*

Alium à Baradato noſtro fuiſſe exiſtimo Baradatum Telæ, ſeù Conſtantinæ in Meſopotamia Epiſcopum, cujus meminit Joſue Stylites in Chronico: nam ille quidem anno Chriſti 507. vivebat; noſter verò, circa annum 458. quo eum per literas Leo Imper. conſuluiſſe dicitur, ſimplex monachus idemque ſenex erat; nec veroſimile videtur, eum poſteà ad Conſtantinienſem Epiſcopatum evectum fuiſſe, & uſque ad annum 507. vitam produxiſſe; alioquin Ephræm, Evagrius, ac Theophanes illius dignitatem minimè reticuiſſent. Denique Procopius lib. I. de bello Perſico cap. 7. meminit Jacobi Sanctiſſimi Monachi, qui Ephtalitas ipsì telis infeſtis necem intentantes repulit, ſtupore manuum divinitùs immiſſo. Sed & noſtrum Jacobum ab eo diverſum eſſe, liquet ex eo quod ille, ut idem Procopius tradit, *in agro Endielorum, unde Amida diei unius iter abeſt*, religioſam vitam circa annum 503. agebat; noſter verò in Cyrrheſtica regione quinquaginta circiter ante annis inclareſcere jam cœperat.

CAPUT XX.

Maras Epiſcopus Amidæ.

MARAS poſt Simeonem, qui Synodo Chalcedonenſi ſubſcripſit, Amidenſem regebat Eccleſiam an. Chriſti 457. quo Leo Imp. literas Encyclicas de eadem Synodo deque Timothei Æluri ordinatione ad omnes ſui Imperii Metropolitas dedit. Exſtat ejus *Epiſtola* ad eundem Leonem inter literas circulares num. 36. cujus initium, *Omnium Chriſtus atque Salvator*, eique poſt Maram ſubſcripti leguntur novem Epiſcopi Provinciæ Amidenæ, quam ille Meſopotamenam abſolutè appellat: nimirùm, *Zoras* (ſeù Zoaras,) *Maronius*: *Noë* (Epiſcopus Cepha Caſtelli, cujus nomen in ſubſcriptionibus Patrum Concil. Chalced.) *Euſebius*: *Reticius*: *Valaras*: (rectiùs Valagas, ſeù Vologeſus:) *Maras*: & *Abrahamius*. Septem Epiſcoporum nomina exhibet Baluzius tom. I. p. 1429. Maronium, nimirùm, Noë, Euſebium, Turuhium, Balurſachium, Maram, & Abramium. I. Maræ Amideni Epiſtola Synodica ad Leonem Imp.

Alium à noſtro Maram Amidæ Epiſcopum laudant Zacharias Melitinenſis, & Dionyſius Barſalibæus: quem ob Monophyſitarum hæreſim Juſtini ſenioris juſſu an. Chriſti 520. in exilium pulſum fuiſſe, teſtatur Dionyſius Patriarcha in Chronico. De eo infrà ſermo erit, ubi de Scriptoribus Syris Jacobitis. II. Alius à Mara Monophyſita.

CA-

CAPUT XXI.

Nonnus Edeſſæ Epiſcopus.

I. Nonnus, ejecto Iba, Edeſſæ præficitur: Mox Sede ſua pulſus, Saracenorum & Heliopolitanorum converſioni incumbit.

NONNUS Ibæ Edeſſeno in Latrocinio Epheſino ſubſtitutus fuit anno Chriſti 449. ut tradit Auctor Chronici Edeſſeni, cujus verba retulimus pag. 202. Eum *ob vitam incomparabilem, & ſpectatiſſimam converſationem, atque morum integritatem* ex monaſterio Tabenniositarum ad Epiſcopatum Edeſſæ evocatum fuiſſe, teſtatur Jacobus ejuſdem Diaconus in vita S. Pelagiæ. Duobus verò poſt annis inde rejectum, Iba Sedi ſuæ reſtituto, docent Acta Synodi Chalcedonenſis, ex quibus liquet, Nonni cauſam Maximo Patriarchæ Antiocheno commiſſam, ut quid de eo fieri vellet, decerneret. Tranſlatum in Heliopolim Libani urbem Nonnum, conjicit Baronius ad annum 451. n. 127. ex Diaboli verbis, quæ in Actis Sanctæ Pelagiæ leguntur: *Non tibi ſufficiunt triginta millia Saracenorum, quos mihi abripuiſti, & baptizaſti? Non tibi ſufficiebat me ejeciſſe de tuis Heliopolitanis*: [1] *quoniam quum & ipſa civitas eſſet mea, & omnes qui in ea habitabant, me adorarent, tu mihi abripuiſti, & obtuliſti Deo tuo?* Probabile enim eſt à Maximo Patriarcha Heliopolitanam Eccleſiam Nonno commendatam fuiſſe, dum Ibas in vivis eſſet; vel ſaltem eum ad convertendos ab idolorum cultu Libani & Heliopolis incolas ab eodem Maximo miſſum, quibus paulò ante Evangelicam lucem attulerat Simeon Stylites apud Coſmam in ejus Vita: fortaſſe etiam Abrahamius monachus, de quo Theodoretus in Philotheo cap. 17.

II. Edeſſenæ Eccleſiæ reſtituitur.

Mortuo Iba menſe Octobri anno Chriſti 357. Sedem ſuam Nonnus recuperavit, ut narrat Auctor Chronici Edeſſeni citatus pag. 202. qui de eodem Nonno hæc ſubjungit:

ܘܐܬܐ ܠܕܘܟܬܗ ܢܘܢܐ ܘܒܢܐ ܒܝܬ ܡܪܝ
ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܘܠܓܪܘܡܐ ܕܒܝܬ
ܡܣܟܢܐ ܡܪܥܐ ܠܒܪ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬ
ܫܡܫ. ܒܢܐ ܕܝܢ ܒܗ ܒܠܓܪܘܡܐ
ܘܡܪܬܘܪܐ ܒܝܬ ܣܗܕܐ ܠܡܪܝ ܩܘܙܡܐ
ܘܕܡܝܢܐ. ܒܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܕܝܪܐ
ܘܦܘܪܓܣܐ ܘܥܒܕ ܓܫܪܐ
ܘܫܘܝ ܐܘܪܚܬܐ.

Et in locum ſuum (hoc eſt ad Epiſcopatum Edeſſæ) *reverſus Nonnus, ædificavit Templum S. Joannis Baptiſtæ, & Noſocomium pauperum invalidorum extra Portam Beth-Semes. Exſtruxit autem in eodem Noſocomio Templum SS. Coſmæ & Damiani. Præterea Monaſteria, Turreſque excitavit: ſed & pontes fecit, & vias exæquavit.* Eadem apud Dionyſium in Chronico ad annum Græcorum 769. qui ejuſdem obitum ex laudato Auctore Chronici Edeſſeni ad annum Chriſti 471. conſignat, his verbis:

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܪܬܝܢ
ܐܬܢܝܚ ܢܘܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ
ܘܩܡ ܚܠܦܘܗܝ ܩܘܪܐ:

Anno Græcorum 782. *deceſſit Nonnus Edeſſæ Epiſcopus, cui Cyrus ſubſtitutus fuit.*

III. Pelagiam Antiochenam convertit.

Nicephorus lib. 14. cap. 30. refert Nonnum Edeſſenæ Eccleſiæ Epiſcopum *primariam in urbe Antiochena luxu perditam Mænadem, ſponſam puriſſimam Deo repræſentaſſe, & pro Margarita Pelagiam eam appellaſſe.* Theophanes ad annum 25. Theodoſii Junioris de Epheſino Concilio Oecu-

N O T A.

1 *Heliopolitanis.* Sic in editione depravata, qua uſus eſt Baronius. At editio Surii & Roſvveidi rectiùs habet: *non tibi ſufficiebat Heliopolis, quoniam &c.*

Oecumenico loquens: *His temporibus*, inquit, *Nonnus Deo plenus Pontifex Edeſſenorum paſcebat Eccleſiam, qui mimarum Antiochenſium inſigniſſimam Deo conſecravit, & Margaritus ſcorti vice Pelagiam Sanctam Pœnitentem Chriſto exhibuit*. Verùm hic Auctor hallucinatur, dum Nonnum ſcribit jam Edeſſæ Epiſcopum factum, literas ad Joannem Patriarcham Antiochiæ dediſſe, ut cum S. Cyrillo reconciliaretur: Nonnus enim Monachus Tabenniofita fuit uſque ad annum 449. quo Synodus Pſeudo-Epheſina celebrata, ut ſuprà vidimus. Conſule Pagium ad annum 451. num. 53.

IV. Synodica ejus Epiſt. ad Leonem Imp.

Exſtat Nonni *Epiſtola* ad Leonem Imperatorem pro Synodo Chalcedonenſi contra Timotheum Ælurum, habeturque, inter literas Encyclicas num. 35. cujus initium, *Non eſt mirabile*. Subſcribuntur ei poſt Nonnum quatuor Epiſcopi Provinciæ Oſrhoënæ: nimirùm, *Damianus* Callinici: *Abrahamius* Circiſii: *Baſilius* Balienſis: & *Joannes* Charrenſis. *Petronium*, & *Eliam* addit Baluzius t. 1. p. 1429. Quum hæc autem Epiſtola an. Chriſti 457. data ſit, eique *Damianus Callinici Epiſcopus* ſubſcriptus, dubium oritur, quomodo intelligendi ſint Auctor Chronici Edeſſeni, & Dionyſius Patriarcha, qui *Callinicum* urbem teſtantur à Leone Imperatore anno Chriſti 466. ædificatam.

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܫܒܥ
ܒܢܐ ܠܐܘܢ ܡܠܟܐ ܠܩܠܝܢܝܩܘܣ
ܘܩܪܝܗ ܡܢ ܫܡܗ ܠܠܐܘܢܛܘܦܘܠܝܣ
ܘܣܡ ܒܗ ܐܦ ܐܦܝܣܩܘܦܐ :

Anno Græcorum *ſeptingenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo* (verba ſunt Auctoris Chronici Edeſſeni, quæ Dionyſius in ſuo Chronico tranſcripſit.) *Ædificavit Leo Imperator Callinicum urbem in Oſrhoëna, quam de ſuo nomine Leontopolim appellavit: Epiſcopum etiam in ea conſtituit*. Niſi hoc poſtremum temerè in Chronico Edeſſeno additum dicamus, (nam apud Dionyſium nihil de inſtitutione Epiſcopatus legitur,) exiſtimo, inſtaurata per Leonem Imperatorem Callinico urbe, Epiſcopum ejuſdem nonnullis privilegiis cumulatum, ut in ſimili caſu non pauci Imperatores præſtiterunt: atque idcircò Auctorem Chronici Edeſſeni Epiſcopatum ibidem inſtitutum ſcripſiſſe; quemadmodum ipſam urbem *ædificatam* à Leone dixit, quum potiùs *inſtauratam mœnibuſque cinctam* dicere debuiſſet. Sed vero propius eſt, non *novum Epiſcopatum Callinici inſtitutum fuiſſe* per ea verba ſignificari, ſed *novum Epiſcopum*, poſtquam laudatus Damianus deceſſit, *urbi inſtauratæ creatum*.

CAPUT XXII.

Jacobus Edeſſæ Diaconus.

I. Jacobus Nonni Diaconus Vitam S. Pelagiæ ſcribit.

JACOBUS Nonni Epiſcopi Edeſſeni Diaconus ſcripſit *Vitam S. Pelagiæ Antiochenæ*, de qua ſuprà pag. 257. Exſtat apud Surium die 8. Octobris, ubi ante Prologum ejuſdem hanc notam de Jacobo apponit: *Auctor eſt Jacobus Diaconus Heliopoleos, habeturque in vetuſtis mss. Codicibus*. Sed quum Scriptor illius Vitæ non ſemel ſeſe Diaconum Nonni fuiſſe dicat, & hunc ſuum Epiſcopum appellet, nonniſi per errorem à Surio *Heliopoleos Diaconus* dicitur. Quid quod Roſvveidus lib. 1. de Vitis Patrum pag. 376. eandem Vitam recitat cum hac Epigraphe: *Auctore Jacobo Diacono, Interprete Euſtochio*: additque in Notis, ita legi in antiqua editione Colonienſi, ac in veteri ms. Audomari. Surium in errorem fortaſsè impulit, quod legitur in eadem Vita, Diabolum de Nonno conqueſtum fuiſſe: *Non tibi ſufficiebat Heliopolis: quoniam quum & ipſa civitas eſſet mea &c.* Ex his tamen verbis non ſtatim ſequitur, Nonnum Heliopoleos fuiſ-

fuiſſe Epiſcopum, ſed Heliopolitanos dumtaxat ad Chriſti fidem adduxiſſe, quemadmodum de Saracenis paulò ante idem Diabolus dixerat, *triginta* nempè *eorum millia* à Nonno baptizata, quin tamen ille fuerit Saracenorum Epiſcopus.

II. Videtur idem eſſe cum Jacobo, qui Libello pro Iba oblato ſubſcripſit.

In Libello, quem Clerus Edeſſenus Photio & Euſtathio Epiſcopis anno 449. pro Iba obtulit, ſexto inter Diaconos loco ſubſcribitur *Jacobus*. Noſtrum hunc Jacobum eſſe inde conjicio, quod eodem anno pulſo Edeſſâ Iba Nonnus ſubrogatus fuit; atque adeò eundem Jacobum, qui Ibæ Diaconus fuerat, Nonno miniſtrare cœpiſſe, probabile eſt.

CAPUT XXIII.

Mochimus Presbyter Meſopotamenus.

DE Mochimo hæc Gennadius cap. 71. *Mochimus Meſopotamius Presbyter apud Antiochiam ſcripſit adversùm Eutychen egregium libellum: & alia ſcribere dicitur, quæ nec dum legi*. In vivis igitur erat circa annum 494. quo Gennadius catalogum ſuum clauſit, ut oſtendit Pagius ad annum 490. num.20. *Mochomeus* dicitur in Cod. Gemblacenſi apud Suffridum Petri Leovardienſem. *Moſchimum* appellat Gulielmus Cave hiſt.liter. tom.1. pag.254. ſed manifeſto errore: Syris enim dicitur ܡܩܝܡ *Mkim*, hoc eſt, *ſuſcitator*. Hujus Scriptoris notitiam uni Gennadio debemus, quum nullam de eo mentionem apud Syros, Græcos, Latinoſve Auctores, Gennadio antiquiores, reperire ſit.

CAPUT XXIV.

Petrus Presbyter Edeſſenus.

MOCHIMO æqualem Petrum in Catalogo recenſet Gennadius cap. 74. *Petrus*, inquit, *Edeſſenæ Eccleſiæ Presbyter, declamator inſignis, ſcripſit variarum cauſarum tractatus: & more Sancti Ephræm Diaconi Pſalmos metro compoſuit*: nimirùm Hymnos metrò heptaſyllabo, quod Ephræmiticum dicitur, alligavit. Hujus etiam Scriptoris, præter laudata Gennadii verba, ne nomen quidem apud Syros hactenus reperimus.

CAPUT XXV.

Samuel Presbyter Edeſſenus.

SAMUELEM Syris ſcriptoribus accenſet Gennadius c. 82. *Samuel*, inquit, *Edeſſenæ Eccleſię Preſbyter multa adversùs Eccleſiæ inimicos Syro ſermone conſtruere dicitur, præcipua tamen intentione contra Neſtorianos, & Eutychianos, & Timotheanos*. Et paucis interjectis, ætatem ejus prodit, inquiens: *Vivere adhuc apud Conſtantinopolim dicitur. Nam initio collati Anthemio Imperii, & ſcripta ejus, & eſſe eum in carne cognovi*. Atqui Anthemio Patricio Romano, Procopii filio, Imperium à Leone Auguſto collatum fuiſſe Puſæo & Joanne Coſs. anno Chriſti 467. ex Marcellino, Caſſiodoro, aliiſque oſtendit Pagius ad annum prædictum num. 2. Anno igitur 467. ſcribebat Samuel, eumque in carne

eſſe noverat Gennadius. Nam Samuelem hunc, de quo Gennadius, eum eſſe puto, qui primum inter Presbyteros Ibæ Edeſſeni accuſatores locum in Conciliis Antiocheno, Tyrio, ac Berytenſi tenuit: idque colligi videtur ex nomine, dignitate, loco, ſtudio, atque ætate, quum uterque Presbyter Eccleſiæ Edeſſenæ fuerit, acerrimuſque Neſtorianorum ſub Chalcedonenſis Synodi tempus inimicus. Quare probabile eſt, ipſum poſt Ibæ, cum quo jam reconciliatus fuerat, obitum, Edeſsâ relictâ, Conſtantinopolim abiiſſe, ibique animum impugnandis Neſtorii, Eutychetis ac Timothei Alexandrini erroribus adjeciſſe.

CAPUT XXVI.

Joſue Stylites.

I. Joſue Stylites, patria Edeſſenus.

JOSUE Stylites, gente Syrus, patria Edeſſenus, claruit inclinante ſeculo quinto. Religioſam vitam amplexus eſt in Monaſterio, quod ܙܘܩܢܝܢ *Zucnin* appellant, non procul ab Amida Meſopotamiæ urbe, cujus ſitum Dionyſius Patriarcha in Chronico ad annum Græcorum 1057. loquens de Saba Amideno Epiſcopo, his verbis deſcribit: ܒܐܡܕ ܕܝܢ ܒܬܪ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܩܘܙܡܐ ܗܘܐ ܒܗ ܡܪܝ ܣܒܐ ܡܢ ܕܝܪܐ ܩܕܝܫܬܐ ܕܙܘܩܢܝܢ ܕܒܬܚܘܡܐ ܗܘ ܕܡܕܝܢܬܐ: *Amidæ verò poſt S. Mar Coſmam creatus fuit Epiſcopus Mar Saba ex Sacro Monaſterio Zucnin, quod in ejuſdem urbis territorio ſitum eſt.* Arctioris autem vitæ ſtudio ductus, ſtationem in columna, Simeonis exemplo, adamavit, unde ipſi Stylitæ cognomentum in Chronico Dionyſii fol. 65. teſte Eliſæo Monacho, qui codicem hiſtoriæ ejuſdem Joſue mutilum ſupplevit, hac additâ epigraphe: ܨܠܘ ܥܠ ܐܠܝܫܥ ܕܘܝܐ ܡܢ ܥܘܡܪܐ ܕܙܘܩܢܝܢ ܕܟܬܒ ܡܠܘܐ ܗܢܐ ܕܢܫܟܚ ܐܝܟ ܓܝܣܐ ܕܝܡܝܢܐ ܪ̈ܚܡܐ ܐܡܝܢ ܘܐܡܝܢ. ܢܗܘܘܢ ܪ̈ܚܡܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ ܘܦܪܘܩܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܠ ܩܫܝܫܐ ܡܪܝ ܝܫܘܥ ܐܣܛܘܢܪܐ ܡܢ ܕܝܪܐ ܕܙܘܩܢܝܢ ܕܟܬܒ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܘܟܬܘܒܐ ܗܢܐ ܕܐܬܠ ܥܘܗܕܢܐ ܕܒܝ̈ܫܬܐ ܕܒܙ̈ܒܢܐ ܡܫܝܢܝܬܐ ܘܐܘܠܨܢܐ ܕܐܝܬܝ ܗܘ ܛܘܪܢܐ ܥܠ ܒ̈ܢܝܢܫܐ: *Orate pro miſero Eliſæo ex Monaſterio Zucnin, qui folium iſtud* (quod ex noſtro Codice exciderat) *deſcripſit, ut miſericordiam, inſtar dextri Latronis, conſequatur. Amen, Amen. Fiant miſerationes Dei magni & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti ſuper Presbyterum Mar Joſue Stylitam ex Monaſterio Zucnin, Libri hujus auctorem, in quo poſteris traditur memoria malorum præteritorum temporum, & calamitatum ærumnarumque, quibus Tyrannus ille* (Perſarum Rex) *homines affecit.*

Scripſit Hiſtoriam temporum ſuorum, duobus ſuprà viginti foliis comprehenſam, ab anno Græcorum 806. uſque ad annum 818. nimirùm ab anno Chriſti 495. ad annum 507. cui titulus iſte præfigitur: ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܐܘܠܨܢܐ ܕܗܘܐ ܒܐܘܪܗܝ ܘܒܐܡܕ ܘܒܟܠܗ ܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ: *Hiſtoria calamitatum, quæ acciderunt Edeſſæ, Amidæ, & in tota Meſopotamia*: Sub Anaſtaſio nimirùm Imperatore, & Cavade Perſarum Rege, quibus regnantibus bellum Romanos inter ac Perſas in Meſopotamia geſtum eſt. II. Scripſit Chronicon de bello Perſico ſub Cavade.

Nuncupat Librum ſuum Sergio Abbati, ut liquet ex Præfatione, quæ ſic III. Sergio Abbati nuncupatum.

ſic incipit: ܩܒܠܬ ܟܬܒܐ ܕܚܣܝܘܬܟ
ܘܡܫܡܠܝܐ ܕܩܕܝܫܘܬܟ ܐܠܗܝܐ ܐܘ ܡܝܬܪܐ
ܕܒܢܝܢܫܐ ܩܫܝܫܐ ܘܪܝܫܕܝܪܐ ܣܪܓܝܣ
ܗܝ ܕܦܩܕܬܢܝ ܕܐܟܬܘܒ ܠܟ ܕܐܡܬܝ
ܟܕ ܐܬܐ ܩܡܨܐ ܘܚܦܝܗ ܠܐܪܥܐ ܘܐܡܬܝ
ܚܫܟ ܫܡܫܐ ܘܐܡܬܝ ܗܘܐ ܙܘܥܐ ܘܟܦܢܐ
ܘܡܘܬܢܐ ܘܐܝܟܢܐ ܗܘܐ ܩܪܒܐ ܒܝܬ
ܪܗܘܡܝܐ ܠܦܪܣܝܐ:

Accepi literas religioſiſſimæ Sanctitatis tuæ, hominum præſtantiſſime Sergi Presbyter & Abbas, queis juſſiſti me ſcriptis mandare, quo tempore Locuſtæ terram operuerunt, quando Sol defecit, qua ætate terræmotus, fames, & peſtis accidit, bellumque Romanos inter ac Perſas ſuſceptum fuit.

IV. Præfatio Chronici.

In Præfatione primùm quidem Joſue tributas ſibi à Sergio laudes modeſtè rejicit; ejus autem virtutes atque eximium in cunctos amorem pluribus commendat. Deinde cauſam malorum omnium, quæ deſcribere aggreditur, peccata hominum fuiſſe affirmat: totam demùm aſſerit Meſopotamiam calamitatibus ſubjacuiſſe, præter Edeſſam patriam ſuam.

Verba ejus hæc ſunt: ܐܦܢ ܕܝܢ ܠܡ
ܠܡܫܟܢܢ ܠܐ ܐܬܡܛܝ ܡܚܘܬܐ
ܕܡܢܗܘܢ ܘܡܛܠ ܡܕܝܢܬܢ ܠܐ ܐܫܟܚܘ
ܠܡܟܒܫܗ ܡܛܠ ܕܐܦܠܐ ܡܫܟܚܐ
ܗܘܬ ܕܬܒܛܠ ܡܠܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܗܝ
ܕܐܫܬܘܕܝ ܠܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܡܗܝܡܢܐ
ܟܕ ܐܡܪ ܕܡܒܪܟܐ ܗܝ ܡܕܝܢܬܟ
ܘܒܥܠܕܒܒܐ ܠܐ ܢܫܬܠܛ ܒܗ ܠܥܠܡ܂

Quamquam ad noſtram uſque cutem flagellum ipſorum (Perſarum) *non pervenit, neque urbem noſtram expugnare valuerunt: nam fieri nullo modo poteſt, ut irritum reddatur promiſſum Chriſti ad Abgarum*[1] *regem fidelem, dicentis: Benedictum oppidum tuum, cui inimicus non dominabitur in æternum.* Hujus Dominici ad Abgarum promiſſi meminit idem Joſue infrà ad annum Græcorum 814. fol. 79. 1

ܚܕ ܕܝܢ ܕܪܝܫ ܚܝܠܐ ܗܘܐ ܕܢܥܡܢܝܐ
ܘܡܫܝܚܝܐ ܗܘܐ ܦܢܐ ܘܐܡܪ܂
ܠܐ ܬܫܬܪܗܒ ܡܠܟܘܬܟ ܠܡܚܪܒ
ܠܐܘܪܗܝ܂ ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܬܪܝܐ
ܡܠܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܣܓܕܝܢ ܠܗ
ܘܡܡܠܠ ܥܠܝܗ ܕܐܡܪ ܕܒܥܠܕܒܒܐ
ܠܐ ܢܫܬܠܛ ܒܗ ܠܥܠܡ܂

Quidam autem, inquit, *Dux exercitus cohortis Naamanis, quum Chriſtianus eſſet, reſpondens dixit. Ne fruſtra laboret regia veſtra majeſtas Edeſſam bello petere: nam ſolvi nequit verbum Chriſti, quem illi adorant, de ipſa dicentis: non dominabitur ei inimicus in æternum.* Et paulò poſt fol. 80. ܫܕܪ ܠܗ ܐܪܝܘܒܝܢܕܘܣ ܠܩܘܐܕ
ܘܐܡܪ ܕܡܢ ܢܣܝܢܐ ܝܠܦܬ ܕܠܐ ܗܘܐ
ܕܝܠܟ ܗܝ ܘܐܦܠܐ ܕܐܢܣܛܣܝܘܣ
ܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ ܐܠܐ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܒܪܟܗ
ܠܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܠܐ
ܢܫܬܠܛ ܒܗ ܥܠܕܒܒܐ܂

Miſit Areobindus (militiæ Romanorum Præfectus) *ad Cavadem, dicens: en experimento didiciſti, nec tuam, nec*

NOTA.

1 *Abgarum*. ܐܒܓܪ. Hoc prænomine omnes Toparchæ Edeſſeni appellabantur, non ſecùs atque Imperatores Romani *Cæſares*, Reges Ægypti *Pharaones*, vel *Ptolemæi*, & Reges Syriæ *Antiochi*. Eorum ſeriem ex Chronico Dionyſii dabimus. *Abgar* autem Syriacè *Claudum* ſonat. Alii *Augarum*, *Abagarum*, *Abbarum*, *Agbarum*, vel *Acbarum* proferunt: ſed non rectè; à Syriaca enim radice recedunt. Spanhemius lib. 2. pag. 86. *Acbarum* opinatur titulum fuiſſe Toparchæ Edeſſeni, qui *Magnum* ſignificat: *Aſgarum* verò, ſeù *Parvum*, Principum ejuſdem Toparchæ filiorum: ſed nullo teſte: nam Arabicè quidem eæ voces *Magnum* & *Parvum* ſignificant; non tamen Syriaco ſermone, qui ſolus Edeſſæ tunc uſurpabatur. Vide Tillemontium tom. 8. pag. 279.

nec *Anaſtaſii urbem hanc eſſe, ſed Chriſti, qui benedixit ei, & reſtitit copiis tuis, ne illam expugnarent*. De Edeſſa tradunt eadem fere Procopius & Evagrius; non tamen ſub Anaſtaſio & Cavade, ſed ſub Juſtiniano & Choſroë. Audi Evagrium lib. 4. cap. 27. *Deinde qualiter Choſroës in altera incurſione Edeſſam obſidere aggreſſus ſit, convicturum ſe falſi exiſtimans ea, quæ à Fidelibus jactabantur, Edeſſam nunquam in poteſtatem hoſtium venturam eſſe. Quod tamen non legitur in ea epiſtola, quam Chriſtus Deus noſter ad Abgarum miſit, ut ſtudioſi colligere poſſunt ex hiſtoria Euſebii Pamphili, qui Epiſtolam illam iiſdem planè verbis operi ſuo inſeruit. Ab univerſis tamen Fidelibus ita prædicatur & creditur, ipſoque eventu comprobatum eſt, Fide ſcilicet Vaticinium ad effectum perducente. Nam quum eam urbem expugnare aggreſſus eſſet Choſroës, ac ſæpe numero in eam irrumpere conatus eſſet, ingentem præterea aggerem exſtruxiſſet, qui ipſa Urbis mœnia altitudine ſuperabat: innumeras denique alias machinas adhibuiſſet, tamen re infecta abſceſſit*. Hac famâ deceptus Græcus Teſtamenti S. Ephræm Interpres, ſub nomine ejuſdem Doctoris verba illa addidit de Edeſſa, eam ſcilicet nunquam in poteſtatem hoſtium venturam eſſe, quæ reverà nec in Epiſtola Chriſti ad Abgarum, nec in Teſtamento Ephræmi leguntur, ut notavimus pag. 141. Quin imò ſtatim atque à fide orthodoxa deficientes, Jacobiticam ſectam Edeſſeni amplexi ſunt, in poteſtatem Perſarum ſub Choſroë Juniore venerunt, ut narrat Dionyſius in Chronico ad annum Græcorum 916. Chriſti 605.

Exponens autem Joſue cauſas belli Romanos inter ac Perſas oborti, Anno, inquit, Græcorum 609. Romani Niſibin inſtaurarunt, quæ in ipſorum poteſtate permanſit annis 65. [1] uſque ad interitum Juliani Apoſtatæ. Jovinianus verò Juliani ſucceſſor anno 674. pace cum Perſis facta, Niſibin urbem ad annos 120. ipſis permiſit: quibus expletis Romano reſtituenda eſſet Imperio. Quumque anni 120. ſub Zenone completi eſſent, Niſibin tamen Perſæ reddere Romanis detrectarunt. Præterea conventio facta fuit Perſas inter ac Romanos, ut ingruente alterutris bello, ſuppetias ſocii ferre deberent vel trecentos armatos equites, vel trecentos pro unoquoque equite ſtateres. Et Romani quidem numquam ope, aut opibus Perſarum indiguere: Perſæ verò non ſemel à Romanis auxilium contra Barbaros poſtularunt, & præſertim quum Hunni Orientem ſub Honorio & Arcadio invaſiſſent, totamque Syriam anno [2] Græcorum 707. proditione Rufini Patricii, & ignavia Adæi

NOTÆ.

1 *Annis* 65. Annus Græcorum 609. reſpondet anno Chriſti 298. quo Niſibis ſub Diocletiano & Maximiano mœnibus cincta eſt, manſitque in Romanorum ditione, ut rectè obſervat Joſue annis 65. quum totidem anni effluxerint uſque ad inaugurationem Joviani, quem Syri Jovinianum frequentiùs appellant. Quod autem ſcribit, Niſibin ad annos 120. Perſis traditam fuiſſe, id ſolus Joſue refert. Deſinunt autem in annum Chriſti 483. Zenonis 10. Sozomenus lib. 9. cap. 4. de pace Vararanem inter ac Theodoſium facta anno Chriſti 422. hæc habet. *Perſæ quidem quum ad bellum prorupiſſent, centum annorum inducias cum Romanis pepigere*. Evagrius verò lib. 1. cap. 19. *Perſas*, inquit, *inſolentia elatos uſque adeò ſuperavit, ut pacem ipſis per legatos poſcentibus concederet, quæ ad duodecimum annum Imperatoris Anaſtaſii permanſit*, ad annos ſcilicet octoginta dumtaxat, licet juxta pacta ad annos centum vigere debuiſſet. Verùm Joſue de Niſibi loquitur, deque pace Jovianum inter & Perſas facta.

2 *Anno* 707. Hunnos in ditionem Romanorum anno Græcorum 706. Chriſti 395. menſe Julio irrupiſſe teſtatur Auctor Chronici Edeſſeni, & Dionyſius Jacobitarum Patriarcha: quibus adde Socratem lib. 6. cap. 1. Sozomenum lib. 8. cap. 1. Claudianum lib. 2. adverſùs Rufinum, & D. Hieronymum in epiſt. 30. de Epitaphio Fabiolæ, & epiſt. 3. ad Heliodorum. Vide Baronium ad annum prædictum num. 14. & Pagium num. XI. Eos Syri ܗܘܢܝܐ *Hunnos*, ܐܘܢܝܐ *Unnos*, & ܟܘܢܝܐ *Chunnos* vocant, ut apud Joſue, & Auctorem Chronici Edeſſeni. A Rufino autem ad Imperii Orientalis devaſtationem accerſitos, præter Joſue, & Dionyſium, teſtatur Marcellinus

Adæi militiæ Orientalis Præfecti occupaſſent. Tunc enim Pherozes [1] Perſarum Rex acceptâ à Romanis ingenti pecuniæ ſummâ, Hunnos fregit, multaſque ipſorum regiones ſuæ ditioni adjunxit: ſed quum tandem vivus in hoſtium manus veniſſet, à Zenone ingenti pretio redemptus fuit, dimiſſuſque ab Hunnis, poſtquam fidem obſtrinxerat, in illorum fines non ampliùs ſe incurſurum. Renovato autem à Pheroze contra jusjurandum prælio, iterùm victus, captuſque fuit: iterumque libertatem pactis triginta auri talentis impetravit: quæ quum exhauſto præteritis bellis ærario ſolvere nequiret, viginti talenta & Cavadem filium obſidem Hunnis tradere coactus eſt, donec reſiduum pactæ pecuniæ numeraret: qua numeratâ, filioque recepto, tertium contra Hunnos bellum movit: infelici tamen eventu, cæſis ingenti prælio Perſis, & ipſo Pheroze interfecto.

Pheroze regnante *Baſilicus* [2] in Zenonem conſpirat: quo paulò poſt in ordinem redacto, Illus & Leontius tyrannidem arripiunt hoc pacto. Quum Zeno poſt relegatum Baſilicum ab ejus factione parari ſibi inſidias ſuſpicaretur, Iſauros gentiles ſuos omnibus ferè Orientis provinciis præfecit, è quorum numero *Illus* [3] Magiſter militum Antiochiæ per eam occaſionem creatus eſt. Qui tamen paulò poſt affectati Imperii apud Zenonem delatus, & Conſtantinopolim revocatus ab eodem Zenone, clàm obtruncari jubetur. Sicarius illum ſtricto ferro aggreſſus, impacto levi vulnere, quo ejuſdem auriculam amputavit, ab ipſius ſatellitibus repulſus eſt. Illus quòd res in ipſo Imperatoris palatio geſta fuerat, Zenonem ſibi infenſum ſuæque vitæ inſidiari meritò ſuſpicatus, Antiochiam profugit. Imperator ne res in vulgus manaret, ſicarium quidem ſtatim oppreſſit; mox *miſſis* ad Illum *nobiliſſimis viris*, eundem ut metu depoſito ad aulam rediret, cohortari pergit. At Illus, ut qui Zenonis ingenium ſatis perſpectum habebat, nunquam ut Antiochia excederet, adduci potuit. Zeno patefactas eſſe machinationes ſuas ſentiens, rem vi armiſque conficere ſtatuit, & Leon-

cellinus ad Conſulatum Olybrii & Probini, qui in annum Chriſti 395. incidit. Progreſſus verò eorundem in Syria, totque ac tantarum urbium depopulationes, quas accurate deſcribit Dionyſius in Chronico, anno tantùm ſequenti contigiſſe, rectè affirmat Joſue.

1 *Pherozes*. ܦܝܪܘܙ. Id factum longè poſt primam Hunnorum irruptionem. Porrò Pherozes iſte ſucceſſit Iſdegerdi II. Vararanis filio in regnum Perſarum circa annum Chriſti 457. *Perozem* vocat Agathias lib. 4. qui poſtquam mortem Iſdegerdis deſcripſit, hæc de eo ſubdit: *Perozes poſt illum Rex declaratur, vir temerariè audax & bellorum cupidus, & magnificentiam ſemper præ ſe ferebat; ſolidis autem tutiſque conſiliis non admodum utebatur, ſed plus in eo erat audaciæ, quàm conſilii*. Et infrà eum interiiſſe tradit *in expeditione adversùs Nephtalitas*: quos *Ephtalitas* ſivè *Hunnos albos* appellat Procopius lib. 1. de Bello Perſ. cap. 3. & 4. Obitum ejus ad annum 481. confert Pagius num. 5.

2 *Baſilicus* ܒܣܝܠܝܩܘܣ. Sic Joſue & Dionyſius. Cæteri *Baſiliſcum* habent, quem anno 476. tyrannidem arripuiſſe, & ſequenti anno in ordinem redactum fuiſſe, refert Pagius ad annum 477. num. 6.

3 *Illus* ܐܠܘܣ. *Ellum* vocat Joſue, & Liberatus in Breviario cap. 17. Is autem Baſiliſci partes primùm ſequutus fuerat: mox conciliatâ cum Zenone amicitia, Imperium eidem recuperare ſtuduit, teſte Theophane & Candido. Vide Pagium ad ann. 477. num. 4. & 478. num. 1. Quare ab eodem Zenone Conſulatu cohoneſtatus fuit, & magiſterio militiæ Orientalis. *Magiſtrum Officiorum* appellat Marcellinus in Chronico, qui ad annum 484. *Theodorico & Venantio Coss.* hæc habet. *Illus natione Iſaurus, dignitate magiſter Officiorum, amputata apud Comitatum auricula, Orientem Zenoni infeſtus invaſit. Porrò cum Leontio tyrannidem arripuit*. Eadem ex Euſtathio narrat Evagrius lib. 3. cap. 27. *Res prætereà Illi*, inquit, *ab eodem Scriptore elegantiſſimè exponuntur: quemadmodum quum à Zenone inſidiis appetitus fuiſſet, effugerit: utque Zeno eum, quem ad interficiendum Illum ſubmiſerat, Illo necandum tradiderit; capitis amputationem mercedis loco ei rependens, eò quod conatu excidiſſet. Illum quoque Magiſtrum Orientalis militiæ renunciavit, ſtudens ut occultæ eſſent inſidiæ, quas ei comparaverat,*

Leontium adverſùs Illum cum ingentibus copiis mittit. *Leontius* 1 ab Illo, ſpe oblata Imperii, ad ſuas partes pertrahitur, & Imperator, Illo apud quem rerum ſumma erat, adnitente, Antiochiæ ſalutatur: quem, ut quidam tradunt, Illus è medio tollere etiam cogitabat; diſſimulare tamen conſilium coactus eſt, donec Zenonem opprimeret. Illi Leontiique conſpirationem non modicè juvit Panprepius quidam, qui ut Perſarum Regis animum legationibus & pecunia tentarent, auctor fuit. Zeno Joannem militiæ magiſtrum contra Leontium Illumque mittit. Antiocheni obſidionem veriti, Leontium & Illum ab urbe pellunt. Metroninus cum quingentis equitibus Edeſſam, ab Illo & Leontio miſſus, occupare fruſtrà tentat. Illi demùm à Joanne acie victi, & in munitiſſima arce diù obſeſſi, atque à ſuis proditi, necantur: reliqui amputatis manibus dimittuntur.

Hic ſtatus erat Romani Imperii, quum extincto, ut diximus, Pheroze, Balaſces ܒܠܫ 2 ejuſdem frater regnum Perſarum occupat, princeps pacis ſtudioſiſſimus: qui exhauſtum ærarium cernens, mutuam à Zenone pecuniam petiit. At ille bello adverſùs Illum ac Leontium occupatus, & pridem collatam Perſis à Panprepio pecuniam ſub initium arreptæ tyrannidis recolens, aurum quidem Balaſci negat; reſponſum verò hujuſmodi ad eundem dat: Vectigalia Niſibenorum, quæ contra fas exigis, quum ad Romanos jamdudùm jure ſpectent, habeto: præter ea, quod optes, nihil. Balaſces quum exercitum ob pecuniæ defectum alere non poſſet, à ſuis ſpretus, Magorum etiam factione oculis orbatus, regno exuitur, eique Cavades Pherozis filius, qui obſes apud Hunnos fuerat, ſubſtituitur. Magorum, autem in Balaſcem odii cauſa erat, quòd eorum leges parvipenderet, & Balneas 3 ædificare

NOTÆ.

1 *Leontius* ܠܐܘܢܛܝܣ. Evagrius ex Euſtathio loco cit. *Illus verò*, inquit, *adſcito in ſocietatem Leontio, & Marſo viro egregio, ac Pamprepio, ad Orientis partes perrexit. Refert deinde idem Euſtathius, quomodo Leontius apud Tarſum Ciliciæ Imperator nuncupatus ſit: & quem iſti tyrannidis ſuæ fructum perceperint, quum Theodoricus vir natione Gothus, & qui apud Romanos erat illuſtris, adverſùs eos miſſus eſſet cum Exercitu Romanorum ſimul ac Barbarorum. Idem Euſtathius eleganti admodùm ſtylo cædem eorum deſcribit, quos Zeno crudeliter necari juſſit, hanc eis mercedem rependens benevolentiæ, qua ipſum complexi fuerant*. Sed pro Theodorico Gotho *Joannem* habet Joſue, eumque *Scytham* cognomento nuncupat Theophanes, de quo vide Pagium ad annum 498. num. 1. Liberatus in Breviario cap. 17. Leontium refert tyrannidem priùs Antiochiæ arripuiſſe, quàm Illus in Zenonem rebellaret: *Contigit autem*, inquit, *tunc Ellum Magiſtrum ab Imperatore Zenone mitti in Antiochiam, ut teneret Leontium, qui illic ab exercitu cum voto Verinæ Auguſtæ fuerat ordinatus*. Sed magis credendum Joſue, Euſtathio, ac Marcellino, qui Leontium contra Illum, non Illum contra Leontium à Zenone miſſum fuiſſe affirmant, Theodorus Lector lib. 2. pag. 558. *Illus*, inquit, *apertè adverſùs Zenonem tyrannidem arripuit. Quumque Tarſum veniſſet, Verinam Auguſtam eduxit ex caſtello Papyrio, in quo ob tyrannidem Baſiliſci cuſtodiebatur. Perſuaſitque illi, ut Conſulem Leontium Imperatorem coronaret. Quo facto Verinam quidem ad ſupradictum Caſtellum remiſerunt. Ipſi verò Antiochiam ingreſſi, pro Imperatoribus ſe geſſerunt*. At Leontii nomen in Faſtis Conſularibus nuſquam legitur. Proſequitur idem Theodorus. *Poſt multa prælia Illus ac Leontius per quatuor annos intra Caſtellum Papyrium clauſi, tandem proditione fratris uxoris Trocundi, quem Zeno ex urbe regia ad id ſubmiſerat, capti ſunt, & capite truncati*. Marcellinus ad Conſulatum Dinamii & Sifidii anno 488. Illi ac Leontii mortem deſcribens: *Leontius*, inquit, *Rex, & Illus tyrannus in Papyrio Iſauriæ caſtello capti, decollatique ſunt. Capita eorum Conſtantinopolim allata, præfixa haſtilibus tabuere*.

2 *Balaſces* ܒܠܫ. *Obolam* vocat Agathias lib. 4. ubi quatuor dumtaxat annos in regno ei tribuit. *Blaſes* dicitur Procopio lib. 1. de Bello Perſico cap. 5. qui tamen à Joſue diſcrepat, dum Pherozi quidem Cavadem ſucceſſiſſe ſcribit: Cavadi verò ob legem de promiſcuo fœminarum uſu ejecto Blaſem ſubſtitutum fuiſſe. Sed pro Joſue ſtat Theodori auctoritas, qui lib. 2. pag. 566. hæc habet: *Cavades quum Blaſſum patruum ſuum excæcaſſet, regnum Perſicum occupavit*.

3 *Balneas*. Magi non ſolùm Ignem, ſed Aquam etiam colebant, ut ex Actis Martyrum Orientalium diſcimus pag. 191. quamobrem ſacrilegii accuſabant eos, qui Aquam lavando conſpurcarent. Cavadem Balaſcis nepotem Balneas in Perſide mox extruxiſſe, videbimus infrà.

ficare cogitaret. Cavades 1 regno potitus, Legatos cum ingenti elephante ad Zenonem mittit, poſtulans pactam auri ſummam ſibi transmitti. Sed quum illi Antiochiam perveniſſent, comperiſſentque, Zenone 2 defuncto Anaſtaſium Romani Imperii gubernacula ſuſcepiſſe, monent Cavadem de novi Imperatoris inauguratione. Quibus ille reſcribit, ut pecuniam ab Anaſtaſio exigant: ni ſolvat, bellum ipſi indicant. Anaſtaſius verò: Aſt ego, inquit, quod Zeno deceſſor meus facere recuſavit, nunquam adducar ipſe, ut faciam; præſertim quum Perſæ Niſibin Romanæ ditionis urbem occupent, quam juxta pacta conventa priùs redditam eſſe oportebat, quàm pactam pecuniam peteres. Cæterùm tot ego implicitus ſum bellis in 3 Barbaros, Germanos nempè, & Blemmyos alioſque, ut iniquum videatur Romanas copias negligere, Perſicis verò ſtipendia ſolvere. Hæc Anaſtaſius ad Cavadem: quem præterea in Chriſtianos Armenos Perſis ſubjectos debacchatum fuiſſe compererat, eò quod Ignem adorare recuſaſſent: novam inſuper Zoroaſtrianorum 4 Magorum hæreſim excitaſſe, quæ promiſcuum fœminarum uſum permittebat.

Cæterùm Armeni quum rejecta ab Anaſtaſio Cavadis poſtulata accepiſſent, à Perſis defecerunt; everſiſque Ignis delubris, Magiſque & aliis Perſicæ originis incolis interfectis, Marzabanem Cavadis Ducem cum exercitu profligant, miſſiſque legationibus, ab Anaſtaſio ut Romanis deinceps parere ipſis liceat, etiam atque etiam poſtulant. Quos tamen ille repulit, ne cauſam belli dare Cavadi videretur. Per idem tempus Cadſeni 5 etiam in Cavadem rebellarunt, Niſibinque occupare tentarunt. Sed & Tamyreni 6 Perſidis incolæ, Regis avaritiâ commoti, & montium, ubi habitabant, inſuperabili difficultate freti, omnia audere, finitimas gentes, Perſaſque ipſos ſubitis incurſionibus vexare cœperunt. Præterea Perſarum proceres Cavadem oderant, quòd ingenuis fœminis adulteria permitteret. Denique Arabes, qui ſub Perſarum ditione erant, perturbari Cavadis regnum animadvertentes, ipſi quoque oblata occaſione crebras incurſiones in Perſidem faciebant.

Nec minoribus Romanum Imperium tumultibus æſtuabat. Nam Iſauri 7 poſt Zenonis obitum ab Anaſtaſio deficientes, Imperatorem ſibi conſtituere moliebantur. Quod quum Cavades comperiſſet, opportunum tempus ſe nactum arbitratus, legatos iterùm ad Anaſtaſium pro

pacto

NOTÆ.

1 *Cavades* ܩܘܕ. Ita Syri, Arabes, Perſæque. *Cabadem* alii vocant.

2 *Zenone defuncto*. Hinc colligitur, Cavadem regnare cœpiſſe paulò ante Zenonis obitum, hoc eſt, circa annum Chriſti 490. Nam Zeno interiit anno 491. die 9. Aprilis, ut ex Malela oſtendit Pagius. Quare rejiciendum videtur, quod idem Pagius ad annum 481. num. 5. ſcripſerat, *Cavadem nimirùm anno circiter quadringenteſimo octogeſimo quinto regnare cœpiſſe*.

3 *Barbaros*. Bellum ab Anaſtaſio in Germanos, Blemmyos, alioſque Barbaros initio Imperii geſtum, nullus præter Joſue commemorat.

4 *Zoroaſtrianorum* ܙܪܕܘܫܬܩܢܐ. Agathias lib. 4. legem à Cavade latam refert, qua uxorum communis uſus ſanciebatur. Theodorus Lector lib. 2. pag. 567. *Cavades*, inquit, *legem tulit Perſis, ut uxores inter ipſos communes eſſent. Cujus rei causâ, regno expulſus, Regis Hunnorum auxilio regnum ſuum recuperavit*.

5 *Cadſeni* ܩܕܝܫܝܐ. Caduſios appellat Theophanes ad annum Anaſtaſii 15. eoſque Perſidis populos eſſe teſtatur. Meminit eorundem Iſaac Presbyter Antiochenus Carm. de Beth-Hur oppido.

6 *Tamyreni* ܬܡܘܪܝܐ. Fortaſſe ex Tomitana Scythiæ regione in Perſidem advenæ.

7 *Iſauri*. De bello Iſaurico Conſule Marcellinum ad Conſulatum Anaſtaſii Auguſti & Rufi, Evagrium lib. 3. cap. 35. Theophanem ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 484. & Nicephorum lib. 16. cap. 24. Duraſſe illud per ſex annos, & ab anno 492. inchoatum fuiſſe, ex eodem Marcellino liquet.

pacto auro mittit, quem Iſaurorum metu ad id ſolvendum adactum iri exiſtimabat. At Anaſtaſius: ſi mutuas [1] inquit, pecunias accipere velis, dabo: ſin autem obligatas exigis, iniqua petis. Hæc tamen reſponſio Cavadem nihil moviſſet, niſi profligatos mox Iſauros didiciſſet. Intereà Satrapæ & Proceres in Cavadem conſpirant, eumque clam è medio tollere ſtatuunt. Quod quum ille reſciviſſet, ad Regem Hunnorum profugit, apud quem nutritus fuerat, quum à Pheroze patre obſes datus fuit. Zamſaphes [2] ejuſdem frater rerum potitus eſt. Cavades quum in gratiam Regis Hunnorum ſe inſinuaſſet, ejus filiam, quam ille ex ſorore ipſius in bello contra Pherozem capta ſuſceperat, in uxorem ducit; ſocerique ope regnum recuperat, Zamſaphe è regia ultrò excedente. Tamyrenos, Cadſenos, & Arabas compeſcit, & in amicos ſuſcipit, modò prælianti in Romanos ſuppetias ferrent. Armenos quoque recipit, permiſſa Religionis libertate. Rebus ita compoſitis, ingentem exercitum ex Hunnis, Perſis, Arabibus, Armenis, Tamyrenis, & Cadſenis collectum in fines Romanorum educit.

V.
Chronicon in annos 13. diviſum.

His in Præfatione generatim ſummatimque expoſitis, deſcendit Joſue ad particularem rerum geſtarum hiſtoriam, quam in annos treſdecim dividit: nimirùm ab anno Alexandri 806. ad annum 818. Incipit autem in hæc verba. ܥܠ ܥܠܬܗ ܗܟܝܠ ܕܩܪܒܐ ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܚܝܠ ܣܦܩ ܐܢܐ ܣܒܪ ܕܐܘܕܥܬܟ ܐܒܘܢ ܒܡܠܘܬܐ ܙܥܘܪܬܐ ܟܕ ܥܪܩ ܐܢܐ ܡܢ ܣܓܝܐܘܬ ܡܠܐ. ܡܢܗܝܢ ܕܝܢ ܕܟܬܒܬ ܡܢܗܝܢ ܡܢ ܟܬܒܐ ܥܬܝܩܐ. ܘܡܢܗܝܢ ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܐܢܫܐ ܕܥܒܕܘ ܐܝܙܓܕܘܬܐ ܠܘܬ ܬܪܝܗܘܢ ܡܠܟܐ. ܘܡܢܗܝܢ ܡܢ ܓܒܪܐ ܕܐܫܬܘܕܥܘ ܠܝ ܕܗܘܘ ܒܣܘܥܪܢܐ ܘܗܫܐ ܕܝܢ ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܗܘܝ ܠܘܬܢ ܡܫܪܐ ܐܢܐ ܡܐܡܪܐ ܡܢ ܫܢܬܐ ܗܕܐ ܕܗܘܬ ܒܗ ܟܦܢܐ.

De cauſa igitur belli, & quomodo id vires ſumpſerit, ſatis me tibi indicaſſe arbitror, Pater, brevi uſus ſtylo, & verboſitatem narrationis fugiens. Ex his autem, quæ literis conſignavi, quædam ex antiquis Codicibus deſcripſi; quædam ab iis, qui apud utrumque Regem (Perſarum ſcilicet, & Romanorum Imperatorem) *legatione functi ſunt, didici; quædam denique narraverunt mihi, qui rebus geſtis interfuere. Nunc verò de iis, quæ apud nos geſta ſunt, ſermonem priùs inſtituam, quum à præſenti anno duriſſima*

NOTÆ.

1 *Mutuas*. Theophanes ad annum Divinæ Incarnationis 496. refert, Cavadem Perſarum Regem pecunias exegiſſe ab Anaſtaſio, eumque cautionem ſcribere juſſiſſe, *ſi modò mutuum accipere vellet; alioquin ſe nullas daturum*. Procopius lib. 1. de Bello Perſico cap. 7. *Cavades*, inquit, *Anaſtaſium Auguſtum rogavit, uti pecuniam apud ſe fœnore occuparet*. Theodorus Lector lib. 2. pag. 566. *Anaſtaſius Imperator*, inquit, *quum Cavades pecuniam ab eo flagitaſſet, reſpondit, ſi mutuam accipere vellet, cautionem ſcriberet: Sin minus, nihil ſe daturum eſſe. Atque ob hanc cauſam Cavades bellum intulit Romanis*.

2 *Zamſaphes* ܙܡܣܦ. Zamaſphem vocat Agathias lib. 4. qui hæc de ejus inauguratione. *Conſpiratione enim facta omnibuſque inſurgentibus, eum* (Cavadem) *abdicant, undecimo ex quo regnarat, anno, & in Lethes caſtellum conjiciunt: Regni verò poteſtatem in Zamaſphem transferunt, qui & ipſe Perozi filius erat, & alioqui lenitatis & juſtitiæ nomine optimè audiebat*. Mox de ejuſdem abdicatione hæc ſubjungit. *Zamaſphes ſua ſponte Regio ſolio exceſſit, regnumque potiùs relinquere cenſuit, quatuor annos eo gaviſus:* Poſtquam ſcilicet Cavades, qui è cuſtodia elapſus ad Hunnos confugerat, cum valido exercitu ad ſua remiſſus fuit, filia regis uxore antea accepta, ut fuſè Procopius lib. 1. de Bello Perſico cap. 6.

ma flagella, ſignaque diebus noſtris facta initium traxerint. Hanc hiſtoriam in ſuos annos diſtributam ſtrictim percurrere pretium operæ duximus, eò quod Procopio, Evagrio, Agathiæ, Theophani, aliiſque Scriptoribus maximam lucem afferat.

Annus Chriſti 495.

1 Anno Alexandri octingenteſimo sexto Edeſſam lues invaſit, deturpata miſerum in modum hominum facie; nullo tamen poſt ſanitatem ſigno morbi relicto. In eadem urbe pretia eſculentorum laxantur, adeò ut triginta modii tritici, quinquaginta verò hordei denario venirent.

Annus Chriſti 496.

2 Anno octingenteſimo ſeptimo die 17. menſis [2] Jar (*Maji*) feria ſexta vertente & Sabato ineunte, accenſis ad utramque fluminis ripam cereis funalibus, nova & hactenus inſueta ſpectacula in Orcheſtra, quæ Trimarion dicitur, exhibita ſunt. Crucis Labarum, quod B. Conſtantinus inſtituerat, è ſuo loco ad unum cubitum repentè exceſſit, quaſi rem illam turpiſſimam averſatum: atque ita manſit totum Sabatum. Veſperè autem diei ſequentis ſpontè in ſuum locum rediit.

Annus Chriſti 497.

Anno octingenteſimo octavo, eo ſigno Edeſſeni minimè conterriti adeò non reſipuerunt, ut potiùs in graviora flagitia prolapſi fuerint. Intereà gliſcente lue complures oculis capti ſunt. Cyrus Edeſſæ Epiſcopus Collectam in Eccleſia indicit, ut ex oblatis à Fidelibus pecuniis argentea vaſa fierent, quibus res ſacra in ſolemnitatibus Martyrum celebraretur. Eutychianus Irenes maritus centum denarios contulit: alii pro ſuis quiſque facultatibus. Eodem anno ad exitum vergente pro Anaſtaſio urbis Præfecto Alexander ſubſtituitur, qui muros Edeſſæ ſordibus purgari curavit. Fieri etiam in Prætorio foramen juſſit, per quod ſupplices libelli clam immitterentur: quo artificio quæ in urbe ſecretò agebantur, didicit. Singulis autem ſextis feriis ſedens in Templo S. Joannis Baptiſtæ & S. Adæi Apoſtoli, lites componebat, & cauſas, quæ à quinquaginta annis in caſſum agitatæ fuerant, omnes diremit. Ædificavit inſuper Parepton juxta portam, quæ *Petræ* nuncupatur. Dimaſion quoque apud horrea publica exſtruere aggreſſus eſt, quod pridem deſignatum fuerat. Juſſit denique cunctos artifices

NOTÆ.

1 *Anno Alexandri* 806. hoc eſt Chriſti 495. ut infrà oſtendemus. Ante hunc annum Zenone defuncto Anaſtaſium Imperio potitum fuiſſe, vidimus ſuprà ex Joſue in Præfatione. Id *Olybrio Juniore Cos.* Indictione 14. die undecima Aprilis, feria quinta majoris hebdomadæ, anno Chriſti 491. contigiſſe, oſtendit Eminentiſſimus Noriſius in Diſſertat. 3. de Epochis Syro-Macedonum cap. 4. Erravit igitur Dionyſius, dum Anaſtaſii inaugurationem ad annum Chriſti 497. protrahit, ſcribens in Chronico fol. 88.

ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܡܢܐ ܡܝܬ ܙܝܢܘܢ ܡܠܟܐ ܘܩܡ ܚܠܦ
ܘܗܝ ܒܡܠܟܘܬܐ ܐܢܣܛܣܝܘܣ ܕܡܢ ܕܘܪܟܝܘܢ ܗܘܐ
ܓܢܣܗ ܓܒܪܐ ܟܪܝܣܛܝܢܐ ܘܡܗܝܡܢܐ:

Anno Græcorum 808. (Chriſti 497.) *obiit Zeno Imperator, eique ſubſtitutus fuit Anaſtaſius genere Dyrrachienſis, vir Chriſtianus & fidelis*. Dionyſio turpiùs lapſus eſt Euſtathius apud Evagrium lib. 3. cap. 29. dum initium Imperii Anaſtaſii ad annum Alexandri Macedonis 832. confert, in hæc verba. *Porrò Euſtathius ſcribit, ab exordio Imperii Diocletiani ad Zenonis obitum, & nuncupationem Anaſtaſii, annos fluxiſſe ſeptem ſuprà ducentos: à principatu autem Auguſti, annos quingentos triginta duos, ac præterea menſes ſeptem: ab Alexandri autem Macedonis regno octingentos & triginta duos ſimiliter cum menſibus ſeptem: à Romanorum & Romuli regno, mille & quinquaginta duos, ac præterea menſes ſeptem; à Trojæ denique expugnatione, annos mille ſexcentos & octoginta ſex cum menſibus ſeptem*. Atqui annus Alexandri 832. in annum Chriſti 521. competit; quo tamen nemo dixerit Anaſtaſium Imperio potitum fuiſſe, quum conſtet ipſum anno Chriſti 518. die 9. Julii interiiſſe. Locus igitur ſic reſtituendus: *ab Alexandri Macedonis regno ad nuncupationem Anaſtaſii anni fluxêrunt octingenti & duo cum menſibus ſeptem*: nam demptis *triginta annis*, reliqui rectè ſe habent. Vide Pagium in Diſſertatione de Periodo Græco-Romana num. 81. ubi hunc Evagrii locum quoad reliquas epochas examinat.

2 *Die* 17. *Maji*. Is annus fuit Chriſti 496. quo dies 17. Maji in feriam ſextam incidit. Unde liquet, Epocham Alexandri, ſeù Græcorum à Joſue uſurpatam, trecentis undecim annis Chriſtiana vulgari priorem eſſe: quod adhuc ex appoſitis infrà hebdomadarum menſiumque diebus colligitur.

ſices appetente Dominico die cruces officinarum foribus affigere, & circùm lampadas quinque accendere.

Annus Chriſti 498.

Anno octingenteſimo nono majori quàm antea celebritate ſpectacula reſtaurantur. Cives per ſeptem dies tunicis amicti, impoſitiſque capiti tiaris, diſcinctique totam noctem per urbem diſcurrunt, funalia & odoratas pixides manu gerentes, & incondita carmina modulantes. Nec aderat, qui tantam hominum licentiam compeſceret, ut Xenaias Epiſcopus Mabugenſis, qui fortè Edeſſæ morabatur, populum pro concione increpare coactus fuerit. Corruunt duæ Baſilicæ, & Balneum æſtivum; nullius tamen periculo, præter duorum, qui dum inter ſe contendunt, uter prior evaderet, ruinâ oppreſſi ſunt. Anaſtaſius Imperator vectigal 1 unius aurei, quod 1
Artifices quarto quoque anno perſolvere conſueverant, cunctis ſubditis condonat. Hoc Edeſſenorum vectigal ſingulis quatuor annis libras auri centum & quadraginta conficiebat. Quamobrem in lætitiam effuſi cives, ad Templum S. Sergii & S. Simeonis 2 cum cereis & thuri- 2
bulis concurrunt, Pſalmos canentes & gratias Deo agentes, atque Imperatorem laudantes. Decreverunt autem celebritatem hujuſmodi eodem recurrente die quotannis celebrandam eſſe. Eodem anno die 5. Haziran (*Junii*) deceſſit Cyrus 3 Epi- 3
ſcopus, pro quo Petrus Edeſſenam tenuit

N O T Æ.

1 *Vectigal.* Deſcribitur ab Evagrio lib.3. cap. 39. *Impoſitum autem erat*, inquit, *tùm aliis compluribus, qui ſtipe collatitia victitabant, tùm mulierculis, quæ corpore quæſtum faciebant, & per abdita atque obſcura urbis loca in cellis meritoriis ad ſtuprum proſtabant: maſculis prætereà, qui muliebria paſſi fuerant, nec naturam ſolùm ipſam, verùm etiam rempublicam ignominia afficiebant.* Sed clariùs à Cedreno: *Quiſquis mendicus, quævis meretrix, quævis repudiata, quivis ſervus, quivis libertus ærario aliquid impendebant: atque etiam de mulo, de fimo, de jumentis, de canibus in urbe, vel rure degentibus, homo ſive mas eſſet, ſive fœmina, aurum argenteum pendebat. Tantumdem equus, bos, mulus, aſinus, aut etiam canis obolos ſex.* Meminit ejuſdem Theodorus Lector lib.2 pag. 566. *Anaſtaſius Chryſargyrum abolevit, & venationes amphitheatri ſuſtulit, & magiſtratus, qui antea venales erant, gratis contulit.* Et Theophanes ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 493. qui Kalendis Septembris anni Chriſti 500. inchoatur, ait: *Hoc anno Chryſargyrum tributum, & venationes, ſive pugnas cum beſtiis publicas Anaſtaſius abolevit, & magiſtratus qui anteà venales erant, gratis contulit.* Vide Baronium ad ann. 491. num. XI. & Pagium ad eundem annum num. XII. qui tamen loco non ſuo hæc narrant: nam iſtud quidem quadriennale tributum nec anno 491. nec 500. ſublatum fuit, ſed menſe Majo anno Chriſti 498. ut præter Joſue, teſtatur etiam Auctor Chronici Edeſſeni, his verbis:

ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܫܥ ܐܫܬܒܩ ܕܗܒܐ
ܠܐܘܡܢܐ ܕܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܒܐܝܪ:

Anno Græcorum 809. (Chriſti 498.) *menſe Majo remiſſum fuit aurum artificibus univerſæ terræ.* Venationes verò cum beſtiis, ſeu ſanguinaria illa certamina inter beſtias & homines in ſpectaculis publicis fieri ſolita, anno Græcorum 810. Chriſti 499. ab Anaſtaſio abolita fuiſſe, videbimus infrà ex Joſue, qui rerum iſtarum teſtis fuit vivus ac præſens. Ejuſdem Joſue auctoritate haud temerè dixerim, Chryſargyrum in diverſis Romani Imperii urbibus diverſum fuiſſe: & Edeſſæ quidem non ex turpi corporis quæſtu, ut Evagrius, & Cedrenus narrant, ſed ex officinis artificum dumtaxat colligi conſueviſſe.

Verba ejus hæc ſunt. ܒܗ ܕܝܢ ܒܫܢܬܐ ܗܕܐ
ܐܦ ܐܬܐ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܢܣܛܣܝܘܣ ܡܠܟܐ ܕܢܫܒܘܩ
ܗܘ ܕܐܘܡܢܐ ܡܢܐ ܠܐܘܡܢܐ ܟܠܗܘܢ ܘܐܬܚܪܪܘ ܡܢ ܡܕܐܬܐ.
ܠܐ ܗܘܐ ܒܐܘܪܗܝ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܦܘܩܕܢܐ
ܐܠܐ ܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܪܗܘܡܝܐ ܕܫܘܠܛܢܗܘܢ.

Hoc eodem anno juſſit Anaſtaſius condonari aurum, quod artifices quarto quoque anno perſolvebant, eoſque à tributo liberos fecit. Neque verò Edeſſæ tantùm edictum hujuſmodi promulgatum fuit, ſed etiam in cunctis Romanæ ditionis urbibus. Ubi de meretricibus, de repudiatis, de cinedis, & de pauperibus ne verbum quidem.

2 *S. Simeonis.* Simeoni Stylitæ ſtatim atque deceſſit, Templum Antiochiæ excitatum fuiſſe, vidimus ſuprà pag. 253.

3 *Cyrus.* De Cyri deceſſu & Petri ordinatione, hæc Auctor Chronici Edeſſeni.

ܒܚܙܝܪܢ ܒܫܬܐ ܫܢܝ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܘ ܩܘܪܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܗܘܐ ܚܠܦܘܗܝ ܦܛܪܘܣ ܘܥܠ
ܠܐܘܪܗܝ ܒܬܪܥܣܪ ܒܐܝܠܘܠ ܕܫܢܬܐ:

Menſe Junio die ſexta migravit ex hac luce Cyrus Edeſſæ Epiſcopus: cui ſubſtitutus fuit Petrus, & Edeſſam ingreſſus die duodecima Se-

tenuit Eccleſiam. Hic præter conſuetas anni feſtivitates ſolemnitatem quoque Hoſannarum [1] indixit. Ritum etiam inſtituit benedictionis Aquæ [2] in nocte Epiphaniæ. Chriſma [3] denique univerſo populo ſpectante Feria quinta myſteriorum (*in cœna Domini*) conſecravit. Alexandro urbis Præfecto ſubrogatur Demoſthenes, qui omnes civitatis porticus albas fieri juſſit. Complures tamen experientia docti, calamitates urbi portendi hoc facto ajebant.

Anno octingenteſimo decimo, menſe Majo locuſtæ ab Auſtro convolantes, terram operuerunt; exiguo tamen regionis noſtræ damno. Menſe Auguſto ejuſdem anni publicatum eſt Anaſtaſii Imperatoris edictum per omnes Romani Imperii urbes, quo venationes, [4] ſeù pugnę cum beſtiis interdicebantur. Menſe verò Septembri accidit ingens [5] terræmotus & multæ urbes corruerunt. Fons balnei Iberorum eadem die aruit. Euphratis etiam aquæ defecerunt, hia- Annus Chriſti 499.

Septembris. Nonno Cyrus ſucceſſerat anno Græcorum 782. Chriſti 471. de quo ſuprà pag. 257. Porrò Cyrum hunc, unàcum Anthimo, Severo, Petro Apameenſi, aliiſque Hæreticis Acephalis damnat Hormiſda Papa in epiſt. ad Archimandritas & Monachos ſecundæ *Syriæ*.

1 *Hoſannarum*. De ſolemnitate Hoſannarum recole quæ notavimus ſuprà pag. 23.

2 *Aquæ*. Benedictionem Aquæ in feſto Epiphaniæ à Petro Fullone in Eccleſiam Antiochenam introductam fuiſſe, refert Theodorus Lector lib. 2. pag. 566. *Petrus Fullo*, inquit, *inſtituit, ut invocatio ſuper aquas die feſto Theophaniorum fieret ſub veſperam*. Proclum verò Cypri Epiſcopum ritum illius benedictionis ampliaſſe, teſtatur Jacobus Edeſſenus in epiſtola ad Adæum Presbyterum, de qua ſuprà pag. 171.

3 *Chriſma*. Theodorus Lector loco cit. eundem Petrum Fullonem ſcribit inſtituiſſe, *ut Sacrum Chriſma in Eccleſia coram omni populo conſecraretur*. Qua de re obſervandum eſt, Scriptores Orientales paſſim ſupponere, à ſolo Patriarcha Antiocheno Chriſma confici conſueviſſe, & reliquis Patriarchis atque Epiſcopis diſtribui; Patres verò Synodi Chalcedonenſis, illius conficiendi poteſtatem cunctis Epiſcopis dediſſe. Audi Niconem Abbatem epiſt. 37. ad Geraſimum fol. 368. ونجد فى ما عملـــتــه سينودس خلكدونا قد رسم ان يقدس المـــيـرون فى كل موضع وقبل ماكان مطلقا تقديسه إلا لبطريرك انطاكية وحده . فلما قيل انه يباع ويشترى ثمنا اطلق عـــمـــلـــه فى كل موضع .

Reperimus autem in Actis Synodi Chalcedonenſis, conficiendi ubique locorum Chriſmatis poteſtatem factam. Nam olim quidem uni Patriarchæ Antiocheno fas erat illud conſecrare: quum verò percrebuiſſet, Sacrum Chriſma venditioni emptionique ſubjici cœptum eſſe, tunc omnibus permiſſum fuit, Chriſma conficere. Quidquid ſit de antiqua illa conſuetudine per Concilium Chalcedonenſe abrogata, certè Chriſmatis conficiendi facultatem in Oriente ſibi ſolis Patriarchæ nunc reſervant.

4 *Venationes*, ܩܘܢܓܝܐ. Græcis κυνήγια.

Vide, quæ ſuprà ad annum Græcorum 809. adnotavimus. Verba Joſue in Textu mutila ſunt; ſic enim habent: ܒܝܪܚ ܐܒ ܕܝܢ ܕܝܠܗܘܢ ܫܢܬܐ ܗܕܐ ܐܬܐ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢ ܡܠܟܐ ܐܢܣܛܣܝܘܣ. ܩܘܢܓܝܐ ܕܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ:

Menſe autem Auguſto hujus anni Edictum ab Anaſtaſio Imperatore prodiit, (ſupple ܕܢܬܒܛܠܘܢ, ut abolerentur) *Cynegia*, (hoc eſt, venationes cum beſtiis) *ab omnibus civitatibus Romanorum*.

5 *Terræmotus*. Nicopolis caſum indicat Auctor Chronici Edeſſeni ſub eodem anno, & generalem famem ex locuſtarum alluvione exortam. ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܥܣܪ ܣܓܝ ܩܡܨܐ ܐܬܚܙܝ. ܐܠܐ ܙܥܘܪܐ. ܚܒܠ ܕܝܢ ܠܐ ܣܓܝ ܒܫܢܬܐ ܗܝ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܡܥܒܪܝܢ. ܗܘܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ: ܘܡܣܚܬܐ ܕܐܝܒܪܝܐ ܐܬܝܒܫܬ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܢܝܩܘܦܘܠܝܣ ܡܕܝܢܬܐ ܐܬܗܦܟܬ ܘܟܠܗ ܥܡܗ ܕܒܓܘܗ ܣܛܪ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܘܐܦܣܩܘܦܐ ܘܬܪܝܢ ܣܘܢܩܠܘܗܝ.

Anno, inquit, *octingenteſimo decimo plurimæ viſæ ſunt locuſtæ, quæ tamen exiguum eo anno damnum peperere, quum plantæ iterùm germinaſſent. Accidit præterea ingens terræmotus, & Balneum Iberorum per tres dies aruit. Sed & Nicopolis urbs corruit, cunctoſque incolas, præter Templum, Epiſcopum, duoſque ejuſdem Syncellos, oppreſſit*. Nicopolim ſub Heliogabalo Imperatore & Julio Africano Epiſcopo, olim inſtauratam fuiſſe, docet Euſebius in Chronico ad annum Abrahæ 2238. qui Kalendis Octobris anni Chriſti 221. *Grato Sabiniano & Claudio Seleuco Conſulibus* inchoatur. *In Palæſtina*, inquit, *Nicopolis, quæ priùs Emmaus vocabatur, Urbs condita eſt, Legationis induſtriam pro ea ſuſcipiente Julio Africano, Scriptore temporum*. Eadem ex Euſebio deſcripſit Dionyſius Patriarcha in chronico ad annum Abrahæ 2236. Vide Pagium ad annum Chriſti 220. num. 2. & D. Hieronym. in Catalogo cap. 63.

hiatibus terræ abſorptæ. Sed & Nicopolis urbs intempeſta nocte ſubverſa eſt: nam epiſtola ad nos eodem menſe allata fuit, qua ſignificabatur, cives, advenas, fratreſque Scholæ 1 noſtræ, qui ibidem morabantur, ruinâ oppreſſos fuiſſe, præter unum Epiſcopum, & duos ejuſdem familiares, qui in Eccleſia intra cancellos Altaris dormiebant. Sic autem narrabat mihi quidam Frater fide dignus. Dum veſpere, inquit, ante noctem illam, qua Nicopolis corruit, unàcum ſocio meo, in eadem urbe diverſarer, ille aeris intemperie gravatum ſe ſentiens, foras excedere precibus me compulit. Sub auroram autem urbem ingreſſi, collapſas domos cernimus, & clamores plurimorum audimus, quos ruinæ contexerant. Accurrunt è vicinis locis, qui eâdem ruinâ ſepultum Epiſcopum cum duobus familiaribus extraxerunt. Quumque panem & vinum popoſciſſet, ut rem ſacram faceret, nec in urbe invenire ea potuiſſet, à quodam viatore exiguas 2 micas, parumque vini accipiens, Euchariſtiam confecit, & tradidit circumſtantibus. Eodem die corruit quædam Martyrum Eccleſia ibidem ſita, quam Sancti *Areſmeſatæ* ܕܐܪܫܡܫܛܐ vocant, quum Feſtum ipſius Martyris perageretur, & frequentiſſimum populum, qui fortè illuc ad nocturnas preces confluxerat, oppreſſit.

Anno octingenteſimo undecimo, menſe Teſri priore (*Octobri*) die vigeſimo tertio, Sabato, Sol 3 defecit ab ortu uſque ad horam octavam. Terra autem, quæ radiis illuſtrabatur, cinere aut ſulphure conſperſa videbatur. Eodem die corruêre mœnia urbis ab Auſtrali parte uſque ad Portam majorem. Hoc flagello moniti Edeſſeni, Petro Epiſcopo indicente, Supplicationes 4 per totam urbem ad Eccleſias fecerunt. Confluxere omnes viri, mulieres, pueri, & Clerici crucem præferentes, & Pſalmos canentes, atratis veſtibus aſſumptis: ſed & monachi monialeſque omnes regionis noſtræ, orationi inſtiterunt impenſiſſimè. Novembri triplex in cœlo ſignum apparuit ſub meridiem. Primum in cœli medio Auſtrum versùs, imaginem arcus præferebat, qui in aëre conſpici ſolet; ita tamen ut arcus curvatura terram reſpiceret, extrema cœlum. Alterum, Orientem versùs: Poſtremum ad occaſum. Decembri vidimus aliud portentum ad occaſum ſimiliter, & ad Auſtrum in eodem angulo. Figuram haſtæ præferebat. Quidam ajebant eſſe ſignum perditionis: alii haſtam deſolationis. Menſe Adar (*Martio*) locuſtarum 5 nubes denſiſſimæ operuere Arabiam, Rheſinam, Telam, & Edeſſam. Inde

Annus Christi 500.

N O T Æ.

1 *Scholæ noſtræ*. Intelligit Joſue Scholam Edeſſenam, non quidem eam, quæ Perſica nuncupabatur, & à Zenone Imperatore extirpata eſt, ut ſcribit Theodorus Lector lib. 2. pag. 558. & 566. ſed aliam in eadem urbe, ubi Joſue literis vacavit, antequam Monachus propè Amidam fieret.

2 *Exiguas micas*. Verba Joſue ſunt hæc:

[illegible]

Poſthæc fortè adfuit bonus quidam viator, qui modicas panis micas, & parum vini ei (Epiſcopo) *dedit. At ille oblationem obtulit, oravit, & circumſtantibus Euchariſtiam in Sacramentum vitæ porrexit.*

3 *Sol defecit*. Id accidit anno Chriſti 499. quo dies 23. Octobris in Sabatum incidit. Alium Solis defectum refert Marcellinus in Chronico *Indictione* 5. *Anaſtaſio Auguſto ſolo Coſ.* hoc eſt, anno 497.

4 *Supplicationes*. Publicarum ſupplicationum ritum antiquiſſimum in Eccleſia Syrorum, vidimus etiam ſuprà in Sancto Iſaac pag. 224.

5 *Locuſtarum*. Eadem habet de Locuſtis & fame hujus anni Auctor Chronici Edeſſeni:

[illegible]

Anno Græcorum octingenteſimo undecimo multæ advenerunt locuſtæ, totumque frumentum corruperunt, abſumpſeruntque. Id refert Abulpharagius ad annum Anaſtaſii unde-

de avolantes, omnia circum loca depaſtæ ſunt à finibus Aſſyriorum uſque ad mare Occidentis, (*hoc eſt Syriacum*) & in Boream confluentes, ad fines uſque Iberorum pervenere. Hinc fames atrociſſima menſe Aprili accidit, ita ut quatuor modii tritici, ſex verò hordei denario venirent: cabus autem cicerum quingentis nummis, fabarum quadringentis, & lentium trecentis ſexaginta. Famem verò, multarum urbium deſolatio conſequuta eſt, migrantibus incolis in boreales & occidentales terras. Tunc Petrus Edeſſæ Antiſtes Imperatorem adit: petit, ut attentâ temporum calamitate vectigalia condonaret, aut imminueret. Eodem ſimul tempore aurum à Præfecto Edeſſæ ad ærarium tranſmiſſum eſt. Allatum aurum intuitus Imperator, tributum condonare noluit: Edeſſenis tantùm condonavit, ne aquam Romanis (*militibus*) afferrent; iis verò, qui in ſuburbiis pagiſque habitabant, tributa capitatim exigi ſolita, & quandam pecuniarum ſummam ipſis olim indictam. Demoſthenes quoque urbis Præfectus in urbem regiam ſe confert, Euſebio Vicario ſuo relicto. Hic ut populo conſuleret, omnibus faciendi, vendendique in foro panis poteſtatem fecit, quum piſtores Urbis haud ſatis eſſent. Fames autem adeò crevit, ut quidam in Eccleſias irruperint, & Sanctam Euchariſtiam, ceu panem communem, abſumpſerint; alii cadavera effoderint, & in cibum verterint.

Annus Chriſti 501. Anno octingenteſimo [1] duodecimo necdum laxante annona, atrox peſtilentia menſe Novembri advenarum turbam, deinde indigenas corripuit. Demoſthenes Edeſſæ Præfectus ab Anaſtaſio ingentem auri ſummam impetravit in pauperum ſubſidium. Edeſſam Conſtantinopoli reverſus pauperes collegit, & quos plumbeo ſigno ad collum appenſo notaverat, iis libram panis dietim ſubminiſtrabat. Menſe Decembri fami ac peſtilentiæ intolerandum frigus additum eſt, miſerabili plebeculæ exitiale. Quocirca Oeconomi Eccleſiæ Mar Tutaël Presbyter, ܡܪܝ ܬܘܬܐܝܠ ܩܫܝܫܐ, & Mar Stratonicus ܡܪܝ ܣܛܪܛܘܢܝܩܘܣ, poſteà Charrenſis Epiſcopus, hoſpitium pauperibus juxta eandem Eccleſiam excitarunt. Præfectus verò urbis ablatis valvis Baſilicarum, quæ juxta Balneum hibernum ſunt, ex paleis & ſtoreis ibidem lectulos compoſuit ad pauperum uſum. Ab initio ergo Novembris uſque ad finem Martii fame, peſte, ac frigore innumerabilis Edeſſenorum advenarumque multitudo extincta fuit. Fama eſt, ſingulis diebus cadavera ferè centum, aliquando centum ac viginti, ſæpè etiam triginta ſuprà centum elata fuiſſe. Claruit tunc pietas Nonni ܢܘܢܐ Xenodochi, & præfatorum œconomorum Eccleſiæ, qui defunctos undique colligebant, & novis effoſſis ſepulcris, vel antiquis inſtauratis, maximè in Cœmeterio Mar [2] Cononis ܕܡܪܝ ܩܘܢܘܢ ܩܒܪܐ

decimum, Chriſti 501. وفى السنة الحادية عشر له عرض فى بلاد الروم جوع شديد وظهر جراد كثير وافسد عـــــامـــــة غلاتهم ووضع يعقوب السروجى مـــــيـــــامر على ذلك :

Anno ipſius (Anaſtaſii) *undecimo accidit in regionibus Romanorum ingens fames, multæque apparuerunt locuſtæ, quæ totam ferè annonam abſumpſerunt: de qua re compoſuit Jacobus Sarugenſis hymnos*. Idem Joſue ad annum Græcorum 814. teſtatur, Jacobum Sarugenſem de locuſtis carmina ſcripſiſſe, ut videbimus infrà. Ejus verba recole in S. Jacobo Niſibeno pag. 21.

1 *Anno* 812. Calamitates præſentis anni his verbis deſcribit Dionyſius in Chronico. ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܪܬܥܣܪܐ ܗܘܐ ܟܦܢܐ ܘܩܡܨܐ ܘܡܘܬܢܐ ܩܫܝܐ:

Anno 812. *accidit fames, locuſtarum alluvio & atrox peſtilentia*. Sed locuſtas duobus proximè elapſis annis dumtaxat Meſopotamiam infeſtaſſe, mox vidimus.

2 *Cononis*. Hæc de eo Auctor Chronici Edeſſeni: ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܫܥܣܪܐ ܩܡ ܡܪܝ ܩܘܢܘܢ ܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܐܘܪܗܝ ܘܒܢܐ ܐܣܐܣܐ ܕܓܫܪܐ ܘܐܫܬܡܫ ܒܬܫܡܫܬܐ ܗܕܐ ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ ܘܥܠܬ ܠܗ.

Anno

ܩܒܪܝܢ humabant. Funus autem eorum ſolemni cum pompa ex Eccleſiæ more curabant: nimirùm præeunte frequenti virorum ac mulierum turba, ipſo urbis Præfecto unàcum optimatibus, ac Petro Epiſcopo proſequentibus. Menſe Martio ſupplicatio publica indicitur. Neque verò Edeſſam ſolùm, ſed finitimas etiam regiones ab urbe Antiochia Niſibin uſque ea calamitas corripuit.

Annus Chriſti 502. Anno octingenteſimo decimo tertio menſe Majo, Anaſtaſii Imperatoris edicto ſpectacula 1 ſublata ſunt: quod conſequuta eſt annonæ inſperata laxitas: nam triginta poſt diebus duodecim modii tritici, duo verò ſuprà viginti hordei denario diſtracti ſunt. Menſe Auguſto 2 die vigeſimo ſecundo, illuceſcente feria ſexta, igneus globus ad boream apparuit, deſiitque videri ſub finem noctis. Eodem die, (ut ex amicorum qui Hieroſolymam proficiſcebantur, literis cognovimus,) Ptolemais, quæ & Acon, Tyrus, & Sidon urbes terræmotu 3 concuſſæ ſunt. Synagoga quoque Judæorum in urbe Beryto corruit. Nicomedienſes autem malorum Spirituum infeſtationem paſſi, poſt jejunia & publicas ſupplicationes tandem liberantur. Eodem denique die, quo ignis viſus eſt, Cavades Perſarum Rex, Pherozis filius, cum ingentibus Perſarum Hunnorumque copiis Aquilonares Romanorum fines invaſit, & Theodoſiopolim 4 Armeniæ urbem obſedit: quam à Conſtantino ejuſdem loci Præfecto proditam, diripit, incenditque cum adjacentibus oppidis; & præſidio ibidem relicto, Conſtantino ipſo Duce, in Meſopotamiam irrumpit.

Anno octingenteſimo decimo quarto, Annus Chriſti 503.

Anno Græcorum 614. (Chriſti 313.) *jecit fundamenta Eccleſiæ Edeſſenæ Cono Epiſcopus: perfecit autem abſolvitque ædificium Saades Epiſcopus, ejuſdem ſucceſſor.*

1 *Spectacula.* Vide Pagium ad ann. 491. num. 12. ubi ex Theophane, Cedreno, & Glyca hoc Anaſtaſii edictum exponit, licet illud ad annum 500. perperàm conferat.

2 *Auguſto*: hoc eſt, ad veſperas feriæ quintæ anni 502.

3 *Terræmotu*. Ejuſdem meminit Dionyſius in Chronico in hæc verba: ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܥܣܪܐ ܗܘܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܘܐܬܗܦܟܬ. ܦܛܠܡܝܣ ܘܨܘܪ ܘܨܝܕܘܢ . ܘܐܦ ܒܒܝܪܘܬ. ܟܢܘܫܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܬܗܦܟܬ .

Anno 813. Accidit ingens terræmotus, corruitque Ptolemais, Tyrus, & Sydon. In urbe etiam Beryto Synagoga Judæorum ſubverſa eſt. Theophanes ad annum Incarnationis 496. Anaſtaſii 12. *Neocæſareæ*, inquit, *quum terræmotus jam jam eſſet futurus, miles quidam agens iter, tamquam duos milites civitati videt imminentes, aliumque à tergo clamantem: Servate domum, in qua Gregorii loculus: Moxque inſequuto terræmotu, urbis pars plurima corruit, præter S. Gregorii Templum.* Subjungit Dionyſius de igneo globo: ܘܒܗ ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܙܘܥܐ ܒܝܪܚ ܐܒ ܒܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܒܗ ܢܓܗ ܥܪܘܒܬܐ ܐܬܚܙܝ ܐܬܐ ܒܓܒܐ ܓܪܒܝܝܐ ܐܝܟ ܢܘܪܐ ܕܝܩܕܐ .

Eâdem hac nocte, qua terræmotus contigit, menſe nimirùm Auguſto, die vigeſimo ſecundo, illuceſcente feria ſexta, viſum eſt ad boream ſignum, inſtar ignis ardentis. Dionyſio ac Stylitæ conſonat Auctor Chronici Edeſſeni: ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܥܣܪܐ ܢܘܪܐ ܣܓܝܐܬܐ ܐܬܚܙܝܬ ܒܓܒܐ ܓܪܒܝܝܐ ܕܟܠܗ ܠܠܝܐ ܝܩܕܐ ܒܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܒܐܒ .

Anno, inquit, 813. *ingens ignis in parte boreali apparuit, qui tota nocte ardebat, die vigeſimo ſecundo Auguſti*: nimirùm deſinente, & ineunte die vigeſimo tertio; nam feria ſexta inchoata eſt exacto die vigeſimo ſecundo Auguſti anni 502.

4 *Theodoſiopolim.* Hujus urbis expugnatio deſcribitur à Theophane ad annum Incarnationis 497. Anaſtaſii 13. *Primùm quidem*, inquit, *Cavades in Armeniam irrumpit, & Theodoſiopolim Conſtantino Senatorii Ordinis viro Illyricarum copiarum Ductore eam prodente cepit.* Eadem de Theodoſiopoli Evagrius lib. 3. cap. 37. *Perſæ quoque, regnante apud ipſos Cavadè, fœdus rupere: & relictis propriis ſedibus, primùm quidem in Armenias cum exercitu invaſerunt. Quumque oppidulum Theodoſiopolim cepiſſent, Amidam versùs, quæ urbs Meſopotamiæ eſt ſatis munita, iter fecere.* Id ſub finem Auguſti anni Chriſti 502. contigiſſe, liquet ex Joſue luculentiſſimo teſte. Quare rejiciendus Dionyſius, qui Theodoſiopolim anno 503. captam ſcribit: nam ex eodem Joſue conſtat, eo anno urbem illam non à Perſis expugnatam, ſed à Romanis receptam fuiſſe, ut infrà notabimus.

to, die 5. Octobris, Sabato, Cavades Amidam [1] obſidere cœpit. Anaſtaſius Rufinum cum pecunia ad Cavadem mittit, rogans, ut à Romanorum finibus abſtineat. Rufinus Cæſaream Cappadociæ profectus, quum accepiſſet, Cavadem jam limites ſuos tranſgreſſum, Aghel [2] ܐܓܝܠ Sophen ܨܘܦܢ, & Arabiam ܥܪܒ diripuiſſe, relictâ ibidem pecuniâ, ipſum adit, petitque, ut oblatâ auri ſummâ contentus, è Romanorum finibus excedat. At Cavades Rufino in cuſtodiam tradito, Amidam machinis inceſſanter quatere pergit, & Naamanem Arabum Regem ad auſtrales regiones Haranitas invadere jubet. Arabes cum Perſis conjuncti, provinciam depopulantur uſque ad Conſtantinam, ſeù Telam urbem. Die 19. Novembris Olympius [3] Telæ, & Eugenius Melitinæ Duces Perſas primùm ſundunt: ſed mox ad urbem Telam [4] colligendis manubiis occupati, à ſupervenientibus Perſarum, Hunnorum Arabumque copiis ingenti clade in Telbeſme [5] pago affecti ſunt. Die 26. ejuſdem menſis Naamanes ad Auſtrum profectus, ab urbe

NOTÆ.

1. *Amidam*. Hæc obſideri cœpit anno Chriſti 502. quo Sabatum in diem 5. Octobris competit. Capta eſt autem die decima Januarii anni 503. ut præter Joſue, docet Auctor Chronici Edeſſeni, in hæc verba:

ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܣܪܐ ܩܘܕ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ
ܚܒܫ ܠܗ ܠܐܡܝܕ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ ܒܚܡܫܐ
ܒܬܫܪܝ ܩܕܡ . ܘܐܚܕܗ ܒܬܫܥܝܢ
ܘܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܕܡܨܪܘܬܐ .

Anno 814. *Cavades Perſarum Rex obſedit Amidam Meſopotamiæ urbem die quinto Octobris: quam & nonageſimo ſeptimo obſidionis die expugnavit*. Totidem enim dies ſunt à quinto Octobris uſque ad decimum Januarii. Quare corrigendus in primis Procopius, qui lib. 1. de bello Perſico cap. 7. *octoginta dumtaxat obſidionis dies enumerat*. Prætereà corrigendus Marcellinus, qui *menſibus quinque* eam obſeſſam fuiſſe ſcribit, & *Indictione x. Probo & Avieno Coſs.* hoc eſt, anno Chriſti 502. expugnatam. Hoc poſtremum licet viri eruditiſſimi Baronius ac Pagius amplexi ſint, Euſtathio tamen & Joſue Stylitæ repugnat, qui rem temporibus ſuis geſtam literis prodiderunt, ut Auctorem Chronici Edeſſeni & Dionyſium taceam. Nam Joſue quidem Amidam captam docet anno Græcorum 814. qui anno Chriſti 503. reſpondet. Euſtathius verò id factum ponit *anno Anaſtaſii duodecimo*, ut legere eſt apud Evagrium lib. 1. cap. 19. & lib. 3. cap. 37. Atqui annus duodecimus Anaſtaſii cœpit menſe Aprili anni Chriſti 502. Amida verò capta eſt menſe Januario, ut præter Joſue & Auctorem Chronici Edeſſeni teſtatur etiam Procopius loco cit. qui hiberno tempore eam expugnatam ſcribit. Menſe autem Januario anni 502. nondum inchoatus erat annus Anaſtaſii duodecimus. Argumentum igitur, quod Pagius ad annum 502. num. 13. Theophani opponit, contra ipſum Pagium retorquetur. Demùm corrigendus Abulpharagius, qui Amidæ expugnationem ſub Leone Auguſto immani anachroniſmo collocat.

2 *Aghel*. Hinc Maras B. Ephræmi Diſcipulus *Aghelæus* appellatur in Teſtamento Sancti Doctoris, ut notavimus pag. 144. Ejus loci Epiſcopus Theodorus ſubſcribitur Quintæ Synodo Oecumenicæ ſic: *Theodorus Epiſcopus Ingilon urbis:* quæ quidem alia eſt ab *Anchialo*, cujus itidem Paulus Epiſcopus nomen ſuum ſubſcribit. *Sophene* autem, regio Sophoſene eſt, cujus Metropolis Tagrit, ut diximus pag. 174.

3 *Olympius*. Alypium appellat Theophanes, de quo infrà ad annum Græcorum 816.

4 *Telam*. Tela Meſopotamiæ antiquiſſima urbs, inſtaurata fuit à Conſtantio Imperatore anno Chriſti 350. & Conſtantina ab ejus nomine appellata, teſte Auctore Chronici Edeſſeni: ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܚܕܐ ܒܢܐ ܐܦ ܠܬܠܐ ܗܝ ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܗܘܬ ܡܢ ܩܕܡ ܐܢܛܝܦܘܠܝܣ:

Anno Græcorum ſexcenteſimo ſexageſimo primo ædificavit etiam Conſtantius Telam urbem, quæ olim Antipolis dicebatur. Vide Dionyſium in Chronico ad annum Græcorum 660. Hujus urbis celeberrimi fuerunt Epiſcopi Sophronius & Baradatus, quorum primus à Dioſcoro in Latrocinio Epheſino depoſitus fuit, ſecundus ſub hoc Perſico bello claruit; ut ex Joſue conſtat. Ejuſdem ſitum deſcribit Theophanes ad annum Anaſtaſii 13. *Conſtantina*, inquit, *Niſibin ad occaſum ſex & quinquaginta ſtadiis, totidemque Amidam ſeptentrionem verſus diſtantes habet*. Quare corrigendus Henricus Valeſius, qui in Notis ad lib. 1. Evagr. pag. 58. eam in Phœnicia perperàm collocat.

5 *Telbeſme*. ܬܠܒܫܡܐ ܩܪܝܬܐ. Ejus cladis meminit Dionyſius in Chronico ad hunc annum: ܒܗ ܒܗ ܫܢܬܐ ܩܛܠܘ ܦܪܣܝܐ

be Haran uſque ad mœnia Edeſſæ omnes circum regiones vaſtat. Captivorum numerum duodeviginti millia & quingentos exceſſiſſe ferunt. Edeſſeni muros urbis inſtaurant, vectibuſque ferreis portas communiunt, corrogatis ad id opus ab unaquaque familia decem libris ferri. Eugenius imparem ſe omnibus ſimul Perſarum copiis animadvertens, collectis ſui exercitus reliquiis, urbem Theodoſiopolim 1 invadit, quam & fugato Perſarum præſidio capit. Amideni obſidionem intrepidè ſuſtinent, adeò ut Cavades obſidionem ſolvere cogitaret, trimeſtri ſpatio quinquaginta militum millibus amiſſis. Verùm die decima Januarii vel cuſtodum ſocordia, vel proditione 2 ut alii ſuſpicati ſunt, Amida expugnatur, cæſis pluſquàm octoginta millibus incolarum, præter eos, qui vel Tigri fluvio ſubmerſi, vel in puteos projecti, vel alio mortis genere abſumpti ſunt. Cavades urbe potitus, relicto trium millium peditum præſidio 3 ad Sigar 4 ܫܝܓܪ܆ montem

ܒܬܠܒܫܡܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ ܘܦܪ̈ܣܝܐ ܘܐܙܕܟܝܘ ܪ̈ܗܘܡܝܐ
ܢܩܦܘ ܕܝܢ ܦܪ̈ܣܝܐ ܠܬܠܐ ܘܠܐܘܪܗܝ ܘܚܪܒܘ ܐܬܪܐ ܕܚܪ̈ܢܝܐ܀

Eodem anno, inquit, *geſtum fuit in Telbeſme bellum Romanos inter ac Perſas; & Romani quidem profligati ſunt: Perſæ verò Telam & Edeſſam obſederunt, & Haranitarum* (hoc eſt, *Charrenſium*) *regionem depopulati ſunt*.

1 *Theodoſiopolim*. Hinc rejicitur Dionyſius, qui hoc anno Amidam ſimul, ac Theodoſiopolim à Perſis captas ſcribit. Procopius lib. I. de bello Perſico cap. 10. teſtatur, eam urbem mœnibus validiſſimis ab Anaſtaſio cinctam fuiſſe.

2 *Proditione*. Cuſtodes Amidæ non proditionis, ſed ſocordiæ accuſat Joſue ܝ:
ܘܒܥܣܪܐ ܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝܐ ܢܛܘܪ̈ܐ ܕܫܘܪܐ
ܐܬܡܠܝܘ ܚܡܪܐ ܣܓܝ ܡܛܠ ܩܘܪܐ ܕܣܬܘܐ ܕܡܟܘ܆ ܘܟܕ
ܗܘܐ ܠܠܝܐ ܕܡܟܘ ܘܐܬܟܒܫܘ ܒܫܢܬܐ ܥܡܝܩܬܐ.
ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܫܒܩܘ ܡܛܪ̈ܬܗܘܢ ܡܛܠ ܡܛܪܐ ܣܓܝܐܐ ܕܢܚܬ
ܗܘܐ ܘܥܠܘ ܠܒܬ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ܆

Die decima menſis Januarii, inquit, *cuſtodes mœnium multo ſe vino propter frigus ingurgitantes, gravi ſomno intempeſta nocte oppreſſi ſunt. Alii verò relictis ſtationibus propter irruentem imbrem in domos ſuas ſeſe recepere*. Idem ferè legitur in ms. Cod. Syriaco Vaticano XXIV. cujus auctorem Zachariam Melitinenſem puto: qui fol. 84. narrat, alteram ex Amidæ Turribus à monachis *Monaſterii Joannis Iberorum* ܕܕܝܪܐ ܕܝܘܚܢܢ ܕܐܘܪ̈ܓܝܐ

quibus Abbas quidam genere Perſa præerat, cuſtoditam fuiſſe, multoque vino oppreſſos, animadvertere nequiviſſe ingreſſum Perſarum in urbem: ipſos verò Monachos à Perſis primùm interemptos. Eorum ſtragem deſcribit etiam Dionyſius ad hunc annum; ſed temulentiam videtur negare:
ܒܐܣܟܝܡܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܘܪ̈ܓܝܐ ܦܫܝܩ ܡܢܗܘܢ ܒܟܠܗܘܢ
ܕܝܪ̈ܝܐ ܕܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܘܪ̈ܓܝܐ ܗܘ ܒܠܚܘܕܘܬܐ܆

ܕܟܠܗܘܢ ܕܝܪ̈ܝܐ ܐܝܟ ܐܣܦܩܘܠܛܪ̈ܐ ܘܩܛܠܘ
ܡܢܗܘܢ ܠܬܫܥܝܢ ܓܒܪ̈ܝܢ ܘܠܫܪܟܐ ܒܫܒܝܬܐ ܕܒܪܘ܆

In Schola, inquit, *quæ Iberorum appellatur, quum omnes Monachi Cœnobii Joannis Iberorum miniſterio fungerentur, ingreſſi duo ſpiculatores, nonaginta viros ex eis interfecerunt, reliquis in captivitatem ductis*. Et Procopius lib. I. de bel. Perſ. cap. 7. *Turris cuniculo proximæ cuſtodia Chriſtianorum moderatiſſimis, quos Monachos appellant, obtigerat. Feſtum iſti ſolemne egerant eo ipſo die. Oborta nocte, fracti omnes gravi labore panegyris, & cibo ac potu ſuprà conſuetudinem expleti, quid hoſtis infrà ſtrueret, minimè ſentiebant. At Perſæ paulatim in urbem per cuniculum illapſi, ſuggreſſique ad turrim, obrutos ſomno Monachos quum offendiſſent, ad unum omnes mactarunt*. Demùm Theophanes ad annum vulgarem 503. *Tandem Amida poſt trimeſtrem obſidionem à Barbaris bello fatigata, ab turrium una, quam propugnandam ſuſceperant Monachi, cujuſdam* (non Monachi, ſed Perſæ, ut narrat Procopius loco cit.) *proditione, noctu in hoſtium* (*ſcalis autem ad invaſionem utebantur*,) *poteſtatem venit*. Ab his tamen Monachis proditam fuiſſe Amidam teſtatur Marcellinus: *Amidam*, inquit, *opulentiſſimam civitatem, Monachorum ejus aſtu proditam, Choadis Rex Perſarum quinto menſe, quàm expugnare eam cœperat, irrupit, proditoreſque ejus Monachos obtruncavit*. Ubi obiter obſerva, ſingulis ferè Chriſtianorum nationibus, qui ſub Perſarum jugo gemebant, Scholas & Monaſteria in præcipuis Meſopotamiæ urbibus erecta fuiſſe.

3 *Præſidio*. Eglonem militiæ præfectum cum tribus militum millibus à Cavade Amidę relictum, ſcribit Zacharias Melitinenſis in laudato Cod. Vatic. XXIV. *Glonem* Procopius appellat loco cit. & mille tantùm virorum præſidium urbi impoſitum teſtatur. *Gloën* denique vocat Theophanes ad annum Anaſtaſii 13.

4 *Sigar*. Sigoron mons dicitur Sozomeno lib. 6. cap. 23. ubi de Monachis Meſopotamiæ: *Inter hos*, inquit, *eo tempore præcipuè claruerunt apud Niſibenos quidem circa montem qui Sigoron dicitur, Battæus, Euſebius &c.*

tem proficiſcitur, & Rufinum tunc demùm dimittit, ut calamitates Amidenorum Anaſtaſio renunciet. Ea res ſuprà quàm dici poteſt, terruit Syros quotquot ad Orientalem Euphratis partem habitabant, ut in Occidentem omnes migrare pararent. At venerabilis Jacobus 1 Periodeutes, qui plurimas de variis Scripturarum ſectionibus homilias, cantica etiam hymnoſque de illa locuſtarum tempeſtate conſcripſit, haud ſegniter ſe geſſit in ea calamitate; ſed prout ipſum decebat, epiſtolam paræneticam ad omnes civitates dedit, confidere unumquemque jubens in ſalutare Dei, admonenſque eos, ne fugam minimè neceſſariam arriperent. Cavade nihilominus promiſſam pecuniam ab Anaſtaſio repoſcente, Anaſtaſius menſe Majo exercitus 2 tres adversùs Perſas expedit: quorum alteri Areobindus præerat, alteri Patricius, tertio Hypatius. Et Areobindus quidem duodecim millibus militum imperabat, & apud Daram 3 ܕܪܐ, & Amudin 4 ܥܡܘܕܝܢ urbes contra Niſibin caſtra metatus eſt: Hypatius verò & Patricius quadraginta millia militum ad obſidendam Amidam educunt. Appion 5 ærario caſtrenſi præfectus, Edeſſenos jubet panem militibus conficere: qui primâ hac vice modios tritici ſexcentum ac triginta millia ſubminiſtrarunt. Areobindus Perſarum viginti millia fundit, & ad portas uſque Niſibis inſequitur. Menſe Julio Perſæ, Hunni, Arabeſque, Conſtantino Duce Areobindum adoriuntur. Ille per Calliopium Alepinum à Patricio & Hypatio auxilia petit: quibus ob Amidæ obſidionem id detrectantibus, Areobindus à Perſis fugatur 6 & intra Telenſium Edeſſenorumque fines ſe recipere compulſus eſt. Tùm verò Patricius & Hypatius relicta Amida, Perſas inſequuti ſunt: qua occaſione Phareſmanes, ac Theodorus 7 Roma-

NOTÆ.

1 *Jacobus*. Is eſt D. Jacobus Sarugenſis, qui nondum Epiſcopatum Batnenſem ſuſceperat, ut notavimus ſuprà pag. 21. Ejus enim carmina in Scripturam Sacram, & de Locuſtis hìc à Joſue enumerata, laudantur Abulpharagio pluribus in locis; ſed præſertim ad annum undecimum Anaſtaſii, ut ſuprà obſervatum eſt pag. 271. Porrò Jacobus iſte, alius eſt à cognomine ſanctiſſimo Eremita, de quo hæc Procopius lib. 1. cap. 7. *Tunc agebat in Syria Jacobus, eximia vir ſanctimonia ac divinis in rebus exercitatiſſimus, quarum commentationi ut ſecuriùs vacaret in agro Endielorum, unde Amida diei unius iter abeſt, multis ante annis ſe compegerat in anguſtum ſeptum &c.* Pergit narrare Procopius, Ephtalitis ſagittas in eum experiri volentibus manus diriguiſſe, & Cavadem tantæ rei ſtupore perculſum, optionem quidvis petendi Jacobo dediſſe; qui hoc unum popoſcit, ut quicumque per id bellum ad ipſum perfugerent, eoſdem indemnes liberoſque Rex dimitteret.

2 *Exercitus tres*. Procopius lib. 1. cap. 8. *Quatuor*, inquit, *erant belli Imperatores. Areobindus, Olybrii qui Imperium Occidentis paucis ante annis tenuerat, gener, ac tunc temporis Magiſter militum per Orientem: Celer Ordinum Palatinorum Dux (Magiſtrum Romani dicunt,) ac præfecti militum qui erant Byzantii, nimirùm Patricius Phryx, atque Hypatius Auguſti ex ſorore nepos. His quatuor credita belli ſumma, quibus ſe Juſtinus adjunxit, is qui poſteà defuncto Anaſtaſio ad Imperii clavum ſucceſſit: Patriciolus item cum Vitaliano filio, qui brevi poſt intervallo rebellans in Anaſtaſium tyrannidem affectavit: & Phareſmanas natione Colchus, ſtrenuus bello vir in paucis.* Sed Celer anno dumtaxat ſequenti ab Anaſtaſio in Meſopotamiam miſſus fuit, ut ex Joſue, & Theophane videbimus. Juſtini mentio fit apud eundem Joſue ad annum Græcorum 816. quo Amida recuperata fuit.

3 *Daram*. De hujns urbis inſtauratione, vide infrà ad annum Græcorum 817.

4 *Amudin*. Ammodiam appellat Theophanes, cujus verba ad annum Græcorum 816. referemus.

5 *Appion* ܐܦܝܘܢ. Procopius lib. 1. cap. 8. *Ærario caſtrenſi præerat Appion Ægyptius, Patricii ordinis lumen, animo vir maximè impigro, quem etiam Anaſtaſius publicis literis conſortem Imperii renunciaverat, quo ſtaret ipſi auctoritas ſumptus pro arbitrio diſpenſandi.*

6 *Fugatur*. *Metatus erat Areobindus*, inquit Procopius loco cit. *in agro Arzamenorum, unde Conſtantinam uſque iter eſt bidui; Patricius atque Hypatius ad caſtellum Siphrin Amida procul ſtadiis non minus trecentis quinquaginta. Ubi verò peti ſe à Cavade Areobindus, jamque cum omnibus copiis imminere audivit, deſertis caſtris, Conſtantinam fuga præcipiti cum ſuis ſe recipit.*

7 *Theodorus*. Theodotum appellat Theophanes ad annum Anaſtaſii 15.

manorum Duces ex inſidiis repentè hoſtes adorti, quadringentos cædunt, & eorum Ducem capiunt, quem paulò poſt cruci affigunt, quòd Romanis Amidam prodere pollicitus, promiſſis non ſtetiſſet. Arabes Perſarum ſubditi in Chaburam urbem ܚܒܘܪܐ incurſionem faciunt,
1 quos Timoſtratus Callinici 1 Dux egregiè repellit. Arabes quoque Romanis ſubjecti, qui Taalabenſes ܕܒܢܝ ܬܥܠܒܐ appellantur, facta in Naamanis ditionem excurſione, armenta abigunt, armentarios trucidant, Naamanis copias in interiores deſerti partes recedere cogunt. Menſe Auguſto Cavades cum Perſarum, Hunnorum, Cadſenorum, Armenorumque copiis in Euphediam uſque ܠܓܘܡܐ ܠܐܦܘܩܝܐ excurrit. Ibi collatis cum Patricio ſignis, Naamanes in capite vulnus accipit, & complures ex Barbaris primo confli-
2 ctu cæſi 2 ſunt. Patricius tamen Euphratem cum exercitu trajiciens, in urbem Samoſatam ſe recipit. Petrus Comes, militum Dux, in ca-
3 ſtrum Aſpharinum 3 ſe ſubducens, ab iiſdem oppidanis unàcum militibus Cavadi proditur, quem ille cæſis militibus ſervari juſſit, nullâ Aſpharinenſibus creatâ moleſtiâ. Hinc Cavades adversùs Areobindum in urbem Edeſſam exercitum movere decernit, impellente præſertim Naamane Arabum rege Taalabenſibus infenſo. Cui Dux quidam exercitus Naamanis, Chriſtianus quum eſſet, Fruſtrà, inquit, Edeſſam petitis, quæ divinis Chriſti ad Abgarum promiſſis munita, nullà vi expugnari poteſt. Tùm verò Naamanes excandeſcere, inſanire, conviciis Chriſtum proſcindere, & graviores Edeſſæ calamitates, quàm Amida paſſa fuerat, comminari: qui tamen, accepto, ut ſuprà dictum eſt, in capite à Patricianis militibus vulnere recrudeſcente, poſt biduum extinctus eſt. Cavades Naamanis caſu nihilo ſanior effectus, Arabibus novum Regem creat, Telam cum exercitu petit. Hanc urbem Judæi Perſis prodere decreverant: in Synagoga enim, quam ad ejuſdem mœnia habebant, cuniculos clam foderunt, per quos nocte intempeſta Perſas in urbem admittere cogitabant. Cujus conſilii conſcius Petrus Comes, qui apud Cavadem captivus erat, ſe veſtes quaſdam depoſuiſſe fingit apud Leontium Comitem urbis præfectum, quas ut liceret repetere, Cavadem rogat. Succedens itaque ad urbis mœnia, Romanos de Judæorum inſidiis admonet, & veſtes repetit. Telenſes comperta Judæorum perfidia, locum

N O T Æ.

1 *Callinici* ܩܠܝܢܝܩܘܣ. Hanc urbem pacis tempore inter Perſas & Romanos commercio deſtinatam in Oſrhoëna, teſtatur Lex 4. Cod. Juſtin. *de commerciis & mercatoribus*.

2 *Cæſi*. Fugato Areobindo, inquit Procopius loco ſuprà cit. *Adfuere ſubinde hoſtes, & quum vacua militibus caſtra diripuiſſent, è veſtigio iter ad alteram exercitus Romani partem intendunt. Antecedebant Perſas Ephtalitæ octingenti, in quos fortè quum Patricius atque Hypatius incidiſſent, eos ad unum ferè conciderunt; nihil dum tamen de Cavade, nihil de exercitu Perſico cognoverunt. Quocirca ſolutis animis, ut jam victores, curabant corpora, armiſque poſitis ſibi prandium parabant &c. Cavades ſupervenit epulantibus, & inermes invadit. Impreſſionem haud ferentes Romani, non pugnam, ſed fugam quiſque pro virili capeſſere, capi & cædi alii, alii vicinum in montem evadere tentando, cum ingenti tumultu ac trepidatione per abrupta rupium ruere: ita ut elapſus nemo ſit, Patricio Hypatioque exceptis, quibus licuit primo ſtatim adventu hoſtium ſe proripere.*

3 *Aſpharinum*. ܐܣܦܪܝܢ. *Siphrin* appellatur Procopio, & Amidâ ſtadiis 350. diſtare dicitur. *Syfrea* Marcellino in Chronico Indictione XI. ad Conſulatum Dexecrati & Voluſiani, ubi hæc de Romanorum cæde. *Tres Romanorum ductores Patricius, Hypatius, & Areobinda, qui cum quindecim millibus armatorum olim contra Perſas miſſi fuerant, pugnaturi juxta Syfream caſtellum cum iiſdem Perſis, ſine audacia confixerunt. Multi tunc militum, ductoribus de exercitu fugientibus, cæſi ſunt.*

locum præſidio muniunt, & in reos animadvertunt. Barhadades 1 ܒܪܚܕܕ interim urbis Epiſcopus ſtrenuè muros circumire, cuſtodes adhortari, aqua in baptiſmo benedicta eos aſpergere, & ibidem Euchariſtiam petentibus adminiſtrare, nequis ejuſdem ſumendæ prætextu, ſtationem deſereret. Deinde ad ipſum Cavadem egreſſus, obſidionem ut ſolveret, eidem perſuaſit: qui Edeſſam versùs exercitum movit, caſtraque ad fluvium Galabum, qui & Medorum flumen appellatur, ܓܠܒ ܢܗܪܐ ܕܡܕܝܐ ܕܡܬܩܪܐ metatus, ibi dies viginti manſit. Die ſexta Septembris vaſtarunt Edeſſeni 2 ſuburbana monaſteria, hoſpitia, & vineas, hortoſque. Salam præterea pagum, quem & Negbat appellant ܩܪܝܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܢܓܒܬ ܫܠܡ incenderunt, translatis in urbem Martyrum reliquiis; muros autem civitatis communierunt. Die nona ejuſdem menſis miſit Cavades ad Areobindum, ut vel Marzabanem ſuum in urbem admitteret, vel ipſe ad colloquium veniret. Qui ad Cavadem uſque ad Templum S. Sergii, quod non procul ab urbe ſitum eſt, egreſſus, cum Bave Perſarum Aſtabide 3 ܐܣܛܒܝܕ ܗܢܘ ܪܒ ܚܝܠܐ, hoc eſt, militiæ Præfecto, colloquium de pace habuit. Sed quum Perſæ pro Edeſſenorum libertate libras auri decem mille poſtularent, ipſe contrà ſeptem mille tantùm offerret, colloquium diremptum eſt. Cavades tamen obſidione Edeſſæ ſoluta, maximè Naamanis ſupplicio conterritus, ad urbem Haran ſe convertit: Arabas verò Sarugum ܣܪܘܓ invadere jubet. Haranitæ clam ex urbe eruptione facta, cæſis ex Arabum exercitu ſexaginta, Ducem Hunnorum capiunt: quem Cavades, utpote primæ apud eam gentem nobilitatis virum, reſtitui ſibi poſtulavit, promiſsâ Haranitis libertate. Hi verò & captivum reddunt, & inſuper quingentos arietes Cavadi mittunt. Interim Arabes ab agro Sarugenſi uſque ad Euphratem omnia depopulantur. Patriciolus verò Romanorum Dux cum Vitaliano filio, trans Euphratem cæſo Perſarum cuneo, Edeſſam contendit. Verùm ubi eam urbem à Cavade obſeſſam reperit, fluvium tranſgreſſus, Samoſatam ſe recipit. Die 17. ejuſdem menſis feria quarta Cavades iterùm Edeſſam obſidet, caſtra metatus à Templo SS. Coſmæ & Damiani, & Sancti Sergii, & à Bocheno pago ܡܢ ܩܘܡܝܬܐ ܕܒܘܟܢܐ: uſque ad Templum Confeſſorum, ܒܝܬ ܡܘܕܝܢܐ & clivum Soren ܫܘܪܢ

NOTÆ.

1 *Barhadades*. Baradotum appellat Procopius lib. 2. de Ædificiis cap. 13. pag. 120. eumque ſingulari virum ſanctimonia ac Deo dilectiſſimum teſtatur: *cujus preces*, inquit, *ad omnia quæcumque vellet impetranda efficaces admodùm erant, ejuſque vel ipſe vultus ſtatim intuentibus perſuadebat, virum eſſe qui plurimum gratia apud Deum valeret*. Alius autem fuit à Baradato ſanctiſſimo Monacho, qui ad Leonis Encyclicas reſpondit, ut notavimus pag. 256.

2 *Edeſſeni*. De obſidione Edeſſæ hæc Auctor Chronici Edeſſeni. [illegible]

[illegible]

Menſe autem Septembri ejuſdem anni (Græcorum 814.) *obſedit Edeſſam: attamen Dei beneficio nullum ipſi attulit detrimentum, Templum S. Sergii & aquilonarem Baſilicam Confeſſorum incendiſſe contentus*. Theophanes verò ad annum Anaſtaſii 14. *Loca igitur circa Edeſſam, in qua Areobindus metabatur, devaſtans* Cavades, *nil proſperum ibi peregit: quin imo ex pugna cum Areobindo præter expectationem commiſſa, viribus deterior receſſit*.

3 *Aſtabide*. Aſpebedes appellatur Procopio, & Aſpetius Theophani.

ܡܫܘܙܐ ܕܪ̈ܘܡܝܐ.

Quumque portis urbis apertis, hoſtibus aditus pateret à mane uſque ad horam nonam, nullus tamen Perſarum urbem ingredi auſus fuit, ut Chriſti ad Abgarum oraculum eventus comprobaret: quin etiam egreſſi pauci milites & pueri Perſis inſultarent. Perſæ ad Cubas pagum

ܠܩܘ̈ܒܐ ܩܪܝܬܐ

receſſerunt. Poſtero die Areobindus ad Cavadem ablegat qui diceret: Jam tibi conſtare puto, Edeſſam benedictione Chriſti munitam inexpugnabilem eſſe. Cui Cavades: Recedam ab urbe, inquit, ſi obſides dederis, ſi captivos reddideris, ſi promiſſum aurum miſeris. Areobindus Baſilium quidem Comitem Cavadi obſidem dedit: quatuordecim captivos reſtituit; libras verò auri bis mille daturum ſe pollicitus, inducias duodecim dierum popoſcit. Cavades ad Dahabana ܕܗܒܢܐ proficiſcitur. Sed quum ſequenti die Hormiſdam miſiſſet ad Areobindum, qui pactam auri ſummam ante præſtitutum tempus exigeret, irati Edeſſeni, Baſilium Comitem repetunt, & Cavadi nunciant, ſe ad bellum paratos eſſe. Die 24. Septembris feria quarta Cavades tertiò Edeſſam obſidet; irrito tamen conatu; & ab oppidanis cum ſtrage repellitur, ne uno quidem ex Edeſſenis deſiderato. Vaſtatis igitur Templis S. Sergii & Confeſſorum, ac reliquis, quæ ſupradicto incendio ſuperfuerant Monaſteriis, ad Euphratem movet, & Batnas urbem ܒܛܢܢ ܕܣܪܘܓ occupat. Areobindus trecentos denarios civibus elargitur.

Anno octingenteſimo decimo quinto Anaſtaſius Celerem [1] militiæ Præfectum cum ingenti exercitu mittit. Cavades Euphratem trajiciens, contra Callinicum metatus eſt, & Marzabanem quendam eam urbem oppugnare juſſit. Timoſtratus Callinici Dux Marzabanem ipſum comprehendit; milites verò internecione delet. Comminatur Cavades excidium urbi, niſi Marzabanem dimittant: quo à Callinicenſibus recepto, eos infeſtare deſiit. Celer quum Mabugum [2] quæ urbs ad Euphratem ſita eſt, perveniſſet, cognito Cavadis receſſu, Autumno cadente civitates ad hyemandum Ducibus Romanorum diſtribuit. Die 25. Decembris Anaſtaſius cunctis Meſopotamenis tributum relaxat. Perſæ Amidæ præſidiarii, depoſito Romanorum metu, (eos enim quàm longiſſimè abeſſe ſciebant,) portis urbis apertis, mercaturam æris, plumbi, ferri, & aliorum hujuſmodi faciebant. Ea de re monitus Patricius qui Melitinæ hyemabat, Amidam invadit. Miſſo tamen à Cavade exercitu, Patricius primùm fugatur: ſed quum hinc Perſas inſequentes haberet, inde rapidiſſimo fluvio Calat ܩܠܬ, qui imbribus auctis trajici nequibat, impediretur, mutato conſilio, verſaque in rabiem deſperatione, quàm ferociſſimè in Perſas procurrit; quibus Romanorum impetum non ferentibus tergaque vertentibus, Patricius caſtra diripuit, captis ſummis Perſici exercitus Ducibus: mox Amidam obſidet. Die 19. Martii, feria 6. in Agar ܓܓܪ Zeugmatenſium vico peperit Anes ovum geminis Crucibus hinc inde ſignatum cum literis Græcis ac Latinis

Annus Christi 504.

NOTÆ.

1 *Celerem.* ܩܠܪ. Cellor Theophani, qui ad annum Anaſtaſii 15. *Hoc anno*, inquit, *Cellore Magiſtro cum maxima ſubditarum ſibi copiarum vi miſſo, & cum Theodoto Duce ſupremam penè in exercitum omnem poteſtatem adepto, univerſam belli adminiſtrandi curam commiſit Imperator.*

2 *Mabugum.* ܡܒܘܓ. *Hierapolim* Græci appellant, de qua ſermo erit, ubi de Philoxeno ejuſdem urbis Epiſcopo.

nis in hæc verba: ܙܟܝܢ ܨܠܝܒܐ *Triumphant Cruces*. Ovum ipſum accepit Areobindus, Edeſſam miſſum cum epiſtola Zeugmatenſium. Celer copias colligit, & caſtra apud Rheſinam metatur. Cavades militum decem circiter millia expedit contra Patricium: quibus Niſibi commorantibus, Timoſtratus Callinici Dux, Celeris juſſu, paſtores montis Sigar cum ſex millibus equitum invadit, & armenta in urbem Rheſinam abigit: mox totus Romanorum exercitus cum Patricianis apud Amidam conjungitur. Menſe Majo Calliopius 1 Alepinus præfecturam caſtrenſis ærarii Edeſſæ obtinet, & annonam jubet militibus ſubminiſtrari: corrogatique fuerunt ea occaſione ab Edeſſenis modii tritici octingenta quinquaginta millia. Appion verò Alexandriam ad procurandum commeatum proficiſcitur. Romani quum Amidam fruſtrà armis oppugnaſſent, rursùs ad deditionem faciendam fame adigere ſperant. Menſe Junio Conſtantinus, qui Theodoſiopolim Armeniæ Cavadi prodiderat, Perſarum rebus in deterius labentibus, ad Romanos profugit, Amidâque excedens cum duabus nobiliſſimis fœminis, quas à Cavade acceperat, quatuordecim dierum ſpatio deſertum trajecit; quumque ad fines Romanorum perveniſſet, ab Arabibus Romano Imperio ſubjectis in Suram 2 Caſtrum, inde Edeſſam adductus, ab Imperatore demùm evocatus eſt: & inter Eccleſiæ Presbyteros juſſu ejuſdem cooptatus, Nicææ conſiſtere juſſus fuit, interdicto in Urbem Regiam ingreſſu. Cavades expertus Balnei Amidenſis commodum, in Perſidem regreſſus, Balneas in cunctis Perſarum urbibus exſtrui juſſit. Adides ܗܕܝܕ Arabum Rex ad Romanos tranſit. Menſe Julio Celer relicto apud Amidam Patricio, in fines Perſarum invadit. Areobindus 3 quoque in Armeniam excurrens, Perſarum Armenorumque decem millibus interfectis, captivorum triginta millia abigit, Perſaſque ad Niſibenorum fines occurrentes fundit, decem millibus cæſis. Muslaces ܡܘܫܠܩ Armenus excuſſo Perſarum jugo Romanis ſe ſubdit.

Anno octingenteſimo decimo ſexto fames Amidenos premit. Edeſſeni Romanis modios tritici ſexcentum & triginta millia ſuppeditant. Petrus Edeſſæ Epiſcopus Imperatorem adit, rogatque ut civibus ſuis tributum condonet: quem ille coarguit, quod urbem in tanta pauperum neceſſitate reliquiſſet; jubet tamen per Præfectos, toti Meſopotamiæ tributa relaxari, Mabugenſibus verò tertiam partem dumtaxat. Patriciani milites, qui Amidam obſidebant, in Cavadis ditionem facta excurſione, Perſarum decem millibus trans Tigrim interfectis, ingentem prædam agunt. Cavades Aſtabidem pro componenda

Annus Chriſti 505.

NOTÆ.

1 *Calliopius*. ܩܠܝܘܦܣ ܚܠܒܝܐ. Theophanes ad annum Anaſtaſii 15. *Rei annonariæ ſummam Calliopio Duci commendat præfecturam*. Fallitur tamen, dum Appionem Byzantium revocatum ſcribit: Hunc enim Alexandriam ad procurandum commeatum miſſum fuiſſe, diſertè teſtatur Joſue.

2 *Suram*. ܣܘܪܐ ܩܣܛܪܐ. *Surorum* oppidum Procopio lib. 2. de Ædificiis Juſtiniani cap. 9. pag. 44.

3 *Areobindus*. Memoriæ vel calami lapſu ſcribit Procopius cap. 9. Areobindum ab Anaſtaſio Conſtantinopolim revocatum. Non Areobindum, ſed Hypatium Byzantium accitum fuiſſe, teſtatur Theophanes his verbis: *Appionem & Hypatium Imperator, quorum operam haud ampliùs in caſtris deſiderari ob exercitas cum Areobindo Duce inimicitias arbitrabatur, Byzantium diligentiùs revocat*. Hypatii locum Phareſmanem accepiſſe, tradit Joſue circa finem anni ſequentis. Quæ autem hoc loco de Armenis Perſiſque à Patricio & Areobindo cæſis narrantur, eadem apud Dionyſium in Chronico ad annum Græcorum 816. conſignantur. Sed Stylitæ potiùs credendum, ex quo Dionyſius quidquid ad hoc Perſicum bellum ſpectat, tranſcripſit.

da pace ad Celerem mittit. Celer jubet ſibi captivos [1] reſtitui, Petrum ſcilicet, Comitem quem Aſpharinenſes prodiderant, Baſilium quem Edeſſeni obſidem dederant, & Amidæ Præfectum: eoſque ab Aſtabide accipit, unàcum cadavere Olympii Telæ Ducis in arcam incluſo, quem morbo extinctum fuiſſe & ipſe Aſtabides, & Olympii famuli affirmabant. Perſæ viciſſim captivos petunt, & ut liceat obſeſſis Amidæ Perſis commeatum ſuppeditare. Annuit Celer addito jurejurando: hoc enim juramentum à Celere ejuſque Ducibus Perſæ exegerant. At Nonnoſus Dux ܢܘܢܘܣܐ, quem Celer procul à conventu eſſe juſſerat, ne jurejurando obſtringeretur, trecentos camelos armis & annona onuſtos Amidam à Perſis miſſos invadit, & camelarios trucidat. Expoſtulanti injuriam Aſtabidi, Celer inconſulto ſe id factum reſpondet: Sceleris auctorem necdum ſibi cognitum eſſe: ipſe Aſtabides proderet, & quam decreviſſet, de illo pœnam ſumeret. Aſtabides nihilominus injuriam diſſimulans, pacis negocium urgere non deſtitit. Sed quum Celer rem in dies protraheret, & adulta jam hyeme cadentibus cœlo nivibus Romanus exercitus obſideri cœpiſſet, in vicinas urbes Telam, Rheſinam, atque Edeſſam dividere caſtra compulſus eſt. Ea occaſione Aſtabides ſtrenuè uſus, Celeri edicit, ni protinus Amidâ receptâ paci ſubſcribat, eam armis ſe ocius extorturum: ſimulque exercitum educit. Celer militum contumaciam bellum importuniſſimo tempore detractantium quum nec per ſe ipſum, nec per Juſtinum Comitem frangere poſſet, veritusque, ne Perſarum armis opprimeretur, Amidam [2] recepiſſe contentus, pacem vel invitus cum Perſis componit, dummodo factum Anaſtaſius ratum haberet. Hic verò non modò id gratum ſibi fuiſſe reſcripſit, ſed etiam miſſis per Leonem Cavadi donis, pacem quàm firmiſſimam perpetuòque duraturam optare ſe declaravit. Amideni à Flaviano Antiochiæ Patriarcha Nonnum [3] Amidenſis Eccleſiæ Presbyterum & Oeconomum ſubrogari poſtulant Joanni, qui

NOTÆ.

1 *Captivos*. Theophanes ad annum 15. Anaſtaſii. *Baſilium Edeſſenum apud Perſas obſidem adhuc agentem, (Alypius autem ille bonus vir morborum diuturnitate penes eos diem ſuum obierat,) receperunt; redditiſque pariter quos tenebant, obſidibus, & Amida recuperata, in Ammodiæ & Mardes confiniis convenientes, pacis conditiones tandem tulerunt, ipſaſque demùm ſcriptis obfirmantes dederunt & acceperunt.*

2 *Amidam*. Theophanes *triginta auri talenta* pro Amida à Romanis ſoluta fuiſſe ſcribit. Zacharias Melitinenſis ܡܐܐ ܥܠ ܐܠܦ ܠܝܛܪܝܢ ܕܕܗܒܐ *centum ſuprà mille auri pondo*. Marcellinus Indictione XI. *Immenſo dehinc auri pondere hoſtibus dato, captam rebuſque vacuam Amidam civitatem iidem noſtri redemerunt ductores*. Procopius cap. 9. *Convenit tandem, ut Perſæ auri pondo mille acceptis, urbem Romanis traderent*. Idque anno Chriſti 505. ut idem Procopius indicat: *Pacto, ut dicebam, ac perſoluto auro, Romani Amidam receperunt, altero poſt anno, quàm capta ab hoſte fuerat*. Atqui Amida anno 503. expugnata eſt, ut ſuprà oſtendimus. Hoc igitur anno recuperata, ut rectè ſcribit Joſue, quidquid in contrarium dicat Marcellinus, qui eam anno 503. *Dexicrate & Voluſiano Coss. Indictione undecima* redemptam teſtatur. Pacem autem, quæ hoc anno ſancita fuit, duobus poſt annis confirmatam fuiſſe, infrà patebit.

3 *Nonnum*. Eadem de Nonno & Thoma Dionyſius. ܘܒܗ ܒܫܢܬܐ ܗܕܐ ܗܘܐ ܢܣܝܒܐ ܢܘܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܡܝܕ ܟܕ ܫܕܪ ܠܬܐܘܡܐ ܐܪܟܕܝܩܘܢ ܕܝܠܗ ܠܡܕܝܢܬ ܡܠܟܘܬܐ ܡܛܠ ܨܒܘܬܐ ܕܡܕܡ: ܐܬܢܟܠ ܠܢܘܢܘܣ ܗܘ ܥܡ ܐܡܝܕܝܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬ ܡܠܟܘܬܐ ܘܚܛܦ ܠܗ ܠܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ. ܘܗܟܢܐ ܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܚܠܦ ܢܘܢܐ ܬܐܘܡܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܡܝܕ:

Eodem hoc anno (Græcorum 816. Chriſti 505.) *factus eſt Nonnus Amidæ Epiſcopus: quumque Thomam Archidiaconum ſuum in Urbem Regiam pro nonnullis negociis miſiſſet, hic ſtructis in Nonnum inſidiis unàcum Amidenſibus, qui in Urbe Regia commorabantur, Epiſcopatum ſibi rapuit: atque ita pro Nonno factus eſt Thomas Amidæ Epiſcopus.*

qui ante urbis expugnationem è vivis deceſſerat. Epiſcopatum adeptus Nonnus, Thomam Chorepiſcopum ſuum Conſtantinopolim allegat, ut Amidenſes ibidem commorantes in patriam reducat, & beneficium aliquod urbi ab Imperatore obtineat. At Thomas eorundem Amidenſium ſuaſu, Epiſcopatum Amidæ ab Imperatore poſtulat impetratque, reſcribente Anaſtaſio ad Flavianum, ut illius electionem ratam habeat. Atque ita reverſus in patriam Thomas, Nonno ejecto, Eccleſiam occupat. Anaſtaſius verò Imperator, & Flavianus Patriarcha ingentem auri ſummam ad ſublevandam pauperum inopiam Amidam tranſmittunt. Urbicius quoque qui multas Hieroſolymæ Eccleſiis & pauperibus eleemoſynas erogaverat, Edeſſenorum quoque egeſtatem aliquantulùm ſublevavit. Per idem tempus Meſopotamiæ urbes à feris infeſtantur, quæ devorandis hominum præterito bello cæſorum cadaveribus in campis paſſim occurrentibus aſſuctæ, publicas vias obſidere, obvios quoſque invadere, & non modò in pagos & ruſticorum domos, ſed in ipſas urbes irruere cœperant. Ita novum bellum contra beſtias ſuſceptum, armiſque in ſua cubilia eas abigere neceſſum fuit. Celer rebus cum Cavade compoſitis, Conſtantinopolim revertitur. Areobindus Antiochiam ſe recipit. Patricius Melitinæ, Phareſmanes Apameæ, Theodorus Damaſci, & Calliopius Mabugi conſederunt. Eulogius verò Edeſſæ Præfectus acceptis ab Anaſtaſio libris auri bis centum, extima urbis propugnacula reſtaurat. Aquæ ductus præterea duos exſtruit, alterum à Telzama pago ܬܠܙܡܐ, alterum à Modad ܡܘܕܕ. Collapſas quoque balneas, & Prætoris ædes ædificat: aliiſque præterea ædificiis Edeſſam exornat. Petro etiam urbis Epiſcopo libras auri viginti Anaſtaſius mittit ad mœniorum inſtaurationem. Urbicius Eunuchus decem libras auri adjecit ad excitandum B. Mariæ Templum. Solebant Edeſſæ Præfecti menſuras olei ſex mille & octingentas Templis ac Monaſteriis diſtribuere. Eulogius vix ducentas ſingulis Templis erogari juſſit, reliquas ad publicum Urbis uſum recondi: inſtituitque, ut in porticibus noctu lampades arderent. Interim Arabes, gens vivere rapto aſſueta paciſque impatiens, qui quidem Perſis parebant, Romanorum fines infeſtare cœperunt: viciſſim qui Romanis ſubjecti erant, in Perſarum ditionem invadunt. Sed hos quidem Celer, qui hoc anno Apamæam venerat, jubet à Timoſtrato Callinici Duce compeſci; illos verò Marzabanes Perſarum qui Niſibi morabatur, cohibuit. Phareſmanes ex urbe Apamæa, Celeris juſſu, Edeſſam ſe confert, Romanis copiis in locum Hypatii ab Imperatore præfectus. Collapſa caſtri Batnarum, quod in Sarugo eſt, mœnia Eulogius Edeſſæ Præfectus inſtaurat. Ædeſius ܗܕܝܣ verò Presbyter portas virorum Eccleſiæ Edeſſenæ æneis laminis contexit.

Anno octingenteſimo decimo ſeptimo Anaſtaſius Daram 1, locum in finibus Imperii Romani ſitum, firmiſſimis mœnibus cingi jubet. Phareſmanes Amidam Edeſſâ movet, ut Perſas Daræ inſtaurationem impedire tentantes cohibeat. (*Hìc unum folium è noſtro Codice excidit.*) Sergius Epiſcopus Birtæ 2 caſtri, quod ad Euphratem jacet, illud muris firmat, expenſas ſuppeditante Anaſtaſio. Annus Chriſti 506.

1

2

NOTÆ.

1 *Daram*. De Daræ conditu conſule Procopium lib. 1. cap. 10. Theophanem ad Annum Anaſtaſii 17. & Evagrium lib. 3. cap. 37. de qua nos plura in Joanne Darenſi.

2 *Birtæ*. ܒܝܪܬܐ ܦܘܣܬܐ. *Byrthum* oppidulum Procopio lib. 1. de Ædificiis cap. 4. pag. 37.

ſtaſio. Caſtro item [1] Europo, quod in Provincia Mabugenſi ad Occidentem Euphratis ſitum eſt, Celer muros adjecit. Pharesmane Amidam evocato, Romanus Dux exercitum Edeſſæ regit. Anaſtaſius tributa hujus annis Meſopotamenis condonat. Gothi milites ſtationarii intolerabilem Edeſſenis moleſtiam creant. Horum licentiam ut Romanus compeſceret, decrevit, ut ſingulis menſibus olei menſuram, & ducentas lignorum libras ſingulis militibus Edeſſeni ſubminiſtrarent. Menſe Aprili Celer Edeſſam venit, ut fœdus cum Perſis confirmaret: novique Aſtabidis (nam alter deceſſerat,) adventum ibidem præſtolari ad quinque menſes cogitur. Quo tempore incredibile dictu eſt, quantum militaris licentia in cives, in exteros, in Monachos ipſos & Clericos creverit, quantamque in invidiam ipſum Celerem adduxerit, quem velut horum malorum auctorem, affixis ad celebriora urbis loca libellis Edeſſeni carpere non verebantur.

Annus Chriſti 507.

Anno octingenteſimo decimo octavo Celer Edeſsâ in urbem Daram profectus, datis acceptiſque obſidibus, fœdus [2] cum Aſtabide renovavit. Amidenſibus [3] totum tributum, Edeſſenis verò dimidiam partem, Anaſtaſio annuente, relaxat. Die 28. Novembris Edeſſam revertitur: Barhadadis Telenſis Epiſcopi precibus, iram in Edeſſenos ex ſupradictâ causâ conceptam, deponit, & ſolemni pompâ ab optimatibus, Clericis, & Monachis excipitur: manſitque ipſe in urbe triduum; exercitum verò eodem, quo Edeſſam ingreſſus eſt, die dimiſit.

Quod autem Joſue de Anaſtaſio Imp. ſubjungit, eum nimirùm in fine vitæ deſipuiſſe, id utique ad ſuſceptum ab eodem Hæreticorum patrocinium refertur. Verba ejus ſunt hæc fol. 87. ܐܢܗܘ ܕܐܫܬܢܝ ܠܗ ܐܢܣܛܣܝܣ ܡܠܟܐ ܗܢܐ ܒܫܘܠܡܐ ܕܚܝܘܗܝ: ܠܐ ܘܠܐ ܕܢܬܒܨܪ ܠܬܫܒܚܬܗ: ܐܠܐ ܢܥܗܕ ܐܝܟ ܕܥܠ ܫܠܝܡܘܢ ܐܫܬܥܝ ܒܣܝܒܘܬܐ ܕܫܘܠܡܐ ܕܚܝܘܗܝ. *Quodſi hic Imperator in fine vitæ ſuæ à ſeipſo deſcivit, laudibus tamen ſuis haudquaquam privandus eſt, ſed memoria repetere debemus quæ à Salomone in extrema ſenectute geſta ſunt.* Eadem de Anaſtaſio adnotarunt Theodorus Lector lib. 2. & Theophanes ad annum Incarn. 499. dum ſcribunt, ipſum bello Perſico expeditum, Orthodoxæ fidei bellum movere cœpiſſe. Atque hinc apparet, Joſue noſtrum *Synoditam*, hoc eſt, Concilii Chalcedonenſis propugnatorem fuiſſe: quod adhuc clariùs colligitur ex iis, quæ de Flaviano Patriarcha Antiocheno ad annum Græcorum 876. fol. 84. refert in hæc verba: ܒܫܢܬܐ ܕܝܢ ܡܩܦܣܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܐܬܬܪܝܡ ܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܩܕܡ ܕܢܬܪܕܐ ܠܟܠܗ ܩܘܫܝܐ. ܦܠܓܘܬܐ ܗܘܐ ܒܝܢ ܡܠܝܨܘܣ ܘܐܠܗܘ ܠܗܘܢ ܩܪܝܒܐ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܘܡܫܡܫ ܡܠܘܗܝ ܒܟܠ

NOTÆ.

1 *Europo*. ܐܘܪܘܦܘܣ. Vide Procopium lib. 2. de Ædificiis cap. 9. pag. 45.

2 *Fœdus*. Id refert Dionyſius ad annum ſuperiorem: ܫܢܬ ܐܘܝܙ ܢܚܬ ܩܠܝܪ ܡܓܝܣܛܪܘܣ ܘܥܒܕ ܫܝܢܐ ܒܝܢ ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܠܦܪ̈ܣܝܐ: *Anno 817. deſcendit Celer Magiſter, & pacem Romanos inter ac Perſas fecit*. Baronius ex Marcellino pacem cum Perſis factam narrat anno Chriſti 504. Theophanes anno 505. Sed ibi ſermo eſt de primo fœdere, quod Amida recuperata peremptum eſt, ut ex Joſue anno Græcorum 816. vidimus. Perſas cum Romanis pepigiſſe *ſeptem annorum inducias*, tradit Procopius lib. 1. cap. 9.

3 *Amidenſibus*. Procopius lib. 1. cap. 7. de Amida loquens: *Siquidem civitati*, inquit, *ad ſeptennium ſolidum vectigalia remiſit, ac multa cùm publicè, tùm privatim dilargitus, magna congiariorum vi altam præteritæ calamitatis oblivionem induxit*.

ܒܬܠ ܗܘܦܝܪܐ ܠܟܘܡܐ ܣܟܝܪܐ ܘܕܪܫܝܐ
ܡܢ ܦܠܒܝܢܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܘܐܫܬܡܫ ܠܗܘܢ ܐܦܣܩܘܦܐ :

Joannes autem præſtantiſſimus Amidæ Epiſcopus è vivis priùs deceſſerat, quàm Perſæ eam urbem obſiderent. Clerici verò ejuſdem civitatis ad Sanctum, religioſiſſimum divinis virtutibus præditum, conſtantiſſimum, inclytumque Mar Flavianum profecti, eundem rogarunt, ut Epiſcopum ſibi ordinaret. Egregiæ iſtæ laudes Flaviano Catholico Epiſcopo nequaquam tributæ fuiſſent, ſi Joſue Monophyſitarum inſania laboraret.

Denique quod ſcribit ad Sergium Presbyterum & Archimandritam, ſibi nempe curæ fore res in poſterum gerendas literis commendare argumento eſſe poteſt, Joſue noſtrum alias fortaſsè exaraſſe hiſtorias, quæ ad manus noſtras nondum pervenere.

ܘܗܘܐ ܠܝ ܚܦܝܛܘܬܟ ܡܬܝܕܥܐ
ܘܡܠܦܐ ܕܟܠ ܕܫܦܝܪ ܘܡܣܬܒܪ ܠܝ
ܕܟܬܒܐ ܕܐܝܟ ܡܐ ܕܐܬܝܢ ܠܡܥܒܕ : ܘܐܢ
ܐܢܐ ܡܫܬܘܙܒ ܐܢܐ ܠܐܟܬܒܘܬܐ ܐܢܘܢ
ܘܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܝܢܘܬܟ :

Quoniam autem tuum mihi compertum eſt ſtudium, (inquit ad calcem Chronici,) *curabo impoſterum & ea quæ memoratu digna contingent, literis prodere, & ad tuam Paternitatem, ſi vita comes erit, tranſmittere.*

CAPUT XXVII.

S. Jacobus Epiſcopus Sarugenſis.

JACOBUS Sarugenſis, cognomento *Doctor*, Batnarum in Meſopotamia Epiſcopus, eam cùm doctrinæ, tùm ſanctitatis opinionem apud Syros obtinuit, ut ipſum tàm Orthodoxi, quàm Hæretici velut Sanctum venerentur. Nam Maronitæ quidem ejus memoriam agunt die 5. Aprilis; Jacobitæ verò die 29. Octobris, 29. Junii, & 29. Iulii, ut in Calendariis. Sed & in Divinis Officiis, & in Sacra Liturgia quotidie apud utroſque laudatur, unàcum S. Ephræmo, iis verbis, quæ ſuprà retulimus pag. 55. Non enim audiendi ſunt, qui putant ea de S. Jacobo Niſibeno Ephræmi Præceptore intelligi, quum ille aut parùm, aut nihil ſcripſerit, ut oſtendimus pag. 19. Ibi autem eorum Patrum recolitur memoria, qui Eccleſiam Syriacam ſcriptis ſuis illuſtrarunt, quales certè fuere S. Ephræm & Jacobus noſter, ut mox patebit. I. Jacobus Syrorum Doctor celeberrimus.

De Batnis urbe, cui S. Jacobus Epiſcopus præfuit, hæc Stephanus de Urbibus: Βάτναι πόλις τῆς ὀρροηνῆς, τὸ ἐθνικὸν Βατναῖος, *Batnæ urbs Orrhoënes, gentilitium Batnæus.* Suidas, Βαταναία χώρα *Batanæa regio*: quæ tamen Judææ, non Meſopotamiæ fuit, ut liquet ex Joſepho de Bello Judaico lib. 2. pag. 782. & 815. Procopio Βάτνη numero ſingulari appellatur, qui lib. 2. de bello Perſico cap. 12. pag. 119. ait eam eſſe Πόλισμα βραχὺ καὶ λόγου οὐδενὸς ἄξιον ἡμέρας δὲ ὁδῷ ἐδέσσης διέχον *urbeculam nullius nominis, unius diei itinere ab Edeſſa diſtantem.* Antoninus in Itinerario: *A Bathnis ad Edeſſam M. P. X.* Meminit ejuſdem Julia- II. Batnæ, & Sarug, unde Sarugenſis & Batnenſis appellatus.

lianus Imper. epiſt. 27. In Concilio Antiocheno in cauſa Ibæ, Act. X. Concil. Chalced. ſubſcribitur *Dadas Epiſcopus Batenorum*, qui Abrahamio ab eodem Iba ordinato ſucceſſerat, de quo in cap. 4. accuſationum adversùs Ibam in eadem Act. Conc. Chalced.. In Quinta Synodo Generali *Julianus Batnon*. Syri enim ܒܛܢܢ *Batnon*, ſeù *Batnan* appellant; non tamen *Betonen*, ſeù *Botnen*, ut Andreas Maſius præfat. in Moſen Barcepham legit. Ejus muros anno Græcorum 816. Chriſti 505. ſub Anaſtaſio Imp. inſtauratos fuiſſe, teſtatur Joſue Stylites in Chronico his verbis: ܫܘܪܐ ܕܝܢ ܕܒܛܢܢ ܩܣܛܪܐ ܕܒܣܪܘܓ ܕܢܦܠ ܗܘܐ ܘܡܬܒܙܥ ܟܠܗ: ܐܬܒܢܝ ܘܐܬܚܕܬ ܒܡܫܩܠܬܢܐ ܕܐܘܠܘܓܝܘܣ ܗܓܡܘܢܐ ܕܐܘܪܗܝ: *Mœnia autem* BATNAN CASTRI, *quod in Sarug eſt, labefactata & ubique fatiſcentia Eulogius Edeſſæ Præfectus inſtaurari curavit*. Eandem urbem pari cura dignatum fuiſſe Juſtinianum, ſcribit Procopius lib. 1. de Ædificiis cap. 7. pag. 42. *Caſtellum etiam Batnenſe, quod nudum negligentiaque contemptum erat, muris cinxit prævalidis, & ad decus, quo jam nitet, evexit*. Quam verò Procopius & Joſue loco cit. *Caſtrum*, ſeù *Caſtellum* nominant, eandem ad annum Græcorum 814. Chriſti 505. *Urbem* idem Joſue appellaverat: ܩܠܝܠܐ ܕܝܢ ܦܪܫܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܐܬܘ ܠܒܛܢܢ. ܘܡܛܠ ܕܐܬܒܙܥ ܗܘܐ ܫܘܪܗ: ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܕܢܩܘܡܘܢ ܠܘܩܒܠܗܘܢ: ܐܠܐ ܕܠܐ ܩܪܒܐ ܩܒܠܘ ܐܢܘܢ ܘܡܕܝܢܬܐ ܐܫܠܡܘ ܠܗܘܢ. *Perſæ cum pauca equitum manu* BATNAM *adorti, quum ab oppidanis repelli non poſſent, mœnibus vetuſtate labefactatis, ultrò & ſine pugna recepti*, CIVITATEM *occuparunt*. Batna itaque urbecula, ſeù caſtrum erat in regione Sarugenſi ſitum. Hinc Syris dicitur ܒܛܢܢ ܕܣܪܘܓ *Batna Sarugi*, vel, ܒܛܢܢ ܕܒܣܪܘܓ *Batna in Sarugo*: ut nimirùm adjecto regionis nomine urbs cæteroquin obſcura magis innoteſcat. Et quidem *Sarugum* non urbem, ſed regionem eſſe, arguitur ex eo Syrorum loquendi more, quo tùm Joſue, tùm Stephanus Edenenſis, aliique Syriacè vel Arabicè utuntur: *Batna*, ſcilicet, *in Sarugo* ܒܛܢܢ ܕܒܣܪܘܓ, *Batna quæ eſt in Sarugo* بطنان التى في سروج. Nemo enim rectè dixerit, *urbem aliquam in urbe eſſe*.

III. Maſii, & Renaudotii opinio de Sarug & Batnis refellitur. Qua in re hallucinatus videtur Maſius, dum in Præfat. ad Barcepham de Paradiſo duas urbes facit *Sarug* & *Batnas*, & hanc quidem putat eſſe patriam S. Jacobi, illam verò Epiſcopatûs Sedem. Nec meliora Maſio Renaudotius, qui tom. 2. Liturg. Orient. pag. 367. ſic ſcribit: *Urbeculam hanc præſertim afflictiſſimis Chriſtianorum rebus, ſub uno Epiſcopo cum Seruga* (ſic ipſe Sarugum appellat,) *fuiſſe conjunctam, veroſimile eſt. Nam ut ex hujus Liturgiæ, aliiſque Syris & Arabicis monumentis intelligitur, utrique urbi Jacobus præſidebat*. Primò enim falſum eſt, *afflictiſſimas Chriſtianorum res* ſub Jacobi Epiſcopatu fuiſſe, quum eæ potiùs in Meſopotamia ab anno Chriſti 505. quo pax Romanos inter & Perſas facta, uſque ad annum 530. quo Choſroës Cavadis filius Regnum Perſarum obtinuit, maximè floruerint, & complures urbes, inter quas Batna, mœnibus, porticibus, balneis, Eccleſiis, aliiſque nobiliſſimis ædificiis, Procopio, Evagrio, & Joſue teſtibus, per id temporis intervallum ornatæ fuerint. Deinde in Liturgia, quam idem Renaudotius præ manibus habebat, & in omnibus Syriacis atque Arabicis monumentis Jacobus noſter dicitur ܐܦܣܩܘܦܐ

ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܛܢܢ ܕܣܪܘܓ *Epiſcopus Batnæ Sarugi*, vel ܕܒܛܢܢ ܕܒܣܪܘܓ *Batnæ quæ in Sarugo eſt*; nuſquam tamen ܕܒܛܢܢ ܘܕܣܪܘܓ *Batnæ*, & *Sarugi*: quod ſatis oſtendit, eum uni, non duabus urbibus præfuiſſe. Contrà Archiepiſcopus Aſſyriorum, qui duabus finitimis urbibus præſidebat, appellatur ubique ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܣܠܝܩ ܘܕܩܛܝܣܦܘܢ *Epiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis*; nuſquam tamen ܕܣܠܝܩ ܩܛܝܣܦܘܢ *Seleuciæ Cteſiphontis*.

Fateor, poſt occupatam à Saracenis Meſopotamiam, rejecto Batnæ nomine urbem illam Arabicè سروج *Sarug* appellari cœpiſſe: unde Syri recentiores ܒܛܢܢ ܕܗܝ ܣܪܘܓ *Batna quæ & Sarug*. Quin & Jacobus Edeſſenus Georgium illius loci Epiſcopum *Sarugenſem* abſolutè vocat, ut liquet ex eiuſdem Epiſtola, quam in pervetuſto Nitrienſi Codice legi, dum Scetenſem Eremum obirem; inſcribitur enim ܐܓܪܬܐ ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܘܪܗܝܐ ܠܘܬ ܡܪܝ ܓܘܪܓܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܣܪܘܓ *Epiſtola Mar Jacobi Edeſſeni ad Mar Georgium Epiſcopum Sarugi*. Præterea non me latet, Syros Epiſcopos Jacobitas atque Neſtorianos poſt ſextum Sæculum pluribus urbibus præfici conſueviſſe; præſertim ubi homines ſuæ ſectæ pauci eſſent: ſic Joannes Jacobitis Haran, Churæ, & Niſibi commorantibus Epiſcopus præerat, cujus Anaphoram habemus in Cod. Syr. Vatic. XXXIII. pag. 21. & Hebedjeſu Catalogi Auctor Neſtorianos in urbe Sobenſi ac in tota Armenia conſtitutos regebat. Sed non hinc conſequitur, quod Renaudotius contendit, Sarug nimirùm & Batnas duas urbes fuiſſe, quibus Jacobus præfuerit.

IV. Sarugi mentio apud Scriptores Syros.

Sarugi mentio primùm, quod ſciam, occurrit apud Joſue Stylitam in Chronico ad annum Græcorum 814. Chriſti 503. ubi de Cavade Perſarum Rege: ܛܝܝܐ ܟܠܗܘܢ ܫܕܪ ܠܣܪܘܓ *Arabes cunctos in Sarugum immiſit*. Et infrà. ܛܝܝܐ ܕܝܢ ܕܦܪܣܝܐ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܕܪܘ ܠܣܪܘܓ : ܐܙܠܘ ܓܝܣܐ ܠܦܘܪܬ ܦܢܘ ܟܕ ܡܚܒܠܝܢ ܘܒܙܙܝܢ ܘܡܚܪܒܝܢ ܟܠ ܕܦܓܥܝܢ. *Arabes autem Perſarum, qui in Sarugum miſſi fuerant, excurſionem ad Euphratem uſque fecerunt obvia quæque deſtruentes, diripientes, ac devaſtantes*. Fortaſsè à *Sarug* patre Nachor patris Thare nomen ea regio accepit: ſiquidem regio fuit, & non nudum agnomen urbis Batnæ, ab eodem Sarug ſeù conditore, ſeù cive adſcitum: quod æquè incompertum eſt.

V. Jacobi Sarugenſis Vita ex Anonymo Syro: ejuſque Encomium apud Georgium ejuſdem Diſcipulum.

Quænam fuerit Jacobi patria, quo ætatis anno Epiſcopatum Batnenſem inierit, & quando ex hac luce migraverit, tradit Auctor anonymus in Syriaca ejuſdem Vita initio Codicis noſtri Syriaci XV. quam mox recitabimus: eique planè conſonant, quæ Georgius ejuſdem Jacobi Diſcipulus in Oratione Panegyrica de ſuo Præceptore narrat in Codice Nitrien. V. fol. 140.

Vitæ

Vitæ S. Jacobi Compendium ex Anonymo Syro.

[illegible]

SANCTUS Mar Jacobus Doctor, Spiritûs Sancti fiſtula, & fidelis Eccleſiæ cynara patriam habuit CURTAMUM pagum ad Euphratem ſitum, Chriſtianis ac ſterilibus [1] parentibus natus, qui eum ex voto ſuſceperunt. Triennis [2] à matre in quodam ex Feſtis Dominicis ad Eccleſiam

N O T Æ.

1 *Sterilibus parentibus*. Eadem de Jacobi parentibus Georgius in ejuſdem Encomio narrat, & addit, parente Sacerdote eundem genitum fuiſſe.

2 *Triennis*. Georgius in Panegyri, Feſtum Epiphaniæ fuiſſe docet, & Jacobum triennem tribus pugillis aquam benedictam hauſiſſe. [illegible]

Quumque tertium annum Puer attigiſſet, mater in Feſto Apparitionis Unigeniti in Eccleſiam, quo ingens turba confluxerat, eum detulit. Aderat Epiſcopus in intimo Sancto Sanctorum, & coram menſa, ubi Filius Dei immolatur, inclinatus, Deum cum gemitu & lacrymis precabatur, ut adveniret Spiritus Sanctus, & Oblationi illabens, Sacramentum, quod participantibus veniam peccatorum confert, perficeret &c. Tùm Puer Divina excitus gratia, & è ſinu matris dilapſus, per confertam multitudinem in intimum Sanctum Sanctorum læto hilarique ore prorupit, cunctis ſtupentibus. Mox accedens ad menſam vitæ, inclinato ter capite adorat, velut in myſterio: & verò quemadmodum ſiquis aquas, quas ſitierat, nanciſcatur, ingentem concipit lætitiam, ſic ille immaculatus ante menſam manus ſimul porrexit, tribuſque aquam pugillis hauſit &c. Exinde cœpit Spiritus Sanctus arcana omnia in Divinis Scripturis contenta eidem revelare & exponere. Porrò hoc ad adultam Jacobi ætatem referendum eſt. Cæterùm contra Georgium & Anonymum Scriptorem Vitæ Jacobi hoc loco objici poteſt, quod *Aquæ benedictio in Feſto Epiphaniæ* à Petro Fullone Patriarcha Antiochiæ inſtituta eſt, teſte Theodoro Lectore lib.2.pag.566. & à Petro Edeſſeno Epiſcopo in eam Eccleſiam introducta anno Græcorum 809. Chriſti 498. ut ſcribit Joſue Stylites in Chronico. Non igitur potuit Jacobus *anno ætatis tertio aquam in Feſto Epiphaniæ tribus pugillis haurire*, quum natus ſit anno Græcorum 763. Chriſti 452. ut mox patebit; quo anno nondum *benedictio aquæ* in Syria & Meſopotamia inſtituta fuerat. Reſpondetur tamen, nec Theodorum, nec Joſue aſſerere, Petrum Antiochenum, aut Edeſſenum *benedictionem aquæ in Feſto Epiphaniæ faciendam primùm inſtituiſſe*, ſed ut *nocte*, ſeù, *ſub Veſperam Epiphaniæ ea fieret*, indixiſſe. Theodorus enim ſic ait: *Petrus Fullo inſtituit, ut invocatio ſuper aquas die feſto Theophaniorum fieret ſub veſperam:* Joſue autem Stylites: [illegible]

In morem induxit (Petrus Edeſſenus) *ut aqua in nocte præcedente Feſtum Epiphaniæ benediceretur*. Benedictio igitur aquæ in Epiphania ante utriuſque Petri ætatem (& fortaſsè inter Miſſarum ſolemnia, ut Georgius & Auctor Vitæ Jacobi indicant) fiebat: quæ poſteà ut *ſub veſperam*, ſeù *illuceſcente die Epiphaniæ feſto* fieret, illi inſtituerunt.

[illegible]

cleſiam adductus, eo temporis momento, quo oblatio peragitur, Sanctuſque Spiritus Sacramentis illabitur, è ſinu matris prorupit, & frequentem populi turbam ſcindens, ad menſam vitæ ſe contulit, ac Spiritum Sanctum tribus pugillis hauſit. Inde ejus eloquentia atque doctrina initium ſumpſere. Poſtmodùm percrebreſcente Jacobi fama, Epiſcopi hominem 1 conveniunt, explorant, 1
edicunt, ut de curru Ezechielis diſſerat.

NOTA.

1 *Conveniunt*. In manuſcripto noſtro ex amanuenſis incuria pro anno vigeſimo ſecundo *duodecimus* obrepſit, literâ ſcilicet Jud ܝ pro ܟ Coph ſubſtituta ſic: ܝܒ 12. pro ܟܒ 22. Jacobum autem, quando Epiſcopi convenerunt, ut de ejus doctrina periculum facerent, annum vigeſimum ſecundum egiſſe, teſtatur Georgius, qui rem in hac parte geſtam tùm ex Magiſtri ſui ore, tùm ex ejuſdem Hiſtoria, quæ Syrorum manibus circumferebatur, didiciſſe ſe fatetur in hæc verba:

[illegible]

Si autem ſcire cupis quiſquis doctrinæ ſtudio flagras, quando ille docere cœperit, ex ejus Hiſtoria & ex Doctore veritatem tibi, prout audivi, exponam. Quum annum vigeſimum ſecundum ageret, doctrinæ ejus famâ ubique terrarum vulgatâ, complures undique ad eum ventitare cœperunt, ut collati à Spiritu Sancto eidem theſauri participes fierent &c. Hoc etiam de ipſo memoriæ proditum eſt. Quinque Epiſcopi eum aliquando convenere, de ipſius doctrinâ cognituri: putabant enim, illum non Spiritus Sancti afflatum lumine, ſed ex ſæculari ſapientia, qua & ipſi dicere ſolebant, verba facere. Poſtularunt itaque, ut extemporaneum ad ipſos ſermonem haberet, ejus doctrinæ ſynceritatem exploraturi. Sic enim illis deliberatum

ܘܢܦܩ ܡܐܡܪܐ ܘܡܫܒܚܘܬܐ. ܡܫܝܚܐ ܠܡܪܟܒܗ
ܐܘ ܡܫܡܫܢܐ ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܠܗ
ܕܢܟܬܒܘܢܝܗܝ . ܘܫܪܝ ܠܗ ܕܢܐܡܪ
ܡܐܡܪܐ ܠܐ ܡܪܟܒܬܐ ܕܚܙܐ ܚܙܩܝܐܝܠ .
ܘܥܕܡܐ ܕܢܐܡܪ . ܘܡܠܐ ܕܐܡܪ ܠܐ
ܡܪܟܒܬܐ

tum fuerat, ut ſiquid Orthodoxæ fidei à Patribus traditæ contrarium Jacobus effutiiſſet, non modò ejus dogmata proſcriberentur, ſed & ipſe ſublata quacumque de rebus Eccleſiaſticis ſcribendi facultate ſegregaretur. At Spiritus Sanctus, qui Jacobum ad Doctoris officium ſelegerat, Orthodoxam fidei regulam eundem prædocuerat. Quamobrem etſi in ea Virorum corona pro ſua modeſtia omninò tacere decreviſſet; Epiſcoporum tamen auctoritate, populique frequentiſſimi, qui in Templo Batnæ Sarug convenerat, precibus compulſus; veritus prætereà Antiſtitum juſtam indignationem, dictis obſequuturum ſe reſpondit: ſermonis tantùm argumentum ab ipſis petere. Proſtabat ad portam Sacri Altaris imago Currus, quem admirabili Prophetæ Ezechieli ſpectare olim datum fuit. De hoc, reſponderunt Epiſcopi, Tabulam monſtrantes, nobis ediſſere, ſi potis es. Hìc percepta Jacobus ab ordine benedicto Epiſcoporum benedictione, & in mediam populi concionem progreſſus, qui incredibili illum audiendi deſiderio tenebatur, cœpit ſimplex ille in virtute Spiritûs cum magna vocis contentione dicere. Altiſſime, qui inſcrutabili Currui inſides, pangatur in me, quæſo, ſermo mirabilis de majeſtate tua. Pergit Georgius ſcribens, Jacobum à Spiritu Sancto de Amidæ excidio ipſo eo die à Perſis expugnatæ admonitum, inchoatum de Curru Ezechielis ſermonem repentè abrupiſſe, & Amidenorum calamitatem hoc flebili carmine concioni nunciaſſe. ܙܘܥܐ ܕܚܫܐ

ܘܫܡܘܥܬܐ ܡܪܝܪܬܐ : ܫܓܫܘܗܝ ܠܪܥܝܢܝ ܐܢܬ
ܡܪܝ ܒܙܡܝܪܝܟ ܐܦܝܣܝܗܝ . ܘܐܦܝܣܘ ܡܫܝܢܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ . ܠܡܢܐ ܗܕܐ ܐܡܪܬ ܡܠܬܐ
ܐܝܬ ܡܢܬܐ ܒܡܪܬܐ : ܘܠܐ ܚܫܚܐ ܠܗ ܐܦܠܐ ܠܐܡܝܕ
ܕܬܡܠܠ ܗܘܐ . ܘܗܘ ܓܒܝܐ ܗܘܐ ܕܐܬܪܢܝ ܡܚܘܬܐ
ܐܡܝܕ . ܘܐܡܪ ܟܕ ܠܐ ܫܠܐ ܗܘܐ ܒܡܐܡܪܗ ܥܠ ܚܘܪܒܐ
ܕܗ : ܢܐܒܠܘܢ ܐܬܪܘܬܐ ܘܥܡܡܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܗܘܢ :
ܢܒܟܘܢ ܠܩܛܠܐ ܘܫܦܝܟܘܬ ܕܡܐ ܕܒܗ : ܢܐܒܠ ܢܐܒܠܘܢ
ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܬܦܢܝ ܠܗ . ܘܫܠܡܗ ܠܡܐܡܪܐ
ܕܐܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢ ܐܦܣܩܘܦܐ : ܘܐܬܝܕܥ ܠܐܦܣܩܘܦܐ
ܚܘܪܒܐ ܕܐܡܝܕ . ܘܗܝܕܝܢ ܗܝܡܢܘ ܠܡܠܘܗܝ
ܕܝܥܩܘܒ . ܘܗܘܐ ܩܕܝܫܐ ܪܒܐ ܒܥܝܢܝ ܟܠܗܘܢ :
ܘܐܫܬܒܚܬ ܡܠܦܢܘܬܗ ܡܢ ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܐܡܪܘ
ܠܗ ܕܠܐ ܬܒܛܠ ܡܘܗܒܬܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܟ

ferat. Paruit ille, ſic orſus carmen: *Altiſſime, qui cœleſtium Mentium currui inſides.* Tùm verò, ut quæ docebat, ſcripto Eccleſiæ traderet, imperarunt. At ille Sermones, doctaſque homilias cœpit in Eccleſia componere, quum annum XXII. ageret. Poſteà quum annos ageret ſeptem ſuprà

ܐܝܟܢ ܕܒܥܝܢ ܕܢܬܠܗ : ܘܩܕܝܫܐ ܫܪܝܗ ܒܗ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܫܘܠܛܢܗ ܘܥܡ . ܘܦܩܕܘ ܠܡܐܡܪܐ
ܘܠܐ ܛܠ ܕܫܪܝܐ ܒܗܘ ܡܪܟܒܬܐ : ܕܐܬܚܙܝܬ ܠܗ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܠܒܢܝܐ ܓܒܐ : ܐܠܐ ܕܢܦܠܛ ܡܠܦܢܘܬܗ
ܒܥܕܬܐ : ܕܐܬܡܢܝܢ ܥܕܝܐ ܘܡܟܪܙ ܒܗܘܢ
ܕܐܬܬܚܝܬܘ . ܫܪܝܐ ܕܐܬܐ ܪܝܫ ܡܫܟܢܬܗ
ܐܦܣܩܘܦܐ . ܠܐ ܐܫܬܟܚ ܗܘܐ ܡܠܦܢܘܬܗ ܒܟܬܝܒܬܐ :
ܒܪܡ ܗܢܘܢ ܗܘܐ ܘܠܐ ܚܠܦ ܗܘܐ ܠܡܟܬܒ ܕܐܡܪ :
ܡܠܐ ܗܢܐ ܕܡܫܡܠܝܐ ܘܡܬܩܢܢܐ ܘܥܒܝܕܐ .

Terribiles nuncii, & amari rumores perturbavere meam mentem: Tu, Domine, pſalmis tuis illi redde pacem &c. Tùm Epiſcopi: Quorsùm iſta permiſces? nec enim ad rem faciunt, aut conſequentia ſunt: neque de Amida tibi modò dicendum eſt. Verumtamen ille electus, ut qui dolorem diſſimulare non poſſet, Amidenorum cladem à Perſis illatam perſequi non deſtitit, ſubjiciens. Lugeant regiones, & qui eas incolunt populi, cædes & profuſum in ea ſanguinem. Ex hac demùm Oratione ad Hymnum de Curru ab Epiſcopis ſibi propoſitum regreſſus, eum ad finem perduxit: Simulque nunciatum eſt Epiſcopis Amidæ excidium. Ita demùm Jacobi dictis fidem adhibuere. Tùm verò Sanctus vir ad magnam apud omnes exiſtimationem venit, Epiſcopis ejus doctrinam approbantibus &c. Mandaruntque Jacobo, ut collatam ſibi à Deo gratiam in poſterum nequaquam negligeret, ſed doctrinam ſcripto traderet Eccleſiæ & omnibus filiis ejus profuturam: nam ante prædictum Epiſcoporum conventum Orationes quidem ille habere conſueverat; eas verò ſcripto vulgare præ ſumma animi demiſſione haudquaquam auſus fuerat. Sed contra Georgium eſt Primò, quod Joſue Stylites Jacobo æqualis ad annum Græcorum 814. Chriſti 503. poſtquam Amidæ expugnationem ſub Cavade Perſarum Rege deſcripſit, Jacobum noſtrum Presbyterum *Periodeutam*, hoc eſt, regionis Batnenſis Viſitatorem tunc fuiſſe, multaſque Homilias tùm de Locuſtis, tùm in Scripturam Sacram jam edidiſſe teſtatur. Ejus verba retulimus ſuprà pag. 20. ſed placet ea hìc iterùm deſcribere. *His acceptis rumoribus, incolæ civitatum, quæ ad Orientalem Euphratis partem poſitæ ſunt, timore correpti, in Occidentem fugâ ſe ſubducere parabant. At Venerabilis* JACOBUS PERIODEUTES, *qui plurimas de variis Scripturarum ſectionibus Homilias,*

ܡܪܕܘܬܐ ܕܡܫܝܚܝܐ. ܘܗܘܐ ܦܣܝܪܘܬܗ
ܘܒܬܪ ܕܠܥܕܬܐ ܐܢܗܪ ܒܡܠܦܢܘܬܗ ܕܚܝܐ.
ܘܒܕܪ ܕܢܨܝܚܝܢ ܡܐܡܪܐ ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܒܬܒܝܠ ܟܕ ܐܫܬܡܫ ܕܝܢ ܫܢܝܢ ܟܒ.
ܒܬܪܝܢ ܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܣܪܘܓ
ܡܕܝܢܬܐ ܟܕ ܐܫܬܡܫ ܕܝܢ ܫܢܝܢ
ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܘܦܠܓܗ ܘܐܫܬܢܝ ܫܢܬ
ܠܡܪܢ ܘܐܠܗܢ ܕܒܫܢܬ ܒܝܘܡܐ
ܘܬܫܪܝܢ ܐܚܪܝ ܥܡ ܬܫܥܐ ܘܥܣܪܝܢ ܒܗ
ܘܒܫܢܬ. ܟܕ ܘܫܬ ܡܐܬܝܢ ܘܬܠܬܝܢ

ſuprà ſexaginta cum dimidio, urbis Sarug [1] creatus Epiſcopus fuit: nimirùm anno Græcorum 830. poſt Chriſti adventum 519. Poſtquam autem Eccleſiam doctrina vitæ illuſtraſſet, & eximias lucubrationes ſuas atque commentaria in orbem univerſum diffudiſſet, migravit ad Dominum: ſepultuſque fuit ſolemni pompa Sarug in urbe ſua anno 833. die 29. Novembris. Vixit annos ſeptuaginta, ex quibus ſexaginta & ſeptem cum dimidio exegit ante Epiſcopatum: in Epiſcopatu verò annos duos cum dimidio.

ܡܠܦܢܐ ܕܫܢܝܐ ܘܐܝܬܝܗ ܠܟܠܗ ܡܢ ܫܒܥܝܢ ܕܡܠܦܢܘܬܗ ܘܦܫܩܘܬܗ
1 ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ: ܫܢܝܐ ܒܝܩܪܐ ܫܦܝܪܐ ܒܣܪܘܓ ܡܕܝܢܬܗ ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ
ܘܚܝܐ ܟܠܗܘܢ ܫܢܝܗ ܫܒܥܝܢ ܫܢܝܢ. ܕܡܢܗܘܢ ܫܬܝܢ ܘܫܒܥ
ܘܦܠܓܗ ܡܢ ܩܕܡ ܕܢܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܘܦܠܓܗ ܟܕ ܗܘ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ.

Natus eſt igitur S. Jacobus juxta hunc Auctorem, anno Græcorum 763. Chriſti 452. Examinatus ab Epiſcopis anno Græcorum 783. Chriſti 472. Annis ſequentibus ſcripta ſua publicare cœpit. Anno Græcorum 814. Chriſti 503. Presbyter jam factus, literas adhortatorias ad Euphratenſes dedit, in Chronico Joſue memoratas. Amidæ prætereà excidium lugubri carmine planxit, & paucis ante annis carmina de Locuſtis ediderat, de quibus Joſue loco cit. & Gregorius Abulpharagius in hiſtoria Dynaſtiarum ad annum undecimum Anaſtaſii Impe-

lias, Cantica etiam Hymnoſque de illa Locuſtarum tempeſtate conſcripſit, haud ſegniter ſe geſſit in ea calamitate, ſed prout ipſum decebat, Epiſtolam parœneticam ad omnes civitates dedit, confidere unumquemque jubens in ſalutare Dei, admonenſque eos, ne fugam arriperent. Ubi de Jacobo noſtro ſermonem eſſe, oſtendimus pag. 275. Falſum eſt igitur, Jacobum anno ætatis vigeſimo ſecundo, quo ab Epiſcopis de ejus doctrina periculum factum fuit, nihil adhuc ſcriptis mandaſſe. Præterea & illud *de excidio Amidæ* ſuſpectum eſt: nam Auctor vitæ ejuſdem aſſerit, eum ſeptuagenario majorem migraſſe ad Dominum anno Græcorum 833. ut mox videbimus, hoc eſt, vertente anno Chriſti 521. Annum igitur agebat Jacobus quinquageſimum primum, vel ſecundum, quando Amida capta eſt, non vigeſimum ſecundum: Amidam enim anno Chriſti 503. à Perſis expugnatam fuiſſe, ex Joſue ſuprà didicimus. Denique in omnibus quotquot habemus Operum S. Jacobi mſs. Codicibus, in titulo quidem Carminis *de Curru Ezechielis*, notatur, illud *primum omnium eſſe Carminum, quæ Sanctus Doctor edidit*; ut infrà obſervabimus; nullibi tamen Carmen *de excidio Amidæ* cum eo conjungitur: quod argumento eſt, illud quidem de Curru Ezechielis tunc editum fuiſſe, quum Sancti Doctoris fides in examen adducta eſt, nimirùm anno Græcorum 783. Chriſti 472. Alterum verò de Amidæ excidio, trigeſimo primo poſt anno, hoc eſt, Chriſti 503. Jacobum ſcripſiſſe. Quamobrem prædictionem illam de Amidæ expugnatione, quam Georgius Actis Jacobi inſerit, crediderim, ex falſa relatione vulgi hauſtam, aut fortaſsè à ſciolo quopiam Panegyri Georgianæ intertextam fuiſſe: alioquin ſi vera fuiſſet, illius utique meminiſſet Auctor laudatæ Vitæ, qui diſertam de Epiſcoporum examine mentionem facit.

1 *Sarug.* Hinc colligitur, Anonymum noſtrum Vitæ hujus Scriptorem, poſt occupatam à Mahometanis Meſopotamiam floruiſſe: Batnas enim urbem Sarugi nomine, non proprio appellat. Præterea Epocha Chriſtiana utitur, qua niſi poſt ſæculum decimum Syri Meſopotameni uſi non ſunt.

Imperatoris. Anno Græcorum 830. Chriſti 519. Epiſcopatum Batnarum Sarugi obtinuit. Demùm anno Græcorum 833. Chriſti 521, die 29. Novembris ex hac luce migravit. Sic errorem amanuenſis emendamus, qui pro anno ܐܬܠܓ 833, quo Jacobus deceſſit, perperàm habet ܐܬܠܒ 832. contra id, quod paulò ante ſcripſerat, eum nimirùm anno Græcorum 830. Epiſcopum ordinatum, ſedem tenuiſſe *annis duobus cum dimidio*. Accedit teſtimonium Dionyſii Patriarchæ, qui Sancti Doctoris obitum ad annum Græcorum 833. diſertè conſignat, his verbis:

[illegible]

Anno 833. obiit Sanctus Mar Jacobus Doctor, Epiſcopus Batnarum Sarugi, cui Moyſes ſubſtitutus fuit.

VI. Naironi, & Gulielmi Cave opinio circa ætatem Sarugenſis rejicitur.

Hinc rejiciendus Naironus, qui in Evopl. Par. I. pag. 48. & Par. II. pag. 112. ætatem Jacobi noſtri ad annum Chriſti ſeptingenteſimum protrahens, eundem cognomini Edeſſeno æqualem facit; quum tamen præter ſuprà allata argumenta, Jacobus ipſe Edeſſenus in Præfatione ad ſecundum Tomum Homiliarum Severi, Sarugenſem Scriptoribus quarti & quinti ſæculi accenſeat, nimirùm Ephræmo, Iſaaco, & Philoxeno Hierapolitano. Naironi teſtimonio deceptus Gulielmus Cave in hiſt. liter. tom. 2. pag. 110. ſic de eodem Jacobo ſcribit: *Tertius erat Jacobus Epiſcopus Sarugenſis, (Sarug urbs eſt Meſopotamiæ propè Haran, ſeù Charras,) fide Orthodoxus, Edeſſeno ætate par, cujus Hymni antiqui, aliaque Opera eleganti ſtylo compoſita, in Monaſterio Sanctæ Mariæ de Canubin in Monte Libano hodie aſſervantur.* Aſſervabantur nimirùm, dum Naironus & Gulielmus ſcribebant: ſed anno proximè elapſo in Bibliothecam Vaticanam advecta ſunt ex munificentia & liberalitate Illuſtriſſimi, & Reverendiſſimi Domini Jacobi Avodii Patriarchæ Maronitarum Antiocheni, quem alia inſuper egregia manuſcripta pro eadem Bibliotheca mihi ſuppeditaſſe, in Præfatione indicavi.

VII. Catholica Jacobi Fides vindicatur.

Catholicam Sarugenſis fidem fuiſſe, pluribus argumentis demonſtratur. Et Primò quidem ex ejus ſcriptis, quæ citantur à Joanne Marone in Tractatu adversùs Neſtorianos & Monophyſitas Cod. Ecchell. XIV. à fol. 43. ubi Jacobus duas in una Chriſti perſona naturas diſertè profitetur: quod ſufficit, ut probetur eum Religionem Orthodoxam coluiſſe, quum ea ille ætate, iiſque in locis vixerit, ubi Catholicos inter & Hæreticos unica erat de divini Verbi Incarnatione diſceptatio. Sic autem inducit Jacobus Mariam Magdalenam Chriſtum alloquentem in Sermone, qui *de Lazaro quatriduano* inſcribitur. ܐܡܪܐ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ

[illegible]

ܚܕ ܡܢ ܪܘܚܐ ܘܚܕ ܡܢ ܦܓܪܐ ܘܠܐ
ܒܒܘܚܢܐ. ܡܗܝܡܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝ ܕܐܒܐ
ܩܫܝܫ ܐܒܐ ܡܢܟ: ܘܐܡܟ ܠܐܬܥܠܝܬ
ܘܩܫܝܫ ܐܢܬ ܗܘ ܡܢ ܥܠܝܡܬܟ.

Ait Maria: Credo, Domine, te Chriſtum eſſe, qui venit & venturus eſt cum gloria magna unà cum Genitore ſuo. Credo, Domine, nec tibi inter mortales patrem eſſe, nec matrem inter cœleſtium mentium agmina. Qui enim fieri poteſt, ut duos patres filius unus habeat? Liquet ergo, Joſephum tibi putativum patrem fuiſſe. Credo, Domine, te & primum Adam finxiſſe, & à Simeone ſene in ulnis in Sancto Templo geſtatum fuiſſe. Credo, Domine, DUAS TIBI INESSE NATURAS, *alteram ſupernam, ex humana ſtirpe alteram. Et ſpiritalis quidem Natura ex Patre tibi eſt; corporalis verò ex Filia David. Illa à Patre, hæc ex Maria, abſque diviſione: Altera ex Spiritu, corporalis altera, ſine ſcrutatione. Credo, Domine, Patrem quidem nequaquam te ſeniorem eſſe; matrem verò te juniorem affirmo.* Et in Serm. *de Eccleſia & curioſis rerum divinarum ſcrutatoribus*, cujus initium:

ܒܬܘܠܬܐ ܥܕܬܐ ܥܡ ܒܨܘܝܐ ܒܕܝܢܐ ܥܠܬ:

Virgo Eccleſia cum ſcrutatoribus judicio contendit, eandem Eccleſiam de Incarnatione Verbi ſic differentem inducit: ܩܘܡ ܦܘܫܩܝ ܡܬܒܪܢܝ
ܠܝ ܒܡܬܒܪܢܘܬܐ: ܕܐܦ ܐܠܗܐ ܗܘ
ܐܦ ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܫܪܝܪܐܝܬ. ܒܪܘܚܐ
ܘܒܦܓܪ ܚܝܐ ܘܡܠܝ ܡܬܒܪܝܢ ܠܝ:
ܐܝܟ ܐܠܗܐ ܡܬܡܪܐ ܥܡ ܐܠܗܘܬܐ ܘܠܐ
ܦܘܠܓܐ. ܒܡܬܒܪܢܘܬܐ ܐܢܫ ܐܢܫ
ܢܬܒܪ ܒܪܢܫܐ ܐܠܗܐ: ܠܗ ܕܒܡܕܡ

ܬܪܝܢ ܪ̈ܥܝܢ ܒܥܡܢܘܐܝܠ ܟܪܙܝܢ:

Duas notiones in Emmanuele prædico: eum nempè & Deum verum eſſe, & hominem verum. Nam per AMAN (nobiſcum) *ſignificatur Natura, quæ ex nobis eſt: Per* EL (Deus) *verò, Divinitas abſque diviſione. Idem eſt Emmanuel, ac ſi quis dicat, Homo-Deus: non quòd commiſtus ſit, ſed in utroque perfectus.* Demùm in Serm. *de Jejunio*: ܟܦܢ ܗܘܐ ܡܫܝܚܐ
ܡܕܒܪܢܐܝܬ ܘܟܝܢܐܝܬ: ܠܥܠܬܗܘܢ
ܓܝܪ ܐܫܟܚ ܗܘܐ ܥܠܬܐ ܒܝܚܝܕܝܐ.
ܡܕܒܪܢܐܝܬ ܕܐܠܗܐ ܗܘܐ ܫܘܐ
ܠܝܠܘܕܗ: ܘܟܝܢܐܝܬ ܕܡܢ
ܕܐܬܒܣܪ ܡܢ ܒܪܬܐ ܕܘܝܕ.

Eſuriit Chriſtus & ſecundum diſpenſationem, & ſecundum naturam: utriuſque rei cauſam in Unigenito reperire eſt. Secundùm diſpenſationem quidem, quia Deus erat Genitori æqualis; Naturaliter autem, quia ex Filia David incarnatus eſt. Eandem doctrinam ubique tradit in Sermonibus, quos de Verbi Incarnatione, aut de ſalutaribus Divinæ Oeconomiæ myſteriis ſcripſit, ut infrà in catalogo indicabimus.

Alterum argumentum petitur ex teſtimonio Veterum, qui Jacobum noſtrum ab omni hæreſi liberant. Joſue Stylites Sarugenſi æqualis, eum *Venerabilem* vocat, & plurimùm commendat, ut ſuprà dictum eſt. Iſaac ex Ninives Epiſcopo Monachus Scetenſis circa finem ſæculi ſexti, cujus Opera *de contemptu mundi* in Biblioth. Patrum exſtant, Jacobum velut Catholicum Scriptorem laudat Par. II. ſerm. XI. Codice Nitrienſi XX. fol. 115. Timotheus [1] Presbyter Conſtantinopolitanus, qui in-

NOTA.

1 *Timotheus*. Ex Presbytero & Scevophilace magnæ Eccleſiæ, in locum Macedonii Patriarchæ CP. ſubrogatus fuit anno 511. teſte Gulielmo Cave tom. 2. hiſtor. literar. pag. 106. de quo conſule Theodorum Lectorem lib. 2. pag. 563. Opus ejus inſcriptum *de differentia eorum, qui accedunt ad puriſſimam noſtram fidem*, Libris Ritualibus Græcorum inſertum eſt. Illud edidit, quum adhuc Preſbyter, & Orthodoxæ fidei cultor eſſet.

ineunte ſexto ſæculo floruit, in Libro quem de Receptione Hæreticorum ad Joannem ejuſdem Eccleſiæ Presbyterum ſcripſit, apud Cotelerium tom. 3. monument. Eccl. Græcæ pag. 396. Sarugenſem *Orthodoxum* diſertè appellat, his verbis: Εὐτυχιανισταὶ καὶ ὁ τούτων κοινωνὸς Διόσκορος καὶ λοιπὸν Σεβῆρος, καὶ Ἰάκωβος, οὐχ' ὁ Βάτνων ὁ ὀρθόδοξος, ἀλλ' ἕτερος αἱρετικὸς, καὶ οἱ λοιποὶ Ἀκέφαλοι: *Eutychianiſtæ, eorumque Sodalis Dioſcorus, ac deinde Severus, & Jacobus,* NON ILLE BATNARUM ORTHODOXUS, *ſed alius hæreticus, cæterique Acephali.* Joannes Maro in Tractatu adversùs Neſtorianos ac Monophyſitas, Sarugenſis teſtimonio Orthodoxam fidem de Incarnationis myſterio probat, ut ſuprà vidimus. Maronitæ, qui à Neſtorianis & Jacobitis ſemper abhorruere, Jacobum non modò ut Catholicum Scriptorem amplectuntur, ſed tamquam *Sanctum* colunt, ut notavimus pag. 283.

Tertio probatur Catholica Jacobi religio ex ætate & locis, quibus ille floruit. Vixit enim in Meſopotamia, quando Syri nondum à Jacobo Baradæo, ſeù Zanzalo dementati, in Monophyſitarum verba juraverant: Presbyterum inſuper agebat, quum Antiochię Catholicus Patriarcha Flavianus præeſſet, Edeſſæ Petrus Epiſcopus, Conſtantinæ Baradatus, aliiſque urbibus alii Epiſcopi Orthodoxi, præter Philoxenum Hierapolitanum, & ſi quos alios paucos: Epiſcopatum verò adminiſtrare cœpit, quando Juſtini Imperatoris juſſu Antiochiâ Severus pulſus eſt, Hierapoli Philoxenus, cæterique ex Meſopotamia & Syria hæretici, quorum nomina recenſet Dionyſius in Chronico ad annum Græcorum 829. Atqui eandem etiam Jacobus pœnam ſubiiſſet, ſi ejuſdem cum Monophyſitis perſuaſionis fuiſſet: quod tamen nemo de illo literis prodidit.

Quartum pro Jacobo argumentum eſt altum Catholicorum Patrum de eo ſilentium, qui per id tempus contra hæreticos ſcripſere, ut Liberatus Diaconus, Joannes Cæſareenſis Epiſcopus, Ephræm Patriarcha Antiochenus, Anaſtaſius Synaita, aliique. Nam ſi Jacobus noſter Monophyſitarum, vel Neſtorianorum inſania laboraſſet, eum utique impugnaſſent, vel ſaltem inter hæreticos recenſuiſſent. Neque verò aut obſcurus homo erat Jacobus, ut eos latere poſſet, aut ipſi tàm hebeti ingenio, ut hominem, qui infinita propemodùm volumina ediderat, minimè deprehenderent. Severum, Xenajam, Petrum Apameenſem, Zoaram Syrum, Moyſen Perſam, alioſque obſcuros homines exhibent Acta Conciliorum, Epiſtolæ Monachorum, vel Epiſcoporum, Opera Scriptorum illius ætatis. Sarugenſem nullus Catholicorum quinti, ſexti, vel ſeptimi ſæculi accuſavit.

Accuſat tamen Jacobum nuperrimè Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. eumque hæreticorum Monophyſitarum anteſignanum fuiſſe pronunciat, nedum hæreticum. *Fuit ille,* (verba ejus ſunt pag. 367.) *ut Chriſtiani tàm Orthodoxi, quàm Neſtoriani teſtantur, Severi Antiocheni Diſcipulus, & maximus Jacobiticæ fidei propugnator, quum alter in exilium pulſus foret: ſucceſſoremque in eâdem causâ ſuſtinendâ habuit Jacobum alium Baradatum, à quo Jacobitas nominatos fuiſſe, Nicephori, Eutychii Alexandrini, & aliorum multorum opinio fuit.* Capita autem accuſationum adversùs Sarugenſem, tria adducit: Primum, *quia inter Eccleſiæ Jacobiticæ Doctores numeratur in* Ομολογια, *ſive confeſſione Fidei, quæ ab ordinandis exigitur.* Alterum, *quia multa ejus teſtimonia occurrunt in Tractatu de Fide Patrum.* Tertium, quia *Neſtorianæ hiſtoriæ Scriptores tradunt, Jacobum æqualem fuiſſe Acacio, quem vigeſimum ſecundum Catholicorum ſuorum numerant: literis ſacris operam dediſſe in Schola Edeſſena, quæ florentiſſima tunc fuit: & initio Neſtoria-*

VIII. Renaudotii argumentis contra Sarugenſem occurritur.

ſtorianorum opinioni adhæſiſſe; poſtquam verò Anaſtaſium Imperatorem Severo plurimùm tribuere, & in ejus ſententiam conſenſiſſe intellexit, unius naturæ fidem profeſſum fuiſſe, illamque acriter defendiſſe. Sed antequam objecta hoc loco à doctiſſimo Viro in examen vocemus, doceri vellem, quoſnam Orthodoxorum nomine intelligat, quum ait, *Chriſtianos omnes tàm Orthodoxos, quàm Neſtorianos teſtari, Jacobum noſtrum Severi Antiocheni Diſcipulum fuiſſe, & maximum Jacobiticæ fidei propugnatorem*: Jacobitas' ne *Orthodoxos* nominat Renaudotius? At ipſe Orthodoxus haudquaquam eſſet, ſi hoc titulo Hæreticos inſigniret. Maronitas deſignat? At Maronitæ Sarugenſem nec Severi diſcipulum faciunt, nec Jacobiticæ hæreſeos propugnatorem, ut ſuprà dictum eſt. Græcos, ſeù Melchitas intelligit, quos frequenter *Orthodoxos* appellare ſolet? At hi Ritualibus Libris inſertum legunt Timothei Presbyteri Conſtantinopolitani Librum de Receptione hæreticorum, in quo Jacobus noſter *Orthodoxus* diſertè dicitur. Supereſt igitur Renaudotio unicum Neſtorianorum teſtimonium contra Jacobum: quod tamen hac in re doctis Viris non tanti faciendum eſt, ut Catholicos Scriptores Jacobo ferè pares, qualis fuit Joſue, Iſaac, Timotheus, & Joannes Maro, rejiciamus: maximè quum Neſtoriani Orthodoxos omnes Syros, qui poſt Neſtorium ſcripſere, Jacobitas, & Severi atque Jacobi Diſcipulos appellare ſoleant. Prætereà ediſſerat nobis Renaudotius, quo nomine Jacobum Severi Diſcipulum dicat, niſi eum cum Baradæo, ſeù Zanzalo confundat? Sarugenſis enim, quum Severus Antiochenam Sedem invaſit, ſexagenario major erat, ſcriptaque ferè innumera ediderat, ut ex laudata ejus vita colligitur: nec Severus, antequam Throno Antiocheno incubaret, docuiſſe quemquam in Meſopotamia, vel in Syria perhibetur. Quod autem Renaudotius vocat Jacobum noſtrum *Jacobiticæ fidei maximum propugnatorem*, non video, quomodo cum iis cohæreat, quæ ſubjungit, *à Jacobo altero Jacobitas cognominatos fuiſſe, quem noſter Jacobus in eadem cauſa ſuſtinenda Succeſſorem habuit.* Si Jacobus Baradæus Sarugenſi in ſuſtinenda Monophyſitarum cauſa ſucceſſit, non fuit igitur Sarugenſis propugnator *Jacobiticæ fidei*. Fruſtra autem Renaudotius de rebus Armeniæ hiſtoriam opponit, quam è Regio Codice edidit Combefiſius: à Sarugenſi nimirùm Jacobo nomen Jacobitas habuiſſe, quem Auctor illius narrationis Ι'ἀκῳβον πιτνανȣ̃, hoc eſt Botnanenſem, ſeù Batnenſem vocat: nam ut Renaudotius ipſe advertit loco cit. Jacobitas à Jacobo Baradæo, ſeù Zanzalo, non à Batnenſi nominatos fuiſſe, nemo eſt, qui in dubium revocare poſſit, niſi hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ſit planè ignarus.

Hinc ad Renaudotii argumenta regredior. Ad primum, Jacobus, inquit, in confeſſione Jacobitarum nominatur. Quid inde, ſi in eadem Confeſſione oſtendam inter Doctores Eccleſiæ Jacobiticæ nominari Athanaſium, Cyrillum, Ephræmum? An Renaudotius illos Jacobitas fuiſſe dixerit? Habemus in Urbe duos præſtantiſſimos Codices Ordinationum Jacobitarum, alterum Vaticanum, alterum in Biblioth. Collegii de Propaganda Fide. Uterque conſtanter exhibet præter memoratos, alios Catholicos Doctores, qui eorum hæreſim expreſsè damnant, & in Concilio Chalcedonenſi contra ipſos producti fuerunt, Gregorium Nazianzenum, Baſilium, Theophilum, Epiphanium, Chryſoſtomum.

Ad ſecundum. Producitur etiam à Jacobitis, & multò frequentiùs, Cyrillus, Athanaſius, Nazianzenus, & alii Catholici Patres. Codices ſunt præ manibus, proſtant in publicis Bibliothecis: conſulat Renaudotius ipſum *Tractatum de fide Patrum*, ad quem nos provocat.

Ad

Ad tertium. Marim Salomonis, & Amrum Matthæi, qui Neſtorianorum hiſtoriam Neſtoriani ipſi poſt decimum ſæculum ſcripſere, nihil hac in re moramur: neque enim ullum hujus narrationis idoneum teſtem citant, ſive Catholicum, ſive Monophyſitam, ſive eorum temporum Scriptorem Neſtorianum. Quod autem *de Schola Edeſſena* ſcribunt, arguit eos de rebus Syriacis parùm edoctos: Supponunt enim, unam Edeſſæ Scholam fuiſſe, in qua Meſopotameni cum Aſſyriis Perſiſque, quales erant Jacobus noſter & Acacius, ſacras literas docebantur. At plures in eâ urbe Scholas exſtitiſſe, vidimus pag. 204. Aſſyrios verò Perſaſque, ſeù Chriſtianos Perſarum ditioni ſubjectos, Scholam, quæ Perſica vocabatur, ſeparatim ab Edeſſenis, ac reliquis Meſopotamenis habuiſſe, ibidem ex Simeone Beth-Arſamenſi, Theodoro Lectore, & Dionyſio Patriarcha oſtendimus. Falſum eſt igitur, Jacobum, qui Meſopotamenus erat, cum Acacio Aſſyrio ſacris literis in Schola Edeſſena, hoc eſt, Perſica, operam dediſſe.

Cætera, quæ adversùs Sarugenſem argumenta producit Renaudotius pag. 381. ſolvemus, ubi de Jacobo altero Edeſſeno ſermo erit. Interim enodanda eſt inextricabilis difficultas, quam Renaudotius, vir cæteroquin Syriaci ſermonis haud ignarus, pag. 367. circa titulum Jacobi noſtri movet. TABELITA, inquit, *unde dictus ſit, haud aliter ſcimus, quàm ex Cod. mſ. inſcriptione: ex qua etiam conjectari licet, non pauca Conſtitutionum Eccleſiaſticarum fragmenta, quæ in Nomocanone Syrorum leguntur nomine* TABELITÆ, *ad hunc eſſe referenda*. At Renaudotium, qui Solem, ut ajunt, ubique metitur, præcipuè quum de Maronitis verba facit, quos ubique malè habet, mirum non fuit, Terram non vidiſſe. Terram enim, ſive Orbem terrarum, ſignificat vox illa ܬܒܠ TIBEL; Tibel, inquam, non TABEL, ut ipſe mendosè legit, cui reſpondet Hebraicum תֵּבֵל *Tebel*. Inde derivatur ܬܐܒܠܝܐ TIBELOJO (non Tabelita) *mundanus*, *Oecumenicus*, & *Univerſalis*. Quapropter Synodus Oecumenica Syris appellatur ܬܐܒܠܝܬܐ TIBELOITO, & Doctor univerſalis ܡܠܦܢܐ ܬܐܒܠܝܐ MALPHONO TIBELOJO. Hinc etiam Canones Conciliorum Oecumenicorum dicuntur ܩܢܘܢܐ ܬܐܒܠܝܐ *Conune Tibeloje*, vel abſolutè ܬܐܒܠܝܐ *Tibeloje*, aut cum nota genitivi caſus ܕܬܐܒܠܝܐ, *D-Tibeloje*, hoc eſt, *Univerſalium*, ſeù *Oecumenicorum Patrum*, qui nimirùm ex toto Orbe in Synodis convenerunt. Sic intellecta vera illius vocis *Tibel* ſignificatione, optimè explicantur, quæ tantam difficultatem Renaudotio fecerunt. Sic enim ſe res habet: & Jacobus quidem, ut præfert titulus Liturgiæ apud eundem pag. 356. verè eſt *Doctor Tibelojo Univerſalis*: & fragmenta Conſtitutionum Eccleſiaſticarum, quæ in Nomocanone Syrorum citantur, ſunt *D-Tibeloje*, ideſt, Patrum Synodi œcumenicæ, ſeù generalis.

IX. Reliqua objecta diluuntur.

Sunt & alia, præter adducta à Renaudotio, accuſationum capita adversùs Sarugenſem, quæ hìc diſſimulare fas non eſt. Primum petitur ex quodam ſermone, qui exſtat in Cod. Nitr. V. fol. 139. hoc præfixo titulo.

ܡܐܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܥܠ
ܣܘܢܗܕܘܣ ܛܢܦܬܐ ܕܟܠܩܝܕܘܢ. ܕܫܘܐ
ܕܢܬܩܪܐ ܒܕܘܟܪܢܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ
ܣܘܝܪܘܣ ܗܘ ܥܡܘܕܐ ܕܥܕܬܐ ܘܡܫܟܚ
ܠܐܦܝ ܗܘܐ ܥܡܘܕܗ ܕܬܪܝܨܘܬ ܫܘܒܚܐ:

Sermo Sancti Mar Jacobi adversùs impiam Synodum Chalcedonenſem, qui congruè legi poteſt in Commemoratione Sancti Mar Severi Eccleſiæ Columnæ,

lumnæ, qui contra duarum naturarum aſſertores multùm decertavit. Incipit autem: ܓܢܒܪܐ ܕܥܠܡܐ ܕܒܚܝܠܟ
ܠܥܠܡܐ ܦܪܩܬ ܦܪܘܩܝܗ ܠܥܕܬܟ
ܡܢ ܫܘܥܒܕܐ ܕܟܦܪܝܢ ܒܫܡܟ :

Fortiſſime ſæculorum, qui virtute tua mundum liberaſti, libera Eccleſiam tuam à ſervitute eorum, qui nomen tuum abnegant: ubi poſt prolixam Divini numinis invocationem, longaſque ambages, tandem Concilii Chalcedonenſis nomen prodit his verbis: ܗܕܐ ܐܝܬܝܗ ܗܝ ܟܠܩܕܘܢܘܣ
ܕܫܐ̈ܕܐ ܘܪ̈ܘܚܐ ܢܦܝ̈ܠܐ ܟܢܫܘܗ
ܘܗܘܘ ܠܗ ܒܥܠܝ ܡܠܟܐ :

Hæc eſt Synodus Chalcedonenſis, quam Cacodæmones, & projecti cœlo Spiritus congregarunt, ejuſque conſiliarii fuere.

Secundum, quod in Epiſtola ad Samuelem Abbatem monaſterii S. Iſaac Gabulæ, quæ exſtat in Cod. noſtro Syriaco XI. duas Chriſto ineſſe naturas, naturarumque proprietates poſt unionem Hypoſtaticam remanſiſſe, negat: quæ eſt ipſiſſima Jacobitarum hæreſis: ſic enim ſcribit:

ܐܠܐ ܕܩܢܘ̈ܡܘܗܝ ܘܐܬܚܠܛܘ ܦܪ̈ܨܘܦܝܗ
ܘܠܘܬܐ : ܡܬܡܢܝܢ ܠܗܘܢ ܕܬܪܝܢ
ܘܡܘܕܥܬܐ ܘܡܦܪܫܐܝܬ ܠܘܬ ܟܝ̈ܢܐ
ܡܬܡܢܝܢ ܒܗ ܒܡܫܝܚܐ ܐܦ ܡܢ ܒܬܪ
ܚܕܝܘܬܐ ܘܠܟܠ ܚܕ ܡܢ ܟܝܢܐ ܦܪܨܘܦܐ
ܐܝܬ ܠܗ ܘܡܬܝܕܥܐ ܡܢܗ ܘܒܠܚܘܕ.
ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܒܢܝ ܕܥܬܗ ܕܒܥܘ
ܕܢܫܪܪܘܢ ܢܦܘܫܩܘܢ ܠܗܕܐ
ܡܠܦܢܘܬܐ ܒܢܟܠܐ : ܘܒܐܘܡܢܘܬܐ
ܕܢܬܢܛܪܢ ܓܝܪ ܐܡܪܝܢ ܕܝܠܝܬܐ
ܕܝܠܝܬܐ ܕܟܝܢܐ ܠܟܠ ܚܕ ܚܕ
ܡܢ ܟܝ̈ܢܐ ܕܠܗ :

Verùm quum ab Orthodoxorum fide rejectus (de Neſtorio loquitur) & *confuſus eſſet, aliud auſus eſt ſtatuere: nimirùm duas naturas expreſsè, & diſtinctè in Chriſto, etiam poſt unionem, numerandas eſſe, & unicuique naturæ ſuam ineſſe perſonam, quæ diſtinctè per ſe ſubſiſtat. Alii verò ejuſdem cum ipſo opinionis pravam hanc doctrinam callidè ſtabilire, & artificioſè obtrudere volentes, affirmant, ſervari oportere uniuſcujuſque naturæ proprietates*. In eandem ſententiam ſcribit ſerm. 2. de Virgine Deipara Cod. Nitr. V. fol. 69. ܡܟܝܠ ܕܝܢ
ܢܛܝܪܢ ܕܝܠܝܬܐ ܕܟܝܢܐ : ܗܒ ܠܐܠܗܐ
ܚܝܐ ܒܟܠܗ ܘܠܢ ܡܘܬܐ : ܘܐܡܪ
ܠܛܝܢܢ ܕܚܒܝܠ ܘܫܠܐ ܒܥܦܪܗ . ܘܠܒܪ
ܐܠܗܐ ܩܐܡ ܒܫܘܒܚܐ ܥܡ ܝܠܘܕܗ .
ܘܐܢ ܗܟܢ ܗܝ : ܡܕܓܠܐ ܗܟܝܠ ܗܘ ܗܘ
ܟܪܘܙܐ ܕܟܬܒ ܕܐܫܠܡ ܠܒܪܗ
ܚܠܦܝܢ ܟܕ ܠܐ ܐܫܠܡ :

Manent proprietates naturarum? Vitam ergo Deo tribue, & nobis mortem. Lutumque noſtrum dic corruptum eſſe, ſuoque in pulvere conquieviſſe: Dei verò Filium in excelſis cum genitore ſuo glorioſum. Quodſi res ita ſe habet, mendax ergo fuit, qui ſcripſit, Tradidit Filium ſuum pro nobis, *quum eum non tradidiſſet*.

Ad hæc præmonendus eſt Lector, Monophyſitas ſtatim à Chalcedonenſis Concilii ævo Libros Patrum depravare cœpiſſe, ut ſcribunt monachi Palæſtinæ ad Alciſonem apud Evagrium lib. 3. cap. 31. *Inter hæc* (Loquuntur de Xenaja ejuſque Sectatoribus Monophyſitis) *poſtulant etiam ab Epiſcopo Hieroſolymorum, ut formulam fidei ſuæ conſcribat. Quam ille quum edidiſſet, per ſectatores Dioſcori miſit ad Imperatorem. Et ea quidem, quam ipſi proferunt, anathematiſmum continet eorum, qui duas in Chriſto naturas prædicarunt. Ipſe verò Hieroſolymorum Epiſcopus, eam ab illis falsò confictam eſſe dicens, aliam profert abſ-*

que

que hujuſmodi anathematiſmo. Neque id mirum: nam & libros Sanctorum Patrum ſæpenumero corruperunt. Multos quoque Apollinaris libros Athanaſio, & Gregorio Thaumaturgo, & Julio falsò adſcripſerunt. Quibus præcipuè libris multitudinem in erroris ſui ſocietatem inducunt.

Ad Primum, ſermonem illum Jacobo noſtro falsò adſcribi, oſtenditur primò, quia Jacobi quidem nomen, non tamen Sarugenſis præfert: Deinde ſtylus tàm abjectus, tàm probroſus à tanto Doctore abhorret, ut attentè conſideranti hunc, alioſque ſermones apparet. Id inſuper, quod initio dicitur, ܦܪܘܩܝܗ̇ ܠܥܕܬܟ ܡܢ ܫܘܥܒܕܐ ܕܟܦܘܪܝ ܒܫܡܟ: *Libera Eccleſiam tuam à ſervitute eorum, qui nomen tuum abnegant*, ſatis arguit, Auctorem hujus ſermonis ſub Mahometanorum ſervitute vixiſſe: hos enim *Infidelium* nomine, non Imperatores Chalcedonenſes intelligi, liquet ex communi Chriſtianorum loquendi more, etiam Jacobitarum, qui Marcianum, Leonem, Juſtinum, alioſque Chalcedonenſis Synodi propugnatores, *Hæreticos* quidem nominant, non tamen *Infideles*. Quamobrem haud temerè dixerim, à nebulone quodam Jacobita ſermonem illum ſub nomine Jacobi Sarugenſis publicatum fuiſſe, ut indicat etiam elogium, quo Severus Patriarcha Antiochenus in titulo exornatur. Scriptorem enim illius Codicis Jacobitam fuiſſe, colligitur tùm ex hoc loco, tùm ex annotatione, quam Codici ſubjungit, ubi teſtatur, ſe in Scetenſi Syrorum monaſterio, in quo monachi Jacobitæ habitabant, hunc Librum exaraſſe. Et ſicuti hoc loco tribuit Jacobo, quod ſuum non eſt, ita in Sermone de Lazaro fol. 360. in eodem Codice ex induſtria omittit graviſſimam Sancti Doctoris auctoritatem de duabus Chriſti naturis, quam ex Joanne Marone ſuprà citavimus pag. 290. Nec mirum, quod quinto ab obitu Jacobi noſtri ſæculo, Opera ejuſdem à Jacobitis corrumpi cœperint, quum Jacobus Edeſſenus apud Gregorium Barhebræum in Horreo myſteriorum in Geneſ. cap. 6. id paulò poſt mortem S. Doctoris factum teſtetur de Sermone illo, quo Adami corpus ad imaginem Dei eſſe aſſeritur. Verba Barhebræi loco cit. hæc ſunt. ܣܘܩܒܠܐ. ܢܚܬ ܐܠܗܐ ܘܡܛܐ ܠܟܡܐ ܕܩܛܝܢܐ ܛܝܢܐ ܕܐܕܡ: ܘܒܗ ܛܝܢܐ ܨܪ ܨܠܡܗ ܐܝܬܝܐ ܪܒܐ: ܩܕܝܫ ܝܥܩܘܒ ܕܣܪܘܓ ܐܡܪ. ܫܪܝܐ. ܝܥܩܘܒ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܡܣܠܐ ܠܡܐܡܪܐ ܗܢܐ ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܠܩܕܝܫܐ ܝܥܩܘܒ ܕܣܪܘܓ ܡܩܒܠ ܠܗ: *Objectio: Ait Sanctus Jacobus Sarugenſis, Deſcendit Deus, & pervenit ad modicum lutum, pulverem, inquam, Adæ, & in eo luto imaginem ſuam Ens ſummum impreſſit. Solutio. Jacobus Epiſcopus Edeſſenus rejicit hunc ſermonem, nec eum, tamquam Sancti Jacobi Sarugenſis, admittit.* Audi quid de hujuſmodi Jacobitarum dolis ſcribit Gabriel Barclajus Archiepiſcopus Nicoſienſis in carmine de veritate & mendacio Codice Ecchell. XVII. اتهموا الملفان مار يعقوب وهو من قول اخر مكتوب من قول ساويرا المغضوب والبرادعى والنصيبـاني : *Calumniati ſunt* (Jacobitæ) *Sanctum Doctorem Jacobum, quum tamen id ab aliis dictum ſit: à maledicto, inquam, Severo, à Baradæo, & à Niſibeno*: ubi *Niſibeni* nomine intelligit Joannem Jacobitam Epiſcopum Haran, Chaburæ, & Niſibis, cujus Anaphoram habemus in Codd. Vaticanis, vel Barſaumam Niſibenum Epiſcopum, qui Neſtorianam hæreſim in Aſſyria ſuſcitavit, teſte Eutychio Alexandr. tom. 2. Annalium in Juſtiniano Imp. & Nairono in Evopl. pag. 12.

Ad ſecundum, niſi locum à Jacobitis quoque vitiatum dicamus, non abſo-

abſolutè negat Jacobus duas Chriſto ineſſe naturas, ſed eas in duabus perſonis ſubſiſtentes, vel abinvicem ſeparatas. Id enim indicat, quum de Neſtorio ſcribit, *auſus eſt ſtatuere, duas naturas expreſsè & diſtinctè* (hoc eſt, ſeparatim) *in Chriſto etiam poſt unionem numerandas eſſe, & unicuique naturæ ſuam ineſſe perſonam, quæ diſtinctè per ſe ſubſiſtat*. Idem dicendum de *naturarum proprietatibus*: quo nomine non proprietates intelligit, quæ ad rerum ſubſtantiam ſpectant, quales ſunt in homine proprietates naturales animæ & corporis; ſed eas dumtaxat deſignat, quæ accidentales ſunt, & extrinſecæ. De his hæc ſcribit in Epiſtola ad Samuelem poſt relata verba: [Syriac text]

[Syriac text]

Proprietates Dei ſunt, quod natura ejus inviſibilis eſt, non concipitur in utero, non habitat in muliere, non gignitur ut homo, non involvitur pannis, non adoleſcit, non per ætatum ſpatia deducitur, non ſugit lac, non baptiſmo tingitur, non cruci affigitur, non deſcendit ad mortuos; ſed abſcondita, & remota ab omni Diſpenſationis genere, quam Chriſtus incomprehenſibiliter implevit. Rursùs ſi ſervandæ ſunt humanæ naturæ proprietates, non concipitur hæc ſine conjugali opere, non Magos exortu ſtellæ ad ſui cultum cum muneribus adducit, non aquam in vinum convertit, non ambulat ſuper fluctus maris, non fœtentem defunctum à morte ad vitam revocat; ſed Deo expreſsè aſſignari oporteret quæ Dei ſunt, & homini, quæ hominis: Atque adeò ex hac peverſa doctrina palàm ſequeretur, unum eſſe Deum Diſpenſationis in carne omninò expertem, & unum hominem ex filia hominis natum, qui virtutum & prodigiorum ab Unigenito Dei in mundo patratorum haudquaquam particeps eſſet.

Ex dictis liquet, quæ fides adhibenda ſit Dionyſio Jacobitarum Patriarchæ, qui in Chronico refert, Jacobum Sarugenſem Pauli Antiocheni communionem vitaſſe, quòd ille duas in Chriſto naturas profiteretur. Verba ejus fol. 94. hæc ſunt. X. Dionyſii Patriarchæ narratio de Jacobo refellitur.

[Syriac text]

ܩܕܡܐ ܕܢܦܩܐ ܫܕܪ ܐܝܬܝ ܠܡܪܝ.
ܡܠܦܢܐ ܐܠܗܝܐ ܗܘ ܚܣܝܐ ܕܒܛܢܢ ܘܠܐ
ܨܒܐ ܕܢܐܙܠ ܡܛܠ ܕܚܙܐ ܠܗ: ܠܐ ܗܝܡܢ
ܕܗܘ ܬܪܝܨ ܘܐܙܠ ܥܡܗ ܒܬܪܗ
ܘܡܛܠ: ܐܬܐ ܘܩܡ ܩܕܡ ܡܕܒܚܐ ܘܩܥܐ.
ܘܟܕ ܡܬܟܬܫ ܥܡܗ ܕܢܐܬܐ:
ܢܦܠ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܘܒܟܐ ܘܐܡܪ
ܒܥܩܬܐ ܕܢܦܫܐ ܘܒܕܡܥܐ ܕܥܝܢܐ
ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܡܥܠܝܢ ܐܢܬ
ܒܠܒܐ. ܘܒܘܚܢ ܟܘܠܝܬܐ ܐܢܬ.
ܐܢ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܦܘܠܐ ܕܥܠ
ܫܘܓܢܐ: ܕܬܪܬܝܢ ܟܝܢܝܢ ܡܬܟܬܫ
ܠܐ ܬܫܒܘܩ ܠܝ. ܘܠܘܬ ܦܘܠܐ ܥܠ
ܦܪܨܘܦܗ ܠܐ ܐܥܘܠ. ܘܟܕ ܐܬܟܬܫ ܥܡܗ
ܕܢܐܙܠ: ܘܢܦܩ ܡܢ ܒܛܢܢ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܣܪܘܓ ܘܥܐܠ ܠܕܝܪܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܦܪܣܝܐ
ܘܪܚܝܩ ܡܢ ܐܘܪܗܝ ܫܬܐ ܐܠܦܝܢ ܦܣܥܝܢ.
ܘܗܢܐ ܕܒܬ ܬܡܢ ܐܬܓܠܝ ܠܗ ܥܠ
ܡܦܩܢܗ ܘܐܬܦܩܕ ܕܢܗܦܘܟ ܠܡܕܝܢܬܗ
ܘܡܚܕܐ ܦܩܕ ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܗܘܘ ܕܢܛܝܒܘܢ
ܡܕܡ ܕܐܪܟܒܘܢ ܠܗ ܘܢܗܦܟ ܠܡܕܝܢܬܗ.
ܘܟܕ ܐܫܬܘܝ ܥܡܗ ܐܝܟ ܕܐܬܬܩܢ ܗܘܐ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܬܪ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ ܡܐܬ.
ܘܟܕ ܥܠ ܠܡܕܝܢܬܗ ܦܩܕ ܥܠ
ܥܕܬܐ ܘܥܠ ܡܠܦܢܘܬܗ. ܘܒܬܪ ܬܪܝܢ
ܝܘܡܝܢ ܫܢܐ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܐܬܓܠܝܬ
ܠܟܠܗܘܢ ܚܝܠܐ ܕܨܠܘܬܗ ܘܡܠܦܢܘܬܗ ܘܐܬܒܕܪܬ
ܒܟܠܗ ܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܒܟܠܗ ܣܘܪܝܐ ܟܕ ܕܡܝܪܝܢ ܗܘܘ ܟܠ ܐܢܫ
ܘܡܘܕܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܝܕܥ ܦܘܠܐ ܥܠ ܡܦܩܢܗ ܐܩܝܡ ܠܡܘܫܐ ܚܕ ܒܕܘܟܬܗ.

Antequam Paulus decederet, Sanctum Mar Jacobum Doctorem & Epiſcopum Batnarum Sarugi accerſivit: qui eò proficiſci recuſabat, quòd Paulum cerneret ſanæ fidei non eſſe. Quumque Paulus Jacobum nihilominus urgeret, ut ad ipſum accederet, hic ante Altare procumbens, cum gemitu & lacrymis ſic orabat. Domine Deus, qui abſcondita cordis noſti, & renes atque cor ſcrutaris: Si noſti Paulum duarum naturarum inſania teneri, ne me permittas in ejus conſpectum venire. Quum itaque abire compulſus eſſet, ex urbe Batnis egreſſus, in Monaſterium quoddam, quod Perſarum nuncupatur, diſtatque Edeſsâ paſſus ſex mille, divertit. Ibi pernoctans, revelationem de ſuo exitu accepit, juſſuſque fuit in propriam civitatem reverti. Qui ſine mora eos qui ſecum erant, jumentum celeriter aptare, atque in urbem regredi juſſit, ſequuturam duobus poſt diebus mortem prænuncians, cunctis mirantibus: urbemque ſuam illicò repetiit. Quò quum perveniſſet, de Eccleſia deque univerſa doctrina ſua teſtamento diſpoſuit, & duobus poſt diebus ex hac luce migravit. Tùm verò omnibus virtus orationis hujus Sancti patuit, & doctrinæ ejus fama per univerſam Dei Eccleſiam totamque Syriam vulgata eſt, cunctis admirantibus, & gratias Deo agentibus. Cujus de obitu Paulus admonitus, Moyſen quemdam in locum ejus ordinavit. Sanè Dionyſium minimè ſibi hoc loco conſtare, manifeſtum eſt ex iis, quæ de inauguratione prædicti Pauli Antiocheni præmiſerat fol. 92. ad annum Græcorum 831.

ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܚܕܐ ܗܘܐ
ܦܘܠܐ ܝܗܘܕܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ.
ܡܢ ܒܬܪ ܡܦܩܢܗ ܕܩܕܝܫܐ ܣܘܝܪܐ
ܗܘܬ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܫܢܬܐ ܚܕܐ ܘܠܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܒܬܪܟܢ ܐܬܓܒܝ
ܘܐܫܬܕܪ ܠܬܡܢ ܡܐܢܐ ܕܐܒܕܢܐ ܦܘܠܐ
ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܐܘܛܘܟܐ ܘܐܦ ܝܗܘܕܝܐ
ܐܢ ܙܕܩ ܠܡܐܡܪ ܐܦ ܝܗܘܕܝܐ.

Anno octingenteſimo trigeſimo primo factus eſt Paulus Judæus Patriarcha Antiochiæ. Nam poſt abdicationem S. Severi (hæretici,) *manſit Antiochia abſque Epiſcopo annum unum: deinde electus miſſuſque illuc fuit vas perditionis Paulus, qui Eutyches nuncupabatur, &, ſi dicere fas eſt, etiam Judæus.* Nimirum pulſus fuit Severus

anno

anno primo Juſtini Senioris in fine anni Græcorum 829. ut ipſe Dionyſius teſtatur fol. 91. Vacavit Sedes annum unum, hoc eſt, totum annum 830. Initio anni 831. ſubrogatus fuit Paulus, qui ſedit annum unum, eodem Dionyſio teſte fol.94.

ܦܘܠܐ ܕܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܠܒܬܪ ܫܢܬܐ ܚܕܐ ܡܝܬ܀

Paulus autem Judæus poſt annum unum mortuus eſt: nimirùm exeunte anno 831. aut initio ſequentis. Quomodo igitur Jacobus, qui, ipſo Dionyſio teſte, anno 833. obiit, accerſiri potuit à Paulo, ut rationem fidei ſuæ redderet, qui anno uno anteà mortuus fuerat? Quomodo Moyſes ab eodem Paulo poſt Jacobi obitum conſecratus Batnarum Epiſcopus? Probabile ergo eſt, Dionyſium Auctorem alioquin bonum & accuratum, falsâ aliquâ ſuorum gentilium relatione deceptum, iſta ſuæ Chronologiæ imprudenter inſeruiſſe.

XI. Scripta S. Jacobi Sarugenſis.

Scripta Jacobi recenſet laudatus Auctor Vitæ ejuſdem in hæc verba:

[Syriac text]

Reperimus, totam ejus doctrinam Prophetas quinquaginta mole æquare: Homilias autem ejus ſeptingentas eſſe, & tres ſuprà ſexaginta: quarum prima eſt, quam de Curru ſcripſit: poſtrema verò de Maria & Gogoltha, quam imperfectam reliquit. Ubi de Homiliis dumtaxat loquitur, ſeù de metricis Orationibus, quas metro dodecaſyllabo, ſeù tetraſyllabo ter repetito Jacobus compoſuit: unde *Jacobiticæ* appellantur, de quibus conſule Naironum Evopl. Par. 1. cap. 2. §. 24. pag. 51. Earum Catalogum texit Georgius in laudato Encomio his verbis. [Syriac text]

[Syriac text]

Hic vetus ac novum Teſtamentum commentatus eſt &c. Hic admirabiles Homilias, & expoſitiones ſcripſit de Adventu Filii Dei ex Patre, & de voluntaria ejuſdem pro nobis exinanitione. Item de myſteriis, quæ Prophetæ de eodem prænunciarunt, & de agmine Apoſtolorum, qui eum ſequuti ſunt. De humana ejus nativitate ex Maria, de myſterio mortis ejus, & ſepulturæ, & reſurrectionis: de con-

converſatione ejuſdem cum diſcipulis ſuis, poſtquam reſurrexit: deque glorioſa ejus ad Patrem aſcenſione &c. Scripſit etiam de cunctis hominum gradibus, qui in mundum prodierunt, diſſerens, quo quiſque opere placuerit Deo. De Adami è terreſtri Paradiſo ejectione &c. Atque ita Divino Doctori placuit, ab hoc (Adamo) *initium doctrinæ ſuæ* (Operis ſui) *ducere: nam licet Hymnus ille de Curru Ezechielis admirandarum viſionum Prophetæ reliquos anteceſſit; maluit tamen Doctor, Adamum omnium parentem Homiliarum ſuarum agmen ducere, filioſque patrem ſequi: Hoc enim æquum fuit: Hymnoſque & Expoſitiones compoſuit, in quibus illuſtrium Virorum imagines expreſſit, per omnes generationes orationem abſque ordinis interruptione deducens.* Atque hìc commemorat Georgius Adam, Hevam, Serpentem, Abel, Cain, Seth, Enos, Noë, Abraham, Iſaac, Jacob, Joſeph, Job, Moyſen, Joſue filium Nun, Jeſum filium Joſedech, Eliam, Eliſæum, Iſaiam, Jeremiam, Ezechielem, Danielem, Ananiam, Azariam, Miſaëlem, Jonam, alioſque, de quibus Carmina edidiſſe Jacobum teſtatur: demùm ſic concludit: ܠܐ ܩܠܐ
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]

[Syriac text]
[Syriac text]

Divinoque Spiritu afflatus, de cunctis Cœleſtium Ordinibus diſſeruit: qua ſcilicet ratione adſtent coram Deo: Præterea de omnibus piorum, impiorumve, qui in mundo exſtiterunt, gradibus, ſive quum viverent, ſive poſtquam vita defuncti fuerunt, tractavit, eorumque mores geſtaque deſcripſit. Hactenus Georgius: qui tamen non ſecùs, atque anonymus Vitæ Jacobi Auctor, metrica Sarugenſis Opera dumtaxat recenſet. At alias etiam lucubrationes à noſtro Jacobo ſoluta Oratione editas fuiſſe, ex ſubjecto Catalogo patebit.

Interim obſervandum eſt, metricas Jacobi Homilias eo utplurimùm ordine exhiberi, quo in Eccleſia Syrorum leguntur: ad circulum nimirùm anni Eccleſiaſtici accommodatas, ut liquet ex Codice Nitrienſi V. & ex Codice noſtro Syriaco VII. in quibus juxta Ritum Syrorum à Dedicatione Eccleſiæ, quæ ſeptima, vel octava ante Nativitatem Chriſti Dominica notatur, Homiliarum initium ducitur. Quare hunc etiam nos ordinem in iis recenſendis ſequemur: ſed & alios Codices indicabimus, in quibus eædem Homiliæ, ſive Syriaco, ſive Arabico Sermone occurrunt. His autem præmittimus Opera, quæ ſoluta oratione ſcripſit, & in noſtris Codicibus habentur.

Opera S. Jacobi Sarugenſis ſoluta Oratione.

1. Liturgia. ANAPHORA, ſeù Liturgia, ܐܢܐܦܘܪܐ cujus initium: ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܗܘ ܕܐܝܬܝܟ ܫܝܢܐ *Deus Pater, qui es tranquillitas.* Exſtat in Cod. Nitr. III. fol. 160. & Cod. Ecchell. V. fol. 80. prodiitque Latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 356. Ejuſdem meminit Cornelius Schultingius tom. 3. pag. 106. num. 24. ubi pro *Sarugenſi* perperàm habet *Sexugenſem*, eamque Anaphoram compoſitam fuiſſe tradit *anno à Nativitate Domini quadringenteſimo ſeptuageſimo tertio*, manifeſto errore: is enim annus ex dictis incidit in annum Jacobi vigeſimum primum, quo ille utpotè Sacerdotio necdum initiatus, Liturgiam

giam conſcribere non potuit. Inter Æthiopicas Anaphoras eandem recenſet Job Ludolphus in Lexico: nec mirum, quum Syriaci Anaphorarum Codices non modò in Ægyptum, verùm etiam in Æthiopiam à Syris Jacobitis, quibus circa Incarnationis myſterium communis eſt cum Coptis Æthiopibuſque error, advecti fuerint, & in Æthiopicam linguam converſi. Prætereà Æthiopas in Monte Libano duo habuiſſe monaſteria, alterum S. Jacobi apud Eden, alterum S. Georgii in Valle Canubinenſi propè Hadſcit, teſtis eſt Illuſtriſſimus Stephanus Edenenſis in Chronico ad annum Chriſti 1488. idque manifeſtè colligitur ex titulo دير الحباش *Cœnobium Æthiopum*, quo utrumque monaſterium à Libaniotis in hunc uſque diem appellatur. Sed & Hieroſolymis Hoſpitium à pluribus ſæculis eos habuiſſe, certum eſt ex iis, qui de Peregrinatione Hieroſolymitana ſcripſere. Vide Quareſmium in Elucidatione Terræ Sanctæ tom. 1. Hieroſolymis igitur monachi Æthiopes Anaphoram S. Jacobi alioſque Syriacos Codices in patriam linguam olim fortaſsè tranſtulerunt; vel certè in Monte Libano, quum inter Syros Maronitas verſarentur; aut demùm in Scetenſi Syrorum monaſterio, ubi eos anachoreticam vitam unàcum Jacobitis egiſſe, ex nonnullis Æthiopicis libris ibidem relictis conjicio. Aliam inſuper Liturgiam Jacobo noſtro ex quorundam manuſcriptorum fide tribuit laudatus Stephanus Edenenſis cap. 2. de Orthodoxis Anaphorarum Auctoribus num. 22.

يعقوب السروجى الذى فى السنة الخمساية وتسعة عشر انتدب الى كرسى بطنان الذى فى سروج له نافوران احدهما يبدوه ܐܠܗܐ ܒܪܘܝܐ ܕܟܠ : والثاني ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܗܘ ܕܐܝܬܝܟ ܫܝܢܐ :

Jacobus Sarugenſis, qui an. quingenteſimo decimo nono ad Batnarum Sedem, quæ in Sarugo eſt, evectus fuit, duas habet Anaphoras, quarum prima incipit: Deus univerſorum conditor: altera, Deus Pater qui es tranquillitas. Verùm hæc poſtrema dumtaxat genuinus videtur eſſe Jacobi fœtus, ut ſuprà diximus. Illa verò prior, Severo Antiocheno, ſi benè conjicio, reſtituenda: iiſdem enim verbis incipit Anaphora Severi apud Maſium, cujus initium idem Edenenſis adnotavit cap. 7. de Hæreticis Anaphorarum Auctoribus num. 3.

Ordo Sancti Baptiſmi. ܛܟܣܐ ܕܥܡܕܐ ܩܕܝܫܐ. Septem Baptiſmi Ritus in Eccleſia Syrorum uſurpari, ex Ritualibus eorum Libris colligitur. Et apud Neſtorianos quidem celebratur Baptiſmus, quem *Apoſtolorum* appellant; Exſtat autem in Cod. Syriaco Vaticano XXXIX. & in Cod. Amidenſi XI. Jacobitæ verò utuntur Baptiſmo *S. Jacobi Apoſtoli, Severi Antiocheni, & Philoxeni Mabugenſis*, qui habentur in Cod. Syr. Vat. XXII. & in Cod. Ecchell. IV. fol. 199. 210. 223. Maronitæ demùm præter Baptiſmum ejuſdem Jacobi Apoſtoli, uſurpant etiam Baptiſmum *Baſilii Magni, Jacobi Sarugenſis*, & *Jacobi Edeſſeni*, ut in Libris Ritualibus paſſim. Quod ad Sarugenſem ſpectat, diſertum ejus nomen in Ordine Baptiſmi præfertur, cujus initium: ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܢ ܗܘ ܕܒܝܕ ܢܡܘܣܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܝܢ ܐܬܝܬ ܠܗܝܟܠܐ ܥܡ ܡܪܝܡ ܐܡܟ: *Domine Deus noſter, qui ſecundùm legem quadrageſimi diei, ad Templum cum Maria matre tua veniſti:* Sic enim inſcribitur: ܛܟܣܐ ܕܥܡܕܐ ܩܕܝܫܐ ܕܣܝܡ ܠܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܡܠܦܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܛܢܢ ܕܣܪܘܓ: *Ordo Sancti Baptiſmi compoſitus à Mar Jacobo Doctore Epiſcopo Batnarum Sarugi.*

Ordo Baptiſmi. 2.

Epiſtola ad Samuelem Abbatem. 3.

Epiſtola ad Samuelem Abbatem Mo-

Monaſterii S. Mar Iſaac Gabulæ.

[Syriac text]

De Trinitate, & Incarnatione Verbi. Extſtat in Codice noſtro Syriaco XI. fol. 93. Ejuſdem fragmentum habetur in Cod. Syr. Vatic. XV. Incipit:

[Syriac text]

Religioſo, Sancto, & electo Dei Mar Samueli Abbati Monachorum ſacri Monaſterii Beati Mar Iſaac Gabulæ, humilis Jacobus Sanctitatis tuæ famulus in Jeſu, qui cuncta ſigno Crucis ſuæ perficit, ſalutem. Cauſas iſtas, quæ contentionem adversùs purum Orthodoxorum ordinem ſuſcitant, Diabolus hominum inimicus movet excitatque. Ipſe enim generi noſtro ab initio conditionis noſtræ invidit, & adhuc eam impugnat, infeſtat, perturbat, & fidem ſubvertere conatur. Pergit Diaboli adversùs Catholicam fidem bellum deſcribere ab orbe condito uſque ad Divini Verbi Incarnationem, ubi de Idololatria differit: qua per Chriſtianam Religionem ſublatâ, hæreſes in Eccleſiam invectas fuiſſe dicit, Marcionis ſcilicet, Bardeſanis, Manetis, Audæi, Sabellii, Photini, Arii, aliorumque, uſque ad impium Neſtorium ejuſque aſſeclas. Hos Jacobus unàcum Eutychianis ex profeſſo impugnat, oſtendens, unam Chriſto ineſſe Perſonam, ejuſque matrem verè Deiparam appellandam. Duas verò Naturas, earumque Proprietates in eo ſenſu negat, quem ſuprà expoſuimus pag. 297. De Trinitate demùm ſic ſcribit:

[Syriac text]

Nam Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus agnitus eſt, & viſus, & prædicatus unus Deus adorandus, qui nullam aliam ſecum habet Perſonam ſuæ adorationis participem. Unus eſt enim Pater Sanctus, unus Filius Sanctus, unus Spiritus Sanctus. Pater ingenitus, Filius genitus, Spiritus ex Patre procedens, & à Filio accipiens. Quæ communis eſt ſecundùm Evangelii verba Orientalium Theologia.

Addunt aliquando: [Syriac text] *Et à Filio quæ ad eſſentiam, ſeù ſubſtantiam pertinent, accipit*, ut in Liturgiis Xyſti, & Ignatii Joſephi Bar-Vahib Patriarchæ Jacobitarum Cod. Nitrienſi III. & apud Renaudotium tom. 2. pag. 136. 533. qui pag. 274. ex antiquiſſimo Codice Syriaco Florentino hunc Seleucienſis Concilii ſub S. Marutha, & Iſaaco Catholico canonem de Spiritus Sancti proceſſione producit: *Confitemur unum Spiritum vivum & Sanctum Paraclitum, qui eſt ex Patre & Filio.* De Monaſterio S. Iſaac Gabulæ vide quæ diximus ſuprà pag. 210. Ejuſdem loci Epi-

Epiſcopus in Meſopotamia Petrus ſubſcribit Concilio Chalcedonenſi.

4. Epiſtola ad Stephanum Bar-Sudaili.

Epiſtola ad Stephanum Bar-Sudaili Edeſſenum. ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ

ܣܛܦܢܐ ܒܪ ܨܘܕܝܠܝ ܐܘܪܗܝܐ.

Paradiſi & Gehennæ æternitatem ex Scripturis, & ratione demonſtrat. Exſtat in Cod. Syriaco Vaticano XV. fol.57. Eundem Stephanum in apertam hæreſim mox lapſum confutavit Philoxenus Mabugenſis, ſeù Hierapolitanus in Epiſtola ad Abraham & Oreſtem Presbyteros Edeſſenos, quæ Epiſtolæ Jacobi noſtri ſubjungitur in laudato Cod. Vaticano XV. fol.60.

5. Epiſtola ad Jacobum Abbatem.

Epiſtola ad Mar Jacobum Abbatem Monaſterii Edeſſeni, quod Napheſciatenſe, ſeù *de Anima appellatur.* ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ

ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܕܐܘܪܗܝ ܕܡܬܩܪܐ ܕܢܦܫܬܐ.

Exſtat in Codice noſtro Syriaco VI. fol.387. & Cod. X. fol. 55. incipit:

ܠܪܒܐ ܘܩܕܝܫܐ ܘܚܣܝܐ ܘܡܝܬܪܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܩܫܝܫܐ ܘܪܝܫ ܕܝܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܘܪܗܝ ܕܡܬܩܪܐ ܕܢܦܫܬܐ : ܝܥܩܘܒ ܥܒܕܐ ܕܩܕܝܫܘܬܟ ܒܝܫܘܥ ܕܐܝܬܘܗܝ ܢܘܗܪܐ ܘܚܝܐ ܘܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ ܘܫܘܒܚܐ ܕܟܠ ܫܠܡܐ. ܩܒܠܬ ܐܓܪܬܐ ܕܩܕܝܫܘܬܟ ܪܚܡܐ ܕܐܠܗܐ.

Magno, Sancto, religioſo, ac præſtantiſſimo Mar Jacobo Presbytero & Abbati Sancti Edeſſeni Cœnobii, quod de Anima nuncupatur, Jacobus Sanctitatis tuæ famulus in Jeſu, qui lux eſt, & vita, & incorruptibilitas, omniumque decus, ſalutem. Accepi literas Sanctitatis tuæ, Dei amantiſſime. Exponit tria Scripturæ loca. Primum Pauli ad Hebræos 10. v. 26. juxta verſionem Syriacam:

ܐܢ ܓܝܪ ܒܨܒܝܢܗ ܢܚܛܐ ܐܢܫ ܒܬܪ

ܕܩܒܠ ܝܕܥܬܐ ܕܫܪܪܐ : ܠܝܬ ܠܗ ܬܘܒ ܕܒܚܬܐ ܕܬܬܩܪܒ ܚܠܦ ܚܛܗܐ : ܐܠܐ ܕܚܠܬܐ ܕܕܝܢܐ ܥܬܝܕܐ ܘܛܢܢܐ ܕܢܘܪܐ ܕܐܟܠܐ ܠܒܥܠܕܒܒܐ :

Siquis enim voluntariè poſt acceptam veritatis notitiam peccabit, non ampliùs relinquitur hoſtia, quæ pro peccatis offeratur: ſed expectandum erit terribile judicium, & ignis æmulatio, quæ conſumptura eſt adverſarios. Alterum 1. Joannis 5. v. 16.

ܐܢ ܐܢܫ ܢܚܙܐ ܠܐܚܘܗܝ ܕܚܛܐ ܚܛܗܐ ܕܠܐ ܡܫܠܡ ܠܡܘܬܐ : ܢܫܐܠ ܘܢܬܝܗܒ ܠܗ ܚܝܐ : ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܠܡܘܬܐ ܚܛܝܢ . ܐܝܬ ܓܝܪ ܚܛܗܐ ܕܠܡܘܬܐ . ܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܗܘ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܢܒܥܐ ܐܢܫ .

Siquis videt fratrem ſuum peccare peccatum, quod mortis nequaquam reum faciat, petat, & dabitur ei vita: iis ſcilicet, qui non ad mortem peccant. Eſt enim peccatum ad mortem: non pro hoc dico, ut roget quis. Tertium:

ܡܢ ܕܠܐ ܪܚܡ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܗܘܐ ܚܪܡ . ܘܡܪܢ ܐܡܪ ܕܡܢ ܕܪܚܡ ܠܝ ܦܘܩܕܢܝ ܢܛܪ : ܡܢ ܗܘ ܕܟܠܗܘܢ ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܕܢܛܪ ܦܘܩܕܢܐ ܢܚܙܐ ܐܢ ܚܪܡܐ ܗܘ .

Qui non diligit Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, anathema ſit. Atqui Dominus noſter ait: Qui me diligit, mandata mea obſervat. Qui igitur mandata omnia obſervare nequivit, videamus, an ſit anathema, nec ne? Monaſterii Napheſciatenſis, ſeù de Anima, meminit etiam Dionyſius in Chronico ad annum Græcorum 837. fol. 95. ubi de Monachis Edeſſenis loquens, qui Aſclepii Epiſcopi juſſu è Monaſteriis ſuis pulſi ſunt, eò quod Sacrum Chalcedonenſe Concilium recipere detrectabant,

bant, hæc Monaſteriorum nomina indicat : ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܡܪܝ ܢܝܩܠܐ : ܘܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܡܪܝ ܩܘܢܘܢ : ܘܕܝܪܐ ܕܐܟܣܕܪܐ : ܘܕܝܪܐ ܕܢܦܫܬܐ : ܘܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܡܪܝ ܫܡܘܐܝܠ : ܘܕܝܪܐ ܕܗܢܕܝܒܢܐ : ܘܕܝܪܐ ܕܐܘܣܒܝ ܕܠܒܢܐ : ܘܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܝܘܠܝܢܐ ܣܒܐ ܕܥܠ ܢܗܪܐ ܕܡܕܝܐ : *Monaſterium Sancti Nicolai*, *Monaſterium Sancti Cononis*, *Monaſterium Exedrarum*, *Monaſterium Animarum*, *Monaſterium S. Samuelis*, *Monaſterium Hendibanæ*, *Monaſterium Euſebii de lateribus*, & *Monaſterium S. Juliani Sabæ ad fluvium Medorum*.

6. Epiſtola Parænetica.

Epiſtola Parænetica ad Anonymum de Humilitate & Amore Divino, deque vitandis hujus ſæculi laqueis. Incipit: ܡܐ ܕܐܣܝܪܐ ܢܦܫܐ ܒܬܘܩܠܬܗܘܢ ܡܚܒܠܢܝܬܐ ܕܥܠܡܐ. *Quum anima noxiis hujus ſæculi offendiculis irretitur*. Exſtat in Cod. noſtro Syriaco VI. fol. 384.

7. Epiſtola alia Parænetica.

Epiſtola ad quendam præſtantem virum. ܠܓܒܪܐ ܕܫܡܐ ܐܢܫ ܡܝܬܪܐ. ܐܢ ܬܘܩܠܬܗܘܢ ܒܝܫܬܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. *Si mala ſæculi hujus offendicula*. In eodem Codice Syriaco VI. fol. 391. Naturæ lapſæ miſeriam deplorat, quæ virtutem quum amet, ad vitia tamen trahitur.

8. Homilia de Nativitate Domini.

De Nativitate Domini Homilia, *ſeù Expoſitio*. ܬܘܪܓܡܐ ܕܥܠ ܒܪܝܬܗ ܕܡܪܢ. ܙܕܩ ܠܝ ܝܘܡܢܐ ܕܒܡܠܐ ܡܠܝܢ ܦܘܪܫܢܐ ܥܡ ܚܝܠܐ ܥܠܝܐ ܐܡܪ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ ܒܡܪܘܡܐ ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܫܠܡܐ ܘܣܒܪܐ ܛܒܐ ܠܒܢܝܢܫܐ. *Congruum mihi hodierno die verbis diſcretione plenis cum ſupernis agminibus dicere: Gloria in excelſis Deo, & in terra pax, & ſpes bona hominibus*. Exſtat unàcum quinque ſeqq. Homiliis in Cod. noſtro Syr. X. fol. 27. Inſcribuntur autem ܬܘܪܓܡܐ *Turgome*, *Interpretationes*, *Expoſitiones*, ſeù *Gloſſæ*, eò quod poſt Evangelium in Eccleſia Syrorum legi conſueverunt. Vide quæ notavimus pag. 23.

9. Homilia de Epiphania Domini.

De Epiphania Domini Homilia. ܬܘܪܓܡܐ ܕܥܠ ܕܢܚܗ ܕܡܪܢ. ܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ ܠܝܘܪܕܢܢ ܗܝ ܬܚܘܡܐ ܫܪܝܪܐ ܕܥܬܝܩܬܐ ܠܚܕܬܐ : *Domini ad Jordanem acceſſus, veteris novique teſtamenti verum eſt confinium*. In eodem Codice X. fol. 29. Abulpharagius in hiſt. Dynaſt. p. 94. refert, Juſtinianum Imp. edicto præcepiſſe, ut diverſis diebus Natale Chriſti, & Epiphania celebrarentur. Id Syros ante Juſtiniani ævum præſtitiſſe, liquet ex laudatis Jacobi Homiliis. Vide Pagium ad an. 551. n. 21.

10. Homilia de Sacro Jejunio.

De Jejunio Quadrageſimali Homilia. ܬܘܪܓܡܐ ܕܥܠ ܨܘܡܐ ܕܐܪܒܥܝܢ. ܒܣܝܡܐ ܗܝ ܕܢܡܠܠ ܥܠ ܨܘܡܐ ܐܢ ܐܝܬ ܫܡܥܬܗ ܕܨܘܡܐ ܒܐܕܢܐ ܕܫܡܘܥܐ : *Pergratum eſt de Jejunio diſſerere, ſi aures audientium tenet amor Jejunii*. Ibidem fol. 33.

11. Homilia de Dominica Hoſannarum.

De Dominica Hoſannarum Homilia. ܬܘܪܓܡܐ ܕܥܠ ܚܕܒܫܒܐ ܕܐܘܫܥܢܐ. ܐܠܘ ܪܚܡܬܗ ܕܥܠܡܐ ܠܐ ܡܥܒܝܐ ܗܘܬ ܠܗ ܠܚܘܪܗ ܕܠܐ ܡܣܬܟܠܢܘܬܐ ܘܡܬܒܩܝܢܢ ܗܘܘ ܒܥܘܬܪܐ : ܡܬܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܢ ܣܝܡܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܕܛܫܝܢ ܒܡܠܐ ܕܟܬܒܘܗܝ ܩܕܝܫܐ : *Si ſæculi amor noſtræ mentis aciem minimè obtunderet, quo minus Diſpenſationis Chriſti opes intueremur, magnificos profectò theſauros ſacrorum Librorum dictis incluſos cerneremus*. Ibid. fol. 37. & Codice Nitr. XV. fol. 57.

12. Homilia de Paſſione Domini.

De Feria ſexta Paſſionis Domini Homilia. ܬܘܪܓܡܐ ܕܥܠ ܥܪܘܒܬܐ ܕܚܫܗ ܕܡܪܢ. ܟܠ ܐܢܫ ܕܡܪܚܡ ܐܝܬ

ܐܢ ܚܕ ܡܢ ܥܐܕܘܗܝ ܕܡܪܢ :
ܥܠܬܗ ܕܥܐܕܐ ܣܝܡ ܠܥܘܡܩ ܪܥܝܢܟ:

Quotieſcumque ex ſolemnitatibus Dominicis aliquam celebras, cauſam illius Feſti ob animi oculos primùm ponere te decet. Ibid. fol. 42. & Cod. Nitr. XV. fol. 82.

XIII. Homilia de Reſurrectione Domini. *De Dominica Reſurrectionis Domini Homilia*. ܬܘܪܓܡܐ ܕܥܠ ܚܕܒܫܒܐ ܕܩܝܡܬܗ ܕܡܪܢ. ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܕܥܐܕܐ ܗܢܐ ܦܬܓܡܐ ܡܙܡܢܐ ܠܝ ܚܝܨܐܝܬ ܠܡܐܡܪ ܡܠܬܗ ܕܢܒܝܐ ܕܗܢܘ ܝܘܡܐ ܕܥܒܕ ܡܪܝܐ ܬܘ ܢܪܘܙ ܘܢܚܕܐ :

Maximum ſolemnitatis hodiernæ gaudium verba Prophetæ me uſurpare compellit : Hæc eſt dies, quam fecit Dominus, venite, exultemus, & lætemur. Ibid fol 46. & Cod. Nitr. XV. fol. 100.

Homiliæ Metricæ.

Cod. Nitrienſi V. I. DE *Curru, quem vidit Ezechiel Propheta*.

ܡܐܡܪܐ ܥܠ ܗܝ
ܡܪܟܒܬܐ ܕܚܙܐ
ܚܙܩܝܐܝܠ ܢܒܝܐ :

Exſtat in Cod. Nitr. V. fol. 1. ubi hæc in titulo adnotatio legitur: ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܢ ܗܢܐ ܡܐܡܪܐ ܩܕܡܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܐܡܪܘܗܝ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ :

Eſt autem hic ſermo primus omnium ſermonum Sancti Mar Jacobi: Vide ſuprà pag. 299. Habetur etiam Arabico Sermone in Codice noſtro IX. quem nuper ex Oriente adveximus, fol. 1. Incipit: ܪܡܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܡܪܟܒܬܐ ܕܠܐ ܡܬܒܨܝܐ ܐܒܠܥ ܡܠܬܟ ܘܐܪܕܐ ܒܓܘܝ ܕܠܐ ܫܟܢܬ ܒܗ.

Altiſſime, qui inſcrutabili Currui inſides, infunde mihi ſermonem tuum, ut te ſine fine eſſe, in terra prædicem. Exordium hujus Sermonis aliis verbis, etſi eodem ſenſu efferunt Georgius in Encomio, & Anonymus in vita S. Jacobi. Veroſimile eſt, iſtum ſermonem ab Auctore poſtea recognitum, & fortaſſe etiam auctum fuiſſe. De immenſitate ac potentia Dei præfatus, Currum & quatuor Animalia eleganter deſcribit, & ad literam quidem totam illam viſionem de Divini Verbi Incarnatione, & Apoſtolorum atque Evangeliſtarum prædicatione exponit; allegoricè verò ad Eccleſiam, Altare, & Auguſtiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum refert.

Porrò in fine laudati Codicis Nitrienſis V. licet temporis adnotatio ex parte exciderit; ex iis tamen quæ ſuperſunt, colligitur, Codicem in monaſterio Scetenſi S. Piſois Syrorum deſcriptum fuiſſe circa annum Chriſti milleſimum centeſimum, ſub Joanne ejuſdem loci Abbate, Baſilio Oeconomo, & Monachis Zoche, ſeù Nicolao, Gabriele, Gabriele altero, Sergio, Joſepho, Joſepho altero, Aarone, Joſue, Joſue altero Diacono, Simeone, Barſauma, Bricha, ſeù Benedicto, Moyſe, Michaele Diacono, & Baſilio: Hos enim nominat Amanuenſis, qui ſeipſum ejuſdem Cœnobii monachum fuiſſe profitetur, & Codicem hunc ex antiquiſſimis præfati monaſterii exemplaribus tranſcripſiſſe: quod etiam affirmaverat ſuprà fol. 501. à tergo in hæc verba: ܫܠܡ ܒܥܘܕܪܢ ܡܪܢ ܚܘܕܪܐ ܟܠܗ ܕܫܒܘܥܐ ܩܕܝܫܐ ܕܚܫܐ ܐܝܟ ܕܐܫܟܚܢ ܒܟܬܒܐ ܥܬܝܩܐ ܕܕܝܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܝܠܗ ܕܝܠܕܬ ܐܠܗܐ ܕܒܐܣܩܝܛܝܣ:

Explicit, Deo juvante, circulus totius hebdomadæ Paſſionis Dominicæ, ſicut reperimus in antiquis Codicibus ſacri monaſterii Deiparæ, quod in Scete ſitum eſt. Ubi notandum illud Cœnobium ab Amanuenſi modò *Deiparæ*, modò *S. Piſois* appellari: quia nimirùm utrique nuncupatum erat, quod

teſtantur gemina Oratoria, quæ in hunc uſque diem ſub nomine S. Mariæ, & S. Piſois ibidem exſtant. Eſt quidem & aliud Cœnobium in deſerto Scetenſi haud procul à præfato Syrorum monaſterio, quod *S. Piſois* etiamnum appellant, ut in Præfatione diximus: verùm Coptos ibi, non Syros monachos religioſam vitam duxiſſe, omnia Scetenſis deſerti monumenta clamant. In eodem Codice legere eſt & alias inſcriptiones, quæ conſequutis temporibus appoſitæ fuerunt. Et Prima quidem nomen ejus, qui Librum vetuſtate penè detritum reſtituit, exhibet fol. 2. ܟܬܒ ܠܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܡܐܡܪܐ ܓܝܘܪܓܝܣ ܒܨܝܪܐ ܕܝܪܝܐ ܘܪܒܐ ܕܚܛܝܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܘܦܪܘܣ. ܨܠܘ ܡܛܠ ܡܪܢ ܥܠܘܗܝ ܘܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܫܘܬܦܝܢ ܥܡܗ ܒܫܘܬܦܘܬܐ ܐܘ ܒܡܠܬܐ ܐܘ ܒܥܒܕܐ ܘܡܢ ܕܡܨܠܐ ܚܠܦ ܚܒܪܗ ܗܘ ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܗܘܬ ܗܕܐ ܒܫܢܬ ܐܦܫܙ ܕܝܘܢܝܐ ܒܥܐܕܐ ܕܦܢܛܩܘܣܛܐ ܒܚܕ ܒܚܙܝܪܢ: *Colligavit hunc Homiliarum Codicem Georgius Monachorum minimus, & peccatorum maximus ex Urbe Cypri* (Nicoſia.) *Orate, quæſo, pro eo propter Dominum noſtrum; nec non pro iis, qui participes cum eo ſunt, ſeù verbo, ſeù opere. Qui pro aliis veniam imploraverit, veniam & ipſe impetrabit. Id factum eſt anno Græcorum* 1787. *in Feſto Pentecoſtes die primo Junii.* Cæteræ inſcriptiones ad eos ſpectant, qui dum Scetenſe monaſterium adirent, nomen ſuum in laudatò Codice adnotarunt: videlicet, fol. 204. *Aaron Presbyter & Phinees ejuſdem frater anno Græcorum* 1845. fol. 203. *Thaneas Presbyter Barſaumæ Presbyteri filius ex oppido* ܩܠܒܝܢ *Clepinenſi in Cypro anno Græcorum* 1880. demùm fol. 353. & 386. *Abdalgalilus* عبد الجليلى *ſeù Galilæi ſervus* ܥܒܕܗ ܕܓܠܝܠܝܐ *Hieroſolymorum Nationis Jacobiticæ Archiepiſcopus anno Græcorum* 1975.

2. *De Eccleſia*, Sermo Primus.

ܥܠ ܥܕܬܐ . ܥܕܬܐ ܒܬܘܠܬܐ ܥܡ ܘܕܘܪܫܐ ܠܒܨܘܝܐ ܥܒܕܐ.

Virgo Eccleſia cum ſcrutatoribus judicio contendit. Eccleſiæ allocutio ad curioſos rerum Divinarum ſcrutatores: ubi diſputat non eſſe inveſtigandum Incarnationis myſterium, ſed conſtanti ac ſimplici fide credendum, Chriſtum verum Deum eſſe, verumque hominem ex Virgine natum; & abjecta quidem, naturales ſcilicet corporis animique affectiones, ad Humanitatem; ſublimia verò, ſeù miracula, ad Divinitatem referenda. Ex hoc carmine inſignem locum pro duabus Chriſti in una perſona naturis producit Joannes Maro, ut ſuprà diximus pag. 291. qui licet in noſtro Codice deſideretur, (unum enim ex eo folium excidit,) eandem tamen ſententiam reddunt quæ ſequuntur: ܐܝܬܘܗܝ ܛܘܗܡܐ ܕܦܓܪܢܘܬܗ ܡܢ ܒܝܬ ܕܘܝܕ: ܟܝܢܐ ܡܫܒܚܐ ܕܐܠܗܘܬܗ ܡܢ ܡܪܘܡܐ. ܘܡܢ : ܒܒܛܢܗ ܘܐܦ ܡܘܠܕܗ ܐܟܪܙ ܬܪܬܝܢ : ܐܠܗܘܬܐ ܥܡ ܐܢܫܘܬܐ ܒܚܕ ܦܪܘܩܐ . ܘܡܢ . ܒܨܥܘܪܝܬܐ ܕܣܝܒܪ ܗܘܐ . ܫܪܪ ܦܓܪܗ : ܘܒܬܕܡܪܬܐ ܚܘܝ ܚܝܠܐ ܕܐܠܗܘܬܗ . *Corporis quidem ejus genus ex domo David eſt; glorioſa verò Divinitatis ejuſdem natura ex Altiſſimo &c. In Conceptione ejus, & Nativitate duo prædicabo: Divinitatem nimirùm cum Humanitate in uno Salvatore &c. Per abjecta, quæ ſuſtinuit, corporis ſui veritatem ſtabilivit: per admiranda verò, potentiam Divinitatis ſuæ declaravit.* Exſtat in laudato Codice Nitr. V. fol. 9. ubi ܥܠ ܦܘܪܫ ܥܕܬܐ

De

De Conſecratione Eccleſiæ inſcribitur: quia nimirùm à Syris in Feſto Dedicationis Eccleſiæ legi conſuevit.

Codice noſtro Syriaco VII.

Eadem Homilia, licet initio mutila exhibetur in Cod. noſtro Syriaco VII. quem ex Oriente nuper adveximus, fol. 1. ubi inſcribitur:

ܥܠ ܒܘܨܝܐ ܘܥܠ ܩܘܕܫܗ ܕܥܕܬܐ :

De Scrutatione, & de Conſecratione Eccleſiæ. Hunc Codicem ante annum Chriſti centeſimum ac vigeſimum ſuprà milleſimum exaratum fuiſſe, colligitur ex duplici adnotatione, quæ in eodem legitur: & Prima quidem fol. 262. ܐܢܐ ܡܣܟܝܢܐ ܫܡܥܘܢ ܒܫܡ ܕܝܪܝܐ ܕܟܬܒ ܗܠܝܢ ܣܛܪܐ ܒܟܬܒܐ ܗܢܐ ܠܘܬ ܐܒܘܢ ܛܘܒܬܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܪܘܢܝܐ ܡܪܝ ܦܛܪܘܣ ܘܡܚܘܝܢܐ ܘܒܥܘܡܪܐ ܕܝܪܝܐ ܩܕܝܫܐ ܕܡܝܦܘܩ ܒܢܚܠܐ ܕܐܝܠܝܓ ܒܐܬܪܐ ܕܒܬܪܘܢ ܥܕܡܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܫܘܠܛܢܐ ܕܐܗܘܐ ܪܫܐ ܠܥܘܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܝܘܚܢܢ ܕܒܐܬܪܐ ܕܟܘܙܦܢܬܐ ܒܓܙܪܬܐ ܩܘܦܪܘܣ ܒܝܘܡܝ ܕܝܪܝܐ ܕܥܡܪܝܢ ܒܥܘܡܪܐ ܗܢܐ : ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܝܗܘܢ : ܕܘܝܕ ܕܝܪܝܐ ܘܪܝܫ ܣܡܟܐ ܐܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܣܛܠܢܝܐ : ܓܝܘܪܓܝܣ ܕܝܪܝܐ : ܘܕܢܝܐܝܠ ܕܝܪܝܐ ܗܢܘܢ ܩܫܝܫܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܘܡܫܡܫܝܢ ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܕܝܘܢܝܐ ܒܬܪܥܣܪ ܒܬܫܪܝ ܩܕܝܡ :

Ego humilis Simeon, monachus nomine, has lineas in iſto Codice exaravi ad Beatiſſimum Patrem noſtrum Mar Petrum Patriarcham Maronitarum, qui habitat in Sacro Monaſterio Maiphuch in Valle Ailig territorii Botrenſis: donec dedit mihi poteſtatem, ut præeſſem monaſterio Sancti Joannis in territorio Cuzapanta in inſula Cypro, diebus Monachorum, qui in præfato Sancti Joannis monaſterio habitant, quorum hæc nomina ſunt: David monachus & Architriclinus, ſeù Veſtiarius, Georgius monachus, & Daniel monachus. Hi Presbyteri ſunt, Deoque ſerviunt anno Græcorum milleſimo quadringenteſimo trigeſimo ſecundo, die duodecima: nimirùm Octobris, quo annus Syrorum inchoatur. Sic barbaro ſermone ſcribebat Simeon, fœminino genere pro maſculino uſus, nempè ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ, pro ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ: & ܬܪܬܝܢ ܒܬܪܥܣܪ pro ܬܪܝܢ ܒܬܪܥܣܪ: eo enim ſæculo Syriaca lingua à puritate ſua deflectere jam cœperat, ac præſertim in Cypro inſula, ubi Græcus ſermo paſſim uſurpabatur. Altera adnotatio Arabica eſt, ſed literis Syriacis fol. 252. ܟܬܒ ܗܕܐ ܐܠܣܛܘܪ [illegible]

Anno Græcorum milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo ſecundo, menſe benedicto Tamuz (Julio), *die decima convênit me Petrum Patriarcham Maronitarum in Antiocheno Throno ſedentem, Jacobum nomine ex oppido Ramath diœceſeos Botrenſis, filius Daniel Monachus ex monaſterio Caphtun: ipſique poteſtatem dedi ex Deo, & ex mea abjectione, ut præeſſet monaſterio Sancti Joannis in Cuzapanta in cuſtodita à Deo inſula Cypro: prout conſenſum ſuum propriis ſubſcriptionibus firmatum huc miſerunt filii monachi, Eſau ſcilicet monachus, & Elias, & Joannes monachus, & Jacobus ejus frater. Laus Domino noſtro, Amen.* De Petro, & Jacobo Maronitarum Patriarchis, conſule eruditiſſimum Stephanum Edenenſem in Chronico ad annos prædictos.

3. *De Eccleſia*, Sermo ſecundus, qui *de Encæniis Eccleſiæ* inſcribitur. ܘܩܘܠܐ ܕܒܥܐ. ܐܢܬ ܥܬܝܪܐ ܗܒ ܠܡܣܟܢܐ ܕܒܥܐ ܡܢܟ: *Tu dives, da egeno Te roganti.* Cod. Nitr. V. fol. 11. Eccleſiam à Moyſe in Tabernaculo præfiguratam; Altare per Sanctum Sanctorum: Apoſtolos per duodecim Tribuum principes: Diſcipulos per ſeptuaginta ſeniores: & Jeſum Chriſtum per Moyſen.

4. *De illapſu Altiſſimi ſuper Montem Synai, & de myſterio Eccleſiæ.* ܥܠ ܡܚܬܗ ܕܪܡܐ ܥܠ ܛܘܪܣܝܢܝ. ܘܩܠܗ ܕܒܥܐ. ܚܝܠܬܢܐ ܕܥܠܡܐ ܕܪܟܢ ܐܝܩܪܟ ܥܠ ܛܘܪ ܣܝܢܝ. *Fortiſſime ſæculorum, qui majeſtatem tuam ad montem Synai inclinaſti.* Cod. Nitr. V. fol. 14. Deum nec aſcendere, nec deſcendere, aut loco moveri: Illapſum autem ſuper montem Synai dici, quatenus præſentiam ſuam per externum illud ſignum oſtendit. Synagogam ibidem à Deo per Moyſen deſponſatam fuiſſe, promulgata in Tabulis lege, & ſacramentum conjunctionis Eccleſiæ cum Chriſto in eo fuiſſe adumbratum.

5. *De Domino noſtro, & Jacob: de Eccleſia, & Rachel: deque Lia, & Synagoga.* ܥܠ ܡܪܢ ܘܝܥܩܘܒ ܘܥܠ ܥܕܬܐ ܘܪܚܝܠ ܘܥܠ ܠܝܐ ܘܟܢܘܫܬܐ. ܐܘܪܚܗ ܕܒܪܐ ܒܟܠܗܘܢ ܐܪ̈ܙܐ ܡܨܝܪܐ ܗܘܬ: *Via Filii in omnibus myſteriis præſignata eſt.* Cod. Nitr. V. fol. 17. Divini Verbi Oeconomiam dictis geſtiſque Prophetarum, ac Patrum prænunciatam: Jacob Patriarcham, dum Liam & Rachel in uxores duxit, Chriſtum myſticè repræſentaſſe, qui Synagogam & Eccleſiam ſibi deſponſavit.

6. *De Thamar, & Eccleſiæ ſymbolo.* ܥܠ ܬܡܪ ܘܥܠ ܩܠܗ ܕܒܥܐ. ܬܐ ܡܪܝ ܐܝܬܝ ܠܝ ܘܐܝܬܐ ܚܢܢܐ ܕܒܣܝܡܘܬܟ: *Veni, Domine, & miſericordiam benignitatis tuæ affer mihi.* Codice Nitr. V. fol. 19. & Cod. Nitr. XIV. fol. 28. Inceſtum Thamar, alioquin deteſtandum, ex deſiderio ſobolis excuſare conatur, ex qua naſciturum Meſſiam illa ſperabat.

7. *De Viſione Jacob in Bethel, & de Symbolo Eccleſiæ.* ܥܠ ܚܙܘܗ ܕܝܥܩܘܒ ܕܒܒܝܬ ܐܝܠ ܘܪܘܫܡܗ ܘܩܠܗ ܕܒܥܐ. ܚܒܝܒ ܝܘܠܦܢܐ ܟܡܐ ܕܡܬܡܠܠ ܦܪܝܫܐܝܬ: *Peramabilis doctrina eſt, quum diſcrete profertur.* Cod. Nitr. V. fol. 21.

8. *De Annunciatione Zachariæ.* ܥܠ ܣܘܒܪܗ ܕܙܟܪܝܐ. ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܠܬܐ ܡܡܠܠܢܝܬܐ. *Fili Dei, qui Verbum eloquens es.* Cod. Nitr. V. fol. 25. & Cod. noſtro Syriaco VII. fol. 5.

9. *De Annunciatione Deiparæ.* ܥܠ ܣܘܒܪܗ ܕܝܠܕܬ ܐܠܗܐ. ܡܫܠܐ ܘܪܚܡܐ

ܘܝܡܐ ܕܪ̈ܚܡܐ ܕܡܢܗ ܪܕܐ ܡܫܬܝܐ ܕܚ̈ܝܐ .
Mare miſerationum, ex quo potus vitæ fluit. Cod. Nitr. V. fol.31.

10. *De profectione Mariæ ad Eliſabeth.* ܠܟ ܡܪܐ ܟܠܗ ܘܡܕܒܪܢܗ ܕܝܠܝ ܠܟܢܪܐ. ܕܪܡܙܐ ܕܐܠܗܐ ܪܟܢܘܗ ܠܬܫܒܘܚܬܟ . *Per te, Domine univerſorum, ad tuam cynara mea laudem moveatur.* Cod. Nitr. V. fol.32.

11. *De Nativitate Domini*, Sermones IV. Primus incipit: ܬܡܝܗܐ ܝܠܕܗ ܕܒܪܐ . ܠܐ ܣܦܩ ܦܘܡܝ ܒܠܫܢܐ ܠܡܫܬܥܝܘ ܡܘܠܕܐ ܪܒܐ ܕܠܒܪܐ ܠܡܫܬܥܝܘ .
Admirabilis eſt nativitas tua, Fili Dei, nec ſufficit os meum exili lingua magnam generationem tuam enarrare. Cod. Nitr. V. fol. 36. Nitr. XIII. fol.44. & Syriaco VII. fol. 6. Citatur etiam in Cod. noſtro Arabico XXIII. qui *Fides Patrum* inſcribitur.

12. *De Nativitate Domini* Sermo ſecundus. ܬܗܪܐ ܪܒܐ ܥܒܕ ܐܠܗܐ ܒܡܘܠܕܐ ܕܒܪܗ .
Magnum prodigium fecit Deus in nativitate Filii ſui. Codice Nitrienſi V. fol. 43. Nitrienſi XIII. fol. 125. & Syriaco VII. f. 19. ubi inſcribitur:
ܥܠ ܝܠܕܗ ܕܡܪܢ ܕܒܒܣܪ ܘܥܠ ܛܘܥܝܝ ܕ̈ܫܐܕܐ .
De Nativitate Domini ſecundùm carnem, & de immundorum ſpirituum errore.

13. *De Nativitate Domini* Sermo tertius: ܠܡܫܬܥܝܘ ܝܠܕܟ ܬܬܙܝܥ ܡܐܡܪܝ .
Ad tuam enarrandam Nativitatem ſermo meus moveatur. Cod. Nitr. V. fol.45. & Syriaco VII. fol.15.

14. *De Nativitate Domini*, Sermo IV. *Et de Stella quæ Magis apparuit, deque Infantium cæde.* ܠܟ ܕܢܚܐ ܪܡܐ ܕܒܙܠܝܩܘܗܝ ܐܬܡܠܝܬ ܟܠܗ ܬܒܝܠ . ܘܐܠܒܫܬ ܠܥܡܡܐ ܢܘܗܪܐ ܘܡܠܟܘܬܐ . ܘܢܘܪܐ ܪܒܐ ܘܡܠܐ ܠܒܝܬܐ ܡܢ ܙܠܝܩܘܗܝ .
O Summe Oriens, qui totum orbem radiis tuis impleviſti. Cod. Nitrienſi V. fol. 47. Nitr. XIII. fol. 173. & Syriaco VII. fol. 40. Pars altera hujus Sermonis exſtat in eodem Codice Syriaco VII. fol. 52. incipitque:
ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܥܝܪܐ ܠܝܘܣܦ ܩܘܡ ܕܒܪ ܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܘܙܠ ܠܡܨܪܝܢ .
Poſt hæc dixit Vigil ad Joſeph: Surge, accipe Puerum, & Matrem ejus, & proficiſcere in Ægyptum.

15. In illud Iſaiæ Prophetæ, & *vocabitur nomen ejus Emmanuel.*
ܠܘܬܝ ܗܦܘܟ ܥܝ̈ܢܐ ܡܪ̈ܚܡܢܝܬܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ . ܗܘ ܕܫܘܐ ܒܟܠ ܠܐܒܘܗܝ ܐܝܬܘܗܝ .
Miſericordes in me oculos converte, Fili Dei, qui Patri ſimilis es. Cod. Nitr. V. fol. 54. Nitr. X. fol.48. & Syriaco VII. fol. 22. Vide, quæ de voce *ſimilis Patri* notavimus p.112.

16. In illud Iſaiæ, & *vocabitur nomen ejus Admiratio.* ܠܘܬܟ ܬܕܡܘܪܬܐ ܕܠܐ ܡܬܦܫܩܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ . ܬܕܡܘܪܬܐ ܐܝܬ ܒܟ ܠܐܠܗܐ ܕܠܐ ܡܬܒܨܝܐ .
Admiratio, ſeù miraculum inexplicabile es, Fili Dei. Cod. Nitr. V. fol. 55. & Nitr. X. fol.50.

17. *De Balaam, & Balac.* ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܠܢܒܝܐ ܕܝܠܟ . ܝܗܒܬ ܕܢܟܪܙܘܢ ܣܘܟܠܟ .
Fili Dei, qui Prophetis tuis, ut te prædicarent, tribuiſti. Codice Nitr. V. fol.57. & Nitr. XII. fol.50.

18. *In illud, Venite faciamus hominem ad imaginem & ſimilitudinem noſtram: & de Nativitate Chriſti.*

ܠܟ

[Syriac text] : *Domine Dominus noſter, majores, quàm ut Oratores de te ſatis loqui poſſint*. Cod. Nitr. V. fol. 59. & Cod. noſtro Arabico IX. fol. 39. Alius eſt ab eo ſermone, quem Jacobus Edeſſenus Sarugenſi noſtro abjudicat, teſte Gregorio Barhebræo loco ſuprà cit. pag. 296.

19. *Quare Dominus triginta annos in mundo egit, antequam miracula edere inciperet*. [Syriac text] *Filius Dei, adinſtar Luminaris, in mundo refulſit*. Cod. Nitr. V. fol. 62. & Nitr. X. fol. 15.

20. *De inſcrutabili Chriſti diſpenſatione*. [Syriac text]. Cod. Syriaco VII. à fol. 24. Initium hujus ſermonis deſideratur: deſinit autem in hæc verba: [Syriac text]: *ejectoſque hæredes introduxit: cui laus eſto*.

21. *De Sancta Virgine Dei genitrice Maria* Serm. III. Primus incipit: [Syriac text] *Bone, cujus oſtium malis & peccatoribus patet*. Cod. Nitr. V. fol. 64. & Syriaco VII. fol. 26. Ex hoc Sermone deſumpti ſunt ferè omnes Hymni, qui ſub metro Jacobitico ad primum Nocturnum in Officio Feriali Maronitarum leguntur. Mariam ab omni peccati labe immunem eſſe, hoc argumento Jacobus probat: [Syriac text] *Siqua macula, aut defectus animæ ejus ineſſet, aliam utique ſibi matrem quæſiviſſet, quæ omnis labis expers eſſet*.

22. *De Sancta Virgine Deipara alter ſermo, congruitque adversùs Divinorum myſteriorum ſcrutatores*. [Syriac text] *Fili Dei, qui in ſecunda tua nativitate apparuiſti*. Codice Nitrienſi V. fol. 67. & Codice Arabico Vaticano 55. fol. 46. ubi inſcribitur:

من ميلاد العذرى وكيف ولد المسيح منها :

De Virginis partu, & quomodo Chriſtus ex ea natus eſt: [Syriac text]

Filius

Filius Dei factus eſt filius hominis abſque converſione &c. Filius Dei, Filiuſque hominis, unus idemque eſt. Ex ſummo, & ex infimis unus Unigenitus &c. In Mariæ ſinu naturas ad unionem adduxit, ambaſque unum fecit, ſicut ſcriptum eſt &c. Corpus ſibi aſſumpſit, filiuſque hominis ex ventre factus eſt, & corpore cuncta ſuſtinuit, quum Deus eſſet. Noli duos numerare, alterum Deum, & hominem alterum: Unus eſt enim Chriſtus, Filius hominis idemque Deus. Ipſi, & in ipſo ineſt Divinitas, atque Humanitas, ejuſque ſunt tùm prima, tùm noviſſima, nec in partes, aut numeros dividitur: Unigenitus enim eſt, totuſque Unus, ſi ipſum bene noveris. Non partem ejus genuit Pater, & partem Maria: ſed totus à Patre, totuſque à filia hominis genitus eſt. Quod de ambarum naturarum Proprietatibus ſubjungit, expoſuimus ſuprà in reſponſione ad objectiones pag. 297.

23. *De Sancta Dei genitrice ſemperque Virgine Maria: & adversùs eos, qui blaſphemant, & dicunt, eam poſt partum nequaquam Virginem permanſiſſe.* Anonymum impugnat, qui Mariam quidem ante partum Virginem fuiſſe dicebat, ſecùs poſt partum. Hunc errorem ex controverſia de veritate corporis Chriſti manaſſe indicat: Anonymus enim diſputationis contra Eutychianos ardore abreptus, ut Corpus Chriſti verum, non phantaſticum ſtatueret, ad hanc blaſphemiam devenit, ut diceret, illud Virginitatis Mariæ ſignacula naſcendo ſolviſſe.

ܥܠ ܩܕܝܫܬܐ ܝܠܕܬ ܐܠܗܐ ܘܒܬܘܠܬܐ
ܒܟܠܙܒܢ ܡܪܝܡ: ܘܠܘܩܒܠ ܐܝܠܝܢ
ܕܡܓܕܦܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܕܠܐ ܦܫܬ.
ܒܒܬܘܠܘܬܗ ܡܢ ܒܬܪ ܡܘܠܕܗ. ܒܪܗ
ܕܒܬܘܠܬܐ ܕܙܢ ܗܘ ܡܫܬܥܝܢܘܬܗ ܡܢ
ܚܟܝܡܐ: *Fili Virginis, quem ſapientes ſatis enarrare nequeunt.* Cod. Syriaco VII. fol. 31.

24. *De S. Stephano Archidiacono & Protomartyre.* ܥܠ ܩܕܝܫܐ
ܣܛܦܢܘܣ ܪܫܐ ܕܡܫܡܫܢܐ ܘܩܕܡܝܐ
ܕܣܗܕܐ. ܒܘܟܪܐ ܕܣܗܕܐ
ܩܪܢܝ ܠܚܫܡܝܬܗ ܪܘܚܢܝܬܐ.

Primogenitus Martyrum ad ſpirituale ſuum convivium me invitavit. Cod. Syriaco VII. fol. 37. Nitr. V. fol. 115. & Nitr. XIII. fol. 40.

25. *De Infantium cæde.* ܥܠ ܩܛܠܐ
ܕܝܠܘܕܐ. ܢܦܩ ܢܘܗܪܐ ܗܘܐ
ܕܚܫܘܟܐ ܕܥܠܡܐ ܢܒܛܠ.

Exiit lux, ut tenebras mundi interimeret. Cod. Nitr. V. fol. 74.

26. *De Moyſe Propheta, & de Infantium cæde.* ܥܠ ܡܘܫܐ ܢܒܝܐ
ܘܩܛܠܐ ܕܝܠܘܕܐ. ܒܪܐ ܕܝܗܒ ܩܠܐ
ܠܡܟܪܙܢܐ ܕܐܟܪܙܘ ܩܕܡܘܗܝ.

Fili, qui Præconibus coram Te prædicantibus vocem dediſti. Cod. Nitr. V. fol. 76. Moyſen Chriſto, & Pharaonem Herodi comparat; utramque autem Puerorum cædem, in Ægypto nimirùm, & in Judæa deſcribit.

27. *De Conſtantino fideli Imperatore, deque Synodo Patrum tercentum decem & octo Epiſcoporum, qui ſub eodem invicto Imperatore Nicææ convenerunt.* ܥܠ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ
ܡܠܟܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܥܠ ܣܘܢܗܕܘܣ
ܕܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪ ܐܒܗܬܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܬܟܢܫܘ. ܒܢܝܩܝܐ
ܘܡܠܟܐ ܙܟܝܐ ܒܢܝܫܐ ܡܕܝܢܬܐ.
ܗܝܡܢܘܬܗ ܕܒܪ ܐܠܗܐ ܢܗܪܬ ܒܪܝܬܐ.

Filii Dei Fides creaturas illuſtravit. Cod. Nitr. V. fol. 80. ubi notatur, hunc ſermonem Feſto Sanctorum Baſilii & Gregorii, quod à Syris & Græcis prima die Januarii unàcum Circumciſione Domini celebratur, congruere. Conſtantini, & Nicænorum Patrum encomium, & Symboli

Fidei de Trinitate atque Incarnatione expoſitio.

28. *De Chriſti Domini Baptiſmo.* [illegible]

Sponſus Chriſtus convivium Eccleſiæ gentium apparavit. Cod. Nitrien. V. fol. 83. & Syriaco VII. fol. 56. ubi [illegible] *de Luminibus* inſcribitur, hoc eſt, de Epiphania Domini.

29. *De Baptiſmo.* [illegible] : *Fili, qui nos ex aqua Patri tuo filios effeciſti, per Te de ſpirituali tua generatione loquar.* Cod. Syriaco VII. fol. 61.

30. *De Legis, Joannis, & Chriſti Baptiſmo.* [illegible]

In Apparitione Filii lux orta eſt mundo, quem Tenebræ occupabant. Cod. Nitr. V. fol. 86. & Nitr. X. fol. 13.

31. *De Torrente, quem vidit Ezechiel Propheta.* [illegible]

Fili Dei, aperi labia mea, ut loquar. Cod. Nitr. V. fol. 88. Nitr. X. fol. 55. & Nitr. XIV. fol. 3.

32. *De deſponſatione Rebeccæ, deque myſteriis, & ſymbolis, quæ in ea continentur.* [illegible]

Iterùm, Domine, tribue mihi, ut laudem tibi ſtupens canam. Cod. Nitrienſi V. fol. 90. & Nitr. XIII. fol. 22.

33. *De Samaritana.* [illegible] : *Fons vitæ, qui in regionem noſtram è ſublimi deſcendit.* Codice Nitr. V. fol. 93. & Nitr. XIV. fol. 1.

34. *De decollatione S. Joannis Baptiſtæ.* [illegible]

Occultas mihi, Domine, de theſauro tuo opes profer. Cod. Nitr. V. f. 104. & Cod. Syr. VII. fol. 69.

35. *De Laudibus S. Joannis Baptiſtæ.* [illegible]

Jeſu lux, cujus fulgor univerſum terrarum orbem lætificavit, affulge mihi, & illuminabor, teque diſcretè enarrabo. Cod. Nitr. V. fol. 107. & Syriaco VII. fol. 65.

36. *De Jona Propheta, qui in urbe Ninive prophetavit.* [illegible]

Proficuum mihi ſermonem, Domine, infunde. Cod. Nitr. V. fol. 117.

37. *De Præſentatione Domini in Templum, & de Simeone Sene.* [illegible]

Antiquiſſime omnium, qui Infans in noviſſimis temporibus factus es. Cod. Nitr. V. fol. 140. Syr. VII. fol. 74. & Cod. Arab. Vatic. 44.

38. In

38. In illud Simeonis Senis, *Hic poſitus eſt in ruinam, & in reſurrectionem multorum in Iſrael.* ܠܘܬܟ ܕܐܡܪ ܫܡܥܘܢ ܣܒܐ. ܕܗܢܐ ܣܝܡ ܠܡܦܘܠܬܐ ܘܠܩܝܡܬܐ ܕܣܓܝܐܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܢܬܡܠܠܢ ܒܝ ܩܠܝܐ ܕܫܘܒܚܟ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. *Laudis tuæ voces in me proferantur, Fili Dei.* Cod. Nitr. V. fol. 143. & Syriaco VII. fol. 77.

39. *De Sacerdotibus*, Sermones II. *Primus* incipit: ܠܟ ܟܘܡܪܐ. ܪܒܐ ܕܟܗܢܐ ܘܪܝܫܐ ܕܟܘܡܪܐ ܘܡܪܐ ܕܕܒܚܐ: *Summe Pontificum, & Sacerdotum princeps, atque Victimarum Domine.* Cod. Nitrienſi V. fol. 144. & Nitrienſi XVI. fol. 112. *Secundus*: ܒܪܐ ܕܝܗܒ ܪܘܚܗ ܠܬܪܥܣܪܬܗ ܩܕܝܫܬܐ: *Fili, qui duodecim Apoſtolis tuis Sanctum tuum dediſti Spiritum.* Cod. Nitr. V. fol. 148. Anonymi Sacerdotis obitum lugubri carmine perſequitur.

41. *De Aaron Sacerdote* Sermones III. Primus incipit: ܠܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ. ܟܕ ܒܪܫܝܬܐ ܒܪܐ ܠܗ ܡܪܝܐ ܠܐܕܡ: ܟܗܢܘܬܐ ܠܒܫܗ ܘܙܝܢܐ ܕܢܫܡܫ ܠܐܠܗܘܬܗ: *Quum Dominus Adamum ab initio creaſſet, Sacerdotio ipſum inſignivit, ut ſibi miniſtraret.* Cod. Nitr. V. f. 151. *Secundus*: ܩܪܐ ܠܗ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ ܠܥܒܕܗ ܘܡܠܠ ܠܘܬܗ: ܩܘܡ ܘܕܒܪܝܗܝ ܠܐܗܪܘܢ ܐܚܘܟ ܐܝܟ ܕܐܦܩܕܬܟ. *Vocavit Dominus Moyſen famulum ſuum, dixitque ei: Surge, & tolle Aaron fratrem tuum, ſicut tibi præcepi.* Ibidem. *Tertius*: ܡܚܕܐ ܕܢܫܩܗ ܡܘܫܐ ܠܐܗܪܘܢ ܐܝܟ ܕܐܬܦܩܕ: ܢܦܫܗ ܢܦܩܬ ܡܢ ܒܗ ܦܓܪܗ ܡܟܝܠ. *Simul atque oſculum Aaroni, ut juſſus fuerat, Moyſes defixit, anima ejus extemplo è corpore migravit.* Codice Nitr. V. fol. 152.

44. *De Fidelibus Defunctis* Sermones duodecim. *Primus* incipit: ܠܟ ܒܥܝܬ ܡܘܬܪܢܐ. ܡܪܝ ܗܒ ܠܝ ܡܠܬܐ ܕܐܗܘܐ ܦܠܚܐ ܡܘܬܪܢܐ: ܕܐܝܢܐ ܐܗܘܐ ܦܠܚܐ ܕܡܘܬܪ ܠܫܡܘܥܝ ܠܝ. *Domine proficuum largire mihi ſermonem, ut operarius fiam, qui meis prodeſſe queam auditoribus.* Codice Nitrienſi V. fol. 152. *Secundus*: ܗܐ ܣܕܝܪܝܢ ܒܗ ܒܐܘܪܚܗ ܕܥܠܡܐ ܕܪܐ ܘܐܬܝܢ: ܚܕ ܒܬܪ ܚܕ ܘܪܗܛܝܢ ܒܗ ܠܡܥܒܪ. *En ordinatæ ſunt in via ſæculi generationes, ſibique mutuò ſuccedunt, & tranſire feſtinant.* Cod. Nitrienſi V. fol. 162. & Nitr. XVI. fol. 40. *Tertius*: ܕܝܠܟ ܐܢܐ ܡܪܝ ܐܢ ܐܡܘܬ ܘܐܢ ܐܚܐ. *Tuus ſum, Domine, ſive moriar, ſeu vivam.* Cod. Nitrienſi V. fol. 163. & Nitrienſi XVI. fol. 90. *Quartus*: ܓܪܘܪܝܢܝ ܒܬܪܟ ܡܚܝܢܐ ܕܡܝܬܐ ܕܐܙܠ ܥܡܟ. *Trahe me poſt te, vivificator mortuorum, ut tecum incedam.* Cod. Nitr. V. fol. 163. & Nitr. XVI. f. 97. *Quintus*: ܠܘ ܐܝܬ ܠܝ ܐܕܢܐ ܕܪܚܡܐ ܡܫܟܚܢܐ. *Si attentas amicè aures nanciſcerer.* Codice Nitrienſi V. fol. 165. & Nitrienſi XI. fol. 30. ubi *de Euchariſtia* inſcribitur. *Sextus de Pueris*: ܐܝܟ ܐܝܠܢܐ ܗܘ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܫܦܝܪܐ ܘܪܓܝܓܐ. *Inſtar pulchræ ac ſpecioſæ arboris eſt hoc ſæculum.* Codice Nitrienſi XVI. fol. 91. *Septimus de Peregrinis*. ܒܢܝܢܫܐ ܠܥܠܡܐ ܐܟܣܢܝܐ ܗܘ ܒܥܠܡܐ ܘܠܝܬ ܒܝܬܐ

ܠܡܪܢܐ : *Uſque ad Dominum alius erat Defunctos flendi modus.* Codice Nitrienſi XVI. fol. 94. *Octavus:*

ܐܘ ܠܟܝ ܡܘܬܐ ܕܡܢܐ ܡܬܥܠܝܬܝ ܥܠ ܟܠܗ ܐܢܫܘܬܐ : *Heus tu, mors, quantum ſuprà humanum genus extolleris.* Codice Nitrienſi XVI. fol. 95. *Nonus:*

ܒܝܕܟ ܒܘܝܐܐ ܢܣܒ ܗܘ ܕܥܠ ܪܚܡܗ ܡܬܥܝܩ.

Per te ſolamen capiat, qui de amico ſuo contriſtatur. Cod. Nitr. XVI. fol. 98. *Decimus de Virginibus & Monialibus.*

ܒܣܝܡ ܡܘܬܐ ܕܒܫܘܒܚܐ ܗܘ ܘܡܨܛܒܬ ܒܫܡܐ ܛܒܐ.

Jucunda eſt mors, quum honeſto nomine decoratur. Codice Nitrienſi XVI. fol. 100. *Undecimus de Pueris:*

ܛܠܝܐ ܗܢܐ ܒܥܘܢܝܐ ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܘܠܐ ܒܨܚܝܬܐ.

Parvulus ex hoc ſæculo ſine maledicto migravit. Cod. Nitr. XVI. fol. 102.

Decimus ſecundus: ܚܝܐ ܕܥܢܝܕܐ ܡܘܥܕ ܠܩܒܝܪܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ.

Vitam ſepultis pollicitus eſt Filius Dei. Cod. Nitr. XVI. fol. 111.

56. *De fine mundi, ſeù conſummatione ſæculi, de Antichriſto, de ſecundo Chriſti adventu, & de Judicio* Sermones X. ܥܠ ܫܘܠܡܐ ܘܥܠ ܐܢܛܝܟܪܝܣܛܘܣ ܘܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܘܐܬܝܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܘܥܠ ܕܝܢܐ.

Primus incipit: ܥܡ ܡܠܦܢܘܬܐ ܪܓܝܓܐ ܗܘܬ ܠܝ ܕܐܪܕܐ ܠܡܗܠܟܘ.

Cum doctrina libet incedere. Codice Nitr. V. fol. 158. Citatur à Joanne Epiſcopo Darenſi in Opere de Reſurrectione Corporum, Diſſertat. 1. cap. 6. 7. 8. Diſſertat. 2. cap. 9. & Diſſertat. 4. cap. 3. *Secundus:*

ܫܘܠܡܐ ܩܪܢܝ ܕܬܘܒ ܐܡܠܠ ܥܠ ܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ.

Finis vocavit me, ut de conſummatione ſæculi iterùm diſſeram. Codice Nitrienſi V. fol. 287. *Tertius:*

ܥܠܡܐ ܦܓܥ ܒܝ ܟܕ ܡܝܬܐ ܠܝ ܫܢܝܐ ܕܢܦܠܓ ܠܝ : *Occurrit mihi ſæculum, calamitates afferens mihi diſpenſandas.* Codice Nitrienſi V. fol. 160. Nitrienſi X. fol. 76. & Codice noſtro Arabico IX. fol. 227. *Quartus:*

ܩܠܐ ܚܝܐ ܕܒܗ ܡܬܦܬܚܢ ܬܪ̈ܥܐ ܒܥܘܫܢܐ : *Vox viva, qua fortiſſimæ portæ aperientur.* Cod. Nitrienſi V. fol. 288. & Nitr. X. fol. 66. *Quintus:*

ܥܠܡܐ ܐܓܪܢܝ ܕܐܗܘܐ ܦܥܠܐ ܠܣܪ̈ܝܩܘܬܗ : *Mercede me mundus conduxit, ut vanitatibus illius operarius fierem.* Cod. Nitr. V. fol. 324. & Nitrienſi X. fol. 69. *Sextus:*

ܡܫܬܘܬܐ ܕܙܒܢܐ ܚܙܝܬ ܟܕ ܡܨܛܒܬܐ ܒܫܐܝܠܬܐ.

Convivium temporis precario apparatu ſplendere vidi. Cod. Nitr. X. fol. 74. ubi inſcribitur, ܥܠ ܫܘܠܡܐ ܘܥܠ ܡܫܬܘܬܐ ܘܚܬܢܐ ܘܟܠܬܐ. *De Fine mundi, de Nuptiis, & de Sponſo & Sponſa.* Exſtat etiam in Codice Nitr. XVI. fol. 92. ubi pro *Defunctis Sponſis* legitur. *Septimus:*

ܐܥܝܪ ܒܝ ܡܪܝ ܩܠܐ ܦܫܝܛܐ ܕܡܠܦܢܘܬܐ.

Excita in me, Domine, ſimplices doctrinæ voces. Citatur à Joanne Darenſi Diſſertat. 4. cap. 9. *Octavus:*

ܕܚܝܠ ܗܘ ܝܘܡܐ ܕܗܘܐ ܕܝܢܐ ܕܚܪܬܐ.

Terribilis eſt dies, quo judicium extremum fiet. Cod. Nitr. V. f. 217. *Nonus:*

ܪܘܚܐ ܕܚܝܐ ܡܓܠܝܢܟ ܠܝ ܡܪܝ ܢܫܒ ܒܝ : *Spiritus vitæ ex tua revelatione, Domine, mihi aſpiret.* Cod. Nitr. V. fol. 218. & Nitr. X. fol. 71.

Decimus: ܘܒܥܐ ܡܢܝ ܦܘܩܕܐ ܕܐܡܠܠ ܙܒܢܐ ܕܒܗ ܐܡܠܠ ܥܠ

ܗܘ

ܗܘ ܕܝܢܐ ܘܦܣܩ̈ܢܘܬܐ .

Da mihi, Domine, eloquens Apoſtolorum os, ut de extremo Judicio loquar. Cod. Nitr. V. fol.246.

66. *De muliere ſeptem virorum, & de Reſurrectione mortuorum.* ܥܠ ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܫܒܥܐ ܐܚ̈ܐ ܘܥܠ ܩܝܡܬܐ ܕܡܝ̈ܬܐ . ܩܝܡܬܐ ܕܡܝ̈ܬܐ ܩܪܬܢܝ ܝܘܡܢܐ ܕܐܡܠܠ ܥܠܝܗ̇ . *Reſurrectio mortuorum me hodie vocavit, ut de ipſa diſſeram.* Codice Nitr. XIII. fol.111.

67. *De Regno & Gehenna.* ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܘܓܗܢܐ . ܡܠܟܐ ܕܡ̈ܠܟܐ ܕܠܡܠܟܘܬܗ ܣܟܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ̇ . *Rex Regum, cujus regni nullus eſt finis.* Cod. Nitr. V. fol.283.

68. *De miraculo, quod fecit Dominus in Cana Galilææ.* ܥܠ ܗܝ ܐܬܐ ܕܥܒܕ ܡܪܢ ܒܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ . ܒܪܐ ܕܐܣܓܝ ܚܡܪܐ ܛܒܐ ܒܡܫܬܘܬܐ : *Fili, qui optimum vinum in convivio multiplicaſti.* Cod. Nitr. V. fol.167.

69. *De Sacro Quadrageſimali Jejunio* Sermones III. *Primus* incipit: ܥܠ ܨܘܡܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܪܒܥܝܢ . ܠܢܡܠܐ ܕܬܫܒܘܚܬܟ ܬܪܗܛ ܡܠܬܝ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ . *Ad laudis tuæ portum currat eloquium meum, Fili Dei.* Cod. Nitrienſi V. fol.169. Syr. VII. fol. 80. & Cod. Arab. IX. fol. 218. *Secundus*: ܠܡܐܡܪܐ ܕܨܘܡܐ ܬܘܒ ܡܠܝܢ ܡܫܬܪܐ ܐܢܐ ܠܡܡܠܠܘ : *Iterùm de Jejunio verba facere aggredior.* Cod. Nitr. V. fol.171. & Syr. VII. fol.87. *Tertius*: ܦܐܪ̈ܐ ܒܣܝ̈ܡܐ ܕܝܘܠܦܢܐ ܩܛܦܬ ܡܢ ܡܠܦܢܘܬܐ . *Suaves ex doctrina fructus decerpſi.* Cod. Nitr. V. fol.176.

72. *De Domini cum Diabolo certamine.* ܥܠ ܐܬܟܬܫܘܬܗ ܕܡܪܢ ܥܡ ܣܛܢܐ . ܦܬܚ ܠܝ ܬܪܥܟ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܕܠܐܒܘܟ ܕܡܐ ܐܢܬ . *Aperi mihi januam tuam, Fili Dei, qui Patri tuo ſimilis es.* Cod. Syr. VII. fol.91.

73. *De Tentatione Domini, deque ejuſdem lucta cum Diabolo.* ܥܠ ܢܣܝܘܢܗ ܕܡܪܢ ܘܥܠ ܐܬܟܬܫܘܬܗ ܥܡ ܣܛܢܐ . ܒܪܝܟ ܙܟܝܐ ܕܢܚܬ ܠܡܥܕܪܘ ܠܙܟܘܬܐ : *Benedictus victor, qui ut victo opem ferret, deſcendit.* Cod. Nitr. V. fol.353. & Nitr. X. fol.62.

74. *In illud Domini, nolite jurare omninò.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܡܪܢ ܕܠܐ ܬܐܡܘܢ ܟܠܠ . ܒܢܘܗܪܐ ܕܡܠܬܟ ܐܬܐ ܠܘܬܟ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ . *In lumine verbi tui ad te veniam, Fili Dei.* Cod. Nitr. V. fol.179.

75. *Paræneſis.* ܡܪܬܝܢܘܬܐ . ܠܬܫܒܘܚܬܟ ܬܗܘܐ ܡܠܬܐ ܕܣܦ̈ܘܬܢ ܒܪܐ ܡܪܐ ܕܟܠ . *Ad laudem tuam ſit ſermo labiorum meorum, Fili Domine univerſorum.* Cod. Nitr. V. fol. 183. Syriaco VII. fol.96. & Cod. Arab. IX. fol.159.

76. *De miraculis, quæ fecit Dominus.* ܥܠ ܐܬܘ̈ܬܐ ܕܥܒܕ ܡܪܢ . ܡܠܬܐ ܕܬܕܡܘܪܬܐ ܪܡܝ ܒܝ ܝܐܝܐ ܕܫܘܦܪܐ . *Admirabilem mihi ſermonem inſere, pulcherrime.* Cod. Nitr.V. fol.195.

77. *In illud Domini effatum, quid prodeſt homini, ſi mundum univerſum lucretur; animæ verò ſuæ detrimentum patiatur?* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܡܪܢ ܕܡܢܐ ܢܐܬܪ ܒܪܢܫܐ ܐܢ ܟܠܗ ܥܠܡܐ ܢܩܢܐ ܘܢܦܫܗ ܢܚܣܪ . ܢܦܫܐ ܕܒܪܢܫܐ ܨܠܡܐ ܪܒܐ ܗܝ ܕܐܠܗܘܬܐ . *Anima hominis eſt magna Divinitatis imago.* Cod. Nitr.V. f.196. Syr.VII. fol.98.

fol.98. & Cod. Arab.IX. fol.153. ubi على نفس الانسان. De *anima hominis* inſcribitur.

78. *In illud Domini, ſimile eſt Regnum cœlorum Fermento, quod acceptum mulier abſcondit in farinæ ſatis tribus, donec fermentatum eſt totum.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܡܪܢ ܕܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܚܡܝܪܐ. ܐܝܢܐ ܕܢܣܒܬ ܐܢܬܬܐ ܛܡܪܬ ܒܩܡܚܐ ܕܬܠܬ ܣܐܝܢ. ܥܕܡܐ ܕܚܡܥ ܟܠܗ. ܚܡܝܪܐ ܕܚܝܐ ܕܡܢ ܥܠܝܐ ܠܘܬܢ ܐܫܬܕܪ. *Fermentum vitæ, quod ab Altiſſimo nobis miſſum eſt.* Cod. Nitrienſi V. fol. 198, Nitr. X. fol. 3. & Syr. VII. fol.144.

79. *De Pœnitentia* Sermones IV. *Primus* incipit: ܥܠ ܬܝܒܘܬܐ. ܦܐܝܐ ܘܚܙܘܐ ܕܥܠܡܐ ܡܠܐ ܟܡܝܢܐ ܐܢ ܬܚܙܝܘܗܝ. *Sæculi facies inſidiis plena eſt, ſi illam bene inſpicias*, Cod. Nitr. V. fol.199. *Secundus*: ܐܝܪ ܩܠܝ ܠܬܫܒܘܚܬܟ ܒܪ ܐܠܗܐ: *Excita meas voces ad tuam laudem, Fili Dei.* Codice Nitr. V. fol.205. *Tertius*: ܬܪܥܐ ܪܒܐ ܦܬܚ ܠܝ ܒܚܘܒܟ ܒܪ ܐܠܗܐ. *Magnam pro tuo amore januam aperi mihi, Fili Dei.* Cod. Nitr.V. fol.209. Syr. VII. fol. 101. Cod. Berœenſi I. & Arabico IX. fol. 163. *Quartus*: ܦܫܝܩܐ ܛܒ ܐܘܪܚܗ ܪܒܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ: *Facillima eſt magna Pœnitentiæ via.* Cod. Nitr. V. fol. 266. & Syr. VII. fol.171.

83. *De amore pauperum*. ܥܠ ܚܘܒܐ ܕܡܣܟܢܐ. ܢܘܗܪܐ ܐܢܬ ܡܪܝ ܒܟ ܐܗܠܟ ܘܠܘܬܟ ܐܬܐ. *Lux es Domine: Per te incedam, & ad te veniam.* Codice Syriaco VII. fol.105.

84. *De Amore Divino*. ܥܠ ܚܘܒܐ ܐܠܗܝܐ. ܒܪ ܐܠܗܐ ܕܐܬܝܬ ܒܚܘܒܟ ܠܚܘܕܬܐ ܕܟܠ: *Fili Dei, qui pro tuo amore ad renovandum omnia adveniſti.* Cod. Nitr. XIII. fol.93. Syriaco VII. fol.109. & Cod. Arab. IX. fol.100.

85. *De Superbia*. ܥܠ ܫܘܒܗܪܐ. ܒܪ ܐܠܗܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܫܘܒܚܐ ܕܠܐ ܡܬܡܠܠ. *Fili Dei, qui decus inenarrabile es.* Cod. Nitr. V. fol. 208. & Cod. Arabico IX. fol.95.

86. *In illud Jeremiæ Prophetæ, Qui gloriatur, in Domino glorietur.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܐܪܡܝܐ ܢܒܝܐ: ܕܡܢ ܕܡܫܬܒܗܪ: ܒܡܪܝܐ ܢܫܬܒܗܪ. ܟܐܒܐ ܪܒܐ ܕܫܘܒܗܪܐ ܗܘ ܕܚܦܛ ܠܝ. *Gravis ſuperbiæ morbus impellit me.* Codice Nitr. V. fol. 281. & Nitr. X. fol.53.

87. *In illud Domini, Quum ſpiritus nequam ex homine exierit, circumvagatur per loca arida.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܡܪܢ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܡܐ ܕܢܦܩܬ ܡܢ ܒܪܢܫܐ: ܡܬܟܪܟܐ ܒܕܘܟܝܬܐ ܕܠܐ ܡܝܐ. ܒܪ ܐܠܗܐ ܕܕܢܚܗ ܐܢܗܪ ܠܟܠܗ ܐܪܥܐ. *Fili Dei, cujus ortus univerſam terram illuſtravit.* Cod. Nitrienſi V. fol.219.

88. *De decem drachmis, & centum ovibus.* ܥܠ ܥܣܪܐ ܙܘܙܝܢ ܘܡܐܐ ܥܪܒܝܢ. ܠܫܘܦܪܐ ܕܡܐܡܪܝܟ ܡܢ ܗܘ ܡܣܦܩ ܠܡܡܠܠܘ. *Ecquis tuorum pulchritudinem ſermonum ſatis enarrare queat?* Cod. Nitr. V. fol. 221. & Cod. Arab. IX. fol.169.

89. *De Divite & Lazaro*. ܥܠ ܥܬܝܪܐ ܘܥܠ ܠܥܙܪ. ܟܡܐ ܫܦܝܪܐ ܘܡܠܟܐ ܪܒܐ ܕܗܘܐ ܠܐ

[Syriac text]. *Tibi meas adorans commendo petitiones, Largitor*. Cod. Nitr. V. fol. 225. Syriaco VII. fol. 186. & Cod. Arabico IX. fol. 120.

90. *Parænesis: & adversùs Blaſphemos.* [Syriac text]. *Amor ſæculi, & rerum ſupervacanearum cura animam noſtram à Dei conjunctione ſeparant*. Codice Nitr. V. fol. 232.

91. *De Leproſo, qui dixit ad Dominum: Si vis, potes me mundare.* [Syriac text]. *Summe medice, qui infirmos curatum adveniſti*. Cod. Syr. VII. fol. 113.

92. *De Paralytico.* [Syriac text] Cod. Syr. VII. fol. 116. Deſideratur initium: deſinit in hæc verba: [Syriac text]: *quærentibus te*.

93. *De Chananæa.* [Syriac text]. *Lux magna orta eſt in mundo diebus Domini noſtri*. Cod. Nitr. V. fol. 248.

94. *De filia Jairi Archiſynagogi.* [Syriac text]: *Lux Dominus noſter terris illuxit, tamquam dies*. Cod. Nitr. V. fol. 250. & Syr. VII. fol. 177.

95. *De Zacchæo Publicano.* [Syriac text]: *Propter malos in mundum Dominus noſter venit*. Cod. Nitr. V. fol. 251.

96. *De Operariis Vineæ Domini.* [Syriac text]: *Aperiam labia mea, ut geſtorum tuorum hiſtoriam cum caritate perſequar*. Cod. Nitr. V. fol. 253. & Syr. VII. fol. 140.

97. *De Filio, qui bona ſua diſſipavit*, Sermones II. *Primus* incipit: [Syriac text]: *Aperi mihi, Domine, magnam Pœnitentiæ januam*. Codice Nitr. V. fol. 256. *Secundus*. [Syriac text]: *Verbum tuum, Domine, totum lux eſt diligenti ipſum. Ab eodem illuminabor, ut de geſtis tuis in mundo loquar*. Cod. Nitr. V. fol. 260. Nitr. XIII. fol. 82. & Cod. Syr. VII. fol. 180.

99. *De Publicano & Phariſæo, qui in Templum ad orandum aſcenderunt.* [Syriac text]: *Filii Dei doctrina vitæ plena eſt*. Cod. Nitr. V. fol. 264. Nitr. XIII. fol. 7. Syr. VII. fol. 154. & Cod. Arab. IX. fol. 189.

100. *De Adæo Apoſtolo, & Abgaro Edeſſæ Rege.* [Syriac text]: *Fili Dei, qui tuam prædicationem Apoſtolis tuis dediſti*. Cod. Nitr. V. fol. 268. Meminit Epiſtolæ Chriſti ad

ad Abgarum: ܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܛܘܒܐ
ܠܛܘ̈ܒܐ ܐܠܗܝ̈ܐ ܫܘܐ ܕܒܥܐ ܘܢܐܬܐ
ܠܡܕܝܢܬܗ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ. ܦܬܚ ܗܘܐ
ܡܕܝܢܬܗ ܘܩܪܝܗܝ ܢܐܬܐ ܢܬܡܚܠܝܗ:
ܢܗܘܐ ܠܥܡܗ ܐܣܝܐ ܘܡܠܦܢܐ ܕܫܪܪܐ.
ܡܕܝܢܬܗ ܐܡܟܪ ܠܝܚܝܕܝܐ ܕܐܬܐ ܠܐܪܥܐ:
ܘܐܫܬܘܝ ܠܗ ܚܬܢܐ ܠܡܕܒܪܘ ܘܢܩܕܫ
ܗܘ ܠܗ. ܐܠܐ ܩܕܡ ܠܗ ܘܟܕ
ܕܐܬܥܠܝ ܠܘܬ ܡܘܠܕܗ: ܡܫܬܘܝ
ܠܗ ܠܡܕܒܪܐ ܕܚܕ ܘܡܢܗ ܠܗ
ܐܬܠܡܝܕܘܗܝ ܗܘܐ ܕܢܦܩܘܕ ܠܗ ܚܝ̈ܐ
ܠܒܝܬܗ ܘܢܬܠ ܚܝ̈ܐ ܠܟܠܗ
ܥܡܗ ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܟܠܗ. ܘܟܕ ܐܬܥܠܝ
ܚܬܢܐ ܫܒܝܚܐ ܠܐܬܪܗ ܪܡܐ: ܒܚܪ
ܘܢܣܒ ܐܡܪ ܕܐܫܕܪܘܗܝ ܒܢܣܒܬܐ
ܠܐܒܓܪ. ܘܓܒܝܗ ܠܐܕܝ ܡܢ ܒܝܬ
ܐܚܘܗܝ ܕܢܫܠܡ ܒܗ: ܗܘ ܫܘܘܕܝܗ
ܕܫܪܝܪ ܗܘܐ ܒܟܬܒܐ ܘܠܐ ܡܫܬܚܠܦ:

Abgarus Rex divinis beatitudinibus dignus, Filium Dei per legatos rogavit, ut in oppidum ipſius ſe conferret. Urbem ſuam aperuit, invitans eum, ut illuc amice ingreſſus, & medicus & veritatis Doctor populo ſuo fieret. Unigenito, qui in terram advenerat, civitatem ſuam deſponſavit. At Sponſus eam quidem ſe ducturum Regi pollicitus eſt, conventione facta, ut quum ad Genitorem ſuum aſſumptus foret, tunc adultæ jam ſponſæ conjungeretur, eamque ſanctificaret. Promiſit, ſe unum ex Diſcipulis ſuis miſſurum, qui ſalutem toti domui ejus, ac univerſo populo afferret. Quum igitur glorioſus Sponſus in ſublimem regionem ſuam aſcendiſſet, promiſſum Abgaro Diſcipulum mittere decrevit: elegitque ex Fratrum numero Addæum, per quem literis teſtatam eandemque immutabilem promiſſionem impleret. Eadem apud S. Ephræm in Teſtamento, & apud Joſue Stylitam in Chronico. Vide Euſebium hiſt. Eccl. lib. 1. cap. 13. ubi exemplar utriuſque Epiſtolæ, Abgari ſcilicet ad Chriſtum, Chriſtique ad Abgarum, ex Archivo Eccleſiæ Edeſſenæ tranſcribit. Id ſtatim poſt aſcenſionem Chriſti factum fuiſſe, colligitur tùm ex laudatis Jacobi noſtri verbis: tùm ex publicis Edeſſenorum Actis, quæ apud Euſebium leguntur pag. 33. *poſt aſcenſum Jeſu Chriſti, Judas, qui etiam Thomas dictus eſt, Thaddæum Apoſtolum, unum è ſeptuaginta, ad Abgarum miſit.* Quare meritò Baronius à Pagio reprehenditur, quod Thaddæi adventum in Meſopotamiam, Abgarique Edeſſenorum Regis curationem ad annum Chriſti quadrageſimum tertium retulit. Baronium decepit vitioſus vulgarium editionum textus, in quo legitur ἐπράχθη ταῦτα τεσσαρακοστῷ τρίτῳ ἔτει *geſta ſunt hæc anno quadrageſimo tertio*, nimirùm Æræ vulgaris Chriſtianæ, ut exiſtimavit Baronius. At Valeſius in Notis ad laudatum Euſebii locum, & ex eo Pagius ad annum 41. legendum monent, τεσσαρακοστῷ καὶ τριακοσιοστῷ ἔτει *Anno quadrageſimo ac trecenteſimo*, ut in optimis manuſcriptis ab eodem Valeſio indicatis habetur: nempè Epochæ Seleucidarum, qui annus confertur in annum Æræ vulgaris vigeſimum nonum, quo Antiqui Chriſtum & paſſum fuiſſe, & à mortuis reſurrexiſſe crediderunt. Quod autem Thomas Apoſtolus *Judæ* nomen geſſerit, affirmat S. Ephræm in Tractatu de Fide Hymn. 7. cujus verba retulimus pag. 100. Unde Valeſio ſcrupulus tollitur, qui narrationem Euſebianam ex Edeſſenorum Archivo tranſcriptam hoc nomine in ſuſpicionem vocat, additque, *niſi fortè hunc errorem Euſebii eſſe dicamus, qui Thomæ cognomentum attribuerit, quod tribuendum erat Thaddæo*. Atqui *Thomas* non nomen Apoſtoli Indiarum fuit, ſed cognomentum, quod *Gemellum* ſignificat, ut Hebraicæ & Syriacæ linguarum peritis liquet; atque adeò Græcè

Δίδυ-

δίδυμος rectè interpretatur. Proprium igitur Apoſtoli illius nomen *Judas* fuit, ut apud S. Ephræm, & in Actis Edeſſenis dicitur. Adæum verò, ſeù Thaddæum ad Abgarum miſſum, non ex XII. Apoſtolorum, ſed ex ſeptuaginta Diſcipulorum numero fuiſſe, communis fert Syrorum opinio, quam Acta Edeſſena ſuprà commemorata confirmant, idemque repetit Euſebius in lib. 2. ſub initium. Thaddæum alterum, ſeù Judam, vel Lebæum, tamquam Meſopotamiæ Apoſtolum celebrant Orientales: ſed eum aliquot poſt Adæum annis ex Judæa profectum memorant, etſi nonnulli ex duobus unum faciant, ut Hieronymus in cap. 10. Matthæi: *Thaddæum Apoſtolum Eccleſiaſtica tradit hiſtoria miſſum Edeſſam ad Abagarum regem Choſidenæ* (lege, Choſdroënæ, vel quod idem eſt, Oſdroënæ) *qui ab Evangeliſta Luca Judas Jacobi: & alibi appellatur Lebæus, quod interpretatur Corculum: credendumque eſt, eum fuiſſe* τειώνυμον. Idem ſcribitur in Menologio Græcorum ad diem 19. Junii, & in Synaxario Syrorum die 18. Octobris.

101. *In illud Domini, Facilius eſt, camelum per foramen acus intrare, quàm divitem in regnum Dei.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܡܪܢ ܕܦܫܝܩ ܗܘ ܠܓܡܠܐ ܕܢܥܘܠ ܒܚܪܘܪܐ ܕܡܚܛܐ: ܐܘ ܠܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܒܪ ܐܠܗܐ ܢܘܗܪܐ ܡܠܝܐ. *Doctrina Filii Dei plena eſt luce.* Cod. Nitr. V. fol. 271. & Cod. Arab. IX. fol. 109. Unde ſuppleri poteſt initium hujus Sermonis, quod in Cod. Nitr. deſideratur.

102 *De præceptorum obſervatione: & Parænesis.* ܥܠ ܢܛܘܪܘܬܐ ܕܦܘܩܕܢܐ ܘܡܪܬܝܢܘܬܐ. ܐܘܠ ܠܝ ܡܪܝ ܡܠܬܐ ܕܡܥܕܪܢܐ ܥܠ ܡܫܬܡܥܢܐ: *Proficuum mihi, Domine, ſermonem infunde.* Cod. Nitrienſi V. fol. 272.

103. *De Oratione, quam Dominus Diſcipulos ſuos docuit.* ܥܠ ܗܝ ܨܠܘܬܐ ܕܐܠܦ ܡܪܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܪ ܐܠܗܐ ܕܡܢܗ ܡܠܝܠܝܢ ܟܠ ܡܡܠܠܐ: *Fili Dei, ex quo Oratores omnes diteſcunt.* Codice Nitr. V. fol. 273. Syr. VII. fol. 147. & Cod. Arab. IX. fol. 175.

104. *De juvene, qui dixit Domino, Quid faciam, ut vitam æternam poſſideam?* ܥܠ ܗܘ ܥܠܝܡܐ ܕܐܡܪ ܠܡܪܢ ܕܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܐܪܬ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܡܠܬܟ ܡܪܝ ܢܘܗܪܐ ܡܠܝܐ ܠܕܪܫ ܠܗ: ܘܗܒ ܡܠܬܟ ܐܪܗܛ ܒܗ ܘܠܐ ܬܘܩܠܬܐ: *Verbum tuum Domine, luce plenum eſt diligenti ipſum. Da mihi verbum tuum, ut per ipſum abſque offenſione incedam.* Cod. Nitr. V. fol. 277. & Cod. Syr. VII. fol. 201.

105. *In illud Domini, Simile eſt regnum cælorum grano Sinapis.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܡܪܢ ܕܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܦܬܚ ܠܝ ܣܦܘܬܝ ܐܙܡܪ ܠܟ ܒܪ ܐܠܗܐ: *Aperi labia mea, ut tibi pſallam, Fili Dei.* Cod. Nitr. V. fol. 279.

106. *De SS. Quadraginta Martyribus.* ܥܠ ܐܪܒܥܝܢ ܣܗܕܐ ܩܕܝܫܐ ܒܪ ܐܠܗܐ ܕܝܗܒ ܐܘܪܚܐ ܠܒܝܬ ܡܠܟܘܬܐ: *Fili Dei, qui viam ad Regnum explanaſti.* Cod. Nitr. V. fol. 292. & Cod. Syr. VII. fol. 169.

107. *De tribus Defunctis, quos ad vitam Dominus revocavit.* ܥܠ ܬܠܬܐ ܡܝܬܐ ܕܐܚܝ ܡܪܢ. ܡܪܝܐ ܡܪܢ ܗܒ ܠܝ ܢܦܫܐ ܕܡܠܝܐ ܢܘܗܪܐ: *Domine Dominus noſter, da mihi animam luce plenam.* Codice Nitr. V. fol. 294.

fol. 294. & Cod. Syr. VII. fol. 131.

108. *De illo, qui ab Jeruſalem deſcendit in Jericho, & in latrones incidit.* ܟܕ ܢܚܬ ܘܢܦܠ ܗܘܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ.
ܠܐܝܪܝܚܘ ܢܚܬ ܗܘܐ ܠܓܘ ܟܐܦܐ ܓܝܣܐ . ܬܘ
ܢܬܥܢܐ ܠܘܬ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܒܪ ܐܠܗܐ .

Venite, incumbamus doctrinæ Filii Dei. Cod. Nitr. V. fol. 296. & Cod. Syr. VII. fol. 161.

109. *In illud Domini, Simile eſt regnum cœlorum theſauro abſcondito in agro.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܡܪܢ ܕܕܡܝܐ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܣܝܡܬܐ ܕܛܡܝܪܐ
ܒܚܩܠܐ . ܥܘܬܪܐ ܐܢܬ ܡܪܝ ܓܙܐ
ܘܣܝܡܬܐ ܠܕܒܥܐ ܠܟ :

Opulentia es, Domine, gaza, & theſaurus quærenti te. Cod. Nitr. V. fol. 298. Nitr. X. fol. 4. & Cod. Arabico IX. fol. 115.

110. *De Euchariſtia.* ܥܠ ܩܘܪܒܢܐ . ܐܚܝ ܢܬܗܢܐ ܡܢ
ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܒܪ ܐܠܗܐ :

Doctrina Filii Dei fruamur, fratres. Cod. Nitr. V. fol. 299. & Nitr. X. fol. 18. Inſcribitur etiam: ܥܠ ܗܝ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܢ ܒܟܬܒܐ ܐܬܝܕܥ ܡܐܟܠܐ ܘܡܫܬܝܐ :

Quod Dominus in Scripturis cibi potuſque nomine agnoſcitur.

111. *De muliere, quæ dorſi curvitatem per annos duodeviginti paſſa eſt.* ܥܠ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܕܟܦܝܦܐ ܗܘܬ
ܠܡܪܝܡܐ ܡܟܝܟܐ . ܕܢܚܬ ܘܐܬܝܬ
ܠܬܚܬܝܐ ܘܐܩܝܡܬ ܐܢܘܢ :

Altiſſime, qui ad infimos deſcendens, eoſdem erexiſti. Cod. Nitr. V. fol. 302. & Nitr. XIV. fol. 1.

112. *De quinque Panibus, & duobus Piſcibus.* ܥܠ ܚܡܫ ܠܚܡܐ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܐ
ܠܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܢܦܫܢ . ܐܝܟܘ ܗܘ ܡܪܢ
ܥܘܬܪܐ ܐܢܬ ܡܪܝ ܥܬܝܪܐ ܘܣܝܡܬܐ ܡܠܝܐ :

Tu, Domine, opulentia ſumma es, & plenus theſaurus. Cod. Nitr. V. fol. 304.

113. *Parænesis, & de Paupertate.* ܡܪܬܝܢܘܬܐ ܘܥܠ ܡܣܟܢܘܬܐ .
ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܒܪ ܐܠܗܐ
ܒܪܝܬܐ ܢܗܪܬ :

Filii Dei Doctrina creaturæ illuminatæ ſunt. Cod. Nitr. V. fol. 308.

114. *De Amore pecuniæ.* ܥܠ ܪܚܡܬ ܟܣܦܐ . ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬ ܗܘ
ܡܠܬܐ ܕܡܠܝܐ ܢܘܗܪܐ :

Fili Dei, qui verbum es luce plenum. Cod. Nitr. V. fol. 310.

115. *In illud Salomonis, Vanitas eſt mundus, & Vanitas Vanitatum.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܫܠܝܡܘܢ ܕܣܪܝܩܐ
ܗܘ ܥܠܡܐ ܘܣܪܝܩܘܬ ܣܪܝܩܘܬܐ . ܐܝܟ
ܓܘܡܨܐ ܚܕܪܢܝ ܥܘܠܐ ܡܢ ܟܠ ܓܒܝܢ :

Inſtar foveæ, undique me iniquitas circumdedit. Cod. Nitr. V. fol. 312.

Inſcribitur etiam ܥܠ ܫܘܠܡܐ *De conſummatione ſæculi.*

116. *De Pauperis gemitu.* ܥܠ
ܐܘܚܕܢܐ ܘܡܣܟܢܘܬܐ . ܚܕ ܡܢ ܡܣܟܢܐ
ܐܝܟ ܡܬܐܒܠܐ ܚܙܝܬ ܒܙܒܢ .

Pauperem quendam lamentantem aliquando vidi. Cod. Nitr. V. fol. 315.

117. *Parænesis.* ܡܪܬܝܢܘܬܐ . ܚܕ ܙܒܢ
ܡܢ ܡܥܝܢ ܗܘܝܬ ܒܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ :

Quum aliquando Scripturas contemplarer. Cod. Nitr. V. fol. 316. In temporum ſuorum vitia invectiva.

118. *De Filio Viduæ, quem Dominus ſuſcitavit.* ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܪܡܠܬܐ
ܗܘ ܕܐܚܝ ܡܪܢ . ܡܒܘܥܐ ܕܚܝܐ ܘܢܚܬ
ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܐܬܐ ܘܡܠܐ ܠܐܪܥܐ :

Fons

Fons vitæ, qui deſcendens terram mortalium tranquillavit. Codice Nitr. V. fol. 306. Codice Syr. VII. fol. 120. & Cod. Arab. IX. fol. 204.

119. *De Hemorrhoiſſa.* ܥܠ ܗܝ

ܐܣܝܐ ܡܝܬܪܐ. ܐܬܝܬ ܕܬܐܣܐ ܟܪܝܗܐ ܐܚܝܢܝ ܠܡܪܚܡܢܘܬܟ ܘܒܬܗܪܐ ܐܙܡܪ ܬܫܒܘܚܬܟ ܐܢܐ :

Summe medice, qui infirmos curatum adveniſti: Vivifica me propter miſericordiam tuam, ut ſtupens laudem tuam concinam. Cod. Nitr. V. fol. 329. Nitr. X. fol. 1. & Codice Syr. VII. fol. 123.

120. *De miraculis à Domino patratis, quæ ſunt curationis ſæculi ſymbola.* ܥܠ ܐܬܘܬܐ ܕܣܥܪ ܡܪܢ

ܐܝܟ ܕܡܘܫܐ ܕܒܬܪ ܐܣܝܘܬܐ ܕܥܠܡܐ. ܡܢ ܐܬܘܬܐ ܕܓܢܒܪܘܬܟ ܬܗܪܐ ܠܝ ܗܘܐ :

Miracula fortitudinis tuæ ſtupore me percellunt. Cod. Syr. VII. fol. 134.

121. *In illud Domini, Vulpes foveas habent.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܡܪܢ

ܕܠܬܥܠܐ ܢܩܥܐ ܐܝܬ :

Cod. Syr. VII, fol. 158. deſideratur initium: definit autem in hæc verba

ܕܟܣܝܬܗ ܕܠܒܐ ܚܙܐ :

qui abſcondita cordis intuetur.

122. *De Centurione, cujus puerum Dominus in Capharnaum ſuſcitavit.* ܥܠ ܗܘ ܩܢܛܪܘܢܐ ܕܐܚܝ ܡܪܢ

ܠܛܠܝܗ ܒܟܦܪܢܚܘܡ. ܗܝܡܢܘܬܗ ܕܒܪ ܐܠܗܐ ܒܥܡܡܐ ܢܨܚܬ.

Filii Dei Fides in gentibus inclaruit. Cod. Syr. VII. fol. 174.

123. *De homine, in quo Legio Dæmoniorum erat.* ܥܠ ܗܘ ܓܒܪܐ

ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܠܓܝܘܢ ܕܫܐܕܐ. ܠܗܘܐ ܐܢܬ ܟܠܗ ܕܝܠܟ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ :

Tua omnia, Fili Dei, admirabilia ſunt. Cod. Syr. VII. fol. 197.

124. *De Vidua, quæ duos obolos in gazophylacium immiſit:* على الارملة المسكينة التي القت فلسين في الخزانة . يا سيدي بتعليمك اضئ عقلي لامجد باصوات بسيطة ممتلية دهش بجبروتـــك :

Mentem meam, Domine, doctrina tua illumina, ut vocibus ſtupore plenis fortitudinem tuam collaudem. Cod. Arab. IV. fol. 197.

125. *De filia Jephte.* ܥܠ ܒܪܬܗ

ܕܝܦܬܚ. ܡܪܝܐ ܡܩܛܠܐ ܕܗܘܐ ܡܩܛܠܢܗ ܚܝܐ ܠܥܒܕܘܗܝ :

Domine interfectorum, cujus nex vitam famulis attulit. Cod. Nitr. V. fol. 332. & Nitr. XII. fol. 146.

126. *De Ozia Rege, & Iſaia Propheta.* ܥܠ ܥܘܙܝܐ ܡܠܟܐ ܘܥܠ ܐܫܥܝܐ

ܢܒܝܐ. ܡܪܝܐ ܕܪܘܡܐ ܕܨܒܐ ܒܡܟܝܟܘܬܐ ܠܡܚܘܝܘ ܩܢܘܡܗ :

Summorum Domine, qui in infimis teipſum patefacere voluiſti. Codice Nitr. V. fol. 335. & Nitr. XIV. fol. 6. De Hymno terſancto differit.

127. *Adverſùs Judæos, Sermones VII.* Primus incipit: ܠܘܩܒܠ ܝܗܘܕܝܐ. ܣܦܪܐ ܚܟܝܡܐ ܗܘܝ ܠܝ ܡܠܦܢܐ ܡܝܬܪܐ :

Eſto mihi ſapiens Scriba, doctiſſime magiſter. Cod. Nitr. V. fol. 339. De Trinitate & Incarnatione. *Secundus:*

ܒܪܐ ܫܪܝܪܐ ܕܪܫܝܡ ܒܟܬܒܐ ܕܢܒܝܐ :

Fili verax, qui in Libris Prophetarum præfiguratus es. Codice Nitr. V. fol. 341. De Circumciſione. *Tertius:*

ܬܘܒ ܝܗܘܕܝܐ ܥܠ ܫܒܬܐ ܗܐ ܕܪܫ ܥܡܝ :

Iterùm de Sabato mecum contendit Judæus. Cod. Nitr. V. fol. 343. De Sabato: *Quartus:* ܟܕܡܐ ܐܘܟܝ

[Syriac text] :

Populus ait: Si Deus Filium haberet. Cod. Nitr. V. fol. 345. De Meſſiæ adventu. *Quintus*: [Syriac text] :

Famulus Domini ſui hoſtis populus, Filium Domini ſui interfecit. Cod. Nitr. V. fol. 346. De Chriſti adventu & Paſſione. *Sextus* [Syriac text] : [Syriac text] :

Solis juſtitiæ ſponſa, gentium Eccleſia, cum filia populi Hebræorum de Domino ſuo diſputat. Cod. Nitr. V. fol. 348. Inſcribitur: [Syriac text] : *Eccleſiæ & Synagogæ Diſputatio.* *Septimus*: [Syriac text] : [Syriac text] :

Si Scripturas populus attentè evolveret, in iis utique Dei filium deprehenderet. Cod. Nitr. V. fol. 350.

134. *De Lazaro, quem Dominus ſuſcitavit.* [Syriac text] : [Syriac text] :

Aperi labia mea, ut de te loquar, Fili Dei, per quem Oratores omnes loquuntur. Cod. Nitr. V. fol. 360. & Syr. VII. fol. 128. Inſignem ex Jacobi noſtri ſermone de Lazaro quatriduano locum pro duabus in una Chriſti Perſona naturis producit Joannes Maro in Tractatu adversùs Neſtorianos & Monophyſitas, ut vidimus ſuprà pag. 290. qui quum in noſtris Codicibus non exſtet, alium de eodem argumento ſermonem à Sarugenſi editum fuiſſe, probabile eſt; aut quod vero propius eſt, ab Amanuenſi Jacobita, Textum à Marone citatum fuiſſe ſublatum.

135. *De Dominica Hoſannarum.* [Syriac text] . [Syriac text] :

Fons vitæ, ex quo mortales bibendo vixere. Codice Nitr. V. fol. 367. Nitr. XIII. fol. 106. & Syr. VII. fol. 208.

136. *De Ficu, cui Chriſtus maledixit.* [Syriac text] :

Scripturæ Filii divitias continent, quæ diſpenſentur. Codice Nitr. V. fol. 369. & Nitr. X. fol. 82.

137. *De Parabola Vineæ.* [Syriac text] . [Syriac text] :

In lumine verbi tui ad te veniam, Fili Dei. Cod. Nitr. V. fol. 388. & Syr. VII. fol. 212.

138. *De Rege, qui fecit nuptias Filio ſuo.* [Syriac text] :

Ingentes opes ex divinarum Scripturarum lectione. Cod. Nitr. V. fol. 394. Nitr. X. fol. 6. & Syr. VII. fol. 137.

139. *De Parabola decem Virginum.* [Syriac text] :

Sponſe lucis, qui mundum univerſum ad nuptias tuas vocaſti. Cod. Nitr. V. fol. 391. Nitr. X. fol. 10. Nitr. XIII. fol. 117. & Cod. Arab. IX. fol. 143.

140. *De Abraham, & Iſaac.* [Syriac text] . [Syriac text]

ܓܠܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܠܐܒܪܗܡ ܐܬܚܙܝ :

Divina revelatio ad Abraham facta eſt. Cod.Nitr.V.fol.399. Nitr. XIII. fol. 157. & Syr. VII. fol. 217.

141. *De Samſone Sermones II.*

Primus incipit : ܠܟ ܡܫܒܚܝܢ : ܘܢܗܝܪܝܢ :
ܘܐܙܠܝܢ ܐܪ̈ܙܝܟ ܢܗܘܢ ܡܢ ܩܪܝܢܐ ܕܟܬܒ̈ܐ :

Myſteria tua ex lectione Scripturarum refulgent. Cod.Nitr.V.fol.403. Nitr.XII.fol.103.& Nitr.XIV.fol.24.

Secundus : ܟܕ ܚܙܝܬ ܫܡܫܘܢ ܕܒ
ܗܘܦܟܘܗܝ ܗܘܝܬ ܡܬܒܣܡܐ ܒܐܬܘܬܐ :

Quum Samſonis geſta jucundè contemplarer. Cod. Nitr. V. fol. 448. & Nitr. XII. fol. 109. ubi inſcribitur etiam ܥܠ ܡܦܘܠܬܐ ܕܓܒ̈ܝܐ *De electorum lapſu*.

143. *De Abel & Cain Sermones IV*. Primus : ܥܠ ܗܒܝܠ ܘܩܐܝܢ .
ܐܢܬ ܫܦܝܪܐ ܗܒ ܠܝ ܕܥܠ ܗܒܝܠ
ܐܡܠܠ ܘܐܫܬܥܐ ܥܠ ܗܒܝܠ :

Tu pulcherrime, da mihi, ut de Abel diſſeram. Cod. Nitr. V. fol. 405. & Nitr. XIV. fol. 60. *Secundus* ܫܪܒܗ
ܕܗܒܝܠ ܟܕ ܐܢܐ ܗܦܟ ܐܢܐ ܡܬܥܝܩ ܐܢܐ :

Quum Abelis hiſtoriam percurro, dolore afficior. Cod. Nitr.V.fol.407.
Tertius, ܡܫܬܘܬܐ ܕܕܡܐ ܥܒܕ ܗܒܝܠ ܩܛܝܠܐ
ܘܩܪܐ ܠܝ ܐܦ ܠܝ ܠܗ :

Sanguinis convivium interfectus Abel paravit, meque ad illud invitavit. Cod. Nitr. V. fol. 409. *Quartus* :
ܒܪܐ ܡܫܒܚܐ ܕܕܡܐ ܠܐܒܘܗܝ
ܐܝܟ ܫܝܬ ܠܐܕܡ :

Glorioſe Fili, qui Patri tuo ſimilis es, ſicut Seth Adæ. Cod. Nitr.V.f.411. ubi *de Seth* quoque inſcribitur.

147. *De Joſeph Sermones X.*

Primus : ܥܠ ܝܘܣܦ . ܫܘܒܚܐ ܕܡܫܝܚܐ

Tom. I.

ܘܫܘܒܚܐ ܕܟܠܗܘܢ ܟܐܢ̈ܐ :

Chriſte decus, quo omnes juſti ornati ſunt. Cod. Nitr.V.fol.412. *Secundus*
ܥܒܕ̈ܘܗܝ ܕܝܘܣܦ ܠܡܬܒܥ ܐܢܘܢ
ܕܐܡܠܠ ܥܠ ܝܘܣܦ :

Geſta Joſephi ut de Joſepho ſermonem adjiciam, exigunt. Cod. Nitr. V. fol. 415. *Tertius* : ܠܐܘܪܚܗ ܕܝܘܣܦ
ܢܓܕܢܝ ܡܐܡܪܐ ܠܡܪܕܝܗ :

In viam Joſephi me Sermo traxit. Cod. Nitr. V. fol. 417. *Quartus* : ܪܓܬܐ
ܡܣܠܝܬܐ ܥܡ ܢܟܦܘܬܐ ܠܐܓܘܢܐ ܢܚܬܬ :

Execrabilis libido cum caſtitate in arenam deſcendit. Codice Nitrienſi V. fol.420. *Quintus* deſideratur. *Sextus* :
ܛܥܐ ܡܢ ܕܡܣܒܪ ܕܢܨܘܪ ܫܡܫܐ ܡܢ ܨܒܥܬܐ :

Fallitur, qui Solem depingere præſumit. Cod.Nitr.V.fol.422. *Septimus* :
ܐܪ̈ܙܝܟ ܡܪܝܐ ܐܘܪܚܐ ܦܫܩܘ
ܠܝ ܟܕ ܦܫܩ ܐܢܐ ܟܬܒ̈ܐ :

Myſteria tua, Domine, viam mihi Scripturas evolventi explanarunt. Codice Nitrienſi V. fol. 424. *Octavus* :
ܬܪܥܐ ܪܒܐ ܦܬܚ ܠܝ ܝܘܣܦ ܕܡܬܒܥܝܢ̈ܐ :

Magnum conceptuum oſtium mihi Joſeph aperuit. Cod. Nitr. V. fol.426.

Nonus : ܗܘ ܫܦܝܪܐ ܝܘܣܦ ܕܢܨܚ
ܒܝܬ ܡܨܪ̈ܝܐ :

Pulcherrimus Joſeph, qui inter Ægyptios inclaruit. Codice Nitr. V. fol. 426. *Decimus* : ܐܦ ܡܢ ܓܙܟ
ܐܦܩ ܠܝ ܥܬܝܪܐ :

Etiam ex theſauro tuo mihi, Dives, profer. Cod. Nitr. V.fol. 432. Quatuor poſtremi de Joſepho Sermones exſtant etiam in Cod. Nitr. XIV. à fol. 53.

157. *De Vacca rubra, quæ pro populo*

pulo ex Legis præſcripto comburebatur. ܥܠ ܬܘܪܬܐ ܣܘܡܩܬܐ ܕܦܩܝܕ ܗܘܐ ܒܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܠܡܘܩܕܗ . ܠܝܡܐ ܕܐܪ̈ܙܝܟ ܗܐ ܩܪܒܬ ܐܢܐ ܠܡܬܬܓܪܘ :

Ad mare Sacramentorum tuorum accedo, ut mercaturam faciam. Codice Nitr. V. fol. 404. Nitr. XII. fol. 75. & Syr. VII. fol. 226. in quibus incipit: ܠܓܙܐ ܕܐܪ̈ܙܝܟ *Ad theſaurum Sacramentorum tuorum.*

158. *De Hirco, qui pro populo mactabatur.* ܥܠ ܨܦܝܪܐ ܕܥܙ̈ܐ . ܠܫܘܦܪܐ ܕܐܪ̈ܙܝܟ ܒܗܘܢܐ ܬܘܠܕܬܗ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ :

Sacramentorum tuorum decus mens mea concipit, Fili Dei. Cod. Nitr. V. fol. 436. Nitr. XII. fol. 69. & Syr. VII. fol. 229.

159. *De duobus Paſſeribus, quorum alter ad fontem aquarum juxta Legem necabatur, alter pro peccato dimittebatur.* ܥܠ ܬܪܝܢ ܨܦܪ̈ܝܢ . ܕܒܢܡܘܣܐ ܕܚܕ ܡܬܩܛܠ ܗܘܐ ܥܠ ܡܒܘܥܐ ܕܡ̈ܝܐ ܘܐܚܪܢܐ ܡܫܬܒܩ ܥܠ ܐܦ ܚܛܗܐ . ܗܒ ܠܝ ܡܪܝ ܠܗܒ ܒܙܡܝܪ̈ܬܟ ܥܘܢܝܬܐ :

Da mihi, Domine, in canticis tuis reſponſorium. Cod. Nitr. V. fol. 440. Nitr. XII. fol. 64. Nitr. XIV. fol. 49. & Syr. VII. fol. 248.

160. *De Serpente æneo.* ܥܠ ܚܘܝܐ ܕܢܚܫܐ . ܠܝܡܐ ܕܐܪ̈ܙܝܟ ܐܛܒܥܘܢܝ ܡܐܡܪ̈ܝܟ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ :

In mare myſteriorum tuorum me ſermones tui immerſerunt, Fili Dei. Cod. Nitr. V. fol. 449. Nitr. XII. fol. 60. & Syr. VII. fol. 224.

161. *De Peccatrice.* ܥܠ ܗܝ ܚܛܝܬܐ . ܠܡܫܕܪܘ ܡܢܟ ܡܫܒܩܢܘܬܟ ܐܢܐ ܕܐܫܠܐ ܪܓܝܓ ܐܢܐ :

Tuam mihi, Domine, indulgentiam emitti percupio. Codice Nitrienſi V. fol. 457. Nitr. XI. fol. 1. & Syr. VII. fol. 164. Initium ejuſdem ſermonis legitur in Officio Feriali Maronitarum Sabato ad Completorium.

162. *De Fide.* ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ . ܐܪܟܢ ܪܡܘܬ ܡܠܬܟ ܠܘܬܝ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ :

Sermonis tui ſublimitatem ad me inclina, Fili Dei. Cod. Nitr. V. f. 476. & Nitr. XIII. fol. 131. Orthodoxam de Trinitate, & Incarnatione fidem exponit, & in Neſtorianos potiſſimùm invehitur.

163. *De Paſſione Domini*, Sermo in ſex Partes diviſus: Prima pars: ܥܠ ܚܫܘܗܝ ܕܡܪܢ . ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܗܘܝܬ ܕܒܚܐ ܚܠܦ ܚܛܝ̈ܐ :

Fili Dei, qui pro peccatoribus immolatus es. Secunda: ܘܕܢܘܣܦ ܟܪܝܘܬ ܥܩܬܐ ܗܘܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܗܘ ܡܫܠܡ ܠܝ .

Utque dolorem triſtitiæ adderet, Diſcipulis ſuis dixit, Unus ex vobis me tradet. Tertia: ܐܬܚܝܠ ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ ܘܠܐ ܬܬܡܐܢ :

Confortare qui oras, nec te pigeat. Quarta: ܐܚܕܘܗܝ ܠܒܪܐ ܘܠܫܠܝ̈ܚܐ ܐܚܕܬ ܕܚܠܬܐ :

Comprehenderunt Filium, & Apoſtolos timor invaſit. Quinta: ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܒܥܒܕܗ ܡܫܡܠܐ ܗܘܐ ܘܐܘܪܚܗ ܡܫܩܠ :

Filius Dei ſuum proſequitur opus, cœptamque terit viam. Sexta: ܗܢܘ ܗܘܐ ܕܒܥܒܪܗ ܠܡܘܬܐ ܫܩܠܗ ܡܘܬܐ :

ܡܚܝܢܐ : *Quis eſt iſte, qui inferos percuſſit, & mortuos evomuere*. Cod. Nitr. V. à fol. 370. ad fol. 388. & Cod. Syr. VII. à fol. 262. ad fol. 290.

164. *De Crucifixione Domini*, Sermones VII. *Primus* : ܠܟ ܡܪܝ ܫܘܒܚܐ ܐܡܪܐ ܕܐܪܝܐ ܕܝܢܐ ܣܝܒܪ . ܘܒܦܪܓܠܐ ܐܬܢܓܕ ܠܟ ܡܪܝ : *Catulus Leonis judicium ſubiit, & flagellis percuſſus eſt*. Cod. Nitr. V. fol. 484. *Secundus* : ܪܥܝܐ ܕܐܫܠܡܬ ܢܦܫܟ ܚܠܦ ܥܢܟ ܠܡܘܬܐ ܫܘܒܚܐ ܠܟ : *Paſtor, qui animam tuam pro ovibus tuis morti tradidiſti*. Codice Nitr. V. fol. 485. *Tertius* : ܫܥܬܐ ܕܕܝܢܟ ܒܪܥܝܢܝ ܡܬܒܩܐ ܐܢܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ : *Horam judicii tui mente perpendo, Fili Dei*. Cod. Nitr. V. fol. 486. & Syr. VII. fol. 234. in quibus inſcribitur etiam ܠܟ ܥܠ ܟܦܘܪܘܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ : *De abnegatione Simonis Petri*: & legitur ex parte in Officio Feriali Maronitarum ad Tertiam Feriæ IV. ab iis verbis : ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܡܪܝ ܠܐ ܬܦܪܫܢܝ ܡܢܟ : *Rogo, Domine, noli me à te ſeparare*. *Quartus* : ܟܕ ܨܠܘܒܐ ܒܥܘ ܠܡܨܥܪܘ ܠܝܫܘܥ ܫܘܒܚܐ ܠܟ : *Quum crucifixores Jeſum contumeliis afficere pergerent*. Cod. Nitr. V. fol. 489. & Syr. VII. fol. 257. *Quintus* : ܐܠܗܐ ܡܠܬܝ ܒܡܘܗܒܬܟ ܒܪܐ ܟܣܝܐ : *Verbum meum dono tuo dita, Fili abſcondite*. Cod. Nitr. V. fol. 491. Nitr. XIII. fol. 62. Cod. Arab. Vaticano LV. fol. 46. & Cod. Arab. Regis Galliæ, teſte Herbelotio in Bibliotheca Orientali. Inſcribitur : ܠܟ ܕܟܪܘܒܐ ܘܓܝܣܐ : *De Cherub & Latrone*. *Sextus* : ܢܗܘܐ ܠܟ ܡܪܝ ܦܘܡܝ ܟܢܪܐ ܡܫܒܚܐ : *Sit tibi, Domine, os meum ſonora cynara*. Cod. Nitr. V. fol. 494. *Septimus* : ܬܕܡܘܪܬܐ ܪܒܬܐ ܥܒܕ ܒܨܠܝܒܗ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ : *Magnum prodigium in cruce ſua fecit Filius Dei*. Cod. Syr. VII. fol. 259.

171. *De Latrone dextero*. ܠܟ ܝܡܐ ܕܪܚܡܐ . ܕܥܠ ܓܝܣܐ ܫܦܥܘ ܓܠܠܘܗܝ . *Mare miſerationum, cujus fluctus ſuper latronem exundarunt*. Codice Syr. VII. fol. 239.

172. *De ſepultura Chriſti*. ܠܟ ܬܪܥܐ ܕܪܚܡܐ . ܒܟ ܥܐܠ ܐܢܐ ܠܓܙܟ : *Oſtium miſericordiæ, per te tuum ingredior theſaurum*. Cod. Nitr. V. fol. 496.

173. *De ingreſſu Domini in inferos*. ܠܟ ܡܕܢܚܐ ܕܡܢ ܙܠܝܩܘܗܝ ܐܬܢܗܪ ܫܝܘܠ ܥܡܝܩܬܐ : *Splendor, cujus radiis profundus infernus illuſtratus eſt*. Cod. Syr. VII. fol. 292.

174. *Corpus Chriſti paſſibile fuiſſe, ac mortale ante reſurrectionem*. ܒܪܐ ܕܒܡܘܬܟ ܝܗܒܬ ܚܝܐ ܠܡܝܬܐ ܘܟܐܢܘܬܐ ܠܚܝܐ : *Fili, qui per tuam mortem mortuis vitam, & vivis juſtitiam contuliſti*. Cod. Nitr. V. fol. 498. & Nitr. X. fol. 21. Duas naturas in una Chriſti Perſona disertè profitetur : paſſionem & mortem ad Humanam naturam

ram refert: ubi miſtionis vocem pro unione uſurpat. [illegible]

Deſcendit Deus, natura ſubjectionis incapax, & factus eſt homo, humilis mortiſque particeps natura: & hanc mortalem naturam cum illa immortali commiſcuit, copulavit, & fecit utramque unum. Vocavit mortem, quæ præſto fuit: eique animam ſuam tradidit: mortua eſt autem viva natura in ea mortali, cui commixta fuerat.

Et infrà: [illegible]

Etiam Deus, qui vivus eſt, in eo, quod aſſumpſit, corpore, paſſiones omnes in ſua perſona pro eodem pertulit. Vide quæ notavimus pag. 81. & 223.

175. *De Reſurrectione Domini* Sermones II. Primus: [illegible]: *In magna die tua, qua univerſæ creaturæ lætantur.* Cod. Nitr. V. fol. 501. Syr. VII. fol. 293. Secundus: [illegible]: *Reſurrectio Filii me iterùm ad ſermonem faciendum excitat.* Cod. Nitr. V. fol. 503. & Syriaco VII. fol. 294.

177. *In illud Pauli Apoſtoli, Unus & mediator Dei & hominum homo Chriſtus Jeſus:* [illegible]: *Summe Redemptor, qui cuncta creata ſanguine tuo reconciliaſti.* Cod. Nitr. V. fol. 504. & Nitr. X. fol. 40.

178. *De Euchariſtia*, ſeù *de Sacramentorum perceptione*, Sermones II. Primus: [illegible]: *Cor mundum juxta tuam voluntatem crea in me Domine.* Cod. Nitr. V. fol. 505. Cod. Berœenſi I. & Arabico IX. fol. 210. Ad Euchariſtiam purgato animo accedendum eſſe. Pars hujus Sermonis legitur in Miſſa Syrorum, dum Populus communicat, ab iis verbis: [illegible]

Qui Igneos in ſublimi regione ſua inflammat, eum ſub Pane & Vino ſuper menſam intueris. Ubi Judam proditorem panem conſecrationis expertem à Chriſto in cœna ſumpſiſſe opinatur: [illegible]

Qui invidia & fraude in proximum ſuum plenus eſt, Judam imitatur, cui corpus ſuum Dominus nequaquam tradidit. Fregit enim ille, corpuſque & ſanguinem ſuum ſuper menſam diſtribuens, porrexit undecim Diſcipulis, *ut ex eo ſanctè manducarent: &*

quia

quia Judas fraudem animo meditabatur, à Sancto cum prohibuit, quòd ſumere illud cum Diſcipulis haudquaquam dignus erat. Hunc Sarugenſis locum citant paſſim Syri Evangeliorum Expoſitores, ut Dionyſius Barſalibæus Cod. noſtro Syriaco XVI. & Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum in Matthæum Cod. ms. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe. Vide doctiſſimum Stephanum Edenenſem lib. 3. Apologiæ Maronitarum cap. 2. object. 6. ubi oſtendit, Sarugenſem per ea verba nil aliud intellexiſſe, quam Judam proditorem effectu Euchariſtiæ, qui remiſſio peccatorum eſt, caruiſſe. Idem habet Sarugenſis in ſerm. de *Paſſione Domini*, & in ſerm. *qui de Sacro Chriſmate* inſcribitur, de quo infrà. Eandem ſententiam Divo Ephræmo placuiſſe, præter Barſalibæum & Barhebræum, teſtatur Abulpharagius Benattibus Expoſit. in Evangelium in Cod. ms. Collegii Maronitarum de Urbe. *Secundus*: ܬܘ ܦܪ̈ܘܫܐ ܢܬܒܣܡ ܝܘܡܢ ܡܢ ܡܠܦܢܘܬܐ : ܕܚܠܐ ܗܘ ܛܥܡܗ ܝܬܝܪ ܡܢ ܚܠܝ ܘܕܒܫܐ : *Venite Prudentes, fruamur hodie doctrina, cujus ſapor favo mellis dulcior eſt.* Cod. Nitrienſi V. fol. 509. & Nitr. XIII. fol. 73. ubi inſcribitur: ܥܠ ܗܝ ܕܠܐ ܘܠܐ ܠܡܦܩ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܒܥܕܢܐ ܕܐܪ̈ܙܐ ܩܕܝ̈ܫܐ : *Quod non liceat è Templo egredi tempore Sanctorum Sacramentorum.*

180. *In illud Apoſtoli, mihi autem abſit gloriari, niſi in Cruce Domini noſtri Jeſu Chriſti.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܫܠܝܚܐ ܘܠܝ ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܝ ܕܐܫܬܒܗܪ ܐܠܐ ܒܙܩܝܦܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܨܠܝܒܐ ܕܨܥܪܐ ܗܘܐ ܫܘܒܚܐ ܕܟܪܘܙܘܬܐ : *Crux ignominiæ, eſt gloria prædicationis.* Cod. Nitr. V. fol. 507.

181. *De Idolorum lapſu.* ܥܠ ܡܦܘܠܬܐ ܕܦܬܟܪ̈ܐ . ܢܘܗܪܐ ܪܒܐ ܕܢܚ ܒܥܠܡܐ ܒܝܘ̈ܡܘܗܝ ܕܡܪܢ. *Lux magna orta eſt in mundo diebus Domini noſtri.* Cod. Nitr. V. f. 511. & Nitr. X. f. 27. Idolorum cultum per Apoſtolos virtute Crucis ſublatum eſſe docet. Ubi nomina quorundam Idolorum Edeſſæ & Charrarum Meſopotamiæ urbium commemorat: ܗܘ ܐܥܠܗ ܣܛܢܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܠܐܦܘܠܘܢ : ܘܠܐܘܪܗܝ ܠܢܒܘ ܘܠܒܝܠ ܥܡ ܣܓܝ̈ܐܐ . ܐܥܠ ܠܚܪܢ ܠܡܪܝ ܥܡ ܟܠܒ̈ܘܗܝ ܘܒܥܠܫܡܝܢ ܘܒܪܢܡܪܐ : ܘܬܪܬܐ ܘܓܕܠܬ ܥܡ ܐܠܗ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ : *Apollinem aliosque Deos in urbem Antiochiam Diabolus invexit: Edeſſæ Nabo* [1] *& Belum unàcum aliis pluribus*

NOTA.

1 *Nabo* Chaldæorum Deum fuiſſe, nomina illius gentis Regum, & Primatum oſtendunt, *Nabuchodonoſor*, *Nabuzardan* &c. *Bel* idolum Babyloniorum, de quo Daniel cap. 14. *Beſin.* Videtur locus corrigendus hoc modo, ܒܐܣܝܢ ܘܒܥܠܫܡܝܢ ܘܒܐܣܝܢ : Beſin Syriaco ſermone *vilem & contemptum* plurali numero ſignificat. In Antilibano haud procul à Sidone Phœniciæ urbe pagus eſt دير بسين *Dair-Beſin.* Fortaſſe quia ibidem idolum *Beſin* colebatur. *Beelſcemin*, *Dominus cœlorum*: quo nomine Jovem Syri deſignare ſolent. Hujus idoli meminit etiam Sanctus Iſaac ſerm. 37. de Beth-Hur Cod. noſtro Syriaco IV. *Bar-Nemre*, Filius Tigrium: idiotiſmus Syriacus, & Bacchum ſignificare poteſt, cujus currum Tigres traxiſſe fabulantur Poëtæ. *Mari*, hoc eſt, *Dominus meus*, nomen proprium cujuſdam idoli Haranitarum, quod S. Jacobus per contemptum ad ܟܠܒ̈ܘܗܝ *canes* refert, quaſi non hominum, ſed canum Dominus eſſet: fortaſsè quia faciem & caput canis habebat. *Tarata*, Janus fortaſsè Syrorum: nam ܬܪܥܐ *Tara* eſt Janua, unde fœmininum *Tarata*, quòd fœminæ ſpecie illud idolum colerent. *Gadlat* Textrix; quæ nimirùm Textrinæ præerat, vel textrinæ inventrix in Syria fuerat. Vide Giraldum de Diis Gentilium, & Seldenum Syntagm. de Diis Syris.

bus conſtituit. Decepit Haran per Beſin, & Beelſcemin, & Bar-Nemre, & Marim Canum, perque Taratam, & Gadlat Deas. Mabugum verò Euphrateſiæ urbem, Hierapolim appellatam fuiſſe tradit, quòd Sacerdotum idolorum ſedes eſſet. ܠܡܒܘܓ ܟܘܡܪܐ ܕܐܠܗܬܐ ܥܒܕܘܗ ܡܕܝܢܬܐ: ܘܩܪܘܗ ܒܫܡܗܘܢ. ܕܢܛܥܘܢ ܒܬܪ ܦܬܟܪܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ.

Mabugum Sacerdotum Dearum urbem fecit, eamque ſuo nomine nuncupavit, ut poſt idola in æternum aberraret. Denique in Avaritiam invehitur, quæ eſt idolorum ſervitus.

182. *De Thoma Apoſtolo, & de Reſurrectione Domini.* ܥܠ ܐܢܒܥܬܐ. ܗܠܟܝܢ ܕܡܚܐ ܩܝܡܬܗ ܕܡܪܢ. ܟܕ ܩܡ ܪܥܝܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܪܒܐ.

Quum Paſtor ex mortuis cum gloria magna ſurrexiſſet. Cod. Nitrienſi V. fol. 914. Nitrienſi X. fol. 58. & Syriaco VII. fol. 303. ubi inſcribitur: ܥܠ ܚܕܒܫܒܐ ܚܕܬܐ ܘܥܠ ܬܐܘܡܐ ܫܠܝܚܐ.

De Dominica nova (in Albis) *& de Thoma Apoſtolo.*

183. *De Aſcenſione Domini in cælum.* ܥܠ ܣܘܠܩܗ ܕܡܪܢ ܠܫܡܝܐ. ܐܬܬܥܝܪܝ ܟܢܪܝ ܥܠ ܬܫܒܘܚܬܗ ܕܝܚܝܕܝܐ: *Expergiſcere cynara mea ad laudem Unigeniti.* Cod. Nitr. V. fol.517. & Syr. VII. fol.316.

184. *De Pentecoſte.* ܥܠ ܦܢܛܩܘܣܛܐ. ܦܬܚ ܠܝ ܡܪܝ ܬܪܥܐ ܕܓܙܟ ܐܝܟ ܥܘܬܪܟ.

Aperi mihi, Domine, tui theſauri januam ſecundum opulentiam tuam. Cod. Nitr. V. fol.520.

185. *De Paulo Apoſtolo* Sermones II. Primus: ܥܠ ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܡܟܝܟܘܬܗ ܕܝܫܘܥ ܢܣܒܬ ܠܬܒܝܠ ܟܠܗ: *Jeſu humilitas univerſum terrarum orbem cepit.* Cod. Nitr. V. fol. 526. Nitr. X. fol. 30. & Nitr. XIII. fol. 29.

Secundus: ܠܫܪܒܗ ܕܦܘܠܘܣ ܠܐ ܡܛܝܬ ܐܝܟ ܕܫܘܐ ܠܗ:

Hiſtoriam Pauli nondum pro merito retuli. Cod. Nitrienſi V. fol. 530. & Nitr. X. fol.36.

187. *De monte Thabor, ſeù de Transfiguratione Domini.* ܥܠ ܛܘܪ ܬܒܘܪ. ܬܡܗܐ ܘܬܗܪܐ ܐܚܕܢܝ ܡܠܬܟ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ: *Tuus me ſermo ſtupore percellit, Fili Dei.* Cod. Nitr. V. fol.537.

188. *De Sancta Cruce.* ܥܠ ܙܩܝܦܐ ܩܕܝܫܐ. ܙܩܝܦܐ ܕܚܝܠܘܬܐ ܬܡܝܗܬܐ ܠܒܢܝܢܫܐ ܚܘܝܬ:

O Crux, quæ ſtupendas virtutes hominibus oſtendiſti. Cod. Nitrien. V. fol. 540. Inventionem Crucis ſub Helena deſcribit: quare hæc ad calcem ſermonis adnotantur: ܫܠܡ ܡܐܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܡܠܦܢܐ ܥܠ ܫܟܝܚܘܬܗ ܕܙܩܝܦܐ.

Explicit Sermo S. Jacobi Doctoris de Inventione Crucis. Hanc hiſtoriam Jacobus hauſiſſe videtur ex fabuloſis *ſcriptis de Inventione Sanctæ Crucis*, quæ poſt Acta S. Silveſtri Gelaſius Papa in Concilio Romano nominat, & *à nonnullis Catholicis tunc legi* conſueviſſe teſtatur. Vide Pagium ad annum Chriſti 323. num. 4.

189. *De Conſtantino Imperatore, & de lepræ ejus mundatione.* ܥܠ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܥܠ ܕܐܬܕܟܝ ܡܢ ܓܪܒܗ. ܝܫܘܥ ܕܠܚܙܝܢܘܗܝ ܢܘܗܪܐ ܪܒܐ ܐܢܬ ܠܗܘܢ:

Jeſu, qui intuentibus te lux magna es. Cod. Nitr. V. fol.542. & Cod. Arab. Vatic.LV. fol.230. Ex Actis Silveſtri Papæ totus hic Sermo deſumptus videtur,

detur, in quo narrat Jacobus, Conſtantinum Imperatorem lepræ curandæ cauſa ad ſuſcipiendum Baptiſmum impulſum fuiſſe. Ea autem Acta, licet abſurdiſſimis farta figmentis, antiqua tamen fuiſſe, & à multis in Urbe Romana Catholicis verſari ſolita, teſtatur Gelaſius Papa, qui anno ab obitu Conſtantini centeſimo quinquageſimo ſeptimo vivere deſiit: Idque *pro antiquo uſu multas imitatas fuiſſe Eccleſias*, idem Gelaſius aſſerit. Et quidem Syros nullum in iis ſuppoſitionis, aut fabulæ vitium agnoviſſe, liquet tùm ex Jacobo noſtro, qui Gelaſio Papæ æqualis fuit, tùm etiam ex iiſdem Actis, quæ apud eoſdem Syros à multis ſæculis recepta ſunt, ut ex Dionyſii Chronico colligitur, ubi quidquid ad lepram & baptiſmum Conſtantini ſpectat, ex ipſis producitur ad annum Abrahæ 2322. fol. 34. hoc præfixo titulo: ܡܢ ܬܫܥܝܬܗ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ: *Ex Hiſtoria Conſtantini*. Omitto recentiores Syros, Arabaſve Scriptores, qui eandem hiſtoriam in Chronicis ſuis deſcripſere, Eutychium Alexandrinum, Georgium Elmacinum Homaidum, Gregorium Abulpharagium, alioſque. Vide Lambecium in fine tomi V. Bibliothecæ Cæſareæ, Papebrocium tom. 5. Actorum Sanctorum menſis Maii in Vita S. Conſtantini Magni, & Pagium ad annum 324. qui ex Euſebio, Socrate, Sozomeno, Hieronymo, aliiſque Antiquis, probant contra Baronium, non modò Acta S. Silveſtri, ut nunc habentur, depravata in nonnullis eſſe, ſed etiam antiqua, prout nimirùm ſub Gelaſio legebantur, lepramque quæ Conſtantinum coëgerit Silveſtrum Papam revocare in Urbem, ſanitatis per Baptiſmum ab eo accipiendæ causâ, omninò fictitiam.

190. *De Sancto Simeone Stylita.*

ܥܠ ܗܘ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܕܐܣܛܘܢܝܐ.
ܘܥܠܝܗ ܡܪܝ ܕܐܪܙ ܕܟܦܐ ܕܡܝܠܠ

ܫܘܦܪܐ : ܠܫܡܥܘܢ ܨܘܪܐ ܕܐܨܘܪ
ܡܫܒܚܘܗܝ ܡܢ ܠܫܢܐ.

Da mihi, Domine, ut pulcherrimam Simeonis imaginem depingam, cujus præclarè geſta majora ſunt, quàm ut linguâ deſcribantur. Cod. Nitr. V. fol. 548. Simeonis memoriam celeberrimam apud Syros fuiſſe, liquet tùm ex Actis ejuſdem per Coſmam editis, tùm ex Chronico Joſue Stylitæ ad annum Græcorum 809. p. 268. Quod verò Jacobus noſter, cæterique poſt ipſum Syri in Officio S. Simeonis tradunt, eum ſibi pedem, qui emarcuerat, conſtanti animo abſcidiſſe; ſuſpicor eos inde deceptos, quod Sanctus Stylites gravi ulcere in ſiniſtro pede aliquandiù affectus fuit, à quo tamen eum poſtea ſanatum fuiſſe, ex Coſma & Antonio ejuſdem Diſcipulo diſcimus. Vide quæ diximus ſuprà pag. 245.

191. *De Samona, & Guria, qui Edeſſæ martyrio coronati ſunt:*

ܥܠ ܫܡܘܢܐ ܘܓܘܪܝܐ ܕܐܬܟܠܠܘ
ܒܐܘܪܗܝ. ܫܡܘܢܐ ܘܓܘܪܝܐ
ܣܗܕܐ ܕܢܨܚܘ ܒܐܘܠܨܢܝܗܘܢ.

Samonas & Gurias martyres, qui in ſuis tribulationibus inclaruerunt. Codice Nitr. V. fol. 551. & Codice ms. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe. Coluntur in Martyrologio Romano die 15. Novembris: eorumque Acta ex antiquis monumentis Metaphraſtes deſcripſit: nec non & Arethas Cæſareenſis apud Lipomanum tom. 5. & Surium tom. 6. Et illos quidem ſub Diocletiano Imperatore, & Antonino, ſeu Antonio Edeſſæ Præſide, glorioſo martyrio defunctos fuiſſe, extra controverſiam eſt, quum hoc Syri, Græci, & Latini Scriptores omnes unanimiter tradant. Quo autem Chriſti anno id contigerit, non omnes conveniunt. Annum exprimit Metaphraſtes initio laudatorum Actorum, in hæc verba: *Agebatur quidem ſexcenteſimus annus ab imperio Alexan-*

dri Macedonis: *novem autem annos jam tranſegerat Diocletianus*, *ſceptra tenens Romanorum* : *& ſextum jam Conſulatum obtinebat Maximianus*: *Augarus autem Zoaræ filius his temporibus erat Prætor*, *& Cognatus erat Epiſcopus Edeſſenorum*, *& magna excitabatur perſecutio adversùs Eccleſias omnibus qui erant ſub ditione Romanorum*. Verùm hæc inſcriptio mendoſa videtur, quum *annus Alexandri ſexcenteſimus* in annum Chriſti 289. incidat; in quem tamen neque nonus Imperii Diocletianei annus, neque ſextus Maximiani Conſulatus competit: nonus enim Diocletiani annus in Chriſti annum 292. & ſextus Maximiani Conſulatus in annum 299. incidit. Prætereà in iiſdem Actis mentio fit horum Martyrum, qui ante Samonam & Guriam coronam martyrii adepti fuiſſe dicuntur, videlicet *Epiphanii*, *Petri*, *& Pamphili cum multis aliis in Cæſarea Palæſtinæ*, *Timothei Gazæ*, *Timothei Alexandriæ*, *Agapeti Theſſalonicæ*, *Heſychii Nicomediæ*, *Philippi Hadrianopoli*, *Petri*, *Hermetis ejuſque Sociorum Melitinæ in confiniis Martyropolis*. Atqui horum plerique poſt annum Chriſti 300. paſſi ſunt: certè Timotheus cum Tecla, teſte Euſebio lib.8. hiſt.Eccl. cap.13. & 16. paſſus eſt Gazæ *anno ſecundo perſecutionis Diocletiani*, qui in Chriſti annum 304. competit, ut patet ex Pagio ad annum 302. num. V. Legendum igitur puto, *Anno Alexandri ſexcenteſimo decimo quinto*, *Diocletiano IX. & Maximiano VIII. Coſs.* qui fuit Chriſti annus 304. in ipſo ardore perſecutionis Diocletianeæ, & recenti martyrii S. Timothei memoria: Eo enim anno *Cono*, quem Metaphraſtes *Cognatum* appellat, Eccleſiæ Edeſſenæ præerat, quum in Chronico Edeſſeno fundamenta illius Eccleſiæ anno Chriſti trecenteſimo decimo tertio jeciſſe dicatur. Quod de Gotho milite, & Euphemia Sophiæ filia in fine eorumdem Actorum à Metaphraſte narratur, Hunnis nimirùm Ephtalitis Edeſſam obſidentibus, miſſum fuiſſe ab Imperatore ad eam urbem defendendam exercitum, Gothumque illum militem pœnam capitis ſub *Eulogio Epiſcopo Edeſſeno* ſubiiſſe, quòd quum uxorem in patria haberet, Euphemiam tamen prætextu matrimonii in ancillam ſecum abduxiſſet: ſuſpicor, pro Eulogio *Cyrum*, vel *Sylvanum* ſubſtituendum eſſe: nam Eulogius, ex Chronico Edeſſeno, obiit Feria ſexta in Paraſceve anni Græcorum 698. Chriſti 387. eique ſucceſſit Cyrus eodem anno, quem excepit Sylvanus anno Græcorum 708. Chriſti 397. Hunni verò in Meſopotamiam ante annum Chriſti 395. non invaſerunt, ut ex Chronico Edeſſeno, & ex Dionyſio Patriarcha, aliiſque oſtendimus in notis ad Joſue Stylitam pag. 262.

192. *De S. Abibo Diacono, qui Edeſſæ martyrium ſubiit*. ܠܐ ܦܪܘܫܐ

ܚܒܝܒ ܣܗܕܐ ܕܐܬܚܕܪ ܒܢܘܪܐ.
ܚܒܝܒ ܩܪܐ ܠܝ ܠܟܘܪܟܐ
ܡܢ ܓܘ ܢܘܪܐ.

Abibus martyr, *flammâ circumdatus*, *è medio me igne vocavit*. Codice Nitrienſi V. fol. 553. Ejus Acta juncta ſimul cum rebus geſtis Samonæ & Guriæ, Metaphraſtes & Arethas Cæſareenſis deſcribunt apud Lipoman. tom.5.& Surium tom.6. ubi ex Thelſæa vico ortus, & Diaconatus ordine ornatus dicitur, paſſuſque ſub Licinio Imperatore & Lyſania Edeſſæ Præſide. Et quidem ſcribit Jacobus noſter, Licinium de Abibi prædicatione edoctum, mandaſſe Edeſſeno Præſidi, ut eum è medio tolleret: cui conſonant laudata Acta: *Quum hæc*, inquit Metaphraſtes, *veniſſent ad aures Lyſaniæ*, *ea Licinio Imperatori ab eo ſignificantur*. *Studebat enim*, *ut ipſe ei committeret quæſtionem habendam de Chriſtianis*, *& maximè de Abibo*: *neque enim fuerat ei priùs commiſſa*. *Ille verò literis datis jubet*, *ut morte Abibum afficiat*. Subjungit Jacobus Orthodoxam Abibi

bibi confeſſionem, quæ in Syriacis ejuſdem Actis fortaſsè exſtabat.

ܡܚܣܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܠܒܪܢܫܐ ܗܘܐ ܣܓܕ
ܐܢܬ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܗܘ ܕܠܒܪܢܫܐ
ܠܐ ܣܓܕ ܐܢܐ. ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܕܢܣܒ
ܦܓܪܐ ܘܗܘܐ ܐܢܫܐ: ܠܗ ܣܓܕ
ܐܢܐ ܠܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܥܡ ܡܘܠܕܢܗ.

Exprobrant ei (gentiles) *quod hominem adoraret. Ille verò, nequaquam hominem adoro, inquit; ſed Deum, qui corpus aſſumpſit, & homo factus eſt, adoro: quia unàcum Genitore ſuo Deus eſt.* Hanc fidei confeſſionem extollens Sarugenſis, Abgaro & Sarbelio Abibum comparat.

ܐܒܓܪ
ܗܝܡܢ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ ܒܪ ܐܠܗܐ:
ܘܩܒܠ ܛܘܒܐ ܚܠܦ ܬܪܝܨܘܬ
ܗܝܡܢܘܬܗ. ܫܪܒܝܠ ܣܗܕܐ ܒܪ
ܐܘܪܗܝܐ ܐܡܪ ܗܘܐ: ܕܡܫܬܒܐ ܗܘ
ܪܥܝܢܝ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܕܗܘܐ ܐܢܫܐ.
ܘܚܒܝܒ ܣܗܕܐ ܕܐܦ ܗܘ ܒܐܘܪܗܝ
ܐܬܟܠܠ ܗܘܐ: ܘܐܘܕܝ ܐܝܟ ܕܦܓܪܐ
ܢܣܒ ܘܗܘܐ ܐܢܫܐ:

Abgarus credidit Deum eſſe Dei Filium, & beatitudinem pro recta ſua fide accepit. Sarbelius quoque martyr Edeſſenorum filius ajebat, mens mea in Deum rapitur, qui homo factus eſt. Sed & Abibus martyr, qui Edeſſæ etiam coronatus eſt, eadem confeſſus, dixit: Corpus aſſumpſit, & homo factus eſt. Demùm in martyrio Abibi finem Perſecutioni impoſitum fuiſſe, tradit.

ܡܢ ܐܒܝܒ ܕܒܚܝܐ ܐܦ ܐܬܓܡܪܐ ܗܘܐ:
ܘܡܢ ܫܪܒܝܠ ܫܘܪܝܐ ܗܘܐ ܠܪܕܘܦܝܐ
ܗܘܐ. ܚܙܐ ܗܘܐ ܘܫܠܡܐ ܡܢ ܕܒܚܝܐ
ܕܥܕܬܐ: ܘܫܠܡ ܘܫܠܝ ܣܝܦܐ
ܕܪܕܘܦܐ ܘܐܬܩܛܡ ܒܗ. ܘܡܠܟܗ
ܕܟܝܢܐ ܗܘܐ ܫܠܝܐ ܒܡܠܟܘܬܐ: ܘܦܣܩ.

ܐܐܪ ܕܠܐ ܠܗܘܢ ܐܣܬܪܝ ܒܩܛܪܢܘܬܐ.
ܒܝܩܕܢܗ ܕܣܗܕܐ. ܒܣܡܡܢ ܦܠܚܝܢ.
ܥܠܬܐ ܕܛܥܝܐ. ܘܪܝܚܗ ܒܣܝܡܐ ܠܐܢܫ ܠܐ
ܣܪܝܢܘܬܐ. ܡܢ ܕܥܨ ܗܘܐ. ܐܫܬܒܩ ܗܘܐ
ܠܗ ܡܩܛܠܢܘܬܐ ܕܥܠ ܟܪܣܛܝܢܐ ܕܢܦܫ:

Qui ſacrificiorum fumo pollutus fuerat aër, incendio hujus Martyris purgatus eſt. Fœtebat idolorum holocauſtis firmamentum: Fœtorem ſuavis Martyris odor depulit. Tùm verò ceſſarunt victimæ, & pax in Eccleſiis obtinuit, gladiique acies contuſa eſt, ne ampliùs Chriſtianos feriret. A Sarbelio initium duxit, & in Abibo finem accepit in regione noſtra (Edeſſena:) *Hoc enim flammis extincto, in nullum ampliùs deſæviit. Regnavit ſiquidem victorum maximus Conſtantinus &c.* Idem legere eſt in Actis Abibi apud Metaphraſten: *Talem quidem*, inquit, *vitæ finem invenit martyr Abibus tempore Licinii, & talem cum Sanctis nactus fuit depoſitionem, & ſic piis attulit requiem à perſecutionibus: nam deinceps quidem Licinio fuit diminuta potentia: Conſtantino autem floruit dominatio, & creverunt ei ſceptra Romanorum &c.* Ubi manifeſtè alluditur ad relatam de Licinio victoriam anno Chriſti 324. de qua conſule Pagium ad annum 317. num. V. Licinianam autem perſecutionem ante annum Chriſti 319. inchoatam non fuiſſe, idem Pagius oſtendit ad annum 316. num. VI. Martyrio igitur defunctus eſt Abibus exeunte anno 323. quo Perſecutioni Licinianæ finis impoſitus fuit. Sarbelius verò, cujus à cæde initium duxiſſe perſecutionem Sarugenſis teſtatur, coronatus fuit ſub Trajano Imperatore, de quo hæc in Martyrologio Romano die 29. Januarii. *Edeſſæ in Syria Sanctorum Martyrum Sarbelii, & Barbææ Sororis ejus, qui à Beato Barſimæo Epiſcopo baptizati, in perſecutione Trajani ſub Lyſia Præſide coronati ſunt.* Et in Menologio Græcorum die

 15.Se-

15. Septembris: *Sarbelius idolorum Sacerdos unàcum Sorore Barbæa converſus eſt ad fidem Chriſti per Barſimæum Edeſſæ Epiſcopum, & ambo tenti; poſt graviſſima tormenta Sarbelius inter duo ligna ſectus eſt; ſoror autem capite truncata.*

Hactenus in Cod. Nitrienſi V. & Syr. VII. in quibus eidem Sarugenſi tribuitur Sermo *de Sacro Chriſmate*

ܥܠ ܡܘܪܘܢ ܩܘܕܫܐ f. 452. & 246. init.

ܡܘܪܘܢ ܕܟܝܐ ܕܡܠܐ ܠܥܕܬܐ ܒܪܝܚܐ ܒܣܝܡܐ:

Purum Chriſma, quod ſuavi odore Eccleſiam replevit: Citaturque non uno in loco ab eruditiſſimo Stephano Edenenſi tamquam genuinus Jacobi fœtùs. Verùm Georgio Arabum Epiſcopo eum reſtituendum eſſe, liquet ex eodem Codice Nitrienſi V. fol. 457. ubi hæc adnotatio legitur.

ܫܠܡ ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܩܘܕܫ ܡܘܪܘܢ ܕܡܬܓܡܪ ܒܚܡܫܐ ܒܐܪܙܐ ܕܐܡܝܪ ܠܩܕܝܫܐ ܓܝܘܪܓܝ ܕܥܡܡܐ:

Explicit ſermo de conſecratione Chriſmatis, quæ fit feria V. myſteriorum, editus à S. Georgio Populorum, ideſt, Arabum Epiſcopo, qui Edeſſeni Jacobi æqualis fuit, ut indicavimus pag. 166.

In eodem Codice Nitrienſi V. obrepſerunt ſub nomine Jacobi noſtri duo Sermones, ex Apocryphis Apoſtolorum Periodis deſumpti. Primus fol. 522. inſcribitur:

ܥܠ ܡܕܝܢܬܐ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܐܝܟܢܐ ܦܢܬ ܒܝܕ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܫܡܥܘܢ ܪܫܐ ܕܫܠܝܚܐ ܘܕܝܘܚܢܢ ܘܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ.

De urbe Antiochia, quomodo converſa eſt per prædicationem Simonis Apoſtolorum Principis, & Joannis atque Pauli Apoſtolorum. Incipit:

ܐܬܥܝܪ ܒܝ ܡܪܝ ܡܠܬܐ ܕܝܘܠܦܢܐ ܗܝ ܡܫܬܠܝܢܝܬܐ:

Excita in me, Domine, intermiſſum doctrinæ verbum. Petrus Apoſtolus, inquit ſermonis hujus Auctor, Chriſti monitu in urbem Antiochiam ad prædicandum Evangelium miſſus, Joannem laboris ſocium elegit: quos in Cœnaculo Sion, antequam itineri ſe committerent, dormientes, Angelus in Vallem Antiochiæ proximam deportavit. Ingreſſi urbem, Chriſtique fidem libera voce annunciantes, inſtigante Aëtio ſummo Sacerdote idolorum, flagris ſæviſſime ceduntur, abraſis inſuper ignominiosè eorum capitibus. Occurrens eis Paulus Apoſtolus, ſimplicitatem eorundem in prædicando Evangelio redarguit, artificio opus eſſe, inquiens, ut Antiochenos ad Chriſti fidem adducant. Simulat proinde, ſe ethnicorum partes contra Apoſtolos tueri velle. Conventu ergo Antiochenſium facto, miraculum à Petro in confirmationem ſuæ doctrinæ Paulus exigit. Quumque cæcum ſanaſſet, alteri etiam cæco Paulus viſum reſtituit; ita ut gentiles eum reverà Apoſtolorum impugnatorem exiſtimarent, qui tamen invocato clam Jeſu nomine id ſignum fecerat. Tandem ſuſcitato per Petrum mortuo, qui Caſſiani principis viri filius erat, convictum ſe Paulus confeſſus, cæteris facilè perſuaſit, ut religionem Petri & Joannis amplecterentur. Hac ratione converſi ad Chriſti fidem Antiocheni, Baptiſmum à Petro in domo ipſius Caſſiani, quæ in Eccleſiam dedicata fuerat, accepere: & primus quidem omnium qui baptiſmum ſuſciperet Aëtius fuit, quem Apoſtolus inſigni miraculo per Baptiſmalem aquam edito convicerat. Hinc originem duxiſſe Clericorum Tonſuram, ſeù Coronam, aſſerit Pſeudo-Jacobus: cui tamen cæteri Scriptores Orientales refragantur, dum Coronæ Clericalis cauſam in tonſum Petro Romæ, non Antiochiæ, caput referunt. Caſſiani Eccleſiam memorat Antonius in Vita S. Simeonis, ut diximus pag. 253.

Alter ſermo ſub nomine Jacobi noſtri fol. 532. inſcribitur: ܥܠ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܡܕܝܢܬܐ

ܫܠܝܚܐ : *De Thoma Apoſtolo*: vel, ut in Cod. Syriaco VII. fol.307. ܥܠ ܦܠܛܝܢ ܗܘ ܕܒܢܐ ܬܐܘܡܐ ܫܠܝܚܐ ܒܡܪܘܡܐ : *De Palatio, quod Thomas Apoſtolus in excelſis ædificavit.* Incipit: ܡܪܝܐ ܡܪܢ ܗܒ ܠܝ ܡܠܬܐ ܕܡܠܝܐ ܢܘܗܪܐ : *Domine Dominus noſter, da mihi verbum luce plenum.* Indiarum Rex, inquit hujus fabulæ Auctor, quum magnificas ſibi Ædes excitari cuperet, peritumque ad id opus Artificem undequaque conquireret, Thomam Apoſtolum, ab *Haban* ܚܒܢ quodam mercatore ex *Mahuza* ܡܚܘܙܐ Meſopotamiæ regione tamquam ſervum illuc adductum, mercede conduxit: qui acceptas à Rege pro ædificio expenſas in pauperum uſum convertens, Palatium in cœlo ſe Regi ædificaſſe affirmabat. Indignatus Rex, eum juſſit in carcerem detrudi, ut vel aurum redderet, vel pœnam capitis ſubiret. Sed extinctus repentè Regis frater, idemque Dei beneficio, poſtquam Inferni pœnas ac Paradiſi gaudia, & in primis exſtructum à Thoma pro fratre Rege Palatium, Angelo duce, luſtraſſet, ad vitam revocatus, fratrem cæteroſque Regni Proceres adducit, ut Apoſtolum venerabundi conveniant, ab eoque Fidem, & Baptiſmum ſuſcipiant.

193. *De Melchiſedech.* ܥܠ ܡܠܟܝܙܕܩ. ܥܘܬܪܐ ܪܒܐ ܡܝܬܐ ܠܡܕܒܪܢܐ ܝܘܠܦܢܐ : *Ingentes diſpenſatum opes affert doctrina.* Exſtat unàcum duobus ſequentibus Sermonibus in Cod. Nitrienſi X. fol. 41. cui ad calcem hæc temporis nota præfigitur. ܐܬܝܗܒ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܠܓܙܐ ܕܟܬܒܐ ܕܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܥܡܘܕܐ ܒܫܢܬ ܬܫܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܕܝܘܢܝܐ ܒܝܘܡܝ ܫܡܥܘܢ ܪܝܫܕܝܪܐ ܘܝܘܚܢܢ ܩܫܝܫܐ : *Admiſſus fuit Codex iſte in gazophylacium Librorum Sacri Monaſterii de Columna anno Alexandri* 949.(Chriſti 638.) *ſub Simeone Abbate, & Joanne Presbytero.* Idem ſermo habetur Cod. Nitr. XIV. fol.48.

194. *In illud Pſalmi, Tu es Sacerdos in æternum ſecundùm ordinem Melchiſedech.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܡܪ ܕܘܝܕ ܕܐܢܬ ܗܘ ܟܘܡܪܐ ܠܥܠܡ ܒܕܡܘܬܗ ܕܡܠܟܝܙܕܩ . ܟܠܗܝܢ ܡܠܝܢ ܕܐܝܬ ܒܟܬܒܐ ܡܠܝܢ ܢܘܗܪܐ ܐܢܝܢ : *Cuncta quæ in Scripturis continentur verba, luce plena ſunt.* Cod. Nitr. X. fol.46.

195. *De die & nocte, de labore & requie.* ܥܠ ܐܝܡܡܐ ܘܠܠܝܐ ܘܥܠ ܥܡܠܐ ܘܢܝܚܐ . ܗܘܝ ܠܝ ܡܪܝ ܚܕ ܝܘܡܐ ܪܒܐ ܕܢܘܗܪܐ : *Eſto mihi, Domine, una magnæ lucis dies.* Cod. Nitr. X. fol.79.

196. *De Achar filio Charmi, qui ob furtum lapidibus obrutus eſt.* Joſ.7. ܥܠ ܥܟܪ ܒܪ ܟܪܡܝ . ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܢܬ ܗܘ ܓܙܗ ܘܣܝܡܬܗ ܕܐܒܘܟ . *Fili Dei, qui Patris tui opes ac theſaurus es.* Exſtat unàcum ſequenti Sermone in Codice Nitr. XI. fol. 5. cui ad calcem hanc temporis notam amanuenſis appoſuit. ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܡܐܡܪܐ ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܡܠܦܢܐ ܒܫܢܬ ܬܫܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܚܕܐ ܒܝܘܡܝ ܐܒܐ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܝܘܢܢܝܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܡܪܝ ܩܘܪܝܠܠܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ :

Ab-

Abſolutus eſt iſte Sermonum Codex Anno Græcorum 1169. *menſe Novembri, feria ſexta, die duodecima ejuſdem menſis, ſub beatiſſimo Mar Joanne Patriarcha, & Cyriaco Callinici Metropolita.* In eodem Codice fol. 1. exhibetur Index Sermonum in eodem deſcriptorum, qui avulſis aliquot foliis poſtea exciderunt: & quidem titulus decimi Sermonis ſic habet: ܥܠ ܚܘܪܒܐ ܕܐܡܝܕ *De Amidæ excidio*: de qua vide quæ ſuprà notavimus pag. 288.

197. *De Aſa Rege*, ܥܠ ܐܣܐ ܡܠܟܐ. ܟܢܪܐ ܕܝܠܝ ܒܡܘܗܒܬܟ ܥܬܪ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ: *Cynaram meam tuo divitem munere effice Fili Dei*. Cod. Nitr. XI. fol. 27.

198. *De Moyſe Sermones X.* Primus incipit: ܒܪܐ ܕܝܗܒ ܩܠܐ ܠܟܪ̈ܘܙܐ ܕܐܟܪܙܘܟ ܫܡܘܥܘܬܟ ܝܗܒܬ: *Fili, qui præconibus te prænunciantibus vocem dediſti*. Cod. Nitr. XII. fol. 1. *Secundus* definit in hæc verba ܕܪ̈ܒܘܬ ܩܠܐ ܕܥܒܕ̈ܐ ܒܗ ܢܫܬܥܘܢ ܒܩܠܐ: *Ut geſtorum myriades per ipſum vocibus enarrentur*: initium enim deſideratur in eodem Codice Nitr. XII. fol. 13. *Tertius* ܒܚܝܠܟ ܝܫܘܥ ܡܡܠܠܝ ܕܥܠܝܟ ܢܪܗܛ: *Virtute tua, Jeſu, meus de te ſermo currat*. Cod. Nitr. XII. fol. 15. *Quartus* ܠܐ ܣܒܥܬ ܡܢ ܡܘܗܒܬܟ ܐܝܟ ܕܐܓܪܝܬܢܝ: *Non enim tuo ſatis ſum munere repletus, uti me incitaſti*. Ibidem. *Quintus*, qui etiam de Moyſe & Amalec inſcribitur. ܥܠ ܡܘܫܐ ܘܥܡܠܩ. ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ ܕܥܡ ܡܕܥܐ ܐܝܬ ܠܟ ܟܘܬܫܐ. *Pugilum fortiſſime, qui cum mente decertas*. Ibid. & Cod. Nitr. V. fol. 546.

Sextus de Moyſe & Silice, qui etiam de circumciſione Moyſis inſcribitur, ܥܠ ܡܘܫܐ ܘܫܘܥܐ ܘܥܠ ܓܙܘܪܬܗ ܕܡܘܫܐ: Ibid. & Cod. Nitr. XIV. fol. 19. deſinit in hæc verba: ܘܐܬܩܢܬ ܥܕܬܐ. ܘܥܠܝܗ ܐܬܩܝܡ ܨܠܝܒܐ ܫܘܒܚܐ ܠܟ ܦܪܘܩܢ: *Et conſtituta fuit Eccleſia, & ſuper hanc Crux erecta: Laus tibi, Redemptor*. *Septimus*, de Synagogæ adulterio. ܥܠ ܓܘܪܐ ܕܟܢܘܫܬܐ. ܗܒ ܠܝ ܩܕܝܫܐ ܕܥܠ ܓܘܪܐ ܐܡܠܠ: *Largire mihi, Sancte, ut de adultera diſſeram*: Ibid. fol. 38. & Codice Nitr. V. fol. 442. *Octavus* in illud Moyſis, oſtende mihi gloriam tuam: ܥܠ ܗܘ ܕܐܡܪ ܡܘܫܐ ܚܘܝܢܝ ܫܘܒܚܟ. ܗܒ ܐܠܗܐ ܠܡܣܟܢܐ ܕܒܥܐ ܡܢܟ ܕܥܬܝܪ ܐܢܬ: *Pauperi te roganti largire Deus, qui dives es*. Cod. Nitr. XII. fol. 40. & Nitr. XIV. fol. 42. *Nonus* de Velo Moyſis. ܥܠ ܫܘܫܦܗ ܕܡܘܫܐ. ܚܕ ܡܢ ܚܟܝܡܐ ܫܐܠܢܝ ܒܙܒܢ ܚܕ ܟܕ ܐܡܪ: *Sapientum quidam me aliquando percontabatur*. Cod. Nitr. XII. fol. 45. Nitr. XIV. fol. 37. & Nitr. V. fol. 23.

Decimus de Sepultura Moyſis: ܥܠ ܩܒܘܪܬܗ ܕܡܘܫܐ. ܐܪܙܐ ܟܣܝܐ ܕܫܘܥܝܗ ܡܢ ܡܠܝܠܐ: *Abſconditum ſacramentum, cujus enarratio Oratores latet*. Codice Nitr. V. fol. 146. Citatur hic ſermo à Joanne Darenſi Diſſert. 4. de reſurrectione corporum cap. 9. & 15. Jacobum autem decem ſermones de Moyſe edidiſſe, teſtatur ſuprà laudatus Georgius in Encomio ejuſdem: ܘܥܠ ܡܘܫܐ ܥܣܪܐ ܡܐܡܪ̈ܐ ܡܠܠ ܒܗܘܢ ܡܛܠ ܐܪ̈ܙܐ ܗܘܘ ܡܟܣܝܢ:

De

De Moyſe quoque decem ſermones Doctor compoſuit.

208. *De Phinees.* ܥܠ ܦܝܢܚܣ.
ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܥܘܬܪܟ ܡܪܝܐ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ
ܡܚܘܝܐ ܠܢ ܟܬܒܐ:
Tuas, Domine, diſpenſatura opes Scriptura continet. Cod. Nitr. XII. fol. 55. & Nitr. XIV. fol. 22.

209. *De ciborum delectu.* ܥܠ ܡܐܟܘܠܬܐ.
ܐܒܐ ܕܢܘܗܪܐ ܕܡܠܬܗ ܠܬܒܝܠ ܟܠܗ ܒܘܨܝܢܐ ܗܝ:
Pater luminum, cujus verbum univerſæ terræ lucerna eſt. Cod. Nitr. XII. fol. 79.

210. *De Rahab meretrice.* ܥܠ ܪܚܒ ܙܢܝܬܐ. Deſideratur initium in Cod. Nitr. XII. fol. 80.

211. *De Joſue: Sermones II.* Primus: ܥܠ ܝܫܘܥ. ܩܕܡܝܐ.
ܝܫܘܥ ܕܒܩܪܒܘܗܝ ܕܐܡܘܪܝܐ ܢܨܚ:
Joſue, qui in præliis Amorrhæorum inclaruit. Cod. Nitr. XV. fol. 86. Secundi initium deſideratur in eodem Cod. fol. 92.

213. *De Arca Dei à Philiſtæis ad terram filiorum Iſrael reducta.* ܥܠ ܐܪܘܢܐ ܕܐܠܗܐ.
ܚܝܠܬܢܐ ܗܒ ܠܝ ܐܝܟ ܬܡܝܗܐ ܐܡܠܠ:
Fortiſſime, tribue mihi, ut ſtupens loquar. Cod. Nitr. XII. fol. 113. & Nitr. XIV. fol. 16.

214. *De Oza*, quem percuſſit Dominus, eo quod Arcam Dei tetigiſſet. ܥܠ ܥܘܙܐ.
ܗܒ ܠܝ ܡܪܝܐ ܕܒܚܘܒܟ ܐܡܠܠ ܥܠܝܟ:
Largire mihi, Domine, ut tuo inflammatus amore, de te loquar. Codice Nitr. XII. fol. 125.

215. *De David & Goliad*, Sermones III. *Primus* ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܗܒ ܠܝ ܕܥܠ ܕܘܝܕ ܐܠܦ:
Fili David, da mihi, ut de David ediſſeram. Cod. Nitr. V. fol. 355. & Nitr. XII. fol. 129. *Secundus*: ܡܪܐ ܪܚܡܐ ܐܦ ܠܟ ܐܢܐ ܡܬܟܫܦ ܪܚܡܟ:
Domine miſericordiarum, etiam miſericordiam tuam imploro. Ibid. *Tertius* de ira Dei in filios Iſrael, eò quòd David Rex eos numerari juſſiſſet. ܥܠ ܪܘܓܙܐ ܕܐܠܗܐ.
ܒܟ ܡܪܝܐ ܐܬܬܙܝܥ ܕܫܪܒܟ ܬܡܝܗܐ ܐܫܥܐ:
Per te, Domine, movear, ut tua ſtupens geſta enarrem. Cod. Nitr. XII. fol. 137.

218. *De Oſee Propheta & duabus ejus uxoribus.* ܥܠ ܗܘܫܥ ܢܒܝܐ.
ܩܠܐ ܕܩܠܐ ܕܟܢܪܐ ܕܢܒܝܘܬܐ:
Tonitru vocum, quod Cynaram aptavit Prophetiæ. Cod. Nitr. XII. fol. 141. & Nitr. XIV. fol. 30.

219. *De Eliſæo Propheta & Sulamitide.* ܥܠ ܐܠܝܫܥ ܘܫܘܢܡܝܬܐ. Deſideratur initium in Cod. Nitrienſi XIII. fol. 15. & Nitr. XIV. fol. 13.

220. *De Turre Babylonica.* ܥܠ ܡܓܕܠܐ.
ܐܝܟܢܐ ܐܒܥܐ ܕܣܓܝܐܬܐ ܢܣܒܬ ܟܕ ܟܦܘܪ ܛܝܒܘ ܐܢܐ:
Quomodo rogem, qui multa ingratus accepi? Cod. Nitr. XIII. fol. 13. & Nitr. XIV. fol. 45.

221. *De Pueris Epheſi.* ܥܠ ܛܠܝܐ.
ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܬܪܥܟ ܠܩܪܘܝܗ ܦܬܝܚ ܠܗܘܢ:
Fili Dei, cujus janua invocantibus te patet. Codice Nitr. XIII. fol. 79. Legitur etiam apud Syros in horum Sanctorum Feſto die 7. Martii. *Dormientes* appellantur in Martyrologio Romano die 27. Julii, quorum nomina

mina ibidem, *Maximianus*, *Malchus*, *Martinianus*, *Dionyſius*, *Joannes*, *Serapion*, & *Conſtantinus*. Eadem recitantur apud Gregorium Turonenſem de gloria Confeſſor. cap. 95. & in Synaxario Arabico, quod cum Melchitis commune habent Maronitæ, die 22. Octobris, ubi tamen pro Malcho باميليخوس *Bamilichus* obrepſit, cujus loco *Jamblichus* reſtitui debet. Certè Sarugenſis, & ex eo Syri in Sanctorum Martyrum Officio ܝܡܠܝܟܐ *Jamlichum* nominant. Græci verò in Menæo die 4. Auguſti legunt, *Maximilianus*, *Exacuſtadianus* (Exacuſtadium Metaphraſtes vocat) *Jamblichus*, *Martinianus*, *Dionyſius*, *Joannes*, & *Antoninus*. Septem eos fuiſſe, Græci Latinique communiter tradunt: quibus & Syri conſentiunt, dum eoſdem in Officio non alio nomine, quàm ܕܫܒܥܐ ܛܠܝܐ *Septem Puerorum* agnoſcunt. Dionyſius tamen Jacobitarum Patriarcha ex Syriaca horum Martyrum hiſtoria, quam ad annum Abrahæ 2267. & ad annum Græcorum 736. integram refert, octo pueros diſertè numerat, videlicet; : ܡܟܣܝܡܝܠܝܢܐ ܝܡܠܝܟܐ : ܡܪܛܠܘܣ : ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ : ܝܘܚܢܢ : ܣܪܦܝܘܢ : ܐܟܣܘܣܛܕܝܢܘܣ : ܐܢܛܘܢܝܢܘܣ . *Maximilianus*, *Jamlichus*, *Martelus* (Martinianus) *Dionyſius*, *Johannes*, *Serapion*, *Exuſtadianus*, *Antoninus*. Idem videtur indicare Sarugenſis, dum illos Decio Imperatori ſic reſpondentes inducit: ܦܬܚ ܗܘܐ ܦܘܡܗ ܒܪܗ ܕܗܘܦܪܟܐ ܘܡܠܟܐ ܥܡ ܫܒܥܐ ܚܒܪܘܗܝ : ܠܐ ܣܓܕܝܢܢ ܠܨܠܡܐ ܚܪܫܐ ܕܥܒܕ ܐܝܕܝܐ : *Tùm Præfecti filius unàcum ſeptem ſociis hunc in modum exorſus eſt: muta idola, & quæ opus manuum ſunt, nequaquam adoramus*. Cur *Dormientes* dicti ſint, duplicem affert rationem Baronius in notis ad Martyrolog. *Altera*, inquit, *quod hi Martyres temporibus Decii conſummarint martyrium intra ſpeluncam clauſi, ac demùm ſpecus oſtio reſerato, inventis eorum corporibus, velut redivivi, iterum apparuiſſent: dictique dormientes conſueto divinæ Scripturæ loquendi uſu, quo eos qui piè religioſèque vita functi ſunt, dormientes conſuevit appellare*: In quam ſententiam procliviorem ſe eſſe doctiſſimus Cardinalis fatetur. *Altera verò, quod iidem temporibus Decii, uſque ad ultima tempora Theodoſii junioris intra ſpecum clauſi, ſomno capti, ad ducentos ferè annos revera dormierint. Qui hæc putarint*, proſequitur idem Eminentiſſimus Cardinalis, *ſunt in primis ex Græcis Metaphraſtes, qui rei geſtæ hiſtoriam texuit, quam recitat Surius tom. 4. hac die, Nicephorus lib. 14. cap. 45. Cedrenus in compend. an. 23. Theodoſii: ex Latinis Greg. Turonen. de gloria Confeſſ. cap.95. Sigebert. in Chron. anno* 447. quibus adjicimus Eutychium Alexandrinum, Georgium Elmacinum, Gregorium Abulpharagium, cæteroſque Syros, vel Arabas Scriptores in Chronicis. Huic ſententiæ quatuor argumenta refragari, ait idem Baronius, quæ tamen ex Syriacis Martyrum Actis facilè ſolvuntur. Primum, *nec in Sacroſancto Concilio Epheſino, quod ſub eodem Theodoſio celebratum eſt, neque in ſacroſancta Synodo Chalcedonenſi poſt illud proximè habita, ulla unquam mentio de hæreſi, quæ circa reſurrectionem carnis tunc exorta, eſſe in Martyrum actis dicitur, facta invenitur, quæ prima omnium Patrum ſententia damnari debuiſſet*. At Sarugenſis nihil de illa hæreſi in laudato ſermone refert, ſed ſolùm in fine ejuſdem ſcribit, Theodoſium eo viſo miraculo in fide reſurrectionis mortuorum confirmatum fuiſſe. Auctor verò Syrus Actorum, & ex eo Metaphraſtes hæreſim quidem illam tunc exortam, atque à Theodoro Ægi-

Æginenſium Epiſcopo aliiſque propugnatam eſſe tradunt: non tamen idcircò debuit ea hæreſis novo Concilio, aut novo Canone damnari, quum olim à Chriſto Domino disértè damnata fuiſſet in Evangelio, & à Patribus Conſtantinopolitanis paucis ante annis in Symbolo. Alterum Baronii argumentum: *Si ad adſtruendam fidem reſurrectionis voluit Dominus hos Martyres excitare: manifeſtum eſt eos revera fuiſſe mortuos: alioqui enim dormientium quidem à ſomno excitatorum, ſed non mortuorum reſurgentium, quæ fidem reſurrectionis facerent, fuiſſent teſtimonia.* Mortuos revera fuiſſe, & poſteà temporibus Theodoſii reſurrexiſſe, aſſerit Sarugenſis, & ex eo Syri in horum Martyrum Officio: ܫܩܠ ܪܘܚܗܘܢ ܘܐܣܩ ܐܢܘܢ ܠܥܠ ܠܫܡܝܐ : ܘܦܩܕ ܠܥܝܪܐ ܕܢܗܘܐ ܢܛܪ ܦܓܪܝܗܘܢ : *Aſſumpſit eorum ſpiritus, & ſurſum eos in cœlum ſuſtulit: Vigilemque eorum membra cuſtodire juſſit.* Qui autem eos à ſomno excitatos ſcribunt, reſpondent, eo miraculo oſtenſum fuiſſe, poſſe Deum redacta in cineres membra priſtinæ integritati reſtituere, qui eadem ne corruptioni per tot annos ſuccumberent, fecerat: Hoc enim novum apud homines erat: mortuos autem ad vitam revocatos fuiſſe, pluribus exemplis ex Evangelio, & ex Actibus Apoſtolorum, ac Martyrum ſatis probabatur. Tertium argumentum: *Nullus illorum Scriptorum, qui illis vixere temporibus, ut S. Proſper, aut Marcellinus, vel alius ex illorum temporum Scriptoribus, rem tam inſignem, miraculum adeò grande, literarum monumentis commendarunt.* Commendavit Jacobus noſter, qui paucis ab eo miraculo annis natus eſt, uti ſuprà demonſtravimus. Scripſit eandem hiſtoriam æqualis Martyrum Auctor Syrus, quem citat Dionyſius Patriarcha, tribus ſæculis Martyribus poſterior. Scripſit Gregorius Turonenſis circa finem ſæculi ſexti. Scripſit demùm Mahometes ipſe Pſeudo-propheta in Alcorano Sura الكهف ideſt, *De ſpecu*, ubi diſertam hujus miraculi mentionem facit, quod non Aſiam & Orientem modò, ſed barbaras etiam Hagarenorum regiones pervaſerat. Siquid verò allatum Baronii argumentum valeret, probaret, neque Martyrum corpora ſub Theodoſio inventa fuiſſe, quod eorum temporum Græci, vel Latini hiſtorici ejus Inventionis haud meminerint. Quartum argumentum: *Stephanus Epiſcopus Epheſinus, cujus Sedis tempore id eveniſſe refertur in Actis, quæ ſcribit Metaphraſtes, intruſus fuit armorum vi in eam Sedem, pollutuſque communione Eutychetis atque Dioſcori in Latrocinio Epheſino, ut habent Acta ipſa, quæ recitantur in ſacroſancto Concil. Chalced. Act. 1. & 11. cujus quidem communionem prædicti Dormientes meritò execrari, ac vitare debuiſſent.* Eadem ratio contra ſententiam Baronii militat, quòd ſcilicet ab hæretico Epiſcopo tantus inventus fuerit theſaurus. Quod ad Stephanum attinet, puto Metaphraſten vitioſo uſum exemplari, pro Memnone Orthodoxo Epiſcopo Stephanum poſuiſſe: nam in Actis Syriacis ܡܪܝܣ *Mares*, Epiſcopus Epheſi nominatur, qui proculdubio ex corrupto *Memnonis* nomine obrepſit. Metaphraſtis textum jam reſtituendum ſuadent, quæ de anno Apparitionis Martyrum apud Dionyſium leguntur, eos nimirùm anno Græcorum 736. Chriſti 425. expergefactos fuiſſe, quo anno non Stephanus, ſed Memnon Epheſinam Sedem regebat: hic enim Synodo Epheſinæ Oecumenicæ, unàcum S. Cyrillo, interfuit anno 431. deceſſitque circa ann. 440. quem Baſilius uſque ad ann. 444. excepit: Baſilio Baſſianus eodem anno ſucceſſit, eoque poſt quatuor ann. ejecto, Stephanus Sedem invaſit ann. 448. Uterque demùm, Baſſianus ſcilicet & Stephanus, anno 451. in Synodo Chalced. de-

depoſiti, ut latè Pagius ad hunc annum à num. 56. Duodecim poſt annis id factum narratur in Cod. Syr. Vatic. 39. pag. 44. cujus verba infrà deſcribemus: anno nimirùm Græcorum 748. Chriſti 437. quo tamen idem Memnon Epheſinam Eccleſiam adhuc regebat. Græci in Menologio ad annum Theodoſii trigeſimum octavum id conferunt: Cedrenus ad annum ejuſdem vigeſimum tertium. Sed quum duplex ſit Imperii Theodoſiani Epocha, altera ab anno 402. quo ab Arcadio patre anno poſt nativitatem ſuam Auguſtus creatus eſt, altera ab anno 408. quo Imperium Orientis, defuncto patre, octennis ſuſcepit; nos Dionyſium, & laudatum Vaticanum Codicem ſequi malumus, in quibus certus illius Apparitionis annus apponitur: atque adeò Sigebertus audiendus non eſt, qui horum Martyrum hiſtoriam ad annum 447. protrahit, quum eo anno nec Memnon, nec Stephanus, ſed Baſſianus Epheſi Epiſcopus fuerit. Hinc eos in ſpecu ad centum & ſeptuaginta quinque, vel octoginta ſeptem annos manſiſſe liquet, quum Decii Perſecutio juxta Pagium anno Chriſti 250. vel 252. ſecundùm Baronium inchoata fuerit. Quare rejiciendum omninò eſt, quod in Officio Syrorum legitur: ܬܠܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ
ܫܢܝܢ ܗܘܘ ܛܘܒܢܐ ܒܡܥܪܬܐ ܟܕ ܫܠܝܡܝܢ
ܥܕܡܐ ܕܐܫܬܚܠܦ ܙܒܢܐ ܕܚܢܦܘܬܐ
ܘܗܝܕܝܢ ܐܬܬܥܝܪܘ ܡܢ ܫܢܬܐ :

Trecentos quinquaginta annos Beati in ſpelunca incolumes manſerunt, donec tempus Infidelitatis mutatum eſt: & tunc è ſomno expergefacti ſunt. Item quod in Synaxario dicitur;
فبعد ان عبرت ثلاثمايـة واثنين وسبعين سنة
نهضوا هولاى القديسين في ايام ثاودوسيـوس
الصغير كمن ينهض من النوم :

Poſtquam tercentum & ſeptuaginta duo anni elapſi ſunt, è ſomno hi Sancti temporibus Theodoſii Junioris ſurrexere: Quæ ex Sarugenſi deſumpta videntur, Epheſios de Decio ſic loquentes inducente: ܘܡܢ ܡܢܝܢܐ ܘܡܢ
ܚܘܫܒܢܐ ܕܝܘܢܝܐ ܬܠܬܡܐܐ . ܠܡܠܟܘܬܗ
ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ
ܐܙܠ ܠܗܘܢ ܒܡܠܟܘܬܗ :

Ex Græcorum numero & ſupputatione, trecenti ſeptuaginta duo anni ab ejus Imperio fluxerunt. Eundem errorem hauſit Codicis Vaticani 39. deſcriptor, dum pag. 44. adnotâvit:
ܫܒܥܐ ܛܠܝܐ ܕܐܦܣܘܣ ܒܬܪ ܕܫܢܘ
ܒܡܥܪܬܐ ܠܬܠܬܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ
ܫܢܝܢ ܐܬܬܥܝܪܘ ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ
ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܡܢܐ ܕܝܘܢܝܐ :

Septem Pueri Epheſini poſtquam in ſpecu annos 372. dormierunt, expergefacti ſunt anno Græcorum 748. Nec meliora Chronici Dionyſiani Scriptor, qui ad Syriaca Martyrum Acta hanc notam in margine adjecit.
ܫܢܝܐ ܕܕܡܟܘ ܗܠܝܢ ܛܠܝܐ ܕܐܦܣܘܣ
ܥܕ ܕܠܐ ܐܬܬܥܝܪܘ : ܗܘܝ
ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܫܥ ܫܢܝܢ :

Anni, quos hi pueri Epheſini antequam expergeſierent, dormierunt, ſunt tercentum & novem. Hæc tamen Chronologiæ menda veritati hiſtoriæ haudquaquam officiunt. In Actis verò Syriacis, quæ apud Dionyſium exſtant, & à Metaphraſte ferè ad verbum deſcripta ſunt, nulla temporis nota legitur, præter Theodoſii Junioris Imperium, & Maris, ſeù Memnonis Epiſcopatum. Hæc demùm Acta omnium antiquiſſima eſſe, colligitur ex Gregorio Turonenſi loco cit. qui horum Martyrum hiſtoriam ſic concludit: *Viri autem uſque hodie palliolis ſericis, aut carbaſinis cooperti, in ipſo loco requieſcunt. Quod paſſio eorum, quam Syro quodam interpretante in Latinum tranſtulimus, pleniùs pandit.* Vide Raderum in Aula Sancta cap. 13.

221. De

222. *De Sanctis Martyribus*. ܥܠ ܣܗܕܐ ܩܕܝܫܐ. ܚܝܠܐ ܕܢܚܬ ܥܡ ܐܬܠܝܛܐ ܠܐܓܘܢܣܛܘܗܝ : *Virtus quæ in agonem cum Athletis deſcendit*. Cod. Nitr. XIII. fol. 101.

223. *De Anania, Azaria, Miſaële, & Daniele*. ܥܠ ܚܢܢܝܐ ܘܥܙܪܝܐ ܘܡܝܫܐܝܠ ܘܕܢܝܐܝܠ: ܣܝܡܬܐ ܪܒܬܐ ܕܡܟܢܫܝܢ ܒܗ ܟܠ ܡܩܢܝܢܐ : *Ingens theſaurus, in quo opes omnes continentur*. Cod. Nitr. XIII. f. 187.

224. *De Opere ſex dierum*, Sermo in ſex partes diviſus : ܥܠ ܐܫܬܐ ܝܘܡܬܐ. Exſtat, licet mutilus ad calcem Codicis Nitr. XIII. Citatur autem à Jacobo Bartelenſi Epiſcopo Maipheractæ in Libro Theſaurorum Par. 4. cap. 1. Cod. Berœenſi 1. & à Gregorio Barhebræo in Horreo myſteriorum in Geneſim paſſim.

225. *De Job*, ܥܠ ܐܝܘܒ : Exſtat in Cod. Nitr. XIV. fol. 11. deſideratur initium.

226. *De Elia Propheta*. ܥܠ ܐܠܝܐ ܢܒܝܐ : In eodem Codice XIV. fol. 13.

227. *In eos, qui dicunt, Angelos filiabus hominum commixtos fuiſſe.* ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܡܠܐܟܐ ܐܬܚܠܛܘ ܥܡ ܒܢܬ ܐܢܫܐ : Cod. Nitr. XIV. fol. 52.

228. *De Creatione Adæ : & de reſurrectione mortuorum*. ܥܠ ܒܪܝܬܗ ܕܐܕܡ ܘܥܠ ܩܝܡܬܐ. ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܡܫܒܚܐ ܗܘܬ ܒܪܝܬܗ ܕܐܕܡ : *Ab initio excellens fuit Adæ conſtitutio*. Codice Nitr. V. fol. 155. & Cod. noſtro Arabico IX. fol. 29. in quo fol. 1. hæc adnotatio legitur. هذا الكتاب المبارك جابه ابونا المطران قورياقوس الى الدير واوقفه وقفا موبدا وحبسا مخلدا على دير ستنا العذرى سيدة انبا بيشاى المعروف بالابهات السريان ولا لاحد سلطان من قبل المسيح ان يخرجه من الدير المذكور ومن يخرجه يكون نصيبه مع يهوذا مسلم سيده والسبح لله دايما ابدا . *Hunc benedictum librum ad monaſterium* (Scetenſe) *advexit Pater noſter Cyriacus Metropolita, eumque ſtabili & perpetuo dono dedit Cœnobio Dominæ noſtræ Virginis Dominæ monaſterii Abbatis Piſois, quod Syrorum Patrum nuncupatur. Nulli autem hominum à Chriſto fas eſto, eundem ex prædicto Cœnobio extrahere. Qui ſecùs fecerit, ſortem Judæ Domini ſui proditoris inveniat. Laus Deo ſemper.*

229. *De ejectione Adæ è Paradiſo.* ܥܠ ܡܦܩܬܗ ܕܐܕܡ ܡܢ ܦܪܕܝܣܐ. ܟܐܢܐ ܕܐܦܩ ܠܐܒܘܢ ܐܕܡ ܡܢ ܦܪܕܝܣܐ : ܗܒ ܠܝ ܕܐܥܘܠ ܘܐܚܙܐ ܥܘܬܪܐ ܕܒܢܡܘܣܟ : *Juſte, qui Patrem noſtrum Adam è Paradiſo ejeciſti, tribue mihi, ut ingrediar, & divitias in Lege tua contentas videam*. Cod. Arab. IX, f. 45. Citatur à Barcepha Par. 1. cap. 25.

230. *De Adam, mortalis ne, an immortalis creatus fuerit*. على ادم انكان خلق مايت او غير مايت . ايها الحكيم بك تنسل كلمتى العادمة النسل وبمفاوضتك يولد لساني اثمار المجد *Per te, Sapiens, ſterilis meus ſermo concipiat, tuoque commercio fructus laudis lingua mea pariat*. Codice Arab. IX. fol. 66.

231. *De juſto Noë, & de Diluvio:* على نوح البار وعلى الطوفان . ايها العادل الذى قطع بحكمه لجيل نوح افتح لكلمتى باب متسع ليخرج خبرك : *Juſte, qui ſapientia tua Noëmi generationes abſcidiſti, latum meo ſermoni oſtium reclude, ut tua geſta referat*. Cod. Arab. IX. fol. 72.

Hucuſque ex mss. Codicibus Biblio-

bliothecæ Vaticanæ. Complures alii Sermones ſub Jacobi noſtri nomine in Ritualibus, & Eccleſiaſticis Syrorum libris paſſim leguntur, quibus tamen recenſendis ideò ſuperſedemus, quod ii vel non integri ſint, vel ad metrum Jacobi dumtaxat efformati, non ab eodem editi. Illuſtriſſimus Stephanus Edenenſis lib. 3. Apologiæ pro Maronitis cap. 3. in reſponſione ad 5. objectionem, longum Sarugenſis Sermonem, in Elencho P. Joannis Baptiſtæ Eliani è Soc. Jeſu libro decimo laudatum, producit, cui titulus: *De Utilitate Sacrificiorum pro defunctis in altera vita, quæ pro illis à vivis in hac vita offeruntur*: ubi inſigne eſt pro Purgatorio teſtimonium. Idem Edenenſis nonnullos Jacobi noſtri ſermones laudat tàm in præfata Apologia, quàm in Libro candelabrorum, ſeù Expoſitione Miſſæ Syrorum: ſed horum pleroſque ex Codice noſtro Syriaco VII. qui ad domeſticam ejuſdem Bibliothecam olim pertinebat, deſcripſit.

CAPUT XXVIII.

Georgius Jacobi Sarugenſis Diſcipulus.

I. Georgius Encomium ſcripſit in S. Jacobum Sarugenſem Præceptorem ſuum.

GEORGIUS hic, de quo modo ſermonem inſtituimus, Sancti Jacobi Sarugenſis Auditor fuit, ut liquet ex Cod. Nitrienſi V. unde nobis innotuit. Scripſit Encomium in Præceptorem ſuum, quod exſtat in laudato Cod. fol. 140. hoc præfixo titulo: ܒܫܡ ܡܪܢ ܟܬܒܝܢܢ ܡܐܡܪܐ ܥܠ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܡܠܦܢܐ ܕܒܛܢܢ ܕܣܪܘܓ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝ ܬܠܡܝܕܗ. ܡܬܐܡܪ ܕܝܢ ܒܕܘܟܪܢܐ ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ. *In nomine Domini noſtri ſcribimus Sermonem de Mar Jacobo Doctore Batnarum Sarugi* Epiſcopo, *quem edidit Mar Georgius ejus Diſcipulus. Legitur autem in Commemoratione ejuſdem Mar Jacobi*. Incipit: ܝܫܘܥ ܢܘܗܪܐ ܕܒܕܢܚܗ ܡܬܦܨܚܝܢ ܣܘܦܝ ܬܒܝܠ ܟܠܗ̇: ܐܢܗܪ ܢܘܗܪܐ ܡܢ ܛܝܒܘܬܟ ܠܗܘܢܝ ܡܚܫܒܬܝ: *Jeſu lux, cujus exortu univerſi terrarum orbis fines lætificantur, illuſtra cogitationes meas lumine gratiæ tuæ*. Recole ea, quæ ex hoc Carmine excerpta dedimus pag. 286.

II. Alius à Georgio Tagritenſi, & ab altero Georgio Arabum Epiſcopo.

An verò quidquam aliud conſcripſerit, quæve fuerit hujuſce viri conditio, & qua dignitate commendatus, hactenus eruere non valuimus. Illud tamen affirmare jure auſim, Georgium hunc à Tagritenſi Epiſcopo ipſi cognomine, nec non ab altero Arabum Antiſtite diverſum fuiſſe. Quippe noſter hic Jacobi auditor anno Chriſti 520. circiter floruit. At centum ferè annis Tagritenſem poſteriorem nobis exhibet Codex Vaticanus Syriacus XXIV. in quo Conſtantini & Leonis Charrenſium Epiſcoporum magiſter, appellatur, qui Joanni Damaſceno æquales fuiſſe dicuntur. Arabum autem Epiſcopum Georgium circa annum Chriſti 700. claruiſſe, ex Gregorio Barhebræo lib. Ethic. cap. 4. & ex Antonio Marſilio Columna in Hydragiologia oſtendemus, quum de Jacobo Edeſſeno ſermo erit.

CA-

CAPUT XXIX.

Simeon Epiſcopus Beth-Arſamenſis.

I. Simeonis Epiſcopi Beth-Arſam in Perſide ætas & geſta ex Dionyſii Chronico.

SIMEON, cognomento ܣܘܦܣܛܐ ܦܪܣܝܐ *Sophiſta Perſa*, Eccleſiam Beth-Arſamenſem in Perſide regebat ab anno Chriſti 510. uſque ad annum 525. teſte Dionyſio Patriarcha in Chronico fol. 90. & 102. qui ad annum Græcorum 821. hæc de eo tradit: ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ
ܘܚܕܐ ܡܫܬܡܗ ܗܘܐ ܩܕܝܫܐ ܫܡܥܘܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܐܪܫܡ ܕܡܬܩܪܐ
ܫܡܥܘܢ ܣܘܦܣܛܐ ܦܪܣܝܐ. ܗܢܐ ܟܕ ܒܙܒܢ
ܐܢܫܐ ܬܠܬܐ ܪܘܪܒܐ ܘܡܝܩܪܐ ܠܐܠܗܐ ܠܡܫܝܚܐ
ܗܘܐ ܘܐܠܡܫܝ ܡܢ ܡܓܘܫܘܬܐ. ܘܟܕ
ܫܡܥܘ ܚܒܪܝܗܘܢ ܕܗܦܟܘ ܡܢ
ܡܓܘܫܘܬܐ ܘܗܘܘ ܟܪܣܛܝܢܐ:
ܐܘܕܥܘ ܠܡܠܟܐ ܥܠܝܗܘܢ ܘܦܩܕ
ܦܩܘܕܐ ܕܐܢ ܠܐ ܢܟܦܪܘܢ ܗܘܘ ܘܠܐ
ܦܩܕܝܢ ܒܟܪܣܛܝܢܘܬܐ: ܢܬܩܛܠܘܢ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܩܠܝܠ ܕܡܘܬܐ ܕܚܝܐ
ܟܕ ܫܪܘ ܠܡܠܟܐ ܘܣܝܦܐ ܘܡܠܟܐ: ܠܐ
ܕܢܟܦܘܪ ܐܡܪܝܢ: ܟܕ ܐܦ ܗܘ ܛܘܒܢܐ
ܒܪܬܢܐ ܘܡܚܝܕܘܬܐ ܕܢܟܦܪ ܒܐܠܗܐ
ܕܥܒܕ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܘܒܒܪܗ ܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܩܪܐ ܠܢ ܒܛܝܒܘܬܗ
ܘܩܪܒܢ ܘܢܣܓܘܕ ܒܥܒܕܐ
ܚܠܦ ܗܘ ܕܒܪܐ ܡܫܝܚܐ ܘܐܘܪܚܐ.
ܘܒܬܪ ܗܢܐ ܥܣܪܐ ܝܘܡܝܢ ܗܘ ܕܢ
ܘܡܢ ܪܘܚܢܝܬܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܘܢܣܒܘ
ܟܕ ܫܡܥܘ ܠܡܠܟܘܬ ܫܡܝܐ ܟܠܗܘܢ.
ܘܫܩܠܘ ܠܒܘܟܪܐ ܕܠܗ ܩܕܝܫܐ ܟܠܝܠܐ
ܘܡܬܠܒܟܘܢ ܘܣܗܕܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ
ܗܘܐ ܩܕܝܫ ܠܗ ܟܠܝܠܐ ܕܡܝܢ
ܡܘܬܐ ܩܠܝܠܐ ܕܣܝܦܐ.

Anno octingenteſimo vigeſimo primo claruit S. Simeon Epiſcopus [1] *Beth-Arſam, qui & Simeon Sophiſta Perſa appellatur. Hic aliquando tres ex ſecta Magorum primarios nobileſque viros Chriſtiano dogmate imbuit, baptizavitque. Quod quum eorum ſocii comperiſſent, eos ſcilicet relicta Magorum ſecta, Chriſtianam Religionem amplexos fuiſſe, apud Regem eoſdem deferunt, mandatumque accipiunt, niſi fidem Chriſti abjurarent, ut morti traderentur. Ii verò, qui corona vitæ digni habiti fuerant, nec minas, nec gladium Regis metuentes, incitante eos maximè ad ſubeundum fortiter pro vita æterna martyrium Beato Simeone: Abſit, ajebant, ut abnegemus Deum vivum, qui fecit cœlum & terram, & Filium ejus Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, qui nos ad ſe pro ſua gratia vocavit, & adduxit: Abſit, ut hunc abnegemus, & creaturam ejus pro ipſo adoremus. Tunc Beati decimo à ſpirituali eorumdem regeneratione die per celerem gladii mortem ad Deum martyrio coronati migrarunt.* Hactenus Dionyſius: ex quo colligere licet, Simeonem noſtrum egregium fuiſſe apud Perſas Chriſtianæ Fidei præconem, & plurimos non modò ex plebe, verùm etiam ex primoribus illius Regni ab idolorum cultu revocaſſe. Sed & eundem pro Catholica Religione adversùs graſſantem Neſtorianorum hæreſim impensè laboraſſe, liquet ex ipſiuſmet Epiſtolis, quarum exemplar infrà ſubjiciemus.

Ejus

NOTA.

1 *Beth-Arſam*. Idiotiſmus Syriacus. Quam Græci *Arſamopolim*, Syri *Beth-Arſam*, hoc eſt, *Domum*, ſeù, *urbem Arſamæ* dicunt. Arſames Perſarum Rex, Darii pater, urbi nomen dedit.

II. Henoticum Zenonis ſuſcipit.

Ejus tamen famam nonnihil deturpavit admiſſum Zenonis Imperatoris *Henoticum*, ſeù Edictum unitivum, & ſuppreſſa ſilentio Sacri Chalcedonenſis Concilii, atque Epiſtolæ S. Leonis memoria: ſuſcepta inſuper Anaſtaſii Imperatoris, Xenajæ, & Cyri Edeſſeni communio: anathema denique Ibæ ac Theodoreto dictum, quos Eccleſia in Oecumenica Synodo abſolverat. Id colligo ex Epiſtola, quam idem Beth-Arſamenſis *de Barſauma Niſibeno, deque Neſtorianorum hæreſi in Perſidem invecta* ſcripſit; exſtat autem in Codice noſtro Syriaco XI. ut mox videbimus. Hinc à doctiſſimo viro Stephano Edenenſi ad Jacobitarum Scriptorum gregem detruditur in Expoſitione Miſſæ cap. 7. de Hæreticorum Anaphoris num. 12.

III. Ab hæreſi Monophyſitarum vindicatur.

Sed cum ab hæreſi Monophyſitarum alienum fuiſſe, ex laudata Epiſtola deducitur, in qua Chalcedonenſem quidem Synodum ſilentio obruit; nunquam tamen damnat, aut ſugillat: quod utique præſtitiſſet, ſi hæreticus Monophyſita fuiſſet. Quinimò in eadem Epiſtola tacitè ſe ejuſdem Synodi definitionem admittere inſinuat, dum fidem Epiſcoporum amplectitur, qui *Encyclias Epiſtolas ad Leonem Imperatorem ſcripſere*. Verba ejus hæc ſunt: ܘܫܠܡܘܗ̇ ܠܗ̇ ܘܐܦ ܫܪܪܘܗ̇ ܐܦ ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܚܡܫܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܪܒܬܐ ܘܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܣܘܪܝܐ ܘܕܩܦܕܘܩܝܐ ܘܕܓܠܛܝܐ ܘܫܪܟܐ. *Quam ſequuti ſunt* (Loquitur de orthodoxa fide, quam à tribus Conciliis œcumenicis ſtabilitam fuiſſe præmiſerat) *confirmaruntque quadringenti nonaginta & quinque Epiſcopi Alexandriæ magnæ, Antiochiæ Syriæ, Cappadociæ, Galatiæ &c.* Quingentos enim fuiſſe Catholicos Epiſcopos, qui Leoni Imperatori pro Chalcedonenſi Concilio reſcripſere, liquet ex annotatione, quam Encyclio Codici his verbis adjunctam fuiſſe in mss. exemplaribus teſtatur Baluzius: *Expliciunt Epiſtolæ Epiſcoporum numero quingentorum feliciter*. Ex quorum numero ſi paucos eos Monachos detrahas, ad quos Leonem Imperatorem literas dediſſe teſtatur Evagrius lib. 2. cap. 9. habebis Epiſcopos *quadringentos circiter & nonaginta quinque*, Simeoni noſtro memoratos.

Quid? quod Juſtinum Imperatorem, & Abrahamium Presbyterum ſummis laudibus celebrat in altera Epiſtola, quam de martyribus Homeritis ad cognominem Simeonem Gabulæ Abbatem dedit, ut mox patebit. Atqui Juſtinus quidem fuit acerrimus Synodi Chalcedonenſis propugnator, & Monophyſitarum Anteſignanos exilio multavit, ut Severum, Philoxenum, alioſque, quorum nomina recenſet Dionyſius in Chronico ad annum Græcorum 829. Abrahamius verò ejuſdem Juſtini legatione pro Orthodoxis perfunctus eſt apud Alamundarum Arabum Ducem, teſte Metaphraſte in vita S. Arethæ Martyris apud Surium tom. 5. die 24. Octobris pag. 943. *Juſtinus enim* (verba ſunt Metaphraſtæ) *quum ſic ei viſum eſſet, hortatus eſt Alamundarum, ut fœdera pacis iniret cum Saracenis Romanorum vectigalibus: & miſſus eſt Abrahamius vir pius, & Presbyter, qui hac fungeretur legatione &c.* Pergit narrare Metaphraſtes, quomodo Abrahamius, unàcum Iſaacio Presbytero, *qui præerat Chriſtianis Orthodoxis qui in Perſide erant*, Silam Neſtorianorum Epiſcopum coram Alamundaro falſitatis & hæreſeos convicit: mox ſubjungit: *Abrahamius autem ipſe quoque fœdere inito cum Alamundaro, ſalutatoque Iſaacio in Perſidem revertente, rediit & ipſe, atque omnia expoſuit Juſtino Imperatori, & præſertim ea, quæ à Rege Homeritarum facta & ſcripta ſunt contra Chriſtianos*. His adamuſſim conſentiunt quæ ſcribit Beth-Arſamenſis in laudata Epiſtola, in qua Abbatem

Ga-

Gabulæ ſic alloquitur. ܡܘܕܥܝܢܢ
ܠܚܘܒܟܘܢ ܕܒܥܣܪܝܢ ܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝ
ܕܫܢܬܐ ܗܕܐ ܐܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ
ܘܚܡܫ ܢܦܩܢ ܡܢ ܚܝܪܬܐ ܕܢܥܡܢ
ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܩܫܝܫܐ ܒܪ ܐܘܦܪܣܝܣ
ܗܘܐ ܕܐܫܬܕܪ ܡܢ ܝܘܣܛܝܢܐ ܡܠܟܐ
ܠܘܬ ܡܢܕܪ ܡܠܟܐ ܕܛܝܝܐ ܕܢܥܒܕ ܫܝܢܐ:
ܕܐܦ ܥܠܘܗܝ ܟܬܒܢ ܒܐܓܪܬܢ ܗܝ
ܩܕܡܝܬܐ ܘܡܘܕܝܢܢ ܠܗ ܕܟܕ ܚܢܢ
ܘܟܠܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܫܬܥܢ ܠܓܒܢ
ܗܘ: ܘܗܘ ܝܕܥ ܒܟܠܗܝܢ ܕܟܬܒܢ
ܘܕܟܬܒܝܢܢ ܗܫܐ.

Notum facimus Dilectioni veſtræ, quod die vigeſima Canun poſterioris (Januarii) *præſentis anni octingenteſimi trigeſimi quinti* (Chriſti 524.) *egreſſi ſumus ex Irta* (hoc eſt, ditione) *Naamanis, unàcum Abrahamo Presbytero Euphraſii filio, qui à Juſtiniano Imperatore* (ſic Juſtinum Seniorem plerique Orientales Syri Arabeſque appellare ſolent) *ad Monderum* (Alamundarum) *Arabum Regem, ut fœdus iniret, allegatus fuit: de quo & nos ſcripſimus in priori noſtra Epiſtola, & gratias eidem agimus cùm nos, tùm univerſi Fideles, quòd* PARTES NOSTRAS FOVEAT, *& ipſe perſpecta habet, quæ olim ſcripſimus, & quæ modò ſcribimus.* Amicus igitur Simeonis noſtri erat Abrahamius Juſtini legatus, ejuſque & reliquorum Catholicorum in Perſide atque Arabia degentium cauſam auctoritate ejuſdem Juſtini contra hæreticos & infideles tuebatur.

IV. Synodum Chalcedonenſem non damnavit, ſed ſilentio preſſit: quod & alii Catholici Antiſtites ex animi dejectione præſtiterũt, abſque ulla hæreſeos nota.

Quod autem Zenonis *Henoticum* ſuſceperit Beth-Arſamenſis, id abſque Fidei Catholicæ detrimento fieri potuit. Suſceperunt etiam Flavianus Antiochiæ Patriarcha, & Elias Hieroſolymorum Epiſcopus, teſte Pagio ad annum 491. à num. 7. & ad annum 512. num. 6. quos tamen doctiſſimus Baronius ab omni hæreſi vindicat in Notis ad Martyr. Rom. die 4. Julii. Nimirùm duæ res erant: Synodum Chalcedonenſem damnare, & Henoticum Zenonis admittere: Illud manifeſtam hæreſim includebat: Hoc imbellem dejectumque Paſtorum animum dumtaxat indicabat, qui ut Zenoni Imperatori gratificarentur, Hæreticorumque perſecutiones declinarent, aut pacem Eccleſiis, ut ipſi putabant, conciliarent, memoriam Chalcedonenſis Synodi ſilentio premere malebant, quàm eam palàm profitendo, ſedibus ſuis deturbari.

Henoticum Zenonis ſuſcipiendo, quod hæreſim quidem nullam continebat, cauſæ tamen fidei ſummoperè nocebat, hæreſimque fovebat.

Ardentiores quidem ejus ætatis Catholici nullum diſcrimen ponebant inter eos, qui Zenonis Edictum ſuſcipiebant, aut qui Diodorum, Theodorum, Neſtorium, Ibam, Theodoretum, ac Eutychen damnabant, & illos qui diſertis verbis Concilium Chalcedonenſe ejurabant. Hinc Theophanes ad ann. Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 503. de Conciliabulo Sidonienſi loquens, Flavianum & Eliam ſupràmemoratos ſanctiſſimos Antiſtites fidem Chalcedonenſem ejuraſſe ſcribit, quod Zenonis Henotico conſenſiſſent. *Flavianus*, inquit, *Synodos tres ſolummodo, & Zenonis Concordiam ſe recipere ſcripſit, nulla prorsùs de Chalcedonenſi facta mentione: Elias autem Hieroſolymitanus Epiſcopus Chalcedonenſem proſcribere teſtatus eſt.* Et infrà. *Quare iratus Anaſtaſius, falſis quibuſdam Monachis, ut Antiochiæ convenirent, ubi tumultu in Flavianum excitato, Chalcedonenſem Synodum, ſimulque Diodorum, Theodorum, Ibam, & Theodoretum cum execratione eum ejurare poſtularent, ſuggeſſit: quod ille ex animi dejectione exequutus eſt, & in Eccleſiæ publico conventu eos unàcum Sancta Synodo perculit anathemate.* Idem de Elia ſcribit Theodorus Lector lib. 2. pag. 561.

Marcellinus tamen in Chronico, Evagrius lib. 3. cap. 31. Auctor Libelli Synodici, Cyrillus in vita Sancti Sabæ, & Theophanes ipſe paulò inferiùs, contrarium tradunt de Flaviano

viano & Elia, quos ob defenſionem Sacri Concilii Chalcedonenſis perſecutionem ſuſtinuiſſe, & dignitatem amiſiſſe teſtantur. Teſtatur & Martyrologium Romanum, in quo perhonorifica fit eorumdem commemoratio ad diem 4. Julii. Nimirum uterque Præſul moderatior erat, quàm reliqui rigidiores & ardentiores Orthodoxi, ſatiſque Religioni conſultum eſſe exiſtimabat, *ut Synodus damnaretur ſilentio* (verba ſunt Pagii ad ann.491. num.XI.) *aut ſi de ea loquendum eſſet, alia œconomia utendum, ac conſentiendum damnationi Diodori, Theodori, ac quorundam aliorum, ac inſuper quorundam capitum ad ſubſtantiam fidei non ſpectantium. Unum eis tantùm ante oculos erat, ſalus nempè Eccleſiæ, & Fidei integritas. Sed quum hæc eorum moderatio nec Catholicis ardentioribus, nec hæreticis probaretur, ab utriſque inſimulati ſunt: à Catholicis Eutychianiſmi, ab Hæreticis Neſtorianiſmi*: quum ipſi tamen ab utroque errore abhorrerent.

Idem contigit Simeoni noſtro, quod Flaviano ac Eliæ. Henoticum enim ſuſcipiendo, tametſi Chalcedonenſem fidem ſartam tectamque ſervaſſet, in ſuſpicionem tamen proditæ Orthodoxæ Religionis venit apud ferventiores Quartæ Synodi propugnatores. Ab hoc crimine, præter adducta à nobis ſuprà argumenta, adhuc magis vindicatur, ſi miſerum Eccleſiarum ſtatum ſub Anaſtaſio Imp. conſideres, quem deſcribit Evagrius lib. 3. cap. 30. Adeò enim perturbatus erat Chriſtianus Orbis, ut nec Hæretici cum Catholicis, nec Catholici inter ſemetipſos convenirent: ſed alterum alter hæreſeos nota inureret. *Et nonnulli quidem* Epiſcoporum (inquit Evagrius loc. cit.) *cuncta quæ in illo Concilio* (Chalcedonenſi) *expoſita fuerant, pertinaciſſimè defendebant: neque in ejus decretis vel ullam ſyllabam remittere, ac ne unius quidem literæ mutationem admittere ſuſtinebant: ſed magna cum fiducia recedebant ab iis, qui decreta illius Concilii minimè ſuſciperent, nec illis communicare ullo modo ſuſtinebant.* (En ardentiores Catholici.) *Alii verò Chalcedonenſem Synodum, ejuſque decreta non modò non ſuſcipiebant; verùm etiam illam unàcum Leonis Epiſtola ſub anathemate damnabant.* (En rigidiores Hæretici.) *Alii Zenonis Henotico mordicùs inhærebant: idque tametſi inter ſe diſſiderent de una, aut de duabus naturis: hi quidem compoſitione Imperialium literarum decepti: illi verò paci & concordiæ magis ſtudentes.* (En remiſſiores Catholici, & Hæretici.) *Adeò ut totius Orbis Eccleſiæ in varias factiones diviſæ eſſent, ac ne Antiſtites quidem ſibi mutuò communicarent. Hinc multa diſſidia in Orientis, & Occidentis partibus, & per Africam exſtiterunt &c.* Nec minor in Perſide contentio erat, ubi Neſtoriana lues ſub Barſauma Niſibeno & reliquis, quos Simeon noſter in Epiſtola ſua commemorat, omnia circum loca ita aſflaverat, ut non ampliùs de Chalcedonenſi, ſed de Epheſina Synodo, quam illi hæretici unicè impugnabant, controverſia agitaretur, & in id Catholicis omni ſtudio incumbendum eſſet, ut Neſtorianum errorem profligarent. Præterea Diodori, Theodori, Ibæ, ac Theodoreti memoria iis in locis, utpote qui Neſtorianæ hæreſeos fautores fuerant, tàm execrabilis erat, ut qui eos diſertè non damnaret, haudquaquam Orthodoxus cenſeretur. Non mirum igitur, quod Beth-Arſamenſis abſque ulla hæreſeos nota Quartam Synodum ſilentio premat, memoratos Neſtorii fautores expreſsè rejiciat, & Zenonis Henoticum amplectatur.

Sed & Zenonis Henotico nullam hæreſim contineri, tàm ex ipſis Henotici verbis, quàm ex Epiſtola Zenonis ad Felicem Papam, cujus fragmentum refert Evagrius lib.3.cap.10. oſtendit Natalis Alexander Par. I. Sæc. V. cap.3. & Diſſert.18. quem ſequitur Pagius ad ann. 482. num. 22. idque non obſcurè docet Petavius Theologic. Dogm. tom. 4. lib. 1. de In-

Incarn. cap. 16. num. 7. ubi hæc de Henotico: *In eo Epheſinam, & Chalcedonenſem Synodum aſcivit: Neſtorium, & Eutychen rejecit: de una tamen, aut duabus naturis poſt Incarnationem, callidè tacuit, ne cui parti præjudicium faceret*: quod tamen, pace tanti Viri, uſquequaque verum non eſt: Zeno enim in ſuo Henotico Nicænam quidem, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam Synodum diſertè approbat; Chalcedonenſem verò neque rejicit, neque amplectitur, ſed ſilentio præterit: imò ad calcem ejuſdem Edicti illam damnat anathemate, ſi expoſitæ in Henotico fidei contraria ſit: *Quicumque verò aliter ſentit* (inquit Zeno) *aut ſenſit, vel nunc, vel quandocumque aliàs, ſive Chalcedone, ſive in alia qualibet Synodo, eum anathematizamus*. Hinc communiter ab Orthodoxis Edictum illud rejectum fuit, quia licet nullam hæreſim expreſsè continebat, cauſæ tamen fidei nocuit, hæreſimque fovit, ſilendo tùm de S. Leonis Epiſtola, tùm de Synodi Chalcedonenſis definitione, tùm denique de his vocibus *ex duabus & in duabus naturis*, quæ Catholicæ Fidei contra Eutychianos & reliquos Monophyſitas nota ſingularis erat. Vide Facundum Hermianenſem lib. 12. cap. 4. Adde, quod ad Laicum Principem nequaquam pertinebat de fide decernere, & *quum Palatii cauſæ transferantur ad Eccleſiam* (ut verbis Facundi utar,) *quomodo Zeno Eccleſiæ cauſam ad Palatium transferebat*? Demùm ſilentium circa Concilium Chalcedonenſe imponendo, Orthodoxam Fidem ſummâ affecit injuriâ, dum æquè præcepit Eutychianis, ne mendacium proferrent, ac Catholicis, ne veritatem profiterentur. Atque idcircò qui Henoticum ſuſceperunt, & aliunde Orthodoxam fidem colebant, tametſi hæreſeos nota inurendi non ſunt, turpem tamen nomini ſuo maculam compararunt, tamquam puſillanimes, & hæreticorum fautores: neque enim culpâ vacabat, definitionem œcumenici Concilii ſilentio obruere, & ambiguas voces adhibere, quas utpote ad ſuum confirmandum errorem peropportunas hæretici excogitaverant. Hanc culpam glorioſâ Catholicæ veritatis confeſſione purgarunt in extrema ſenectute fortiſſimi pugiles Flavianus & Elias, ut oſtendit Eminentiſſimus Annalium Eccleſiaſticorum Parens ad annum 512. & in Notis ad Martyrol. Rom. An verò idem præſtiterit Simeon noſter, affirmare non auſim, quum præter adductum Dionyſii Patriarchæ teſtimonium, nil aliud de ejus geſtis nobis exhibeant quotquot hactenus evolvi Syrorum Scriptorum monumenta.

V. Ejus ſcripta, quæ exſtant. I. Anaphora.

Anaphora ܐܢܐܦܘܪܐ de qua laudatus Stephanus Edenenſis loc. cit.

ܫܡܥܘܢ ܦܪܣܝܐ ܥܒܕ ܐܢܐܦܘܪܐ ܕܪܫܗ:
ܐܠܗܐ ܗܘ ܚܝܐ ܕܟܠ ܘܢܘܗܪܐ.

Simeon Perſa edidit Anaphoram, cujus initium, Deus vita omnium, & lux. Exſtat ſub nomine Philoxeni Mabugenſis in Codice Ecchell. V. pag. 56. & in Cod. Colbertino 3922. teſte Renaudotio tom. 2. Liturg. Orient. pag. 301. qui eam Latinè publicavit. Ejuſdem exordii alteram Liturgiam Joſepho Xenajæ Jacobitæ adſcribit idem Edenenſis num. 18. ſed an cum noſtra in reliquis conveniat, nec ne, haud exprimit. Valdè ſuſpicor, ex amanuenſium incuria, vel immoderato in Doctores ſuæ ſectæ affectu unam eandemque Liturgiam ſub plurium Auctorum nomine venditari: nam Orientales in deſcribendis hujuſcemodi Codicibus parùm accuratos eſſe, rectè obſervat Renaudotius pag. 420. Quare laudata Anaphora Simeoni potiùs videtur tribuenda, quàm Philoxeno: Philoxenus enim aliam habet Liturgiam apud Renaudot. pag. 310. & in Codicibus Nitrienſibus III. & IV. cujus initium, *Domine Deus potens*: ex qua nonnullas Orationes decerpſit, ſuæque Liturgiæ *Sanctorum Doctorum* nuncupatæ inſeruit Joan-

Joannes Magnus Jacobitarum Patriarcha apud eundem Renaudotium pag. 409. qui tamen nullam prioris Anaphoræ mentionem facit. Sed & Doctiſſimus Edenenſis, qui Liturgicos Codices accuratè verſavit, unam tantùm Philoxeni Anaphoram agnoſcit: alteram Simeoni noſtro conſtanter adjudicat.

2. Epiſtola de Neſtorianorum hæreſi in Perſidem invecta.

Epiſtola de Barſauma, deque hæreſeos Neſtorianorum initio, & quo tempore in Perſidem invecta fuerit.

ܐܓܪܬܐ ܕܥܠ ܒܪܨܘܡܐ ܘܥܠ ܫܘܪܝܐ ܕܗܪܣܝܣ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܘܐܡܬܝ ܥܠܬ ܠܦܪܣ

ܘܪܘܫܡܐ ܕܥܠ ܐܓܪܬܐ ܗܘܐ ܠܗ ܫܘܝܐ ܡܛܠ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܕܐܘܪܚܐ ܘܫܘܝܐ.

Exſtat in Cod. noſtro Syr. XI. in quo tamen inſcriptio Epiſtolæ deſideratur, nec ad quem ea miſſa fuerit, exprimitur. Fortaſsè ad Simeonem Abbatem Gabulæ, cui aliam de Homeritis Epiſtolam, mox recitandam, miſit Beth-Arſamenſis: quidquid enim in Perſide, & finitimis regionibus circa rem Chriſtianam gerebatur, ei Simeon noſter ſignificabat, ut ex eadem Epiſtola colligitur. Hanc ex laudato Codice publicare operæ pretium duxi, quod Neſtorianæ hiſtoriæ maximam lucem afferre videatur.

Epiſtola Simeonis Beth-Arſamenſis de Barſauma Epiſcopo Niſibeno, deque hæreſi Neſtorianorum.

ܐܝܟܢܐ ܕܗܝ ܕܟܪܣܛܝܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܫܘܪܝܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܡܢ ܐܒܪܗܡ ܪܫ ܐܒܗܬܐ ܢܣܒܬ ܒܝܕ ܫܘܘܕܝܐ ܕܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܒܙܪܥܟ ܢܬܒܪܟܘܢ ܥܡܡܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ. ܘܐܒܪܗܡ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܐܬܩܪܝ ܐܒܐ ܕܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܡܢܗܘܢ ܐܦ ܚܢܢ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܪܣܝܣ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܡܢ ܚܢܢ ܘܩܝܦܐ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܡܢ ܫܪܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܒܙܒܢܗ ܫܘܪܝܐ ܢܣܒܬ. ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܝܗܘܕܝܐ ܠܡܫܝܚܐ ܒܪ ܐܢܫܐ ܫܚܝܡܐ ܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܕܡܓܕܦ ܘܟܕ ܒܪ ܐܢܫܐ ܐܢܬ ܥܒܕ ܐܢܬ ܢܦܫܟ ܐܠܗܐ. ܘܗܕܐ ܣܒܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܫܪܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܗܘ ܙܒܢܐ ܥܠ ܡܫܝܚܐ.

Quemadmodum vera noſtra Chriſtiana Fides initium ex Abraham Patriarcha duxit per promiſſionem ipſi à Deo factam verbis illis, *In ſemine tuo benedicentur gentes*, hoc eſt, in Chriſto, ut ſcriptum eſt: & Abraham quidem per veram fidem appellatus eſt Pater omnium populorum, ex quibus & nos ſumus; ita etiam Neſtorianorum hæreſis ab Hanano, & Caipha ſummis Sacerdotibus, & à reliquis illius ætatis Judæis exordium ſumpſit. Illi ſiquidem Judæi Chriſtum hominem exiſtimabant, quum dicerent, *blaſphemas*, & *homo quum ſis, facis teipſum Deum*; Quę opinio apud reliquos illius temporis Judæos de Chriſto obtinebat: Alii enim Hominem ipſum dicebant: alii Juſtum, & Prophetam, & Magiſtrum bonum, & Regem Iſrael appellabant: alii verò Beelzebub, & Principem dæmoniorum, & Samaritanum, & Legis tranſgreſſorem vocabant. Et contentio quidem inter Judæos erat de illo: utrique tamen nudum hominem ipſum opinabantur. Hæc ipſiſſima opinio ad Neſtorianos

[illegible]

rianos uſque in præſentem diem derivata eſt.

[illegible]

[illegible]

Nam à Judæis eandem traditam accepit Simon Magus, gente Samaritanus, atque adeò Judæorum affinis, qui Romæ reſtitit Apoſtolis, ſeipſum exaltans, ac Magnum quid eſſe dicens, Chriſtumque ſe exiſtimans, prout ab Hanano & Caipha ſuis ſodalibus atque magiſtris didicerat.

[illegible]

[illegible]

A Simone inſanum illum errorem accepit Ebion: ab hoc Artemon: ab Artemone Paulus Samoſatenus; qui olim Antiochiæ Syriæ Epiſcopus fuit ſub Ethnicis Romanorum Imperatoribus, quum nondum Orthodoxus Romanorum Imperator Conſtantinus imperaſſet, nec ullus eſſet Romanorum Imperatorum timor. Hic enim Paulus Samoſatenus plus quàm Simon magus, & Ebion, & Artemon præceptores ſui, blaſphemare auſus eſt, de Beata Maria hæc dicens: Nudum hominem genuit Maria, nec poſt partum Virgo permanſit. Chriſtum autem appellavit creatum, factum, mortalem, & filium ex gratia: De ſeipſo verò dicebat: Ego quoque ſi voluero, Chriſtus ero, quum ego & Chriſtus unius ejuſdemque ſimus naturæ. Ex Paulo Samoſateno orta eſt hæreſis duarum [1] Naturarum, & Proprietatum, Operationumque earum. 1

[illegible]

A Pau-

N O T A.

1 *Duarum naturarum.* Hæc ab amanuenſi Jacobita Epiſtolæ Simeonis adjecta fuiſſe, ex contextu ejuſdem Epiſtolæ liquet. Fortaſſè pro *duarum Perſonarum*, quæ Pauli ac Neſtorianorum hæreſis erat, *naturarum* vox obtruſa eſt.

ܘܡܢܗ ܕܦܘܠܐ ܩܒܠ ܕܝܘܕܘܪܘܣ
ܕܛܪܣܘܣ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܝܠܝܩܝܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܗܘ ܡܢ ܛܠܝܘܬܗ ܡܢ ܗܪܣܝܣ
1 ܕܡܩܕܘܢܝ ܗܘ ܕܡܓܕܦ ܥܠ ܪܘܚܐ
ܩܕܝܫܐ. ܘܟܕ ܐܬܬܠܡܕ ܕܝܘܕܘܪܘܣ
ܠܟܪܣܛܝܢܘܬܐ ܘܗܘܐ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܕܛܪܣܘܣ ܕܩܝܠܝܩܝܐ ܐܘܪܒ
ܠܗܪܣܝܣ ܕܡܩܕܘܢܝܘܣ : ܘܦܪܫ
ܐܦ ܗܘ ܟܝܢ̈ܐ ܒܡܫܝܚܐ ܘܕܝܠܝ̈ܬܗܘܢ
ܘܡܥܒܕܢܘܬܗܘܢ ܠܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܠܗ ܠܡܫܝܚܐ ܒܪܢܫܐ ܒܪܝܐ ܘܥܒܝܕܐ
ܘܡܝܘܬܐ ܘܒܪ ܟܝܢܐ ܠܢ ܘܒܪܐ ܒܛܝܒܘܬܐ ܟܕ ܐܚܝܕ ܒܥܩܒܬܐ ܕܦܘܠܐ ܫܡܝܫܛܝܐ ܪܒܗ.

A Paulo accepit Diodorus Tarſi Ciliciæ *Epiſcopus*, qui à puero hæreſim [1] Macedonii in Spiritum Sanctum blaſphemantis hauſerat: Mox Chriſtiano imbutus dogmate & Epiſcopus Tarſi in Cilicia factus, hæreſim Macedonii amplificavit, diviſitque naturas in Chriſto, earumque proprietates & operationes: Chriſtum verò ipſum, hominem exiſtimavit creatum, factum, mortalem, conſubſtantialem nobis, & filium per gratiam, Pauli Samoſateni præceptoris ſui veſtigiis preſsè inhærens. 1

ܘܡܢܗ ܕܝܢ ܕܕܝܘܕܘܪܘܣ ܩܒܠ
ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܕܡܦܣܘܣܛܝܐ
ܕܩܝܠܝܩܝܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܗܢܐ ܦܫܩ ܟܬܒܐ
ܟܠܗܘܢ ܕܟܬܒܐ ܥܬܝܩܐ ܘܚܕܬܐ. ܘܒܟܠܗܘܢ
ܦܘܫܩܝܗܘܢ ܘܡܐܡܪܝܗܘܢ ܝܘܕܝܐܝܬ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܫܠܡ ܘܐܝܟ ܠܗ ܥܠ
ܡܫܝܚܐ. ܐܝܟ ܕܕܝܘܕܘܪܘܣ ܘܦܘܠܐ
ܡܠܦܢܘܗܝ ܕܝܠܗ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܢ
ܫܡܥܘܢ ܚܪܫܐ ܘܡܢ ܦܘܠܐ ܘܡܢ
ܕܝܘܕܘܪܘܣ ܠܘܬܗ ܐܘܪܒ ܘܫܪܪ :
ܘܒܪܢܫܐ ܒܪܝܐ ܘܥܒܝܕܐ ܘܡܝܘܬܐ
ܒܪ ܟܝܢܐ ܠܢ ܘܒܪ ܣܝܡܘܬܐ ܘܗܝܟܠܐ ܕܒܪܐ
ܡܠܘܫܢܐ ܢܚܬܗ ܠܟܘܪܣܝܐ : ܘܠܐ
ܒܪ ܟܝܢܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܐܠܐ ܒܛܝܒܘܬܐ : ܒܪ ܣܝܡܘܬܐ ܐܡܪ ܘܫܪܟܐ ܕܓܘܕܦܝܗ ܕܡܠܝܢ
ܡܐܡܪܘܗܝ ܘܦܘܫܩܝܗܘܢ ܟܠܗܘܢ .

A Diodoro accepit Theodorus. Mopſveſtiæ in Cilicia, qui omnes quidem tùm veteris, tùm Novi Teſtamenti Libros commentatus eſt; verùm in cunctis ipſius commentariis & ſermonibus Judaicam de Chriſto opinionem tradit, Diodoro Pauloque Samoſateno præceptoribus ſuis conſentiens. Quæ verò à Simone mago, à Paulo, & à Diodoro aſſerebantur, hæc ille amplificavit confirmavitque, aſſerens Chriſtum hominem eſſe creatum, factum, mortalem, conſubſtantialem nobis, filium adoptivum, & Templum Filii æterni, non Filium naturalem Dei eſſe, ſed per gratiam & adoptionem: ut omittam reliquas ejus blaſphemias, quibus ſermones & commentaria ejuſdem ſcatent.

ܡܢܗ

A Theo-

N O T A.

1 *Hæreſim Macedonii*. Non ſatis liquet, an Diodorus de Spiritus Sancti divinitate uſquam malè ſenſerit: quin imò eum adhuc Presbyterum ſub S. Meletio Catholicam fidem contra Arianos Antiochiæ, & poſteà Epiſcopum contra Macedonianos Conſtantinopoli propugnaſſe, conſtat ex Theodoreto in hiſtor. Eccleſ. lib. 4. cap. 25. & lib. 5. cap. 8. Falſum eſt etiam, Diodorum *hæreſim Macedonii amplificaſſe*: non enim Macedonius de Incarnatione diſputavit, ſed de Trinitatis myſterio, Spiritus Sancti divinitatem negans: Diodori autem errores circa Incarnationem dumtaxat notantur. Neſtorium quidem Diodori aſſeclam, circa Proceſſionem Spiritus Sancti erraſſe, colligitur ex eo, quod Theodoretus ejus defenſor eandem negare videtur, ſcribens contra S. Cyrillum. Ejus teſtimonium pro Diodoro in hac parte ſuſpectum eſſe poteſt; atque ita intelligendum eſſe puto S. Cyrillum epiſt. 38. qui Diodorum aſſerit à Macedonii hæreſi ad Eccleſiam Catholicam rediiſſe. Vide Tillemont. tom. 8. pag. 566.

[illegible]

A Theodoro accepit Neſtorius, qui in magna Antiochenorum Eccleſia Presbyter ordinatus fuerat, mox ad Conſtantinopolitanam Sedem evectus eſt: patriam autem habuit Germaniciam urbem. Hic omni ſtuſtio incubuit, ut impiæ præfatorum magiſtrorum ſuorum hæreſeos primatum ſibi vendicaret, utque nomen ipſius cunctis erroris ejus ſectatoribus imponeretur, quemadmodum Marcion Marcioniſtis nomen impoſuit, & Eutyches Eutychianiſtis. Quamobrem adverſarius juſtitiæ Neſtorius blaſphemias in Eccleſia Conſtantinopolitana palàm evomuit. Et Simon quidem Magus, Ebion, Artemon, Paulus Samoſatenus, Diodorus atque Theodorus, Neſtorii ipſius Præceptores, opinionem illam clam & ſecretò uſque ad id tempus propugnarunt: Neſtorius verò in ſuperbiam elatus, ut primatum illius hæreſeos ſibi aſſereret, palàm ſurrexit in Eccleſia coram univerſo populi cœtu, & in apertam blaſphemiam delapſus, Noli, inquit, gloriari, Maria: non enim Deum genuiſti, ſed hominem creatum, factum, mortalem, conſubſtantialem nobis, & qui ſolus per gratiam Filius Dei appellari meruit: & propter ſuam cum mortalibus conjunctionem Jeſus filius Dei dicitur. Alias inſuper multas protulit blaſphemias, quarum causâ anathema ipſi dixerunt Sancti Patres in urbe Epheſo, ſegregantes eum à communione totius Sanctæ Dei Eccleſiæ, unàcum præfatis ejuſdem magiſtris: damnaruntque ſimul cum ipſis etiam eorum fidem, cunctoſque ejus, eorumve ſectarios. Exinde Neſtoriani audire cœperunt.

[illegible]

A Ne-

ܡܢܗ ܕܝܢ ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ ܩܒܠ
ܬܐܘܕܘܪܝܛܐ ܕܩܘܪܘܣ . ܗܘ ܕܝܢ
ܬܐܘܕܘܪܝܛܐ ܟܕ ܣܢܝܢܗ ܕܢܣܒ
ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܥܒܕ ܡܐܡܪܐ ܕܥܘܠܐ
ܠܩܕܝܫܐ ܐܒܗܬܐ ܗܢܘܢ ܕܒܐܦܣܘܣ ܐܚܪܡܘܗܝ ܗܘܘ
ܠܢܣܛܘܪܝܘܣ ܪܒܗ .

A Neſtorio accepit Theodoretus Cyri, qui patrocinium ejuſdem ſuſcipiens, impium opus conſcripſit adverſùs Sanctos Patres, qui Epheſi magiſtrum ejus Neſtorium anathemate perculerant.

ܘܡܢܗ ܕܝܢ ܕܬܐܘܕܘܪܝܛܐ ܩܒܠ
ܐܝܒܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܝܒܐ ܟܕ ܣܓܝܐܬܐ
ܘܠܒܪ ܡܢ ܓܘܕܦܐ ܕܫܠܡܝܢ
ܒܡܠܦܢܘܗܝ ܠܡܠܦܢܘܗܝ ܗܠܝܢ
ܘܐܦ ܗܕܐ ܡܢ ܟܠܗܝܢ ܐܘܣܦ ܗܘ ܘܐܡܪ
ܒܚܕ ܡܢ ܡܐܡܪܘܗܝ ܘܐܡܪ ܗܟܢܐ :
ܕܐܢܐ ܐܝܒ ܠܡܫܝܚܐ ܠܐ ܚܣܡ ܐܢܐ
ܒܡܫܝܚܐ ܕܗܘܐ ܐܠܗܐ ܕܗܘ ܐܦ ܐܢܐ
ܗܘܐ ܐܠܗܐ ܡܛܠ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܐܟܘܬܝ
ܘܒܪ ܟܝܢܝ . ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܚܪܡ ܐܝܒܐ ܘܬܐܘܕܘܪܝܛܐ ܕܩܘܪܘܣ ܥܡ
ܡܫܘܬܦܝܗܘܢ ܟܠ ܕܫܠܡ ܠܗܘܢ .

A Theodoreto accepit Ibas, qui præter alias multas blaſphemias, quibus præfatos Magiſtros ſuos adamuſſim imitabatur, hanc etiam in quadam ſua Oratione adjecit, inquiens: Ego Ibas nequaquam invideo Chriſto, qui Deus factus eſt: nam appellatus eſt Deus, quum homo eſſet mei ſimilis, ejuſdemque mecum naturæ. Quapropter anathematis ſententia lata fuit in Ibam & Theodoretum Cyri, unàcum omnibus eorundem ſociis, & ſectariis.

1 ܡܢܗ ܕܝܢ ܕܐܝܒܐ ܩܒܠ ܐܢܫ
ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܡܐܪܝ ܡܢ ܒܝܬ ܐܪܕܫܝܪ .
ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝܬ . ܘܐܬܚܒܠܬ ܐܪܥܐ
2 ܕܦܪܣ ܒܢܣܛܘܪܝܢܘܬܐ ܒܝܕ ܐܓܪܬܐ
ܕܐܝܒܐ ܘܦܘܫܩܐ ܕܡܐܡܪܐ ܘܕܒܘܪܫܐ ܕܡܠܦܢܘܗܝ .

Ab Iba accepit Mares [1] quidam ex urbe Hardaſcir: atque exinde cœpit Perſarum regio Neſtorianiſmo infici per Ibæ epiſtolas, & per verſiones [2] Orationum & Commentariorum magiſtrorum ejuſdem.

ܘܡܢ

Ab

NOTÆ.

1 *Mares*. Celeberrima eſt Ibæ ad Marim Perſam Epiſtola, de qua vide quæ notavimus pag. 203. Cujus hic urbis in Perſide Epiſcopus fuerit, nunc primùm ex Beth-Arſamenſi cognoſcimus.

2 *Expoſitiones*. Theodori Mopſveſteni Libros è Græco in Syriacum ſermonem tranſtuliſſe Ibam, eoſque per omnem Orientem diſſeminaſſe, conqueruntur ejuſdem Accuſatores in Concil. Berytenſi ac Tyrio, Act. 9. & 10. Concil. Chalcedon. ut diximus pag. 200. Alios Diodori, Neſtorii, cæterorumque ejuſdem farinæ hæreticorum Libros in Edeſſena Perſarum Schola Syriacè converſos fuiſſe, teſtatur Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum ad calcem Epiſtolæ Simeonis noſtri, in hæc verba:
ܗܠܝܢ ܕܥܡܗ ܕܒܪܨܘܡܐ ܡܢ ܐܣܟܘܠܐ ܕܐܘܪܗܝ
ܡܢ ܪܒܘܠܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܐܦܩܘ
ܣܦܪܐ ܕܪܫܝܥܐ ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܘܬܐܘܕܘܪܘܣ ܒܝܘܡܝ
ܒܝܘܡܝ ܦܝܪܘܙ ܡܠܟܐ .

Hi enim (loquitur de Narſete, Jazidade, & reliquis Scholæ Edeſſenæ Diſcipulis Neſtorianis) *unàcum Barſauma ex Schola Edeſſena à Rabula Edeſſæ Epiſcopo ejecti, tulerunt ſecum Libros impii Neſtorii ac Theodori diebus Pherozis Regis*. Ubi pro Rabula Cyrum legendum eſſe, mox oſtendemus.

[illegible]

Ab eodem Iba poſt Marim acce-
pit Maro 1 quidam Elita Presbyter 1
Edeſſenus, qui in Edeſſena 2 Per- 2
ſarum Schola Præceptorem agebat.

[illegible]

[illegible]

In illa autem Schola commora-
bantur, quum Perſæ ibidem literis
vacarent: quos inter Acacius 3 Ara-
mæus, qui ibidem *ſuffocans quadran-* 3
tem cognominabatur; Barſaumas 4 4
Maræ Carduenſis ſervus, qui *natans*
in

NOTÆ.

1 *Maro*. Maronius Diaconus ſubſcripſit Concilio Antiocheno in cauſa Ibæ, Act. X. Concil. Chalcedon. Fortaſsè is Presbyter factus, cathedram in Edeſſena Perſarum Schola obtinuit. Pro [illegible] *Elita*, legendum puto [illegible] *Dilita*, vel *Dilaita*, aut cum nota genitivi caſus *D-Dilaita*: Hunc enim Maronem, hiſtoriæ Jacobitarum ferunt, Monachum in Monaſterio *Dilaitæ* egiſſe, antequam Edeſſenæ Scholæ præficeretur. Illud autem Cœnobium in Meſopotamia ſitum eſſe, oſtendam, ubi de Joanne, vulgò *Saba* dicto, ſermo erit. Alius Sanctiſſimus Maro vertente ſæculo quarto floruit, teſte Theodoreto in Philotheo cap. 16. Diſcipulosque habuit plurimos, quos inter eminebat Jacobus ille Syrus, de quo ſuprà pag. 255. Alius item Joannes, cognomine *Maro*, ſeptimi ſæculi Scriptor fuit, de quo mox ſermo erit.

2 *Edeſſena Perſarum Schola*. Plures Edeſſæ Scholas extitiſſe, diximus pag. 204. Has inter floruiſſe eam, in qua Chriſtiani Perſarum Regi ſubditi literis vacabant, ibidem notavimus. Sed & Syriacam linguam apud Perſas ipſos in maximo pretio fuiſſe, docet S. Epiphanius hæreſ. 66. *Vtuntur*, inquit, *plurimi Perſarum poſt Perſica literarum elementa, etiam Syrorum literis*. Et infrà. *Alii autem profundiſſimam Syrorum linguam magni faciunt*.

3 *Acacius Aramæus*, ſeu Aſſyrius. Hunc Salomon Boſtrenſis affinem fuiſſe Babuæi Catholici, hoc eſt, Chaldæorum Primatis, teſtatur in Libro Apum cap. 51. Codice Echellenſi XVII. Auctor verò Catalogi Pariarcharum Chaldæorum Cod. noſtro Syriaco XI. ad calcem Epiſtolæ Beth-Arſamenſis, hæc de eodem tradit; [illegible]

[illegible]

Poſtquam autem Babuæus martyrio coronatus eſt, (inſidiis ſcilicet Barſaumæ Niſibeni, ut mox dicemus,) *in ejus locum ſubrogatus fuit Acacius Fidelium Catholicus* (hoc eſt, Primas, ſeu Patriarcha Orthodoxorum,) *quem Barſaumas vexare non deſtitit, donec eum in ſuam ſententiam pertraxit. Exinde verò cœperunt Catholici* (Primates) *in regione Perſarum Neſtorianam hæreſim amplecti*.

4 *Barſaumas*. Laudatus Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum, Barſaumæ Niſibeni facinora his verbis deſcribit:

[illegible]

Accuſavit autem Barſaumas Babuæum Catholicum coram Rege (Pheroze,) *hæc auribus illius clam & doloſè inſuſurrans: Iſti Romanorum fidem tenent, eorumque exploratores ſunt. Da igitur mihi poteſtatem in eos, ut illos comprehendam. Fecit itaque Pherozes Rex Barſaumam Niſibis Epiſcopum, collatâ eidem, quam popoſcerat, poteſtate. Poſtquam autem Babuæus martyrio coronatus eſt*. Et reliqua numero ſuperiori. De ordinatione Barſaumæ hæc adnotavit Anonymus Neſtorianus Cod. Syr. Vatic. XXXIX. pag. 44.

[illegible]

Mar Barſaumas ordinatus fuit Metropolita Niſibis anno Græcorum octingenteſimo quadrageſimo ſexto, hoc eſt Chriſti 535. Sic emendavi errorem amanuenſis, qui pro 846. perperàm

habet

ܟܢܘܬܐ ܕܡܥܢܐ ܗܪܕܫܝܪܝܐ ܘܡܬܩܪܐ ܗܘܐ
ܫܬܐ ܩܛܡܐ . ܘܐܒܫܘܛܐ ܕܢܝܢܘܐ
ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܫܡܐ ܕܠܐ ܡܬܟܬܒ .
ܘܝܘܚܢܢ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ ܕܡܬܩܪܐ
ܚܙܘܪܐ ܘܠܐ ܐܘܦ ܘܕܐܬܟܢܝܘܗܝ . ܘܡܝܟܐ
ܕܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܕܓܘܢܐ .
ܘܦܘܠܘܣ ܕܡܬܩܪܐ ܓܒܐ . ܘܦܘܠܘܣ ܟܝܢܝ
ܩܛܝ ܡܢ ܩܪܝܐ ܕܒܝܬ ܗܘܙܝܐ ܘܡܬܩܪܐ
ܥܒܕ ܠܘܒܝܐ . ܘܐܒܪܗܡ ܡܕܝܐ

in nidis dicebatur: Maanes Hardaſcirenſis, cognomento *bibens cinerem*: Abſotas Ninivita, cui cognomen inditum erat, quod literis mandare nefas eſt. Joannes [1] Garmachita cognomento *Porcellus*. Michæas [2] cognomento *Dagon*. Paulus [3] Cachæi ex oppido Huzitarum, cognomento *factor phaſeolorum*. Abraham [4] Medus, cognomento *inflammator balneorum*. Narſes [5] Leproſus. Ezelias ex monaſterio Caphar-Maris: aliique ejuſdem cum Iba ſententiæ.

ܘܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܡܫܚܢ ܒܠܢ̈ܐ . ܘܢܪܣܝ ܓܪܒܐ . ܘܐܙܠܝܐ ܡܢ ܥܘܡܪܐ ܕܟܦܪ ܡܪܝ
ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܕܥܡ ܗܝܒܐ ܐܬܬܣܝܡܘ ܒܗܢܐ ܣܘܟܠܐ ܗܢܘܢ ܗܘܘ
ܕܟܕ ܠܐܝܟܢܐ ܕܗܘ ܒܪܥܝܢܐ .

ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܐܦ ܐܢܫܐ ܕܠܐ ܡܫܬܘܝܢ
ܠܗܝܒܐ ܕܗܘܝ ܡܪܝ ܦܦܐ ܡܢ ܒܝܬ ܠܦܛ :
ܡܕܝܢܬܐ ܕܗܘܙܝܐ ܡܪܝ ܩܣܢܝܐ ܡܢ ܬܚܠ ܒܝܬ
ܓܪܡܝ

Sed & alii erant, qui Ibæ nequaquam conſenſere: nimirùm Mar Papas ex Beth-Lapeth Huzitarum urbe: Mar Xenaias [6] ex Tahal Beth-Gar-

habet 746. hoc eſt, Chriſti 435. quo anno nondum natus fuerat Barſaumas: qui quum poſt extirpatam anno Chriſti 489. Perſicam Scholam, in regionem Perſarum ſeceſſiſſet, Niſibenum Epiſcopatum obtinuerit, neceſſe eſt, anno Chriſti 535. non 435. Agit de eodem Eutychius Alexandrinus in Chronico ſub Juſtiniano Imperatore, & ex eo Naironus in Evopl. Par. I. pag. 12. Renaudotius verò tom.2. Liturg. Orient. pag. 100. ex manuſcripta Neſtorianorum hiſtoria refert, *eum nefarium fuiſſe, & antiquæ diſciplinæ, quantum in ipſo fuit, contemptorem: nam contra Canones, Epiſcopus quum eſſet, uxorem duxit, eamque Sanctimonialem: tùm legem tulit, ut Epiſcopis, Sacerdotibus, Monachis ipſis nubere liceret. Ob auctoritatem verò tyrannicam, quum in ordinem redigi non poſſet, dignitatem quamdiù vixit, retinuit: ſed poſt mortem anathemate damnatus eſt: ſtatutumque in perpetuam ejus contumeliam, & per annos multos obſervatum, nequis ex Metropolita Niſibenſi ad ſupremam Catholici dignitatem aſſumeretur.*

Hinc ܒܝܫܐ *flagitioſus*, ac *nefarius* vulgò appellatur, & diſertè damnatur in Profeſſione Fidei, quæ ab Ordinandis exigitur apud Jacobitas Cod. Ecchell. IV. Scripta ejus recenſet Hebedjeſu in Catalogo pag.46. & 116.

1 *Joannes Garmachita*. Ejus ſcripta recenſet Sobenſis in Catalogo pag. 96. *Giarmachitam* vertit Ecchellenſis, & urbem Aſſyriæ *Garmach*, vel nomen regionis *Garmæorum* confundit cum *Germanicia* Euphrateſiæ: nam Not. in Hebed. pag.135. Thomam Germaniciæ Epiſcopum, cujus Anaphoram laudat, *Giarmachitam* appellat. Joannem noſtrum Edeſſâ pulſum, in Beth-Sori Garmæorum urbe Epiſcopatum geſſiſſe, docet infrà Beth-Arſamenſis.

2 *Michæas*. Vide Sobenſem pag.76. Loſciumo Garmæorum urbi Epiſcopus præfuit, teſte Beth-Arſamenſi. Ecchellenſis pro Loſciumo *Dalſum* vertit, notam genitivi caſus non animadvertens: Sic enim interpretatur Sobenſis verba de ſcriptis Michææ: ܘܕܨܒܪܝܫܘܥ ܕܠܫܘܡ *& de Sabarjeſu Dalſum*: quæ proculdubio reddi debent, *& de Sabarjeſu D-Loſcium*, hoc eſt, *Loſciumi* Epiſcopo.

3 *Paulus*. Ledan Huzitarum urbis Epiſcopus, alius à Paulo Niſibeno, de quo Sobenſis pag. 57.

4 *Abraham* Beth-Rabani ܕܒܝܬ ܪܒܢ Medorum urbis Epiſcopus, cujus opera laudat Sobenſis in Catalogo pag.46.

5 *Narſes* Scholam Niſibi inſtituit, ubi Neſtoriano errore auditores imbuebat. Huic Syri hexaſyllabum Carmen tribuunt, non secùs atque pentaſyllabum Balæo, heptaſyllabum Ephræmo, & dodecaſyllabum, vel tetraſyllabum ter repetitum Jacobo Sarugenſi. *Leproſum* vocat Beth-Arſamenſis: atque idcircò ad nullam fortaſsè dignitatem Eccleſiaſticam evectus fuit, licet de ſecta Neſtoriana optimè meritus fuiſſet. Ejus opera recenſet Hebedjeſu pag.44.

6 *Xenajas*. Philoxenum Petrus Cnapheus appellari voluit, quum Hierapoleos, ſeu Mabugi Antiſtitem eum conſtituit. Vide Nicephorum lib. 16. cap. 27. Excitatas ab eo turbas adversùs S Flavianum Antiochiæ

Pa

ܕܓܪܡܝܐ . ܡܪܝ ܐܟܣܢܝܐ ܡܢ ܬܚܠ
ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ : ܘܐܚܘܗܝ ܕܫܡܗ
ܐܕܝ . ܘܡܪܝ ܒܪ ܚܕ ܒܫܒܐ ܩܪܕܘܝܐ
ܗܘ ܕܗܘܐ ܠܒܬܪܟܢ ܪܝܫ ܕܝܪܐ
ܕܒܝܬ ܩܢܐ . ܘܡܪܝ ܒܢܝܡܝܢ ܐܪܡܝܐ
ܗܘ ܕܗܘܐ ܠܒܬܪܟܢ ܡܕܒܪܢܐ ܕܕܝܪܐ ܕܟܪܝܬܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܐܣܟܘܠܐ ܒܬܚܘܡܐ ܕܥܘܡܪܢܝܐ :
ܘܐܚܪܢܐ ܕܟܘܬܗܘܢ ܕܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܗܘܘ ܠܪܥܝܢܗ ܕܐܝܒܐ .

Garmæorum, ejuſque frater Adæus: Mar Barhadbeſciaba Carduenſis, qui poſtmodùm Abbas fuit Monaſterii In-Chene: & Mar Beniaminus Aramæus, qui poſteà præfuit monaſterio Carithæ, ubi Schola erat in ditione Umrinorum: aliique, qui opinionem Ibæ deteſtabantur.

ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܡܝܬ ܐܝܒܐ ܐܬܛܪܕܘ
ܟܠܗܘܢ ܦܪܣܝܐ ܡܢ ܐܘܪܗܝ ܥܡ ܫܪܟܐ
ܕܡܠܦܢܐ ܐܘܪܗܝܐ ܕܡܩܒܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ .
ܘܒܝܬ ܡܬܒܗܘܢ ܘܝܘܠܦܢܐ ܡܪܝ ܩܘܪܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܒܦܘܩܕܢܗ
ܕܙܢܘܢ ܡܠܟܐ ܕܪܗܘܡܝܐ ܐܬܥܩܪܬ
ܐܣܬܠܩܬ ܘܒܕܘܟܬܗ ܗܘܐ ܒܗ ܩܘܕܫܐ
ܒܐܘܪܗܝ ܘܐܬܒܢܝܬ ܒܕܘܟܬܗ ܥܕܬܐ ܕܡܪܬܝ ܡܪܝܡ ܝܠܕܬ ܐܠܗܐ .

Defunɛto autem Iba, omnes Perſæ unàcum reliquis Edeſſenis Scriptoribus, qui ejuſdem perſuaſionis erant, excedere Edeſsâ juſſi ſunt: Item Schola, ubi Perſæ literas Edeſſæ edocebantur, opera ac ſtudio Beati Mar Cyri [1] Edeſſeni Epiſcopi, juſſuque Zenonis Romanorum Imperatoris funditùs everſa eſt, cujus loco Templum nomini S. Mariæ Dei genitricis excitatum.

ܘܗܠܝܢ ܕܐܬܛܪܕܘ ܡܢ ܐܘܪܗܝ ܢܦܩܘ
ܠܗܘܢ ܠܐܬܪܐ ܕܦܪܣܝܐ ܘܗܘܘ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܦܪܣܝܐ .
ܐܩܩܝ ܐܬܘܪܝܐ . ܘܒܪܨܘܡܐ
ܡܣܟܢܐ ܕܢܨܝܒܝܢ . ܡܥܢܐ ܕܒܝܬ
ܗܪܕܫܝܪ . ܝܘܚܢܢ ܒܟܪܟܐ ܕܒܝܬ ܣܘܪܝ
ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ . ܡܝܟܐ ܕܠܫܘܡ
ܕܒܝܬ

Ii verò, qui Edeſſa pulſi fuere, in regionem Perſarum ſeſe receperunt, ubi & Epiſcopatum obtinuere: nimirùm Acacius Aſſyriorum: nefarius Barſaumas Niſibis: Maanes Hardaſciri: Joannes in oppido Beth-Sori regionis Garmæorum: Michæas Loſciumi Garmæorum: Paulus Cachæi in oppido Ledan Huzitarum: Phuſes Curtæi in urbe Suſtra Huzitarum

Patriarcham, narrant Monachi Palæſtinæ in Epiſtola ad Alcyſonem Nicopolis in Illyrico Epiſcopum apud Evagr. lib. 3. cap. 31. Nimirùm poſtquam è Perſarum ditione in Syriam erupit, Henoticum Zenonis amplexus, non modò Neſtorianos, ſed etiam Catholicos propter Concilium Chalcedonenſe duaſque Naturas exagitare cœpit. Hinc laudatur à Beth-Arſamenſi, donec conatibus & Epiſtolæ Ibæ in Perſide reſtitit: tunc enim Orthodoxorum cauſam contra Neſtorianos propugnabat. *Tabal* Garmæorum urbem ei patriam fuiſſe, præter Beth-Arſamenſem liquet ex Cod. noſtro Syriaco XIII. ubi vita ejuſdem deſcribitur. Plura nos de hoc Monophyſitarum anteſignano in Catalogo Scriptorum Jacobitarum. Interim notandum eſt, nomen iſtud *Xenajas* non Perſicum eſſe, ut exiſtimavit Nicephorus, ſed Syriacum ex Græco Ξένος formatum, quod *hoſpitem*, *extraneum*, & *peregrinum* ſignificat.

1 *Cyri Edeſſeni*. Sub Zenone Imperatore & Cyro Epiſcopo Edeſſeno Perſicam Scholam extirpatam fuiſſe, teſtantur præter Beth-Arſamenſem, Theodorus Lector lib. 2. Dionyſius Patriarcha, & Auctor Chronici Edeſſeni ad annum Græcorum 800. Chriſti 489. Quare corrigendus Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum, Codice noſtro Syriaco XI. qui id factum refert ſub Rabula Ibæ deceſſore. Verba ejus retulimus ſuprà p. 350. Deceſſit Cyrus die 5. Junii anni Chriſti 498. ut diximus pag. 268. Ejuſque nomen inter hæreticos Acephalos recenſetur in Epiſtola Hormiſdæ Papæ ad Archimandritas & Monachos ſecundæ Syriæ, ut notavimus pag. 269. A Simeone tamen noſtro laudatur, quod contra Neſtorianos egregiè decertaverit: idcircò enim Perſicam eorum Scholam everti, Templumque nomini Deiparæ loco ejus excitari curavit.

ܘܕܡܕܝܐ ܐܒܪܗܡ. ܘܢܪܣܝ ܕܝܢ ܓܪܒܐ
ܒܢܨܝܒܝܢ ܕܦܪܣ ܘܕܡܕܝܐ ܗܘܘ. ܘܣܘܢܗܕܘܣ
ܕܢܨܝܒܝܢ. ܐܣܟܘܠܐ ܒܢܨܝܒܝܢ ܫܪܝ. ܢܪܣܝ

tarum: & Abraham Medorum: Narſes verò Leproſus Niſibi ſcholam inſtituit.

ܟܕ ܨܒܘ ܕܝܢ ܚܘܙܝܐ ܘܦܪܣܝܐ ܕܢܫܪܪܘܢ ܝܘܠܦܢܐ ܕܢܣܛܘܪܝܣ ܕܐܫܠܡ ܠܗܘܢ ܐܝܒܐ

ܘܕܬܐܕܘܪܘܣ ܗܘܘ ܣܘܢܗܕܘܣ ܣܓܝܐܐ
ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪܣܝܐ ܟܢܫܘ. ܘܩܕܡܝܬ ܒܒܝܬ
ܠܦܛ ܡܛܪܦܘܠܝܢ ܕܚܘܙܝܐ. ܒܫܢܬ ܥܣܪܝܢ
ܘܫܒܥ ܕܦܝܪܘܙ ܡܠܟ ܡܠܟܐ. ܘܒܬܪܟܢ
ܒܣܠܝܩ ܘܩܛܝܣܦܘܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܘܪܝܐ.
ܘܒܒܝܬ ܐܕܪܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ

Quumque Huzitæ ac Perſæ traditam ſibi ab Iba Neſtorii, atque Theodori doctrinam confirmare vellent, plures in regione Perſarum Synodos collegerunt: Ac primùm quidem in Beth-Lapeth Huzitarum Metropoli anno Pherozis 1 Regis Regum vigeſimo ſeptimo. Deinde in Seleucia & Cteſiphonte urbibus Aſſyriorum. Item in Beth-Adri oppido ditionis Nuhadrenſis.

ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܣܘܢܗܕܘܣ ܐܦ ܟܢܘܢܐ ܚܕ̈ܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܣܝܡܘ. ܘܐܬܦܪܫܘ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܩܕܝܫܐ. ܕܗܝ ܕܐܫܠܡܘ ܠܗܘܢ ܫܠܝ̈ܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܘܐܬܟܪܙܬ ܡܢ ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪ ܐܦܣܩܘܦܐ ܒܢܝܩܝܐ. ܥܡ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ ܬܪܝܨ ܫܘܒܚܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ. ܘܐܫܬܘܝܘ ܠܗ̇ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܚܠܝ ܐܠܗܐ ܘܩܕܝܫܐ ܒܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ ܥܡ ܬܐܕܘܣܝܣ ܡܠܟܐ ܪܒܐ. ܘܬܪܬܝܢ ܡܐܐ ܘܬܠܬܐ ܐܦܣܩܘܦܐ

His in Synodis varios novæ fidei Canones excogitantes, à vera Sanctorum Patrum Fide ſeſe ſegregarunt: ab ea, inquam, Fide, quam ipſi à Sanctis Apoſtolis traditam acceperant: quæ per Spiritum Sanctum Nicææ à trecentis decem & octo Epiſcopis, unàcum Orthodoxo Romanorum Imperatore Conſtantino, prædicata fuerat: cui conſenſerunt centum & quinquaginta religioſiſſimi ac Sanctiſſimi Epiſcopi in urbe Conſtantinopoli unàcum Theodoſio Magno Cæſare: & bis centum 2 ac tres

NOTA.

1 *Pherozis Regis Regum*. Hoc titulo Reges Perſarum appellari ſolebant, eò quod ſubditos ſibi Reges haberent, ut Regem Cermæ, Regem Nuhadræ &c. conſule S. Marutham in Hiſtoria Martyrum Orientalium. Agathias lib. 4. pag. 137. quatuor tantùm ſuprà viginti annos Pherozi tribuit: *atque ibi*, inquit, *cum exercitu interiit quarto & vigeſimo regni ſui anno, vitamque finivit inglorius, utpote ab Hunnis debellatus*. Ejus proinde interitum refert Pagius ad annum Chriſti 481. ut diximus pag. 263. Sed eum regnaſſe annos *viginti ſeptem*, præter Beth-Arſamenſem illius ætatis Scriptorem, teſtantur etiam Arabes & Perſæ, qui genealogiam illorum Regum ex Archivis Perſicis deſumptam accuratè deſcripſere. Vide Codicem noſtrum Arabicum XLIV. fol. 13. Periiſſe autem Pherozem poſt annum Chriſti 489. colligitur ex eodem Beth-Arſamenſi, qui coactas eodem regnante Synodos à profugis ex Edeſſena Schola Perſis, Barſauma, Narſete & reliquis ſuprà memoratis, teſtatur. Atqui Edeſſenam Scholam ſub Zenone anno Chriſti 489. everſam fuiſſe, oſtendimus pag. 353.

2 *Bis centum ac tres ſuprà quinquaginta*. Qui hodie in Epheſinæ Synodi Actis ſubſcripti inveniuntur, *centum quinquaginta trium* Epiſcoporum numerum tantùm implent. Verùm quamplurimos in iis deſiderari, redarguit Creſconiana Collectio, in qua nominantur qui huic Synodo interfuere, Epiſcopi *centum nonaginta*. Plures autem quàm ducentos eos fuiſſe, Acta ejuſdem Synodi apertis verbis declarant. In fine Epiſtolæ Synodalis ad Clerum Conſtantinopolitanum, (quæ exſtat Par. 2. Act. 3.) dicitur: *Quum Epiſcopi ſuprà ducentos exſtiterint, qui Neſtorium depoſue-*

ܘܡܩܒܠܝܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬܐ
ܕܒܐܦܣܘܣ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܙܥܘܪܐ ܥܡ
ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܚܡܫܐ . ܘܡܠܟܐ
ܘܡܩܒܠܝܢ ܘܐܠܗܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܐܦܢܘ ܡܗܝܡܢܐ ܥܡ ܐܪܒܥܡܐܐ
ܘܬܫܥܝܢ ܘܚܡܫܐ . ܘܡܩܒܠܝܢ ܠܗ ܘܠܘܬ
ܡܪܘܬܐ ܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܫܬܕܪ ܘܐܬܐ
ܘܡܩܒܠܝܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ
ܘܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܣܘܪܝܐ ܘܩܦܕܘܩܝܐ
ܘܕܓܠܛܝܐ ܥܡ ܙܢܘܢ ܡܠܟܐ ܒܗܢܘܛܝܩܘܢ
ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܗܢܘܛܝܩܘܢ . ܘܡܩܒܠܝܢ
ܘܡܩܝܡܝܢ ܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܗܘ
ܕܐܬܪܐ ܕܓܘܪܙܢ ܥܡ ܡܠܟܐ ܘܪܘܪܒܢܐ
ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܪܝܢ ܕܐܪܡܢܝܐ ܪܒܬܐ ܕܒܦܪܣ
ܥܡ ܡܪܙܒܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܥܡ ܫܪܟܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܬܪܝܨܝ ܫܘܒܚܐ ܘܡܠܟܐ
ܕܟܪܝܣܛܝܢܐ ܡܢ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ
ܡܗܝܡܢܐ

tres ſuprà quinquaginta Epiſcopi in urbe Epheſo ſub Theodoſio juniore Cæſare: quam ſequuti ſunt confirmaruntque quadrigenti [1] nonaginta & quinque Epiſcopi Alexandriæ magnæ, Antiochiæ in Syria, Cappadociæ, & Galatiæ, unàcum Zenone Cæſare per Edictum illud, quod Henoticum [2] ſeù unitivum appellatur: quam etiam fidem amplexi ſunt ſub Marutha [3] Epiſcopo, qui à Cæſare Romanorum Imperatore ad Iſdegerdem Regem Regum anno regni ejus undecimo allegatus fuit, confirmaruntque quadraginta Epiſcopi ditionis Perſarum. Quam denique ſequuntur modò, ratamque habent triginta ac tres Epiſcopi regionis Gurzan [4], cum Regibus & Magnatibus ſuis: nec non triginta ac duo Epiſcopi majoris Armeniæ Perſarum, cum Marzabanis ſuis: & cum reliquis Orthodoxis Epiſcopis, & Chriſtianis Regibus, à Conſtantino fideli Imperatore, uſque ad Anaſta-

poſuerunt, horum ſubſcriptionibus contenti fuimus. Item in Epiſtola Cyrilli ad Clerum Populumque CP. Par. 2. Act. 1. *Epiſcopi autem, qui hanc in illum ſententiam tulimus, ampliùs ducenti eramus*. Demùm Cyrillus epiſt. 34. ad Alexandrinos: *Sumus*, inquit, *hìc congregati Epiſcopi ultrà ducentos ferè plus minus trecenti*. Vide Baronium anno 431. num.42.

1 *Quadringenti nonaginta & quinque*. Concilium Chalcedonenſe tacitus præteriit, ne Eutychianorum animos exacerbaret, ut diximus à p.342. Illud tamen ſe amplecti oſtendit, dum fidem quadringentorum nonaginta quinque Epiſcoporum admittit, qui ad Encyclias Leonis Imperatoris Epiſtolas reſcripſere. Vide Pagium ad annum 475. num.10.

2 *Henoticum*. Zenonis Imperatoris nomen poſt mortem ex ſacris Diptychis expunctum fuit ſummo totius Eccleſiæ conſenſu, quando pax inita eſt inter Orientalem Eccleſiam & Romanam ſub Hormiſdæ Pontificatu, & Juſtini Senioris Imperio. Oeconomia autem quadam (inquit Pagius ad annum 482. num. 23.) uſa eſt Eccleſia erga Zenonem, nec ejus Edictum diſertè damnavit, tùm ne ipſius animum exacerbaret, & graviora inde ſchiſmata & mala orirentur, quorum difficilior eſſet ſanatio: tùm quia Zeno Synodum Chalcedonenſem diſertè non damnavit, nec hæreſim ullam adſtruxit Henotico ſuo: imò damnavit Eutychianum dogma, & aliunde privatis literis ad Pontifices Romanos datis Synodum Chalcedonenſem profeſſus eſt, ut liquet ex iis verbis, quibus ſcripſit ad Felicem Papam apud Evagr. lib.3. cap. 20. *Pro certo habere debes, & Pietatem noſtram, & ſuprà memoratum Sanctiſſimum Petrum, & univerſas Sacroſanctas Eccleſias, Sanctiſſimum Chalcedonenſe Concilium amplecti atque venerari, quod cum fide Nicæni Concilii prorsùs conſentit*. Sic de Henotico ſentiebat Beth-Arſamenſis ſub Zenonis & Anaſtaſii Imperio. At ſub Juſtino Seniore eum ſententiam mutaſſe, indicavimus ſuprà pag. 342. ubi eidem cum Abrahamio Juſtini legato familiaritatem interceſſiſſe oſtendimus.

3 *Marutha*. De Synodo, quam Maruthas unàcum 40. Epiſcopis, Seleuciæ, & Cteſiphonte celebravit anno Iſdegerdis undecimo, diximus pag. 194. Ejuſdem meminit Hebedjeſu in Catalogo pag. 116. : ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܡܕܢܚܝܐ ܕܝܢ ܕܐܝܣܚܩ : *Synodi Orientalium; nimirùm, Iſaaci &c.* Sub Iſaaco enim illarum urbium Primate & Maruthæ ipſius fratre habita fuit, teſte Renaudotio tom.2. Liturg. Orient. pag. 272. qui Canones ejus ſex ſuprà viginti enumerat, ſeque eos unàcum præmiſſa Maruthæ Epiſtola legiſſe affirmat in pervetuſto Codice Syriaco Bibliothecæ Palatinæ Mediceæ. At Syriacos & Arabicos omnes ejuſdem Bibliothecæ Codices mihi nuper evolventi, videre tam pretioſum Eccleſiaſticæ antiquitatis monumentum non licuit.

4 *Gurzan*. Hanc regionem Perſæ Arabeſque خراسان *Chorasan* appellant.

[illegible] naſtaſium [1] Cæſarem τὸν μακαρίτην. 1

[illegible]

Omnes igitur hi Epiſcopi ſuo quiſque tempore anathema dixerunt univerſis ac ſingulis, qui audent ſcribere, aut docere, aut tradere aliam fidem præter hanc, quam ſuprà deſcripſimus: quam ſolam tenent ac profitentur omnes Sanctæ Orthodoxorum ubique locorum Eccleſiæ: quam etiam tenebant omnes Perſæ uſque ad annum vigeſimum ſeptimum *Pherozis*, quo Epiſcopi Perſarum parvipendentes anathema Epiſcoporum omnium Regumque prædictorum, aliam de ſuo publicarunt fidem, qua loco Trinitatis Quaternitatem introducunt, dum credunt in Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, & Chriſtum [2] in duabus naturis. 2

[illegible] 2

Idcircò ſegregavimus nos à communione Neſtorianorum ab anno Pherozis Regis vigeſimo ſeptimo uſque in præſentem diem: eiſque anathema diximus, ac dicimus: nec non Simoni Mago primo eorum Magiſtro, & Ebioni, & Artemoni, & Paulo Samoſateno, & Diodoro, & Theodoro, & Neſtorio, & Theodoreto, & Ibæ: & omnibus iis, qui eorum veſtigiis inhærentes, veritatem impu-

NOTÆ.

1 *Anaſtaſium*. Ex hoc loco colligitur ætas ſcriptionis hujus Epiſtolæ. Anaſtaſius enim à die 11. Aprilis anni Chriſti 491. uſque ad diem 9. Julii anni 518. imperavit. Vide Pagium ad annos prædictos.

2 *Chriſtum in duabus naturis*, nimirùm diviſis, & ſeparatis: Sic enim Neſtoriani de Chriſto opinabantur, cujus Divinam naturam atque Perſonam ab humana ſeparabant. Hi quidem Chriſtum adorantes, Quaternitatem, ut ait Beth-Arſamenſis, introducebant: Chriſtum videlicet hominem extra Trinitatem. At Catholici non ita ſentiebant, quidquid eos calumniati fuerint Monophyſitæ: Sed Perſonam, ſeù Hypoſtaſim Chriſti, unam eandemque ac Perſonam Filii credebant. Quare Chriſtum adorantes, Filium Dei adorabant Humanæ naturæ hypoſtatice unitum, non nudum hominem à Filio ſeparatum.

impugnant. Præterea unàcum ipſis anathema quoque dicimus Maneti, & Marcioni, & Eutychi [1], & Ario, & Apollinari, & doctrinæ eorum, omnibuſque qui eandem cum ipſis tenuerunt, tenent've ſententiam.

Inſuper anathematizamus pleno ore quotquot in Epiſtola, aut Synodo, aut Sermone, aut Hymno, aut Cantico, aut Liturgia, aut in Benedictione aquæ, aut in unctione Baptiſmi audent dicere: Deus perfectus aſſumpſit ex nobis hominem perfectum in conjunctionem, & in habitaculum ſempiternum: Omnes etiam, qui ſeparant, & Divina quidem Deo tribuunt Filio æterno: Humana verò, paſſioneſque, ac mortem Jeſu Homini Filio ex gratia: numerantque duos Filios, alterum naturalem, adoptivum alterum: Item omnes, qui dixerunt, aut dicunt duos Filios cum eorum Proprietatibus atque Operationibus in Chriſto poſt veram & ineffabilem unionem, quæ ex duabus naturis verè facta eſt.

Præ-

N O T Æ.

1 *Eutychi*. Hunc damnat Zeno in Henotico apud Evagr. lib. 3. cap. 14. *Quem quidem* (de Neſtorio loquitur) *nos ſimul cum Eutyche, utpote contraria memoratis Patribus ſentientes, anathematizamus*. Et infrà. *Eos verò, qui dividunt, aut confundunt, aut phantaſiam introducunt, nullatenus ſuſcipimus*. Et paucis interjectis. *Quicumque verò aliter ſentit, aut ſenſit, vel nunc, vel quandocumque aliàs, ſive Chalcedone, ſive in alia qualibet Synodo, eum anathematizamus: præcipuè tamen Neſtorium & Eutychen, & eos qui idem cum illis ſentiunt*. Damnant & Monophyſitæ, quos Facundus *Semi-Eutychianos* appellat lib. 12. cap. 4. Acephali, nimirùm, Severiani, Theodoſiani, Jacobitæ, & cæteri id genus hæretici, qui Zenonis Henotico conſenſere, Lege Severi & Philoxeni Opera, quæ in Biblioth. Vatic. exſtant. Eadem de Eutyche ſentiunt recentiores Jacobitæ tùm Syri, tùm Ægyptii, ut ex Eccleſiaſticis eorum Libris conſtat. Hæc obiter adnotanda duxi, nequis varios ac multiformes Monophyſitarum errores confundat, quos nonnulli Auctores ſine ullo diſcrimine ad unam Eutychis hæreſim referunt. Omnes quidem Eutychiani, Monophyſitæ, ideſt, unius naturæ in Chriſto aſſertores ſunt: Sed non è converſo: Acephali enim, Severiani, Jacobitæ &c. commiſtionem naturarum, confuſionem & alterationem, quam Eutyches adſtruxerat, rejecerunt, rejiciuntque. Hinc non ſtatim atque Eutychen quis damnaſſe dignoſcitur, inter Catholicos recenſendus erat: ſed præterea Synodum Chalcedonenſem & Epiſtolam S. Leonis admittere debebat, Chriſtumque aſſerere *ex duabus & in duabus naturis* unam eſſe Perſonam. Vide Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient pag. 296. ubi meritò Joannem Morinum reprehendit, quod Jacobitas Eutychianos appellavit, eoque ſub nomine Ordinationes illorum edidit. In quo autem ſtet Monophyſitarum recentiorum, ideſt Jacobitarum, hæreſis, oſtendam ubi de Philoxeno Mabugenſi eorum parente.

[illegible]

Præterea anathematizamus fidem, & Canones, & quidquid geſtum fuit ab Acacio, & Barſauma, & Narſete, cæteriſque eorum ſociis hæreticis, unàcum reliquis, qui eos ſequuti ſunt, aut ſequuntur.

[illegible]

Item anathematizamus Marim 1 Taalenſem, magiſtrum Babæi 2 Catholici: nam ſub hoc Babæo Catholico (*Aſſyriæ Primate*) exortus eſt Mares iſte, & doctrinam Pauli Samoſateni atque Diodori inter Aramæos promulgavit: quam etiam ab eodem hauſit Babæus Catholicus Hormiſdæ filius, qui Zabargani Aramæorum (*Aſſyriorum*) Marzabanæ Scriba fuerat.

[illegible]

Quiſquis non confitetur Mariam Dei genitricem eſſe, anathema ſit.

[illegible]

Hucuſque Beth-Arſamenſis de Neſtorianis.

---

3. Epiſtola ad Simeonem Gabulæ Abbatem de S. Aretha, & Sociis Martyribus Homeritis.

Epiſtola de Martyribus Homeritis ad Simeonem Gabulæ Abbatem.

[illegible]

Exſtat in Cod. Syriaco Vatic. XXIV. fol. 91. & inſerta legitur in Chronico Dionyſii Patriarchæ Cod. noſtro Syriaco XIII. fol. 102. Huic idem Dionyſius tria capita ex Hiſtoria Joannis Aſiæ Epiſcopi, qui ſub Juſtiniano Imper. claruit, præmittit fol. 101. quibus quum regni Æthiopum atque Homeritarum ſtatus, antequam ſæviſſima in Chriſtianos perſecutio ab impio Rege Dunaano excitaretur, accuratè deſcribatur, pretium operæ duxi ea Simeonis noſtri Epiſtolæ præfigere: Hac enim hiſtoria juxta Joannem & Dionyſium ſuo loco reſtitutâ, à cenſura Pagii vindicantur, quæ de Rege Æthiopum narrat Theophanes ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 535. Cedrenus ad annum 15. Juſtiniani, Nicephorus lib. 17. cap. 22. Auctor Miſcellæ lib. 16. & Baronius ad annum Chriſti 541.

NOTÆ.

1 *Marim*. Alius fuit à Mari Hardaſcirenſi, qui Ibæ Edeſſeno æqualis erat.

2 *Babæi*. Acacio ſucceſſit in Epiſcopatu Seleuciæ & Cteſiphontis, ejuſdemque cum ipſo hæreſeos fuit, teſte anonymo Auctore Catalogi Patriarcharum Chaldæorum, qui exſtat ad calcem Epiſtolæ Simeonis noſtri. Vide Salomonem Epiſcopum Boſtrorum in Libro Apum cap. 51.

De

Ex Hiſtoria Joannis Aſiæ Epiſcopi apud Dionyſium Patriarcham in Chronico.

De Regno [1] Indorum, & quomodo belli cauſa Chriſtianam [2] Religionem amplexi ſunt.

ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܗܢܕܘܝܐ ܘܐܝܟܢܐ ܡܢ ܥܠܬ ܩܪܒܐ ܗܘܘ ܟܪܣܛܝܢܐ.

3 ܒܗ ܙܒܢܐ ܓܕܫܐ ܗܘܐ ܒܝܢܝ
ܕܢܗܘܐ ܩܪܒܐ ܠܡܠܟܐ ܕܗܢܕܘܝܐ ܒܝܢ
4 ܚܕܕܐ. ܗܢܘܢ ܠܡܠܟܐ ܕܗܢܕܘܝܐ
5 ܕܗܟܝܢ ܗܘܐ ܐܟܣܢܘܕܘܢ ܠܘܬ ܡܠܟܐ
ܐܚܪܢܐ ܕܗܢܕܘ ܓܘܝܐ ܕܗܟܝܢ ܗܘܐ
ܐܝܕܘܓ ܕܐܬܩܒܠܘ ܗܘܐ ܚܢܦܐ. ܗܢܐ
ܕܐܦ

Per idem tempus 3 accidit, ut bellum inter Reges Indorum oriretur, nimirùm, inter Xenodonem 4 Indorum Regem, & inter Aidog 5 alterum Indiæ interioris Regem, qui ethnica ſuperſtitione tenebatur. Atque hic quidem rebus cum Xenodone compoſitis, iterùm adversùs Dimionem 6 Regem Homeritarum 7, qui & ipſi ex Indis numerantur, bellum

NOTÆ.

1 *Indorum*. Horum nomine non Indos modò propriè dictos, qui citra, vel ultra Gangem ſunt, ſed etiam Æthiopas, atque Homeritas intelligi, liquet ex Stephano de Urbibus, ex Theophane ad annum Incarnationis 563. & ex Theophilacto lib. 3. cap. 9. Vide Pagium ad annum 327. 522. 571. & 572.

2 *Chriſtianam Religionem*. Axumitæ, ſeù Æthiopes, Chriſtiani erant à tempore Conſtantini Magni, & fidem acceperant à Sancto Frumentio Epiſcopo, teſte Rufino lib. 1. cap. 9. Socrate lib. 1. cap. 19. Sozom. lib. 2. cap. 24. & Theodoreto lib. 1. cap. 23. Homeritæ verò, Conſtantio Conſtantini Magni filio Imperium adminiſtrante, Ariana hæreſi imbuti fuerant à Theophilo Indo, teſte Philoſtorgio lib. 3. Hinc Pagius ad annum 541. num. 6. tamquam fabuloſam rejicit narrationem Theophanis de fide Chriſti in Æthiopiam invecta anno Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 535. qui in vulgaris Chriſtianæ Epochæ annum 541. incidit. Verùm Æthiopas, etſi à Conſtantini Magni ævo Chriſtiani fuerint, tamen ſubſecutis temporibus fidem Chriſti exuiſſe, ſaltem eorum Regem, & magnates, affirmat ætatis illius Scriptor Joannes apud Dionyſium.

3 *Per idem tempus*. Nimirùm circa annum 4. Juſtini Imperatoris, Chriſti 521. ut ex ſequentibus apparet, ac præſertim ex Epiſtola Simeonis noſtri, quæ apud Joannem hujuſce narrationis auctorem data eſſe dicitur *anno Græcorum* 835. Chriſti 524. Juſtini 7. Quare ad hunc annum retrahenda eſt Theophanis hiſtoria, quam ex Joanne noſtro deſcribit ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 535. Chriſti 541.

4 *Xenodonem*, ſeù *Axenodonem*. ܐܟܣܢܘܕܘܢ. Nulla hujus Regis apud Theophanem, alioſve Scriptores mentio.

5 *Aidog*. ܐܝܕܘܓ. *Adad* appellatur Theophani: aliàs *Elesbaan*: qui initio paganus fuerat: mox Chriſtianus, uti narrat Joannes: demùm poſtquam impium Judæorum Regem interfecit, & Homeritis Abrahamium Chriſtianum Regem conſtituit, redux in patriam ſuam, diadema depoſuit, & Regulam ſuſcepit monaſticam, ut fuſiùs in Actis Sancti Arethæ refert Metaphraſtes. Theophanes, qui Joannis noſtri hiſtoriam ad verbum tranſcripſit, Syriaco Textu non benè intellecto, Regem hunc ex Ethnico Judæum facit. *Hoc anno*, inquit, *Regem Exumitarum* (*Indiam iſti habitant*, & *Judæorum religionem colunt*) *ex hujuſmodi cauſa bellum ſuſtinere contigit*. *Exumitarum Rex interiorem Ægyptum occupat*, & *Judæorum opiniones ſectatur* &c. Ubi quàm abſurdè ܗܢܕܘ ܓܘܝܐ *India interior*, cui Aidog præerat, Ægyptus interior dicatur, nemo non videt.

6 *Dimionem*. ܕܡܝܢܘܣ. *Damianum* appellat Theophanes loco cit. *Damnum* Nicephorus lib. 17. cap. 22. Confunditur à Pagio cum *Dunaano*, qui tertius ab ipſo Homeritis regnavit, ut ex Joanne liquet. *Quare non dubium* (inquit Pagius ad ann. 541. num. 6.) *quin Theophanes Adadum pro Elesbaano ſumpſerit*, & *Damianum pro Dunaano*: eo nimirùm, qui S. Aretham alioſque Chriſtianos Civitatis Negræ occiderat.

7 *Homeritarum*. ܚܡܝܪܝܐ. Philoſtorgius lib. 2. num. 6. *Hos autem Indos*, *olim quidem Sabæos ait eſſe dictos ab urbe Saba*, *quæ caput eſt totius gentis*, *nunc verò Homeritas vocari*.

Et

ܘܐܦ ܠܗܘ ܠܐܘܟ ܟܕ ܡܠܟܘ ܩܕܡ ܩܘܕܫܐ
ܘܠܘܬ ܣܒܪܐ ܗܘܐ ܠܗܘ ܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬ
ܡܠܟܐ ܕܚܡܝܪܝܐ ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܡܢ
ܗܢܕܘܝܐ ܐܬܚܢܦܘ ܗܘܘ ܘܡܗܝܡܢܘ ܗܘܐ
ܘܡܗܝܡܢܝܢ. ܟܠܗܐ ܕܝܢ ܕܟܘܫܝܐ. ܡܕܝܢܬܐ
ܒܝܬܗܘܢ ܐܬܚܢܦܘ ܗܘܘ. ܘܟܕ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܪܗܘܡܝܐ ܡܫܝܚܝܐ ܗܘܬ ܡܢ ܩܕܡ ܗܘ
ܘܡܗܝܡܢܐ ܠܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܐܬܬܘܝ ܗܘܐ
ܐܦܣܩܘܦܘܣ ܘܩܫܝܫܐ ܘܟܗܢܐ ܡܢ
ܗܘܝܘ :

lum ſuſcepit ex hujuſmodi cauſa. Æthiopum [1] regnum ultrà Homeritidem contra regiones Ægypti, ac Thebaidis, quæ extra Indiam jacent, ſitum eſt. Romani [2] verò mercatores per Homeritarum terras ad interiores Indorum partes, quæ Euzeliæ dicuntur, penetrabant: atque inde in ulteriores Indorum Æthiopumque regiones proficiſcebantur. Septem enim ſunt Indorum, atque Æthiopum Regna: Tria nimirùm Indorum, & quatuor Æthiopum: Atque hæc quidem longiùs diſtant, jacentque intra partes meridionales juxta

Et lib. 3. num. 4. *Regionem autem quam incolunt, Arabiam magnam, & Felicem à Græcis appellari ſcribit, & ad extimum Oceanum pertingere*. Theodorus Lector lib. 2. pag. 567. *Immirenos* vocat: *Immireni*, inquit, *gens eſt Perſis ſubjecta, ad extremos Noti fines habitans. Et ab initio quidem Judæi fuerant, jam inde à Regina Auſtri, quæ ad Salomonem olim venit. Poſteà Gentiles facti ſunt. Anaſtaſii verò temporibus Chriſtianam religionem amplexi ſunt, & Epiſcopum acceperunt*. Ubi pro Anaſtaſio Imperatore *Conſtantius* proculdubiò reponendus, ex Philoſtorgio loco cit. atque ita tollendus Henrico Valeſio Scrupulus, qui in Annotationibus ad hunc Theodori locum ſic habet: *Obſtat tamen id quod apud Theophanem & alios legimus, Homeritas Juſtiniani demùm temporibus fidem Chriſti ſuſcepiſſe*. Imò obſtat, quod apud Philoſtorgium legitur, eos ſub Conſtantio Chriſtianos factos fuiſſe. Theophanes autem non de Homeritarum, ſed de Æthiopum converſione loquitur. Arianam hæreſim, quam olim ſub Theophilo Indo hauſerant, apud Homeritas demùm poſt Conſtantii mortem, tempore incerto, profligatam fuiſſe, apparet ex martyrio S. Arethæ Sociorumque, qui Orthodoxam planè fidem colebant. Theophanes Byzantius in Excerptis de Legationibus, Homeritas *Æthiopas* vocat: *Quamobrem etiam Choſroës*, inquit, *in Æthiopas, amicos populi Romani, (olim Macrobios, nunc Homeritas appellatos) expeditionem ſuſcepit*. Sic fortaſsè dicti, quia Æthiopiæ regi parebant, Æthiopeſque coloniam eò deduxerant, ut ex Joannis hiſtoria colligitur.

1 *Æthiopum*. ܟܘܫ. *Chus* ܟܘܫ Æthiopia Hebræis æquè ac Syris appellatur ex Chus Chami filio, de quo Gen. 10. 6. Theophanes, aliique pro Chuſæis, ſeu Æthiopibus, habent *Axumitæ*, vel *Exumitæ*, qui, teſte Procopio, ita dicuntur de nomine *urbis Auxomidis, ubi Regia ipſorum erat*. Ptolemæus Geogr. lib. 4. cap. 8. *Procul*, inquit, *à flumine* Nilo *mediterraneæ civitates ſunt Axume, in qua Regia*. Vide Scaligerum lib. 7. de Emendat. Temp. pag. 682. Æthiopum verò Regnum *ultra Homeritidem* ſitum eſſe dicitur: nimirùm reſpectu Syrorum, quibus per Arabiam Felicem, & Homeritidem priùs tranſeundum erat, quàm freto ſinus Arabici trajecto, Æthiopiæ fines pervaderent. De eorum converſione, vide ſis Pagium ad annum 327. à num. 9.

2 *Romani verò Mercatores*. Hinc Theophanes Joannem noſtrum ad verbum tranſcribere incipit: cujus verba apponimus, ut quod inter utrumque intercedit diſcrimen, pateat. *Romani porrò*, inquit, *mercatores ad Exumitam, & interiores Indorum Æthiopumque partes per Homeritarum terras penetrant. Mercatores iſtos, ut moris erat, per Homeritæ montes iter agentes, Rex Homeritarum Damianus, direptis eorum facultatibus omnibus, occidit: Eò quod Romani, ajebat, Judæos ſecum habitantes vexant, & mortem eis non verentur inferre. Ex quo commercium interiorum Indorum Exumitæ diremptum fuit. Iratus itaque Exumitarum Rex Adad, Homeritæ ſignificavit: Prohibitis Romanis mercatoribus ad nos uſque accedere, regnum meum & interiorem Indiam omnem magno damno affeciſti. Ita demùm magnis inter ſe inimicitiis ſuſceptis, mutuo inter ſe bello contendebant. Quumque jam in aciem congreſſuri eſſent, Exumitarum Rex Adad voto ſe devinxit in hanc mentem. Si Homeritæ ſuperior rediero, Chriſtianus fiam: & in Chriſtianorum gratiam bello deinceps decertabo. Deo igitur opitulante, magnam ille retulit victoriam, regemque Damianum vivum captivum egit, Homeritarum regionem, eorumque Regiam reddidit planè ſubditam; gratiaſque Deo Exumitarum Rex ſubinde perſoluturus, Epiſcopum atque Clericos ad ſe mitti, & ſe ſuoſque de Chriſtiana Religione doceri, miſſis ad Imperatorem Juſtinianum Legatis expetiit. Eo nuncio Juſtinianus ſuprà modum lætatus, Epiſcopum quem ipſi vellent, dari juſſit. Legati diligenti examine præmiſſo, Sancti Joannis in Magna Alexandrina Eccleſia Paramonarium, Virum pietate ornatum, & ſervata Virginitate celebrem, annorum duorum & ſexaginta delegerunt. Eo igitur abducto, ad Regem Adad & propriam regionem redierunt. Ita demùm Chriſti fidem profeſſi, baptiſmi Lumine cuncti fuerunt illuſtrati*. Hactenus Theophanes,

[illegible]

juxta mare magnum (Oceanum appellant,) quo univerſus terrarum Orbis circumdatur. Romanos igitur mercatores ſuprà memoratos, per Homeritarum fines in regiones Indorum mercaturæ cauſa de more tranſeuntes, Rex Homeritarum Dimion comprehendit, direptiſque omnibus eorum mercibus interfecit: Ajebat enim: Quia Chriſtiani Judæos in partibus Romanorum ſecum habitantes vexant, & necem eorum pleriſque inferunt, propterea & iſtos morte plectendos adjudico. Atque hunc in modum complures ex ipſis morte affecit; ex quo reliquis timore correptis, commercium interiorum Indorum Æthiopumque diremptum fuit.

[illegible]

De iis, quæ Rex Æthiopum ad Regem Homeritarum ſcripſit, & de bello, quod inter ipſos obortum fuit.

[illegible]

[illegible]

Tunc Æthiopum Rex Regi Homeritarum per nuncios ſignificavit, inquiens: Turpe facinus admiſiſti: Chriſtianos enim Romanorum mercatores occidendo, commercium diremiſti, nec meis tantùm Regnis, ſed & cæteris commoda utilitateſque ſuſtuliſti: ſed meum præ cæteris Regnum damno à te affectum eſt. Hac igitur de cauſa orto inter ipſos diſſidio,

ܕܡܠܟ ܐܟܣܘܡܝܐ . ܘܟܕ ܩܪܒܐ ܗܘܐ
ܠܡܬܟܬܫܘܬܐ ܕܩܪܒܐ ܐܡܪ ܘܡܠܟܐ
ܘܥܡ ܚܕܕܐ ܐܬܟܢܫܘ . ܘܗܘ ܐܬܛܝܒܘ
ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ ܚܕܕܐ : ܐܝܕܘܓ
ܡܠܟܐ ܕܟܘܫܝܐ ܐܡܪ . ܐܢ ܝܗܒ
ܢܙܟܐ ܠܝ ܕܐܬܟܬܫܘܗܝ ܠܗܢܐ
ܩܛܘܠܐ ܡܠܟܐ ܕܚܡܝܪܝܐ :
ܟܪܣܛܝܢܐ ܗܘܐ ܐܢܐ : ܕܕܡܐ ܓܝܪ
ܕܟܪܣܛܝܢܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܐܬܒܥ ܡܢܗ .
ܘܗܝܕܝܢ ܐܬܩܪܒܘ ܥܡ ܚܕܕܐ : ܘܙܟܝܗ
ܡܠܟܐ ܕܟܘܫܝܐ ܠܡܠܟܐ ܕܚܡܝܪܝܐ
ܘܐܚܕܗ ܘܩܛܠܗ ܘܒܙ ܡܠܟܘܬܗ
ܘܫܥܒܕ ܐܬܪܘܬܗ ܘܚܪܒ ܠܟܠܗܘܢ
ܚܝܠܘܬܗ . ܘܗܝܕܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܙܟܘܬܗ :
ܠܐ ܫܘܚܪ ܠܡܫܠܡܘ ܢܕܪܗ : ܐܠܐ ܫܕܪ
ܬܪܝܢ ܡܢ ܪܘܪܒܢܘܗܝ ܠܘܬ ܡܠܟܐ
1 ܝܘܣܛܝܢܝܢܐ ܕܢܫܕܪ ܠܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܩܠܝܪܝܩܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܒܚܕܘܬܐ
ܪܒܬܐ ܦܩܕ ܕܢܬܝܗܒ ܠܗܘܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܕܓܒܝܢ . ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܒܨܘ
2 ܘܒܬܪ ܡܢܗܘܢ ܫܡܠܝ ܕܩܕܝܫܐ ܝܘܚܢܢ
ܘܐܫܟܚܘܗܝ ܗܘ ܕܒܚܪܐ ܒܥܢܘܬܐ ܘܢܟܦܘܬܐ
ܘܛܢܢܐ . ܠܗܢܐ ܒܥܘ ܕܢܗܘܐ ܠܗܘܢ .
ܘܪܒܢܘܬܗܘܢ

dio, ad arma ventum eſt. Quum-
que jam acie congreſſuri eſſent,
Æthiopum Rex Aidog: Si dabitur,
inquit, mihi, ut latrone iſto Home-
ritarum Rege ſuperior evadam,
Chriſtianus fiam: Chriſtianorum
enim ſanguinem ab ipſo fuſum ulci-
ſci cupio. Tunc conſerto prælio,
Homeritarum Regem Æthiops de-
vicit, & captum interfecit, totum-
que Regnum ejus diripuit, ſuæque
ditioni ſubjecit, & exercitum ultima
internecione delevit. Mox victoria
hujuſmodi potitus, votum ſolvere
haud cunctatus eſt, ſed duos ex
optimatibus ſuis ad Juſtinianum [1] 1
Imperatorem allegans, ut Epiſco-
pum ſibi atque Clericos mitteret,
rogat. Quibus ille incredibili læti-
tia affectus, Epiſcopum quem ipſi
delegiſſent, dari juſſit. Legati verò
diligenti inquiſitione facta, Joan-
nem [2] S. Joannis Paramonarium, 2
virum caſtitate, puritate, ac zelo
inſignem, ordinari ſibi Epiſcopum
poſtularunt. Eo igitur unàcum
pluribus Clericis accepto, in pa-
triam mirifico gaudio affecti, re-
verſi ſunt: quos Aidog Rex pari
cum lætitia excepit, unàcum Epiſco-
po, & Sacerdotibus, qui ſimul ad-
venerant. Ipſe autem ſacra imbutus
catecheſi, baptiſmum [3] ſuſcepit, & 3
Chriſtianus factus eſt, unàcum omni-
bus regni proceribus. parique ſtudio
omnes eam ſuſcepere curam, ut in
toto regno Chriſtiana Fides obtine-
ret, Templaque in honorem veri
Chri-

NOTÆ.

1 *Juſtinianum*. Juſtinum nimirùm Senio-
rem, quem Orientales Juſtinianum Primum
appellare ſolent, ut ſuprà notavimus p. 343.
Hunc Syrorum Arabumque Scriptorum mo-
rem non animadvertens Theophanes, rem
ſub Juſtino geſtam ad Imperium Juſtiniani
perperàm tranſtulit: quem poſteà errorem
cæteri poſt ipſum ſequuti ſunt, ut doctè
oſtendit Pagius ad annum 541. num. 6.

2 *Joannem*. In Syriaco Textu ܛܪܡܘܢܪܐ *Thirmunoro*, ideſt, *Ædituus* S. Joannis, appellatur. Malè apud amanuenſem ܛܠܡܘܢܪܐ *Thelumnoro*. Paramonarium vertit Theophanes, ejuſque proprium nomen reticuit. Utrùm Catholicus fuerit, non auſim definire. Videtur Monophyſita fuiſſe, licet in Textu, & apud Theophanem ſummis laudibus celebretur. Nam Auctor quidem hujus hiſtoriæ Monophyſita eſt, Joannes, inquam, Aſiæ Epiſcopus, ex quo tùm Dionyſius Jacobitarum Patriarcha, tùm Theophanes narrationem ſuam concinnarunt. Alexandrinus verò Patriarcha, qui ipſum Epiſcopum ordinavit, Timotheus erat Synodi Chalcedonenſis impugnator acerrimus. Vide Pagium ad annum 519. num. 19.

3 *Baptiſmum ſuſcepit*. Hucuſque Theophanes. Cætera, quæ martyrium Homeritarum antecedunt, conſultò videtur prætermiſiſſe, quod ea ſuprà narraverat ad annum Incarn. 515.

ܘܢܬܒܢܘܢ ܥܕ̈ܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܟܠ ܕܘܟ ܡܕܝܢ̈ܬܐ
ܥܡ̈ܡܐ ܘܝܗܒ ܠܛܥܝܝܗܘܢ ܗܘ ܚܝܐ.
ܘܡܢ ܡܕܝܢܬܗ ܠܡܬܐ ܐܝܟ ܡܕܒܪܗܘܢ:

Chriſtianorum Dei ubique locorum excitarentur. Atque hac ratione errantibus hiſce Populis ſalutem Deus largitus eſt.

ܗܢܐ ܕܝܢ ܗܘ ܒܫܢܘܬܐ ܕܚܕܐ ܫܒܥܐ ܐܝܟ ܕܐܫܬܥܝܬ ܡܢ ܟܬ̈ܒܐ ܘܐܝܬܗ ܠܥܡܗܘܢ.
ܘܐܬܟܫܦܘ ܘܚܝܒܘ ܗܘܐ ܒܝܫ̈ܐ ܕܚܘܡܪ̈ܝܐ ܗܘ ܘܡܠܟܗܘܢ ܘܣܓܝܐܐ ܡܢܗܘܢ: ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܟܘܫܝ̈ܐ
ܘܟܠܗܘܢ ܐܬܬܐ ܢܘܚܐ ܕܚܘܡܪ̈ܝܐ ܘܢܨܪ̈ܝܐ ܚܘܬܡ ܒܝܬܐ ܠܟܢܫܐ ܕܟܘܫܝ̈ܐ
ܗܘܐ ܕܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܕܒܝܫ̈ܐ. ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܕܐܝܟ ܗܕܐ ܗܘܐ ܚܘܒ ܐܠܗܐ
ܦܘܪܩܢܐ ܠܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܐܝܟܢܐ:

De eodem Homeritarum Regno, deque malis, & cædibus, quæ à Judæis ibidem patrata ſunt.

ܬܘܒ ܥܠ ܡܠܟܘܬܗ ܗܝ ܕܚܡܝܪ̈ܝܐ ܘܥܠ ܒܝ̈ܫܬܐ ܘܩܛܠ̈ܐ ܕܗܘܘ ܬܡܢ
ܡܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ.

ܒܬܪ ܙܒܢܐ ܕܝܢ ܐܬܥܫܢܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ
ܕܚܡܝ̈ܪܝܐ ܟܕ ܡܝܬ ܡܠܟܐ ܕܟܪܣܛܝܢܐ
ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܕܟܘܫܝ̈ܐ:
ܘܥܒܕܘ ܡܢܗܘܢ ܡܠܟܐ ܥܠ ܟܠܗ ܥܡܐ
ܕܚܡܝ̈ܪܝܐ. ܘܥܒܕܘ ܪܕܘܦܝܐ ܥܠܝܗ
ܘܐܒܕܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܟܪܣܛܝ̈ܢܐ
ܕܐܝܬ ܗܘܘ: ܓܒܪ̈ܐ ܘܢܫ̈ܐ: ܘܛܠܝ̈ܐ
ܘܥܘ̈ܠܐ: ܘܣܒ̈ܐ ܟܠ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ.
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܣܗܕܘܬܐ ܕܣܗ̈ܕܐ
ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܒܐܓܪܬܗ ܕܫܡܥܘܢ

Paulò poſt, defuncto Chriſtiano Rege, quem Rex Æthiopum ibi conſtituerat, reſumptis viribus Judæi Homeritæ, ſibi Regem [1] è ſua ſecta Homeritidi præfecerunt. Cunctos autem Chriſtianos ibidem commorantes ferociter adorti, ſuſtulerunt quotquot obvios habuere, viros ac mulieres, pueros & infantes, parvulos & ſenes: quemadmodum eorundem martyrium à B. Simeone Sophiſta ſcriptis proditum eſt: ex quo lugubrem hanc hiſtoriam deſcribere hoc loco decrevimus. Eſt autem hujuſmodi.

ܡܟܬܒܢ ܦܪܣܝܐ ܕܒܝܬ ܐܪܫܡ. ܗܘ ܕܐܦ ܡܢܗ ܢܣܒ ܒܟܬܒܗ ܡܫܝܚܝܘܬܗ: ܗܘ ܕܐܦ
ܠܗ ܡܟܬܒܝܢ ܠܗ ܒܟܬܒܐ ܗܢܐ. ܕܐܝܬܝܗ ܗܟܢܐ.

Hactenus Joannes Aſiæ Epiſcopus apud Dionyſium in Chronico. Sequitur Epiſtola Simeonis Beth-Arſamenſis in hæc verba.

N O T A.

1 *Regem*. Mortuo Chriſtiano Rege, quem in Dimionis locum Rex Æthiopum Adog, ſeu Elesbaan Homeritis præfecerat, *Dunaanum* Judæi conſtituerunt, qui in Chriſtianos deſæviit.

Epiſtola, quam S. Simeon Beth-Arſamenſis Epiſcopus, qui Chriſtianis in regione Perſarum conſtitutis præerat, ſcripſit ad Mar Simeonem Gabulæ Abbatem: ubi Homeritarum martyrium deſcribitur.

ܐܓܪܬܐ ܕܟܬܒ ܩܕܝܫܐ ܫܡܥܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܐܪܫܡ ܗܘ ܕܥܠ ܟܪܣܛܝܢܐ
ܕܐܪܥܐ ܕܦܪܣܝܐ ܠܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܪܝܫܕܝܪܐ ܕܓܒܘܠܐ :
ܕܒܗ ܐܦ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܗ ܕܡܗܝܡܢܐ ܐܬܡܪܬ.

1 ܡܘܕܥܝܢ ܠܚܘܒܟܘܢ ܕܒܥܣܪܝܢ
ܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝ ܕܗܕܐ ܫܢܬܐ ܕܬܡܢܡܐܐ
ܘܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ ܢܦܩܢ ܡܢ ܚܐܪܬܐ
ܕܢܥܡܢ ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܩܫܝܫܐ ܒܪ
ܐܘܦܪܣܝܣ ܗܘܐ ܕܐܫܬܕܪ ܡܢ
2 ܝܘܣܛܝܢܐ ܡܠܟܐ ܠܘܬ ܡܘܢܕܪ ܡܠܟܐ
3 ܕܛܝܝܐ ܕܢܥܒܕ ܫܝܢܐ ܐܝܟ ܕܟܬܒܢ
4 ܡܛܠܬܗ ܒܐܓܪܬܐ ܗܝ ܩܕܡܝܬܐ
ܘܡܘܕܝܢ ܠܗ ܚܢܢ ܘܟܠܗܘܢ
ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܬܒܛܠ ܥܠ ܡܕܡ ܕܝܠܢ :
ܘܗܘ ܡܘܕܥ ܒܟܠܗܝܢ ܩܕܡܝܬܐ ܕܟܬܒܢ ܘܒܟܠܗܝܢ ܕܗܫܐ ܟܬܒܝܢ.

Dilectioni tuæ 1 ſignificamus, die vigeſima Canuni poſterioris (*Januarii*) præſentis anni (*Græcorum*) octingenteſimi trigeſimi quinti ex Irta (*hoc eſt*, *ditione*) Naamanis, diſceſſiſſe nos, unàcum Abrahamo Presbytero Euphraſii filio, qui à Juſtiniano 2 Imperatore ad Monderum 3 Arabum Regem pro pace concilianda allegatus fuit: Sicuti de ipſo in priori 4 noſtra Epiſtola ſcripſimus, gratias eidem agentes cùm nos, tùm univerſi fideles, quod partes noſtras foveat: & ipſe perſpecta habet quæ olim ſcripſimus, & quæ modò ſcribimus.

ܘܕܡܠ Per

NOTÆ.

1 *Dilectioni tuæ*. Recole quæ de hujus Epiſtolæ exordio notavimus ſuprà pag. 342. Scripta eſt anno Græcorum 835. Chriſti 524. qui fuit ſeptimus Juſtini annus. Quare corrigendus eſt Zacharias Melitenſis, vel quiſquis eſt Auctor Chronici Syriaci Codice Vaticano XXIV. qui fol. 91. hanc Epiſtolam anno Juſtini ſexto datam refert.

2 *Juſtiniano*. Juſtinum intelligit, ut modò diximus pag. 362. id enim manifeſtè colligitur tùm ex anno Græcorum 835. qui in vulgarem Chriſti Epocham 524. incidit, quando Juſtinus ſenior ſolus imperabat: tùm ex legatione Abrahami Presbyteri, quem à Juſtino ad Regem Arabum miſſum fuiſſe teſtatur Metaphraſtes in vita S. Arethæ martyris & Sociorum: *Juſtinus*, inquit, *quum ſic ei viſum eſſet, hortatus eſt Alamundarum, ut fœdera pacis iniret cum Saracenis Romanorum vectigalibus: & miſſus eſt Abraamius vir pius & Presbyter, qui hac fungeretur legatione &c.* tùm demùm ex martyrio Homeritarum, quod ſub Juſtino contigiſſe, omnia Eccleſiaſtica monumenta clamant.

3 *Monderum* منذر. Nomen Arabicum ſine articulo: *Almonder* cum articulo, ſeù *Alamundarus*, ut Græci Latinique vertunt: de quo vide Procopium de Bell. Perſic. & Evagrium lib. 4. cap. 12. & 13. Alterum Alamundarum Saracenorum Phylarchum laudat Theodorus Lector lib. 2. pag. 564. quem ſub Anaſtaſio Imperatore Chriſtianam fidem amplexum fuiſſe teſtatur. Sed is à Mondero noſtro diverſus: noſter enim ſub Juſtino & Juſtiniano adhuc ethnicus Arabibus præerat, ut ex Beth-Arſamenſi, Metaphraſte, Procopio, & Evagrio colligitur.

4 *In priori noſtra Epiſtola*. Scripſit igitur Beth-Arſamenſis alteram Epiſtolam ad eundem Gabulæ Abbatem, in qua eum de rebus in Perſide, & Arabia geſtis edocebat: quam tamen haſtenus videre non licuit.

ܘܪܕܝܢ ܚܢܢ ܒܡܕܒܪܐ ܠܬܝܡܢܐ
ܘܠܡܕܢܚܐ ܥܣܪܐ ܝܘܡܝܢ ܡܛܝܢ
ܐܫܟܚܢܝܗܝ ܠܡܢܕܪ ܠܘܩܒܠ ܛܘܪܐ
ܘܡܬܩܪܝܢ ܕܚܠܐ ܘܛܝܝܐ ܩܪܝܢ ܠܗܘܢ
ܪܡܠܐ. ܘܟܕ ܥܐܠܝܢ ܗܘܝܢ
ܠܡܫܪܝܬܐ ܕܡܢܕܪ: ܦܓܥܘ ܒܢ ܗܘܘ
ܛܝܝܐ ܚܢܦܐ ܘܡܥܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܠܢ. ܘܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܬܥܒܕܘܢ
ܗܐ ܡܫܝܚܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܬܛܪܕ ܠܗ ܡܢ
ܪܗܘܡܝܐ ܘܦܪܣܝܐ ܘܚܡܝܪܝܐ. ܘܟܕ
ܡܚܣܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢ ܛܝܝܐ: ܠܟܡܐ
ܠܢ ܘܣܓܝ ܟܪܝܐ ܠܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ

Per deſertum igitur, diebus decem conſumptis Auſtrum atque Orientem verſus pergentes, pervenimus ad Monderum contra montes *Arenæ* nuncupatos, quos Arabes رمل *Ramle* appellant. Monderi autem caſtra ingredientibus nobis, occurrunt Arabes ethnici, & Maaddeni 1, &, Quid ampliùs agendum vobis reſtat, inquiunt, quum Chriſtus veſter ex Romanorum, Perſarum, & Homeritarum finibus expulſus ſit? Hæc nobis Arabes exprobrabant. At nos ingenti dolore contabeſcebamus; maximè quum juxta adeſſet Legatus 2 ab Homeritarum Rege ad Regem Monderum miſſus, qui plenam arrogantiæ Epiſtolam exhibuit, in hæc verba.

ܕܐܬܐ ܒܫܘܪܝܐ ܕܟܕ ܐܫܬܕܪ ܐܓܪܬܐ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܚܡܝܪܝܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܡܢܕܪ
ܡܠܟܐ ܘܝܗܒ ܠܗ ܐܓܪܬܐ ܕܡܠܝܐ ܫܘܒܗܪܐ ܘܟܬܝܒ ܗܘܐ ܒܗ ܗܟܢܐ.

ܕܬܗܘܐ ܝܕܥ ܐܚܝ ܡܢܕܪ ܡܠܟܐ
ܕܡܠܟܐ ܗܘ ܕܐܩܝܡܘ ܟܘܫܝܐ ܒܐܬܪܢ
ܡܝܬ. ܘܐܬܐ ܣܬܘܐ ܘܟܘܫܝܐ ܠܐ ܐܫܟܚܘ
ܕܢܦܩܘܢ ܠܐܬܪܢ ܘܢܩܝܡܘܢ ܡܠܟܐ
ܟܪܣܛܝܢܐ ܐܝܟ ܕܡܥܕܝܢ. ܘܐܚܕܬ ܐܢܐ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܚܡܝܪܝܐ ܟܠܗ. ܘܐܫܪܝܬ
ܠܟܠܗܘܢ ܟܪܣܛܝܢܐ

Noveris, frater mi Mondere Rex, Regem illum, quem Æthiopes regioni noſtræ præfecerant, è vivis jam exceſſiſſe. Adventante autem hyeme 3 quum in noſtram regionem Æthiopes contendere nequirent, ut Chriſtianum Regem de more conſtituerent, totum ego Homeritarum regnum occupavi: Ac primùm quidem cunctos Chriſtianos, qui

NOTÆ.

1 *Maaddeni*. Eorum meminit Procopius lib. 1. de Bell. Perſico cap. 19. & 20. ubi deſcribens Sinum Arabicum, narrat Saracenos, *Maeddenos* nuncupatos, mare accolere, ſub ditione poſitos Homeritarum.

2 *Legatus*. Hujus impiæ legationis meminit Metaphraſtes in Vita S. Arethæ & Sociorum apud Surium tom. 5. pag. 943. *Scripſit etiam* (de Dunaano Judæo tyranno loquitur,) *ad Alamundarum Ducem Saracenorum, qui erant ſub Perſis, promittens ſe ei etiam daturum pecunias, ſi moveat perſecutionem adverſùs Chriſtianos, qui ſunt ei ſubjecti*.

3 *Adventante hyeme*. Dunaanus igitur Judæus, ſtatim ac è vivis migravit Chriſtianus ille Rex, quem Aidog, ſeù Elesbaan Æthiops in locum Dimionis Judæi Homeritis præfecerat, regnum arripuit, Nagran urbem cepit, Aretham Socioſque interfecit: Idque hiberno tempore paulò antequam Beth-Arſamenſis Epiſtolam ſuam ad Gabulæ Abbatem daret. Atqui ea Epiſtola, ut ſuprà dictum eſt, & mox videbimus, ſcripta fuit anno Græcorum 835. Chriſti 524. Juſtini 7. Martyrium igitur Homeritarum contigit eodem anno paucis ante menſibus, nimirùm ſub initium hyemis anno Juſtini 7. ineunte. Quare dies quidem, quo S. Arethas martyrium cum Sociis ſubiit, rectè in menſem Octobrem ab omnibus Martyrologis refertur: Annus verò martyrii eorum non bene à Theophane, Cedreno, aliiſque in annum Juſtini 5. Chriſti 522. conjicitur: nam circa id factum teſtis vivus ac preſens Simeon noſter, ex quo reliqui hanc fortaſsè hiſtoriam hauſerunt, falli non potuit. Neque obſtat Metaphraſtes, qui Acta Sanctorum in hæc verba exorditur: *Inſtabat jam quintus annus, ex quo Juſtinus acceperat ſceptra Romani imperii &c.* Non enim loquitur ibi Metaphraſtes de glorioſa Martyrum confeſſione, ſed de rebus ante illud martyrium Æthiopas inter ac Homeritas geſtis: *quo quidem tempore* (inquit, nempè anno Juſtini 5.) *imperabat etiam Æthiopibus Elesbaan &c. Ditione tenebat Arabiam felicem, quæ olim quidem Sabæa,* nunc

ܘܠܒܟܬ ܐܢܘܢ ܠܟܠܗܘܢ ܕܡܫܝܚܝܐ
ܘܡܟܝܬܝܢ ܠܡܘܬܐ ܐܠܐ ܗܘܝܢ ܝܗܘܕܝܐ
1 ܐܝܟܘܬܢ . ܘܩܛܠܬ ܠܟܗܢܐ ܘܐܫܟܚܬ
ܡܐܬܝܢ ܘܬܡܢܝܢ ܗܘܘ : ܘܠܟܘܫܝܐ
ܥܡܗܘܢ ܕܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܥܕܬܐ :
ܘܥܕܬܗܘܢ ܥܒܕܬ ܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܢ
ܠܥܕܬܗܘܢ . ܘܗܝܕܝܢ ܥܡ ܡܐܐ
2 3 ܘܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܚܝܠܐ ܐܬܝܬ ܠܢܓܪܢ
ܡܕܝܢܬܐ.

qui in Chriſtum crederent, cepi, mortem ipſis comminatus, niſi Judæi nobis ſimiles fierent. Occidi [1] 1
autem quos reperi, bis centum & octoginta Sacerdotes: Æthiopes quoque, qui Eccleſiam cuſtodiebant, unàcum ipſis è medio ſuſtuli; eorum verò Eccleſiam in Synagogam noſtram converti. Tunc demùm cum centum [2] ac viginti millibus homi- 2
num ad Nagran [3] regiam eorum urbem caſtra movi: quam quum diebus aliquot fruſtrà oppugnaſſem, inter- 3

nunc autem vocatur Homeritis, Dunaan Hebræus &c. Porrò autem ab Elesbaan odio habebatur Hebræus, quòd omnibus ferè, qui ſunt ſub cœlo, Chriſtum Deum prædicantibus, & verum Dei filium, & nobis factum carne ſimilem, ipſe eum vilipendens, inficiabatur hæc omnia, velans & adumbrans ſuorum majorum ſcelus, quod in Cruce admiſerant: adeò ut rex pius ſæpè cum eo bello congreſſus, vi fuderit ac fugarit, & tributum pendere coëgerit. Verùm ille quidem non ſtans pactis conventis, inſurrexit contra regem Elesbaan. Elesbaan autem eum rursùs valido adortus exercitu, fortiter expugnavit, & in fugam convertit. Denique ad illum cavendum relicto exercitu, in ſuam rediit ditionem. Interim non poterat Hebræus quieſcere, ſed ut acceptæ cladis deleret ignominiam, quum ſuos collegiſſet, & eos, qui erant in præſidio, invaſiſſet, omnes bello perdidit: & juſſit omnes, qui inveniebantur Chriſtum eſſe Deum confitentes, citra ullam interire miſericordiam &c. Quæ omnia quum Metaphraſte teſte à quinto Juſtini anno exordium duxerint, anno uno expleri nequeunt. Sed oritur hìc difficultas in conciliando Metaphraſte cum Beth-Arſamenſi, ac Joanne Aſiæ Epiſcopo: nam Metaphraſtes quidem, ut modò vidimus, aſſerit, Dunaanum Hebræum, antequam perſecutionem in Chriſtianos moveret, bello appetitum fuiſſe ab Elesbaan Æthiopiæ rege, deviſtum, denique regno reſtitutum, relicto tamen Æthiopum præſidio, ne in Chriſtianos ſævire auderet: quod poſteà ab impio Judæo nequaquam obſervatum fuit. At Joannes & Beth-Arſamenſis id factum referunt non de perfido Dunaano, ſed de altero Judæo, quo trucidato, inquiunt, Rex Æthiopiæ Chriſtianum virum Homeritis præfecit; hoc demùm defuncto Dunaanus tyrannidem arripuit. Major ſanè fides Beth-Arſamenſi adhibenda mihi videtur, qui rem temporibus ſuis geſtam narravit. Adde quòd Metaphraſtes totam ferè hiſtoriam ſuam ex Joanne, & ex Beth-Arſamenſi concinnavit, ut ex ſequentibus liquet: quare ſiquid ab his diſſentit, rejiciendus omninò eſt, utpote qui nulli idoneo innitatur teſtimonio. Sed & eum priorem retractare ſententiam, turbatumque temporum ordinem reſtituere, palàm fit ex iis, quæ poſt Homeritarum martyrium de Rege Æthiopum narrat apud Surium pag. 943. Ibi enim ad laudatam Dunaani Epiſtolam reſpiciens, eadem de auſis hujus tyranni *biberno tempore* inchoatis tradit, quæ apud Beth-Arſamenſem leguntur. *Non latebant autem* (inquit) *nec priùs quidem Æthiopum regem ea, quæ facta fuerant, ſed tempore anni probibente (erat enim byems) vel invitus quievit &c.* quæ ipſiſſima ſunt Dunaani verba in Epiſtola ad Alamundarum. Atque hìc obiter advertendum eſt cum Pagio ad annum 522. num.5. Acta illa à Metaphraſte edita multa fabuloſa continere: & in primis falſum eſſe id, quod ab illo narratur apud Surium pag.935. Cives nimirùm urbis *Nagran* tempore Conſtantii ad fidem converſos eſſe operâ cujuſdam Monachi, Judæis reſiſtentibus, & repulſa eorum perfidia miraculis à Monacho illo patratis. Philoſtorgius enim Scriptor Arianus, à quo hanc narrationem hauſit Metaphraſtes, illa miracula de Theophilo Indo confinxit lib. 3. pag.478.

1 *Occidi*. Metaphraſtes apud Surium pag. 930. *Quum collegiſſet omnes Chriſtianos* (de Dunaano loquitur), *qui erant in agris & ſuburbiis, alios quidem interemit, alios verò iis, qui erant in ejus ditione, vendidit in ſervitutem*. Vide adnotationem num.ſequenti.

2 *Cum centum ac viginti millibus*. Eadem apud Metaphraſten pag. 935. *Itaque venit validum adducens exercitum, & quum circumcirca eſſet caſtra metatus, valloque & foſſa mœnia circumdediſſet, obſedit Nagran*. Et paulò poſt. *Porrò autem ipſe quoque Dunaan execranda & audaci lingua his falſa quædam addebat, & jactanter dicebat; Nullam potuit Jeſus opem ferre Chriſtianis in mea poteſtate conſtitutis, quos omnes, & ipſos illorum Sacerdotes, & Monachos gladio & igne priùs conſumpſi, ne parcens quidem ſacris illorum templis: Et nunc maximo coacto exercitu, nempè centum & viginti millibus hominum, ad vos veni, aut omninò perſuaſurus, aut perditurus*.

3 *Nagran*. ܢܓܪܢ. Ita Syri Arabeſque, *Negram* habet Theophanes.

ܡܘܡܬܐ. ܫܠܡܘܬܗܘܢ. ܘܚܫܒܬ ܒܠܒܝ
ܕܠܗܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܠܐ ܦܚܣܝܗܘܢ
ܠܟܪ̈ܣܛܝܢܐ ܠܘܬܗܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ : ܘܟܕ
ܩܡ ܘܠܐ ܐܚܕ ܡܠܟܐ ܠܗܘܢ ܕܢܫܬܡܫܘܢ
ܒܕܗܒܗܘܢ . ܘܠܟܠܗ ܐܝܟ ܘܢܦܩܘܢ
ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܘܫܩܠܬܗܝ ܘܫܐܠܬ ܠܗܘܢ .
ܐܝܟܘ ܠܗ ܦܘܠܘܣ ܐܦܣܩܘܦܗܘܢ . ܘܐܡܪܘ
ܠܟܠܐ ܐܦܣܩܘܦܗܘܢ ܘܐܡܪܬ ܠܗ
ܕܡܝܬ ܠܗ . ܘܠܐ ܗܝܡܢܬ ܐܢܘܢ
ܥܕܡܐ ܕܚܘܝܘܢܝ ܩܒܪܗ ܘܐܦܩܬ
ܓܪ̈ܡܘܗܝ ܘܐܘܩܕܬ ܐܢܘܢ ܘܠܥܕܬܗܘܢ
ܘܠܟܗ̈ܢܝܗܘܢ ܘܠܟܠܗܘܢ ܕܐܫܟܚܬ
ܕܥܪ̈ܩܘ ܠܗ . ܘܒܢܘܪܐ ܐܘܩܕܬ ܐܢܘܢ
ܘܬܒܥܬ ܠܡܫܝܚܐ ܘܠܙܩܝܦܐ . ܘܠܐ
ܨܒܘ ܠܡܟܦܪ ܘܐܠܗܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ ܘܒܪܗ ܕܡܒܪܟܐ : ܘܒܚܪܘ ܠܗܘܢ
3 ܕܢܡܘܬܘܢ ܚܠܦܘܗܝ . ܘܪܫܗܘܢ
4 ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܡܠܠ ܠܘܩܒܠܝ ܘܨܚܝ .
ܒܨܥܪܐ

terpoſito jurejurando [1] incolumitatem pollicitus ſum : animo tamen datam Chriſtianis hoſtibus meis fidem non obſervandi. Quare deditione facta [2] præcepi, ut aurum, argentum, & omnes opes ſuas proferrent. Prolatas ſuſtuli. Mox Paulum eorum Epiſcopum quæſivi : quem quum illi è vivis jam exceſſiſſe affirmaſſent, haudquaquam ipſis fidem adhibui, donec tumulum ejus mihi oſtenderunt : ego verò oſſa inde extracta cremavi. Eccleſiam quoque eorum, & Sacerdotes, & quotquot ad Eccleſiam confugiſſe deprehendi, flammis abſumpſi. Reliquos verò cogebam Chriſtum, Crucemque ejurare. Quod tamen illi ſe commiſſuros negarunt : illumque Deum eſſe, & Filium Benedicti teſtabantur ; & mortem hanc ob cauſam oppetitam vitæ anteponendam affirmabant. Sed & ipſorum Princeps [3] multa effutiens, contumeliis probriſque me inceſſere non verebatur. Omnes itaque eorum Proceres duci ad ſupplicium juſſi ſunt. Intereà fœminas [4] ut maritorum exitum animo reputantes reſipiſcerent, hortabamur, ſi ſibi,

N O T Æ.

1 *Jurejurando*. Metaphraſtes apud Surium pag. 936. *Quum autem pii cives ſe adversùs omnia fortiter defenderent, & tempus quod terebatur, Tyranno ſpem reddidiſſet valdè exilem, ſtatuit dolo capere civitatem. Itaque petit, ut ei liceret ingredi civitatem, ut videret ſcilicet ea, quæ ibi erant, priùs terribili prolato jurejurando, & iis, quæ dicebantur, interpoſito ipſo Legis Deo, ſe nihil eis eſſe facturum præter ea, quæ conſueverant : neque coacturum, ut patriam abjurarent religionem : neque aliquod aliud malum magnum, aut parvum eis eſſe facturum ; ſed ſolùm ea viſurum, quæ ſunt in civitate, & annuum tributum accepturum, quod priùs dabatur : deinde autem ſe illinc ſtatim exceſſurum.*

2 *Deditione facta*. Metaphraſtes loco cit. *Et juſſit protinùs omnes cuſtodiri in vinculis. Deinde etiam privavit facultatibus : & rogavit, ubinam eſſet Paulus eorum Epiſcopus. Quum autem jam duobus ante annis eum intellexiſſet eſſe mortuum, non habens in quem iram immitteret, contendit ad pulverem, & juſſit ſepulcrum effodere, & illius corpus comburentes in aërem ventilare. Aliud quoque excogitat furioſa anima, nec eam capit ſatietas aliquid moliendi adversùs Chriſtianos : ſed jubet accendi rogum, qui multa aleretur materia, & ſtatim civitatis, & ejus quæ eſt circumcirca, regionis Sacerdotes, & Monachos, & Deo conſecratas virgines, quin etiam fœminas, quæ vitam elegerant monaſticam, omnes ſimul in eum injici. Ii enim, inquit, ſunt planè cauſa aliorum interitus, perſuadentes Crucifixum colere, tamquam Deum. Ad hæc perinde ac ſi non ſufficeret, quod factum fuerat, ad ejus incomparabilem oſtendendam improbitatem, ut alios quoque ſibi ſubjungeret, vehementer contendit, & juſſit præcones obire civitatem & regionem, proclamantes, ut Chriſtum negarent, & viverent Judaicè, eadem quæ Rex, ſentientes.*

3 *Princeps*. De Aretha loquitur, qui erat urbis Nagran princeps. Ejus conſtantiam deſcribit Metaphraſtes pag. 937. ubi poſtquam ab blaſphemias Dunaani reſpondit, ſic impiiſſimum Tyrannum alloquitur. *Nos eum & Deum, & Dei Filium confitemur, & pro univerſa reſpondemus civitate, & aliis Chriſtianis qui ſunt nobis ſubjecti : neque eſt ullum genus tormenti, quod non propter ipſum parati ſimus pati.*

4 *Fœminas*. Metaphraſtes loco citato. *Poſtquam autem vidit martyres omninò aures non præbere promiſſis &c. Eos quidem vinctos adhuc detinuit : in aliam autem multitudinem, quæ collecta fuit ex omni genere & ætate, mortis*

ܘܦܣܩܘ ܕܢܬܩܛܠܘܢ ܟܠܗܘܢ
1 ܘܒܢܝܗܘܢ : ܘܐܬܚܫܒ ܒܢܫܝܗܘܢ
ܘܐܡܪܝ ܣܠܩ ܠܗܘܢ ܘܒܢܝܗܘܢ ܕܝ ܡܠܟܝܢ
ܘܠܐ ܐܬܛܦܝܣܝ ܘܒܬܘܠܬܐ ܡܗܝܡܢܬܐ
ܕܢܦܩܝ ܠܘܬ ܥܠܝܗܘܢ ܘܒܥܠܝܗܘܢ.
ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܠܐ ܡܚܒܝܢ ܗܘܝ ܒܢܬܗ ܡܠܟܬܐ
ܘܗܘܝܢ ܢܬܩܛܠܘܢ ܡܠܟܘܬܐ : ܘܐܬܚܫܒ
ܘܐܡܪܝܢ ܡܠܬܗ ܗܘܐ ܠܗܘܢ : ܘܐܡܪܝ
ܕܠܝ ܐܘܪܚ ܕܢܦܫܐ ܟܕ ܡܕܝܢܬܗܝܢ.
ܘܐܬܚܙܝܬ ܕܠܘܬܗܝ ܒܫܘܩܝܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ
2 ܩܡ ܘܪܘܡܝ ܐܢܬܬܗ ܕܗܘ ܡܠܟܐ ܕܡܬܩܢ
ܗܘܐ ܕܢܗܘܐ ܐܢܫ ܡܢ : ܘܠܐ ܫܒܩܘܗ
ܕܐܚܘܐ ܐܢܬܐ : ܐܠܐ ܕܗܘܝܢ ܠܗ
3 ܘܐܬܦܪܩܬ ܒܥܡܡܐ ܘܐܠܐ ܩܕܡ ܫܡܥܐ
ܠܐ ܚܙܝܗ ܘܡܢܝܢܐ ܟܠ ܕܐܢܫ ܠܗ
4 ܟܕ ܐܬܬ ܗܘܐ ܡܢܘܬܐ. ܘܩܥܬ ܠܗ
ܘܐܡܪܐ

ſibi, ſuiſque liberis conſultum vellent. Sed illæ adeò noſtris adhortationibus commotæ non fuerunt, ut à Virginibus [1] quas neci addixeramus, in eo præventas ſe fuiſſe conquererentur, & ultrò in medium illarum agmen irrumperent, atque à ſuis maritis ſe divulſas dolerent. Iis ergo ultimo ſupplicio affectis, Rumam [2] Regis deſignati uxorem, datis ex noſtro exercitu cuſtodibus, dimittendam putavimus, ſi fortè filiarum commiſeratione capta, Religionem Chriſtianam repudiaret, & Judaicam amplecteretur, filias, opes. fortunas omnes receptura. At illa ut à noſtro ſeſe conſpectu proripuit, nudat caput, [3] & aperto vultu prodit in publicum, mirante populo: ſiquidem ejus faciem ex quo facta erat grandiuſcula, nemo in foro conſpexiſſet: atque per vicos urbis & compita diſcurrens, clamare, ac vociferari hunc in modum cœpit. Mulieres [4] Nagranenſes, quotquot adeſtis Sodales, Chriſtianæ, Judææ, & Gen-

mortis tulit ſententiam: Uxoribus verò & liberis eorum, qui detinebantur, Martyrum, ante oculos eorum adductis, provocabat ad Chriſti negationem, partim quidem minis, partim autem blandis verbis eas aggrediens, nonnunquam omne ſupplicii genus in eas intentans, liberorumque, & parentum, & facultatum, & ipſius quoque patriæ eas terrens amiſſione.

1 *Virginibus*. Metaphraſtes loco citato. *Licebat ergo videre mulieres ſanctas trahi crinibus, & ſic duci ad ſupplicium, vel potiùs ferri promptis & alacribus pedibus, & ſitire mortem propter Chriſtum. Magna verò erat, & præclara inter eas contentio. Monachæ enim Virgines nequaquam concedebant primas partes iis, quæ erant junctæ matrimonio: Recordemini, dicentes, quod prius vobis fuimus propoſitæ & in Templi ingreſſu, & in Sacramentorum participatione, & in ſtatione, & in ſeſſione: & ideò oportet nunc quoque nos ante vos & veſtros maritos conſequi martyrium. Martyrum autem uxores, quæ jam etiam vocabantur matres, nequaquam ferebant in præſentia habere ſecundas partes. Infantes quoque balbutientes matres prætercurrebant, & ipſi quoque carnificem provocabant ad mortem &c.*

2 *Rumam*. Uxor erat S. Arethæ, ut infrà in Epiſtola Beth-Arſamenſis pag. 373. Ejus nomen haud proditur à Metaphraſte, qui dum præclaram ipſius confeſſionem deſcribit, à Simeone noſtro nonnihil diſſentit. Et primò quidem, quòd eam aſſerat Viro ſuo diù ſupervixiſſe, quum triduo dumtaxat ſe ei ſuperſtitem fuiſſe, ipſa teſtetur apud Beth-Arſamenſem. Deinde duas filias habuiſſe dicitur apud Metaphraſten: quinque ei tribuit Beth-Arſamenſis. Audi Metaphraſten p. 938. *Interim autem quædam quoque fœmina, quæ duas filias habebat, & primas partes inter eas, quæ erant in civitate, obtinebat, longèque præſtabat aliis genere, divitiis, gloria & pulchritudine, atque in juvenili adhuc ætate vidua relicta fuerat, inſectatur Tyrannum. Ille autem ſtatim jubet ſuis miniſtris, ut eam ad ſe adducant cum honore & reverentia, & ei efficiant commodum aditum. Illa verò etſi hoc modo adduceretur, ægrè ferebat tamen, ſe ab aliarum mulierum abeſſe martyrio. Tertio autem die poſt juſſionem cum honore ad Regem adducitur cum filiabus &c.*

3 *Nudat caput*. Paulò aliter hæc apud Metaphraſten loc. cit. *Quum Rex hæc audiiſſet* (Chriſtianæ ſcilicet Matronæ præclarum reſponſum), *ira corde accenſus, adſpexit ad eos, qui aderant, & quum dixiſſet: Quàm impudenter in nos ſe gerit hæc execranda muliercula: jubet ejus capiti auferri tegumentum, & ejus filiarum: & ſic eas nudo capite, & promiſſa coma in caſtra duci per ignominiam.*

4 *Mulieres Nagranenſes*. Eadem ferè concio apud Metaphraſten à pag. 938. quæ tamen videtur hìc appoſita fuiſſe à Beth-Arſamenſi ex iis, quæ ipſe vel ex publica fama, vel per nuncium Chriſtiani Homeritarum Regis poſteà acceperat. Neque enim probabile eſt, Dunaanum tyrannum in Epiſtola ad Monderum, prolixam fœminæ concionem contra ſeipſum deſcribere voluiſſe.

[illegible]

& Gentiles, audite. Chriſtianam me eſſe, & genus, & proavos meos noſtis. Noſtis & ingentem auri argentique copiam, patrimonium quoque luculentum, & ſervorum catervas mihi præſto eſſe; & ſi modò, quoniam pro Chriſto maritus interiit, novas nuptias optare libeat, non defuturam dotem XL. millium aureorum, & præter opes ab illo mihi relictas, mundum propè infinitum monilium, gemmarum, & pretioſiſſimarum veſtium: Perſpectumque vobis eſt, non falsò iſta à me jactari: Sed nec illud vos latere ſcio, nullam fœminæ diem optabiliorem eſſe die nuptiarum: huic autem ſuccedere ærumnas, partuum dolores, & in funere liberorum intolerabiles luctus. Mihi ergo deliberatum eſt, his omnibus finem dare. Priorum itaque nuptiarum dies lætiſſimos exegi: & nunc pari cum animi mei lætitia filias Virgines quinque Chriſto deſpondi. Huc ergo ferte oculos, ſociæ. Intuemini ſodalem veſtram, veſtrum in conſpectum en ſecundò prodeuntem. Quandoquidem in priori illa mearum nuptiarum pompa, vobis omnibus ſpectantibus, ſponſi prioris domum traducta ſum: & nunc aperto ſimiliter vultu ad Chriſtum Deum, & meum filiarumque mearum Dominum propero, quemadmodum & ipſe Chriſtus ob ſuam in nos caritatem ad nos deſcendit, & pro ſalute noſtra paſſus eſt. Meis ergo inſiſtere veſtigiis, vos etiam atque etiam rogo, nevè caduca oris forma tranſverſum vos agi ſinatis: nec enim ego vobis minus formoſa ſum: ſed & ipſam hanc qualemcumque formam integram, & Judaicæ perfidiæ immunem ad Chriſtum deſeram, ut ipſa oris ſpecies Domino meo fidem faciat, me ab illa in infidelitatis crimen abduci nequaquam potuiſſe: & aurum, & argentum, & ingentes opes oſtendent, nihil ipſo mihi carius fuiſſe. Rex namque perduellis ſalutem incolumitatemque, ſi Chriſtum ejurarem, promiſit. Sed hoc avertat Deus, Sodales, avertat, in-

[illegible]

inquam, ne Chriſtum Deum, in quem credidi, nunc deſeram: ſed quando ego, & filiæ in nomine Trinitatis baptizatæ fuimus, Chriſti crucem adorare, & pro eo mortem cum vita commutare, unàcum illis eſt ratum mihi: ſiquidem & Chriſtus pro nobis cruciatus, & mortem in ſua carne perpeſſus eſt. Quare res haſce caducas, & quamvis modò oculos alliciant, corporique blandiantur, quandoque tamen caſuras, ſpontè reſigno, perennes & perpetuò manſuras opes à Domino acceptura. O vos beatas, Sodales, ſi dictis aures dederitis meis, & veritati manus, Chriſtumque Deum dilexeritis, pro quo ego, & filiæ morimur. Nunc autem pacem, & tranquilla tempora populo Dei precor. Fratrum & Sororum in hac urbe pro Chriſto interemptorum cruor ipſi murus fiat, ſi tamen Domino meo Chriſto perpetuò adhæſerit. En fidenter urbe excedo, in qua, velut in temporario quodam diverſorio hactenus verſatæ ſumus ego, & filiæ meæ, illam civitatem æternam cogitantes, in qua Sponſum, cui ipſas tradidi, ſunt inventuræ. Orate pro me, Sodales, ut Dominus meus Chriſtus me ſuſcipiat, & ignoſcat mihi, quandoquidem triduum Marito ſuperſtes vixi. Gliſcentibus ergo ex urbe clamoribus [1] conciti, percontabamur reduces, quos eò legaveramus nuncios, quænam tandem inſoliti illius ejulatus cauſa foret. Iſti quæ mox narrabamus renunciarunt: Rumam videlicet, fœminarum vulgus ad eos clamores concitaſſe: Cuſtodum nempè ſegnitie ſocordiâque factum fuerat, ut tantum fœminæ liceret. Et in eos quidem ultimo ſupplicio animadvertere ratum erat, niſi in mitiorem ſententiam quorundam preces nos poſteà flexiſſent. Ecce autem

NOTA.

1 *Clamoribus*. Metaphraſtes apud Surium pag.938. *Egrediens ergo generoſa mulier, quum vidiſſet magnam fœminarum multitudinem flentem & ejulantem, quod talis nobilitas afficeretur contumelia &c.* Et infrà pag. 939. *Quum Martyr hæc & alia plura diceret mulieribus, quidam ex iis, qui cum Rege ſentiebant, illi hæc renunciarunt, & quod perverteret multitudinem &c.*

ܡܛܠ ܡܫܝܚܐ: ܢܗܘܐ ܗܘܐ ܠܟܪܝܣܛܝܢܘܬܐ
ܗܘܐ ܠܝ ܠܡܦܩ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܡܟܝܠ.
ܗܐ ܟܕ ܒܥܠܟܝ ܐܦܝ ܢܦܩܬ ܐܢܐ ܡܢ
ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘܐ ܕܗܘܬ ܒܗ ܐܝܟ
ܡܫܕܐ ܘܐܚܕܬܐ ܕܐܝܠܐ ܠܟܝ ܒܢܝܟܝ
ܠܟܪܝܣܛܝܢܘܬܐ ܕܒܥܠܟܝ ܘܕܐܦ ܐܢܬܝ ܟܦܪܬܝ
ܐܢܬܝ. ܘܐܡܪܬ ܠܟܝ ܫܒܩܬܐ
ܘܡܚܠܦܐ ܡܫܝܚܐ ܡܢܝ ܘܢܝܫܬܐ
ܠܗ: ܕܗܘܐ ܩܝܡܐ ܠܐܠܗܐ ܡܩܕܫܝܢ
ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܗ. ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܗܘܝܢ
ܩܠܐ ܕܡܠܬܐ ܗܕܝܢ ܡܗܝܡܢܬܐ ܗܕܐ
ܗܘܝܢ ܕܐܬܒܪܘ ܘܥܠ ܐܬܬܐ ܠܗ
ܐܡܪܬ ܠܗ ܕܐܝܟ ܗܘܝܢ ܕܒܢܬܝ ܗܝ
ܟܠܗܝܢ ܒܗ ܡܬܬܢܦܠ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܗܘܝܢ
ܡܛܠܗ. ܒܢܬܐ ܢܫܬܐܠܘ ܟܕ ܡܠܟܬܐ
ܠܗܘܢ ܘܗܘܬ. ܡܠܬܐ ܟܪܝܣܛܝܢܝܬܐ:
ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܢܗܘܐ ܕܢܬܒܥܐ ܐܝܟ
ܗܟܢܐ ܕܢܬܦܫܩܝܢ ܠܐ ܘܢܒܩܘܢ
ܘܗܟܢ ܐܬܒܥܬ. ܠܚܘܕܐ ܟܕ
ܡܗܝܡܢܬܐ ܐܝܟ ܫܦܝܪܬܐ ܟܕ ܚܠܐ ܘܚܙܝ
ܠܗ ܒܢܬܗ ܐܬܬܐ. ܘܫܡܥܬ. ܡܢ ܟܕ
ܘܠܐ ܒܥܘܠܐ: ܘܠܒܢܝܐ ܒܢܬܗ ܠܐܒܝܗܘܢ
ܟܕ ܡܚܛܝܢ ܗܘܝܢ ܐܝܟ ܕܢܡܘܣܐ:
ܦܩܕܬ. ܡܟܝܠ ܕܡܫܒܘܗܝ ܘܡܪܒܝܢ.
ܐܝܟ ܕܢܬܒܥܘܢ ܘܦܪܩܝܢ ܢܗܘܘܢ ܐܘ ܕܢܐ.
ܘܢܗܘܘܢ

tem ab urbe fœmina revertitur, bacchanti ſimilis, nudoque capite, & filias ſecum trahens eleganter concinnèque ornatas, quaſi ad thalamum conceſſuras, erectâ fronte petit conſpectum noſtrum: mox ſolutis plicatiſque in manus crinibus, nudam cervicem porrigit, inclamans: Chriſtianæ ſumus: pro Chriſto morimur. Abſcinde caput, & ad fratres, ac ſorores, mearumque filiarum parentem ociùs tranſmittito. Ego [1] verò poſt tantam mulieris amentiam, 1
ut Chriſto renunciaret, adhuc ſuadebam: ſin minus, tantùm ne diceret eum Deum eſſe. At non perſuaſi: quin etiam ejus filiarum [2] altera nos 2
objurgabat, qui iſta ſuggereremus: Quum ergo perſuaſum haberem, nulla vi, nullove ingenio mulierem adductum iri, ut Chriſtum ejuraret; cæteris Chriſtianis metus incutiendi cauſa eam humi [3] proſterni juſſi; fi- 3
lias verò ſtatim jugulari ponè matrem, adeò ut diſſectis è cervicibus erumpens cruor in os ejus influeret: mox ipſam pari ſupplicio necari. Deum Adonai juro, incredibili mœrore affectus ſum, cogitans ipſius filiarumque pulchritudinem. Quoniam verò Pontificibus, mihique videbatur, ſcelus eſſe, ſi peccantibus parentibus inſontes liberi pœnas darent, (id enim etiam Leges noſtræ vetant,) idcirco lege lata edixi, ut impuberes [4] à noſtris militibus 4
alantur, ut quum ad pubertatis annos pervenerint, aut Judaicam Religionem ſuſcipiant, aut ſi Chriſtianam profiteri malint, pereant. Hæc tibi,

NOTÆ.

1 *Ego verò*. Metaphraſtes pag. 939. *Rex itaque, ea rurſus accerſita, ſimulans manſuetudinem: magna, inquit, uſus ſum in te patientia &c.*

2 *Ejus Filiarum altera*. Eadem apud Metaphraſten loco cit. *Tunc execrandi Tyranni verba non ferens prima filiarum Martyris, annum jam agens duodecimum, Tyranni oculos conſputavit*.

3 *Eam humi proſterni*. Hæc paulò aliter apud Metaphraſten loc. cit. *Qui autem circumſiſtebant* (inquit), *non zelum, & id quod jure fuerat factum laudantes, ſed tempori ſervientes, ipſam & ſororem enſe mox conficiunt: Et quum ex defluente ſanguine manibus planè feri homines accepiſſent, eum matri offerunt: Rex enim ita juſſerat. Illa verò (ò fortem & generoſum animum) & lubenter eum guſtat, & quum ad cœlum ſuſtuliſſet oculos: Tibi, inquit, Domine Chriſte, hoc meum offero ſacrificium &c.*

4 *Impuberes*. Simeoni noſtro conſonat Metaphraſtes pag. 942. *Quum hujus civitatis* (Nagran) *& totius regionis juvenes tàm maſculos, quàm fœminas redegiſſet in ſervitutem, quorum erant multa millia, & alios quidem ipſe retinuiſſet, alios autem tradidiſſet quibus voluit, reverſus eſt in regiam &c.*

[illegible]

tibi, Rex, eò perſcribenda putavi, ut ſimul te admonerem, ne quemquam Chriſtianum in tuo regno vivere patiaris, niſi fortè, qui ſuam cum tua religione commutare voluerit. Judæos verò fratres meos eâ, qua ſoles, benignitate fovere perge, frater: gratias 1 pro hac tua in eos benevolentia ego rependam, quaſcumque tibi cariſſimas fore tuis literis ipſe me feceris certiorem.

[illegible]

[illegible]

Hæc Rex profanus Judæus Mondero. Quum autem nos eò perveniſſemus, Monderus convocato ad concionem exercitu, Regis literas publicè recitari juſſit: remque ita ſe habere præſens ipſius Regis Legatus atteſtabatur, attexens alia quædam de Chriſtianorum cæde, eorumque ex Homeritide fuga. Tùm verò Monderus ad Chriſtianos, quos ſub ſignis habebat plures, converſus: Audiſtis, inquit, quæ adversùs veſtræ ſectæ homines decreta actaque fuerint? Quin' ergo vos Chriſtum modò non ejuratis? Neque enim Regibus, qui Chriſtianos expellendos judicarunt, ſum ipſe melior. Ad hæc Miles quidam Chriſtia-

NOTA.

1 *Gratias*. Metaphraſtes pag. 943. *Scripſit etiam ad Alamundarum Ducem Saracenorum, qui erant ſub Perſis, promittens ſe ei etiam daturum pecunias, ſi moveat perſecutionem adversùs Chriſtianos, qui ſunt ei ſubjecti.*

ܘܒܡܓܠܝܘܬܐ ܐܡܪ ܠܡܠܟܐ. ܠܐ
ܒܫܢܝܟ ܗܘܝܢ ܟܪܣܛܝܢܐ ܕܢܟܦܘܪ
ܒܡܫܝܚܐ. ܘܐܬܚܡܬ ܡܢܕܪ ܘܐܡܪ.
ܕܐܦ ܩܕܡܝ ܐܢܬ ܡܡܠܠ ܗܠܝܢ.
ܘܐܡܪ. ܕܡܛܠ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ ܘܠܐ
ܕܚܠ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܟܠܐ ܠܝ.
ܘܠܐ ܣܝܦܝ ܕܝܠܝ ܟܪܝܐ ܡܢ ܕܐܚܪܢܐ.
ܘܠܐ ܩܢܛ ܐܢܐ ܕܐܬܟܬܫ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ.
ܘܫܬܩ ܡܢܕܪ ܡܛܠ ܓܢܣܗ ܕܓܒܪܐ ܗܘܐ
ܪܒܐ ܘܚܝܠܬܢܐ ܒܩܪܒܐ ܘܡܝܩܪܐ: ܡܛܠ
ܟܕ ܗܘ ܡܚܝܕ.

ܘܡܢ ܬܡܢ ܠܐܬܪܐ ܕܢܥܡܢ ܒܫܒܬܐ
ܩܕܡܝܬܐ ܕܨܘܡܐ: ܡܛܝܢ ܠܐܬܪܗܘܢ
ܘܐܫܟܚܢ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܚܡܝܪܝܐ ܐܝܙܓܕܐ
ܕܡܝܬܐ. ܗܢܐ ܟܕ ܫܡܥ ܡܢܢ ܗܠܝܢ
ܕܐܬܥܒܕ ܡܢ ܗܢܐ ܝܗܘܕܝܐ ܛܪܘܢܐ:
ܫܕܪ ܠܢܥܡܢܝܐ ܚܕ ܡܢ ܢܓܪܢ ܘܐܓܪܗ
ܡܦܣ ܠܗ ܘܐܬܐ ܠܗ ܒܥܓܠ ܡܢ
ܬܡܢ ܘܡܠܠ ܠܢ ܕܟܬܝܒܢ ܠܥܠ.
ܘܐܡܪ ܕܐܦ ܗܘ ܫܡܥ ܠܗ
ܠܐܝܙܓܕܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ
ܡܢ ܟܠܗ: ܘܐܬܩܛܠܘ ܐܪܒܥܐ
ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܕܢܦܩܘ ܠܘܬܗ ܡܢ
ܡܕܝܢܬܐ.

1 [1]

2 [2]

3 [3]

ſtianus, qui in Monderi caſtris merebatur, divino zelo excitus, promptè confidenterque: Haud tua, Rex, inquit, ætate nos Chriſtiani facti ſumus, ut modò Chriſtum ejurare debeamus. Cui Monderus ſubiratus: Tu'ne, inquit, me præſente hæc effutire audes? At ille: Pro pietate loquuturus, neminem metuere ſoleo, nec modò hominum metus, ut in ea cauſa taceam, unquam efficiet. Neque verò mihi gladius brevior eſt gladio cæterorum, parato experiri ſumma. Tacuit Monderus, reveritus nobiliſſimi Viri genus, & quod idem inter regni proceres eſſet clariſſimus, & in armis ſtrenuus.

Inde profecti, Naamanis terras Sabato primo Jejunii tenuimus, ibique Legatus extincti Regis Homeritarum occurrit, qui quum cædem à Tyranno Judæorum commiſſam à nobis didiciſſet, Naamanitam quendam pacta mercede jubet, in urbem Nagran quantociùs proficiſci, omniaque ibidem geſta quàm diligentiſſimè explorare. Is itaque poſt dies Legato Chriſtiano, nobis audientibus, narravit quæ ſuprà memoravimus, ſubjecitque, cæſos eadem occaſione trecentos [1] & quadraginta proceres, 1
qui ab urbe Tyranno [2] occurrerant. 2
Præterea addidit, Judæum Arethæ [3] filio Caleb illorum Principi, 3
& Rumæ marito inſultaſſe in hæc ver-

NOTÆ.

1 *Trecentos & quadraginta*. Totidem numerantur à Metaphraſte pag.939. *Sequenti autem die quum in loco excelſo* Dunaanus *conſediſſet, vocavit Aretham cum ſociis, qui erant numero trecenti & quadraginta*. Et in Martyrol. Rom. die 24. Octobr. *Apud Homeritas in civitate Nagran paſſio Sanctorum Arethæ, & Sociorum trecentorum & quadraginta, tempore Juſtini Imperatoris, ſub Dunaan Judæo tyranno*.

2 *Occurrerant*. Vide Metaphraſt. p. 936.

3 *Arethæ*. Princeps erat Nagrenſium, & in locum defuncti Chriſtiani Homeritarum Regis Rex ipſe deſignatus fuerat, ut ſcribit Dunaanus ad Monderum. Procopius lib.1. de Bell. Perſ. cap. 17. narrat, *Aretham Gabalæ filium* Saracenorum Arabum Principem quamplurimis Tribubus à Juſtiniano Auguſto præfectum fuiſſe, Regiaque dignitate auctum, *novo inter Romanos exemplo*. Et cap. 20. meminit *Kaiſi* hujus Arethæ nepotis, ad quem *Nonnoſus* ejuſdem Juſtiniani Imperatoris juſſu legationem ſuſcepit, cujus Summarium exhibet Photius in Bibliotheca Cod. III. At Arethas noſter viginti & ampliùs ante annis Martyr occubuerat, cujus filium, devicto impio Dunaano, piiſſimus Elesbaanus Nagrenſibus Ducem præfecit, ut legitur apud Metaphraſten, & in ms. Græcorum Menologio, teſte Lambecio lib.5. pag.133. *Gabalæ* nomen pro *Caleb* Procopio fortaſsè obrepſit. Familiæ S. Arethæ nomen erat, cujus diminutivum كليب *Chelaib* hoc etiam tempore apud Arabas celebratur: & familia, ſeu potiùs Tribus بني كليب apud Mahometanos ſcriptores frequenter occurrit. Vide Herbelotium, & Marracium in Prodromo.

ܡܕܝܢܬܐ . ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܒܪ ܦܠܚܐ
ܘܡܗܘܐ ܒܕܪܘܗ ܘܕܗܘܦܟܐ ܕܝܢܘܗ
ܗܘ ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܕܐܬܬܟܠܬ
ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܘܐܡܪܬ ܕܒܟܝܢ . ܐܠܐ
ܬܘܒ ܠܐ ܬܬܥܒܕ ܘܥܩܒܘ ܩܫܘ ܘܐܠܐ
ܡܠܬܐ ܐܝܬ ܠܟ ܥܡ ܡܕܡ . ܘܟܠܐ ܘܐܡܪ
1 ܠܗ . ܘܒܙܕܩܐ ܕܡܕܡ ܐܢܐ ܥܠ ܦܠܘܓ
ܡܬܘܡ ܥܠ ܘܠܐ ܫܡܥܘܢܝ ܕܐܡܪܬ
ܠܗܘܢ ܕܡܠܐ ܐܝܬ ܘܠܐ ܬܬܟܠܘܢ ܥܠܝܗ
ܘܢܦܩܘ ܡܢܟܝܢ ܐܠܐ ܕܢܬܒܥܘܢ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܗܘܝܬ ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܕܐܬܠܐ ܗܘܝܬ ܥܠܝ
ܘܡܕܝܢܬܐ ܠܐ ܡܬܟܒܫܐ ܗܘܬ : ܡܛܠ
ܕܠܐ ܡܣܬܢܩ ܗܘܐ ܠܗ ܡܕܡ . ܘܐܝܬ ܠܗ
ܡܕܡܐ ܐܝܬ ܐܠܐ ܦܘܪܐ . ܘܟܕ ܡܠܟܐ
ܠܟ ܡܠܟܐ ܫܝܢܐ ܘܐܝܬ ܠܒܘܗܝ
ܫܪܝܪܐ ܘܠܐ ܡܬܕܓܠܝܢ . ܘܥܡܘܡܐ ܠܗܘܢ
ܠܐ ܡܬܕܓܠ ܐܢܐ ܘܐܗܘܐ ܡܗܝܡܢܐ ܐܟܘܬܟ
ܘܥܒܕܘܐ . ܘܗܫܐ ܚܝܬܐ ܕܚܝܐ ܠܝ ܐܝܬ
ܘܫܡܥܬ ܠܝ . ܘܥܘܕ ܣܓܝ ܒܟܠܝܘܡܐ
ܘܗܘܐ ܠܝ ܒܢܝܐ ܘܒܢܝ ܒܢܝܐ ܘܐܝܬ ܠܝ
ܒܢܝܐ ܘܥܘܕ ܒܢܝܐ ܘܐܬܝܠܕܬ
ܒܩܪܒܐ ܒܫܠܡܐ ܘܡܫܝܚܐ . ܘܥܘܕܪܢܐ
ܠܝ ܘܐܡܪ ܒܪܢܫܐ ܘܡܬܚܫܒ ܘܡܪܘܒ
ܦܐܘܪܐ ܗܝܟܠܐ : ܘܗܟܢܐ ܥܝܠܐ ܠܟܢܫܐ
ܘܐܝܟ ܕܪܬܝܚܘܬܐ ܒܥܒܘܕܝܐ ܗܘܐ
ܘܪܒܝܐ ܘܡܬܒܢܝܐ ܠܥܕܬܐ ܘܡܕܝܢܬ ܡܫܝܚܝܐ.
ܘܡܬܚܠܦܐ ܘܦܫܐ ܠܡܠܟܐ ܘܡܫܥܒܕܐ
ܕܢܬܚܕܬܘܢ ܘܢܒܥܐ ܡܗܝܡܢܘܬܐ
ܡܟܒܪܐ

verba. Viden', quo tua te in Chriſtum fiducia adduxerit, bellum adverſùs me molientem? Jam reſipiſce miſer, & ejurato Chriſto, ſenectuti tuæ conſulere ſerò diſce, ne te, quæ ſocios tuos, involvat pœna. Cui Arethas: De iſtis, inquit, meritò 1 jam queror, ut qui me bene monentem obaudire noluerint: ajebam ſiquidem, nullam tuis dictis habendam eſſe fidem, ſed in urbe manendum: & inde armis rem eſſe tranſigendam, non verbis: daturum ſcilicet Chriſtum, quem optabamus, bello finem: nec urbem unquam expugnatum iri, in tanta præſertim rerum omnium copia. Sic illi nimirùm ſtatuerunt, tuis capti artibus. Quamobrem regio te nomine indignum puto: impoſtorem potiùs dixero. Enimverò Reges, quos vidi multos, pacta conventa ſervant, & à dolis fraudibuſque abhorrent. Quod ſummum eſt, datam Chriſto Deo meo fidem non muto, nec Judæus tui ſimilis apoſtata fiam. Et vivere quidem, mortemque evadere, meo nunc ſtare arbitrio ſàt ſcio. Attamen diu jam vixi, & liberorum, nepotumque, atque cognatorum magnam catervam relinquo: Rebus inſuper belli domique geſtis non modicam, Chriſto favente, collegi famam. Quod in poſterum ſpectat, non dubia, ſed certa mihi ſpes manet, fore ut, quemadmodum vitis reſectis ſuperfluis ſarmentis uvis exuberat, ſic populus noſter Chriſtianus in hac urbe frequentiſſimus ſit futurus, & Eccleſia, quam incendiſti, magnificentiùs propediem inſtauretur: Inſuper & Chriſtiana religio reſumptis viribus regnet, Regibuſque imperet, Judæo-

NOTA.

1 *Meritò jam queror*. Eandem S. Arethæ concionem recitat Metaphraſtes pag. 940. *Non es*, inquit, *ò Rex, cauſa eorum, quæ dicuntur, aut fiunt: ſed noſtri cives, qui meam contempſerunt ſententiam, quæ tibi non permittebat ingredi civitatem: contra autem, adversùs te depugnare incitabat &c. Atqui Regem eſſe oportet veracem & benignum &c. quales ego vidi in India, & Æthiopia, & ante te in Homeritide &c. Et Deus quidem eorum, quæ à te fiunt, odio habens improbitatem, te, qui in eum fuiſti impius, & infidelis, mox deponet ab Imperio, idque tradet viro fideli & bono: roborabit autem, & extollet genus Chriſtianorum, magnamque ſuam efficiet Eccleſiam, quam tu igne conſumpſiſti, & humi dejeciſti.*

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

dæorum autem ſecta tenebris obruatur, tuum regnum concidat, & poteſtas intereat. Pone ergo faſtum, nève aliquid præclarum te geſſiſſe putes: quum enim clarueris, repentè occides.

Hæc ajebat magnus ac venerabilis [1] ſenex Arethas. Mox Chriſtianos, qui frequentes latus ejus ſtipaverant, hunc in modum interpellat. Audiſtis, fratres, quid iſti Judæo teſtatus ſim? Cui illi: utique Pater. Arethas: Vera ſunt illa, nec ne? Quum reſpondiſſent, vera eſſe: ſubdidit: Si quis ergo metu mortis concuſſus, datam Chriſto fidem mutare cogitat, quantociùs abſcedat. Hìc ſublato clamore omnes dixerunt: Propitius ſit nobis Deus, ne timeamus, Pater: omnibus quippè tecum mori pro Chriſto, eſt ratum, nec unquam à tuo avelli late. re. Poſthæc Arethas ad circumſtantem Chriſtianorum, Judæorum, & Paganorum turbam converſus: Audite, inquit, quotquot adeſtis omnes. Si quis fortè ex genere meo, aut affinibus meis, aut cognatione mea à Chriſto defecerit, & iſti Judæo adhæſerit, hunc meum eſſe abnego, & hæredem abnuo, bonaque mea in ſumptus conſtruendæ Eccleſiæ cedere volo. Si quis autem meorum Chriſto fidem ſervaverit, mihique ſuperſtes vixerit, hunc in jus facultatum mearum ſuccedere jubeo, & hæredem dico meum: Eccleſia verò quemcumque ex tribus agris patrimonii mei elegerit, habeat ſibi ad fabricæ expenſas.

[illegible]

Mox iterùm converſa ad Regem oratione, Te, inquit, & quoſcumque Chriſtum abdicaſtis, abdico, abjuro, abnuo. En adſumus, arbitrii, juriſ-

NOTA.

1 *Venerabilis ſenex.* Annum agebat Arethas nonageſimum quintum, quum martyrium ſubiit, teſte Metaphraſte apud Surium pag. 940. ubi eum ſic loquentem inducit. *Jam enim ago nonageſimum quintum annum, videns filios filiorum, & filias filiarum.* Quod autem de ejus Teſtamento ſubdit Beth-Arſamenſis, confirmatur ex eodem Metaphraſte pag. 941. & 945.

ܘܕܟܦܪ ܒܡܫܝܚܐ . ܗܐ ܡܩܒܠܝܢ
ܡܛܝܒܝܢ . ܘܐܬܠܒܒܘ ܫܪܟܗܘܢ
ܘܐܡܪܝܢ . ܗܐ ܐܒܪܗܡ ܪܝܫ ܐܒܗܬܐ
ܢܛܪ ܠܟ ܘܠܢ ܠܡܩܒܠܢ . ܟܠ ܕܟܦܪ
ܒܡܫܝܚܐ ܘܦܪܫ ܡܢܟ ܟܦܪܝܢܢ ܒܗ :

jurisque tui facti. His porrò Arethæ verbis reliqui Chriſtiani inflammati: En Abraham princeps Patrum, ajebant, te, noſque tecum præſtolatur, venientes excepturus. Quicumque à te defecerit, & Chriſtum negaverit, hunc nos omnes abnegamus.

ܕܦܝܪ ܟܗ .

ܘܟܕ ܘܕܢܒܚܘܢ ܐܝܟ ܚܝܘܬܐ
ܘܐܬܡܠܝ ܚܡܬܐ ܘܦܩܕ ܕܢܦܩܘܢ ܘܢܩܛܠܘܢ :
ܘܢܫܕܘܢ ܒܗ ܠܦܓܪܝܗܘܢ . ܘܦܫܛ
ܐܪܝܬܘܣ ܠܫܡܝܐ ܐܝܕܘܗܝ . ܡܫܝܚܐ
ܐܠܗܐ ܬܐ ܠܡܥܕܪܢܢ ܘܫܪܪ ܚܢܢ
ܘܩܒܠ ܢܦܫܬܢ ܘܢܫܦܪ ܩܕܡܝܟ ܕܡܐ
ܕܥܒܕܝܟ ܕܐܫܬܦܟ ܡܛܠܬܟ ܘܐܫܘܝܢ
ܠܚܙܝܬܟ ܘܐܘܕܐ ܒܢ ܩܕܡ ܐܒܘܟ ܐܝܟ
ܕܐܫܬܘܕܝܬ . ܘܬܬܒܢܐ ܥܕܬܐ ܘܢܗܘܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ
ܚܠܦ ܦܘܠܐ ܥܒܕܟ ܕܝܩܕܘ ܓܪܡܘܗܝ .

Hæc illi. Quibus vehementiſſimè commotus *Tyrannus*, lata in omnes capitis ſententia, ad ſupplicium duci juſſit, ubi influit torrens (Vadi [1] 1
incolæ vocant,) ibique jugulari, & cadavera in profluentem projici. Interea *Arethas* ſublatis in cœlum manibus orabat in hæc verba: Chriſte Deus, adeſto nobis, & confirma nos, animaſque noſtras ſuſcipe: placeat tibi effuſus pro te ſervorum tuorum cruor, noſque tuo dignos effice conſpectu: Confitere nos coram Patre tuo, ſicut pollicitus es, & fac, ut Eccleſia ædificetur, & famulo tuo Paulo, cujus oſſa flamma dudum conſumpſit, alter Epiſcopus ſufficiatur.

ܘܝܗܒܘ ܫܠܡܐ ܠܚܕܕܐ ܒܢܘܫܩܐ
2 ܐܢܘܢ ܣܒܐ ܐܪܝܬ ܪܫܡܗ ܘܒܪܟ
ܨܠܝܒܐ . ܘܦܫܛ ܨܘܪܗ ܘܐܬܢܟܣ
ܘܪܗܛܘ ܒܗܘܢ ܟܠܗܘܢ ܘܡܠܘ ܘܐܬܦܠܦܠܘ
ܒܕܡܗ .

Ita demùm poſtquam ſe invicem pacis [2] oſculo ſalutaſſent, ſignoque 2
Crucis Arethas ſenex eis benedixiſſet, cervicem lictori ſponte porrexit, & ictum excepit. Mox ſocii conglobati accurrebant tanto cum animi ardore, ut ſe invicem comprimerent, interſectique modò Arethæ ſanguine aſpergerentur. Ita demùm martyrio omnes coronati ſunt.

ܘܛܠܝܐ

Puer

NOTÆ.

1 *Vadi* وادي: Vox Arabica, quæ Torrentem ſignificat. Metaphraſtes *Odiam* non rectè vertit: Sic enim habet pag. 941. *Quum ſciret ergo Rex eorum mentem eſſe immutabilem, nec fieri poſſe, ut eos ad ſuam traducat ſententiam, juſſit eos duci ad quendam torrentem, qui vocatur Odias, & ipſis illic amputari capita.*

2 *Pacis oſculo.* Iiſdem ferè verbis Martyrium S. Arethæ Sociorumque deſcribit Metaphraſtes pag. 941. *Hæc quum dixiſſent, ſeinvicem ſunt amplexi. Primus autem divinus Arethas cervice inclinata, ictum gladii lætanter excipit, & ita ei caput amputatur. Porrò autem reliquus quoque chorus, jucunda, & quæ ſolvi non poterat, ſodalitas, quam quammaxima potuerunt celeritate, ſe venerando unxiſſent illius ſanguine, tamquam unguento aliquo pretioſo, conſequenter ad mortem contenderunt, quam gladio properè acceperunt, ſibi invicem tempus propemodùm invidentes, utpote quòd quid majus ad honorem tribueretur ei, qui prius erat mortuus, præ illo, qui deinde ſequebatur.*

1 ܘܛܠܝܐ ܚܕ ܒܪ ܬܠܬ ܫܢܝ̈ܢ ܢܓܕܐ
ܗܘܬ ܐܡܗ ܘܠܐܦܛܠܘ ܘܡܓܒܠܐ ܗܘܬ
ܠܗ ܒܐܝܕܗ. ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܐ ܠܡܠܟܐ
ܕܝܬܒ ܘܡܠܒܫ ܠܒܘܫܐ ܕܡܠܟܘܬܐ:
ܫܒܩܗ ܠܐܡܗ ܘܪܗܛ ܢܫܩ ܠܡܠܟܐ
ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ. ܘܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܘܫܦܪ
ܡܢܫܩ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܘܡܢܐ ܨܒܐ
ܠܟ ܕܬܐܙܠ ܬܡܘܬ ܥܡ ܐܡܟ: ܐܘ ܬܚܐ
ܥܡܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܛܠܝܐ. ܡܪܝ ܕܥܡ
ܐܡܝ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܐܡܘܬ: ܘܡܛܠܗܕܐ
ܥܡ ܐܡܝ ܐܙܠ ܐܢܐ ܕܐܡܪܬ. ܠܝ ܕܬܐ
ܒܪܝ ܢܐܙܠ ܢܡܘܬ ܚܠܦ ܡܫܝܚܐ. ܐܠܐ
ܐܫܒܘܩ ܕܐܙܠ ܠܘܬ ܐܡܝ ܕܠܡܐ ܡܝܬܐ
ܘܠܐ ܚܙܐ ܐܢܐ ܠܗ: ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ. ܠܝ
ܕܦܩܕ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܟܠ ܕܠܐ ܟܦܪ
ܒܡܫܝܚܐ ܢܡܘܬ ܘܐܢܐ ܠܐ ܟܦܪ ܐܢܐ ܒܗ.
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܘܡܢ ܐܝܟܢܐ ܝܕܥ ܠܗ
ܠܡܫܝܚܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܛܠܝܐ. ܟܠܝܘܡ
ܚܙܐ ܐܢܐ ܠܗ ܒܥܕܬܐ ܥܡ ܐܡܝ ܟܕ
ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܥܕܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܕܠܝ
ܪܚܡ ܐܢܬ ܐܘ ܠܐܡܟ. ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ
ܕܠܐܡܝ. ܘܬܘܒ ܐܡܪ ܠܗ. ܕܠܝ ܪܚܡ
ܐܢܬ ܐܘ ܠܡܫܝܚܐ. ܐܡܪ ܠܗ.
ܠܡܫܝܚܐ

Puer erat [1] triennis, quem mater quum ad ſupplicium raperetur, manu trahebat. Hic Regem ſedentem, & regio cultu amictum fortè conſpicatus, è matris latere dilapſus, ad illum accurrit, ejuſque genua oſculatur. Ea pueri ſimplicitate delectatus Rex, parvulum, ut fit, amplexari cœpit: poſtremò ſic affatur. Quid tibi, mi puelle, mavis? mori'ne unàcum matre, an mecum unà vivere? Cui puer: Per Dominum noſtrum, malo cum mea matre mori; propterea que cum matre pergo: dixit enim mihi, veni fili, moriamur pro Chriſto. Sed dimitte, oro, me, ut ad matrem meam properem, ne fortè non videam morientem: ſignificavit enim mihi, Regem Judæorum edixiſſe, ut qui Chriſtum abdicare noluerint, interficiantur: ego autem Chriſtum abdicare nolo. Cui Rex: undenam tandem Chriſtum noſti? Tum Puer: Quotidie ad Eccleſiam ventitans cum matre, ibi illum video. Subdit Rex: Me'ne amas, an matrem? Puer: Per Dominum noſtrum, matrem. Cui rurſus Rex: Me'ne amas, an Chriſtum? Puer: magis Chriſtum, quàm te. Quorſum ergo, ſubdit Rex, huc modò procurrens, genua mea oſculatus es? Putabam, reſpondit Puer, te eſſe Regem Chriſtianum, quem in Eccleſia videbam, nec huc uſque noveram, te Judæum eſſe. Rex: Dabo tibi nuces, & amygdala, & ficus. Puer: 1

N O T A.

1 *Puer erat triennis.* Quinquennem fuiſſe (quod & vero propius eſt) aſſerit Metaphraſtes pag. 942. qui etiam ejus, ac matris martyrium paulò aliter deſcribit. *Quædam autem mulier*, inquit, *habens puerum prætercurrentem, non plus quàm quinque annos natum, quum videret ea, quæ fiebant, & ad ſimilem accenſa eſſet æmulationem, citiſſimè accurrens, quum ipſa quoque accepiſſet ſanguinem, ſe illo unxit, & filium. Deinde ipſum Regem ludificabatur, eum vocans Tyrannum &c. Illius verò ſatellites, iis quæ dicebantur auditis, comprehenſam ſtatim mulierem ducunt ad ipſum Regem &c. Ille autem quum nec ei feciſſet dicendi poteſtatem, & nec eam quidem interrogaſſet, eam condemnat, ut igne moreretur. Statim ergo fuit congeſta materia, & ignis ei ſubjectus &c. Deinde fuit etiam alligata mulier &c. Puer autem qui ſolus remanſerat, dolebat, indignabatur &c. non ferens matris abſentiam. Porrò autem in gyrum vertens oculos, & amiciſſima lingua matrem requirens, videt Regem ſedentem in excelſo, & ad ipſum accurrit, oculos habens plenos lacrymis. Deinde ſe provolvit ad illius pedes, pro matre rogans, ut poterat. Ille autem eo accepto, & genibus impoſito (erat enim Puer ſcitus & elegans, & qui, ut puer, ſuaviter balbutiebat) rogabat, cum quo mallet verſari, & quem magis diligeret. Ille autem, matrem, dicebat, matrem: & eam deflebat aſſiduè. Propter eam, inquit, veni, & rogo, ò Rex, eam ſolvi, ut me quoque ſimul aſſumat ad martyrium. Illa enim me ſæpè ad hoc hortata eſt.* Reliqua ferè ad verbum ex Simeone noſtro deſcripta ſunt, quæ vide loc. cit.

ܠܡܫܝܚܐ ܕܝܠܝ ܐܢܐ ܠܐ ܡܟܦܪ. ܐܡܪ
ܠܗ. ܘܡܠܟܬܐ ܐܝܟ ܢܦܫܟ ܚܒܘܒ.
ܐܡܪ ܠܗ. ܩܘܝ ܠܘܬܝ ܘܗܘܝ ܠܝ ܒܪܐ
ܕܢܗܘܐ ܠܟ ܘܛܒܐ ܢܗܘܐ ܠܟ:
ܘܠܐ ܐܝܟ ܗܘܐ ܕܡܘܕܝܐ ܐܢܬ. ܐܡܪ
ܠܗ. ܡܘܬ ܐܢܐ ܒܝܕ ܚܡܪܐ ܘܡܫܚܐ
ܘܠܐ. ܐܡܪ ܛܠܝܐ. ܠܐ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܐܟܠ
ܐܢܐ ܚܡܪܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܐܠܐ ܡܫܒܩܝܢ
ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܡܝ. ܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ
ܪܚܝܡ ܐܢܬ ܠܝ ܒܪܐ. ܐܡܪ
ܛܠܝܐ. ܠܐ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܡܩܒܠ ܐܢܐ ܪܚܡܝܟ
ܡܛܠ ܕܪܝܚܟ ܣܪܝܐ. ܘܠܐ
ܒܣܡ ܐܝܟ ܐܡܝ. ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ
ܠܩܕܡܝܗ. ܚܙܝܬܘܢ ܠܗ ܠܫܪܒܬܐ
ܒܝܫܬܐ ܕܡܢ ܛܠܝܘܬܗ ܐܛܥܝܗ ܡܫܝܚܐ
ܘܢܘܒܕܗ. ܘܐܡܪ ܚܕ ܡܢ ܪܘܪܒܢܐ
ܠܛܠܝܐ. ܐܬܐ ܥܡܝ ܘܐܡܠܟܟ ܐܢܐ
ܘܬܗܘܐ ܒܪܐ ܠܡܠܟܬܐ. ܐܡܪ ܠܗ
ܛܠܝܐ. ܡܚܝܐ ܦܘܡ. ܐܡܝ ܛܒܐ
ܠܝ ܡܢ ܡܠܟܬܐ ܕܡܘܒܠܐ ܠܝ
ܠܥܕܬܐ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܕܐܚܝܕ ܠܗ. ܢܟܬܗ
ܠܡܠܟܐ ܒܥܛܡܗ ܘܐܡܪ. ܐܘ ܒܝܫܐ
ܝܗܘܕܝܐ ܫܒܘܩܝܢܝ ܐܙܠ ܠܘܬ ܐܡܝ
ܘܐܡܘܬ ܥܡܗ. ܘܡܘܬܒ ܠܗ ܠܚܕ ܡܢ
ܪܘܪܒܢܐ

Puer: nequaquam per Chriſtum: non comedam nuces Judæorum. Sed ſine me, quæſo, ad matrem ire. Rex: mecum potiùs hic maneto, & fias mihi filius. Puer: neutiquam per Chriſtum, non manebo, quia fætes, & non bene oles, ſicut mater mea. Tùm verò Rex ad ponè ſtantes: An verò animadvertiſtis, ait, peſſimam hanc ſtirpem, quam ab ineunte ætate ſeduxit Chriſtus, ut illam perderet? Interim quidam ex procerum ordine Puerum ſic interpellat: Veni mecum, & ducam te, ut Reginæ filius fias. Reſpondit Puer: O colaphis dignum os, Reginâ potior mihi eſt mater, quæ me ad Eccleſiam ducit. Poſtquam verò ſe uſque teneri invitum ſenſit, Regis femur dentibus impetit, inclamans: Heus Judæe nequiſſime, dimitte me, ut ad matrem pergam, & unàcum ipſa moriar. Poſtremo Rex Parvulum cuidam ex procerum ſuorum numero traditum, jubet diligenter educari, donec adultus aut Chriſtum ejuraret, & ſic ſupplicium evaderet, aut ſi contra in Chriſti fide uſque perſeveraret, necaretur. Quumque 1 Puer à ſervo ejus abduceretur, luctabatur pro viribus, pedes quatiens, & matrem appellans: Succurre, mater, ajebat, & tolle me, & ad Eccleſiam deducito. Cui mater: Aſt nunc perge fili, cogita te Chriſto commendatum, & noli flere, ſed præſtolare me in Eccleſia apud Chriſtum, quantociùs ad te redituram. Hæc fata,

NOTA.

1 *Quumque Puer à ſervo*. Reliqua hujus Pueri geſta vide infrà apud Joannem Aſiæ Epiſcopum: quæ tamen nullo pacto cohærent cum iis, quæ de eodem refert Metaphraſtes pag. 942. *Quum eam autem* (inquit, hoc eſt, matrem) *vidiſſet injici in ignem, vehementiùs inflammatus viſceribus, audet ſtatim Puer aliquid fortius: & quum ſtetiſſet ad genua tyranni Dunaan, ſe inclinans, acriter ipſum Regem mordet in femore. Ille autem ſimul atque ſenſiſſet morſum, & fuiſſet conturbatus, eum repentè abjicit, & eum tradit cuidam ex Senatu, ut ab illo aleretur maximè Judaicè, & abjuraret Chriſtianiſmum. Et ille quidem abibat, accepto Puero, admirans ea, quæ facta fuerant, & ſimul etiam narrans aliis. Interim autem Puer, eo inſciente, curſu contendit ad matrem, & inſilit in mediam fornacem, matremque ut ei videbatur, complexus, & pulcherrimum buſtum ſeipſum ei tradens, ſit cum ipſa hæres coronæ martyrii*. Metaphraſti conſonat Martyrologium Romanum ad diem 24. Octob. ubi Pueri matriſque martyrium his verbis deſcribitur: *Poſt quos Chriſtiana mulier incendio tradita eſt; cujus filius annorum quinque, quum balbutiendo Chriſtum confiteretur, nec blanditiis, nec minis retineri poſſet, in ignem, ubi mater ardebat, ſe præcipitem dedit*.

ܘܣܘܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܘܪܟ ܨܘܪܗ
ܒܣܝܦܐ ܘܪܘܚܐ. ܐܦ ܩܕܡ ܒܡܫܝܚܐ

fata, cervicem porrigit, decollatur.

ܚܝܐ : ܘܐܠܐ ܡܛܠܐ. ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܗ ܠܟܬܒܘ ܘܗܘ ܕܝܠܗ : ܡܫܬܒܚ ܗܘܐ
ܦܠܚܘܗܝ ܘܗܢܐ ܠܐܡܪܘ ܘܐܡܪ ܕܐܠܐ ܡܕܡ ܠܟܬܒܐ. ܘܟܕ
ܕܢܐ ܠܡܫܬܡܥܘ ܐܡܪܐ. ܐܠܐ ܕܘܢ ܡܢ ܕܠܗ ܠܡܫܝܚܐ. ܠܐ ܐܢܫܐ. ܗܕܐ ܠܟ
ܕܟܬܒܐ ܠܟܠ ܡܫܝܚܐ ܕܒܝܬܐ ܘܐܢܫܐ ܐܢܐ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܐܡܪܐ. ܫܡܫܘܗܝ ܠܪܫܗ.

ܘܒܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܫܬܡܠܝ
ܘܐܫܬܡܠܝ ܒܣܗܕܘܬܐ ܗܘܬ. ܠܟܠܗܘܢ
ܕܡܫܝܚܝܐ ܕܐܬܪܐ. ܘܕܢܬܝܕܥܘܢ
ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܚܣܝܐ ܘܡܗܝܡܢܐ ܘܠܟܢ
ܕܢܬܝܕܥ ܒܟܠ ܫܘܪܝܐ ܘܕܥܒܕܘ
ܘܥܒܕܐ ܠܣܗܕܐ ܩܕܝܫܐ : ܘܠܟܢ
ܟܬܒܝܢ : ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܠܚܘܒܟܘܢ ܕܟܠ
ܢܬܒܥܘܢ ܠܪܝܫܝ ܕܝܪܐ ܘܠܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܡܛܠ ܗܠܝܢ ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܘܠܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܢܬܟܬܒ ܠܡܠܟܐ ܕܟܘܫܝܐ ܕܢܥܕܪ
ܢܫܕܪ ܥܘܕܪܢܐ ܠܚܡܝܪܝܐ : 1
ܘܢܬܟܬܒܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܕܟܗܢܐ
ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܒܛܒܪܝܐ ܘܢܬܟܬܒ
ܘܢܟܬܒܘܢ ܠܘܬ ܗܢܐ ܡܠܟܐ ܝܗܘܕܝܐ

Hæc ubi tùm hiſce literis, tùm propagata multis rumoribus fama innotuere, omnes Chriſtiani in his locis commorantes indoluerunt: Eaque nos quoque vobis perſcribenda duximus, ut ſancti & fideles Antiſtites cognita rerum in Homeritide geſtarum ſerie, Sanctorum Martyrum commemorationem peragant. Quod reliquum eſt, veſtram caritatem etiam atque etiam obteſtamur, ut quamprimùm monaſteriorum Præfectis, & Epiſcopis, in primis verò Alexandrino [1] iſta ſignificentur, ut Regem Æthiopum ad ferendam Homeritis opem ſuis literis cohortetur: Simulque curetis, ut Pontifices Judæorum Tiberiade commorantes adigantur ſcribere ad iſtum Regem Judæum, qui modò apparuit, ut à bello & perſecutione Homeritarum inpoſterum abſtineat. 1

ܘܐܫܬܐܠܬ ܕܫܠܡܐ ܕܟܬܒܐ ܘܚܘܒܐ ܡܢ ܟܠܗ ܡܫܝܚܝܘܬܐ :

2 ܟܕ ܫܪܟܐ ܕܫܠܡܗ. ܫܐܠܬܐ ܕܐܝܬ
ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܕܪܝܫܝ ܕܝܪܐ ܕܗܘܘ ܒܗܘ
ܙܒܢܐ ܕܡܕܒܪܢܐ.

Cætera, quæ in Epiſtola ſequuntur, Salutationes [2] continent Epiſcoporum, & Abbatum illius temporis. 2

Hactenus Beth-Arſamenſis in Epiſtola ad Simeonem Gabulæ Abbatem. Pergit Dionyſius Patriarcha ex Joannis Aſiæ Epiſcopi Chronico narrare hiſtoriam Pueri illius Homeritæ, quam Beth-Arſamenſis imperfectam reliquit: Sic autem ſcribit fol. 104.

De

NOTÆ.

1 *Alexandrino*. His, & hujuſcemodi literis, & Abrahami in primis teſtificatione commotus Juſtinus Imperator, Regem Æthiopum ad movendum in Homeritas bellum incitavit, teſte Metaphraſte, qui de eodem Abrahamo hæc ſubjungit pag. 943. *At ille legatione ſua ex animi ſententia perfunctus, omnia expoſuit Juſtino Imperatori, & præſertim quæ à Rege Homeritarum facta & ſcripta ſunt contra Chriſtianos. Ille autem ſine mora ſcripſit ad Aſterium Alexandriæ Epiſcopum, ut incitaret Regem Æthiopum ad movendum arma adversùs Homeritas. Eadem quoque ipſi Regi Æthiopum per literas nunciavit &c.* Sed de Alexandrino Patriarcha, quem Metaphraſtes *Aſterium* vocat, mox ſermo erit in Notis ad Hiſtoriam Joannis Aſiæ Epiſcopi.

2 *Salutationes*. Horum nomina neque in noſtro, neque in altero Vaticano Codice exprimuntur.

De Puero hoc Parvulo, de quo in ſuperiori Martyrum hiſtoria narratur.

Æquum viſum eſt, haud ſilentio præterire parvulum illum Puerum, qui in præcedenti hiſtoria Regem in femore momordiſſe dicitur, ac dixiſſe: Sine me, quæſo, ad matrem ire, & cum illa mori: quemque apprehenſum Tyrannus, quum videret, quod ſibi nequaquam morem gereret, cuidam ex procerum ſuorum numero educandum tradidit, ut adultus, niſi Chriſtum abnegaret, necaretur. Nam quum Æthiopes Regem illum interfeciſſent, ac omnes Homeritidis Judæos deleviſſent, Puer ille intentatam necem evaſit, adolevitque. Quum verò ejus fama ad Chriſtianum Regem, qui ibi conſtitutus fuerat, perlata fuiſſet, adductum in Aulam Puerum educari juſſit, donec ephebos excederet. Tùm verò eum velut Chriſti martyrem complexus, Principem Patriciorum creavit, & ſecretorum conſiliorumque ſuorum conſcium eſſe voluit. Baiſar is dicebatur. Eum denique ad Juſtinianum Imperatorem legatum miſit, & nos diu cum ipſo verſati ſumus. Admirabamur autem in primis bonam viri voluntatem, manſuetudinem, animi demiſſionem, & ingenuitatem, quam in ipſius vultu videre erat: nec non aſſiduam compunctionem, & continuam mentis in Deum elevationem: nam à mane uſque ad veſperam Eccleſias urbis Regiæ perluſtrans, orabat, & ſtipem pauperibus ex iis quæ ab Imperatore ipſi ſuppeditabantur, erogabat. Jejunium verò uſque ad veſperam quotidie producebat. Denique quum omnes probitatem viri obſtupeſcerent, & hæc aliaque de ipſo narrarent, tunc demùm compertum fuit, eum eſſe parvulum illum Puerum, qui

[illegible]

qui Judæum abnegavit, inſuper & contumeliis affecit, & in femore momordit. Ille verò ægre ferebat iſta divulgari. Hæc de martyre Dei.

[illegible]

De Judæorum verò Homeritarum tyrannide per Æthiopiæ Regem compreſsâ, idem Dionyſius ex Joannis Chronico hæc ſcribit loco cit.

1 *De Rege* [1] *Æthiopum, deque expeditione ejus, & de Tyranni ac populi Judæorum cæde.* 1

ܥܠ ܡܠܟܐ ܕܟܘܫܝܐ ܘܥܠ ܡܦܩܬܗ ܘܥܠ ܩܛܠܗ
ܕܛܘܪܢܐ ܘܕܥܡܐ ܝܗܘܕܝܐ.

[illegible]

Quum hæc accepiſſet Rex Æthiopum, qui interfecto primo Homeritarum Rege Chriſtianam fidem amplexus fuerat, quumque Chriſtianæ rei excidium & Judæi tyrannidem comperiſſet, zelo incenſus, copias adversùs Tyrannum eduxit, captumque occidit: exercitum quoque eius delevit, & univerſos Homeritidis Judæos funditùs extirpavit: Regem denique Chriſtianum, zeloque fidei præditum, Abraham [2] nomine, Homeritis præfecit. Atque 2

NOTÆ.

1 *De Rege Æthiopum.* Hæc fuſiùs narrantur à Metaphraſte apud Surium à p. 943. quem vide: & in antiquiſſimis menſis Octobris Menologii Græcorum Codicibus mss. teſte Lambecio lib. 5. pag. 133. Conſule Pagium ad annum 523. num. 9.

2 *Abraham. Virum pium, & Chriſti nomine gloriantem* appellat Metaphraſtes apud Surium pag. 946. cujus verba deſcripta leguntur in ms. Græcorum Menologio apud Lambecium loc. cit. Procopius lib. 1. de Bell. Perſico cap. 20. ad annum Juſtiniani 5. Chriſti 531. meminit *Helleſtæi* Axumitarum Regis: quem rectè Baronius ann. 523. num. 30. judicavit eſſe filium *Elesbaani*, ſeu *Aidog*, de quo nos ſuprà: aitque eum Chriſtianæ Religionis cultorem eximium fuiſſe, & quum audiiſſet, Judæos ac Gentiles Homeritas, illius oræ Chriſtianis tributa ſuprà modum imponere, iis bellum indixiſſe, & commiſſo prælio magnum Homeritarum numerum, ipſumque adeò Regem vita ſpoliaſſe, ſubrogato in ejus locum *Eſimiphæo* Chriſtiano & Homerita. Subdit Procopius, haud multo poſt commota in Eſimiphæum Regem ſeditione, hunc in Caſtellum incluſum eſſe, Regnumque ab Homeri-

ܡܗܘܪܐ ܘܕܠܐܬܐ ܕܡܫܝܚܝܐ
ܕܡܫܝܚܐ . ܘܐܦ ܐܩܝܡ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ
ܠܐܢܫ ܐܚܪܢܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܗܘ ܐܒܪܗܡ
ܘܦܪܡܣܛܝܐ

que ita univerſis Chriſtianis, qui ob perſecutionem & Judæorum metum diſperſi diſſipatique fuerant, collectis, Chriſtiana Religio in illa regione reſtituta eſt. Miſit autem 1 Alexandriam, 1

meritis delatum *Abramo* Viro Chriſtiano. Quod quum accepiſſet Helleſtæus, confeſtim eò deſtinavit exercitum, qui cum Abramo congreſſus magnam accepit cladem. Defuncto Helleſtæo, tributum pactus eſt Abramus ejus ſucceſſori, & ita aſſeruit ſibi Regnum. Hactenus Procopius. *Ex his liquet*, inquit Pagius ad ann. 523. num. 7. *poſtquam Elesbaanus Monachalem veſtem induit, Homeritas mota ſeditione, Abraamium Regem ſuum Chriſtianum è ſolio dejeciſſe, & alium, cujus nomen ignoratur, in ejus locum ſubſtituiſſe; ſed hunc ab Helleſtæo Elesbaani ſucceſſore in prælio necatum, & in ejus locum Eſimiphæum Virum Chriſtianum ſubrogatum eſſe: quo etiam in Caſtellum incluſo, Abramus Vir Chriſtianus Rex Homeritarum dictus.*

1 *Miſit autem Alexandriam*. Metaphraſtes pag. 945. *Reverſus ergo Elesbaan ad civitatem Thare, omnes interemit, qui erant in regia, & quum vellet Eccleſiam in ea ædificare, fuit ipſe primus opifex ædificii. Significavit autem omnia, quæ geſta fuerant, Pontifici Alexandriæ, & per illum Juſtino Imperatori. Patriarcha autem Alexandriæ, ordinatum Epiſcopum miſit ad Homeritas. Qui quum illis conſecraſſet Templum, quod fuerat ædificatum, baptizat quidem omnes, qui erant in civitatibus & pagis Homeritarum, in nomine S. Trinitatis. Ex eis autem ordinat Diaconos, & Presbyteros: & Eccleſiis, quæ erant in regione, reddit ſtatum ſuum ſolitum*. Eadem in ms. Menologio Græcorum apud Lambecium lib. 5. pag. 133. *Aſterium* Alexandrinæ tunc Eccleſiæ præfuiſſe, idem Metaphraſtes affirmaverat ſuprà pag. 943. quem proinde Eminentiſſimus Baronius num. 40. exiſtimat, à Juſtino Imperatore anno 521. ad illam Cathedram evectum fuiſſe. Contrà Pagius ad prædictum annum num. 18. nullum inter Epiſcopos Alexandrinos locum *Aſterio* tribuit, quum *nulla ejus mentio ſit nec in Chronico Nicephori, nec in Tabulis Theophanis, nec in Chronico Victoris Tununenſis, nec in Hiſtoria Patriarcharum Coptitarum, nec in Breviario Liberati, nec in Libro Leontii de Sectis Act. V. qui Epiſcoporum Alexandrinorum ſeriem accuratè digeſſere*. Quare autumat doctiſſimus Vir, *Aſterii* nomen in margine ab aliquo Scioſo additum voci *Patriarchæ*, progreſſu temporis, ut non rarò contigit, in textum irrepſiſſe. Garnerius in Notis ad Liberatum cap. 19. *Aſterium* putat Timothei Epiſcopi Alexandrini cognomentum fuiſſe: nam Alexandrini, inquit, poſt S. Cyrilli mortem ſoliti erant cognomines Epiſcopos agnominibus diſcernere: atque ita Timotheum alterum *Ælurum*, & alterum *Saloſaciolum* appellarunt: à quibus ut tertium diſtinguerent, *Aſterium* dixerunt. Sed, ut benè advertit Pagius loc. cit. hæc conjectura minimè admittenda, quum *Timotheus* fuerit Epiſcopus hæreticus; *Aſterius* verò dicatur Epiſcopus Orthodoxus in laudata Vita à Metaphraſte edita. Si Chronicis Ægyptiorum credendum eſt, Aſterium Catholicum Alexandriæ Patriarcham habemus ſub initium Imperii Juſtini in locum Timothei hæretici ſubrogatum. *Apollinarem* appellant Severus Aſinonæorum Epiſcopus in Serie Patriarcharum Alexandriæ, & Ebnarrahebus in Chronico Orientali ab Ecchellenſi edito p. 146. quorum hæc ſunt verba: طيموثاوس . فى ايامه توفى انسطاسيوس الملك المومن وملك بعده يوسطيانوس الخلقدوني . فاقام عوضا من طيموثارس ابوليناريوس :

Timotheus. Ejus tempore defunctus eſt Anaſtaſius Imperator Orthodoxus (nimirùm, Jacobita) *& Imperium poſt illum ſuſcepit Juſtinus Chalcedonenſis, qui pro Timotheo Apollinarem ſubſtituit*. Nec rejici poſſunt, quaſi Aſterium cum Apollinari confundant, qui quintæ Synodo anno 535. interfuit: nam duos Apollinares diſertè diſtinguunt: Primum aſſerunt Timotheo Dioſcori Junioris ſucceſſori ſubſtitutum fuiſſe à Juſtino circa annum Chriſti 520. Alterum à Juſtiniano in locum *Pauli Thebæi* (ut vocant,) ſeù Zoili promotum: de quo hæc Evagrius lib 4. cap. 37. *Alexandriæ verò pulſo, ut ſuprà relatum eſt, Theodoſio, Zoilus ad Epiſcopatum promotus eſt. Quo ad prædeceſſores ſuos adjuncto, Apollinaris Sedem illam regendam ſuſcepit*. Utrumque autem Orthodoxum fatentur, dum *Hæreticum* hæretici ipſi appellant. Hæc non viderat doctiſſimus Pagius, qui Metaphraſtæ Hiſtoriam nonnullarum fabellarum accuſans, ex eo maximè capite reprehendit, quod Orthodoxus Alexandriæ Patriarcha dicatur. *At quum Eccleſia Alexandrina* (inquit ad annum 523. num. 5.) *à Patriarcha Hæretico hoc tempore regeretur, vera in hac narratione falſis miſcentur*. Et eodem anno num. 9. *At quum certum ſit nullum Epiſcopum Catholicum hoc tempore Eccleſiæ Alexandrinæ præfuiſſe, ut jam demonſtravimus, Menologiis illis fides in omnibus nullo modo adhiberi debet*. Tota Pagii ratio in eo ſtat, quod nulla *Aſterii*, vel cujuſpiam alterius Orthodoxi Alexandrinorum Epiſcopi mentio fiat in Chronico Nicephori, aut in Tabulis Theophanis, vel in Chronico Victoris Tununenſis, aut in Hiſtoria Patriarcharum Coptitarum, vel in Breviario Liberati, ſeù in Libro Leontii de Sectis. Sed nomen *Apollinaris* exſtat in Hiſtoria Patriarcharum Copitarum, legitur in Chronico Orientali, ſediſſe dicitur contra Timotheum Juſtini juſſu apud omnes

Hiſto-

ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܗܟܢܐ ܐܬܩܢܝܘ ܠܟܠܗܝܢ
ܩܕܡܝܗܘܢ ܕܣܘܢܗܘܕܘܣ ܕܐܬܚܒܪܘ ܗܘܬ ܗܘܐ
ܥܠ

driam, & Epiſcopum [1] inde accepit 1
antequam Chalcedonenſis [2] Syno- 2
dus ea loca pervaſiſſet. Qui quum
regio-

Hiſtoricos Ægyptios, qui hac de re accuratiſſimè ſcripſerunt. Quare meritò ait Baronius, *nullam rationem pati, ut dicatur ſub omnium maximè Pio Imperatore Juſtino caruiſſe illam Eccleſiam aliquo Epiſcopo Orthodoxo*. Neque morari nos debet reſponſio Pagii, qui ad annum 521. num. 18. laudatum Eminentiſſimi Baronii argumentum ſic infringere conatur: *nimirùm, haud eo ſtatu res fuiſſe Alexandrinas, ut ei, ſicut aliis, Juſtinus Imperator facilè mederi poſſet, populo ipſo pariter cum ſuis Epiſcopis in hæreſim captivo deducto, cui patrocinari etiam magno cum vitæ diſcrimine parati eſſent. Neque Juſtinus, aut alii Imperatores, qui Eccleſiæ bono conſulebant, relictis Epiſcopis hæreticis, qualis fuit Timotheus, anno 519. ad illam Cathedram evectus, alios præficiebant, ſed illos Sede pellebant*. Nam inprimis falſum eſt, Catholicos Imperatores ſedibus duntaxat hæreticos Epiſcopos deturbare ſolitos fuiſſe, quin eorum loco Orthodoxos ſubrogarent. Juſtinus enim pulſo Severo Antiocheno Paulum præfici curavit, Juſtinianus pro Anthimo CP. Epiphanium ſubſtituit, & in locum Theodoſii Alexandrini Zoilum ſubrogavit, teſte Evagrio lib. 4. cap. 4. & 11. ut innumera penè aliorum exempla omittam. Deinde haud graviores erant Alexandrinorum turbæ ſub Juſtino, quàm fuerant ſub Leone, aut fuerunt poſteà ſub Juſtiniano: Et tamen hic quidem pulſo Theodoſio, cujus ex ore omnes Alexandrini pendebant, Zoilum, ſeù Paulum Epiſcopum ordinari juſſit: ille verò acto in exilium Timotheo Æluro, cui Ægyptii omnes tamquam Dioſcorianæ hæreſeos hæredi patrocinabantur, Salofaciolum Timotheum Alexandrinæ præfecit Eccleſiæ. Quod autem Pagius Timotheum aſſerit anno Chriſti 519. ad Cathedram Alexandrinam evectum fuiſſe, id certiſſimis argumentis refellam, quum de Severo Antiocheno ſermo erit: Nam ex Epithroniis hujus Homiliis oſtendam, Timotheum Alexandriæ Epiſcopatum jam fuiſſe adeptum, antequam Severus Antiochia pelleretur, hoc eſt, ante obitum Anaſtaſii Imperatoris anno 518.

1 *Epiſcopum*. Nempè, S. Gregentium Epiſcopum Urbis *Taphar*, quæ in Actis S. Arethæ *Phare* appellatur: Erat autem celeberrima Arabiæ Felicis Urbs, & Homeritarum Regia, quæ à Ptolemæo Geograph. lib. 8. in VI. Aſiæ Tabula vocatur Σαπφαρ. Vide Lambecium lib. 5. pag. 131. ubi refert, in Biblioth. Cæſarea exſtare, *Sancti Gregentii Archiepiſcopi Taphareníis Legiſlationem ſub nomine Abramii Regis Homeritarum*, ſivè, *Abramii Regis Homeritarum Leges à S. Gregentio Archiepiſcopo Tapharenſi compoſitas*. Ejuſdem S. Gregentii *Diſputatio cum Erbano Judæo* prodiit in Tom. 1. Bibliothecæ Patrum Pariſienſis, de qua conſule Pagium ad ann. 523. à num. 10.

2 *Chalcedonenſis Synodus*. Sic de Sacro Concilio loquitur Joannes Aſiæ Epiſcopus Monophyſita, & ex eo Dionyſius Jacobitarum Patriarcha: quibus verbis videntur innuere, Homeritas hæreticum Epiſcopum à Timotheo heterodoxo Patriarcha, non Catholicum ab Aſterio, ſeù Apollinari Orthodoxo, accepiſſe. At ex Beth-Arſamenſi, Procopio, Theophane, ac Metaphraſte jam ſuprà oſtendimus, tàm Elesbaanum Æthiopum, quàm Abraamium Homeritarum Regem Chriſtianos Orthodoxos fuiſſe, qui proinde hæreticum Epiſcopum ab Heterodoxo Patriarcha haudquaquam ſuſcepiſſent, maximè ſub Juſtino Catholico Imperatore, qui Fidem & Regnum Chriſtianis Homeritis aſſeruerat, nec paſſus fuiſſet Monophyſitas Epiſcopos eò mitti, qui ejuſdem ſectæ Patriarchas ſedibus ſuis deturbaverat. Quare niſi Joannem & Dionyſium ex nimio ſuæ ſectæ amore veritatem hiſtoriæ in hac parte neglexiſſe dicamus, ſuſpicari valdè licet, eos de Homeritis uno tenore narraſſe, quæ in plures annos digerenda erant, & Abrahamio primo Homeritarum Regi tribuiſſe, quod ad poſtremum Abrahamium referre debebant. Nam ex Procopio lib. 1. de bello Perſ. cap. 20. ſuprà oſtendimus, Abrahamio è ſolio dejecto, Homeritas Regem quendam ſibi præfeciſſe, quo ab Helleſtæo Æthiopum Rege necato, Eſimiphæum in ejus locum ſubrogatum; Eſimiphæo demùm in caſtellum incluſo, Abrahamium alterum Regni ſceptra tenuiſſe. De hoc autem Abrahamio Joannem & Dionyſium loqui, argumento eſt, quod de Theodoſii hæretici Alexandrinorum Patriarchæ exilio ſubjungunt: Illud enim contigit anno Chriſti 536. Juſtiniani 10. ut latè Baronius num. 116. vel 538. ut contendit Pagius ad ann. 536. num. 15. quo tempore non primus, ſed poſtremus Abrahamius Homeritis regnabat, teſte Procopio loc. citat. ad annum 5. Juſtiniani. Prætereà quum uterque Monophyſita Scriptor de Epiſcopo Homeritarum dicat, ܗܢܐ ܕܝܢ: ܩܠܝܠ ܐܚܕ ܗܘܐ ܒܗ ܒܐܬܪܐ ܗܘ ܫܢܝ ܠܗ: *Qui quum regionem illam brevi rexiſſet, vita functus eſt*, ſatis manifeſtè apparet, eos non de S. Gregentio primo poſt reſtitutum Homeritarum Regnum Epiſcopo loqui, ſed de altero Monophyſita, quem fortaſſe Theodoſius Patriarcha Alexandrinus illuc miſerat; nam S. Gregentius (ſi Diſputationi ejuſdem cum Erbano Judæo, quæ exſtat in Biblioth. Patrum, credendum eſt,) triginta annis Tapharenſem Eccleſiam adminiſtravit: *Paulò ſiquidem poſt Regis obitum & ipſe vitam cum morte commutavit*, ut habetur in fine illius Diſputationis. Atqui Rex *trigeſimum annum Regni ſui agens, in pace è vivis exceſſit, cui ante migrationem B. Gregentius prædixerat*, ut ibidem narratur.

ܦܫ ܕܘܒܪܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܚܡܝܪ̈ܝܐ :
ܘܐܬܐ ܗܘ ܐܬܦܢܝ ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ .
ܘܫܡܥ ܗܘܐ ܠܟܠܩܝܕܘܢܝܐ ܘܩܒܠܘ
ܠܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܣܝܡ ܡܕܒܪܢܘܬܗ
ܕܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܘܕܛܘܪܕܢܐ . ܗܢܐ ܕܝܢ
ܡܛܠ ܐܟܝܢܐ ܗܘܐ ܒܗ ܒܐܬܪܐ ܗܘ
1 ܩܕܡ. ܘܟܕ ܫܡܥ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܚܡܝܪ̈ܝܐ
ܕܗܘܐ ܡܕܒܪܢܘܬܗ ܕܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܘܕܛܘܪܕܢܐ ܠܟܠܩܝܕܘܢܝܐ ܘܐܬܪܗ ܘܩܒܠ
2 ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܡܠܟܬܐ ܬܐܘܕܘܪܐ ܘܠܐ ܩܒܠ ܐܓܪܬܐ ܕܬܐܘܕܘܣܝܘܣ : ܐܬܡܠܟ ܐܦ
ܗܘ ܘܠܐ ܩܒܠ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܟܠܩܝܕܘܢܝܐ .

regionem illam brevi rexiſſet, vita functus eſt. Quumque Homeritarum 1 Rex invectum in Alexandrinorum urbem Chalcedonenſe Concilium, ejectumque propter Fidem Theodoſium 2, ac Sede ſua, quòd Synodum amplecti detrectaret, deturbatum comperiſſet; ipſe quoque ea re offenſus, Epiſcopum ex urbe Alexandria recipere noluit.

Per-

NOTÆ.

1 *Homeritarum Rex*. Abrahamius, qui Eſimiphæo in Caſtellum incluſo, regnum ſibi vendicavit. Hunc Procopius loc. citat. narrat, ab Helleſtæo Æthiopum Rege Eleſbaani filio bello appetitum, victoriam de eodem retuliſſe: mox defuncto Helleſtæo, tributum ejus ſucceſſori pactum fuiſſe, atque ita ſibi regnum aſſeruiſſe. Eum verò Monophyſitis faviſſe, ex Joanne & Dionyſio liquet.

2 *Theodoſium*. Eo in exilium acto, Paulus, ſeù ut Evagrio placet, Zoilus Epiſcopus orthodoxus Alexandrinam adminiſtravit Eccleſiam: à quo ut Catholicum Epiſcopum Æthiopes, Homeritæ, atque Indi acciperent, præcepit Juſtinianus: irrito tamen conatu, quum gentes illæ niſi Monophyſitam Antiſtitem, nullum alium admittere vellent, ut infrà narrat Dionyſius. Hanc hiſtoriam tetigit quiſquis eſt Auctor *Sermonis de Fide Syrorum Jacobitarum* in ms. Codice Arabico Biblioth, Collegii Maronitarum de Urbe, qui geſta Jacobi Baradæi, ſeù Zanzali, deſcribens, hæc de Æthiopum Epiſcopo tradit pag. 46.

فاما الملكة تاودوره امراة يوسطيان فلما سمعت
ان مطران الحبشة مات وكرزوا الملكية واحدا
غيره على بلاد الحبشة فارسلت الى القبط
واعلمتهم بذلك . فارسلوا الى مار يعقوب
البرادعي واعلموه بذلك واعلموه ان ملك
سواكين هو الذي ماسك باب الحبشة : فلما
وصل اليه ذلك المطران الرومى الملكى ومعه
الف خيال وهدايا تقال وان ذلك المطران جعل
يورى لملك سواكين الهدايا والمراسيم والخلع
والبركات وانه مسكه عنده شهر وكان يخدمه
ويطيعه . وفيما هو ذات يوم اراد ان يسفره واذا
كتاب الملكة تاودوره ومرسوم الملك وعلامته عليه
يقول فيه ان الواصل اليك مطران غنى ومطران
فقير . فالمطران الغنى امسكه وعوقه . والمطران
الفقير سفره ولا تعوقه . فوجهه عاجل وبسرعة
وصل الى بلاد الحبشة . واما الاخر فلما وصل
اليهم وقروا كتبه واذا هم يروا امانة اريوس الكافر
هى امانته فقتلوه واحرقوه . ودامت بلاد الحبشة
على امانة مار يعقوب الى الان :

At Theodora Imperatrix, Juſtiniani uxor, genere Ægyptia, quum accepiſſet Archiepiſcopum Æthiopiæ è vivis deceſſiſſe, & alterum in ejus locum à Melchitis ordinatum, miſſa ad Coptos nuncio, eoſdem hac de re certiores reddidit. Illi verò rem totam Mar Jacobo Baradæo ſignificant, ſubduntque, Regem Svachinorum (fortaſsè Nubiæ, aut Homeritarum, unde in Æthiopiam aditus ex Ægypto) *Æthiopiæ claves tenere. Huc porrò Romæus ille Melchita Archiepiſcopus cum donis ac mille equitibus pervenerat, & Svachinorum Regi literas & munera, quæ ſecum deferebat, oſtentare cœperat. Quare hoſpitem Rex benignè complexus, per integrum menſem apud ſe hominem detinuit, magno ipſum afficiens honore, & lautiſſimo excipiens convivio. Quumque eum tandem dimittere cogitaret, Theodoræ Imperatricis Epiſtolam accepit cum diplomate ſigillo ipſius Imperatoris firmato, in hæc verba. Duos apud te habebis Archiepiſcopos: alterum divitem, & pauperem alterum: Et divitem quidem morare pauliſper, nec iter accelerare permittas; Pauperem verò ſtatim dimitte, ne' ve eum quoquomodo retardes. Hunc igitur Rex confeſtim dimiſit, qui Æthiopiam quamprimùm ingreſſus eſt. Ille verò quum pauló poſt ad Æthiopas perveniſſet, lectis ejuſdem libris in quibus Arianæ hæreſeos morbo laborare deprehendebatur, crematus eſt. Atque ita in mar Jacobi fide permanſit Æthiopia uſque in præſentem diem.* Non eſt hîc loci veritatem hujus hiſtoriæ examinare. Certum tamen, Æthiopas ad hanc uſque diem ab Alexandrino

Pergit Dionyſius ex eodem Joanne Epiſcopo narrare, qua ratione ob defectum Sacerdotum hæreſes plurimæ in regiones illas invectæ fuerint. Sic autem ſcribit fol. 114.

ܒܗ ܕܝܢ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ ܗܘܐ ܐܘܠܨܢܐ
ܪܒܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܗܠܝܢ ܩܕܡ ܟܠܗ
ܕܟܘܫܝܐ ܘܕܗܢܕܘܝܐ ܘܠܚܡܝܪܝܐ
ܘܠܗܢܕܘܝܐ . ܟܕ ܒܟܠ ܫܢܐ ܡܫܕܪܝܢ
ܗܘܘ ܐܝܙܓܕܐ ܥܡ ܩܘܪܒܢܐ ܪܘܪܒܐ
ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܝܘܣܛܝܢܐ ܟܕ ܡܬܟܫܦܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܕܢܬܠ ܠܗܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܠܐ ܡܩܒܠ ܠܣܘܢܗܕܘܣ ܕܟܠܩܝܕܘܢܐ .
ܟܕ ܒܟܫܝܦܘܬܐ ܡܬܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ :
ܗܘ ܕܝܢ ܡܠܟܐ ܡܬܚܦܛ ܗܘܐ ܕܢܩܒܠܘܢ
ܣܘܢܗܕܘܣ ܡܩܒܠ ܗܘܐ : ܡܠܟܝܢ
ܗܘܐ ܘܡܬܪܬܐ ܠܗܘܢ ܕܢܩܒܠܘܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܗܘ ܕܣܘܢܗܕܘܣ
ܐܝܟ ܘܡܠܟ ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ . ܘܗܢܘܢ
ܡܬܚܦܛܝܢ ܗܘܘ ܕܡܢ ܣܘܢܗܕܘܣ ܠܐ
ܡܩܒܠܝܢ ܐܠܐ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܡܩܒܠܝܢ
ܠܣܘܢܗܕܘܣ . ܘܗܘ ܦܩܕ ܕܢܗܘܐ ܐܝܟ
ܨܒܝܢܗܘܢ ܠܐ ܐܬܛܦܝܣ ܠܗܘܢ . ܘܗܟܢܐ
ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܫܢܝܐ ܥܠܝܗ ܟܕ ܒܟܠ
ܫܢܐ

Per idem tempus ob defectum Sacerdotum maximo affectum fuit detrimento Regnum Æthiopum, Homeritarum, atque Indorum. Nam ſingulis quidem annis legatos cum magnis muneribus ad Juſtinianum Imperatorem mittebant, eundem rogantes, ut Epiſcopum ſibi daret, qui Chalcedonenſe Concilium haudquaquam reciperet. Ille verò licet hac de re enixè rogaretur, quia tamen omnem operam pro Synodo impendebat, hortabatur eos, admonebatque, ut eum Epiſcopum reciperent, qui Synodum amplectebatur, & Alexandriæ degebat. At illi contrà reſpondebant, ſe nullo pacto adduci poſſe, ut eos, qui Synodo conſentirent, reciperent: eos verò dumtaxat ipſis gratos futuros, qui Synodum damnarent. Verùm Imperator votis ipſorum haudquaquam annuit. Atque ita Legati trium præfatorum Regnorum quotannis Imperatorem adibant, & ab eodem re infecta dimittebantur. Duravit autem hujuſmodi contentio annos circiter viginti [1] quinque, donec illorum populorum Sacerdotes extincti ſunt. Quumque diu, multum-

drino Coptorum Patriarcha Metropolitam accipere ſolitos, eoſque Monophyſitarum hæreſim pertinaciſſimè tueri: quod etiam Scaliger lib. 7. de Emendat. Temp. obſervaverat.

1 *Viginti quinque*. Juſtinianus imperare cœpit Kalendis Aprilis anno Chriſti 527. obiitque die 14. Novembris anno 565. quum imperaſſet annos 38. menſes 7. dies 13. ut latè Pagius in Critica Baronii. Martyrium verò Homeritarum accidit anno Chriſti 524. ut ex Beth-Arſamenſis Epiſtola ſuprà demonſtravi. Regnum autem Abrahami, & Epiſcopatus S. Gregentii poſt debellatum impium Dunaanum, duravit annos 30. ut ex Diſputatione ejuſdem S. Gregentii cum Erbano Judæo manifeſtum eſt. Obiit igitur S. Gregentius primus poſt reſtitutum Chriſtianis Homeritis Regnum Epiſcopus, anno Chriſti 554. vel ſaltem anno 552. ut vult Pagius ad ann. 523. num. 13. Atqui tàm poſt Abrahamum Regem, quàm poſt S. Gregentium Epiſcopum nonnullos alios Reges & Epiſcopos numerant Procopius, & Dionyſius Patriarcha, ut ſuprà notavi. Non video igitur, quomodo illa contentio Juſtinianum inter & illos populos circa Epiſcopi electionem durare potuerit *annis circiter viginti quinque*, quum ab anno 554. vel 552. quo S. Gregentius obiiſſe dicitur, uſque ad annum 565. quo Juſtinianus deceſſit, anni dumtaxat undecim, vel treſdecim effluxerint. Quare ſuſpicor, vel Diſputationem S. Gregentii cum Erbano Judæo fabuloſam eſſe, ut autumat etiam Pagius loc. cit. vel ſaltem numerum illum *triginta annorum* expungendum, ejuſque loco inferiorem decimo apponendum; præcipuè quum Abrahamus Rex paulò poſt ſuſceptum Regnum è ſolio dejectus fuiſſe dicatur ab eodem Pagio ad prædictum annum 523. num. 7. Hac enim in parte fides habenda videtur Joanni Aſiæ Epiſcopo, qui ſub Juſtiniano vixit, ſcripſitque, ut teſtatur Dionyſius in Chronico.

[illegible]

tumque laboraſſent, ut Epiſcopum Synodo inimicum haberent, nec impetraſſent, eò tandem devenerunt, ut contra Canonum ordinem congregati Presbyteri, Evangelium capiti cujuſdam ex ſuo ordine imponerent, atque ita eum Epiſcopum conſtituerent: hac enim ratione exiſtimabant ipſi, Chirotoniam Epiſcopi perfici, quum ne in ordine quidem Laicorum jam locum haberent. Plerique tamen hujuſmodi Chirotonia offenſi, eandem improbarunt, nec ut legitimam admiſere: indeque magna inter ipſos diſſidia exorta ſunt: ita ut ex defectu Epiſcopi, alius rursùs error & hæreſis ibidem obtinuerit Melchiſedechianorum 1 qui temerè affirmabant, Melchiſedechum Chriſtum eſſe. Sed neque ex uno illo populo diviſa dumtaxat Eccleſia fuit; verùm etiam Regnum in duas partes ſciſſum: & bella, ſchiſmata, ſeditioneſque diù poſteà illas regiones invaſerint. Demùm eò confluxere Phantaſiaſtæ ex Juliani 2, & Cajani ſecta, qui illas provincias univerſim erroribus ſuis infecerunt. 1 2

[illegible]
1 [illegible]
[illegible]
2 [illegible]

NOTÆ.

1 *Melchiſedechianorum*. De horum origine vide S. Epiphanium hæreſ. 55.

2 *Juliani*. Celeberrimam cum Severo habuit Diſputationem Alexandriæ *de corruptibili & incorruptibili*, de qua hæc Leontius Byzantinus lib. de Sectis cap. 5. *Pulſus ab Antiochena Sede Severus, Alexandriam ſecum abduxit Julianum Halicarnaſſenſem Epiſcopum, ubi mota eſt inter ipſos quæſtio de Corruptibili & Incorruptibili. Ac Severus quidem ajebat, Chriſti corpus corruptibile eſſe; Julianus contrà, Incorruptibile eſſe affirmabat. Gajanus Juliani ſententiam ſectabatur, Severi Theodoſius*. Vide Liberatum Diaconum in Breviario Hiſt. Eutychianiſtarum cap. 18.

CA-

CAPUT IX.

Chronicon Edeſſenum.

I. Chronici Edeſſeni Auctor Orthodoxus, floruiſſe videtur circa annum Chriſti 550.

QUis fuerit Chronici Edeſſeni Auctor, & qua ætate floruerit, nobis hactenus incompertum eſt. Illud tamen ſatis conſtat, eum Catholicam Fidem coluiſſe, tùm quia quatuor ſacras Synodos ſeſe admittere declarat ad annum Græcorum 838. tùm etiam quia impugnatores Concilii Epheſini, aut Chalcedonenſis diſertè rejicit, Orthodoxos Viros impensè commendans: quod Catholicorum erat illius temporis,quo ipſe vixit, certiſſimum indicium. Vixiſſe autem videtur circa annum Chriſti 550. quum Hiſtoriam ſuam uſque ad annum 540. produxerit, ut mox patebit: Quam quidem ipſum ex Archivo Eccleſiæ Edeſſenæ deſcripſiſſe, oſtenditur ex initio, ex progreſſu, & ex fine ejuſdem. Nam initio quidem hujus Hiſtoriæ deſcribit aquarum eluvionem quæ Edeſſam obruit ſub Severo Imperatore, & Abgaro Rege, ſecundùm Acta per Notarios olim excepta, & in Archivo publico conſervata, quæ nos in ſuum locum conjecimus. Deinde totus ferè eſt Auctor in recenſenda Epiſcoporum Edeſſenorum ſerie, eorumque rebus geſtis deſcribendis. Ibi demùm finem ſcribendi facit, ubi Paſtores Jacobitæ Eccleſiam illam invadere cœperunt.

II. Græcorum Epocha utitur, quæ Chriſtianam vulgarem annis trecentis undecim ex ejuſdem mente antecedit.

Epocha autem, qua utitur, *Græcorum* eſt, quam & *Seleucidarum*, ſeù *Syro-Macedonum* appellant. Eam verò Chriſtiana Æra *annis trecentis novem* priorem eſſe, ex communi Edeſſenorum ſententia affirmat. At ſi Indictiones, quas aliquando indicat, dieſque menſis, atque hebdomadæ, quos frequenter deſignat, inſpiciamus, planum fit, annos prædictos dici quidem *trecentos novem*, ſed eſſe *trecentos undecim*: atque adeò Chriſti nativitatem juxta ejus mentem in annum Græcorum trecenteſimum undecimum, non trecenteſimum nonum reverà incidiſſe. Id liquido apparet ex iis, quæ de terræmotu Antiochiæ, deque S. Simeonis Stylitæ obitu ſcribit: Hunc enim aſſerit in cœlum evectum fuiſſe *anno Græcorum* 771. *die* 2. *Septembris*, *feria quarta*, quæ reſpondent *anno vulgari Chriſti* 460. non 462. Terræmotum autem Antiochiæ contigiſſe refert *anno Græcorum* 837. *die* 29. *Maii*, *feria ſexta*, nimirùm *anno Chriſti* 526.quo dies Maii vigeſimus nonus in feriam ſextam incidit, non anno 528. quo dies ille in ſextam feriam competere nequit. Denique anno Græcorum 850. *Indictionem ſecundam* illigat,quæ tamen *anno Chriſti* 539. non anno 541. reſpondet. Atque adeò Chriſtianam vulgarem Epocham ex ejus mente, neceſſe eſt, poſteriorem eſſe Æra Græcorum *annis trecentis undecim*, non trecentis novem.

III. Initium Chronici ab anno Græcorum 180. Finis verò in ann. 851.

Initium ducit ab inſtitutione Regni Edeſſeni, quam ipſe ad annum Græcorum 180. conſignat: Deſinit verò in annum Chriſti 540. quo bellum Perſicum Juſtinianum inter & Choſroëm exarſit: quamvis ordinem temporis nonnunquam negligit, aut pervertit: quod tamen amanuenſi potiùs, quàm Auctori tribuendum exiſtimo. Quare in eo publicando res geſtas in primis ſuo loco & ordini reſtituam: annotationes autem nonnullas, quæ ipſo, aut aliis Hiſtoricis lucem afferre videntur, in margine adjiciam.

Compendiaria rerum geſtarum Hiſtoria.

ܬܫܥܝ̈ܬܐ ܕܫܢ̈ܝܐ ܐܝܟ ܕܒܦܣܝܩܬܐ.

1 ܒܫܢܬ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܫܪܝܘ ܡܠܟ̈ܐ ܕܢܡܠܟܘܢ ܒܐܘܪܗܝ.

I. Anno centeſimo [1] octogeſimo cœperunt Reges regnare Edeſſæ. [1] Chronicon Edeſſenum.

ܒܫܢܬ

II. An-

N O T A.

[1] *Anno* 180. Nimirùm Græcorum, Seleucidarum, ſeù Syro-Macedonum: qui in annum ante vulgarem Chriſti Epocham *centeſimum vigeſimum nonum* incidit, ex dictis ſuprà num. 2. Regnabat tunc Syris *Antiochus Sidetes*, & Parthis *Phraates*, de quibus vide Juſtinum lib. 38. cap. 10. & 39. cap. 1. Joſephum lib. 13. cap. 16. Euſebium in Chronico, & Oroſium lib. 5. cap. 10. Septem poſt annis initium Regni Edeſſeni conſignat Dionyſius Patriarcha in Chronico, nimirùm anno Abrahæ 1880. qui Chriſtianam Epocham ex ejuſdem mente antecedit annis 136. ejuſque finem cum anno vulgari Chriſti 217. conjungit. Sic enim ſcribit fol. 15. ܫܢܬ ܐܠܦܐ ܘܬܡܢܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܫܪܝ ܠܡܡܠܟܘ ܒܐܘܪܗܝ ܡܠܟܐ ܩܕܡܝܐ ܐܘܪܗܝ ܒܪ ܚܘܝܐ ܘܡܠܟ ܫܢܝܢ ܚܡܫ. ܕܡܢ ܫܡܗ ܐܬܩܪܝܬ ܐܘܪܗܝ ܡܕܝܢܬܐ. ܫܪܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܘܪܗܝ ܒܐܘܠܘܡܦܝܐܣ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܚܕܐ. ܘܫܠܡܬ ܒܐܘܠܘܡܦܝܐܣ ܡܐܬܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ.

Anno Abrahæ 1880. *regnare cœpit Edeſſæ Rex primus Orrhoës Heviæ filius: regnavit autem annis quinque: cujus de nomine urbs Orrhoa nuncupata eſt. Inchoatum fuit Regnum Edeſſenorum Olympiade* 161. *deſiit Olympiade* 249. Et infrà loquens de rebus geſtis anno Abrahæ 2233. fol. 29. ܗܪܟܐ ܐܦ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܘܪ̈ܗܝܐ ܫܠܡܬ. ܐܝܕܐ ܕܩܘܝܬ ܫܢܝܢ ܬܠܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܪܬܝܢ. ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܕܝܢ ܘܠܗܠ ܫܥܒܕܘ ܠܪ̈ܗܘܡܝܐ.

Hìc etiam Regnum Edeſſenorum ceſſavit, quod annis trecentis quinquaginta duobus duraverat. Ab hoc verò tempore deinceps Romanis ſubjecti fuerunt: Nempe ab anno 1. Heliogabali, qui juxta Dionyſium in annum Abrahæ 2233. Chriſti 217. Olympiadis 249. competit. Vide Pagium ad annum Chriſti 218. num. 10. ubi ex ejuſdem Heliogabali Numiſmatis per Vaillantium editis, & ex Dione lib. 78. pag. 907. deducit, hunc Imperatorem per anteceſſum Auguſti & Cæſaris nomen cum imperio Proconſulari, ac Tribunitia Poteſtate ſumpſiſſe, annoſque ſuos non à menſe Martio anni 218. quo acclamatus fuit Imperator, ſed vel à Kalendis Januarii prædicti anni, vel ab anno 217. quo Eutychianus monitus fuiſſe dicitur ab oraculo Dei Heliogabali, ut Imperatorem nominaret putatum Caracallæ filium, ſupputari voluiſſe. Dionyſii calculum comprobat Dio, qui lib. 77. pag. 875. hæc de Antonino Caracalla Heliogabali deceſſore ſcribit: *Quum ad ipſum tamquam ad amicum Augarus Rex Oſrhoënorum veniſſet, ei fidem fregit, comprehenſumque conjecit in vincula, & Oſrhoënen Rege deſtitutam cepit.* Quo tempore, inquit Tillemontius tom. 8. pag. 280. Regno Edeſſenorum finis impoſitus: nimirùm ineunte anno Chriſti 217. qui fuit poſtremus Caracallæ, & primus Heliogabali annus. Atque huc reſpexiſſe videtur Euſebius, dum ex Africani Chronico laudatum Abgarum ſub Macrino collocat: quia ſcilicet prædictus annus æquè ad Caracallam, atque Macrinum ejus ſucceſſorem pertinebat. Non negaverim tamen, quoſdam poſteà exſtitiſſe Abgaros, qui Edeſſæ regnarint, ut liquet ex eorum nummis, qui ſuperſunt; quorum unum ſub Gordiano profert Scaliger ad annum circiter 240. eumque in celeberrimo Magni Ducis Hetruriæ Muſæo exſtare, me nuper admonuit Cl. Vir Sebaſtianus de Blancis: Quid enim vero propius eſt, quàm ut Heliogabalus, vel Alexander Mammææ, qui è Syria oriundi erant, aut ſaltem Gordianus junior, qui bello in Meſopotamia adversùs Parthos feliciter confecto, ibidem fraude Philippi Præfecti Prætorio interfectus eſt, Reges Edeſſę, Romanis tributarios, reſtituerint? At quum eorum ſeriem Dionyſius in Chronico neglexerit, certè definiri non poſſe exiſtimo, quo tempore, quo' ve Imperatore Regnum illud conciderit: maximè quia ab anno Alexandri Mammææ quarto, quo Artaxerſes Artabano Parthorum Rege ſublato Perſicum Regnum inſtauravit, uſque ad Aureliani tempora, Meſopotamiam nunc Perſæ, nunc Romani tenuerunt. Quare in deſcribenda ad calcem hujus Chronici Regum Edeſſenorum ſerie, ibi finem ei Regno imponam, ubi Dionyſius illud deſiiſſe ſcripſit, nimirùm anno Abrahæ 2233. Chriſti 217.

1 ܒܫܢܬ ܡܐܬܝܢ ܘܫܬܝܢ ܘܫܬ
ܐܡܠܟ ܗܘܐ ܐܘܓܘܣܛܘܣ ܩܣܪ.
2 ܘܒܫܢܬ ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܫܥ ܐܬܝܠܕ
ܡܪܢ.
3 ܘܒܫܢܬ ܐܪܒܥܡܐܐ ܒܢܐ ܐܒܓܪ
ܡܠܟܐ ܢܦܫܐ ܠܐܡܕܪܐ ܕܝܠܗ.
4 ܒܫܢܬ ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ
ܢܦܩ ܡܪܩܝܘܢ ܡܢ ܥܕܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝ.
ܫܢܬ ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܚܡܫ
ܒܝܪܚ ܬܡܘܙ ܒܚܕܥܣܪ ܒܗ ܐܬܝܠܕ
5 ܒܪ ܕܝܨܢ.
ܠܘܩܝܘܣ

II. Anno ducenteſimo 1 ſexageſimo ſexto imperavit Auguſtus Cæſar. 1

III. Anno trecenteſimo 2 nono Dominus noſter natus eſt. 2

IV. Anno quadringenteſimo ædificavit ſibi Abgarus 3 Rex Mauſolæum. 3

V. Anno quadringenteſimo quadrageſimo nono Marcion 4 ab Eccleſia Catholica defecit. 4

VI. Anno quadringenteſimo ſexageſimo quinto, die undecima Julii natus eſt Bardeſanes 5. 5

VII. Lu-

NOTÆ.

1 *Anno* 266. Is erat, ex mente Edeſſenorum, ante Nativitatem Chriſti annus quadrageſimus tertius, ex dictis ſuprà num. 2. Initium autem ducit à nece Julii Cæſaris, quæ in diem 15. Martii incidit: atque adeò Nativitas Chriſti, juxta Syros Scriptores, in annum Auguſti 44. confertur: quæ etiam fuit Eccleſiæ Occidentalis opinio. Vide Pagium in Apparatu num. 157.

2 *Anno* 309. Idem de anno Natalis Chriſti affirmat Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum in Tabula Chronologica, quam Expoſitioni Evangeliorum præmittit, & alibi paſſim. Atque hæc fuit communis Syrorum ſententia, quorum tamen annum *trecenteſimum nonum* reſpondere anno trecenteſimo undecimo, notavimus ſuprà numero 2.

3 *Abgarus*. Hic fuit decimus nonus Edeſſæ Rex, de quo infrà.

4 *Marcion*. Diverſa hujus hæreſeos initia diverſi Auctores conſtituunt. S. Cyprianus Epiſtola ad Pompejum affirmare videtur, ſub Hygino Papa Marcionem hæreſim ſuam propalaſſe: *Necdum quoque* (ait) *Marcion de Ponto emerſiſſet, cujus Magiſter Cerdon ſub Hygino tunc Epiſcopo, qui in Urbe nonus fuit, Romam venit, quem Marcion ſequutus additis ad crimen augmentis, impudentiùs cæteris & abruptiùs in Deum Patrem creatorem blaſphemare inſtituit*. S. Epiphanius hæreſ. 42. poſt Hygini obitum id factum refert: *Quum itaque* (inquit) *Marcion aſſequutus non eſſet ab ipſo* (hoc eſt, à Patre Epiſcopo) *per blanditias quæ petebat, non ferens multorum ludibrium, ab urbe ſua aufugit, & venit Romam, quum mortuus eſſet Hyginus Epiſcopus Romanus &c.* Sed & ante obitum S. Hygini, anno Chriſti 138. Marcionem hæreſim ſuam diſſeminare cœpiſſe, præter Chronici Edeſſeni teſtimonium, oſtenditur ex S. Juſtino Martyre, qui in priori ſua Apologia circa annum Chriſti 139. ſcripta, Marcionis mentionem duobus in locis facit. Prætereà Philaſtrius lib. de hæreſibus cap. 46. ſcribit, Marcionem primò in Aſia errores docuiſſe, ibique à Joannis Diſcipulis convictum, Romam veniſſe. Jam itaque ante ſuum Romam adventum, hæreſim in Aſia promulgaverat, idque ſub Hadriano Imperatore, & Hygino Papa, ut rectè obſervat Petavius in Animadverſionibus ad Epiphan. hæreſi 46. *Quare Marcion* (ut verbis Pagii concludam ad annum 144. num. 3.) *primùm in Syria nefarium ſuum dogma prædicavit, (poſtquam ſcilicet ob inceſtum à patre Eccleſiâ pulſus fuiſſet,) idque Hadriano imperante, vel ſaltem Antonini Pii initio: ac poſteà Romam venit poſt Hygini Papæ mortem, ubi quum Presbyteri, qui Eccleſiam gubernabant, nihil innovare voluiſſent, ac ne Eccleſiæ quidem aditum impetraſſet Marcion, in Pontum rediit, & majores trahens ſpiritus, vehementiùs in eoſdem illos errores cœpit incumbere*. Errata ejuſdem in Sacris Scripturis ſive per additionem, ſive per detractionem recenſet ac refellit S. Epiphanius loc. citat. quo etiam reſpiciunt Hymni S. Ephræmi à pag. 128. ubi Evangelicam veritatem literis Alphabeti comparat, quibus nec addi, nec detrahi quidquam licet.

5 *Bardeſanes*. Abgaro Maani filio familiaris fuit, teſte S. Epiphanio hæreſ. 56. eumque impulit, ut lege lata ſanciret, ne quis in poſterum ſeipſum eviraret, ut ſcribit Euſebius lib. 5. de Præp. cap. 10. *Duravit poſt illius* (*hoc eſt, Abgari Regis*) *obitum uſque ad tempora Antonini Cæſaris, non Pii appellati, ſed Veri*, inquit idem Epiphanius loc. cit. quæ tamen verba neque cum Dionyſio Patriarcha, neque cum Chronico noſtro Edeſſeno cohærere poſſunt, ſi obitus Bardeſanis ſub Antonino Vero, hoc eſt, M. Aurelio Imperatore collocetur. Nam hic Imperator, Tertulliano ac Dione teſtibus, è vivis exceſſit die 17. Martii anno Chriſti 180. juxta Pagium num. 2. At Edeſſeni Chronici noſtri Auctor refert Bardeſanem anno Græcorum 465. hoc eſt, Chriſti 154. natum fuiſſe.

Si

1 ܠܘܩܝܘܣ ܕܝܢ ܩܣܪ ܥܡ ܐܚܘܗܝ
ܫܥܒܕ ܐܢܘܢ ܠܦܪ̈ܬܝܐ ܠܪ̈ܗܘܡܝܐ
ܒܫܢܬ ܚܡܫ ܕܡܠܟܘܬܗ.

VII. Lucius [1] autem Cæſar unà-
cum fratre Parthos Romanis ſubegit
anno Imperii ſui quinto. 1

2 ܒܫܢܬ ܚܡܫܡܐܐ ܘܬܠܬܥܣܪܐ
ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܣܘܝܪܘܣ ܘܒܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܒܪ ܡܥܢܘ ܡܠܟܐ ܒܝܪܚ
ܬܫܪܝ ܐܚܪܝ ܥܠܝ ܗܘܐ ܡܥܝܢܐ ܕܡܝܐ
ܕܢܦܩ ܡܢ ܐܦܕܢܐ ܪܒܐ ܕܐܒܓܪ ܡܠܟܐ
ܪܒܐ ܘܣܓܝ ܐܝܟ ܕܡܢ ܥܝܕܗ
ܣܘܓܐܐ ܘܡܬܡܠܐ ܗܘܐ ܘܫܦܥ ܠܟܠ
ܓܒܝܢ: ܘܫܪܝܘ ܗܘܘ ܕܪ̈ܬܐ ܘܐܣܛܘ̈ܐ
ܘܒܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܢܬܡܠܘܢ ܡܝܐ. ܘܟܕ
ܚܙܐ ܡܪܢ ܐܒܓܪ ܡܠܟܐ: ܣܠܩ ܗܘܐ
ܠܗ ܠܡܥܠܐ ܕܛܘܪܐ ܕܠܥܠ ܡܢ ܐܦܕܢܐ
ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܟܢܝܢ ܘܡܥܡܪܝܢ ܥܒ̈ܕܝ
ܥܒܕܐ

VIII. Anno quingenteſimo [2] ter- 2
tio decimo, imperante Severo, ſub
Abgaro filio Maani rege, menſe No-
vembri, fons qui ex majori Abgari
Magni Palatio erumpit, juxta mo-
rem exundavit latiſſimâ in omnes
partes alluvione, adeò ut atria, porti-
cus, & Ædes Regias invaderet. Qua-
re perterritus Abgarus Rex Domi-
nus noſter, in planitiem montis Pala-
tio imminentem profugit, ubi Re-
giorum Opificum officinæ viſuntur.
Intereà dum de cohibenda aquarum
alluvione conſulitur, nocte intem-
peſta ruit imbrium vis immenſa: qui-
bus auctus mirum in modum qui al-
luit urbem fluvius Daiſan, die &
menſe non ſuo, ſuis & alienis aquis
cataractas ferreis laminis contectas
feriſ-

Si igitur ſub M. Aurelio in vivis eſſe deſiit, eum obiiſſe neceſſe eſt ante annum Chriſti 180. nimirùm antequam vigeſimum ſextum ætatis annum impleret: quod vix probabile videtur, quum tam brevis Bardeſanis ætas tot ac tantis ejus geſtis, quæ apud Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptores referuntur, haudquaquam ſufficiat. Quare vitam ejus poſt mortem M. Aurelii, ſaltem uſque ad annum Chriſti 190. producendam eſſe exiſtimo. De ejus ſcriptis lege Euſebium hiſt. Eccleſ. lib. 4. cap. 30. Sozomenum lib. 3. cap. 16. Theodoretum lib. 4. cap. 29. D. Hieronymum in Catalogo cap. 33. & Gulielmum Cave tom. 1. hiſt. liter. pag. 35.

1 *Lucius*. Hæc adnotatio conjuncta erat in Chronico cum anno Græcorum 449. Nos eam ſuo loco reſtituimus, nempè ad annum 476. Chriſti 165. in quem quintus Lucii Veri annus incidit. Porrò hac Chronici noſtri auctoritate dirimitur controverſia, quæ de Parthico Lucii triumpho apud Eruditos agitatur. Caſſiodorus & Hermannus Contractus in Chronicis victoriam Parthicam cum anno quarto Lucii; triumphum verò in Urbe celebratum cum anno ejuſdem quinto illigant. Mediobarbus utrumque triumphum anno uno poſt collocat: ſic enim ait ad annum Chriſti 166. Lucii 6. *L. Verus ad Euphratem iterùm proficiſcitur, ubi res contra Barbaros proſperè geſtæ; hinc Imperator IV.* Tùm anno 167. Lucii 7. ſcribit: *L. Verus poſt quinquennium Romam reverſus, cum M. Aurelio de Parthis triumphat*. Cujus opinionem confirmare videtur Dionyſius in Chronico iis verbis; ܘܒܫܢܬ ܐܪܒܥ ܕܝܠܗܘܢ ܘܠܓܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪ̈ܬܝܐ ܚܪܒ ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܣܓܝܐ̈ܬܐ ܡܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ ܘܒܫܢܬ ܫܬ ܕܝܠܗܘܢ ܙܟܐ ܠܘܩܝܘܣ ܠܦܪ̈ܬܝܐ ܘܫܥܒܕ ܐܢܘܢ.

Anno eorum (hoc eſt, M. Aurelii & L. Veri) *quarto Vologeſus Parthorum Rex plurimas ex Romanorum ditione civitates depopulatus eſt. Anno verò eorundem ſexto Parthos Lucius debellavit, ſubegitque.* At ex Chronico noſtro liquet, id factum anno Lucii quinto, non ſexto: nimirùm anno Chriſti 165. non 166. ut doctè Pagius ad annum 166. à num. 3. Dionyſium verò, licet Parthicam victoriam ad annum Lucii ſextum conſignaverit, à Chronico tamen Edeſſeno minimè diſſentire, patet ex iis, quæ de initio imperii Lucii præmiſerat: eum nempè imperare cœpiſſe anno Abrahæ 2177. Huic enim ſi alios ſex annos addas, habebis annum 2183. quem anno Chriſti 165. reſpondere, ex ejuſdem Dionyſii mente certum eſt.

2 *Anno* 513. qui fuit Chriſti 202. Septimii Severi 10. & Abgari poſtremi Edeſſenorum Regis 2. Ejuſdem alluvionis meminit iterùm Auctor Chronici noſtri ad calcem, eamque ad annum menſemque prædictos conſignat. Quare deceptus eſt Dionyſius, dum id factum anno Abrahæ 2232. Chriſti 216. refert, niſi fortè amanuenſi is error adſcribendus ſit, qui annum Abrahæ 2232. pro 2218. oſcitanter poſuit.

ܒܟܐܦܐ ܘܫܠܕܘ ܘܡܬܟܬܫܐ . ܘܟܕ ܣܓܝܐܬܐ
ܡܬܡܣܟܝܢ ܗܘܘ ܘܡܝܐ ܠܒܣܬܪ ܠܗܘܢ
ܠܦܩܥܬܐ ܢܗܪܐ ܘܐܬܛܘܫܘ ܗܘܘ : ܒܝܡܐ
ܘܗܘܐ ܡܬܕܪܐ ܬܪܥܐ ܘܡܛܠܬܐ ܒܟܠܗܝܢ .
ܘܐܬܐ ܕܡܢ ܥܠ ܒܫܘܪܗ ܘܥܠ ܒܡܕܝܢܬܗ .
ܘܐܬܐ ܗܟܢܐ ܠܦܩܥܬܐ ܘܐܬܚܙܝ ܐܒܓܪ
ܠܡܓܕܠܐ ܪܒܐ ܕܦܪܣܝܐ ܒܫܪܓܐ ܘܚܙܐ
ܕܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܘܡܬܟܠܝܢ ܘܦܬܚܘ
ܘܡܬܦܬܚܝܢ ܗܘܘ . ܘܦܩܕ ܐܬܦܬܚ ܠܗܘܢ
ܡܠܟܐ ܠܬܪܥܐ ܗܘܐ ܠܗ ܢܦܩܐ ܕܟܐ
ܠܒܪ ܡܢ ܦܘܩܕܢܗ ܕܡܕܝܢܬܐ . ܘܚܪܒܘ
ܗܘܘ ܡܝܐ ܢܦܩܝܢ ܡܢ ܦܬܚܐ ܚܕܝܬܐ
ܕܫܘܪܐ ܠܡܕܝܢܬܐ . ܘܐܬܒܪܝ ܡܠܟܐ ܕܝܢ
ܩܐܡ ܗܘܐ ܒܦܠܛܪܝܢ ܕܒܝܬ ܡܠܟܘܬܐ
ܘܦܪܝܫܐ : ܚܙܐ ܗܘܐ ܒܡܬܬܩܪܘ ܘܢܗܪܐ
ܒܡܕܝܢܬܐ . ܘܦܫܛ ܗܘܐ ܘܐܬܦܪܣ ܗܘܘ
ܠܘܬ ܘܦܠܛܪܝܢ ܠܡܠܟܐ ܕܫܘܪܐ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܢܦܩ
ܢܗܪܐ . ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܬܥܩܪܘ ܗܘܘ
ܡܝܐ ܠܒܝܬܐ ܡܠܟܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܠܟܠܗ
ܠܓܘ ܡܕܝܢܬܐ . ܘܥܩܪܘ ܠܐܦܝܐ ܕܟܠ
ܘܦܠܛܐ ܘܡܢ ܡܠܟܐ ܘܫܒܩ ܗܘܘ ܟܠ
1 ܡܕܡ ܕܐܬܒܢܝ ܗܘܐ ܥܠ ܡܕܢܚܝܗܘܢ
ܒܢܝܢܐ ܕܒܝܬܐ ܘܩܝܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ : ܟܠ
ܡܕܡ ܕܡܬܪܥܒ ܗܘܐ ܒܢܗܪܐ ܡܢ
ܠܡܕܢܚܗ ܘܠܓܪܒܝܗ . ܘܦܪܩܣ ܗܘܘ
ܠܗܘܢ ܒܥܘܠܠ ܕܒܝܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܟܪܣܛܝܢܐ .
ܘܡܝܬܘ ܗܘܘ ܒܗ̇ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܡܢ
ܐܢܫܐ ܒܠܠܝܐ ܘܒܫܢܬܗܘܢ . ܘܐܠܐ ܕܝܢ
ܡܢܗܘܢ

ſeriſque firmatas fruſtrà eluctari conatus, retro cogitur in vicinam planitiem, omniaque longè latèque demergit, ut æquora camporum tranſiiſſe viderentur in maria. Inde rurſùs ab ſupervenientibus aquis tumefactus, concitatuſque inſurgit, ſuperatiſque mœnibus, violentus rapiduſque in urbem devolvitur. Rex Abgarus ex magna Turre, cui à Perſis nomen inditum, accenſis ad hunc finem funalibus, aquas contemplatus, extemplò recludi aditus, attollique cataractas octo muri occidentalis, quâ flumen proſilierat, juſſit: ſed fruſtrà: conſilium prævertente aquarum vi, quæ quum amiſſum iter quærunt, decuſſa murorum parte, quæ in occaſum ſolis vergit, uno impetu ampliſſimum pulcherrimumque Domini noſtri Regis Palatium ſubruunt proſternuntque. Inde quâ data via eſt, perque malignos tranſitus immiſſæ in urbem, nobiles & magnificas domos corripiunt, cunctaque ædificia ripis fluminis utrinque impoſita, ſeù qua Auſtrum, ſive qua Boream ſpectat, dejiciunt. Ea impellente procella, Templum [1] Eccleſiæ Chriſtianorum concidit. Cæterùm duo millia hominum ea alluvione oppreſſi perierunt, quorum non pauci ſomno ſopiti, aquis repentè irruentibus ſuffocati ſunt: atque hinc per totam urbem pereuntium queſtus, & miſerandi ululatus. Rex ea clade commotus, de ampliando fluminis alveo cogitavit, edixitque, ut omnes urbani opifices officinas procul à flumine conſtruendas curarent: quod adhibitis Geometris, & Architectis opportunè proviſum fuit, adeò ut antiquus fluvii alveus quàm latiſſimus fieret, & aquarum quamcumque alluvionem caperet. Quia tamen videbatur ea ratione à repentinis inundationibus ſecuritati urbis haud

NOTA.

1 *Templum Eccleſiæ Chriſtianorum*. Hinc liquet, Notarios urbis, & Archiviſtas, qui rem hujuſmodi geſtam notarunt exceperuntque, gentiles, non Chriſtianos fuiſſe. At Abgarum Regem, ſub quo id factum accidit, Chriſtianum fuiſſe, ex Africano tradit Euſebius in Chronico.

[illegible]

haud ſatis conſultum, quòd in Daiſanum quinque & viginti torrentes cum ſuis alieniſque aquis undique confluerent; Rex publico edicto mandavit, ut opifices, qui porticum ripis amnis impoſitam habitabant, à menſe Octobri ad Aprilem appetente jam nocte in alias ædes ſecederent: utque prætereà Gaziræi [1] urbis præſidiarii, quini agerent excubias 1
per totam hyemem in ea murorum parte, quâ flumen urbem alluit, qui audita aquarum externarum in urbem irruptione, cives admonerent, addita pœna negligentibus, velut regii mandati contemptoribus: eamque legem hoc tempore latam in perpetuum obtinere juſsit. Dominus autem noſter Rex Abgarus Regiam, in qua hyemare ſolet, conſtruxit in Tabara, indeque deſcendit ineunte æſtate in novum Palatium, quod ad ſcaturiginem fontis reficiendum curavit. Regem ſequuta nobilitas Edeſſena, ædes ſibi in vicinia Palatii excitavit eminentiſſimâ in urbis regione, cui nomen ab Saharitis aſcitum. Interim Rex ſtabiliendæ ſecuritati tranquillitatique civium intentus, non modò iſtis, ſed & pagorum, caſtellorumque incolis, vectigalia ad quinquennium [2] condonari voluit. Ita civitas incolarum frequentia aucta, & ædificiis coronata eſt. 2

[illegible]

NOTA.

1 *Gaziræi*. Nimirùm, ex *Gazira*, ſeù *Inſula*, quam Tigris fluvius facit, oriundi. Vide ſuprà pag. 144. & 169.

2 *Quinquennium*. Exeunte igitur anno Græcorum 517. hoc Inſtrumentum literis conſignatum eſt: quo etiam anno Abgarus Palatium ædificaſſe dicitur in hoc Chronico num. IX.

ܘܡܠܟܐ ܫܒܩ ܠܗܘܢ ܕܝܢܐ ܠܡܥܡܪܢܝܗܘܢ ܡܥܡܪܘܬܐ ܕܗܘܬ ܒܗ ܡܕܝܢܬܐ ܒܫܘܩܐ
ܫܢܝܐ ܘܡܬܚܕܬܐ ܒܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ . ܘܦܩܕ ܕܢܬܟܬܒ ܗܘܐ ܗܢܘ ܕܡܕܝܢܬܐ ܦܘܩܕܢܐ :
ܗܕܐ ܗܘܐ ܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܘܐܬܟܬܒܘ ܣܘܥܪܢܐ ܘܦܘܩܕܢܐ ܥܡ ܟܬܒܐ ܕܡܕܝܢܬܐ
ܘܩܡ ܐܢܫܝܢ ܕܟܬܒܝܢ ܒܣܘܥܪܢܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܓܪ. ܐܟܚܕܐ ܡܢܗܘܢ ܣܦܪܝ
ܗܢܝܢ ܠܒܝܬ ܐܪܟܐ. ܡܗܝܡܢܐ ܕܐܬܗܝܡܢܘ ܘܐܬܟܬܒ. ܒܚܢܢܗ .

ܡܪܝܗܒ ܕܝܢ ܒܪ ܫܡܫ ܘܩܝܘܡܐ
ܒܪ ܡܓܪܛܛ ܣܦܪܐ ܕܐܘܪܗܝ ܟܬܒܘܗܝ
ܘܐܚܬܘܗ ܠܒܝܬ ܐܪܟܐ ܗܘ ܕܠܐܪܟܘܢܐ
ܕܐܘܪܗܝ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܪܕܝܢ ܘܒܘܠܝܕ
ܪܝܫܢܐ ܕܗܢܘܢ ܡܦܩܕܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܐܪܟܝܘܢ

Hæc Acta, Regiſque Abgari Edictum conſcripſere Mar-Jabus Bar-Semes, & Kajumas Bar-Magartat Notarii Edeſſeni: eaque in Archivum Edeſſenum intulere Bardinus, & Bulidus ejuſdem Archivi Præfecti, utpote publicæ fidei teſtes.

ܘܐܘܪܗܝ : ܘܒܢܝ ܡܕܝܢܬܗ ܗܘܘ ܘܫܡܥܘ ܠܗ ܡܢܗܘܢ ܐܝܟ ܣܗܕܘܬܐ ܕܡܗܝܡܢܘܬܐ .

1 ܘܒܫܢܬ ܚܡܫܡܐܐ ܘܫܒܥܣܪܐ ܒܢܐ
ܐܒܓܪ ܒܝܪܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗ .

IX. Anno quingenteſimo decimo ſeptimo Abgarus Palatium [1] in oppido ſuo ædificavit. 1

ܫܢܬ ܚܡܫܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܚܕܐ
2 ܐܬܝܠܕ ܡܐܢܝ .

X. Anno quingenteſimo quinquageſimo primo natus eſt Manes [2] 2

3 ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܣܪܐ ܐܬܬܪܥܘ
ܫܘܪܝܗ ܕܐܘܪܗܝ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ
ܒܝܘܡܝ ܕܕܝܘܩܠܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ .

XI. Anno ſexcenteſimo decimo [3] quarto ſub Diocletiano Imperatore muri Edeſſæ ſecundò corruerunt. 3

ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥܐ
ܗܘܐ

XII. Anno ſexcenteſimo vigeſimo

NOTÆ.

1 *Palatium*. De quo vide ſuprà pag. 392.

2 *Manes*. Hujus hæreſeos initium accuratè deſcribitur à S. Epiphanio lib. de Menſuris & Ponderibus, in hæc verba: *In nono igitur horum* (loquitur de Valeriano & Gallieno) *imperii anno* (qui fuit Chriſti annus 261.) *aſcendit Manes, ſivè Manichæus à Perſide, quando etiam ad Archelaum Epiſcopum Caſcharorum Meſopotamiæ diſputationis gratia venit, & ſuperatus latenter aufugit &c.* & hæreſ. 66. de Manichæis ejus ſectariis: *In temporibus*, inquit, *Aureliani regis hi fuerunt, circa quartum annum regni ejus*: nimirùm circa annum Chriſti 273. in quem quartus Aureliani annus incidit. Annum igitur agebat Manes vigeſimum primum, quum è Perſide in Meſopotamiam primùm invaſit: natus enim fuit juxta Chronicon noſtrum, anno Græcorum 551. Chriſti 240. quod nemini hactenus de ejus natali obſervatum.

3 *Anno* 614. Chriſti 303. Diocletiani 20. Menſem addit idem Auctor Chronici noſtri ad calcem in hæc verba: ܒܝܪܚ ܐܝܪ ܐܬܬܪܥܘ

ܬܘܒ ܫܘܪܘܗ ܒܝܘܡܝ ܕܕܝܘܩܠܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ
ܕܐܘܪܗܝ ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܣܪܐ ܒܝܪܚ ܐܝܪ .

Secundò dejecta ſunt ejuſdem (Edeſſæ) *mœnia ſub Diocletiano Imper. menſe Majo anno* 614. Eadem de ſubmerſione ejus urbis tradit Dionyſius in Chronico: ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܣܪܐ

ܒܙܠܚܘܬ ܡܝܐ ܐܬܚܒܠܬ. ܐܘܪܗܝ ܡܢ ܫܘܪܝܗ
ܘܐܬܬܪܥܘ ܡܕܢܚܝܐ ܘܥܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܘܒܕܘ.
ܟܠ ܕܒܗ ܘܒܪܐ ܒܗ ܗܘܐ ܚܒܠܐ ܣܓܝܐܐ ܠܒܢܝܢܫܐ
ܘܠܒܥܝܪܐ ܘܚܒܠܬ ܦܩܥܬܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܚܪܢ .

Anno Alexandri 614. Aquarum furioſa eluvio Edeſſam corripuit, ejuſque murorum parte, qua Orientem Solem ſpectant decuſſa, in urbem irrupit, & quidquid in ea occurrit, longiùs flumen aſportavit. Ingentem itaque hominibus pecoribuſque perniciem attulit, univerſamque Edeſſæ & Charrarum planitiem corrupit.

ܣܡ ܩܘܢܐ ܐܦܣܩܦܐ ܫܬܐܣܐ ܕܥܕܬܐ
1 ܕܐܘܪܗܝ . ܘܒܢܐ ܘܫܠܡܗ ܠܒܢܝܢܐ
ܣܥܕ ܐܦܣܩܦܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪܗ .

mo quarto jecit fundamenta Eccleſiæ Edeſſenæ Cono 1 Epiſcopus: exſtruxit autem abſolvitque ædificium Saades Epiſcopus ejuſdem Succeſſor. 1

ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ
ܐܬܥܒܕ. ܩܘܡܝܛܪܝܢ ܕܐܘܪܗܝ
2 ܒܝܘܡܝ ܐܝܬܠܗܐ ܐܦܣܩܦܐ ܩܕܡ
ܫܢܬܐ ܕܗܘܬ ܩܕܡ ܟܢܘܫܬܐ ܕܢܝܩܝܐ ܪܒܬܐ .

XIII. Anno ſexcenteſimo trigeſimo quinto excitatum fuit Cœmeterium Edeſſæ, diebus Aitallahæ 2 Epiſcopi, anno prius, quàm magna Synodus Nicææ celebraretur. 2

3 ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ ܗܘܐ
ܐܝܬܠܗܐ ܐܦܣܩܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܗܘ
ܒܢܐ ܩܘܡܝܛܪܝܢ ܘܓܒܐ ܬܝܡܢܝܐ ܕܥܕܬܐ.

XIV. Anno ſexcenteſimo 3 trigeſimo quinto factus eſt Aitallahas Edeſſæ Epiſcopus: qui Cœmeterium & latus Auſtrale Eccefiæ ædificavit. 3

4 ܘܒܫܢܬܐ ܕܒܬܪܗ ܐܬܟܢܫܬ ܒܢܝܩܝܐ.
ܣܘܢܗܘܕܘܣ ܕܬܠܬܡܐܐ
ܘܬܡܢܬܥܣܪ ܐܦܣܩܦܝܢ .

XV. Anno verò 4 ſequenti congregata eſt Nicææ Synodus Epiſcoporum tercentum decem & octo. 4

ܫܢܬ

XVI. An-

NOTÆ.

1 *Cono Epiſcopus*. Hinc initium ducit ſeries Epiſcoporum Edeſſæ, quam nos ad calcem hujus Chronici, addito aliorum, qui apud Dionyſium ſubjunguntur, Catalogo dabimus. Ante Cononem alios Edeſſenæ Eccleſiæ præfuiſſe Antiſtites, ab ipſis nimirùm Thadæi Meſopotamiæ Apoſtoli temporibus, in dubium revocari non debet: quos inter ſub Trajano Imperatore celebris fuit S. Barſaumas, ſeu Barſimæus, qui Sarbelium ejuſque Sororem Barbæam baptizavit, ut legitur in Martyrol. Rom. die 29. Januarii. Pro Conone, *Cognatum* habet Metaphraſtes in vita SS. Guriæ, Samonæ, & Abibi, eumque anno Alexandri ſexcenteſimo in vivis fuiſſe teſtatur, cujus verba retulimus pag. 330. *Cononis* meminit Joſue Stylites ad annum Græcorum 811. Chriſti 500. ubi præter jacta Eccleſiæ fundamenta, Cœmeterium etiam ipſum exſtruxiſſe, patet ex dictis p. 271. Fortaſsè locum dumtaxat Cœmeterio deſignavit Cono; vel ejuſdem tantùm fundamenta poſuit: nam illud poſteà ab Aitallaha perfectum abſolutumque fuiſſe, notatur infrà in Chronico noſtro. Ei ſucceſſit *Saades*, qui ex eodem Chronico ſedere cœpit ab anno Græcorum 624. uſque ad annum 635. hoc eſt, ab anno Chriſti 313. ad annum 324. ut ex numero ſequenti colligitur.

2 *Aitallahæ*. In ſubſcriptionibus Patrum Concilii Nicæni *Ethilaus*, *Æthолaus*, & *Ætolus* appellatur. Alii *Aitilabam*, ſeu *Aitilabum* legunt. Sed rectiùs *Aitallaha*: Eſt enim vox Syriaca compoſita ex verbo ܐܝܬܝ *Aiti* attulit, & ex nomine ܐܠܗܐ *Allaha*, ſeu ut recentiores proferre malunt, *Alobo*, Deus. Ejus Epiſcopatûs initium ad annum Græcorum 646. conjicitur apud Dionyſium in hæc verba: ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܗܘܐ ܐܝܬܠܗܐ ܐܦܣܩܦܐ ܒܐܘܪܗܝ . *Anno ſexcenteſimo quadrageſimo ſexto factus eſt Aitallahas Edeſſæ Epiſcopus*: Sed manifeſto errore: nam annus ille à celebratione Concilii Nicæni decimus eſt, cui tamen Aitallaham interfuiſſe, omnia Latina, Græca, & Syriaca monumenta clamant. Sobenſis in Collectione Canonum Par. I. cap. 3. fol. 61. Cod. Syr. Vat. 46. *Abſelamum*, non Aitallaham Nicænæ Synodo ſubſcripſiſſe affirmat, additque eum fuiſſe S. Ephræmi ex ſorore nepotem. Verùm nullum hujus nominis Edeſſenum Epiſcopum exſtitiſſe, ex Chronico noſtro & ex Dionyſio compertum eſt. Sobenſem verò ex *Abſamia* Syro Scriptore ac Presbytero Edeſſeno Abſelamum Edeſſæ Antiſtitem finxiſſe, notavimus pag. 170. Cæterùm non Dionyſio, ſed ejus deſcriptori errorem illum tribuendum eſſe, colligitur ex loco, ubi id factum ponitur: nimirùm inter annum Græcorum 641. & 642. quod argumento eſt, amanuenſem anno non ſuo Ordinationem Aitallahæ retuliſſe.

3 *Anno* 635. Sic emendavi errorem amanuenſis, qui habet : ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܬ *Anno* 636. contra id, quod paulò ante ſcripſerat: Aitallaham nimirùm anno Græcorum 635. Epiſcopatum iniiſſe.

4 *Anno verò ſequenti*: nimirùm Græcorum 636. Chriſti 325. ut communiſſima Orientalium fert opinio, quam confirmat Socrates lib. 1. cap. 13. Vide Baronium ad prædictum Chriſti annum.

ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ ܗܘܐ
ܒܢܝܢܐ ܘܐܬܬܘܣܦܬ ܥܕܬܐ ܕܐܘܪܗܝ .
ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ
1 ܫܟܒ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܢܨܝܒܝܢ .
ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܫܒܥ ܗܘܐ
2 ܐܒܪܗܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܐܘܪܗܝ ܘܗܘ
ܒܢܐ ܒܝܬ ܡܘܕܝܢܐ .
ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܒܢܐ
ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ ܒܪ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ
3 ܠܐܡܝܕ ܡܕܝܢܬܐ .
ܘܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܚܕܐ ܒܢܐ
ܬܘܒ ܗܘ ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ ܠܬܠܐ
4 ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܐܢܛܝܦܘܠܝܣ
ܡܬܩܪܝܐ ܗܘܬ .

ܫܢܬ

XVI. Anno ſexcenteſimo trigeſimo nono auctum fuit Edeſſenæ Eccleſiæ ædificium.

XVII. Anno ſexcenteſimo quadrageſimo nono objit S. Jacobus 1 Niſibis Epiſcopus. 1

XVIII. Anno ſexcenteſimo quinquageſimo ſeptimo factus eſt Abraham 2 Edeſſæ Epiſcopus, qui Templum Confeſſorum ædificavit. 2

XIX. Anno ſexcenteſimo ſexageſimo ædificavit Conſtantius Conſtantini filius Amidam 3 urbem. 3

XX. Anno ſexcenteſimo ſexageſimo primo ædificavit etiam Conſtantius Telam 4 urbem, quæ olim Antipolis dicebatur. 4

XXI. An-

NOTÆ.

1 *Jacobus*: de quo ſuprà pag. 18.

2 *Abraham*. De ejus ordinatione rebuſque geſtis eadem habet Dionyſius Patriarcha, qui ex Chronico noſtro Edeſſeno, quæ ad illam Eccleſiam ſpectant, ferè ad verbum deſcripſit,

3 *Amidam*. Recole, quæ de ejus conditu, ſeù potiùs inſtauratione notavimus pag. 26. & 196.

4 *Telam*. Conſtantinæ nomen ipſi impoſitum fuit, ut obſervavi in Notis ad Joſue Stylitam pag. 273. Quoad ejus inſtaurationem, à Chronico noſtro diſſentit Dionyſius, qui id factum non à Conſtantio, ſed à Conſtantino ejus fratre refert, in hæc verba.

ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܥܒܕ
ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܠܒܢܘܗܝ ܩܣܪܐ ܠܗ:
ܩܘܣܛܢܛܝܢܐ ܕܗܘ ܪܒܐ ܥܠ ܐܬܪܘܬܐ ܡܕܢܚܝܐ
ܘܗܘ ܒܢܐ ܠܬܠܐ ܕܡܘܙܠܬ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ ܘܥܠ ܫܡܗ
ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ ܩܪܝܗ . ܒܢܐ ܬܘܒ ܘܠܐܡܝܕ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ . ܠܗܘ ܕܬܪܝܢ ܐܫܠܛܗ ܥܠ
ܐܬܪܘܬܐ ܡܥܪܒܝܐ ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ .
ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܬܠܬܐ ܕܡܬܩܪܐ ܩܘܣܛܢܣ ܒܪܗܘܡܐ :

Anno 642. (Chriſti 331.) Conſtantinus filios ſuos Cæſares creavit: & Conſtantinum quidem natu maximum partibus Orientis præfecit: qui Telam Mauzalat Meſopotamiæ urbem condidit, ſuoque de nomine Conſtantinopolim appellavit: Sed & Amidam Meſopotamiæ oppidum ædificavit. Alterum autem, cui Conſtantio nomen, Occidenti præeſſe voluit; tertium verò, qui Conſtans dicebatur, Romæ. Eadem de Tela & Amida à Conſtantino conditis tradit infrà ad annum Græcorum 660. Verùm in hac narratione Dionyſius multa peccat: Inprimis quod anno Græcorum 642. Chriſti 331. à Conſtantino Magno filios creatos fuiſſe Cæſares aſſerit: nam diverſis annis, non ſimul hanc illi Dignitatem à Patre obtinuerunt; nimirùm Conſtantinus anno Chriſti 317. Conſtantius anno 323. & Conſtans anno 333. ut aſſerit Pagius ad annos prædictos: ſeù potiùs in Decennalibus, Vicennalibus, & Tricennalibus Conſtantini Magni, ut ſcribit Socrates lib. 1. cap. 38. in hæc verba: *Delectabatur itaque* Conſtantinus *non mediocriter tùm ob earum rerum eventum, tùm ob tres filios, quos Cæſares nuncupaverat, ſingulos ſingulis Imperii ſui decennalibus promovens: Et maximum quidem natu, cognominem ſibi Conſtantinum, Occidentalium partium Imperio præfecit primo Principatus ſui decennio. Alterum verò Conſtantium, avi ſui nomine appellatum, Orientis partibus præpoſuit, anno Imperii ſui vigeſimo. Natu minimum Conſtantem, tricennalibus ſuis Cæſarem renunciavit.* Deinde fallitur Dionyſius, dum Orientem Conſtantino, Occidentem Conſtantio, & Romam Conſtanti traditam à Patre ſcribit: Alia enim prorsùs fuit Imperii diviſio, dum Conſtantinus Magnus viveret, ut mox vidimus ex Socrate. Quæ autem poſt ejus ob-

itum

ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܫܒܥ ܗܘܐ
1 ܐܒܪܗܡ ܩܝܕܘܢܝܐ ܡܚܒܫܐ.
ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܐܬܦܣܩܬ
2 ܢܝܩܘܡܕܝܐ.
ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ
ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ.
ܘܒܗ ܒܫܢܬܐ ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ
3 ܘܠܓܫ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܨܝܒܝܢ.
4 ܘܒܗ ܒܫܢܬܐ ܐܬܐ ܒܪܣܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
5 ܡܢ ܚܪܢ ܠܐܘܪܗܝ ܒܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ.
ܘܒܫܢܬ

XXI. Anno ſexcenteſimo ſexageſimo ſeptimo claruit Abraham 1 Chidunenſis incluſus. 1

XXII. Anno ſexcenteſimo ſeptuageſimo corruit 2 Nicomedia. 2

XXIII. Anno ſexcenteſimo ſeptuageſimo ſecundo migravit ex hoc ſæculo Mar Abraham Edeſſæ Epiſcopus.

XXIV. Eodem anno deceſſit Vologeſus 3 Niſibis Epiſcopus. 3

XXV. Item eodem anno Barſes 4 Epiſcopus, Imperatoris 5 juſſu, ex urbe Haran Edeſſam translatus eſt. 4 5

XXVI. An-

itum contigit, ea ex Eunapio in Edeſio, & ex Zoſimo lib. 2. accuratè deſcribitur à Baronio ad annum 337. num. 51. in qua tamen Orientis Imperium ab Illyrico Niſibin uſque Conſtantio, non Conſtantino ceſſit. Præterea inſtauratæ Telæ non *Conſtantinopoleos* nomen, ſed *Conſtantinæ* impoſitum fuit, ut in Actis Conciliorum, & apud Eccleſiaſticos Scriptores Græcos, Latinos, Syroſque legitur. Demùm quum ejus urbis inſtauratio, ut Dionyſius ipſe paulò infrà adnotavit, anno Græcorum 660. ſeù, juxta Chronicon noſtrum, anno 661. Chriſti 350. contigerit, ea non Conſtantino, qui jam in vivis eſſe deſierat, nec unquam in Oriente imperavit; ſed Conſtantio, qui ſolus Meſopotamiam totamque Aſiam tenebat, tribui omninò debet. Quod autem Tela cum addito *Mauzalat*, ſeù *Mauzalta* appelletur, teſtis eſt præter Dionyſium loc. citat. & Gregorius Barhebræus in Collectione Canonum, ubi Joannem ejus urbis Epiſcopum ſæpè laudat.

1 *Abraham Chidunenſis*. Ejus geſta deſcripſit S. Ephræm, ut ſuprà pag. 38. *Chidunæ* vici haud procul ab urbe Edeſſa meminit Dionyſius ad annum Græcorum 1072. ubi Simeonem Monachum ex eo loco oriundum, per vim ab Edeſſenis ad Georgium Patriarcham ex Cœnobio pertractum, & Epiſcopum Edeſſæ ordinatum refert.

2 *Nicomedia*. Eadem de Nicomediæ lapſu Dionyſius ad hunc annum, ubi poſtquam narravit, Epiſcopos Occidentales ad componendas Fidei controverſias, Conſtantio procurante, Arimini congregatos fuiſſe, de Orientalibus hæc ſubjungit: ܡܕܢܚܝܐ ܕܝܢ
ܐܬܟܢܫܘ ܒܢܝܩܘܡܕܝܐ. ܘܗܘܐ ܒܗ ܙܘܥܐ
ܪܒܐ ܘܢܦܠܬ. ܘܡܝܬܘ ܠܒܝܫܘܬܗܘܢ: ܘܐܫܬܪܝܘ
ܐܬܟܢܫܘ ܒܣܠܘܩܝܐ ܕܐܝܣܘܪܝܐ.
Orientales verò Nicomediæ convenerunt: quæ quum ex ingenti terræmotu corruiſſet incolaſque oppreſſiſſet, in Seleuciam Iſauriæ urbem ſeſe contulerunt, ubi Synodum tenuere. Hunc terræmotum deſcribit Ammianus lib. 17. in hæc verba: *Iiſdem diebus terræmotus horrendi per Macedoniam, Aſiamque, & Pontum aſſiduis impulſibus oppida multa concuſſerunt, & montes. Inter monumenta tamen multiformium ærumnarum eminuere Nicomediæ clades, Bithyniæ urbium matris, cujus ruinarum eventum verè breviterque abſolvam. Primo lucis exortu, die IX. Kal. Septemb. concreti nubium globi &c.* Accidit igitur juxta Ammianum circa finem Auguſti, anni Græcorum 670. Chriſti 359. ut affirmant Dionyſius & Auctor Chronici noſtri, non 358. ut Baronius exiſtimavit. Porrò *de Nicomediæ lapſu* Sermonem edidit S. Ephræmus, teſte Gennadio cap. 66. cujus verba retulimus pag. 211.

3 *Vologeſus*. S. Jacobo Niſibis Epiſcopo ſucceſſit, ut diximus pag. 18. Sed eum anno Græcorum 674. Chriſti 363. adhuc in vivis fuiſſe, teſtatur Dionyſius in Chronico.

4 *Barſes*. Hunc Sozomenus lib. 6. cap. 32. Epiſcopum fuiſſe ſcribit non alicujus urbis, ſed honoris dumtaxat cauſa, tamquam ad repenſanda præclara ipſius facinora, in ſuo monaſterio ordinatum: quod & de Lazaro, deque Eulogio Barſæ ſucceſſore affirmat. At Baſilius Magnus in duabus, quas ad eum ſcripſit Epiſtolis, Theodoretus lib. 4. cap. 16. aliique teſtantur, illum Edeſſenæ urbis Epiſcopatum tenuiſſe; ad quem ex Throno Haran juſſu Imperatoris translatum, aſſerunt Auctor Chronici noſtri, & Dionyſius Patriarcha. *Quare* (ut verbis utar Henrici Valeſii in Notis ad laudatum Sozomeni locum) *videntur Barſes & Eulogius initio quidem creati eſſe Epiſcopi vacantis loci, honoris cauſa: Poſteà verò Sedes illis traditæ, quas regerent*.

5 *Imperatoris juſſu*: nimirùm *Conſtantii*, qui circa finem anni Græcorum 672. Chriſti 361.

ܘܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܐܪܒܥ
1 ܒܚܙܝܪܢ ܝܪܚܐ ܢܦܩ ܝܘܠܝܢܘܣ ܘܐܦܩ
ܥܠ ܦܪܣܝܐ ܘܬܡܢ ܐܬܩܛܠ.

ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܚܡܫ
2 ܒܫܒܛ ܡܠܟ ܐܡܠܟ ܘܠܢܛܝܢܝܢܘܣ
ܪܒܐ ܘܘܠܝܣ ܐܚܘܗܝ.

ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܡܢܐ
3 ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܝ ܝܘܠܝܢܐ ܣܒܐ.

ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܚܕܐ
ܐܬܒܢܝܬ. ܒܝܬ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܪܒܬܐ
4 ܕܐܘܪܗܝ.

ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܐܪܒܥ
ܒܚܙܝܪܢ ܝܪܚܐ ܒܬܫܥܐ ܒܗ ܢܦܩ
5 ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܕܡܠܦܢܘܬܗ.

ܘܒܝܪܚ

XXVI. Anno ſexcenteſimo ſe-
puageſimo quarto, menſe Junio
Julianus [1] in Perſarum regionem 1
copias eduxit, ibique interiit.

XXVII. Anno ſexcenteſimo ſe-
ptuageſimo quinto, menſe Februa-
rio Imperio potitur Valentinianus [2] 2
Magnus cum Valente fratre.

XXVIII. Anno ſexcenteſimo ſe-
ptuageſimo octavo migravit ex hoc
ſæculo Mar Julianus Saba [3]. 3

XXIX. Anno ſexcenteſimo octo-
geſimo primo exſtructum fuit maxi-
mum Edeſſæ Baptiſterium [4]. 4

XXX. Anno ſexcenteſimo octo-
geſimo quarto, menſe Junio, die no-
na, migravit ex hoc ſæculo Mar
Ephræm [5] doctrina celeberrimus. 5

XXXI. Men-

ſti 361. non procul ab Edeſſa morabatur, ut refert Auctor Chronici Alexandrini ſub hujus anni Coſſ. in hæc verba: *Conſtantius initio quartæ Indictionis* (erat quinta Indictio à Septembri cœpta, inquit Pagius num. 4.) *denunciatis ſibi Juliani Cæſaris inſidiis, concitus à Tarſo Ciliciæ ad Mopſveſtiam, ſeù Mopſi fontes veniens, &c.*

1 *Julianus*. Ejus interitum die vigeſima ſexta Junii, anno Chriſti 363. ex Ammiano, Socrate, Idacio in Faſtis, & Auctore Chronici Alexandrini, ponit Pagius num. 4.

2 *Valentinianus*. Imperator renunciatus eſt VI. Kal. Mart. teſte Socrate initio lib. 4. Valens autem Imperii conſors factus V. Kal. Aprilis, ut ſcribit Ammianus lib. 15. qui quum Valentiniani inaugurationem ad annum Biſſextum conſignet, eam anno Chriſti 364. contigiſſe oſtendit, confirmatque, quod ex dictis ſuprà liquet, annum nempè Græcorum 675. anno Chriſti 364. reſpondere.

3 *Julianus Saba*. Ejus obitum ad annum ſequentem oſcitanter differt Dionyſii deſcriptor. Vide ſuprà pag. 154.

4 *Baptiſterium*. Eadem ex Chronico noſtro apud Dionyſium ad hunc annum.

5 *Mar Ephræm*. Ejus mortem ultrà annum Chriſti 373. protrahendam non eſſe, præter Syrorum auctoritatem, quos pag. 54. laudavi, conjici etiam poteſt ex tempore motæ à Valente Imperatore adversùs Catholicos Edeſſenos Perſecutionis. Hæc enim juxta Baronium anno 371. vel 372. ut vult Pagius, aut demùm anno 373. ut Syris placet, contigit, nec ullo modo ad annum 378. vel 380. quibus plerique obitum Sancti Doctoris collocant, differri poteſt. Atqui Sanctum Ephræmum, antequam ea Perſecutio moveretur, ad Superos evocatum fuiſſe, teſtantur Auctor Chronici noſtri, Dionyſius, & cæteri Syrorum: quibus ſuffragari videntur Socrates, Sozomenus, ac Theodoretus, qui eandem Perſecutionem accuratè deſcripſere, quin ullam Ephræmi mentionem facerent: cujus proculdubio meminiſſent, ſi in vivis adhuc fuiſſet. Quid enim vero propius eſt, quam illum in ea occaſione inſigni aliquo facinore inclaruiſſe, vel Perſecutionem ab Edeſſena Eccleſia removendo, vel Barſen Antiſtitem ſuum cæteroſque Presbyteros & Clericos à Valente Imperatore relegatos in locum exilii ſequendo? Certè à generoſa illa fœmina, cujus nobiliſſimum facinus laudati Scriptores referunt, ſuperari ſe haudquaquam paſſus fuiſſet: nec ulla ſuppetit ratio, cur Valens Orthodoxis omnibus varias in regiones relegatis, ſoli Ephræmo parceret. Hinc etiam S. Baſilii Magni obitus colligitur, qui ſex circiter ante S. Ephræmum menſibus ex hac luce migravit, ut ex ejuſdem Baſilii Vita ab Amphilochio elucubrata, & ex Ephræmi geſtis ſuprà relatis liquet. Non enim aſſentior Pagio, qui ad annum 370. num. 24. Baſilium Edeſſenæ Perſecutioni ſupervixiſſe contendit ex iis Baſilii ipſius verbis in epiſt. 297. ad Chalcidenſes, quibus affirmat, *Valentem Imperatorem quum omnes propemodùm Eccleſias Paſtoribus ſuis exſpoliaſſet, ex Oriente Cæſaream ſe contuliſſe, ibique Baſilium aggreſſum fuiſſe*: Quod etiam Nazianzenus Orat. in laud. Baſilii, & Theodoretus lib. 4. cap. 19. teſtantur. Nam ut id de Valente verum ſit, ſatis eſt, ſi pleraſque Thraciæ, Aſiæ, Syriæ,

& non-

ܘܒܝܪܚ ܐܝܠܘܠ ܕܒܗ̇ ܕܫܢܬܐ
ܢܦܩ ܥܡܐ ܡܢ ܥܕܬܐ ܕܐܘܪܗܝ
1 ܒܪܕܘܦܝܐ ܕܐܪܝܢܘ.
ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܫܥ
ܒܝܪܚ ܐܕܪ ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܝ
ܒܪܣܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ.
2 ܘܒܗ̇ ܫܢܬܐ ܒܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥܐ ܒܟܢܘܢ
ܩܕܡ ܗܦܟܘ ܕܝܠܗܘܢ ܕܥܕܬܐ ܠܗܘܢ
ܐܪܬܕܘܟܣܐ ܘܥܠܘ ܠܥܕܬܐ ܕܐܘܪܗܝ.
3 ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘܐ ܡܪܝ
ܐܘܠܓܝܘܣ

XXXI. Menſe Septembri ejuſdem anni Edeſſenâ Eccleſiâ populus exceſſit, ab Arianis ejectus [1] 1

XXXII. Anno ſexcenteſimo octogeſimo nono, menſe Martio obiit Mar Barſes Edeſſæ Epiſcopus.

XXXIII. Eodem anno, [2] die 27. Decembris poſtliminio reverſi Orthodoxi Edeſſenam Eccleſiam recuperarunt. 2

XXXIV. Per idem tempus factus eſt Mar Eulogius [3] Epiſcopus, 3 anno

& nonnullarum aliarum Provinciarum Eccleſias vexaverit; nec opus, ut Edeſſenam etiam invaſerit. Adde, quod *Modeſtus*, qui ex omnium Scriptorum ſententia Præfectus Prætorio erat, dum Valens Baſilium Cæſareæ adortus eſt, eam dignitatem uſque ad annum Chriſti 373. geſſiſſe dicitur in Legibus Codicis Theodoſiani, ut notat etiam Pagius ad annum 370. num. 31. qui tamen num. 25. perperàm ſcripſerat, *ex ſubſcriptionibus Legum Codicis Theodoſiani apparere, Modeſtum anno 375. Præfectum Prætorio fuiſſe.* Baſilius igitur ante à Valente impugnatus fuerat, quàm Edeſſena Perſecutio accideret, quæ nonniſi menſe Septembri anni 373. excitata fuit. Neque obſtat, quod Amphilochius in Vita Baſilii ſcribit, eum *Kalendis Januarii anno quinto Valentis & Valentiniani* obiiſſe, idque, ut Gregorius Nyſſenus in Epiſt. ad Olympium teſtatur, *annis octo transactis in Epiſcopatu, & nono inchoato:* atque adeò anno Chriſti 380. qui quintus erat Valentiniani Junioris annus, ut ait Pagius ad annum 378. num. 2. vel anno 376. in quem *quintus Valentis, & Valentiniani Conſulatus* incidit, ut putat Combefiſius in Notis ad Amphilochium: aut demùm anno 378. ut alii exiſtimarunt. Nam ut ab Amphilochii verbis incipiam, mendum in iis ineſſe omnes agnoſcunt, ſive illud in numero annorum poſitum ſit, ſive in Valentis nomine, ſeù alia quacumque ratione: hinc nulla ex iis veritas erui poteſt, nulla lux obſcuræ hiſtoriæ affulgere. *Octo* verò *Epiſcopatus anni*, qui à Nyſſeno *cum nono inchoato* memorantur, ad omnes Auctorum ſententias æquè commodè trahi poſſunt; præſertim quum Amphilochius cap. 8. & 9. Nicephorus lib. 10. cap. 25. & Auctor Chronici Alexandrini ſub Conſulibus anni 363. Baſilium imperante Juliano jam *Cæſareæ Epiſcopum* appellarint, quòd nimirùm *Eccleſiæ Cæſareenſis, abſente Paſtore, curam gereret*, licet adhuc Presbyter eſſet, ut bene monet ſæpe laudatus Pagius ad annum 365. num. 5.

1 *Ab Arianis ejectus*. Hanc Eccleſiæ Edeſſenæ perſecutionem ad annum 371. revocat Baronius num. 108. Ad ſequentem annum protrahit Pagius num. 8. Dionyſius verò Chronico noſtro conſentiens eandem excitatam refert menſe Septembri anno Græcorum 684. Chriſti 373. Deſcribit eandem Rufinus lib. 2. cap. 5. Socrates lib. 4. c. 18. Sozomenus lib. 6. cap. 18. & Theodoretus lib. 6. cap. 17. ubi præclarum facinus generoſæ illius mulieris ſubnectunt, quod in Vita S. Ephræmi pag. 51. ad Juliani Apoſtatæ tempora revocatur, ut ibidem notavimus.

2 *Eodem anno*. Imò *ineunte anno ſequenti*, hoc eſt, Græcorum 690. qui vertente anno Chriſti 378. reſpondet. Nam Valens Imperator interiit menſe Auguſto anni 378. quo extincto, *Gratianus cunctos, qui ab eo in exilium ejecti fuerant, revocavit. Lege prætereà ſanxit, ut omnes cujuſcumque Religionis homines in Eccleſiis convenirent: Soli autem Eunomiani, Photiniani, & Manichæi pellerentur Eccleſiis*, inquit Socrates lib. 5. cap. 2. cui ſuffragatur Sozomenus lib. 7. cap. 1. Addit Theodoretus de Gratiano loquens lib. 5. cap. 2. *Porrò ſimul cum Lege Saporem quoque Magiſtrum militum miſit, qui tunc celeberrimus habebatur, & Arianæ quidem blaſphemiæ prædicatores, tamquam feras quaſdam à ſacris ædibus excludi juſſit: optimis autem Paſtoribus ac Divino gregi eaſdem reſtituit. Atque id quidem in ſingulis Provinciis ſine controverſia executioni mandatum eſt.* Edeſſenam igitur Eccleſiam non menſe Decembri anni Græcorum 689. quo adhuc in curſu erat annus Chriſti 377. Sed anni Græcorum 690. Chriſti 378. pulſis poſt interitum Valentis Arianis, Gratiani juſſu, Catholici recuperarunt. Idem de Chronico Dionyſii dicendum, qui Arianorum ejectionem ad annum 689. Græcorum conſignat.

3 *Eulogius*. Theodoſius Magnus menſe Januario anni 379. imperare cœpit, teſtibus Socrate, Idacio in Faſtis, Marcellino in Chronico, & aliis. Eodem igitur anno Eulogius Epiſcopatum ſuſcepit, de quo vide Theodoretum lib. 4. cap. 18. Hic Concilio CPāno ſubſcripſit, ut in Actis ejuſdem Concilii legitur.

ܐܘܠܘܓܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܫܢܬܐ
ܕܐܡܠܟ ܒܗ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܪܒܐ. ܘܗܘ
ܡܪܝ ܐܘܠܘܓܝܘܣ ܒܢܐ ܗܝܟܠܐ ܕܡܪܝ
ܕܢܝܐܝܠ ܕܐܬܩܪܝ ܒܝܬ ܡܪܝ ܕܘܡܛ.

ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ
1 ܒܢܐ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܪܒܐ ܠܪܝܫܥܝܢܐ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܡܪܕܝܬܐ.

ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ. ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܠܬ
2 ܐܬܟܢܫܬ. ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ.

ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܡܢܐ
ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܝ ܐܘܠܘܓܝܘܣ
3 ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܥܪܘܒܬܐ ܕܨܠܝܒܘܬܐ.

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܚܡܫ ܒܝܪܚ ܐܒ
ܒܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܒܗ ܐܝܬܝܘ
4 ܠܓܠܘܣܩܡܗ ܕܡܪܝ ܬܐܘܡܐ ܫܠܝܚܐ
ܠܗܝܟܠܐ ܪܒܐ ܕܫܡܗ ܒܝܘܡܝ ܡܪܝ
ܩܘܪܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ.

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬ ܒܫܒܥܣܪܐ
ܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝ ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ
5 ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܡܠܟܐ ܪܒܐ. ܘܒܥܣܪܝܢ
ܘܫܒܥܐ ܒܢܝܣܢ ܥܠ ܐܪܩܕܝܘܣ
ܠܩܘܣܛ

anno nimirùm, quo Theodoſius Magnus imperare cœpit. Et ipſe quidem Mar Eulogius ædificavit Templum S. Danielis, quod *Domus Mar Domitii* appellatum fuit.

XXXV. Anno ſexcenteſimo nonageſimo ſecundo Theodoſius Magnus Rheſainam 1 urbem in Oſrhoëna ædificavit. 1

XXXVI. Anno ſexcenteſimo nonageſimo tertio coacta fuit Synodus 2 centum & quinquaginta Epiſcoporum Conſtantinopoli. 2

XXXVII. Anno ſexcenteſimo nonageſimo octavo migravit ex hoc ſæculo Mar Eulogius Epiſcopus feria 3 ſexta Crucifixionis. 3

XXXVIII. Anno ſeptingenteſimo quinto, menſe Auguſto die 22. advexerunt Arcam Mar Thomæ 4 Apoſtoli in Templum magnum eidem dicatum diebus Mar Cyri Epiſcopi. 4

XXXIX. Anno ſeptingenteſimo ſexto die 17. Januarii migravit ex hac luce Theodoſius 5 Magnus Imperator. Die verò 27. Aprilis Arcadius Conſtantinopolim ingreſſus eſt. Die autem 8. Novembris Cadaver 5

NOTÆ.

1 *Rheſainam*. Vide ſuprà pag.26.

2 *Synodus*. Hanc ineunte anno Græcorum 693. hoc eſt à menſe Octobri anni 381. celebratam fuiſſe, non modo Auctor Chronici noſtri, ſed etiam Dionyſius affirmant: eademque fuit Spondani ſententia, licet Socrates menſe Majo ejuſdem anni id factum referat, quem Baronius, & Pagius ſequuntur. At qui Joannis Maronis Tractatum adversùs Neſtorianos & Monophyſitas deſcripſit, in conſignando hujus Synodi tempore, tùm à vera Alexandri, ſeù Græcorum Epocha, tùm ab Imperii Theodoſiani anno aberravit. Nam pro 693. annum Alexandri 660. & pro 3. annum Theodoſii *ſecundum* perperàm appoſuit.

3 *Feria ſexta*. Nimirùm die 23. Aprilis, in quem ſexta Feria in Paraſceve incidit anno Chriſti 387.

4 *Thomæ Apoſtoli*. Sacrum ejus Corpus Edeſſam translatum fuiſſe, teſtatur etiam Rufinus lib.2. cap.5. cui Hieronymus, aliique Martyrologi ſuffragantur: *Indeque Indiarum Neſtoriani, qui Sancti hujus Apoſtoli Corpus uſque ad ſæculum elapſum ſeſe conſervaſſe effutiere, validè confutantur*, ut benè notat Pagius ad annum 327. num.10. Ejus verò Templi mentionem, præter Auctorem Vitæ Sancti Ephræmi pag. 49. faciunt etiam Socrates lib.4. cap.18. & Sozomenus lib.6. cap.18.

5 *Theodoſius*. Eodem anno eademque die mortem Theodoſii Magni refert Socrates lib. 5. cap. 26. & lib. 6. cap. 1. ubi & ſolemnem pompam, qua ejus Cadaver in Urbem Regiam illatum fuit, deſcribit in hæc verba. *Cæterùm corpus Theodoſii allatum Conſtantinopolim iiſdem Conſulibus* (Olybrio ſcilicet ac Probino) *die ſexto Idus Novembris* (anni Græcorum 707. Chriſti 395.) *Arcadius ejus filius ſolemni exequiarum honore proſequutus eſt.*

ܠܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ . ܘܒܗ̇ ܒܫܢܬܐ
ܒܬܫܪܝ ܐܬܢܝܚ ܡܠܟܐ. ܫܠܕܗ
ܕܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܠܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ.
ܘܒܝܪܚ ܬܡܘܙ ܕܗ̇ܝ ܫܢܬܐ ܥܒܪܘ
1 ܗܘܢܝܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ .
ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܒܥ ܒܥܣܪܝܢ
ܘܬܪܝܢ ܒܬܡܘܙ ܥܢܕ ܢܦܩ
ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܝ ܩܘܪܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܐܘܪܗܝ .
ܘܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܐ ܗܘܐ ܡܪܝ
ܣܝܠܘܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܐܘܪܗܝ .
ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪ ܒܬܫܪܝ ܩܕܡܝܐ
ܒܫܒܥܬ ܥܣܪ ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܝ
ܣܝܠܘܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ .
ܘܒܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ ܒܬܫܪܝ ܐܚܪܝ ܐܬܬܣܝܡ
ܒܗ̇ ܫܢܬܐ ܗܘܐ ܡܪܝ ܦܩܝܕܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܐܘܪܗܝ .
ܘܒܗ̇ ܒܫܢܬܐ ܐܦ ܝܘܚܢܢ
2 ܟܪܘܣܘܣܛܘܡܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ .
ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܣܪܐ ܫܪܝ
3 ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܦܣܘܣܛܝܐ
ܠܡܦܫܩܘ ܟܬܒܐ .

ܫܢܬ

daver Theodoſii in eandem urbem illatum eſt.

XL. Eodem anno menſe Julio Hunni 1 in Romanorum ditionem irruperunt. 1

XLI. Anno ſeptingenteſimo ſeptimo, die 22. Julii migravit ex hoc ſæculo Mar Cyrus Edeſſæ Epiſcopus.

XLII. Anno ſeptingenteſimo octavo factus eſt Mar Silvanus Edeſſæ Epiſcopus.

XLIII. Anno ſeptingenteſimo decimo, die 17. Octobris objit Mar Silvanus Edeſſæ Epiſcopus.

XLIV. Eodem anno die 23. Novembris ordinatus fuit Mar Pachidas Edeſſæ Epiſcopus.

XLV. Eodem etiam anno Joannes 2 Chryſoſtomus Conſtantinopolitanæ præfectus fuit Eccleſiæ. 2

XLVI. Anno ſeptingenteſimo decimo quarto Theodorus 3 Mopſveſtiæ Epiſcopus ſacram Scripturam commentari cœpit. 3

XLVII. An-

N O T Æ.

1 *Hunni*. Horum excurſiones deſcribit Joſue in Chronico, quem vide pag. 264. & fuſiùs Dionyſius ad annum Græcorum 706.

2 *Joannes Chryſoſtomus*. Socrates lib. 6. cap. 2. Chryſoſtomum in Epiſcopali Sede conſtitutum fuiſſe aſſerit *quarto Kalendas Martii*, *Honorio IV. & Eutychiano Coss.* hoc eſt, die 26. Februarii anni Chriſti 398. Idem ſcribit Georgius Alexandrinus Epiſcopus in ejus Vita num. 20. & Marcellinus in Chronico ſub laudatis Conſulibus. Quare ad annum Græcorum 709. retrahendum eſt, quod hìc in Chronico noſtro de Chryſoſtomi ordinatione ad annum 710. ponitur. Corrigendus inſuper Dionyſius, qui id factum anno 707. narrat in hæc verba: ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܒܥܐ ܫܢܝ ܢܩܛܪܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ ܘܗܘܐ ܚܠܦܘܗܝ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ : *Anno 707. obiit Nectarius CP. Epiſcopus, cui S. Joannes ſubrogatus fuit*. Nectarius enim, teſte Socrate loc. cit. obiit *quinto Kal. Octobris Cæſario & Attico Coss.* hoc eſt, circa finem Septembris anni Chriſti 397. qui in vertentem Græcorum annum 708. competit.

3 *Anno 714.* Quo nimirùm Theodorus nonum Epiſcopatus ſui annum agebat, ut ex Theodoreto lib. 5. cap. 40. rectè deducit Pagius ad annum 423. num. 16. Obiit enim anno Chriſti 429. quo Theodoretus Hiſtoriam ſuam clauſit: idque *triginta ſex poſt annis*,

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܚܡܫܥܣܪܐ
1 ܐܒܫܡܝܐ ܩܫܝܫܐ ܒܪ ܚܬܗ ܕܛܘܒܢܐ
ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܡܕܪ̈ܫܐ ܘܡܐܡ̈ܪܐ ܥܒܕ
ܥܠ ܡܐܬܝܬܐ ܕܗܘ̈ܢܝܐ ܠܐܬܪܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ.

XLVII. Anno ſeptingenteſimo decimo quinto Abſamias 1 Presbyter, ſororis Beati Mar Ephræmi filius, de Hunnorum excurſione in Romanorum ditionem odas, & ſermones compoſuit. 1

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܗܘܐ ܡܪܝ
2 ܕܝܘܓܢܝܣ ܐܦܣܩܘܦܐ ܒܐܘܪܗܝ.
ܘܗܘ ܫܪܝ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬ ܡܪܝ ܒܪ
ܠܗܐ.

XLVIII. Anno ſeptingenteſimo vigeſimo factus eſt Mar Diogenes 2 Edeſſæ Epiſcopus: qui Templum Mar Barlahæ ædificare cœpit. 2

ܘܒܗ ܒܫܢܬܐ ܒܪܝܫ ܝܪܚܐ ܕܐܒ ܢܚ
ܡܢ ܥܠܡܐ ܡܪܝ ܦܩܝܕܐ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܕܐܘܪܗܝ.

XLIX. Eodem anno in Neomenia menſis Auguſti deceſſit Mar Pachidas Edeſſæ Epiſcopus.

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܚܕܐ ܗܘܐ
3 ܩܘܪܝܠܠܘܣ ܐܦܣܩܘܦܐ ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ
ܪܒܬܐ.

L. Anno ſeptingenteſimo vigeſimo primo factus eſt Cyrillus 3 Alexandriæ magnæ Epiſcopus. 3

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ
4 ܗܘܐ ܪܒܘܠܐ ܕܐܘܪܗܝ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܘܒܢܐ ܒܝܬ ܡܪܝ ܣܛܦܢܘܣ
ܕܐܬܩܪܝ ܗܘܐ ܡܢ ܠܩܕܡܝܢ ܒܝܬ
ܫܒܬܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܒܦܘܩܕܢܗ ܕܝܢ
ܕܡܠܟܐ.

LI. Anno ſeptingenteſimo vigeſimo tertio Rabulas 4 Edeſſenum Epiſcopatum accepit. Hic, Imperatoris juſſû, ædificavit Templum S. Stephani, quod anteà Domus Sabati, ideſt, Synagoga Judæorum fuerat. 4

ܫܢܬ

LII. An-

nis, quàm Mopſveſtenam Eccleſiam rexerat, ut idem Theodoretus notat: atque adeò ordinatus fuit Epiſcopus non anno 391. ut Eminentiſſimus Noriſius lib. 1. Hiſt. Pelag. cap. 9. exiſtimavit, neque anno 397. ut Dionyſius in Chronico ſcribit; ſed anno 394. ut idem Pagius oſtendit ad annum 427. à num. 9. Certè Theodorus anno Chriſti 428. quo Neſtorius Conſtantinopolitanum Epiſcopatum ſuſcepit, adhuc in vivis erat, ut teſtatur Theodulus apud Evagrium lib. 1. cap. 2. qui narrat, *Neſtorium ad Epiſcopatum urbis Regiæ proficiſcentem, apud Mopſveſtiam cum Theodoro congreſſum fuiſſe, & audita illius doctrina, à recta pietate deflexiſſe*. De ejus memoria & ſcriptis conſule Acta Quintæ Synodi.

1 *Abſamias*. De quo ſuprà pag. 169.

2 *Diogenes*. Duobus poſt annis Ordinationem ejus refert Dionyſius: cui tamen Auctor Chronici noſtri omninò præferendus, quum ex illo Dionyſius hiſtoriam ſuam hauſerit.

3 *Cyrillus*. Eodem etiam anno Cyrilli ordinationem ponit Dionyſius: nimirùm Græcorum 721. Chriſti 410. ſed ab utroque diſſentit Socrates lib. 7. cap. 7. qui Theophili quidem obitum *Idibus Octobris Honorio IX. & Theodoſio V. Coſs.* hoc eſt, anno Chriſti 412. inaugurationem verò Sancti Cyrilli, *tertio poſt die* conſignat.

4 *Rabulas*. Eodem anno & Diogenis obitum, & Rabulæ ordinationem refert Dionyſius. Porrò ſub Rabula claruit S. Alexius Romanus, quem Syri ܡܪܝ ܪܝܫܐ *Mar Riſcia*, & ܓܒܪܐ ܕܐܠܗܐ *Gabra D-Allaha*, hoc eſt, *Sanctum Principem*, *Virumque Dei* appellant, ut in titulo Vitæ ejuſdem notatum legi in vetuſtiſſimo Codice Scetenſis Syrorum Monaſterii ſcripto *à Thoma Diacono Edeſſeno in Monaſterio Gubæ Baraiæ die 29. Julii, anno Græcorum* 895. Chriſti 584. quem nullo pretio extrahere licuit. Auctor illius Vitæ, anonymus Eccleſiæ Edeſſenæ Ædituus dicitur tàm in laudato Codice, quàm in Arabico Vaticano LV. pag. 53. ubi & alia ejuſdem S. Alexii Vita ex Latinis exemplaribus de-

1 ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥ
ܬܘܒ ܐܬܬܠܬܝ ܫܘܪܝܗ ܕܐܘܪܗܝ ܒܡܝܐ
ܙܒܢܐ ܕܬܠܬܐ ܒܝܘܡܝ ܐܘܢܘܪܝܘܣ
ܘܐܪܩܕܝܘܣ ܡܠܟܐ ܙܟܝܐ.

LII. Anno ſeptingenteſimo vigeſimo quarto 1 ſub Honorio & Arcadio invictis Imperatoribus muri Edeſſæ jam tertiùm aquis corruerunt. 1

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ
2 ܩܡ ܐܘܛܘܟܝܣ ܕܝܪܝܐ. ܗܢܐ ܕܟܦܪ
ܦܓܪܢܘܬܐ.

LIII. Anno ſeptingenteſimo trigeſimo ſecundo Eutyches 2 monachus innotuit, qui Incarnationis veritatem negavit. 2

ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܐܣܗܕ ܛܘܒܢܐ ܝܥܩܘܒ
3 ܡܦܣܩܐ.

LIV. Per idem tempus martyrio coronatus fuit Beatus Jacobus 3 Interciſus. 3

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ
4 ܗܪܣܝܣ ܕܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܚܛܝܬܐ
ܕܟܝܢܐ ܣܝܡܐ ܐܝܬܝܗ.

LV. Anno ſeptingenteſimo trigeſimo nono emerſit Hæreſis 4 aſſerentium, Peccatum naturæ inſitum eſſe. 4

ܫܢܬ

LVI. An-

deſcripta legitur, in qua Sanctus Vir non Edeſſæ, ut perperàm in priori Vita Arabica è Syriaco converſa, ſed Romæ, ut reverà accidit, ad cœlum migraſſe narratur.

1 *Anno* 724. nimirùm Chriſti 413. in quem *feria tertia*, & *dies duodevigeſimus Martii*, in fine hujus Chronici notati, inciderunt. Sed is annus ab obitu Arcadii ſextus erat. Quare *Arcadii* nomen per oſcitantiam amanuenſis poſitum hoc loco; quem errorem ſubſtituto *Theodoſii* nomine idem amanuenſis in fine Chronici correxit. De hac Edeſſæ ſubmerſione fusè Dionyſius ad prædictum Græcorum annum, qui tamen id factum non menſe *Martio*, ſed *Aprili* refert.

2 *Eutyches*. Initium hæreſeos Eutychianæ ad annum Chriſti 441. vel 442. communiter ab Auctoribus conſignatur, ajente Anaſtaſio Synaita apud Lupum in Notis ad cap. 44. Synodici adversùs Tragœdiam Irenæi: *Annis circiter poſt* (Epheſinum ſcilicet Concilium) *decem*, *Eutyches quidam Archimandrita Conſtantinopoli exortus*, *qui diceret totum Chriſtum eſſe naturam unicam*. Neque enim veroſimile eſt, eum circa Incarnationem deſipere cœpiſſe anno Græcorum 732. Chriſti 421. alioquin in Epheſina Synodo, quæ anno 431. contra Neſtorium celebrata eſt, diſertè damnatus fuiſſet. Quare Chronici noſtri verba benignè interpretanda ſunt, non de initio illius hæreſeos, ſed de tempore, quo Eutyches antequam in hæreſim laberetur, fide ac virtutibus clarus habebatur. Atque ita intelligendus eſt etiam Dionyſius, qui eundem anno Græcorum 731. floruiſſe ſcribit.

3 *Jacobus Interciſus*. De tempore ejus martyrii vide ſuprà pag. 181.

4 *Hæreſis*. Theodorus Mopſveſtenus Pelagianorum æquè ac Neſtorianorum parens, Volumen in quinque Libros digeſtum edidit ſub hoc titulo: *contra aſſerentes*, *peccare homines natura*, *non voluntate*, ut teſtatur Photius in Biblioth. Cod. 177. in quo ille Dialogos Hieronymi, & Auguſtini Libros *de peccatorum meritis & remiſſione*, ejuſque Epiſtolam ad Hilarium Syracuſanum impugnans, conabatur fallacibus argumentis oſtendere, nullum eſſe *naturæ*, ſeù *originis* peccatum, ut in Hiſt. Pelagiana rectè obſervavit Eminentiſs. Noriſius. Id anno Græcorum 739. Chriſti 428. contigiſſe, deducitur ex hoc Chronici noſtri loco, quo etiam confirmatur, quod ſuprà ad annum Græcorum 714. ex Epiſtola Theoduli de Theodoro affirmavimus, eum nimirùm anno Chriſti 428. adhuc in vivis fuiſſe. Quod verò Auctor noſter aſſerentes *Peccatum naturæ inſitum* hæreticos appellat, valdè ſuſpicari facit, eum hac in re Theodoro atque Pelagio faviſſe: præſertim quum eodem errore nonnullos Syrorum per id tempus infectos fuiſſe, teſtetur Marius Mercator in Commonitorio adversùs hæreſim Pelagii ac Cœleſtii, his verbis: *Quæſtio contra Catholicam fidem apud nonnullos Syrorum*, & *præcipuè in Cilicia à Theodoro quondam Epiſcopo Oppidi Mamſiſteni* (legendum, Mopſveſteni) *jam dudum mota*, *nunc uſque penes paucos eorum admodùm proditur &c. Progenitores videlicet humani generis Adam & Hevam mortales à Deo creatos &c.* Verùm quum in Synodo Epheſina, quam Auctor noſter diſertè amplectitur, tàm Neſtorianus, quàm Pelagianus error profligatus fuerit, videtur Textui Syriaco aliquod vitium ineſſe, & genuina lectio ita reſtitui debere: ܗܪܣܝܣ ܕܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܚܛܝܬܐ ܠܐ ܣܝܡܐ ܐܝܬܝܗ ܒܟܝܢܐ. *Emerſit hæreſis aſſerentium*, *Peccatum nequaquam naturæ inſitum eſſe*. Quæ conjectura ex eo probabilis redditur, quòd Marius Mercator loc. cit. aſſerit, Pelagianam hæreſim

etiam

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܐܢܕܪܐܘܣ
1 ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܫܡܝܫܛ ܝܕܝܥ ܗܘܐ.

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܚܕܐ
ܢܚܬ ܥܦܪܐ ܡܢ ܫܡܝܐ.

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ
2 ܐܬܟܢܫܬ ܣܘܢܗܘܕܘܣ ܩܕܡܝܬܐ
ܕܐܦܣܘܣ.

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ
ܢܦܩ ܪܒܘܠܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܡܢ
ܥܠܡܐ ܒܬܡܢܝܐ ܒܐܒ. ܘܗܘܐ
3 ܚܠܦܘܗܝ ܪܒܐ ܐܝܒܐ. ܗܢܐ ܒܢܐ
ܥܕܬܐ ܚܕܬܐ ܗܝ ܕܝܘܡܢܐ ܒܫܡ ܫܠܝܚܐ
ܡܬܩܪܝܐ.

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ
ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܐܝܒܐ ܡܠܟܐ ܐܝܬܝ
ܣܢܩܠܝܛܝܩܘܣ ܦܬܘܪܐ ܪܒܐ ܕܣܐܡܐ ܕܐܝܬ
ܒܗ ܡܬܩܠܐ ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܠܝܛܪܝܢ
ܘܐܬܬܣܝܡ ܒܥܕܬܐ ܥܬܝܩܬܐ ܕܐܘܪܗܝ.

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬ
ܥܒܕ ܓܠܘܣܩܡܐ ܕܣܐܡܐ ܠܐܝܩܪܐ
ܕܓܪܡܘܗܝ ܕܛܘܒܢܐ ܬܐܘܡܐ ܫܠܝܚܐ
ܐܢܛܘܠܝܣ ܐܣܛܪܛܠܛܝܣ.

ܒܫܢܬ

LVI. Anno ſeptingenteſimo quadrageſimo Andreas [1] Samoſatæ Epiſcopus claruit. 1

LVII. Anno ſeptingenteſimo quadrageſimo primo pulvere cœlum pluit.

LVIII. Anno ſeptingenteſimo quadrageſimo ſecundo [2] Epheſina Prima Synodus celebrata fuit. 2

LIX. Anno ſeptingenteſimo quadrageſimo ſexto, die 8. Auguſti migravit ex hoc ſæculo Rabulas Edeſſæ Epiſcopus: cui magnus Ibas [3] ſuffectus fuit. Hic novam ædificavit Eccleſiam, quæ hodie Apoſtolorum appellatur. 3

LX. Anno ſeptingenteſimo quadrageſimo nono ſub præſtantiſſimo Iba obtulit Senator ingentem menſam argenteam librarum ſepties centum & viginti, quæ in veteri Edeſſæ Eccleſia repoſita fuit.

LXI. Anno ſeptingenteſimo quinquageſimo tertio Anatolius militiæ Præfectus fecit argenteam arcam in honorem oſſium Sancti Thomæ Apoſtoli.

LXII. An-

etiam quum in Syria maximè floreret, à paucis admodum Syris propugnatam fuiſſe: atque adeò vero propius eſt, Auctorem noſtrum, qui poſt annum Chriſti 540. hoc eſt, centum viginti circiter poſt ejus hæreſeos initium annis, claruit, ab ea quam maximè abhorruiſſe. Quid? Si ille de celeberrima quæſtione, quæ de originali peccato Theodorum inter & Occidentales, ideſt, S. Auguſtinum atque Hieronymum, agitata fuit, haud ſatis edoctus, exiſtimaverit verba illa, *peccare homines natura*, &, *peccatum naturæ inſitum*, in Manichæorum ſenſum detorqueri, quaſi natura humana per ſeipſam mala ſit & à malo Deo condita: vel quod veroſimilius eſt, eadem de actuali peccato intellexerit: quo in ſenſu profecto immanem errorem continent. Nam ſæpè ex non intellectis diſputantium verbis, in diverſas Scriptores ſciſſi ſunt ſententias, ut in quæſtionibus *de uno ex Trinitate carne paſſo*, & *de Triſagio* manifeſtum eſt. Neque mirum, quod Auctor noſter quæſtionem illam ignoraverit, cujus notitia Photium ipſum, doctiſſimum cæteroqui virum, ex parte latuit, ut Eminentiſſimus Noriſius doctè oſtendit loco citat. & ex eo Pagius ad annum 423. num. 19. obſervavit.

1 *Andreas Samoſatæ Epiſcopus*. Plura de eo Scriptores Eccleſiaſtici, quos vide. Diverſus autem fuit ab Andrea Monacho Conſtantinopolitano, ad quem exſtat Theodoreti epiſtola 163. ut ex Garnerio notavit Pagius ad annum 430. num. 17. Ille enim anno 448. adhuc erat Monachus, ut liquet ex laudata Theodoreti epiſtola: noſter verò Andreas Samoſatenæ jam præerat Eccleſiæ anno 429. ut ex Chronico noſtro patet.

2 *Anno* 742. Ita emendavi errorem amanuenſis, qui id factum anno Græcorum 744. Chriſti 433. refert, contra communem ſententiam, & contra ipſius Epheſinæ Synodi Acta. Sic etiam corrigendus eſt Dionyſius, qui eundem errorem ex Chronico noſtro hauſit.

3 *Ibas*. Vide pag. 199.

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܫܬ
1 ܗܘܐ ܕܝܘܣܩܘܪܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܪܒܬܐ.

LXII. Anno ſeptingenteſimo quinquageſimo ſexto Dioſcorus [1] Alexandriæ magnæ factus fuit Epiſcopus. 1

2 ܘܐܬܟܢܫܬ ܬܘܒ ܠܐܦܣܘܣ ܣܘܢܗܕܘܣ
ܐܚܪܬܐ. ܘܒܗ ܚܪܡ ܕܝܘܣܩܘܪܘܣ ܠܦܠܒܝܢܘܣ
ܪܒܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ
ܘܠܕܘܡܢܘܣ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ. ܘܠܐܝܪܢܐܘܣ
ܕܨܘܪ: ܘܠܐܝܒܐ ܕܐܘܪܗܝ: ܘܠܐܘܣܒܝܣ
ܕܕܘܪܘܠܝܘܢ: ܘܠܕܢܝܐܝܠ ܕܚܪܢ: ܘܠܣܘܦܪܘܢܝܘܣ
ܕܬܠܐ: ܘܠܬܐܘܕܘܪܝܛܘܣ ܕܩܘܪܘܣ.

LXIII. Item altera [2] Synodus Epheſi coacta fuit, in qua Dioſcorus anathemate perculit magnum Flavianum Epiſcopum Conſtantinopoleos: Domnum Antiochiæ: Irenæum Tyri: Ibam Edeſſæ: Euſebium Dorylei: Danielem Haran: Sophronium Telæ, & Theodoretum Cyri: 2

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܫܥ
ܢܦܩ ܡܪܝ ܐܝܒܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܥܠܡܐ
ܒܚܕ ܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝ. ܘܩܡ ܚܠܦܘܗܝ ܢܘܢܐ
ܒܥܣܪܝܢ ܘܚܕ ܒܬܡܘܙ. ܘܐܚܕ ܟܘܪܣܝܐ
ܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ. ܘܥܒܕ ܒܥܕܬܐ
3 ܐܢܛܝܪܝܢ.

LXIV. Anno ſeptingenteſimo quinquageſimo nono Ibas Epiſcopus Edeſſa exceſſit die 1. Januarii: cui Nonnus ſubſtitutus fuit die 21. Julii, tenuitque Sedem annis duobus, & fecit Sacrarium [3] in Eccleſia. 3

4 ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܝܕܝܥ ܗܘܐ ܠܐܘܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܪܘܡܝ.

LXV. Anno ſeptingenteſimo ſexageſimo claruit Leo [4] Romæ Epiſcopus. 4

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ
ܐܬܟܢܫܬ

LXVI. Anno ſeptingenteſimo ſexa-

NOTÆ.

1 *Dioſcorus*. Eodem anno, hoc eſt, Græcorum 756. Chriſti 445. ordinationem Dioſcori refert Dionyſius in Chronico, cujus ſententiam amplecti videtur Bollandus ad diem 28. Januarii, dum in dubium vocat, an S. Cyrillus anno 444. vel 445. è vivis exceſſerit. At Cardinalis Noriſius lib. 2 Hiſt. Pelag. cap. 12. doctè probat, Dioſcorum anno 444. Cyrillo ſucceſſiſſe: Athanaſius enim in libello ſupplici, Actione 3. Concilii Chalcedonenſis recitato, poſtquam conqueſtus eſt de injuriis ſibi à Dioſcoro Cyrilli ſucceſſore irrogatis, ſic ait: *Omnia hæc adverſum me à Reverendiſſimo & Dei amantiſſimo Dioſcoro perpetrata, in totis octo hodie annis eo circumveniente me*. Atqui recitatus fuit hic libellus anno 451. die 3. Id. Octob. quo habita eſt Actio 3. Concilii Chalcedonenſis. Quare Dioſcorus anno 444. non 445. Epiſcopatum iniit; alioquin, ut inquit Cardinalis Noriſius, Athanaſius annum tantùm ſeptimum numeraſſet. Certè Dionyſius in Chronico obitum Sancti Cyrilli conſignat ad annum Græcorum 755. qui anno Chriſti 444. reſpondet.

2 *Altera Synodus Epheſi*. Non anno Græcorum 756. congregata eſt, ut ex numeri præcedentis conſequentia colligi videtur; nec anno 757. ut Dionyſius in Chronico tradit; ſed anno 760. Chriſti 449. ut ex Actis ejuſdem Pſeudo-Synodi apparet. Quare quod de Ibæ exilio numero ſequenti ad annum Græcorum 759. narratur, anno 760. accidit: Epheſina enim hæc Synodus, in qua Ibas damnatus fuit, anno Chriſti 449. die 8. Auguſti inchoata eſt. Vide Pagium ad hunc annum num. XI. & XII.

3 *Sacrarium*. Auctor noſter Græca voce Ἱερατεῖον, utitur: quod & infrà facit in his vocibus, *Indictione ſecunda*, *Libellus*, *duodecimo lapide*, ſeu milliario &c. Eſt autem Ἱερατεῖον *locus ſacer ac venerandus*, *tabulato incluſus*, *Clericis tantùm*, *viris ſecularibus rarò*, *mulieribus nunquam penetrabilis*, ut ex Græcorum Euchologio obſervat Svicerus in Theſauro.

4 *Leo*. Decimum Pontificatus annum tunc agebat S. Leo. Quare quæ in Syriaco Textu de eodem dicuntur, de celebritate ejus nominis, non de initio Pontificatus intelligenda ſunt.

ܐܬܟܢܫܬ ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܟܠܩܐܕܘܢ ܡܕܝܢܬܐ.

ſexageſimo ſecundo Synodus in urbe Chalcedone coacta fuit.

1 ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܠܬ ܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܡܠܦܢܐ ܘܪܝܫ ܕܝܪܐ ܡܫܬܡܗ ܗܘܐ.

LXVII. Anno ſeptingenteſimo ſexageſimo tertio claruit Mar Iſaac 1 Scriptor, & Archimandrita. 1

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܫܥ. ܒܬܫܪܝ ܐܚܪܝ ܒܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ ܒܗ ܫܟܒ ܐܝܒܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ. ܘܗܦܟ ܢܘܢܐ ܠܐܬܪܗ. 2 ܘܒܢܐ ܒܝܬ ܣܗܕܐ ܕܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܘܒܢܐ ܐܟܣܢܕܘܟܝܢ ܕܟܪܝܗܐ ܡܣܟܢܐ ܠܒܪ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬ ܫܡܫ. ܘܒܢܐ ܒܗ ܒܐܟܣܢܕܘܟܝܢ ܒܝܬ ܣܗܕܐ ܕܩܘܙܡܐ ܘܕܕܡܝܢܐ. ܘܒܢܐ ܕܝܪܐ ܘܡܓܕܠܐ. ܘܓܫܪܐ ܒܢܐ ܘܐܘܪܚܬܐ ܐܫܘܝ.

LXVIII. Anno ſeptingenteſimo ſexageſimo nono die 28. Octobris requievit Ibas Edeſſæ Epiſcopus: & in locum ſuum reverſus Nonnus, 2 ædificavit Templum S. Joannis Baptiſtæ, & Noſocomium pauperum invalidorum, extra Portam Beth-Semes. Exſtruxit autem in eodem Noſocomio Templum SS. Coſmæ & Damiani. Prætereà Monaſteria, Turreſque excitavit: ſed & pontes fecit, & vias exæquavit. 2

3 ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܚܕܐ ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܕܐܣܛܘܢܐ ܒܬܪܝܢ ܒܐܝܠܘܠ ܒܐܪܒܥܐ ܒܫܒܐ ܒܫܥܐ ܕܚܕܥܣܪ.

LXIX. Anno ſeptingenteſimo ſeptuageſimo primo migravit ex hoc ſæculo Beatus Simeon 3 Stylites die 2. Septembris, feria quarta, hora undecima. 3

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܫܒܥ ܒܢܐ ܠܐܘܢ ܡܠܟܐ ܠܩܠܢܝܩܘܣ ܒܐܘܣܪܗܢܐ 4 ܘܫܡܗ ܠܝܘܢܛܘܦܘܠܝܣ ܥܠ ܫܡܗ. ܘܐܩܝܡ ܒܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ.

LXX. Anno ſeptingenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo ædificavit Leo Callinicum 4 in Oſrhoëna, quam de ſuo nomine Leontopolim appellavit: Epiſcopum etiam in ea conſtituit. 4

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܐܬܢܝܚ ܢܘܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ. 5 ܘܗܘܐ ܚܠܦܘܗܝ ܩܘܪܐ.

LXXI. Anno ſeptingenteſimo octogeſimo ſecundo deceſſit Nonnus Edeſſæ Epiſcopus, cui Cyrus 5 ſubſtitutus fuit. 5

ܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥ ܡܠܟ

LXXII. Anno ſeptingenteſimo nona-

NOTÆ.

1 *Iſaac*. Vide pag. 207.

2 *Nonnus*. De quo ſuprà pag. 257.

3 *Simeon Stylites*. Dies 2. Septembris non anno Græcorum 771. ſed anno 770. in feriam quartam incidit: hic enim annus reſpondet anno Chriſti 459. quo litera Dominicalis D. Quum igitur ex Coſma Vitæ S. Simeonis Scriptore conſtet, Sanctiſſimum Stylitam anno Chriſti 459. ad Superos migraſſe, ut pag. 252. oſtendimus, idque dies menſis & hebdomadæ ab Auctore noſtro ſignati indicent; videtur ex Auctore aliquo, qui computum Antiochenorum ſequebatur, annum Græcorum 771. à Kalendis Septembris inchoatum, pro anno 770. qui juxta Syros adhuc in curſu erat, noſter Auctor appoſuiſſe.

4 *Callinicum*. Vide pag. 258.

5 *Cyrus*. Vide in Notis ad pag. 353.

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

5 [illegible]

nonageſimo quinto Leontius [1] contra Zenonem rebellavit, imperavitque Antiochiæ annis duobus. 1

LXXIII. Anno octingenteſimo Perſarum [2] Schola ex urbe Edeſſa 2
exciſa eſt.

LXXIV. Anno octingenteſimo nono menſe Majo remiſſum fuit aurum 3 artificibus univerſæ terræ. 3

LXXV. Menſe autem Junio die ſexta migravit ex hac luce Cyrus Edeſſæ Epiſcopus: cui ſubſtitutus fuit Petrus, 4 & Edeſſam ingreſſus 4
die duodecima Septembris ejuſdem anni.

LXXVI. Anno octingenteſimo decimo 5 plurimæ viſæ ſunt locuſtæ, 5
quæ tamen exiguum eo anno damnum peperere, quum plantæ iterùm germinaſſent. Accidit præterea ingens terræmotus, & Balneum Iberorum triduo aruit. Sed & Nicopolis urbs corruit, & incolas omnes præter Eccleſiam, & Epiſcopum, duoſque ejuſdem Syncellos, oppreſſit.

[illegible]

6 [illegible]

LXXVII. Anaſtaſius verò Imperator Euphemium 6 CP. Epiſcopum 6

NOTÆ.

1 *Leontius*. Initium tyrannidis ejus, eodem etiam anno, hoc eſt, Chriſti 484. *Indictione 7. Theodorico & Venantio Coss.* ponit Marcellinus in Chronico, qui tamen à Chronico noſtro diſſentit, dum Leontio quinque annos tribuit, eumque interfectum aſſerit *Indictione* 11. *Dinamio & Siſidio Coss.* anno 488. Vide quæ ſuprà notavimus pag. 264.

2 *Perſarum Schola*. De qua ſuprà p. 204. & 351.

3 *Aurum*. Vide pag. 268.

4 *Petrus*. De quo ſuprà pag. 269.

5 *Anno* 810. Geſta hujus anni deſcripſimus pag. 269.

6 *Euphemium*. Ejus depoſitionem *Indictione 3. Viatore ſolo Cos.* anno Chriſti 495. referunt Marcellinus, & Cedrenus. Theophanes verò anno ſequenti id factum narrat: quibus noſter Auctor anteponendus eſſet, ſi conſtaret, loco ſuo hæc ab amanuenſi deſcripta fuiſſe, hoc eſt anno Græcorum 810. Chriſti 499. nam Dionyſius Euphemii ejectionem anno ante contigiſſe teſtatur his verbis:

[illegible]

Anno 809. pulſus fuit in exilium Euphemius CP. Epiſcopus, eò quod Neſtoriana hæreſi laborare deprehenſus eſt: eique Macedonius ſubrogatus. Quod autem Euphemius Neſtoriani erroris à Dionyſio accuſatur, mirum non eſt, quum Dionyſius Monophyſita fuerit; Monophyſitæ verò Catholicos Synodi Chalcedonenſis propugnatores, qualis Euphemius fuit, Neſtorianiſmi inſimulare conſueverint. Vide Pagium ad annum 519. à num. 3. ubi eum tùm ab hæreſi, tùm à ſchiſmate vindicat.

ܘܢܦܩ ܡܢܗ ܘܕܒܪܗ ܘܗܘܐ ܡܩܕܘܢܝܘܣ
ܚܠܦܘܗܝ.

ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܚܕܥܣܪܐ ܩܡܨܐ
1 ܣܓܝܐܐ ܐܬܐ ܘܚܪܒ ܘܐܟܠ ܟܠܗ
ܥܠܠܬܐ.

ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܥܣܪܐ ܢܘܪܐ
ܣܓܝܐܐ ܐܬܚܙܝܬ ܒܓܪܒܝܐ ܕܢܗܝܪܐ
ܘܡܬܢܗܪܐ ܗܘܬ ܟܠܗ ܠܠܝܐ ܒܥܣܪܝܢ
ܘܬܪܝܢ ܒܐܒ.

ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܣܪܐ ܩܘܒܕ
ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ ܚܢܐ ܥܠ ܐܡܝܕ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ ܒܚܡܫܐ ܒܬܫܪܝܢ
ܩܕܝܡ. ܘܐܚܕܗ ܒܬܫܥܝܢ ܘܫܒܥܐ
ܝܘܡܝܢ ܕܚܨܪܗ.

ܘܒܐܝܠܘܠ ܕܗܝ ܫܢܬܐ
ܚܢܐ ܐܦ ܥܠ ܐܘܪܗܝ
ܘܒܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܕܡ ܠܐ ܐܣܪܒ
ܠܗ. ܘܐܘܩܕ ܒܪܡ ܗܝܟܠܗ ܕܡܪܝ ܣܪܓܝܣ
ܘܟܢܫܬܐ ܓܪܒܝܝܬܐ ܕܒܝܬ ܡܘܕܝܢܐ:

ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܚܕܐ
ܐܬܢܝܚ ܦܛܪܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ
2 ܒܫܒܬܐ ܕܩܝܡܬܐ: ܘܗܘܐ
ܚܠܦܘܗܝ ܦܘܠܐ.

ܘܒܫܢܬ ܥܣܪܝܢ ܘܚܕܐ ܕܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܢܣܛܣܝܘܣ ܦܩܕ ܕܢܬܦܬܚ ܓܠܘܣܩܡܐ
3 ܕܐܘܦܡܝܐ ܣܗܕܬܐ ܘܢܦܩܘܢ ܡܢ ܬܡܢ
ܟܬܒܐ ܗܘ ܕܣܝܡ. ܬܡܢ ܘܐܘܩܕܘܢܝܗܝ
ܕܐܬܬܣܝܡ

pum ejecit, eique Macedonium ſubrogavit.

LXXVIII. Anno octingenteſimo undecimo [1] effuſæ locuſtarum nubes totum anni proventum corruperunt, abſumpſeruntque. 1

LXXIX. Anno octingenteſimo decimo tertio luculentus ignis in boreali plaga apparuit, qui tota nocte ardere viſus eſt ſub die vigeſimo ſecundo Auguſti.

LXXX. Anno octingenteſimo decimo quarto Cavades Perſarum Rex obſedit Amidam Meſopotamiæ urbem die 5. Octobris: quam & nonageſimo ſeptimo obſidionis die expugnavit.

LXXXI. Menſe autem Septembri ejuſdem anni obſedit Edeſſam: attamen Dei beneficio nullam ipſi attulit perniciem: Templum S. Sergii & aquilonarem Baſilicam Confeſſorum tantùm incendit.

LXXXII. Anno octingenteſimo vigeſimo primo Sabato Reſurrectionis [2] requievit Petrus Edeſſæ Epiſcopus, eique Paulus ſubrogatus fuit. 2

LXXXIII. Anno vigeſimo primo Imperii, Anaſtaſius techam Euphemiæ [3] martyris aperiri juſſit, ut 3
volumen, quod Synodus Chalcedonenſis eo in loculo repoſuerat, indidem extractum cremaretur. Aſt quum

N O T Æ.

1 *Anno* 811. Quæ hoc, & ſequentibus annis 813. 814. in Chronico noſtro narrantur, fuſiùs deſcripta ſunt apud Joſue Stylitam à pag. 272.

2 *Sabato Reſurrectionis:* nimirùm die 10. Aprilis, in quam Sabatum Reſurrectionis anno Chriſti 510. incidit.

3 *Techam Euphemiæ*. Paulò aliter hæc narrantur à Theophane ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 504. Kalendis Septembris anni Chriſti 511. inchoatum, in quem annus vigeſimus primus Anaſtaſii incidit. *Impius autem Imperator*, inquit, *authenticas rerum apud Chalcedonem geſtarum tabulas Magiſtri* (Celeris) *ope à Macedonio recipere & diſcerpere contendebat: eas verò ſigillo notatas in Altari Macedonius repoſuit, quas demùm Calepodius Eunuchus magnæ Eccleſiæ Œconomus furtim ſubreptas ad Imperatorem detulit.*

ܕܐܬܦܢܝܬ ܒܬܠܡܝܕܘܬܐ ܘܢܦܩܘܢܝܗܘܢ .
ܘܢܦܩܬ. ܡܢ ܐܪܘܢ ܢܘܪܐ ܘܡܚܬܗ. ܠܐ

quum erumpens ex Arca ignis foſſorum ora invaſiſſet, Anaſtaſius ab incœpto deſiſtere coactus eſt.

ܐܫܟܚܘ ܕܢܩܘܢ ܗܘܘ ܕܢܚܦܪܘܢܗ . ܘܡܬܓܠܝܢܘܬܐ ܦܫ ܐܢܣܛܣܝܣ ܡܢܗ
ܘܢܦܩܘ ܡܢ ܐܪܘܢ ܘܢܦܩܝܘܗܝ .

1 ܐܦ ܕܝܢ ܠܡܩܕܘܢܝܘܣ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ ܟܠܐ ܕܠܐ ܢܚܪܡ
ܠܣܘܢܗܕܘܣ ܘܐܦܩܗ ܘܣܡ ܗܘܐ
ܠܛܝܡܬܐܘܣ .

LXXXIV. Macedonium [1] tamen CP. Epiſcopum, quod anathema dicere Synodo recuſaret, expulit, eique Timotheum ſuffecit. 1

ܘܒܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥ ܕܡܠܟܘܬܗ
2 ܕܐܢܣܛܣܝܣ ܡܪܕ ܒܗ ܒܝܛܠܝܢܐ .

LXXXV. Anno Anaſtaſii vigeſimo quarto, Vitalianus [2] in eum rebellavit. 2

ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥ
ܒܬܫܥܐ ܒܬܡܘܙ ܫܢܝ ܢܦܫ
3 ܐܢܣܛܣܝܣ ܡܠܟܐ ܡܢ ܥܠܡܐ . ܘܩܡ
ܚܠܦܘܗܝ ܝܘܣܛܝܢܐ .

LXXXVI. Anno octingenteſimo vigeſimo nono, die 9. Julii objit Anaſtaſius [3] Imperator: cui Juſtinus ſuffectus eſt. 3

4 ܘܒܫܢܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܡܠܟܘܬܗ
ܕܝܘܣܛܝܢܐ ܕܐܝܬܝܗ ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ
ܘܬܠܬܝܢ ܛܪܕ ܡܢ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܠܣܘܝܪܐ
ܘܠܦܝܠܟܣܢܘܣ ܡܢ ܡܒܘܓ ܘܠܟܠܗܘܢ ܕܠܐ
ܡܩܒܠܝܢ ܠܐܪܒܥ ܣܘܢܗܕܘܣ ܫܕܪ ܐܢܘܢ .

LXXXVII. Anno Imperii ſecundo, [4] qui fuit annus octingenteſimus trigeſimus, Juſtinus Severum Antiochia, & Mabugo Xenaiam expulit: quotquot inſuper quatuor Synodos ſuſcipere recuſarunt, exilio mulctavit. 4

ܗܘܬ ܠܗ ܕܝܢ ܒܒܛܝܠܘܬܐ ܘܒܝܨܝܦܘܬܐ
ܕܝܘܣܛܝܢܝܢܐ ܪܚܡ ܐܠܗܐ ܡܫܝܚܝܐ
5 ܕܡܠܟܐ ܕܐܪܒܥ ܣܘܢܗܕܘܣ ܩܕܝܫܬܐ
ܒܕܝܦܛܘܟܘܣ

LXXXVIII. Imperatoris autem Juſtiniani Dei amantis curâ providentiâque factum eſt, ut Sanctæ quatuor Synodi Eccleſiæ Diptychis [5] adſcriberentur: Nicæna videlicet 5

NOTÆ.

1 *Macedonium*. De ejus abdicatione lege Theophanem loc. cit. & Theodorum Lectorem lib. 2. cujus etiam ſanctitatem probat Henſchenius ad diem 25. Aprilis, & Pagius anno 515. num.5.

2 *Vitalianus*. Eodem anno conjurationem Vitaliani refert Marcellinus in Chronico, & Theophanes: de qua vide Pagium ad annum 514. num.14.

3 *Anaſtaſius*. Ejus interitum eodem anno, ac die refert Cyrillus in Vita S. Sabæ: ex quibus error Theophanis corrigendus, qui pro menſe Julio, Aprilem poſuit.

4 *Anno Imperii ſecundo:* nimirùm, menſe Septembri anni Chriſti 519. quo etiam Baronius Severi fugam narrat. Verùm anno præcedenti id accidiſſe, doctè probat Cardinalis Noriſius in Libro de Anno & Epochis Syro-Macedonum Diſſert. 3. cap. 6. & Evagrius lib. 4. cap. 4. diſertè ſcribit: *Primo Imperii ſui anno Severum, qui Antiochiæ Epiſcopus fuerat ordinatus, propterea quod Chalcedonenſem Synodum ſub anathemate damnare quotidie non ceſſabat, comprehendi juſſit Juſtinus &c.* Dionyſius demùm depoſitionem Severi anno Græcorum 829. Chriſti 518. peractam fuiſſe, teſtatur. Vide Pagium anno 518. num.7. & 519. num.17.

5 *Diptychis* Id contigit anno primo Juſtini, quem Syri Arabeſque Juſtinianum appellare ſolent, Indictione XI. die Dominica, 15. Julii in Concilio ſub Joanne Patriarcha CP. cujus Acta recitantur in Concilio ſub Menna Act. 5. ſub hoc titulo, *Quomodo prædicatæ ſint Synodi*, ut videre eſt tom. 5. Concil. edit. Labb. Nam Juſtinus, ut ſcribit Zonaras, *quia de religione rectiſſimè ſentiebat, Chalcedonenſe Concilium coli ab omnibus, &c. 630. Sanctos Patres, qui id celebrarant in Sacros omnium Eccleſiarum Commentarios referri edicto juſſit.*

[Syriac text]

delicet, Conſtantinopolitana, Epheſina prima, & Chalcedonenſis.

[Syriac text]

LXXXIX. Anno octingenteſimo trigeſimo primo, quarta Novembris, Patricius 1 Edeſſam venit, 1
ut Paulum 2 inde expelleret: adegitque 2

N O T Æ.

1 *Patricius*. Fuſiùs hæc narrantur à Dionyſio fol. 94. qui addit, Paulum Edeſſæ Epiſcopum, poſtquam à Patricio Antiochiam pulſus eſt, Pauli Antiochenæ urbis Præſulis conſilio Sedi ſuæ reſtitutum fuiſſe; hac tamen arte, ut Concilium quidem Chalcedonenſe corde ampleſteretur; ore verò illud ſe damnare ſimularet: quæ pura puta fuit Monophyſitarum fabula, ne Paulum, præſtantiſſimum alioquin virum, ad orthodoxam fidem rediiſſe dicerent. Occaſionem ita de ſe opinandi, Paulus ipſe præbuit, dum Eccleſiæ communionem niſi poſt Aſclepii obitum, ut Sedem ſuam recuperaret, non petiit, quam & paucis menſibus tenuit, ut infrà in Chronico noſtro narratur.

2 *Paulus*. *Librorum Interpres* appellatur à Jacobitis in Calendario die 23. Auguſti Cod. Syr. Vat. XXV. & XXVI. in hæc verba:

[Syriac text]

Mar Pauli Epiſcopi Edeſſeni, Librorum Interpretis: quos nimirùm è Græco ſermone Syriacos fecit, uti de munere *Interpretis* in Eccleſia Edeſſena dicemus, quum de Jacobo illius urbis Epiſcopo ſermo erit. Fortaſsè etiam, quia commentarios in Sacram Scripturam edidit, *Interpres Librorum* dictus eſt, ut de ſuo Theodoro Mopſveſteno loquuntur Syri Neſtoriani, quem [Syriac text] *Interpretem*, ſeù *Commentatorem* abſolutè nuncupant. Paulum verò initio Epiſcopatus ſui in profligandis quorundam Pſeudo-Monachorum erroribus, unàcum Gamalino Parin, ſeù Perrhorum urbis Meſopotamiæ Antiſtite, egregiam operam navaſſe, teſtatur Dionyſius ex Joanne Aſiæ Epiſcopo in Chronico ad annum Græcorum 821. Chriſti 510. cujus verba recitare haud inutile erit, quum celeberrimæ quæſtioni de Azymo & Fermentato Pane, qui in Euchariſtiæ Sacramento conficiendo adhibetur, maximam lucem afferant.

[Syriac text]

Ea propemodum tempeſtate excogitavit Diabolus in regione Perrhorum errorem quorundam, qui nec panem comedere, nec aquam bibere ſeſe jacta-

ܒܗ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܕܢܓܒܐ ܚܕܐ ܡܢ
ܬܪ̈ܬܝܢ ܕܐܘ ܢܩܒܠ ܣܘܢܗܘܕܘܣ ܘܢܐܚܘܕ
ܟܠܐ ܦܘܩܕܢܗ: ܐܘ ܕܝܢ ܠܐ ܡܬܛܦܝܣ
ܢܫܒܘܩ ܡܢ ܦܘܩܕܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ
ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܠܐ ܐܬܛܦܝܣ ܕܢܥܒܕ:
ܐܠܐ ܥܪܩ ܘܥܠ ܠܒܝܬ
ܡܥܡܘܕܝܬܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܐ ܦܛܪܝܩܣ
ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣ ܕܢܩܒܠ ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ:
ܘܕܚܠ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ ܩܫܝܐ: ܐܠܨܗ
ܘܐܦܩܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܘܐܫܕܪܗ ܠܣܠܘܩܝܐ. ܡܠܟܐ ܕܝܢ ܣܢܐ
ܠܗ ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܐܦܩܗ
ܘܦܩܕ ܕܢܦܢܐ ܠܦܘܠܘܣ ܠܐܦܝܣܩܘܦܘܬܗ ܟܕ ܡܣܒܪ
ܕܢܬܦܢܐ ܡܢ ܚܪܝܢܗ ܘܢܩܒܠ ܣܘܢܗܘܕܘܣ. ܘܡܢ ܒܬܪ
ܐܦ

que hominem, ut alterutrum ſibi optaret: aut ſcilicet Synodo ſubſcribens Epiſcopatum retineret, aut eâ rejectâ, dimitteret. Aſt ille quum neutrum ſe facturum reſpondiſſet, ad Baptiſterium profugit. Quod animadvertens Patricius, veritus Imperatoris terribile edictum, coactus eſt Paulum è Baptiſterio extrahere, & Seleuciam deportandum tradere. Imperator verò improbata Patricii ſententia, quod ſcilicet vi ex Baptiſterio hominem abſtraxiſſet, Epiſcopatum Paulo reſtituit, ſperans, eum à propoſito diſceſſurum, Synodumque ſuſcepturum. Quatuor ergo & quadraginta poſt diebus Paulus ſedem recuperavit. Quum verò in ſua pertinacia diù perſtitiſſet, nec ut Synodum ſuſciperet, adduci potuiſſet, Euchaita in exilium deportari juſſus eſt. Paulo Edeſsâ ejecto ſub

jactabant. Quidam itaque ex Fratribus, quorum Monaſteria necdum cognita ſunt, & alii Archimandritæ ejus loci, inanem gloriam, & vanum nomen apud vulgus aucupantes, de ſeipſis falsò prædicabant, quaſi panem non comederent, nec aquam biberent, & à vino abſtinerent, Nazaræorum more: neceſſitati autem cibi & potus, Sanctorum Myſteriorum uſu per ſummam impietatem ſuccurrebant. Sacra ergo Oblatione plerumque ſuſtentabantur. Eapropter Buccellam, quam ipſi conficiebant, diù fermentabant, & data opera condiebant, ut fieret eis in cibum potiùs, quàm in myſterium Corporis Chriſti, QUOD IN AZYMIS MANDUCATUR. *Cæterùm quandocumque neceſſitas inſtaret, panem ſimplicem* (hoc eſt, communem, & vulgarem) *offerebant ſuper alter alterius manibus, deinde comedebant. Iter præterea agentes, aut longam peregrinationem ſuſcipientes, binis, ternis've vicibus eodem die de ipſo Corpore, & Sanguine Chriſti Domini noſtri naturalem famem, ſitimque depellebant. Ubi verò ad terminum ſuſcepti itineris perveniebant, ad veſperam Oblationem celebrabant, ſumebantque, quaſi jejuni: Idque facere audebant homines, qui nec Deum timerent, nec homines vererentur, etiam Sacris diebus Jejunii Quadragenarii. Quidquod nonnulli etiam narrabant, eos poſtquam Sacram Oblationem ſecretis precibus celebraſſent, & ex ea quantum voluerant comediſſent, Calicem vivi Sanguinis aqua ferventi temperare ſolitos fuiſſe, ex quo ſinguli biberent quantum vellent: mox plenum alter alteri porrigerent. In hunc porrò errorem inſurrexere S. Paulus Edeſſenus, & S. Gamalinus Epiſcopus Perrhorum.* Hactenus Joannes Aſiæ Epiſcopus, qui ſub Juſtiniano claruit, apud Dionyſium in Chronico. Hinc colliges Primò Azymi uſum ad Sacram Liturgiam in Syrorum Eccleſia eſſe antiquiſſimum, quem Maronitæ & Armeni in Oriente hactenus retinuerunt. Quare immeritò à Renaudotio Abrahami Ecchellenſis & Fauſti Naironi Maronitarum de hac re teſtimonium ſugillatur lib.2. Liturg. Orient. pag.343. Dionyſius enim Syrorum Jacobitarum Patriarcha, qui ſæculo octavo ſcribebat, diſertè hoc loco affirmat velut rem in ſua Eccleſia communiter receptam, *Corpus Chriſti in Azymo manducari*. An verò in Eccleſia Latina & Græca, eadem fuerit circa Azymum diſciplina, nec ne, vide doctiſſimum Cardinalem Bona Rerum Liturgic. lib. 1. cap. 23. Secundo, Syros aliorum Orientalium morem à Concilio Laodiceno laudatum ſequutos, in Quadrageſima Sacram Liturgiam intermittere ſolitos fuiſſe iis hebdomadæ diebus, qui jejunio erant conſecrati: ſunt verò quinque: quamobrem à S. Baſilio Jejunium illud *quinque dierum* appellatur. Tertio notandum veſtigium uſus *aquæ ferventis* in Liturgia: quem eruditi quidem ſeriùs inductum apud Græcos exiſtimarunt, & in exemplaribus quibuſdam Arabicis Liturgiæ S. Joannis Chryſoſtomi ad uſum Melchitarum concinnatæ ante annos circiter quingentos non exſtare, mihi indubitatum eſt: apud Syros verò nunquam exſtitiſſe, non minus certum. Sed dubium oritur, an hoc loco Dionyſius & Auctores ab eo laudati rem, an modum reprehenderint. Exiſtimo abuſum illius Ritus tantùm fuiſſe execratos. Vide Arcudium lib.3. cap.39. ubi S. Germanum CP. producit, qui anno 730. *aquæ fervidæ* mentionem facit.

[illegible]

ſub die 27. Julii anni octingenteſimi trigeſimi tertii, ſuffectus eſt Aſclepius, 1 urbemque ingreſſus vigeſima tertia Octobris anni octingenteſimi trigeſimi quarti, exactis ab expulſione Pauli menſibus tribus. 1

[illegible]

XC. Die vigeſima quarta Octobris ſtatim à ſua inauguratione Aſclepius Edeſſæ Epiſcopus monachos 2 Orientales, eorumque ſodales 2 Cœ-

NOTÆ.

1 *Aſclepius*. De Aſclepio Dionyſius loc. cit. ſic ſcribit: [illegible]

Paulus paucis à recuperata ſede diebus, Charrarum extincto Antiſtite, eidem ſubrogare cogitabat Presbyterum quendam Edeſſenæ Eccleſiæ nomine Aſclepium. Huic erat frater in regia urbe Præfectus Prætorio. Quamobrem quum à Paulo alium Charris Epiſcopum deſignatum intellexiſſet, ab eo ſe honore repulſum ægerrimè ferens, fratrem adiit, & Paulum, quòd Synodum Chalcedonenſem minimè ſuſciperet, accuſavit. Ita res ad Imperatorem deducitur, qui ſcriptis ad Phareſmanem militiæ Præfectum literis mandat, ut Paulo ejecto, Edeſſenæ Eccleſiæ Aſclepius præficiatur.

2 *Monachos Orientales*. Juſtiſſimam tumultuantium horum Monachorum ejectionem, ex Joanne Monophyſita Epiſcopo deſcribit Dionyſius propenſiore, ut fit, in ſuos gregales calamo, quos pios & conti- nentes appellat, quum impii & Eccleſiæ hoſtes veriùs dicendi fuiſſent: [illegible]

ܐܢܘܢ ܠܕܝܪܝܐ ܘܡܕܝܢܬܐ : ܠܟܠܗܘܢ
ܘܠܟܠܗܘܢ ܕܝܪܝܐ ܡܛܠܬܗܘܢ

Cœnobitas ejuſdem cum illis propoſiti ejecit; quòd videlicet Chalcedonenſe Concilium reſpuerent.

ܘܐܬܚܙܝ ܠܘܬ ܗܠܝܢ ܠܟܠܗܘܢ ܗܘ ܘܕܠܥܣܘܪܐ.

ܘܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܬ
1 ܥܠܘ ܡܝܐ ܙܒܢܐ ܕܐܪܒܥܬܐ ܠܐܘܪܗܝ
ܘܐܪܡܝܘ ܫܘܪܗ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܣܚܦܘ
ܒܬܝܗ ܘܚܢܩܘ ܒܢܝܗ ܘܚܪܒܘܗ
ܥܡ ܡܚܘܬܐ ܪܒܬܐ.

ܘܕܚܠ ܡܢ ܗܕܐ ܐܣܩܠܦܝܘܣ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܥܪܩ ܐܘܪܗܝ ܘܐܙܠ
2 ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬ ܐܘܦܪܣܝܘܣ
ܦܛܪܝܪܟܐ

XCI. Anno octingenteſimo trigeſimo ſexto aquarum alluvione quarta jam vice infeſtata fuit [1] Edeſſa: quarum tanta copia, eaque violentia fuit, ut disjectis mœnibus ædificia urbis proſtraverint, civeſque oppreſſerint, cum ingenti totius civitatis clade. 1

XCII. Quo infortunio perterritus Aſclepius Epiſcopus, Edeſſa diſceſſit, profectuſque eſt Antiochiam ad Euphraſium [2] Patriarcham: qua in 2

ܘܗܟܢܐ ܠܐ ܟܒܫ ܗܘܘ : ܥܠ ܐܝܟ ܡܢ ܐܝܢܐ ܡܕܡ
ܘܟܠܗܘܢ ܕܝܪܝܐ ܕܟܬܒܘ ܒܢܘܡܘܣܐ ܘܠܐ ܩܒܠܘ ܟܢܘܫܝܐ
ܦܪܝܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ . ܘܡܢ ܗܘܢ ܦܢܘ ܠܐܘܣܛܢܐ
ܘܟܠ ܗܢܘܢ ܕܡܢܐ ܘܫܬܩܘ ܠܟܘܠܗܘܢ .
ܘܗܘܐ ܗܠܟܘ ܘܢܦܩܘ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܟܘܪܗܢܐ
ܡܢܐ ܥܡ ܡܟܝܟܐ ܠܟܘܪܗܢܐ ܘܠܐ ܣܒܐ ܕܚܒܫܐ .

De Perſecutione magni Cœnobii Orientalium Edeſſæ, & cæterorum Monaſteriorum totius Orientis & Occidentis (Aſſyriorum nimirùm, & Meſopotamenorum.) *Cœnobitæ iſtius magnæ & celebris Domus Orientalium Edeſſæ, quum Paulum Epiſcopum in fide ſanum non eſſe comperiſſent, facto ſchiſmate ab eodem deſciverunt, & inolitum hactenus morem ſumendi Communionem ab Eccleſia Edeſſena, abrupere: quod & reliqui Edeſſeni atque Amidenſes fecerunt, tanta animorum contentione, ut omnes cujuſque ætatis homines cogerent anathematizare Chirographo propria ſubſcriptione firmato Chalcedonenſem Synodum, & Leonis Tomum, atque omnes profitentes, aut ajentes, duas Chriſto poſt Unionem ineſſe Naturas. Hæc ab omnibus ſcripta & definita fuere, eademque pro foribus ædium expoſita legebantur. Quod etiam reliqui Syriæ Monachi & approbarunt, & imitati ſunt. Ea occaſione Monachi Orientales ejecti fuerunt aſperrima anni tempeſtate à militiæ Præfecto Phareſmane, inſtigante impio Aſclepio. Quumque Satellites inſtarent, ut quantociùs & abſque mora abſcederent, querebantur Cœnobitæ, ſe rigidiſſimæ hyemis frigoribus præter omnem humanitatem expoſitos, quod Barbari neutiquam facerent; præſertim quum multos ætate, & gravi ægritudine impeditos, & in lectulo jacentes ſecum haberent, qui nec pedem humi figere poſſent. Quibus commotus Phareſmanes, cum Aſclepio tranſegit, ut jumenta & camelos ægris & invalidis ſuppeditaret: quibus acceptis Monachi diſceſſere biduo ante Feſtum Natalis Domini, ægros ſeneſque in lectulis deportantes.* Pergit Joannes iſtorum Monachorum iter deſcribere, & eorundem exilii ſpatium ſexennio definit: quo exacto ad ſua Monaſteria eos fuiſſe revocatos Theodoræ Imperatricis favore, & Beliſarii operâ. Subdit demùm, exorta poſt octennium inter ipſos Cœnobitas diſcordia, Imperatoris juſſu iterùm fuiſſe e ſuis Monaſteriis expulſos, procurante Eliſæo quodam ex ipſorum ordine Monacho, & Ephræmo Patriarcha Antiocheno rem apud Imperatorem per literas urgente.

1 *Edeſſa*. Ejus ſubmerſionem fuſiùs deſcribit Dionyſius ad eundem Græcorum annum 836. quam & Evagrius lib. 4. cap. 8. loco licet non ſuo, refert his verbis: *Iiſdem temporibus Edeſſa, civitas Oſroënæ maxima & opulentiſſima, Scirti torrentis, qui eam præterfluit, inundatione ſubmerſa eſt; adeò ut plurima ædificia, & innumerabilis hominum multitudo, aquarum vi abrepta, funditùs interierint.* Addunt Theophanes, Cedrenus, aliique, aliquot diebus elapſis aquâ imminutâ lapideam tabulam in ripa fluminis repertam fuiſſe, cui inſculptum erat, *Saltator fluvius malè ſaltabit civibus:* nam fluvius Edeſſæ, qui Græcis σκίρτος dicitur, Syriacè appellatur ܕܝܨܢ *Daiſan*, hoc eſt, *Saltator*.

2 *Ad Euphraſium Patriarcham*. Aliam fugæ Aſclepii cauſam, ex odio in orthodoxum illum Antiſtitem, comminiſcitur Joannes Monophyſita Epiſcopus apud Dionyſium in hæc verba: ܚܣܝܐ ܕܝܢ ܕܐܘܪܗܝܐ ܕܐܘܪܗܝ
ܗܘ ܐܣܩܠܦܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܘ ܕܐܬܚܙܝ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܠܟܢ ܗܘܐ ܐܢܫܐ ܕܝܢܐ
ܥܡ ܟܠ ܚܫܐ ܐܝܟ ܡܫܟܢܐ ܚܫܝܟܐ ܕܦܘܪܩܢܐ
ܘܐܟܪܙ

[illegible]

in urbe poſt ſeptuaginta circiter dies etiam extinctus eſt vigeſima ſeptima Junii ejuſdem anni, & ibidem conditus eſt. Cadaver die quarta Septembris ejuſdem anni Antiochiâ deportatum, in Eccleſia Sancti Barlahæ propè S. Nonnum Epiſcopum depoſitum fuit.

[illegible]

XCIII. Paulus autem de obitu Aſclepii certior factus, pœnitentia ductus, Mar Juſtiniano Patricio ſupplicavit: Libellum quoque Euphraſio Patriarchæ obtulit. Quamobrem tùm propter Libellum, tùm propter literas glorioſi Deumque amantis Mar Juſtiniani Patricii reſtitutus fuit, ſuamque Sedem recuperavit: & octava Martii anni octingenteſimi trigeſimi ſeptimi poſt menſes ab obitu Mar Aſclepii octo Edeſſam ingreſſus eſt.

[illegible]

XCV. Vi-

[illegible]

Pridie ante illam alluvionis cladem impius Aſclepius urbis ea tempeſtate Epiſcopus comprehenſos variis ex locis monachos circiter decem, viros pios, compunctos, & caſtos, vexabat, ut in ejus communionem concederent. Reſiſtentes in vincula conjecit, comminatus poſtridie tormenta, & ſervitutem. Quum verò ea ipſa nocte alluvio contigiſſet, perſuaſum omnibus fuit, cauſam illius calamitatis fuiſſe eorum Beatorum vexationem: Deo ſcilicet ab Epiſcopo & civitate juſtas exigente pœnas. Ubi ergo Urbs ab aquarum inundatione liberata eſt, cives quotquot eo periculo defuncti fuerant, in Aſclepium conſurgunt, & infeſti ejus domum appetunt: quem profectò lapidibus obruiſſent, niſi clandeſtina fuga ſe ſurripuiſſet, & Antiochiam ad Euphraſium ſuæ ſectæ hominem profugiſſet. Qui & benigniſſimè excepit profugum, ſublatumque in ſuggeſtum, ex eodem loco frequentiſſimo populo audiente, laudavit: Videte, ajebat, alterum Noëmum, qui per arcam alterum diluvium evaſit. Periitque ibidem Aſclepius, nec Edeſſam poſt fugam ampliùs reviſit: ejuſque obitu pax & tranquillitas fidelibus parta eſt, quoſque ille carceribus addixerat, divulgata ejus fugâ dimiſſi fuerunt.

[illegible]

XCIV. Vixit Paulus Epiſcopus à ſua tertia inauguratione menſes octo demptis diebus octo. Trigeſima autem Octobris anni octingenteſimi trigeſimi octavi defunctus eſt.

[illegible]

XCV. Succeſſoremque habuit Andream, 1 qui Edeſſam ingreſſus 1
eſt menſe Februario ejuſdem anni octingenteſimi trigeſimi octavi.

[illegible]

XCVI. Anno octingenteſimo trigeſimo ſeptimo vigeſima nona Maii, feria ſexta, hora ſeptima contigit ingens, & validus terræmotus 2 2
quo magna Antiochiæ pars corruit, ſuoſque filios & incolas oppreſſit.

[illegible]

XCVII. Eo terræmotu occubuit Euphraſius 3 Patriarcha, ædium col- 3
labentium ruinis hauſtus. Ferunt ejus queſtus miſerabiles indidem auditos fuiſſe diem perpetuam. Ei ſucceſſit Ephræm Amidenus Comes Orientis.

[illegible]

XCVIII. Anno octingenteſimo tri-

NOTÆ.

1 *Andream*. Neque hunc, neque Adæum ejus ſucceſſorem commemorat Dionyſius in Chronico, qui poſt Aſclepii obitum nihil ampliùs de Edeſſena narrat Eccleſia uſque ad ordinationem Jacobi Baradæi, ſeù Zanzali, Jacobitarum parentis.

2 *Terræmotus*. Ejuſdem meminit Procopius lib.2. de Bello Perſico cap. 14. Marcellinus ad Conſulatum Olybrii, Evagrius lib.4. cap. 5. & Joannes Malela apud Eminentiſſimum Noriſium diſſert.3. de Anno & Epochis Syro-Macedonum cap. 6. ubi doctè probat, illum non anno Chriſti 525. ut Baronius exiſtimavit, ſed anno 526. feria 6. die 29. Maii accidiſſe, ut diſertè in Chronico noſtro affirmatur: cui conſonat Joannes Epiſcopus Monophyſita apud Dionyſium in hæc verba:

[illegible]

Anno Imperii Juſtini 7. qui erat annus 837. Antiochia magna terræmotu jam quintùm corruit hora diei ſeptima &c. ubi octavum Juſtini annum, *ſeptimum* appellat, quòd duo circiter menſes ad octavum complendum deſiderabantur: Juſtinus enim imperare cœpit anno 518. die 9. Julii: ideoque ab eo anno uſque ad diem 29. Maji anni 526. numerantur anni ſeptem, & menſes decem, ut rectè notavit Evagrius, qui eum terræmotum acciſſe refert *Anno Imperii Juſtini ſeptimo, menſe decimo*. Conſule Pagium ad annum 525. num.9.

3 *Euphraſius*. Eodem, quo Terræmotus accidit, anno mortem Euphraſii recitat tùm Chronici noſtri Auctor, tùm Dionyſius: nimirùm Græcorum 837. Chriſti 526. Quare tollendus Pagio ſcrupulus, qui eandem ſententiam ex conjecturis dumtaxat probat ad prædictum annum num. 12.

1 ܒܝܘܡ ܚܕ ܒܢܝܣܢ ܕܢܦܩ ܗܘܐ ܡܪܝ
2 ܝܘܣܛܝܢܝܢܐ ܩܣܪ. ܘܒܥܣܪܐ ܒܐܒ
ܐܒ ܕܗܝ ܫܢܬܐ ܐܬܢܝܚ ܡܠܟܐ
ܝܘܣܛܝܢܝܢܐ ܘܐܡܠܟ ܡܪܝ
ܝܘܣܛܝܢܝܢܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ.

trigeſimo octavo Kalendis Aprilis [1] 1
Mar Juſtinianus Cæſar creatus fuit:
& die decima Auguſti [2] ejuſdem anni 2
obiit Imperator Juſtinus, imperavitque ſolus Mar Juſtinianus.

ܘܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ
3 ܒܚܡܫܥܣܪ ܒܬܫܪܝ ܐܚܪܝ ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܒܗ ܗܘܐ ܝܩܕܢܐ ܪܒܐ ܕܐܟܠ ܣܘܓܐܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܫܪܟ ܘܦܫ ܡܢ
ܙܘܥܐ ܕܝܢ ܫܘܪܝܗ ܕܝܠܗ ܠܐ ܐܬܝܕܥ
ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܗܘ.

IC. Anno 839. decima quinta Novembris atrox incendium [3] Antiochiam corripuit, quo pars magna urbis, quæ videlicet terræmotibus ſuperfuerat, deflagravit. Undenam id malum cœpiſſet, hactenus incertum. 3

ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ
ܒܬܡܘܙ ܐܬܐ ܠܐܘܪܗܝ ܡܪܝ
ܕܡܘܣܬܢܝܣ ܘܡܩܝܡܝܢ ܠܗ ܠܕܘܟܣ
ܠܚܝ̈ܠܘܬܐ ܕܪܗܘܡܝ̈ܐ.

C. Anno 842. menſe Julio Edeſſam venit Mar Demoſthenes Romanarum copiarum Dux creatus.

ܘܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ
4 ܒܬܡܢܬܥܣܪ ܒܟܢܘܢ ܩܕܡ ܥܠܘ ܗܘܢܝ̈ܐ
ܠܐܬܪܐ ܕܪܗܘܡܝ̈ܐ ܘܫܒܘ ܘܚܪܒܘ
ܥܕܡܐ ܠܚܩܠܐ ܕܚܠܒ ܘܥܕܡܐ ܠܬܪܬܥܣܪ
ܡܝ̈ܠܝܢ ܡܢ ܐܢܛܝܘܟܝܐ. ܘܡܢ ܟܪܝܘܬܐ
ܕܗܕܐ ܡܚܘܬܐ ܡܪܥ ܡܪܝ ܕܡܘܣܬܢܝܣ
ܘܡܝܬ ܒܬܠܐ ܒܥܣܪܐ ܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝ ܕܗܝ ܫܢܬܐ.

CI. Anno 843. die decima octava Decembris Hunni facta in terras Romanorum incurſione, vaſtitatem longè latèque circumtulerunt uſque ad agrum Alepinorum, & ad duodecimum ab urbe Antiochia lapidem. Ea ex clade concepto mœrore contabuit Mar Demoſthenes, & in urbe Tela die decima Januarii ejuſdem anni mortuus eſt. 4

ܘܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ
ܒܐܝܠܘܠ

CII. Anno 843. menſe Septembri

NOTÆ.

1 *Kalendis Aprilis*. Eodem die & anno Juſtinianum à Juſtino Cæſarem creatum fuiſſe, teſtantur Procopius in Hiſt. Arcana cap. 9. Evagrius lib. 4. cap. 9. Marcellinus in Chronico, & Auctor Chronici Alexandrini: ex quibus corrigendus Joannes, qui apud Dionyſium, Juſtiniani nuncupationem differt ad annum Græcorum 842. Chriſti 531.

2 *Die* 10. *Auguſti*. Kalendis Auguſti obiiſſe Juſtinum, qui in Chronico noſtro Juſtinianus hic appellatur, affirmant Evagrius, & Auctor Chronici Alexandrini loc. citat. quibus adde Cyrillum Scythopolitanum, licet uno poſt die id factum referat, diem ſepulturæ cum die mortis confundens, ut notat Pagius ad annum 527. num. 2. non igitur audiendus Joannes, qui apud Dionyſium, obitum Juſtini ad alios octo annos protrahit.

3 *Incendium*. Ut duplex Terræmotus Antiochiam oppreſſit, alter nimirùm anno Chriſti 526. die 29. Maji feria 6. de quo ſuprà, & alter anno 528. die 29 Novembris, feria 4. de quo Evagrius lib. 4. cap. 6. & Theophanes ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 521. Ita & duplex incendium corripuit, quod utrumque terræmotum anteceſſit. De primo loquitur Evagrius initio cap. 5. lib. 4. ſecundi Incendii ſolus Auctor noſter meminit.

4 *Hunni*. Eorum irruptionem recitat Baronius ad annum 533. num. 10.

[illegible]

bri pacem inter Romanos & Perſas compoſuit Mar Rufinus [1] Patricius: eaque ad annum 851. duravit.

[illegible]

[illegible]

CIII. Anno 844. die ſexta Decembris ex hoc ſæculo migravit Mar Andreas Epiſcopus, & conditus eſt in æde S. Barlahæ propè oſſa Mar Nonni & Mar Aſclepii: eique ſubrogatus Adæus, Edeſſam ingreſſus eſt die 28. Auguſti anni 844.

[illegible]

[illegible]

CIV. Anno decimo tertio Imperii Juſtiniani, qui fuit annus 850. Indictione ſecunda, die quinta Octobris, ſignum haſtæ [2] in ſpeciem in cœlo apparuit.

[illegible]

[illegible]

CV. Hoc eodem anno [3] menſe Auguſto Choſroes Perſarum Rex poſthabitis pacis fœderibus terras Romanorum invaſit, Suramque, Alepum, & Antiochiam expugnavit: Apamea quoque potitus eſt: motiſque inde caſtris, Edeſſam infeſtis ſignis petiit. Divina autem protegente gratia, nullo eam damno affecit:

[illegible]

N O T Æ.

1 *Rufinus*. Hanc pacem anno ſequenti per Rufinum Patricium tranſactam, ſcribit Marcellinus in Chronico: nimirùm, *Indictione xi. Juſtiniano III. Coſ.* qui fuit annus Chriſti 533. Eam autem uſque ad annum Græcorum 851. Chriſti 540. duraſſe, teſtatur etiam Procopius lib. 2. de Bell. Perſ. cap. 5. ubi bellum eo anno Romanos inter & Perſas geſtum pluribus deſcribit.

2 *Signum haſtæ in ſpeciem*. Procopius loc. cit. narrat, *anno Juſtiniani 13. Cometam apparuiſſe*: idque paulò ante, quam Choſroës Perſarum Rex bellum in Romanos moveret: menſe nimirùm Octobri, ut in Chronico noſtro notatur, quum Perſicum bellum menſe Majo ſequenti ſuſceptum fuerit, ut mox dicemus. Quare oſcitantiâ amanuenſis factum exiſtimo, ut pro anno Græcorum 851. cui Indictio 2. & tertius decimus Juſtiniani Imperii annus menſe Octobri congruunt, perperàm obrepſerit annus 850. cui eodem Octobri menſe Indictio prima, & duodecimus Juſtiniani annus reſpondent.

3 *Hoc eodem anno*: nimirùm Græcorum 851. Chriſti 540. ut ſuprà oſtenſum eſt: eo enim anno Bellum Perſicum inchoatum menſe Majo, ut ait Auctor noſter. ſeù *primo vere*, ut ſcribit Procopius lib. 2. cap. 4. de quo vide Evagrium lib. 4. cap. 25. & ſequentibus. Cedrenus in Compendio pag. 177. miraculum addit inventæ Edeſſæ Imaginis Achiropætæ: eique tunc urbi Eulalium præfuiſſe Epiſcopum ſcribit his verbis: *Proinde noctu Eulalio Epiſcopo apparuit mulier quædam forma & ornatu, quàm humana fert natura, auguſtiore, monuitque eum ſupra portam* (locum ac modum ſimul indicabat) *latere abditam Chriſti imaginem: qua inventa & recepta, omnia dextrè eſſet acturus &c.* Sed haud dubium, quin pro Adæo Eulalius Cedreno obrepſerit.

[illegible]

cit: ſed acceptis ab urbis magiſtratu duobus auri pondo, in Perſidem copias reduxit.

[illegible]

[illegible]

CVI. Ex antiquis hiſtoriis liquet computantibus annos à Chriſti Domini ad glorioſum Patrem aſcenſu, quatuor eluviones paſſam fuiſſe Benedictam (*Edeſſam*) quaſſatis ea calamitate mœnibus, disjectis turribus, civibuſque ſubmerſis: Primam ſub Severo Imperatore Romanorum, anno videlicet quingenteſimo tertio decimo Græcorum, menſe Novembri, quæ urbis mœnia labefecit. Alteram, qua ſimiliter ejuſdem muri corruerunt, ſub Diocletiano Imperatore, anno videlicet Græcorum 614. Majo menſe. Tertiam ſimilem ſub Honorio & Theodoſio invictis Imperatoribus, anno videlicet 724. die 18. Martii, feria 3. ſub Rabula Edeſſæ Epiſcopo. Quartam denique ſub Juſtino Imperatore, hoc eſt, anno 836. Aſclepio ejuſdem urbis Epiſcopo.

[illegible]

Series Regum Edeſſæ.

Ex Chronico Dionyſii.

I. PRIMUS Edeſſeni Regni inſtitutor Orrhoës *Heviæ filius*, de quo ſuprà. Eum Procopius lib.1. de Bell.Perſico cap.17. *Oſroëm* appellat, his verbis: *Edeſſa verò cum ipſis circa locis, Oſroëna: eſt enim Oſroës viri nomen, qui hìc regnavit ſuperioribus temporibus, quando hi coloni Perſis fœderati erant*: nimirùm *Parthis*, quorum Rex etiam Perſis dominabatur. Nam Perſarum Regnum ſub Artaxare, ſeù Artaxerſe Artabani Parthorum Regis interfectore reſtauratum eſt anno Græcorum 538. Alexandri Mammææ 4. teſte Agathia lib.4. poſtquam ſcilicet Regnum Edeſſæ jam conciderat, ut ſuprà ex Dionyſio notavimus.

II. *Abdo Mazuri filius*: de quo Dionyſius ad annum Abrahæ 1884.

[illegible]

Eodem anno regnare cœpit Edeſſæ

Abdo filius Mazur: *regnavit autem annis ſeptem*. Sed ex conſequentibus liquet, eum regnaſſe *annis novem*: eo enim mortuo, regnum auſpicatus eſſe dicitur Paradeſtes anno Abrahæ 1894.

III. *Paradeſtes Gabaræi filius*: de quo Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦܐ ܘܬܡܢܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܐܪܒܥ ܡܝܬ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܐܡܠܟ ܦܪܕܫܬ ܒܪ ܓܒܪܘ ܫܢܝܢ ܚܡܫ: *Anno 1894. obiit Edeſſæ Rex, & regnare cœpit Paradeſtes Gabaræi filius: regnavit autem annis quinque*.

IV. *Bacrus Paradeſtæ filius*. Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܐܡܠܟ ܥܠ ܐܘܪܗܝ ܒܟܪܘ ܒܪ ܦܪܕܫܬ ܫܢܝܢ ܬܠܬ: *Anno 1900. regnare cœpit Edeſſæ Bacrus Paradeſtæ filius: regnavit autem annis tribus*.

V. *Bacrus Bacri F.* Dionyſius: ܘܒܬܪܗ ܒܟܪܘ ܒܪ ܒܟܪܘ ܫܢܝܐ ܥܣܪܝܢ: *Cui* (hoc eſt, Bacro Paradeſtæ) *ſucceſſit Bacrus Bacri filius, regnavitque annis viginti*. Nimirùm uſque ad annum Abrahæ 1922. Sed poſtremis regni ſui annis collegas habuit Maanum, & Abgarum, ut ſequitur.

VI. *Maanus*. Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪܐ ܐܡܠܟ ܥܠ ܐܘܪܗܝ ܡܥܢܘ ܝܪܚܐ ܐܪܒܥܐ: *Anno 1918. regnare cœpit Edeſſæ Maanus: regnavit autem menſibus quatuor*. Maanus, nomen tùm Syris, tùm Arabibus Regibus familiare. *Manus* Dioni dicitur lib. 68. quem ſub Trajano Imperatore *Arabiæ finitimæ Phylarchum, ſeù Regem* appellat. Sub noſtro autem *Maano* Dionyſius teſtatur, Regnum Syriæ, hoc eſt, Seleucidarum in urbe Antiochia defeciſſe: de quo vide Juſtinum lib. 40. Euſeb. in Chron. Olymp. 172. & Pagium in Apparatu num. 50.

VII. *Abgarus*, cognomento *Phica*, hoc eſt *mutus*, regnavit cum Bacro annis 2. menſibus 4. Solus annis 23. menſ. 5. Univerſim annis 25. menſ. 9. De quo Dionyſius ad annum Abrahæ 1918. ܘܒܬܪܗ ܐܒܓܪ ܦܩܐ ܫܢܝܐ ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫ ܘܝܪܚܐ ܬܫܥܐ: *Et poſt eum* (hoc eſt, Bacrum) *Abgarus Phica regnavit annis 25. menſibus 9*. Et ad annum Abrahæ 1934. ܐܒܓܪ ܩܛܠ ܠܒܟܪܘ ܘܐܡܠܟ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܫܢܝܐ ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ ܘܝܪܚܐ ܚܡܫܐ: *Abgarus Bacro interempto regnavit ſolus annis 23. menſibus 5*. De *Abgari* nomine vide quæ notavimus p. 261.

VIII. *Abgarus Abgari filius*. Dionyſius in margine ad ann. Abrahæ 1944. ܘܐܡܠܟ ܥܠ ܐܘܪܗܝ ܐܒܓܪ ܒܪ ܐܒܓܪ ܫܢܝܐ ܚܡܫܬܥܣܪܐ: *Et regnavit Edeſſæ Abgarus Abgari filius annis 15*. Nimirùm uſque ad annum Abrahæ 1960. eoque mortuo fuit Interregnum anni unius, ut mox ex Dionyſio. Legendum puto ܬܫܥܬܥܣܪܐ *undeviginti*, pro ܚܡܫܬܥܣܪܐ *quindecim*: atque adeò obiiſſe dicendus eſt Abgarus iſte non anno Abrahæ 1960. ſed anno 1964. qui nativitatem Chriſti præceſſit annis 52. nam Craſſi cædes, cujus hic Abgarus auctor fuit, accidit anno Urbis conditæ 701. ante Chriſtum 53. ut latè Pagius in Appar. num. 57. Conſule Dionem lib. 40. ubi narrat, *Abgarum hunc Romanis ante fœdere junctum ſub Pompejo, Parthorum partes tùm potiores habuiſſe*.

IX. *Maanus Divus*. Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܡܝܬ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܗܝ: ܘܗܘܐ ܐܘܪܗܝ ܕܠܐ ܡܠܟܐ ܫܢܬܐ ܚܕܐ ܡܢ ܒܬܪ ܟܠܗ ܫܢܝܐ ܕܫܠܡܘ ܕܡܫܝܚܐ. ܘܡܢ ܒܬܪܗܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܗܝ ܡܥܢܘ ܕܐܬܩܪܝ ܐܠܗܐ

ܐܠܗܐ ܫܢܝܢ ܬܡܢܬܥܣܪܐ ܘܝܪܚܐ ܚܡܫܐ :

Anno 1960. (lege 1964. ut ſuprà oſtendi) *obiit Rex Edeſſæ: duravitque Interregnum anno uno propter exortas de primatu contentiones* (ideſt uſque ad annum 1965.) *Poſteà regnare cœpit Maanus, qui Allaha* (hoc eſt, Deus) *nuncupatus eſt. Regnavit autem annis* 18. *menſibus* 5.

Legendum ܚܕܥܣܪܐ *undecim* pro ܬܡܢܬܥܣܪܐ *duodeviginti*. Obiit enim anno Abrahæ 1975. non 1983. ut mox patebit.

X. *Pacorus*. Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܡܝܬ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܐܡܠܟ ܦܩܘܪ ܫܢܝܢ ܚܡܫ :

Anno 1980. *obiit Edeſſæ Rex, & regnavit Pacorus annis quinque*. Subjungit Dionyſius: ܘܒܗ ܒܫܢܬܐ ܣܠܩ ܗܘ ܦܩܘܪ ܘܒܪ ܙܦܪܘܢ ܪܒ ܚܝܠܐ ܥܠ ܣܘܪܝܐ ܘܠܗܘܪܩܢܘܣ ܘܠܦܨܐܝܠ ܐܚܘܗܝ ܕܗܪܘܕܣ ܒܫܒܝܐ ܕܒܪܗ :

Eodem anno (quo nimirùm Regnum iniit) *Syriam invaſit Pacorus unàcum Bar-Zaphrone Duce, & Hyrcanum atque Phaſaëlum Herodis fratrem captivos duxit*. Atqui Pacorus cum Bar-Zaphrone, ſeù Barzapharne, Syriam & Judæam invaſit anno Abrahæ 1976. Urbis conditæ 714. ante Chriſtum 40. ut ex Joſepho lib. 14. Antiq. Jud. cap. 24. probat Pagius in Appar. num. 77. Eo igitur anno Pacorus regnare cœpit, non autem anno Abrahæ 1980. ut perperàm habet Dionyſius, ſeù Dionyſii exſcriptor: qui etiam in conſignandis annis Regni Pacori erravit: non enim *annis quinque*, ſed *tribus* regnavit, quum occiſus ſit à Ventidio anno Urbis conditæ 716. ante Chriſtum 38. ut oſtendit idem Pagius in Apparat. num. 85. De Pacori cæde legatur Joſephus lib. 14. cap. 27. Dio lib. 49. Uſſerius in Annal. Vet. Teſtam. anno ante Chriſtum 40. & Card. Noriſius in Cenotaphiis Piſanis Diſſertat. 2. cap. 6. *Regis Parthorum filium* vocat Joſephus lib. 14. Antiq. Jud. cap. 24. & lib. 1. de Bello Jud. cap. 11. Nam Edeſſeni Toparchæ Regibus Syriæ ſubditi fuerunt, donec Regnum illud ſub Seleucidis ſtetit: quo deleto & in Provinciæ formam per Romanos redacto, modò Romanis, modò Parthis fœderati erant, ut indicat Procopius loc. cit. quum de Oſroë primo Edeſſenorum Rege loquitur: & clariùs Dio lib. 68. de Abgaro, qui ſub Trajano vivebat: *Is pariter & Trajanum, & Parthos metuens, utrique parti ſtudebat, ac propterea cum Trajano congredi noluit*. Et lib. 77. de Antonino Caracalla: *quum ad ipſum, tamquam ad amicum Augarus Rex Oſroënem veniſſet &c.*

XI. *Abgarus*. Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܚܡܫ ܡܝܬ ܦܩܘܪ ܘܐܡܠܟ ܐܒܓܪ ܫܢܝܢ ܬܠܬ :

Anno 1985. (lege 1978. ut ſuprà oſtenſum eſt) *mortuus eſt Pacorus, & regnavit Abgarus annis* 3. (lege, 9.)

XII. *Abgarus Sumacha*, hoc eſt, *Ruber*. Dionyſius: ܘܒܬܪܗ ܐܡܠܟ ܐܒܓܪ ܣܘܡܩܐ ܫܢܝܢ ܬܠܬ :

Poſteà regnavit Abgarus Sumacha annis 3. Nimirùm ab anno Abrahæ 1986. uſque ad initium anni 1990.

XIII. *Maanus Saphelolus*. Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܗܝ ܡܥܢܘ ܘܐܬܟܢܝ ܣܦܠܘܠ ܫܢܝܢ ܟܚ ܘܝܪܚܐ ܙ :

Anno 1990. *regnare cœpit Edeſſæ Maanus, cognomento Saphelul: regnavit autem annis* 28. *menſibus* 7.

XIV. *Maanus Maani filius*. Dionyſius ad annum Abrahæ 2018.

 ܐܡܠܟ

ܐܡܠܟ ܥܠ ܐܘܪܗܝ ܡܥܢܘ ܒܪ
ܡܥܢܘ ܫܢܝܢ ܫܬ:

Regnavit Edeſſæ Maanus Maani filius annis 6.

XV. *Abgarus Vchama*, hoc eſt, *Niger*. Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪ̈ܝܢ ܐܠܦ̈ܝܢ ܘܥܣܪ̈ܝܢ ܘܐܪܒܥ ܐܡܠܟ ܥܠ ܐܘܪܗܝ ܐܒܓܪ ܐܘܟܡܐ ܗܘ ܕܐܬܐܣܝ. ܫܢ̈ܝܢ ܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ ܘܝܪܚܐ ܚܕ.

Anno 2024. *regnare cæpit Edeſſæ Abgarus Vchama, qui curatus eſt. Regnavit autem annis* 37. *menſ.* 1. Hic ad Chriſtum Dominum Epiſtolam ſcripſit Euſebio relatam lib. 1. hiſt. Eccleſ. cap. 13. de qua idem Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪ̈ܝܢ ܐܠܦ̈ܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܫܕܪ ܐܓܪܬܐ ܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܠܘܬ ܡܫܝܚܐ ܠܐܪܥܐ ܕܐܘܪܫܠܡ.

Anno 2046. *Abgarus Rex Epiſtolam miſit ad Chriſtum in terram Hieruſalem*. Nimirùm, anno Æræ vulgaris 30. ex mente ejuſdem Dionyſii, qui nativitatem Chriſti conſignat ad annum Abrahæ 2016. Vide, quæ de hac Epiſtola, deque Abgari curatione notavimus pag. 318. Quibus addendum eſt, Gelaſium Papam in decreto de libris apocryphis, utramque Epiſtolam, Abgari ſcilicet ad Chriſtum, & Chriſti ad Abgarum, inter apocryphos libros recenſere, quia (ut inquit Bellarminus de Scriptor. Eccleſ. pag. 36.) *Si ab ipſo Domino eam Epiſtolam ſcriptam fuiſſe conſtaret, inter Scripturas canonicas ſine dubio admiſſa fuiſſet*. Id tamen veritati hiſtoriæ non officit, quam Edeſſeni in publicis monumentis traditam ab ipſis ferè Chriſtianæ Religionis primordiis conſervarunt, teſtatamque poſteà in ſcriptis ſuis reliquerunt; ejuſque diſertam mentionem faciunt præter Euſebium alioſque Græcos, & Latinos Scriptores, antiquiſſimi etiam Syrorum Patrum, ut S. Ephræm in teſtamento, & S. Jacobus Sarugenſis in carmine hac de re edito pag. 318. ſed ſolùm inde probatur, eas Epiſtolas canonicæ auctoritatis non eſſe, licet Legatio Abgari ad Chriſtum, ejuſque per Thadæum Apoſtolum curatio, & Edeſſenorum ad Chriſtianam fidem converſio certa fuerit. Atque ita intelligendus eſt Pagius, qui ad annum 244. num. 7. utrique Epiſtolæ notam ſuppoſitionis inurit, & anno 41. num. 3. prædicationem Thadæi, & Abgari Regis ſanationem Euſebio relatam admiſerat. *Vchamæ* cognomentum Abgaro noſtro inditum fuiſſe, liquet etiam ex laudato Edeſſenorum monumento, quod refert Euſebius; ubi tamen Rufinus ex vitioſo Græco exemplari pro, *Abgarus Vchama Toparcha Edeſſæ* &c. vertit *Abgarus Vchaniæ filius*, quaſi *Vchama*, ſeù ut perperàm ipſe legit *Vchania*, nomen matris, aut patris Abgari eſſet, uti Bongarſius & Valeſius poſteà autumarunt. Græcus Interpres Teſtamenti S. Ephræm apud Voſſium tom. 3. pag. 292. ex illius S. Doctoris ore tradit, *Abgarum noſtrum Edeſſenæ urbis fundatorem fuiſſe*. *Inſtauratorem* ſaltem putat Tillemontius tom. 8. pag. 279. Sed jam notavimus pag. 141. id totum in Syriaco Textu deſiderari: neque enim Abgarus fuit aut urbis Edeſſæ fundator, aut inſtaurator, ſed Fidei Chriſtianæ propagator, ut ex dictis liquet. Idem Tillemontius loc. cit. in dubium vocat, an idem cum Abgaro noſtro ſit ille, quem Tacitus lib. 12. ſub Claudio Arabibus regnaſſe teſtatur, accuſatque, quod Meherdatem Parthorum Regem *juvenem ignarum, & ſummam fortunam in luxu ratum, multos per dies apud oppidum Edeſſam lauto convivio attinuerit, mox cum hoſtibus congreſſurum, turpiter deſeruerit*. Noſtrum Abgarum fuiſſe, certum eſt, tùm quia noſter uſque ad annum Abrahæ 2061. Chriſti 45. Claudii 5. vixit; tùm quia nullus alius hujus nominis Rex ſub Claudio Edeſſenum Regnum adminiſtravit. Quod

autem Clemens Galanus Par. 1. *Conciliationis Eccleſiæ Armenæ cum Romana* pag. 7. aſſerit, hunc nempè Abgarum *Armeniorum Regem* fuiſſe, id ſolùm ad aucupandam illius gentis gratiam ex Nierſis Ghelaienſis Armenorum Patriarchæ carmine *de Regibus Armeniæ*, dictum ab eo intelligas. Nullus enim Edeſſenorum Regum, majori, aut minori Armenia unquam potitus fuiſſe legitur, ſed ſola Meſopotamia, aut aliqua Syriæ parte, quæ ad Armenos nullo jure pertinuit. Quin & Arſacidis Parthorum Armenorumque Regibus eos nonnunquam ſubjectos fuiſſe, oſtendimus ſuprà in Pacoro: & Parthis quidem Meherdatem ſub Abgaro regnaſſe, ex Tacito modò vidimus. Idem Galanus pag. 9. de Abgari ſucceſſoribus hæc ſcribit. *Secundus Armeniæ Rex poſt Abagarum fuit filius quidam ejus anonymus, qui Chriſtianam Patris religionem aſpernatus, fideles atrociter inſectatus eſt, ac miſerè vitam complevit. Tertius fuit Sanatrughus, filius ſororis Abagari, cujus imperio Sanctos Apoſtolos Bartholomæum, & Thadæum in regionibus illis interfectos fuiſſe, narrant Armenii &c.* Pergit recenſere cæteros Armeniæ Reges uſque ad Choſroëm Tiridatis patrem, quos omnes Abagari ſucceſſores perperàm appellat, quum Arſacidæ fuerint, & nihil cum Edeſſenis Regibus commune habuerint: Horum enim ſeriem, quum Syri fuerint, ex Syrorum monumentis Syrus & ipſe Dionyſius magis perſpectam habere potuit, quàm Nierſes Ghelajenſis Armenus, doctiſſimus licet & Sanctiſſimus Vir, qui anno Chriſti 1173. obiit, ut in Menologio Armenorum die 19. Novembris, & apud Galanum pag. 241. Adde, quod Cedrenus tom. 1. pag. 177. de Abgari nepote affirmat, quod Galanus ad ejus filium traducit: ſic enim ſcribit loc. cit: *Hoc pio inſtituto obtemperatum eſt, quamdiù Abgarus, atque poſt hunc filius vixerunt. Nepos autem, quum in avi locum & regnum ſucceſſiſſet, abjecta pietate, ad ſimulacrorum cultum deſcivit: ſtatuitque ſublata Chriſti imagine, ſtatuam dæmonis reponere &c.*

XVI. *Maanus Abgari F.* Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܝܢ ܘܚܕܐ ܡܝܬ ܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܐܡܠܟ ܒܪܗ ܡܥܢܘ ܫܢܝܢ ܫܒܥ:

Anno 2061. *objit Abgarus Edeſſæ Rex, regnavitque Maanus ejus filius annis* 7.

XVII. *Maanus Maani frater, Abgari F.* Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܝܢ ܘܫܒܥ ܡܝܬ ܡܥܢܘ ܒܪ ܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܐܡܠܟ ܡܥܢܘ ܐܚܘܗܝ ܫܢܝܢ ܐܪܒܥܣܪܐ:

Anno 2067. *objit Maanus Abgari Regis Edeſſæ filius, regnavitque frater ejus Maanus annis* 14.

XVIII. *Abgarus Maani F.* Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܬܡܢܝܢ ܘܚܕܐ ܡܝܬ ܡܥܢܘ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܐܚܕ ܡܠܟܘܬܐ ܐܒܓܪ ܒܪ ܡܥܢܘ ܫܢܝܢ ܥܣܪܝܢ:

Anno 2081. *obiit Maanus Edeſſæ Rex, & regnum obtinuit Abgarus Maani filius annis* 20.

XIX. *Abgarus Aiazetæ F.* Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܐ ܘܚܕܐ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܗܝ ܐܒܓܪ ܒܪ ܐܝܙܛ ܫܢܝܢ ܫܬ ܘܝܪܚܐ ܬܫܥܐ:

Anno 2101. *regnavit Edeſſæ Abgarus Aiazetæ filius annis* 6. *menſ.* 9. Hujus mentio fit in Chronico Edeſſeno ad ann. Græcorum 400. Chriſti 89.

XX. *Parnataſpates*. Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܐ ܘܫܒܥ ܡܝܬ ܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܗܝ. ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܝܠܘܕܐ ܠܐ ܡܠܟܝ ܠܒܢܝ ܘܡܠܐ ܕܘܟܬܗ ܦܣ ܒܫܢܬܐ ܬܘܠܝܢ ܗܠܝܢ

ܫܢܝ̈ܢ . ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܐܡܠܟ ܡܠܟܘܬܐ
ܘܐܘܪܗܝ̈ܐ ܦܪܢܛܣܦܛ ܫܢܝ̈ܐ ܬܠܬ
ܘܝܪ̈ܚܐ ܥܣܪܐ :

Anno 2106. *objit Abgarus Edeſſæ Rex. Edeſſenis autem ob Primatus amorem in varias factiones diſtractis, annos duos interregnum duravit. Poſtea Regnum Edeſſæ obtinuit Parnataſpates annis* 3. *menſ.* 10.

XXI. *Parnataſpates junior*. Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦ̈ܝܢ ܘܡܐܐ
ܘܬܠܬܥܣܪ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܗܝ
ܦܪܢܛܣܦܛ ܝܪ̈ܚܐ ܥܣܪܐ :

Anno 2113. *regnavit Edeſſæ Parnataſpates menſibus* 10. Regno deturbatus videtur à Maano Aiazetæ filio, Abgari fratre, & à Trajano Imperatore Parthis Rex impoſitus anno Abrahæ 2134. Chriſti 117. nam Xyphilinus de rebus paulò ante mortem à Trajano geſtis hæc tradit: *Trajanus metuens, ne Parthi quoque aliquid molirentur, Regem eis dare conſtituit. Itaque ut Cteſiphontem venit, convocatis in magnam planitiem Romanis omnibus, Parthiſque qui tùm aderant, excelſum tribunal conſcendit. Ibi apud eos de rebus ab ſe geſtis gloriatur: deinde Parthis Regem Parthamaſpatem deſignat, eique diadema imponit.* Et paulo infrà eum regno à ſuis ſpoliatum refert in hæc verba. *Parthi Parthamaſpatem deteſtati, regi ſuis moribus cœperunt.* Trajanum autem Maano Aiazetæ filio, Abgari fratri, (quem & Abgarum appellabant) plurimum faviſſe, teſtatur Dio lib. 68. ut mox videbimus.

XXII. *Maanus Ajazetæ F.* Dionyſius: ܘܒܬܪܗ ܡܠܟ ܡܥܢܘ ܒܪ ܐܝܙܛ
ܫܢܝ̈ܐ ܫܬܬܥܣܪ ܘܝܪ̈ܚܐ ܬܡܢܝܐ :

Poſt eum (hoc eſt Parnataſpatem, ſeù Parthamaſpatem) *Maanus Ajazetæ filius* regnavit *annis* 16. *menſ.* 8. Abgarus appellatur Dioni lib. cit. ubi hæc de Trajano. *Antiochiæ quum eſſet, Augarus Oſrhoënus ei non ille quidem occurrit; munera tamen & legatos cum mandatis ab amicitia non alienis miſit. Is enim pariter & Trajanum, & Parthos metuens, utrique parti ſtudebat, ac propterea cum Trajano congredi noluit.* Et infrà. *Trajanus Edeſſam venit, ibique primùm Augarum vidit.* Et paucis interjectis. *Augarus quidem inde Trajani amicitiam meruit, eique tùm epulum præbuit, in quo filium barbaro quodam more ſaltantem produxit.* Loquitur de *Arbande* Augari filio quem *egregia forma præſtantem juvenem* appellat, *ideoque Trajani familiaritatem adeptum*. Subjungit Xyphilinus lib. cit. Abgarum à Romanis ad Parthos defeciſſe, cujus urbem Trajanus per Lucium diripi juſſit. *Lucius*, inquit, *præclarè ſe geſſit, recuperavitque Niſibin: Edeſſam expugnavit, direptamque incendit.* Quæ ab anno Abrahæ 2128. Chriſti 112. geſta fuiſſe, oſtendit Pagius ad annum 105. nu. 4. Paulò nimirùm, antequam Maanus, ſeù Abgarns, in vivis eſſe deſineret.

XXIII. *Maanus Maani F.* Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦ̈ܝܢ ܘܡܐܐ
ܘܬܠܬܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܗܝ ܡܥܢܘ
ܒܪ ܡܥܢܘ ܫܢܝ̈ܐ ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ
ܘܥܪܩ ܠܘܬ ܪ̈ܗܘܡܝܐ :

Anno 2130. *regnare cœpit Edeſſæ Maanus Maani filius; regnavit autem annis* 23. *& transfugit ad Romanos*: nimirùm anno Abrahæ 2154. Chriſti 138. quo Antoninus Pius Imperium auſpicatus eſt, teſte Pagio. Idem de Antonino Pio tradit Jul. Capitolinus: *Abagarum Regem ex Orientis partibus ſola auctoritate deduxit*: quæ verba ſe haud ſatis bene intelligere ingenuè fatetur Tillemontius tom. 8. pag. 280. *Capitolin parle du Roy Abgare ſous Tite Antonin: mais on n' entend pas bien, ce qu' il en dit*. Sed ex Dionyſii Chronico clariſſima iis lux affulget.

XXIV. *Vales Sabari F.* Dionyſius: ܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦ̈ܝܢ ܘܡܐܐ

ܘܚܡܫܝܢ

ܘܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥ ܐܡܠܟ ܥܠ ܐܘܪܗܝ
ܘܐܠܣ ܒܪ ܣܗܪܘ ܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ:

Anno 2154. *regnavit Edeſſæ Vales Sahari filius annis* 2. nimirùm donec Maanus (quem Abgarum Capitolinus appellat) regno ſuo per Antoninum Pium reſtitutus eſt, ut mox ex Dionyſio patebit.

XXV. *Maanus Maani F. iterùm.*

Dionyſius: ܘܒܬܪܗ ܐܡܠܟ ܡܥܢܘ
ܒܪ ܐܝܙܛ ܟܕ ܗܦܟ ܡܢ ܬܚܬ ܪܗܘܡܝܐ
ܫܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ. ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܠܗ
ܡܢܝܢܗܘܢ ܫܢܝܐ ܕܐܡܠܟ ܫܬܐ
ܘܠܐ ܗܟܝܠ ܕܗܘܐ ܬܚܬ ܪܗܘܡܝܐ:

Poſt eum (ideſt Valem) *regno potitus eſt Maanus Ajazetæ filius, poſtquam ex Romanorum ditione rediit. Regnavit autem annis* 12. *Summa verò omnium annorum quibus regnavit, anni* 36. *abſque iis, quos apud Romanos exegit.*

XXVI. *Abgarus Maani F.* Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܐ
ܘܫܬܝܢ ܘܬܫܥ ܐܡܠܟ ܥܠ ܐܘܪܗܝ
ܐܒܓܪ ܒܪ ܡܥܢܘ ܫܢܝܢ
ܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ:

Anno 2169. *regnavit Edeſſæ Abgarus Maani filius annis* 35. nimirùm ab anno Chriſti 152. uſque ad annum 187. Sub hoc natus eſt Bardeſanes, ut refert Auctor Chronici Edeſſeni, de quo S. Epiphanius hæreſ. 56. *Augaro Edeſſenorum Principi viro Sanctiſſimo familiaris erat primùm, & ſimul ejus adjutor, & ipſius eruditionis particeps.* Porrò Bardeſanem Abgaro auctorem fuiſſe, ut lege lata decerneret, nequis ſeipſum in honorem Cibeles eviraret, ſcribit Euſebius lib. 5. de Præpar. cap. 10.

XXVII. *Abgarus Severus.* Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܡܐܬܝܢ ܘܬܠܬ
ܥܠ ܐܘܪܗܝ ܐܡܠܟ ܐܒܓܪ ܣܘܝܪܘܣ
ܥܡ ܒܪܗ ܡܥܢܘ ܫܢܬܐ ܚܕܐ ܘܝܪܚܐ ܫܒܥܐ.

Anno 2203. *regnavit Edeſſæ Abgarus Severus unà cum filio* (Maano) *ann.* 1. *menſ.* 7.

XXVIII. *Maanus Abgari F.*

Dionyſius: ܘܒܬܪܗ ܐܡܠܟ ܡܥܢܘ
ܒܪܗ ܥܣܪܝܢ ܘܫܬ ܫܢܝܢ:

Poſtea (nimirùm poſt Abgarum) *regnavit Maanus ejus filius ann.*26. Sed ex Chronico Edeſſeno legendum ܬܪܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ *annis* 12. hoc eſt, ab anno Abrahæ 2204. Chriſti 188. ad annum Abr. 2216. Chriſti 200. nam Abgarus Maani filius in eodem Chronico laudatur ad annum Græcorum 513. & 517. hoc eſt, anno Chriſti 202. & 206. ut mox patebit.

XXIX. *Abgarus Maani F.* Edeſſenorum Regum poſtremus, regnavit ab anno Abr. 2216. Chriſti 200. uſque ad annum Abrahæ 2233. Chriſti 217. Hunc Euſebius ex Africano in Chronico *Virum Sanctum* appellat, & ſub Macrino Imp. regnaſſe ſcribit in hæc verba: *Abgarus vir Sanctus regnavit Edeſſæ, ut vult Africanus.* Auctor Chronici Edeſſeni ad annum Græcorum 513. *ſubmerſionem Edeſſæ* ſub eodem refert: & anno Græcorum 517. *Palatium* exſtruxiſſe ipſum narrat. Severo Imperatori filios ſuos obſides eum dediſſe, teſtatur Herodianus: *Sed & Rex Oſrhoënorum Augarus* (inquit) *ad eundem* (Severum) *transfugit, traditiſque obſidio liberis, fidem ſuam auctoravit, ſagittariorumque vim magnam miſit auxilio.* Ab eodem Severo Romam maxima pompa perductum, tradit Dio lib. 79. *Aurelius* inquit, *Zoticus Pſeudantonini juſſu ſtatim raptus ex certaminibus, Romam maxima pompa perductus eſt, quanta non venit Augarus Severi, aut Tiridates Neronis temporibus.* Id anno Chriſti 203. Severi 11. accidiſſe, oſtendit Pagius num. 4. A Caracalla demùm comprehenſum fuiſſe, & in vincula conjectum, ex Dione lib. 77. ſuprà notavimus.

Series

Series Epiſcoporum Edeſſæ ab anno Græcorum 624. ad annum 1080.

Ex Chronico Edeſſeno, & ex Dionyſio.

I. CONO, Edeſſenæ Eccleſiæ præfuit uſque ad annum Græcorum 624.

II. *Saades* Epiſcopatum tenuit ab anno 624. ad annum 634.

III. *Aitallahas* creatus anno 635. obiit anno 657.

IV. *Abraham* ordinatus anno 657. obiit anno 672.

V. *S. Barſes* Charris Edeſſam translatus anno 672. obiit in exilio menſe Martio anno 689.

VI. *S. Eulogius* creatus anno 690. obiit feria ſexta in Paraſceve anno 698.

VII. *Cyrus* creatus anno 698. obiit anno 707. die 22. Julii.

VIII. *Silvanus* creatus anno 708. obiit die 17. Octobris anni 710.

IX. *Pachidas* ordinatus die 23. Novembris anni 710. obiit Kalendis Auguſti anni 720.

X. *Diogenes* ordinatus anno 720. obiit anno 723.

XI. *Rabulas* ordinatus anno 723. obiit die 8. Auguſti anni 746.

XII. *Ibas* ordinatus anno 746. Edeſsâ pulſus Kalendis Januarii anni 759. Sedi reſtitutus anno 762. obiit anno 769. die 28. Octobris.

XIII. *S. Nonnus* in locum Ibæ ſubrogatus die 21. Julii anni 759. Sedit uſque ad annum 762. quo Ibas ex decreto Concilii Chalcedonenſis Sedem recuperavit: eoque anno 769. defuncto, iterùm eam Eccleſiam rexit uſque ad annum 782. quo vita functus eſt.

XIV. *Cyrus* ordinatus anno 782. obiit die 6. Junii anni 809.

XV. *Petrus* Edeſſam ingreſſus die 12. Septembris anni 809. obiit Sabato Reſurrectionis anno 821.

XVI. *Paulus* ordinatus anno 821. In exilium pulſus die 27. Julii anni 823.

XVII. *Aſclepius* Edeſſam ingreſſus die 23. Octobris anni 824. obiit Antiochiæ die 27. Junii anni 836. Et octava Martii anni 837. poſt menſes ab obitu Aſclepii octo, Paulus Edeſſam ingreſſus eſt, obiitque die 30. Octobris anni 838.

XVIII. *Andreas* Edeſſam ingreſſus menſe Februario anni 838. obiit die 6. Decembris anni 844.

XIX. *Adæus* Edeſſam ingreſſus die 28. Auguſti anni 844. obiit anno 852. Hucuſque ex Chronico Edeſſeno. Quæ ſequuntur, ex Dionyſio deſumpta ſunt.

XX. *Jacobus Baradæus*, ſeù *Zanzalus*, unde Jacobitis cognomen impoſitum, poſt Adæum Edeſſenæ incubat Eccleſiæ anno 852. Hic Sergii Monophyſitarum Patriarchæ partes contra Ephræmum Antiochenum Catholicorum Patriarcham præfractè tutatus eſt, tantoque Chalcedonenſem Synodum ardore impugnavit, ut ipſum Acephali, qui in Meſopotamia, & Syria capite carebant, in caput ſibi aſciverint, Jacobitarum nomen aſſumentes. Defuncto Sergio, qui primus à Severo Jacobitarum Patriarchatum geſſerat, ipſe Paulum ordinat, quum Catholicis Anaſtaſius præeſſet, ut fusè apud Dionyſium, cujus verba in Serie Jacobitarum Patriarcharum dabimus. Periit anno Græcorum 889. teſte Dionyſio in hæc verba:

ܫܢܬ ܬܬܦܛ ܐܬܢܝܚܘ ܬܪܝܗܘܢ
ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܕܦܣܝܠܬܐ ܘܡܪܝ
ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܡܝܕ: ܘܗܘܐ
ܚܠܦܘܗܝ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܩܘܪܝܩܘܣ:
ܘܐܬܘܪܘܗܝ ܚܠܦ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ
ܡܪܝ ܬܐܘܕܘܪܐ:

Anno 889. obiit Mar Jacobus à Phaſilta: & Mar Joannes Amidæ Epiſcopus, cui S. Mar Cyriacus ſubſtitutus

tus fuit: *Edeſſæ verò pro Mar Jacobo Mar Severus ordinatus eſt*. *Phaſilta* nomen Monaſterii eſt, in quo Jacobus Cœnobitam egit, antequam Epiſcopus Edeſſenus fieret. Plura de hoc Monophyſitarum Anteſignano dicemus, ubi de Jacobitis Scriptoribus.

XXI. *Severus* ordinatus anno 889. obiit anno 914. ut ſcribit Dionyſius in hæc verba: ܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܐܪܒܥܣܪܐ ܟܒܫܗ ܢܪܣܐ ܪܒ ܚܝܠܐ ܕܦܪܣܝܐ ܠܐܘܪܗܝ ܘܫܠܛ ܒܗ. ܘܐܡܪ ܠܣܘܝܪܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܝܠܗ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܪܓܡܘܗ ܒܟܐܦܐ ܘܡܝܬ:

Anno 914. expugnata Narſes militiæ Perſarum Præfectus Edeſſa, Severum ejuſdem urbis Epiſcopum lapidibus obrui juſſit. Quo interfecto, Sedes vacavit, quandiu ſub Perſarum ditione urbs fuit: nimirùm uſque ad annum Græcorum 939. Chriſti 628. quo juxta Theophanem, & Cedrenum *Heraclius Imperator Edeſſam profectus, Eccleſiam ſub Choſroës temporibus à Neſtorianis occupatam, Orthodoxis reſtituit*. Addit Elmacinus in Hiſt. Sarac. pag. 14. *Deinde profectus eſt Heraclius Ruham* (Edeſſam), *juſſitque Chriſtianos reverti à Secta Jacobitica ad Orthodoxam*: *id, quod fecerunt*. Orthodoxi igitur fuerunt ſaltem ſequentes tres Epiſcopi, Simeon, nimirùm, Cyriacus, & Jacobus, ut de Jacobo fuſiùs oſtendam infrà.

XXII. *Simeon* ordinatus anno Græcorum 939. obiit anno 961. teſte Dionyſio in hæc verba: ܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܚܕܐ ܡܝܬ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܐܬܩܒܪ ܒܐܡܝܕ ܒܗܝܟܠܐ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܝ ܙܥܘܪܐ. ܘܒܗ ܒܗ ܒܫܢܬܐ ܡܝܬ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܛܝܝܐ ܘܐܬܩܒܪ ܕܝܢ ܒܗ ܡܕܝܢܬܐ ܒܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܕܐܡܝܕ. ܘܒܗ ܒܗ ܒܫܢܬܐ ܐܦ ܒܐܡܝܕ ܡܝܬ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܕܐܘܪܗܝ ܘܐܬܩܒܪ ܒܗܝܟܠܐ ܕܡܪܝ ܙܥܘܪܐ:

Anno 961. obiit S. Mar Joannes Patriarcha Antiochiæ (nimirùm, Jacobitarum,) *& ſepultus fuit Amidæ in Templo Sancti Mar Zoaræ*. *Eodem quoque anno obiit S. Mar Joannes Arabum Epiſcopus, & ſepultus fuit in eadem urbe Amida in Templo Sancti Joannis Baptiſtæ*. *Eodem denique anno etiam Amidæ obiit Sanctus Mar Simeon Edeſſæ Epiſcopus, ſepultuſque fuit in Templo Mar Zoaræ*. Meminit hujus Templi Zacharias Melitinenſis in Chronico Cod. Syr. Vaticano 24. fol. 86. ubi Amidæ expugnationem ſub Cavade Perſarum Rege deſcribens, Romanorum Duces ad eandem recuperandam teſtatur omni ſtudio conatos fuiſſe occupare Portam, ܘܬܪܥܐ ܕܩܪܝܐ ܡܪܝ ܙܥܘܪܐ: *quæ Mar Zoaræ appellatur*. Quæ idcircò hìc obſervanda duxi, quia Sanctum *Zoaram*, cujus Templum anno Chriſti quingenteſimo Amidæ jam exſtabat, cum *Zoara* hæretico, qui anno 536. adhuc vivebat, & in Synodo ſub Menna unàcum Anthimo CP. damnatus fuit, unum eundemque eſſe perperàm ſcripſi ſuprà pag. 117.

XXIII. *Cyriacus*, de quo Dionyſius: ܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܗܘܐ ܡܪܝ ܬܐܘܕܘܪܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ. ܒܐܘܪܗܝ ܕܝܢ ܗܘܐ ܩܘܪܝܩܘܣ: *Anno 962. factus eſt Mar Theodorus Antiochiæ Patriarcha*: *Edeſſæ autem Cyriacus*. Et infrà: ܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܡܝܬ ܩܘܪܝܩܘܣ

[illegible]

Anno 988. obiit Mavias Arabum Rex, cui ſubrogatus Jazides regnavit annos tres cum dimidio: Edeſſæ autem pro Cyriaco factus eſt Mar Jacobus.

XXIV. *Jacobus*, cognomento ܡܦܫܩܢܐ ܕܟܬܒܐ *Librorum Interpres*, ordinatus anno 962. ſub quo vetus Edeſſæ Eccleſia terræmotu corruit, ut refert Dionyſius in hæc verba: ܒܫܢܬ [illegible]

Anno 990. die Dominico, tertia Aprilis, ingens & validus accidit terræmotus, quo Batna Sarugi, & vetus Edeſſæ Eccleſia cum ingenti populi clade corruerunt. Obiit anno 1021. eodem Dionyſio teſte: ܗܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ [illegible]

Anno 1021. defuncto Sancto Mar Jacobo Edeſſæ Epiſcopo ſubrogatus fuit Mar Abibus.

XXV. *Abibus* ordinatus anno 1021. de quo hæc Dionyſius ad annum 1032. [illegible]

[illegible]

ܘܠܟܠ ܦܫܝܩܐܝܬ ܘܐܦ ܠܐ ܗܘܐ ܟܝܬ ܕܠܐ܃
ܐܘ ܡܫܢܝܐ ܐܝܬܝܗ ܠܗ ܠܫܡܘܥܝܗ܃

Sacramentum Regis abſcondere juſtum eſt; mirabilia autem Dei, æquum eſt omni tempore prædicare, & omnibus palàm facere. Neque verò inconditum, aut inſolens accidet audientium auribus, ſi hoc loco inſeramus prodigium diebus noſtris à Deo patratum per unum ex Apoſtolis ſuis per eandem, quam ipſe illis contulit, virtutem. Quidam Arabs, quum ea gens in terras Romanorum irrupiſſet, venit ad Monaſterium S. Abelis agri Edeſſeni, ibique tantiſper commoratus eſt. Eo in loco quum vidiſſet monaſterii Janitorem, perſuaſumque haberet eum eſſe virum religioſum, humilem, benignum, cunctiſque divinis virtutibus ornatum, magnam auri vim ipſi tradidit, hæc præfatus. Hoc depoſitum mihi ſervato: &, ſi quidem rediero, quod meum eſt recipiam: ſin autem me interiiſſe cognoveris, pauperibus erogato. Diſceſſit ille: & Monachus depoſitum clam, & ſine ullo teſte effoſſa humo recondit. Arabes verò quum triennium ferè in Romanorum terris tranſegiſſent, Deo ita diſponente Monachus interim hujus mundi fluctibus ereptus moritur, abſque eo quod cuiquam ſecretum illud patefeciſſet. Saraceno itaque repetenti depoſitum, reſponſum eſt, Janitorem diem ſuum obiiſſe. Verùm quum ille inſtaret, & ſuum aurum repoſceret; contrà verò Monachi dicerent, nihil hujus rei ipſis compertum, nec quidquam hujuſmodi à Monacho qui aurum acceperat, audiviſſe; Saracenus utpotè vir inter ſuos ſpectatiſſimus, Monachos acriter urgebat, comminatus, ni aurum ſibi redderetur, ſe Monaſterium everſurum &c. Pergit deinde Monachorum conſternationem deſcribere, quum Saracenus nec precibus, nec interpoſito jurejurando adduci potuiſſet, ut crederet, nullam obtendi fraudem, ſed rem ita ſe habere, ut Monachi illi narrabant. Epiſcopum verò, ad quem illi Cœnobitæ profugerunt, vicem illorum commiſeratum, ad Cœmeterium Monaſterii, ubi ille Monachus humatus fuerat, veniſſe: *Ibique*, proſequitur Dionyſius, *ad tumbam illius Beati procumbens, oravit: poſt orationem thus adolevit, & odorem ſuavem lacrymarum cordis ſui coram Salvatore adjecit. Deinde accedens ad fores ſepulcri cum firma fide, quæ etiam Divinas virtutes operatur, inclamavit. N. N. ſurge in nomine Domini noſtri. Continuò in pedes ſtetit ille hilari vultu, perinde atque ſi nunquam ſepulcri corruptionem paſſus fuiſſet. Tùm verò à S. Abibo interrogatus, ubi aurum illius Saraceni depoſuiſſet, locum deſignavit: deinde eodem annuente, iterùm ſe in ſepulcro compoſuit. Epiſcopus effoſſa humo, aurum reperit: repertum Saraceno reddidit: quo accepto ille à Monachorum vexatione ceſſavit.*

ܘܟܕ ܐܬܐ ܘܩܡ ܥܠܠ ܡܢ ܩܒܪܐ ܛܘܒܢܐ
ܕܝܠܗ ܩܡ ܗܘܐ ܒܨܠܘܬܐ: ܒܬܪ
ܨܠܘܬܐ ܣܡ ܒܣܡܐ ܘܐܦ ܕܡܥܐ
ܕܠܒܗ ܒܚܫܝܫܘܬܐ ܩܕܡ ܦܪܘܩܐ
ܦܪܘܩܐ. ܘܩܪܒ ܠܬܪܥܐ ܕܩܒܪܗ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܕܡܥܒܕܐ ܚܝܠܘܬܐ
ܐܠܗܝܬܐ ܩܥܐ ܘܐܡܪ ܦܠܢ ܩܘܡ
ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ. ܘܡܚܕܐ ܩܡ
ܥܠ ܪܓܠܘܗܝ ܒܚܕܘܬܐ ܕܐܦܐ ܐܝܟ
ܗܘ ܕܠܐ ܚܙܐ ܚܒܠܐ ܕܩܒܪܐ
ܘܡܫܐܠ ܠܗ ܩܕܝܫܐ ܐܒܝܒ ܐܝܟܐ
ܣܡ ܕܗܒܐ ܕܛܝܝܐ ܗܘ
ܚܘܝ ܐܬܪܐ: ܘܗܘ ܦܩܕ ܠܗ
ܬܘܒ ܕܢܫܟܘܒ ܒܩܒܪܐ.
ܘܚܦܪ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܪܥܐ
ܘܐܫܟܚ ܕܗܒܐ ܘܝܗܒܗ ܠܛܝܝܐ
ܘܟܕ ܢܣܒ ܫܠܝ ܡܢ ܕܘܘܕܐ
ܕܕܝܪܝܐ ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܗܘܬ
ܡܘܬܢܐ ܘܟܦܢܐ: ܘܐܦ ܐܠܘ

ܐܙܠ ܐܢܐ ܘܡܘܬܒ ܐܢܐ ܠܗ ܒܕܘܟܬܗ.
ܘܐܬܘܒ ܫܐܠܗ: ܘܐܝܟ ܕܒܗܘܐ ܕܒܪܐ
ܕܝܗܒ ܠܗ ܐܠܐ ܐܢܬ ܐܡܪܗ. ܐܡܪ. ܠܐ
ܡܢܝ. ܢܦܠ ܕܡܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܠܒܘܫܐ
ܡܠܟܬ ܫܪܒ. ܡܢܗ: ܐܬܬܢܝܚ ܠܗ
ܦܩܕ ܠܗ ܕܡܫܪܗ ܘܡܢܗ ܐܬܬܠܝܒ.
ܘܠܗ ܒܡܕܒܪܐ ܗܘܦܩ ܗܘܐ ܐܝܟ ܡܕܐ
ܘܐܬܒܗܝܬ ܡܢ ܩܕܡ. ܘܡܢ ܫܠܒ
ܗܘ ܫܡܥܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܡܠܟܐ ܗܕܪܐ:
ܢܦܩ: ܘܗܦܟ ܠܘܬܗ ܘܢܫܩܗ ܠܗ
ܒܪܟܬܐ. ܘܐܙܠ ܘܩܡ ܒܛܘܪܐ ܕܗ
ܐܝܟܐ ܕܩܡ ܗܘ ܡܢܝܐ ܐܬܬܡܢܝ. ܠܗ.
ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܢܬܒܥܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܘܢܣܒܘܗܝ ܠܫܠܡ. ܘܡܢܒܪ ܐܢܫ
ܡܠܟܗ. ܘܩܪܝܐ ܕܟܝܢܗ ܒܕܘܟܬܐ
ܗܘ ܘܡܬܒܥܐ ܠܟܢܘܫܗ. ܘܡܢܟܝܢ
ܦܣܘܩܐ ܠܒܣܘܡܐ ܦܘܪܩܢܐ.

XXVI. *Conſtantinus*: de quo Dionyſius: ܫܢܬ ܐܠܦܐ ܘܐܪܒܥܝܢ:
ܡܝܬ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܗܝܒܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܐܘܪܗܝ ܘܗܘܐ ܚܠܦܘܗܝ
ܩܘܣܛܢܛܝܢܐ:

Anno 1040. *obiit S. Mar Abibus Edeſſæ Epiſcopus, cui Conſtantinus ſucceſſit*. Eo Epiſcopo Edeſſa aquis jam quintùm ſubmerſa eſt ann. 1054. Obiit anno 1065.

XXVII. *Timotheus* vixit ab anno 1065. uſque ad annum 1072. Hic Georgii Patriarchæ partes contra Joannem ſequutus eſt, teſte Dionyſio ad annum 1065. ubi ortum inter Jacobitas in ordinatione Georgii ſchiſma fuſiùs deſcribit.

XXVIII. *Simeon*, quem Dionyſius à caritate in pauperes & peregrinos impensè laudat, ſubdens, eum invitum ex vico *Chiduna*, ubi Monaſticam vitam agebat, ab Edeſſenis ad Georgium Patriarcham pertractum fuiſſe, & ab hoc ad Epiſcopale munus compulſum: ſed quum in Pontificali ſublimitate collocatus, variis diſtentus curis, aſſuetis incumbere meditationibus vix poſſe ſe cognoſceret, oneri pariter & honori voluntariè ceſſit, & Anaſtaſium quendam Æthiopem Monachum, cujus eximiam probitatem ex divina revelatione cognoverat, ſibi ſubrogandum curavit; cui tamen nunquam perſuaderi potuit, ut eam dignitatem admitteret. Nam per fraudem ab Edeſſenis captus, ad ſacram Ordinationem ſequenti die ducendus, intempeſta nocte aufugit. Quem ipſe Simeon imitatus, in montem Samoſateni agri ſe recepit; ubi reliquum vitæ ſuæ in ſuſcipiendis peregrinis, atque ſublevanda pauperum inopia conſumpſit: eique ſucceſſit

XXIX. *Zacharias* Monachus item Stylita: qui anno Græcorum 1080. Edeſſa ejectus fuit.

XXX. *Elias* Zachariæ ſucceſſit eodem anno: de quo hæc Dionyſius.

ܫܢܬ ܐܠܦܐ ܘܬܡܢܝܢ ܢܦܩ ܙܟܪܝܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܐܘܪܗܝ. ܗܘܐ ܕܝܢ
ܚܠܦ ܙܟܪܝܐ ܒܐܘܪܗܝ ܐܠܝܐ ܡܢ ܕܝܪܐ
ܕܩܪܬܡܝܢ ܓܒܪܐ ܐܟܙܪܝ ܟܠܗ ܘܡܪܝܕܐ
ܘܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܠܗܐ ܠܩܘܒܠ
ܥܝܢܘܗܝ. ܘܠܗ ܟܠ ܕܫܘܝܐ ܗܘܐ
ܠܐܘܪܗܝܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܘܐ: ܐܠܐ
ܠܗܢܐ ܕܫܘܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܘܪܗܝܐ. ܐܠܐ
ܐܠܐ ܐܦܠܐ ܘܠܐ ܚܙܝܘ ܠܗ: ܐܠܐ ܕܒܚܛܗܝܢ
ܟܡܐ ܕܒܠܟܬܐ ܕܚܛܗܝܢ ܐܝܟܢ ܘܠܐ
ܠܐܢܫܐ ܕܢܬܒܥܘܢ ܐܢܘܢ: ܘܗܘܦܟܐ ܦܩܕ
ܐܘܪܗܝ ܘܠܐ ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ:

Anno 1080. *Zacharias Epiſcopus Edeſſa exceſſit: cui Elias ex Monaſterio Cartaminenſi ſubſtitutus fuit, vir crudelis, & flagitioſus, quique Deum ob oculos nequaquam haberet. Eo ſiquidem Epiſcopo Edeſſeni digni erant, non is Edeſſeno Epiſcopatu*. *Verùm* quum

quum à nemine in urbem admiſſus fuerit, idcircò quæ poſt eius ordinationem ſubſequuta ſunt facinora, ſilentio prætere duximus. Atque ita Edeſſa abſque Epiſcopo manſit. Hactenus Dionyſius.

CAPUT XXXI.

Xyſtus Epiſcopus.

I. Xyſti ætas, & dignitas.

XYSTUS cujuſdam Eccleſiæ Epiſcopus (nomen quippè urbis necdum eruere licuit,) claruiſſe videtur ſæculo quinto: Nilo enim, Palladio, atque Hieronymo conjungitur apud Sobenſem in Catalogo pag. 41. Joannes verò Apameenſis ſexti ſæculi Scriptor, de quo mox ſermo erit, ejuſdem teſtimonio utitur in Epiſt. ad Leontium Cod. Nitr. XVII. fol. 142. Syri, qui vel bona, vel mala fide multa Catholicorum, Hæreticorumque Auctorum opera ſub ſpecioſis Græcorum, & Latinorum Patrum nominibus, teſte Evagrio lib. 3. cap. 21. ſexto ſæculo venditare cœperunt, Xyſtum quoque noſtrum, qui Syrus fuiſſe videtur, ut ſtylus ejuſdem declarat, ex incertæ Sedis Epiſcopo *Romanum Pontificem* fecere, non alia ut opinor ratione, quàm propter nominis ſimilitudinem. Hinc apud Joannem Apameenſem, & in Codice noſtro Syriaco VI. ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܪܗܘܡܝ *Epiſcopus Romæ* appellatur: quem etiam titulum reliqui Anaphorarum deſcriptores editæ ſub ejus nomine Liturgiæ præfigere ſolent. Et quidem Xyſtum Epiſcopali dignitate fulſiſſe, colligitur tùm ex Epiſcopi titulo, quo paſſim decoratur, tùm ex eo quod Anaphoram condiderit, quæ ſolis Epiſcopis apud Syros tribuitur, ut rectè obſervat Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 398. Romanum autem Pontificem nequaquam fuiſſe, ſuadet Græcorum Latinorumque altum de ſcriptis, quæ ſub ejus nomine circumferuntur, ſilentium. Idem Renaudotius tom. cit. pag. 142. de Xyſti Liturgia loquens, exiſtimat, Jacobitas *ſententias quaſdam ex pſeudepigraphis tranſtuliſſe in collectanea ſua, ex quibus commodas aliquot ſuis erroribus animadvertere ſibi viſi ſunt.* Veroſimilius puto, nullum eſſe in operibus, quæ Xyſti nomen præferunt, ſuppoſitionis vitium: præſertim quum nihil in eis occurrat, quod hæreſim monophyſitarum ſapiat; ſed Syros utpote criticæ nondum peritos, quæ ſub *Xyſti* nomine Opera viderunt, ea Romano illi Pontifici oſcitanter adjudicaſſe.

Atque hac de cauſa eundem Xyſtum arbitror à Sobenſi Græcis Scriptoribus adjunctum fuiſſe in Catalogo, ubi ejus ſcripta recenſet his verbis: ܩܣܘܣܛܘܣ ܟܬܒ ܟܬܒܐ : ܕܡܐܡܪ̈ܐ : ܘܗܘ ܠܘܬ ܕܪ̈ܚܡܝܢ ܠܐܠܗܐ : *Xyſtus edidit Librum Sermonum, eumque, qui de Amantibus Deum inſcribitur.* Hunc nondum nacti ſumus: Priorem verò, qui *Liber Sermonum* à Sobenſi appellatur, habemus in Codice noſtro Syriaco VI. à fol. 298. ſub hoc titulo. ܡܐܡܪ̈ܐ ܓܒܝ̈ܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܩܣܘܣܛܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܪܗܘܡܝ : *Selecti Sermones S. Mar Xyſti Epiſcopi Romæ.* Tres autem ſunt, iique valdè prolixi, & in complura Apophthegmata, ſeù breviſſima Capitula diviſi. Primus incipit: ܐܠܗܐ ܡܢ ܫܘܝܘܬܐ ܕܥܒ̈ܕܘܗܝ ܡܬܗܝܡܢ ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ ܕܫܪܪܐ . ܘܒܪܢܫܐ ܡܢ ܡܝܬܪܘܬܐ ܕܥܒ̈ܕܘܗܝ ܡܬܗܝܡܢ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܗܝܡܢܐ ܕܠܡܫܡܫܘܬܗ : *Deus ex Divinorum operum æqualitate verus eſſe Deus creditur. Homo verò ex operum ſuorum præſtantia, verus*

II. Ejuſdem ſcripta Aſcetica.

rus eſſe Fidelis agnoſcitur. Secundus: ܓܒܪܐ ܡܗܝܡܢܐ ܓܒܪܐ ܗܘ ܓܒܝܐ. ܓܒܪܐ ܓܒܝܐ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ : *Vir fidelis, vir electus eſt. Vir electus, vir Dei eſt*. Tertius: ܟܠ ܓܒܪܐ ܐܢܫ ܕܫܘܐ ܠܐܠܗܐ : ܐܠܗܝܐ ܗܘ ܒܝܬ ܒܢܝܢܫܐ : *Quiſquis Deo dignus eſt, Vir Divinus inter homines eſt*.

III. Ejuſdem Anaphora.

Præter Aſceticos Tractatus, *Anaphora* quoque, ſeù Liturgia ſub nomine Xyſti celeberrima eſt, cujus initium: ܫܝܢܐ ܘܫܠܡܐ : *Tranquillitatem & pacem*. Prodiit Syriacè in Miſſali Maronitarum anno 1594. & Latinè per Renaudotium tom. 1. pag. 134. Exſtat autem ms. in omnibus ferè Codicibus Liturgicis. Ejuſdem meminit cl. Stephanus Edenenſis cap. 2. de Catholicis Anaphorarum Scriptoribus num. 10. ubi ex communi Syrorum opinione, Xyſto Papæ eam adjudicat. Joannes Maro, vel quiſquis eſt Auctor Expoſitionis Miſſæ Syrorum propria Ecchellenſis manu exaratæ, ſententiam Renaudotii à nobis ſuprà indicatam de Xyſti & Julii Liturgiis confirmat cap. 3. in hæc verba: ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܩܘܕܫܗܘܢ ܕܡܘܬܗܘܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܪܗܘܡܝܐ : ܐܢܫܝܢ ܐܡܪܘ ܕܐܬܟܬܒ ܡܢܗܘܢ ܘܪܗܘܡܐܝܬ ܗܘܬ ܐܬܦܫܩܬ ܣܘܪܝܐܝܬ : ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܫܪܝܪܐܝܬ ܕܗܢ ܕܐܒܗܬܐ ܗܠܝܢ ܐܫܠܡܘ ܒܠܚܘܕ ܩܢܘܢܐ ܘܦܘܩܕܢܐ ܡܕܡ ܥܠ ܛܟܣܐ ܕܩܘܪܒ ܩܘܪܒܢܐ : ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܐܒܗܬܐ ܒܬܪ ܡܩܒܠܢܐ ܕܝܘܠܦܢܗܘܢ ܛܟܣܘ ܠܬܫܡܫܬܐ ܗܠܝܢ ܘܣܡܘ ܐܢܝܢ ܒܫܡܗܝܗܘܢ ܡܫܒܚܐ : *Liturgias Xyſti & Julii Patriarcharum Romæ, quidam aiunt Latinè ab iis primùm conſcriptas, & Syriacè poſteà translatas fuiſſe. Alii rectiùs affirmant, illos quidem Patres regulas tantùm & præcepta nonnulla de ordine Oblationis Sacrificii tradidiſſe; quoſdam verò ex Patribus traditæ ab iis doctrinæ inhærentes, Liturgias illas ordinaſſe, & ſub glorioſis eorundem nominibus publicaſſe*. At Syri Epiſcopi Xyſti eam fœtum eſſe, probabilius puto; præſertim ſi ejus ſtylum, qui Syrum certè Auctorem redolet, inſpicias.

CAPUT XXXII.

Joannes Apameenſis Monachus.

I. Joannis Apameenſis ætas: quem Andreas Maſius cum Chryſoſtomo perperàm confundit.

JOANNES ex Apamea Cœleſyriæ urbe oriundus, in quodam ex celeberrimis illius Tractus Cœnobiis, quę ad Orontem fluvium frequentiſſima erant, religioſam vitam duxit circa ſextum ſæculum. Nam in Catalogo quidem Hebedjeſu, poſt Nilum, Palladium, & Hieronymum, ſæculi quarti Scriptores, collocatur; Theodoretus verò, qui res Monachorum Syriæ ad ſuam uſque ætatem geſtas in Philotheo accuratiſſimè deſcripſit, nullam Joannis noſtri mentionem facit: quod argumento eſt, eum ſæculo quinto, quo Theodoretus floruit, poſteriorem eſſe. Præſertim quum ipſe Joannes in epiſt. ad Leontium, Cod. Nitr. XVIII. Xyſtum Epiſcopum laudet, quem circa Theodoreti tempora vixiſſe ſuprà oſtendimus. Moſes demùm Barcepha Beth-Ramenſis Epiſcopus, qui Andrea Maſio teſte anno Græcorum 1224. Chriſti 913. in vivis eſſe deſiit, diſſertam ejus auctoritatem adducit in Commentario de Paradiſo Par. 1. cap. 1. & 10. licet idem Maſius, qui nullam

Joan-

Joannis noſtri notitiam habebat, eum cum Joanne Chryſoſtomo in Præfatione ad laudatum Barcephæ opus confuderit, in hæc verba: *Laudat præter hos Joannem monachum: ſæpè etiam Joannem, non addens vitæ genus. Intelligit verò, ut exiſtimo, nomine utrovis Chryſoſtomum.* At Barcepha utrumque Joannem clarè diſtinguit: & Chryſoſtomum quidem pro Syrorum more abſolutè ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܐܦܡܝܐ, *Mar Joannem* appellat, ut liquet ex Par. 3. pag. 216. edit. Antuerp. ubi ſic habet: *Nam Dominus* (Mar) *Joannes ea Oratione, quam ad Sitigirium* (Stagirium) *monachum ſcripſit &c.* Noſtrum verò Joannem, nonniſi addito ܐܝܚܝܕܝܐ *Monachi* nomine citat, ut palàm fit ex duobus ſuprà citatis locis, ubi ſic de eo loquitur pag. 20. *Inſuper Joannes Monachus in ſermone ſuo de occaſu mundi hujus & de venturo mundo novo &c.* & pag. 33. *Ad hoc Joannes monachus Sermone priore, quem de mundo novo ſcripſit &c.*

II. Ejus ſcripta, & Epiſtolæ. Inter Græcos Scriptores recenſetur à Sobenſi in Catalogo pag. 41. ubi ejus ſcripta his verbis enumerat.

ܝܘܚܢܢ ܐܦܡܝܐ ܣܡ ܬܠܬܐ ܦܢܩܝܬܐ ܘܐܓܪܬܐ: ܘܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ܘܥܠ ܚܫܐ ܘܥܠ ܓܡܝܪܘܬܐ:

Joannes Apameenſis tres compoſuit Tomos, & Epiſtolas de regimine ſpirituali, & de paſſionibus, ſeù animi affectibus, *ac de perfectione.* Verùm ſi ſtylum inſpicias, Syriacè eum ſcripſiſſe deprehendes, ut ex ſequentibus Sermonibus liquet, quos in Nitrienſibus Codicibus habemus.

Cod. Nitr. XIX. 1. *De mundo novo*, ܥܠ ܥܠܡܐ ܚܕܬܐ. ܘܕܡܫܝܚܐ ܡܫܬܡܠܝܐ ܘܥܠ ܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܗ ܠܡܕܥܐ ܕܦܓܪܢܐ ܠܡܦܪܚ ܘܠܡܕܪܟ ܪܘܡܐ ܕܩܘܕܫ ܩܘܕܫܐ ܕܐܠܗܘܬܐ: ܕܒܗ ܛܡܝܪܝܢ ܐܪܙܐ ܕܥܠܡܐ:

Haud permiſſum eſt mentis corporeorum alis volare, & ſummum Sanctuarii Divini Numinis, in quo myſteria ſæculi latent, cacumen attingere. Extat in Cod. Nitr. XIX. fol. 115. Citatur autem à Barcepha, ut ſuprà notavi.

2. *De animi & corporis affectibus, ad Euſebium & Eutropium Sermones II.* ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܚܫܐ ܕܢܦܫܐ ܘܕܦܓܪܐ ܠܘܬ ܐܘܣܒܝܣ ܘܐܘܛܪܘܦܝܣ:

Exſtant in laudato Codice fol. 144. & 159. ubi inſcribuntur: ܥܠ ܦܘܪܫܢ ܚܫܐ ܘܙܘܥܐ ܘܥܠ ܥܠܬܐ ܕܙܘܥܝܗܘܢ: ܘܐܝܢܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܟܝܢܝܢ ܠܢܦܫܐ ܘܐܝܢܝܢ ܕܠܐ ܟܝܢܝܢ: *De differentia affectuum animæ, deque motuum eorundem cauſa: & quinam ex ipſis connaturales ſint animæ, qui verò ſecùs.* Primus incipit: ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܫܬܐ ܕܛܗܪܐ ܫܠܡܢ ܥܠܢ ܠܘܬܗ ܘܫܪܝ ܠܡܐܡܪ: ܐܢܐ ܡܢ ܚܒܝܒܝ ܐܝܟ ܐܣܝܐ ܡܘܬܪܢܐ ܕܠܘܘܬ ܫܘܚܠܦ ܟܘܪܗܢܐ ܕܦܓܪܐ ܪܢܝ ܡܛܠ ܐܣܝܘܬܗܘܢ ܠܡܚܘܝܘ:

Quum verò Officium meridianum abſolviſſemus, ad eum intravimus: qui completis precibus orſus eſt dicere. Ego quidem, cariſſimi, ſicut medicus utilis, qui curandis corporis ægritudinibus operam ſuam contulit, earum medicinam monſtraturus &c. Alterius initium: ܠܟܠܢܫ ܕܝܢ ܐܝܟ ܕܡܬܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ ܘܠܟܠܗܘܢ: ܚܒܝܒܝ ܘܐܬܐܡܪ ܠܗ ܕܡܢ ܫܘܚܠܦܐ ܠܐ ܠܡܥܠ ܠܗܘܢ

ܠܒܬܪ ܫܥܬܐ ܟܕ ܥܠܢ ܘܨܠܝܢ : ܫܪܝ ܐܡܪ . ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܥܠܝܟܘܢ ܚܒܝ̈ܒܐ ܬܘܒ ܠܡܫܡܥ ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ :

Sub aliam horam quum ad eum ingreſſi oraſſemus, ſic nos affari cœpit: Ne vos, oro, cariſſimi, tædeat, eadem iterùm auſcultare verba. Ex quibus verbis liquet, Euſebium & Eutropium ex Joannis ore collationem iſtam excepiſſe, literiſque mandaſſe.

3. *Præcepta ad quendam ex Fratribus Peregrinis.* ܦܘܩܕ̈ܢܐ ܕܠܚܕ ܡܢ ܐܚ̈ܐ ܐܟܣܢܝܐ :

Exſtant, unàcum ſequentib. in Cod. Nitrienſi XVII. fol. 205. Initium: ܟܕ ܡܫܪܐ ܐܢܬ ܠܬܫܡܫܬܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܬܠܬ ܙܒ̈ܢܝܢ ܒܪܟܬ ܥܠ ܒܘܪ̈ܟܝܟ . ܐܡܪ ܩܕܝܫ ܫܪܝ ܒܬܫܡܫܬܐ :

Inchoaturus officium poſtquam tertiò in genua procubueris, ad ſingulas genuflexiones ter repetens Sanctus Sanctus, officium incipe.

4. *Sermo Parænetícus. Si quis ſimplicem Divinamque Legem, quæ ad beatam vitam dirigit, tenere deſiderat, is debet viſibilia iſthæc omnia contemnere.* ܡܠܬܐ ܕܡܬܥܝܢܘܬܐ . ܐܢ ܐܢܫ ܨܒܐ ܠܗܘ ܢܡܘܣܐ ܦܫܝܛܐ ܘܐܠܗܝܐ ܗܘ ܕܡܕܒܪ ܠܘܬ ܚܝ̈ܐ ܛܘܒܢܐ ܘܠܡܐܚܕ ܠܗ ܘܠܒܣܪܘ ܠܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܡܬܚܙ̈ܝܢܝܬܐ :

Ibidem.

5. *De Cellæ habitatione. Quum in Cella tua habitas, rerum omnium quæ neceſſariæ ſunt, curam habe.* ܥܠ ܡܬܒܘܬܐ ܕܩܠܝܬܐ . ܐܡܬܝ ܕܝܬܒ ܐܢܬ ܒܩܠܝܬܟ : ܗܘܝܬ ܒܛܝܠ ܒܨܒ̈ܘܬܐ ܟܠܗܝܢ ܕܡܬܒܥܝܢ :

Ibid. fol. 206.

6. *Quomodo Caritas exhibenda ſit. Vide, Frater. Sic te geras oportet in Cella, ut extra Cellam &c.* ܥܠ ܚܘܒܐ ܐܝܟܢܐ ܢܬܚܘܐ . ܚܙܝ ܐܚܝ . ܗܟܢܐ ܘܠܐ ܠܟ ܕܬܗܘܐ ܒܩܠܝܬܐ ܐܝܟ ܕܠܒܪ ܡܢ ܩܠܝܬܟ :

7. *De Paupertate. Paupertas hæc eſt, ut quis in Cella ſua maneat, nullius rei ſollicitus.* ܥܠ ܡܣܟܢܘܬܐ . ܡܣܟܢܘܬܐ ܗܝ ܗܕܐ ܐܝܟ ܕܢܗܘܐ ܐܢܫ ܒܩܠܝܬܗ . ܘܠܐ ܢܬܪܦ ܘܡܕܡ :

Ibid. fol. 207.

8. *Capita Doctrinæ XX.* ܪ̈ܫܐ ܕܝܘܠܦܢܐ ܟ : quorum I. V. & XIII. titulo carent: reliquis titulus præfigitur, ut ſequitur. II. ܥܠ ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ ܡܚܝܠܘܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ : *Quæ ſit hominum imbecillitas.* III. ܥܠ ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ ܥܠܬܐ ܕܕܚܠܬܐ ܘܕܟܪܝܘܬܐ : *Quæ ſit cauſa timoris, & triſtitiæ.* IV. ܥܠ ܐܝܟܢܐ ܡܣܝܒܪܢ ܐܘܠܨܢ̈ܐ : *Quomodo ferenda ſint adverſa.* VI. ܥܠ ܡܢܘ ܗܘ ܣܝܡܐ ܗܘ ܕܡܬܩܢܐ ܘܠܐ ܡܬܓܢܒ : *Quiſnam ſit theſaurus, qui poſſideri queat, & ſurripi nequeat.* VII. ܥܠ ܡܢܘ ܥܒܕܐ ܕܫܦܪ ܠܐܠܗܐ : *Quodnam opus Deo gratum ſit.* VIII. ܥܠ ܡܢܐ ܗܝ ܚܟܡܬܐ ܕܠܐ ܡܬܪܘܪܒܐ : *Quæ ſit ſapientia, quæ non extollitur.* IX. ܥܠ ܐܝܟܢܐ ܐܢܫ ܗܘ ܒܢܦܫܗ ܫܦܪ ܠܐܠܗܐ : *Qua ratione quis in ſeipſo placere poſſit Deo.* X. ܥܠ ܡܘܗܒܬܐ ܕܡܢ ܠܥܠ ܕܡܛܠܬܗ ܗܘ ܕܐܝܟ ܡܢ ܩܠܝܬܐ ܘܡܢ ܕܡܬܥܢܝܢ :

Quod

Quod utilis eſt hominibus ſcientia: & quod eadem aſpectabilium omnium præſtantiſſima eſt. XI. ܕܐܝܟܢܐ ܥܘܬܪܐ ܕܠܐ ܚܟܡܬܐ ܡܫܟܚ ܗܘ ܕܢܥܕܪ : ܘܐܝܟܢܐ ܚܟܡܬܐ ܕܠܐ ܥܘܬܪܐ ܡܫܟܚܐ ܕܬܬܕܒܪ ܒܦܢܝܗ ·

Quomodo opes ſine ſapientia prodeſſe nequeunt: ſecùs ſapientia ſine opibus. XII. ܕܐܝܢܐ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܕܒܪܢܫܐ ܒܚܝܐ ܗܠܝܢ :

Quodnam ſit verum hominis in præſenti vita Regnum. XIV. ܕܐܝܢܐ ܢܝܫܐ ܙܕܩ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܠܗܘ ܕܪܓܐ ܕܢܐܠܦ ܚܟܡܬܐ :

Quem ſcopum habere debet, qui ſapientiam addiſcere deſiderat. XV. ܕܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܐ ܢܦܫܐ ܕܬܠܒܘܫ ܒܓܘܗ ܡܠܐ ܪ̈ܘܚܢܝܬܐ :

Quomodo poteſt anima ſpiritualia in ſe verba continere. XVI. ܕܐܝܢܐ ܗܝ ܫܘܘܕܝܐ ܕܫܪܝܪ ܒܫܘܘܕܝܗ :

Quæ ſit verax promiſſio. XVII. ܕܐܝܟܢܐ ܘܠܐ ܕܢܗܘܐ ܪܚܡܐ ܥܡ ܪܚܡܗ ܘܒܐܝܢܐ ܡܬܒܚܪܐ ܪܚܡܘܬܐ :

Quomodo gerere ſe debeat amicus cum amico: & qua ratione vera amicitia probatur. XVIII. ܕܐܝܕܐ ܥܠܬܐ ܙܕܩ ܠܗ ܠܒܪܢܫܐ ܒܡܠܬܐ ܕܡܘܬܪܬܐ :

Quam cauſam habere quis debet in proficuo ſermone proferendo. XIX. ܕܐܝܕܐ ܡܝܬܪܘܬܐ ܩܢܝܐ ܠܗ ܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ :

Qua virtute præditus eſt vir ſapiens.

XX. ܡܠܝܦܢܘܬܐ *Parænesis*. Exſtant in eodem Cod. Nitr. XVII. à fol. 145. In tertio capite laudatur Iſaias Abbas.

9. *Epiſtolæ V.* ܐܓܪ̈ܬܐ ܗܝ : Quarum I. *De Trinitate & Incarnatione*, incipit: ܟܠܡܕܡ ܕܡܡܠܠܝܢܢ *Quidquid loquimur*. In eodem Codice Nitr. XVII. fol. 119. II. *Parænetica*: ܐܝܟܐ ܕܡܬܦܠܚܐ ܕܟܝܘܬܐ : *Ubi puritas colitur*: fol. 127. III. *De Fide*. ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܩܒܠܢ ܟܬܒܐ ܕܡܝܬܪܘܬܟ : *Acceptis præſtantiæ tuæ literis*: fol. 129. IV. *Item de Fide*: ܟܕ ܕܝܢ ܬܠܝܬ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ܒܝܕ ܝܚܝܕܝܐ ܕܐܠܗܐ : *Quum autem altera per Unigenitum Dei ſpiritualis diſpenſatio introducta eſſet*: fol. 137. V. *Ad Leontium, de ſpirituali communione quam habituri ſumus cum Deo in regione vivorum*: ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܬܚܘܝܬܐ ܐܚܪܬܐ : *Quoniam autem nulla alia ſuppetit demonſtratio*. fol. 140. Citat Iſaiam Abbatem, & Xyſtum quendam, quem *Romanum Pontificem* appellat.

CAPUT XXXIII.

Joannes Saba.

JOANNES Monachus gente Syrus, in urbe Ninive natus, qui patrio ſermone ܩܕܝܫܐ ܣܒܐ *Sanctus Saba*, ideſt, *Senex*, vulgò appellatur, in Monaſterio ܕܠܝܬܐ *Dilaita*, quod trans Tigrim ſitum eſt, aſceticam vitam coluit, circa medium ſextum ſæculum, Iſaaco Ninivitæ æqualis. Memoria ejus colitur in Calendario Syrorum die 15. Martii Cod. Syr. Vatic. 26. his verbis: I. Joannis Sabæ ætas, & geſta.

ܘܕܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܣܘܪܝܝܐ ܘܝܚܝܕܝܐ :
Mar Joannis Syri & Anachoretæ. Ejuſdem meminit Gregorius Barhebræus in Libro Ethicorum, ubi Joannes Gariri Presbyter Damaſcenus, ipſius Libri deſcriptor & Interpres, pro Monaſterio *Dilaita*, quæ vox Syriacè *Proprium* ſonat, Arabicâ ejuſdem ſignificationis reddidit, *Alchaſa* الخاصة.

II. Ejuſdem ſcripta.

Scripta ejus recenſet Sobenſis ante Iſaac Ninivitam pag. 61. in hæc verba: ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܕܠܝܬܐ : ܬܪܝܢ
ܟܬܒܐ ܐܦ ܗܘ ܥܒܕ : ܘܐܦ
ܐܓܪܬܐ ܡܥܝܩܢܝܬܐ : ܕܥܠ
ܬܘܪܨ ܕܘܒܪܐ ܝܚܝܕܝܘܬܐ :
Joannes à Dilaita duos quoque compoſuit Libros, nec non compunctorias Epiſtolas, de inſtituto Monaſtico. Extant Arabicè in pervetuſtis duobus mss. Codicibus Bibliothecæ Sancti Petri Montis Aurei: Syriacè verò in duobus item Codicibus Nitrienſibus XXI. & XXII. quorum poſtremo, qui Marci Presbyteri ac Monachi rogatu ſcriptus eſſe dicitur, hanc adnotationem amanuenſis ſubjecit:
هذا الكتاب من كتب دير السريـان الذى فى برية ابو مقار فى جبل شهيت فيـه مار اسحق ومن الشيـخ القليـل :
Hic Liber ſpectat ad Bibliothecam Monaſterii Syrorum, quod in deſerto Abbatis Macarii in monte Sciahit ſitum eſt. Continet autem Opera Mar Iſaac, (Ninivitæ nimirùm), *& pauca quædam Sabæ,* hoc eſt, Joannis noſtri: Unde perſpicuum fit, non univerſa Joannis opera, ſed partem eorum dumtaxat in Syriacis noſtris manuſcriptis exſtare.

III. Scribendi occaſio, & ſtylus.

Quis verò fuerit eorumdem operum Collector, & qua ratione, qua' ve de cauſa à Joanne Saba conſcripta ſint, docet ejuſdem Joannis frater in Prologo Syriaco, Codice Nitrienſi XXII. quem Arabicus Interpres his verbis reddidit: اعتذار اخـو
القديس الجسداني كتبـه واوضح كيف سبب هذا الكتاب المقدس . اســال كل من يصادف هذه المعاني بحب الله انه لا يلوم قايلها لانـه كان ظاهرا يتكلم اسرار الروح بدالة . لاجل انـه كان الى عندى انا الحقير يوحدا اخو القديـس جسداني يكتبها ويمثل هولا كان يشا ان يعزيني . لانه كان يعلم اني اتجع من اجله وكان منقطع من الحديث ومن نظر الناس والنياح فى الوحدة من كل انسان فى جبل صعب وكان يشقى فى وسط الحيوانات والحيات باتكال على ربه ويرجاه كل يوم للموت . لاجل اني كـنـت حامل وجعه فى قلبى . هولا الخطوط التى هى مملوة من المواهب والفرح اراد ان يغير احزاني الذى لاجله وما كان يعلم اني كنت اكتبهم لنظر اخريـن وكان يحذرني ان لا يبصرهم انسان غيرى وانا جمعتهم ووضعتهم فى كتاب ليكونوا لى عزا وايضا معانيهم حياة . ولانه ايضا ما كان له شى يكتب عليه : فى وقت على خشب كان يكتب ويبعث لى وفى وقت على رق صغير كنت اذهب بهم له وكنـت اساله ان يكتب لى هذه المعاني الذى كنت اقولهم له وقد علمت انا وان كان قد كتبهـم لذاتي فقط : لم يمكن ان لا يبصرهم كثيرون لانهم قد وسموا فى كتاب : بل لا يلوم لواضع الكتـاب . لاني كنت اعرف احتقاره لذاته وانه لم يكن فيه موجود حركة لطلب حب سبح انساني بل كان هو يحقر ذاته ويهون بها وكان فى كل حين يذكر كل الخطايا وكل الاوجاع وكل وقت كان يكتب لي كان يجعل اسمه فى الرسالة خنزير وانـا غيرتها : لاجل انه لا يجب ان يكتب هكذا . اطلب من كل من يكتب هذا الكتاب ان كتبه كله او بعضه ان لا يقطع هذا الاعتذار الذى جعلته لسبب الكتاب من اجل محبة المسـيح له المجد ولنا يحقق برجاه امـيـن :
Excuſatio Auctoris, ſeù mavis Collectoris, *qui Sancti* Sabæ *ſecundùm carnem frater fuit, hujus ſacri libri ſcribendi occaſionem indicans. Lectorem iſtorum ſermonum per Deum orat, ut ab Auctoris reprehenſione abſtineat, utpote qui myſteria ſpiritûs palàm cum fiducia loqui ſoleret: quandoquidem ad me Joannem hominem abjectum ejuſdem Sancti Viri germanum iſta ſcribebat, atque talibus admoni-*

monitionibus me conſolari cupiebat: quippe qui animadverterat, me ejus cauſa in triſtitia luctuque verſari. Ille verò ab hominum commercio ſegregatus, ſolitariam vitam amplexus fuerat in aſperrimo quodam monte, & inter feras & ſerpentes cum labore degebat, Domino ſuo confidens, & mortem in dies expectans. Me itaque ejus abſentia contriſtatum, ea mæſtitia levare conatus eſt, haſce literas divinis chariſmatibus atque lætitiæ argumentis refertas identidem mittens, nec leviter ſuſpicatus à me illas ad aliorum uſum fore deſcribendas: monuerat enim, ne cuiquam eas monſtrarem. Ego verò eaſdem in unum volumen collegi, conſolationem & ſalutem meam in illis quæſiturus. Quia verò Codicem, in quo ſcriberet, non habebat, aliquando tabulis, quandoque etiam parvulis membranis utebatur, quas illi ipſe afferebam, poſtulans, ut expoſitionem propoſitarum quæſtionum mihi ſcripto traderet. Quum autem mihi manifeſtum ſit, hujuſmodi lucubrationes, quamvis uni mihi tranſmiſſas, à multis lectum iri, utpote in juſtum volumen redactas, hanc à Lectoribus repoſco gratiam, ut Libri Auctorem excuſent. Perſpecta enim mihi Viri moderatio in ſui contemptum prona: quippe qui ne commoveretur quidem humanæ gloriæ cupiditate, ſed è contrario ſemet aſpernaretur, atque vexaret, ſua peccata & pravas affectiones aſſiduè recolens: quoties verò ad me ſcriberet, epiſtolæ ſe PORCUM *ſubſcribebat: quod tamen à me expunctum mutatumque eſt: nec enim hoc ſcribere conſentaneum fuit. Quicumque itaque Codicem iſtum, aut particulam ejus deſcripſerit, ne iſtam excuſationem huic ſcripto præfixam præcidat, oro & quæſo ob amorem Chriſti, cui gloria, quique nos in ſua ſpe confirmet. Amen.*

Ad ſtylum ejus quod attinet, merito uſurpare queas, quæ Photius Cod. 196. de aſceticis S. Ephræmi ſermonibus notavit: Plurimum enim jucunditatis, affectuum copiam, & perſuadendi vim maximam habet; digreſſionibus licet abundet, quæ tamen nil aliud ferè ſunt, quàm pia ad Deum cordis anagoge. Cæterùm in iis, quæ ad monaſticam perſectionem ſpectant, exercitatiſſimum Joannem fuiſſe, ſcripta ejus, quæ modò recenſebimus, declarant.

Sermones Joannis Sabæ.

Ex Syriacis, & Arabicis Exemplaribus Bibliothecæ Vatic. & S. Petri Montis Aurei.
I.
Sermones 30.

EPISTOLA *Sancti Sabæ ad Joannem fratrem, qui in Cœnobio Monaſticam vitam agebat.* رسالة الشيخ القديس الى عند اخيه يوحنا الذى كان فى دير كنوبيون :

Præfigitur operibus Joannis Sabæ: eſt enim Auctoris de ſuis ipſius ſcriptis mens & ſententia, in hæc verba:
اعلم يا اخى اني كتبت لك هذه الخطوط
الحقيرة الصغيرة فى وقت من قبل سنين كثيرة
والى يومنا هذا لاعزيك من وجعك على فقدى.
وانت بعناية جمعت ووضعتهم فى كتاب لذكر
الشى الذى ما كنت اظنه لاني ظاهرا كتبتهم اليك
واوليك الذى ما كان يجب لاخرين ان
يبصروهم ; بل احفظ هذه المعانى واخفيها ابدا
يروا اولاد السرالى حين اخرج من الجسد الخ :

Scias, velim, mi frater, à me tibi haſce parvas & inanes literas pluribus ante annis uſque in præſentem diem identidem ſcriptas fuiſſe, ut te ob meam abſentiam mæſtum recrearem. Quum autem illæ à te in unum volumen diligenter collectæ fuerint ad poſterorum memoriam, quod mihi quidem inopinatum accidit, (ea enim tibi & quibuſdam familiariter ſcripta fuerant, quæ ab aliis videri haudquaquam oporteret,) iſtas modò aſſervari ſatagas velim & celari, ne iis, qui myſteriorum participes ſunt, uſque ad obitum meum pateſiant &c.

Præfatio. *De Divinis donis, & ſpiritualibus conſolationibus, quæ Monachis in eorundem ſolamen & oble-*

ctamentum à Deo tribuuntur: deque Theoria ſpirituali, & myſteriorum cogitationumque ſcientia: nec non de lucta cum malis ſpiritibus, & de diſcretione, deque virtutum exercitio.

ܥܠ ܗܘܡܢܐ ܠܐܠܗܐ ܘܡܥܕܪܢܘܬܐ
ܕܪܘܚܐ ܘܕܡܬܝܗܒܢ ܙܒܢ ܡܫܬܪܝܢܐ
ܠܒܥܠܝܗܘܢ ܘܠܡܫܡܫܢܝܗܘܢ : ܘܥܠ
ܬܐܘܪܝܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ܘܥܠ ܝܕܥܬܐ ܕܐܪ̈ܙܐ
ܘܣܘܟܠܐ : ܘܥܠ ܡܪܕܘܬܐ ܘܟܬܘܫܐ
ܘܥܠ ܐܦܣܝܣ ܘܟܐܒܝܗܘܢ : ܘܥܠ
ܦܘܪܫܢܐ ܘܥܠ ܥܡܠܐ ܕܡܝܬܪܘ̈ܬܐ.

Titulus dumtaxat hujus Præfationis habetur in Arabicis exemplaribus: integra autem exſtat in Codice Nitrienſi XXI. ubi ſic incipit:

ܚܕܘܬܐ ܕܒܐܠܗܐ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ
ܡܫܬܟܚܬܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ܘܡܩܛܪ̈ܓܢܘܗܝ :

Gaudium, quo quis in Deo afficitur, accuſatorum, ſuique ipſius infirmitatis oblivionem inducit. Præmittit Joannes ſingulis Sermonibus brevem ad Deum precationem: & quidem toti Operi hanc: ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܦܬܚ ܥܝ̈ܢܐ ܕܠܒ̈ܘܬܢ ܘܡܥ.

Chriſte Fili Dei vivi, aperi oculos cordium noſtrorum ad intelligendam lectionem ſanctorum tuorum Librorum Amen.

1. Sermo 1. *Adhortatio ad ſui cuſtodiam & curam: & quod vitare quis debeat diſſolutos, ac perverſos homines, ex quibus trahi ſolent pigritia, morumque diſſolutio, & omnes pravi affectus. Item quod ſibi quis cavere debeat à Puerorum conſortio, ne fortè mentis puritas impudicis cogitationibus labefactetur.* Initium. *Qui os ſuum à confabulatione cohibet, is à pravis affectibus cor cuſtodit. Qui cor habet à pravis affectibus purum, is Deum ſemper videt &c.* ܐܝܢܐ ܕܠܦܘܡܗ ܘܥܠ
ܡܫܥܝܬܐ ܘܡܢ ܚ̈ܫܐ ܠܒܗ ܢܛܪ
ܘܠܒܗ ܡܫܡܠܝܐ ܟܠ ܐܢܫ ܡܬܚܝܢܘܬܐ
ܘܪܚܡܬܐ ܘܡܫܡܠܝܢܘܬܐ ܟܠ ܫܥܐ ܚܙܐ ܠܐܠܗܐ.
ܘܥܠ ܗܘ ܕܢܛܪ ܐܢܫ ܡܢ ܢܦܫܐ
ܕܚܠܝܐ ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܚܒܪܐ ܘܗܘܢܗ ܒܡܚܫܒܬܐ
ܕܫܛܝ̈ܘܬܐ. ܘܫܡܫ ܦܘܡܗ ܡܢ
ܡܡܠܠܐ : ܢܛܪ ܠܒܗ ܡܢ ܚ̈ܫܐ. ܘܕܟܐ
ܠܒܗ ܡܢ ܚ̈ܫܐ : ܟܠܫܥ ܚܙܐ ܠܐܠܗܐ.

Eſt primus ordine inter Arabicos Sermones. Exſtat etiam Græcè in Cod. ms. Vaticano 391. pag. 213. & Cod. 605. pag. 103. licet perperàm ſub nomine Iſaaci Ninivitæ.

2. Sermo 2. *De modis, quibus Spiritus viſitat, & recreat eos, qui impigrè, ac utiliter verſantur in primo, & ſecundo, atque tertio gradu perfectionis: nec non de bellis, quibus infeſtantur, quo've pacto in illis victoria eſt reportanda. Qui Deum invenire deſiderat &c.* ܥܠ ܡܫܬܘܕܥܘܬܐ
ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܡܫܬܟܚܝܢ
ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܘܬܪܝܢܝܬܐ
ܘܬܠܝܬܝܬܐ : ܘܥܠ ܩܪ̈ܒܐ ܕܠܘܬܗܘܢ
ܘܐܝܟܢ ܢܨܚܝܢ. ܐܝܢܐ ܕܨܒܐ
ܕܢܫܟܚ ܠܐܠܗܐ.

Idem Sermo exſtat Arabicè num. 2.

3. Sermo 3. *De ſpiritu fornicationis, & de membrorum attrectatione, deque variis hujuſmodi tentationum generibus. Fratres, nemo veſtrum præ impatientia murmuret, quum gravibus ſe impugnari tentationibus ſenſerit &c.* ܥܠ ܙܢܝܘܬܐ
ܘܙܢܝܘܬܐ ܘܥܠ ܡܫܠܐ ܘܗܘܡܐ ܘܥܠ
ܡܫܠܐ ܢܣܝܘܢܗܘܢ. ܐܚܝ ܠܐ ܐܢܫ
ܡܢܟܘܢ ܡܢ ܠܐ ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܢܪܛܢ
ܟܕ ܒܢܣܝ̈ܢܐ ܝܩܝ̈ܪܐ ܡܬܢܣܐ.

Exſtat Arabicè num. 3.

4. Sermo 4. *De ſpiritu blaſphemiæ. Hic blaſphemiæ ſpiritus obtrectationem in Deum animæ obſuſurrat*

rat &c. ܠܐ ܫܪܝܪܐ ܡܬܚܫܒܢܐ. ܗܢܐ ܫܪܝܪܐ ܡܬܚܫܒܢܐ ܡܢܗܪ ܠܗ ܠܟܠܗ ܢܦܫܐ ܠܡܬܒܝܢܘܬܐ ܕܠܐ ܐܠܗܘܬܐ. Arab. num.4.

5. Sermo 5. *De ira, de vagatione mentis, de triſtitia, & de ſuperbia. Hic iræ ſpiritus &c.* ܠܐ ܘܩܕܐ ܘܠܐ ܦܘܫܐ ܘܠܐ ܠܒܟܐ ܘܠܐ ܢܚܡܘܬܐ. ܫܪܝܪܐ ܗܢܐ ܕܪܘܓܙܐ. Arab. num.5.

6. Sermo 6. *De caritatis officiis, quæ ſancti Angeli Aſcetis exhibent, & quomodo eos conſolentur. Item à nefariis ſpiritibus cavendum, qui decipere conantur: & quænam ſit fraudis eorum ſpecies. Quum quis negligentiæ, ac pigritiæ ſomnum excuſſerit, totumque ſeſe operibus pœnitentiæ dederit &c.* ܠܐ ܘܡܚܒܐ ܕܡܠܐܟܐ ܩܕܝܫܐ ܠܘܬ ܢܟܝܪܐ ܡܫܝܢܝܢ ܠܗܘܢ: ܘܐܘܪܚܐ ܕܥܠ ܕܡܘܬ ܕܪܚܩܝܢ ܠܫܘܕܥܗ ܘܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܕܡܘܬܐ ܕܒܥܠܕܒܒܐ ܥܠ ܕܐܠܐܢ ܕܒܪܝܐ ܡܢ ܡܬܦܚܣܢܘܬܐ ܘܐܝܟܢܐ ܡܫܬܟܚ ܢܦܫܗ ܠܥܡܠܐ ܕܬܝܒܘܬܐ. Arab. num.6.

7. Sermo 7. *Quod non liceat reprehendere Patres, qui in ſuis Diſputationibus pro auditorum captu ad infima deſcendunt. Quidam Patrum, myſteria Dei, Chriſtique Domini noſtri Unionem obſcurè tractant &c.* ܠܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܕܢܚܘܒ ܐܢܫ ܠܐܒܗܬܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܡܠܠܝܢ ܡܠܝܐ ܠܥܠܡܐ ܡܚܝܠܐ ܘܡܫܬܒܩܢܐ. ܡܢܗܘܢ ܕܐܒܗܬܐ ܕܐܪܙܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܘܡܫܝܚܐ ܘܚܕܝܘܬܐ ܡܢܗ ܡܢܗܘܢ ܡܡܠܠܝܢ.

Arab. num.7. Nihil tamen de quæſtionibus, quæ circa Trinitatem & Incarnationem ſæculo ſexto agitabantur, differit, ſed ſolùm oſtendit, Sanctos Patres in divinis myſteriis pertractandis auditorum captui ſermones ſuos accommodaſſe.

8. Sermo 8. *De Inſtitutione Fratrum Novitiorum. Hæc eſt Regula, quam Dominus probat: Ut nemo reſpectet huc atque illuc, ſed tantummodò coram ſe poſita fixis oculis intueatur: Ut ſupervacanea verba mittat, & quæ neceſſitas poſtulat, tantùm loquatur &c.* ܠܐ ܢܡܘܣܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܫܬܡܗܐ. ܗܢܘ ܢܡܘܣܐ ܕܪܚܡ ܠܗ ܡܪܝܐ: ܕܠܐ ܢܚܘܪ ܠܗܪܟܐ ܘܠܗܪܟܐ ܐܠܐ ܠܩܕܡܘܗܝ ܢܗܘܐ ܚܐܪ ܒܠܚܘܕ. ܘܠܐ ܢܡܠܠ ܡܠܐ ܝܬܝܪܬܐ: ܐܠܐ ܒܠܚܘܕ ܐܝܠܝܢ ܕܐܠܨܝܢ. Arabicè num. 8. Hic Sermo perperàm tribuitur *Iſaaco Syro & Presbytero Antiocheno* in Libro de Contemptu Mundi cap.ult. in Bibliotheca Patrum.

9. Sermo 9. *De Oratione: deque virtutibus naturarum ſpiritualium, & de ſcientia Dei. Qui Chriſti dulcedinem guſtavit &c.* ܠܐ ܨܠܘܬܐ ܘܥܠ ܚܝܠܐ ܘܥܠ ܟܝܢܐ ܪܘܚܢܝܐ. ܘܥܠ ܝܕܥܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܡܫܝܚܐ. Arab. num. 9. Animam per Orationem cum Deo conjungi, & ab eodem myſteria cœleſtia edoceri; modò tamen ſenſus corporis ab omni labe cuſtodiantur, uti in hoc, & ſequenti Sermone differit. Quod verò de Angelis ſcribit, وعلى مساواة معرفتهم وحبهم وحركاتهم اذ هم واحد في كل شي: *Eorum, ſcilicet, ſcientiam, amorem, & motum æquales eſſe, eoſque in omnibus pares*; id de Angelis unius ejuſdemque Chori, non de ſingulis novem ordinum Spiritibus intelligit: ſubjungit enim: كل واحد من الطغمات *in ſingulis Choris*.

10. Sermo 10. *De cuſtodia interiorum & exteriorum ſenſuum. Frater, qui ardenti flagras deſiderio, ut Deo conjungaris &c.* ܠܐ ܢܛܘܪܘܬܐ ܕܪܓܫܐ

ܕܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ ܘܩܕܡܘܗܝ. ܐܘ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܦܫܬܐ ܥܡܗ ܫܪܝܢ ܒܢܚܡܬܐ
ܘܢܘܗܪܐ ܕܐܠܗܐ. Arab, num. 10.

11. Sermo 11. *De voluntaria huic ſæculo morte, & de æterna alterius ſæculi vita. Qui vitam cum tempore deſituram exuerit &c.* ܥܠ
ܡܘܬܐ ܨܒܝܢܝܐ ܕܡܢ ܥܠܡܐ ܘܥܠ ܚܝܐ
ܢܟܘܪܝܢ ܚܝܝ ܥܠܡܐ. ܐܝܢܐ ܕܡܐ
ܕܐܫܠܚ ܗܘ ܠܗ ܡܢ ܚܝܐ ܙܒܢܢܝܐ.
Arab. num. 11.

12. Sermo 12. *Quæſtio, cur nonnulli Patres aſſerunt, Animas à corporibus ſeparatas in cælum aſſumi: alii verò ajunt, eas in Paradiſum migrare: quidam docet, in ſepulcro eas conditas unàcum corpore ſepulcrum habitare: Alius verò, ad oſtium ejuſdem conſiſtere, Chriſtumque Redemptorem expectare; & Impiorum quidem animas in tenebris, Juſtorum verò in luce verſari, etiam ante Reſurrectionem.* ܫܘܐܠܐ
ܕܡܛܠܐ ܕܠܐ ܡܢܐ ܐܒܗܘܗܝ ܘܐܚܪܢܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܕܢܦܫܬܐ ܠܫܡܝܐ ܡܬܢܣܒܢ
ܠܦܪܕܝܣܐ ܡܫܬܢܝܢ : ܘܡܢܗܘܢ ܐܡܪܝܢ
ܕܠܩܒܪܐ ܥܡܗܘܢ : ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪ
ܕܥܠ ܬܪܥܗ ܕܩܒܪܐ ܡܣܟܝܢ :
ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪ ܕܠܐ ܦܘܡ ܩܒܪܐ ܩܝܡܝܢ
ܘܡܣܟܝܢ ܠܡܫܝܚܐ ܦܪܘܩܢ : ܘܢܦܫܬܐ
ܕܥܘܠܐ ܒܚܫܘܟܐ ܫܪܝܢ
ܘܕܙܕܝܩܐ ܒܢܘܗܪܐ ܐܦ
ܩܕܡ ܩܝܡܬܐ :
Huic quæſtioni reſpondens Saba, nihil præter Catholicam doctrinam affirmat: Doctorum ſententias huic in ſpeciem contrarias doctè & acutè exponit, & clarè docet, Juſtorum animas à corporibus ſeparatas in cœlo cum Angelis commorari: *Paradiſum* enim, quò eas migrare nonnulli aſſerunt, non eſſe terreſtrem locum primis parentibus præparatum, ſed cœleſtem: *Sepulcri* autem nomine, quod eas unàcum corporibus habitare quidam ait, Deum myſticè deſignari, in quo Baptiſmum ſuſceperunt, & in quo obdormiunt: *ad oſtium* denique *monumenti conſiſtere*, nil aliud eſſe, quàm corporis reſurrectionem, ex qua plenior in eaſdem felicitas redundat, præſtolari. Animas ſiquidem corporibus exutas minùs claram Dei cognitionem habere, quàm iis conjunctas: atque hæc cognitio, inquit, ſi viſioni Dei, quam poſt reſurrectionem conſequuturæ ſunt, comparetur, ferè nulla eſt. Quod quidem de Animabus purgantibus, donec in eo ſtatu detinentur, verum eſt, quamvis abſolutè acceptum, & eo modo, quo Doctores à Saba laudati loquuntur, recentiorum Græcorum errori favere videatur. ܘܟܕ ܐܡܪܝܢ ܕܐܝܟ
ܛܠܝܐ ܕܠܐ ܩܢܐ ܝܕܥܬܐ ܐܝܬܝܗܝܢ :
ܦܚܡܝܢ ܕܠܘܬ ܝܕܥܬܐ ܫܪܝܪܬܐ
ܘܗܝ ܕܢܣܒܢ ܠܗܝܢ ܡܢ ܒܪܘܝܗܝܢ
ܒܬܪ ܩܝܡܬܐ : ܘܠܐ ܩܢܝܢ ܝܕܥܬܐ ܟܠܗ
ܟܠ ܟܠܗ ܐܡܪܝܢ : ܐܝܟܢܐ ܕܠܝܕܥܬܐ
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܠܐ ܝܕܥܬܐ ܡܩܪܝܢ :
ܘܠܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܠܡܕܡ ܟܠ
ܟܠܗ ܐܡܪܝܢ ܟܕ ܥܠ ܗܘ
ܕܥܬܝܕ ܡܡܠܠܝܢ ܕܥܠܡܐ :

Quum autem affirmant, inquit, *Animas eſſe inſtar Pueri non habentis ſcientiam; id aſſerunt per comparationem ad illam veram certamque ſcientiam, quam à ſuo Conditore poſt reſurrectionem accepturæ ſunt. Hoc videlicet intelligunt, quum dicunt, eas modò nullam omninò habere ſcientiam, quemadmodum & hujus ſæculi ſcientiam, inſcitiam appellant, & ſæculum hoc nihil omninò eſſe aſſerunt, de futuro ſæculo loqui volentes.* Vide Bellarm. de Sanct. Beat. lib. 1. cap. 5. ubi monet, non

non eſſe abſolutè contrarium doctrinæ Catholicæ affirmare, Sanctorum animas perfectiùs operaturas poſt reſurrectionem, & conſequenter clariorem Dei cognitionem habituras: & ſubdit, in hac ſententia fuiſſe S. Auguſtinum, & S. Bernardum.

13. Sermo 13. *De libertate, quam apud Deum habent ii, quorum corda ſpiritu Jeſu aguntur: & quomodo iidem beneficia per Spiritum indigentibus præſtent. Reminiſceris, Frater, verbi quod beatiſſimus ac planè divinus Vir ille protulit, inquiens: mittet Spiritum Filii ſui in corda veſtra* &c.

ܥܠ ܦܪܗܣܝܐ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܩܕܡ
ܐܝܠܝܢ ܕܪܘܚܗ ܕܝܫܘܥ ܡܬܕܒܪܐ
ܠܒܘܬܗܘܢ. ܘܐܝܟܢܐ ܠܡܘܗܒܬܐ ܡܩܪܒܝܢ
ܠܣܢܝܩܐ ܒܗ ܪܘܚܐ ܕܡܫܝܚܝܢ.
ܡܬܕܟܪ ܐܢܬ ܐܚܝ ܠܡܠܬܐ ܕܐܡܪ
ܛܘܒܢܐ ܗܘ ܡܠܐ ܐܠܗܐ ܓܒܪܐ:
ܘܐܡܪ ܕܢܫܕܪ ܪܘܚܐ
ܕܒܪܗ ܠܠܒܘܬܟܘܢ:

Arab. num. 13.

14. Sermo 14. *De diverſis donorum generibus, quæ à Deo gratis tribuuntur. Virtus una eſt, & multiformis* &c. ܥܠ ܦܘܪܫ ܙܢܝܐ ܕܡܘܗܒܬܐ
ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܒܡܓܢܐ ܡܬܦܠܓܢ.
ܡܚܝܠܘܬܐ ܚܕܐ ܐܝܬܝܗ ܘܡܫܚܠܦܬ ܙܢܝܐ:

Arab. num. 14.

15. Sermo 15. *De mundi novi Arcanis. Amodò mihi ipſi contrarius ero* &c. ܥܠ ܐܪܙܐ ܕܥܠܡܐ ܚܕܬܐ. ܡܟܝܠ
ܐܢܐ ܠܝ ܕܠܩܘܒܠܐ ܗܘܐ ܐܢܐ:

Subnectitur reſponſio ad interrogationem cujuſdam Fratris, qui eumdem percontatus fuerat, cur ad aquilonem converſus oraſſet. Arab. n. 15.

16. Sermo 16. *De admirabili Dei revelatione in anima: & de libertate, quam Deus animæ per ardentem erga ipſum amoris flammam impertitur, & in qua animam myſticè alloquitur: deque animæ cum Angelis commiſtione, & de caritatis officiis, quæ illi iſtis temporibus homini exhibent. Narravit mihi quidam: Quum Spiritum Dei ſecum ipſe ſecreto alloqueretur* &c. ܥܠ ܬܗܪܐ ܕܓܠܝܢܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܒܢܦܫܐ: ܘܥܠ ܦܪܗܣܝܐ ܕܡܢܗ
ܡܬܝܗܒܐ ܠܗ ܒܚܘܒܐ ܡܫܚܢܐ
ܕܠܘܬܗ ܘܒܗ ܠܡܢܗ ܘܐܝܬܝܗ ܡܡܠܠ.
ܘܥܠ ܫܘܬܦܘܬܗ ܕܥܡ ܡܠܐܟܐ ܘܫܡܫܬܐ
ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܐܢܫ ܒܕܪܐ ܗܢܐ. ܐܡܪ
ܠܝ ܐܢܫ. ܕܟܕ ܡܡܠܠ ܥܡ
ܠܗ ܒܪܘܫܗ ܪܘܚܐ:

Arab. num. 16.

17. Sermo 17. *De contemplatione Sanctæ Trinitatis, ſeù Trium adorabilium Perſonarum, quæ menti monachi pro Divina miſericordia revelatur. Laus fonti ſapientiæ tuæ, Deus noſter* &c. ܥܠ ܬܐܘܪܝܐ
ܕܬܠܝܬܝܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܕܗܝ ܗܝ ܬܠܬ
ܘܩܢܘܡܐ ܣܓܝܕܐ ܕܠܗܘܢܐ ܝܚܝܕܝܐ
ܒܪܚܡܐ ܐܠܗܝܐ. ܫܘܒܚܐ
ܠܡܒܘܥܐ ܕܚܟܡܬܟ ܐܠܗܢ:

Arab. num. 17.

18. Sermo 18. *De donis, quæ contemplantibus Deum Spiritus largitur: eorum, qui hæc experti ſunt teſtimonium. Necnon de ineffabili animi voluptate, qua ii fruuntur, qui cum Deo conjunguntur: deque meditatione, qua Intellectus viſione Dei, & animæ deliciis inde provenientibus dignus efficitur. De donis Spiritus, de quibus ut tibi ſcriberem rogaſti, ecquis pro merito diſſerere poterit* &c.

ܥܠ ܡܘܗܒܬܐ ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܡܬܝܗܒܢ
ܠܚܙܝܐ ܒܬܐܘܪܝܐ ܕܐܠܗܐ ܘܣܗܕܘܬܐ
ܡܢ ܡܢܣܝܢܐ ܕܒܗܘܢ: ܘܥܠ ܒܣܝܡܘܬܐ
ܘܕܠܐ ܡܬܡܠܠܢܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܐܠܗܐ
ܡܬܚܝܡܝܢ ܗܘ ܕܡܫܘܚܕܐ ܕܪܥܝܢܗ

ܠܐ

ܠܐ ܡܬܡܠܠܐ: ܡܛܠ ܗܘܦܟܐ ܕܒܝܫܬܐ
ܕܟܠܗ ܟܫܝܪܐ ܘܠܐܠܗܐ ܡܫܡܠܝܢ ܘܡܢܗ
ܡܬܟܢܫܝܢ . ܠܐ ܡܬܘܡܝܬܐ ܕܢܘܗܪܐ
ܕܡܫܒܚ ܠܗ ܕܐܝܬܘܗܝ ܠܟ:
ܡܢܗ ܫܩܘܠ ܕܡܫܡܠܝܐ:

Arab. num. 18.

19. Sermo 19. *De jucunda voluptate, qua diligentes Deum fruuntur, dum gloriam ejuſdem contemplantur. Ubi Infantiæ Salvatoris meminit. Scribere quidem vellem &c.*

على اللذه الانيسة التى تمتزج بمحبين اللـه في
نظرهم لمجده . وفيه ايضا يذكر طفولية السيد .
كـنـت اهوا ان اكـتـب :

Non exſtat in Codd. Nitrienſibus.

20. Sermo 20. *De fuga mundi, & de amputanda libertate. Quum fuga mundi grata nobis efficitur &c.*

ܛܒܐ ܠܢܘܟܪܝܐ ܕܡܢ ܥܠܡܐ
ܘܫܘܫܠܬܐ ܕܚܐܪܘܬܐ . ܟܕ ܕܝܢ
ܢܘܟܪܝܐ ܕܡܢ ܥܠܡܐ ܠܢ ܡܬܒܣܡ .

Arab. num. 20. Exſtat Græcè in Cod. ms. Vatic. 391. p. 217. & Cod. 605. pag. 88. licet perperàm ſub nomine Iſaaci Ninivitæ.

21. Sermo 21. *Monita, & Conſilia de ſancta Pœnitentia. Os caſti profert jucunda &c.* ܦܘܡܐ ܢܟܦܐ ܡܡܠܠ ܒܣܝܡܬܐ
ܘܡܠܐ ܠܢܦܫܐ ܡܘܥܝܬܐ . ܗܢܘ ܕܝܢ
ܢܟܦܐ ܡܢ ܫܘܚܠܦ ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ .

Arab. num. 21.

22. Sermo 22. *Quomodo Chriſtus Dominus noſter amicis ſuis ſeipſum revelet, & qua ratione eos in ſeipſis lætificet. Myſterium admiror &c.*

ܠܐ ܡܬܕܡܪܢܐ ܒܐܪܙܐ ܕܡܫܝܚܐ ܡܪܢ
ܕܡܬܚܘܐ ܠܪܚܡܘܗܝ ܒܗ ܒܗܘܢ
ܡܚܕܐ . ܠܪܚܡܘܗܝ ܐܝܟ ܒܐܪܙܐ .

Arab. num. 22. Ad calcem hujus Sermonis ſubjunguntur in mss. Arabicis ſententiæ cujuſdam Monachi, quas Joannes noſter ad fratrem ſuum deſcriptas miſit: Exſtant autem etiam in Syriaco Textu, ubi his verbis incipiunt: ܐܚܐ ܚܕ ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܟܬܝܒܢ
ܗܘܝ ܠܗ ܘܩܒܝܥܢ ܘܡܬܚܫܒ
ܡܬܗܓܐ ܗܘܐ ܒܗܝܢ ܐܡܝܢܐܝܬ .

Quidam Frater hæc verba deſcripta, & ob oculos poſita aſſiduè volutabat &c.

23. Sermo 23. *Ad Fratrem ſuum, à quo interrogatus fuit, quomodo Pœnitentia peccatis pollutam, poſtquam è Sacro Baptiſmo regenerata eſt, animam mundare & purificare queat. Si dicas, Frater, quomodo corruptum peccatis, & ad nihilum redactum hominem renovare Pœnitentia queat, in mentem revoca, unde primùm is conditus ſit &c.* الى اخيه الذى طلب منـه
ان يريه كيف تقدر التوبه ان تطهر وتجـلى
النفس التى جرحت وتنجست بالخطايا من بعد
ميلادها من المعمودية المقدسة ان كنـت تقول
يا اخى كيف يمكن التوبة ان تجدد الانسـان
الذى تلاشا وفسد بالخطـيـة : اذكر وانظر
كونـه الاول من اى شى صار :

Deſideratur in Codd. Nitrienſibus.

24. Sermo 24. *Viſio, quam Deus cuidam revelavit, quum ad Divina myſteria conſecranda accederet.* ܫܪܒܐ
ܕܐܫܬܥܝ ܠܝ ܐܚܐ ܡܗܝܡܢܐ ܟܕ
ܩܪܒܬ ܕܐܩܕܫ ܐܪܙܐ ܩܕܝܫܐ .

Quod refero, narravit mihi Frater fide dignus. Quum ad celebranda, ajebat, divina myſteria acceſſiſſem, & Panem & Vinum ſuper Altari propoſita cooperuiſſem, inchoata jam Liturgia vidi, & contemplatus ſum illum, qui ſeipſum pro omnibus obtulit, cum magna & ineffabili gloria, obſtupuique præ gaudio, & cor meum immutatum eſt &c. Hactenus in Codd. Syriacis Nitrienſibus. Quæ ſequuntur, ex Arabico exemplari deſumpta ſunt.

25. Sermo 25. *Quomodo Aſceticæ vitæ ſtudioſis ſilentium proſit, & quantum Monaſtico labori obſit negligentia.* على انه كيف ينفع الهدو للنشطا وكم

يضيع

يضيع الانحلال لتعب الرهبنة . اخذت قليل بالتجربة انا العاجز وارسم انا لاخوتي تحيرات ؛

26. Sermo 26. *De amore & dilectione Dei; & unde originem ducat in homine amor, & quouſque attingat: nec non de myſterio mundi novi, & de unione cum Deo. Laus abundantiæ amoris tui, Deus noſter &c.* على الحب وعلى محبة الله ومن اين تبتدى المحبة في الانسان والى اين تصل وعلى سر العالم الجديد والاتحاد مع الله : السبح لفيض حبك يا الهنا .

27. Sermo 27. *De meditatione œconomiæ Domini noſtri: & quod Dominus ad ſuperioris gloriæ contemplationem eum attollat, qui ipſius œconomiam aſſiduè meditatur, dignumque præterea eum efficiat contubernio ſuo: quid quod & divinæ etiam fiat conſors naturæ, Deique filius & imago. Rem tibi admirabilem narrare, Frater, aggredior &c.* على الهديد في تدبير ربنا وانه يرفع الى نظر مجده الاعلا للذى قد يتهجى به دايما ويجعله مستحقا ان يكون له مسكنا واله وابن اله وشبه الله . امر عجيب اريد ان احدثك يا اخى .

28. Sermo 28. *De Viſione Dei. Quidam Frater dixit mihi. Quum Paradiſi memoria meam mentem rapuiſſet.* على نظر الله . قال لى اخ . حين اخذ عقلى ذكر الفردوس .

29. Sermo 29. *De contemplatione Dei. Quod attinet ad contemplationem Dei, de qua ut tibi ſcriberem, rogaſti frater, neſcio quid quæras &c.* على الهديد بالله . على الهديد بالله الذى سالتنى يا اخى ان اكتب لك لم اعلم نوع طلبتك .

30. Sermo 30. *Capita ſcientiæ*, ſeù Apophthegmata in tres Sermones diſtributa, quorum Primus incipit: *Fundamentum ſermonis noſtri ſuper Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum ponentes &c.* وايضا له ثلث مقالات لروس المعرفة الاولى اذا اساس كلمتنا لربنا يسوع المسيح نضع ؛

Alter: *Si Regnum Dei intra nos eſt &c.* اذا كان ملكوت الله هى داخلنا ؛

Tertius: *Lux nullo definita tempore &c.* النور الغير زماني .

Ejuſdem Epiſtolæ.

Epiſtolæ 48. 1. *AD quemdam Sanctum Senem.* Initium. *Quem divina lux perfudit &c.* الرسالة الاولى الى شيخ قديس . الى الذى بالنور الالهى ؛

Divina myſteria ſilentio, & meditatione magis, quàm ſermone percipi.

2. *Ad Sanctum Senem. Eximiam dilectionem tuam admiror, quæ vitia tegit.* الى عند شيخ قديس . انا متعجب بحسن محبتك الساترة للرذايل ؛

De futuro ſæculo diſſerit.

3. *Ad Fratrem, qui priùs eum diligebat; poſteà inſtigante Diabolo conviciis eum inceſſere cœperat. Gaudeo ſummoperè conviciis tuis.* الى احد الاخوة الذى كان قديما يحبه وبعد ذلك خضع للشيطان ورجع يشتمه . انا افرح جدا بمدماتك .

4. De pravis animi affectibus componendis: *Cognomentum tuum, Frater, genere tuo illuſtrius eſt.* لقبك يا اخى هو ارفع من نسبك .

5. De mundi contemptu. *Qui audit & obedit, pax ſancta manet ſuper eum.* الذى يسمع ويطيع : السلام المقدس يحل عليه .

6. Non eſſe temere jurandum. *Præcipe Fratribus, Pater, ne ſtultorum inſtar, ſingulis quibuſque verbis in nomine Dei jurent.* اعطى وصية للاخوة ايها الاب الا يحلفوا باسم الله مثل الحمقا فى جميع الكلام ؛

7. Ad Fratrem, de laudibus ſolitariæ vitæ, & ut à primatus amore ſibi caveat. *Cave, Frater, ab iis, qui ſibi ipſis, ac Fratribus vim inferunt.* احذر يا اخى من الذين يغصبون انفسهم ونفوس اخوتهم.

8. Ad Monachum, à quo impensè diligebatur. *Nobis non licet, alter alterius faciem videre, niſi per hujus externæ lucis miniſterium.* ليس لنا ان نرى وجوه بعضنا بعض بغير واسطة هذا النور البراني.

9. Ad Monachos: negligentiam ſuam deplorat; eorum verò precibus ſeſe commendat. *Significarunt mihi vos bene valere: & ego gratias Deo egi pro veſtra incolumitate.* اعلموني على احوالكم وسبحت ربى على عافيتكم.

10. Parænesis. *Cauſam agendi gratias, dedit nobis epiſtola tua mœrore plena.* سبب الشكر صارت لنا رسالتك المملوة احزان.

11. De Oratione. *Infra gradum Perfectionis adhuc exiſtit Monachus, qui Deum orans, continuis motibus pulſatur.* اسفل من درجة الكمال هو قايم بعد المتوحد الذى يصلى لله دايما بالحركات.

Sanctos, qui viſione Dei fruuntur, non ampliùs deprecationibus apud Deum indigere, ſed potiùs divinorum ejus beneficiorum diſpenſatores eſſe.

12. De amore ſolitudinis, & caſtitate. *Audi, Frater, & veritatem, quam à Deo meo edoctus ſum, tibi patefaciam.* اسمعنى يا اخى فاقول لك الحق الذى تعلمت من الاهى.

13. De puritate cordis: & pia ad Chriſtum ſupplicatio. *Qui aſſiduè tingitur.* الذى هو دايم يصطبغ.

14. Parænesis. *Mitto caſtitati tuæ ſalutem.* انا ابلغ عفتك السلام.

15. Ad Fratrem: narrat viſionem cujuſdam Fratris, qui Chriſtum vidiſſe ſe affirmaverat. *Audi, Frater, quæ mihi quidam verax Frater narravit &c.* اسمع يا اخى الشى الذى قال قدامى اخ صادق.

16. Ad Monachos adhortatoria. *Quod poſtulabatis, ait &c.* قال الذى عليه كانت طلبتكم:

17. Parænesis de Patientia, & quod mittenda ſit, quam in craſtinum gerimus, cura. *Antequam libertas noſtra per patientiam probetur &c.* من قبل ان تمتحن حريتنا بالصبر.

18. De Gula, Ira, & Superbia. *Piſcator, qui prædam capere deſiderat, eſcam reti illigat &c.* الصياد الذى يصطاد الصيد يسد الطعم على فخه.

19. Internos & externos ſenſus cautè cuſtodiendos eſſe. *Noli mei cauſa dolore affici.* لا تتجع من اجلى.

20. Precum Fratris virtute, à graviſſimis Diaboli tentationibus ſe præreptum affirmat. *Poſtquam te reliqui, cunctas pravitatis ſuæ procellas Princeps hujus ſæculi adversùs me commovit &c.* من بعد مجى من عندك حرك على الاركون كراديسه الاتيمة جميعها.

21. Juſtos cum gaudio, improbos verò ſummo cum dolore de hoc mundo excedere. *Firmam immotamque, Frater, mentem tuam in Deum defige, & eximiam ejuſdem in nos dilectionem obſtupeſce.* اقم اخى عقلك بلا حركة واعجب بمحبة الله التى عندنا.

22. Dei ubique locorum præſentis veritatem exemplo latentis in ſilice ignis declarat. *Percontaris, Frater, quomodo totus in omnibus locis Deus ſit.* سالتنى يا اخى كيف يكون الله كله في كل موضع.

23. Ut

23. Ut in rebus naturalibus, ſic & in ſpiritualibus, omnia modum & tempus habere. *Quod à me ſcire voluiſti &c.* . الذى طلبت ان اعرفك

24. Auguſtiſſimæ Trinitatis confeſſio. *Ego quoque Patrem in Chriſto ſuo agnoſco &c.* . انا ايضا للاب بمسيحه اعرف

25. Parænetica. *Quid tibi ſcribam, omnium cariſſime.* مــــاذا لى ان اكتب لك يا احب الى من كل .

26. Ad Fratrem. *Legi epiſtolam tuam, & mærore affectus ſum.* قرات كتابك وامتليت حزن .

27. Parænetica. *Si aſſiduis imperitiæ meæ ſermonibus aures tuas pulſo, ſerve operi inſiſtens ſuo &c.* انكان فى كل زمان اجتذبك بكلمتى الخرفــة ايها العبد العمال .

28. Precibus Fratris ſeſe commendat, ut Diaboli graviſſimam tentationem evadat. *Rogo te, ut precibus me adjuves.* اطلب منك ان تعــينى بالصــــــــــلاة .

29. In idem argumentum. *Ex quo diſceſſiſti.* . من رواحك والى الان

30. Animam ita corpori alligatam eſſe, ut ab illo nequaquam diſcedat, etiam quum in divinum amorem rapta, extra ſenſum poſita videtur. *Qui de divino amore, diſſerere cupit.* من يشا ان يتكلم على محبة الله .

31. Ad Fratrem. *Hæc mihi, Frater, ſcripſiſti: Quandoque tuus obitus continget, quod, ais, tibi moleſtum futurum. Tu verò, ſi hoc accidet, ne contriſteris.* كــتــبـــت لى يا اخى تقول لى انـــه ربمـــا يعرض لـــــك نقلة وتجد انت شدة . انــكان هذا يكون لا تــعـــالم .

32. Ad Chriſtum Puerum allocutio. *Qui ſeipſum renovavit &c.* الذى جدد لذاته .

33. De mutationibus, quæ in vita ſpirituali accidunt. *Quod mihi ſcripſiſti, ut tibi ſignificarem &c.* على حال الذى ارسلت لى ان اعرفك .

34. Virtutum monaſticarum theſaurum ab oculis hominum abſcondendum eſſe. *Notum tibi facio, fortiſſime in Domino Vir, ut theſaurum tuum abſcondas.* اعرفك ايها الرجل الجبار بالرب انك تخفى كنزك ,

35. Parænetica ad Fratrem. *Frater: qui Stigmata Jeſu in membris ſuis portant, ii cruci affixi ſunt.* يا اخى اوليك الذين، حملوا جراحـــــات يسوع باعضايهم : مصلوبين هم .

36. De Divina contemplatione. *Quorum mens vivo Unigeniti Verbi Spiritu afflata eſt &c.* اوليك الذى نفخ فى عقولهم روح الحياة من كلمة الوحـــيـــد .

37. Ad Fratrem. *Si quæris, Frater, cur arcana tibi myſteria haud patefacio.* انكــنــت تقول يا اخى لماذا لا اتحدث قدامك من هذه الاسرار المخفــيــة .

Propriam inſcitiam fatetur.

38. Ad Fratrem quendam, qui paternum debitum ſolvere poſtulabatur. *Debitum à te reddi poſtulantibus, ſic reſponde.* الى اخ كانــوا يطلبوا منه الدين من والده . لكل الذى يطلب منك الديــــــن هكذا قل لــــــــــــــه .

Monachum terrena omnia, & patrem ipſum abdicaſſe: non ergo æs patris alienum ſuſcipere eidem licere, aut eo obſtringi.

39. In quoſdam, qui mutuabantur, & non ſolvebant. *Accipite gratiam, & preces pro me fundite.* خذوا نعمة وصلوا على .

40. Parænetica. *Pro tuo in nos amore, Frater, retribuere tibi non poſſumus.* على جهات محبتك الينا يا اخى ليس نقدر نحن ان نوفيك .

41. Parænetica. *Ego quotidie,*

opus vitæ incipio, Frater. انا يا اخى كل يوم اجعل ابتدا فى عمل الحياه .

42. De amore Divino. *Non eſt benignus ac bonus, ut Deus noſter.* ليس طيب وصالح مثل الاهنا .

43. De Juſtorum & improborum moribus, & exitu. *Rogaſti me, Frater, ut tibi ſcriberem.* طلبت يا اخى ان اكتب لك .

Hìc claris verbis confirmat Saba, quod ſuprà ſerm. 12. de Juſtorum præmiis, & Improborum pœnis ante univerſalem Reſurrectionem docuerat.

44. Solis Stellarumque viſionem, cum Dei myſteriorumque Divinorum contemplatione comparat. *Legi arcanum, quod in tua latebat Epiſtola.* قرات السر الذى كان مخفى فى رسالتك .

45. Ejuſdem argumenti. *Stellæ quoque, quas abſque Solis luce te intueri, Frater, dixiſti.* الكواكب ايضا الذى قلت يا اخى انك تراها بغير نور الشمس .

46. In idem. *Luna, cujus diſcum aliquando Stellis refertum conſpici aſſeris, eſt incorporea theoria &c.* القمر الذى قلت انه يرى فى وقت وقرصه مملوا كواكب هم ثاوريا غير متجسده .

47. In idem. *Etiam tempore orationis, dilectiſſime, videre eſt animam ſaphiro, aut cæruleo colori ſimilem &c.* وايضا يا حبيب نفسى فى وقت الصلاة ترى النفس وهى تشبه صافيلا او كلون السما .

48. De Divina contemplatione, & de variis inſidiarum Diaboli modis. *Benedictus Deus Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti &c.* مبارك هو الله ابو ربنا يسوع المسيح .

Crucis Imaginem colendam docet, his verbis: واوصل مزامير وقراة وسجدات قدام الصليب .

His conjunge Pſalmos, Lectiones, & adorationes coram Cruce: quod ſæpius repetit.

CAPUT XXXIV.

Iſaac Ninivita.

ISAACI ex Ninivitarum Epiſcopo Monachi Vitam deſcribit Anonymus in Præfatione ad ejuſdem Opera, quæ Arabico quidem ſermone, literis tamen Syriacis exſtant Codice Nitrienſi XX. in hæc verba: خبر عن هذا القديس العظيم مار اسحق . كان مولده فى بلاد الشرق من جنس السريان . وكان له اخ جسداني . وكان قد ترهب هو واياه فى دير القديس مار متى المجمع الكبير . ولكثرة علمهم ونجاحهم فى الرهبنة اختير اخوه لرياسة الدير وتدبير الرهبان . واما القديس مار اسحق من بعد ان كمل قوانين المجمع انفرد فى قلاية بعيده عن الدير امبال ولزم الصمت والوحدة والانقطاع من كل احد بالكلية . وكان اخيه كل وقت يراسله ان يحضر اليه الى المجمع فما كان يجيبه الى ذلك . ومن بعد ما اشتهر علمه وقداسته اختير لاسقفية العظمى نينوا . وفى اول يوم من جلوسه فى قلاية الاسقفية حضر اليه اثنين يتحاكموا عنده . فادعى احدهم على الاخر ان له عنده مال ويريد ان يوفيه . فر الاخر بذلك وساله ان يمهله قليل ليتسبب ويوفيه . فابا ذلك الغنى الشقى وقال اريد ان يعطينى مالى والا اسلمه الى الحاكم . فاجاب القديس مار اسحق وقال ان الانجيل المقدس يامر ان الذى ياخذ شيك لا تطلبه منه فلا اقل لك ان تصبر عليه . فاجاب ذلك الشقى وقال . دع عنك كلام الانجيل . قال مار اسحق . فان كان ما ينسمع من الانجيل فايش جيت انا اعمل . وعند ما نظر القديس ان تدبير الاسقفية يفسد عليه عمل الوحدة : ترك الاسقفية ورفض كل شى وهرب الى برية الاسقيط المقدسة وكمل جميع ايام حياته فيها، وبلغ الى اعلا ما يكون فى القداسة . وكان معلم ومرشد لجميع طايفة الرهبان ومبينا خلاص لكل

I. Iſaaci Ninivitæ geſta.

لكل احد • ووضع هذه الاربع كتب فى غاية البلاغة من تعليم الرهبنة • بركة صلاته تحفظنا امين. وكان هذا القديس فى اول الالف السابع من سنين العالم •

Ideſt: *Hiſtoria huius Sancti magni Mar Iſaac. Hic oriundus fuit ex Orientali regione, Syrus genere. Fratrem autem germanum habebat, quo cum Monaſticam vitam in Cœnobio Sancti Mar Matthæi, ubi frequens eſt Monachorum Conventus, profeſſus eſt. Quumque doctrina, & aſcetica obſervantia excellerent, frater quidem ejus ad præfecturam Cœnobii, & Monachorum regimen aſſumptus fuit: Ipſe verò Sanctus Mar Iſaac poſtquam inſtitutis Cœnobii* (hoc eſt, communis vitæ) *defunctus fuiſſet, in Cellulam à Monaſterio procul poſitam ſeceſſit, ibique totum ſe dedit ſilentio, ac ſolitudini, ab hominum ſegregatus conſortio. Et quamquam frater aſſiduis inſtaret literis, ut ad Cœnobium rediret, ille tamen firmus in propoſito perſtitit. Quum autem ejus doctrinæ & ſanctimoniæ fama percrebuiſſet, ad Epiſcopatum magnæ urbis Ninives evectus fuit: ubi quum in Cella Epiſcopali prima conſecrationis ſuæ die ſederet, ecce duo litigantes cubiculum Epiſcopi intrant, quorum alter creditum repoſcebat; alter debitum profeſſus, differri tantiſper ſolutionem flagitabat, dum ſua recuperaret. Aſt infelix ille dives, ſi, inquit, iſte mihi quod meum eſt, reddere recuſet, actutum ad Judicem ipſum arceſſam. Cui Sanctus Mar Iſaac: Sacrum Evangelium præcipit, ut ablata non repetas: quanto magis, ut diem ad faciendam ſolutionem petenti indulgeas. Ad hæc ſceleſtus ille: At nunc, ſubjecit, mitte iſta de Evangelio. Tùm verò S. Iſaac: Si Evangelio, inquit, iſti non parent, quid ego huc facturus adveni? Videns præterea Sanctus Vir ſolitariam vitam Epiſcopali officio perturbari, abdicavit ſe Epiſcopatu, & ſanctam Scetenſem eremum petiit, ubi ad obitum uſque commoratus, ad ſummum ſanctimoniæ culmen pervenit. Erat autem Magiſter, & Doctor omnium Monachorum, portuſque ſalutis univerſorum: & quatuor hoſce Libros de Inſtitutione Monaſtica elegantiſſimo ſermone conſcripſit: cujus precum benedictio nos cuſtodiat Amen. Vivebat hic Sanctus ineunte anno mundi ſepties milleſimo*: nimirùm Chriſti quingenteſimo, juxta vulgarem Syrorum Græcorumque ſupputationem, qui ante Chriſti Nativitatem annos ab orbe condito numerare ſolent plus minus quinquies mille & quingentos.

Sed Iſaaci ætas clariùs demonſtratur ex ipſiuſmet ſcriptis, quæ in Bi- II. Ejuſdem ætas.
bliotheca noſtra exſtant. Nam in laudato quidem Cod. Nitrienſi XX. pag. 215. Jacobi Sarugenſis, quem initio ſexti ſæculi clariuſſe ſuprà oſtenſum eſt, teſtimonium ab ipſo uſurpatur. In Græco autem ms. Codice CCCXCI. in quo nonaginta ejuſdem Iſaaci Sermones à Patricio & Abrahamio in Sancti Sabæ Laura Monachis è Syriaco in Græcum tranſlati continentur, poſtremum locum occupat ipſius Iſaaci *Epiſtola ad S. Simeonem Stylitam juniorem*, cognomento *Thaumaſtoritam*, qui ἐν θαυμαστῷ ὄρει, *in admirabili monte* propè Antiochiam ſub Juſtiniano ac Juſtino Juniore, ſuprà columnam ſanctiſſimè vivebat, & anno Chriſti 593. die 24. Maii ſub Mauricio Imperatore in cœlum evocatus eſt, ut liquet ex Evagrio hiſt. Eccl. lib. 6. cap. 23. & ex Nicephoro Magiſtro in ejuſdem Vita cap. ult. Sexto igitur ſæculo ad exitum vergente Iſaacum noſtrum floruiſſe, neceſſe eſt. Hinc Naironi inprimis ſententia rejicienda, qui Evopl. Par. I. cap. 2. num. 22. Ninivitam hunc Iſaacum cum altero S. Ephræmi Diſcipulo confundit. Lambecii inſuper, & Gulielmi Cave conjectura nequaquam admittenda, qui exiſtimant, noſtrum Iſaacum poſt abdicatum Epiſcopatum ex eremo in Italiam veniſſe, & propè Spoletum in Aſceterio ab ipſo condito vixiſſe; ac proinde unum eundemque ipſum cum Iſaaco faciunt, cujus mores,

res, & miracula S. Gregorius Magnus Dial. lib.3. cap. 14. deſcribens, effatum hujuſmodi in ore ſolitum fuiſſe habere teſtatur, *Monachus qui in terra poſſeſſiones quærit, Monachus non eſt*. Noſter enim Iſaac ex Meſopotamia non in Italiam, ſed in Ægyptum perrexit, ubi in Scetenſi eremo diem clauſit, ut ex laudata ejuſdem Vita colligitur.

III. Ejuſdem ſcripta, & Codices, in quibus exſtant.

De ejus ſcriptis hæc Sobenſis in Catalogo pag.63. ܐܝܣܚܩ ܕܢܝܢܘܐ ܫܒܥܐ ܦܠܓܘܬܐ : ܥܒܕ ܥܠ ܕܘܒܪܐ ܪܘܚܢܐ : ܘܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܐܠܗܝ̈ܐ : ܘܕܝ̈ܢܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ .

Iſaac Ninivita ſeptem compoſuit Tomos de regimine Spiritus, de Divinis myſteriis, de judiciis, & politia. Ex quibus unum Tomum dumtaxat Syriacè, & quatuor Libros Arabicè, mox recenſendos, habemus. Græcè exſtant in Biblioth. Vindobonenſi Cod. Theol. 173. num. 1. fol. 1. & Cod. 104. num. 7. fol. 128. *Sermones* 87. In Bibliotheca noſtra Codd. Vaticano 391. 605. 737. & Cod. 23. Regio-Alexandrino, *Sermones* 98. quos à Patricio & Abrahamio Monachis S. Sabæ è Syriaco in Græcum translatos fuiſſe, notat ubique amanuenſis. In Catalogo mss. Bibliothecæ Bodlejanæ p. 44. *Sermones* 99. teſte Gulielmo Cave tom.2.pag.110. qui tamen ibidem (uti etiam in Cod. noſtro Regio-Alexandrino dicitur,) pro Patricio *Iſcecium* legit. Ex his verò Sermonibus, ut verbis Cave utar loc.cit. *quinquaginta tres, ſed mutilos, confuſos, & continuâ oratione, ſub titulo* Libri de contemptu mundi, *Latinè ediderunt magnæ Bibliothecæ Patrum Curatores Tom. XI. edit. nov.* Idque perperàm ſub nomine *Iſaaci Presbyteri Antiocheni*, ut benè notat Lambecius comment. lib. 5. pag. 73. quum Presbyter Antiochenus, cujus meminit Gennadius, à Ninivita Iſaaco longè diverſus fuerit, eumque integro ferè ſæculo anteceſſerit.

Opera Iſaac Ninivitæ.

Ex Codicibus Syriacis, Arabicis, & Græcis Vaticanis.

LIBER I. *Operum S. Iſaac*. Sermo I. *De diſcretione naturali*. Initium: *Humana forma diverſis quidem motibus, diſcretionibus, voluntatibus, variiſque membrorum, & cogitationum generibus prædita eſt. Multiformis quoque eſt corporis, animæ, & ſenſuum ordo &c.* الكتاب الاول لمار اسحق . الميمر الاول في افراز الطبيعي : صورة الادمية فيها حركات وافرازات ومشيات وانواع مختلفة من اعضا وافكار وترتيب الجسد والنفس والادراك :

Exſtat Arabicè, unàcum ſequentibus Sermonibus, qui quatuor Libris comprehenduntur, in Codice Nitrienſi XX. cujus potiorem partem anno Chriſti 1516. exaratam fuiſſe colligitur ex hac annotatione: كتب هذا الكتاب الراهب ايوانيس من قرية المنصورية في سنة الف وثمانمايه وسبعة وعشرين يونانية ؛

Scripſit hunc Librum Joannes Monachus ex oppido Manſuræo anno Græcorum 1827. Sex verò poſtremos ejuſdem quinterniones quindecim ante annis conſcriptos fuiſſe, hæc Syriaca epigraphe docet: ܗܘܐ ܫܘܠܡܗ. ܡܫܘܓܫܬܐ ܟܬܝܒܢ ܗܠܝܢ ܐܬܘ̈ܬܐ ܒܫܢܬ ܐܦܬܝܒ ܒܡܕܒܪܐ ܕܐܣܩܝܛ ܡܢ ܪܒ ܚܛܝ̈ܐ ܟܠܗܘܢ ܕܫܡܗ ܐܝܟ ܫܡܗ ܕܦܪܩ ܠܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܡܨܪܝ̈ܐ.

Exarati ſunt confuſi iſti characteres anno (Græcorum) 1812. *in deſerto Scetenſi ab omnium peccatorum maximo, ejus cognomine, qui filios Iſrael ab Ægyptiis liberavit*: nimirùm à Moyſe, cujus nomen Arabicè ſuprà prodiderat.

Sermo 2. Monachi cum Laico com-

comparatio. *Magnum eſt monachi qui perfectam vitam pollicetur, probrum, & gravi reprehenſione atque vituperatione dignum, ſi æquè ſe gerat, ac ſæcularis conjugatus, qui Deum timeat, & juſtus ſit, atque juſtitiæ operibus intentus.* عار عظيم للمتوحد الذى
يوعد بكمال السيرة وعنف عظيم ومحقرة فى هقه
ان يوجد تدبيره مساوى لتدبير من هو خايف
الله وبار ومهتم بعمل البر وهو علماني مزوج •

Sermo 3. *De Theoria. Qui Theoriam, & agnitionem ſpiritus aſſequutus eſt &c.* فى الثاوريا • الذى قد بلغ الى
تدبير الثاوريا ومعرفة الروح •

Sermo 4. *De contemplatione interioris hominis. Quo magis ad agnitionem veritatis quis accedit, eò minus ſenſuum operationibus occupatur &c.*
فى ثاورية الانسان الجواني • كلما يدني الانسان
لمعرفة الحق ينقص من فعل الاحواس •

Sermo 5. *Quis ſit amor Dei, & quomodo, & quando comparetur. Amor Dei non eſt quidpiam incertum & ignotum &c.* ما هو حب الله وكيف
يقتنى واى متى • حب الله ليس هو شيا
يختلج غير معروف •

Sermo 6. *De vita ſolitaria. In primis ſciendum nobis eſt, diverſas eſſe Chriſtianorum exercitationes &c.*
فى سيرة السكوت . قبل كل شى ينبغى ان نعلم ان
تدابير المسيحية تنقسم الى افرازات كثيرة •

Sermo 7. *De Oratione. Nulla efficaciori cura à ſæculi amore mens continetur, aut à peccato immunis ſervatur, quàm ſi Deum cogitet, atque meditetur.* فى الصلاة . ليس تدبير يقبض العقل
من العالم وينجيه من الخطايا كمثل الهديد بالله •

Sermo 8. *De omnibus virtutum generibus: ubi declaratur totum ſpitualis vitæ regimen, quo conſtat medius gradus monaſticæ profeſſionis. Admonitio ne regulæ ſolitariæ vitæ negligantur. Initium omnium eſt Timor Dei, idemque fundamentum eſt omnis probitatis, & porta conſolationis ſpiritus &c.* فى ساير انواع الفضيلة وايضاح
كل تدبير السيرة النفسانية التى هى الدرجة
الوسطا فى الرهبنة • وتحذير من الاهمال فى قوانين
الوحدة • مبدا جميع مخافة الله واساس كل
صلاح وباب عزا الروح •

Sermo 9. *Quod ſecum depugnandum eſt, ſibique ipſi vis inferenda. Beatus, qui toto vitæ ſuæ tempore vim ſibi infert &c.* فى الاغتصاب والقسر • طوبا لمن
غصب نفسه كل ايام حياته •

Sermo 10. *De Oratione. Eſto aſſiduus in oratione: cui & bonos mores adjunge &c.* من اجل الصلاة . كن مداوم
للصلاة والصق بها انواع حسنة •

Sermo 11. *De horis Miniſterii*: nimirùm, penſi orationis, quod Monachi ſtatis horis perſolvere tenentur. *Oportet, ut ſingulas Preces ſtatis horis, quoad fieri poteſt, impleamus &c.* فى اوقات الخدمة . ينبغى لنا فى كل
صلاة نثبت حسب الامكان على قدر الوقت •

Sermo 12. *De Pſalmodia. Fac, ut ardeas inſatiabili deſiderio pſallendi, atque laudandi Deum &c.*
من اجل المزامير . فيكون لك محبة بلا شبع
للمزامير وتماجيد الله •

Sermo 13. *De Metanæis*, hoc eſt, de adorationibus cum genuflexione & proſtratione. *Aliquando ſtare decet ante Deum, aliquando inclinare ſe, & quandoque adorare &c.*
لاجل المطانيات . فى وقت بالقيام قدامه وفى وقت
بالانحنا وفى وقت بالسجود •

Sermo 14. *De ſilentio & ſolitudine. Noli putare, frater, hominem poſſe abſque operibus immunem ſe ab affectionibus reddere &c.* فى السكون
والانفراد • لا تصدق يا اخى ان من دون
الاعمال ينعتق الانسان من الالام •

Exſtat Græcè Cod. Vat. 391. p. 307. & Cod. 605. pag. 203.

Sermo 15. *Varia ad aſceticam vitam ſpectantia declarantur. Si bonam cum ſilentio demiſſionem animi conjungis*

jungis &c. دلايل توضح امور امور . اذا كنت في سكون مع عمل الاتضاع الجهد .

Exſtat Græcè Cod. Vat. 391. p. 299. & Cod. 605. p. 193.

Sermo 16. *De vita ſolitaria, & de Cellæ habitatione. Anachoreta, qui regulas ſolitariæ vitæ obſervat, is poterit ſe in ſolitudine tueri &c.*

في طريق الوحدة ومداومة القلاية . المتوحد طريق الوحدة بتكميل قوانين الوحدة يمكنه ان يحفظ بحلاوة .

Sermo 17. *Regulæ, quæ à ſolitariis obſervandæ ſunt. Hæ ſunt regulæ ſolitudinis, quibus ſolitaria vita ſollicitè ac diligenter cuſtoditur. Ut ſtatis horis officium impleatur &c.*

في ايضاح القوانين التي توجب على السكان في الهدو . قوانين الوحدة التي تحفظ طريق السكون باحتراس وصيانة ثم تكميل خدمة الاوقات .

Sermo 18. *De exercitationibus Anachoretæ. Perpetuum ſilentium eſt ornamentum & decus Anachoretæ &c.*

في الاعمال التي يتدبر فيها اذا كان في السكون . الصمت الدايم هو زينة وبها المتوحد .

Sermo 19. *De bello, quod Dæmones per cogitationes inferunt. Bellum autem cum pravis cogitationibus &c.*

القتال الذي تصنعه الشياطين بالافكار . اما الجهاد مع الافكار الردية

Sermo 20. *De pravis cogitationibus, quæ nos oppugnant in cordibus noſtris. Quæ in Deum mens intenta eſt, eam pravi affectus pervadere nequeunt &c.* في معنى الافكار الردية التي تقاتل معنا بقلوبنا . ليس يمكن الالام ان تدخل الضمير الذي فيه الهم بالله .

Sermo 21. *De motibus cogitationum fornicationis. Quæ te ad ſolitariam vitam trahunt cogitationes, iis te ad caſtitatem vocari intelligas &c.*

في حركات افكار الزنا . كل افكار تجذبك الى السكون اعلم انهم يدعوك الى العفة .

Sermo 22. *De regimine vitæ ſolitariæ. Antiquis temporibus cuilibet Sancti Patres noſtri permittebant, vitam Anachoreticam ducere &c.*

في تدبير سيرة السكون . في الازمان القديمة ابائنا القديسين كانوا يأذنوا لكل احد السكون في الهدو .

Laudat pag. 74. Joannem Thebæum, Macarium, Evagrium, Iſaiam, Marcum, & Antonium Magnum, quorum teſtimoniis utitur.

Sermo 23. *De ordine veræ Monaſtices, & quomodo obſervandus ſit. Timor Dei, amorem ejuſdem antecedit &c.*

في ترتيب الرهبنة الحقانية وكيفية العمل بها . مخافة الله تتقدم محبة الله .

Sermo 24. *Paræneſis. Nequit homo Dei ſimul & hominum conſortio frui &c.* ليس يستطيع الانسان ان يكون بمفاوضة الله والناس .

Sermo 25. *Quiſnam ſit Monachus, & quæ ipſius exercitationes. Monachus eſt, qui ſæculum abdicavit &c.*

ما هو المتوحد وما عمل سيرته . المتوحد هو الذي قد ترك العالم .

Sermo 26. *De vita ſolitaria. Studeamus eremum in eremo tenere &c.*

في معاني سيرة السكون . ندرس لكي بالسكون نقتني سكون .

Sermo 27. *Quænam ſit pura Oratio abſque mentis evagatione. Sapientem, qui neceſſarium quid perſequi ſtatuit, decet &c.* ما هي الصلاة الطاهرة التي بلا طياشة . ينبغي للانسان الحكيم اذا ما عزم في قلبه ان يسعى في طلب شي ما ضروري .

Sermo 28. *De tribus Anachoretarum gradibus. Univerſæ Anachoreticæ hujus vitæ exercitationes tribus gradibus comprehenduntur: Incipientium, Proficientium, & Perfectorum &c.*

في ثلاث منازل ومقادير تدبير السكون . جميع عمل هذه السيرة المتوحدة التي هي السكون ثم ثلثة منازل منزلة البداية ومنزلة الاوسط ومنزلة الكمال .

Hic deſinit Liber Primus hujus Collectio-

lectionis Arabicæ, in qua non omnes Iſaaci ſermones continentur, uti in fine ejuſdem adnotatur in hæc verba:

كمل ما وجدنـــاه من الجزو الاول لمار اسحق
وباقيته لم يوجد الا في بلاد السريـــــــان .

Abſoluta ſunt, quæ ex primo Libro Mar Iſaaci reperimus: reliqua verò in Syrorum dumtaxat regionibus exſtant.

LIBER II. *De Monaſtica Inſtitutione*. Sermo 1. *Timor Dei initium eſt virtutis &c.* ܟܢܫܐ ܕܪܘܚ ܘܡܫܒܚܐ ܡܢܗ ܐܬܦܢܝ ܠܐ ܐܘܪܚܐ ܘܕܘܒܪ̈ܐ. ܡܬܐܡܪܐ ܗܘܝܐ ܘܫܠܡ ܠܗܘܢ ܘܫܡܥܐ ܗܘ ܘܡܫܡܠܝܘܬܐ. Exſtant Syriacè, unàcum ſequentibus Sermonibus, in Codd. Nitrienſibus XXI. & XXII. & Arabicè in laudato Cod. Nitrienſi XX. cujus ordinem in recenſendis Iſaaci Sermonibus ſequimur. Demùm Græcè in Cod. Vaticano 391. p. 167. Cod. 605. p. 14. & Cod. 737. p. 291.

Sermo 2. *Gratiarum actio eſt novorum majorumque beneficiorum incitamentum &c.* ܡܬܐܡܪܐ ܒ. ܬܘܕܝܬܐ ܕܡܩܒܠܢܘܬܐ ܘܫܘܒܚܐ ܡܢ ܦܘܡܐ ܠܡܘܗܒܬܐ ܠܐ ܡܬܚܝܒܢܘܬܐ ܘܕܘܡܝܐ ܡܢ ܩܕܡܝܬܐ. Arabicè num. 2. & Græcè Cod. Vaticano 391. p. 171. Cod. 605. pag. 18. & Cod. 737. p. 296.

Sermo 3. *Omnis anima, quæ modicam rerum curam gerit &c.* ܟܠ ܢܦܫܐ ܕܝܢ ܕܐܬܦܩܕܬ ܕܡܙܕܗܪܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗ ܕܪܟܝܢܘܬܐ. Arab. 3.

Sermo 4. *Quid ſit naturale animæ, quid præter, & quid ſupra ejus naturam. Naturale animæ eſt, creaturas omnes ſenſibiles atque intelligibiles cognoſcere &c.* ܟܝܢܝܐ ܕܢܦܫܐ ܘܕܠܒܪ ܡܢ ܟܝܢܗ ܘܕܠܥܠ ܡܢ ܟܝܢܗ. ܟܝܢܝܐ ܕܝܠܗ ܕܢܦܫܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܕܥܬܐ ܕܒܪ̈ܝܬܐ ܟܠܗܝܢ ܕܡܬܪ̈ܓܫܢ ܘܕܡܬܝܕܥܢ. Arab. 4. & Græcè Codice 391. p. 176. & Cod. 605. p. 25.

Sermo 5. *Quis mente purus ſit? Purus mente eſt, non quidem qui malum non novit; alioquin bellua eſſet &c.* ܘܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܕܟܝܐ ܒܪܥܝܢܐ. ܕܟܐ ܒܪܥܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘ ܐܝܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܒܝܫܬܐ ܐܘ ܠܐ ܒܥܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. Arab. 5. & Græcè Cod. 391. p. 178. Cod. 605. p. 28. & Cod. 737. p. 306.

Sermo 6. *Quodnam diſcrimen ſit inter mentis & cordis puritatem. Alia eſt mentis, & alia cordis puritas &c.* ܘܡܢܘ ܦܘܪܫܢܐ ܐܝܬ ܒܝܢ ܕܟܝܘܬܐ ܕܪܥܝܢܐ ܠܕܟܝܘܬܐ ܕܠܒܐ. ܐܚܪܬܐ ܗܝ ܕܟܝܘܬܐ ܕܪܥܝܢܐ ܘܐܚܪܬܐ ܗܝ ܕܟܝܘܬܐ ܕܠܒܐ. Arab. 6.

Sermo 6. *Quod Dominus noſter ſua verba humanæ imbecillitati miſericorditer accommodavit. In hoc etiam capite miſericordiam ſuam Dominus noſter exhibuit &c.* ܠܐ ܡܬܡܨܝܢܘܬܗ ܘܡܢ ܕܚܘܒܐ ܠܘܬܢ ܡܟܝܟܘܬܗ ܠܡܡܠܠܘ ܠܟܝܢܐ ܡܚܝܠܐ ܕܐܢܫܘܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܡܢ ܚܘܒܐ ܠܘܬܢ ܡܪܚܡܢܘܬܗ ܐܚܘܝ ܠܟܝܢܐ ܕܝܠܢ. Arab. 7. & Græcè Cod. 391. p. 181.

Sermo 8. *Cur homines anima intelligente præditi res ſpirituales juxta craſſitudinem corporum intelligunt? & quomodo ab hac poſſit intellectus ſeſe attollere? & quam ob cauſam ab eadem expedire nos nequimus? & quando, & qua ratione poſſit mens in oratione phantaſmatibus carere? Faxit Dominus, ut nil aliud, præter ipſum cogitemus, aut optemus &c.* ܘܡܛܠܡܢܐ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܢܦܫܢܝ̈ܐ ܡܠܝܠܐ ܡܬܒܝܢܝܢ ܒܪ̈ܘܚܢܝܬܐ ܐܝܟ ܥܒܝܘܬܐ ܕܦܓܪ̈ܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܐ

ܘܢܬܒܠܐ ܕܚܝܐ ܡܢ ܗܪܐ : ܘܒܥܒܕܐ ܗܘ
ܒܒܟܬܐ ܘܠܐ ܡܬܡܫܪܩܝܢ ܡܢܗ.
ܘܐܬܚܙܝ ܘܒܥܒܕܐ ܡܬܥܒܕܐ ܘܢܩܝܦܘ
ܕܚܝܐ ܘܠܐ ܕܡܬܐ ܒܟܪܝܐ ܘܒܚܫܐ.
ܒܐܝܕ ܐܢܫܝܢ ܗܘ ܢܩܦܬ ܠܢܨܚܐ
ܦܘܩܕܢ ܘܠܐ ܠܡܘܬܐ ܠܟ ܒܟܠܗ ܘܦܘܪܣ
ܐܠܐ ܠܟ ܩܕܝܫܐ ܘܩܕܝܫܘ.

Arab. 8. & Græcè Cod. 391. p. 181. Cod. 605. p. 32. & Cod. 737. p. 309.

Sermo 9. *Cur eos, quos Deus diligit, tentationibus vexari permittit. Ex Amore, quo Sancti in Deum feruntur &c.* ܡܛܠܐ ܐܝܟܢ ܒܠܐܟܬܐ
ܢܚܒܟ ܠܟܘܪܐ ܢܣܝܘܢܐ ܟܠܐ ܘܡܫܬܒܩܝܢ
ܡܢ ܚܘܒܐ ܘܡܢܗܘܢ ܩܘܪܒܐ ܠܐܠܗܐ.

Arab. 9. & Græcè Cod. 391. p. 209.

Sermo 10. *Quod non oporteat nos miracula, & revelationes à Deo petere, vel deſiderare, niſi id neceſſitas poſtulet. Quum Deus Sanctis ſemper præſens ſit &c.* ܕܒ ܒܩܕܝܫܐ ܩܪܝܒ ܗܘ ܡܪܝܐ
ܠܥܘܕܪܢܐ. Arab. 10. & Græcè Codice 391. p. 308. & Cod. 605. p. 205.

Sermo 11. *Parænesis. Quid ad hæc, ò homo?* : مادا تقول ايها الانســـــان

Exſtat ſolùm Arabicè in laudato Codice XX. quod de cæteris Sermonibus dictum intelligas, quorum titulus, & initium Arabicè dumtaxat referuntur.

Sermo 12. *De mutationibus, quæ menti accidunt; & quomodo per orationem diſcernantur & probentur. Diſcretio bonæ voluntatis neceſſaria eſt omnibus, qui bonum exequi voluerint. Hoc autem Dei eſt, cujus auxilio homo indiget &c.* على الغيارات الـــتى
تحصل للعقل وبالصلاة يتميزون ويتابرون . امـــا
اختيار المشية الصالحة محتاج الى المشتاق اليهـــا
ليكمل الاختيار الجيد . ولله هو هذا والانسان
محتاج الى مـــــــعــــــــونـــتـــه .

Sermo 13. *De exercitationibus ſolitariæ vitæ: de vigilia noctis, & de variis aſceticorum operum generibus: & quod in actionibus noſtris non ad numerum reſpiciendum eſt, ſed ad fervorem, & diſcretionem propriam filiorum Dei, qui ardenti in Patrem amore feruntur: & quod reliquis laboribus vigiliæ præſtantiores ſint: & quomodo oporteat, ut ſe gerant, qui hoc opus perſequuntur, & quæ dona à Deo obtineant, & quæ bella à Principe hujus ſæculi patiantur. Procemium viæ vitæ aſſidua eſt Divinorum ſermonum meditatio &c.* على العمل فى الوحدة وعلى سهر
الليل وعلى افرازات كثيرة من انواع الاعمـــال
وانه ليس ينبغى لنا ان يكون عملنا بكميـــة
العدد بل بحرية وافراز كبنين الله الذين يعملون
مع ابيهم باشتياق المحبة وكم هو عظيم عمـــل
السهر اكثر من كل الاعمال . وكيف ينبغى للذين
يعملون فى هذا وكيف يسيرون فيه . واى مواهب
تعطى لهم من الله واى مجاهدات يكون قبالهم
من اركون العالم . ان فاتحة طريق الحيـــاة تلاوة
العقل دايمة باقاويل اللـــــــــــــــه :

Subnectit brevem ad Deum precationem, cujus initium: يـــا ربى والاهى
مدبر خليقته العارف بضعف طبيعتـــنـــا :

Domine Deus meus, qui creaturam tuam regis, & naturæ noſtræ imbecillitatem noſti.

Sermo 14. *Quæ audivit à Senibus. Geſta ſanctorum Virorum, eorumque ſacra effata, & admirandæ exercitationes. Aliquandò perrexi ad cellam cujuſdam ſancti Fratris &c.*

ܐܙܠܬ ܕܝܢ ܚܕ ܙܒܢ ܠܘܬ ܐܚܐ ܩܕܝܫܐ
ܘܐܚܐ ܩܕܝܫܐ ܡܬܟܬܫܝܢ ܒܥܡܠܐ
ܘܬܘܩܦܐ ܕܐܠܗܐ . ܚܕ ܡܢ
ܡܫܡܫܢܐ ܐܠܐ ܠܡܫܬܥܝܘ
ܘܐܢܫܐ ܚܕ ܩܕܝܫܐ.

Arab. 14. & Græcè Cod. 391. p. 224. 226. 227. & Cod. 605. p. 110. 113. 114. & 136. Narrat geſta & Apophthegmata quorumdam Monachorum, ſuppreſſo licet eorum nomine.

Sermo 15. *Parabolica demonſtratio de*

de contemplatione Sabbati & Dominicæ. Dies Dominica eſt myſterium agnitionis veritatis &c. ܐܝܩܘܢܬܐ ܦܠܐܬܐ ܠܐܘܪܚܐ ܕܫܒܬܐ ܘܕܚܕܒܫܒܐ. ܚܕܒܫܒܐ ܐܪܙܐ ܗܘ ܕܝܕܥܬܐ ܕܫܪܪܐ. Arab. 15. & Græcè Cod. 391. p. 240. & Cod. 605. p. 134.

Sermo 16. Paræneſis. *Nullam oportat ſæculi curam cum exercitio ſolitudinis miſceri.* ܠܐ ܙܕܩ ܠܡܚܠܛܘ ܠܗ ܠܡ ܦܘܠܚܢܐ ܕܥܠܡܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܕܒܪ ܒܫܠܝܘܬܐ. Arab. 16.

Sermo 17. Item Paræneſis. *Si ſæcularis es, piis ſæcularium operibus teipſum exerce &c.* ܐܢ ܥܠܡܝܐ ܐܢܬ ܒܕܘܒܪܐ ܕܥܠܡܝܐ ܘܕܚܠܝ ܐܠܗܐ ܐܬܕܪܫ. Arab. 17. & Græcè Cod. 391. p. 242. & Cod. 605. p. 99.

Sermo 18. *De iis, quæ Fratribus in cella accidere ſolent. Sæpè accidit mediis diei horis &c.* ܠܘܚܡ ܘܡܬܩܪܒܝܢ ܒܗܠ ܐܢܫܐ ܒܝܘܡܐ ܦܠܓܗ. ܐܚܪܢܝܢ ܦܓܥܐ ܒܝܫܐ ܡܬܝܠܕܝܢ. ܡܠܐ ܘܐܢܘܫܬܐ. Arab. 18.

Sermo 19. *Reſponſio ad Fratrem ſuum carnalem & ſpiritualem*, qui eum per Epiſtolam rogarat, ut ad Cœnobium veniret. *Non adeò fortes ſumus, uti exiſtimas &c.* ܚܝܠܬܢܐ ܕܟܘܬ ܐܝܬܝܢ ܚܝܠܬܢܐ ܘܓܢܒܪܐ. ܐܝܟ ܕܡܣܒܪ ܐܢܬ ܐܚܝ ܪܘܚܢܝܐ. Arab. 19. & Græcè Cod. 391. p. 275. & Cod. 605. p. 154.

Sermo 20. *De diſcrimine facultatum Intellectus, & de ſpiritualibus revelationibus. Viſio Divina eſt inſenſibilis mentis illuſtratio.* على افرازات قوى العقل المعقولة مع استعلانات ومناظر الروح • النظر الالهى هو استعلان العقل الغير محسوس.

Sermo 21. *De variis diſcretionibus, quæ ſilentio comparantur: nec non de mentis virtute, & quouſque voluntarios ſuos motus extendere queat &c. Laus ei, qui dona ſua in humanum genus effudit &c.* ܠܦܘܪܫܢܐ ܡܫܚܠܦܐ ܕܡܬܕܡܝܢܐ ܘܥܠ ܚܝܠܗ ܕܗܘܢܐ ܘܥܕܡܐ ܠܐܝܟܐ ܐܦܫܪ ܠܗ ܡܫܬܪܚܘ ܠܡܬܚܬܗ ܒܙܘܥܘܗܝ ܨܒܝܢܝܐ ܘܫܪܟܐ. ܫܘܒܚܐ ܠܗܘ ܕܫܦܥ ܡܘܗܒܬܗ ܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ. Arab. 21. & Græcè Codice 391. pag. 229. & Codice 605. p. 123. Laudat Dionyſium Areopagitam fol. 163.

Sermo 22. *De vera ſcientia. Quidquid ſenſu percipitur &c.* ܥܠ ܡܕܥܐ ܘܪܓܫܐ. ܟܠܡܕܡ ܕܡܬܪܓܫܢܐ. Arab. 22. & Græcè Cod. 391. p. 326.

Sermo 23. *De materia, quam exigit anima, ut à corporeis cogitationibus, quæ ex recordatione rerum proveniunt, ſeſe expediat. Quidquid eſt altero ſublimius, eo quoque occultius.* ܟܠܡܕܡ ܕܠܥܠ ܡܢ ܡܕܡ: ܒܟܣܝܐ ܗܘ ܡܢ ܗܘ ܡܕܡ ܕܬܚܬܘܗܝ ܘܟܣܝܐ. Arab. 23. & Græcè Cod. 391. p. 236. & Cod. 605. p. 128. Laudat fol. 170. Athanaſium in Vita S. Antonii, & Dionyſium Areopagitam de Cœleſti Hierarchia: cujus Opera anno Chriſti 532. in Collatione Orthodoxos inter & Monophyſitas Conſtantinopoli habita ſub Juſtiniano primùm citari cœpiſſe, obſervarunt Viri docti. Vide Morin. de Sacr. Ordin. Par. 2. cap. 1. Inter primos Dionyſii laudatores recenſendus eſt Iſaac noſter, qui eodem tempore in vivis erat.

Sermo 24. *De tribus ſcientiæ gradibus, eorumque diverſis exercitationibus, & motibus: & de fide animæ, myſteriiſque in ea contentis: & quàm fraudulenter ſcientia hujus ſæculi con-*

tra ſimplicitatem Fidei aſſurgat. Anima itaque, quæ ſuas operationes in via Fidei exercet &c. ܢܦܫܐ ܗܝ ܕܡܫܡܠܝܐ ܘܒܥܒܕܢܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘܡܬܕܒܪܐ ܒܗܘܢ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ.

Arab. 24. & Græcè Cod. 391. p.289. & Cod. 605. p.177.

Sermo 25. *De aliis ſcientiæ gradibus. Scientia, quæ per viſibilia vagatur.* ܝܕܥܬܐ ܕܒܡܬܚܙܝܢܘܬܐ ܡܬܗܦܟܐ ܦܘܠܚܢܐ.

Arab. 25. & Græcè Cod. Vatic. 391. p.296. & Cod. 605. p.188.

Sermo 26. *De ſpeciebus Orationis. Quod de Orationis ſuæ efficacia certus quis reddatur &c.* ܘܡܬܝܕܥ ܐܢܫ ܕܫܡܝܥܐ ܨܠܘܬܗ.

Arab. 26. & Græcè Cod. Vatic. 391. p.298. & Cod. 605. p.189.

Sermo 27. *Quomodo conſervetur interna animæ vigilantia, & quibus de cauſis ſubrepat cogitationi tepor & frigiditas. Nequit ſubdolus inſidiator &c.* ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘ ܨܝܕܢܐ ܢܟܝܠܐ.

Arab. 27. & Græcè Cod. Vatic. 391. p.302. & Cod. 605. p.195.

Sermo 28. *De iis, qui vitam ſcientiæ vivunt, & ad Deum accedunt. Si præclaras virtutum exercitationes aſſequutus es.* على العايشين بقرب الله ايامهم بحياة المعرفة. ان تسيرت بعمل الفضيلة حسنا:

Sermo 29. *De variis affectibus, qui menti accidunt, & per orationem diſcernuntur. Boni quidem electio &c.* ܓܒܝܬܐ ܕܛܒܬܐ ܡܢ ܟܠ.

Arab. 29. & Græcè Cod. 391. p. 303. & Cod. 605. p.198.

Sermo 30. *De diſcrimine virtutum, & de totius aſceticæ vitæ fine, per modum interrogationis & reſponſionis. Totius aſcetici curſus finis in his tribus ſtat: in Pœnitentia, in Puritate, & in Perfectione &c.* ܬܫܥܝܬܐ ܡܛܠ ܦܘܪܫܢܐ ܕܡܝܬܪܘܬܐ ܘܡܛܠ ܫܘܠܡܐ ܕܟܠܗ ܪܕܝܐ ܕܕܘܒܪܐ. ܫܘܠܡܐ ܕܟܠܗ ܪܕܝܐ ܕܕܘܒܪܐ ܒܬܠܬ ܗܠܝܢ ܩܝܡ. ܒܬܝܒܘܬܐ ܘܒܕܟܝܘܬܐ ܘܒܫܘܡܠܝܐ.

Arab. 30. & Græcè Cod. Vatic. 391. p.331. & Cod. 605. p.237.

Sermo 31. Parænesis. *O vilis homo, vis vitam invenire? &c.* ܐܘ ܒܪܢܫܐ ܫܛܝܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܠܡܫܟܚܘ ܚܝܐ.

Arab. 31. & Græcè Cod. Vatic. 391. p.335. & Cod. 605. p.342.

Sermo 32. *Quàm proſit, abdicato ſæculo in ſolitudinem ſeſe recipere. Arduum ſanè, & difficile eſt &c.* ܥܣܩܐ ܗܘ ܛܒ ܘܥܛܝܪܐ ܘܡܟܡܐ.

Arab. 32. & Græcè Cod. Vatic. 391. p. 340. & Cod. 605. p. 280. Laudat Jacobum Sarugenſem p.215.

Sermo 33. *Quomodo externi motus internos componant. Quo magis à rebus ſe quis abſtrahit &c.* ܟܡܐ ܕܦܪܫ ܐܢܫ ܢܦܫܗ ܡܢ ܨܒܘܬܐ.

Arab. 33. & Græcè Cod. Vatic. 391. p.340. & Cod.605. p.348.

Sermo 34. *Epiſtola ad quendam de ſilentio. Quoniam decens eſſe ratus ſum, Frater &c.* ܐܝܟ ܕܐܬܚܙܝ ܠܝ ܕܝܐܐ ܐܚܝ ܕܐܟܬܘܒ.

Arab. 34. & Græcè Cod. Vatic. 391. p.318. & Cod. 605. p.219.

Sermo 35. *Declaratur diſcrimen intelligibilium. Intellectus eſt ſenſus ſpiritualis &c.* ܡܕܥܐ ܪܓܫܐ ܗܘ ܪܘܚܢܝܐ.

Arab. 35. & Græcè Cod. Vatic. 391. p.321. & Cod. 605. p.222.

Sermo 36. *Quomodo oporteat prudentem in ſilentio degere. Auſculta cariſ-*

cariſſime. Si vis, ut labores tui vani non ſint &c. ܘܐܡܪܝܢ ܐܘܦ ܠܡܥܒܕܗ ܕܩܘܪܒܢܐ ܒܥܡܠܐ . ܡܥܒܕ ܚܒܝܒܝ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܥܡܠܝܟ ܣܪܝܩܐ . Arab. 36. & Græcè Codice 391. p. 323. & Cod. 605. p. 225.

Sermo 37. *Quod vitæ noſtræ ſtatum ex diverſitate cogitationum cognoſcere poſſumus, nec confidere debemus multitudini operationum noſtrarum, velut inſipientes, ſed conditionem animæ noſtræ, inſtar ſapientum, intelligamus oportet ex innovatione, quam in nobis ipſis de die in diem experimur: & de ordine ſcientiæ. Cariſſime, te-ipſum ſemper conſidera &c.* ܐܚܐ ܚܒܝܒܐ ܒܟܠܚܕܢ ܚܘܪ ܒܢܦܫܟ . Arab. 37. & Græcè Cod. 391. p. 324. & Cod. 605. p. 227.

Sermo 38. *De vera ſcientia, & de tentationibus. Sciendum eſt, non debiles ſolùm, aut diſſolutos & imperitos, ſed eos etiam, qui ſuprà temporarias affectiones ſeſe extulerunt &c.* ܠܐ ܡܚܝܠܐ ܘܡܫܪܝܐ ܘܠܐ ܡܕܪܫܐ . ܐܘܦ ܠܡܠܒܒ ܚܫܚܬܐܢܝܬ ܕܠܗ ܒܠܚܘܕ ܐܢܫܐ ܒܪܢܫܐ ܘܡܚܝܠܐ ܘܠܐ ܡܕܪܫܐ : ܐܠܐ ܐܦ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܥܠܝܘ ܥܠ ܚܫܚܬܐ ܙܒܢܝܬܐ . Arab. 38. & Græcè Cod. 391. p. 326. & Cod. 605. pag. 230. Adducit teſtimonium ex Marco Anachoreta, & ex Epiſtola Macarii, cujus initium: *Abbas Macarius ſcribit cunctis filiis ſuis cariſſimis.*

Sermo 39. *De Pœnitentia. Scopus hujus ſermonis eſt &c.* ܢܝܫܐ ܕܝܢ ܕܗܢܘ ܕܦܘܫܩܐ : Arab. 39. & Græcè Cod. 391. p. 329. & Cod. 605. pag. 335.

Sermo 40. *De pravo fornicationis affectu. Prona in malum humana natura &c.* على وجع الزنا الردى. الطبع المخلوق الميال .

Sermo 41. *De ſpiritu Pœnitentiæ, & quomodo animabus illabitur, & manet in veris pœnitentibus, & quomodo in iis operatur. Siquem Pœnitentiæ Spiritus invaſerit, hæc in ipſo operatur &c.* على روح التوبة وكيف تحل في الانفس وتسكن في التايبين المحقين وكيف تفعل فيهم. روح التوبة اذا ما سكنت في الانسان هذه هي افعالها .

Sermo 42. *De Graduum diſcrimine. Primum Tyronum certamen eſt, omnibus quæcumque nobis præcipiuntur, ſimpliciter obtemperare.* على افراز المنازل . جهاد المبتدين الاول هو الطاعة بانبساط بجميع ما نومر به .

Sermo 43. *De Humilitate. De Excellentia quidem humilitatis, fratres, diſſerere libet &c.* ܥܠ ܡܟܝܟܘܬܐ . ܪܓܐ ܐܢܐ ܕܐܡܠܠ ܩܠܝܠ ܐܚܝ ܠܡܡܠܠܘ ܥܠ ܝܩܪܗ ܡܟܝܟܐ ܘܡܟܝܟܘܬܐ : Arab. 43. & Græcè Cod. 391. p. 344. & Cod. 605. pag. 252.

Sermo 44. *De regulis in ſilentio obſervandis. Fili, vim tibi infer in nocturnis precibus, quibus & Pſalmos adjunge &c.* في ترتيب السكون . يا ابني اغصب نفسك في الخدمة الليلية وزيد فيها مزامير.

Sermo 45. *De regulis regiminis Anachoretarum. Fili, ſi vitam tuam dictis dominicis componere cum diſcretione deſideras &c.* في حدود كل تدبير سيرة الوحدة . يا ابني ان كنت تريد بافراز ان تسير حسب قول السيد :

LIBER III. *De Amore Dei.* Sermo I. *Anima, quæ Deum diligit, in Deo ſolo requieſcit &c.* ܥܠ ܪܚܡܬܗ ܕܐܠܗܐ . ܡܐܡܪܐ ܩܕܡܝܐ . ܢܦܫܐ ܕܠܐܠܗܐ ܡܚܒܐ : ܒܐܠܗܐ ܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܢܝܚܐ .

Ex-

Exſtat Arabicè lib. 3. ſerm. 1. Græcè Codice 391. pag. 183. Codice 572. pag. 23. Cod. 605. p. 33. Cod. 737. pag. 311. Latinè autem prodiit, unà cum ſequentibus Sermonibus quos mox indicabimus, in Bibliotheca Patrum ſub titulo, *De mundi contemptu*: quorum novem priores Sermones ſub hoc uno Syriaco comprehenduntur.

Sermo 2. *Multiplicem Deus honorem homini contulit per duplicem eidem collatam doctrinam &c.* ܐܣܓܝ ܐܠܗܐ ܐܝܩܪܐ ܠܒܪܢܫܐ ܒܬܪܝܢ ܝܘܠܦܢܐ ܕܝܗܒ ܠܗ.

Exſtat Arab. Serm. 2. & Græcè Codice 391. pag. 120. Cod. 605. p. 42. & Cod. 737. pag. 320. Latinè autem prodiit in laudato Libro *de contemptu mundi* Serm. 12. & 13.

Sermo 3. *Quod quis in peccatum aliquando offendit, id naturæ fragilitatem indicat &c.* ܗܘ ܕܐܢܫ ܒܙܒܢ ܢܬܬܩܠ ܒܚܛܗܐ ܕܡܚܝܠܘܬܐ: ܡܫܬܠܡܘ ܕܒܢܝܢܫܐ ܡܚܝܠܐ:

Arabicè Serm. 3. Græcè Codice 391. pag. 197. Cod. 605. pag. 52. Latinè Serm. 14. 15. 16. 17.

Sermo 4. *De Humilitate. Beatus qui novit hæc &c.* ܛܘܒܘܗܝ ܠܒܪܢܫܐ ܕܝܕܥ ܗܠܝܢ.

Arab. Serm. 4. Latinè Serm. 10. Græcè Codice 391. pag. 203. Cod. 605. pag. 117.

Serm. 5. *De omnibus virtutum generibus, per modum interrogationis & reſponſionis. Quænam ſunt vincula, quæ mentem tenent, ne in mala diſcurrat &c.* ܡܢܘ ܐܣܘܪܐ ܕܚܒܫܐ ܠܗܘܢܐ ܘܩܦܣܝܢ ܦܣܝܩܐ ܕܠܐ ܢܦܩ ܐܠܦܝܢ ܘܦܠܐ ܐܢܫ ܘܡܫܬܘܕܥܐ. ܡܢܐ ܐܝܟ ܐܣܘܪܐ ܠܟܘܡܪܐ ܘܬܪܥܝܬܐ ܡܢ ܙܘܢܐ ܕܪܢܝ ܒܣܘܥܪܢܐ:

Arab. Serm. 5. Latinè Serm. 18. 19. Græcè Cod. 391. pag. 244. & Codice 605. pag. 60. In eodem Cod. 605. pag. 67. exſtat poſtrema hujus ſermonis pars, quæ de lacrymis inſcribitur.

Sermo 6. *De genealogia vitæ monaſticæ, & quomodo, qua've ratione virtutes abinvicem progignantur. Ex vi, quam ſibi quis infert, eximius ille fervor gignitur &c.* ܠܐ ܡܬܝܠܕܐ ܘܐܬܝܐ ܘܚܡܝܡܘܬܐ ܗܘ ܐܝܟ ܡܠܝܐ ܘܥܠܝܐ ܐܢܐ ܡܬܝܠܕܐ ܡܢ ܚܘܒܐ ܡܬܬܝܗܒܐ. ܡܢ ܠܟܠܐ ܕܒܪܢܫܐ ܡܬܝܠܕ ܘܬܢܝܢܐ ܗܘ ܚܘܒܐ ܗܘܐ ܡܬܚܫܚܐ.

Arab. Serm. 6. Lat. Serm. 20. & Græcè Cod. 59. pag. 220. & Codice 605. pag. 77.

Serm. 7. *De variis pugnæ modis, quibus eos Diabolus laceſſit, qui per anguſtam & ſæculo ſuperiorem viam incedunt. Alios etiam modos habet adverſarius noſter Diabolus &c.* ܟܠܐ ܒܡܫܠܟ ܐܢܘܢ ܕܡܬܟܬܫ ܥܡܗܘܢ ܐܝܟܢ ܕܒܐܘܪܚܐ ܠܥܠܡܐ ܕܟܠܗ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܕܐ. ܐܝܬ ܠܗ ܬܘܒ ܐܦ ܐܪ̈ܚܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܠܒܥܠܕܒܒܢ ܣܛܢܐ.

Arab. Serm. 7. & Græcè Cod. 391. pag. 257. 258. 260. & Codice 605. pag. 78. 79. 80. 81. ubi in plures Sermones dividitur.

Sermo 8. *Qua ope ad Deum corde quis accedere queat. Beatus, qui fragilitatem ſuam agnovit &c.* ܕܒܡܢܐ ܡܬܩܪܒ ܒܪܢܫܐ ܠܡܬܩܪܒܘ ܕܠܒܗ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܛܘܒܘܗܝ ܠܒܪܢܫܐ ܕܝܕܥ ܡܚܝܠܘܬܗ.

Arab. 8. Latin. Serm. 21. 22. 23. & Græcè Cod. Regio-Alexand. 23. p. 25.

Sermo 9. *De peccatis, quæ ex conſilio & mala voluntate fiunt, quæque ſecùs. Sunt quædam peccata ex fragilitate &c.* ܥܠ ܚܛܗܐ ܕܡܢ ܡܚܝܠܘܬܐ ܕܡܬܥܒܕܝܢ ܒܨܒܝܢܐ ܘܡܢܗܘܢ ܕܠܐ ܒܨܒܝܢܐ.

[illegible]

Arab.9. & Græcè Cod.391. pag.205. & Cod. 605. pag. 101.

Serm.10. *De Pœnitentia. Quod incitamenta, & ſubſidia, quæ Patres, Prophetæ, & Apoſtoli nobis in Libris ſuis de Pœnitentia tradiderunt, non debemus ſic uſurpare, ut judicii divini minas contemnamus.* [illegible]

Arab. 10. Græcè Cod. 391. p. 207. Codice 605. pag. 120.

Sermo 11. *Quibus conſervetur Anachoreticæ vitæ decor, & quomodo gloria Dei procuranda ſit. Monachum, oportet, circumquaque intuentibus exemplar & normam fieri, atque ad pias exercitationes incitamentum &c.* [illegible]

Arab. 11. Lat. 24. Græcè Cod. 391. p.209. & Cod. 605. p.121.

Sermo 12. *Quod non deceat famulum Dei, qui mundum abdicavit, Deumque ſequutus eſt, ob timorem non aſſequendi veritatem, ab eadem quærenda deſiſtere, fervorem've, qui ex divinarum rerum deſiderio, & ex contentorum in iis myſteriorum inveſtigatione gignitur, deponere: hinc etenim fiet, ut mens ad flagitia, & ad pravos affectus vagetur. Tres ſunt Gradus, quibus homo proficit: Incipientium, Mediorum, & Perfectorum &c.* [illegible]

Arab. 12. Lat. ſerm. 26. Græcè Codice 391. p.211. Cod.605. p.85.

Sermo 13. *De mutationibus, quæ Anachoretis accidere ſolent: nam hujuſmodi Inſtitutum ſic Deus dirigit, ut aliquando mæror animique ſuffocatio obruat; mox ſtatim hilaritas affulgeat, & lætitia, & fervor, atque inſolitum gaudium. Qui Anachoreticam vitam ducere propoſuit, is ſeipſum componat &c.* [illegible]

Arab. 13. Lat. 25. Græcè Cod. 391. p.209. Cod. 605. p.124.

Sermo 14. *De ſolitariis. Quod tibi narro, cave, ne contemnas &c.* [illegible]

Arab. 14. Græcè Cod. 391. pag.210. & Cod. 605. p.84. Latinè ſerm.25.

Sermo 15. *Quomodo confidendum ſit in Deo: & quem oporteat in eo confidere; quis verò imprudenter & indiſcretè in eodem confidat. Eſt fiducia in Deum, quæ ex fide cordis oritur &c.*

ܠܐ ܐܢܐ ܕܐܘܡܢܐ ܕܠܐ ܐܬܪܐ : ܘܪܕܘܦܗ
ܪܘܚ ܕܡܬܦܠܐ ܠܐ ܐܬܪܐ ܘܪܕܘܦܗ
ܘܫܠܡܘܬܐ ܕܡܬܝܠܕܐ ܘܠܐ ܚܘܒ . ܐܝܟ
ܐܘܡܢܐ ܕܠܐ ܐܬܪܐ ܒܗ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܒܥܐ.
Arab. 15. Lat. ſerm. 27. Græcè Codice 391. p. 212. Cod. 605. p. 86.

Sermo 16. *Quàm profit in ſolitudine, vacuum eſſe à negotiis: & quàm obſit menti tyronis ingreſſus, & egreſſus. Qui curarum plenus eſt, mitis & quietus eſſe nequit &c.* ܠܐ ܕܡܫܐ
ܡܢ ܕܐ ܒܝܬ ܡܟܠܐ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܡܢ
ܟܠܗܝܢ ܡܫܬܥܝܢ ܡܟܠܐ ܘܡܣܡܟܐ
ܠܒܪܐ ܫܢܝܐ. ܟܢܫܐ ܡܠܝܐ ܪܘܚܐ
ܘܢܦܫܐ ܢܣܒܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚ.
Arab. 16. Græcè Cod. 391. pag. 221. Cod. 605. p. 90. Lat. ſerm. 30. Sermo autem vigeſimus octavus, cujus initium: *Quum dilexerimus à mundo fugere, & peregrini fieri à mundanis &c.* eſt Joannis Sabæ Serm. 20. Vide ſuprà pag. 440.

Sermo 17. *De via, qua facilis ad Deum patet aditus, quamque ex vigiliarum nocturnarum labore quis deprehendit. Noli putare, ò homo, inter omnes Monachorum exercitationes vigiliis nocturnis quidquam præſtantius eſſe &c.* في الطريق التي تدني من اللـه
تعالى الظاهرة للانسان من لعمال السهر الليلى .
لا تظن ايها الانسان انه فى كل اعمال الرهبان شيا
يفضل على سهر الليـــل .
Lat. ſerm. 31. Græcè Cod. 391. p. 222. Cod. 605. pag. 92.

Sermo 18. *De viribus peccati, & quid eas foveat, quid' ve retundat. Niſi quis ex corde, ac ſincerè cauſam peccati odio habeat &c.* ܠܐ ܐܘܡܦܘ
ܘܡܟܚܒܬܘܬܐ ܒܫܡܐ ܕܚܛܝܬܐ
ܘܐܠܝܢ ܡܫܡܫܢܐ ܘܐܠܝܢ ܡܒܛܠܝܢ ܠܗ.
ܒܪܢܐ ܕܡܢ ܠܒܐ ܘܒܫܪܪܐ ܢܣܢܐ
ܐܢܫ ܠܥܠܬܗ ܕܚܛܝܬܐ.
Arab. 18. & Græcè Cod. 391. p. 230. & Cod. 605. p. 94. Latinè verò non exſtat, ſed ejus loco habetur ſermo 32. qui neque in Syriacis noſtris, neque in Arabicis exemplaribus legitur. Initium: *Si ſingulariter manes in cella tua, meditare ſemper ſuper Pſalmos &c.*

Sermo 19. *De cuſtodia cordis. Ne te lateat &c.* ܠܐ ܢܛܥܝܟ ܠܟܘܢ .
ܠܐ ܬܫܬܠܛ ܠܟܠܗܘܢ.
Arab. 19. Latinè verò deſideratur.

Sermo 20. *De effectibus Divini Amoris. Quoniam ex ſuis motibus, ſpiritum percipi ſuprà oſtendimus &c.*
فى افعال محبة الله . لاجل انه تكلمنـــا
فى الاحساس بالروح من حركاتــــه ،
Latinè ſerm. 33.

Sermo 21. *De naturalibus virtutum proprietatibus. Religio mater eſt ſanctitatis &c.* ܠܐ ܕܚܠܬܐ ܒܢܦܫܬܐ
ܘܡܚܝܠܘܬܐ . ܟܕ ܗܝ ܐܡܐ ܗܝ ܕ
ܩܕܝܫܘܬܐ . Arab. 21. Lat. ſerm. 34. 35. Græcè Cod. 391. p. 243. Codice 605. p. 100.

Sermo 22. *De Jejunio, & diſcretione. Quum frequentibus ad dexteram & ſiniſtram tentationibus pulſatus eſſem &c.* ܟܕ ܐܝܬܝ ܡܬܛܪܦܢܐ
ܐܢܫ ܒܢܣܝܘܢܐ ܕܝܡܝܢܐ ܘܣܡܠܐ.
Arab. 22. & Græcè Cod. 391. p. 262. & Cod. 605. p. 137. Latinè verò deſideratur.

Sermo 23. *De ſilentio & quiete. Perpetuum ſilentium, & cuſtodia quietis, ex his tribus cauſis oriuntur &c.*
في السكوت والهدو . ان الصمت دايمـــا وحفظ
السكون يحدثان من هذه الاسباب الثلثـــة .
Lat. ſerm. 36.

Sermo 24. *De motu corporis. Motus inferiorum membrorum corporis &c.*
في حركـــة الجســـد . ان حركـــة اعضا
الجســـم المتســـافلة .
Græcè Cod. 391. p. 266. Cod. 605. p. 143. & Lat. ſerm. 37.

Ser-

Sermo 25. *De variis tentationum modis. Virtutes invicem ſibi ſuccedunt &c.* فى انواع التجارب المختلفة · أن الفضايل بعضها يخلف بعض ؛

Græcè Cod. 391. p. 268. Cod. 605. p. 144. Lat. ſerm. 38. 39. 40.

Sermo 26. In idem argumentum. *Tentationes autem, quæ ex permiſſione Dei accidunt &c.* فاما التجارب الوافدة عن تخليه الله تعالى ·

Lat. ſerm. 41. 42. 43.

Sermo 27. *De variis exercitationum gradibus. Exercitatio corporalis in ſolitudine, mundat corpus à ſordibus, quæ in ipſo ſunt &c.* ܦܘܠܚܢ ܦܓܪܐ ܕܕܘܒܪܐ. ܘܕܘܒܪܐ ܦܓܪܢܝܐ ܕܡܕܒܪܐ ܠܦܓܪܐ ܡܕܟܐ ܡܢ ܨܐܐ ܕܒܗ.

Arab. 27. Græcè Cod. 391. pag. 271. Cod. 605. p. 148. Lat. ſerm. 44. 45. 46.

Sermo 28. *De puritate corporis & animæ. Puritas corporis, eſt munditia à ſordibus carnis &c.* فى طهارة الجسد والنفس اما طهارة الجسد فالنقا من دنس اللحم .

Lat. ſerm. 47.

Sermo 29. *De Fide, & Pænitentia. Fides eſt oſtium arcanorum &c.* ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܬܝܗ ܬܪܥܐ ܕܐܪ̈ܙܐ.

Arab. 29. Lat. 48. & Græcè Cod. 391. p. 276. & Cod. 605. p. 154.

Sermo 30. *Quotuplex ſit gradus Scientiæ, & Fidei: Eſt ſcientia, quæ fidem præcedit, & eſt ſcientia, quæ ex fide gignitur &c.* ܕܡܝܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܬ ܝܕܥܬܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܘܡܩܕܡܐ ܠܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܝܬ ܝܕܥܬܐ ܕܡܩܕܡܐ ܠܗܝܡܢܘܬܐ: ܘܐܝܬ ܝܕܥܬܐ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܬܝܠܕܐ.

Arab. 30. Lat. ſerm. 49. 50. & Græcè Codice 391. pag. 276. & Codice 605. p. 156.

Sermo 31. *Conſilia admodum proficua. Nullus eſt bonus motus, niſi ex ſuperno munere in cor defluat &c.* ܡܠܟ̈ܐ ܡܠܝܢ ܡܘܬܪܢܐ. ܠܝܬ ܙܘܥܐ ܛܒܐ ܕܠܐ ܡܢ ܡܘܗܒܬܐ ܘܡܢ ܠܥܠ ܢܦܠ ܒܠܒܐ.

Arab. 3. Græcè Cod. 391. pag. 277. & Cod. 605. p. 158. & Lat. ſerm. 51. & 52. Hactenus in Bibliotheca Patrum in libro, qui *de mundi contemptu* inſcribitur. Sermo autem quinquageſimus tertius, qui poſtremo loco in eadem Bibliotheca legitur, incipitque, *Hic eſt ergo ſobrius &, Deo amabilis, non reſpicere oculis hinc inde &c.* quique in Cod. Græco Vaticano 391. pag. 219. & Codice 605. pag. 108. Iſaaco Ninivitæ tribuitur, non eſt Iſaaci noſtri, ſed Joannis Sabæ, ut ſuprà notavi pag. 437.

Sermo 32. *De motibus Angelicis, qui ad animæ profectum ex Divina providentia ſpiritualiter in nobis exoriuntur. Primus motus, qui ex Divina miſeratione homini accidit, animamque ad vitam trahit &c.* ܥܠ ܡܬܬܙܝܥܢܘܬܐ ܡܠܐܟܝܬܐ ܕܠܬܘܪܒܝܬܐ ܕܢܦܫܐ ܒܡܬܩܢܢܘܬܐ ܡܢ ܦܘܪܢܣܐ ܐܠܗܝܐ ܢܨܡܚ ܒܢ ܪܘܚܢܐܝܬ ܩܕܡܝܐ ܕܡܢ ܪ̈ܚܡܐ ܐܠܗܝܐ ܢܦܠ ܒܒܪܢܫܐ ܕܠܚܝܐ ܬܢܐ ܢܓܕ ܠܗ ܠܢܦܫܐ:

Arab. 32. & Græcè Cod. 391. p. 282. & Cod. 605. pag. 165. ubi in duos ſermones dividitur.

Sermo 33. *De lucis, ac tenebrarum mutationibus, quæ animæ ſemper accidunt. Contemplemur noſmetipſos, cariſſimi, tempore officii, & precum &c.* ܥܠ ܫܘܚܠܦܐ ܕܡܬܚܠܦܝܢ ܢܦܫܐ ܒܟܠܙܒܢ ܕܢܘܗܪܐ ܘܚܫܘܟܐ. ܢܚܙܐ ܒܢܦܫܢ ܚܒܝܒܝ ܒܥܕܢܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܘܨܠܘܬܐ:

Arab. 33. Græcè Cod. 391. pag. 283. & Cod. 605. pag. 167.

Sermo 34. *De Zelotypia. Vir zeloty-*

lotypus quietam mentem habere nequit. ܕܪܘܫܐ ܚܣܡܢܐ ܠܐ ܡܨܐ ܡܩܢܐ ܠܗܘܢܐ ܫܠܝܐ.

Arab. 34. Græcè Cod. 391. pag. 284. & Cod. 605. pag. 168.

Sermo 35. *De pravis cogitationibus, quæ ob præcedentem negligentiam, etiam nolenti ſubrepunt. Pravæ cogitationes, quæ nolentem invadunt &c.* فى الافكار الردية الحادثة كرها من قبل التواني الكاين قبلها . الافكار الردية الحادثة من غير الارادة .

Græcè Cod. 391. p. 288. & Cod. 605. pag. 174.

Sermo 36. *De iis, qui ſe ſtultos & inſipientes fingunt. Operatio, quæ ex corde procedit, exteriorum eſt vinculum membrorum &c.* فى الذين يتراءون بزى الحماقة ويتظاهرون بها . ان عمل القلب رباط الاعضا البرانية .

Sermo 37. *De Bonitate Dei. Noli Deum juſtum appellare, ſi juſtitia ejus in tuis operibus haud relucet &c.* فى صلاح الله تعالى . لا تدعى الله تعالى عادل لان عدله غير معروف فى اعمالك .

Sermo 38. *De Patientia. Quo magis hunc mundum quis ſpernit &c.* ܟܠܐ ܡܫܝܛ ܕܘܪܫܐ. ܗܟܢܐ ܘܕܚܠܐ ܕܢܘܟܪܝܐ ܒܕܠܡܐ.

Arab. 38. Græcè Cod. 391. pag. 304. & Cod. 605. pag. 198.

Sermo 39. *De ſolitaria Vita. Dilige ſilentium, Frater &c.* على سيرة السكون . حب السكوت يا اخى .

Sermo 40. *Ad Fratrem ſilentii amatorem. Quoniam novi te ſilentii amatorem eſſe &c.* ܠܐܚܐ ܪܚܡ ܫܬܩܐ ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܪܚܡ ܐܢܬ ܠܫܬܩܐ. ܐܢܐ ܠܟ ܘܐܢܬ ܡܫܬܐܠ ܐܝܟ.

Arab. 40. Græcè Cod. 391. pag. 272. & Cod. 605. pag. 150.

Sermo 41. *Reſponſio ad interrogationem cujuſdam Fratris percontantis, cur Monachi vitam Anachoreticam eligant, quum Dominus miſericordiam*, hoc eſt, vitam activam aliiſque proficuam *prætulerit? Rectè ex Evangelio ſimilitudinem attuliſti &c.* ܦܘܢܝܐ ܠܫܘܐܠܐ ܕܫܐܠ ܚܕ ܡܢ ܐܚܐ ܠܡܢܐ ܡܫܒܚܝܢ ܕܝܪ̈ܝܐ ܠܫܝܢܐ ܘܡܪܢ ܚܢܢܐ ܐܩܕܡ ܥܠܘܗܝ. ܫܦܝܪ ܡܢ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܐܝܬܝܬ ܐܦ ܐܢܬ.

Arab. 41. & Græcè Cod. 391. p. 347. & Cod. 605. pag. 281.

Sermo 42. *Qua ratione ſuas quis actiones componere queat. Pœnitentia eſt janua vitæ &c.* فى انواع التدابير التى بها يقتنى الانسان ترتيب حسن لذاته . التوبة هى باب الحياة .

Sermo 43. *Unde oriatur in anima ſenſus ſpiritualis, & quouſque progrediatur. Eſt & alius ſpiritualis ſenſus, qui ex meditatione gignitur &c.* من اين يولد فى النفس الحس الروحاني والى اين ترتفع منزلته . ثم حس روحاني يولد من الهذيذ .

Sermo 44. *Reſponſio ad quendam. Quæſitum tuum, frater cariſſime, non unicuique convenit, ſed iis dumtaxat, qui arcana Spiritus percipiunt &c.* مسالتك ايها الاخ الحبيب ليس تليق لكل احد بل للذين لهم سر الروح .

Liber IV. Operum Iſaaci. Sermo 1. *Capita ſcientiæ*, ſeù Apophthegmata. Primum, *Vitæ Anachoreticæ principium eſt, in eremum ſecedere, nulliſque hominum, aut rerum ſæcularium curis teneri &c.* فى روس المعرفة . اول مبادى سيرة تدبير المتوحدين هى التجرد بالسكون وعدم ارتباط بانسان او بامر ما .

Sermo 2. *De diverſis cogitationum ſpeciebus. Cogitatio, quæ in proximi defectus, ac fragilitatem ſemper fertur &c.* فى تغيير انواع الافكار . الفكر الذى على الدوام يفحص ضعف وعجز قريبه .

Græcè Cod. 605. pag. 184.

Ser-

Sermo 3. *De agnitione veritatis. Qui continuam ſibi vim infert &c.* في معرفة الحق . الانسان الذي يغصب ذاته دايما :

Græcè Cod.605. pag.185.

Sermo 4. *De tenebris, quæ aliquando Anachoretis in ſolitudine accidunt. Quum tenebræ accidunt, metanææ frequentandæ tibi ſunt &c.* على الظلام المحزن الحادث في السكون على الذين بتدبير المعرفة يتدبرون . في وقت الظلام اكثر من كل شي ضرب المطانيات .

Sermo 5. *Apophthegmata. Deus verè eſt pater rationalium &c.* الله هو بالحقيقة اب الناطقين .

Hactenus in Cod. Arab. Nitr. XX. Quæ ſequuntur, ex Codicibus Syriacis Nitrienſibus XXI. & XXII. deſumpta ſunt.

Sermo 6. *Quot modis incorporeas mentes humana natura percipere queat. Omnes ſubtiles, unioniſque expertes naturæ &c.* ܒܟܡܐ ܦܘܪܣܝܢ ܡܬܩܒܠܐ ܚܙܬܐ ܕܠܐ ܓܘܫܡܢܐ ܠܟܝܢܐ ܐܢܫܝܐ. ܟܠ ܟܝܢܐ ܩܛܝܢܐ ܠܐ ܡܪܟܒܐ ܘܦܫܝܛܐ.

Græcè Cod. 391. pag. 238. & Codice 605. pag. 130.

Sermo 7. *De variis exercitationum ſapientis Aſcetæ modis. Quum omnis ſapientia ex Deo ſit &c.* ܥܠ ܗܘܦܟܐ ܕܐܢܫܝܗ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܚܟܝܡܬܐ ܘܡܬܕܒܪܢܐ. ܟܕ ܟܠ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܦܘܡ ܡܪܝܐ ܗܝ.

Sermo 8. *Quonam in certamine multus labor ſit, & labendi periculum. Pravæ cogitationes ſuperari nequeunt &c.* ܥܠ ܕܐܝܢܐ ܐܬܘܬܐ ܐܝܬ ܒܟܬܫܐ ܥܡܠܐ ܣܓܝܐܐ ܡܢܗܘܢ ܡܢܝܢܘܬܗܘܢ ܘܡܣܘܟܠܬܐ. ܠܐ ܡܨܐ ܠܡܙܟܐ ܠܚܘܫܒܐ ܒܝܫܐ.

Sermo 9. *De differentia motuum Scientiæ. Puſillanimitas ſignum eſt deſperationis &c.* ܥܠ ܦܘܪܫܢ ܙܘܥܐ ܕܝܕܥܬܐ : ܙܥܘܪܘܬ ܢܦܫܐ ܐܬܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘ ܕܡܦܣܩܘܬ ܣܒܪܐ.

Græcè Cod. Regio-Alexandrino 23. pag. 102.

Sermo 10. *Diſcrimina Tentationum. Tentationes, quæ ſub Patrum diſciplina conſtitutis accidunt &c.* ܦܘܪܫܢܐ ܕܢܣܝܘܢܐ. ܢܣܝܘܢܐ ܕܡܢ ܕܒܪ ܐܒܗܝ ܘܐܢܫ ܡܕܒܪܐ ܕܐܒܗܬܐ.

Sermo 11. In idem argumentum. *Omnes calamitates ac tribulationes, quibus haud conjuncta eſt patientia, dupliciter animum cruciant &c.* ܢܫܐ ܐܚܪܢܐ. ܟܠ ܒܝܫܬܐ ܕܩܝܡܢ ܘܐܘܠܨܢܐ ܘܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܠܐ ܥܡܗܘܢ ܠܐ ܐܝܬ : ܒܥܦܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܫܢܩܢ ܠܗܘܢ.

Sermo 12. *De curis ſæculi. Noli exiſtimare, eum, qui corporeis rebus tenetur, libertatem coram Deo per orationem habere poſſe &c.* ܠܐ ܬܣܒܪ ܕܡܢ ܕܡܬܬܚܕ ܒܦܘܪܢܣܐ ܕܦܓܪܢܝܬܐ ܡܨܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܒܨܠܘܬܐ ܠܡܩܪܒ ܒܦܪܗܣܝܐ.

Sermo 13. *De iis, qui ad Deum accedere conantur, cunctoſque vitæ ſuæ dies ſcientiarum ſtudio impendunt. Frater quidam diverſas ſententias in cellæ ſuæ tabulis deſcriptas tenebat &c.* ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܒܝܕܥܬܐ ܘܠܐܠܗܐ ܢܩܪܒܘܢ ܘܒܥܝܢܐ ܘܡܝܬܪܘܬܐ ܟܠܗܘܢ ܡܥܢܝܢܘܬܗܘܢ. ܐܚܐ ܚܕ ܦܣܩܢ ܗܘܐ ܠܗ ܟܠ ܠܘܚܐ ܕܩܠܝܬܗ ܡܠܐ ܘܕܒܪܢܐ ܡܫܚܠܦܐ.

Græcè Cod. 391. p.241. & Cod.605. pag. 135.

Sermo 14. *De amore Dei. Verus eſt Domini ſermo, nequit homo amorem Dei cum ſæculi amore conjungere &c.*

ܡܙܡܢܐ ܡܬܟܠܗܘ ܕܡܢܝ ܘܠܐ ܡܬܡܨܐ ܐܢܫ ܟܕ ܚܘܒܐ ܕܟܠܡܐ ܠܡܫܝܚܐ ܚܘܒܠܐ ܕܐܠܗܐ. Græcè Cod. 391. p. 301. & Cod. 605. p. 203.

Sermo 15. *Quod ex cogitationibus, quæ in ipſo moventur, conditionem ſuam quis percipere queat. Quandiu quis negligens eſt, horam mortis formidat &c.* ܠܐ ܗܘܐ ܕܡܢܝ ܣܘܟܠܐ ܕܡܬܬܙܝܥܝܢ ܒܗ ܡܫܟܚ ܠܡܪܓܫ ܐܢܫ ܒܢܦܫܗ ܡܫܘܡܬܐ ܕܝܠܗ. ܒܙܒܢܐ ܕܐܢܫ ܒܛܝܠܘܬܐ ܡܬܕܒܪ. ܡܢ ܫܥܬܐ ܕܡܘܬܐ ܕܚܝܠ. Græcè Cod. 391. p. 310. & Cod. 605. pag. 109.

Sermo 16. *De vigiliis nocturnis. Quum ad officium, Deo opitulante, in vigilia implendum ſurgere decernis, age, quæ tibi dicum. Flecte genu de more; mox ſurge &c.* ܠܐ ܫܗܪܐ ܕܠܠܝܐ. ܡܐ ܕܩܡܬ ܕܬܬܠ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܠܡܫܡܫܬܐ ܒܥܘܕܪܢܗ ܕܡܪܢ ܚܒܝ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܣܝܡ ܒܘܪܟܐ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܘܩܘܡ.

Græcè Cod. 391. p. 343. & Cod. 605. pag. 251.

Sermo 17. Reſponſio ad quatuor interrogationes. Prima: *Interrogatus fuit à quodam, quando confidere quis poſſit, ſe peccatorum veniam obtinuiſſe.* ܐܬܫܐܠ ܡܢ ܐܢܫ ܐܡܬܝ ܡܬܬܟܠ ܐܢܫ ܕܐܫܬܒܩ ܠܗ ܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܘܗܝ. Secunda: *Interrogavit Diſcipulus, undenam percipit homo, ſe à Spiritu ſapientiam accepiſſe.* ܫܐܠܗ ܬܠܡܝܕܐ: ܡܢ ܗܝܟܐ ܡܬܪܓܫ ܒܪܢܫܐ ܕܩܒܠ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܪܘܚܐ.

Tertia: *Idem ſenex interrogatus fuit aliquando, quid ſit Pœnitentia &c.* ܗܘ ܕܝܢ ܗܘ ܣܒܐ ܐܬܫܐܠ ܙܒܢ ܚܕ ܡܢܘ ܬܝܒܘܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܘܡܢܐ ܗܝ ܬܝܒܘܬܐ.

Quarta: *Interrogavit Diſcipulus: Si Deus bonus eſt, cur ergo iſthæc creavit: peccatum, ſcilicet, gehennam, mortem, & Diabolum?* ܫܐܠܗ ܬܠܡܝܕܐ. ܐܢ ܛܒܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܒܪܐ ܗܠܝܢ: ܚܛܝܬܐ ܘܓܗܢܐ ܘܡܘܬܐ ܘܣܛܢܐ.

Sermo 18. *Epiſtola ad quendam Monachum. Jucunda ſunt, quæ pro bono perferuntur adverſa &c.* ܒܣܝܡܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܕܡܣܬܝܒܪܝܢ ܡܛܠ ܛܒܬܐ. Græcè Cod. 391. p. 234. & Cod. 605. p. 96. Hucuſque in Codicibus Syriacis: in quibus pars Operum Iſaaci dumtaxat legitur, ut indicat amanuenſis Cod. Nitr. XXI. pag. 145. in hæc verba: ܫܠܡ ܒܥܘܕܪܢܗ ܕܡܫܝܚܐ ܡܐܡܪܐ ܩܕܡܝܐ ܕܡܠܦܢܘܬܗ ܕܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܝܚܝܕܝܐ. *Explicit Chriſti ope Pars prima doctrinæ Mar Iſaac Monachi*: Septem enim Partibus totam ejus doctrinam comprehendi, ex Sobenſi indicavimus ſuprà p. 446. Quæ ſequuntur, in Græcis Codicibus exſtant.

Sermo 19. *De Amore Dei. Amor natura eſt fervidus.* ἡ ἀγάπη Θερμή ἐςι τῇ φύσει. Cod. 391. pag. 243. & Cod. 605. pag. 99.

Sermo 20. *De pura oratione. Quemadmodum tota vis legum & mandatorum &c.* Καθώσπερ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν νόμων, καὶ τῶν ἐντολῶν. Codice 391. pag. 230. & Codice 605. pag. 124.

Sermo 21. *Epiſtola ad S. Simeonem Thaumaſtoritam. Epiſtolam tuam, Sancte, non verbis exaraſti, ſed tuam erga nos dilectionem in ea tamquam in ſpeculo depinxiſti &c.* ἡ ἐπιςολή σου ἅγιε, οὐχὶ λόγοι ἐγκεχαραγμένοι εἰσὶν ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην σου τὴν πρὸς ἡμᾶς ὡς ἐν ἐσόπτρῳ ἐζωγράφησας.

Cod.

Cod. Vatic. 391. p. 349. & Cod. 605. p. 256. Exſtat etiam in Codice Regio-Alexandrino 23. p. 147. ſub hoc titulo: ἐπιστολὴ μεγάλη πρὸς τὸν Ἀββᾶν Συμεὼν, τὸν ἀπὸ Καισαρείας, *Epiſtola magna ad Abbatem Simeonem Cæſareenſem*: Sed haud dubium, quin τὸν ἀπὸ Καισαρείας pro τὸν ἐν θαυμαστῷ ὄρει obrepſit: ut habent emendatiores Codices: Syrus quippe fuit Simeon Thaumaſtorita, nec ex urbe Cæſarea oriundus, teſtibus Evagrio, & Nicephoro loc. cit.

De Auctore Libri, qui inſcribitur, *De Cauſa Cauſarum*.

Denique exſtat in Bibliotheca Collegii Maronitarum de Urbe *Liber ms. Syriacus*, in IX. Tractatus diviſus, ſub hoc titulo: ܟܬܒܐ ܓܘܢܝܐ ܠܟܠ ܥܡ̈ܡܝܢ: *Liber generalis ad omnes Gentes*, ſeù, ܥܠ ܥܠܬܗ ܕܟܠ ܥܠ̈ܠܢ: *De cauſa omnium Cauſarum*, quem ex pervetuſto exemplari deſcripſit Romæ Joſeph filius David Maronita ex oppido Basluchit montis Libani anno Domini 1628. non tamen integrum, ſed uſque ad caput quartum Tractatus ſeptimi. Agit in eo Anonymus Auctor de iis, quæ homini ſcienda maximè ſunt, nimirùm, de veritate, & mendacio: de Deo Uno & Trino: de creatione & gubernatione mundi: de ſæculo ſpirituali, & ſenſibili: de homine: de opere ſex dierum: de mundo, & cœlo: de Paradiſo, & Gehenna: de propagatione generis humani: de variis hominum conditionibus, & ſectis &c. Incipit ab hac Divini Numinis invocatione: ܐܠܗܐ ܡܫܬܘܡܢܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܥܠܡ ܘܠܐ ܫܘܪܝ ܘܐܝܬܘܗܝ ܐܡܝܢܐܝܬ ܘܡܛܠ ܐܢܫ ܘܠܐ ܫܘܚܠܦ ܘܫܢܝ. *Sempiterne Deus, qui ſine principio ab æterno eras, & ſemper abſque mutatione exiſtis &c.* Deinde Præfationem his verbis inchoat: ܠܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܬܚܝܬ ܫܡܝܐ ܐܚ̈ܐ ܘܐܚ̈ܝܢܐ: ܫܠܡܐ ܘܫܝܢܐ ܠܟܠ ܩܕܡܝܗܘܢ ܡܢ ܡܪܝܐ ܕܫܠܡܐ ܫܪܝܪܐ ܘܫܪܟܐ. *Omnibus gentibus, quæ ſub cœlo ſunt, fratribus, & cognatis &c. Pax, & tranquillitas à Domino veræ pacis &c.* Et hujus quidem Libri Iſaacum noſtrum Ninivitam auctorem eſſe, affirmat Naironus Evopl. Par. 3. p. 365. & 368. additque, eundem Ephræmi Diſcipulum fuiſſe, quod ſupra rejecimus. Kirkerius verò circa medium Epiſtolæ parænetica præfixæ Libro de Obeliſco Pamphiliano, ubi Auctores, quibus in eo opere concinnando uſus fuerat, enumerat, ſeniorem quendam Iſaacum ejuſdem Libri ſcriptorem commemorat, quem ineunte ſæculo quarto Ninivitarum Eccleſiam rexiſſe, & Concilio Nicæno interfuiſſe ſcribit. Quo id fundamento aſſerat, aut unde nobis antiquiſſimum hunc Ninivitarum Epiſcopum eruerit, nondum didici: nullum enim hactenus ejus veſtigium, nullam apud Latinos Græcos, Syros've Scriptores memoriam deprehendere licuit. Scio ſanè, laudatum Opus *de Cauſa omnium Cauſarum*; licet in ms. Codice Collegii Maronitarum anonymum ſit, *Iſaaco* tamen à pleriſque adſcribi: Sic enim de illo ſenſit inter cæteros Anonymus ille Syrus, ſeù quiſquis eſt Auctor Catalogi Librorum Chaldæorum pro Vaticana noſtra Bibliotheca comparandorum, qui Codice ms. Lat. Vaticano 6429. p. 133. hanc notam appoſuit: *Sancti Iſaac Liber Cauſæ Cauſarum*. At de quonam Iſaaco ibi ſermo ſit, de noſtro'ne, an de altero, non ſatis liquet; neque ego rem adeò obſcuram auſim definire. Conjecturas dumtaxat hìc proferam, quibus probabilius eſſe videtur, Auctorem illius Codicis à noſtro Ninivita differre. Sic enim ille de ſeipſo in Præfatione ad omnes Gentes, ſcribit: ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܘܗܘܕܝܐ

ܘܗܕܡܐ ܙܥܘܪܐ ܡܢܟܘܢ ܒܒܢܝܢܫܘܬܐ
ܐܢܫܝܬܐ ܟܕ ܩܪܝܒ ܠܟܠܟܘܢ ܐܢܫ ܡܚܝܠܐ ܘܡܢ
ܐܘܪܗܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ ܗܝ
ܕܝܬܒܐ ܒܪܝܫ ܡܨܥܬܗ ܢܗܪ̈ܘܬܐ
ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܦܪܬ ܘܕܩܠܬ : ܒܪܡ ܐܢܐ
ܘܙܥܘܪܐ ܕܐܚ̈ܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܟܠܟܘܢ
ܡܟܘܠ ܠܡܫܡܪܘܬܗ ܘܠܬܫܡܫܬܗܘܢ
ܡܬܩܪܝܬ : ܕܐܢܐ ܒܪܝܫܐ ܐܝܟܢܐ ܕܗܘܝ
ܘܗܘ ܐܬܩܪܝܬ ܠܕܪܓܐ ܕܪܝܫܢܘܬܐ
ܕܥܡܐ ܠܥܡܐ . ܐܢ ܒܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ
ܐܘ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ :
ܗܘ ܝܕܥ ܗܘ ܕܟܠܡܕܡ ܝܕܥ
ܠܗ ܫܘܒܚܐ . ܘܟܬܪܬ ܒܬܫܡܫܬܐ ܗܕܐ
ܕܪܝܫܘܬ ܥܡܐ ܕܝܠܝ ܐܝܟ ܬܠܬܝܢ
ܫܢ̈ܝܢ . ܘܐܬܢܣܝܬ ܒܣܓܝ̈ܐܬܐ
ܘܣܒܠܬ ܥܡܠܐ ܪ̈ܘܪܒܐ ܘܐܘܠܨ̈ܢܐ
ܣܓܝ̈ܐܐ ܘܥܩ̈ܬܐ ܘܫܓܘܫ̈ܝܐ ܒܗܘܦܟܗ
ܕܥܠܡܐ ܡܕܠܚܢܐ ܘܡܚܫܟܢܐ ܐܝܟ
ܕܝܠܦܝܢ ܕܢܣܒܠܘܢ ܪ̈ܝܫܢܐ ܕܥܡܐ ܘܪ̈ܥܘܬܐ
ܡܢ ܡܪܥܝܬܐ ܘܥܡܐ ܕܡܫܬܥܒܕ ܠܗܘܢ
ܐܝܟܢܐ ܗܘ . ܘܡܢ ܕܣܓܝ ܢܦܠܬ ܘܩܡܬ
ܘܣܒܠܬ ܘܐܬܢܣܝܬ ܘܥܪܩܬ ܘܐܬܦܪܫܬ :
ܬܘܒ ܐܬܩܪܝܬ ܘܗܦܟܬ . ܐܬܙܟܝܬ ܕܝܢ ܡܢ
ܫܓܘܫܝܐ ܕܥܠܡܐ : ܘܡܬܚܫܒ ܐܢܐ ܗܘܝܬ
ܐܢܐ ܡܢ ܚܝܐ ܕܫܪܪܐ . ܘܗܝܕܝܢ ܐܬܩܪܝܬ
ܒܫܘܚܠܦܐ ܕܐܬܦܠܓܬ ܕܥܠܡܐ ܠܐ
ܐܬܚܫܒܬ ܫܘܚܠܦܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܫܪܝܪܘ
ܕܫܪܪܐ : ܐܘ ܕܥܠܡܐ ܟܠܗ ܘܡܬܚܫܒ ܐܢܐ :
ܠܗܘܢ ܡܬܚܫܒ ܐܢܐ ܐܘ ܡܢ ܫܘܚܠܦܐ ܘܕܚܠܐ
ܐܢܫܐ ܐܘ ܡܢ ܡܪܝܪܐ ܐܘ ܡܢ ܢܝܫܐ

ܘܗܦܟܬ ܐܢܐ ܠܗ ܠܥܠܡܐ . ܘܡܢ
ܫܘܬܦܐ ܕܝܠܗ ܦܪܝܫ ܡܬܚܙܐ ܗܘܝܬ
ܡܬܚܫܒ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܠܢܦܫܝ ܕܚܫܘܟܐ
ܘܡܬܦܠܓ ܠܗ ܠܗ ܗܘܢܗ ܘܦܪܝܩ
ܫܘܚܠܦ ܠܗ ܕܝܠܝ ܘܡܬܦܠܓ ܠܗ
ܘܐܬܗܘܝܬ ܐܝܟ ܕܥܡܗ ܘܡܬܟܪܟ
ܒܢܦܫܐ ܕܝܠܝ ܘܡܬܚܫܒ ܠܝ ܠܒܗܘܢ
ܘܫܒܩܬܗ ܕܫܪܪܐ . ܘܗܝܕܝܢ
ܫܠܡܢܝܬ ܐܦܪܘܩ ܣܘܥܪܢܐ ܠܐ
ܒܪܘܚܐ ܘܡܬܥܣܩܢܘܬܐ ܕܡܢ ܥܠܡܐ .
ܘܠܗܘܢ ܗܝܕܝܢ ܐܬܥܒܪܬ ܘܐܬܠܒܒܬ
ܘܐܬܚܪܪܬ ܕܡܢ ܟܠܗܘܢ ܗܘ ܣܘܥܪܢܐ
ܗܢܐ . ܘܟܕ ܒܐܝܕܐ ܗܘ ܫܪܝܬ ܒܟܠܗ
ܬܫܡܫܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܫܬܠܡܢܘܬܐ .

Frater minimus omnium veſtrum, & membrum exiguum generis humani, cognatione vobis omnibus affine, homo infirmus ex urbe Edeſſa Meſopotamiæ, quæ ſita eſt in ſummo medio inter magna flumina Euphratem, & Tigrim. Ego verò minimus fratrum veſtrorum, ut ut res ſe habuerit, vocatus fui ad gradum primatus populi. An autem id acciderit ex Dei voluntate, aut hominum conſilio, ille novit qui omnia novit: ipſi laus. Manſique in hoc officio primatus populi mei triginta circiter annos, quibus tentatus fui in multis, & ingentes perpeſſus ſum moleſtias, atque tribulationes multas, & ærumnas, & vexationes in converſatione perturbantis, atque obtenebrantis ſæculi, quas videlicet perpeti ſolent Præſules populi, & Paſtores à grege, & populo ipſis ſubdito. Poſtquam autem ſæpius lapſus ſurrexiſſem, & paſſus tentatuſque fugiſſem, & ſeceſſiſſem, iterùm vocatus redii. Victus autem fui à fluctuatione ſæculi: & cogitabam, niſi omninò fugerem, meque à ſæculo omnique ejus commercio perfectè ſegregarem, animam meam obtenebratum iri, & intellectum meum obcæcandum fore, meque

à vera

à vera vita periturum. At rursùs me ipſæ meæ cogitationes revocabant, quum anceps trepidarem, ne hæc cogitatio foret ſecundùm vim veritatis, ne've poſtquam ſeceſſiſſem, adhuc exagitarer aut ab amore hominum, aut vi, aut tentatione ſuperatus ad ſæculum redirem. Hiſque cogitationibus ſummoperè angebar, atque bonum Dominum orabam, qui ſuarum creaturarum curam gerit, ut cogitationes meas figeret in iis, quæ illi placuiſſent, ſuntque ſecundùm voluntatem ejus, atque animam meam adjuvant, meque perductura eſſent ad lumen ſcientiæ veritatis. Tunc verò cogitationes meæ ad fugam, & ſeceſſum à ſæculo firmiter converſæ ſunt: inſuper etiam atque etiam, vehementerque adjutus ſum, & confortatus certuſque factus ſum, eſſe cogitationem iſtam à Deo immiſſam. Cæterùm per illud ipſum tempus auctæ ſunt adversùs me tentationes variæ & acerbiſſimæ &c. Pergit deſcribere moleſtias & incommoda, quibus tandem victus, in montem ſeceſſit, ubi ſolitariam vitam cum duobus, tribus've Monachis ſe ſuſcepiſſe tandem concludit. Quæ omnia à Ninivita noſtro Iſaaco abhorrent. Noſter enim ex Ninive urbe oriundus fuit; ille ex Edeſſa: noſter Ninivitis, ille Edeſſenis Epiſcopus præfuit. Noſter ſolitudinis dumtaxat amore ductus, nulliſque civium perſecutionibus vexatus, quam, prima ordinationis ſuæ die ob duorum litigantium factum ex urbe meditatus fuerat fugam, paulò poſt exequutus, in Scetenſem eremum ſe recepit, ubi & vita functus eſt; Ille verò exactis in Epiſcopatu triginta annis, ejectus fuit, & mox revocatus: deinde quum graviſſimas perſecutiones, depravatoſque civium mores ferre nequiret, Sedem iterùm relinquens, in proximos Edeſſæ montes ſeceſſit, ubi & laudatum Codicem dictavit. Demùm ab Iſaaco etiam Ephræmi diſcipulo, & à cognomine Presbytero Antiocheno eum diverſum eſſe, Epiſcopalis dignitas, qua ipſe fulſiſſe dicitur, ſatis clarè demonſtrat: uterque enim Iſaacus merus Presbyter deceſſit.

CAPUT XXXV.

Abraham Nephtarenus.

ABRAHAM Monachus ex loco Meſopotamiæ *Nephtar* 1 oriundus, ſexto in ſeptimum vergente ſæculo claruit, ut indicare videtur Sobenſis in Catalogo pag. 91. ubi ipſum poſt *Interpretem Turcarum*, & ante *Joannem Bar-Frangoje*, ſeù Maronem, ejuſdem ſæculi Scriptores collocat. Ejus memoriam colunt Syri die 13. Martii, ut in Kalendario Cod. Syr. Vat. 25. & 26. his verbis: ܕܐܒܐ ܐܒܪܗܡ ܢܦܬܪܝܐ *Abbatis Abraham Nephtareni*: ubi & ab utroque celeberrimo Abrahamo diſtinguitur, nimirùm à *Scetenſi* Siſois Diſcipulo & Agathonis Socio, de quo in Apophthegmatibus Patrum Cotelerianis pag. 395. 607. 666. & 767. & à *Chidunenſi* S. Ephræmi diſcipulo, cujus meminit Sozomenus lib. 3. cap. 16. & Nicephorus lib. 9. cap. 14. Hujus enim Abrahami mentio fit in eodem Kalendario die 24. Octobris; Scetenſis verò die 21. Maji.

De ejus ſcriptis hæc Sobenſis loc. cit. ܐܒܪܗܡ ܢܦܬܪܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܡܫܡܠܐ

N O T A.

1 *Nephtar*. Aliis *Nephrat* dicitur, ut in Cod. Nitrienſi 18. vel *Netphar*, ut apud Sobenſem in Catalogo. Eſt & *Nephtar* lib. 2. Machabæorum cap. 1. verſ. 36. quod tamen non urbis, aut oppidi nomen eſt, ſed putei, ubi ſacer ignis à Sacerdotibus Hebræorum, Babylonem tranſmigraturis, abſconditus fuerat: pro quo Syriaca verſio habet *Gu-Nephtar*, hoc eſt, *Puteus Purificationis*, ut Latinus Interpres Hebraicam vocem reddidit.

[Syriac text]
Abraham Netpharenus varias habet compoſitiones. Exſtant Sermones octo in Codicibus Nitrienſibus 18. 19. & in Codice noſtro Syriaco 6. qui
ܡܛܠ ܕܘܒܪܐ ܕܝܚܝܕܝܘܬܐ :
De Monaſtica Inſtitutione inſcribuntur; ſunt autem omnes aſcetici, & adhortatorii, quorum initia accipe.

1. *Quoniam novi propoſitum tibi eſſe ad vitam incedere, ſtratamque à Domino noſtro viam terere &c.*

[Syriac text]

Cod. Nitr. 18. p. 214. Codice noſtro Syriaco 6. pag. 282. & Cod. Nitr. 19. p. 172. ubi in fine ejuſdem Sermonis, fragmentum ex ſeptima Macarii Alexandrini Epiſtola continua Oratione ſubjungitur, in hæc verba:

[Syriac text]

Sive ſtes, ſeù te inclines, ſeù genu in oratione flectas, mentem tuam ad Deum dirige &c.

2. *Compertum tibi arbitror, Frater, eum qui longinquo itineri ſe committere conſtituit, ſe primùm explorare; tùm verò comites quærere eos, cum quibus valeat ſimul incedere &c.*

[Syriac text]

Cod. Nitr. 18. p. 216. Nitrienſi 19. p. 176. & Syr. noſtro 6. p. 283.

3. *Continuò memineris promiſſionis tuæ, ne in ſocordiam incidas. Deſignatum tibi ſcopum intuere, ne aberres &c.* [Syriac text]

Cod. Nitr. 18. p. 218. Nitrienſi 19. p. 184. & Syr. 6. p. 284.

4. *Exhibe formam novi ſæculi in converſatione tua in hoc ſæculo, & exprime imaginem regni in tuo ſpirituali homine &c.* [Syriac text]

Cod. noſtro Syr. 6. p. 285.

5. *Amor hujus ſæculi Deum provocat ad iram, quia mentem in errorem abducit, & viſum hebetat &c.*

[Syriac text]

Cod. Syr. 6. p. 286. & Cod. Nitrienſi pag. 179.

6. *Qui ad exitum vitæ pervenerunt, iis ſupervacaneæ videntur res codicum & voluminum, hoc eſt, libros conſcribere &c.* [Syriac text]

Cod. Syr. 6. p. 287.

7. *Ingens eſt opus veritas: Lux eſt tenebrarum expers. Ante omnia opera tua poſſide veritatem, & ante omnes actus tuos poſſide fidem &c.*

[Syriac text]

Cod. Syr. 6. p. 288.

8. *Munda cor tuum, & cogitationes tuas demitte. Quamquam peccatum exueris, ne tibi plaudas ante exitum tuum &c.* [Syriac text] Cod. Nitr. 19. p. 181.

CA-

CAPUT XXXVI.

Georgius Epiſcopus Tagritenſis.

I. Georgii Tagritenſis ætas, & ſcripta.

GEORGIUS Tagritenſium Epiſcopus ſcripſit pro Chalcedonenſi Concilio & duabus Chriſti naturis, *Epiſtolam unam ad Monachos S. Matthæi*, quod Cœnobium juxta Niniven urbem ſitum eſt: nec non *Librum unum ad Chriſtophorum adversùs Probum*, *&* *adversùs Joannem Grammaticum* Alexandrinum, cognomento Philoponum. Claruit circa annum Chriſti 580. Auditores habuit Conſtantinum, & Leonem, utrumque Charrarum, ſeù Haran in Meſopotamia Epiſcopum.

II. Citatur, & impugnatur ab Elia Jacobitarum Epiſcopo.

Hujus Auctoris notitiam hauſi ex Codice Syriaco Vaticano 24. in quo exſtat Epiſtola Apologetica Eliæ Jacobitarum Epiſcopi ad laudatum Leonem Charrarum Antiſtitem, ubi inanes adducit rationes, cur ex fide Chalcedonenſium, hoc eſt, Orthodoxorum, ad ſectam Monophyſitarum tranſiiſſet. In ea ſiquidem Epiſtola Elias Georgii noſtri ſæpè meminit: & quidem cap. 3. fol. 3. eum Conſtantini, & Leonis Præceptorem vocat, in hæc verba: ܐܦ ܓܝܪ ܓܝܘܪܓܝܣ ܕܗܢܐ ܪܒܗ : ܐܠܐ ܕܝܠܟ ܕܝܢ ܕܗܟܢܐ ܠܡܩܪܝܘ ܦܝܫ ܐܢܫ. *Georgius quoque hujus* (hoc eſt, Conſtantini) *magiſter, imò & tuus; ſic enim eum appellare fas eſt &c.* Mox ſcripta ejus, ætatemque prodit fol. 4. inquiens: ܟܬܒ ܗܟܝܠ ܬܪܬܝܢ ܡܐܡܪܐ ܗܘ ܕܝܢ ܚܕ ܕܠܘܬ ܩܪܝܣܛܘܦܘܪܘܣ ܕܠܘܩܒܠ ܦܪܘܒܘܣ ܘܝܘܚܢܢ ܓܪܡܛܝܩܘܣ : ܘܚܕ ܕܠܘܬ ܕܝܪܝܐ ܕܒܝܬ ܡܪܝ ܡܬܝ ܕܝܢ : ... *In epiſtola igitur ad Chriſtophorum, in qua propoſitas adversùs vos à Joanne Grammatico Philopono & à Probo quæſtiones ſolvit, ſic ille* (Georgius) *ſcribit in ſolutione capitis quinti Philoponi &c.* & ibid. ܟܬܒ ܕܝܢ ܠܘܬ ܗܘ ܟܕ ܗܘ ܕܐܦܘܦܝܣ ܟܘܢ ܗܘ ܟܘܢ ܒܣܘܦܐ ܠܗܕܐ ܒܡܫܡܠܝܘܬܐ ܡܠܟܐ ܕܒܗ ܦܪܘܒܐ ܟܬܒ. *Idem Georgius in eadem Epiſtola adversùs Probum ſic ſcribit &c.* & cap. 4. fol. 5. ܘܒܡܠܟܐ ܕܝܢ ܐܦܪܝܡ ܐܝܟ ܕܗܘ ܚܕ ܩܢܘܡܐ ܠܡܫܝܚܐ : ܗܘ ܕܒܠܒܘܠܝܐ ܘܒܡܕܝܢܬܐ ܣܗܕܐ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܓܝܘܪܓܝܣ ܗܘ ܕܠܥܠ ܐܡܪܬ ܕܝܢ ܠܗ ܕܟܬܒ. *Quod autem in una Chriſti Perſona confuſionem ponatis, palam faciet egregius ille vir, qui veſter fuit in urbe Martyrum* (Tagrit) *Epiſcopus: Georgius, inquam, quem ſuprà citavi &c.* Et paucis interjectis: ܗܟܢܐ ܗܟܝܠ ܟܬܒ ܒܫܪܝܐ ܕܪܝܫܐ ܕܥܣܪܐ ܗܘ ܕܦܝܠܘܦܘܢܘܣ ܗܟܢܐ ܟܬܒ : *Sic igitur ſcribit in ſolutione capitis decimi Philoponi &c.* Demùm cap. 5. fol. 6. ܟܬܒ ܕܝܢ ܐܦ ܒܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܕܝܪܝܐ ܕܒܝܬ ܡܪܝ ܡܬܝ ܟܕ ܣܬܪ ܗܝ ܕܟܬܒܘ ܠܘܬܗ ܐܓܪܬܐ. *In Epiſtola verò, quam ad monachos Cœnobii Sancti Matthæi ſcripſit, impugnans miſſam ab illis ad ipſum Epiſtolam, ſic ait &c.* Atqui Joannem Philoponum ultrà annum Chriſti 60.. vitam produxiſſe, ex Nicephoro lib. 18. cap. 48. probat Pagius ad annum 535. num. 14. Probum verò ſub Pe-

Petro Juniore Monophyſitarum Patriarcha Antiocheno circa ann. 580. turbas in Syria excitaſſe, ſcribit Dionyſius in Chronici fragmento, quod exſtat ad calcem operum Philoponi in Cod. noſtro Syriaco 14. Sexto igitur vertente ſæculo claruit Georgius noſter, qui Probum & Philoponum viventes ſcriptis ſuis confutavit.

CAPUT XXXVII.

Conſtantinus Epiſcopus Haran.

I. Conſtantinus Haranita Georgii Diſcipulus.

CONSTANTINUS Georgii Diſcipulus, Charrenſium, ſeù Haranitarum Eccleſiam regebat circa annum Chriſti 630. Ejus, utpote Orthodoxi, nomen ſilentio premit Dionyſius Jacobita in Chronico, ubi ſeriem Haranitarum Epiſcoporum texens, Simeones duos commemorat ad annum Græcorum 928. Chriſti 617. Mox integro ſæculo prætermiſſo, Dionyſios duos laudat ad annum Græcorum 1066. & 1079. hoc eſt Chriſti 755. & 768. At medio illo intervallo inter Simeonem ſecundum & Dionyſium primum, Conſtantinum noſtrum, ejuſque Succeſſorem Leonem collocandos eſſe, teſtatur æqualis eorum Elias Jacobitarum Epiſcopus in laudata Epiſtola Apologetica Cod. Syr. Vatic. 24. unde nobis hic Auctor, ejuſque ſcripta innotuerunt.

II. Ejus ſcripta.

Scripſit adversùs Monophyſitas Libros tres, quorum Primus inſcribitur ; *Expoſitio definitionis Synodi Nicænæ, & Chalcedonenſis*: de quo ſic Elias in Epiſt. Apologetica ad Leonem cap. 3. fol. 3. ܟܬܒ ܗܟܢܐ

ܩܘܣܛܢܛܝܢܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ
ܡܕܒܪܢܐ ܒܚܪܢ ܒܡܐܡܪܐ ܗܘ ܕܪܫܡ
ܦܘܫܩܐ ܕܬܚܘܡܐ ܗܘ ܕܐܬܬܣܝܡ
ܒܟܢܘܫܝܐ ܗܘ ܕܢܝܩܝܐ
ܘܕܗܘ ܕܟܠܩܝܕܘܢܐ .

Hunc igitur in modum ſcripſit Conſtantinus, qui veſter fuit in urbe Haran Præſul, in Libro, cui titulus, Expoſitio definitionis Synodi Nicænæ, & Chalcedonenſis &c. Secundus *adverſùs Severum*, cujus idem Elias meminit cap. 6. fol. 14. in hæc verba:

ܟܕ ܗܟܝܠ ܒܗܠܝܢ ܛܒ ܐܬܪܒܝ
ܡܪܢ ܩܘܣܛܢܛܝܢܐ ܗܘ ܕܝܠܟܘܢ ܘܟܠ
ܠܐ ܘܪܘܚܢܝܘܬܗܘܢ ܠܘܬ ܐܝܟܢܐ ܕܓܘܪܓܝ
ܗܘܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܘܕܥܬܐ ܗܘܐ ܕܢܫܠܡ:
ܒܟܠܗ ܡܫܡܠܝܘܬܐ ܘܦܫܝܛܘܬܐ ܡܦܩܢܘܬܐ
ܕܗܠܝܢ ܗܢܝܢ ܕܝܠܗܘܢ ܒܡܐܡܪܐ ܗܘ
ܕܠܘܩܒܠ ܩܕܝܫܐ ܣܘܝܪܐ ܣܡ .

His itaque Conſtantinus ille veſter optimè inſtructus, arcanoſque eorum ſenſus, prout Georgii Alumnum decet, penetrans, exactam ſubtilemque eorundem dogmatum expoſitionem ſeſe traditurum pollicetur in Libro, quem adversùs Sanctum Severum compoſuit &c. Tertius *Anagnoſticon*, de Triſagio hymno, cujus ibidem meminit Elias, verbis iſtis: ܐܦ ܒܐܢܓܢܘܣܛܝܩܘܢ

ܬܘܒ ܗܘ ܕܝܠܟܘܢ ܩܘܣܛܢܛܝܢܐ ܡܬܚܦܛ
ܗܕܐ ܠܡܚܘܝܘ ܗܘܐ ܒܕܓܠܘܬܐ
ܒܡܐܡܪܐ ܗܘ ܕܪܫܡ ܐܢܓܢܘܣܛܝܩܘܢ
ܘܟܕ ܐܝܟ ܕܠܡܒܟܝܘ ܬܘܓܬܐ
ܠܥܡܐ ܕܥܠ ܗܘܐ ܦܘܣܩܐ
ܕܨܠܝܒܐ ܡܢ ܬܠܬܐ ܩܕܝܫܘܬܐ ܗܘ
ܠܡܫܢܝܘ ܡܬܚܦܛ .

Rursùs Conſtantinus veſter hoc ipſum oſtendere per mendacia ſatagit in Libro, quem Anagnoſticon inſcripſit, ubi mærorem populi ob detruncatam à terſancto hymno Crucem, callide levare conatur &c. Sic Orthodoxos Monophyſitæ calumniari ſolebant, quaſi Triſagium hymnum detruncarent,

rent, qui clauſulam illam, *qui crucifixus es pro nobis*, à Petro Fullone adjectam reſpuebant. Sed circa ejuſdem clauſulæ additionem non unam fuiſſe Orthodoxorum omnium ſententiam, aliis nimirùm eam utpote Theopaſchitarum hæreſi faventem rejicientibus, aliis verò tamquam de ſolo Filio Incarnato, non de Deo Trino intellectam approbantibus, pluribus demonſtrat Pagius ad annum 512. à num. 12.

CAPUT XXXVIII.

Leo Epiſcopus Haran.

I. Leo Conſtantini Haranitæ ſocius, & ſucceſſor.

LEo Conſtantini ſodalis, & in Haranitarum Cathedra ſucceſſor, circa annum Chriſti 640. claruit, ut ex Apologetica Eliæ Jacobitarum Antiſtitis Epiſtola ad ipſum miſſa liquet. In ea ſiquidem Elias citat, rejicitque S. Joannem Damaſcenum, quem non ܝܘܚܢܢ *Joannem*, ſed ܝܢܐ *Jannem* per contemptum vocat cap. 6. in hæc verba:

ܗܟܢ ܓܝܪ ܟܬܒ ܗܘ ܝܢܐ ܕܪܡܣܘܩܝܐ
ܒܪܝܫܐ ܗܘ ܕܬܪܥܣܪ ܕܡܢ ܗܠܝܢ ܡܐܐ
ܘܚܡܫܝܢ ܪܝܫܐ ܕܥܒܕ ܐܝܟ
ܕܒܕܘܪܫܐ ܘܡܦܩ ܒܪܘܚܐ
ܕܡܠܦܢܘܬܟܘܢ ܗܘ ܣܝܡܐ ܘܫܪ܀

Sic enim ſcripſit Jannes Damaſcenus capite duodecimo ex iis centum & quinquaginta capitibus, quæ pro doctrinæ veſtræ defenſione diſputando compoſuit &c. Et infrà: ܘܒܬܪܟܢ

ܗܟܢ ܗܘ ܟܝܬ ܗܘ ܝܢܐ ܒܡܐܡܪܐ ܗܘ
ܕܐܝܟ ܕܡܢ ܦܪܨܘܦܐ ܕܦܛܪܘܣ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܝܠܗ
ܠܘܩܒܠܢ ܣܝܡܐ ܗܘ ܘܫܪ܀

Hunc igitur in modum idem Jannes ſcribit in Tractatu illo, quod Petri Epiſcopi ſui nomine adversùm nos compoſuit &c. Exſtat autem inter Opera Damaſceni ſub hoc titulo: *Tractatus adversùs Jacobitas ad Eliam Epiſcopum pro Petro Archiepiſcopo Damaſceno*. Atqui S. Joannes Damaſcenus Manſuris filius florere cœpit exeunte ſæculo ſeptimo, ut ſcribit Sigebertus in Catalogo cap. 75. ubi eum aſſerit, *Gregorii II. Papæ ſcriptis animatum, contra Leonem Imperatorem Iconomachum ſcripſiſſe*.

II. Eius Epiſtola ad Eliam Jacobitarum Epiſcopum.

Scripſit ad Eliam Epiſtolam, quum eum à Synodi Chalcedonenſis Fide ad Monophyſitas tranſiiſſe accepiſſet, rogans, ut cauſam mutatæ religionis ſibi exponeret: cujus fragmenta exhibet idem Elias cap. 2. & 3. ubi ſic Eliam Leo alloquitur:

ܘܒܟܠܗܘܢ ܡܦܝܣ ܐܢܐ ܠܪܚܝܡܘܬܟ ܒܡܪܝܐ
ܕܐܢ ܫܪܪܗ ܕܐܣܬܝܟ ܗܕܐ ܕܗܠܝܢ
ܘܟܣܝܢ ܡܢܢ܆ ܕܠܐ ܬܟܣܐ ܟܠܗܘܢ
ܐܠܐ ܕܬܦܪܣܝܗ ܠܢ ܓܠܝܐܝܬ ܟܕ
ܡܘܕܥ ܐܢܬ ܠܢ ܕܐܡܢܐ ܘܡܛܠ ܡܢܐ
ܕܐܝܟ ܐܡܪܐ ܗܘܐ ܠܟ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܗܕܐ ܠܩܘܒܠܐ ܘܫܪ܀

Quapropter religioſitatem tuam in Domino obteſtor, ut ſi rerum iſtarum veritatem, quæ nos lateat, aſſequutus es, eam nobis palam facias, certioreſque nos reddas, cur, & qua ratione fidem hanc amplexus ſis &c. Epiſtolæ tria quæſita ſubnectebantur, quæ ex laudato Cod. Syr. Vatic. 24. exciderunt. Indicantur autem dumtaxat in titulo capitis decimi in hæc verba:

ܫܪܝܐ ܕܬܠܬ ܫܘܐܠܢ ܕܡܛܠܬܗܝܢ
ܩܕܡܬ ܐܬܟܬܒܘ ܡܢ ܠܐܘܢ ܒܐܓܪܬܐ
ܗܝ ܕܐܬܦܢܝܬ ܗܫܐ ܡܢܢ܀

Solutio trium Quæſitorum, quæ à Leone eloquenter propoſita ſunt in illa ipſius Epiſtola, cui nos modò reſpondemus.

CAPUT XXXIX.

Phocas Edeſſenus.

I.
Phocæ Edeſſeni Commentaria in Dionyſium.

PHOCAS Edeſſenus Dionyſium Areopagitam commentariis illuſtravit, quorum fragmentum exſtat in Codice noſtro Syriaco III. fol. 300. ſub hoc titulo:

ܡܢ ܢܘܗܪܐ ܕܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܕܥܒܝܕ
ܠܦܘܩܐ ܐܘܪܗܝܐ :

Ex Scholiis in Dionyſium, Auctore Phoca Edeſſeno. Hunc ſexto, vel ſeptimo ſæculo floruiſſe, colligitur tùm ex anno, quo Dionyſius citari cœpit (nimirùm Chriſti 532. ut notavimus ſuprà pag. 451.) tùm ex ætate laudati Codicis noſtri Syriaci III. in quo fragmentum Commentariorum Phocæ refertur: exaratus enim eſt die 24. Martii anni Græcorum 1172. Chriſti 861. uti ex epigraphe ad calcem ejuſdem appoſita liquet, quam vide ſuprà pag. 63.

II.
An eadem ſint cum iis, quæ exſtant Codice Nitrienſi 23. & Codice noſtro Syriaco III.

In eodem Codice Syr. III. fol. 94. fragmentum aliud in Dionyſium producitur, his verbis: ܕܪܒܢ
ܣܘܦܣܛܐ ܡܢ ܢܘܗܪܐ ܕܕܝܘܢܘܣܝܘܣ :
Raban (hoc eſt, magiſtri noſtri) *Sophiſtæ ex Commentariis in Dionyſium.* Præterea in Codice Nitr. 23. exſtat Dionyſii Liber de cœleſti Hierarchia, cum doctiſſimis Anonymi Scholiis: quæ tamen noſtri ne Phocæ opus ſint, an alterius, definire non auſim. Adeò mutila ſunt, & lacera, ut cum fragmentis Codicis III. conferri nullo modo queant: licet ex nonnullis capitibus, quæ integra leguntur, certum mihi ſit, Auctorem à Joanne Epiſcopo Darenſi, qui & Dionyſium commentariis illuſtravit, diverſum eſſe.

CAPUT XL.

Jacobus Epiſcopus Edeſſenus.

I.
Jacobus Edeſſenus librorum commentator.

JACOBUS cognomento *Commentator*, ſeù *Interpres Librorum*, labente ſæculo ſeptimo florere cœpit. Adoleſcens abdicatis ſæculi honoribus ac divitiis, monaſticam vitam profeſſus eſt. Inde ad Epiſcopatum Eccleſiæ Edeſſenæ aſſumptus fuit anno Græcorum 962. Chriſti 651. uti ex Chronico Dionyſiano ſuprà notavimus pag. 426. Interfuit Synodo indictæ à Juliano Jacobitarum Patriarcha anno Græcorum 1017. Chriſti 706. de qua hæc Dionyſius in laudato Chronico:

ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܫܒܥܣܪܐ ܐܬܟܢܫܬ.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܣܝܠܐ.
ܘܡܕܒܪܝܢ ܗܘܘ ܝܘܠܝܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܘܬܐܘܡܐ ܕܐܡܝܕ ܘܝܥܩܘܒ ܕܐܘܪܗܝ
ܡܦܫܩܢܐ ܕܟܬܒܐ ܡܬܝܕܥ ܗܘ ܩܕܝܫܐ
ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ.

Anno 1017. *habita fuit Synodus in monaſterio Mar Silæ: cui præfuerunt Julianus Patriarcha, & Thomas Amidæ, & Jacobus Edeſſæ Librorum Commentator florebat ipſe Sanctus Mar Jacobus Epiſcopus urbis Edeſſæ.* Quæ ambigua Dionyſii verba ſuſpicari faciunt, nomen Commentatoris noſtri non ad Synodum illam referri, quaſi ei præſens fuerit, ſed ad famæ celebritatem, quam eodem illo tempore ob infinita ab ipſo edita volumina ſibi comparaverat. Deceſſit anno Græcorum 1021. Chriſti 710. eodem Dionyſio teſte in Chronico, cujus verba retulimus pag. 426.

II.
Ejus memoria, & ætas.

Ejus memoriam colunt Syri, tùm Maronitæ, tùm Jacobitæ in Kalendario

dario Jacobum laudant paſſim, qui de re Theologica ſcripſere, ſive in Commentariis Sacræ Scripturæ, ſive in tractatibus Liturgicis, uti Moſes Barcepha, Dionyſius Barſalibæus, Gregorius Barhebræus, Stephanus Maronitarum Patriarcha, & alii, qui cum ſumma doctrinæ & probitatis laude, ipſum commemorant. His antiquiora, & ipſi Jacobo coęva teſtimonia de eodem proſtant in duplici ms. Codice, altero Nitrienſi 31. altero Mediceo. In priori ad calcem librarius Monophyſita ſic adnotavit: ܫܠܡ ܠܡܪܝܐ ܒܫܘܠܡܐ ܗܘܐ ܘܐܬܪܝܢ ܡܐܡܪܐ ܐܦܝܬܪܘܢܝܘܬܗ ܕܩܕܝܫܐ ܣܐܘܝܪܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܒܝܨܝܦܘܬܐ ܘܒܥܡܠܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ. ܡܦܩܬ ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܠܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܪܬܥܣܪܐ ܠܝܘܢܝܐ ܒܫܢܬܐ ܕܝܘܢܝܐ: *Abſoluta eſt hæc altera pars Homiliarum Epithroniarum Sancti Severi Patriarchæ, quas è Græco in Syriacum ſumma fide, cura, atque labore tranſtulit Mar Jacobus Epiſcopus Edeſſæ. Translatus* hic Codex *è Græco in Syriacum à Mar Jacobo Edeſſæ Epiſcopo anno Græcorum* 1012. Chriſti 701. In Codice autem Mediceo, in quo continentur *Reſponſa* Jacobi de Jure Canonico *ad quæſtiones propoſitas ab Adæo Presbytero*, in margine, & eâdem, qua Codex ſcriptus eſt manu, teſte Renaudotio tom. 2. Liturg. Orient. pag. 381. legitur, *Opus illud factum fuiſſe anno Græcorum* 998. hoc eſt, Chriſti 687. non 686. uti idem Renaudotius exiſtimavit. Demùm Antonius Marſilius Columna in ſua Hydragiologia in Benedictione Aquæ juxta Ritum Syrorum, hæc habet de Jacobo noſtro ex antiquo Codice Syriaco Michaelis Chindiſi: ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܘܪܗܝܐ ܕܐܬܬܣܝܡ ܒܫܢܬ ܬܡܐ: ܘܡܪܝ ܓܘܪܓܝ ܕܥܡܡܐ ܕܐܬܬܣܝܡ ܒܫܢܬ ܬܡܙ. ܘܗܘ ܬܩܢܗ ܒܩܦܠܐܘܢ ܓ̄ ܠܟܬܒܐ ܕܣܝܡܬܐ ܕܝܠܗ: *Mar Jacobus Edeſſenus, qui anno* 641. *Epiſcopus creatus eſt, & Mar Georgius Gentium Epiſcopus factus anno* 647. *& ille quidem illum* (aquæ benedictionem) *ordinavit cap.* 3. *in libro ſuo Theſaurorum*. Ubi fortaſsè mendum irrepſit in annorum numerum, quod tamen definire non auſim.

III. Cornelius Schultingius, & Joannes Seldenus circa ætatem, & patriam Jacobi hallucinantur.

Atque hinc emendandus eſt Auctor Catalogi Liturgiarum Syrorum apud Cornelium Schultingium in in Biblioth. Eccleſiaſt. tom. 3. qui num. 30. p. 106. ſic habet: *Anaphora Sancti Jacobi Aëhavii Chaldaicè compoſita in civitate Aëha anno à Nativitate Domini* 783. Nam præter falſam temporis notam, urbs ܐܘܪܗܝ *Orrhoa*, ſeù *Edeſſa*, malè redditur *Aëha*, & *Edeſſenus Aëhavius*. Syriacæ urbis nomen ignoraſſe Antonium Trancoſum illius Catalogi interpretem, mirum non fuit, hominem ſcilicet in Syriacis & Arabicis literis hoſpitem. At Joannem Seldenum id latuiſſe, vix credidiſſem, niſi hæc ipſius verba in Commentariis de Originibus Eccleſiæ Alexandrinæ pag. 179. legiſſem: *Vides, celebratiſſimam illam Helenam Conſtantini Magni matrem nuncupari* الرهاوية *pro quo ſubſtituimus nos* Rheavienſis, *ſoni Arabici veſtigia prementes, ſed interim loci, unde ſic dicatur, planè nimis ignari*. Et pag. 181. *Ubi hæc Rhea, ego me neſcire fateor*. At nihil magis notum, quàm Edeſſam Meſopotamiæ urbem, Syris quidem trinomiam eſſe, nimirùm ܐܪܟ *Arach*, ܐܕܣܐ *Edeſſam*, ܐܘܪܗܝ *Orrhoam*, teſte S. Ephræm in Geneſ. cujus verba retulimus ſuprà

prà pag. 26. unde derivantur hæc nomina ܐܘܪܟܝܐ *Arachenſis*, ܐܘܪܗܝܐ *Edeſſenus*, ܐܘܪܗܝܬܐ *Orrhoita*, ſeù *Orrhoënus*; Arabibus verò binomiam, رها *Raha*, & اورفا *Orpha*, & cum articulo الرها *Al-Raha*, ſeù *Ar-raha*, unde derivatur nomen الرهاوى *Al-Rahavi Edeſſenus*. Hinc provincia Edeſſena Græcis & Latinis appellari conſuevit corrupto nomine *Oſrhoëna*; rectiùs tamen *Orrhoëna*, juxta Stephanum de Urbibus, cujus eſt Ὀῤῥονοὶ in dictione Βατναὶ; quamquam & ad Syros ævi ſequioris error iſte traductus fuerit, qui Græcum vocabulum imitantes, dicunt ܐܘܙܪܗܝܢܐ *Ozrhoëna*, & ܐܘܣܪܗܝܢܐ *Oſrhoëna*. Ita præter alios Auctor Chronici Edeſſeni, & Dionyſius Patriarcha.

IV. Cum Jacobis Niſibeno, & Sarugenſi confunditur à Maſio, ab Hottingero, & à Britio. Item Sarugenſis Opera eidem perperàm tribuuntur à Naírono, & à Cave.

Ut in nomine, ita in re circa Jacobum multi decepti ſunt. Andreas Maſius Præfat. in Barcepham, & ex eo Hottingerus in Biblioth. Orient. affirmant, eum Sancti Ephræmi Præceptorem fuiſſe, atque adeò Niſibis Epiſcopum, de quo nos ſuprà cap. 5. Idem de Jacobo ſcribit Britius in Epitome Annalium Eccleſiaſticorum Baronii pag. 75. & quem *Orrhoïtam* Latinè dixerat, eum سروجى *Sarugenſem* Arabicè vertit: quaſi unus idemque ſit Jacobus Niſibenus, Sarugenſis, ac Edeſſenus. Naironus in Chronologico Auctorum Indice Evopliæ ſuæ præmiſſo, eum quidem à Niſibeno, non tamen à Sarugenſi diſtinguit, dum aſſerit, Hymnos ejuſdem paſſim in Syrorum Breviariis occurrere. Naironum tranſcribit, ut ſolet, Gulielmus Cave in hiſt. liter. tom. 2. p. 110. additque, de Jacobo Zanzalo loquens: *Hunc Jacobum ſcriptores nonnulli Orientales eundem cum Jacobo Edeſſeno faciunt: Verùm Jacobus ille Edeſſenus, qui à Syris Doctor appellatur, integro ferè ſæculo junior erat, cujus Hymni paſſim in Syrorum Breviariis leguntur*. Ubi eum ad annum Chriſti 450. revocat, neſcio quo argumento, qua've auctoritate confiſus.

V. Orthodoxa ejus fides contra Renaudotium vindicatur.

Leviora hæc. Longè enim majoris ponderis eſt de religione Jacobi noſtri controverſia. Syri eum non modò ut Catholicum Scriptorem, ſed etiam ut Sanctum venerantur: quo titulo à Maronitis, Jacobitarum & Neſtorianorum perpetuis hoſtibus, paſſim celebratur, ut ſuprà dictum eſt. At Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 380. ſeverè pronunciat, eum hæreticum Monophyſitam fuiſſe: & acerbæ quidem hujus cenſuræ fundamenta aſſert, quæ nos ſuprà retulimus pag. 292. ubi de Jacobo Sarugenſi: iiſdem enim ferè argumentis utrumque Jacobum hæreſeos inſimulat. Addit hìc contra Edeſſenum noſtrum, quòd *Jacobitæ ejus Liturgia utuntur, eamque in ſuis Codicibus deſcribunt cum Anaphoris Severi, Philoxeni, & aliorum ſuæ ſectæ Doctorum: ubi eorum*, inquit, *qui poſt Concilium Chalcedonenſe vixerunt, Orthodoxorum nulla reperitur*. Verùm probandum erat Renaudotio, non ſupponendum, *nullam eſſe eorum, qui poſt Chalcedonenſe Concilium vixere, Orthodoxorum Liturgiam*. Quid enim aliud eſt id aſſerere, quam dicere, Jacobum noſtrum Catholicum non eſſe, quia poſt Chalcedonenſem Synodum vixit, ſcripſitque? Seù, quod idem eſt, Catholicum non eſſe, quia Catholicus non fuit? Profectò vir doctiſſimus petiti, ut ajunt, principii arguetur, niſi oſtenderit, Orthodoxam fidem in Syria poſt illud Concilium ita corruiſſe, ut nullus deinceps Catholicus exſtiterit, nullus've Epiſcopus, qui eandem editis ſcriptis propugnaverit: id quod nec demonſtravit, nec unquam demonſtrare poterit. Contrà certiſſimis argumentis oſtenditur, poſt exortam atque latè dominantem Monophyſitarum ſectam complures Epiſcopos Catholicos in Meſopotamia & Syria claruiſſe: idque perſpicuè liquet tùm ex Scriptoribus Syris, quos ſuprà

lau-

laudavi, Leone nimirùm, Conſtantino, Georgio Tagritenſi, & aliis: tùm ex Actis Synodi V. & VI. generalis, quibus Syri Epiſcopi ſubſcripſere, uſque ad confirmatum Saracenorum Imperium, quando ſublato Syrorum cum Eccleſia Catholica commercio, ſchiſma & hæreſis religionis ſtatum funditùs everterunt. Jacobus autem ſub initium Imperii Mahometani floruit, ſub ipſa ſextæ Synodi tempora, quum adhuc Orthodoxorum res in Meſopotamia ab Heraclio Imperatore erectæ ſtarent, ut ex Theophane, Cedreno, & Elmacino notavimus pag.425. Quod ſi dicat vir clariſſimus, exſtitiſſe quidem poſt quartum Concilium Syros Epiſcopos, ſcriptoreſque Catholicos benè multos, non tamen Liturgiarum editores: reponam & ego: cedo cauſam, cur Syri Monophyſitæ Liturgias condiderint, quas ipſe Renaudotius Latinas fecit, Philoxenus nimirùm, Thomas Heracleenſis, Moſes Barcepha, Dionyſius Barſalibæus, Gregorius Barhebræus, aliique; ſecùs Orthodoxi? præſertim quum rerum hujuſmodi ſcribendarum licentiam Syris Epiſcopis & Patriarchis promiſcuam & familiarem fuiſſe, & eſſe uſque in præſentem diem conſpiciamus; idque non apud Syros modò, qui ex Jacobitarum ſecta ad Catholicam Eccleſiam redeunt; verùm etiam apud Maronitas, quorum Præſules proximis etiam hiſce temporibus, nova Sanctorum Martyrum, Confeſſorum've Officia, novas, ut vocant, Dominicarum, vel Feriarum de Tempore Precationes, nova demùm Martyrologia procuderunt: ut de antiquis ſileam Liturgiis, quas duo eorumdem Patriarchæ, Joannes nimirùm Maro ſæculo ſeptimo, & Joannes Lephedienſis ſæculo duodecimo publicarunt. Cedo, inquam, cauſam, cur id Monophyſitis licuerit, ſecùs Orthodoxis? Aut cur Græci Antiſtites, ut Baſilius Magnus, & Joannes Chryſoſtomus, novas Græcis ſuis Liturgias tradere, nefas eſſe non duxerint; ſecùs Syri Epiſcopi Syris ſuis? Cur denique ſæculo ſeptimo Præſanctificatorum officium, Sancto Gregorio Magno, ut jactant, Auctore, apud Græcos introductum, & aucta ab aliis paulatim, atque ad hanc molem, qualem nunc videmus, conſequutis temporibus perducta Menæa: Syris verò in proprio Ritu nihil addere, aut novum nihil condere fas eſſet? quibus certè perinde eſt Liturgiam novam procudere, atque Græcis novum Troparium, vel Latinis novam alicujus Sancti Orationem. Adeò patet eorum Ritus, ut in ſingulis ferè Sacramentis, aut Sacramentalibus celebrandis, duo, vel tria habeant Officia.

Quod verò cum Monophyſitarum Anaphoris Liturgia Jacobi deſcribatur, non inde ſequitur, eum quoque Monophyſitam fuiſſe, ut Renaudotius contendit; alioquin Jacobi Apoſtoli Liturgia, quam Jacobitæ uſurpant, & Apoſtolorum Anaphora, qua Neſtoriani utuntur, Monophyſitarum, Neſtorianorumque fætus eſſent; quarum tamen Auctores, quicumque ii fuerint, Catholicos fuiſſe, idem Renaudotius affirmat tom. cit. pag. 1. & 569. Neque clariſſimum virum juvat, quod ii quidem ante, Jacobus verò noſter poſt exortam Monophyſitarum hæreſim exſtiterit: nam hoc argumentum, quod ſpeciem aliquam habet, quàm fallax ſit in re noſtra liquidò apparet ex dictis ſuprà p.211. ubi oſtendimus non modò priſcos à Monophyſitis Sanctos coli, ſed complures etiam ex iis, qui poſt Concilium quartum pro Catholica fide contra eoſdem ſtrenuè decertarunt. Quid? ſi oſtendam, etiam Catholicos ſcripta hæreticorum, quæ nullo tamen infecta ſunt errore, in rebus Divinis recitare? Sic in antiquis Romanis Breviariis ex Origene Homiliæ ſelectæ legebantur. Sic etiamnum Græci Catholici Tropariis, Contaciis, & aliis hujuſmodi Schiſmaticorum Precationibus utuntur. Cur igitur Jacobitæ, qui

San-

Sanctorum titulo decorare ſolent etiam acerrimos ſuæ ſectæ adverſarios, Liturgiam Edeſſeni Jacobi faſtidiant, in qua nihil de una vel duabus Chriſti naturis legere eſt?

Pergit Renaudotius pag. 383. excogitare ſuſpectam Jacobi fidem, ex iis verbis, quæ in ejuſdem Liturgia in commemoratione Doctorum p. 376. à Jacobita amanuenſi deſcripta legit: *In hac etiam hora memento, Domine, Doctorum Orthodoxorum &c. præcipuè verò Ignatii, Dionyſii, Baſilii, Gregorii, Cyrilli, Severi, Philoxeni, Jacobi, & reliquorum omnium Doctorum, qui veſtigia illorum ſecuti ſunt.* Quem locum notis illuſtrans, ſic inquit: *Hæc ſola periodus omnem, ſiqua ſupereſſet, de Jacobi Edeſſeni ſecta dubitationem tolleret; eam enim amplectebatur, quæ Severum, Philoxenum, & Petrum Cnapheum ſcilicet, Doctores Orthodoxæ fidei ejuſque propugnatores agnoſcebat.* Mirum ſanè, quod doctiſſimus vir in hac periodo tantam vim agnoſcat, & prædicet, ut per eam ſolam *de Jacobi Edeſſeni ſecta* dubitationem omnem tolli affirmet; quum obvia ſit, eademque certiſſima reſponſio, nomina Sanctorum Doctorum ab amanuenſibus potiùs, quàm ab ipſis Liturgiarum auctoribus fuiſſe appoſita, ut pluribus exemplis demonſtrari poteſt. Et quidem ut omittam Jacobi Apoſtoli, Baſilii, & Chryſoſtomi Liturgias, in quibus ipſorum Commemoratio Auctorum legitur, duo tantùm exempla proferam, quæ Renaudotius ipſe in ſuo to.2. mihi exhibet. In Liturgia S. Maruthæ, quem Renaudotius pag. 270. circa annum Chriſti 412. atque adeò ante omnem Monophyſitarum memoriam, floruiſſe teſtatur, in Commemoratione Doctorum p. 266. hæc verba leguntur: *Memento, Domine, omnium Orthodoxorum Patrum noſtrorum, qui fidem rectam nos docuerunt, præcipuè Severi Patriarchæ, Philoxeni, Petri, & Jacobi,* Cnaphei, nimirùm, & Zanzali. Item in Liturgia Jacobi Zanzali, ſeù Baradæi, quem idem Renaudotius *Baradatum* malè vocat, ex ipſius interpretatione pag. 338. in laudata Commemoratione dicitur: *Memento, Domine, omnium Paſtorum, & Doctorum Eccleſiæ Orthodoxæ &c. præcipuè verò S. Jacobi Bordæi.* Quid ad hæc Vir doctus? Num Zanzalus ſuummet nomen Diptychis inſeruit, aut S. Maruthas Monophyſita fuit, & Monophyſitas antequam naſcerentur, in ſua Liturgia ſpiritu prophetico prænotavit?

Viderat inanitatem hujus argumenti Renaudotius, quum in notis ad productum ex Liturgia Baradæi locum pag. 345. ſic ſcripſit: *Quod auctoris, ſi titulus ut legitimus agnoſcitur, nomen Diptychis inſeritur, novitatis, aut ſuppoſitionis certum argumentum non eſt, quamvis aliter Riveto viſum fuerit, parùm idoneo veterum Eccleſiaſticorum ſcriptorum Cenſori, qui Liturgias Jacobi, Baſilii, & Chryſoſtomi frivola iſta ratione impugnat, cujus inanitatem alibi confutavimus*: Viderat, inquam, hujus argumenti inanitatem: & tamen Riveto ſimilis, ex nominibus Severi, Philoxeni, & Petri Cnaphæi Liturgiæ Jacobi Edeſſeni à manu Monophyſitica adjunctis, eundem Jacobum Monophyſitam fuiſſe arguit, & ſubdit pag. 383. in Maronitas Jacobi patronos declamans: *Si igitur Maronitæ in Calendario ſuo nomen illius habuerunt, majores ſuos, quos, tamquam Eccleſiæ veteris Syriacæ lumina, veræque doctrinæ defenſores haberi volunt, Jacobitas fuiſſe demonſtrant.* Non vacat hìc ſingulas, quibus Renaudotius paſſim in citato opere Maronitas meos onerat, calumnias expendere. Expendam dumtaxat, quæ de Stephano Edenenſi, & Fauſto Nairono, Jacobi Edeſſeni defenſoribus, pronunciat. *Stephanum Edenenſem* (inquit pag. 380.) *Maronitarum Patriarcham Antiochenum, quem adducit in teſtimonium Naironus, & omnes, quotquot ſunt, aut fuerunt, Maronitas, nihil moramur, in quibus amor patriæ, ſi veritatis*

tatis limitibus contineretur, eſſet excuſandus: verùm in rebus ad hiſtoriam Eccleſiaſticam ſpectantibus, illudere lectoribus, quia pauci his ſtudiis operam dederunt, & alios omnes fallere facile eſt, omni excuſatione caret. Maronitas nec ego moror, nec excuſatione dignos cenſeo, ſi eos lectoribus illudere Renaudotius, aut alius mihi oſtenderit. Quod quum nec ipſe, nec alius hactenus præſtiterit, Stephani Patriarchæ Antiocheni, Viri in Syriaca hiſtoria exercitatiſſimi, judicium ratum firmumque mihi uſque erit. Interim catalogum operum, vel ſaltem nomina Maronitarum omnium, præſentium præteritorumque, mihi Renaudotius exhibeat, ne de iis, quos nec de nomine cognovit, tàm confidenter dixiſſe convincatur, *omnes quotquot ſunt, aut fuerunt, Maronitas, nihil moramur.* Ecquidem mirari ſatis non poſſum, quod Vir non indoctus homines ſibi prorsùs ignotos, tàm ſeverè excipiendi licentiam ſibi arroget; inſuper Naironum & Stephanum Edenenſem accuſet, quod quum ſcripta Jacobi noſtri ne ex titulo quidem noverint, de ejus tamen fide judicaverint. *Neque Orthodoxi*, inquit pag. cit. *judicari potuerunt Jacobus Edeſſenus & Sarugenſis, quia nihil occurrit in eorum ſcriptis, quo Fides Catholica offendatur, niſi ab illis, qui illa ne ex titulo quidem noverunt.* Quiſquis tanta cum aſſeveratione confidentiaque dictum audit, expectaverit futurum, ut Renaudotius mox in medium producat Jacobi adversùs Eccleſiam Catholicam commentarios, loca deſignet, titulos ſaltem ſuæ theſi conſentaneos indicet. Cujus enim alioquin Scriptoris, quantumvis pii, docti, ſapientis fama ſat tuta erit à calumniis, ſi quem ne dicam Sophiſtam malevolum, accuſatorem tantùm offenderit?

Edenenſi, & Nairono Viris graviſſimis, & teſtibus in hac materia fide digniſſimis, adſtipulantur præter Sobenſem in ſuo Catalogo, quotquot vidi Codices operum Jacobi noſtri, quorum titulos mox ſubjiciam, in quibus nihil certè habet, quod Monophyſiticam hæreſim ſapiat, quin potiùs ubi de Chriſto ſermonem inſtituit, veram ejus Divinitatem veramque Humanitatem agnoſcit, & Verbum diſertè confitetur animam, mentem, & corpus incorruptibili unione ſibi conjunxiſſe, idemque carne, non Deitate paſſum fuiſſe, ut liquet ex commentariis ejus in Pentateuchum Cod. Syr. 3. fol. 46. & 51. Quod verò ad Sarugenſem attinet, quem alibi contra Renaudotium Syrorum & Græcorum teſtimoniis defendimus, ejuſdem Homiliarum Codicem perantiquum ex Bibliotheca prælaudati Stephani Patriarchæ nacti ſumus, cujus ad calcem accuratus Index manu ipſius Stephani deſcriptus exhibetur. Quare certum eſt, illi titulos ſaltem non fuiſſe ignotos. Quidquòd eundem Auctorem, & Jacobum Edeſſenum frequentiſſimè laudat, & ambos inter Catholicos Anaphorarum auctores cum inſigni probitatis & doctrinæ laude reponit in Expoſitione Miſſæ Syrorum Candelabro 7. Tractatu 3. cap. 2.

Maronitas autem, etſi Monotheliſmo à quibuſdam notatos (quo de argumento Naironus ſingulari Opere differuit,) ab hæreſi tamen Monophyſitarum perpetuò abhorruiſſe, certum eſt, tùm ex eorum antiquiſſima & quæ omnem hominum memoriam ſuperat, à Jacobitis diviſione; tùm ex confeſſione ipſorum Jacobitarum, qui Maronitas veluti à gente ſua & fide & Paſtoribus diverſos ubique carpunt, ut Barſalibæus in Lib. adversùs hæreſes, & Abulpharagius in Hiſt. Dynaſtiarum ſub Al-Mohdio Calipha ad annum Hegiræ 169. circa annum Chriſti 785. ubi Theophilum Edeſſenum religionem Maronitarum in Libano commorantium coluiſſe teſtatur; tùm denique quia Joannes Maro, primus Maronitarum Patriarcha, ſub quo Melchitas inter & Mardaitas, ſeù Maronitas ſchiſma obortum eſt, diſertum opus contra Mo-

Monophyſitas edidit, quod exſtat in Biblioth. Vatic. Cod. Ecchell. 14. ejuſque tamquam acerrimi ſectæ ſuæ impugnatoris meminerunt Jacobitæ in Vita Jacobi Baradæi, quorum verba infrà producam, ubi de Joanne Marone. Quæ quum ita ſint, Jacobum noſtrum utique Maronitæ unàcum reliquis Jacobitis rejeciſſent, ſi is è grege Monophyſitarum fuiſſet: nec ut ab ipſis admitteretur, efficere potuiſſet inſignis ejus doctrina, aut nominis celebritas, quam fuiſſe cauſam diximus pag.211. ut Monophyſitæ Jacobum Sarugenſem & Simeonem Stylitam, Catholicos licet viros, ſuſpicerent ac venerarentur. Nam longè doctiores Jacobo fuerunt Severus Antiochenus, & Philoxenus Mabugenſis, & longè plura, quàm is, ediderunt opera, quæ Syrorum manibus uſque in præſentem diem teruntur: & tamen neutrum Maronitæ Catholicum faciunt, ut neque alios recentiores Scriptores quantumvis doctos, Joannem nimirum Darenſem, Moſen Barcepham, Dionyſium Barſalibæum, & Gregorium Abulpharagium.

Accedit Melchitarum Syrorum teſtimonium, qui perpetui fuerunt Monophyſitarum & Monothelitarum hoſtes: Hi enim Ordine Baptiſmi à Jacobo noſtro compoſito olim utebantur, quum Syriaco Ritu rem Sacram facerent, ut teſtantur Jacobitæ in Catecheſi, quorum verba infrà producam pag.477.

Denique nullus Orthodoxorum Scriptorum, qui Jacobi noſtri ævo in Syria floruerunt, & hæreticos ſui temporis ſive Monophyſitas, ſeù Monothelitas, aut Neſtorianos exagitarunt, ut S. Joannes Damaſcenus, Georgius Tagritenſis, Conſtantinus, & Leo Haranitæ; nullus horum, inquam, Edeſſenum Jacobum veluti hæreticum traduxit, aut nominavit: quorum tamen intererat, ipſum, ſi qua hæreſi laboraret, disertè confutare, quum apud Syros & doctrina & dignitate excelleret. Eliam Jacobitam Epiſcopum, virum cæteroquin obſcuri apud ipſos ſectarios nominis, Damaſcenus tamen diſerto opere confutandum cenſuit, cujus memini ſuprà pag.467. Cur igitur idem Sanctiſſimus Doctor Jacobum longè illuſtriorem Præſulem tacuiſſet?

VI. Argumenta contra Jacobi Orthodoxiam diſcutiẽda proponuntur.

Hæc dicta ſint, ut planum fiat, rationes à Renaudotio adductas non tanti eſſe momenti, ut lectorem in ejus ſententiam trahant. Cæterùm ea, quæ pro Jacobo produxi argumenta, etſi probabilia mihi videantur, non tamen ita certa ſunt, ut omnem de orthodoxa ejus fide ambigendi locum adimant: præſertim quum reliqua ejus opera nondum nactus ſim, & maximè Annales Eccleſiaſticos Sobenſi laudatos, in quibus fortaſse, quid ipſe de duabus Chriſti naturis deque Sacro Chalcedonenſi Concilio ſenſerit, apertis verbis ſignificat. Suſpicari de Jacobi orthodoxia faciunt tria capita, ex noſtris Codicibus petita, quæ hìc diſſimulare mihi fas non eſt, nec lubet, ut oſtendam, *Maronitarum erga Patriam amorem, veritatis limitibus contineri*: ſapientiorum interim judicio rem definiendam relinquens. Primum, quod Jacobus impii Severi Homilias Monophyſitarum errore infectas in Syriacum ſermonem tranſtulerit, nec errorem ſuſtulerit, aut nigro ſaltem theta notaverit. Secundum, quod Philoxenum, alterum à Severo Monophyſitarum columen, *Sanctum*, & aliis Eccleſiæ Patribus parem faciat. Probus ſanè non eſt, qui improbos non deteſtatur. Tertium, quod à Jacobitis ad Synodum vocatus fuerit, & præcipuum in ea locum tenuerit. Id verò nec à Catholicis, nec ab Hæreticis, niſi cum Epiſcopis propriæ communionis fieri ſolet.

Verùm hæc indicia, quæ judicium, ut dixi, circa Jacobi religionem mihi differendum ſuadent, ſubſcribere Renaudotii cenſuræ certè me non cogunt. Nam ad Primum, niſi aliunde conſtet Interpretis heterodoxia, hinc certè colligi non poteſt. Ori-

genis,

genis, Neſtorii, Theodori Mopſveſteni, & aliorum antiquorum ſcripta varii Interpretes tranſtulerunt, de quorum fide nemo hactenus dubitavit.

Ad ſecundum. Philoxenus à Jacobo nuſquam *Sanctus* appellatur. Do integrum locum ad calcem Præfationis in 2. tom. Homiliar. Severi.

ܐܦܠܐ ܓܝܪ ܗܘ ܕܝܠܝܬܐ ܐܘ
ܕܝܠܢܝܘܬܐ ܡܫܬܡܗ ܗܘܐ ܩܕܡ ܡܐܐ
ܫܢܝܢ ܠܘܬ ܣܘܪܝܝܐ ܡܫܘܕܥܐ ܘܠܐ ܡܫܬܟܚܐ
ܠܘܬ ܡܠܦܢܐ ܣܘܪܝܝܐ ܩܝܡ. ܠܘܬ
ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܘ ܠܘܬ
ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܘ ܡܪܝ ܐܝܣܚܩ
ܐܘ ܡܪܝ ܐܟܣܢܝܐ.

Nam vox ܕܝܠܝܬܐ *Diloito*, *vel* ܕܝܠܢܝܘܬܐ *Dilonojuto* Proprietas, *centum ab hinc annis omninò Syris ignota erat: neque uſquam reperire illam eſt apud Doctores Syros: Mar Ephræm, inquam, Mar Jacobum, Mar Iſaac, aut Mar Xenajam.* Titulus *Mar* dignitatem tantùm Philoxeni indicat, & fortaſsè etiam ab amanuenſi appoſitus fuit.

Ad tertium. Ut ut ſit de citatis ſuprà Dionyſiani Chronici verbis, Catholicos Epiſcopos ad Synodos vocari ab Hæreticis ejuſdem Provinciæ, nec novum, nec rarum eſt: præſertim quando in hujuſmodi conventibus de rebus ad diſciplinam pertinentibus agendum fuit. Notiſſima ſunt pro utraque parte exempla Catholicorum, & Hæreticorum, Athanaſii, Hilarii, Dioſcori Alexandrini, Macarii Antiocheni in ſexta Synodo, in quarta, in Ariminenſi, in Lampſacena, in Tyria.

VII. Cur Librorum Commentator appelletur.

Cur Jacobus *Commentator Librorum* ܡܦܫܩܢܐ ܕܟܬܒܐ nuncupetur, duplex occurrit cauſa: tùm quia Canonicos Sacræ Scripturæ Libros, commentariis illuſtravit, qua ratione Neſtoriani Chaldæi Theodorum Mopſveſtenum *Commentatorem* κατ' ἐξοχὴν appellant: tùm quia plurimas Catholicorum atque hæreticorum lucubrationes è Græco Syriacas fecit, ut Liturgias, quarum meminit Cornelius Schultingius tom. 3. pag. 106. & Severi Homilias, & fortaſsè quæ circumferuntur apud Syros Opera Baſilii, Athanaſii, Nazianzeni, Nyſſeni, Chryſoſtomi, aliorumque: ſed præſertim Ariſtotelis Dialecticam, quam apud Severianos atque Jacobitas in maximo pretio fuiſſe teſtatur Anaſtaſius Synaita in Odegi cap. 9. pag. 97. 99. & 101. Fortaſsè Jacobus ex eorum numero erat, quibus nomen & officium Interpretis ex conſuetudine Eccleſiaſtica attributum fuit, quam Eccleſiis Syriæ & Palæſtinæ communem fuiſſe, diſertè tradit Euſebius Cæſareenſis in Actis Martyrum Occidentalium apud Ruinart. pag. 373. & Codice noſtro Syriaco I. in vita S. Procopii fol. 180.

VIII. Linguam Syriacam priſtinæ puritati reſtituit.

Id verò præſtitit Jacobus, ut linguam Syriacam priſtinæ puritati, à qua deflectere jam cœperat, reſtitueret: Grammaticam enim ſermone Syro primus confecit, teſte Elia Epiſcopo Niſibeno circa initium Inſtitutionis Grammaticæ in ms. Codice Bibliothecæ Collegii Maronitarum. Quam & laudant Syri paſſim, quotquot hac de facultate ſcripſere: ſed in primis Gregorius Barhebræus in Præfatione Grammaticæ ſuæ metricæ Cod. Syr. Vaticano 33. ubi Jacobum appellat ܠܝܥܩܘܒ ܣܦܩܐ ܐܘܪܗܝܐ *Virum præſtantiſſimum*, ſeù, *Epiſcopum Edeſſenum*, (utramque enim ſignificationem ſermo Syriacus patitur.) In Grammatica verò magna, quæ ܟܬܒܐ ܕܨܡܚܐ *Liber Splendorum* inſcribitur, Par. 3. cap. 1. de definitione ܕܐܣܪܐ *Particulæ*, eundem vocat ܚܣܝܐ *Religioſum*, ſeù *Sanctum*: quo ſolo titulo Edeſſenum Jacobum ibi intelligit.

Jacobi præcipuè induſtria & labore factum eſt, ut ſermo Syriacus excultior, *Edeſſenus* nuncuparetur, & idem eſſet. Teſtem locupletem habes Gregorium *Barhebræum* in Chronico, ſeù hyſtoria Dynaſtiarum edita à Procockio, ubi de Heber ſic loquitur. اللغة السريانية تنقسم الى ثلث لغات . افصحها الارامانية وهى لغة اهل الرها وحاران والشام الخارجة . وبعدها الفلسطينية وهى لغة اهل دمشق وجبل لبنان وباقى الشام الداخلة . واسمجها الكلدانية النبطية وهى لغة اهل جبال اثور وسواد العراق .

Diſtinguitur lingua Syriaca in tres Dialectos: quarum elegantiſſima eſt Aramæa, quæ eſt lingua incolarum Edeſſæ, & Haran, & Syriæ exterioris (nimirùm Meſopotamiæ.) *Proxima illi eſt Palæſtina, qua utuntur Damaſci, & Montis Libani, & reliquæ Syriæ interioris incolæ* (Syriam propriè dictam intelligit.) *At omnium impuriſſima Chaldaica Nabathea, quæ eſt Dialectus populi montium Aſſyriæ, & pagorum Arach.* Hæc iiſdem ferè verbis apud eundem Barhebræum de varietate Punctorum Vocalium in Scholiis ad ſuam Grammaticam metricam.

IX. Jacobi Edeſſeni ſcripta. Ex infinitis propèmodum Jacobi Scriptis hæc dumtaxat ad noſtram notitiam pervenerunt.

I. Chronicon. *Chronicon*, ſeù, *Annales*: ܡܟܬܒܢܘܬ ܙܒ̈ܢܐ. Ejus meminit Sobenſis in Catalogo pag. 106. ܝܥܩܘܒ ܐܘܪܗܝܐ ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܙܒ̈ܢܐ ܡܟܬܒܢܘܬܐ܀:

Jacobus Edeſſenus ſcripſit Annales & Chronicon. Ubinam deliteſcat pretioſum hoc Opus, incompertum eſt. Exſtat quidem in Biblioth. Vaticana Chronicon Syriacum ex Socratis ac Theodoreti hiſtoria Eccleſiaſtica decerptum, quod anno Græcorum 880. Chriſti 569. clauditur. Verùm quum iſtud anonymum ſit, Auctoremque habeat Jacobitam, qui multa de Neſtorio & Concilio Chalcedonenſi comminiſcitur, Jacobo noſtro adſcribi nequaquam poteſt: ſed Zachariæ Rhetori Epiſcopo Melitinenſi reſtituendum eſt, ut ſuo loco oſtendemus.

Anaphora ܐܢܐܦܘܪܐ cujus initium: 2. Liturgia.
ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܟܠ ܘܡܪܐ ܕܡܪ̈ܘܬܐ:

Deus univerſorum Pater, & Dominus dominantium. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 371. Exſtat Syriacè in Codice Nitr. III. fol. 171. & Cod. Nitr. IV. fol. 163. Ejuſdem meminit Cornelius Schultingius tom. 3. p. 106. num. 30. qui num. 9. teſtatur, Liturgiam S. Ignatii Martyris è Græco in Syriacum ſermonem ab eodem Edeſſeno translatam fuiſſe. Idem legitur de Anaphora S. Jacobi Apoſtoli in Cod. Syriaco Vatic. XXXV. quem Paulus Severus Epiſcopus pro Baſilio Presbytero fratre ſuo anno Græcorum 1830. deſcripſiſſe dicitur: ܐܢܐܦܘܪܐ ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܚܘܗܝ ܕܡܪܢ ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܐܡܪ ܠܪܫܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܥܠܝܬܐ ܐܪ̈ܙܐ ܘܐܝܟ ܬܘܪܨܐ ܕܝܥܩܘܒ ܐܘܪܗܝܐ.

Anaphora S. Jacobi, ſecundùm attributionem fratris Domini, quam ad caput Chriſti in Cœnaculo myſteriorum dixit, (hoc eſt, primus poſt Chriſtum in Cœnaculo Sion celebravit, ut exponit Barſalibæus) *ex recenſione Jacobi Edeſſeni*: Eam enim ab amanuenſibus Syris vel corruptam, vel interpolatam Jacobus noſter ſuæ integritati reſtituit. Denique laudatur Liturgia Edeſſeni à Stephano Edenenſi cap. 2. de Catholicis Anaphorarum Auctoribus num. 24. يعقوب الرهاوى الملقب مترجم الكتب صنف السنافور المنسوب اليه بدوه : ܐܠܗܐ ܐܒܐ:

Jacobus Edeſſenus, qui Interpres Librorum nuncupatur, compoſuit Anapho-

phoram eidem attributam, quæ incipit, Deus Pater.

3. OrdoBaptiſmi.

Ordo Sancti Baptiſmi. ܛܟܣܐ ܕܥܡܕܝܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ :

Exſtat in Libris Ritualibus Syrorum cùm Maronitarum, tùm Jacobitarum: eodemque Ritu uſos fuiſſe olim Melchitas teſtatur anonymus Jacobita in admonitione ad Presbyteros & Clericos promovendos, in ms. Cod. Arabico Collegii Maronitarum de Urbe p. 414. in hæc verba: ومار يعقوب الرهاوي صاحب كتاب عماد الموارنة والملكية ؛ *Et Mar Jacobus Edeſſenus Auctor Libri Baptiſmi Maronitarum, & Melchitarum.* Incipit: ܐܠܗܐ ܫܘܝܢ ܡܪܝܐ ܠܡܗܘܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ܕܥܡܕܐ ܩܕܝܫܐ ܢܫܡܠܐ. *Dignos nos effice Domine Deus, ut ſpiritualem ſacri Baptiſmi adminiſtrationem perficiamus &c.* Hottingerus in Biblioth. Orientali cap. 3. pag. 292. teſtatur, ſe vidiſſe in publica Bibliotheca Tubingenſi ms. *Opus Mar Jacobi Edeſſeni de Baptiſmo*, quod cum noſtro Baptiſmi ordine idem eſſe videtur.

4. Canones Eccleſiaſtici.

Canones Eccleſiaſtici. ܩܢܘܢܐ ܥܕܬܢܝܐ. Ex his nonnullos citat Gregorius Barhebræus in Ethic. Par. 1. cap. 1. ſectione 9. & capite 6. ſectione 7. & paſſim in Libro, cui titulus ܟܬܒܐ ܕܗܘܕܝܐ *Liber Directionum.*

5. Grammatica Syriaca.

Grammatica Syriaca. ܬܘܪܨ ܡܡܠܠܐ ܣܘܪܝܝܐ. De qua ſuprà pag. 475.

6. Epiſtola ad Georgium Epiſcopum Sarugenſem.

Epiſtola ad Georgium Sarugenſem Epiſcopum de re Grammatica, & Philologica. ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܓܝܘܪܓܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܣܪܘܓ. Hanc legi in pervet. Cod. Syr. Monaſterii Scetenſis, ſubjunctam Lexico, inſcripto: ܡܘܪܥܐ ܕܫܡܗܐ ܕܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ܕܥܬܝܩܬܐ ܘܚܕܬܐ. *Catalogus nominum Scripturæ Sacræ Veteris ac Novi Teſtamenti.* Poſt Epiſtolam in eodem Codice ſequebatur Jacobi noſtri Tractatus Grammaticus ܡܟܬܒܢܘܬ ܦܪܨܘܦܐ ܘܓܢܣܐ ܘܙܒܢܐ *De Perſonis, de Generibus, & de Temporibus.*

Epiſtola ad Paulum Antiochenum, Presbyterum Syrum. ܐܓܪܬܐ ܠܘܬ ܦܘܠܐ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܩܫܝܫܐ ܣܘܪܝܝܐ. 7. Epiſtola ad Paulum Antiochenum Preſbyterum.

Laudatur à Gregorio Barhebræo in Grammatica magna, quæ ܟܬܒܐ ܕܨܡܚܐ *Liber Splendorum* nuncupatur, Par. 4. cap. 2. in hæc verba.

ܦܘܠܐ ܐܢܫ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܩܫܝܫܐ ܣܘܪܝܝܐ
ܟܕ ܐܫܬܘܕܥ ܕܟܬܒܐ ܕܝܘܢܝܐ ܐܦ ܗܢܘܢ
ܡܚܣܪ ܗܘܐ ܡܢ ܫܘܪܝܐ : ܟܕ ܫܒܥܬܥܣܪܐ
ܒܠܚܘܕ ܐܬܘܬܐ ܩܢܝܢ ܗܘܘ : ܐܝܟܢܐ
ܩܕܡܝܐ ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܕܐ ܐܘ
ܬܪܬܝܢ ܐܘܣܦܘ ܒܙܒܢܐ ܘܒܙܒܢܝܢ
ܐܘܟܠܗ ܐܬܘܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܩܢܝܢ ܗܘܘ:
ܠܟܠ ܡܢ ܫܡܐ ܡܫܡܗܝܢ ܐܬܘܬܐ
ܘܐܦ ܗܘ ܫܡܗܬܐ ܘܦܬܓܡܐ ܣܘܪܝܝܐ
ܢܟܝܠܐ . ܘܗܘ ܫܡܗܐ ܩܢܐ ܠܗ :
ܘܠܟܬܝܒܬܐ ܡܬܩܢܢ ܘܡܬܪܕܝܢ
ܗܘܐ ܗܘܬ ܐܠܐ ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܐܝܟܢܐ
ܕܟܬܒܐ ܗܠܝܢ ܕܫܟܢܐ ܗܢܐ ܫܡܗܐ
ܕܫܡܝܢ : ܡܢ ܦܘܬܢܐ ܗܢܐ ܕܟܠܗ.

Paulus quidam Antiochenus, Presbyter Syrus, ſciens, Græcorum quoque mancam ab initio ſcripturam fuiſſe, quum decem & ſeptem literas dumtaxat primùm habuerint; deinde eos alias literas, vel unam, vel duas ſimul paulatim adjeciſſe, donec perfectum vi-

viginti & quatuor literarum numerum compleverint; rogavit religioſiſſimum Jacobum Edeſſenum, ut & ipſe quæ in Syrorum charactere deſiderabantur, ſuppleret. At religioſiſſimus ei reſpondit: Complures alii ante meam tuamque ætatem id peroptarunt: Verumtamen ne perirent exarati iſto imperfecto charactere Codices, à re tam utili deſtitere. Septem tamen novas vocalium figuras miſit Jacobus ad Paulum, quarum formam vide apud eundem Barhebræum loco cit.

8. Epiſtola de Orthographia, & de Punctis Vocalibus.

Epiſtola de Orthographia Syriaca, & de Punctis Vocalibus. ܐܓܪܬܐ ܡܛܠ ܣܘܪܛܐ ܦܫܝܩܐ ܘܢܘܩܙܐ. Præfigitur ſecundo Tomo Homiliarum Severi in Cod. Nitrienſi XXXI. cujus initium ibi deſideratur. Hanc autem Epiſtolam jubet ibidem Jacobus Severianis Homiliis, quas ipſe Syriacas fecerat, præponi. Rogat inſuper, ut prædictus Tomus, unàcum Epiſtola, ad Abbatem Julianum tranſmittatur. ܘܡܟܝܠ ܡܦܝܣ ܐܢܐ ܠܐܚܘܬܟ ܕܠܗ̇ ܠܦܢܩܝܬܐ ܒܪܝܫܗ̇ ܬܣܝܡ ܐܓܪܬܐ ܕܝܠܟ: ܘܬ ܛܒܥܝܗ̇ ܒܥܙܩܬܟ ܟܕ ܟܬܒ ܐܢܬ ܠܘܬ ܐܒܐ ܡܪܝ ܝܘܠܝܢܐ ܘܫܐܠ ܐܢܬ ܒܫܠܡܗ ܡܢ ܡܣܟܢܘܬܝ: ܫܕܪܝܗ̇ ܠܗ̇ ܠܐܓܪܬܐ ܘܠܗ̇ ܠܦܢܩܝܬܐ ܗܝ ܡܨܥܝܬܐ ܐܝܟ ܕܗܘ ܩܕܡܝܐ ܢܟܬܒܝܘܗܝ ܘܢܬܒܩܐ ܐܦ ܒܢܘܩܙܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܢܘܩܙܐ ܐܦ ܒܗܠܝܢ ܕܡܫܬܪܟܝܢ ܐܘ ܒܗܠܝܢ ܕܚܠܦܝܗܘܢ: ܣܡܬ ܐܦ ܒܦܘܫܩܐ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܬܪܝܨ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܗܘ ܡܢ ܟܬܘܒܐ ܐܦ ܠܐ ܘܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܒܣܦܪܐ ܒܕܘܟܝܬܐ ܘܐܬܪܗܘܢ. *Deinde fraternitatem tuam oro, ut eundem Tomum Epiſtolæ tuæ præfigas, & anulo tuo obſignes, ſcribens ad Abbatem Mar Julianum, & nomine meæ paupertatis eum ſalvere jubeas. Huic etiam & hanc meam Epiſtolam tranſmittas velim, & medium illum Tomum, ut ipſe ante omnes alios Codicem hunc deſcribens, conſideret & Puncta hujuſmodi, quæ appoſita ſunt, & quæ colligata: quæ demùm pro ipſis ego ſubſtitui: Necnon & iſtas expoſitiones, ſeù Scholia perpendat, quæ à ſcriptore illo nec rectè, nec ſuis, uti in margine adnotata erant, locis appoſita ſunt.* Colligata vocat Puncta, queis circulum diacriticum calamo appoſuerat. Porrò Julianus Abbas, cujus hìc meminit Jacobus, ad Patriarchatum Jacobitarum promotus ſuit anno Græcorum 1015. ut ex Dionyſii Chronico liquet: Jacobus verò hæc ſcribebat anno Græcorum 1012. uti in laudato Codice Nitrienſi XXXI. adnotatur.

Contendit Jacobus in hac Epiſtola, nonnulla retineri debere Syriaca vocabula, quæ ante centum ab ætate ſua annos Syris uſui fuiſſe cœperant: cujuſmodi ſunt ܕܝܠܝܘܬܐ *Diloito*, & ܕܝܠܢܝܘܬܐ *Dilonojuto*, Proprietas, ܐܝܢܝܘܬܐ *Ainojuto* qualitas, ܬܪܬܝܢ *Tartoje* ſecunda vice, ܐܘܣܝܐ *Uſia* ſubſtantia. Coarguit etiam eos, qui pro voce ܐܡܝܢ *Amen*, præpoſterè obtrudebant hanc aliam ܠܥܠܡܝܢ *in ſæcula*. Doctores verò, qui Syriaco ſermone eleganter ſcripſerunt, hos enumerat: Ephræmum, Jacobum Sarugenſem, Iſaacum Syrum, & Xenajam Mabugenſem. Ejus verba retulimus ſuprà pag. 475.

Laudat hanc Epiſtolam Gregorius Barhebræus in Notis ad Grammaticam ſuam metricam ܡܛܠ ܐܬܘܬܐ ܕܦܪܫܝܢ ܠܫܡܗܐ ܕܡܝܐ *De literis, per quas nomina ſimilia diſtinguuntur*, Cod. ms. Syriaco Vaticano 33. Verùm Jacobus dum ſcribit vocem ܕܝܠܝܘܬܐ *Diloito* proprie-

prietas, apud antiquos Scriptores Syros non exſtare, ſed ejus loco hanc aliam ܝܚܝܕܝܘܬܐ *Ichidoito*; oſtendit, ſe Philoxeni, ſeù Xenajæ ad Monachos Snunenſes Epiſtolam, quæ in Codice Nitrienſi XXVII. fol.58. habetur, non vidiſſe. In hac enim Epiſtola Xenajas voce *Diloito* diſertè utitur fol. 68. ubi ſic ſcribit: ܘܠܘ ܒܩܢܘ̈ܡܐ ܕܝܠܗ ܕܐܢܫܘܬܐ ܩܢܘܡܐܝܬ. ܗܘ ܡܫܬܘܕܝܢܢ ܕܡܬܝܕܥܝܢ ܟܝ̈ܢܐ ܘܠܐ ܘܢܬܐܡܪ ܡܫܝܚܐ ܕܐܝܬ ܠܟܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܝܠܝܘܬܐ ܕܝܠܗ. *Item in fine ipſius Definitionis ſcripſit eadem Synodus* (Chalcedonenſis), *in duabus naturis confitendum eſſe Chriſtum, quarum unaquæque ſuas habeat* DILOJOTO *Proprietates*. Prætereà Iſaac Ninivita, qui paulò poſt Sarugenſem Jacobum floruit, eadem voce utitur lib. 3. ſerm. 21. ܥܠ ܕܝܠܝܘ̈ܬܐ ܟܝܢܝ̈ܬܐ ܕܡܝܬܪܘ̈ܬܐ: *De* DILOJOTO *proprietatibus naturalibus virtutum*. Vide pag.456.

Epiſtola ad Thomam Preſbyterum. 9. Epiſtola ad Thomam Preſbyterum de Ritu Miſſæ Syrorum.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܬܐܘܡܐ ܩܫܝܫܐ. Deſcribitur in ea Ritus Miſſæ Syrorum ab Apoſtolorum ævo ad ætatem uſque Jacobi noſtri. Citatur à Dionyſio Barſalibæo in Expoſitione Miſſæ cap. 3. à Stephano Edenenſi in 7. Candelabro myſtico cap. 7. & ab Abraham Ecchellenſi in Notis ad Catalogum Hebedjeſu pag.138. Integram ex eodem Barſalibæo accipe.

Jacobi Epiſtola, de antiqua Syrorum Liturgia.

ܐܫܠܡܘ ܠܢ ܐܒܗ̈ܝܢ ܩܕܡ ܟܠ
ܠܡܫܡܫܘܬܐ ܗܕܐ ܐܪ̈ܙܢܝܬܐ ܘܕܒܚܬܐ
ܡܠܝܠܬܐ ܘܠܐ ܕܡܐ : ܗܢܘ ܕܝܢ ܩܕܡ ܟܠ
ܩܘܪܒܐ ܐܘܟܝܬ ܩܘܪܒܢܐ ܗܢܐ . ܡܢ
ܒܬܪ ܕܝܢ ܩܪ̈ܝܢܐ ܕܟܬܒ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ
ܕܕܝܬܩܐ ܥܬܝܩܬܐ ܘܚܕܬܐ : ܘܠܐ
ܕܢܗܘܝܢ ܨܠܘ̈ܬܐ ܬܠܬ . ܨܠܘܬܐ
ܩܕܡܝܬܐ ܥܠ ܫܡܘ̈ܥܐ ܟܕ ܡܟܪܙ
ܡܫܡܫܢܐ ܘܐܡܪ ܐܙܠܘ ܫܡܘ̈ܥܐ .
ܘܢܥܒܪܘܢ ܬܚܝܬ ܐܝܕܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܐܘ ܩܫܝܫܐ ܟܕ ܡܩܒܠܝܢ ܣܝܡ ܐܝܕܐ
ܘܢܦܩܝܢ . ܘܒܬܪܟܢ ܗܘܝܐ ܨܠܘܬܐ ܥܠ
ܡܬܬܕܝ̈ܘܢܐ . ܟܕ ܩܪܐ ܡܫܡܫܢܐ
ܐܙܠܘ

De myſtica hac rationalis & incruenti Sacrificii adminiſtratione, hoc eſt, Oblatione, nempè Liturgia [1], hæc nobis Patres noſtri tradiderunt. Poſt lectionem Sacrorum Librorum Veteris ac Novi Teſtamenti, tres oportet fieri Orationes. Prima oratio ſuper Audientes, *ſeù Catechumenos*, quum Diaconus proclamat, *Ite Audientes*: ut nimirùm ſub manum Epiſcopi, vel Presbyteri tranſeant, ſuſceptaque impoſitione manus egrediantur. Poſteà fiat Oratio ſuper Energumenos, qui, proclamante Diacono, *Ite Energumeni*, ſub manum Epiſcopi vel Presbyteri à quo edocti ſunt, tranſeunt, & egrediuntur. Item tertia fiebat Oratio ſuper Pœnitentes: qui, dimittente etiam eos Diacono, exibant. Verùm hæc omnia in Eccleſia antiquata jam ſunt,

NOTA.

1 *Liturgia*. Jacobi Apoſtoli Liturgiam Edeſſenus hìc commentatur, utpotè omnium antiquiſſimam, ad quam reliquæ etiam Syriacæ, tanquam ad normam, accommodatæ ſunt. Vide Cl. Leonem Allatium in Diſſertat. de eadem, quæ Latinè è Syriaco prodiit operâ Renaudotii tom. 2. Liturg. Oriental. pag.29.

ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܬܟܬܒܐ: ܠܒܪ ܡܢ ܐܢܫ
ܐܚܪܢܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܘ ܩܫܝܫܐ ܗܘ
ܕܐܡܪ ܐܢܘܢ ܘܢܦܩܝܢ. ܐܦ ܥܕܬܐ
ܘܐܟܡܐ ܠܐ ܬܪ̈ܥܐ ܠܒܪ ܗܘܘ. ܘܐܦ
ܠܥܠܡ ܚܙܐ ܗܘܐ ܡܫܡܫܢܐ ܘܢܦܩܝܢ
ܗܘܘ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܠܘܬ ܟܗܢ̈ܐ ܡܢ
ܠܒܪ ܐܦ ܡܫܡ̈ܫܢܐ ܕܐܟܝܢ ܐܟܢ
ܠܒܪ ܠܥܘܗܕܢܗܘܢ ܗܘ ܡܟܪܙܝܢ
ܐܝܟ ܕܠܘܬ ܥܡܡܐ. ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ
1 ܡܟܪܙ ܡܫܡܫܢܐ ܕܢܬܐܚܕܘܢ
ܬܪ̈ܥܐ ܕܥܕܬܐ.
ܐܠܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܫܐܠ ܠܢ ܕܡܛܠܡܢܐ
ܡܬܐܚܕܝܢ ܗܘܘ ܬܪ̈ܥܐ ܗܝܕܝܢ.
ܘܦܢܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܥܠܬܐ ܕܡܬܐܚܕܝܢ
ܬܪ̈ܥܐ ܘܒܫܬܩܐ ܘܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܦܘܡ
ܦܘܡܐ ܠܦܘܡܐ ܢܫܬܡܠܝܢ ܐܪ̈ܙܐ
ܗܘܐ ܗܝ. ܚܕܐ ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܕܚܢ̈ܦܐ
ܚܢ̈ܦܐ ܐܟܘܬܢ ܘܠܐ ܢܥܒܕܘܢ ܚܢ̈ܦܐ
ܠܦܬܟܪ̈ܝܗܘܢ ܕܐܟܢܐ ܘܠܐܠܗܝܗܘܢ ܢܩܪܒܘܢ
ܐܝܟ: ܐܝܟܢܐ ܕܚܝܪܡ ܡܠܟܐ ܕܨܘܪ
ܕܒܢܐ ܗܝܟܠܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܐܘܪܫܠܡ ܘܕܒܚܐ ܢܡܘܣܝܐ ܡܩܪܒ ܗܘܐ ܒܗ.
ܐܘ ܐܦ ܝܘܠܝܢܘܣ ܚܢܦܐ ܠܐܠܗܘܗܝ ܨܠܘܬܐ ܘܩܘܪܒܢܐ ܢܦܝܫ ܐܝܟ ܗܠܝܢ
ܕܝܠܢ ܐܝܟ ܘܐܪ̈ܙܐ ܘܕܒܚܐ ܐܠܦܝܢ ܠܦܬܟܪ̈ܝܗܘܢ ܥܒܕ. ܐܘ ܐܦ ܡܫܘܚܐ
ܡܘܪܘܢ ܬܠܬ ܨܠܘ̈ܬܐ ܒܠܚܘܕ ܗܘܝ̈ ܡܬܐܡܪ̈ܢ ܥܠܘܗܝ. ܐܘ ܐܦ
ܨܠܘܬܐ

ſunt, etſi eorum mentionem Diaconi alicubi faciant, eadem ex antiquo more proclamantes. Poſt hæc exclamat Diaconus, *Claudantur fores Eccleſiæ*. Sed fortaſſe quiſpiam nos percontabitur, cur portæ tunc claudebantur? Cui reſpondemus: Cauſa, cur clauſis janiuis cum ſilentio & orali traditione ſacramenta perficiebantur, eſt hæc: Primò propter metum 1 ethnicorum: ne ſcilicet Gentiles noſtra audirent, eaque ſuis idolis offerrent, ſicut fecit Hiram Rex Tyri, qui Templum Hieroſolymitano ſimile excitavit, in quo victimas legales offerebat. Sed & Julianus gentilis Diis ſuis preces oblationeſque, noſtris ſimiles, concinnavit, & ceremonias idolis ſuis, ad formam Rituum Sacramentorum Eccleſiæ, conſtituit &c. Etiam in conſecratione Chriſmatis tres olim dumtaxat Orationes recitabantur: ſed & Orationes Chirotoniæ (*hoc eſt*, *Impoſitionis manus*, *ſeù Collationis Sacrorum Ordinum*) pro ſingulis Ordinibus 2 una tantum: & dicebantur ſuper ordinandum in Impoſitione manus, & in ſilentio, hoc eſt, in inclinatione. Quas poſteà ampliarunt Doctores. Poſtquam igitur Symbolum 3 tre-

N O T Æ.

1 *Propter metum ethnicorum*. Alias Jacobi Edeſſeni rationes, cur ſcilicet fores Eccleſiæ clauderentur, omittit Barſalibæus. Hic recolenda eſt Diſciplina Arcani, de qua ſingulare opus edidit doctiſſimus Scheleſtratius.

2 *Una tantum*. Græci in Euchologio duas habent pro Ordinandis orationes, alteram clara, ſubmiſſa alteram voce recitantes: quibus præmittunt Proclamationem illam, *Gratia Divina &c.* Syri ex antiquo Ritu, præter illam Proclamationem, quam nomine ܣܝܡ ܐܝܕܐ: *Impoſitionis manus* intelligit Jacobus noſter, unam dumtaxat Orationem ſuper Ordinandum ܒܫܬܩܐ ܘܒܪܟܢܐ *in ſilentio*, & *inclinatione*, ſubmiſsâque voce recitabant.

3 *Symbolum*. Theodorus Lector hiſtor. Eccleſ. lib. 2. pag. 563. *Timotheus Patriarcha Conſtantinopolitanus Symbolum fidei trecentorum & octodecim Patrum, in ſingulis Collectis recitari præcepit, in odium ſcilicet Macedonii, quaſi ille non ſuſciperet id ſymbolum: quod antea ſemel tantùm recitabatur quotannis, die magnæ Paraſceves, ſive Dominicæ Paſſionis, dum Epiſcopus baptizandos catechizaret.* Quod de Eccleſia Conſtantinopolitana intelligendum: nam Antiochiæ Petrus Fullo id antè inſtituerat, ut idem Theodorus ſcribit p. 566.

centorum decem & octo Patrum ſcriptum eſt, æquum viſum fuit, illud etiam in Ordine Oblationis adjici oportere, ut per ipſum animæ, corda, corpora, voceſque ſanctificarentur. Quo recitato, decreverunt, tres fieri oportere, clauſis januis, Fidelium Orationes. Paulò poſt quum Ritus nonnulli ſolemneſque ceremoniæ in Eccleſia conſtitutæ fuiſſent, ex tribus quidem hiſce Fidelium Orationibus voluerunt, ut prima pro myſtica pacis petitione fieret, altera pro manus impoſitione, & tertia, cum qua menſam diſcooperiunt, per hoc ſignificantes, portas cœli tunc aperiri. Et ſtatim mandat Diaconus, admonens, ut *ſtent rectè*, eo quo decet ordine, ſignificans per hoc, Sacerdotem mox Liturgiam myſticam inchoaturum. Illis verò cogitationes ſuas collectas habentibus, convertitur Sacerdos, & dat eis pacem, dicens: *Pax vobis omnibus*, crucis ſignum ſuper eos efformans. Reſpondent illi: *Et cum ſpiritu tuo*. Patres autem hunc locum poſteà coordinarunt, judicaruntque, dum crux formatur, dicendum eſſe: *Caritas Dei Patris, gratia Filii Unigeniti, & participatio Spiritus ſancti ſit cum vobis omnibus*: & pro una cruce decrevêrunt, ut Sacerdos tres ſuper populum formaret. Patres Alexandrini horum loco dicunt, *Dominus cum omnibus vobis*, ante principium Liturgiæ. Poſtea Sacerdos ad Populum dicit: *Surſum ſint corda veſtra*. Populus reſpondet: *Habemus corda noſtra ad Dominum*. Item exclamat ad eos: *Gratias agamus Domino*. Cui illi reſpondent: *Dignum & juſtum eſt, quod dixiſti*. Quumque per illa tria, quæ diximus, nimirùm, per hoc quod pacem eis dederit, & quod ſigno crucis eos conſignaverit, & quod eidem ipſi convenienter reſponderint: per hæc præterea duo poſteriora, videlicet, quod ipſe eis mandatum dederit, & quod illi eidem conſenſerint, ejuſque ſententiam juſtam eſſe pronunciaverint:

[illegible]

quum per hæc, inquam, illi cum ipſo, & ipſe cum eis unum in Chriſto corpus unaque mens effecti fuerint; tunc converſus ad Deum Sacerdos, ex verbis quibus conſenſere, & ex ſententia ipſius populi, exordium ſumens, verba ſua ad Deum Patrem dirigit, cui ſacrificium Corporis & Sanguinis Unigeniti in propitiationem animarum Fidelium offertur. Et quoniam Sacerdos unàcum populo dignum eſſe judicavit gratias agendas Deo, ſubſumit, *Dignum & juſtum eſt, nos te laudare*. Et paucis quidem verbis totum Divinæ gratiæ ſcopum commemorat, videlicet, primò hominis creationem, deinde ejuſdem redemptionem: poſtremò diſpenſationem, quam pro nobis ſubiit Chriſtus, dum propter nos paſſus eſt. Huc enim tota Liturgia ſpectat, ut quæ Chriſtus pro nobis geſſit, commemoremus & dicamus. Sed & precatur illapſum Spiritus ſancti: mox peragit Commemorationes, in quibus Oblatio abſolvitur. Poſt abſolutionem autem Oblationis, & poſt hunc ordinem, impertit pacem Populo, cruce illum ſignans: & ſtatim frangit, ſignat & colit [1] myſteria, Diacono Catholicam [2] recitante. Deinde dicunt Orationem *Pater noſter qui es in cœlis*. Poſthæc, tradiderunt, Sacerdotem iterùm debere pacem populo annunciare, & orationem impoſitionis manus facere. Mox præceperunt, ut gratiam Trinitatis populo impertiret, ter eum cruce ſignans, ac dicens, *ſit gratia Trinitatis &c.* reſpondente populo, *Et cum Spiritu tuo*. His peractis tradiderunt, debere Sacerdotem populum conteſtari, eumque admonere, in hæc verba: *Hæc Sancta Corporis & Sanguinis, ſan-*

NOTÆ.

1 *Colit myſteria*. In Textu Syriaco ܦܠܚ: qua voce Jacobus actionem deſignat, qua Sacerdos fractam Hoſtiam Sanguine in figura crucis tingit, inquiens: *Credimus, obtulimus* (non *accedimus*, ut perperam vertit Renaudotius) *obſignamus, & frangimus Euchariſtiam hanc &c.* Vide apud eundem Renaudot. tom. 2. pag. 38.

2 *Catholicam*. Subintellige Orationem, quam etiam concionem, & commune præconium nominant, in qua brevis vivorum mortuorumque commemoratio peragitur. Summa ejuſdem indicatur ex Libro Diaconali à Renaudot. loc. cit.

[illegible]

ſanctis ac puris dantur, non iis, qui ſancti non ſunt: dumque hæc elata voce teſtatur, elevat in altum Sacramenta, eaque univerſo populo, tamquam in teſtimonium, oſtendit: Populus autem illicò proclamat, inquiens: *Unus Pater Sanctus &c.* Atque ita Sacramenta percipiunt. Poſt Communionem autem, præceperunt fieri confeſſionem & gratiarum actionem, eò quod digni facti ſunt participatione Corporis & Sanguinis. Item mandarunt, fieri orationem impoſitionis manus; atque ita à Diacono Populum dimitti, ut abeant in pace.

[illegible]

[illegible]

Hanc traditionem accepi à Patribus, quam & ego trado. Neceſſe eſt autem, ut diſſeram tibi de varietatibus, quæ in Liturgia contingunt. Duo itaque ordines in hac Oblationis Liturgia occurrunt: Alter ad Oblationem & confectionem ipſorum Sacramentorum pertinet: alter ad Commemorationes. Et quidem qui in Urbe Regia, aut in Græcorum provinciis commorantur, ſicuti nos offerimus, ſic & ipſi Commemorationes peragunt: Primùm ſcilicet offerunt, deinde Commemorationes ſtatim perficiunt, licet hæ apud nonnullos plures ſint, apud alios pauciores, & magis particulares. Atque

ܘܡܕܟܪܐ ܟܗܢܐ ܒܥܘܗܕܢܘܬܐ : ܟܕ
ܐܡܪ ܐܢܫ ܕܥܗܕܝܢ ܦܫܝܛܐܝܬ
ܘܫܘܪܝܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܥܘܗܕܢܐ .
ܡܟܝܠ ܗܘ ܕܐܡܪܝܢ : ܬܘܒ ܡܩܪܒܝܢ
ܠܟܝ ܕܚܝܠܬܐ ܘܕܠܐ
ܕܡܐ ܩܘܪܒܢܐ ܚܠܦ ܨܗܝܘܢ
ܘܕܥܗܕܢܘܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ :
ܠܗܘܢ ܡܩܪܒܝܢ ܠܡ ܠܗ ܩܕ ܠܗ
ܠܒܪܢܫܐ ܗܘܐ ܘܫܠܡܘܬܐ ܘܠܐ ܘܗܕܐ
ܥܠ ܕܘܟܝ ܐܚܪ ܘܬܠܡܝܕ ܠܒܪܬܐ :
ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܠܒܬܐ ܘܐܬܡܫܠܡ ܗܝ
ܘܠܝ ܠܥܠܐ ܘܐܬܦܪܫܬ ܗܝ ܕܩܪܝܬܐ
ܩܕܡ ܡܕܝܢܬܐ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ . ܟܗܢܐ ܕܝܢ
ܘܐܬܚܬܡܬ ܐܢܬܘܢ ܡܫܡܠܝܢ : ܟܕ
ܩܘܪܒܢܐ ܥܡܐ ܗܘ ܘܕܥܘܗܕܢܘܬܐ
ܐܝܬܝܗ ܫܘܚܠܦܐ ܡܫܡܠܝܢ :
ܘܡܢܫܐ ܒܬܪ ܗܢܐ ܥܡܐ ܗܘ ܘܫܘܪܟܐ
ܩܪܝܢܐ . ܐܝܟ ܠܘܬ ܣܓܝܐܬܐ
ܘܡܬܚܠܦܢܘܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪܝܢ

idcircò Sacerdos ait: *Memento, Domine, eorum, quorum meminimus, & quorum non meminimus*. Initium autem ordinis Commemorationum ibi eſt, quum dicimus: *Item offerimus tibi hoc idem tremendum, & incruentum ſacrificium pro Sion matre omnium Eccleſiarum*: quæ eſt Eccleſia Hieroſolymitana, ex populo Iſrael coagmentata, quam omnium primam Apoſtoli ſuſceperunt. Patres verò Alexandrini aliter offerunt: nam priùs ordinem Commemorationum implent, deinde ſubjungunt ordinem ſacræ Oblationis. Eſt etiam diverſitas in Commemorationibus, quum dicitur, *ſicut erat, & eſt, & permanet in generationem generationum, & in omnia ſæcula ſæculorum, Amen*: Quam quidem Orationem in urbe Alexandria ipſe Sacerdos terminat, inquiens: *Sicut erat &c.* & poſteà populus dicit *Amen* dumtaxat. Alia quoque intercedit varietas in compluribus Eccleſiis: nam pro, *Unus Pater Sanctus, unus Filius Sanctus &c.* nonnulli dicunt, *unus Dominus, unus Filius Jeſus Chriſtus in gloria Dei Patris, Amen*.

ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܘܐܝܬܘܗܝ ܘܡܩܘܐ ܠܕܪ ܕܪ̈ܝܢ ܘܠܟܠܗܘܢ ܥܠ̈ܡܐ ܕܥܠ̈ܡܐ
ܐܡܝܢ : ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܗܘ ܕܝܢ ܡܫܠܡ ܠܗ ܟܗܢܐ ܟܕ ܐܡܪ ܘܐܝܬܘܗܝ ܘܗܘ
ܘܥܡܐ ܒܬܪܟܢ ܐܡܪ ܐܡܝܢ ܒܠܚܘܕܝܗ . ܐܦ ܐܝܬ ܗܘ ܫܘܚܠܦܐ ܐܚܪܢܐ ܒܣܓܝܐܬܐ
ܥܕ̈ܬܐ ܚܠܦ ܗܝ ܕ ܚܕ ܐܒܐ ܩܕܝܫܐ ܚܕ ܒܪܐ ܩܕܝܫܐ ܘܫ ܐܡܪܝܢ ܐܢܫܝܢ ܚܕ
ܡܪܝܐ ܚܕ ܒܪܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ ܐܡܝܢ .

ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܐܦ ܥܠ ܨܠܝܒܐ ܫܐܠܬ
ܘܟܡܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܐܫܬܡܥ ܠܡܠܝܢ
ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܡܚܕܐ . ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ
ܐܫܠܡܘ ܠܢ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܢܪܫܘܡ ܨܠܝܒܐ
ܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܘܬܠܬ ܥܠ ܥܡܐ : ܘܬܠܬܐ
ܨܠܝ̈ܒܐ ܒܟܠ ܚܕܐ ܙܒܢܬܐ : ܐܝܟܢܐ
ܕܢܗܘܘܢ ܨܠܝ̈ܒܐ ܕܥܠ ܦܓܪܐ ܬܫܥܐ
ܘܨܠܝ̈ܒܐ ܕܥܠ ܕܡܐ ܬܫܥܐ ܘܨܠܝ̈ܒܐ
ܕܥܠ ܟܣܐ ܬܫܥܐ ܘܥܠ ܥܡܐ ܨܠܝ̈ܒܐ
ܬܫܥܐ

Quia verò etiam de Crucibus quæſiſti, quot fiant, accipe, quæ tibi mox referam. Tribus vicibus, tradiderunt nobis Patres, ut cruces ſuper myſteria exprimeremus, & tribus vicibus ſuper populum: ſingulis autem vicibus tres cruces: ita ut ſuper Corpus cruces ſint novem, ſuper Sanguinem novem, ſuper Calicem novem, & ſuper Populum novem. Loca autem, in quibus cruces fiunt ſuper myſteria, ſunt hæc. Primus locus, quum Hoſtiam Panis tenemus, & Deo Patri oſtendimus,

ſicut

ܐܡܪܐ . ܘܐܝܟܢܐ ܕܦܫܝܛܐܝܬ ܕܒܪܟܬܐ
ܘܥܠ ܟܣܐ ܗܟܢܐ . ܐܬܪܐ ܬܪܝܢܐ
ܗܘ ܕܒܬܪ ܩܪܝܬܐ ܕܪܘܚܐ
ܟܕ ܐܡܪܝܢܢ ܠܡܐܬܐ ܘܬܥܒܕ ܠܚܡܐ ܗܢܐ
ܗܘ ܕܬܠܬ ܨܠܝܒܝܢ ܥܒܕܝܢܢ ܘܗܟܢ ܐܦ
ܥܠ ܟܣܐ . ܬܠܬܐ ܨܠܝܒܝܢ ܘܬܠܬܐ
ܗܘ ܕܟܕ ܩܨܝܢܢ ܠܚܡܐ ܘܚܬܡܝܢܢ
ܟܣܐ ܒܬܪ ܫܘܠܡ ܩܘܪܒܢܐ . ܐܬܪܘܬܐ ܕܝܢ
ܕܥܠ ܥܡܐ ܨܠܝܒܐ ܗܘܝܢ ܐܢܘܢ ܗܠܝܢ .
ܩܕܡܝܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢܢ ܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ .
ܬܪܝܢܐ ܟܕ ܫܠܡܢܢ ܩܘܪܒܢܐ ܘܠܡܩܨܐ
ܡܛܝܒܝܢܢ ܗܝܕܝܢ ܠܥܡܐ ܐܡܪܝܢܢ ܢܗܘܘܢ ܪܚܡܐ ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ . ܬܠܝܬܝܐ
ܟܕ ܫܠܡܢܢ ܟܠܗ ܩܘܪܒܢܐ ܘܐܡܪܝܢܢ
ܠܥܡܐ ܢܗܘܐ ܛܝܒܘܬܐ ܕܬܠܝܬܝܘܬܐ
ܩܕܝܫܬܐ . ܗܝ ܕܝܢ ܕܐܢܫܝܢ ܡܢ ܛܥܝܘܬܐ ܥܒܕܝܢ
ܕܟܕ ܪܫܡܝܢ ܨܠܝܒܐ ܥܠ ܥܡܐ ܚܬܡܝܢ
ܐܦ ܠܐܪ̈ܙܐ . ܥܠܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܗܕܐ
ܕܟܕ ܟܡܐ ܕܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܡܨܠܒ ܟܗܢܐ ܠܥܡܐ
ܘܠܗ ܠܘܩܕܡ ܡܨܠܒ ܠܗ ܠܢܦܫܗ . ܘܗܝܕܝܢ
ܠܡܫܡܫܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܠܡܕܢܚܐ ܘܒܬܪܟܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܓܪܒܝܐ
ܘܡܚܕܐ ܠܕܬܝܡܢܐ ܘܒܬܪܟܢ ܟܕ ܡܬܦܢܐ
ܠܥܡܐ ܠܡܥܪܒܐ ܬܠܬܐ ܨܠܝܒܝܢ ܥܠܘܗܝ
ܥܒܕ . ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܠܐ ܝܕܥܬܐ
ܣܒܪܘ ܕܨܠܝܒܐ ܗܘ ܕܥܠ ܡܫܡܫܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܠܡܕܢܚܐ ܗܘܐ
ܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܗܘ ܡܬܪܫܡ . ܬܘܒ ܐܦ ܗܕܐ ܕܥ
ܕܐܢ ܡܢ ܟܠ ܓܒ ܩܝܡܝܢ ܡܫܡܫܢܐ ܘܠܐ ܢܣܒ
ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܢܥܒܕ ܨܠܝܒܐ ܟܗܢܐ

ſicut & ipſe Filius oſtendit, dicentes: *Gratias agens*, *benedixit* &c. Similiter & ſuper Calicem, eadem verba recitantes. Secundus locus poſt Invocationem Spiritus, quum dicimus: ut *illabens faciat Panem hunc &c.* ubi tres cruces facimus: ſimiliter & ſuper Calicem cruces tres. Tertius locus, quum Panem frangimus, & Calicem ſignamus poſt finem Oblationis. Loca verò, in quibus cruces ſuper populum fiunt, ſunt hæc. Primus, quum dicimus, *Caritas Dei Patris*. Secundus, quum abſolvimus Oblationem, & ad frangendum, nos præparamus: tunc enim ad Populum dicimus: *Fiant miſerationes Dei magni & Salvatoris* &c. Tertius locus, quum totam Oblationem perſolvimus, dicentes ad Populum, *ſit gratia ſanctæ Trinitatis* &c. Quod autem nonnulli per errorem faciunt, ut ſcilicet dum cruces ſuper populum formant, Sacramenta quoque obſignent, hæc eſt cauſa. Quum enim Sacerdos quotieſcumque populum cruce ſignat, debeat priùs ſeipſum cruce ſignare, deinde Diaconos, qui ad Orientem menſæ (*Altaris*) adſtant, mox eos, qui ad Aquilonem, & continuò eos, qui ad Auſtrum, & poſteà converſus ad Populum ad Occidentem, tres ſuper eum cruces ducat; hinc nonnulli ex inſcitia putarunt, crucem illam, quæ ſuper Diaconos ad Orientem adſtantes fit, ſuper Sacramenta formari. Item noveris, quod, ſi undique circumaſſiſtant Diaconi, oportet, ſuper omnes à Sacerdote crucem fieri. Sin autem, ad eam dumtaxat partem crux fiat, ubi adſtant.

ܥܠ ܡܫܡܫܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܠܡܕܢܚܐ ܗܘܐ ܥܒܕ ܠܗܘܢ ܘܡܢ
ܒܬܪܟܢ : ܘܡܚܕܐ ܠܗܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܠܓܪܒܝܐ ܘܡܥܪܒܝܢ ܥܠ ܥܡܐ
ܟܠܗ ܡܕܢܚܐ ܘܥܒܕ ܠܬܠܬܐ ܨܠܝܒܝܢ : ܠܐ ܡܛܠ ܕܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܗܘ ܨܠܝܒܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܕܟܠܗ ܡܕܢܚܐ ܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܡܬܚܫܒ . ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܦ ܗܕܐ ܕܥ
ܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܓܒܝܢ : ܙܕܩ ܕܢܥܒܕ ܨܠܝܒܐ ܥܠܝܗܘܢ . ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ :
ܠܓܒܐ ܗܘ ܕܩܝܡܝܢ ܢܥܒܕ ܨܠܝܒܐ .

Item

ܐܦ ܩܢ̈ܘܢܐ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܗܘܝܬ ܝܕܥ
ܕܐܡܪܝܢ ܡܫܡܫܢ̈ܐ ܟܕ ܠܐ ܡܫܡܫܢܐ :
ܠܐ ܐܢܢܩܝ ܠܟܘܡܪܐ ܕܢܐܡܪ ܐܢܘܢ .
ܥܢܝܢ̈ܐ ܕܝܢ ܕܥܡܐ ܐܡܪ ܠܟܐ : ܐܝܟ
ܕܐܝܬ ܠܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܘܫܘܐ ܘܙܕܩ
ܘܚܕ ܐܒܐ ܩܕܝܫܐ ܘܐܚܪ̈ܢܝܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ
ܕܥܡܐ ܠܟܗܢܐ ܡܦܢܐ ܐܦܢ ܠܐ ܐܢܫ
ܒܬܪ ܩܫܝܫܐ ܩܐܡ : ܠܐ ܘܠܐ ܠܡܫܒܩܘ
ܠܗܘܢ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܡܛܠ ܕܐܢܢܩܝܢ ܐܢܘܢ ܘܡܢ ܡܢܬܐ ܕܩܘܪܒܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ .

Item noveris, Canones illos, quos Diaconi dicunt, iis abſentibus non eſſe neceſſum à Sacerdote recitari. Reſponſiones autem, quas Populus dicit, ut *Habemus ad Dominum*, & *Dignum & juſtum eſt*, & *unus Pater ſanctus*, & aliæ hujuſmodi, quibus Populus Sacerdoti reſpondet, etiamſi nemo poſt Preſbyterum adſit, eas tamen à Presbytero prætermittendas non eſſe, eò quod omnes neceſſariæ ſint, & Liturgiæ pars cenſeantur.

10\. Epiſtola ad Joannem Stylitam.

Epiſtola ad Joannem Stylitam. ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܐܣܛܘܢܝܐ . Fragmentum ejus exſtat in Ordine Benedictionis Aquæ in nocte Epiphaniæ in Rituali Jacobitarum pag. 274. Cod. Ecchell. 4. Tradit ibi Jacobus antiquum hujus Benedictionis Ritum, ſtatuens nefas eſſe, aquam benedici ſuper Altari Chriſmate conſecrato, aut ſuper vaſe, in quo Oſſa Martyrum abluta fuerint, vel aliud quippiam ſacrum miniſterium peractum ſit, ut Miſſa, Chriſmatis conſecratio, & alia hujuſmodi. In eodem Rituali pag. 275. hæc adnotatio de Ritu Benedictionis Aquæ legitur: ܗܢܐ ܕܝܢ ܛܘܟܣܐ ܐܝܟ ܬܘܪܨܐ ܚܕܬܐ ܘܚܦܝܛܐ ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܘܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܕܝܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܝ ܒܪܨܘܡܐ ܡܫܒܚܐ : *Atque iſte* (Ritus) *juxta novam & accuratam emendationem Mar Jacobi, & juxta Ritum ſacri monaſterii inclyti Mar Barſaumæ* (Inclytum vocat Auctor Jacobita, quem peſſimum hæreticum fuiſſe, conſtat ex Actis ſacri Concilii Chalcedonenſis.) In laudato Codice Ecchell. 4. pag. 180. citatur ex eadem Jacobi Epiſtola Canon, *De foribus Eccleſiæ, dum ſacra celebrantur, occludendis*. In Codice noſtro Syriaco 3. tria ex eadem Epiſtola ſcholia producuntur: Primum pag. 39. *de Melchiſedech, & de Sacrificio Abrahæ*. Secundum pag. 181. in illud Jeremiæ, juxta Verſionem Syriacam, *non deficiet vir ex Jonadab filio Rechab, qui adſtet coram me cunctis diebus*, Tertium denique pag. 287. in illud Apoſtoli, *In nomine Jeſu omne genuflectatur, cœleſtium, terreſtrium, & infernorum*.

11\. Epiſtola ad Adæum Presbyterum.

Epiſtola ad Adæum Presbyterum, de variis Eccleſiæ Ritibus: ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܐܕܝ ܩܫܝܫܐ . Integra habetur in vetuſtiſſimo ms. Codice Mediceo, teſte Renaudotio tom. 2. Liturg. Orient. pag. 381. ubi & à Jacobo exarata fuiſſe dicitur anno Græcorum 998. Chriſti 687. Laudatur & in Rituali Jacobitarum Cod. Ecchell. 4. pag. 274. ubi Jacobus refert initium trium Orationum, quibus Aqua benedicitur: & de tertia quidem ſic loquitur: ܗܕܐ ܕܝܢ ܬܠܝܬܝܬܐ ܘܕܡܟܐ ܘܕܬܘܕܝܬܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܐܝܬܝܗ : ܘܒܬܪܗ ܐܡܪ ܪܒܬܐ ܕܫܘܪܝܗ ܪܒ ܐܢܬ ܡܪܝܐ : ܗܝ ܕܩܕܝܫܐ ܦܪܘܩܠܘܣ ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ . *Et recitat orationem majorem Benedictionis aquæ, cujus initium: Magnus es Domine: quam Sanctus Proclus*

ctus cujuſdam urbis inſulæ Cypri Epiſcopus compoſuit. Hic Proclus fortaſſe eſt Auctor Anaphoræ Syriacæ, quæ ſub ejus nomine apud Syros circumfertur: nam licet illa ad Proclum CP. communiter referatur, probabile tamen eſt, à Cyprio Proclo, cujus Jacobus noſter, meminit, eam fuiſſe conſcriptam. Quid ſi dicamus pro *Epiſcopo Cyzici*, Jacobum ſcripſiſſe Epiſcopum *Cypri*? Nam Proclus CP. Eccleſiam Cyzici priùs rexit, & Librum de Traditione Divinæ Liturgiæ ſcripſit. In Cod. noſtro Syriaco 3. p. 172. exſtat fragmentum ex laudata Jacobi Epiſtola, *De oſſibus aridis, quæ Ezechiele prophetante revixerunt*.

12. Epiſtola ad Danielem. *Epiſtola ad Danielem*: ܐܓܪܬܐ ܠܘܬ ܕܢܝܐܝܠ.

Fragmentum habetur in noſtro Cod. Syr. 3. pag. 111. *de muliere Thecuitide, quæ Regis David clementiam pro Abſalom filio exoravit*. Hic porro Daniel videtur *Salchenſis* eſſe, de quo mox ſermo erit.

13. Liber Theſaurorum. *Liber Theſaurorum*. ܟܬܒܐ ܕܣܝ̈ܡܬܐ: ſeù, *Tractatus de rebus myſticis*: nimirùm de Baptiſmo, de Miſſa, & de Aquæ Benedictione. ܡܡܠܠܐ ܕܥܠ ܐ̈ܪܙܐ.

Citatur in Rituali Jacobitarùm Cod. Ecchell. 4. pag. 274. & apud Antonium Marſilium Columnam in Hydragiologia, cujus verba retulimus ſuprà pag. 469.

14. Cantus, & octoëchus correctus. *Cantus X. in Feſtum Palmarum* ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܐܕܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܘܫܥܢܐ:

Exſtant in Cod. noſtro Syriaco XV. fol. 26. quibus hæc nota præfigitur:

ܣܟܘܠܣܛܝܩܐ ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܡܠܦܢܐ:

Scholaſticus Hymnus Sancti Jacobi Doctoris. Ex titulo autem *Doctoris*, Sarugenſi potiùs, quam Edeſſeno Jacobo tribuendos eſſe dixiſſem, niſi in cæteris *Edeſſeni* nomen prænotaretur. Præterea non metro, aut certo ſyllabarum numero hi Cantus alligati ſunt, quales eſſe Sarugenſis hymnos ſuprà vidimus, ſed ad unum, vel alterum ex octo celeberrimis Tonis expreſſi, qui apud Græcos, & Syros circumferuntur. In eodem Codice Syriaco XV. fol. 142. dicitur Jacobus noſter *Octoëchum* Syrorum correxiſſe in hæc verba:

ܐܬܬܩܢܘ ܗܢܘܢ ܩ̈ܠܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܡܕܪ̈ܫܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܣܘܝܪܝܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܕܐܝܬ ܒܟܬܒܐ ܗܢܐ ܡܬܐܡܪܝܢ ܘܡܠܦܝܢ
ܡܐܬܝܢ. ܘܬܫܥܝܢ ܘܚܡܫܐ
ܐܬܬܩܢܘ ܕܝܢ ܒܝܕ ܐܦܬܘܢܝܐ
ܘܩܕܝܫܐ ܕܩܢܫܪܝܢ ܘܝܘܚܢܢ ܐܚܪܢܐ
ܘܩܕܝܫܐ ܕܥܠܘܗܝ ܕܥܘܡܪܐ ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܕܠܐ
ܝܕܝܥܝܢ ܫܡܗܘܢ ܐܝܟ ܬܘܪܨܐ ܕܡܪܝ
ܦܘܠܐ ܘܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܘܪܗܝܐ:

Omnes autem Cantus Sancti Mar Severi, (impii Monophyſitarum Primipili) *qui in hoc Libro continentur, ſunt numero bis centum nonaginta quinque. Reliquos edidit Joannes Bar-Aphtonius Abbas Canſari, & Joannes alter ejuſdem cœnobii Abbas, aliique anonymi, juxta emendationem Mar Pauli, & Mar Jacobi Edeſſeni.* Codex autem ille exaratus eſt (ut ad calcem adnotatur) ſub Joanne Patriarcha Antiocheno, & Zacharia Alexandrino, quem ab anno Martyrum 716. ad annum 745., hoc eſt, ab anno Chriſti 990. ad ann. 1034. Coptis præfuiſſe, teſtatur Auctor Chronici Orientalis. In ſermone *de laudibus Jacobiticæ Fidei*, qui exſtat in ms. Arabico Collegii Maronitarum pag. 62. Edeſſeno noſtro tribuitur Cantus, cujus initium:

قالت مريم العذرى للسيد المسيح لما ولدتـه . ايش اسميك يا ولدى :

Maria Virgo ad Chriſtum Dominum dixit, dum ipſum genuit: Quem te Fili, appellem &c.

Commentaria in Sacram Scripturam: ܦܘܫܩܐ ܕܟܬܒ̈ܐ ܩܕܝܫܐ: 15. Commentaria in Scripturam.

Hæc

Hæc in utrumque Teſtamentum citantur paſſim à Gregorio Barhebræo in *Horreo myſteriorum* (ſic commentaria ſua in Scripturam inſcribit) Gen. cap. 1. 6. 8. Reg. 3. cap. 1. 22. Act. Apoſt. cap. 7. & à Dionyſio Barſalibæo Comment. in Evang. p. 101. 107. Teſtatur Hottingerus in Biblioth. Orient. cap. 3. p. 283. 292. ſe vidiſſe in Leidenſi Bibliotheca commentaria Jacobi *in Hexaëmeron ad Conſtantinum*. Eadem exſtare in Biblioth. Lugduno-Batava num. 87. aſſerit Gul. Cave hiſt. liter. tom. 1. pag. 100. licet in dubium vocet, noſtri'ne Jacobi ea ſint, an Niſibeni. In Codice noſtro Syriaco 3. in octo Scripturæ Libros breviſſima Jacobi Commentaria habemus, quæ ille

ܦܘܫܩܐ ܕܡܠܐ ܥܣܩܬܐ ܘܐܪ̈ܙܢܝܬܐ:

Expoſitionem verborum difficilium & myſticorum appellat: nimirùm.

In Geneſim pag. 32. Initium:

ܟܠܡܕܡ ܓܝܪ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܐܬܟܬܒ
ܐܘ ܐܚܝ ܚܒܝܒܐ ܘܪܚܡ ܝܘܠܦܢܐ:
ܠܡܘܬܪܢ ܘܠܡܠܦܢܘܬܢ ܗܘ ܐܬܟܬܒ:

Quidquid olim ſcriptum eſt, cariſſime, & doctrinæ amans frater, ad noſtram utilitatem & doctrinam ſcriptum eſt. Commentariis Jacobi intermiſcetur ab amanuenſi Scholion ex Epiſtola Severi ad Solonem Iſauriæ Epiſcopum *de Angelis, quos Abraham convivio excepit, utrùm verè manducaverint, nec ne*: pag. 38.

In Exodum, pag. 44. Initium:

ܟܬܝܒ ܕܟܕ ܐܝܣܪܝܠ ܘܒܢܘܗܝ ܒܐܪܥܐ
ܕܟܢܥܢ ܗܘܘ ܥܡܘܪܝܢ: ܠܟܦܢܐ ܐܠܨܘ
ܢܚܬܘ ܠܡܨܪܝܢ ܫܒܥܝܢ ܢܦܫܢ.

Scriptum eſt: Quum Iſrael, ejuſque filii in terra Chanaan habitarent, fame compulſi, in Ægyptum deſcenderunt. Erant autem ſeptuaginta animæ &c. Ibidem Methodoli antiqui rerum Ægyptiacarum Scriptoris meminit in hæc verba: ܡܛܠܗܐ ܓܝܪ ܥܠ

ܒܝܫܘܬܗܘܢ ܕܡܠܟܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܡܨܪܝܐ
ܡܡܠܠ ܡܬܘܕܠܘܣ ܟܬܘܒ
ܙܒܢܐ ܕܡܨܪܝܐ.

De Regum enim Ægyptiorum (hoc eſt, Pharaonum) *nequitia diſſerit Methodolus Ægyptiorum Chronographus*. Manethonem, puto, intelligit, de quo Joſephus lib. contra Appionem frequenter.

In Leviticum, pag. 52. Initium:

ܫܠܡܬ ܠܟ ܡܠܬܐ ܒܟܬܒܐ ܕܩܕܡ
ܗܘܐ ܐܘ ܐܚܝ ܪܚܡ ܝܘܠܦܢܐ
ܥܠ ܬܐܘܪܝܐ ܕܡܫܟܢܐ ܩܕܝܫܐ:

In præcedenti Libro, frater doctrinæ amans, de ſacri Tabernaculi contemplatione ſermonem clauſimus.

In Numeros, pag. 57. Initium:

ܟܕ ܪ̈ܫܝ ܫܒܛܐ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܗܘܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܡܡܢܐ ܠܡܘܫܐ
ܦܩܕܗ ܐܠܗܐ ܠܡܘܫܐ.

Quum Principes Tribuum & univerſum populum Iſrael numerare Moyſes à Deo juſſus fuiſſet.

In Deuteronomium, p. 59. Initium:

ܬܢܝܢ ܢܡܘܣܐ ܐܘ ܐܚܝ ܪܚܡ ܝܘܠܦܢܐ
ܪܙܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܢܡܘܣܐ ܚܕܬܐ
ܘܪܘܚܢܝܐ ܕܒܡܫܝܚܐ.

Deuteronomium, frater doctrinæ amans, myſterium eſt novæ ac ſpiritualis in Chriſto Legis.

In Job, pag. 63. Initium: ܠܟܬܒܐ

ܗܢܐ ܕܐܝܘܒ ܐܘ ܪܚܡ ܝܘܠܦܢܐ
ܡܘܫܐ ܐܟܬܒܗ.

Hunc Jobi Librum, doctrinæ amans, Moyſes conſcripſit.

In Joſue, pag. 65. Initium:

ܒܫܘܠܡܐ ܕܬܘܪܝܐ ܕܐܘܪܝܬܐ ܡܢ
ܚܡܫܐ ܟܬܒܝܢ ܡܠܬܐ ܒܪܝܫܝܬܐ
ܕܡܘܫܐ: ܫܪܝܢ ܠܟܬܒܐ ܕܝܫܘܥ.

Ve-

Veterem Legem in Pentateucho accuratè ac ſubtiliter inveſtigans, Moyſen tibi depinxi.

In Judices, pag. 66. Initium:

ܐܦ ܚܝܪܝܢ ܠܐܪܙܐ ܕܫܠܝܚܘܬܐ
ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܕܝܢܐ ܕܒܬܪ ܝܫܘܥ
ܠܐܝܣܪܝܠ ܒܬܪܝܨܘܬ ܡܕܒܪܘ.

Ad myſterium etiam Apoſtolatus ſpectant omnes Judices, qui poſt Joſue Iſraelem rectè gubernarunt.

16. Scholia in Scripturam.

Scholia in Scripturam. ܣܟܘܠܝܐ ܕܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ.

Præter Commentaria, Scholia etiam in totam Scripturam Jacobus ſcripſit, quæ in laudato Codice noſtro Syriaco 3. unàcum Commentariis dicuntur eſſe 2860. Vide ſuprà p. 64. Et quidem in *Geneſim* à pag. 1. ad pag. 32. frequenter occurrunt.

In Leviticum Scholion pag. 70. in illud, *Non immolabis ſuper fermentum ſanguinem ſacrificii Domini, neque permaneat adeps ſolemnitatis meæ uſque ad mane*: ubi hæc de Azymo, & Fermentato: ܦܩܕ ܕܠܐ ܢܥܒܕ
ܒܚܡܝܪܐ ܕܒܝܫܘܬܐ ܘܕܡܪܝܪܘܬܐ
ܐܠܐ ܒܦܛܝܪܐ ܕܕܟܝܘܬܐ ܘܩܕܝܫܘܬܐ:
ܗܢܘ ܕܠܐ ܢܩܪܒ ܕܒܚܬܐ ܕܡܪܝܐ
ܐܝܢܐ ܕܗܝ ܐܝܬܝܗ ܕܒܚܬܐ ܐܘ ܗܝ
ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܕܥܠ ܦܘܪܩܢܐ ܐܘ ܗܝ
ܕܨܒܝܢܐ. ܗܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܦܓܪܐ
ܘܕܡܐ ܐܘ ܗܝ ܕܡܢ ܨܒܝܢܐ
ܛܒܐ ܒܝܕ ܨܠܘܬܐ ܡܬܩܪܒܐ
ܟܕ ܡܠܝܢ ܚܡܝܪܐ ܥܬܝܩܐ ܕܚܛܝܬܐ
ܐܘ ܕܥܒܕܐ ܣܢܝܐ ܐܘ ܕܚܘܫܒܐ ܛܢܦܐ.

Juſſit, nos celebritatem non agere in fermento malitiæ & amaritudinis, ſed in azymo puritatis & ſanctitatis: hoc eſt, ut non offeramus ſacrificium Domini, quodcumque tandem illud ſit, ſive ſacrificium laudis pro redemptione, ſive ſacrificium voluntatis; illud nimirùm Corporis & Sanguinis Chriſti, aut illud, quod ex bona voluntate per preces offertur: non offeramus, inquam, hujuſmodi ſacrificium, quum pleni ſumus veteri fermento peccati, aut turpium operum, aut immundarum cogitationum. Eodem planè modo de Azymis Paſchalibus diſſerit in Comment. in Exod. Unde conjicere eſt, quæſtionem de Azymo & Fermentato ſub Jacobi ævum nondum agitari cœptam fuiſſe: quin & Syros ſeptuaginta circiter poſt ejuſdem obitum annis in Azymo adhuc Euchariſtiam celebrare conſueviſſe, docet nos Dionyſius Jacobitarum Patriarcha, cujus verba retulimus pag. 409.

In Deuteronomium Scholion p. 83. in illud cap. 22. num. 8. *Fac balauſtra tectis tuis.*

In Job Scholion de Behemot pag. 92.

In Joſue Scholion de monte Garizim, & Gabala: ubi meminit verſionis Samaritanæ, in hæc verba:

ܘܒܢܐ ܝܫܘܥ ܡܕܒܚܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܛܘܪܐ ܕܓܒܠ. ܒܬܢܝܢ
ܢܡܘܣܐ ܕܝܢ ܐܝܟ ܗܘ ܕܒܠܘܬ ܫܡܪܝܐ
ܒܛܘܪܐ ܕܓܪܙܝܡ ܦܩܕ ܕܢܬܒܢܐ
ܠܗ ܡܘܫܐ ܕܢܒܢܐ ܡܕܒܚܐ
ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܗܘ ܕܓܒܠ.

Et ædificavit Joſue Altare Domino Deo Iſrael in monte Gabala. In Deuteronomio juxta Samaritanorum exemplar, ſcriptum eſt, in monte Garizim juſſiſſe Moyſen ædificari Altare, non in Gabala.

In Judices Scholion de idolo Michæ pag. 100.

In Samuelem Scholion de Cantico Annæ pag. 101. de ſpiritu nequam, quo Saul vexabatur pag. 106. & de Sarvia matre Joab, de Aſaele, de Abiſai, deque Amſa, p. 109.

In Libros Regum Scholion, ſeù reſponſio ad hanc interrogationem, ſi Dominus incitavit David, ut numerum filiorum Iſrael cenſeri juberet,

beret, quale igitur Davidis, aut populi peccatum fuit, ob quod correpti ſunt? pag. 114. De juramento, quo David ſe Bethſabee uxori obſtrinxit, fore ut Salomon filius ejus in regno ſibi ſuccederet, pag. 116. De Vate *illo*, qui ex Judæa venit, ut Jeroboamum argueret, pag. 122. De panibus, & carne, quæ corvus ad Eliam Prophetam afferebat, p. 123. De Naboth, cujus vineam Rex Achab abſtulit: ubi hæc Jacobi Expoſitio dicitur eſſe *Scholion decimum nonum in Libros Regum*, pag. 126. De Merodach, & Ezechia, pag. 132.

In Zachariam Prophetam Scholia tria, pag. 154. 155. & 201.

In Ezechielem Scholion, pag. 174.

In Danielem Scholia quinque, p. 199. 200. 203. 205. 206. Ubi ſeptuaginta annos captivitatis Babylonicæ colligit in hunc modum, p. 203.

[illegible]

Anni itaque captivitatis ſic numerantur. Nabuchodonoſor ann. 23. *Evilmerodach* 2. *Balthaſſar* 4. *Darii Medi* 17. *Cyri* 14. *In urbe Babylone Cambyſis ann.* 8. *Darii* 36. *Anno hujus ſecundo impleti ſunt anni captivitatis, & reverſi ſunt captivi ex urbe Babylone*. De Joachim verò Suſannæ viro hæc tradit pag. 205.

[illegible]

[illegible]

Joachimum autem Suſannæ virum, cujus in domo, tamquam in ædibus Principis, populum Seniores judicabant, exiſtimo eum eſſe Joachimum Regem, quem Nabuchodonoſor in carcerem detruſit: quo mortuo quum Evilmerodach regnaret, è carcere dimiſſus fuit, uxoremque duxit, & ædes poſſedit. Quia verò regia dignitate fulſerat, in ejus domo populus conventum faciebat, ut à Senioribus, qui Suſannam ipſius uxorem poſt calumniati ſunt, judicium quærerent: Principem enim omnium Regemque eum habebant, etſi captivus eſſet. Sic de Joachim Suſannæ viro opinandum mihi videtur. De Suſanna verò procreatum fuiſſe arbitror Salathielem Zorobabelis magni patrem, qui princeps populi fuit, quum ex Babylonis captivitate ſub Dario redirent. Ætatem denique Danielis in hæc verba ſtatuit pag. 206. [illegible]

[illegible]

Quum quindecim annos ageret Daniel, Babylonem abductus fuit anno tertio Joachim filii Joſiæ, ineunte regnum Nabuchodonoſore. Anno hujus undevigeſimo captivi ducti ſunt omnes filii Juda, & urbs cum Templo conflagravit. Anno ſecundo Darii, quarti Perſarum Regis, impleti ſunt ſeptuaginta anni captivitatis populi. Vixit autem poſthæc Daniel uſque ad annum octavum Darii. Liquet itaque, cum annos decem ſuprà centum vixiſſe. Eundem computum alia ratione ſic tradit. [illegible]

Danielis anni 15. *antequam ex Hieruſalem captivus duceretur. Nabuchodonoſor regnavit ann.* 43. *Evilmerodach hujus filius ann.* 2. *Niraglaſares hujus Socer* (alias Teglatlaſar,) *qui & ipſum occidit, ann.* 2. *Sarcus, qui & Balthaſſar ann.* 2. *Darius Primus, quem Scriptura Medum appellat, idemque dicitur Nabonides, ann.* 17. *Cyrus Perſarum Rex, qui Babylonem ſubegit, ann.* 14. *Cambyſes hujus filius ann.* 8. *Magi fratres, qui rebellarunt, ann.* 1. *Darius Arabum & Perſarum Rex, ſub quo captivi reducti ſunt, ann.* 8. *Hos annos ſi colligas, habebis, Danielem annos decem ſuprà centum vixiſſe.* Imò *duodecim ſuprà centum.* Nec cohæret iſta ſupputatio cum ea, quam Jacobus ſuprà tradidit pag. 203. Ibi enim Balthaſſar regnaſſe dicitur ann. 4. hìc ann. 2. Ibi poſt Cambyſem Darius, hìc Fratres Magi collocantur. Vide Cornelium à Lapide Procemio in Danielem, ubi annos centum eum vixiſſe affirmat, & Pererii ſententiam rejicit, annos eidem centum triginta octo tribuentis. Cur autem Daniel, etſi annos ageret ſexaginta, puer tamen dictus ſit, hanc cauſam reddit.

[illegible]

[illegible]

Quod autem Daniel dictus fuerit puer, quum Senes propter Suſannam judicaret, cauſa duplex eſt: vel ob comparationem ſenum ac presbyterorum, qui ibi aderant: vel quia barba carebat, & veluti eunuchus ex utero matris ſuæ videbatur; propter ſiccitatem autem corporis continentiamque longos vixit annos, & tum demùm canos habere cœpit. His igitur de cauſis licet ſexaginta annorum eſſet, quum ſenes illos judicavit, puer tamen videbatur, & dicebatur.

In Eccleſiaſten Scholia quinque à pag. 250. Plura in eundem Librum à Jacobo Scholia edita fuiſſe, liquet ex pag. 256. ubi *decimum* Scholion producitur, in hæc verba: [illegible]

Item Mar Jacobi Abbatis Edeſſeni de verbis myſticis ejuſdem libri Eccleſiaſtæ, ex Scholio decimo. Quod autem Jacobus *Abbas* dicatur, ſuſpicari me facit, eum priùs Abbatem Monachorum Edeſſæ fuiſſe, deinde Epiſcopum: niſi dicamus, titulum ܐܒܐ, ſeù ܐܒܘܢ *Abbatis*, quem Arabes corrupta voce dicunt انبا *Anba*, Epiſcopis etiam in Syria tribui conſueviſſe, quemadmodum in Ægypto Monachis, Epiſcopis, & ipſi Patriarchæ Alexandrino paſſim tribuitur.

In Lucam Scholion [illegible]

De Deiparæ genere, atque Parentibus, pag. 315. Verba Jacobi hæc ſunt, [illegible]

Ut oſtendunt hiſtoriæ, quas Viri ſtudioſi ſcripſere, ſacra Virgo Maria Mater Chriſti, filia erat Annæ & Joachim juſti: quem earumdem hiſtoriarum ſcriptores referunt, filium fuiſſe Pantheris; Pantherem autem fratrem eſſe Melchi filii Janni, eumque genus duxiſſe ajunt ex Nathan filio David, & per mulieres quidem, ex Tribu Levi eſſe. Habitaſſe verò narrant in regione Galilææ in loco, ubi Tiberias urbs condita fuit. Eadem ferè apud S. Joannem Damaſcenum Jacobi noſtri æqualem lib. 4. de Fide Orthodoxa cap. 15. de Domini Genealogia, & Sanctæ Dei Genitricis.

In Joannem Scholia duo: Primum de Tunica Chriſti pag. 376. Alterum in illud, *Stabant juxta crucem Jeſu, mater ejus, & ſoror matris ejus,* pag. 377. ubi aſſerit, ſororem Deiparæ vocari, quæ Joſephi uxor erat. Verba ejus ſunt hæc. [illegible]

ܗܢܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܣܬܟܠܘܗܝ ܡܠܦܢܐ
ܘܡܦܫܩܢܐ ܕܟܬܒܐ ܘܕܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ :
ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܝ ܠܘܬ ܙܩܝܦܗ ܕܝܫܘܥ
ܡܪܝܡ ܐܡܗ ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܩܫܝܫܬܐ
ܐܢܬܬܗ ܕܝܘܣܦ ܡܟܝܪܐ ܚܫܝܒܐ
ܕܩܕܝܫܬܐ ܒܬܘܠܬܐ : ܗܝ ܐܡܐ
ܕܫܡܥܘܢ ܘܕܝܘܣܐ ܘܕܝܥܩܘܒ
ܘܕܝܗܘܕܐ ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ
ܗܘܘ ܐܚܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ. ܗܕܐ ܐܝܬܝܗ
ܗܘܬ ܕܡܬܩܪܝܐ ܗܘܬ ܚܬܗ ܕܐܡܗ
ܕܝܫܘܥ . ܐܠܐ ܗܘܬ ܥܡܗ ܕܝܢ ܥܡܗܝܢ
ܒܚܕ ܒܝܬܐ ܐܦ ܡܪܝܡ ܐܚܪܬܐ ܗܝ
ܐܢܬܬܗ ܕܩܠܝܘܦܐ ܐܚܘܗܝ ܕܝܘܣܦ :

Quod autem ſcripſit Joannes, Stabant juxta Crucem Jeſu mater ejus, & ſoror matris ejus, *nemo opinari debet, aut intelligere, Sanctam Virginem habuiſſe ſororem, aut fratrem corporalem: Votorum enim filia erat, & unica parentum ſuorum; ſed ita intelligi debet hic ſermo, quemadmodum Doctores Eccleſiæ, & Sacrorum Librorum Interpretes eum intellexerunt. Stabant, nimirùm, juxta Crucem Jeſu, Maria mater ejus, & Maria altera ſenior, uxor Joſephi ſponſi putativi Sanctæ Virginis, illa, inquam, mater Simonis, & Joſi, & Jacobi, & Judæ, qui ab omnibus fratres Chriſti putabantur. Hæc erat, quæ ſoror matris Jeſu vocabatur. Sed & unacum iſtis in eadem domo erat Maria altera, uxor Cleophæ fratris Joſeph.* Eadem de Joſephi uxore & liberis apud S. Epiphanium in Anchorato, & hæreſ. 29. & 78. quæ tamen meritò improbantur, & *deliramenta apocryphorum* appellantur à S. Hieronymo Commentar. in Matth. cap. 12.

17. Variantes à Vulgata Syriaca in Pſalmos Lectiones.

Variantes Jacobi, ac diverſas à Syriaca Vulgata in Pſalmos Lectiones notat Gregorius Barhebræus lib. cit. in Pſalm. 2. 4. 5. 7. 10. 22. & 27. Unde conjectari licet, eum vel totam Scripturam Sacram, vel illius partem è Græco in Syriacum tranſtuliſſe. Id enim Syrorum complures præſtitere, ut Philoxenus Mabugenſis, Thomas Heracleenſis, & Mar-Aba Chaldæus.

18. Ariſtotelis opera Dialectica Syriacè reddita, & notis illuſtrata.

Ariſtotelis Categoriæ, Perihermenias, & Analytica, in Syriacum converſa, & notis illuſtrata, præmiſſa ejuſdem Ariſtotelis Vita.

ܩܛܝܓܘܪܝܐܣ ܘܦܪܝܐܪܡܢܝܐܣ
ܘܐܢܠܘܛܝܩܐ ܕܐܪܣܛܘܛܠܝܣ .

Exſtant in Cod. Syr. Vat. 36. pag. 63. ubi hæc diſerta adnotatio legitur:

ܡܦܫܩܢ ܠܚܣܝܐ ܝܥܩܘܒ
ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܘܪܗܝ ܡܕܝܢܬܐ :

Interprete religioſiſſimo Jacobo Metropolita urbis Edeſſæ.

19. Commentaria in Iſagogen Porphyrii.

Commentaria in Iſagogen Porphyrii ܦܘܫܩܐ ܕܐܝܣܓܘܓܐ ܕܦܘܪܦܘܪܝܘܣ

Breviora, nimirum, & fuſiora, quæ exſtant in laudato Cod. Syr. Vatic. pag. 107. Porphyrium autem è Græco translatum fuiſſe in Syriacum ab Athanaſio monacho, hæc epigraphe docet, quæ in eodem Codice p. 16. legitur. ܫܠܡܬ ܐܝܣܓܘܓܐ
ܕܦܘܪܦܘܪܝܘܣ ܦܝܠܘܣܘܦܐ ܕܡܬܦܫܩܐ ܡܢ
ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܚܬܝܬܐܝܬ ܐܝܟ
ܕܡܨܝܐ ܠܢܟܦܐ ܐܚܐ ܡܪܝ ܐܬܢܣܝܘܣ ܡܢ
ܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܬ ܡܠܟܐ ܒܝܪܚ
ܟܢܘܢ ܐܚܪܝ ܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܫܬ
ܕܝܘܢܝܐ :

Abſoluta eſt Iſagoge Porphyrii Philoſophi, quam è Græco in Syriacum accuratè, prout licuit, convertit caſtus Frater Mar Athanaſius ex Sacro Malchi monaſterio menſe Januario anni 956. nimirùm Chriſti 645. Hunc Athanaſium poſtea Jacobitarum Patriarcham fuiſſe arbitror, qui in Dionyſii Chronico ab anno Græcorum 999. ad annum 1015. hoc eſt, ab anno Chriſti 688. ad annum 704.

ſe-

ſediſſe dicitur: eſtque planè diverſus à ſeniore Athanaſio, qui eodem Dionyſio teſte, ab anno Græcorum 915. ad annum 955. Jacobitis præfuit, de quo infrà pag. 507. Atque hìc obiter rejiciendus Pagius, qui ad annum Chriſti 629. num. 6. de Seniore Athanaſio ſic ſcribit: *Planè autem falſum, Athanaſium Jacobitarum fuiſſe Patriarcham; quum Auctor Chronici Orientalis, Patriarcharum Jacobitarum accuratum Catalogum ſcripſerit, ejuſque non meminerit*: Is enim Jacobitarum in Ægypto, non in Syria & Meſopotamia Patriarchas recenſet.

20. Severi Homiliæ in Syriacum converſæ. *Severi Patriarchæ Antiocheni Homiliæ* in Syriacum converſæ, & in tres Tomos diſtributæ, quorum primus complectebatur priores Homilias 43. Secundus à 44. ad 90. Tertius à 91. ad 125. Ex his ſecundum dumtaxat habemus verſionis Jacobi in Cod. Nitr. 31. nam reliqui Codices, in quibus Homiliæ Severi continentur, alium Interpretem habent, ut conferenti eas, quæ in his Codicibus, & quæ in Cod. 31. exſtant, homilias, apparet.

CAPUT XLI.

Georgius Arabum Epiſcopus.

I. Georgii Arabum Epiſcopi ætas. JACOBO Edeſſeno & S. Joanni Damaſceno æqualem fuiſſe Georgium teſtantur tùm Anonymus Syrus apud Antonium Marſilium Columnam in Hydragiologia, tùm Gregorius Bar-hebræus in lib. Ethic. cap. 4. quorum verba retulimus pag. 469. Cur autem *Arabum Epiſcopus* dicatur, & quinam ante ipſum Chriſtianis Arabibus præfuerint, ex Dionyſii Chronico vidimus pag. 167. Atque hinc arguitur ineptiſſimus Jacobitarum Encomiaſtes, qui in ms. Cod. Arabico Collegii Maronitarum de Urbe, quoſdam Maroniticæ Liturgiæ Ritus reprehendens, ſic de Georgio noſtro loquitur pag. 65. وعليكم فيهما تبكيت قوي من انبا جاورجي بطرك الامم الذي ماتت البطاركة الذين على الكراسي وبقي هو وحده بالحياة . *Hac de re vos acriter reprehendit Abbas Georgius Patriarcha gentium, qui mortuis reliquarum Sedium Patriarchis, ſolus ipſe ſupervixit*. Cauſam nimirùm ignorans, cur ille diceretur, ܓܘܪܓܝ ܕܥܡܡܐ *Georgius Gentium*, vel ܓܘܪܓܝ ܕܥܡܡܐ ܥܪ̈ܒܝܐ *Georgius Gentium Arabicarum*, exiſtimavit eum Gentium omnium Chriſtianarum Patriarcham fuiſſe. De Arabibus verò, quibus Georgium Epiſcopum præfuiſſe Bar-hebræus loc. cit. memorat, notandum hìc obiter ex ejuſdem Bar-hebræi Chronico, eos Monophyſitarum erroribus pridem infectos fuiſſe, metuque Catholicorum Orientis Principum ad Mahometanorum caſtra demùm profugiſſe. وكان سبب الفتنة بين العرب والروم اضطهاد الملك يوسطينوس الابا القايلين بالطبيعة الواحدة لان نصارى العرب يومئذ انما كانوا يعتقدون اعتقاد اليعقوبية لا غير ; *Cauſa*, inquit, *cur Arabes à Romæis* (Græcis) *diſſidere cæperint, fuit perſecutio ab Imperatore Juſtino adverſùs Patres Monophyſitas mota. Arabes quippè Chriſtiani fidem Jacobitarum ea tempeſtate unicè profitebantur.*

Plura Georgius Opera ſcripſiſſe perhibetur à Syris. Sed quorum notitia ad nos pervenit, hæc ſunt. II. Ejuſdem ſcripta.

Commentaria in Scripturam Sacram. Laudantur paſſim à Bar-hebræo in Horreo myſteriorum. Fragmentum in *Matthæum* exſtat in Cod. noſtro Syriaco 3. pag. 316. ubi diſertè ܓܘܪܓܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܥܡܡܐ *Georgius Gentium Epiſcopus* appellatur. Ex eodem in quatuor

tuor

tuor Evangelia expoſitiones adducuntur frequenter ab Anonymo Auctore Catenæ Syriacæ in Codice ms. Syr. Vatic. 16.

De Chronico, ſeù *Calendario* carmen elegantiſſimum metro dodecaſyllabo, in capita 24. diviſum, in quo de Epacta, de Feſtis mobilibus inveniendis, de Cyclo Solari & Lunari, de menſibus & hebdomadis, deque aliis ad computum Eccleſiaſticum ſpectantibus breviſſimam æquè & exactiſſimam methodum tradit. Titulus Carminis: ܡܐܡܪܐ
ܒܡܫܠܐ ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܕܥܒܝܕ
ܠܓܝܘܪܓܝܣ ܕܥܡܡܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܥܠ ܟܪܘܢܝܩܘܢ :
Carmen metro Mar Jacobi, compoſitum à Georgio Gentium Epiſcopo de Chronico. Initium: ܚܕ ܡܢ
ܡܫܒܗܪ ܐܢܫ ܡܢ ܚܢܦܐ ܟܕ ܡܫܬܒܗܪ :
ܒܙܒܢܐ ܕܝܠܗ ܡܩܠܣ
ܗܘܐ ܠܦܘܐܝܛܐ ܕܝܠܗ ܗܘܐ :
Quidam ethnicus quum ſua ſuperbè jactaret, ſuos aliquando Poëtas extollebat &c. Exſtat in Bibliotheca Collegii Maronitarum in ms. Codice Syriaco & Arabico poſt Catecheſim, & Encomium Jacobiticæ ſectæ. Scribendi hujus Carminis occaſionem nactus eſt Georgius, ex vana cujuſdam Arabis jactantia, qui ingenium Arabum Poëtarum ita extollebat, ut reliquarum gentium Poëtas flocci penderet. Ejus igitur faſtum retundens, Syriacos verſus Arabicis elegantiores eſſe in Præfatione oſtendit: mox Tractatum de Calendario, ab Unitate & providentia Dei, quam Arabes utpote gentiles negabant, exorditur. Eandem de lingua Syriaca, & Arabica diſputationem, anno Græcorum 1602. Chriſti 1291. ſibi cum Mahometanis quibuſdam interceſſiſſe refert Sobenſis in Libro carminum, quem *Paradiſum* prænotavit.

CAPUT XLII.

Daniel Epiſcopus Salchenſis.

DANIEL Epiſcopus *Salach* ܕܨܠܚ, quod Meſopotamiæ oppidum eſt inter Mardin, & Niſibin urbes ſitum, Jacobo Edeſſeno & Georgio Arabum Epiſcopo æqualis, floruit circa annum Chriſti 700. Alius proinde à Daniele ܕܛܘܒܢܝܬܐ *Tubonithæ*, qui ܕܬܠܚ *Talachenſis* fuit in Perſide Epiſcopus: & à Daniele Rheſinenſi ܕܪܝܫܥܝܢܐ: à Daniele demùm ܒܪ ܡܪܝܡ *Bar-Mariam*, hoc eſt, Mariæ filio, quorum meminit Sobenſis in Catalogo pag. 80. 102. & 108. Idem autem videtur cum Daniele, ad quem Jacobus Edeſſenus epiſtolam dediſſe dicitur in Codice noſtro Syr. 13. pag. 111. ut ſuprà indicavi. I. Daniel Salchenſis Epiſcopus Jacobo Edeſſeno æqualis.

Scripſit ܦܘܫܩܐ ܕܡܙܡܘܪܐ *Expoſitionem in Pſalmos*, quæ exſtat integra in Codice noſtro Syriaco 16. poſt Commentaria Dionyſii Barſalibæi in Evangelia. Fragmenta autem habentur in laudato Codice noſtro Syr. 3. (qui anno Chriſti 861. ſcriptus eſſe dicitur) pag. 47. 87. 115. 152. & 252. ubi appellatur ܕܢܝܐܝܠ
ܨܠܚܝܐ ܐܒܐ ܘܡܠܦܢܐ
Daniel Salchenſis Abbas, & Doctor. Citatur paſſim à Barhebræo in Horreo myſteriorum: & in nota Librorum Syriacorum Codice ms. Latin. Vatic. 6429. pag. 133. his verbis deſignatur: *Danielis Epiſcopi Salahani magna expoſitio ſuper Pſalmos*. II. Ejuſdem expoſitio in Pſalmos.

CAPUT XLIII.

Joannes Maro Patriarcha Antiochiæ.

I. Joannis Maronis Acta apud Barclajum, & Quareſmium mendoſa.

JOANNES Maro, primus Syrorum Maronitarum poſt Theophanem Macarii Antiocheni ſucceſſorem Patriarcha, claruit circa annum Chriſti 700. Ejus Acta ex pervetuſto Codice Arabico anno 1495. deſcripſit Gabriel Barclajus Epiſcopus Nicoſienſis in Libro ad Georgium Presbyterum Beſciaræ filium adversùs Jacobitas cap. 10. eademque anno 1639. Latinè publicavit P. Franciſcus Quareſmius in Elucidatione Terræ Sanctæ lib. 1. cap. 37. pag. 96. Uterque tamen mendoſum Codicem nactus, pro *Agathone Papa*, ſub quo Macarius Antiochenus in ſexta Synodo damnatus fuit, *Evagrium* qui in Romanorum Pontificum ſerie nullus eſt, poſuit, & pro *Sergio Papa*, ſub quo Joannes noſter Genti ſuæ Patriarcha præerat, *Honorium* ſubſtituit; immani anachroniſmo, quum Honorius Papa quinquaginta circiter annis Macarium Antiochenum Theophanis prædeceſſorem anteceſſerit. Honorii nomen ſubrepſit & in ms. Hiſtoria, qua uſus eſt cl. Fauſtus Naironus in Diſſert. de Origine, ac Religione Maronitarum num. 14. & refertur à Pagio ad annum 635. num. 8. Vide doctiſſimas in utramque Joannis Maronis vitam obſervationes Stephani Edenenſis Patriarchæ Antiocheni in Vindiciis Maronitarum lib. 1. cap. 7. & ſeqq. ex quo hæc Joannis Acta ſummatim excerpſi.

II. Ejuſdem geſta ex Stephano Edenenſi Patriarcha Maronitarum.

1 [illegible]
2 [illegible]

Joannes Sirimenſis [1] ex caſtello Sirimi in monte Suaidia [2] propè Antiochiam oriundus, nobiles atque bene

NOTÆ.

1 *Joannes Sirimenſis*. Sirimis *vicus eſt Cynegicæ regionis in territorio Antiochenſi*, inquit Evagrius lib. 4. cap. 38. *Sirimenſem* Joannem noſtrum appellat & Auctor Syriacæ Vitæ Jacobi Baradæi, ſeù Zanzali, apud eundem Edenenſem cap. 6. in hæc verba.

[illegible]

Tùm verò claruit Jacobus, qui Apoſtolicam Fidem à Jacobo primo Hieroſolymorum Epiſcopo traditam, integram illibatamque conſervans, Eccleſiam univerſam rebus præclarè geſtis complevit. Quumque ſibi partes occurrerent, Hæretici nimirùm, & Orthodoxi; Hæretici ſciſcitabantur: Vos quinam eſtis? Orthodoxi reſpondebant: Nos Fidem tenemus Jacobi Apoſtolorum Primatis, qui Frater Domini noſtri ſecundùm carnem appellatus eſt: quam nobis prædicat Divinus iſte Jacobus. Illi autem, qui erant ex adverſa parte: Ephræmi Amidenſis ſumus, ajebant, aut Joannis SIRIMENSIS *Patriarchæ Deo adverſarii*. Ubi Scriptor Jacobita de Joanne Marone loquitur, qui Jacobitas in Syria impugnavit, non de Joanne altero Sirimenſi, qui ſub Juſtiniano Imperatore in locum Eutychii Conſtantinopolitani ſuffectus fuit, teſte Evagrio loc. cit. utpote cui nulla cum Montis Libani, aut aliis Syriæ incolis diſceptatio fuerit, & fortaſſe idem illis nec de nomine notus exſtitit. Quod autem Jacobum fratrem Domini *Primatem Apoſtolorum* appellat, id Jacobitis ipſis repugnat, qui ſoli Petro Primatum Apoſtolorum tribuunt, & in Officiis Divinis paſſim prædicant: Hieroſolymitanam verò Jacobi Sedem ne Patriarchali quidem honore dignantur, ut benè notat Renaudotius tom. 2. p. 95. licet eam omnium Eccleſiarum matrem vocare ſoleant, ut in Liturgia Jacobi apud eundem Renaudotium pag. 34. & 128.

2 *Suaidia*: Ideſt, mons *Maurus*, ſeù *Niger*, qui Antiochiæ urbi imminet. Vide Cedrenum, & Theophanem ad annum octavum & nonum Conſtantini Pogonati.

[illegible]

bene moratos, pioſque parentes Agathonem 1 & Nohemam nactus eſt, ſororemque germanam, quæ Dei beneficio duobus liberis aucta eſt Abrahamo 2 & Cyro. Et Abrahamus quidem natu maximus ad conſilia prudens, & bellica virtute clarus fuit, atque poſtmodùm ſupremam inter ſuos poteſtatem adeptus, ſuis copiis Avunculum ex Apameenſi Cœnobio in Arcem Semar-Gebail 3 fugientem deduxit. At Cyrus 4 Avunculi inſtitutum amplexus, literis à pueritia operam dedit: & ipſo Joanne magiſtro in doctrina & pietate tantum profecit, ut eidem in Epiſcopatu Antiocheno poſteà fuerit ſuffectus.

[illegible]

[illegible]

Joannes itaque à teneris annis parentum cura in ſcholis educatus, divinas humanaſque literas Antiochiæ primùm, deinde in Sancti Maronis 5 cœnobio hauſit: poſtremò Græcæ eru-

NOTÆ.

1 *Agathonem & Nohemam*. Francos, hoc eſt, Latinos fuiſſe Joannis parentes, ſcribit Anonymus in pervetuſto Codice Arabico Eccleſiæ Damaſcenæ, cujus verba idem Edenenſis refert cap. 9. Affirmat & Auctor Vitæ ejuſdem Joannis apud Gabriel. Barclajum, & Quareſmium. Teſtatur denique Sobenſis in Catalogo pag. 88. ubi eum diſertè appellat [illegible] *Bar-Frangoje*, ideſt, filium Francorum.

2 *Abrahamum*. *Abrahaminus* per contemptum appellatur à Jacobitis, ut ex Nairono obſervat Pagius ad annum 635. num. 5. in hæc verba. *Hic* (Joannes Maro) *& ſcriptis, & concionibus, ac diſputationibus Jacobitarum odium ita in ſe concitavit, ut ab illis in deriſum vocatus fuerit Maroninus, ut videre eſt in eorum Catecheſi, ubi in deſcriptione inſectationum Imperatorum adversùs Jacobitas pro confirmatione Statutorum Concilii Chalcedonenſis legitur: Inſurrexit cum Imperatore Maroninus, undcum Abrahamino ejus ex ſorore nepote.*

3 *Semar-Gebail*. Caſtrum non procul à Botro Phœniciæ urbe.

4 *Cyrus*. *Curis*, & *Caris* appellatur à Quareſmio tom. 1. pag. 97.

5 *Sancti Maronis*. Ejus vitam vide apud Theodoretum in Relig. Hiſt. cap. 16. qui de Æde ipſi exſtructa hæc habet: *Optarat autem* (S. Maro,) *ut in eodem ſepulcro cum Zebina conderetur, quem admiratus fuerat, Patremque & Magiſtrum appellare ſolebat. Sed quum poſt ejus mortem acre inter vicinos certamen de ejus corpore ortum eſſet, finitimi cujuſdam vici incolæ, cæteris vi pulſis, ſacrum theſaurum rapuerunt, maxima Æde exſtructa, ac celebri feſto illum honorantes.* Quæ verba de celeberrimo S. Maronis Templo ac Cœnobio, quod Apameam inter & Emeſam ad Orontem fluvium ſitum erat, intelligenda eſſe videntur. *Et quidem Monachorum illius Monaſterii fidem ſemper Catholicæ veritati conſonam fuiſſe, deducitur ex eo, quod quum per Orientem eorum fama diffuſa eſſet, adversùs inſurgentes hæreſes firma dicerentur propugnacula* (inquit Pagius ad annum 400. num. 19.) *eorumque Monaſterium, tamquam Princeps Monaſteriorum Syriæ ſecundæ ab omnibus haberetur, ſicut Quintæ generalis Synodi Acta declarant, ubi Paulus Diaconus, qui eidem Synodo interfuit, & Joannes Presbyter, in Epiſtolis Monachorum ejuſdem Provinciæ ad* Ju-

ܠܝܘܢܝܘܬܐ ܘܐܠܗܝܘܬܐ ܐܝܠܦ ܗܘܐ
ܐܣܛܘܪܝܘܬܐ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܡܪܝ ܡܪܘܢ.
ܐܝܟ ܠܡܒܥܐ ܒܝܬ ܟܬܒܐ ܗܘܐ ܠܐܟܠܘܣܝܐ
ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܦܠܣܦܘܬܐ ܘܐܦ
ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܥܕܬܐ
ܠܡܠܦܢܐ ܩܕܝܫܐ ܘܦܫܩ ܟܬܒܐ ܐܠܗܝܐ ܘܐܬܚܫܒܘ ܐܝܟ.
ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܘ ܠܐܒܘܗܝ ܐܝܕܐ ܠ
ܘܠܒܝܬܗ ܐܫܠܡ ܠܗ ܩܝܡܘܬܗ
ܕܒܝܬܐ. ܘܐܙܠ ܩܘܪܐ ܠܗ ܠܕܝܪܗ
ܘܠܗ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܐܚܪܢܐ ܠܘܩܒܠ
ܠܥܠܡܐ ܘܠܒܪܐ ܘܐܝܟ ܥܡܘܕܐ ܘܠܒܫ
ܕܝܪܝܐ ܘܡܢ ܡܪܝ ܡܪܘܢ ܠܟܗܢܘܬܐ
ܠܟܠ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܗܘܐ ܗܘܐ
ܠܐܠܗܐ ܘܠܒܢܝ ܐܢܫܐ
ܠܐܘܪܚܘܬܐ ܘܠܒܝܬ
ܢܦܫܗ

eruditionis amore captus, Conſtantinopolim petiit, ubi non Græcum modò ſermonem, ſed abdita quæque græcanicæ ſapientiæ myſteria didicit: Sanctorum præterea Patrum per eandem occaſionem tractatus, & in divinas literas commentarios evolvit &c.

Longiorem in ea urbe moram parentum mors Joanni intercidit. Eam ob cauſam in patriam revocatus, rei domeſticæ Abrahamum præfecit, Cyrum ad S. Maronis cœnobium, ſitum juxta Orontis ripas, ſecum adduxit: quo in loco abdicatis ſæculi curis, & monaſtico habitu indutus, mox etiam Sacerdotio initiatus, Dei obſequio, populique Chriſtiani ſaluti utilitatique ſeipſum devovit. Quantum verò in eo ſtatu ſapientia & gratia apud Deum & homines profecerit, variæ ejuſdem elucubrationes

Juſtinianum Imperatorem, & ad Mennam Patriarcham, quæ ibidem recitantur, Monachi & Ambaſiatores *dicuntur* Monaſterii Beati Maronis Primatis Monaſteriorum Syriæ ſecundæ, *& pro omnibus Monaſteriis ejuſdem Syriæ ſubſcribunt. Et in epiſtola Archimandritarum Syriæ ſecundæ ad Hormiſdam Papam, anno* 517. *data, primo loco ſubſcribit*, Alexander Archimandrita, ſeù Abbas Sancti Maronis. *Sic etiam in Libello Monachorum tractus Apameenſis ad ſecundæ Syriæ Epiſcopos, qui inſertus eſt eidem Concilio, Act.* I. *idem legitur. Quocirca hæreticorum furor adversùs præfatos Monachos adeò incaluit, ut multa illis temporibus paſſi ſint ab Acephalis, Severianis, Eutychianis, & à Petri Fullonis aſſeclis, qui in Triſagio Trinitatis crucifixionem admittebant.* Trecentorum & quinquaginta Monachorum ejuſdem Monaſterii martyrium celebratur in Martyrol. Rom. die 31. Julii. Ejuſdem Cœnobii muros à Juſtiniano Imperatore reſtauratos fuiſſe, teſtatur Procopius de Ædificiis lib. 5. cap. 9. Quæ eò produximus, ut Eutychii Alexandrini commentum explodatur, de laudato Apameenſi Cœnobio ſic fabulantis tom. 2. Annalium pag. 191.

وكان فى عصر موريق ملك الروم راهب يقال لـه مارون يقول ان سيدنا المسيح طبيعتين ومشية واحدة وفعل واحد وقنوم واحد الخ . فلما مات مارون بنوا اهل حماه دير بحماه وسموه دير مارون ودانوا بدين مارون .

Fuit tempore Mauricii Imperatoris Romanorum Monachus quidam, nomine Maron, qui ajebat, duas eſſe Chriſti Domini noſtri naturas, & unam voluntatem, unam operationem, unamque perſonam &c. Quumque mortuus eſſet Maron, incolæ urbis Hamah (Apameæ) *Monaſterium in Hamah excitarunt, quod* Dair-Marun, *ideſt Cœnobium Maronis appellarunt, fidemque Maronis profeſſi ſunt.* Quam de Marone, Maroniſque fide, ac Cœnobio fabulam, tamquam Delphicum oraculum, amplexus Gulielmus Tyrius, cæteris ferè recentioribus Scriptoribus venditavit: quum tamen certum ſit, Maronem, cui Apameenſes Ædem ac Monaſterium exſtruxerunt, ſanctiſſimum Virum fuiſſe, & duobus ferè ſæculis Mauricii tempora anteceſſiſſe. Ex dictis etiam refellitur Pagius, qui ad annum 400. num. 18. ſcribit S. Malchum Cœnobii S. Maronis Monachum fuiſſe. Atqui S. Malchus ex Maronia quidem oppido, unde Hieronymo teſte oriundus erat, non autem ex Apameenſi S. Maronis Cœnobio Maronita dicitur: quin imò ante ipſum Maronem vita functus fuiſſe videtur: nam S. Maro, ad quem exſtat Chryſoſtomi Epiſtola num. 36. ab exilio miſſa, adhuc in vivis erat anno Chriſti 404. quo idem Chryſoſtomus in exilium pulſus eſt; Hieronymus verò, qui S. Malchum jam ſenem juvenis agnovit, ejuſque vitam deſcripſit, anno 420. in cœlum evocatus fuit, teſte Proſpero in Chronico.

[illegible]

nes adversùs ſuorum temporum hæreticos teſtantur, &c.

[illegible]

Quum itaque Joannes, hunc in modum in communi hominum utilitate tuenda augendaque verſatus, plurimos ad Orthodoxam fidem adduxiſſet, fieretque ad eum undique hominum concurſus, ejus congreſſum colloquiumque expetentium; ea re commoti Latini 1 Antiochiæ 1
commorantes per Eugenium Principem Cardinali Romanæ Sedis Legato Joannem præſentarunt: eorumque ſuffragio Botrenſis 2 Epiſcopus 2
Joannes creatur, ut videlicet Libaniotas in Romana fide tueretur. Dictis luculentam fidem facit Jacobitarum 3 teſtimonium, ipſorum Catecheſi inſertum, in hæc verba: *Tùm verò emerſit Maro, qui cum Francorum, ſeu Latinorum Antiochiæ commorantium Principe Eugenio conſpiravit* contra Melchitas, *his illum verbis adortus. O temporis iſtius rerum do-*

NOTÆ.

1 *Latini*. Francos appellare ſolent Syri Arabeſque Scriptores, qui poſt ſæculum duodecimum ſcripſere, nimirùm poſt captam à Francis Palæſtinam. Latinos autem in Syria ac Palæſtina domicilium fixiſſe ab ævo S. Hieronymi compertum eſt.

2 *Botrenſis*. Botrus, ſeu, ut Straboni placet, Botrys, Phœniciæ urbs eſt maritima inter Tripolim, & Byblum. *Botrun* Syri Arabeſque appellant. *Boſtram* malè vocat Theophanes pag. 192. ubi deſcribens terræmotum qui ſub Juſtiniano Imperatore Indictione 4. die 9. Julii, per omnem Palæſtinæ, Arabiæ, Meſopotamiæ, Syriæ, & Phœnices regionem accidit, inquit: *Adeò ut Tyrus, Sidon, Berytus, Tripolis, & Byblis multa damna acceperint, & hominum perierint multa millia. Ad Boſtram verò Civitatem* (Botrum legit Dionyſius in Chronico ad annum Græcorum 868.) *magna pars promontorii mari adjacentis, cui nomen Lithoproſopus* (Arabes وجه الحجر faciem ſaxi appellant, eſtque inter Botrum & Tripolim) *avulſa in mare translata eſt: portumque effecit multis magnis navibus recipiendis idoneum: quum urbs illa prius portum non habuiſſet*.

3 *Jacobitarum*. Exſtat hæc ipſorum Catecheſis in ms. Codice Arabico Collegii Maronitarum de Urbe; in qua tamen Anonymus Auctor res ſub Juſtiniano Rinotmeto geſtas ad Juſtinum Seniorem Imp. qui Juſtinianus etiam à Syris appellari ſolet, perperàm traducit, nulla alia ratione, ut opinor, quàm propter nominis ſimilitudinem. Citat hunc Catecheſis Jacobiticæ locum Naironus in Differt. de Origine, ac Religione Maronitarum, & Pagius ad annum 635. num. 11. Quid verò cauſæ erat, cur Joannes Maro diceret, *Jacobiticæ ſectæ nulla mihi mentio fiet?* An ipſe ſe eo errore purgare voluit, & Latinos ſecuros reddere, ſe perpetuum fore Jacobitarum hoſtem? An Jacobita auctor hiſtoriæ Joannem carpere voluit, quaſi Jacobiticæ ſectæ deſertorem? Sic enim in Maronitas invehitur. انتم كلكم سريان وكان كرسي بلدكم لانطاكية السريان الا لما جارت الملوك الذي للروم على السريان وقتلوهم قام مارون الخ .
Vos omnes eſtis Syri, & ſedes regionis veſtræ eſt Antiochiæ Syrorum. At quum Græcorum Imperatores tyrannidem in Syros exercerent, eoſque occiderent, tunc exſtitit Maro &c.

[illegible]

domine, vereor, ne Montis Libani incolæ per Melchitarum factionem ad eorum ſectam pertrahantur. Rem itaque cum Cardinali, qui apud te verſatur, eſſe tranſigendum dico, dandamque operam, ut ipſe me Metropolitam inſtituat: Futurum enim confido, ut hac via in Latinorum fide aliquos contineam; Jacobiticæ verò ſectæ nulla mihi mentio fiet. Annuit Legatus, & Joannem Botrenſem Epiſcopum creavit. Hactenus Jacobitæ: ubi Maronis nomine, Joannes S. Maronis monachus deſignatur. Ejus porrò ad Botrenſem Sedem promotio anno ſexcenteſimo octogeſimo ſexto contigit, Conſtantini Pogonati octavo.

[illegible]

[illegible]

Inde Epiſcopali dignitate per manus impoſitionem auctus, illicò in Phœniciæ oras profectus eſt, ubi excolendæ vineæ Domini ſe totum impendit, eo ſucceſſu, ut ad obſequium Eccleſiæ Romanæ perduxerit plures Monophyſitas atque Monothelitas tùm longè diſſitos, tùm finitimos, tùm convenas ſervos, tùm indigenas: ex quibus mirum in modum auctus fidelium numerus, in maximam ac frequentiſſimam Eccleſiam increvit, adeò ut non modò Libani juga compleverint, verùm etiam, velut coloniis inde deductis, Hieroſolymam uſque, atque in Armeniæ provincias ſeſe longè latèque diffuderint. Nec ſuis intereà deerat Joannes, quin pro temporum conditione Sacerdotes & Epiſcopos ad procurandam ipſorum ſalutem identidem deſtinaret. Auctor prætereà etiam fuit, ut præfecti militiæ atque Tribuni crearentur, qui populum ſuæ factionis ab hoſtium infeſtatione tuerentur. Ejuſmodi porrò Ducum tanta virtus, atque in bellicis expeditionibus felicitas fuit, ut non modò

[illegible]

dò Perſis, ſed etiam Saracenis 1 ter- 1
rori fuerint &c.

[illegible]

Anno

[illegible]

NOTA.

1 *Saracenis*. Cedrenus in Annalibus narrat, Mardaitas, hoc eſt, Maronitas ſub Conſtantino Pogonato non Libanum modò occupaſſe, verùm etiam totum terrarum tractum, qui ab Hieroſolymis ad fines Antiochiæ porrigitur. *Annis*, inquit, *octavo & nono Conſtantini, Mardaitæ Libanum ingreſſi, occupaverunt quidquid à Mauro monte uſque ad ſacram urbem: & ſpeculas etiam Libani obtinuere. Multi ad eos ſe contulerunt ſervi, captivi, atque indigenæ: adeò ut exiguo tempore ad multa excreverint millia. Hæc Maviam & qui cum eo erant, terruerunt, ita quidem, ut cogitantes Romanum Imperium divino præſidio defendi, legatos ad Conſtantinum pacis petendæ cauſa miſerint. Is Pitzicaudam ad Saracenos mittit, perque eum pacem cum eis componit, ac tabulis conſignat, ea conditione, ut per annos triginta quotannis Saraceni Romanis penderent auri millia decem, ſervos centum, equos generoſos quinquaginta*. Eadem apud Theophanem p.295. Ducum Mardaitarum ſeriem exhibet Anonymus Syrus in Cod. ſcripto anno Græcor. 1616. Chriſti 1305. cujus verba Arabicè ſic reddit Edenenſis cap. 7.

في مبتدا دولة العرب كان يوسف ملكا على جبيل وكسرا على الداخلة التى من اسمه تكنت كسروان ثم فى خلافة عمر ابن ابى طالب كان ايوب متولى قيسارية فيليبس وبيت المقدس وبعد ايوب تخلف الياس • ولما توجه هرقل الملك الى بلاد الشام كان ينجده بجيشه • ثم ان بعد هولا تولى الملك يوسف تدبير جبيل وجبل لبنان • وبعد وفاته تخلف عليه الملك يوحنا •

Sub exordia Saracenici Imperii, Byblo (Gebail Arabes dicunt) *dominabatur Joſeph, & Choſroës mediterraneæ regioni, quæ Choſroëna, vel Cheſruan* (Chaſra, & Cheſra, indigenæ proferunt) *ab eodem deinceps appellari cœpit. In Chaliphatu autem Omari Ben-Abi-Taleb, Jobus Cæſaræa Philippi & Hieroſolymis potiebatur: eoque defuncto, Elias rerum potitus eſt, qui Heraclio Imperatori in Syria pugnanti ſuppetias tulit. His demùm extinctis, Bybli & Libani principatum tenuit Joſephus, eique Joannes regulus ſucceſſit*. De Joanne verò, qui Saracenos debellavit, hæc laudatus Hiſtoricus Syrus. [illegible]

Joſephum excepit Joannes regulus, qui univerſam terram Benedictam (Palæſtinam) *ſubegit: quumque è Libano in Carmelum veniſſet, Jeroſolymam cogitans, inopinata irruptione latronum provinciæ Righzæorum penè oppreſſus eſt ſupra Turrim Peregrinorum, amiſſis ſuorum tribus millibus. Quumque ſe rurſùs ex ea clade collegiſſet, contra Righzæos contendit, eorumque terras populatus, cæſis armatorum novem millibus, imbellem turbam & pecorum greges ſecum trahens, in Libanum revertitur; mox in caſtro Baſconta ſedem fixit, ibique grandævus extinctus eſt*. His cladibus attritæ Arabum vires, & aucta victoriis Mardaitarum licentia, perpulerunt Moaviam, ut pacem vel iniquis conditionibus à Conſtantino Imperatore redimeret. Atque ita à Saracenorum incurſionibus pacatum fuit Romanum Imperium, donec Conſtantinus vixit. Quo defuncto, quum Juſtinianus ejuſdem filius anno 685. gubernacula Imperii ſuſcepiſſet, Abdalmalechus Meruani filius, qui quartus à Moavia Arabibus præfuit, pacis inſtaurationem poſtulavit, pollicitus ſe eidem perſoluturum nummos mille, & unum in ſingulos dies ſervum & equum; Cypri autem, Armeniæ, Iberiæque vectigalia inter ſe æqua portione diviſum iri, dummodo Imperator Mardaitas Libani incolas aliò transferret. Quæ omnia breviter narrat Cedrenus tom. 1. pag. 440. *Primo ejus anno* (inquit, hoc eſt, Juſtiniani Rinotmeti) *Abimelechus* (Abdalmalechus) *ad eum nuncios mittit confirmandæ pacis cauſa: convenitque, ut Imperator* (nimirùm Juſtinianus, non Mardaitarum Dux, ut perperàm legitur in Latina Cedreni verſione) *agmen Mardaitarum in Libano, ejuſque impreſſiones compeſceret, eoque nomine Arabes Romanis penderent in ſingulos dies nummos mille, equum, & ſervum. Imperator Paulum Magiſtrianum ad Abimelechum mittit, pacti confirmandi gratia: idque ſcripto, & teſtibus eſt comprehenſum. Proinde Imperator miſſo legato, duodecim millia Mardaitarum revocat. Quo*

qui-

ܘܒܗ ܒܫܢܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܠܡܠܟܘܬܗ
ܕܝܘܣܛܝܢܝܢܘܣ ܡܝܬ ܬܐܘܦܢܐ ܗܘ
ܕܐܩܝܡܘܗܝ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܣܘܢܗܕܘܣ
ܫܬܝܬܝܬܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܢܗܘܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܥܠܝܗ̇. ܘܡܢ ܒܬܪ
ܡܘܬܗ

Anno ſecundo Juſtiniani Imperatoris moritur Theophanes [1], quem ſextæ Synodi Patres Antiochenæ Eccleſiæ præfecerant. Poſt Theophanis obitum de ſucceſſoris electione, Epiſcoporum Synodus habita eſt. Qua occaſione divino conſilio Antiochiam Joannes profectus, concordi

quidem facto Romanam potentiam accîdit. Quidquid enim hodie Arabes tenent à Mopſveſtia uſque ad quartam Armeniam, id omne infirmum erat, cultoribuſque vacuum, ob incurſiones Mardaitarum. Quibus repreſſis, ingentia damna Arabes Romano Imperio in hunc uſque diem intulerunt. Enimverò Juſtinianus annos non totos ſexdecim natus, inconſultè rem gerebat. Anno ſecundo profectus in Armeniam, recepit Mardaitas in Libano degentes, aheneum murum deſtruens. Hæc Cedrenus: cui conſonat Theophanes pag. 300. 302. 303. & alii recentiores. Hinc Maronitis *Mardaitarum*, hoc eſt, *Rebellium* nomen impoſitum, quod eiſdem Cedrenus ad annum Conſtantini octavum & nonum per anteceſſum tribuit: Quia nimirùm inconſulto Imperatore Saracenos debellarunt, iiſque pulſis totum terrarum tractum à Mauro monte, qui Antiochiæ imminet, uſque ad ſacram Hieroſolymorum urbem occupaverunt. Quo autem artificio Juſtinianus agmen Mardaitarum è Libano in Armeniam abduxerit, narrat Edenenſis loc. cit. *Simulat*, inquit, *Juſtinianus contra Arabas expeditionem; & miſſo in Syriam exercitu, Archiſtratego dona, & perhonorificam Epiſtolam dedit, ad Libani Ducem perferenda, præcepitque, ut hominem ſecreto conveniret, dataque occaſione perimeret. Dux Græcus Græco aſtu, exiguo cum comitatu ut fraudi fucum faceret, ad Joannem* (Mardaitarum Ducem) *profectus eſt in oppidum* قبليا *Cabbelias, ipſique literas, & Imperatoris dona obtulit: nec difficile fidem invenire fuit, quin perhonorificè à Joanne exceptus, militum quoque animos cepit. Ergo dum de bello Arabibus indicendo conſulitur, dato ſigno concurrêre ex inſidiis Græci, aſſidentem menſæ Ducem Libani trucidant. Ut proditum Ducem milites comperere, ſublato clamore in interfectores irrumpunt. Summa hìc utrinque contentione pugnatum eſt. Sed facile erat imparatos à paratis repelli. Huic cladi alludens Gabriel Barclajus in Hiſtoria Cheſruani, hæc cecinit.*

سكن الملك فى بسكنتة وارسل العساكر فى
بغتة : نهب البقاع بفرد نكتة : وقتل رجاله مع
نسوان طلع سكن فى قب الياس : وارسل عساكر مع
حراس : والبقاع تحت حافر خيله انداس : طلع
خبره للسلطان . بعث له خلعة مع قصاد :
نطمن واكل معهم الزاد عساكر وراهم تتجرد .
كبسوه فى ساعة الاطمان . قتلوه وانقتل معه
العسكر : وانقتل معه كثير من الاوخار :

Fixit regulus ſedem ſuam in Baſconta: factaque ex inopinato incurſione, Bakaam (Planitiem Libani) *depopulatus eſt univerſam; incoliſque ultima internecione deletis, in* (Caſtro) *Cabbelia conſedit, atque inde miſſo cum aliquibus peditum turmis equitatu, eandem Bakaam infeſtabat. Hæc ubi Imperator reſcivit, pretioſam veſtem cum Legatis* (Regulo) *dono miſit: iſque dolum minimè ſuſpicatus, Legatos amicè exceptos ad menſam etiam adhibuit. Aſt illi admoniti adeſſe copias, quas occultis itineribus maturare ad eum locum juſſerant, repentè nihil minus ſuſpicantem Regulum adoriuntur, & interimunt. Mox ejus copias ſubita hoſtium impreſſione perculſas ingenti cum cæde diſſipant, non paucis ex ſua parte deſideratis.* (Hactenus Barclajus.) *Tùm denique Imperatoris Architrategus animos incolarum Libani ea cæde exulceratos demulcere cœpit, & factum excuſare. Addebatque, Conſtantinopolim ob Arabum Perſarumque incurſiones in magno diſcrimine conſtitutam, ipſorum ope indigere: publicam proinde rem privatæ utilitati anteferendam eſſe. Quumque præterea ampliſſima præmia ipſis polliceretur, ſi Imperatori paruiſſent, ægrè tandem obtinuit, ut Simeonem defuncti ex ſorore nepotem Ducem ſibi renunciarent, qui armatorum duodecim mille in Armeniam, poſteà in Thraciam deduceret. Hujuſmodi ſimultates, quas Libani incolas inter & Græcum Imperatorem interceſſiſſe diximus, Mardaitarum, hoc eſt, Rebellium nomen eiſdem crearunt, quum Juſtiniani imperium aſpernati, deſcriptis ſuprà motibus cauſam dedere.* Hucuſque Edenenſis.

12 *Theophanes*. Poſt hunc refert Anaſtaſius, in Antiochena Sede inconſulto Clero à Conone Papa ſubſtitutum fuiſſe Conſtantinum Eccleſiæ Syracuſanæ Diaconum: ſed comperto, inquit, hominis ingenio malo pravoque, & novitatis diſcordiæque cupido, eodem Pontifice jubente, à Præfectis Imperatoris comprehenſus, & in carcerem detruſus eſt. Quam ob rem nullus apud Orientales ſcriptores in ſerie Patriarcharum Antiochiæ Conſtantino locus.

[illegible]

cordi omnium ſuffragio Antiochenus Patriarcha 1 creatur &c.

[illegible]

Pergit Edenenſis ex Actis, quæ apud Quareſmium leguntur, Joannis profectionem in Urbem deſcribere, ejuſque primam fugam in Cœnobium S. Maronis, unde Libellum Fidei ad Libani incolas tranſmiſit. Alteram ejuſdem fugam, quando in laudato Cœnobio à Melchitis vexatus, ad Libanum commigravit, mox ſubdit, in hæc verba.

[illegible]

Abrahamum itaque ex ſorore nepotem,

NOTA.

1 *Patriarcha*. Joannis Patriarchatum colligit Stephanus tùm ex communi traditione Maronitarum, tùm ex confeſſione Jacobitarum quam pag.496. recitavimus: tùm demùm ex Prologo Profeſſionis fidei ab ipſo Joanne Marone ad Libani accolas tranſmiſſæ, ubi hæc leguntur: [illegible]

Quumque pro certo exiſtimaret Maro, ſibi conſentaneum magis eſſe Sedem ſuam mutare, quàm Orthodoxam fidem à Patribus Nicææ, atque in reliquis Synodis huic conſentientibus probatam deſerere, ab urbe Antiochia ad quoddam Cœnobium profugit, quod in ditione urbis Apameæ ad ripam Orontis ſitum eſt. In eo quippe loco octingenti cœnobitæ probati & pii commorabantur: apud quos hunc libellum elucubravit, deſcriptumque ad ſacrum Libani montem mittendum curavit. Idem Prologus paucis mutatis legitur Syriacè & Arabicè in Codice Ecchell. 14. ſcripto anno Græcorum 1703. Chriſti 1392. Hinc Renaudotio non aſſentimur, qui in Diſſert. de Syriacis Melchitarum & Jacobitarum Liturgiis, tomo 2. Liturgiarum præfixa, præfidenter pronunciat pag.7. 15. & 16. Joannem Maronem Patriarcham nunquam exſtitiſſe, idque *ſingulari Diſſertatione ex perpetuo Græcorum & Latinorum, imò & Orientalium cujuſcumque ſectæ ſilentio ſe probaturum pollicetur*. Quod verò Joannes *in Synodo* electus fuiſſe dicitur, id à nemine, præter Edenenſem, affirmatur. Atqui ſi Joannes concordi Epiſcoporum ſuffragio Patriarcha Antiochiæ creatus fuiſſet, illius utique nomen in ſerie Patriarcharum Antiochenorum Græci, aut Latini ejuſdem ævi ſcriptores notaſſent, ſive is Catholicus fuiſſet, ſeu hæreticus, uti notata leguntur nomina hæreticorum Catholicorumque Antiſtitum, qui eundem anteceſſerunt, aut ſubſequuti ſunt. Itaque probabilius puto, illum non ab Epiſcopis Antiochenæ Sedis, qui Græcorum Imperatori Juſtiniano parebant, ſed ab iis, qui Mardaitis, ſeù Maronitis præerant, in Patriarcham electum fuiſſe. Id enim ſuadere videtur, quod Maronitæ ad præſentem uſque diem Patriarchas ſuos à Græcis, Jacobitis, & Neſtorianis diverſos habere conſueverint; nec veroſimile eſt, tantam hominum multitudinem, qui à monte Mauro ad Sacram urbem, Syriam, Phœnicen, & Palæſtinam occupaverant, capite & paſtore caruiſſe, aut in unam gentem à reliquis ritu moribuſque differentem ſine aliquo auctore coaluiſſe. Atque hac de cauſa videntur Græci Latinique geſta Joannis Maronis præteriiſſe, quum hæc in jugis Libani contigerint, & Patriarchatus Joannis Maronis à Græcis non fuerit agnitus, utpote qui ad Ritum Syriacum, & ſuper ſubditos Syros explicaretur; quemadmodum nec ſubſequutos, neque præſentes Maronitas Patriarchas in Antiochenorum numero reponunt. Demùm quod in Actis Joannis Maronis apud Quareſmium refertur, *eum nimirùm Romam profectum fuiſſe, & à Summo Pontifice Patriarcham Antiochiæ ordinatum &c.* commentum puto, inde fortaſſe ortum, quod Joannes unàcum Maronitis ſuis præter reliquos Syros, Apoſtolicæ Sedis communioni adhæſerit. Nam, ut benè notat Edenenſis, Mardaitæ, ſeù Maronitæ, quibus Joannes præerat, ab omnibus quidem Orientalis hiſtoriæ Scriptoribus maximam inde commendationem conſequuti ſunt, quod Romanum Imperium à Saracenorum incurſionibus liberaverint; à nemine tamen proditæ fidei, & deſertæ religionis arguuntur.

ܒܡܠܟܘܬܗ : ܘܩܡܘ ܥܠܘܗܝ ܡܠܟܝܐ
ܘܩܛܠܘ ܠܐܚܘܗܝ ܒܠܒܢܢ . ܘܡܪܘܢ
ܟܢܫ ܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܘܢܦܩ ܡܢ ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܡܪܘܢ
ܠܘܬ ܩܠܥܬܐ ܕܫܡܪ ܓܒܝܠ ܠܩܠܥܬܐ
ܗܝ ܕܥܠ ܒܛܪܘܢ : ܗܠܝܢ ܡܣܗܕܝܢ
ܝܥܩܘܒܝܐ ܒܦܢܩܝܬܐ ܕܟܬܒܝܗܘܢ
ܕܟܕ ܐܚܕܘ ܠܗ ܠܩܠܥܬܐ ܕܐܡܝܘܢ ܡܠܟܝܐ
ܠܩܠܥܬܐ ܗܝ ܕܫܡܪ ܓܒܝܠ ܐܬܥܪܩܘ
ܡܪܘܢ ܘܐܒܪܗܡ ܒܪ ܚܬܗ ܘܐܙܠܘ
ܥܪܩܘ ܡܢ ܡܠܟܝܐ ܠܬܡܢ
ܘܦܨܘ ܢܦܫܗܘܢ ܡܢ ܡܟܣܐ
ܕܡܠܟܝܐ ܦܪܘܩܐ ܕܡܠܟܝܐ ܒܠܒܢܢ
ܡܢ

potem (*Joannes Maro*) ſuæ factionis copiis præfecit, acceptiſque à regulo Simeone, quæ per epiſtolam poſtularat, auxiliis, ingenti cum exercitu profectus eſt ex Cœnobio S.Maronis ad Caſtrum Semar-Gebail (*ideſt*, *Bybli propugnaculum*) quod Botro imminet. Hæc etiam Jacobitarum teſtimonio probantur in ſua Catecheſi, illis verbis: *Quum Melchitæ* [1] *Caſtellum Amiunum occupaſſent*, *Maroninus*, *& ejus ex ſorore nepos Abrahaminus ad Semar-Gebailum procul à Melchitis receſſerunt*, *ibique ab exactionibus ſegreges ſuos immunes præſtitere*, *quibus à Melchitis incolæ ipſorum ſectam recuſantes vexabantur*; *conſpirantibus cum Marone Syris univerſis*, *ac Libani incolis* [illegible]

N O T A.

1 *Melchitæ*. Bellum, quod Maronitas à Melchitis diviſit, ſub Juſtiniano Rinotmeto, Mauricio & Marciano Ducibus geſtum, deſcribit idem Edenenſis in Vindiciis Maronitarum, quem Librum Latinè reddidit Vir amiciſſimus Petrus Benedictus Societ. Jeſu. Extat autem Arabicè in Bibliotheca Collegii Maronitarum de Urbe. *Anno*, inquit, *ſexcenteſimo nonageſimo quarto*, *exeunte vere*, *exercitus Imperatoris Syriam ingreſſus*, *primùm S. Maronis Cœnobium*, *velut totius belli caput*, *invaſit*: *quod ſolo æquatum eſt*, *cæſis quingentis Monachis*: *idemque turbo Canſarinum* قلشوين, *& Havaſemum* حواسم, *inſignia in eadem Provincia oppida*, *perculit*. *Horum incolæ à Monothelitis ultima internecione deleti fuerunt*, *& bona militum licentiæ ſubjecta*: *neque ab Orthodoxorum cæde temperatum eſt*, *uſque ad Mauricii & Marciani in urbem Tripolim adventum*. *His in ſubjectum Urbi agrum caſtra moventibus occurrêre undoque incolæ*, *imperata ſe facturos pollicentes*, *ſi pacem darent*: *quam emiſsâ erroris profeſſione*, *haud ægrè impetrarunt*. *Delectus caſtris locus in planitie*, *quæ pagum Amiun* اميون *dividit à caſtello Naus* ناوس, *quod imam Libani montis radicem occupat*. *Huc ab incolis ex proximis agris comportata militi cibaria*, *& commeatus ſuppeditati fuere*: *Nonnulli ex indigenarum numero primores viri à Ducibus Mauricio & Marciano inducias poſtularunt*, *interim obedientiam & deditionem dominis ſuis ſuaſuros ſe eſſe polliciti*. *Datæ induciæ*, *& literæ ad rebelles Principes miſſæ*, *quibus ad imperata facienda ſollicitabantur*. *Cæterùm vicinus hoſtis pavore cuncta compleverat*, *& Catholicis una ſupererat ſalus*, *Dei opem ſupplicibus votis implorare*. *Audiit Deus voces ſupplicum*, *& de more propitius ſuis inopinato eventu* [illegible] *Dum hæc aguntur*, *à Regia Urbe* [illegible] *Joanni Patriarchæ & Simeoni* [illegible] *Regulo epiſtolæ redduntur*, *qui*, *expo*[illegible]*mum Juſtiniani exauctoratione*, *& ipſius Leontii ad Imperium provectione*, *exercitum in Syriam miſſum*, *velut Imperii hoſtem*, *invadere jubebantur*. *Hæc ubi inter Catholicos vulgata fuere*, *in magnam victoriæ ſpem ſeſe erexere*, *quum ſibi præſentem numinis opem conſpicarentur*. *Ergo nequaquam expectandum hoſtem rati*, *effudere ſeſe à ſummis Libani jugis*, *velut disjecto aggere torrentes fluvii*, *tantâque vi impulere adverſum agmen*, *ut hoſtium plerique non expectata impreſſione verterint terga*: *& verò turbatos ordines Maronitæ aggreſſi à tergo*, *& à lateribus*, *inchoata jam victoria ferociùs incurſantes*, *miſerabili ſtrage ingentem exercitum delevere*. *Eo in prælio concidit Mauricius*: *cadaver à Curæ* كورا *incolis ſublatum*, *Amiuni conditum eſt &c.* Pergit eandem Maronitarum victoriam ex Catecheſi Jacobitarum, & ex Carmine Joſephi Accurenſis Maronitarum Patriarchæ de Trinitate, & de Calendarii reſtitutione confirmare. Demùm Eutychium Patricii filium Alexandrinum refellens, hæc de Mauricio & de Marciano Melchitarum Ducibus ſubjungit: *Exploratiſſimum eſt*, *Mauricium concidiſſe in pugna quàm ſuprà retulimus*, *& à Melchitis in pago Amiuno conditum fuiſſe*, *& conſtructo ad ejus tumulum templo*, *inſtitutâque annua ſolemnitate die 26. Julii ejus memoriam apud eoſdem inſignem eſſe*. *Marcianum verò ſeminecem ex acie ſublatum fuiſſe*, *qui ad pagum Scivaitam* شويتا *deportatus in provinciam Accar* عكار, *paulò poſt extinctus eſt*, *& templum*, *& feſtum diem à ſuis Melchitis commeruit*. Eadem apud Naironum in Differt. de origine Maronitarum.

[illegible]

colis, qui etiam in ejus verba jurarunt &c.

[illegible]

Poſtquam verò Joannes Patriarcha has perſecutionum tempeſtates ea, qua diximus, felicitate evaſiſſet, continuò Libani juga atque finitimas regiones luſtrare; & Catholicos quidem, qui intra Eccleſiæ ſepta verſabantur, confirmare, transfugas ad ovile ſalutis reducere: Eccleſias & Monaſteria conſtruere: Sacerdotes & miniſtros ad earum cuſtodiam cultumque deſignare: Archiepiſcopos & Epiſcopos conſecrare, eiſque Sedes & redditus neceſſarios conſtituere, minimè neglexit. Cæterùm quum per eos dies intellexiſſet, à Mauricio & Marciano Ducibus Romæorum, Cœnobium S. Maronis ſolo fuiſſe æquatum, atque Monachos interfectos, bonaque diſſipata omnia, Romæis videlicèt Maronis nomen ab hominum memoria revellere contendentibus; alterum ſibi excitavit Cœnobium ad ſolem orientem caſtelli Caphar-Hai agri Botrenſis. Fama eſt, in eam ædem S. Maronis caput ex Cœnobio Apameenſi à Joanne fuiſſe translatum, ejuſdemque Sancti Abbatis memoriam Nonis Januarii ab illo affixam fuiſſe, quando Eccleſia ejus nomini conſecrata eſt &c.

Exacto his moribus vitæ curſu Joannes, quum erga populum ſuùm optimi Paſtoris partes expleviſſet, ex vitæ præſentis ærumnis ad ſempiternæ domus requiem migravit, præmium laborum laturus ab eo, qui laborantibus in ſpirituali ipſius vinea mercedem deperire non patitur. Moritur [1] Joannes v. Idus Februarii in Cœnobio S. Maronis in caſtello Caphar-Hai. Ad funeris pom-

N O T A.

1 *Moritur*. Anno Chriſti 707. ut idem Edenenſis notat in ſerie Patriarcharum Maronitarum.

ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܟܘܪ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܦܫ ܘܡܢ
ܡܐܪ ܡܐܪܘܢ ܒܡܢܝܢܐ ܕܒܢܝܢܫܐ.
ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܘܚܣܐ ܠܦܓܪܗ
ܘܠܛܘܒܠܐ ܘܒܫܡܥܐ ܠܩܕܝܫܐ ܠܗ ܫܪܪ
ܡܢ ܟܠ ܥܠܡ ܡܐܪܘܢܝ ܒܬܫܒܘܚܬܐ
ܡܢ ܒܣܝܡܐ ܠܛܝܒܘܪ. ܘܒܬܫܒܚܬܐ
ܪܚܘܡ ܦܫ ܠܡܣܬܒܐ ܘܠܡܥܒܕܢܘܬ
ܘܠܡܬܩܒܪܘ: ܘܩܒܪܘܗ ܒܟܠ ܐܪܕܘܬ
ܦܫ ܠܐܝܪܘ ܠܡܣܟܢܘܬ ܟܡܐ ܠܗܘܢ
ܒܗܘ ܡܐܪܘ ܐܝܟ ܠܫܠܐ ܗܘ ܡܐܬܐ ܩܕܝܫܐ

pompam convenere undique Maronitæ Epiſcopi & Monachi cum infinita propemodùm hominum multitudine, benedictionem ex ſacri corporis contactu accepturi. Elatum itaque cadaver cum lampadibus & aromatum ſuffitu, atque hymnorum concentu, eodem in Monaſterio perhonorifico tumulo compoſuere: quod ejus Acta paucis perſtringunt: *mortuus eſt cum publica ſanctitatis fama, & conditus in Caphar-Hai*: quibus ſubſcribit Barclajus in carmine de Synodis: *in Caphar-Hai mortuus eſt iſte electus*.

ܘܡܝܬ ܦܫ ܒܟܦܪܚܝ. ܘܡܠܟܐ ܚܕܘ ܕܠܟܠܗܘܢ ܐܝܟ ܠܐܠܗܐ ܦܫ ܡܡܠܝ
ܠܡܬܩܪܐ ܦܫ ܒܟܦܪܚܝ ܡܝܬ ܗܘ ܠܓܒܝܐ.

ܘܐܦ ܠܥܕܬܐ ܠܡܐܪܘܢܝܬܐ ܦܫ
ܟܠ ܫܢܐ ܥܐܕܐ ܠܗ ܒܝܘܡܐ ܬܫܥܐ
ܦܫ ܠܫܒܛ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܟܘܪ.
ܘܦܫ ܐܦ ܒܨܠܘܬܐ ܠܚܪܬܐ ܘܐܠܐ ܚܝܐ
ܬܫܒܚܬܐ ܠܗ ܫܐܠܬܗ ܘܠܟܠܗ
ܕܥܒܕܘ ܠܟܪܡܐ ܕܡܪܢ ܒܥܡܠܐ ܒܟܪܡ
ܠܐܒܗ̈ܐ ܒܨܠܘܬܐ ܐܠܝܫܐ. ܘܦܫ
ܙܠܝܗ ܠܫܒܬ ܘܦܫ ܫܡܠܝܗ ܐܠܐ ܠܐ
ܠܟܗ ܬܫܪܐ ܠܡܐܪܘܢ ܦܫ
ܠܟܦܪܐ ܚܝܘܗ ܦܫ ܒܝܕ ܐܠܐ ܠܐ
ܠܟܠܗ ܡܥܒܕܝܢ ܠܐܒܗ̈ܐ ܘܡܠܦܢܐ
ܒܝܕܐ ܗܘ ܠܡܫܝܚܐ ܘܠܐܒܗ̈ܐ
ܦܫ ܡܠܦܢܘܬܗ ܠܠܐܒܗ̈ܬܐ ܐܠܐ ܠܐܠܗܘܬܗ.

Quocirca Eccleſia Maronitica nobili feſto Joannis Maronis memoriam quotannis inſtaurare conſuevit v. Idus Febr. Inſuper ad calcem poſtremæ Orationis diei Dominicæ & Feſtorum, Joannis Maronis interceſſionem poſtulat, eorumque omnium, qui vineam Domini cum labore & profectu excoluere: atque in Officio Sabati, & in Commemoratione Patrum in Sacra Liturgia à Diaconis recitanda, Joannem Maronem enumerat cum reliquis glorioſiſſimis Patribus, qui hæreticorum errores ab ea repulerunt, ipſamque in ſacra ſcientia divinorum dogmatum confirmavere.

III. A Monothelitarum hæreſi, quam eidem Eutychius, & Gul-Tyrius affingunt, vindicatur.

Hæc Edenenſis de rebus geſtis Joannis Maronis. Pergit eundem à calumniis Eutychii Alexandrini & Gulielmi Tyrii vindicare, quorum primus in Annal. tom. 2. pag. 191. ſcribit, Maronem ſub Mauricii Principatu hæreſim Monothelitarum excogitaſſe; alter addit, Sextam Synodum contra Maronem ejuſque aſſeclas Maronitas coactam fuiſſe. Utrique ſubſcribunt nonnulli recentiores, qui Maronitas Joannis noſtri ſegregales nil aliud fuiſſe exiſtimant, quàm gentem ex Melchitis & Jacobitis jam olim abinvicem religionis cauſa diviſis conflatam. Et quidem ad Maronitas quod attinet, invictis ipſos argumentis ab hæreſi Monothelitarum purgavit doctiſſimus Naironus in Diſſert. de eorum origine ac Religione. Quod verò de Marone noſtro ab Eutychio & Gulielmo aſſeritur, purum putum eſt commentum. In primis falſum eſt, Mono-

nothe-

nothelifmum ſub Mauricio Imper. emerſiſſe. Non ſub Mauricio, neque ſub Phoca Mauricii ſucceſſore, ſed ſub Heraclio ea peſtis erupit circa annum Chriſti 628. auctoribus Athanaſio Jacobitarum Patriarcha, Sergio CP. Cyro Alexandrino, ac Theodoro Pharanita, ut docent ſexta Synodus Oecumenica, Concilium Lateranenſe ſub S. Martino, Sophronius Hieroſolymitanus, Maximus confeſſor, Joannes Damaſcenus, Theophanes, Cedrenus, Zonaras, aliique innumeri. Vide Combefiſium in Auct. tom. 2. in hiſtoria hæreſis Monothelitarum Diſp. 1. ubi Maronis ne veſtigium quidem. Deinde falſum eſt, Maronem in Sexta Synodo damnatum: nullus enim in ea Synodo Maroni, aut Maronitis locus, nulla mentio in eorum catalogo, quos velut Monotheliſmi auctores recenſent & damnant ejuſdem Synodi Patres, qui in perquirendis hujus erroris magiſtris & fautoribus omnem navarunt operam: nec Eutychius, aut quivis alius Eutychio recentior, oculatiſſimus licet & in hiſtoria Eccleſiaſtica apprimè verſatus, tribus & ampliùs poſt exortum Monotheliſmum ſæculis id videre potuit, quod æquales Monothelitarum primipilis Patres non viderant, quod hiſtorici eorum temporum Scriptores non adnotarant, quod denique à ſexto uſque ad decimum ſæculum in nullis ſive ſacris, ſeù prophanis monumentis legitur. Quæ quum certiſſimè ita ſe habeant, non video, cur Renaudotius, qui tom. 2. Liturg. Orient. Arabum Syrorumque, in hiſtoria præſertim Eccleſiaſtica, fidem velut meritò ſuſpectam, dubiam, & propè nullam paſſim traducit; hoc tamen loco mutata veluti velificatione Eutychium, Macriſium, & quoſdam alios Arabas, quorum tamen nullus non hæreticus, aut Mahometanus fuit, Conciliis, Patribus, atque veteribus Græci Latinique nominis hiſtoricis ſciens prudenſque præferre velit (fatetur enim in hiſtoria Patriarch. Alexand. pag. 1713. totam Antiquitatem à prædictis Arabibus diſſentire) eoque demùm progrediatur, ut Maronem Monothelitarum principem appellare non dubitet.

Denique ad Melchitas quod ſpectat, variæ fuerunt de eorum origine opiniones. Edenenſis & Naironus loc. cit. contendunt, occaſione belli quod ſuprà deſcripſimus pag. 504. audiri cœpiſſe in Syria, *Melchitarum* & *Mardaitarum* nomina: & hos quidem, utpote Joannem Maronem ſequutos, *Maronitas* appellatos fuiſſe, eoſdemque orthodoxam religionem in Syria conſervaſſe; illos verò, qui Imperatori ejuſque Ducibus Mauricio & Marciano Monothelitica hæreſi infectis obtemperarunt, *Melchitas*, hoc eſt, *Imperiales* dictos, eoſdemque Monothelitas: nam *Melchi*, & *Melchita* à *Malech* derivatur, quaſi dicas, Imperialis ab Imperatore, ſeù Regius à Rege. Alii Melchitarum originem altiùs petunt: à Marciano nimirùm Imperatore, & Quarta Synodo. Ita è Syris primus, quod ſciam, ſcripſit Dionyſius Barſalibæus circa annum Chrſti 1160. in Expoſitione Liturgiæ cap. 1. in hæc verba: ܡܠܟܝܐ ܡܬܩܪܝܢ ܡܛܠ ܕܫܒܩܘ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܒܗܬܐ ܘܢܩܦܘ ܠܡܪܩܝܢܐ ܘܠܐܘܡܢܐ ܡܠܟܐ: *Melchitæ dicuntur* (De Græcis Auctor Jacobita loquitur) *quia relicta Patrum fide in ſententiam Marciani Imperatoris iverunt*. Eadem è Græcis tradit Nicephorus Calliſtus, qui anno 1330. floruit, hiſt. Eccl. lib. 18. cap. 52. cujus verba tranſcripta leguntur apud Demetrium Cyzicenum in Tractatu de Jacobitarum hæreſi ac Chatzitzariorum in Auct. nov. Combefiſii tom. 2. pag. 263. *Enimverò*, inquit Nicephorus, *eo quem diximus Jacobo Monophyſitarum opinionem apud Syros prædicante, magnum exortum eſt diſſidium. Nam qui rectæ opinioni adhæſerunt, Melchitæ*

IV. Melchitarum & Maronitarum origo.

chitæ appellati ſunt, *quod Sanctam Quartam Synodum*, *& Imperatorem ipſum* (*Melchi enim Syris Rex eſt*) *conſectarentur*. Omitto Græcos, Arabas, Latinoſque Scriptores, Nicephoro & Barſalibæo recentiores, ut Severum Epiſcopum Aſmonæorum, Ebnarrahebum Chronici Orientalis Auctorem, Elmacinum Homaidum, quos Emus Baronius ſequitur: nec Eutychium Alexandrinum, decimi licet ſæculi ſcriptorem, moror, qui Melchitas quidem frequenter nominat in Annalibus tom. 2. pag. 16. 23. 79. 95. 100. 103. & ſeqq. nuſquam tamen originem hujus nominis prodit; quin & id ante Marciani tempora pro Orthodoxo uſurpatum fuiſſe ſupponit pag. 100. in hæc verba:

وكان مرقيان الملك حسن الامانة وكان يدين ويقاتل عن امانة الملكية ؛

Erat autem Marcianus Orthodoxus Imperator, quique fidem Melchitarum teneret ac propugnaret. Denique Thomas Haranita, Epiſcopus Caphartabenſis, ſecta Monothelita, qui anno Chriſti 1089. cum Joanne Melchitarum Patriarcha diſputationem de unica Chriſti voluntate habuit, Melchitas affirmat nuncupatos fuiſſe, qui S. Maximo Confeſſore prædicante Marcianum fratremque ejus, necnon Mauricium, Imperatores Heraclii deceſſores, ſequuti ſunt: *Maximus enim*, inquit Thomas Cod. Ecchell. 14. *Marcianum ejuſque fratrem Imperatores*, *necnon Mauricium*, *qui utrique ſucceſſit*, *in urbe Regia adiit*, *& ut duas Chriſti voluntates in Syria prædicari juberent*, *obtinuit*: *quorum juſſiones qui exequuti ſunt Melchitas appellatos fuiſſe* affirmat: nullo tamen teſte, imò repugnantibus omnibus hiſtoriæ Eccleſiaſticæ monumentis, ex quibus liquet, Marcianum Imperatorem, qui centum & amplius annis Mauricio prior fuit, nullum habuiſſe fratrem Imperii conſortem, nec ſub ejus aut Mauricii Imperio quæſtionem de Chriſti voluntatibus agitatam; ſed ſub Heraclio Phocæ & Mauricii ſucceſſore circa annum Chriſti 628.

Haud improbabili conjectura exiſtimo, Melchitarum & Mardaitarum nomina coæva & oppoſita fuiſſe, eaque olim non religionis, aut Ritus, ut Maronitæ docti putaverunt, ſed civilis dumtaxat factionis differentiam indicaſſe, licet procedente tempore aliud ſignificare potuerint, poſtquam ſcilicet unaquæque factio in gentem Ritu, Paſtoribus & Religione etiam diverſam coaluit. Nam qui olim in Syria adversùs Imperatorem rebellaverant, *Mardaitæ*, hoc eſt, Rebelles dicti fuere; qui verò Imperatori obtemperare non deſtiterunt, *Melchitæ*, hoc eſt, Imperiales: quod in Syria, & ſub Conſtantino Pogonato accidit, quando Mardaitæ, Theophane ac Cedreno teſtibus, totum illum terrarum tractum à Mauro monte ad ſacram uſque Hieroſolymorum urbem occuparunt. Id ut affirmem, ſuadet altum Patrum omnium, & Hiſtoricorum antiquorum de Melchitis ſilentium. Evolvantur Opera Patrum quarti, quinti, ſexti, ſeptimi, octavi, & noni ſæculi: legantur hiſtoriæ Procopii, Evagrii, Theophanis, Cedreni, Zonaræ, Theophylacti: nullum in iis *Melchitarum* veſtigium apparet. Sed neque apud hæreticos auctores, ut Petrum Cnapheum, Philoxenum Hierapolitanum, Severum, Petrum Juniorem, Joannem Philoponum, Darenſem, alioſque, à quibus Catholici *Chalcedonenſes* quidem, & *Synoditæ* paſſim appellantur, nunquam tamen *Melchitæ*. Contrà Theophanes ac Cedrenus *Mardaitarum* diſertam mentionem faciunt, nec tamen illos hæreſeos ullius inſimulant: quod argumento eſt, eorum nomen factionis civilis, non proditæ religionis notam fuiſſe: atque adeò Mardaitarum hoſtes patriâ ipſorum lingua *Melchitas* nuncupatos fuiſſe, veroſimile eſt: alioquin vel *Mardaitarum*, vel *Melchitarum*, tamquam hæreticorum meminiſſent eorum temporum Scriptores, qui res in Syria

geſtas

geſtas exortaſque ibidem hæreſes accuratè deſcripſere. Syriacum verò id nomen eſſe, & in Syria natum, ipſa vox *Melchita*, & *Mardaita* convincit: convincunt & Melchitæ atque Mardaitæ, gens olim & in præſentem uſque diem in Syria frequentiſſima, alibi rara, aut nulla: ac proinde audiendus non eſt Pagius, qui Melchitarum nomen *ſub Marciano* Imp. & *in Ægypto* natum exiſtimat: *Vox Melchi*, inquit ad annum 622. num. 9. *deſignat hominem, qui Imperatoris religionem ſequitur: & hæc diviſio, quæ etiamnum in Oriente in uſu eſt, Marciani Imperatoris, qui Dioſcorum expulit, tempore exorta. Poſteà enim duo in Ægypto Patriarchæ fuere, quorum unus Orthodoxis, poſt eam diviſionem Melchitis nuncupatis, alterque Dioſcori ſectatoribus, quorum numerus magnus erat, præfuit*. Nam præterquàm quod apud nullum Scriptorem, Eutychio antiquiorem, nomen Melchitarum ad Marciani tempora refertur, ſi illud in Ægypto ortum fuiſſet, non quidem Catholici Syriaco, aut Arabico ſermone (ex utraque enim lingua commodè derivari poteſt) *Melchitæ* dicti fuiſſent, ſed Græcè Βασιλικοὶ, aut aliter ex Ægyptiaca lingua, ut perſpicuum eſt; quum in Ægypto Syrus ſermo nunquam, Arabicus verò non uſurpari cœpit, niſi duobus ferè ſæculis poſt Marcianum Imperatorem, & quartam Synodum, poſtquam ſcilicet Saraceni ſub Omaro Calipha Ægyptum occuparunt. Quod autem Melchitarum nomen apud recentiores pro Græcis Ægyptiis uſurpatum invenitur, mirum non eſt, quum etiam Jacobitarum nomen, quod certè in Syria & ex homine Syro prodiit, ad Ægyptios Monophyſitas translatum legatur: plures enim mutationes nominibus hujuſmodi accidere ſolent, ut perſpicuum facit ipſe Melchitarum titulus, qui olim Orthodoxos, nunc Schiſmaticos Syros, & Ægyptios Græci Ritus ſignificat. Sic etiam Libaniotæ abjecto Mardaitarum titulo, Maronitæ dicti fuere; ex Marone ſcilicet, cui inſigne Cœnobium juxta Apameam excitatum fuerat, unde & Joannes eorum Patriarcha cognomentum Maronis traxerat. Atque hìc obiter notandus locus Pſeudo-Timothei Presbyteri Conſtantinopolitani in Tract. *de iis, qui accedunt ad Eccleſiam*, apud Combefis. tom. 2. pag. 459. ubi inter hæreticos recenſet Maronitas his verbis. *Maronitæ, qui quartam, quintam, ac ſextam Synodum rejiciunt, adduntque hymno Terſanctus crucifixionem, ac unam voluntatem, unamque operationem in Chriſto dicunt. Appellati ſunt Maronitæ à monaſterio ſuo Maro in Syria*: quæ verba Græculi cujuſpiam recentioris fœtum eſſe liquet ex genuino Timothei Presbyteri Conſtantinopolitani textu, quem edidit Cotelerius tom. 3. monument. Eccl. Græc. pag. 377. & ex Gretzeri Codice, quem Combefiſius ipſe laudat, ubi nulla Maronitarum mentio: quin & doctiſſimus Cotelerius in notis ad eundem tomum pag. 626. de Timothei ætate ſic ſcribit: *Quem ego* (hoc eſt Timotheum) *arbitror ante Monotheliticam hæreſim vixiſſe, quia illius mentionem non facit*.

V. Ejus ſcripta, quæ à Sobenſi indicari exiſtimantur.

Scripta Joannis recenſere exiſtimatur Sobenſis in Catalogo pag. 38. his verbis. ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܦܪܢܓܝܐ ܥܒܕ
ܦܢܩ̈ܝܬܐ ܐܟܬܒ ܗܘܐ : ܡܕܒܪܢܘܬܐ
ܕܛܠ̈ܝܐ : ܘܪܘܫܡ ܡ̈ܠܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ . ܘܗܘ
ܕܥܒܕ ܠܘܩܒܠ ܗܪ̈ܣܝܣ : ܘܗܘ ܕܡܠܠ
ܥܠ ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ . ܘܐܣܘ̈ܪܐ ܘܫܘܡܠܝܐ :
ܘܐܝܬ ܠܗ ܦܢܩܝܬܐ ܕܫܘ̈ܐܠܐ .
Joannes Bar-Frangoje (ideſt, Francorum filius) *ſeptem compoſuit tomos: De regimine Puerorum: Exercitationes in Vocabula: & Epiſtolas: & quem ſcripſit adversùs Hæreſes: & quem de ſeptem oculis Domini nuncupavit. Nec non de vinculis*, (cingulum malè vertit Ecchellenſis) *& de Perfectione* (hoc eſt, Ordinatione,

ſeù

ſeù manus impoſitione) *Habet etiam Librum Quæſtionum*. Sobenſem exſcribens, ſubdit laudatus Edenenſis loc. cit. ܘܟܬܒܐ ܐܚܪܢܐ ܕܝܠܗ
ܡܢܝܢܗܘܢ ܐܚܪܢܐ ܘܬܘܪܓܡܗܘܢ.
ܩܕܡܝܐ ܡܛܠ ܕܘܒܪܐ ܕܝܠܘܕܐ
ܡܛܠܝܐ ܘܡܪܒܝܢܘܬܗ. ܘܬܪܝܢܐ ܥܠ
ܡܡܠܠܐ ܒܫܘܐܠܐ ܘܦܘܢܝܐ. ܘܬܠܝܬܝܐ ܥܠ
ܐܠܘ̈ܬܐ. ܘܪܒܝܥܝܐ ܥܠ ܫܒܥܐ ܥܝ̈ܢܘܗܝ
ܕܡܪܝܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܚܪܡܐ ܘܚܡܝܫܝܐ
ܐܣܘܪܐ ܕܓܡܝܪܘܬܐ ܘܕܫܘܡܠܝܐ ܐܝܠܝܢ
ܕܩܘܪܒܢܐ ܐܝܟ ܕܣܒܪ ܐܢܐ ܗܘ
ܘܣܝܡ ܐܝܕܐ. ܕܥܠܝܗܝܢ ܥܠ ܐܒܪܗܡ
ܐܟܠܝܢ ܕܒܟܬܒ̈ܘܗܝ ܕܝܠܗ ܡܠܠ
ܕܟܬܒܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܗܘ ܟܕܘ
ܐܝܟ ܕܐܬܐ. ܫܬܝܬܝܐ ܥܠ ܫܘܘܕܥܐ
ܕܡ̈ܠܐ ܕܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ܕܕܟܪܗ ܗܘ
ܕܝܢ ܐܘܣܛܐ ܘܒܪ ܥܒܪܝܐ ܒܐܘܨܪ
ܐܪ̈ܙܐ ܗܘ ܐܝܟ ܕܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܟܬܒܐ ܕܚܟܡܬܐ: ܐܝܟ
ܕܡܢ ܕܝܪܐ ܕܡܪܘܢ ܠܗ ܩܪܐ
ܝܘܚܢܢ ܕܡܪܘܢ: ܘܫܒܝܥܝܐ
ܥܠ ܗܪ̈ܣܝܣ ܡܢ ܢܣܛܘܪܝܘܣ:

Liber Primus de regimine & educatione puerorum. Secundus, Orationes per modum interrogationis & reſponſionis. Tertius de ſeptem oculis Domini. Quartus de obligationibus, ſeu interdictis. Quintus de Perfectione, quæ, ut arbitror, Miſſam ſignificat, & Chirotoniam, quarum meminit Abraham Ecchellenſis in ſuis libris. Sextus, Expoſitio vocum Sacræ Scripturæ, cujus meminit Barhebræus in Horreo myſteriorum (Commentar. in Librum Sapientiæ, ubi eum vocat ܝܘܚܢܢ ܕܡܪܘܢ *Joannem Maronis*, hoc eſt, ex monaſterio *S. Maronis*, ut benè obſervat Pagius ad annum 635. n. 5. *Septimus de ſectis adversùs hæreſim Neſtorii duas in Chriſto Domino Perſonas ſtatuentis, nec non contra blaſphemiam Petri Fullonis de Triſagio. Octavus, Epiſtolæ: videlicet Prima de duabus Domini naturis, Divina & humana: altera de duabus ejuſdem voluntatibus.*

Verùm licet demus Sobenſem loc. cit. de Joanne noſtro loqui, (quod tamen mihi haudquaquam certum eſt, præſertim quum in Codice Ecchell. 17. pro ܒܪ ܦܪܢܓܝܐ *Bar-Frangoje*, legitur, ܒܪ ܦܢܟܝܐ *Bar-Fincoje*, *filius figulorum*, cujus ſententiam de Chriſti nomine in ſenſum Neſtorianorum detorto idem Sobenſis producit in lib. Margaritarum Par. 3. cap. 5.) per Librum, qui *de ſectis*, ſeù *contrà Hæreſes* inſcribitur, videtur potiùs deſignari Tractatus ejuſdem adversùs Monophyſitas & Neſtorianos, qui exſtat in Codice Ecchell. 14. & per *Epiſtolas*, binæ ipſius Joannis literæ, quarum prima *Libellus Fidei* contra eoſdem hæreticos, altera *de Triſagio* prænotatur; utraque autem habetur in laudato Cod. Ecchell. 14.

VI. Nihil videtur de Monothelitis ſcripſiſſe.

An verò de duabus etiam Chriſti voluntatibus quidquam ſcripſerit, definire non auſim, quum nullum hactenus hujuſmodi Tractatum viderim. Ex iis tamen, quæ in laudato Fidei Libello ad Libaniotas ſcripſit, colligi videtur, eum hac de quæſtione minimè diſſeruiſſe: nam ſiquid pro Monothelitis ſcripſiſſet, illud utique in eo Libello exſtaret, cujus Thomas Caphartabenſis Monothelita, ut mox dicemus, interpres fuit & interpolator: ſed & ejus teſtimoniis idem Thomas uſus fuiſſet in Libro, quem de una Chriſti voluntate adversùs Joannem Melchitarum Patriarcham exaravit, ubi plura de Maronitis & Melchitis comminiſcitur. Contrà ſi adversùs Monothelitas Joannes noſter calamum acuiſſet, ab eodem Thoma disertè impugnatus fuiſſet, aut ſaltem

tem unà cum S. Maximo calumniis oneratus: Locus præterea in Libello fidei eſſet, unde argui poſſet, Joannem de duabus Chriſti voluntatibus diſſeruiſſe: Denique ejus auctoritate uſi fuiſſent Maronitæ Edenenſis, Naironus, Ecchellenſis, Barclajus, aliique antiquiores, ut gentem ſuam à Monotheliſmi ſuſpicione purgarent. Quod quum à nemine factum videam, probabile exiſtimo, Joannem hac de re nihil ſcripſiſſe. Nec ut contrarium ſentiam, adduci poſſum ex iis, quæ idem Joannes innuere dicitur cap. 21. Commentariorum Liturgiæ S. Jacobi Apoſtoli, in expoſitione Symboli Nicæni, ubi ſic loquitur de his, qui Chriſti naturas ac voluntates confundunt Codice Ecchell. 64. *At de his fuſiſſimè ſcripſimus, atque comprobavimus ex teſtimoniis Patrum noſtrorum piorum, quæ collegimus in noſtro Libro adversùs confundentes Naturas & Voluntates Domini noſtri, & permiſcentes ipſius proprietates, & ad caritatem veſtram miſimus*: quæ verba referuntur à Nairono in Differt. de Origine ac Religione Maronitarum, & à Pagio ad annum 635. num. 11. Nam etſi Librum illum Commentariorum in Liturgiam Jacobi genuinum eſſe Joannis fœtum dicamus (quod alibi expendendum Lectori proponam,) veroſimiliùs videtur, citatum locum à recentiori amanuenſi interpolatum fuiſſe, quum Joannes in Libro ad Libaniotas tranſmiſſo (de quo certè loquitur, dum ait, *in noſtro Libro adversùs confundentes naturas, quem ad caritatem veſtram miſimus*,) nihil de Voluntatibus Chriſti loquutus eſt. Idem dicendum ad alia, quæ Naironus in cit. Diſſert. ex Joanne adducit.

Cur autem Monothelitarum mentionem Joannes non fecerit, hanc fuiſſe cauſam exiſtimo: vel quia fortaſsè ante Monotheliſmi exortum ſcribebat: vel quia apud Libaniotas, ad quos ſcripſit, & quibuſcum verſatus eſt, de duabus quidem Chriſti naturis & unica Perſona, deque ſacris Epheſino & Chalcedonenſi Conciliis propter Neſtorianos & Monophyſitas antiquos & famoſos iis in locis hæreticos, celebris quæſtio agitabatur; nulla de voluntatibus Chriſti, de quibus in terris Romano Imperio ſubjectis propter Imperatores & Patriarchas Monothelitas potiſſimùm contentio erat, non in Libano [1], quem Mardaitæ ſuis legibus utentes occupaverant. Illud præterea accedit, quod in Syria & apud Syros vix Monothelitas reperire fuit, quin etiam Monophyſitæ eſſent, quum Monotheliſmus obſtetricantibus Monophyſitis, veluti peſſima radice dignum germen pullulaverit: Paulo, inquam, Monoculo Severi ſectatore, qui Theodoſiopoli in Armenia habitabat: Athanaſio Jacobitarum Patriarcha, qui in Meſopotamia: & Sergio Conſtantinopolitano Epiſcopo, qui patria Syrus, & Jacobitis parentibus ortus, Cyrum etiam alioſque in eundem errorem traxit, uti teſtantur Acta ſextæ Synodi, Sanctus Maximus Confeſſor, Sergius ipſe in Epiſtola ad Honorium Papam, Theophanes, Cedrenus, & Zonaras. Etſi enim præfati Monothelitarum anteſignani Quartam Synodum recipere duaſque in Chriſto naturas enunciare viderentur, id tamen ab ipſis ad tempus ſimulatum fuiſſe, donec confirmato poſteriori unius Voluntatis & Operationis errore, in priorem unius Naturæ hæreſim incautos pertraherent, locupletem teſtem habes Theophanem, qui ad annum 20. Heraclii, hæc de præfato Athanaſio tradit. *Hoc anno quum Impe-*

N O T A.

1 *Libano*. Atque hic obiter nota, quàm præpoſterè à quibuſdam doctis Recentioribus Maro, & Maronitæ Monotheliſmi accuſentur. Quis enim Monothelita, aut Monophyſita ad ſuos gregales ſcribens, & quidem ex profeſſo de Divini Verbi Incarnatione, palmare & velut diſcretivum ſuæ ſectæ dogma unquam reticuit?

Imperator adhuc Hierapoli moraretur, Athanaſius Jacobitarum Patriarcha, vir vafer & pernicioſus, ut ex innata ſibi vafritie ſunt Syri omnes, ad eum acceſſit: motiſque cum Imperatore de fide ſermonibus, ſi modo Synodum Chalcedonenſem vellet admittere, Patriarcham Antiochiæ ſe eum conſtituturum Heraclius promiſit. Is enunciatis in Chriſto naturis duabus, HÆRESIM AD TEMPUS DISSIMULANS, *propoſitam Synodum probavit & recepit. Tùm verò de Operatione & Voluntatibus Imperatorem interrogavit: Quales aſſerere deceat, geminas an unicam? Imperator inuſitata ſibi vocum novitate implicatus, Sergio Conſtantinopolitano Epiſcopo ſcribit. Is Cyrum Phaſidos Epiſcopum ad ſe accerſitum interrogat, & in unicam voluntatem, ac actionem pariter unicam conſentire reperit. Sergius etenim, ceù patria Syrus & Jacobitis parentibus ortus, unam phyſicam volendi actionem, unamque operationem in Chriſto confeſſus, & ſcripto teſtatus eſt. Imperator utriuſque ad invicem comparata ſententia, concordem eis poſtmodum invenit Athanaſium.* IBIQUE NAMQUE UNAM PONENDAM NATURAM, UBI UNA OPERATIO ASSERITUR, *illi probè notum.* Ex quibus palàm fit, Monothelitarum primipilos HÆRESIM MONOPHYSITICAM AD TEMPUS DISSIMULASSE, utpotè quibus probè notum erat, IBI UNAM PONENDAM NATURAM, UBI UNA OPERATIO ASSERITUR. Quem quidem errorem licet aliter propugnaverint ex antiquioribus Monothelitis Græci potiſſimùm Epiſcopi, ut Cyrus, Pyrrhus, Macarius, & ex recentioribus Thomas Caphartabenſis & ſi qui fuerunt ejuſdem cum ipſo opinionis, qui duas naturas, & unicam voluntatem, atque operationem aſſirmabant; Syri tamen tùm antiquiores, tùm recentiores Athanaſium, Sergium & Paulum ſequuti, unam ab altera hæreſim nequaquam ſeparabant, ſed Monotheliſmum Monophyſiſmo conjungebant, ut ex allato Theophanis loco, & ex erroris ipſius connexione colligitur. Quamobrem Syrorum Monophyſitarum nemo ante ſæculum decimum Monothelitas impugnaſſe, aut eorum mentionem feciſſe legitur. Itaque ſatis videbatur Joanni Maroni ad Syros ſcribenti, Sacrum Chalcedonenſe Concilium, duaſque Chriſti naturas ſeriò propugnare, quibus ſtabilitis, hæreſim Monothelitarum corruere neceſſe erat: ſed & hanc ne nominandam quidem duxit, utpote quæ nihil reverà à Jacobitico errore diverſum continebat. Quod ſi inſtes, celeberrimum Joannis ævo fuiſſe in toto Oriente Monothelitarum nomen, & ſextam Synodum contra ipſos recenter coactam, quam Joannes certè commemorare debebat, ut Catholicum ſe eſſe demonſtraret: Reponam, inde non improbabili ſanè argumento colligi quod ſuprà indicabam, Maronem Librum hunc ante Monotheliſmi exortum dictaſſe, quando monachum adhuc agebat: alioquin eum errorem vel Catholicus ipſe rejeciſſet, vel approbaſſet hæreticus. Nec Patres, quos laudat, nos aliter ſentire cogunt, quum Monotheliſmi ætatem omnes anteceſſerint. Maronitas tamen, qui Maronem Conſtantino Pogonato & Juſtiniano Rinotmeto æqualem faciunt, non ideò omninò rejicimus, quum non deſint aliæ rationes, quibus inductus Maro quæſtionem, Libani incolis fortaſsè tunc temporis ignotam, diſſimulandam eſſe judicaverit, obſtruxiſſe contentus fontes, unde venenum haurire ſui Maronitæ potuiſſent, ut mox ajebam.

VII. Opera ejuſdem quæ exſtant in Biblioth. Vatic.

Quæ in Vaticana Bibliotheca habemus Joannis Opera, hæc ſunt.

I. Liturgia.

Anaphora, cujus initium ܩܕܡܝܟ ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܘܡܪܐ ܕܡܪܘܬܐ: *Coram te, Rex Regum, & Domine Dominantium*. Exſtat in Bibliotheca Vaticana Cod. Ecchell. 5. ſcripto Gamblini in Cypro anno Græcorum 1846. Chriſti 1535. pag. 100. Ejuſque meminit Edenenſis in expoſitione Miſſæ Syrorum cap. 2. De Ca-

Catholicis Anaphorarum auctoribus in hæc verba: ܝܘܚܢܢ ܕܡܬܟܢܐ ܡܪܘܢ ܠܒܬܪ ܫܘܢܝܗ ܕܬܐܘܦܢܝܣ ܦܛܪܝܪܟ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܩܢܐ ܕܝܠܗ ܠܟܘܪܣܝܐ ܗܘ ܠܡܫܝܚܐ ܠܫܬܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܚܡܫܐ ܘܐܦܩ ܙܘܥ ܠܐܢܐܦܘܪܐ ܠܐܦܝܗ ܕܫܘܪܝܗ ܩܕܡܝܟ ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ : *Joannes cognomento Maro, qui poſt Theophanis Patriarchæ Antiocheni obitum Sedem illam obtinuit anno Domini* 685. *edidit Anaphoram, cujus initium, Coram te Rex Regum.* Eandem, unàcum reliquis Joannis noſtri operibus, ut ſpuriam rejicit Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. in Diſſert. Prooemiali pag. 15. & cauſam hanc tam ſeveræ cenſuræ producit tom. cit. pag. 344. quia nulla *Bibliotheca, quantumcumque Orientalium librorum dives, ipſam repræſentat*: perinde ac ſi omnes ipſe Bibliothecas adierit, aut omnes Bibliothecarum omnium libros evolverit, aut demùm nullum in Oriente Scriptorum monumentum ſuperſit, quod in Bibliothecas Europæ illatum non ſit.

2. Libellus Fidei ad Libaniotas adversùs Monophyſitas & Neſtorianos.

Libellus Fidei, quem è Monaſterio S. Maronis ad Libaniotas tranſmiſit. Exſtat Syriacè cum Arabica verſione in Biblioth. Vatic. Cod. Ecchell. 14. qui ſcriptus eſſe dicitur anno Chriſti 1392. uti ex hac epigraphe ad calcem ejuſdem appoſita liquet. ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ ܕܬܪܝܨܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬ ܠܐ ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܝܘܢܝܐ ܘܥܣܪܝܢ ܒܫܒܛ ܡܢ ܐܝܕܝ ܡܚܝܠܐ ܘܚܛܝܐ ܐܟܣܢܝܐ ܝܘܣܦ ܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܚܩܠ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܓܒܠ ܘܥܡܪ ܒܩܪܝܬܐ ܒܢ ܓܒܬܐ ܕܒܫܪܝ. ܐܫܬܠܡ ܒܒܝܬ ܡܪܝܢ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܚܩܠ :

Abſolutus eſt ſacer iſte libelli Fidei ſanctæ Eccleſiæ Codex anno 1703. (Græcorum) *die* 20. *Februarii, per vilem & peccatorem hoſpitem Joſephum Diaconum ex oppido Hachel* (cujus nomen hìc per tres literas numerales exprimitur: quæ fuit patria Abrahami Ecchellenſis: ex Hachel enim derivatur Haclenus, ſeù, ut ipſe maluit, Ecchellenſis,) *ex regione Byblienſi, qui nunc habitat in oppido Ban Gubtæ Beſciarenſis*: quæ eſt Provincia Libani ſuprà Tripolim Syriæ, ejuſque olim caput fuit *Beſciara*, ubi Duces Libani reſidebant: *Ban* autem ejuſdem Provinciæ oppidum eſt, unde Naironus genus duxit, quem vide in Evopl. pag. 84.

Libello hic titulus præfigitur: ܒܫܡ ܐܠܗܐ ܡܫܪܝܢܢ ܠܡܟܬܒ ܬܪܝܨܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܕܥܒܕܗ ܒܕܝܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܘܠܒܝܫ ܠܐܠܗܐ ܡܪܝ ܡܪܘܢ ܛܘܒܢܐ ܘܡܬܩܪܐ ܝܘܚܢܢ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܠܗܐ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܕܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܫܐܡ ܣܘܪܝܐ.

In nomine Dei ſcribere aggredimur Libellum ſanctæ Fidei, quam in Monaſterio Sancti ac Theophori Beati Mar Maronis edidit Maro, *qui dicitur Joannes, fuitque Patriarcha urbis Antiochiæ, ac totius Syriæ.* Quæ verba Interpres Arabicus paraphraſticè ſic reddit: بسم اللـه نبتدي نكتب ايضاح الايمان المقدس اعتقاد البيعة الرسولية التى كتبه القديس يوحنا بطريرك انطاكية فى دير مارون على نهر العاصى بلد حماة وحمص واورد ذلك الي جبل لبنان . ولاجل هذا يسموا اهل الجبل المذكور موارنة على اسم الدير . وبسما يوحنا المذكور مارون هو ايضا على اسم الدير :

In nomine Dei incipimus ſcribere Declarationem ſanctæ Fidei, quam Apoſtolica tenet Eccleſia, ſcriptam quidem à S. Joanne Patriarcha Antiocheno in

in Monaſterio Maronis ad Orontem fluvium in regione Apameæ & Emeſæ; tranſmiſſam verò ab eodem ad montem Libanum. Quam ob rem præfati montis incolæ de Monaſterii Maronis nomine Maronitæ appellantur: ſed & Joannes ipſe de ejuſdem Monaſterii nomine Maro nuncupatur.

Titulo ſubjungit amanuenſis Syrus hanc Præfationem: ܟܕ ܐܬܬܥܝܠܬ
ܬܘܕܝܬܐ ܡܦܠܓܬ ܚܘܝܕܐ ܕܡܪܢ ܒܝܕ
ܢܣܛܘܪ ܘܐܦ ܒܝܕ ܐܘܛܘܟܐ ܫܢܝܐ
ܕܚܠܛܘܬܐ ܘܡܘܙܓܐ ܠܬܪܬܝܢ ܟܝܢܝܢ
ܫܒܝܚܐ ܡܚܝܕܐ ܕܡܪܢ ܗܘ ܐܬܬܥܝܠܬ.
ܟܕ ܬܠܡܝܕܐ ܕܬܪܝܗܘܢ ܗܪܣܝܘܛܝܣ:
ܘܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܗܘ ܝܘܚܢܢ ܕܐܬܟܢܝ
ܡܪܘܢ ܡܟܣ ܠܗܘܢ ܒܐܡܝܢܘܬܐ ܡܚܘܐ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܘܡܫܘܝܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܬܚܘܝܬܐ
ܢܗܝܪܬܐ ܕܥܬܝܕܝܢ ܚܢܢ ܠܡܟܬܒ.
ܘܐܦ ܠܘܩܒܠ ܬܠܡܝܕܐ ܕܐܢܬܝܡܘܣ
ܗܢܘܢ ܕܡܘܕܝܢ ܚܕ ܨܒܝܢܐ
ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܗܘ ܙܒܢܐ ܘܗܘ
ܫܕܪ ܠܢ ܟܘܪܗܣܐ ܗܢܐ.

Quum fides, unionem Domini noſtri dividens, per Neſtorium & inſanum Eutychen, qui confuſionem miſtionemque duarum glorioſarum & unitarum ejuſdem Domini noſtri naturarum ſtatuebat, exorta eſſet; quumque eadem à Diſcipulis utriuſque præfati hæreſiarchæ *propugnaretur; tùm verò cœpit Joannes, qui Maro cognominatus eſt, inceſſanti eos ſtudio arguere, eiſque claras, quas modò deſcripturi ſumus, demonſtrationes afferre. Item adversùs Diſcipulos Anthimi* (in margine pro Anthimo ſubſtituitur nomen *Cyri*, utique Alexandrini Monothelitæ,) *qui unam voluntatem profitentur, ex Imperatoribus illius temporis: & ipſe quidem Joannes hunc ad nos Libellum tranſmiſit.* Quam periodum, ab iis ſcilicet verbis, *Item adverſùs Diſcipulos Anthimi &c.* ab Interprete Arabico additam fuiſſe, nullus dubito: neque enim Joannes noſter contra Monothelitas in toto Libello quidquam diſſerit, aut eorum meminit: multò minus eorum hæreſim propugnat, ut idem Interpres perperàm exponit in ſua Arabica verſione, his verbis: وعندما نهضت مقالـــة
نسطور الجاعل فى تأنس ربنـــا اقنومين ومن اخر
يسمـــا اوطيخا قال ان خاصتان لاهوت الابن
وناسوته انهما تبلبلت واختلطت وصارت واحد .
وعندما انقبل قولهم من كثيرين : جعل يوحنـــا
مارون بوضح برهـــــان ويردهم الى الصدق من
شهادات الكتب المقدسة الانبيا والابا. وايضـــا
جعل شهادات ترد كثرة مقالات اخوتنا الملكيين
اهل الراهب مكسيموس تلك المقالـــة التى
جعلها على يد الملكين مرقيان واخيـــــه
باعتـــقـــاد مـشــيـئـتــيــن :

Poſtquam Neſtorii hæreſis, in Incarnatione Domini noſtri duas Perſonas ſtatuentis, exorta eſt; nec non hæreſis alterius, qui Eutyches dicebatur, affirmantis, duas Proprietates, Divinitatem ſcilicet Filii & Humanitatem, confuſas fuiſſe, commiſtas, & unum effectas: & poſtquam amborum hæreſim complures ſequuti ſunt: tunc cœpit Joannes Maro demonſtrationes ex ſacris Prophetarum & Patrum Scripturis producere, ut eos ad veritatem revocaret. Præterea cœpit teſtimonia afferre contra vanam opinionem fratrum noſtrorum Melchitarum, Maximi monachi ſectariorum, quam quidem duarum voluntatum opinionem ipſe Maximus per Marcianum ejuſque fratrem Imperatores promulgavit. Pura puta hæc ſunt Thomæ Caphartabenſis ſomnia. Nihil in Joannis Maronis Libello legitur, quod ad controverſiam de Chriſti voluntatibus ſpectet, ſed totus ille eſt in demonſtrandis contra Neſtorianos ac Monophyſitas duabus in una Chriſti Perſona naturis. Quod autem Interpres Arabicus, idem & interpolator hujus Libelli, Thomas Caphartabenſis ſit, teſtatur Stephanus Edenſis

nenſis lib. 2. Vindic. & ex ſtylo apparet: eadem enim eſt phraſis, eadem ſenſa in hoc Libello, ac in opere ejuſdem Thomæ, quod in decem Capita ſeù Propoſitiones diſtributum, ad Joannem Melchitarum Patriarcham tranſmiſit, exſtatque ad calcem laudati Libelli, ubi inanibus argumentis Monotheliſmum ſtabilire conatur: de quo conſule Naironum in Evopl. pag. 69. Non mirum igitur, ſi homo Monothelita, qualis erat Thomas, Joannis Maronis nomine in citata Præfatione abutitur, qui eò etiam inſcitiæ devenit, ut contra omnem hiſtoriæ veritatem, Maximum Confeſſorem aſſereret ſub Marciano ejuſque fratre Imperatoribus duas Chriſti voluntates propugnaſſe: ſed & Severiano Gabalorum Epiſcopo per ſummam calumniam hoc dictum de Chriſto tribuit in laudato Cod. Ecchell. 14. pag. 32.

ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܡܐ ܕܐܡܪܝܢ ܐܒܐ ܘܒܪܐ
ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܬܠܬܐ ܩܢܘܡܐ ܡܟܪܙܝܢ
ܚܢܢ ܚܕ ܟܝܢܐ ܐܡܪܝܢ ܘܡܘܕܝܢ ؛ ܘܗܟܢ
ܡܐ ܕܐܡܪܝܢ ܠܐܠܗܘܬܐ ܘܐܢܫܘܬܐ ܬܪܝܢ
ܟܝܢܝܢ ܡܟܪܙܝܢ ܚܕ ܕܝܢ ܩܢܘܡܐ ܡܘܕܝܢ
ܚܕ ܒܪܐ ܚܕ ܨܒܝܢܐ ܚܕ ܫܘܠܛܢܐ
ܚܕܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܘܚܕܐ ܣܓܕܬܐ.

Quemadmodum enim quum Patrem & Filium & Spiritum Sanctum dicimus, tres quidem Perſonas prædicamus, ſed unam naturam aſſerimus & confitemur; ita quum Divinitatem & Humanitatem dicimus, duas naturas prædicamus, ſed unam Perſonam, unum Filium, unam Voluntatem, unam poteſtatem, unam diſpenſationem, & unam adorationem confitemur.

Incipit Libellus Joannis pag. 2.

ܡܗܝܡܢܝܢ ܘܡܘܕܝܢ ܚܢܢ ܒܢ̈ܝ
ܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝ ܐܝܟܢܐ
ܕܝܠܦܢ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ ܘܫܠܝ̈ܚܐ ܘܡܢ ܬܠܝܬܝܐ
ܛܟܣܐ ܕܡܠܦܢ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܐܝܠܝܢ
ܕܒܟܠܙܒܢ ܐܬܝܕܥܘ ܗܘܘ ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܫܪܝܪܬܐ ܘܐܪܬܕܘܟܣܬܐ:
ܘܒܐܪܒܥܐ ܣܘܢܗܕܘܣ ܩܕܝܫܬܐ
ܐܓܘܢܐ ܫܦܝܪܐ ܥܒܕܘ ܠܘܩܒܠ ܗܠܝܢ
ܕܐܬܕܟܪܢ: ܐܡܪܢܐ ܕܝܢ ܣܘܢܗܕܘܣ
ܕܢܝܩܝܐ ܕܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪ
ܐܒܗ̈ܬܐ ܠܘܩܒܠ ܐܪܝܘܣ ܪܫܝܥܐ ܘܫܪܟܐ.

Credimus & confitemur nos filii ſanctæ Catholicæ Eccleſiæ, ſicut edocti ſumus à Prophetis, Apoſtolis, & à tertia ſanctorum Doctorum claſſe, qui in vera & orthodoxa fide omni tempore claruerunt, & in quatuor ſanctis Synodis præclarum certamen adversùs eos quos commemoravimus (Neſtorianos ſcilicet & Eutychianos) *ſubierunt: in Nicæna, inquam, Synodo trecentorum decem & octo Patrum adversùs impium Arium &c.* Atque hìc nominat quatuor Synodos, quarum definitionibus ſe conſentire profitetur: Deinde brevem & accuratam Trinitatis atque Incarnationis fidem exponit à pag. 4. in in hæc verba: ܒܫܡ ܐܒܐ ܘܒܪܐ
ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܡܫܒܚܬܐ
ܫܘܝܬ ܒܐܘܣܝܐ ܚܕܐ ܐܠܗܘܬܐ ܘܫܪܟܐ:

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti: glorioſa & conſubſtantialis Trinitas, una Deitas &c. Mox teſtimonia Patrum producit à pag. 18. his verbis: ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܣܒܪ ܠܟܠܢ
ܕܡܢ ܕܝܠܢ ܡܣܗܕܝܢ: ܗܐ ܡܢ
ܣܗܕܘܬܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܡܝܬܝܢ
ܡܢ ܕܝܠܗܘܢ ܘܡܢ ܡܐܡܪ̈ܐ
ܘܡܢ ܐܓܪ̈ܬܐ ܘܫܪܟܐ.

Nequis autem ſuſpicetur, ex noſtro nos teſtimonium proferre, en auctoritates ſanctorum Patrum noſtrorum ex eorundem Sermonibus & Epiſtolis producimus &c. Quos autem Patres producit, ſunt hi: nimirùm: Silveſter Papa in Epiſtola adversùs Judæos: Atha-

Athanaſius Alexandrinus Orat. de Anima, & Orat. adversùs Apollinarem: Flavianus Senior Antiochenus Commentar. in Joannem: *Baſilius* Magnus contra Eunomium cap. 80. Gregorius Nyſſenus Epiſt. ad Philippum (*Olympium*) Monachum. Gregorius Theologus epiſt. 2. ad Cledonium: & Orat. de Filio adversùs Arianos. Ambroſius Mediolanenſis Orat. adversùs Apollinariſtas: & Orat. ad Gratianum Imperatorem, quam Cyrillus in Synodo Epheſina contra Neſtorium produxiſſe dicitur. Amphilochius Iconienſis de Definitione Fidei ad Seleucum Trajani filium. Joannes Chryſoſtomus Epiſt. ad Cæſarium Monachum: & Homil. de Baptiſmo Chriſti, & de pugna ejuſdem cum Diabolo: & Homil. de Aſcenſione Domini. Severianus Gabalenſis Homil. de Nativitate Domini, quem locum corrupiſſe Thomam Caphartabenſem Monothelitam ſuprà obſervavi. Proclus Conſtantinopolitanus Homil. de Nativitate Domini. Cyrillus Alexandrinus tom. 3. adversùs Neſtorium: & Commentar. in Joannem lib. 2. Homil. 6. & epiſt. ad Xyſtum Papam: & epiſt. ad Eulogium: & Homil. adversùs eos, qui naturas confundunt, unam in Chriſto naturam compoſitam dicentes: & Orat. ad Secundum de anima & corpore: & Commentar. in epiſt. ad Hebræos: & Commonitor. ad Eulogium: & Commentar. in Joannem lib. 4. Jacobus Batnarum Sarugi Homil. de Lazaro Quatriduano: & homil. de Eccleſia & ſcrutatoribus: & homil. de Jejunio. Ephræm Syrus Hymn. de Precibus: & Hymn. de Domino noſtro: & Hymn. de Nativitate Domini: & Hymn. de Fide. Iſaac Doctor de Symbolo Fidei: & Hymn. 2. de curru Ezechielis: & Hymn. de Incarnatione Domini. Iſidorus Peluſiota epiſt. ad Theodorum Diaconum: & epiſt. ad Timotheum Lectorem: & epiſt. ad Theophilum. Juſtinus Philoſophus & Martyr Orat. de recta Fide cap. 18. Nyſſenus iterùm epiſt. ad Philippum Monachum de objectione Arianorum contra Catholicos, quæ profectò eadem eſt ac epiſt. ad Olympium. Proclus Conſtantinopolitanus Homil. de Dei genitrice. Ambroſius Mediolan. iterùm Orat. de expoſitione Fidei. Iſaac Syrus Ephræmi Syri diſcipulus iterùm Hymn. de Orthodoxa Fide. Dionyſius Pauli Apoſtoli Diſcipulus Tract. de Divinis Nominibus. Definitio Fidei Synodi Antiochenæ adversùs Paulum Samoſatenſem. Flavianus iterùm epiſt. ad Theodoſium Imperatorem. Gregorius Theologus iterùm Orat. ad Syntacticum. Flavianus Senior Antiochenus iterùm Commentar. in Lucam. Poſt hunc ſequebatur in Codice noſtro (uti etiam ex Cod. Collegii Maronitarum colligitur) Severus Antiochenus, ex quo hæc loca producebantur: nimirùm epiſt. 3. ad Sergium Grammaticum Tract. 2. cap. 9. Tract. 7. cap. 70. Tract. 2. cap. 32. Tract. 3. ad Sergium Grammaticum cap. 30. In Philalethem cap. 102. & epiſt. ad Nephalium: in quibus idem Severus *Sancti* titulo decoratur: quod ex amanuenſis noſtri fraude factum videtur, qui de ſuo titulum hunc Severo adjecit: neque enim Joannes Maro *Sanctum* appellaſſet Severum Monophyſitarum primipilum, quem in hoc Libello velut Chalcedonenſis fidei impugnatorem execratur.) Patrum teſtimoniis ſubjungit definitiones Synodorum, quibus Catholica fides confirmata eſt: videlicet, Antiochenæ ſub Dionyſio Papa, Dionyſio Alexandrino, & Gregorio Thaumaturgo, imperante Gallieno: Nicænæ, Conſtantinopolitanæ, Epheſinæ I. & Chalcedonenſis. Poſtremò in hæc verba librum concludit: ܫܠܡ

ܐܡܝܢ ܡܘܫܚܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܒܫܡܗ ܕܐܠܗܐ
ܩܕܝܫܬܐ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܗܘ ܕܚܣܝܐ
ܗܝܡܢܬܐ ܘܩܕܝܫܬܐ ܟܕ ܚܒܝܪܐ ܘܡܫܬܘܕܝܢ
ܕܟܠ ܡܫܬܪܪܝܢ ܩܕܝܫܐ ܘܟܠ ܢܗܘܐ
ܠܗ

ܠܐܘ ܐܬܬܘܪܝ ܘܐܬܬܡܗܡܘ ܡܢܝ ܐܚܕܝ
ܩܪܝ̈ܒܐ ܕܡܢ ܟܠ ܘܡܫܠܡܝܢ ܠܐܝܠܝܢ
ܡܘܕܝܢܢ ܠܗܘܢ ܕܝܠܢ ܒܟܢܘܫܝܐ
ܘܟܠܩܕܘܢܝܐ ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܘ ܫܪܪܐ
ܣܗܕ ܡܢ ܦܦܐ ܕܪܘܡܝ ܩܕܝܫܐ ܠܐܘܢ
ܐܒܗ̈ܬܐ ܫܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܬܐ
ܕܨܠܘܬܗܘܢ ܥܡܢ ܐܡܝܢ.

Nunc igitur fratres fideles, ſanctæ Catholicæ Eccleſiæ filii, eſtote juſti examinatores, & conferte invicem, & videte, quæ ſancta Synodus & religioſiſſimus Papa credidit, & definivit, & quæ ſancti Patres noſtri ſuprà commemorati tradiderunt, quomodo ſibi adamuſſim cohæreant, & iis conſentiant, quæ nos ex Chalcedonenſi Concilio profitemur: ſicut & veritas ipſa teſtatur ex S. Leone Romano Pontifice, & ex Sanctis ſexcentum ac triginta ſex Patribus, quorum preces nobiſcum ſint. Amen.

Atque hìc petendum à Maronitis, qui Joannem Maronem ſexta Synodo poſteriorem fuiſſe ſcripſerunt, cur eandem hoc loco Joannes prætermiſerit, quandoquidem error Monophyſitarum ab ipſo toto hoc opere impugnatus, expreſsè fuerit ab ea Synodo damnatus? Quod enim quintam Synodum Joannes non laudet, nil mirum: nihil enim in cauſa, quam ipſe ſibi tractandam propoſuerat, ea Synodus expreſsè definivit. At valdè mirum, & propemodum incredibile eſt, quod ſextam Synodum tacitus præterire potuerit, in qua non modo propoſita quæſtio acriter agitata & deciſa fuerat, ſed etiam Macarius Patriarcha Antiochiæ, ejuſdem Joannis prædeceſſor, Syrique omnes Monophyſitæ diris & execrationibus fuerant devincti. His poſitis arbitror, vel Joannem Synodo fuiſſe antiquiorem, vel quod veroſimilius videtur, hunc Tractatum ante ejuſdem Synodi celebrationem elucubraſſe. Quod verò in titulo hujus Libelli dicitur Joannes eundem, poſtquam in Patriarcham ordinatus fuerat, atque adeò poſt ſextam Synodum, dictaſſe, id ex privata amanuenſis opinione notatum, non ab Auctore ſcriptum exiſtimo, qui in toto opere nihil de Patriarchali, aut Epiſcopali dignitate indicat.

Liber adverſùs Monophyſitas. Extat in laudato Cod. Ecchell. 14. poſt Libellum fidei pag. 103. hoc titulo prænotatus. ܬܘܒ ܫܘܐܠܐ ܡܢ ܦܣܝܩ̈ܐ 3. Adverſùs Monophyſitas.
ܗܘܠܐ ܠܘܩܒܠ ܚܕ ܟܝܢܝ̈ܐ ܕܡܫܡܠܝܢ:
ܗܢܘܢ ܗܠܝܢ ܕܫܚܩܝܢ ܘܡܪܟܒܝܢ
ܦܫܝܛܘܬܐ ܟܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ ܥܡ
ܒܣܪܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܚܕ ܟܝܢܐ:

Item Quæſtiones excerptæ adverſùs Monophyſitas, ideſt, eos, qui ſimplicem Dei Verbi naturam cum ejuſdem carne confundunt, & componunt, unam eſſe naturam dicentes. Initium:

ܐܡܪܘ ܠܢ ܐܘ ܐܚܝ̈ ܩܕܝ̈ܫܐ. ܗܢܐ ܚܕ
ܟܝܢܐ ܕܡܘܕܝܬܘܢ ܕܒܡܪܢ ܒܬܪ
ܚܝܘܕܐ: ܗܘ ܐܝܬ ܠܐܒܐ ܒܪ ܐܘܣܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܐܘ ܠܐ:

Dicite nobis, ſancti fratres noſtri: Hæc unica natura, quam in Domino noſtro poſt unionem confitemini, conſubſtantialis Patri eſt, nec ne?

Liber adverſùs Neſtorianos. In eodem Cod. pag. 114. cui titulus: 4. Adverſùs Neſtorianos.

ܬܘܒ ܫܘܐܠܐ ܡܢ ܦܣܝܩ̈ܐ
ܠܘܩܒܠ ܢܣܛܘܪܝ̈ܢܐ:

Item Quæſtiones excerptæ adverſùs Neſtorianos. Initium: ܐܡܪ ܦܘܠܘܣ
ܫܠܝܚܐ ܕܐܬܪܥܝ ܠܢ
ܐܠܗܐ ܒܡܘܬܐ ܕܒܪܗ:

Ait Paulus Apoſtolus: reconciliatus eſt nobis Deus per mortem Filii ſui &c.

Epiſtola de Triſagio: *Reſponſio ad eos, qui dicunt nos totam Sanctam Trinitatem crucifigere, quum Triſagio addimus, Qui crucifixus es pro nobis*. 5. Epiſtola de Triſagio.

nobis. ܗܘܢܐ ܠܐ ܐܠܗܝܐ ܘܐܦܪܫܝ
ܘܡܛܠ ܕܐܢܫܝܢ ܒܟܠܗ ܠܐܠܗܘܬܐ
ܩܕܝܫܬܐ ܟܕ ܡܩܕܫܝܢ ܠܐ ܠܐܠܗܐ
ܗܘܝܐ ܕܐܙܠܝܢ ܡܠܒܫܝܢ :

Exſtat in eodem Cod. Ecchell. 14. pag. 125. licet non eadem, qua totus Codex, manu exarata: quod mihi non levem ſuſpicionem ingerit, eam vel ex altero, quod ad manus noſtras nondum pervenerit, exemplari à recentiori amanuenſi deſcriptam & laudatis Joannis operibus hìc inſertam fuiſſe; vel eidem Joanni ſuppoſitam. Et ſuppoſitionis quidem vitium duo arguere videntur. Primum, quod hanc Epiſtolam immediatè ſequitur *Dialogus Syrum inter & Græcum de Triſagio*, quem licet in Cod. noſtro mutilum & anonymum, ex Barhebræo tamen in Lib. Ethic. colligitur, Dauidis Pauli filii, Epiſcopi Jacobitæ, fœtum eſſe. Eædem autem in hac Epiſtola, ac in Dialogo rationes pro additamento Triſagii, eadem ferè verba, ut utrumque conferenti patebit. Alterum, quia eadem Epiſtola tres poſtremas quinternionis decimi tertii chartas ita implet, ut nullum folium inter hunc & ſequentem quinternionem decimum quartum deſideretur: quum tamen Dialogus Davidis de Triſagio, qui Epiſtolæ ſubnectitur, acephalus ſit, eique tot chartæ deeſſe videantur, quot Epiſtolam componunt. Quare haud improbabili conjectura videtur recentior amanuenſis, avulſis tribus prioribus Dialogi chartis, locum huic Epiſtolæ feciſſe, quam fortaſsè ex ipſis Dialogi verbis concinnavit. Summa ejus hæc eſt. Objecit anonymus Syris Orthodoxis, *Sanctam Trinitatem ab iis prædicari crucifixam, quoties Triſagio ſubjiciunt, Qui crucifixus fuiſti pro nobis*. Reſpondet Joannes, vel quiſquis eſt Auctor Epiſtolæ: *Unum de Trinitate dumtaxat carnem induiſſe & crucifixum fuiſſe, qui eſt D. N. Jeſus Chriſtus, non totam Trinitatem, quandoquidem nec tota Trinitas incarnata eſt: & ad illum unum, non ad totam Trinitatem, Syrorum mentem referri, dum Triſagium hymnum canunt*. Reponit anonymus: *Cur ergo Sancti Patres Petro anathema dixerunt?* Reſpondet Joannes: *quia ille quaternitatem perſonarum inducere moliebatur, Judæum Neſtorium æmulatus, & paſſionem Divinitati tribuit: quapropter ejus gregales Theopaſchitæ dicti ſunt; Syros verò ab utraque inſania diſtare*. Rursùs inſtat anonymus: *At verba ab hæreticis malè uſurpata omninò vitanda ſunt*. Reponit Joannes: *Si huic regulæ inſiſtendum foret, omnes ſacras Scripturas obliterari proſcribique oporteret. Quamobrem, ut monet Cyrillus in commonitor. ad Eulogium, non omnia, quæ ab hæreticis uſurpantur, ſunt rejicienda: in pleriſque enim hæretici nobiſcum loquuntur, ſed ipſorum mens errorem intendit, quem nos minimè intendimus*.

Eadem ferè de Triſagio Ephræm Antiochenus apud Photium in Biblioth. Cod. 228. Hinc apparet, Syros Orthodoxos, licet Triſagio Hymno particulam illam, *Qui crucifixus eſt pro nobis*, addiderint, ab hæreſi tamen Theopaſchitarum abhorruiſſe. Sed & Monophyſitas antiquiores, recentioreſque Jacobitas eadem circa Triſagium cum Catholicis ſenſiſſe & modò ſentire, liquet tùm ex Homilia 125. Severi Antiocheni, quæ exſtat in Codd. noſtris Nitrienſibus 33. 34. tùm ex Barſalibæo commentar. in Liturgiam S. Jacobi Cod. Ecchell. 36. tùm denique ex Dialogo Syrum inter & Græcum, quem Davidem Jacobitam Epiſcopum pro gente ſua ſcripſiſſe modò diximus: ubi ſiç ille: ܡܢ ܗܘܢܐ ܐܦܪܫ:
ܕܟܕ ܐܫܬܡܥ ܩܠܐ ܐܘ ܣܘܓܝܐ ܟܕ
ܡܩܕܫ ܐܢܬ ܠܗܘ ܕܐܙܠܝܢ
ܡܠܒܫ ܘܠܐܝܬܘ ܐܢܬ ܘܕܝ ܠܐܠܗܐ ܐܒܘܢ
ܩܕܝܫܬ ܠܐܢܫܐ ܐܦܪܫ ܐܢܬ :
ܠܬܠܝܬܝܬ

ܘܡܙܪܒܢܝܢ ܐܡܪܝܢ ܕܨܠܝܒܘܬܐ ܩܕܝܫܬ
ܐܠܗܐ ܘܗܘ ܐܝܟ ܕܐܠܗܐ : ܘܗܟܢ
ܒܫܘܒܚ ܒܪܢܫܐ . ܩܕܝܫܬ ܚܝܠܬܢܐ
ܘܗܘ ܕܐܚܝܢ ܐܢܬ ܒܟܠ ܒܚܝܠܬܢܘܬܐ ܐܠܗܝܬ
ܒܦܓܪܐ ܘܥܒܕ ܐܝܟ ܡܚܝܠܐ : ܩܕܝܫܬ
ܠܐ ܡܝܘܬܐ ܘܗܘ ܐܝܟ ܕܡܝܬ ܠܐ ܡܝܘܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܒܡܝܬܘܬܗ ܡܚܝܐ ܦܪܘܩܢ .
ܕܐܨܛܠܒܬ ܚܠܦܝܢ ܡܪܚܡܢ ܘܠܐ ܡܬܪܚܡܢ :
ܕܨܠܝܒܘܬܐ ܐܬܚܫܒ ܠܟܘܢ .

ܠܬܠܝܬܝܘܬܐ ܡܩܕܫ ܐܢܬ . ܘܡܛܠ
ܗܘ ܕܐܨܛܠܒ ܚܠܦܝܢ ܐܡܪ ܐܢܬ :
ܠܬܠܝܬܝܘܬܐ ܨܠܒ ܐܢܬ . ܚܙܝ ܠܝ
ܐܝܟܢܐ ܐܫܟܚܬܘܢ ܗܕܐ ܕܒܟܬܒܐ
ܕܬܠܝܬܝܘܬܐ ܐܨܛܠܒܬ . ܘܡܢܘ ܡܢ
ܐܒܗܬܐ ܝܠܦܬܘܢ ܗܕܐ . ܣܘܪܝܝܐ ܐܡܪ .
ܚܕ ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܐܬܒܣܪ
ܘܐܬܒܪܢܫ ܐܘ ܟܠܗ ܬܠܝܬܝܘܬܐ . ܝܘܢܝܐ
ܐܡܪ . ܚܕ ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܘܠܐ ܟܠܗ ܬܠܝܬܝܘܬܐ . ܣܘܪܝܝܐ ܐܡܪ .
ܡܕܝܢ ܐܢ ܚܕ ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܐܬܒܣܪ
ܘܐܬܒܪܢܫ ܘܠܐ ܟܠܗ ܬܠܝܬܝܘܬܐ : ܚܕ
ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܐܡܪܝܢ ܕܐܨܛܠܒ
ܘܠܐ ܟܠܗ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܡܛܠ ܕܗܘ ܕܠܐ
ܐܬܒܣܪ ܠܐ ܡܨܛܠܒ . ܘܚܢܢ ܐܘ ܝܘܢܝܐ
ܠܘ ܐܝܟ ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ ܠܟܠܗ
ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܨܠܒܝܢܢ ܐܠܐ ܡܘܕܝܢܢ
ܠܚܕ ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܕܚܠܦܝܢ ܐܨܛܠܒ
ܘܠܐ ܠܟܠܗ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܚܫܒܝ
ܢܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢܢ ܩܕܝܫܬ
ܐܠܗܐ ܘܗܘ ܕܐܨܛܠܒܬ ܚܠܦܝܢ .
ܐܠܐ ܠܚܕ ܡܢ ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܚܕ
ܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܝܚܝܕܝܐ ܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܢ ܐܒܐ ܐܬܝܠܕ ܩܕܡ
ܟܠܗܘܢ ܥܠܡܐ : ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܢܘܗܪܐ
ܕܡܢ ܢܘܗܪܐ : ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܕܡܢ
ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ : ܗܘ ܕܡܛܠܬܢ ܒܢܝܢܫܐ
ܘܡܛܠ ܦܘܪܩܢܢ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ
ܘܐܬܓܫܡ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܡܢ
ܡܪܝܡ ܒܬܘܠܬܐ ܘܗܘܐ ܒܪܢܫܐ
ܘܐܨܛܠܒ ܚܠܦܝܢ ܒܝܘܡܝ ܦܝܠܛܘܣ
ܦܢܛܝܘܣ ܐܝܟ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܬܠܬܡܐܐ
ܘܬܡܢܬܥܣܪ ܐܒܗܬܐ ܩܕܝܫܐ . ܘܡܛܠ

Græcus. *Satis prolixè es hactenus loquutus, ò Syre, commendans illud*, Qui crucifixus fuiſti pro nobis, *nec animadvertis, quando ter repetis*, Sanctus Deus, *Ter Sanctam à te dici Trinitatem; quando verò ſubdis*, Qui pro nobis crucifixus fuiſti, *Trinitatem crucifixam prædicari. Cedo, oſtende, ubi ſcriptum vos Syri inveniſtis, Trinitatem fuiſſe crucifixam, & à quonam ex Patribus hoc didiciſtis?* Syrus. *Unum de Trinitate ain' incarnatum & hominem factum, an totam Trinitatem?* Græcus. *Unum de Trinitate dico, non totam Trinitatem fuiſſe incarnatam.* Syrus. *Ergo ſi unus ex Trinitate incarnatus & homo factus eſt, & non tota Trinitas, unum de Trinitate crucifixum, & non totam Trinitatem prædicamus: quoniam qui carnem non ſuſcepit, nec in crucem agitur. Et nos, ò Græce, non ut mox ajebas, totam Trinitatem crucifigimus, ſed unum de Trinitate pro nobis crucifixum profitemur: neque totam Trinitatem cogitamus, quando dicimus* Sanctus Deus, &, qui pro nobis crucifixus fuiſti; *ſed unum de Trinitate, qui eſt unus Dominus Jeſus Chriſtus, Unigenitus Dei Filius, ex Patre natus ante omnia ſæcula, lumen de lumine, Deus verus de Deo vero, qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cælis, & incarnatus eſt de Spiritu Sancto, & ex Maria Virgine, & homo factus eſt: crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, ſecundum doctrinam tre-*

trecentorum decem & octo Patrum. Et quando oramus, *dicimus*, Sanctus Deus, *qui Deus quum ſis*, *propter caritatem tuam factus es homo.* Sanctus Fortis, *qui quum omnia virtute tua portes*, *in aſſumpto corpore infirmus apparuiſti.* Sanctus Immortalis, qui *quum naturâ immortalis ſis*, *voluntariam mortem in carne pro ſalute noſtra ſubjiſti. Te pro nobis fuiſſe crucifixum fatemur*, *& non inficiamur. Ob tuam in cruce mortem miſerere nobis.*

Hæc adnotaſſe non piguit, quo ſeverioribus quibuſdam Rituum Orientalium Cenſoribus ſcrupulum eximerem. Erunt nimirùm qui offendantur, ſi quando in Libris Eccleſiaſticis Syrorum Romæ impreſſis Triſagium cum controverſo illo additamento ipſis occurrat. Illud profectò olim attenta nequitia Petri Fullonis, à quo cum aliis quibuſdam Ritibus fuit inductum, plerique merito ſuſpectum habuerunt: ſed novi Ritus ſenſum perfectè orthodoxum poſtmodùm exponentibus qui eum uſurpabant Syris aliiſque Orientalibus, cæteri Catholici annuerunt, ut ex Ephræmo Antiocheno, & Eulogio Alexandrino doctè & eruditè probavit lib. 3. Vindic. Stephanus Patriarcha Maronitarum. An autem Petrus Fullo in eam lapſus fuerit inſaniam, ut Divinam naturam paſſam fuiſſe crediderit, meritò id negant docti Viri, & contrarium ſuadet ejuſdem Petri cum Severo, Philoxeno, aliiſque Monophyſitis, eum errorem execrantibus, perpetua conſenſio & concordia: nec enim, quod ſciam, à quopiam ejus ſectæ Theologo tantæ impietatis Petrus arguitur, quin potiùs à Severo Antiocheno hom. 125. ex profeſſo defenditur, & ab errore Theopaſchitarum purgatur. Sed nec veroſimile eſſe videtur, quod Joannes noſter in laudata Epiſtola eidem Petro hoc loco affingit, ipſum nempè Neſtoriana hæreſi fuiſſe infectum & quaternitatem inſuper Perſonarum inducere contendiſſe. Monophyſitam enim eum fuiſſe, omnes antiqui clamant; ac proinde Neſtorianiſmi impugnator acerrimus fuit. De quaternitate verò divinarum Perſonarum ipſum ne cogitaſſe quidem, ex eo colligitur, quod Triſagii additamentum unicè excogitaverit, ut oſtenderet, unam eſſe Dei, Fortis, & Immortalis cum eo qui crucifixus eſt, naturam: quæ erat Monophyſitarum hæreſis: quorum totus error circa Incarnationis myſterium verſabatur.

De Sacerdotio Liber in Capita XL. distributus: ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܟܗܢܘܬܐ. Exſtat Cod. 64. propria Abrahami Ecchellenſis manu exaratus: ex quonam exemplari, non liquet. Illud mihi certum eſt, Joanni Epiſcopo Darenſi hoc opus reſtituendum eſſe, ut ſuo loco oſtendam. 6. De Sacerdotio.

Expoſitio Liturgiæ S. Jacobi Apoſtoli. ܦܘܫܩܐ ܕܐܢܐܦܘܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܫܠܝܚܐ. Exſtat in laudato Cod. 64. poſt Librum de Sacerdotio, propria Abr. Ecchellenſis manu exarata, & in Capita L. diviſa. Citatur & à Naírono in Evopl. pag. 116. & ab Edenenſi in Vindiciis Maronitarum. Uterque notitiam ejus hauſit ex Ecchellenſi, qui plura ex eadem teſtimonia producit, ac præſertim Not. in Hebed. pag. 136. 138. 140. 141. Verùm hunc genuinum eſſe Dionyſii Barſalibæi fœtum ſuſpicatur Renaudotius to. 2. Liturg. Orient. pag. 74. cujus conjecturam in ea parte, quæ ad poſtremum hunc tractatum pertinet, certiſſimis argumentis confirmabo, quum de Barſalibæo ſermo erit. 7. Commentarium in Liturg. S. Jacobi.

CAPUT XLIV.

Theophilus Edeſſenus Maronita.

I. Theophili Edeſſeni patria, religio, ætas, & ſcripta.

THEOPHILUS patria Edeſſenus, natione Maronita, profeſſione Aſtronomus, claruit circa annum Chriſti 770. De ejus ætate, & ſcriptis hæc Gregorius Abulpharagius in Hiſtoria Dynaſtiarum ad annum Hegiræ 165. ex verſione Eduardi Pocockii p. 147.

حكى انه لما همّ المهدى بالخروج الى ماسبذان
تقدم الى حسنة حظيته ان تخرج معه .
فارسلت الى توفيل ابن توما النصرانى المنجم
الرهاوى وهو رئيس منجمى المهدى قائلة له
انك اشرت على امير المؤمنين بهذا السفر
فجشمتنا سفرا لم يكن فى الحساب . فعجل الله
موتك واراحنا منك . فلما بلغته الرسالة
قال للجارية التى اتته بها . ارجعى اليها وقولى
لها . ان هذه الاشارة ليست منى . واما
دعاوك علىّ بتعجيل الموت فهذا شى قد قضى
الله به : وموتي سريع فلا تتوهمى ان دعوتك
استجيبت ولكن اعدّى لنفسك ترابا كثيرا .
فاذا انا مت فاجعليه على راسك . فما زالت
متوقعة تاويل قوله منذ توفى حتى
توفى المهدى بعد عشرين يوما . وكان توفيل
هذا من مذهب الموارنة الذين من مذاهب
النصرانية وله كتاب تاريخ حسن ونقل كتابى
اوميرس الشاعر على فتح مدينة ايليون
فى قديم الدهر الى السريانية بغاية ما يكون
من الفصاحة .

Fertur, quum Al-Mohdius Maſabdanum proficiſci ſtatuens, Haſanam concubinam ſuam ire juſſiſſet; ipſam ad Theophilum Thomæ filium Chriſtianum, Aſtrologum Rhoënſem (Edeſſenum) *Aſtrologorum Al-Mohdii principem, mittentem dixiſſe: Tu Imperatori* 1 *Fidelium hujus itineris auctor fuiſti, nobiſque iter impoſuiſti, quod in mentem non venerat; Acceleret Deus mortem tuam, quò te liberemur. Ipſum verò, ubi ad eum perveniſſent literæ ejus, dixiſſe puellæ, quæ eas pertulerat: Ad ipſam reverſa dicas. Non eſt à me hoc conſilium: Verùm quod mihi precaris, ut citò moriar, res hæc eſt à Deo decreta, ac mors mea propè abeſt: ne verò putes preces tuas exauditas eſſe. At tibi ipſi multum pulveris pares, quumque ego mortuus fuero, illum capiti tuo imponas. Non deſiit autem interpretationem dicti ipſius quærere, ex quo objit ille, donec viginti poſt diebus mortuus eſſet Al-Mohdius. Fuit autem Theophilus iſte ſectæ* 2 *Maronitarum, qui in Monte Libano Chriſtianorum ſecta ſunt. Eſt illi Hiſtoria egregia. Duos etiam Homeri Poëtæ libros de excidio urbis Ilii, quod olim contigit, è lingua Græca in Syriacam quàm elegantiſſimè vertit.*

II. Vocalium Syriacarũ recentiorum inventor exiſtimatur.

Obiit igitur Theophilus, Abulpharagio teſte, anno Hegiræ 169. circa annum Chriſti 785. quo & Al-Mohdius. Hiſtoriam ejus laudat idem Abulpharagius lib.cit.p.63. ubi ex mente Theophili noſtri ab Orbe condito ad initium Epochæ Alexandreæ annos colligit quinquies mille, centum nonaginta ſeptem. De Homeri etiam Iliade ab eodem Theophilo in Syriacum ſermonem converſa præmonuerat lectorem ſuprà in Thola Judice pag. 26. Hinc non improbabili conjectura, accedente potiſſimùm communiſſima recentiorum

NOTÆ.

1 *Imperatori Fidelium*: nimirùm Mahometicæ ſuperſtitionis cultorum. Arabes *Amir-al-Mumenin* dicunt: unde corrupto vocabulo derivatum eſt *Miramolinus*.

2 *Sectæ Maronitarum*. Sic Auctor Jacobita Maronitas traducit. Unde falſitatis arguitur Timotheus Presbyter, ſeù quiſquis ejus nomine abutitur apud Combefiſium in Auct. tom. 2. pag. 459. ubi Maronitas aſſerit *quartam, quintam, & ſextam Synodum rejicere*. Nam ſi id verum eſſet, eos Abulpharagius à Jacobitis nequaquam diſtingueret, nec ut particularem Sectam nominaret. Recole, quæ diximus pag. 509.

tiorum Syrorum opinione, affirmat Ecchellenſis in Not. ad Catalogum Hebedjeſu pag. 180. quinque vocalium Syriacarum figuras ad ſimilitudinem Græcarum à Theophilo noſtro fuiſſe efformatas, ut ſcilicet ambiguas voces, ac præſertim nomina patronymica, quæ iiſdem elementis apud Syros ſcribuntur, Græcis vocalibus diſtingueret. Vide, quæ hac de re ex Codice noſtro Syriaco III. notavi ſuprà pag. 64.

CAPUT XLV.

Joannes Lephedienſis Patriarcha Maronitarum.

I. Joannes Lephedienſis Maronitarum Patriarcha.

JOANNES in Lephed territorii Byblienſis oppido natus, poſt Jacobum Ramatenſem cujus ſuprà memini pag. 307. Maroniticæ Eccleſiæ Patriarcha præfuit ab anno Chriſti 1151. ad annum 1173. Is primùm in Cœnobio Sancti Eliæ agri Lephedienſis habitavit: Inde ad Cœnobium S. Mariæ in Abel ejuſdem agri ſe contulit, ubi & novum monaſterium exſtruxit, ut ex monumentis illius Eccleſiæ tradit Edenenſis in Chronico.

II. Ejus Anaphora.

Scripſit Liturgiam, de qua idem Edenenſis in expoſitione Miſſæ cap. 2. de Catholicis Anaphorarum Scriptoribus num. 25. يوحنـــا الحفدى الذى جلس على الكرسى الانطاكى بـــعـد الالف ومائة من سنين السيد المسيح له نافور بدوه:
ܠܟ ܐܘ ܗܘ ܩܕܝܫ ܟܠ:
Joannes Lephedienſis, qui poſt annum Chriſti 1100. *Antiochenæ* (Maronitarum) *Eccleſiæ præfuit, auctor eſt Anaphoræ, cujus initium, Deus Sanctiſſime.* Exſtat in mſs. Codicibus Miſſalibus Cœnobii Patriarchalis S. Mariæ in Canobin.

CAPUT XLVI.

Moyſes Accarenſis Patriarcha Maronitarum.

I. Moyſis Accarenſis Maronitarum Patriarchæ ætas, & ſcripta.

MOYSES Saadæ filius ابن ســــعـــاده ex Barda Provinciæ Accarenſis oppido orindus من البارده من بلاد عكار monaſticam vitam in monte Libano in Cœnobio Sanctæ Mariæ in Hauca حوقا profeſſus eſt. Anno Chriſti 1522. à Simeone Hadetenſi Maronitarum Patriarcha Romam ad Papam Hadrianum VI. allegatus, eidem Simeoni anno Chriſti 1524. die 11. Decembris ſubſtituitur. Obiit die 19. Martii anni 1567. ætatis anno quinto ſuprà octogeſimum: de quo hæc Edenenſis in Chronico. وكان ذا عبادة وغيرة جزيلة دخل لرومية وجـــاب التثبيت للبطرك شمعون • صنف ميمر سريـــاني من سفره وولف مديحة يوسف الحسن انتهى ارزاق كثيرة لدير قنوبين وعندما ضجع فى الرب ترك له ثروة جيدة وحزن على موتـــه كل الشعب فدفنوا جسده الطاهر فى مغارة مارينـــا فى البكا والحزن وبعد دفنته جعلوا اوضته التى بقرب باب السيدة كنيسة ونصبوا فيها مذبحين. بسم الرسولين بطرس وبولص حتى لا احد يسكنـــهـــــا بعده : *Vir erat pietate & divinæ gloriæ ſtudio maximè inſignis. Urbem Romam adiit, & Confirmationis Pallium Simeoni Patriarchæ inde attulit. Syriacum carmen de ſua in Urbem profectione conſcripſit, & alterum de Joſeph filio Jacob Patriarchæ. Agros & prædia benè multa Monaſterio S. Mariæ in Canobin contulit: quumque in Domino obdormiſſet, opes non modicas eidem reliquit. Ejus morti indoluit univerſus* Maronitarum *populus: ejuſque ſanctum corpus cum luctu & lacrymis in ſpeluncam S. Marinæ illatum eſt. Ejuſdem poſt obitum cubiculum*

lum ipſius ad valvas Eccleſiæ Dominæ noſtræ in Ædem Sacram ſucceſſores *converterunt*: *duoque Altaria duobus Apoſtolis Petro & Paulo in ea erexere*, *ne quis poſt ejus deceſſum eo in loco habitaret*.

II. Summorum Pontificum ad eundem Epiſtolæ.

Exſtant ad eundem in laudato Cœnobio Patriarchali quatuor Summorum Pontificum Epiſtolæ, quas ex autographo deſcriptas penes me habeo. Prima Clementis VII. ſub die 25. Januarii 1531. Secunda Pauli III. ſub Dat. 11. Kal. Decem. 1542. Tertia Pauli IV. ſub die 12. Novembris 1556. Quarta Pii IV. ſub Kalen. Septemb. 1562. Et quidem ad hunc Moyſes Georgium Archiepiſcopum Damaſcenum allegaverat, ut ſuo totiuſque nationis Maronitarum nomine Sac. Conc. Trident. intereſſet: quod ex ejuſdem Pii IV. Epiſtola colligitur, in hæc verba. *Venerabilem Fratrem noſtrum Georgium Arhiepiſcopum Damaſcenum*, *qui tuas ad nos attulit literas*, *libenter vidimus &c.* Et infra. *Quod autem contentum te eſſe ſignificaſti*, *ut ipſum Archiepiſcopum ad Tridentinum Concilium mitteremus*, *id nobis minimè neceſſarium viſum eſt*, *præſertim quum is neque Latinam linguam noverit*, *ac ne Italicam quidem ſatis calleat*, *eamque ob cauſam futurum fuerit*, *ut nec quid ipſe ſentiret exprimere*, *nec quid ibi ageretur*, *ſatis intelligere poſſet*. *Satis autem hoc futurum eſſe exiſtimavimus*, *ſi literas ipſe*, *quum primùm oblata fuerit dandi facultas*, *miſeris*, *ſicut Venerabilis quoque Frater Abdiſu Aſſyriæ Patriarcha*, *qui Romæ nuper fuit*, *ante diſceſſum ſuum fecit*, *per quas teſtificeris*, *& profitearis*, *te ipſius Tridentinæ Synodi decreta*, *unàcum Suffraganeis*, *& Clero tuo*, *ſuſcipere & approbare quidquid ipſa probaverit*, *& quidquid damnaverit*, *improbare*. Quæ eò notanda duxi, ut intelligeres, Abdjeſu Aſſyriorum Patriarcham, de quo mox ſermo erit, Concilio Tridentino nequaquam interfuiſſe, ut Miræus & alii ſcribunt, propter rationem hìc à Pio IV. indicatam, & Latini atque Italici ſermonis ignorantiam; ſed ſcripto dumtaxat profeſſum fuiſſe, ante ſuum ex Urbe in Aſſyriam diſceſſum, ſe illius Concilii decreta ſuſcipere & approbare, ut ex Panvinio infrà videbimus.

CAPUT XLVII.

Joannes Sulaca Chaldæorum Patriarcha.

I. Joannes Sulaca, Simon perperàm appellatus.

JOANNES Danielis filius, de familia Bellu, Chaldæorum Patriarcha, qui antè ordinationem Syriacè *Sulaca* ܣܘܠܩܐ, Arabicè صيود *Siud* dicebatur, claruit ſæculo decimo ſexto, quo & à Mahometanis Neſtorianorum inſidiis atque inſtigatione pro orthodoxa fide peremptus eſt. *Simeonem* perperàm appellat Leonardus Abel Epiſcopus Sidonienſis apud Aubertum Miræum in Biblioth. Eccleſ. in Auctario ad Catalogum Gennadii p. 58. quem ſequuntur Panvinius in vita Julii III. & Abr. Ecchellenſis in Præfat. ad Catalogum Hebedjeſu.

II. Chaldæorum Patriarcha poſt obitum Simonis Mamæ inſtituitur. 1

Ejus ordinationem deſcribit Andreas Maſius, qui eundem Romæ vidit & alloquutus eſt, in Epiſtola ad Augerium Busbeckium, his verbis. *Igitur Neſtoriani* [1], *quum eam à majoribus ſuis traditam ſibi conſuetudi-*

NOTA.

1 *Neſtoriani*. Chaldæi, nimirùm, Aſſyrii, ſeù Orientales, qui hæreſim Neſtorii à priſcis temporibus ſequuti ſunt. Eorum Metropolitam in Cypro Timotheum ſub Eugenio IV. Neſtorianum errorem abjuraſſe, liquet ex ejuſdem Eugenii Bulla, quæ incipit: *Benedictus Deus*, Dat. VII. Non. Aug. anno 1445. in Concil. Florent. Par. 3. num. 20. ubi relata ejuſdem Timothei Profeſſione Fidei, nec non Iſaaci Nuncii Eliæ Epiſcopi Maronitarum in Cypro, hæc Summus Pontifex de utroque decernit. *In primis quod*

tudinem jam olim obſervent, ut vita functo Patriarcha ſuo, qui plerumque Mozal 1, *hoc eſt, Seleuciæ ad Tigrim habitat, alium deſignare quidem ipſos ſibi, ſed deſignatum nonniſi adhibitis quatuor, aut ut minimum tribus Metropolitanis ſuæ profeſſionis & ſectæ initiare poſſe putent, uſque adeò, ut ſi Metropolitanorum numerus ille tum expletus inter Neſtorianos non ſit, ab ſolo Romano Pontifice, tamquam Principis Apoſtolorum ſucceſſore, conſecrari illum debere ſtatuant; Anno autem poſt Chriſtum natum* 1551. *eveniſſet, ut mortuo ipſorum Patriarcha, atque alio Sulaca ſive Siud nomine electo, ne unus quidem eſſet Metropolitanus reliquus, propterea quod defunctus ille improba ambitione amplificandi ſuam ipſius familiam & genus, nullum jamdiu novum creaviſſet (eſt enim ſolius Patriarchæ Metropolitanum conſecrare) eum quem ſibi, ut dixi, Patriarcham deſignarant Sulacam, cum literis Romam ablegaverunt, viris circiter* 70. *comitatum ad Jeruſalem uſque, & inde tribus Romam. Sed horum unus viæ longioris incommodis eſt extinctus: unus item morbo impeditus, atque retentus: tertius verò Caleph nomine, vir nobili loco in inſula quadam Tigris, quam illi ſuæ linguæ vocabulo Gezerta* 2, *hoc eſt, Inſula* κατ' ἐξοχὴν *vocant, natus, Romam cum Sulaca ſalvus pervenit, atque cum eodem tandem initiato eſt domum remiſſus &c. Sed poſtulat hic locus, mi Augeri, ut huc addam, ne quid deſiderare poſſis, quos ritus in eligendo Patriarcha iſto eſſe obſervatos; mihi homines illi perſæpè narrare ſolebant, quum magno me talium rerum cognoſcendarum deſiderio teneri intelligerent. Ajebant enim, populum Neſtorianum & ſacri & profani ordinis jam pridem ægrè ferentem ſummum illud Patriarchatus (ut ſic dicam) ſacerdotium in eadem una familia per centum propè jam annos quaſi hæreditarium retineri; verentemque ne ejus Patriarchæ* 3, *qui tùm recens obierat, fratris filius, artibus quibuſdam improbis niſus, patrui ſui ſucceſſor evaderet: mox audita illius morte concurriſſe tumultuariò in illam, quam modo dixi, Tigris inſulam,*

nemo prædictos Chaldæorum Metropolitam, & Maronitarum Epiſcopum, eorundemque Clericos & Populos, neque ex Populo & Clero quempiam de cætero audeat hæreticos appellare, aut Chaldæos de cætero Neſtorianos nominare præſumat. Quod ſi quiſpiam mandati hujus contemptor exſtiterit, jubemus ab ejus Ordinario excommunicari tandiu, quandiù diſtulerit condignè ſatisfacere, aut Ordinarii arbitrio aliqua alia temporali pœna mulctari &c. Ubi obiter notandum diſcrimen, quod Eugenius Papa inter Maronitarum & Neſtorianorum nomen ponit: illos enim, utpotè qui à nullo hæreſiarcha nomen duxerunt, hæreticos dumtaxat nominari vetat, poſtquam fidei Catholicæ profeſſionem emiſerunt. Neſtorianos verò, quibus à Neſtorio nomen inditum, & hæreticos & Neſtorianos appellari prohibet: quò reſpexit Pagius, dum ad annum 635. num.13. de Maronitis ſic ſcribit. *Imò ex denominatione Maronitarum colligitur, eos non ſic fuiſſe appellatos ab ullo Marone hæreſiarcha. Uſus enim viget tàm in Oriente, quàm in Occidente, hæreticos fidei Catholicæ reconciliatos, ſi Occidentales ſint, uti Lutherani & Calviniſtæ, vocari Catholicos; ſin verò Orientales, ſi Jacobitæ fuerint, Syros, ſi verò Neſtoriani, Chaldæos, ſeù Aſſyrios nuncupari. Et quamvis omnes eſſe Catholici ſubintelligantur, hanc tamen Syrorum, & Chaldæorum ſeù Aſſyriorum denominationem ſortiuntur, tùm propter eorum rituum diverſitatem, tùm quia ſub diverſis ſint conſtituti Patriarchis, ut demonſtrat F. Naironus loc. cit. Maronitæ itaque quum modò hoc nomen gerant, & à Summis Pontificibus à tempore Innocentii III. eorum Patriarcha in Bullis Apoſtolicis appelletur* PATRIARCHA ANTIOCHENUS MARONITARUM, *neceſſariò ſequitur hoc nomen* MARONITA *ſemper Virum Catholicum indicaſſe.* Hactenus Pagius.

1 *Mozal.* ܡܘܨܠ *Moſal*, & *Moſol*, olim ܐܬܘܪ *Aſſur*, urbs ſita in ripa citeriore Tigridis fluminis, à qua ex altera ripæ parte abeſt Ninive illa Jonæ prædicatione nobilis, bis mille paſſibus.

2 *Gezerta.* Syris ܓܙܪܬܐ *Gozarta*, & cum addito ܕܙܒܕܝ *Zebedæa*: Arabibus جزيرة *Gezire*: Unde *Gaziræi*, de quibus ſuprà pag. 392.

3 *Patriarchæ.* Simonen Mamam appellat Panvinius in vita Julii III. qui & Chaldæorum Eccleſiam anno Chriſti 1539. rexiſſe dicitur in Codice Syriaco Hoſpitii Monachorum Maronitarum apud Eccleſiam Sanctorum Marcellini & Petri de Urbe: de quo infrà ſermo erit, ubi de impio Bar-Mama, ejuſdem ex fratre nepote.

lam, quæ duodecim circiter paſſuum millibus ſuprà Mozal poſita, decem ferè millia paſſuum ſuo ambitu continet, muris undique cincta, & à paucis aliis quàm Chriſtianis hominibus habitata, atque ibi ſubitariis conſiliis de novo ſibi Patriarcha ſecundùm Canones veteres deſignando deliberaſſe. Et jam tùm pleroſque omnes in Sulacam animis inclinaſſe. Deinde verò rursùs ad præſtitutum diem alium conveniſſe in Mozal, urbem tùm ſpacio ampliſſimam, tùm mercaturis frequentiſſimam, quam Parthorum Seleuciam eſſe, & Neſtoriani quoque Patriarchæ domicilium paulò ante dixi; ſitam haud procul à celeberrima quondam urbe Ninive, ſed intra Meſopotamiam. Huc inquam conveniſſe qui tùm in Syria, Aſſyria, & Perſia ſuperſtites erant, ejus ſectæ Epiſcopos tres, quorum unus Arbelæ, Darii clade nobilis civitatis, alter Salmaſti, tertius Ador-beigani antiſtites erant. Sunt autem Salmaſtum, & Adorbeiganum Perſiæ urbes, dierum circiter octo itinere ab Ninive poſitæ versùs Orientem. Et præter illos etiam alios Sacerdotes, Cœnobitaſque multos, tùm ex ſingulis quoque civitatibus latè vicinis ternos, quaternoſve primates, qui ſuorum civium auctoritatem voluntatemque repræſentarent, & publicis literis teſtarentur. Exempli cauſa, ex Bagdat, hoc eſt, Babylonia, ex Carcha haud procul à Ninive diſſita urbe in Aſſyria, ex illa quam nuper dixi, inſula Tigris ſive Geſerta, ex Tauris, amœniſſima Perſarum Regis ſede, quam Ecbatanam Juditæ hiſtoria nobilitatam eſſe rentur multi; ex Niſibi, quæ Mygdoniæ Antiochia veteribus fuiſſe videtur, poſita ad amnem Saocoram, nunc Hormiz vulgò nominatum, & mirifica fertilitate vicinos agros, quos crebro ex monte Maſio inundans perluit, imbuentem. Inſuper ex Merdino, quæ Marde Ptolemæo eſt, & ex Emed, Ammeam idem vocat, quæ duæ urbes exſtant in Meſopotamia ad montem, quem illi homines Torad-Coros, hoc eſt, montem Cyri appellant. Denique ex Haſan-Cepha, quod eſt, ſi Latinè dicas, forti petra, urbe munitiſſima ſcilicet, & foro rerum omnis generis venalium florentiſſima, & ſuprà prædictam Tigris inſulam rupi aſperæ impoſita. Atque ut ſemel finiam, ex reliquis omnibus circumquaque vicinis locis, in quibus quidem Neſtorianorum hominum conventus ſunt. Ibi porrò quum illorum Epiſcoporum unus coram univerſo cætu ſacris eſſet operatus, atque Evangeliorum librum, ſanctæque Crucis imaginem, quo ſolo per Turcas uti in ſuis templis ſimulacro Chriſtiani illis locis poſſunt, ob omnium oculos propoſuiſſet, ac deinde paucis ad populum concionatus, ipſe primus, & poſt eum deinceps antiſtites cæteri, ordineſque omnes, partim voce, alii literis ſuas civiumque ſuorum ſententias dixiſſent, compertum eſſe maxima ſuffragiorum parte, Sulacam illum, aut, ut Arabicè vocant, Siud fuiſſe Patriarcham deſignatum, virum ætate annorum circiter quadraginta, & parentibus in civitate Mozal optimatibus natum, qui jam tum annos propè duodecim [1] Patrem, ut vocant, egerat, atque etiam tùm agebat in contubernio Cœnobitarum plus minus quinquaginta, quod contubernium Rabban-Hormiſd appellatur, abeſtque millibus paſſuum ferè octo ab Ninive: at ab Alcus patria Nahum prophetæ etiam nunc hujus monumento tàm Judæis, quàm Chriſtianis celebratiſſima, non ampliùs duobus paſſuum millibus. Itaque mox ablegatos fuiſſe populi totius nomine, qui illum inde ad Mozal deducerent: ſed eos tertiùm miſſos atque remiſſos, de quieta illa ſua ſtatione hominem modeſtiſſimum vix tandem abſtrahere potuiſſe. Ut porrò in medium tandem fuiſſet perductus, facta rursùs ſolenni more re divina, ſententias

NOTA.

1 *Duodecim*. Panvinius loc. cit. *duobus ſuprà viginti* annis aſſerit Sulacam Monachis Abbatem præfuiſſe.

tias denuò omnes ex ordine rogatos cum majore etiam quàm ante conſenſione de illo tuliſſe. Sed enim, quod dixi, quum ſupereſſent Metropolitani nulli, à quibus ille deſignatus initiari poſſet, decretum publicè eſſe, ut è veſtigio ipſe cum literis, comitatuque pro veteri conſuetudine ad Romanum Pontificem proficiſceretur, eique decreto quum repugnare illi nefas fuiſſet, profectum Romam, ut antè dixi, veniſſe.

Eadem de Sulacæ electione narrantur in Epiſtola, quam Populus Neſtorianus anno 1552. ex Moſal ad Romanum Pontificem pro eo in Patriarcham initiando tranſmiſit: ubi hæc ad Julium III. ex interpretatione ejuſdem Maſii. *Quapropter ſcito Domine Pater noſter electe, hoc eſt, Papa, (cujus vita cuſtodita ſit in Domino Amen) quod nos ſervi tui miſeri peccatores Neſtoriani ſumus pupilli abſque patre, & abſque gubernatore, neque ſupereſt apud nos fermentum Patrum, nullus Metropolita, ſed ſoli duo, aut tres Epiſcopi. Habebamus enim quendam Patriarcham retrò ab annis centum, qui nullum conſtituebat Metropolitam, niſi de ſtirpe, ac genere familiaque ſua, atque ea familia illam conſuetudinem uſurpavit inde a centum annis uſque adhuc. Nunc porrò unus ſolus ſupereſt Epiſcopus ex ea proſapia, qui & ipſe conatus eſt per impudentiam ita agere, ut egerunt illi, qui ante ipſum fuere. Verùm nos non acceptavimus, neque proclamavimus ipſum: ſed ſubito convenimus ex omnibus locis Orientalibus, & ex omnibus civitatibus & pagis, quæ ſunt circum civitatem Mozal, hoc eſt, Attur, in vicinia Ninives; ex Babylonia, ex Carcha, ex Arbela, ex Inſula quæ eſt in medio Tigris fluminis Eden, ex Tauris Perſiæ, ex Niſibi, ex Marde, ex Æmed* (Amida) *ex Haſan-Cepha, & ex reliquis locis Orientalibus ad Mozal, viri magnates, & Sacerdotes, ac Monachi, reliquuſque in Chriſtum credens populus, pro more, & conſtitutionibus Canonum ante obſervatorum, atque interrogavimus, ſcrutatique ſumus inter omnes, ſed non invenimus ullum, præter hunc, præditum caritate & ingenio, doctum & doctorem, ac temperantem celibemque, excellentem inſigni vitæ probitate & reverentia, cui nomen & appellatio, magiſter noſter Siud. Eum igitur per vim ex loco habitationis ſuæ deduximus in medium cœtus credentium, viſumque eſt feliciter omnibus hunc eſſe, & dixerunt hunc eſſe idoneum ad hanc viam. Poſtquam autem feliciter ita nobis viſum eſt, ſubitò conſcripſimus ei has literas apertas ad tuam celſitatem, quamquam indigni; miſimuſque ipſum ad pedes tuos ſanctos, & unàcum ipſo viros tres, ſummos primates inter credentes, Adamum, Thomam, & Chaleph. Cæterùm aſcenderunt cum ipſo versùs Jeruſalem circiter ſeptuaginta animæ ex optimatibus ſelectæ, qui erant noſtræ profeſſionis, atque viatico comitatuque eum inſtruximus ſecundùm veterem conſuetudinem. Proinde ſupplices petimus à Paternitate tua ſublimi, ut ſimul atque pervenerint ad te, conficias negotia ipſorum, ne reſtet deriſio & ludibrium inter gentes & eos qui ſunt profeſſionis noſtræ, ita ut non audeamus quemquam hominum intueri. Obſecramus itaque te, & eum qui tibi conceſſit hoc donum altiſſimum, ut mox ubi ad te pervenerint, ordines eum nobis Patriarcham, hoc eſt, Catholicum, ne maneamus pupilli abſque patre & gubernatore ac paſtore, & perturbetur ordo noſter ob fermentum Sacerdotale, relinquamurque veluti oves ſine paſtore, nec pereat labor, quem ſuſtinent ex Oriente in Occidentem &c.*

His conſentiunt quæ ad eundem Julium III. ſcribunt Neſtoriani, qui Sulacam noſtrum uſque ad ſacram Hieroſolymorum urbem deduxerant: *Cæterùm ſcias, ò Domine Pater, cujus vita cuſtodita eſto,* (inquiunt in Epiſtola, quam idem Maſius ex autographo Syriaco Latinam fecit,) *quòd nos ſervi tui Neſtoriani Orientales ſumus pupilli abſque patre electo, qui dare poſſit ordines Sacerdotales. Neque ſuperſunt apud nos Metropo-*

tropolitæ, quorum eſt ordinare Catholicum; ſed ſoli pauci Epiſcopi, Epiſcopus Arbelæ, Epiſcopus Salmaſti, Epiſcopus Adurbeigan. En è veſtigio convenimus in Inſula, quæ eſt intra Tigrim flumen Eden, fecimuſque compactum inter nos, & miſimus pro hoc Monacho Siud, & deduximus ipſum per vim de ſua ſtatione in medium populi, atque univerſus populus teſtabatur de ipſo, eſſe eum utilem ad hanc viam. Igitur quum conſideraſſent, approbaſſentque ipſum omnes greges, illico aſcenderunt cum ipſo ad Jeruſalem primates nobiles, magnificus Meſſiud, & Abdias Ephraim, ac magnificus Chabib, præterque hos alii Monachi, & Sacerdotes, ac Diaconi, Laicique, atque intravimus convenimuſque ad monachum benedictum, & gubernatorem probum, dominum Paulum, ejuſque ſodalitium ſpirituale in ſancta Sion in Cœnaculo benedicto, in quo ille habitat, petivimuſque ab ipſo epiſtolam ad dignitatem tuam, per Jacobum interpretem, & ſcripſit nobis tres epiſtolas ad tuam celſitatem, multùmque gaudebat de nobis. Nos verò dedimus magiſtro noſtro Siud, atque cum ipſo miſimus tres viros primates, Thomam, Adamum, & Caleph, ante pedes tuos. Nunc igitur petimus à celſitate tua, abſolvito negotium ipſorum, & ordinato illum in Catholicum, datoque ipſi poteſtatem per verbum tuum, ut poſſit conferre gradus Eccleſiaſticos, prout opus habuerit grex, pro more Patriarcharum; & ut ligare poſſit, & ſolvere pro conſuetudine Patrum, & Canonum Apoſtolicorum.

III. Romam proficiſcitur, & à Julio III. Papa confirmationē & pallium obtinet.

De profectione Sulacæ in Urbem, deque ejus in Patriarcham inauguratione, atque in Aſſyriam reditu binæ exſtant hiſtoriæ in Bibliotheca noſtra Cod. Syriac. Vatic. 27. & Cod. Amidenſi 9. & 13. Alteram anonymus ſoluta oratione ſcripſit: heptaſyllabis verſibus alteram Abdjeſu Epiſcopus Gozartæ, poſtea Sulacæ ipſius ſucceſſor, edidit. Et anonymi quidem hiſtoriam, utpote breviorem, ex laudatis Amidenſibus Codicibus accipe.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Anno Græcorum [1] *milleſimo octingenteſimo ſexageſimo quarto quidam Raban* (magiſter noſter) *Sulaca ex contubernio* (Cœnobio) *Raban Hormiſdæ* [2] *poſtquam adoraſſet in ſancta civi-* 1 2

NOTÆ.

1 *Anno Græcorum* 1864. Legendum, 1863. hoc eſt, Chriſti 1552. ut infrà patebit. Eadem hiſtoria exſtat in ms. Cod. Syriaco Bibliothecæ Collegii Urbani de Propaganda Fide.

2 *Hormiſdæ*. Hermetem appellat Leonardus Abel apud Miræum in Biblioth. Eccleſ. pag. 58. ubi hæc de Chaldæis Catholicis & Neſtorianis. *Cæterùm ex hiſce Chaldæis Orientalibus ditiſſimi & potentiſſimi reſident, in urbe Amit* (Amida,) *qui cum Prælatis ſuis unicè adnituntur obedientiam Romanæ Sedis conſervare atque augere. Potentiores autem, & ditiores nationis Neſtorianæ, ſubditi Patriarchæ adverſario, incolunt urbem Muſal, & Gezire in Babylonia: qui Patriarcha magnum ſub ſe gentium numerum habet, & reſidere ſolet in Monaſterio Patriarchali* S. HERMETIS *propè eandem urbem Muſal, in Babylonia, quæ olim Aſſur dicta*. Quod verò ex eodem Leonardo affirmat Miræus, Sulacam noſtrum *Ordinis S. Baſilii Monachum* fuiſſe, id ex vulgari recentiorum errore natum exiſtimo, qui Monachos omnes Orientales, Chaldæos, Syros, Armenos, Ægyptios, Græcos, uno vocabulo *Monachorum S. Baſilii* comprehendi volunt,

At

civitate Jeruſalem, & benedictionem & ſanctificationem accepiſſet à ſancto Sepulcro Domini noſtri, aliiſque ſanctis locis, in quibus verſatus eſt Dominus cum Diſcipulis ſuis, ex providentia Dei, qui omnia operatur ſecundùm conſilium voluntatis ſuæ, factum eſt, ut ad magnam Romam proficiſceretur, illo ipſum gubernante atque deducente in longa illa peregrinatione terra [1] *marique, qui ut illud iter ſuſciperet, permoverat. Domini itaque ope illuc pervenit lætus & exultans illum, qui eum per univerſam illam navigationem prorsùs incolumem præſtiterat: & Romam ingreſſus eſt ſub die decima octava Novembris ineuntis anni milleſimi octingenteſimi ſexageſimi quarti Græcorum. Et dedit illi Dominus gratiam in oculis omnium civium Romanorum; præcipuè verò in oculis Papæ & Adminiſtrorum ejus: inviſitque Eccleſiam magnam* duorùm Sanctorum Athletarumque illuſtrium, & ſtrenuiſſimorum bellatorum, celeberrimorum & nominatorum Doctorum Populi* (Judaici) *& Populorum* (Gentilium) *Mar Petri & Mar Pauli &c. Porrò eadem in urbe per ſex circiter menſes commoratus* [2] *eſt, & cum Romanis verſatus,* 2
dum interim benedictionem accipit, & adorat in illis ædibus, monaſteriis, & ſacris locis ejuſdem civitatis: atque inibi feſtum Reſurrectionis anni milleſimi octingenteſimi ſexageſimi quarti celebravit. Et die Dominica, quam novam dicimus (in albis) *decima* [3] 3
menſis Aprilis Cardinales ex mandato Papæ eum Epiſcopum & Metropolitam inſtituerunt, hoc eſt, ordinarunt: & poſt duodeviginti dies vigeſima octava ejuſdem menſis Aprilis, feria ſexta, venit ipſe Papa Julius [4] *ad magnam* 4
Eccleſiam Sanctorum Petri & Pauli, aureo throno invectus, ſuccollantibus quatuor Metropolitis, & proſequentibus Metropolitis centum, & quingentis Epiſcopis, atque infinita multitudine Monachorum, Presbyterorum, & Miniſtrorum, & ex promiſcuo vulgo fidelium quinque circiter millibus. Et ipſe Papa ſuis ſanctis manibus illum inſtituit, & ordinavit, & per-*

At Græci dumtaxat nomen S. Baſilii jure præferunt: cæteri Orientales non modò *S. Antonium Monachorum Proto-Patriarcham* agnoſcunt, ſed etiam Baſilium ipſum ejuſdem Antoniani Ordinis Monachum, & in Cæſareenſi Diœceſi reformatorem fuiſſe contendunt. Monachum *S. Antonii* ſe appellat & Abdjeſu noſtri Sulacæ gentilis atque in eadem Sede ſucceſſor, in Profeſſione Fidei apud Panvinium in Vita Pii IV. licet Petrus Stroza in Diſputat. de Chaldæorum Dogmatibus pro Sancto Antonio *Pachomium* habeat.

1 *Terra marique*. Sulacæ iter ab urbe Jeruſalem Romam uſque, accuratè deſcribit Abdjeſu in laudato Carmine: ubi, Jeroſolymâ (inquit) profectus eſt in urbem Joppen: inde Damiatam in Ægyptum: ex Ægypto in Phœniciam regreſſus, Beryti Pentecoſten celebravit: Hinc in Cyprum navigavit, mox Rhodum, Cretam, Zacyntum, atque Corcyram prætergreſſus, Venetias tandem tenuit: ubi decem diebus exactis, Ravennam petiit: inde Ariminum, Fulginium, Spoletum, Interamnam, & Narniam perluſtravit: demùm Romam pervenit die 18. Novembris anni Græcorum 1864. cujus initium à menſe Octobri apud Chaldæos & Syros duci, ſæpè monuimus: ut hinc pateat, annum Græcorum 1864. initio hiſtoriæ prænotatum, pro anno 1863. Chriſti 1552. amanuenſis oſcitantia ſubrepſiſſe: quod etiam ex diebus hebdomadæ infrà in eadem hiſtoria notatis clariùs patebit.

2 *Commoratus*. In Ædibus S. Spiritus in Saxia, uti narrat Abdjeſu in cit. Carm.

3 *Decima Aprilis*. Nonam habet Abdjeſu, additque, ab ea uſque ad diem, qua Sulaca Patriarcha proclamatus eſt, undeviginti dies fluxiſſe: & quidem rectè: nam anno Chriſti 1553. Dominica in Albis in diem nonam Aprilis incidit, non in decimam. Antequam Epiſcopus initiaretur, profeſſionem fidei in Palatio Apoſtolico emiſit Sulaca anno 1553. die 20. Februarii, ut notatur in additione ad Vitas Pontif. apud Ciacon. p. 1608.

4 *Julius*. Etſi in iis, quæ ad facti ſubſtantiam, pertinent, de Auctoris fide ambigendum non eſt; hæc tamen quæ de ſolemni Sulacæ in Patriarcham inauguratione per Julium Papam facta tradit, ex fama res, ut ſolet, in immenſum exaggerante hauſit, ſibique facilè perſuaſit homo novus Latinique moris prorsùs ignarus. Nec enim *ſuccollantibus Metropolitis* in Vaticanam Baſilicam Pontifex defertur, nec Sulacæ in Patriarcham inauguratio in eadem Baſilica contigit; ſed *in ſecreto Conſiſtorio*, ut ait Panvinius in hæc verba: *Hac relatione optimè examinata, Pontifex eundem Simonem* (Joannem nimirùm Sulacam) *Patriarcham conſecrari fecit, eique manu ſua Pallium, quod eſt inſigne ſummæ Patriarchalis poteſtatis, in Secreto Conſiſtorio impoſuit*.

perfecit Catholicum (Primatem) *Patriarcham in eadem Eccleſia SS. Petri & Pauli, appellavitque Mar Joannem: deditque ei literas patentes, ut ſuſciperetur in univerſo Oriente & omnibus Provinciis Indorum: & cum orationibus atque benedictionibus, quibus eum inſtruxit, confici illi juſſit quatuor ſacras veſtes* 1 *auro intertextas, & thiaram auream: Patenam quoque & Calicem argenteum auratum. Viaticum etiam adjecit, dimiſitque cum illo honoris cauſa Epiſcopum pudicum, præſtantem & doctorem, & doctum & ſcribam, ſapientem & Theologum & Philoſophum, Ambroſium nomine, & Antonium quendam monachum mitem, humilem, manſuetum, caſtum, doctorem & philoſophum. Et reverſus eſt in pace, urbemque in Deo fortem Amidam ingreſſus anno* 2 *Græcorum* 1865. *duodecima Novembris ſub lucem Dominicæ* 3 *ſecundæ Conſecrationis Eccleſiæ: ſuſceptuſque eſt ab univerſa civitate Amida cum gaudio & lætitia, ſummo & excelſo honore ipſum proſequentibus & nomen ejus prædicantibus populis. Et Dominica tertia Conſecrationis Eccleſiæ ordinavit Raban Hormiſdam Amidenum, qui Aſmar* 4 *Abib cognominatur, Epiſcopum Metropolitam, eique nomen Mar Eliæ impoſuit. Poſtea ordinavit Mar Abdjeſu Epiſcopum Gozartæ, inſtituitque eum Metropolitam in Eccleſia Sancti Phetionis in urbe Amida.*

IV. Inſtigatione Patriarche Neſtoriani à Mahometanis interimitur.

Denique Sulacæ mortem heptaſyllabo carmine proſequitur Abdjeſu

NOTÆ.

1 *Sacras veſtes, Epiſcopum &c.* Panvinius loc. cit. *Apoſtolicaque benedictione & muneribus donatum, in patriam remiſit, adjunctis ei quemadmodum ille poſtulaverat, religioſis hominibus aliquot Syri ſermonis peritis. Optaverat enim Sulaca* (ut idem Panvinius notat loc. cit.) *ut unà ſecum quiſpiam vir Eccleſiaſticarum rerum peritus ablegaretur, qui illis ritus hujus orthodoxæ Eccleſiæ noſtræ doceret. Promiſeratque mox, ſi quis talis mitteretur, eum aut in Epiſcopum, aut ad aliam dignitatem promovendum, ac ſe daturum ipſi viro locum & ædes, in quibus commodiſſimè habitare poſſet. Addiderat etiam, illic quatuor Concilia magna magnis voluminibus haberi, atque etiam alios libros veterum Doctorum, quibus hìc caremus, qui per eundem virum poſſent ad Urbem tranſmitti &c.* Tres Sulacæ ſocios honoris cauſa adjunxiſſe Papam Julium, refert Abdjeſu in laudato Carmine, Ambroſium nempè Epiſcopum, Antonium Monachum, & Matthæum Presbyterum. Et primus quidem alius eſſe videtur à Theſeo Ambroſio, qui anno Chriſti 1529. in Cœnobio Regii Lepidi jam ſenex vitam agebat, teſte Widmanſtadio in Præfat. ad novum Teſtamentum Syriacum in hæc verba. *Nam quum is* (Leo X.) *Patrum Concilium à Julio II. convocatum, ad Lateranum haberet, miſſi eò ex Syria fuerunt Legati* (Patriarchæ Maronitarum) *Acurius* (ideſt, Archipreſbyter, ſeu Chor-Epiſcopus) *Joſephus Sacerdos, Moſes* (Eliam habent Acta Concilii Lateranenſis) *Monachus Diaconus, & Elias Hypodiaconus, homines religioſi & eruditi, qui Theſeum Ambroſium Alboneſii regulum Juriſconſultum literas Syriacas tùm docuerunt. Is annis poſteà multis intra Monaſticas cellas (erat enim voto ſuo S. Auguſtini Canonico inſtituto obſtrictus) meditando tantum profecit, ut Syri quoque ingenium ipſius, & acrem præſentemque in eo labore animum admirarentur. Cæterùm quum ego Chriſtianæ ſalutis anno* 1529. *in Divi Caroli Cæſaris inviſtiſſimi ſacri Diadematis cauſa Bononiam proficiſcentis comitatu eſſem, & mibi contubernalibuſque meis Regii Lepidi à metatoribus hoſpitium, juxta cœnobium, ubi Theſeus jam ſenex vitam agebat, forte attributum fuiſſet &c.* Ejus opera Summos Pontifices in negotiis ad Orientales nationes pertinentibus uſos fuiſſe, refert Edenenſis lib. 2. Vindic. Maronitarum cap. 15.

2 *Anno Græcorum* 1865. nimirùm exeunte anno Chriſti 1553.

3 *Dominicæ ſecundæ Conſecrationis Eccleſiæ*: Ideſt, ſeptimæ ante Nativitatem Domini: nam quatuor Dominicas, quæ Nativitatem Chriſti præcedunt, *Annunciationis* appellant Chaldæi: quibus & quatuor alias præmittunt, quas *Conſecrationis Eccleſiæ* Dominicas dicunt.

4 *Aſmar Abib*. Ejus ſubſcriptio legitur ad calcem Codicis Syriaci Bibliothecæ Collegii Urbani de Propaganda Fide, in quo laudata Sulacæ hiſtoria Carminibus Abdjeſu de eodem Sulaca ſubjungitur, in hæc verba:

ܠܗܢܐ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܣܘܪ̈ܛܘܢܝܐ ܠܥܕܬܐ ܕܡܪܝ ܦܬܝܘܢ
ܣܗܕܐ ܕܒܐܡܕ ܐܝܬ ܠܗ̇ ܒܟܬܒܐ ܕܐܝܕܝ ܐܢܐ ܡܟܝܟܐ
ܕܡܟܝܬ ܘܣܬܪܬ ܕܡܢ ܗܘ ܗܘܐ . ܘܟܠܡܢ ܕܢܦܩܗ
ܡܢ ܥܕܬܐ ܕܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܘܕܪܘܫܝܬܐ
ܢܗܘܐ ܠܗ ܡܚܪܡܐ :

Hunc ordinationum Librum ad Eccleſiam Mar Phetionis martyris, quæ in urbe Amida eſt, pertinere, meo chirographo ego humilis Elias Aſmar Abib decrevi. Quiſquis verò ipſum ex eadem Eccleſia, avaritiæ aut temeritatis cauſâ extraxerit, anathema ſit.

ſu in hæc verba: [illegible]

[illegible]

Anno Epochæ Græcorum 1865. *Dominica ſecunda Conſecrationis Eccleſiæ ingreſſus eſt hic Paſtor Amidam urbium reginam: & cum ſolemni pompa in urbem invectus, cum caritate à fidelibus exceptus fuit. Aſt comperto ejus adventu, quem fama per omnes eas provincias diſſipata vulgaverat, Barmama* 1 *ille ſceleſtus & facinoroſus, excogitavit rationes, quibus inſontem iſtum oppreſſum perderet. Quamobrem cum Prætore urbis impurus iſte agere cœpit: & utiles quaſdam prætendens cauſas, variis artificiis in ſuam illum traxit ſententiam,* 1

polli-

N O T A.

1 *Bar-Mama*. Patriarchæ Neſtoriani ex fratre nepos, de quo ſuprà in Epiſtola ex urbe Moſal ad Summum Pontificem: *Nunc porrò unus ſolus ſupereſt Epiſcopus ex ea proſapia* (Neſtorianorum Patriarcharum) *qui & ipſe conatus eſt per impudentiam ita agere, ut egerunt illi qui ante ipſum fuere.* (Nimirùm Patriarchatum ſuæ Gentis, hæreditario jure, invaſit.) *Verùm nos non acceptavimus, neque proclamavimus ipſum*, inquiunt Chaldæi, qui Sulacam noſtrum elegerunt. Hinc ſchiſma inter eos obortum, aliis Bar-Mamam, Sulacam aliis Patriarcham proclamantibus. Barmamæ flagitia deſcribit Abdjeſu in laudatis Carminibus, ubi refert, pueros duos, alterum duodennem, quindennem alterum, Epiſcopos ab ipſo ordinatos fuiſſe; plures uxores uni viro, Mahometanorum in morem, permiſſas: Repudium, etiam quoad vinculum matrimonii, inductum: & ad cumulum ſcelerum, ejus conſilio Sulacam noſtrum à Mahometano Præſide extinctum. Quod verò ſcribit Panvinius in vita Julii III. Bar-Mamam octennem à Simone Mama patruo Epiſcopum, & ſucceſſorem ſibi deſignatum fuiſſe, & hunc, antequam puerum in eam auctoritatem evehere potuiſſet, fato conceſſiſſe, ſuſpicor virum doctum falſa alicujus relatione deceptum, aut memoriæ lapſu id aſſeruiſſe. Nam Neſtorianorum potiorem partem poſt obitum Simonis Mamæ, Barmamam ipſius ex fratre nepotem in Patriarcham elegiſſe, eumque non puerum octennem, ſed virum, hæreſi licet & flagitiis infectum, affirmant teſtes omni exceptione majores Abdjeſu in hiſtoria Sulacæ, & Chaldæi, qui Bar-Mama ipſo contempto Sulacam in Patriarcham ſibi elegerunt. Neque ſi Barmama octennis fuiſſet, ordinationes Epiſcoporum in Carmine Abdjeſu commemoratas peragere potuiſſet, aut alia facinora admittere, quæ ibidem ante Sulacæ inaugurationem deſcribuntur.

pollicitus ſe denarios decem mille ipſi ſoluturum, ſi hunc bonum virum interimeret. Conſenſit ille pecunia illectus: eumque comprehendi juſſit, captumque & flagellis cæſum in vincula conjecit: magiſque in dies verbere in eundem ſævitum eſt. Hunc in modum dux ille impiorum in publica cuſtodia ipſum detinuit ad quatuor menſes; quo ſpatio quotidie à ſceleſtis & nefariis hominibus, acerbè & abſque commiſeratione tortus eſt. Poſt tam diuturnum carcerem, quem pertulit iſte præſtantiſſimus electus, egit vir ille malitioſus & nefarius, ut crudeli morte necaretur. Imperavit itaque Tyrannus ille iniquus apparitoribus ſuis iniquitatis adminiſtris, ſpirantibus mortem & cædem, ut eum laqueo ſtrangularent; quum interim in aurem ſervis ſuis inſuſurraſſet, ut negotium clanculùm peragerent, utque ſpargerent in vulgus, illum ipſis dormientibus fuga elapſum fuiſſe. Et juxta Prætoris mandatum clandeſtina ipſum nece ſuſtulerunt, & in deſertis montibus peremerunt, demiſſumque in vorticoſum locum, in profluentem vinctum projecerunt.

Idem de glorioſo Sulacæ obitu apud Aubertum Myræum in Biblioth. Eccleſ. pag. 58. ubi hæc ex Leonardo Epiſcopo Sidonienſi: *Ex his* (Aſſyriorum Orientalium Patriarchis) *Simon Sulaca* (nempè Joannes noſter, quem à Leonardo Panvinio, Miræo, & Ecchellenſi Simonem perperàm appellari ſuprà monuimus) *obedientiam præſtitit S. Romanæ Eccleſiæ, temporibus Julii III. Papæ: atque ab eodem confirmatus quum domum rediiſſet, Archiepiſcopos & Epiſcopos quoſdam ordinavit, rejicique juſſit invocationem Neſtorianam, quæ tunc à Diacono fieri ſolebat. Sed fraude Patriarchæ adverſarii ſui tandem captus eſt, atque à Turcis occiſus*: Anno ſcilicet Chriſti 1555. poſtquam Eccleſiam Aſſyriacam rexiſſet anno uno, & menſibus duobus, teſte Abdjeſu in laudato Carmine in hæc verba: ܗܘܝܘ ܐܠܡܥܘܗܝ ܘܕܒܫܐ ;

ܡܕܒܪܢܐ ܘܚܟܝܡܐ ܕܒܝܬܐ : ܫܢܬܐ
ܠܥܕܬܐ ܚܕܐ ܘܝܪ̈ܚܐ :

Hic eſt ſapiens familiæ præpoſitus, qui Eccleſiam duobus menſibus & anno gubernavit.

Scripſit Sulaca, dum Romæ eſſet, Profeſſionem fidei, quam è Syriaco Latinam fecit Maſius, & typis Plantinianis publicavit anno 1569. Incipit: *Mea monachi Siud profeſſio Fidei. Profitemur Trinitatem glorioſam* &c. Ubi tria obſervatu digna occurrunt. Primum quod de Sacramento Confeſſionis ſcribit: *Erat quidem olim apud nos conſuetudo, ut revelaremus peccata noſtra inter nos: ſed ſurrexit violentus tyrannus, & abolevit eam; orta eſt cædes ac contentio, & ceſſare fecit illam.* Ubi Bar-Mamam fortaſſè intelligit, impium ſcilicet Neſtorianorum Patriarcham, qui Sacramentum Pœnitentiæ ſuſtulerit. Illud etiam à duobus Coptorum Patriarchis ſæculo duodecimo per ſummam impietatem in Ægypto abrogatum fuiſſe, narrat Severus Aſmonæorum Epiſcopus, reclamantibus licet doctioribus ejuſdem nationis Viris, ut oſtendit Renaudotius Hiſt. Patr. Alex. pag. 550. & tom. 2. Liturg. Orient. pag. 50. V. Ejus fidei profeſſio.

Alterum, quod de Sacramento Confirmationis ſubjungit: *Confirmatione verò an veteres uſi ſint, ignoro: Monachus enim ſum, & quis me id docuiſſet?* Inter præcipuos ſiquidem errores, qui in Eccleſiam Neſtorianorum, ſublato eorum cum Catholicis commercio, obrepſerunt, is recenſendus eſt, quod Confirmationis Sacramento careant, cujus in Libris Ritualibus ne veſtigium quidem apparet: ut meritò de iis dixerit Sulaca, *Confirmatione verò an veteres uſi ſint, ignoro.* Neque enim in Ordine Baptiſmi juxta Neſtorianorum Ritum, ulla fit hujus Sacramenti commemoratio, contra communem reliquorum Orientalium tùm Græcorum, tùm Syrorum diſciplinam, qui Confirmationem Baptiſmo

mo ſubjungunt. Quod verò Sobenſis Hebedjeſu in Lib. Margaritarum Tract. 4. cap. 1. *Chriſmatis* mentionem facit, id non de Sacramento Confirmationis intelligendum eſt, ſed de Chriſmate, quo Catechumeni ante Baptiſmum unguntur, ut ex eodem Tract. cap. 4. colligitur, ubi quid ſit Chriſma, & quis ejus uſus apud Neſtorianos, idem Auctor exponit.

Tertium denique, quod ex lapſa per manus gentilium ſuorum fide refert, nonnullos ex Chaldæorum Patriarchis à Romano Pontifice ordinationem olim accepiſſe. *Veneramur quoque*, (inquit circa finem Profeſſionis Fidei) *& exaltamus, atque laudamus Eccleſiam Romanam, & caput ejus Papam Sanctum, atque omnes proles ipſius benedictas: nam ita habetur in libris noſtris, quod Sacerdotium noſtrum ex iſta Eccleſia Romana ſit, ac proptereà venimus ad accipiendum fermentum à vobis, ſicut ſcriptum eſt in Epiſtola noſtra*: nimirùm in ea, quam ex urbe Moſal ſecum attulerat, ubi Aſſyriorum gens ſic Papam Julium alloquitur apud Maſium p. 265. *Prætereà hoc ſcito, Pater noſter excelſe, quod Sacerdotium noſtrum à priſcis temporibus ex Roma ſit, quæ eſt Sedes Petri principis Apoſtolorum: Verùm ex quo confuſus eſt ordo Chriſtianorum à filiis Hagar Ægyptiæ, interrupta eſt via noſtra ad vos inde à ſpatio trecentorum annorum uſque ad hunc diem.* Ab ævo ſcilicet Aram eorum Patriarchæ, quem Panvinius in Julio III. & Maſius in epiſtola ad Augerium pag. 231. ex Sulacæ noſtri & Caleph ejus ſocii ore *Maraum* appellant, his verbis. *Sæpè autem audivi ego, quum duo iſti memorarent* (Sulaca & Caleph) *in tabulariis populi ſui ſcriptum exſtare inter recentiſſima ſuorum gentilium erga Pontificem Romanum obligationis atque obſequii exempla ante annos plus minus trecentos pari caſu Romam amandatum veniſſe Neſtorianum alium, nomine Maraum, qui etiam ipſe ab illius temporis Pontifice fuerit ſacro illo munere imbutus, atque Patriarcha gentis ſuæ factus: neque dubitare populum Neſtorianum, quin ejus rei memoria maneat etiam in Romanorum Pontificum ἀρχείοις conſervata.* Præter Aramum ſeù Maraum, antiquiſſima etiam aliorum Patriarcharum exempla producit Abdjeſu in laudato Carmine de Sulacæ ordinatione, quos vel à Romano Pontifice, vel ab Antiocheno Patriarcha impoſitionem manus accepiſſe refert in hæc verba: ܡܪܝ ܐܒܐ ܪܒܐ ܒܪܘܡܝ
ܐܬܬܣܝܡ ܡܢ ܦܦܐ ܘܡܢܗܪܐ ܘܪܒܐ
ܐܒܪܝܣ ܕܡܬܦܫܩ ܐܡܒܪܘ
ܣܝܘܣ: ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ ܐܬܬܣܝܡ
ܦܛܪܝܪܟܐ. ܘܡܪܝ ܝܥܩܘܒ
ܚܬܢܐ ܕܝܘܣܦ ܢܓܪܐ
ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ ܗܘܐ ܐܬܩܬܠܩ. ܘܐܚܐ
ܕܐܒܘܗܝ ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ ܩܒܠ ܐܣܟܝܡܐ
ܕܦܛܪܝܪܟܘ ܘܒܚܪܝܢ ܐܪܡ ܕܡܢ ܨܘܒܐ
ܘܐܬܥܒܪ ܡܢ ܨܘܒܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܦ
ܗܘ ܠܟܠ ܕܟܠܗ ܠܟܠܝܐ ܐܬܦܪܣ
ܒܪܘܡܝ ܡܕܝܢܬܐ:

Mar-Aba magnus Romæ per Papam ordinatus eſt. Item præclarus ac inſignis Abres, qui Ambroſius interpretatur, Antiochiæ conſecratus fuit Patriarcha: & Mar Jacobus Joſephi Fabri affinis Antiochiæ etiam Catholicus (hoc eſt, Primas) *ordinatus eſt: & Achadabues Antiochiæ item Patriarchatus inſignia accepit: Demùm Raban Aram, qui ex urbe Soba* ad Patriarchalem Sedem *evectus eſt, ipſe etiam omnium noviſſimè univerſæ Eccleſiæ* (Chaldæorum) *in urbe Roma Patriarcha præfectus fuit.* Hæc totidem ferè verbis in Cod. Amidenſi 5. pag. 101. in quo tamen Abres, Jacobus, & Acadabues Romæ, non Antiochiæ ordinati fuiſſe dicuntur: uti exiſtimavit etiam Elias Babylonis Patriarcha in Epiſt. ad Paulum V. Summum Pontificem, apud Petrum

Stro-

Strozam in Diſputatione de Dogmatibus Chaldæorum: ubi hæc de illius Patriarchatus inſtitutione: *Et Sedes noſtra Babylonica non ex ſe electa eſt, ſicut aliorum hæreticorum, qui ſine lege multiplicaverunt Patriarchas in mundo, ſine Sede Eccleſiæ magnæ Romæ; ſed ex præcepto Papæ, & ex conſilio Eccleſiæ Romanæ electa eſt Sedes Babylonis, & ita ſcriptum invenitur apud nos in annalibus: quod videlicet Patres Orientales Romæ ordinabantur. Sed factum eſt poſtea, ut quum mitterent homines propter confirmationem, in itinere interficerentur: & quum diu hoc feciſſent, omnes peribant: Hoc autem Eccleſiæ & Pontifici narrato; Pontifex conſilio inito decrevit, & dixit: Ordinemus eis Patriarcham, & permittamus, ut Patriarchas ſibi eligant, ne in via intereant propter confirmationem, neque eis mala accidant, & non peccemus, aut ipſi ſint extra ovile Romæ. Sic itaque accepimus poteſtatem uſque adhuc, & non à nobis ipſis aliquid fecimus, ut reliqui, qui Apoſtolorum Canones conculcaverunt, & leges Patrum, & impleverunt terram Patriarchis ſine neceſſitate. Propter hoc vocata eſt Sedes Babylonis quinta propter quatuor Sedes quatuor Evangeliſtarum; & ex eo quod electus eſt Patriarcha cum confirmatione Romana, & dedit nobis facultatem, ut conſtituamus Paſtores, tunc vocata eſt Babylonis, quæ quatuor comitatur Sedes, & quidem numerata eſt, ſicut una ex his.*

Verùm hanc recentiorum Aſſyriorum opinionem de Abre, Jacobo, Achadabue, Mar-Aba aliiſque antiquis Chaldæorum Patriarchis, quos Romæ ordinatos fuiſſe aſſerunt, tùm ex notiſſima Eccleſiæ Orientalis praxi, tùm ex priſcorum Neſtorianorum auctoritate commentitiam eſſe liquet. Nam Salomon Epiſcopus Boſtrenſis in libro Apum cap. 51. ubi ſeriem Patriarcharum Chaldæorum uſque ad ſæculum decimum tertium recenſet, neminem eorum, quorum ſuprà fit mentio, Romæ ordinatum ſcribit, ſed omnes Antiochiæ: quod & in emendatioribus Codicibus Ritualibus illius nationis legitur, ſi Aramum & Sulacam noſtrum, atque Abdjeſu hujus Succeſſorem excipias. Prætereà ab ineunte Chriſtiana religione, Antiocheni Patriarchæ fuit, Eccleſiarum Orientis curam gerere, uti ex Canone ſexto Concilii Nicæni colligitur: idque exactè obſervatum, donec Chaldæi in communione Eccleſiæ Catholicæ perſtiterunt, etiam poſtquam ex ejuſdem Concilii decreto, ſeù alia quavis ratione proprios Catholicos, ſeù Patriarchas habere cœperunt, quorum inſtitutio indicatur in Canone Arabico 38. quem retuli ſuprà pag. 9. & hìc repetam, ut oſtendam, unde ortus ſit Recentiorum error, ordinationes præfatorum Patriarcharum Romæ factas aſſerentium. Canon Arabicus Concilii Nicæni: *Honoretur quoque ſimiliter princeps Sedis Seleuciæ, quæ eſt in regione Orientis & Modaina vocatur: atque iſte etiam appellari debeat nomine Catholici, & poſſit deinceps ordinare Metropolitas, ſicuti faciunt Patriarchæ: ut Orientales Patriarcham Antiochiæ ob neceſſitates ſuas conſulentes, aut ab eodem in patriam remeantes, nullum detrimentum patiantur: & ne Ethnici occaſionem inveniant nocendi eis: quia Patriarcha Antiochiæ hac in re conſenſit, poſtquam à Synodo rogatus fuit, ne de ſublata ipſi Orientis poteſtate contriſtaretur. Nihil enim aliud hoc in negotio quæritur, quàm ut Chriſtiani regionis Perſarum incolæ pace & quiete fruantur.* Ubi vides, ex hoc Canone petitas eſſe omnes Aſſyriorum rationes, quas pro vetuſtiſſima illa ſua conſuetudine conſulendi Romam jactant; ut nullus dubitandi locus ſit, quin ipſi ad Romam Summoſque Pontifices falsò traduxerint, quæ de Antiochia Antiocheniſque Patriarchis dicere debuiſſent: Ab his enim, non à Romanis Pontificibus priſci illi Seleuciæ ſeù Chaldæorum Primates impoſitionem manus, vel electionis confirmationem petebant.

CAPUT XLVIII.

Moſes Mardenus.

I. Moſes Mardenus, ſeù Meredinæus, Patriarchæ Jacobitarum ad Julium III. Legatus.

MOSES ab Andrea Maſio ejus in Syriacis diſcipulo *Mardenus* appellatus, quod ex urbe Mardin ſeù Merdin, quæ *Marde* Ptolemæo eſt, genus duceret, ab Ignatio Syrorum Jacobitarum Patriarcha Romam ann. 1552. ad Julium III. Papam allegatus, ibidem orthodoxæ fidei profeſſionem tùm ſuo, tùm Patriarchæ ſui nomine emiſit, quam idem Maſius Latinam fecit. Inde in Germaniam profectus, Viennæ novo Teſtamento Syriaco typis imprimendo operam dedit: ubi & Joannem Albertum Vvidmanſtadium, qui pridem Syrorum elementis à Theſeo Ambroſio Viterbienſi & à Simeone Syrorum, qui juga Libani incolunt, Epiſcopo Catholico imbutus fuerat, auditorem habuit, eundemque in promovenda Syriaca literatura ſtudioſum æmulatorem, ut idem Vvidmanſtadius teſtatur in Præfatione ad Teſtamentum Novum Syriacum impreſſum anno 1555. *Et quum jam in ea cura verſaremur*, inquit, nimirùm Syriacos libros imprimendi, *ex improviſo mihi à conventu Principum, qui Helioprunæ agebatur, revertenti, Moſes Meredinæus ex Meſopotamia Catholicus Sacerdos in Rhetia Ripenſi occurrit: qui ut in Pontificio diplomate, literiſque amicorum ipſi ad me datis patet, ab Ignatio Patriarcha Antiocheno cùm ob alias graviſſimas cauſas, tùm ut Novi Teſtamenti volumen prælo excuſorio multiplicatum, in Syriam reportaret, Romam miſſus Orator fuit: quo Ignatius ipſe, tamquam Paſtor prudens & attentus, ſacrorum librorum inopiam, ex qua Chriſtiani Syri multorum memoria majorem in modum laboraſſent, Latinæ Eccleſiæ beneficentia ſuſtentare poſſet. Et quum nec Romæ, neque Venetiis, quamvis ampliſſimorum hominum favore & gratia niteretur, quemquam reperiſſet, qui magnum hoc & difficile opus attentare vellet; tandem nonnullorum, qui eadem ferè ſollicitudine urgeri me norant, conſilia ſequutus, in comitatu Rainaldi Poli, ſanctitate vitæ Chriſtianaque doctrina præſtantiſſimi Senatoris, qui tùm in Britanniam legatus proficiſcebatur, ad me contendit &c.*

II. A Margarino Binio cum Moſe Bar-Cepha confunditur.

Porrò hallucinatur Margarinus Binius, qui Mardenum noſtrum cum Moſe Bar-cepha unum eundemque facit: nam is Epiſcopus fuit Beth-Raman, Beth-Ceno, & Moſal, obiitque *anno Græcorum 1224. die Sabato, qui tùm decimus tertius erat ejus menſis, quem Syri Seboth, noſtri plerumque Februarii interlunio inchoatum appellant, hoc eſt, anno à Chriſto nongenteſimo decimo quarto* (imò, decimo tertio) ut ex Syrorum monumentis tradit Maſius in Præfatione ad Commentarium ejuſdem Bar-Cephæ de Paradiſo. Noſter verò Moſes Maſii ipſius in Syriaca lingua præceptor erat, ut idem in eadem Præfatione & alibi paſſim ſcribit & anno Chriſti 1555. in Germania imprimendis Syriacis Codicibus vacabat, ut ſuprà ex Vvidmanſtadio oſtenſum eſt.

III. Ejus Fidei profeſſio.

Exſtat ejus fides, quam Romæ profeſſus fuit anno 1552. ex ipſo Moſis autographo Syriaco per Maſium translata, quæ incipit, *In nomine Patris & Filii* &c. Ubi poſtquam Chalcedonenſe Concilium ſe amplecti erroremque Dioſcorianum reiicere affirmavit, *Obteſtor* (inquit) *Patrem Patrum & Paſtorem paſtorum Pontificem Julium tertium, qui accepit ſignaculum nominis Trinitatis, ut dignetur acceptare hanc meam profeſſionem meo nomine, atque etiam nomine Patriarchæ noſtri. Inſuper vos Patres electos, qui eſtis ſepes Eccleſiæ Sanctæ, Vos, inquàm, Cardinales ſanctiſſimos obſecro, ut acceptetis hanc profeſſionem fidei ab humilitate mea, pro me & pro Patriarcha noſtro, qui juſſit me confiteri coram Vobis fidem hanc veſtram veram, dicens ſe acceptare profeſſionem*

per

per me factam. Ego verò ex quo huc adveni, non ſum illicò eam profeſſus; quia ille juſſit, ne præproperus eſſem in profitendo, donec ipſam profeſſionem probè aſſequutus eſſem. Nunc verò animadverti profeſſionem veſtram eſſe veluti lucernam, quæ ſuper candelabrum poſita eſt, ad quam nullæ pertingunt tenebræ, etſi vel totus mundus tenebras offuderit, illa nihilominus luxerit, ceù Sol, ſuper omnes. Plùs quàm illa verò, aut minus non accepto. Hæc ille: cujus tamen fidem Ignatius ejuſdem Patriarcha nequaquam ratam habuit, ut poſtmodum compertum eſt: ſed neque Davides Ignatius, qui Jacobitis poſteà præfuit, Catholicam veritatem ex animo amplexus eſt, licet eam ſe profiteri, miſſa etiam cum Leonardo Abel Epiſcopo Sidonienſi ad Gregorium XIII. fide ſua, quæ Cod. Vat. Arabico 169. exſtat, ſcripſerit, ut narrat Petrus Stroza in Diſp. de Chaldæorum Dogmatibus, his verbis. *Ad quem*, ideſt ad Davidem, *Gregorius XIII. Nuncium Apoſtolicum miſit, cum confirmatione Patriarchatus, ac Patriarchali pallio, Leonardum Epiſcopum Sidonienſem anno Salutis* 1583. *ſpe motus, quam in eo excitaverat reconciliationis illius Patriarchæ cum Sancta Apoſtolica Sede Nehemes* [1] *ejus frater, olim & ipſe Jacobitarum Patriarcha; qui declinandæ Turcarum perſecutionis cauſa, ad Gregorii caritatem confugerat. Legationis ſuæ ſucceſſum parùm felicem Epiſcopus Sidonienſis reverſus, infecta re, renunciavit poſteà Sixto Quinto, commentario diligenter conſcripto, in quo multa ſcitu digna leguntur de hac natione.*

Sub ejuſdem Moſis nomine edidit Maſius *Theologicam de Sacroſancta Trinitate contemplationem, ab eo* (ut ait) *ſcriptam anno* 1552. cujus initium, *Laudetur arcanus ille & ſublimis*: quæ tamen Moſis fœtus non eſt, ſed ab eo ex Eccleſiaſticis Syrorum officiis deſcripta, ut Syriaci Ritus perito liquet: continet enim *Proœmium*, ut vocant Syri, & *ſeriem*, quæ in Feſto, ſeù Commemoratione SS. Trinitatis in Eccleſia leguntur.

CAPUT IL.

Abdjeſu Patriarcha Chaldæorum.

ABDJESU Joannis filius poſt Sulacæ obitum, à quo Gozartæ ſeù Inſulæ Tigris Epiſcopus initiatus fuerat, Chaldæorum Patriarcha deſignatus, Eccleſiam illam ſumma cum probitatis laude rexit ab anno Chriſti 1554. de quo hæc Panvinius in Vita Pii IV. *Per id tempus Abdjeſu, ideſt Servus Jeſu, Chriſtianorum Orientalium trans Euphratem commorantium maximus Patriarcha, vir* I. Abdjeſu à Pio Quarto Patriarcha Chaldæorum initiatus.

NOTA.

1 *Nehemes*. Aliam ejus fugæ cauſam legi in ms. Catalogo Patriarcharum Jacobitarum, qui exſtat in Cella Archiepiſcopali ejuſdem nationis Alepi ad calcem Catalogi Dionyſii Barſalibæi, in hæc verba:

ܡܪܝ. ܡܪܝ ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܡܪܕܝܢܝܐ ܡܢ ܫܪܒܬܗ
ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܫܝܠܐ ܡܢ ܫܪܒܬܐ
ܒܪܝܟܬܐ ܗܘ ܕܢܥܡܬ ܐܠܗܐ ܗܢܐ ܐܬܚܢܦ.

Mar Ignatius Mardinæus ex genere τ8 μακαρίτ8 *Joannis Bar-Silæ de familia benedicta, qui &* *Nehemet-Alla* (ſeù Nehemes.) *Hic Hagarenus factus eſt*: hoc eſt, Mahometicam ſuperſtitionem, Chriſtiana religione ejurata, amplexus: quamobrem pœnitentia ductus, in Italiam ad Summi Pontificis, ut ait Stroza, caritatem confugit. Ejuſdem meminit & Michael Mercatus in Metallotheca, quam Sanctiſſimi Pontificis auctoritate & munificentia è tenebris in lucem nuper eduxit Doctiſſimus idem & amiciſſimus Joannes Maria Lanciſius Archiater Pontificius, cujus nomen à multiplici eruditione, & à ſummo, quo literatos omnes amore proſequitur, ubique commendatur. Ubi pag. 227. hæc de Neheme. *Ab Antiocheno Patriarcha Syriacæ nationis homine, ut illius dignitatis ornamentis, ita ſcientiæ medicinæ præclaro relatum eſt (quem Romæ convenimus ad Gregorium XIII. Pontif. Max. profugientem, ac ſummam religionis ſuæ, Eccleſiæ Catholicæ deferentem)* &c.

vir doctus, Chaldaicis, Arabicis, & Aſſyriis literis ornatus, cujus juriſdictio interiores uſque ad Indos penetrat, Romam ad Apoſtolorum limina, & Pontificem ſalutaturus, cum aliquot ſociis longiſſimo itinere pervenit, ut ab eo confirmatus, Pallium de Corpore S. Petri acciperet. Pontifici oblatus, ei perpetuam obedientiam promiſit, & per Interpretem, S. R. E. fidem
1 *profeſſus eſt, cujus Syngrapha* [1] *in Concilii Tridentini ſeſſione 22. lecta ejuſmodi fuit. Confeſſus ſum puro corde, & fide non ficta coram Reverendiſſimis Dominis Michaële tituli Sanctæ Sabinæ Alexandrino, & M. Antonio tituli S. Marcelli Amulio S.R.E. Presbyteris Cardinalibus in hanc formam. Ego Abdiſu filius Joannis de*
2 *domo Marcia* [2], *ex civitate Gezira* (Gozarta) *in Tigridi flumine, olim Monachus Sancti Antonii Monaſte-*
3 *rii SS. Rochæ* [3] *& Joannis fratrum, electus Primas, ſive Patriarcha civitatis Muzale in Aſſyria Orientali, juro quod ita corde credo, & ore confiteor S. R. E. fidem, approbatis omnibus & ſingulis illis, quæ ipſa approbat, & damnatis ſimiliter omnibus quæ ipſa damnat, amplector & promitto, & omnes fratres meos Metropolitas ſive Epiſcopos, ac Diœceſanos, quovis modo meæ juriſdictioni ſubjectos, ita tenendum & credendum eſſe docebo, & modis omnibus pro quibus potero, perſuadere conabor. Ita me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. In quorum fidem, hanc meam fidei profeſſionem, & atteſtationem manu mea ſcripſi &c. Actum Romæ die 7. Martii anno 1562. De multis & difficillimis quæſtionibus interrogatus ſcitè reſpondit. Cunctos veteris novique Teſtamenti libros, antiquos Græcos Latinoſque Patres, quibus nos Catholici utimur, Chaldaica, Aſſyriaca, & Arabica lingua verſos, & alios nobis ignotos, quos memoriter tenebat, ſe legiſſe dixit. Cunctos ferè Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ritus, & Sacramenta apud ſuos ſervari docebat. Ut Concilii Tridentini decreta ad ſe mitterentur, rogavit. Fidem Chriſti ab Apoſtolis Thoma, Thaddæo, ipſorumque diſcipulo Marco* (Mari) *majores ſuos accepiſſe, & hodie retinere profeſſus eſt. Redeuntem in patriam Pontifex, auctore M. Antonio Amulio Cardinale, qui eum Romæ agentem fovit, amplis muneribus liberaliter donavit. Eum aliquando per interpretem alloquutus, virum eruditum & gravem animadverti. Ejus jam ad ſuos reverſi literas Romam allatas vidi.* Hactenus Panvinius. Cui conſonant Card. Amulius in epiſtola ad Concilium Tridentinum apud Raynaldum in Continuatione Annalium Baronii ad annum 1562. Leonardus Abel Epiſcopus Sidonienſis apud Miræum in Biblioth. Eccleſ. pag. 58. Genebrardus in Chron. lib. 4. & Ciaconius in Vitis Pontificum.

II. Ejus geſta, & ſucceſſores.

Ejuſdem Abdjeſu geſta proſequitur Petrus Stroza in Præfatione ad Diſputationem de Chaldæorum Dogmatibus, ubi ſeriem Patriarcharum ejuſdem Nationis à Julii III. temporibus ad Paulum V. recenſet in hæc verba: *Sulaca deinde à Turcis, adverſariorum opera, ut fertur, è vivis ſublato, ſufficitur in ejus locum Abdjeſu, ejuſdem Ordinis Monachus, vir mirificæ eruditionis, linguarum varietate, & ſacrarum literarum notitia; de quo in vita Pii IV. præclara fit men-*

NOTÆ.

1 Alia à Profeſſione Fidei, quæ exſtat Syriacè in Cod. Arab. Vatic. 150. de qua infrà.

2 *Marcia*. In Profeſſione Syriaca legitur. ܡܢ ܒܝܬ ܡܪܘܢܝܐ *de domo Maronis*.

3 *SS. Rochæ & Joannis fratrum*. In eadem Profeſſione Syriaca, ܡܢ ܕܝܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܚܐ ܘܡܪܝ ܝܘܚܢܢ: *Ex Cœnobio Sanctorum Mar Achæ, & Mar Joannis*. Et hujus quidem, quem Ægyptium Chaldæi appellant, memoria celebratur die 15. Octobris; Achæ verò, ejuſdem fratris, die 1. Novembris, ut in Cod. Amid. I.

mentio; cujus Pontificatu Romam venit pro confirmatione; qui & Tridentino Concilio interfuit. Ejus autem effigies depicta conſpicitur in Aula Regia Palatii Vaticani inter Cardinales, cæteroſque Prælatos Alexandro III. aſſiſtentes, Imperatorem Fridericum pœnitentem Venetiis recipienti. Plurimum quidem profecit Abdjeſu, multos ex Neſtorianis ad Eccleſiam Catholicam convertit; acceptamque ab Apoſtolica Sede auctoritatem valde propagavit; quam ejus ſucceſſores poſteà conſervare ſibi aut neſcierunt, aut non potuerunt. Pergit, de ſucceſſoribus ejuſdem differens: *Nam qui ei ſucceſſit Abatalla* [1], *& ipſe Monachus ejuſdem Ordinis, parum vixit. Et Denha Simon poſtea ex Archiepiſcopo Gelu & Seert factus Patriarcha, nec ætate, neque doctrina idoneus tanto muneri, tempore quo Epiſcopus Sidonienſis* (Leonardus Abel) *in Orientem profectus eſt Nuncius Apoſtolicus, relicto Charemet,* (Amida urbe) *ubi alii Patriarchæ Orientalium Aſſyriorum reſederant, in provinciam Zeinalbech ſeceſſerat ad fines Perſidis, potentiæ cedens Patriarchæ Babylonis. Quo loco etiam hodie* (hoc eſt, anno 1617. quo Stroza ſcribebat) *manet ejus ſucceſſor, Simon quoque & ipſe vocatus; exiſtimatione ac numero ſubjectorum, ut accepimus, prædeceſſoribus longè inferior. Ita ut Patriarchæ Babylonis ſtatus nunc videatur in priſtinum reſtitutus, æmulo ſponte ſua quaſi in exilium relegato. Igitur qui modò ſedem Babylonis obtinet, Mar Elia Chaldæorum Patriarcha multò minus, quàm prædeceſſores ſui domeſtico diſſidio laborat; ſubjectamque ejus obedientiæ nationem pacificè gubernat: Metropolitis & Epiſcopis, Cleroque non modò obtemperantibus ei, ſed ipſum valdè diligentibus.*

Abraham Ecchellenſis in Præfatione ad Catalogum Scriptorum Syrorum exiſtimat, Sobenſem Hebedjeſu illius Catalogi Auctorem, unum eundemque cum noſtro Abdjeſu fuiſſe: ipſum enim aſſerit jam ſenem ſub Julio III. Romam veniſſe, ubi ejurata Neſtoriana hæreſi Catholicam fidem amplexus ſit: Deinde ſub Pio IV. in Urbem reverſum, ab eodem Pontifice pallio Patriarchali donatum. Eadem apud Naironum in Evopl. pag. 116. 117. & Renaudotium de Perpetuitate Fidei tom. 5. pag. 656. Verùm hallucinantur viri docti, quum inter Sobenſem Abdjeſu, & noſtrum Patriarcham anni ferè bis centum quadraginta effluxerint. Noſter enim à Pio IV. in Patriarcham Chaldæorum confirmatus eſt anno Chriſti 1562. Sobenſis verò circa annum 1300. vivebat, uti de ſeipſo teſtatur in Libro Carminum, quem Paradiſum inſcripſit, in Præfatione his verbis: ܟܕ ܗܟܝܠ ܡܢ ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܫܬܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܝܘܢܝܐ ܕܒܗ̇ ܠܟܬܒܐ ܗܢܐ ܐܢܐ ܥܒܕܝܫܘܥ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܨܘܒܐ ܘܐܪܡܢܝܐ ܣܝܡܬ ܠܫܢܬܐ ܗܕܐ ܕܐܝܬܝܗ ܫܢܬ ܐܠܦ ܘܫܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥ ܕܝܘܢܝܐ: *Quum igitur ab anno Græcorum milleſimo ſexcenteſimo ſecundo* (Chriſti 1291.) *quo hunc Librum ego Hebedjeſu Sobæ & Armeniæ Metropolita confeci, uſque ad præſentem Græcorum annum milleſimum ſexcenteſimum vigeſimum ſeptimum* (Chriſti

III. Cum Sobenſi confunditur ab Ecchellenſi, à Nairono, & à Renaudotio.

NOTA.

1 *Abatalla.* Leonardus Abel apud Miræum loc. cit. *Abdjeſu paucos poſt annos defuncto ſucceſſit Aatalla, ejuſdem ordinis, qui non habuit confirmationem Apoſtolicam, quod eandem Romæ non poſtulavit. Aatallæ defuncto ſuffectus eſt Denha Simon, Archiepiſcopus de Celu, qui temporibus Gregorii XIII. Papæ Romam miſit Procuratorem ſuum Hermetem Eliam Archiepiſcopum. Is nomine Patriarchæ ſui debitam Sedi Apoſtolicæ obedientiam præſtitit, & confirmatione cum pallio Patriarchali obtenta, ex Urbe anno* 1582. *diſceſſit.*

ſti 1316.) &c. obiit autem anno Chriſti 1318. uti ex elegantiſſimo Syriaco Evangeliorum Codice colligitur, qui ſcriptus eſſe dicitur menſe Decembri anno Græcorum 1888. Chriſti 1576. exſtatque in Biblioth. Collegii Urbani de Propaganda Fide, præclarum Joſephi I. Patriarchæ Chaldæorum munus; ubi hæc ad calcem de Sobenſi notantur.

[illegible]

Scriptus fuit Liber iſte, collatus, & exaratus ex archetypo ſcripto manu patris noſtri benedicti ac beatiſſimi Mar Hebedjeſu Metropolitæ Sobæ & Armeniæ, cognomento Bar-Bricha (ideſt, filius Brichæ, *ſeù* Benedicti) *qui librum Carminum compoſuit. Archetypum autem ſuum ille ſcripſit anno Græcorum* 1596. (Chriſti 1285.) *quum Sigaræ & Arabiæ Epiſcopus eſſet. Deinde factus fuit Sobæ Metropolita, atque ex iſto ærumnarum ſæculo ad vitæ gaudiorumque regionem migravit ſub initium menſis Novembris anni Græcorum milleſimi ſexcenteſimi trigeſimi* (Chriſti 1318.) Demùm in optimo Codice ms. Syriaco Carminum Hebedjeſu Sobenſis, qui ſcriptus eſt anno Græcorum 1851. Chriſti 1539. die 5. Novembris, feria ſexta, ſub Simeone Chaldæorum Patriarcha, ut ad calcem notatur (exſtat autem Codex in Hoſpitio Monachorum Maronitarum S. Antonii Abbatis apud Eccleſiam SS. Marcellini & Petri) ſyngraphe præfixa legitur Abdjeſu noſtri, adhuc Epiſcopi, qua Arabico ſermone, ſed literis Syriacis teſtatur, Codicem illum, à Sobenſi Hebedjeſu ducentis ante annis, ut dixi, compoſitum, ſpectare ad Presbyterum Abrahamum Jacobi filium, qui eundem à Presbytero Abdalla Zaineddini filio emerat; mox Syriacè ſubſcribit hunc in modum: [illegible]

Propria manu ſcripſi ego humilis Abdjeſu Gozartæ. Qui legit, preces pro mea vilitate ex corde fundat propter Dominum noſtrum. Liquet ergo utriuſque Abdjeſu teſtimonio, Sobenſem Brichæ filium, Catalogi & Carminum ſcriptorem, alium à noſtro fuiſſe.

Scripſit *de Joanne Sulaca tria Carmina*. Primum heptaſyllabum, de ejus profectione in Urbem, atque in Patriarcham Chaldæorum inauguratione: cujus initium: [illegible] : *Laus Domino Creatori, quem nullo pacto queunt creaturæ comprehendere*. Alterum item heptaſyllabum, de ejuſdem Sulacæ reditu ex Urbe in Aſſyriam, deque ejus obitu, inſtigatione & fraudibus Bar-Mamæ Neſtorianorum Patriarchæ. IV. Ejus ſcripta. 1. Carmina de Joanne Sulaca.

[illegible]

Oh quàm lamentabilis eſt hæc hiſtoria! quàm amara fama mortis hujus optimi ac præſtantiſſimi Mar Joannis Catho-

tholici. Tertium verſibus heptaſyllabis & pentaſyllabis, Epitaphium ejuſdem Sulacæ. [illegible]

Benedictus Chriſtus, qui generis noſtri pro amoris ſui clementia miſertus eſt. Propitius eſto electo tuo Mar Joanni propter miſerationes tuas, Fili clementiſſime. Exſtant in tribus Codicibus Syriacis: nimirùm in Vaticano 27. in Amiden. 9. & in Amiden. 13. quorum hic quidem recens exaratus eſt à Joſepho primo Chaldæorum Patriarcha anno 1701. Alter anno Græcorum 1914. Chriſti 1603. Primus verò anno Chriſti 1556. uti ex hac epigraphe liquet, quæ legitur pag. 176. [illegible]

Abſolutus eſt Liber iſte feria quarta, die 8. *menſis benedicti Julii, anno Græcorum* 1867. (Chriſti 1556.) *Scriptus autem in urbe benedicta Maſambach, quæ juxta Æthiopiam ſita eſt &c. Exaravit eum, ſeù potiùs fœdavit Joſeph, nomine tenus Epiſcopus & Metropolita. Deſcriptus verò fuit hic Liber ex archetypo exarato anno Græcorum* 1840. (Chriſti 1529.) *manu monachi benedicti Raban Abrahami, magiſtri ſcholæ Eccleſiæ beati Mar Achæ, quæ in Gozarta, ſeù Inſula Zebedæa ſita eſt.* Continentur hoc Codice, præter laudata Abdjeſu noſtri Carmina, Ordinationes etiam juxta Ritum Chaldæorum, nec non Ritus excipiendi confeſſionem Pœnitentium, compoſitus à Dionyſio Barſalibæo Amidæ Epiſcopo: de quibus dumtaxat, non de Carminibus, intelligenda ſunt verba Joſephi Epiſcopi in præfata adnotatione ſcribentis, Codicem hunc ex archetypo exarato anno Chriſti 1529. deſcriptum: Eo ſiquidem anno Joannes Sulaca nondum Patriarcha inſtitutus fuerat, ſed Monachum adhuc agebat in Cœnobio Hormiſdæ, ut ſuprà dictum eſt.

Porrò in laudato Codice tria leguntur, quæ Neſtorianam hæreſim ſapiunt. Et Primum Carm. 1. p. 145. ex noſtri Sulacæ ore hæc fidei profeſſio coram Julio Papa facta dicitur: [illegible]

Et quemadmodum eſſentia Deitatis una eſt, & tres complectitur Perſonas; ſic in Perſona Verbi duæ ſunt naturæ,

& una

& una Filiatio. Itaque facta unione manſerunt duæ naturæ duæque perſonæ, omnino inſeparabiles in æternum. Manent naturæ abſque confuſione, & Perſonæ abſque corruptione &c. Nomen Chriſti duas verè formas ſignificat, quas in unam unitatem collegit: Divinitatem ſcilicet, & Humanitatem. His autem duabus formis, quæ in Domino noſtro coëunt, una ineſt virtus & voluntas, una dominatio, una poteſtas. Quæ ipſiſſima eſt Neſtorianorum & Monothelitarum hæreſis. In ſecundo verò Carmine Neſtorius hæreſiarcha ſummis laudibus celebratur, & S. Cyrillus veluti hæreticus rejicitur: ܘܕܡܐ ܒܪܡܡܐ ܦܘܠܡܘܣ ܠܗܘ ܡܨܪܝܐ ܩܘܪܝܠܠܘܣ : ܘܗܢܐ ܠܡܪܝ ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܕܐܬܓܪܫ ܠܡܕܒܪܐ ܐܘܪܡܘܣ .

Similis eſt inſanus Bar-Mama (Neſtorianus ſcilicet Patriarcha, qui Sulacam orthodoxum interfici curavit) *Cyrillo Ægyptio; & hic* (ideſt, Joannes Sulaca) *Mar Neſtorio, qui in deſertam ſolitudinem relegatus fuit.* Neſtorii denique conſortium Auctor in tertio carmine Sulacæ precatur, inquiens: ܙܠ ܗܘܝ ܫܟܝܢܐ ܠܢܣܛܘܪܝܘܣ ܓܪܝܫܐ : ܘܠܗܘ ܕܒܫܟܢܐ ܐܡܘܕܐܢܝܘܣ :

Perge, & exulis Neſtorii atque celebratiſſimi Joannis (Chryſoſtomi) *contubernio fruere..*

Quod certè amanuenſis fraude, vel oſcitantia factum, quum producta ex ſecundo & tertio Carmine verba, in Codicibus Amidenſibus deſiderentur: & jure quidem: nam Abdjeſu utriuſque Carminis auctor, utpote orthodoxus, orthodoxum item Sulacam nequaquam Neſtorio hæreſiarchæ, aut impium Bar-Mamam Sancto Cyrillo parem feciſſet. Sulacam verò ipſum à Neſtorianorum, & Monothelitarum hæreſi abhoruiſſe, liquet tùm ex ejus fide, quam Maſius Latinam fecit; tùm quia Julius Papa hominem Neſtorianum & Monothelitam ad communionem Eccleſiæ Romanæ nequaquam admiſiſſet, nec Patriarchali dignitate exornaſſet. Quem demùm ex primo Carmine produximus locum, in utroque Amidenſi Codice ſic habet: ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܬܐ ܕܐܠܗܘܬܐ ܚܕܐ ܗܝ ܘܚܒܩ ܬܠܬ ܩܢܘܡܝܢ ܠܐܠܗܐ : ܘܗܟܢ ܗܟܢ ܒܩܢܘܡܐ ܕܡܠܬܐ : ܬܪܝܢ ܟܝܢܝܢ ܘܚܕܐ ܗܝ ܒܪܘܬܐ . ܘܩܘܝܡ. ܚܕܝܘܬܐ ܕܒܪ ܡܪܝܡܐ : ܒܬܪܝܢ ܟܝܢܝܢ ܘܚܕ ܩܢܘܡܐ : ܘܬܪܝܢ ܨܒܝܢܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܣܒܪܬܗ ܚܝܬܐ ܡܚܝܢܝܬܐ . ܟܝܢܝܢ ܩܝܡܝܢ ܕܠܐ ܒܘܠܒܠܐ ܥܡ ܩܢܘܡܐ ܚܕ ܕܠܐ ܚܒܠܐ ܘܫܪ . ܘܫܡܗ ܡܫܝܚܐ ܬܪܬܝܢ ܕܡܘܬܐ ܡܘܕܥ ܫܪܝܪܐܝܬ ܕܗܠܝܢ ܕܟܢܫ ܠܚܕܐ ܚܕܝܘܬܐ ܐܠܗܘܬܐ ܘܐܢܫܘܬܐ . ܘܒܗܠܝܢ ܬܪܬܝܢ ܕܡܘܬܐ ܕܡܬܟܢܫܢ ܒܡܪܢ ܚܕ ܗܘ ܚܝܠܐ ܘܐܚܝܕܘܬܐ ܡܪܘܬܐ ܘܚܕ ܫܘܠܛܢܐ :

Et ſicuti eſſentia Deitatis una eſt & tres complectitur perſonas; ita in perſona Verbi duæ ſunt naturæ & unica Filiatio. Itaque manſit unitas Filii altiſſimi in duabus naturis, & una perſona, duabuſque voluntatibus, uti in vivifico ejuſdem Evangelio definitur. Manent naturæ abſque confuſione, cum unica perſona abſque corruptione &c. Nomen Chriſti duas verè formas ſignificat, quas in unam unitatem collegit, Divinitatem ſcilicet & humanitatem. His autem duabus formis quæ in Domino noſtro coëunt, una ineſt virtus & potentia, una dominatio & una poteſtas.

Ita Chaldæi ex inolito errore loquebantur, etiam quum Catholici eſſent, aut eſſe viderentur, ut colligitur ex Sermone Adami Abbatis *de Fide Domini Papæ magnæ Romæ & Domini Eliæ Patriarchæ Orientis*, apud Petrum Strozam de dogmati-

bus

bus Chaldæorum pag. 28. & 30. ubi ille Chaldæos ſuos ab hæreſi purgare conatur, ajentes: *unam in Chriſto virtutem, unam potentiam, unam poteſtatem, unam dominationem, unam voluntatem, & unam operationem*: quaſi voce tenus à Catholicis diſſentiant, dum per unitatem hujuſmodi (ut aſſerit) non ſimplicitatem adſtruere, ſed contrarietatem excludere intendunt: quam tamen expoſitionem meritò refellit idem Stroza p. 143. & ex Neſtorii atque Theodori impiis aſſertionibus natas hujuſmodi voces doctè oſtendit pag. 146. & ſeqq. Quare Paulus V. in Epiſtola ad præfatum Eliam Patriarcham, data VIII. Kal. Aprilis 1614. cujus initium, *Duplici affectu*, id Neſtorianorum ſubterfugium appellat: *Declarationes*, inquit, *expoſitiones, conciliationes omnes, quæ vel contrarias ſententias defendunt, vel eas ad ſenſum orthodoxæ veritatis redigere conantur; non modò vanæ, ac ſuperfluæ; ſed damnatæ, ac reprobatæ. Sunt enim hæreticorum commenta, quibus eorum impietatem, quam profiteri ampliùs manifeſtam non poterant, fucatam defendere conabantur. Nam ſectatores Neſtorii, nefaria ejus dogmata ex commentariis, ut diximus, Theodori Mopſveſteni, à quo virus perditiſſimæ hæreſis hauſerat, & ex his, quæ ab ejus fautoribus contra B. Cyrillum Sanctamque Epheſinam Synodum ſcripta fuerunt, callidè inſtaurare atque in vulgus ſerere ſtuduerunt. Unde magna Orientis pars poſtmodum infecta fuit; præcipuè Chaldæi, qui hac de cauſa deinceps Neſtoriani dicti ſunt*. Hæc Summus Pontifex.

2. Carmen in laudem Pii IV.

Carmen de Laudibus Romani Pontificis. ܡܐܡܪܐ ܫܘܒܚܐ ܕܦܐܦܐ ܕܪܗܘܡܝ Dodecaſyllabum ordine Alphabetico. Initium: ܐܘ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܚܕ ܐܠܗܐ ܬܠܝܬܝ ܩܢܘܡܐ:

O qui creditis in unum Deum trinum in perſonis. Prodiit Syriacè & Latinè ex interpretatione Iſaaci Sciadrenſis Maronitæ apud Petrum Strozam in opere, quod *Synodalia Chaldæorum* inſcripſit pag. 62. Exſtat & ms. in Codice Collegii Urbani de Propaganda Fide, qui olim ad Ravennatenſe Maronitarum Collegium pertinuerat, uti initio adnotatur.

Profeſſio Fidei, manu ipſius Abdjeſu exarata anno Chriſti 1562. Exſtat Cod. Arab. Vatic. 150. cujus initium: ܐܢܐ ܥܒܕܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܝܘܚܢܢ ܕܒܝܬ ܡܪܘܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܙܪܬܐ ܕܥܠ ܓܢܒ ܕܩܠܬ ܢܗܪܐ. ܩܕܡܐܝܬ ܝܚܝܕܝܐ ܕܒܝ ܥܘܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܚܐ ܘܡܪܝ ܝܘܚܢܢ: ܘܗܫܐ ܓܒܝܐ ܩܕܡܝܐ ܘܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܡܝܕ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܪܘܬܐ ܘܡܕܢܚܐ ܕܗܝ ܐܬܘܪܝܐ. ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܝ ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܘܒܦܘܡܝ ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܕܚܕ ܗܘ ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܐܚܝܕ ܟܠ. *Ego Abdjeſu filius Joannis de domo Maronis ex urbe Gozarta apud Tigrim fluvium, olim monachus cœnobii Sanctorum Mar Achæ & Mar Joannis, electus Primus & Patriarcha civitatis Amidæ in regionibus Orientis ſeù in Aſſyria, toto corde credo, & ore confiteor, quod unus eſt Deus verus omnipotens*: & cætera, ut in Profeſſione fidei à Pio IV. vulgata: quam tamen Abdjeſu noſter Syriaco ſermone parùm feliciter reddidit, ut legenti eam liquet. Adeò Latinas voces Syrus homo non intellexit, aut Syriacis vocabulis ad explicandas res fidei aptis parùm inſtructus erat. Nec meliora Sergius Riſius Archiepiſcopus Damaſcenus in ea Profeſſione Fidei, quam anno 1633. è Latino in Syriacum tranſtulit in ms. Cod. Bibliothecæ Collegii Urbani de Propaganda Fide. Sed omnium ineptiſſimè Fidem ſuam Syro ſermone expreſſit Melchiſedech Presbyter ex Haſan-Cepha Meſopotamiæ oppido, qui nec Grammaticæ Syriacæ regulas callebat. Exſtat in laudato Cod. Vatic. Arab. 150. propria ejuſdem

3. Profeſſio Fidei.

dem

dem Melchiſedech manu exarata Romæ ſub Clemente VIII. anno Chriſti 1598.

CAPUT L.

Elias Chaldæorum Patriarcha.

I. Elias Babylonis Patriarcha Legatum cum profeſſione Fidei ad Paulum Quintum mittit.

ELIAS Babylonis Patriarcha, à Paulo V. ad orthodoxam fidem invitatus, eandem cum Epiſcopis ſuis ſuſcepit, ut narrat Petrus Stroza in Libro de Dogmatibus Chaldæorum, ubi cauſam converſionis ejus hanc fuiſſe memorat: *Contigit*, inquit, (*ita diſponente divina providentia*) *ut inter eos pauperes, quibus anno primo ſui Pontificatus Sanctiſſimus D. N. Paulus V. ſolemni ritu pedes lavit quinta feria majoris hebdomadæ, duo reperirentur Chaldæi, unus monachus, alter laicus, qui Sanctorum Apoſtolorum limina viſitaturi, paulò ante Romam venerant. Hi poſteà domum reverſi, quum renunciaſſent Eliæ Babylonis Patriarchæ, cujus obedientiæ ſubjacebant, quanta paterni amoris ſignificatione eos Summus Pontifex excepiſſet, ejuſque nomine nonnulla munera illi attuliſſent, & libellum reddidiſſent profeſſionis Fidei, quæ Orientalibus ad Urbem venientibus credenda confitendaque proponitur; ipſe tanta in ſe ſuoſque commotus caritate, quamprimùm legatos ad Summum Pontificem decrevit, qui ei gratias agerent, utque communem Patrem ac dominum agnoſcerent, & illius obedientiæ ſubjectum ſe eſſe ſignificarent &c. Legati ſtatim ac iter ingreſſi ſunt, in latrones inciderunt, itaque alios decernere oportuit. Multis & hi quoque calamitatibus afflicti, etſi Romam pervenerint, nihil egerunt, imò legationem ſuam ſuſpectam reddiderunt. Perterriti enim quia audiviſſent, quàm execrabile eſſet & quàm odioſum apud nos Neſtorii nomen; ut Neſtorianæ hæreſis invidiam declinarent, nonnullas abſtulerunt paginas ex libris, quos ad recognoſcendam doctrinam fidei, quam profitentur, & Eccleſiaſticos eorum ritus, obtulerant; ita perſuaſi à ſubdolo quodam interprete neophyto anteà hebræo. Propterea dimiſſi, re infecta abierunt. Quod quum in eorum reditu Patriarcha poſtea intellexiſſet, & ex his quæ legatis in Urbe acciderant, cognoviſſet, negocium imprudentia eorum perturbatum inverſumque fuiſſe; ſtatuit, inito cum Epiſcopis ſuis conſilio, denuò legatum mittere, qui non tantùm officia obedientiæ atque obſervantiæ Summo Pontifici debita præſtaret; ſed rationem Fidei, quam Chaldæi profitentur, redderet, ac ſi error aliquis in eorum profeſſione reperiretur, correctionem humiliter ab eo poſtularet. Legatio demandatur Adæ Archidiacono Cameræ Patriarchalis, monachorum Chaldæorum Archimandritæ, viro docto & prudenti. Is ad Urbem anno tertio à diſceſſu priorum legatorum venit, & Sanctiſſimo D. N. literas Patriarchæ ſui reddidit; & cum illis Fidei profeſſionem, atque Commentarium à ſe juſſu Patriarchæ ſui compoſitum de conciliatione dogmatum Chaldæorum cum Fide Catholica; poſtulavitque ſumma animi demiſſione, ut cuncta diligenter examinarentur expenderenturque, & pro neceſſitate ſaluti eorum conſuleretur.*

Eadem Elias ipſe in Epiſtola quam ad Paulum V. anno Chriſti 1610. dedit apud eundem Strozam; ubi amantiſſimum nationum Orientalium Pontificem ſic alloquitur. *Sciat tua erga nos Caritas, quòd pervenerunt ad nos literæ, & Fides tua firma, & benedictiones quas miſiſti humilitati meæ, & accepi benedictionem ſimul cum populo meo, & gratias Chriſto egi, eo quod dignus benedictionibus Sanctitatis tuæ atque memoria illuſtri factus ſum, & numeraſti me inter filios tuæ Paternitatis, præter mea merita. Ego verò ſtatim miſi gratiarum actionem, & literas, & Fidem*

dem meam. Sed obviam venerunt legatis meis peſſimi homines, & omnia abſtulerunt ab eis, & evacuati reverſi ſunt ad me, & iterùm miſi alios, nec etiam hi venerunt ad tuam Sanctitatem: quod ægrè tuli ſimul cum Epiſcopis & Archiepiſcopis meis, & dixi: Quid faciam, non poſſum ire, quoniam non relinquunt me Principes oppreſſores noſtri neque etiam Jeruſalem adire: tenent nos tamquam ſervos, & non relinquunt nos facere voluntatem noſtram. Tandem miſi tuam Fidem, literaſque tuæ puritatis cum filio meo fideli, conſiliorumque meorum conſcio Patre Ada, ut oſtenderet eas in omnibus regionibus noſtris, ut videremus quid nobis Orientalibus faciendum eſſet: & permanſit in his regionibus per annum integrum, & ſimul omnes conſuluimus, & miſimus ad tuam Sanctitatem hunc ipſum Patrem Adam, & miſi cum eo Fidem, literaſque meas, & dixi de his, ut coram Paternitate tua extra ea quæ ſcripta ſunt, ageret; quoniam ipſe eſt caput Patrum, & Abbas monachorum Orientalium, & neminem habemus co nobiliorem, ut tota pars Orientalis fatetur. Et infrà. *Etenim, ò Pater, ecce Fides mea pervenit ad tuam Sanctitatem cum Epiſtolis, & videas ſi eſt dolus in profeſſione noſtra, aut eſt error, aut receſſio quædam à matre noſtra Eccleſia Romana; admone, & faciemus; doce, & obediemus.*

II. A Paulo V. errores Neſtorianorum corriguntur: & Legatus cum muneribus ad Eliam remittitur.

Admonuit errantem Patriarcham Summus Pontifex, docuitque quantum à Catholica veritate diſtaret, tametſi ab ea ſe nunquam diſceſſiſſe is jactabat, affirmabatque diſcrimen Chaldæos inter & Eccleſiam Romanam in verbis tantummodò conſiſtere, non in ſenſu verborum. *Duplici* (inquit in Epiſtola ad eundem data VIII. Kal. Apr. 1614.) *affectu, lætitia, atque commiſeratione, nec ſanè levi, commoverunt caritatis noſtræ viſcera literæ, quas à Fraternitate tua Nobis reddidit dilectus filius Adam Archidiaconus, ut ſcribis, Cameræ tuæ Patriarchalis, & monachorum tuorum Archimandrita, quem ad Nos miſiſti. Lætabamur quidem ſummoperè, ex reverentia ac devotione, quam profiteris ſummam erga Sanctam Beatiſſimi Petri Principis Apoſtolorum Sedem; eòque magis, quia hoc verè Chriſtianæ pietatis ſtudium perpetuò viguiſſe in Eccleſia tua ſcribis. Miſerebamur autem, vel potiùs angebamur, quod cum hac veneratione Apoſtolicæ Sedis, non eandem doctrinam Catholicæ Fidei, quam ipſa profitetur, reperiebamus.* Et infrà. *Et quia, Venerabilis Frater, à Nobis efficaciter poſtulaſti, ut tibi errores ſignificaremus, quos in Fide veſtra reperiſſemus, illoſque corrigeremus; paratum quippe te exhibebas cum Archiepiſcopis & Epiſcopis obedientiæ tuæ ſubjectis, ad correctionem recipiendam; juſto pioque tuo deſiderio ſatisfacere cupientes, ac ſimul ut adimpleremus præceptum, quod à Domino in beati Petri perſona accepimus; ut videlicet confirmaremus fratres noſtros in fide: mandavimus, ut cuncta quæ dilecto filio Adæ Archidiacono tuo oſtenſa fuerunt de ſacrorum Conciliorum Decretis, diligenter deſcriberentur, & in Chaldæum idioma fideliter verterentur, & ad fraternitatem tuam mitterentur.* Nimirùm, *Catalogus* blaſphemiarum Neſtorii, ut in Concilio coram Patribus recitatæ fuerunt, in 2. Par. Epheſ. Synod. act. 1. *Epiſtola* à S. Cyrillo atque Synodo Alexandrina ad Neſtorium ſcripta, qua fraternè illum erroris ſui admonent; atque duodecim capitibus, quid de ineffabili myſterio Incarnationis tenendum Catholicè ſit. *Synodalis* ſententia, qua Neſtorius damnatus eſt. *Acta* Quintæ Synodi, in qua Theodori Mopſveſteni dogmata recitata, diligenterque animadverſa & examinata, ac demùm damnata & anathematizata fuerunt. *Decretum* Sextæ Synodi, quo Sancti Patres act. 18. definierunt, eadem ratione confitendum duas in Chriſto eſſe voluntates atque operationes, qua credimus duas ejus eſſe naturas in una ſubſiſtentia & perſona; nec ulli licere aliam fidem profiteri aut docere. Poſtremò

De-

Decretum Vnionis, ab Eugenio IV. in Synodo Florentina factum.

His & ſacra munera adjunxit, quæ ad eundem Eliam cum Adam ipſius Archidiacono miſit; *Particulam*, ſcilicet, *ſalutiferi ligni ſanctiſſimæ Crucis Domini noſtri, incluſam parva cruce aurea, ornata lapidibus cœleſtis coloris, in majoris crucis formam; atque librum ſanctorum Evangeliorum, Arabico idiomate typis excuſum, & cum his argenteum calicem, & patenam, atque thiaram, ac veſtes Pontificales pro ſolemni celebratione incruenti ſacrificii, divinorumque officiorum; nec non duos alios libros iiſdem characteribus Arabicis impreſſos, utiles ad medicinæ corporalis doctrinam & ad intellectus acumen augendum: nam fore tibi valdè gratos* (inquit) *ipſe communis noſter filius Adam Nobis oſtendit.*

III. Synodus Amidæ celebratur.

Reverſus ex Urbe cum Pontificio diplomate ſacriſque muneribus in Aſſyriam legatus, apud Eliam egit, ut Synodus Amidæ convocaretur, in qua Pauli V. Epiſtola, Inſtructio de Fide, & Libellus de erroribus Neſtorianorum deteſtandis legerentur, & Patriarchæ ipſius atque Epiſcoporum ſubſcriptionibus firmarentur. Geſta hujus Synodi deſcribit Stroza in Præfatione ad *Synodalia Chaldæorum*, his verbis. *Convocaverat Elias Patriarcha Babylonis, ſtatim ac Archidiaconus, quem legavit ad Sanctiſſimum D. N. Paulum Papam V. reverſus fuit, Archiepiſcopos, quorum conſilio decrevit legationem, ut reſponſum, quod ad omnes pertineret, communiter reciperetur: & ſiquid ulterius neceſſarium eſſet, omnes pariter communicatis ſententiis conjunctiſque animis atque ſtudiis exequerentur. Locum Synodo opportuniſſimum ſtatuit civitatem Amed, in media ferè Meſopotamia; tempus ſanctiſſimos Natalis Domini dies. Sed convenire ante Kalendas Martias non potuerunt. Nam quum Patriarcha accerſiviſſet Cuſtodem monaſterii Franciſcanorum Alepi, Fratrem Thomam Novarienſem, ut conventui intereſſet, pro duobus religioſis viris, qui hac de cauſa dati fuerant Legato comites in ejus ab Vrbe diſceſſu, confirmaturi poſtmodùm certo teſtimonio apud Sanctam Apoſtolicam Sedem, quæ acta fuiſſent; ipſe ad eos proficiſci diu renuerat. Verebatur enim, ne temerè imprudenterque feciſſe videretur, ſi alieno ſe immiſcuiſſet negotio. Propterea Alepo anteà egredi nolebat, quàm intellexiſſet Summi Pontificis voluntatem: cui Patriarcha in ipſo Legati reditu, ſuum hoc deſiderium per literas ſignificaverat; ac ſimul quid eum impulerat, ut hoc poſtularet. At urgente acriùs ſemper Patriarcha, Cuſtos denique obſequi coactus eſt. Etenim niſi ad eos properaviſſet, conteſtabantur Archiepiſcopi, ſe ad proprias Eccleſias redituros, atque infecta re, Apoſtolicum Breve obſignatum adhuc ad Summum Pontificem remiſſuros. Igitur Kalendis Martii* 1616. *omnes Amed convenerunt. Inchoatur ſequenti die Synodus, continuaturque quotidie uſque ad VII. Kal. Apr. hac ratione, ut ſingulis diebus poſtquam primo conventu lecta fuerunt, quæ ſcripſit ad eos Summus Pontifex, & quæ de erroribus Neſtorii, Theodori, ac Macarii ex actis Conciliorum miſit; mane poſt conſuetam orationem diſputaretur in Eccleſia, occluſis januis, de unico capite ex controverſis; veſperi autem ad orationem reverſi, unuſquiſque ſententiam diceret. Recognita eodem quoque pacto fuerunt omnia de Fide à Legato ſcripta Romæ. Cunctis demùm ſedulò & accuratè expenſis examinatiſque, reſcribunt ad Summum Pontificem, ſeque ejus dicto audientes profitentur, rejicientes omnia Catholicæ & Apoſtolicæ ejus doctrinæ contraria, à qua ſe nunquam diſceſſiſſe, quantum ad voluntatem, conantur oſtendere. Literas Cuſtode Alepi præſente, obſignant, eique tradunt. Is Alepum reverſus diligenter quæcumque acceperat, curavit ad Sanctiſſimum Dominum perferenda. Ea nos modo edimus ex Chaldaico in Latinum ſermonem converſa à pio & erudito viro Iſaac Sciadrenſe Maronita in ſacra Theologia magi-*

ſtro, *Collegii ejuſdem nationis Alumno: qui unà itidem cum Joanne Heſronita, genere, doctrina & educatione æquali, Apoſtolicum Breve, cæteraque illi adjuncta anteà tranſtulerat.*

IV. Ejus Epiſtolæ. Exſtant ejus Epiſtolæ ad Paulum V. è Syriaco in Latinum converſæ ab Iſaac Sciadrenſe, & Joanne Heſronita Maronitis, apud Petrum Strozam in Opere, quod *Diſputationem de Dogmatibus Chaldæorum*, & in altero, quod *Synodalia Chaldæorum* inſcripſit: nimirùm.

Epiſtola ſcripta anno Chriſti 1610. cujus initium: *Ab humili Elia Orientali, qui per gratiam Dei Sedi ſanctæ Babylonis inſervit, adorationes continuæ & inclinationes perpetuæ, genuflexioneſque ſempiternæ ante ſanctos pedes tuos, ò Pater benedicte, & caput Patrum, Sol Chriſtianitatis, & nomen in quo ſitum eſt ædificium Eccleſiæ Eccleſiarum. Dominus meus, & Pater meus Papa, Dominus Pater Patriarcharum omnium, qui in univerſo ſunt*. Ubi Primatum Romanæ Eccleſiæ agnoſcit, ſeque Summo Pontifici ſubjectum eſſe fatetur, his verbis: *Atque nunc, ò Pater, ſubmiſſo capite adoramus ante Sedem tuam ſine fraude & dolo, & præceptum tuum à me eſt receptum ex præcepto illius, qui claves tradidit tibi. Neque negabo illam vocem dictam Petro: quod tibi tradidi claves Regni, & quod ligabis in terra, ſit ligatum in cœlis, & quod ſolveris in terra, ſit ſolutum in cœlo. Et non obſiſtam, ſicuti reliqui hæretici, contra præceptum ſanctorum Apoſtolorum & Patrum orthodoxorum, qui affirmaverunt, quod Sedes Romæ magnæ teneret principatum, & ipſe eſt caput omnium Sedium: abſit à me; ſed fateor, quod Eccleſia Romana ſit mater Eccleſiarum. Et qui hoc non ita fatetur, ſit anathema*. Suos verò Chaldæos, tamquam hæreticos à Latinis in Oriente tractari conqueritur, eoſdemque in Palæſtina Latinis ſubjectos eſſe decernit: *Et miniſtri veſtri Jeruſalem* (inquit, hoc eſt, Patres Franciſcani ſacrorum locorum cuſtodes) *tenent omnes, qui ſunt ex profeſſione mea, tamquam exteros atque rebelles ab Eccleſia Romana: & non gratificantur nobis ſicut antea; quoniam interpretes eorum ſunt ex profeſſionibus quæ nos habent odio, & ipſi miniſtri veſtri non inquirunt veritatem. Petimus à Sanctitate tua, ut admoneas eos, ut tamquam eos, qui ſunt ex profeſſione tua, nos teneant, & benevolos ſe reddant iis, qui ſunt ex profeſſione noſtra. Ego verò literas miſi ad præceptores veſtros, ut dominarentur in Jeruſalem iis, qui ſunt ex profeſſione noſtra, quoniam apud nos ſcriptum eſt in annalibus, quod Archiepiſcopus noſter, qui erat in Cypro, & ii qui ſunt ex profeſſione noſtra, qui habitant in Jeruſalem, & Clerus, qui erat in monaſterio Sancti Jacobi Niſibi, inter filios Eccleſiæ Romanæ numerantur, propter amorem Paternitatis veſtræ erga humilitatem noſtram.*

Profeſſio Fidei ad eundem Paulum V. cum Adam Archimandrita tranſmiſſa. Initium: *Fides Domini Eliæ Patriarchæ Babylonis ad Dominum Papam Patrem omnium Patrum, anno ſecundùm Græcos* 1920. *nimirùm anno* 1612. *per Patrem Adam*.

Epiſtola ad eundem Paulum V. præfixa Commentario, quem Adam Archimandrita de conciliatione fidei Chaldæorum cum fide S. Romanæ Eccleſiæ ſcripſit. Initium: *Fides ſervi fidelis eſt, qui Domino ſuo nihil abſcondit, ſed omnia ſicut ſunt, Domino ſuo aperit. Propter hoc me ſervum humilem & peccatorem Eliam Sedem Babylonis cuſtodientem, decet aperire verum ante Paternitatem Sanctam tuam, ò Domine Papa Paule Quinte, corona Chriſtianitatis, & caput capitum & Paſtorum Eccleſiæ ſanctæ & alienæ ab omni hæreſi*: Apud Strozam pag. 15. Coram Gabriele Archiepiſcoporum ſeniore & Adam monachorum Archimandrita, de Romanæ Sedis primatu præfatur, ejuſque decretis obtemperandum eſſe, ex ipſorum Chaldæorum libris oſtendit: *Nam ecce libri noſtri*, inquit, *admonent nos de Eccleſia ſancta, & Sede Apoſtolica Domini Papæ Romæ, quoniam ipſe eſt*

Pa-

ter Patrum, caput Paſtorum, eum audite, & non declinate à præcepto ſuo: & Patres noſtri Orientales, omnes eos qui ab Eccleſia Romana defecerunt, excommunicaverunt, & ſimul omnes conculcatores præcepti Domini Papæ, qui eſt loco Sancti Petri fundamenti Eccleſiarum, & capitis Apoſtolorum. Mox diſcutiendos proponit articulos, in quibus Chaldæi à Romana Eccleſia diſcrepant. *Sed video* (inquit) *in profeſſione noſtra, quod ſit aliquid, quod non videatur juxta profeſſionem Papæ; & Patres noſtri de hoc nihil ſcripſerunt, ſed hoc ſolùm admonuerunt, ne nos ab Eccleſia Romana deficeremus, neque à præcepto Domini Papæ habentis claves Regni declinaremus; & definiverunt, & excommunicaverunt omnes tranſgreſſores horum verborum.* Variationes verò, quas Chaldæos inter & Eccleſiam Romanam intercedere obſervavit, has enumerat. 1. *Dominus Papa cum omnibus Patribus magnæ Eccleſiæ Romæ, vocant Virginem Sanctam Mariam* Dei genitricem. *Nos verò Orientales eam* Genitricem Chriſti *vocamus*. 2. *Illi duas naturas Chriſti confitentur, duas virtutes, & duas voluntates: Nos autem fatemur unam virtutem, & unam voluntatem*. 3. *Illi etiam unam Perſonam fatentur in Chriſto: nos quidem fatemur duas perſonas*. 4. *Et dicunt, quod Spiritus ex Patre & Filio procedit: nos verò fatemur, quod ex Patre Spiritus procedat*. 5. *Etiam Patres Romæ dicunt, quod illud, quod egreditur ex ſepulcro Domini noſtri, non ſit verum lumen: nos verò cum omnibus noſtris illud tamquam lumen accipimus*. Ad hæc Gabriel Archiepiſcopus reſpondit: *quod nos ita accepimus à noſtris anteceſſoribus, quod non ſit diviſio inter nos & Eccleſiam Romanam, niſi per ceremonias; & illi ita in omnibus regionibus ſuis ſuas ceremonias tenent*. Et infrà. *Quantum ego è libris noſtris antiquis percepi, ſanè non eſt ulla alia diviſio, niſi quod alter alterum non intelligit*: quod & Adam Archimandrita probare conatus eſt in Commentario ſuo, qui huic epiſtolæ ſubnectitur: ſed meritò is rejectus fuit, & ſententiam mutare coactus à doctis viris, qui eundem, juſſu Pauli V. Catholicam veritatem docuerunt, ut mox dicam.

Epiſtola Synodica ejuſdem Eliæ & Archiepiſcoporum Chaldæorum ad Paulum V. data Amidæ feria 6. die 8. Martii anno Græcorum 1927. Chriſti 1616. Initium: *A minimo filiorum tuorum humili Elia per gratiam Dei Patriarcha Babylonis, ſalus. Magnum autem laborem ſumpſimus ſuper nos, ò Pater univerſalis, ob præcepta Sanctitatis veſtræ &c.* Exſtat apud Strozam in Synodalibus Chaldæorum pag. 11. cui ſubſcribunt ſe *Elias Patriarcha, Gabriel Archiepiſcopus Heſno* (Haſan-Cephæ) *Elias Archiepiſcopus Sebert, Joſeph Archiepiſcopus Inſulæ, Timotheus Archiepiſcopus Jeruſalem & Amed* (Is erat Adam Archimandrita, quem ex legatione ad Paulum V. revertentem, Elias Archiepiſcopum ordinavit, eique Timothei nomen impoſuit) *Abraham Epiſcopus Vehdonfores* (ideſt, ditionis Perſarum, quæ Syriacè dicitur ܐܘܗܕܢ ܦܘܪܣ Uhdon-Fores,) *& Joannes Jeſu* (lege, ܚܢܢܝܫܘܥ Ananjeſu) *Archiepiſcopus loci civitatis Van*, qui poſt Synodum venit & ſubſcripſit. Ejuratis Neſtorii ac Theodori erroribus, doctrinam Eccleſiæ Romanæ recipiunt, à qua tamen ſe nunquam receſſiſſe affirmant, Neſtoriique nomen ab hoſtibus ſibi immeritò affictum conqueruntur. *Et nos*, (inquiunt) *refutamus quodcumque eſt in libris noſtris, ſi non convenit cum hac ſententia* (nimirùm cum ſententia Eccleſiæ Romanæ) *Verùm nomen Neſtorii adhæſit nobis, & non poſſumus illud rejicere, quantumvis contendamus: ut ſcripſimus ad Veſtram Sanctitatem, cum Fide Domini Timothei* (olim Adam Archimandritæ) *etiam de hac re, ex noſtris libris antiquis Syriacè, & Arabicè*. Et infrà. *At nos multo tempore per-*

manſimus, & *miſimus Alepum*, & *duximus Patrem Thomam ad civitatem Amed*, & *fecimus Congregationem hanc*, & *miſimus ad Sanctitatem veſtram hæc ſcripta*, *ideſt hanc epiſtolam*, & *fidem Domini Timothei*; & *commentarios quos fecit adversùs verba Neſtorii* & *Theodori*, *quæ vidit Romæ*; & *exemplar*, *quo demonſtrat*, *quomodo adhærere fecerunt nobis inimici noſtri nomen Neſtorii*, *Arabicè* & *Syriacè*. Mox addunt. *Et ſi fuerit aliquid*, *quod non placet vobis ex his*, *quæ miſimus*; *faciemus*, *ut placeat vobis*; *quia ſcimus non fuiſſe contentionem unquam nec apud nos*, *neque apud vos adversùs invicem*, *ſed hoſtes noſtri miſerunt contra nos blaſphemias ad vos*. Ita blandiebantur ſibi boni Chaldæi, perinde ac ſi orthodoxi ſemper fuiſſent, nec unquam Neſtoriana hæreſi infecti. *Verùm res aliter ſe habet* (reſpondet ad hanc eorum Epiſtolam Paulus V. in Diplomate, cujus initium, *Repleti ſumus conſolatione*. Dat. III. Kal. Julii 1617.) *Eccleſia namque Sancta Catholica Apoſtolica Romana*, *veſtrum de diſpenſatione Verbi Dei incarnati dogma*, *Neſtorianum eſſe apertè declaravit*; *ipſumque damnavit*; *eaque de cauſa vos ſeparatos eſſe ab ea univerſus Chriſtianus Orbis novit*. *Et ipſe Adam poſt diuturnam continuamque unius anni* & *ampliùs diſputationem*, *hoc ipſum confeſſus eſt*, *agnitoſque errores alacriter abjuravit* & *anathematizavit*: *atque inſuper magna cum pietatis* & *doctrinæ ſuæ laude libellum eruditiſſimum de Orthodoxa Fide*, & *Sermonem adversùs hæreſes diſſentientes à veritate Sanctæ Romanæ Eccleſiæ poſteà compoſuit*. *Quibus ſcripturis à vobis poſtmodùm in Synodo receptis* & *approbatis*, *vos quoque ſubſcripſiſtis*. Demùm Chaldæos Hieroſolymis & in Indiis commorantes, & harum literarum interpretes Maronitas, Summo Pontifici commendant. *Et etiam nos*, inquiunt, *ecce tradimus omnia negotia noſtra*, *quæ ſunt in Jeruſalem*, *Domino Timotheo*: & *quodcumque facit*, *acceptum eſt apud nos omnes*; *quia omne bonum*, *quod vultis facere nobiſcum*, *in Jeruſalem volumus fieri*, & *monebitis fratres veſtros*, *ut multiplicent amorem erga filios noſtræ profeſſionis*, *ſicut etiam nos diligimus eos*. Et infrà. *Item rogamus vos*, *ut ad nos mittatis bonas literas propter profeſſionem noſtram* & *adventum noſtrum in Indiam*, *omni modo*; *quia in Ormos*, & *in Goa*, & *ultra valdè tribulant nos ſcrutantes de Fide*, & *homines noſtrarum regionum non ſunt periti omnes*; & *hac de cauſa tribulant eos valdè*, *vel accipiunt ab eis pecunias*, & *deinde dimittunt eos*: & *unus Sacerdos ex Amed civitate mortuus eſt propter anguſtias*, *in quas redactus ab eis fuerat*: & *nos omne*, *quod faciemus*, *mittemus in Indiam*, *ut etiam ibi multiplicetur lætitia in hac noſtra concordia*. Et paucis interjectis. *Commendamus vobis fratres noſtros Maronitas interpretes*, *quia valdè laboraverunt in hoc miniſterio*,

Epiſtola Synodica ejuſdem Eliæ & Epiſcoporum Chaldæorum ad Paulum V. Data Amidæ Sabbato die 9. Martii, anno Græcorum 1927. Chriſti 1616. Apud Strozam pag. 16. Initium: *Minimus filiorum tuorum Elias humilis*, *per gratiam Dei Patriarcha Babylonis*, *inſerviens Sedi Sancti* [1] *Thaddæi*, & *cui crediti ſunt omnes greges Orientalium Chaldæorum* &c. Approbant quæ Adam ejuſdem Patriarchæ Legatus ſcripſerat de Fide Catholica in ejus ab Urbe diſceſſu. Synodi verò Amidenſis acta his verbis deſcribunt. *Lætitia infinita multiplicata eſt in noſtris regionibus*, *in adventu cariſſimi filii noſtri Patris Adæ Legati noſtri*: & *ſic eo ipſo tempore quo pervenit*, *ſubito ordinavimus eum Archiepiſcopum Jeruſalem* & *Amed magnæ urbis*, & *nominavi-*

navi-

N O T A.

1 *S. Thaddæi.* Hunc ſpecioſum titulum ſibi arrogarunt Chaldæi, quaſi Thaddæus Sedem Babylone aut Seleuciæ fixerit.

navimus eum Mar Timotheum: ſicut Timotheus diſcipulus dilectiſſimus Apoſtoli Pauli, ita & hic Timotheus diſcipulus Papæ Pauli; & honoravimus eum magnoperè, quemadmodum Sanctitas veſtra ſcripſit in literis ſuis; & accepimus ab eo munera cum literis, quæ miſit pietas veſtra: & fecimus Congregationem in Urbe Amed, in principio Dominici Jejunii, & iſtæ perſonæ inveniebantur in congregatione noſtra. Mar Gabriel *Archiepiſcopus Heſno. Mar Elias Archiepiſcopus Amed, quam dedit propter filium ſuum ſpiritualem Mar Timotheum. Mar Joſeph Archiepiſcopus Inſulæ. Mar Abraham Epiſcopus Huchdon-Fores, cum hoc fratre manſueto & perſona benedicta Patre Thoma Guardiano Alepi. Et legimus Epiſtolas Sanctitatis veſtræ, & intelleximus rectè ſenſum, qui eſt in eis. Et etiam oſtendit nobis Mar Timotheus noſter ſenſus & intelligentias Fidei, quam explicavit apud vos; & rectè placuerunt nobis, & acceptavimus ea. Verumtamen ex omnibus, quæ fecit apud vos, hæc elegimus, in quibus eſt utilitas ejus rei, quæ eſt inter nos, & vos, & adjumentum propter noſtras regiones. Et hoc eſt exemplar eorum, quibus nos omnes aſſentimur.* Nimirùm, *ſermo de fide Catholica,* cui ſubſcribunt die 9. Martii, & *ſermo contra hæreſes diſſentientes à veritate Eccleſiæ Catholicæ Romæ*, quem die 15. ejuſdem menſis approbant.

Illud autem in Epiſtolis Patriarchæ Chaldæorum notandum, quum ad ſuos ſcribit, quod formulam hanc iis præponere, vel ſubnectere conſuevit:

ܡܢ ܩܠܝܬܐ ܦܛܪܝܪܟܝܬܐ ܨܠܘܬܐ
ܘܒܘܪܟܬܐ ܢܬܝܗܒܢ ܠܟܘܢ :

E cubiculo Patriarchali orationes & benedictiones concedantur vobis. Quam quidem formulam in laudatis ad Paulum V. literis uſurpatam, bona Patriarchæ aut ſcriptoris fides ſolùm excuſaverit: neque enim Aſſyriorum Patriarcham Epiſcopis ſibi minimè ſubjectis, multoque minus Summo Pontifici, cui ipſe ſubjectum ſe eſſe profitetur, benedicere fas eſt.

Denique in Cod. Arab. Vatic. 156. habetur *Fides Eliæ Chaldæorum Patriarchæ*, ſcripta menſe Decembri anno Græcorum 1897. Chriſti 1586. de qua hæc Miræus in notitia Epiſcopatuum cap. 18. *Mar-Elia* (Mazeliam perperàm legit) *Neſtorianorum in Muſal Patriarcha, monachum quendam cum profeſſione ſua literiſque ad Gregorium XIII. Romam miſit, teſte Leonardo Sidonienſi*: nam hujus Pontificis obitus fama nondum in Aſſyriam pervenerat, quum literæ illæ ſcriptæ ſunt. Hunc verò Eliam à noſtro alium fuiſſe, conjicio, quia ejus legationis mentionem nullam fecit Elias noſter in literis ad Paulum V. datis: cujus ſanè meminiſſet, ut oſtenderet, ſe Romanæ Eccleſiæ communionem à temporibus Gregorii XIII. poſtulaſſe. Cæterùm ea Fides Neſtorianis erroribus ſcatet, ut meritò à Xyſto V. Gregorii ſucceſſore rejecta ſit, nec ejus Auctor ad Eccleſiæ Romanæ communionem admiſſus.

CAPUT LI.

Adam Archimandrita, qui & Timotheus Amidæ Epiſcopus.

ADAM Monachorum Chaldæorum Archimandrita, Eliæ Babylonis Patriarchæ Archidiaconus, & ad Paulum V. Legatus, poſtquam Neſtorianum errorem Romæ agnovit, & ſuo ac Patriarchæ ſui nomine ejuravit, in Aſſyriam reverſus, Amidæ Archiepiſcopus ab eodem Patriarcha inſtituitur, cedente ipſi Sedem ſuam Elia ejus urbis Antiſtite, qui ad Eccleſiam Sehert tranſ- I.

I. Adam Archimandrita Chaldæus, qui & Timotheus Epiſcopus Amidæ & Jeruſalem.

tranſlatus fuit, ut ex Epiſtolis ad Paulum V. datis ſuprà demonſtravi. Mox adjuncta eidem fuit Hieroſolymorum Sedes, ut ſcilicet Chaldæos ibidem commorantes Archiepiſcopus paſceret; peſſimo Neſtorianorum & Jacobitarum exemplo, qui plures eaſque procul poſitas Eccleſias uni Antiſtiti commendant, & Hieroſolymitanam Sedem, quæ Patriarchalis eſt, Archiepiſcopali dumtaxat honore dignantur. Virum gravem, & bene moratum appellat Paulus V. in epiſtola ad Eliam Patriarcham data VII. Kalend. Aprilis 1614. *Quem*, inquit, *tuum Archidiaconum valdè tibi commendamus; & pro peculiari noſtro in eum amore, tanquam filium nobis valdè carum, ut præcipuè diligas, deſideramus. Toto enim tempore, quo apud nos manſit, piè admodum vixit; monaſticæ vitæ ſuæ inſtitutum religiosè obſervavit; zelum veritatis agnoſcendæ eximium prætulit; aſſiduus in expeditione negotii ſibi à te commiſſi fuit; in exponendis veſtris de Fide opinionibus diligens & accuratus; ſed minimè pervicax; in recipienda veſtrorum errorum correctione docilis atque morigerus: demùm ita ſe in omnibus geſſit, ut merito benevolentiam omnium, qui aliqua de cauſa cum eo egerunt, ſibi conciliaverit.*

II. Ejus ſermones de Fide.

Scripſit *tres de Fide ſermones*, qui exſtant apud Strozam in Diſput. de Dogmatibus Chaldæorum pag. 19. 205. & 225. Primum ex mente Neſtorianorum, quum ipſe Neſtoriana hæreſi adhuc implicitus eſſet: ex Catholicorum ſententia duos poſteriores, poſtquam Orthodoxam fidem Romæ edoctus fuit. Et primus quidem inſcribitur, *Sermo de Fide Domini Papæ Romæ magnæ, & Domini Eliæ Patriarchæ Orientis, habitus à Patre Adam Abbate Monachorum Orientis*, in Procœmium ad Eliam Patriarcham, & Capita 7. diviſus, in quibus oſtendere conatur, Chaldæos Neſtorianos verbo tenus à Romana fide diſtare, dum ajunt Mariam Chriſtiparam, duas in Chriſto perſonas & unum Parſopa, ſeù Proſopon, unam voluntatem & unam operationem, Spiritum Sanctum ex Patre procedere, & Lumen miraculosè accendi in die Sabbati Sancti ad Sanctiſſimum Domini noſtri Sepulcrum. Tractatus perutilis ad mentem Neſtorianorum recentiorum perſpiciendam. Quod verò *de Lumine* ſubjungit, quæſtio eſt à Græcis ſchiſmaticis potiſſimùm Jeroſolymæ excitata, propter ſolemnem Luminis benedictionem, quæ Sabbato Sancto fit: contendunt enim ipſi & turpiſſimis artificiis ſuadere conantur, miraculoſum lumen ex ſepulcro Domini quotannis Sabbato Sancto prodire: idque ab eis commentum ad hoc unicè excogitatum, ut inſipientibus ſuadeant, ſuam orthodoxam eſſe & miraculis à Deo inſignitam Eccleſiam, utque fidem Calendario veteri adſtruant, & Gregoriano detrahant; perinde ac ſi miraculum illud Sabbato Sancto juxta Calendarium ipſorum nequaquam contingeret, niſi Gregorianum falſum eſſet. A Græcis ad reliquos Orientales ſchiſmaticos vel hæreticos fraus hæc derivata. Neſtorianos ſuos Adam noſter ab errore abducere ſatagit in hæc verba: *Lumen verò, quod in Jeruſalem lampadibus oſtenditur, Patres Eccleſiæ magnæ Romanæ meritò affirmant falſum & apparens eſſe; quoniam lumen verum & naturale* (divinitùs immiſſum) *non eget materia ceræ, aut olei, ut illuminare poſſit.* Et infrà, *Et ſi lumen eſt, quare in ignem convertitur? Et ſi omne lumen mutatur & convertitur in lumen, ergo lumen non eſt, ſed ignis eſt. Forte ne probi homines propter eorum opera bona igne induuntur?* (nam ſæpè contingit, ut id lumen veſtes aut barbam adſtantium exurat). *O animi perculſio magna! quoniam aliquis homo ingreditur, portamque obſerat, & ille homo Deum orat, ut ſuper Sepulcrum ſui filii lumen deſcendere faciat, & ſi ille homo non vult, qui mediatorem inter Deum & hominem facit, lumen non deſcendit &c.* Lege de putidiſſimo hoc Græ-

Græcorum commento Franciſcum Quareſmium in Eluc. Terræ Sanctæ.

Alteri *de Fide* Sermoni titulus eſt: *Sermo Adæ Archidiaconi Cameræ Patriarchalis Babylonis de Fide Catholica ad fratres ſuos Chaldæos*. Prooemium, in quo agit de Primatu Sanctæ Apoſtolicæ Sedis, & de præeminentia auctoritatis & doctrinæ Summi Pontificis: & Capita ſex de unitate divinæ eſſentiæ, de Trinitate perſonarum divinarum, de generatione æterna Verbi Dei ex Deo Patre, de ſecunda generatione Filii æterni, qui incarnatus eſt & natus eſt iterùm cum carne, de diſtinctione recta perſonæ, de duabus voluntatibus & duabus operationibus in Chriſto. Opus ab Elia Patriarcha ejuſque Archiepiſcopis in Synodo Amidenſi recognitum, & approbatum die 9. Martii 1616. & ad Paulum V. tamquam fidei ſuæ teſſeram tranſmiſſum. Exſtat iterùm apud Strozam in *Synodalibus Chaldæorum* pag. 18.

Tertium inſcribit, *Sermonem contra hæreſes diſſentientes à veritate Eccleſiæ Catholicæ Romæ*, ubi Neſtorii præcipuè ac Theodori Mopſveſteni errores recenſet & impugnat. Eundem ſermonem Patriarcha & Epiſcopi Chaldæi in Synodo Amidenſi receperunt, & ſubſcriptionibus firmatum, ad Paulum V. die 15. Martii 1616. tranſmiſere: ut in Synodalibus Chaldæorum pag. 37. Initium, *Neſtorius ait, Jeſum Chriſtum eſſe hominem ſimplicem*: reſecto prooemio, quod apud Strozam in priore Libello legitur.

CAPUT LII.

Gabriel Archiepiſcopus Chaldæus.

GABRIEL Haſan-Cephæ urbis, quæ & Heſno dicitur, Archiepiſcopus, unàcum præfato Elia Chaldæorum Patriarcha plurimum ſtudii contulit, ut nationem ſuam cum Sancta Romana Eccleſia conciliaret. Quamobrem legationem ad Paulum V. de qua ſuprà dictum eſt, communibus ſuffragiis decernunt, traditamque ab eodem Pontifice fidem in Synodo Amidenſi anno 1616. ejuratis Neſtorianis erroribus amplectuntur. I. Gabriel Epiſcopus Haſan-Cephæ.

Scripſit poſt abſolutam Synodum *Carmina duo* in laudem Pauli V. quæ interprete Iſaac Sciadrenſe Syriacè & Latinè prodierunt apud Strozam in Synodalibus Chaldæorum p. 54. exſtant autem ms. in Codice Collegii Urbani de Propaganda Fide, qui olim ad Ravennatenſe Maronitarum Collegium pertinuerat. Primùm Carmen incipit: ܫܡܫܐ ܕܒܪܩܝܥܗ II. Ejus Carmina.

ܕܥܕܬܐ ܘܙܗܪܐ ܕܟܠܗܘܢ ܟܢܘܫܬܐ

ܘܪܝܫܐ ܕܟܠ ܐܒܗܬܐ ܦܛܪܘܣ

ܪܝܫܐ ܠܟ ܐܫܪܫܟ:

Solem qui eſt in firmamento Eccleſiæ, & ſplendorem omnium Congregationum, & caput omnium Patrum, Petrus te caput radicavit. Alterum:

ܠܫܡܫܐ ܓܡܝܪܐ ܕܒܢ

ܢܘܗܪܗ ܡܢܗܪ ܠܥܕܬܐ:

Soli perfecto, qui luce ſua Eccleſiam illuminat. Ingenioſum utriuſque artificium ibi deſcribitur: nimirùm primi Carminis verſus omnes incipiunt à litera *Scin* in medio, tamquam centrum in circulo poſita, &

in

in eandem pariter deſinunt. Alterum conſtat quatuor ſtrophis, quarum unaquæque ex ſex compoſita eſt verſibus; ita ut primus verſus cujuſque ſtrophæ, ſex contineat voces, quæ poſtmodùm initium præbent ſequentibus verſibus, eodem planè ordine, quo in primo jacent: Præterea unaquæque vox in ſuo loco principium eſt verſus: ſive vocem accipias in primo uniuſcujuſque ſtrophæ verſu, & ab ipſo deorſum per lineam perpendicularem deſcendas: ſive verſus ſeriatim legas: & ambo ſunt ejuſdem ſententiæ, ut patebit exordienti à ſecunda voce ſecundæ ſtrophæ, & ita deinceps in ſequentibus.

CAPUT LIII.

Georgius Amira Patriarcha Maronitarum.

I. Georgius Amira Patriarcha Maronitarum.

GEORGIUS Amira, Michaelis Edenenſis filius, Romam ſtudiorum cauſâ anno 1583. in Collegium Maronitarum à Gregorio XIII. recens erectum profectus, emenſo Philoſophiæ ac Sacræ Theologiæ curriculo in patriam anno 1595. regreſſus eſt. Anno ſequenti in Canubinenſi Epiſcoporum Conventu, quem Sergius Riſius Maronitarum Patriarcha, ut afflictos nationi ſuæ errores depelleret, juſſû Clementis VIII. indixerat; magnam doctrinæ ac prudentiæ famam adeptus eſt. Quare à Joſepho ejuſdem Sergii nepote ac ſucceſſore, exeunte eodem anno Epiſcopus Edenenſis conſecratus, poſt obitum Joannis, qui Joſephum Patriarcham exceperat, die 27. Decembris anni 1633. communibus Epiſcoporum ſuffragiis in Patriarcham eligitur, & ab Urbano VIII. anno 1635. die 3. Martii pallio & confirmatione donatur. Obiit die 29. Julii 1644. eodem die & anno, quo Urbanus VIII. in ſepulcro Patriarcharum apud S. Mariam ſepultus.

II. Ejus Opera.

Edidit Latino ſermone *Grammaticam Linguæ Syriacæ*, Romæ apud Jacobum Lunam 1596. cujus abbreviatores fuerunt Petrus Metoſcita, & Gabriel Avodius Heſronita, quorum Grammaticæ Syriacæ exſtant in Bibliotheca Collegii Maronitarum de Urbe, & in Collegio Urbano de Propaganda Fide. Eidem eruditiſſima Prolegomena præmittit, de ejuſdem Linguæ *nominibus ac diſcrimine*, *de antiquitate*, *de dignitate ac præſtantia*, *deque utilitate*: ubi contendit vir doctus, eam Linguarum omnium primam, Hebraicæ etiam matrem fuiſſe: cujus argumentis reſpondet Waltonus in Prolegom. ad Biblia Polyglott.

Scripſit etiam Arabico ſermone *Librum de ſtructura Ædificiorum*, rogante Facreddino Druſorum in Antilibano Duce: cujus meminit Stephanus Edenenſis in Chronico ad annum 1644.

CAPUT LIV.

Iſaac Sciadrenſis Epiſcopus.

I. Iſaac Sciadrenſis, Epiſcopus Tripolis.

ISAAC Sciadrenſis, in Collegio Maronitarum de Urbe ab anno 1603. ad annum 1618. Latinis, Syriacis & Arabicis literis inſtructus, à Georgio Amira tunc Edenenſi Epiſcopo anno 1619. minoribus Ordinibus initiatus, ſequenti anno Sacerdos & Berytenſis Eccleſiæ Archipresbyter conſtituitur, poſtquam uxorem ex Orientalium more duxiſſet: qua defuncta, anno 1629. die 25. Martii à Joanne Macluphio Patriarcha, Tripolis in Phœnicia Epiſcopus ordinatur, ut idem de ſeipſo narrat in Præfatione

ad

ad Tractatum Theologicum in ms. Codice Collegii Urbani de Propaganda Fide.

II. Ejus Opera.

Edidit Syro ſermone *Grammaticam Linguæ Syriacæ*, Romæ in Collegio Maronitarum 1636. Item bina *Carmina* dodecaſyllaba, ordine Alphabetico, in Urbanum VIII. Summum Pontificem, & in Joannem Macluphium Patriarcham Maronitarum: quæ exſtant in ms. Codice Collegii Urb. de Propaganda Fide. Demùm Arabicè *Quæſtiones Theologicas* per modum Interrogationis & Reſponſionis, de Opere ſex dierum, de Paradiſo terreſtri, de Peccato originali, de Morte, de Limbo Patrum, de Paradiſo & Inferno, de Purgatorio, de Reſurrectione mortuorum, deque Judicio extremo. In eodem Cod. Urbano.

CAPUT LV.

Joſeph Accurenſis Maronitarum Patriarcha.

I. Joſephi Accurenſis Patriarchæ Maronitarum ſcripta.

JOSEPH, Petri Accurenſis Epiſcopi filius, de domo Alipia ܡܢ ܒܝܬ ܚܠܝܒܝ : à Joanne Macluphio Patriarcha anno 1626. Epiſcopus Sidonienſis factus, inſigne Sanctimonialium in Choſroëne in loco, quem Haras dicunt, Cœnobium erexit. Anno 1644. die 15. Auguſti Georgio Amiræ Patriarcha ſubſtituitur. Obiit die 3. Novembris 1647. ætatis anno quarto ſuprà ſeptuageſimum. Edidit Syriacè *Grammaticam*, quæ Romæ Typis Sacræ Congreg. de Propag. Fide excuſa eſt anno 1645. & Arabicè *Carmina* diverſa, quorum præcipuum locum occupat quod de Maronitis & Melchitis, deque Calendarii reſtitutione adversùs Orientalium calumnias ſcripſit. Amplum fragmentum profert Stephanus Edenenſis in Vindiciis Maronitarum lib. 1. cap. 9. ubi confirmat quæ ſuprà de bello Maronitas inter & Melchitas orto notavi p. 504. in hæc verba:

ܢܦܪܘܐ ܡܢ ܐܣܛܢܒܘܠ ܡܬܘܦܩܝܢ :
ܡܥ ܓ̈ܡܘܥ ܐܥܕܐ ܘܫܝܐܛܝܢ :
ܘܐܠܬܙܡܘܐ ܥܠܝ ܐܠܡܘܐܪܢܗ
ܡܬܩܠܕܝܢ : ܦܐܬܪܟܘܐ ܠܡܐܪܘܢ
ܘܛܐܥܘܐ ܐܠܡܠܟܝܗ . ܩܘܡ ܡܢܗܡ
ܛܐܥܘ ܘܡܐ ܩܐܠܘ : ܘܐܠܣܝܦ ܦܘܩ
ܐܥܢܩܗܡ ܡܥܠܩ : ܘܐܠܒܥܨ ܡܢܗܡ
ܐܠܚܘܦ ܐܛܐܥ : ܘܛܐܠܬ ܐܠܚܪܒ
ܠܠܡܠܟܝܗ . ܘܐܬܐ ܦܝ ܐܠܐܚܝܪ
ܡܩܕܡ ܡܣܥܘܕ : ܢܙܠ ܒܐܠܐܡܪܐ
ܡܣܠܡܝܢ ܘܐܠܡܩܕܡܝܢ : ܘܐܠܥܣܐܟܪ
ܦܝ ܐܡܝܘܢ ܡܓܬܡܥܝܢ : ܘܐܠܟܣܪܗ
ܟܐܢܬ ܦܝ ܐܠܡܠܟܝܗ . ܐܟܐܒܪܗܐ
ܐܠܡܩܐܘ ܦܝ ܐܡܝܘܢ : ܘܐܟܬܪܘܐ
ܒܡܐܪܘܢ ܡܐܪܘܢ : ܘܐܠܪܘܡ
ܒܢܘ ܡܘܪܝܩ ܟܢܝܣܗ :
ܦܠܡܢܗ ܠܐܢ ܡܫܗܘܪܗ .

Ex urbe Conſtantinopoli caſtra moverunt (Mauricius & Marcianus) *uno animo cum turba inimicorum & dæmonum. Stricti in Maronitas enſes. Marone deſerto, Melchitis obſequuti ſunt. Quidam dicto audientes fuere, neque refragati ſunt, etſi enſis cervicibus eorum immineret. Alii timore perculſi, Melchitis obtemperarunt. Continuatum eſt bellum, donec Dux Maſud deſcendit cum Principibus. In Amiuno exercitus ſigna contulere. Melchitarum ſtrages fuit. Duces in Amiuno ciciderunt, & à Maronis populo victoria ſtetit. Romæi autem Mauricio ædificavere templum ad hanc diem celebre.* Hæc ille. Pergit varios Melchitarum errores recenſens, ac præſertim quoad Calendarium, cujus correctionem à Gregorio XIII. factam, primus in Oriente ſuſcepit Joſeph Riſius Maronitarum Pa-

Patriarcha anno 1606. & Maronitis ſuis ſervandam tradidit, ut refert Edenenſis in Chronico ad prædictum annum.

CAPUT ULTIMUM.

Abgarus Rex, & Archelaus Epiſcopus.

UT Abgari & Archelai mentionem prætermiſerim & contra rationem temporis in calcem operis rejecerim, eo factum eſt, quod de Abgari quidem Epiſtola diverſa eſſe Eruditorum judicia non ignorarem, ejuſque γνησιότητα in dubium revocari; Archelai verò Diſputationem ejus nomine non poſſe certò inſcribi.

I. Abgari Edeſſæ Toparchæ Epiſtola ad Chriſtum.

Abgari Edeſſæ Toparchæ Epiſtolam ad Chriſtum Dominum ex ipſis Edeſſenorum tabulariis deſcriptam & è ſermone Syriaco in Græcum translatam exhibet Euſebius hiſtor. Eccleſiaſt. lib. 1. cap. 13. ejuſque meminit S. Ephræm in Teſtamento, & S. Jacobus Sarugenſis Homil. de Thaddæo Apoſtolo & Abgaro Rege, ut alios Auctores taceam, quos citat Gulielmus Cave tom. 1. hiſtor. liter. pag. 2. Nam licet Docti viri ſuppoſitionis arguant eam, quam Chriſtus Dominus apud eundem Euſebium ad Abgarum miſiſſe dicitur, Epiſtolam, (quia nimirùm, ut inquit Bellarminus de Scriptoribus Eccleſiaſticis, ea Epiſtola nunquam fuit admiſſa ab Eccleſia inter Scripturas Canonicas, inter quas ſine dubio admiſſa fuiſſet, ſi ab ipſo Domino ſcriptam fuiſſe conſtaret;) Abgarianam tamen nullo νοθεύσεως vitio laborare, mihi perſuadeo, tùm quia nulla eſt ratio, quæ contrarium ſuadeat; tùm quia Abgarus legationem ad Chriſtum miſit ex omnium Syrorum Patrum ſententia, à Græcis etiam Latiniſque Scriptoribus confirmata: cui & Epiſtolam eum adjunxiſſe, ex communi hominum more haud improbabile eſt. Sed & Chriſti ad Abgarum Epiſtolam ſynceram eſſe ac genuinam, non contemnendis argumentis probat Cave loc. cit. videlicet, quia nullum in toto Epiſtolæ contextu apparet fraudis vel ſuppoſitionis veſtigium, nihil quod Domini noſtri ſapientiæ, bonitati, dignitati non apprimè conveniat: quia rursùs magnum apud doctos pondus habere debet ſumma Euſebii fides & auctoritas, qui eandem Epiſtolam ex Archivis Edeſſenis deſcripſit; & quum nec ipſe facilè falli potuerit, neque nobis fucum facere voluiſſe cenſendus erit: quia demùm Euſebio fidem adſtruit S. Ephræm ipſe Syrus & in Syrorum ſcriptis verſatiſſimus, & quod propiùs adhuc, Diaconus Edeſſenus, cujus verba ex Teſtamento apud Voſſium tom. 3. Gulielmus producit. Verùm hæc omnia argumenta rationem doctiſſimi Bellarmini non ſuperant. Quare eruditos viros conciliari poſſe exiſtimo, ſi dixero Epiſtolam illam non propria quidem Chriſti Domini manu exaratam, aut eo dictante ab alio conſcriptam fuiſſe, ſed ex ſanctiſſimo ejuſdem ore, ut & cæteri qui in Evangeliis exſtant ſermones, ab Edeſſeno legato Jeroſolymæ exceptam, mox eodem legato ad Abgarum reverſo, Edeſſæ renunciatam, demùm à Notariis poſt Thaddæi adventum & Abgari converſionem in Acta publica relatam, præmiſſa eidem Abgari ipſius Epiſtola, cujus exemplar in Archivo Edeſſeno adhuc exſtabat. Hinc Chriſtus Dominus non alia ratione ejus Epiſtolæ auctor dici debet, quàm Sermonum Evangelicorum, quos proprio quidem ore protulit, literis tamen nequaquam ipſe mandavit, ut & de Canticis Beatæ Virginis Mariæ, Zachariæ & Simeonis Bellarminus lib. cit. notavit, quæ non ab his, ſed à S. Luca ſcriptis mandata ſunt. At quia non à Canonico Scriptore ejus ad Abgarum verba relata ſunt & ſcripto commendata,

data, Canonicam auctoritatem habere non poſſunt. Demùm de Actis Edeſſenis, quæ ab Euſebio referuntur, hæc laudatus Cave: *Epiſtolæ & Acta Edeſſena mihi non pari nituntur auctoritate; Acta quippè poſt Chriſti demùm aſcenſum confecta ſunt; idque forſan à Notariis, qui rem, quam auditu acceperant, parùm accuratè intelligebant, ſaltem facilè hallucinari poterant; quique non niſi ſumma orationis Thaddæanæ capita nobis exhibent; quo verò ſenſu ea tradiderit, non exponunt.* Ubi loquitur Auctor de deſcenſu Chriſti ad Inferos, quem Thaddæus in iis Actis confitetur.

II. Archelai Caſcaræ in Meſopotamia Epiſcopi Diſputatio cum Manete, & Epiſtola ad Diodorum.

Archelaus anno Chriſti 277. Manetem hæreſiarcham ex Perſarum finibus erumpentem docta Diſputatione coërcuit. *Meſopotamiæ Epiſcopum* vocat S. Hieronymus in Catalog. cap. 72. Locum Epiſcopatus deſignant S. Epiphanius hæreſ. 66. Socrates lib. 1. hiſt. Eccleſ. cap. 22. & Photius lib. 1. adversùs Manichæos: videlicet, *Caſcar*, vel *Carchar* indeclinabiliter, aut ſingulari vel plurali numero *Caſcara*, & *Carchara*, quæ urbs in Meſopotamiæ finibus ſita. ܟܫܟܪ *Caſcar* malunt Syri antiquiores: ܓܪܓܪ *Gargar*, ſeù ܟܪܟܪ *Carcar*, vel ܟܪܟܐ *Carcha* recentiores. Ejus urbis Epiſcopus Abdas laudatur in Actis Martyrum Orientalium, quorum Epitomen ſuprà retuli pag. 192. In Pontificali Chaldæorum primus Diœceſeos Patriarchalis Epiſcopus & Patriarchæ ipſius poſt obitum vicarius appellatur in hæc verba: ܗܝܕܝܢ ܡܫܕܪܝܢ ܠܘܬ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܟܫܟܪ ܐܢ ܚܝܐ ܩܐܡ܇ ܗܘܝܘ ܓܝܪ ܪܫܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܗܦܪܟܝܐ ܪܒܬܐ ܦܛܪܝܪܟܝܬܐ ܘܐܚܝܕ ܠܝܡܝܢܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܘܢܛܪ ܟܘܪܣܝܐ ܗܘ ܒܬܪ ܡܘܬܗ܇ *Tunc* (poſtquam ſcilicet Patriarcha diem ſuum obiit) *mittunt ad Epiſcopum Caſcar, ſi in vivis eſt: ipſe enim princeps eſt Epiſcoporum magnæ Patriarchalis Provinciæ, & dexteram Patriarchæ tenet, & cuſtos illius ſedis poſt ejus obitum.* Hæc eò notavi, quia Cl. Vir Laurentius Alexander Zacagnius Bibliothecæ noſter olim Præfectus in Præfatione ad *Collectanea Monumentorum Veterum Eccleſiæ Græcæ & Latinæ*, & in notis ad Diſputationem Archelai noſtri, contendit, hunc non Caſcaræ aut Carcharæ, quam modo diximus, ſed *Carrhæ*, ſeù *Carrharum*, vel *Haran* in Meſopotamia Epiſcopum fuiſſe: idque ex eo conjicit, quia in Actis illius Diſputationis cap. 3. *Carrha* diſertè nominatur: additque, *Carcharam, vel Carchar in eiſdem Actis & apud Epiphanium ſcriptum fuiſſe, librariorum forſitan errore, vel quod vulgari indigenarum lingua* (urbs Haran) *ita nuncuparetur.* Verùm librariorum potiùs errore in unico illo Actorum loco *Carrha* ſcriptum dicendum eſt, quàm *Caſcar*, vel *Carchar* initio Actorum, & apud clariſſimos Scriptores Epiphanium, Socratem, & Photium, qui certè Carrhas, ſeù Haran celeberrimam Meſopotamiæ urbem, *Carcharam*, vel *Caſcaram* nunquam appellaſſent. Exſtat Archelai *Diſputatio* cum Manete hæreſiarcha, Syro ſermone ab eodem habita, & in Græcum olim translata. Item *Epiſtola* ad Diodorum Manetis audacia conturbatum ipſumque Archelaum conſulentem. Latinè ex antiqua verſione amplum Diſputationis fragmentum unàcum integra ad Diodorum Epiſtola edidit ex ms. Cod. Bibliothecæ Ambroſianæ Henricus Valeſius ad calcem Annot. in Socrat. & Sozom. Auctiorem ex Vaticano Caſinenſis Codicis apographo editionem curavit laudatus Zacagnius anno 1698. quam tamen adhuc mancam eſſe & imperfectam fatetur in Præfatione. Diſputationis verò Scriptorem non Archelaum noſtrum, ut vulgò exiſtimatur, ſed Hegemonium fuiſſe, affir-

affirmat Photius in Biblioth. Codice 85. ubi de libris Heracliani Chalcedonenſis Epiſcopi adversùs Manichæos: *Evertit*, inquit, *Heraclianus id quod Manichæi appellant Evangelium, & Giganteum librum, atque Theſauros. Recenſet inſuper eos, qui ante ſe in Manichæorum impietatem calamum ſtrinxerunt, Hegemonium nimirùm, qui Diſputationem Archelai adversùs ipſum Manetem perſcripſit &c.* Quæ verba licet clara ſint & perſpicua, non tamen videtur aſſequutus Gulielmus Cave, dum ait loc. cit. *Photius Cod.* 85. *teſtatur Hegemonium quendam Diſputationem Archelai adversùs Manetem perſcripſiſſe. An verò Archelaus Hegemonii etiam nomen habuerit, vel an diverſum à noſtro opus fuerit, nodum ſolvant alii.* Nullus in iis verbis nodus. Archelaus Diſputationem fecit, & Hegemonius literis conſignavit.

FINIS.

ADDEN-

ADDENDA, ET CORRIGENDA.

PAGINA 15. *columna* 1. *poſt lineam* 36. *adde*. Sed quum Chaldæi & Aſſyrii, qualis certè erat Jabachues ejuſque laudator Hebedjeſu Sobenſis, ſeipſos quidem *Orientales* vulgò appellare ſoleant, Meſopotamenos verò & Syros *Occidentales*, uti ex Arabicis & Syriacis Abulpharagii ſeù Barhebræi operibus notiſſimum eſt; per *Papam Occidentis* Antiochenum potiùs Patriarcham hoc loco deſignari exiſtimo. Alludit enim Sobenſis per ea verba, ut modò ajebam, ad Canonem Nicænum Arabicum, quem ſuprà retuli pag. 9. ubi S. Euſtathius, qui tùm Antiochenam Sedem regebat, rogatu Nicænorum Patrum conſenſiſſe dicitur, ut Epiſcopus Seleuciæ Primatiali honore decoratus, Aſſyriis, Chaldæis & Perſis Chriſtianis præeſſet, eiſque Metropolitas conſecraret, *ne Orientales*, ut in laudato Canone dicitur, *Patriarcham Antiochiæ ob neceſſitates ſuas conſulentes, aut ab eodem in patriam remeantes, ullum detrimentum patiantur, neve Ethnici* (Perſarum nempè Rex & Satrapæ) *occaſionem inveniant nocendi eis*, ceù rebellibus, & qui à Perſarum ditione ad Romana caſtra transfugerent. Ad eum igitur, hoc eſt, ad S. Euſtathium, tamquam ad proprium Patriarcham ſcripſit, ut opinor, Jabachues Chaldæus, fortaſsè gentilium ſuorum nomine rogans, ut Chriſtianorum, qui in ditione Perſarum degebant, commiſeratione motus, Primatem eis ordinari permitteret, qui cunctas eorum neceſſitates, Patriarcharum inſtar, ſublevaret.

Pag. 19. *col.* 1. *à lin.* 20. *uſque ad lin.* 29. *dele*: *ſcilicet ab iis verbis*: Is nimirùm, qui è monacho ad Epiſcopatum urbis Telæ ſeù Conſtantinæ &c. *uſque ad* ann. Græcorum 814. Chriſti 503. Nam Theodoretus, qui vitam Baradati deſcribit in Philoth. cap. 79. Hiſtoriam ſuam Religioſam terminavit circa annum Chriſti 444. ut oſtendit Pagius num. 14. Si igitur anno 444. Baradatus jam ſenex erat, fieri nequaquam poteſt, ut is eſſet, qui Eccleſiam Telæ ſeù Conſtantinæ in Meſopotamia anno Græcorum 814. Chriſti 503. regebat. Quidquod Baradatum illum ab omnibus quidem Scriptoribus ſanctiſſimum monachum appellari video; à nemine Epiſcopum.

Pag. 22. *col.* 2. *poſt lin.* 49. *adde*. Hæc ſcribebam, quum Armenorum quorundam teſtatione hìc in Urbe accepi, Venetiis in Hoſpitio Monachorum S. Antonii ejuſdem nationis præclarum Codicem exſtare Armeno ſermone exaratum, in quo plures Jacobi Niſibitæ Tractatus ad S. Gregorium Armeniæ Illuminatorem ſcripti legerentur. Itaque Reverendiſſimum Petrum Mechitar eorundem Monachorum Abbatem, virum pietate & doctrina inſignem mihique amiciſſimum, per literas rogavi, ut eum Codicem à quopiam erudito monacho deſcribi & ad Vaticanam Bibliothecam tranſmitti curaret. Hæc eo continentur. *S. Gregorii Illuminatoris Epiſtola ad S. Jacobum Niſibis Epiſcopum*. Rogat, ut Tractatum ſibi perſcribat de iis quæ mox recenſebo. *S. Jacobi Reſponſio ad S. Gregorium*. Tranſmittit ei ſequentem Tractatum in Capita 18. diviſum: videlicet. 1. *de Fide*. 2. *de Caritate*. 3. *de Jejunio*. 4. *de Oratione*. 5. *de Pugna ſpirituali*. 6. *de Pietate*. 7. *de Pœnitentia*. 8. *de Reſurrectione mortuorum*. 9. *de Humilitate*. 10. *de Paſtorum officiis*. 11. *de Circumciſione adversùs Judæos*. 12. *de Sabbato adversùs eoſdem*. 13. *de delectu ciborum*. 14. *de Paſchate*. 15. *de Gentium electione, & Judæorum reprobatione*. 16. *Chri-*

ſtum

ſtum eſſe Filium Dei. 17. *de Virginitate & caſtitate, adversùs Judæos*. 18. *Adversùs Judæos, qui Meſſiam expectant, ut eorum diſperſionem colligat*. Demùm, *Epiſtola ejuſdem S. Jacobi ad Epiſcopos, Presbyteros, & Diaconos Seleuciæ & Cteſiphontis, de diſſenſionibus & contradictionibus, quæ ex ſuperbia oriuntur, deque ambitione*. Ubi tangit Schiſma, quod in Aſſyria propter Papam Aghæi filium Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopum obortum eſt, de quo ſuprà in Vita S. Milleſii dixi pag. 186. Et hæc quidem Jacobi opera genuina eſſe, facilè mihi perſuadeo, tùm quia quæſtiones eorum dumtaxat temporum proprias continent; tùm etiam quia eorum pleraque à Gennadio indicantur; tùm demùm quia illud ſchiſma, de quo Jacobus in Epiſtola ad Clerum Seleuciæ & Cteſiphontis loquitur, ſub ejuſdem Jacobi ævum contigit, uti ex laudata S. Milleſii vita colligitur, in qua Milleſius dicitur Jacobum noſtrum Niſibi prius conſuluiſſe, quàm ad Synodum illam in cauſa Papæ Seleucienſis habitam ſe conferret.

Pag. 117. *col*. 2. *lin*. 14. *poſt ea verba*, damnatus fuit in Synodo ſub Menna, *dele ſequentia, & hæc ſubſtitue*. Antiquiorem iſto Zoaram, eumque martyrem celebrant Syri, cujus Templi in urbe Amida meminit Zacharias Meletinenſis in Chronico Syriaco Vatic. ad ann. Chriſti 503. quo ea urbs à Perſis capta eſt. Ejuſdem mentionem facit & Dionyſius Patriarcha in Chronico fol. 124. *& reliqua, ut ibi*. Nam Templum illud non Zoaræ hæretico, qui circa annum 530. vivebat, dicatum fuit, ſed martyri, cujus nomini inſcriptum erat jam ab anno 503.

Pag. 155. *col*. 1. *lin*. 47. *poſt ea verba*, Metebinos, vel Metebonos nuſquam hactenus in monumentis Syrorum legimus: *adde*, niſi dicamus, id non urbis, aut loci, ſed profeſſionis monaſticæ nomen eſſe, derivatum à voce Syriaca ܡܬܒܝܢܢܐ *Methajono*, contemplator: quod etymon huic ſermoni de virtutibus & vitiis ad monachos ſcripto apprimè videtur convenire.

Pag. 192. *adde hanc notam ad vocem Maſebdanum, quæ legitur col*. 1. *lin*. 15. *Maſendanum* malè vertit Pocockius in hiſtor. Dynaſt. ad annum Hegiræ 165. ſub Al-mohdio Calipha, & alibi non ſemel.

Pag. 202. *col*. 2. *lin*. 22. *dele ab iis verbis*, & quidem Ibam &c. *& hæc ſubſtitue*. Et quidem Ibam ineunte anno Chriſti 457. in vivis fuiſſe, colligitur ex Tom. IV. Conc. p. 861. ubi inter illos Epiſcopos recenſetur, quos Leo Imperator per Epiſtolam Encyclicam de Concilio Chalcedonenſi deque ordinatione Timothei Æluri conſuluiſſe dicitur. Vide Baluzium to. 1. p. 1423. Non enim Ibas cum aliis Epiſcopis ſubſcripſit precibus Leoni Imperatori miſſis pro Concilii Chalcedonenſis confirmatione, ut ibi ſcripſi, ſed Leo Imp. ad Ibam ſcripſit, ut modò ajebam. In errorem me induxit Pagius, qui hæc de Iba ad annum 451. num. 53. *In Synodo poſteà Chalcedonenſi Ibas in eam Sedem reſtitutus, eam obtinuit uſque ad annum 457. quo cum aliis Epiſcopis ſubſcripſit precibus Leoni Imp. miſſis pro Concilii Chalcedonenſis confirmatione, ut legitur Tom. IV. Concil. pag*. 861. At ibi non legitur, Ibam preces ad Leonem Imp. miſiſſe, aut iis ſubſcripſiſſe, ſed Leonem ad Ibam dediſſe celeberrimas illas circulares literas Evagrio & aliis Scriptoribus memoratas: quibus tamen ille morte præventus ſubſcribere non potuit, ſed Nonnus Ibæ ſucceſſor iis ſubſcripſit.

Pag. 233. *col*. 1. *lin*. 35. *ante ea verba*, Hactenus in Cod. Nitr. V. *adde*. Exſtat & Iſaaci Carmen heptaſyllabum in SS. Sergium & Bacchum ad calcem Codicis Nitrienſis V. acephalum tamen, & cujus vix pauci aliquot verſus legi queant.

Pag. 234. *col*. 2. *ad calcem adde*. Quinque Iſaaci Sermones de Incarnatione laudat Stephanus Edenenſis in

in Vindiciis Maronitarum lib. 3. in Reſponſ. ad Object. 3. de duabus Chriſti voluntatibus, ubi hæc habet verba: قال ماراسحق تلميذ افرام فى محاورته للذين بلبلوا طبايع الرب هكذا يقول فى الميمر الذى بدوه :

ܐܦܢ ܡܪܝ ܡܪܚܘܬܐ ܗܝ :

وهذا الميمر مع اربعة اخر عن تجسد الرب وطبيعتيه من قول مار اسحق المذكور قد اظافهم الشدياق عيسى ابن القس يوسف الحقلاني فى مدخل سنة الف وخمسماية مسيحية الى رسالة يوحنا مارون فى طبيعتى الرب . والكتاب هو عندنا بسيدة قنوبين . وتجدها ايضا بين الميامر التى كانوا اباونا المتقدمين يقرونها فى مدا السنة ونسختها فى سيدة حوقا على رق بخط اصطرنكالى فى العدد اثنين وخمسين :

ܐܠܗܐ ܠܒܫܗ ܠܦܓܪܢ : ܡܢ ܟܪܣܐ ܢܦܩ ܐܟܘܬܢ ܘܗܘ :

Mar Iſaac, Ephræmi diſcipulus (qua ratione dixi pag. 208.) *contra confundentes Domini naturas diſputans, ſic loquitur in eo Sermone, cujus initium*, Quamquam, Domine, audacia ſit, *quemque cum aliis quatuor de Incarnatione & duabus Domini naturis ejuſdem Iſaaci operibus Subdiaconus Eſau filius Joſephi Ecchellenſis Presbyteri ſub initium anni Chriſti* 1500. *exſcripſit, & Epiſtolæ Joannis Maronis de duabus Domini naturis adjecit: quem librum habemus penes nos in S. Maria in Canobin: Hi autem ſermones cum reliquis à majoribus noſtris pro temporibus anni legi ſolebant, quorum exemplar in cœnobio S. Mariæ in Hauca in membrana charactere ſtronghilo num.* 52. *reperies.* Deus ſe noſtro corpore induit: ex ventre, noſtri inſtar, prodiit &c.

Pag. 334. *col.* 2. *lin.* 4. *delenda ea verba*: deſinit in hæc verba, & conſtituta fuit Eccleſia &c. *& horum loco dicendum*: mutilus in fine. Non enim ſextus de Moyſe ſermo in ea verba deſinit, ſed quintus, qui de Moyſe & Amalec inſcribitur, ut liquet ex Cod. Nitr. V.

Pag. 360. *col.* 2. *lin.* 7. *ad vocem* Euzeliæ, *hanc Notam appone*: Rectiùs Auzalitarum. Eſt enim *Auzal* urbs in Arabia Felice juxta mare Rubrum, quæ *Auzara* dicitur Plinio hiſt. natur. lib. 12. cap. 16. *Auzal*, ſeù ut vertit Latinus Vulgatæ Interpres Gen. 10. v. 27. *Uzal* Jectanis filius ei nomen dedit. Arabes hodie صنعا *Sanaa* appellant. Vide Sam. Bochart. lib. 1. cap. 21.

Pag. 364. *in fine primæ Notæ*, dilectioni tuæ, *adde*. Inſuper corrigendus amanuenſis, qui Acta Arethæ & Sociorum Martyrum ex Metaphraſte deſcripſit Codice Græco 1. pag. 180. ubi id factum narratur *anno Juſtini* 5. *Indictione* 2. Pro anno 5. Juſtini ſubſtitui debet *annus* 7. in quem *Indictione* 2. incidit, ut diſertè habetur in altero Codice Græco.

Pag. 384. *in* 2. *Not. col.* 2. *lin.* 14. *poſt ea verba*, Regem Suachinorum, *delenda quæ ſequuntur*, fortaſsè Nubiæ aut Homeritarum, unde in Æthiopiam aditus ex Ægypto, *& hæc intra parentheſim ſubſtituenda*. (Sycominum appellat Philoſtratus in vita Apollonii Tyanei, ubi, *Ægyptus*, inquit, *Æthiopiaque terminatur*. Vide Photium in Biblioth. Codice 241.

Pag. 424. *col.* 2. *num.* 19. *poſt ea verba*. Adæus Edeſſam ingreſſus die 28. Auguſti anno 844. obiit ann. 852. *adde hæc*. Amazonius appellatur in ſubſcriptionibus Patrum Quintæ Synodi, cui & complures Syri Epiſcopi ſubſcripſiſſe dicuntur; videlicet, Amazonius Epiſcopus Edeſſenorum, Cyriacus Amidenorum, Theodoſius Hierapolitanorum, Abrahamus Sergiopolis, Thomas Circeſii, Sergius Hymereorum, Theodorus Ingilon urbis, Julianus Zeugmatis, Julianus Betnon, hoc eſt Batnarum, & Paulus Anchiali.

Pag. 430. *col.* 1. *lin.* 9. *ante numerum* 3. *hæc adde*. Sigebertus Gemblacenſis in catalogo cap. 47. ad annum 470. Sixtum Epiſcopum his verbis memorat: *Sixtus Epiſcopus ſcri-*

pſit

pſit Librum de vita hominis perfecta. Tres Xyſti Papæ ſermones (*de divitiis*, *de malis doctoribus & operibus fidei*, *& de caſtitate*) edidit Jacobus Salvator Solanius in Biblioth. Pariſienſ. tom. 5. pag. 782. Nihil in iis eſſe, quod cum operibus Xyſti noſtri conveniat, collatione facta didici. Sed & eos Sermones Xyſto Papæ falsò tribui, jam obſervarunt Viri docti.

Pag. 495. *col.* 1. *ad calcem adde*. De Chriſmate Carmen dodecaſyllabum, cujus initium: ܡܫܘܚܐ ܕܟܝܐ ܕܡܠܐ ܠܥܕܬܐ ܒܪܝܚܐ ܒܣܝܡܐ: *Purum Chriſma, quod ſuavi odore Eccleſiam replevit*. Exſtat Codice Nitr. V. fol. 452. licet Jacobo Sarugenſi perperàm tribuitur Cod. Syriaco VIII. fol. 246. ut notavi p. 332.

INDEX

INDEX CODICUM MSS.

QVOS

CLEMENS XI. PONT. MAX.

Bibliothecæ Vaticanæ addixit.

CODICES NITRIENSES.

Omnes Syriaci, præter Codicem vigeſimum, qui Arabicus eſt.

I.

Q*vatuor Evangelia* Syriacè exarata in urbe Edeſſa in Meſopotamia, menſe Junio anni Græcorum 859. *Chriſti* 548. cura & ſollicitudine Euſebii, pro Monaſterio S. Thomæ, ſub Abbate Sergio, & Presbyteris Moyſe, Sergio atque Sodale, & Archidiacono Iſaia: Aſſuta & compacta primùm menſe Auguſto anni Græcorum 1029. *Chriſti* 718. ſub Patriarcha Elia, dum Uremam Caſtrum ad ripam Euphratis ſitum, in quo Codex iſte aſſervabatur, unàcum reliquis Caſtris in Meſopotamia ſitis tertiùm viſitaret, à Presbytero Bar-hadbeſciaba ejuſdem Patriarchæ Eliæ Syncello. Iterùm aſſuta & compacta ſub Patriarcha Athanaſio Eliæ Diſcipulo ac ſucceſſore à Syncellis ac Preſbyteris Bar-hadbeſciaba & Sergio anno Græcorum 1039. *Chriſti* 728. Demùm in Scetenſi S. Mariæ Syrorum Monaſterio, quò Codex è Meſopotamia translatus fuerat, à Denha ex monte Edeſſæ anno Græcorum 1391. *Chriſti* 1081. ſub Abbate Gabriele, & ſub altero Gabriele Baxarumenſi. *Quæ omnia initio & ad calcem ejuſdem Codicis adnotantur.*

Codex in foliis membranaceis 204. Chaldaicis, ſeù Eſtranghelis, ut vocant, hoc eſt, στρογγύλοις, ſivè rotundis, vetuſtiſſimiſque Syrorum characteribus nitidiſſimè exaratus. In margine numerantur ſectiones Euſebianæ, cum reductione earundem ad decem illos celeberrimos Canones, de quibus vide in Prolegomenis ad Biblia Polyglotta. Ad calcem verò marginis ſtudioſiſſimè confecta eſt Harmonia Evangelica, ſeù Concordia Evangeliſtarum ex mente Euſebii Pamphili Cæſareenſis, poſitis primùm Evangeliſtæ, cujus ibi Evangelium deſcribitur, ſectionibus, ſeù potiùs Verſiculis; deinde indicatis aliorum Evangeliſtarum, in quibus cum illis concordant, locis.

II.

Quatuor Evangelia Syriacè ſcripta à Joanne in caſtro Urema ſub Theodoro Epiſcopo, menſe Septembri, anno Græcorum 1047. *Chriſti* 736. Viſa, & emendata à Georgio Epiſcopo: quæ olim pertinuerant ad Abraham Epiſcopum Hadetenſem: deinde ad Lazarum Preſbyterum & Monachum Tur-Abdinenſem, ex oppido Beth-Manhem, qui menſe Julio, die 8. anni Græcorum 1522. (*Chriſti* 1211.) hunc Codicem aſſuit, compegit, cooperuitque, & auro argentoque ornatum dono dedit Scetenſi Syrorum Monaſterio, ut liquet ex annotatione Joannis Epiſcopi Damaſceni, qui à Joanne Antiocheno Jacobitarum Patriarcha ad Joannem Coptorum Alexandrinum in Ægyptum allegatus fuerat, unàcum Abraham Abbate Daximatenſi, & Cyrio Lazari Monachi ex ſorore nepote.

In foliis membranaceis 338. Chaldaico, ſeù Eſtranghelo charactere exaratus. In prioribus quatuor ejuſdem foliis præ-

præfigitur Index Lectionum per anni circulum. Notatur in margine diſtinctio Evangeliorum in verſiculos, ſeù parvas ſectiones, quæ in Matthæo numerantur 426. in Marco 209. in Luca 402. in Joanne 271. Et ſub unaquaque Sectione numerus Canonum, ad quos illa reducitur; ut hinc pateat, verſiculos Euſebii Cæſareenſis alios eſſe apud Syros ab iis, qui in manuſcriptis Græcis & Ægyptiacis cernuntur. Ad calcem ſingulorum ferè foliorum accuratè deſcripta eſt Harmonia Evangeliſtarum, in qua concordantes inter ſe Verſiculi per literas numerales indicantur. Prætereà recentiori manu, quæ videtur eſſe Lazari Monachi, adjunctus in margine legitur numerus Sectionum, ſeù Capitum, ut vocant, majorum, quæ in Matthæo in margine ſunt 73. in corpore 9. omnes ſimul 82. In Marco in margine 37. in corpore 6. ſummatim 43. In Luca in margine 70. in corpore 5. ſummatim 75. In Joanne in margine 39. in corpore 8. ſummatim 47. Lectiones verò, quæ in corpore eadem qua Codex manu exaratæ ſunt, in Matthæo numerantur 22. in Marco 2. in Luca 14. in Joanne 11. Quæ autem ad marginem recentiori manu ante annum Chriſti 1211. adnotatæ ſunt, in Matthæo 63. in Marco 42. in Luca 64. in Joanne 43. In quibus quum Severi Patriarchæ Antiocheni mentio fiat fol. 302. palàm fit, ſcriptorem earumdem Jacobitica hæreſi infectum fuiſſe. In fine uniuſcujuſque Evangelii tàm in hoc, quam in priori Nitrienſi Codice, diligenter adnotatur, quo quiſque Evangeliſta ſermone primùm conſcripſerit: nimirùm, Matthæus Hebraicè in Palæſtina, Marcus Latinè Romæ, Lucas Græcè Alexandriæ, Joannes item Græcè Epheſi.

III.

Ordo Miſſæ Syriacæ, juxta Ritum Jacobitarum.

Dionyſii Barſalibæi Epiſcopi Amidæ Precationes duæ, quæ recitantur à Jacobitis ante Orationem Dominicam, dum Hoſtia frangitur.

Proœmia, & *Lectiones* ex Apoſtolo & Evangelio per annum.

Dionyſii Barſalibæi Orationes duæ, quæ à Jacobitis in Miſſa recitantur Feria v. & Sabbato Majoris Hebdomadæ, loco Orationis, quæ pro Pace appellatur.

Anaphora, ſeù *Liturgia Jacobi* Fratris Domini. *Ignatii* Patriarchæ, qui & Joſeph Bar-Vahib Mardenus. *Joannis* Patriarchæ, qui & Bar-Maadani. *Gregorii* Catholici, hoc eſt, Primatis Orientis, qui & Abulpharagius, ſeù Barhebræus. *Gregorii* Theologi Epiſcopi Nazianzeni. *Clementis* Romani. *Michaelis* Patriarchæ Antiocheni. *Anthimi* Patriarchæ Alexandrini. *Cæleſtini* Papæ. *Jacobi Baradæi*, ſeù Zanzali. *Jacobi* Epiſcopi Sarugenſis. *Jacobi* Epiſcopi Edeſſeni. *Dionyſii* Barſalibæi Epiſcopi Amidæ. *Ignatii* Theophori Antiocheni Epiſcopi. *Cyrilli* Alexandrini. *Philoxeni*, ſeù Xenajæ, Epiſcopi Mabugenſis, hoc eſt, Hierapolitani. *Duodecim Apoſtolorum*, quæ S. Lucæ Evangeliſtæ inſcribitur. *Petri* Apoſtolorum Principis. *Joannis* Evangeliſtæ. *Marci* Evangeliſtæ. *Joannis* Chryſoſtomi. *Matthæi* Paſtoris. *Joannis* Epiſcopi Haran, Chaburæ, & Niſibis. *Xyſti* Papæ.

Dionyſii Barſalibæi altera Anaphora.

Clauſulæ, & *Benedictiones* in fine Miſſæ.

Anaphora S. Petri Principis Apoſtolorum, quæ major appellatur.

In 4. *Bombycin.* exaratus in Scetenſi S. Mariæ Syrorum Monaſterio à Jacobo Abdallæ Syro anno Græcorum 1793. (Chriſti 1482.) & ab eodem amanuenſi eidem Monaſterio dono oblatus, uti ad calcem adnotatur: quam donationem die 13. Martii anni Græcorum 1827. proprio chirographo confirmavit Gregorius Jeroſolymæ Epiſcopus Jacobita ſub Severo, qui & Cyriacus, præfati Monaſterii Abbate, uti initio ejuſdem Codicis legitur. Conſtat foliis 293.

IV.

Dionyſii Barſalibæi Orationes duæ, quæ à Jacobitis loco Orationis pro Pace in Miſſa recitantur Feria v. & Sabbato Majoris Hebdomadæ.

Anaphora Jacobi Apoſtoli fratris Domini.

Preces diverſæ, quas Proœmia vocant, & *Lectiones* ex Evangelio in Miſſa recitandæ.

Anaphora Ignatii Patriarchæ, qui & Joſeph Bar-Vahib Mardenus. *Joannis* Patriarchæ, qui & Bar-Maadani. *Dioſcori* Alexandrini. *Cyrilli* Alexandrini. *Marci* Evangeliſtæ. *Joannis* Patriarchæ, qui & Ananias Xenajas. *Ignatii* Theophori. *Joannis* Chryſoſtomi. *Maruthæ* Tagritenſis. *Jacobi* Edeſſeni, qui & Commentator Librorum. *Petri* Principis Apoſtolorum: quæ major appellatur. *Philoxeni*, ſeù Xenajæ, Mabugenſis. *Gregorii* Theologi. *Baſilii*, ſeù Philoxeni Epiſcopi Bagdadenſis,

denſis, qui & Lazarus Bar-Sabta.
Clauſulæ, & Benedictiones in fine Miſſæ recitandæ.
Proœmia, & Lectiones ex Evangelio.
In 4. Bombycin. 251. Codex ſcriptus ab Abraham Monacho in Monaſterio Sanctæ Mariæ Syrorum in deſerto Scetes, quod Sciahit, hoc eſt, trutinam cordium vocant, die 5. Junii, anno Græcorum 1795. (*Chriſti* 1484.) ſub Ignatio Antiocheno, & Joanne Alexandrino Jacobitarum Patriarchis, rogatu Monachi ac Presbyteri Joannis Ezechielis Copti, viri in lingua Syriaca, Arabica, & Ægyptiaca peritiſſimi, & ope Moyſis Presbyteri ac Monachi, uti ad calcem adnotatur.

V.

Jacobi Sarugenſis Batnarum Epiſcopi & Doctoris, in Currum quem vidit Ezechiel Propheta, Homilia metro dodecaſyllabo, ſeu tetraſyllabo ter repetito: *quod & de ſequentibus ejuſdem Sarugenſis Homiliis intelligendum*. De Eccleſia Homilia, quæ in ejus Dedicatione legitur. De Encœniis Eccleſiæ. De illapſu Altiſſimi ſuper Montem Synai, quod eſt Eccleſiæ ſymbolum. De Domino noſtro & Jacob, de Eccleſia & Rachel, deque Lia & Synagoga. De Thamar & Eccleſiæ ſymbolo. De Viſione Jacob in Bethel, & de ſymbolo Eccleſiæ. De Velo Moyſis, Homilia, quæ in Dedicatione Eccleſiæ legi poteſt. De Annunciatione Zachariæ.
Joannis Chryſoſtomi homilia de Annunciatione Zachariæ, quando ab Angelo revelata ei fuit Nativitas Joannis Baptiſtæ.
Ephræm Syri de Annunciatione Deiparæ, ſermo heptaſyllabus, *quod & de ſequentibus ejuſdem Ephræmi ſermonibus intelligendum*.
Jacobi Sarugenſis homilia de Annunciatione Deiparæ. De profectione Deiparæ ad Eliſabeth. De Nativitate Chriſti Homiliæ IV. ubi etiam de Stella quæ apparuit Magis, deque Puerorum cæde. In illud Iſaiæ, *& vocabitur nomen ejus Emmanuel*. In illud Iſaiæ, *& vocabitur nomen ejus Admirabile*. De Balaam & Balac, deque Nativitate Chriſti. In illud, *Venite faciamus hominem ad imaginem & ſimilitudinem noſtram*, & de Nativitate Chriſti. Quare Dominus triginta annos in mundo egit, antequam miracula edere inciperet: congruit ſingulis Domini feſtivitatibus. De Sancta Virgine Dei genitrice Maria.
Ephræm Syri Sermo de Virgine Deipara.
Jacobi Sarugenſis de Virgine Deipara, & adversùs curioſos divinorum myſteriorum ſcrutatores.
Iſaac Syri de Magis & Infantium cæde, ſermo heptaſyllabus.
Jacobi Sarugenſis de Infantium cæde. De Moyſe Propheta & de Infantium cæde: deque Pharaone & Herode.
Severi Patriarchæ Antiocheni homilia de SS. Baſilio & Gregorio, habita in Templo S. Ignatii Martyris.
Jacobi Sarug. de Conſtantino Imperatore, deque Synodo Patrum trecentorum decem & octo, qui Nicææ convenerunt: congruit hæc homilia commemorationi SS. Baſilii & Gregorii. De Chriſti Baptiſmo. De Legis, Joannis, & Chriſti Baptiſmo. De Torrente, quem vidit Ezechiel Propheta. De deſponſatione Rebeccæ, deque myſteriis & ſymbolis, quæ in ea continentur. De Samaritana.
Iſaac de Samaritana Sermones V.
Jacobi Sarug. de decollatione S. Joannis Baptiſtæ. De laudibus S. Joannis Baptiſtæ.
Georgii Diſcipuli Jacobi Sarugenſis, encomium metro dodecaſyllabo in eundem Jacobum.
Jacobi Sarugenſis de Stephano Archidiacono & Protomartyre.
Joannis Chryſoſtomi homilia in S. Stephanum Protomartyrem.
Jacobi Sarugenſis de Jona Propheta & Ninivitis.
Ephræm ſermo de Jona & Ninivitis.
Jacobi ſermo adversùs Synodum Chalcedonenſem, qui congruè legi poteſt in Commemoratione Severi Patriarchæ. *Hunc Jacobitæ cujuſpiam fœtum eſſe, oſtendi pag.* 294.
Jacobi Sarugenſis de Præſentatione Domini in Templum, & de Simeone ſene. In illud Simeonis ſenis, *Hic poſitus eſt in ruinam & in reſurrectionem multorum in Iſrael.* De Sacerdotibus Epitaphium. De Sepultura Moyſis principis Prophetarum Homilia, quæ congruè legi poteſt in commemoratione Sacerdotum defunctorum. De Sacerdotibus Epitaphium.
Ephræm de Sacerdotibus defunctis.
Jacobi Sarugenſis de Aaron Sacerdote Epitaphium, quod congruè legi poteſt in commemoratione Sacerdotum defunctorum.
Ephræm de Aaron Sacerdote.
Balæi de Aaron Sacerdote epitaphium tetraſyllabum.
Jacobi Sarugenſis de Sacerdotibus & Regi-

bus defunctis, deque reliquis defunctorum gradibus.

Ephræm de Timore Dei & conſummatione ſæculi. Legitur in hebdomada Sacerdotum defunctorum.

Jacobi Sarugenſis de Conſtitutione Adæ. De conſummatione ſæculi, & Judicio homiliæ II. De defunctis homiliæ III.

Iſaac de defunctis II.

Jacobi Sarugenſis de defunctis. De miraculo, quod fecit Dominus in Cana Galileæ. De Jejunio homiliæ III.

Ephræm de Jejunio.

Jacobi Sarugenſis in illud Domini, *nolite jurare omnino*.

Ephræm in illud, *Pone Domine cuſtodiam ori meo, & cuſtodiam labiis meis*.

Jacobi Sarugenſis Parænetica.

Ephræm Teſtamentum.

Vita S. Ephræm, Auctore Anonymo, quæ in Syrorum Eccleſia in ejus commemoratione legitur.

Jacobi Sarugenſis de miraculis quæ fecit Dominus. In illud, *Quid prodeſt homini, ſi mundum univerſum lucretur; animæ verò ſuæ detrimentum patiatur?* In illud, *Simile eſt Regnum cœlorum fermento, quod acceptum mulier abſcondit in farinæ ſatis tribus, donec fermentatum eſt totum*. De Pœnitentia.

Ephræm de Pœnitentia II.

Jacobi Sarugenſis Paræneſis, & de Pœnitentia.

Iſaac de Pœnitentia.

Jacobi Sarugenſis de Pœnitentia II.

Ephræm in illud Eccleſiaſtæ, *omnia vanitas & afflictio ſpiritus*. Paræneſis. In illud Iſaiæ, *tollatur peccator, ne videat gloriam Dei*.

Jacobi Sarugenſis de conſummatione ſæculi, & de Judicio, II. In illud Domini, *quum ſpiritus nequam ex homine exierit, circumvagatur per loca arida*. De decem drachmis & centum ovibus.

Ephræm Deprecatio.

Jacobi Sarugenſis de divite & Lazaro. Paræneſis, & adversùs blaſphemos.

Ephræm de reprehenſione & correptione, Paræneſes II.

Iſaac de Defunctis.

Jacobi Sarugenſis de conſummatione ſæculi & judicio. De Chananæa. De filia Jairi Archiſynagogi. De Zacchæo publicano. De Operariis vineæ Domini. De filio qui bona ſua diſſipavit, II. De Publicano, & Phariſæo, qui in Templum ad adorandum aſcenderunt. De Pœnitentia. De Adæo Apoſtolo, & Abgaro Edeſſæ Rege. In illud Domini, *facilius eſt, camelum per foramen acus intrare, quàm divitem in regnum Dei*: deeſt initium, quod tamen ex Cod. Arabico ſuppleri poteſt. De præceptorum Dei obſervatione, & Paræneſis. De Oratione Dominica. De juvene, qui dixit Domino, *quid faciam, ut vitam æternam poſſideam*. In illud Domini effatum, *ſimile eſt Regnum cœlorum grano ſinapis*. In illud *Qui gloriatur, in Domino glorietur*. De Paradiſo, & Gehenna.

Iſaac, de Humilitate. *Ephræmo tribuitur in aliis Codicibus*.

Jacobi Sarugenſis de conſummatione ſæculi. De Antichriſto, & de ſecundo Chriſti adventu. De Sanctis Quadraginta Martyribus. De tribus defunctis, quos ad vitam Dominus vocavit. De illo, qui ab Jeruſalem deſcendens in Jericho, incidit in latrones. In illud, *ſimile eſt Regnum cœlorum theſauro abſcondito in agro*. De Euchariſtia, &, quod Dominus in Scripturis cibi potuſque nomine agnoſcitur. De muliere curva. De quinque panibus, & duobus piſcibus. Paræneſis, & de paupertate & humilitate. De amore pecuniæ. In illud, *Vanitas vanitatum*. De pauperis gemitu. Paræneſis.

Iſaac de filio prodigo, II. In illud, *niſi converſi fueritis, & efficiamini, ſicut parvuli*, III. In illud, *Bonum eſt confiteri Domino*. De Perfectione.

Jacobi Sarugenſis de conſummatione ſæculi. De filio viduæ, quem Dominus ſuſcitavit. De Hemorrhoiſſa. De filia Jephte. De Ozia Rege, & Iſaia Propheta. Adversùs Judæos, homiliæ VII. De pugna Chriſti cum Diabolo. De David, & Goliad. De Lazaro, quem Dominus ſuſcitavit.

Ephræm de Lazaro, & de Eccleſiæ ſymbolo. De Hoſannis, ſeu de ingreſſu Domini in urbem Jeruſalem.

Jacobi Sarugenſis de Hoſannis. De ficu, cui Chriſtus maledixit. De Paſſione Domini, homilia in ſex partes diviſa. De parabola Vineæ. De parabola decem Virginum. De Rege, qui fecit nuptias filio ſuo.

Joannis Chryſoſtomi homilia de Paſſione Domini, habita in Eccleſia Aſiæ, ubi exul erat.

Jacobi Sarugenſis de Abraham & Iſaac. De Samſone. De Abel & Cain, IV. De Joſeph Patriarcha, X. De vacca rubra, quæ pro populo ex legis præſcripto comburebatur. De Hirco, qui pro populo mactabatur. De duobus Paſſeribus, quorum alter ad fontem aquarum juxta legem necabatur, alter pro peccato dimittebatur. De Synagogæ adulterio. De Samſone, & de juſtorum lapſu. De ſerpente æneo.

Geor-

Georgii Arabum Epiſcopi de Chriſmate.
Jacobi Sarug. de Peccatrice.
Ephræm de Peccatrice. De Fide III.
Iſaac de Fide.
Jacobi Sarug. de Fide. De crucifixione Domini, homiliæ VI. quarum III. inſcribitur, *de abnegatione Petri*, & V. *de cherub & latrone*. De ſepultura Chriſti. Corpus Chriſti paſſibile fuiſſe ac mortale ante reſurrectionem. De Reſurrectione Domini II. In illud Apoſtoli, *Unus eſt mediator Dei & hominum homo Chriſtus Jeſus*. De Euchariſtia, ſeu de ſacramentorum perceptione. In illud Apoſtoli, *mihi autem abſit gloriari, niſi in Cruce Domini noſtri Jeſu Chriſti*. De perceptione ſanctorum ſacramentorum. De idolorum lapſu. De Thoma Apoſtolo, & de Reſurrectione Domini. De Aſcenſione Domini. De Pentecoſte.
De urbe Antiochia, quomodo converſa eſt per prædicationem Simonis Petri, Joannis & Pauli Apoſtolorum, Carmen dodecaſyllabum ex apocryphis Apoſtolorum periodis deſumptum, & Jacobo tributum.
Jacobi Sarug. de Paulo Apoſtolo II.
De Thoma Apoſtolo, & de Palatio quod in excelſis ædificavit, carmen dodecaſyllabum Jacobo tributum.
De Andrea Apoſtolo, carmen heptaſyllabum Ephræmo tributum.
Jacobi Sarug. de monte Thabor, ſeu de Transfiguratione Domini. De Sancta Cruce. De Conſtantino Imp. deque lepræ ejus mundatione. De extenſione manuum Moyſis & de bello adversùs Amalec: quod eſt ſymbolum Crucis. De S. Simeone Stylita. De SS. Samona & Guria martyribus. De S. Abibo martyre.
Iſaac de Monachis & Anachoretis. De Sergio & Baccho martyribus.
In fol. maxim. bombyc. 559. exaratus circa annum Chriſti 1100. in Scetenſi S. Piſois Syrorum cœnobio ex antiquis ejuſdem loci manuſcriptis ſub Joanne Abbate, Baſilio œconomo, & monachis Zoche, Gabriele, Gabriele altero, Sergio, Joſepho, Joſepho altero, Aaron, Joſue, Joſue altero Diacono, Simeone, Barſauma, Bricha, Moyſe, Michaele Diacono, & Baſilio.

VI.

Ephræm Syri Expoſitio in Geneſim, & Exodum.
In 4. membran. 96.

VII.

Ephræm Syri de Eccleſia hymni 52. De Virginitate 51. De Fide 87. Adverſùs Hæreſes 56. De Paradiſo 15.
In fol. membran. 146. Scriptus die 21. Decembris anni Græcorum 834. (*Chriſti* 523.)

VIII.

Ephræm Syri de Paradiſo Hymni XI. De Nativitate Domini, XV.
In 4. membran. 91. Exaratus à Barlaham Scriptore Edeſſeno in Sarmin pro monaſterio S. Danielis, quod in monte Sciulac ſitum eſt, die 20. Februarii, anno Græcorum 863. (*Chriſti* 551.) feria 2. Jejunii. Emptus autem unàcum aliis 250. Codicibus à Moyſe Niſibeno Abbate monaſterii Deiparæ Syrorum in deſerto Scetenſi anno Græcorum 1243. *Chriſti* 932.

IX.

Ephræm Syri de Fide Hymni 87.
In 8. membranac. 150. exaratus à Barlaham Scriptore Edeſſeno: dono autem oblatus Scetenſi Syrorum monaſterio à Zoara Pauli Tagritenſis filio.

X.

Jacobi Sarugenſis homilia de Hemorrhoiſſa. In illud, *ſimile eſt Regnum Cœlorum grano ſinapis*. In illud, *ſimile eſt Regnum Cœlorum theſauro abſcondito in agro*. De Rege, qui fecit nuptias filio ſuo. De decem Virginibus. De Baptiſmo Legis, Joannis & Chriſti. Quare Dominus triginta annos in mundo egit, antequam miracula edere inciperet. De Euchariſtia, ſeu quod Chriſtus in ſcripturis cibi potuſque nomine agnoſcitur. Quod Corpus Chriſti paſſibile fuerit ac mortale ante reſurrectionem. De idolorum lapſu. De S. Paulo Apoſtolo II. In illud Apoſtoli, *Unus eſt mediator Dei & hominum homo Chriſtus Jeſus*. De Melchiſedech. In illud, *tu es Sacerdos in æternum ſecundùm ordinem Melchiſedech*. In illud Iſaïæ, *Vocabitur nomen ejus Emmanuel*. In illud, *Vocabitur nomen ejus Admirabile*. In illud, *Qui gloriatur, in Domino glorietur*. De Torrente, quem vidit Ezechiel Propheta. De Thoma Apoſtolo & reſurrectione Chriſti. De David & Goliad. De tentatione Chriſti, & ejuſdem pugna cum Diabolo. De conſummatione ſæculi & Judicio, VII. *Inſcribitur*

etiam

etiam de Antichriſto, de ſecundo Chriſti adventu, & de ſponſo ac ſponſa. De die & nocte, de labore & requie. De Ficu, cui Chriſtus maledixit.

In fol. membranac. 85. Scriptus à Theodoro ſcriptore Edeſſeno, & in Bibliothecam monaſterii de Columna admiſſus anno Græcorum 949. (*Chriſti* 638.) ſub Simeone Abbate, & Joanne Presbytero.

XI.

Jacobi Sarugenſis homilia de Peccatrice. De Achar filio Charmi, qui ob furtum lapidibus obrutus eſt. De Aſa Rege. De Euchariſtia, ſeù Gratiarum actione: *quæ quinta eſt de Defunctis.*

Reſponſoria & Antiphonæ pro præcipuis anni ſolemnitatibus.

In 4. *membr.* 43. exaratus anno Græcorum 1169. (*Chriſti* 858.) die 12. Novembris, feria 6. ſub Joanne Patriarcha, & Cyriaco Callinici Metropolita.

XII.

Jacobi Sarug. De Moyſe Homiliæ X. De Velo Moyſis. De Balaam & Balac. De Phinees. De ſerpente æneo. De duobus paſſeribus, quorum alter ad fontem aquarum juxta Legem necabatur, alter pro peccato dimittebatur. De Hirco, qui pro populo mactabatur. De Vacca rubra, quæ pro populo ex Legis præſcripto comburebatur. De ciborum delectu. De Rahab meretrice. De Joſue filio Nun II. De Gedeone. De Samſone II. quarum altera *de Juſtorum lapſu* etiam inſcribitur. De Arca Dei à Philiſtæis ad terram filiorum Iſrael reducta. De Oza, quem percuſſit Dominus, eo quod Arcam Dei tetigiſſet. De David & Goliad. De ira Dei in filios Iſrael, eò quod David Rex eos cenſeri juſſiſſet. De Oſee Propheta & duabus ejus uxoribus. De filia Jephte.

In 4. *membr.* 150.

XIII.

Jacobi Sarug. de Eliſæo Propheta & Sulamitide. De Publicano & Phariſæo. De Turre Babylonica. De deſponſatione Rebeccæ. De S. Paulo Apoſtolo. De Stephano Protomartyre. De nativitate Domini. De Cherub & latrone. De Euchariſtia, & quod non liceat è Templo egredi tempore ſanctorum ſacramentorum. De Pueris Epheſi, ſeù *ſeptem Dormientibus.* De filio prodigo. De Amore Dei. De Sanctis martyribus. De Hoſannis. De muliere ſeptem virorum, ſeù de reſurrectione mortuorum. De decem Virginibus. De nativitate Domini. De Fide. De Abraham. De nativitate Domini, de ſtella, quæ apparuit Magis, & de infantium cæde. De A[illegible]nia. Azaria, Miſaële, & Daniele.

In 4. *membr.* 228.

XIV.

Jacobi Sarug. Homilia de Samaritana. De muliere curva.

Ephræm Syri ſermo de lucta ſpirituali.

Jacobi Sarug. De torrente, quem vidit Ezechiel Propheta. De Ozia Rege & Iſaia Propheta.

Ephræm Syri de Job.

Jacobi Sarug. de Job. De Elia Propheta. De Eliſæo propheta, & Sulamitide. De Arca fœderis. De circumciſione Moyſis. De Moyſe & Silice. De Phinees. De Samſone. De Thamar. De Oſee Propheta & duabus ejus uxoribus. De illapſu Altiſſimi ſuper montem Synai. De Velo Moyſis. De Moyſe & Amalec. In illud Moyſis, *oſtende mihi gloriam tuam.* De Turre Babylonica. De Melchiſedech. De duobus paſſeribus, quorum alter ad fontem aquarum juxta legem necabatur, alter pro peccato dimittebatur. Adversùs eos, qui dicunt, Angelos ſibi uxores duxiſſe ex filiabus hominum. De Joſeph, quatuor poſtremæ homiliæ, à ſeptima ſcilicet ad decimam. De Abel & Cain, IV.

In fol. membran. 65.

XV.

Joannis Chryſoſtomi Homilia de Annunciatione B. Virginis Mariæ. De nativitate Domini. De Luminibus. De S. Stephano. De tentatione Domini. De Hoſannis, ex commentario in Evangelium Matthæi.

Jacobi Sarugenſis de Hoſannis homilia ſoluta oratione. De Hoſannis homilia metrica.

Joannis Chryſoſtomi in illud, *Pater ſi poſſibile eſt, tranſeat à me calix iſte.* De proditione Judæ. De Paſſione Domini. De cruce & latrone.

Jacobi Sarugenſis homilia de feria ſexta crucifixionis, ſoluta oratione.

Procli Conſtantinopolitani de Juda proditore.

Joannis Chryſoſt. Homil. 85. in Joannem. De Dominica reſurrectionis.

Ja-

Jacobi Sarug. de reſurrectione Domini, homilia ſoluta oratione.

Severi Patriarchæ Antiocheni homilia de Pentecoſte.

Joannis Chryſoſtomi de cruce, Adam, & Eva.

Jacobi Sarug. de Paſſione Domini homilia metrica.

In 4. *membr.* 163.

XVI.

Ephræm Syri Cantus de defunctis XXXI. De defunctis Odæ XXXVIII. *nimirùm pro quolibet defunctorum gradu, pro Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis, monachis, laicis, viris, mulieribus, & pueris.* De Epiſcopis defunctis carmen heptaſyllabum: *quo metro ſequentia Ephræmi & Iſaaci carmina alligata ſunt.* De monachis II. De Presbyteris & Diaconis.

Iſaac Syri de Presbyteris defunctis.

Ephræm de mulieribus. De viro qui orphanos relinquit. De mulieribus quæ orphanos relinquunt.

Iſaac De pueris II. De adoleſcentibus. De omnibus defunctis. De peregrinis. De omnibus defunctis, III.

Ephræm de divitibus & principibus viris. De omnibus defunctis. De peſte XI. De Sacerdotibus & monachis. De Sacerdotibus.

Iſaac de pueris.

Jacobi Sarug. De defunctis, Carmina dodecaſyllaba XII. videlicet, de omnibus defunctis V. de pueris, III. de ſponſis, de peregrinis, de Virginibus & ſanctimonialibus, de Sacerdotibus.

Orationes conſolatoriæ pro defunctis Sacerdotibus, Diaconis, & laicis.

Lectiones ex Scriptura pro exequiis defunctorum Epiſcoporum, Presbyterorum, Diaconorum, Subdiaconorum, & laicorum.

In 8. *membran.* 129. exaratus à Theodoro anno Seleuci Nicatoris Regis Syriæ 1135. (*Chriſti* 823.) die 8. Octobris, feria quinta.

XVII.

Joannis Apameenſis monachi Sermo de recta in Deum & Chriſtum fide; nec non de bonis operibus. De timore Dei. De vita aſcetica & de corporis ſubjectione: & quod per tribulationes & ærumnas aditus in regionem ſpiritualem agnitionis Chriſti paratur.

Ephræm Syri de defunctis Odæ II. Adhortatio ad virtutum exercitia: de Patientia, de Pœnitentia, & Paræneſis Hymni XI. De abnegatione Simonis Petri hymni II. Precatio, de Pœnitentia, de divina longanimitate, & Paræneſis, Hymni VII.

Iſaaci Doctoris de monachorum perfectione, & Paræneſis, Carmina heptaſyllaba II.

Joannis Apameenſis monachi Epiſtolæ V. videlicet I. de Trinitate & Incarnatione: II. Parænetica: III. & IV. de Fide, V. ad Leontium de ſpirituali communione, quam habituri ſumus cum Deo in regione vivorum.

Severi Antiocheni Cantus de Juliano Patriarcha.

Joannis Apameenſis monachi Capita doctrinæ XX. de re aſcetica.

Ephræm Syri Paræneſis heptaſyllaba. De defunctis Odæ II.

Iſaac de defunctis.

Ephræm de defunctis, Odæ & Carmina VIII.

Evagrii caput de Acidia, ex Tractatu de ſeptem vitioſis cogitationibus.

Balæi Odæ pentaſyllabæ VI.

Ephræm de defunctis Odæ IX.

In 8. *membr.* 204.

XVIII.

Marci Anachoretæ Sermo de Lege ſpirituali. Adversùs eos, qui putant, ſe ex operibus ſuis juſtificari. Mentis cum anima conſultatio. Paræneſis. De Baptiſmo. De Pœnitentia. Interrogationes ſcholaſtici per modum diſputationis.

Eſaiæ Abbatis ſermo de recta vivendi forma, & de fide perfecta Colloquium duodecim ſenum. Quomodo fratres adinvicem ſe gerere debeant. De humilitate. Præcepta ad eos, qui mundo abrenunciant. De iis, quæ audivit & vidit apud Senes. De Perfectione. De impaſſibilitate. Paræneſis. De operoſis cogitationibus.

Macarii Magni Ægyptii diſcipuli S. Antonii, Sermones III. & Epiſtolæ VIII.

Macarii Alexandrini Sermones III. & Epiſtolæ VII.

Ammonæ Abbatis & Epiſcopi Epiſtolæ XV.

Quæſita monachorum ad Baſilium Magnum Cæſareæ Cappadociæ Epiſcopum de re monaſtica, CCCLX. *quibus continetur totus ferè Tractatus S. Baſilii de Inſtitutione monaſtica, qui in Regulas fuſiùs breviùſque diſputatas dividitur; ordine tamen ab editis diverſo: quædam etiam in eis ſunt, quæ in impreſſis deſiderantur.*

Abraham Nephrateni Sermones III.

In 4. *membran.* 219. exaratus anno Alexandri 1080. (*Chriſti* 769.) die 30. Auguſti, feria quarta.

Gre-

XIX.

Gregorii monachi Sermones X. quorum ſeptimus Dialogum continet ipſum inter, & Theodorum atque Epiphanium.
Joannis Apameenſis Sermones III. de mundo novo, & de animi affectibus ad Euſebium & Eutropium.
Abraham Nephtareni Sermones III.
Liber Graduum. De arduo aſcenſu in via civitatis Domini. De iis, qui perfici cupiunt. De juſtis & perfectis.
Dionyſii Areopagitæ Epiſtola ad Timotheum de martyrio SS. Petri & Pauli Apoſtolorum. De Sacerdotio, *ex libro de Eccleſiaſtica Hierarchia*.
Joannis Apameenſis Præcepta ad quendam fratrem peregrinum. Parænеſis. De habitatione cellarum. De caritate. De paupertate.
Apophthegmata Patrum.
Eſaiæ Abbatis Doctrina ad fratres, qui mundo abrenunciant, & monaſticam vitam amplectuntur. Parænеſis, quæ inſcribitur Doctrina Patrum. De conſideratione & intelligentia, & operoſis cogitationibus. De tribus virtutibus. Doctrina, ſeù ſermo Antonii Magni. De inſtitutione fratrum tyronum, ſive in cœnobio habitare velint, ſeù vitam ſolitariam ducere. De iis, qui ſimul habitare volunt. De conſideratione & intelligentia. De iis, quæ vidit & audivit à Senibus: Inſcribitur Sermo Senum.
Moſis & Pœmenis Abbatum ſententiæ.
Interrogationes & Reſponſiones Patrum Ægyptiorum.
Antonii Magni Epiſtola ad fratres.
Hiſtoria Actuum Patrum Ægyptiorum. Eadem ac hiſtoria Lauſiaca Palladii ab initio uſque ad caput 35.
Joannis Apameenſis de animi affectibus ad Euſebium & Eutropium, *ut ſuprà, ſed diverſo charactere*.
In 4. membran. 303.

XX.

Vita Iſaaci Ninivitæ Arabico ſermone, ſed literis Syriacis.
Iſaac Ninivitæ Exepiſcopi de Inſtitutione monaſtica Libri IV. è Syriaco in Arabicum ſermonem converſi, quorum ſyllabus in hoc Primo Tomo exhibetur à pag. 446.
In fol. bombyc. 260. Syriacis literis, ſed Arabico ſermone exaratus à Joanne monacho ex Manſuria anno Græcorum 1827. (*Chriſti* 1516.) cujus ſex poſtremos quinterniones Moſes monachus in deſerto Scetenſi deſcripſerat anno Græcorum 1712. (*Chriſti* 1501.) Pertinuit olim ad Thomam Presbyterum ex urbe Heſna, qui eumdem dono dedit Cyriaco Presbytero & Abbati monaſterii S. Mariæ Syrorum in deſerto Scetenſi.

XXI.

Iſaac Ninivitæ Exepiſcopi de Inſtitutione monaſtica Liber unus, cujus ſyllabus in hoc Primo Tomo exhibetur à pagina 449.
Joannis Sabæ Dilaitenſis ad Joannem fratrem ſuum Sermones aſcetici XXIII. de divinis donis & ſpiritualibus conſolationibus, quibus anachoretæ à Deo donantur. De cuſtodia mentis. De tribus gradibus perfectionis. De ſpiritu fornicationis. De ſpiritu blaſphemiæ. De ira, de vagatione mentis, de triſtitia, & de ſuperbia. De Angelorum officiis erga Anachoretas, deque malorum Dæmonum fraudibus. Non eſſe reprehendendos Patres, qui in ſuis diſputationibus ad auditorum captum verba accommodant. De Inſtitutione Fratrum novitiorum. De oratione. De cuſtodia interiorum & exteriorum ſenſuum. De voluntaria huic ſæculo morte, & de æterna alterius ſæculi vita. De Animarum poſt obitum ſtatu, diverſæ Patrum ſententiæ. De libertate quam apud Deum habent ii, quorum corda Spiritu Jeſu aguntur: & quomodo iidem beneficia per Spiritum Sanctum indigentibus præſtent. De diverſis donorum generibus, quæ à Deo gratis tribuuntur. De mundi novi Arcanis. De admirabili Dei revelatione in anima: & de admirabili libertate, quam Deus animæ per ardentem erga ipſum amoris flammam impertitur, & in qua animam myſticè alloquitur: deque animæ cum Angelis commiſtione, & de caritatis officiis, quæ illi iſtis temporibus homini exhibent. De contemplatione Sanctiſſimæ Trinitatis. De donis quæ contemplantibus Deum Spiritus largitur: eorum, qui hæc experti ſunt teſtimonium. De jucunda voluptate, qua diligentes Deum fruuntur, dum gloriam ejuſdem contemplantur: & de Infantiæ Salvatoris contemplatione. De fuga mundi & de amputanda libertate. Monita & conſilia de ſancta Pœnitentia. Quomodo Chriſtus Dominus amicis ſuis ſeipſum revelet, & qua ratione eos in ſeipſis lætificet. Viſio quam Deus cuidam revelavit, quum ad Divina myſteria conſecranda accederet.

In

In 4. *membran.* 352. Codex ſcriptus rogatu Marci monachi & Presbyteri, qui olim pertinuit ad monaſterium Syrorum in deſerto Abbatis Macarii in monte Sciahit, hoc eſt, Trutinæ cordium.

XXII.

Iſaac Ninivitæ Exepiſcopi de Inſtitutione monaſtica Liber unus, ut ſuprà Cod. 21.

Philoxeni ſeu Xenaiæ Epiſcopi Mabugenſis, hoc eſt, Hierapolitani Reſponſio ad quæſita Patricii Edeſſeni Eremitæ, de præceptis Dei obſervandis, de vitanda peccandi occaſione, & de cauſa offenſionis proximis non danda.

Joannis Sabæ Dilaitenſis ad Joannem fratrem ſuum ſermones aſcetici, ut ſuprà Cod. 21.

In 4. *membran.* 211.

XXIII.

Dionyſii Areopagitæ de divinis nominibus, cum commentariis incerti Auctoris.

In 4. *membran.* 41.

XXIV.

Gregorii Nyſſeni Epiſtola ad Theophilum Alexandrinum adversùs Apollinarem. De Oratione Dominica Homiliæ V. De Beatitudinibus Homiliæ VIII. De hominis opificio ad Petrum fratrem. In Cantica Canticorum.

In fol. membran. 151. Codex emptus pro Scetenſi S. Mariæ Syrorum Monaſterio unàcum aliis biſcentum quinquaginta Codicibus à Moyſe Niſibeno, ejuſdem monaſterii Abbate, anno Græcorum 1243. (*Chriſti* 932.)

XXV.

Philoxeni Xenaiæ Epiſcopi Mabugenſis ſeu *Hierapolitani* Liber de Trinitate & Incarnatione, in tres Diſſertationes diviſus.

In fol. membran. 162. ſcriptus anno Græcorum 875. (*Chriſti* 564.) die 20. Aprilis.

XXVI.

Philoxeni Mabugenſis Liber de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo, in Diſſertationes X. diviſus. Reſponſio ad Anonymum, in qua Adverſarii capita proponit & refellit. Epiſtola ad monachos, quæ fuit cauſa diſſidii Philoxenum inter & Adverſarium. De Uno ex Trinitate, Auctoritates Patrum, quas abundè congerit contra propoſitiones Adverſarii.

In fol. membran. 136.

XXVII.

Philoxeni Mabugenſis Epiſtolæ V. videlicet, ad monachos Teladenſes de recta Fide II. Ad monachos Gugalenſes. Ad monachum novitium de re aſcetica. Ad monachos Senunenſes de Incarnatione Verbi adversùs duarum naturarum aſſertores, tranſmiſſa ex urbe Philippopoli in Thracia, ubi Philoxenus exulabat.

Severi Patriarchæ Antiocheni Profeſſio Fidei.

In 4. *membran.* 131. Codex emptus unàcum aliis 250. à Moyſe Niſibeno Abbate Scetenſis S. Mariæ Syrorum monaſterii anno Græcorum 1243. *Chriſti* 932. cujus ad calcem legitur titulus duorum aliorum Philoxeni Tractatuum: videlicet, I. Adversùs Neſtorianos & Eutychianiſtas. II. De Fide in illud Petri, *Jeſus Nazarænus, vir qui à Deo &c.* adversùs Neſtorianos.

XXVIII.

Joannis Epiſcopi Cæſareenſis Apologia pro Concilio Chalcedonenſi adversùs Monophyſitas.

Severi Patriarchæ Antiocheni Philalethes adversùs Joannem Cæſareenſem.

In 4. *membran.* 156. Codex olim pertinuit ad Bibliothecam monaſterii S. David, ſcriptus ſub Daniele Abbate, & Simeone Perſa Presbytero.

XXIX.

Pauli Callinici Præfatio de multiplici Corruptionis ſignificatu.

Severi Patriarchæ Antiocheni & *Juliani Epiſcopi Halicarnaſſæi* Epiſtolæ ſex, quæ diſputationi de corruptibilitate & incorruptibilitate Corporis Chriſti occaſionem dedere, quarum 1. 3. & 5. Juliani ſunt. 2. verò, 4. & 6. Severi.

Severi Liber adversùs Julianum, in quo docet, Chriſti corpus ante reſurrectionem quidem corruptioni, hoc eſt, paſſioni & morti obnoxium fuiſſe, ſecùs poſt reſurrectionem.

Quæſita hæreticorum VIII. & totidem *Reſponſiones Catholicorum*. Ita Julianiſtas & Severianos Severus appellabat.

Severi epiſtola ad monachos Orientales, qua docet eos de incorruptibilitate Corporis Chriſti. Sermo Apologeti-

cus adverſùs Juliani Appendicem. Reſponſio ad Anathematiſmos Juliani. Liber adverſùs Manichæos, & Apologia pro Philalethe ſuo adverſùs Joannem Cæſareenſem.

In fol. membran. 145. Codex ſcriptus menſe Aprili, anno Græcorum 839, (*Chriſti* 528.) in urbe Edeſſa, ſub Bar-Aphtonio Abbate S. Thomæ in Sciulac, opera & ſtudio Pauli Callinici, qui eum è Græco in Syriacum transferri curavit. Emptus autem à Moyſe Niſibeno Abbate S. Mariæ Syrorum in deſerto Scetenſi anno Græcorum 1243, *Chriſti* 932.

XXX.

Severi Patriarchæ Antiocheni Liber de incorruptibilitate Corporis Chriſti adverſùs Julianum Halicarnaſſæum, ut ſuprà Cod. 29.

In 4. membran. 163. Codex emptus anno Græcorum 1243. *Chriſti* 932. à Moyſe Niſibeno Abbate Nitrienſi pro Scetenſi S. Mariæ Syrorum monaſterio.

XXXI.

Jacobi Epiſcopi Edeſſeni epiſtola de Punctis & Orthographia Syriaca.

Severi Patriarchæ Antiocheni Homiliæ Epithroniæ, ſeu Enthroniſticæ, quas Antiochiæ ad populum habuit. Univerſim ſunt 125. quarum priores 43. deſiderantur. Quæ verò in hoc Codice habentur, à Jacobo Epiſcopo Edeſſeno è Græco in Syriacum converſæ ſunt: videlicet: Homilia 44. de commemoratione Sanctorum, quæ poſt hebdomadam Reſurrectionis Dominicæ celebratur. 45. In illud Apoſtoli ad Timotheum: *exerce teipſum ad pietatem: nam corporalis exercitatio ad modicum utilis eſt; pietas autem ad omnia utilis eſt, promiſſionem habens vitæ præſentis & futuræ:* & in illud Salvatoris noſtri ad Magdalenam: *noli me tangere: nondum enim aſcendi ad Patrem meum:* Et de religioſiſſimi Imperatoris victoria, quæ nobis annunciata eſt. 46. Cur media Pentecoſtes die conventum celebramus: & de congrua illa lectione Evangelii Joannis ajentis, *quum jam medium Pentecoſtes tranſiiſſet, aſcendit Jeſus in Templum, & docebat &c.* 47. De Aſcenſione Dei magni & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, Altera. 48. De Pentecoſte: habita in ſequenti hebdomada, feria ſexta, quæ conſuetum jejunium præcedit. 49. In illud Apoſtoli ad Romanos: *Propterea ſicut per unum hominem peccatum in mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertranſiit, in quo omnes peccaverunt: uſque ad Legem enim peccatum erat in mundo: peccatum autem non imputabatur, quum Lex non eſſet. Sed regnavit mors ab Adam uſque ad Moyſen, etiam in eos, qui non peccaverunt in ſimilitudinem prævaricationis Adæ, qui eſt forma futuri.* Et in illud ejuſdem Apoſtoli ad Corinthios; *quum autem ſubjecta fuerint illi omnia, tunc & ipſe Filius ſubjectus erit ei, qui ſubjecit ſibi omnia, ut ſit Deus omnia in omnibus.* 50. De S. Leontio martyre. 51. De S. Domitio martyre. 52. De Machabæis. 53. De flagellis, quæ urbi Alexandrinorum acciderunt. 54. In eos, qui poſt peractas Preces, ad Theatrum ſe conferunt: his enim intereſſe ſpectaculis, nefas eſſe: ſed unumquemque ad evitandum imminentis iræ flagellum debere operibus pœnitentiæ ſedulò incumbere, & ſancta adorandaque myſteria frequenter percipere. 55. Syntacticon, ſeu Salutatio, quum ad Sanctas villarum oppidorumque Eccleſias & ad ſacra monaſteria profecturus eſſet. 56. De ſuo ipſius in urbem Canſarinum adventu, deque occurſu populorum fidelium ejuſdem civitatis. Interrupta ob interjectam à quibuſdam interrogationem. 57. Quod detentus fuerit à fidelibus Canſarinenſibus in commemoratione S. Sergii martyris: & de eodem martyre, deque fratre ipſius Baccho, qui unàcum eo martyrii lauream adeptus eſt. 58. Quomodo in urbem Cyrum advenerit: & de diſpenſatione adventus in carne Chriſti Dei noſtri. 59. habita in urbe Cyro de diſpenſatione adventus in carne Chriſti Dei noſtri, adverſùs Theodoreti blaſphemias. 60. habita, quum à fidelibus urbis Cyri rogaretur, ut apud ipſos maneret, quo aliam ex ipſo doctrinam acciperent. 61. De reditu ſuo, poſtquam ſacra illa monaſteria viſitaverat, habita in commemoratione Sancti Præcurſoris & Baptiſtæ Joannis. 62. De crepitibus ac tinnitibus, qui in Palæſtina editi ſunt: & de carbonibus igneis, quos energumeni evomebant, oſtenſique fuerunt Sanctæ Dei Antiochenæ Eccleſiæ. 63. De nativitate Chriſti Domini, Tertia. 64. Quum rogatus fuit à quibuſdam fratribus fidelibus, ut quam in urbe Cyro adverſùs Theodoreti blaſphemias habuerat homiliam, ipſis repeteret. Aſſumpto, quod commemorationi Infantium ab Herode interfectorum conveniret, exordio, repetita fuit eadem illa homilia, pau-

paucis quibuſdam ipſi adjunctis. Habita autem fuit in Eccleſia, quæ Κατὰ Καιτὸν appellatur, ubi Neſtorianæ hæreſeos vulpes latitabant. 65. De SS. Baſilio & Gregorio: additis in fine laudibus S. Theophori Ignatii. 66. De Luminibus: hoc eſt, *Epiphania Domini*. 67. De S. Dei genitrice ſemperque Virgine Maria. 68. Quod oportet jejunare: habita initio Jejunii Quadrageſimalis. 69. De præparatione ingreſſus in Baptiſterium, qui fit de more poſt ſanctam Reſurrectionis feſtivitatem. Habita ad veſperas ingreſſus Jejunii, quum Sacrum Baptiſterium clauderetur. 70. Parænetica III. habita de more feria quarta hebdomadæ Paſſionis. 71. De Aſcenſione Dei magni & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti. 72. De repoſitione ſacrorum membrorum ſanctorum Martyrum Procopii & Phocæ in Domo illa, quæ Michaelis appellatur. 73. De Sancto Barlaham martyre. 74. habita feria ſexta hebdomadæ poſt Pentecoſten quum Jejunium de more celebraretur: In illud, quod legitur ex Actibus Apoſtolorum: *Petrus autem & Joannes aſcendebant ad Templum hora Orationis nona: & vir quidam claudus de utero matris ſuæ efferebatur, & reliqua*. 75. de S. Juliano martyre. 76. Quum commemoratio & preces de more fierent pro omnibus pauperibus ac peregrinis, qui ſepulti ſunt & adhuc ſepeliuntur in loco, qui Pandecta dicitur. Quumque multi in conventu deſiderarentur, dilata fuit ad alterum diem homilia. 77. Quod ſibi minimè contradicant, diverſo licet modo narrent Evangeliſtæ quæ circa Reſurrectionem Dei & Salvatoris Chriſti contigerunt, quæ nos ſingulis Dominicis nocte legimus. 78. De Sanctis martyribus Taracho, Probo, & Andronico. 79. In illud Salvatoris noſtri ad Phariſæos & Scribas in Evangelio. *Vos autem dicitis, ſiquis dixerit patri aut matri, oblatio quæcumque ex me tibi proderit, non honorat patrem & matrem*. Et quomodo intelligendum eſt illud, *non quæ intrant in os coinquinant hominem, ſed quæ procedunt ex ore*: & adversùs eos, qui dilatant phylacteria. 80. De anniverſaria Conſecrationis ſuæ die: habita in Templo S. Romani martyris, quum annus quartus inciperet: eſt autem prima. 81. In illud Matthæi, *quum veniſſent Capharnahum, acceſſerunt ad Petrum, qui didrachma exigebant, dicentes: magiſter veſter, non ſolvit didrachma, & reliqua*. 82. In illa Evangelii verba, quæ ſubjunguntur iis, quæ in præcedenti homilia examinata ſunt: *in die illa acceſſerunt diſcipuli ad Jeſum, dicentes: quis, putas, eſt major in regno cœlorum:* & reliqua. 83. De nativitate Domini. Eſt IV. habita in Templo Sanctæ Dei genitricis Virginis Mariæ, inſtaurato à munificentiſſimo ac religioſiſſimo Imperatore Anaſtaſio. 84. De Baſilio Magno & Gregorio Theologo: habita de more in Templo Theophori martyris Ignatii. 85. De Luminibus. 86. De S. Antonio, qui primus in Ægypto vitam monaſticam inſtituit. 87. De Jejunio: quarta. 88. De præparatione ingreſſus de more in Baptiſterium. 89. In Parabolam illam Lucæ: *homo quidam deſcendebat ab Jeruſalem in Hiericho, & incidit in latrones*. Et de iis, qui medio Jejunio non ſolverunt de more lineos pannos, quibus colligarentur pauperes fœtidis ulceribus aliiſque morbis laborantes. 90. Catecheſis de more ad eos, qui Baptiſmum in venerabili Reſurrectionis die ſuſcepturi erant. 91. De Athanaſio Confeſſore & Epiſcopo Alexandrino: & adversùs eos, qui ludis Olympicis delectantur.

In fol. membran. 215. Codex è Græco in Syriacum translatus à Jacobo Epiſcopo Edeſſeno anno Græcorum 1012, (*Chriſti* 701.) ſub Athanaſio Patriarcha, & Thoma Epiſcopo Callinici.

XXXII.

Severi Patriarchæ Antiocheni Homiliæ 29. videlicet à ſeptuageſima tertia uſque ad centeſimam primam quarum priores undeviginti habentur in Codice præcedenti, alia licet verſione ab ea, quam Jacobus Edeſſenus curavit: reliquæ hiſce titulis prænotantur.

Homilia 92. De feria ſexta poſt Pentecoſten. 93. habita antequam Synodicæ religioſiſſimi Timothei Archiepiſcopi Alexandrini literæ legerentur. 94. Reſponſio ad interrogationes quorumdam, quum lectum fuiſſet initium Evangelii Matthæi, de genealogia in carne Domini Dei ac Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti. 95. De ea, quæ apparet, diſſenſione Matthæi & Lucæ circa genealogiam in carne Domini, Dei, ac Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti. Ad calcem homiliæ in eos invehitur, qui ethnico ritu Daphnem petebant. 96. Præmiſſis auditorum laudibus, Interrogationes & Reſponſiones circa reliqua, quæ ſpectant ad genealogiam & nativitatem Domini, Dei, ac Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti. 97. De S. Tecla protomartyre. 98. In illud Iſaiæ Prophetæ: *ecce ſervus*

vus meus, in quo mihi complacui: dictus meus, in quo complacuit ſibi anima mea, & reliqua. Et in illud Salvatoris noſtri, *omne peccatum & blaſphemia dimittentur hominibus; blaſphemia verò in Spiritum Sanctum non dimittetur neque in hoc ſæculo, neque in futuro*. 99. De anniverſaria Conſecrationis ſuæ die. 100. De Sancta Droſide martyre. Ad calcem adhortatio, ut unuſquiſque pro facultate ſua offerat ad perficiendum ſacri Altaris apparatum. 101. De nativitate Domini. *Titulus dumtaxat hujus homiliæ habetur.*

Theophili Epiſcopi Alexandrini homilia de exitu animæ à corpore.

In fol. membran. 124. Codex emptus pro Scetenſi monaſterio ſub Theodoro Abbate die 30. Julii, Anno Græcorum 887. *Chriſti* 576.

XXXIII.

Severi Patriarchæ Antiocheni homiliæ viginti quinque: nimirùm à centeſima ad centeſimam vigeſimam quintam, hiſce titulis prænotatæ. Homilia 101. De nativitate Domini: *Deeſt initium*. 102. De Baſilio Magno & Gregorio Theologo. 103. De Luminibus. 104. In illud Evangelii, *Tunc venerunt Phariſæi & conſilium inierunt, quomodo eum in verbo caperent, & miſerunt ad eum diſcipulos ſuos cum Herodianis*: & reliqua. 105. De Jejunio. 106. De præparatione ingreſſus de more in Baptiſterium. 107. Habita in Jejunio de quibuſdam ſibi è ſcriptura propoſitis interrogationibus, quarum Prima hæc eſt: Quid ſibi vult illud Iſaiæ Prophetæ: *in die illa erunt quinque civitates in Ægypto loquentes lingua Chananæa, & jurantes in nomine Domini Sabaoth, quarum una Sadoch vocabitur*: de qua tota hæc homilia eſt, quum ad reliquas interrogationes propter hujus primæ prolixitatem accedere nequiverit. 108. Reſponſio ad cætera quæſita, quæ in præcedenti homilia expedire nequiverat. Sunt autem hæc. I. De Canticis Canticorum, eorumque auctore & cauſa. II. Quid ſibi vult illud libri 2. Regum, quod de Abiſai dicitur, quum recenſentur principes exercitus David: *Hic erat nominatus in tribus, & glorioſior duobus, quorum & princeps erat; ſed uſque ad tertium non pervenit*. III. Quare Jeremias maledicit diei, in qua natus eſt: nec diei tantùm, ſed etiam homini, qui annunciavit patri ſuo, quod natus eſſet ei filius maſculus. 109. Catecheſis quinta, habita de more feria quarta hebdomadæ primæ Paſſionis. 110. De S. Talleleo martyre: habita in Ægea in ejuſdem Templo. 111. Habita ibidem ex tempore: Reſponſio ad hanc interrogationem, *Si Filius à Patre inſeparabilis eſt, cur non & Patrem incarnatum eſſe dicimus?* 112. Habita in Encæniis magnæ Eccleſiæ, antequam Synodicæ religioſiſſimi Timothei Archiepiſcopi Alexandrini literæ legerentur. 113. In illud Lucæ, *Beati pauperes, quoniam veſtrum eſt regnum cælorum. Beati eſtis, qui fletis nunc, quoniam ridebitis. Væ vobis divites, quoniam accepiſtis conſolationem veſtram. Væ vobis, qui ridetis nunc, quoniam lugebitis & plorabitis.* 114. De Sancta Droſide martyre, & de ſociabus ejus. 115. De nativitate Domini. 116. De SS. Baſilio & Gregorio Theologo. 117. De Luminibus. 118. In mulierem peccatricem. 119. De Nuptiis, quas ſcribit Joannes Evangeliſta factas fuiſſe in Cana Galilææ, ad quas Chriſtus invitatus, aquam in vinum convertit: ubi matrimonium honorabile eſſe oſtendit adversùs quendam Romanum, qui blaſphemè & contrario prorsùs ſenſu prædictum Evangelii locum exponit. 120. Habita in ingreſſu Jejunii, & de congrua Evangelii illius diei lectione. 121. De præparatione ingreſſus de more in Baptiſterium. 122. Adhortatio de erogandis de more lineis pannis pro iis, qui ulceribus aliiſve morbis laborant. 123. Catecheſis ſexta, in qua fidem orthodoxam proponit, & impias Manichæorum opiniones redarguit, monens, ut ab eorum laqueis caveamus. 124. In illud Matthæi, *Quem dicunt homines eſſe filium hominis*, & reliqua. Et quod oportet, rectam fidem non ex locis aut poteſtatibus, ſed ex ſana & Apoſtolica confeſſione agnoſci atque probari. 125. De Hymno Triſagio, Sanctus Deus, Sanctus Fortis, Sanctus Immortalis, qui crucifixus es pro nobis, miſerere nobis.

In 4. membran. 184. Codex ſcriptus menſe Auguſto, anno Græcorum 874. *Chriſti* 563. Indictione quarta, ſub Georgio Presbytero & Abbate Monaſterii S. Joannis, & Presbytero Sergio.

XXXIV.

Severi Patriarchæ Antiocheni homiliæ 25. ut in Cod. præcedenti.

In 4. membran. 166. Codex emptus à Moyſe Niſibeno Abbate Nitrienſi pro Scetenſi S. Mariæ Syrorum Monaſterio anno Græcorum 1243. *Chriſti* 933.

CO-

CODICES ECCHELLENSES.

I.

V*Etus Teſtamentum Syriacum*, recens exaratum à Sergio Riſio Maronita Archiepiſcopo Damaſceno.
In 4. *Chart.* 359.

I I.

Pontificalis Syriaci Maronitarum Pars Prima, in qua deſcripta ſunt, quæ ad Pontificem ordinantem ſpectant. Videlicet, Ordinatio Pſaltæ ſeu Cantoris, Lectoris, Hypodiaconi, Diaconi, Archidiaconi, Presbyteri, Periodeutæ ſeu Viſitatoris, Archipresbyteri ſeu Chorepiſcopi.
In 4. *bombycino* 127.

I I I.

Pontificalis Syriaci Maronitarum Pars Altera, in qua habentur quæ ad Diaconum vel populum Pontifici ordinanti reſpondentem ſpectant. Videlicet, Ordinatio Pſaltæ, Lectoris, Hypodiaconi, Diaconi, Archidiaconi, Presbyteri, Periodeutæ, Archipresbyteri, Epiſcopi, Metropolitæ & Patriarchæ, & Conſecratio Eccleſiæ.
In 4. *bombycino* 127. Codex exaratus anno Græcorum 1818. *Chriſti* 1507.

I V.

Pontificale & Rituale Syriacum Jacobitarum: videlicet. Ordo conſecrationis Chriſmatis: & confectionis Olei Catechumenorum, Infirmorum, & Pœnitentium. Ordo Conſecrationis Eccleſiæ. Ordo Renovationis, hoc eſt, benedictionis Eccleſiæ pollutæ. Ordo Conſecrationis Altarium, ſeù Tabularum. Admonitio ad eos, qui ordinandi ſunt Presbyteri aut Diaconi: ubi exigitur profeſſio fidei ex mente Jacobitarum. Eadem Arabicè. Admonitio poſt ordinationem. Eadem Arabicè. Admonitio ad ordinandos, auctore *Jacobo Metropolita Maipheractæ*, hoc eſt, Martyropolis: ubi Jacobiticæ fidei profeſſio exigitur. Cantus, Reſponſoria, Hymni, & Orationes, quæ in ſingulis Ordinationibus recitantur.
Ordinatio Pſaltæ ſeu Cantoris. Anagnoſtæ ſeu Lectoris, Hypodiaconi, Diaconi, Presbyteri, Archidiaconi, Chorepiſcopi, Abbatis, Periodeutæ, & Abbatiſſæ. De iis, qui ex aliqua hæreſi convertuntur. Ordinatio Patriarchæ, Metropolitæ, & Epiſcopi.
Scholion ex Epiſtola Jacobi Edeſſeni, quod fores Eccleſiæ occludi debeant, dum ſacra officia celebrantur.
Ordo, quum novus Epiſcopus, aut Metropolita, aut Patriarcha poſſeſſionem Sedis ſuæ capit.
Dionyſii, ſeù *Jacobi Barſalibæi* Epiſcopi Amidæ Oratio habita in Templo Sancti Ananiæ propè urbem Mardin, in anniverſaria conſecrationis Michaëlis Patriarchæ die.
Expoſitio myſteriorum, quæ in Ordinationibus continentur.
Ordo Baptiſmi, qui ad *Apoſtolos* refertur. Ordo Baptiſmi *Severi* Patriarchæ Antiocheni. Ordo Baptiſmi *Philoxeni* Epiſcopi Mabugenſis.
Ordo Tonſuræ Monachorum, in quo exſtat hymnus auctore *Said Bar-Sabuni*, qui ad Epiſcopatum Meletinenſem evectus, Joannis nomen aſſumpſit: initiales verò ſingulorum verſuum literæ auctoris nomen exprimunt.
Expoſitio myſteriorum, quæ in Tonſura Monachorum continentur, auctore *Moyſe Bar-Cepha* Epiſcopo Beth-Raman.
Ordo Tonſuræ Monialium.
Ordo Benedictionis Aquæ in nocte Epiphaniæ juxta novam & accuratam emendationem *Jacobi* Epiſcopi Edeſſeni, cujus habentur fragmenta ex epiſtolis ad Joannem Stylitam, ad Adæum Presbyterum, & de rebus myſticis de eadem Aquæ benedictione.
Ordo Benedictionis Olivarum, quæ fit mane Dominicæ Hoſannarum.
Ordo acceſſus ad Portum, nocte feriæ ſecundæ Paſſionis (ideſt majoris habdomadæ, in qua officium Quadrageſimale terminatur.)
Ordo ablutionis pedum Feria quinta myſteriorum.
Memoria Crucifixionis, ideſt, *Adoratio Crucis* feria ſexta majoris hebdomadæ.
Ordo Indulgentiæ ac veniæ, quæ fit Sabbato Annunciationis, ideſt Sabbato Sancto.
Ordo ſalutationis, quæ fit in magna Dominica Reſurrectionis.
Ordo genuflexionis in Dominica Pentecoſtes.
Ordo receptionis Hæreticorum & Apoſtatarum.

Ordo

Ordo receptionis Peccatorum publicorum.
Ordo Confeſſionis, ſeu abſolutionis peccatorum, qui ad Confeſſionem accedunt.
Orationes & abſolutiones ab omni genere peccatorum.
Orationes & benedictiones variæ.
In fol. bombyc. 199. Codex Syriacus ſcriptus ab Abulpharagio pro Bibliotheca Patriarchali anno Græcorum 1883. *Chriſti* 1572. ex autographo Michaëlis magni Patriarchæ Jacobitarum, qui Ritum hujuſmodi collegit & correxit.

V.

Anaphora Petri Apoſtoli, quæ major appellatur. *Duodecim Apoſtolorum*, quæ S. Lucæ inſcribitur. *Joannis* Apoſtoli & Evangeliſtæ. *Xyſti* Papæ Romani. *Petri* Apoſtoli, altera. *Dionyſii* Epiſcopi Amidæ. *Joannis Chryſoſtomi*, initium, *Deus magne & æterne*, quæ potiùs eſt Joannis Epiſcopi Haran, Churæ & Niſibis, ut liquet ex Cod. Nitrienſi III. *Joannis* Patriarchæ, qui & Joſue Barſuſan. *Julii* Papæ. *Euſtathii* Patriarchæ Antiochiæ. *Marci* Evangeliſtæ. *Philoxeni* Epiſcopi Mabugenſis, initium, *Deus vita omnium*, quæ ad Simeonem Perſam in aliis Codicibus refertur. *Jacobi* Apoſtoli fratris Domini. *Cyrilli* Alexandrini. *Lazari* Barſabtæ, ſeu Philoxeni, Epiſcopi Babylonis. *Jacobi* Sarugenſis. *Maruthæ* Tagritenſis. *Thomæ* Germaniciæ. *Matthæi* Paſtoris. *Joannis Maronis* Patriarchæ Antiochiæ. *Gregorii* Theologi. *Ignatii* Theophori.
Ordo Miſſæ Maronitarum.
In fol. bombyc. 139. Codex Syriacus ſcriptus Gamblini in Cypro à Presbytero Jamino ſub Joanne Metoſcita Epiſcopo anno Græcorum 1846. Chriſti, ut notat Scriptor, 1536. Sabbato die 19. Februarii.

VI.

Officium Feriale Syriacum Jacobitarum. *Prodiit Romæ impenſis Athanaſii Saphar Epiſcopi Mardenſis, typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide anno 1696. hoc titulo*: Breviarium Feriale Syriacum, SS. Ephræm & Jacob Syrorum, juxta Ritum ejuſdem Nationis, quod incipit à feria ſecunda, uſque ad Sabbatum incluſivè.
In 4. bombyc. 153.

VII.

Chronicon Arabicum *Iſmaëlis* Ben-Ali (*ideſt, filii Ali*) Ben Machmud, Ben Mohammad, Ben Omar, Ben-Sciahinſciah, Ben Ajub, ab Adamo uſque ad annum Hegiræ 487. Continet Præfationem, & Partes V. In prima diſſerit de Patriarchis, Prophetis, & Regibus ab Adam uſque ad excidium Templi ſub Tito. In ſecunda de Regibus Perſarum, Chaldæorum, Ægyptiorum, Græcorum, Romanorum ante & poſt Mahometanam Sectam, Francorum, Syrorum, Indorum, Sinenſium & Arabum. In tertia de diverſis Gentium Sectis. In quarta de hiſtoria Arabum, eorumque genealogia. In quinta Chronicon Moſelmanorum, hoc eſt Mahometanorum, à Mahomete pſeudopropheta uſque ad Moſtadherum, qui imperare cœpit anno Hegiræ 487.
In fol. bombyc. 278.

VIII.

Ebnarrahebi Chriſtiani Ægyptii Chronicon Arabicum ab Orbe condito ad annum Martyrum 955. Hegiræ 657. quod ſub nomine Chronici Orientalis prodiit in Hiſtoria Byzantina Interprete Abrahamo Ecchellenſi anno 1651. Continet Præfationem, & ſequentes Tractatus, videlicet: Series Patriarcharum ab Adam ad Moyſen, qui vigeſimus ſeptimus numeratur, cum exacta annorum eorundem collectione. Series Judicum Iſrael à Joſue ad Samuelem Prophetam, qui quinquageſimus primus eſt ab Adam. Series Regum Juda & Iſrael à Saul ad Tranſmigrationem Babylonis. Series Regum Chaldæorum, Perſarum, Græcorum & Ægyptiorum ab Evilmerodach filio Nabuchodonoſor, qui ſeptuageſimus ſextus, ad Alexandrum Philippi Macedonem, qui nonageſimus ſecundus: & ab hoc ad Ptolemæum Philadelphum, qui nonageſimus octavus. Series Ducum Aſſamonæorum, ſeu Machabæorum à Matathia filio Johanan ad Agrippam. Series Regum Ægypti à Ptolemæo Philadelpho, qui ſuprà, ad Cleopatram, quæ centeſima ſexta. Series Imperatorum Romanorum ab Auguſto Cæſare ad Heraclium, qui centeſimus ſexageſimus ſextus eſt ab Adam: ſub quo Mahometanorum cœpit Imperium feria v. die 1. menſis Moharram, hoc eſt die 21. menſis Abib, ſeù die 15. menſis Tamuz, hoc eſt Julii, anno Ale-

Alexandri 933. *Chriſti* 622. Series Chalipharum à Mahomete, qui primus, ad Hoſſinum Ben-Ali, qui ſextus. Series Calipharum Amiatarum à Moavia Ben-Abi-Sophian, ad Meruan Ben-Mohammad Gahadi, qui vigeſimus primus. Series Calipharum Abbaſitarum, ab Abul-Abbas Aſſaphahi Abdalla, qui vigeſimus ſecundus, ad Al-Moſtaſem-billa, qui quinquageſimus octavus. Series Calipharum Phatemitarum in Africa & in Ægypto imperantium ab Al-Modhi Abu-Mohammad Abdalla, qui primus, ad Al-Aded-Ledin-Alla Abu-Mohammad Ben-Al-Haphed, qui decimus quartus. Series Calipharum Ajubitarum ab Annadero Saladdino Joſeph, Ben-Alamir Negemaddin Ajub, qui primus, ad Al-Manſur Nureddinum Ali, qui decimus quartus. Series Patriarcharum Alexandrinorum uſque ad annum Martyrum 955. Hegiræ 657. à Sancto Marco Evangeliſta uſque ad Athanaſium Ben-Colail, qui ſeptuageſimus ſextus, cujus tempore hoc Chronicon conſcriptum. Sequuntur recentiori manu nomina aliorum undeviginti Patriarcharum poſt Athanaſium, quæ in Chronico Orientali edita non ſunt, à Gabriele nimirùm Tanbadi, qui ſeptuageſimus ſeptimus, uſque ad Gabrielem Saidenſem, qui nonageſimus quintus. Hiſtoria ſeptem Synodorum Oecumenicarum, videlicet, Nicænæ, Conſtantinopolitanæ, Epheſinæ primæ adversùs Neſtorium, Epheſinæ ſecundæ adversùs Eutychen (*hanc enim recipiunt Copti Monophyſitæ*) Chalcedonenſis (*quam auctor Monophyſita refert & rejicit, ejus loco quartam Synodum appellans Epheſinam ſecundam*) Conſtantinopolitanæ quæ quinta, Conſtantinopolitanæ iterùm quæ ſexta, & Conſtantinopolitanæ demùm, quæ ſeptima adversùs Iconoclaſtas (*quæ tamen Nicææ, non Conſtantinopoli habita eſt.*)

In fol. bombyc. 96. Codex archetypus, unde Chronici Orientalis editionem Ecchellenſis curavit, ſcriptus Alexandriæ feria 2. menſe Beſcentio die 13. anno Martyrum 1023. Hegiræ 706. die 3. menſis Dilchede.

I X.

Chronicon Arabicum, inſcriptum, *Praxis ſpeculantium de hiſtoria priorum & poſteriorum*, in Præfationem & duas Partes diviſum. Pars I. de Adam & reliquis Patribus uſque ad Mahometis tempora: ubi de Regibus Græcorum, Romanorum, Ægyptiorum, & Arabum. Pars 2. hiſtoria Moſelmanorum ab ortu Mahometis pſeudoprophetæ uſque ad annum Hegiræ 806.

In 4. *bombyc.* 127. Codex ſcriptus feria 4. die 3. menſis Safar, anno Hegiræ 992. à Mohammad filio Achmed, filii Abdarrachmani, filii Ali Carani Anſarenſis.

X.

Chronicon Arabicum *Gregorii Abulpharagii* ſeu Bar-hebræi, Epiſcopi Tagritenſis & Primatis Orientis, ab Adamo ad annum Alexandri 1589.

In 4. *bombyc.* 351.

X I.

Gregorii Bar-hebræi Epiſcopi Tagritenſis, Theologia, quæ inſcribitur *Liber Radiorum*, ubi de opere ſex dierum: de Deo Uno & Trino: de Incarnatione Verbi: de Angelis: de malis ſpiritibus: de Anima: de Sacerdotio: de Libero arbitrio & exitu hominis: de conſummatione ſæculi: & de Paradiſo.

In 8. *bombyc.* 246. Codex Syriacus ſcriptus à Joſue Monacho & Presbytero Joannis filio ex Belidra territorii Haſan-Cephæ ſub Ignatio Patriarcha, anno Græcorum 1641. feria 6. die 28. Septembris.

X I I.

Gregorii Bar-hebræi Libri Ethicorum IV. de corporis animique motibus & affectibus, deque virtutibus & vitiis.

In 4. *bombyc.* 109. Codex è Syriaco in Arabicum translatus, Syriacis tamen literis exaratus à Presbytero Joanne Gariri filio Damaſceno die Dominico, 20. Julii, anno Græcorum 1956. Hegiræ 1056. die 6. Gemadi poſterioris.

X I I I.

S. Antonii Magni Regulæ, Sermones, Documenta. Admonitiones, Reſponſiones & Vita, ex Arabico Latinè reddita & exarata ab Abrahamo Ecchellenſi.

Joannis Maronis Patriarchæ Antiochiæ Expoſitio Liturgiæ Syrorum: Syriacè uſque ad caput 21.

In fol. chart. 64. Codex propria Abrahami Ecchellenſis manu exaratus.

Joan-

XIV.

Joannis Maronis Patriarchæ Antiocheni Libellus Fidei adversùs Neſtorianos & Monophyſitas ad Libani incolas tranſmiſſus. Liber adversùs Monophyſitas. Liber adversùs Neſtorianos. Epiſtola de Triſagio: Syriacè, cum verſione Arabica, ut videtur, Thomæ Haranitæ Epiſcopi Caphartabenſis.

Davidis Pauli filii Epiſcopi Jacobitæ, Dialogus Græcum inter & Syrum, de Triſagio. Syriacè.

Thomæ Haranitæ Epiſcopi Caphartabenſis Liber de unica Chriſti voluntate in X. Propoſitiones diviſus, & ad Joannem Antiochenum Melchitarum Patriarcham anno Græcorum 1400. tranſmiſſus. Arabicè charactere Syriaco.

In 8. bombyc. 157. exaratus à Joſeph ex oppido Hachel territorii Bybliensis anno Græcorum 1703. die 20. Februarii.

XV.

Fr. Bruni à S. Ivone Vicarii Carmelitarum Diſcalceatorum Alepi, compendium Arabicum S. Joannis Damaſceni de Fide orthodoxa, inſcriptum, *ſcutum orthodoxæ fidei*, in libros IV. diviſum. Liber 1. de Deo. 2. de opere ſex dierum, & de actibus humanis. 3. de Providentia Dei, de lapſu hominis, de duabus Chriſti naturis & unica perſona, Mariam eſſe matrem Dei, de duabus Chriſti voluntatibus & operationibus, de paſſibili & impaſſibili. 4. de iis quæ poſt Chriſti reſurrectionem acciderunt, videlicet de ejus impaſſibilitate, de ſeſſione à dextris Patris &c. de Baptiſmo, de recta fide, de Sancta Cruce, de adoratione ad Orientem, de Sacramentis Eccleſiæ, de Sanctorum cultu & reliquiis, de cultu Imaginum, de Sacra Scriptura, de Antichriſto, de reſurrectione mortuorum. Peroratio ad hæreticos Jacobitas, Armenos, & Græcos.

In 8. bombyc. 147.

XVI.

Joannis Epiſcopi Darenſis de Reſurrectione corporum libri IV. De cœleſti Hierarchia in S. Dionyſium Areopagitam. De Eccleſiaſtica Hierarchia in eundem. De Sacerdotio libri IV.

In fol. membran. 137. Codex Syriacus Chaldaicis literis exaratus; emptus autem pro Scetenſi S. Mariæ Syrorum Monaſterio unàcum aliis Codd. 250. à Moyſe Niſibeno, ejuſdem Monaſterii Abbate, anno Græcorum 1243. (*Chriſti* 932.)

XVII.

Hebedjeſu Epiſcopi Sobæ & Armeniæ *Liber Margaritarum* de veritate Chriſtianæ fidei, in quinque Tractatus diviſus, quorum duo priores exciderunt, videlicet, de opere ſex dierum, & de Deo trino & uno: reliqui exſtant in hoc Codice, nimirùm Tractatus tertius de Incarnatione Verbi & Eccleſia: Quartus de Sacramentis Eccleſiæ, videlicet, de Sacerdotio, de Baptiſmo, de Chriſmate, de Euchariſtia, de Fermento, de Pœnitentia & remiſſione peccatorum, de Conjugio & de Virginitate. Quintus de mundo novo; ideſt, de adoratione ad Orientem, de adoratione Crucis, de die Dominica & de feſtis, de feria ſexta, de Jejunio, de oratione & de eleemoſyna, de cingulis, de reſurrectione, de judicio, & de vita æterna.

Ejuſdem Hebedjeſu Catalogus Librorum Eccleſiaſticorum, à Sacra Scriptura ad ſuam uſque ætatem, metro heptaſyllabo digeſtus.

Salomonis Epiſcopi Maiſan ad Euphratem, ſeu Boſtrorum, *Liber Apum*, qui & *Spicilegium* inſcribitur, Narſeti Epiſcopo Cuni-Saporis in Regione Rozicorum nuncupatus & in duas Partes diviſus: Pars 1. continet Capita 32. de opere ſex dierum, de Adam & Eva, de Paradiſo, de peccato Adæ ejuſque è Paradiſo ejectione, de Adæ filiis, de inventione inſtrumentorum muſicorum, de Noë, de Melchiſedech, de generationibus Noe à diluvio ad Abraham, de turri Babylonica & linguarum confuſione, de Abraham, de Job, de Iſaac & Jacob, de Joſeph, de Moyſe & filiis Iſrael, de Joſue, de Judicibus & Regibus Iſrael, de Prophetis & quo quiſque mortis genere obierit. Pars 2. continet capita 28. de genealogia Chriſti, de conceptione & nativitate B. Virginis, de Annunciatione ejuſdem, de nativitate Chriſti, vaticinium Zardaſtæ (*Zoroaſtris*) de Chriſto, de ſtella quæ apparuit Magis, de Magorum ex Perſide adventu, de Chriſti fuga in Ægyptum, de Joanne Baptiſta & baptiſmo Domini, de Jejunio Chriſti ejuſque lucta cum diabolo, de Paſchate quod Chriſtus celebravit, de paſſione Domini, de ejus reſurrectione & aſcenſione, de illapſu Spiritus Sancti in cœnaculum, de Apoſtolis & quo quiſque

loco

loco prædicaverit, aut mortis genere obierit: nomina LXX. Diſcipulorum: narrationes variæ: Nomina Patriarcharum Orientis, & loca ubi quiſque ſepultus eſt: Reges Medorum, Ægyptiorum, Romanorum & Perſarum: ſeptuaginta Interpretes Sacræ Scripturæ: de conſummatione ſæculi: de Gog & Magog: de Antichriſto: de animæ exitu à corpore: de reſurrectione univerſali, & de mundo novo: qua forma homines reſurgent: de Sanctorum beatitudine, & de impiorum pœnis, & an hæ finem aliquando habituræ ſint.

In 4. bombyc. 129. Codex Syriacus charactere Chaldaico exaratus à Gabriele Monacho in Beth-Selom vico regionis Baz anno Græcorum 1787. feria 4. die 14. Februarii.

XVIII.

Gabrielis Barclai Epiſcopi Nicoſienſis de Deo uno & Trino Tractatus imperfectus.

Ejuſdem Carmina de Chriſto Domino ejuſque Matre. De Eccleſia & fide orthodoxa. De Monte Libano & Maronitis. Parænefis. De morte. De Sancto Simeone Stylita. De S. Lucio martyre. De meteoris & conſtellationibus. Planctus Virginis ſub Cruce. Parænefis. De S. Alexio Romano. De S. Antonio Abbate. Parænefes 11. De Aſtrologia & ſtellis errantibus fixiſque, & de elementis. De veritate & mendacio adversùs Jacobitas & Neſtorianos, deque erroribus, quos Jacobitæ in monte Libano diſſeminarunt. De Gabriele Hagiulenſi Patriarcha Maronitarum, qui ob Catholicam fidem à Mahometanis Tripoli extinctus eſt anno Chriſti 1367. De Moyſe Æthiope, qui ex latrone monachus factus fuit. De Pœnitentia 11. Parænefes 11.

In 4. Char. 126. Codex Arabicus Syriacis literis exaratus.

XIX.

Gabrielis Barclai Epiſcopi Nicoſienſis Carmina de S. Jacobo Interciſo. De Tripolis urbis expugnatione. De Monaſtica vita. De S. Maria Magdalena. De Hoſannis. De Pœnitentia. Parænefis. Planctus Virginis ſub Cruce.

Sergii Samareni Epiſcopi Carmen de contemptu mundi.

Joannis diſcipuli Barclai carmen paræneticum.

In 8. Char. 41. Codex Arabicus, literis tamen Syriacis exaratus à Joanne Edenſi, Michaelis filio, in Monaſterio Cuzajæ anno Chriſti 1609.

XX.

Gabrielis Barclai Epiſcopi Nicoſienſis Carmen de Joſeph Patriarcha. De monte Libano & Maronitis.

In 4. Chart. 47. Codex Arabicus, literis tamen Syriacis exaratus anno Græcorum 1867.

XXI.

Gabrielis Barclai Epiſcopi Nicoſienſis Carmen Arabicum de hæreſibus & Conciliis.

Canticum Syriacum, in quo præcipuæ hæreſes anathematizantur, inſcriptum, demonſtratio fidei Maronitarum adversùs hæreticos.

Adnotatio Arabica de expugnatione Montis Libani, tranſcripta ex vetuſtiſſimo officio Syriaco, quod in ipſo Monte Libano in Monaſterio Mar Abun extabat.

Eliæ Monachi S. Artemii Carmina Arabica de Urbe Roma. De Alumnis Collegii Maronitarum de Urbe. De Joanne Saphrenſi Patriarcha Maronitarum.

In 8. Chart. 64. literis Syriacis exaratus ab Elia Gazirenſi Monacho S. Artemii anno Chriſti 1669.

XXII.

Divan, ſeù Carmina Arabica 426. ordine Alphabetico deſinentia, auctore *Zohair* ben-Mohammad ben-Ali Al-Mohlabi, qui vivebat anno Hegiræ 657.

In 4. bombyc. 107. Codex ſcriptus die 17. menſis Dil-Hege, anno Hegiræ 976.

XXIII.

Ebn-Alvardi Carmina Arabica 891. quæ ad uſum P. Joannis Baptiſtæ Eliani collegit Abul-Teda ben-Abbas, ben-Teda, ben-Sadaca, ben-Amran, Jerichuntæus, feria 5. ineunte menſe Scioaban, anno Hegiræ 990.

Grammatica Arabica, *Agrumia* inſcripta, auctore Gemaleddino Abi-Mohammad Abdalla ben-Mohammad, ben Agerum Senhagenſi.

In 4. bombyc. 118.

XXIV.

Carmina Arabica & Turcica diverſa.

In 16. bombyc. 126.

XXV.

Carmina Perſica, & Turcica, nitidiſſimè exarata anno Hegiræ 967. menſe Rabi poſteriori. *In fol. bombyc.* 53.

XXVI.

Abu-Bacri Carmen Arabicum, cum ſcholiis anonymi.

Abi-Iſmael Al-Hoſni, ben-Ali, ben-Mohammad, ben-Abdaſſamad, Aſpahanenſis, Carmen de vita ſua, ſcriptum anno Hegiræ 515. cum Scholiis anonymi.

Abdarrachmani ben-Abi-Bacr Aſiutenſis Carmen ſcriptum die Dominico 21. Regeb, anno Hegiræ 1032.

In 4. *bombyc.* 53.

XXVII.

Eliæ Epiſcopi Niſibis Grammatica Syriaca.

Joannis Bar-Zugbi Grammatica Syriaca ſoluta, & ligata oratione.

Joſephi Bar-Malcun, Epiſcopi Mardenſis, de interpungendi ratione.

De vocibus æquivocis Tractatus Syriacus.

Eliæ Epiſcopi Niſibis Nomenclator Syro-Arabicus.

Joſue Bar-Ali Medici Lexicon Syro-Arabicum.

In fol. 156. Codex deſcriptus ex archetypo exarato à Joſue Presbytero Joannis filio in urbe Bagdad ſub Sabarjeſu Patriarcha feria 4. die 10. Novembris anni Græcorum 1558. Hegiræ 644. die 26. Gemadi prioris.

XXVIII.

Rudimenta linguæ Perſicæ à Joanne Baptiſta Raimundo Cremonenſi compoſita anno 1614. Romæ in Ædibus S. Laurentii in Lucina; collecta & in compendium redacta à Flaminio Clementino Amerino. *In fol.* 89.

XXIX.

Agrumia, ſeu Grammatica Arabica, auctore Gemaleddino Abu-Mohammad Abdalla ben-Mohammad, ben *Agerum* Senhagenſi. *In* 4. *Char.* 15.

XXX.

Abul-Hoſni, Ben Taher, ben-Achmed, ben-Babiſciad, *Grammatica* Arabica, ſcripta à Nicolao Banenſi filio Michaelis. *In* 4. *Char.* 140.

XXXI.

Taſriph, ſeù Grammatica Arabica.

Gregorii Bar-hebræi Carmen Syriacum de ſapientia Divina: quod Syriacè & Latinè prodiit ſub nomine *veteris Philoſophi Syri*. De perfectione carmen dodecaſyllabum. Carmina varia heptaſyllaba.

In 4. *Char.* 46.

XXXII.

Abul-Hoſni, ben-Taher, ben-Achmed, ben-Babiſciad Grammatici, Tractatus de Syntaxi Arabicæ linguæ. *In fol.* 286.

XXXIII.

Gabrielis Zaineddini ſcholia in Grammaticam Arabicam, quæ *Agrumia* appellatur.

Abdalcaheri ben-Abdarrachmani Georgiani elucidatio Agrumiæ.

Athir-addin Abharenſis Iſagoge in Dialecticam.

Theſes Arabico-Latinæ.

In 4. *Char.* 252. Scriptus à Ludovico Melitenſi die 8. Septembris 1624.

XXXIV.

Achmed ben-Ali, ben-Maſud Grammatica Arabica, quæ *Quies ſpirituum* appellatur. *In* 4. *Char.* 73.

XXXV.

Lexicon-Arabico-Latinum. *In* 4. *Char.* 541.

XXXVI.

Dionyſii Barſalibæi Epiſcopi Amidæ, expoſitio Liturgiæ Syrorum, ad fratrem Ignatium Epiſcopum Jacobitarum Hieroſolymis commorantium. *Codex Syriacus in fol.* 19. ſcriptus à Joſeph Heſronita Chateri filio anno 1646.

XXXVII.

Controverſiæ Arabicæ de Primatu, Infallibilitate & Serie Romanorum Pontificum. Adversùs Neſtorianos. Adversùs Monophyſitas. Quod Spiritus Sanctus ex Patre Filioque procedit. De Purgatorio. De Indulgentiis. De Beatitudine Sanctorum, & de pœnis impiorum ante univerſalem reſurrectionem. De Kalendarii correctione. *In* 4. *bombyc.* 98.

Pre-

XXXVIII.

Preces Mahometanorum Arabicæ & Turcicæ. *In* 16. *bombyc*. 109.

XXXIX.

Preces Turcicæ. *In* 16. *bombyc*. 32.

XL.

Suræ ex Alcorano, ſeu Capita 38. *In* 4. *bombyc*. 17.

XLI.

Suræ ex Alcorano, & Preces Turcicæ atque Arabicæ. *In* 16. *bombyc*. 56.

XLII.

De Jure Mahometano fragmenta: & miſcellanea Arabica & Turcica. *In* 4. *bombyc*. 86.

XLIII.

Achmed Callipolitani Liber, cui titulus, *Lumen amantium*, ubi plures fabulæ de creatione mundi, de Chriſto, de Mahomete, & de altero ſæculo. *In* 8. *Char*. 71. Codex Turcicè ſcriptus ab auctore anno Hegiræ 855. translatus autem in linguam Arabicam & literis Syriacis exaratus ab Athanaſio Saphar anno Chriſti 1688.

XLIV.

Gemaleddini Abdallæ Ebn-Haſciam, de Syntaxi linguæ Arabicæ.
Abdarrachmani Abi-Zaid, Ebn-Abi-Mackardi, expoſitio Agrumiæ.
In 4. *bombyc*. 58.

XLV.

De Aſcetis Mahometanis.
Mahometis ad Ali ſententiæ.
Dicta, & geſta quorundam Mahometicæ ſectæ primipilorum.
Grammatica Arabica, quæ *Lampas* inſcribitur.
Carmen Arabicum cum ſcholiis.
Iſagoge in Dialecticam.
Arabicè in 8. *bombyc*. 67.

XLVI.

Statuta de Ablutione & Oratione juxta morem Mahometanorum.
Mohammad Abu-Abdalla, ben-Joſeph, Sanuaſenſis Al-Hoſaini, Liber de Jure Mahometico.
Achmed ben-Mohammad, ben-Lotfalla Carmen, quo Liber Mohammad Sanuaſenſis in compendium redigitur.
Mohammad Sanuaſenſis Tractatus de ſtatutis. Expoſitio Orationis Prooemialis, ſeu primi capitis Alcorani.
Othmani Abu-Bacri, ben-Abi-Bacr, ben-Jonæ, cognomento Ebn-Al-Hageb, compendium Theologiæ Mahometicæ.
Negemaddini ben-Mohammad, ben-Achmed, Naſephenſis, de Sonna, hoc eſt, Lege Mahometica.
Veziri Arachenſis de Jure Mahometico.
Abdallæ ben-Mohammad Habetenſis quæſita.
Mohammad Sanuaſenſis medicina.
Carmina Ben-Hagiari, Ali ben-Abi-Taleb, & Taalabenſis.
Kalendarium Mahometanorum.
Adalvahebi Bagdadenſis carmen.
Aſtrologia & Phyſionomia.
Mohammad Abu-Abdalla, ben-Omar, Al-Hoſaini, Al-Razi, Amuleta.
Abi-Amran Fezenſis carmina.
Abi-Said Al-Buſi carmen in Mahometem.
Iais ben-Phares, de Taleſinanis.
Arabicè in 4. *Char*. 261.

XLVII.

Abullaithi Samarcandi Theſaurus Juris Mahometici, in capita 95. *In* 4. *bombyc*. 88. Codex Arabicus, qui pertinebat ad Tah Hanephitam Geſnenſem, antiſtitem delubri Gaurienſis in urbe Cairo anno Hegiræ 985.

XLVIII.

De hæreditate, & gradibus conſanguinitatis. De Teſtamento, Tractatus anonymi.
Arabicè in 8. *bombyc*. 66. ſcriptus menſe Moharram anno Hegiræ 1019.

XLIX.

Theologia & Jus Mahometicum.
Kalendarium Mahometanorum.
Arabicè in 8. *bombyc*. 65.

L.

Mohammad Sanuaſenſis Liber de Jure Mahometico, cum commentariis *Jabiæ* Abi-Zachariæ Cartabenſis, & *Mohammad* Ben-Ibrahim Malali Talmaſenſis. *In* 8. *Char*. 100.
Codex Arabicus à Fr. Dominico Germano exaratus Jeroſolymę anno Chriſti 1635.

L I.

Zachariæ Abi-Jahiæ Anſarenſis Sciaphaitæ Liber fundamenti, de principiis Juris, ſeu vocabulorum Juris definitiones. *Arabicè in* 4. *bombyc.* 30. abſolutus ab auctore feria *6.* die 13. Rabi poſterioris anno Hegiræ 911. exaratus verò feria 5. die 2. Saphar, anno Hegiræ 914.

L I I.

Liber ſubtilitatum de ſcientia rerum revelatarum: ubi de creatione mundi & hominis, de animarum ſtatu poſt mortem, de reſurrectione, de gehenna, & Paradiſo, ex mente Mahometanorum. Tractatus Arabicus Anonymi, ſcriptus feria 2. exeunte Regeb, anno Hegiræ 920.

Preces Turcicæ, & Amuleta, ſcripta feria 4. ineunte Gemadi priore, anno Hegiræ 967.

In 4. *bombyc.* 53.

L I I I.

Mohammad Abu-Abdalla, Ben-Iſmael, Bocharenſis, de Jure Tomus trigeſimus & ultimus, exaratus ab Abdalla feria 2. die 9. Gemadi prioris anno Hegiræ 776. *Arabicè in fol. bombyc.* 91.

L I V.

Marochiana hiſtoria, ab anno Hegiræ 462. quo Marochium urbs condita, uſque ad annum 783. cum accurata Regum ſerie. *In* 4. *Char.* 138. Codex Arabicus exaratus à Nicolao Naırono.

L V.

Gelaleddini Aſiutenſis Tractatus de Floribus. *Arabicè in* 4. *bombyc.* 44.

L V I.

Mohammad Sciahrazuri Liber Arcanorum de Anima & Spiritu, ſcriptus in urbe Cairo anno Hegiræ 611.

Achmed Algazelis de conſolatione ad eos qui aſceticam vitam ducunt.

Ejuſdem Tractatus de Anima & Spiritu.

Arabicè in 4. *bombyc.* 124.

L V I I.

Didaci Maſſani Andalutii medicina. *Arabicè in* 4. *Chart.* 122. Codex ſcriptus anno Chriſti 1580.

L V I I I.

De proprietatibus hominis, jumentorum, volucrum, & aliorum animantium, Opus medicum in capita 45. diviſum. *Arabicè in* 8. *bombyc.* 83.

L I X.

Alexandri Magni Epiſtola ad Ariſtotelem.

Ariſtotelis Reſponſio ad Alexandrum Magnum, de Arte magna.

Arabicè, literis Syriacis, *in* 4. *Char.* 14. Codex ſcriptus à Joſeph Basluchita anno Chriſti 1654.

L X.

Athanaſii Saphar Syri, Epiſcopi Mardenſis, hiſtoria expeditionis Franciſci Piqueti Epiſcopi Babylonis ad Regem Perſarum. Arabicè literis Syriacis *in* 12. *Chart.* 105. Codex ipſius auctoris manu exaratus anno Chriſti 1685.

L X I.

Alphabetum Arabicum, cum omnibus literarum nexibus, ſcriptum in rotulo oblongo, anno Hegiræ 1076.

L X I V.

Joannis Maronis Patriarchæ Antiochiæ Libri duo. I. de Sacerdotio in capita 40. diviſus. II. Expoſitio Liturgiæ Syrorum in capita 50. *In* 4. *Chart.* 249. propria Abrahami Ecchellenſis manu exaratus.

C O-

CODICES AMIDENSES.

I.

Officium Chaldæorum per totum anni circulum juxta Ritum Monaſterii SS. Gabrielis & Abraham, qui communiter à Chaldæis obſervatur: ubi præter Officia Dominicarum & dierum ferialium totius anni, habentur etiam propria Sanctorum, videlicet: Commemoratio Beatæ Virginis Mariæ poſt Nativitatem Chriſti: S. Joannis Baptiſtæ poſt Epiphaniam: SS. Petri & Pauli Apoſtolorum poſt Dominicam primam Epiphaniæ: Evangeliſtarum poſt Dominicam ſecundam: S. Stephani protomartyris poſt tertiam: Doctorum Græcorum poſt quartam: Doctorum Syrorum poſt quintam. Unius Sancti poſt ſextam: Quadraginta Martyrum poſt ſeptimam: Fidelium defunctorum poſt octavam: Confeſſorum poſt Dominicam primam Reſurrectionis: S. Georgii martyris poſt tertiam: S. Ezechielis Dacuchenſis in Dominica ſeptima Apoſtolorum. Septuaginta Diſcipulorum feria 6. poſt eandem Dominicam: S. Thomæ Apoſtoli & S. Jacobi Niſibeni poſt Dominicam primam æſtatis: SS. Machabæorum poſt quartam æſtatis: S. Moyſis Beth-Sajore, & S. Simeonis Bar-Saboë poſt ſextam: S. Cardag martyris poſt ſeptimam: S. Crucis poſt Dominicam quartam Eliæ: S. Joannis Ægyptii die 15. Octobris: & S. Achæ ejuſdem fratris die 1. Novembris.

Liturgia Theodori Mopſveſteni: & *Neſtorii* Patriarchæ Conſtantinopolitani.

Eliæ III. Patriarchæ Chaldæorum, cognomento Abu-Halim, Homiliæ quæ recitantur à Chaldæis in Nativitate Domini, in Commemoratione B. Virginis Mariæ, & in Epiphania Domini.

Scialitæ Epiſcopi Rheſainæ, hymnus de Beata Maria.

Georgii Vardæ hymnus de Beata Maria.

Hormiſdæ hymnus de Sanctis.

Cyriaci hymnus de Machabæis.

Cantus 28. Chaldæorum, cum diverſis ſubalternis tonis.

In fol. ex papyr. 579. literis Neſtorianis, ut vocant, hoc eſt, Chaldaicis recentioribus exaratus à Diacono Atia, ſeu Jaballaha, filio Pharag Presbyteri in inſula Zebedæa, Sabbato die 19. Octobris anno Græcorum 1850. ſub Jeſujab Metropolita & Patriarchalis Sedis adminiſtratore poſt obitum Patriarchæ Chaldæorum, & ſub Gabriele Epiſcopo Inſulæ Zebedææ.

II.

Officium feriale Chaldæorum per totum annum, excepto Quadrageſimali tempore & hebdomada Reſurrectionis, juxta Ritum Monaſterii SS. Gabrielis & Abraham, quod juxta urbem Moſal ſitum eſt, ſcriptum ab Elia die 21. Julii, feria 2. anno Græcorum 1883. à nativitate Chriſti 1572. Hegiræ 979.

Cantus 28. Chaldæorum, exarati ab eodem Elia juxta Sepulcrum Domini anno Græcorum 1882. Chriſti 1571.

Simeonis Metropolitæ Amidæ, hymni de B. Maria & de Sanctis, è Syriaco in Arabicum converſi anno Græcorum 1962.

In fol. bomb. 289. literis Chaldaicis.

III.

Officium Defunctorum juxta Ritum Chaldæorum, ſeu Monaſterii SS. Gabrielis & Abraham: pro viris & mulieribus, & pro pueris baptizatis. Ritus quoque ſepeliendi pueros nondum baptizatos.

Hymni paracletici de Defunctis 154. videlicet de Patriarchis 4. De Epiſcopis & Archiepiſcopis 3. De Sacerdotibus 20. De Monachis 13. De Diaconis 11. De Clericis 5. De Doctoribus 2. De quolibet 33. De divitibus 4. De peregrinis 4. De ſenibus 3. De medicis 1. De occiſis 3. De ſuffocatis 2. De ſponſis 2. De Adoleſcentibus 2. De ſponſabus 2. De mulieribus 18. De Virginibus 1. De pueris 14. De Defunctis ad ſepulcrum 4. Ad miſſam 4.

Iſaac Syri Hymnus de Defunctis.

Jeſujab Metropolitæ Arbelæ Hymni de Sacerdotibus defunctis 2. De Diaconis 1. De Clericis 2.

Officium Defunctorum pro ſecunda & tertia ab obitu die, pro viris, mulieribus, & pueris: nec non de iis, qui ruinis ædificiorum opprimuntur.

Ritus translationis Cadaveris ex uno ſepulcro in aliud.

Orationes paracleticæ de Defunctis.

Cantus de Defunctis 5.

Salibæ Presbyteri Manſurenſis, ex Inſula Zebedæa, Carmen flebile de obitu Hananieſu Patriarchæ Chaldæorum.

In 8. bombyc. 133. literis Chaldaicis.

Horæ

I V.

Horæ diurnæ & nocturnæ ad uſum Maronitarum ſæcularium. Arabicè Syriaco charactere *in* 12. *Chart.* 63. Codex ſcriptus à Petro Edenenſi die 15. Aprilis 1646.

V.

Lectiones per annum è Scriptura ſelectæ, juxta ritum Monaſterii SS. Gabrielis & Abraham. Syriacè *in fol. bomb.* 152.

V I.

Lectiones ex Apoſtolo per anni circulum ad officium Chaldæorum accommodatæ, juxta Ritum Monaſterii SS. Gabrielis & Abraham. Syriacè & Arabicè *in fol. bombyc.* 141.

V I I.

Georgii Vardæ Carmina Syriaca CXXI. videlicet de nativitate Domini II. De Infantia Domini. De vaticiniis Prophetarum de Chriſto. De B. Mariæ conceptione & nativitate. De B. Maria VI. De Epiphania Domini II. De Joanne Baptiſta. De Petro & Paulo Apoſtolis. De Evangeliſtis. De Apoſtolis. De S. Stephano protomartyre. De Doctoribus Græcis. De Rogationibus IV. De Jona Propheta & Ninivitis II. De Pœnitentia IX. Deprecationes V. De Pater noſter II. De temporum calamitate. De ſeipſo IV. De Amore doctrinæ. In idem aliud carmen cujus initium, *Deus largire doctrinam*, quod tamen S. Ephræmo tribuitur. De Diluvio univerſali. De fame, peſte, & ſiccitate II. De calamitatibus annorum 1535. 1536. 1537. & 1538. Epochæ Græcorum. De fame & peſte anni Græcorum 1536. De commemoratione unius Sancti. De talentis & gradibus eccleſiaſticis. De decem Virginibus. De defunctis. De reſurrectione mortuorum. De Antichriſto. De pauperibus & divitibus hujus ſæculi II. De Jejunio IV. De miſericordia. De fide II. De conſummatione ſæculi. De Lazaro quatriduano. De Hoſannis. De Paſchate. De paſſione Domini. De reſurrectione Domini II. De duobus diſcipulis, quibus in urbem Emmaus proficiſcentibus Chriſtus apparuit. De Confeſſoribus. De S. Tahemazcgerd martyre ſub Sapore. De S. Jacobo interciſo ſub Vararane. De Chriſto Domino & Thoma Apoſtolo. De Sancto Georgio martyre II. De Aſcenſione Domini III. De Pentecoſte II. De diſpenſatione Domini in carne. De Adoratione in ſpiritu, & Samaritana. De Maria peccatrice. De homine qui deſcendens in Jericho, incidit in latrones. De ſermone Domini in monte. De divite. De ficu, cui Chriſtus maledixit. De muliere curva. De ſeptuaginta duobus Diſcipulis, eorumque nomina & mortis genus. De duodecim Apoſtolis II. De hydropico. De filio prodigo. De murmuratione Judæorum, eò quod Diſcipuli non lotis manibus manducabant. De divite & Lazaro. De Adam. De Eva. de decem leproſis. De judice & vidua, & de phariſæo & publicano. De cæco qui ſedebat secùs viam, & de Zachæo publicano. De piſcibus, quos Apoſtoli in verbo Domini rete jacientes, ceperunt. De ſemine bono & zizaniis, & de ſex parabolis Domini. De Cruce. De beatitudinibus. De duobus ſtateribus, quos à Domino exegerunt. De Chananæa, & de quinque panibus. De humilitate, & indulgentia. De vinea & operariis. De fermento & utre. De paralytico piſcinæ Siloe. De Angelicis, & Eccleſiaſticis ordinibus. De S. Eugenio & ſociis. De monte Thabor & Transfiguratione Domini II.

Hachimi Beth-Kaſa Carmen de Epiphania Domini.

Salibæ Presbyteri carmen de Doctoribus Græcis.

Maræ Archidiaconi & Archiatri, qui Bar-Meſſia nuncupatur, deprecatio Alphabetica, & carmen de S. Phetione martyre.

Eliæ metropolitæ Sobæ deprecatio alphabetica.

Sabarjeſu filii Pauli Moſolani carmen de Jejunio.

Chamis carmen de Aſcenſione Domini.

Abdjeſu Bar-Sciaaræ carmen de S. Michaele, & de diſcipulis S. Eugenii martyris.

Carmen de S. Cudave in monte Izla, cujus cœnobium ſitum eſt in Máare vico.

Carmen de Sabarjeſu Cuchenſi, & de Raban Hormiſda Perſa.

Carmen de Patriarchis Orientis: ubi eorum ſeries texitur ab Adæo & Mari Orientis Apoſtolis, uſque ad Timotheum Jabalâæ ſucceſſorem, qui circa annum 1300. vivebat.

Carmen de Diacono apoſtata ex pago Meſcaleg territorii Arbelenſis.

In fol. bomb. 260. literis chaldaicis exaratus ab Abdalla Presbytero Aſſyrio feria 3. die 2. Julii anno Græcorum 1871.

in

in monaſterio S. Phetionis martyris in regione Mardenſi ſub Mar Elia Patriarcha Chaldæorum, & Jeſujab Metropolita Sobæ, Armeniæ, & Mardæ.

VIII.

Eliæ III. Patriarchæ Chaldæorum Homiliæ, quæ ad matutinum in Officio Chaldæorum recitantur: videlicet, De nativitate Domini II. De S. Maria II. De Epiphania II. De feria ſecunda Ninivitarum, ſeu Rogationum ad primam Seſſionem II. De eadem ad ſecundam Seſſionem II. De Sanctis II. De feria ſexta defunctorum II. De Dominica ingreſſus Jejunii II. De feria ſecunda majoris hebdomadæ II. De Dominicis Jejunii. De Dominica in Hoſannis II. De Dominica Reſurrectionis II. De Aſcenſione Domini II. De Pentecoſte. De Adoratione ad miſſam II. De Transfiguratione Domini II. De Cruce II.

Scialitæ Epiſcopi Rheſainæ Homiliæ II. de S. Maria, & de feria tertia Ninivitarum ſeu Rogationum ad primam ſeſſionem.

Eliæ Epiſcopi Niſibis, de feria tertia Ninivitarum ad ſecundam ſeſſionem homiliæ II. De feria quarta ad primam ſeſſionem II. De eadem ad ſecundam ſeſſionem II.

Georgii Epiſcopi Arbelæ homilia de feria tertia Ninivitarum ad primam ſeſſionem. De Dominicis Jejunii.

Pauli Epiſcopi Anbar de Pentecoſte homilia.

Abu-al-Ez Chadri Presbyteri de Eccleſiæ Dedicatione homiliæ II.

Officium feriale Chaldæorum.

Kalendarium Chaldæorum, ſeu modus inveniendi feſta mobilia, epactam &c.

Bautæ Chaldæi de Chriſto carmina II.

Georgii Vardæ carmen de Transfiguratione Domini.

Salibæ Manſurenſis Presbyteri de Pœnitentia & compunctione carmina III.

Quæſita diverſa.

Joannis Bar-Caldun carmina.

De S. Eugenio & ſociis carmen.

De S. Oneſima filia Antiochi regis carmen.

In 4. *bomb.* 151. literis Chaldaicis exaratus ab Elia in urbe Jeruſalem apud Sanctum Sepulcrum feria 5. die 28. Septembris anno Græcorum 1881.

IX.

Ordo Sponſalium juxta Ritum Chaldæorum.

Benedictio ſponſi, ſponſæ, & thalami nuptialis.

Ordo confeſſionis ſacramentalis.

Tonſura monachorum, & monialium.

Ordinatio Diaconiſſarum.

Abdjeſu Patriarchæ Chaldæorum carmina III. de Joanne Sulaca Patriarcha.

Joannis Sulacæ hiſtoria, ſoluta oratione.

In 4. *bomb.* 110. exaratus à Joſepho 1. Patriarcha Chaldæorum.

X.

Officium feriale Chaldæorum.

Liturgia Apoſtolorum. *Theodori Mopſveſteni*, cognomento Commentatoris. *Neſtorii* Patriarchæ Conſtantinopolitani.

Ordo Baptiſmi.

Ordo Pœnitentiæ, auctore Jeſujab Patriarcha.

Dubia de Altari, de Euchariſtia, & de Baptiſmo.

Benedictiones menſæ, agapes, vini, infirmorum, puerorum.

Conſecratio Calicis, & Altaris.

Eliæ III. Patriarchæ Chaldæorum Homiliæ, ut ſuprà Cod. 8.

Scialitæ Epiſcopi Rheſainæ homiliæ 11. de S. Maria, & de feria tertia Rogationum.

Eliæ Epiſcopi Niſibis de Rogationibus homiliæ VI.

Georgii Epiſcopi Arbelæ homiliæ 11. de Rogationibus, & de Jejunio.

Pauli Epiſcopi Anbar homilia de Pentecoſte.

In 4. *bomb.* 169. literis chaldaicis exaratus à Diacono Bahdino filio Atiæ feria 4. die 17. Novembris in Inſula Zebedæa anno Græcorum 1914.

XI.

Conſecratio Altaris cum chriſmate.

Liturgia Apoſtolorum.

Evangelia pro aliquot Feſtis & feriis Arabicè literis chaldaicis.

Clauſulæ V. in fine miſſæ recitandæ, auctore Hebedjeſu Bar-Bricha, Epiſcopo Sobenſi, quarum duæ priores Abdjeſu Gozartenſi tribui ſolent. *Aliæ* 11. auctore Mara Archidiacono, qui & Bar-Meſſia. *Aliæ* 11. auctore Presbytero Atia Bar-Oteli.

Ordinatio Diaconi. Presbyteri. Epiſcopi. Catholici, ſeu Patriarchæ, juxta traditionem Mar-Abæ Patriarchæ, Gabrielis metropolitæ Baſſoræ, & Cypriani Niſibis.

De Patriarcharum numero & dignitate, & de Romanæ Sedis primatu Canones Nicæni Syriaci.

De electione Patriarchæ Chaldæorum, Canones Mar-Abæ, & Jeſujabi Patriarcharum.
Patriarchæ Chaldæi, qui à Romanis Pontificibus ordinati dicuntur.
Jeſujabi canon de Diaconis, Presbyteris, & Epiſcopis.
Ordinatio Archidiaconi.
Tonſura Monachorum.
Benedictio Directoris, ſeu magiſtri noviſtiorum.
Abſolutio Sacerdotis à ſuſpenſione & irregularitate.
Abſolutio Laici ab interdicto vel excommunicatione.
Orationes ſuper energumenum & infirmum.
Benedictio feminum.
In fol. bomb. 113. literis chaldaicis exaratus à Joſepho Amidenſi Patriarcha Chaldæorum, Romæ die 26. Auguſti anno Chriſti 1701.

XII.

Ordo Baptiſmi Chaldæorum.
Miſſa Apoſtolorum.
Lectiones Evangelii per annum, Arabicè literis chaldaicis.
In 4. *bomb.* 179. literis chaldaicis exaratus à Joſepho Patriarcha Chaldæorum feria 4. die 24. Junii anno Chriſti 1691.

XIII.

Ordo Sponſalium, juxta ritum Chaldæorum.
Abſolutio ſacramentalis à peccatis.
Tonſura monachorum, auctore Phetione Presbytero ac monacho.
Abdjeſu Patriarchæ Chaldæorum de Joanne Sulaca carmina III. videlicet, de ejus profectione in Urbem atque in Patriarcham Chaldæorum inauguratione. De ejuſdem Sulacæ reditu ex Urbe in Aſſyriam, deque ejus obitu inſtigatione & fraudibus Bar-mamæ Patriarchæ Neſtorianorum. Epitaphium ejuſdem Sulacæ.
Joannis Sulacæ Patriarchæ Chaldæorum vita, ſoluta oratione.
In 4. *bomb.* 102. literis chaldaicis exaratus à Joſepho Patriarcha Chaldæorum feria 2. die 23. Octobris anno Chriſti 1701.

XIV.

Liber Diaconi, juxta Ritum Syrorum Jacobitarum, continens quæ Diaconus Sacerdoti celebranti reſpondet.
In 8. *bomb.* 41. literis Syriacis.

XV.

De Fide, ſpe, caritate, pœnitentia, & adoratione in ſpiritu, Tractatus moralis.
Expoſitio Orationis Pater noſter.
Modus recitandi Roſarium B. Virginis.
Profeſſio Fidei.
Arabicè in 12. char. 50.

XVII.

Paradiſus monachorum, ſeu Patrum dicta & geſta, Liber in capita 313. diviſus, quo continentur Apophthegmata ferè omnia per Cotelerium edita.
In 4. *bomb.* 118. Codex Arabicus, chaldaicis tamen literis exaratus à Joſepho Patriarcha Chaldæorum menſe Octobri anno Chriſti 1705.

XVIII.

Agapii Cretenſis, monachi in monte Atho, Dux peccatoris: liber aſceticus è Græco in Arabicum translatus à Presbytero Joſeph filio Abdallæ Alepino.
In 8. *bomb.* 118.

XIX.

Theodori Laſcaris Imperatoris cantus VIII. in B. Virginem, è Græco in Arabicum converſi.
Agapii monachi cantus XXIV. in eandem, è Græco in Arabicum converſi.
Miracula LXVIII. edita à B. Virgine Maria.
In fol. 121. Codex Arabicus, chaldaicis literis exaratus.

XX.

Conciones 11. Arabicæ de Pœnitentia & Sacramento Confeſſionis, deque præceptis Dei & Eccleſiæ.
In 8. *char.* 34.

CODICES BERŒENSES.

I.

J*Acobi Bartelenſis* ex monacho cœnobii Sancti Matthæi Epiſcopi Tagritenſis, Liber Theſaurorum, ab eodem abſolutus die 10. Maii anno Græcorum 1542. & in quatuor Partes diviſus: Prima de Deo uno & Trino capita 13. Altera de Incarnatione Verbi, de Eccleſia, de Sacramentis, & Ritibus Eccleſiaſticis, capita 41. Tertia de Providentia Dei & Actibus humanis, capita 11. Quarta de Angelis, de opere ſex dierum, de Antichriſto & fine mundi, de Paradiſo & Inferno, capita 40. Codex Syriacè ſcriptus ab Ephræm Phigana monacho ſub Ignatio Hudaia Patriarcha Jacobitarum, feria 2. die 8. Julii, anno Græcorum 1933.

Dionyſii Barſalibæi Epiſcopi Amidæ, expoſitio Symboli Nicæni. Syriacè.

Philoxeni, ſeu Xenaiæ, Epiſcopi Mabugenſis ſive Hierapolitani, Profeſſio fidei. Syriacè.

Severi Patriarchæ Antiocheni Profeſſio fidei. Syriacè.

Joannis Thebæi Sermo de præceptis Evangelicis. Syriacè.

Evangelium de Infantia Chriſti Syriacè & Arabicè. In illud, *mane Techel, Phares*, Syriacè. De novem choris Angelorum, Syriacè. De virtutibus & vitiis Arabicè.

Severi Mokaffai Epiſcopi Aſinonæorum in Ægypto, hiſtoria quatuor priorum Synodorum. Tractatus adversùs errores Armenorum. Arabicè.

Baſilii Magni & Gregorii Theologi Dialogus. Arabicè.

Dionyſii Barſalibæi expoſitio in ſacrum chriſma. Arabicè.

Hicar ſapientis fabulæ Arab.

Caleb ſapientis fabulæ Arab.

Vita Marci monachi. *Abraham* Patriarchæ. *Jonæ* Prophetæ. *Job* juſti. *Pauli* Apoſtoli. *Joſeph* ſponſi B. Virginis. Arabicè.

Joannis Chryſoſtomi homilia de Pœnitentia. In Pſalmum VI.

Jacobi Sarugenſis homilia de ſacris myſteriis. De pœnitentia, Arab.

Ephræm Syri ſermo de pœnitentia. De peccatrice. De Elia propheta. Parænęſis de morte, & peccato, deque pœnitentia. Arabicè.

Pauli Apoſtoli Apocalypſis. Arab.

Clauſulæ, ſeu benedictiones ſuper populum in fine miſſæ recitandæ. Arabicè.

Homilia de feria ſexta, & paſchate. Arab.

Petri Apoſtoli Apocalypſis ſub nomine Clementis. Arab.

Moyſis Barcephæ, ſeù Severi, Epiſcopi Moſolani Homiliæ in præcipuas anni feſtivitates. Arab.

Prophetarum & Apoſtolorum Vitæ. Syriacè.

De Eucharistia tractatus anonymi Syr.

Joannis Epiſcopi Daræ de reſurrectione corporum fragmentum. Syr.

In fol. bomb. 467. Syriacis literis exaratus anno Græcorum 1933.

II.

Paradiſus monachorum Arabicè: videlicet, *Sophronii* Patriarchæ Hieroſolymitani Paradiſus in capita 66. diviſus: qui idem eſt ac Pratum ſpirituale Moſchi. *Anaſtaſii Synaitæ* libri III. de dictis & geſtis monachorum. *Apophthegmata Patrum* in capita 897. eadem ferè ac ea quæ edidit Cotelerius.

Pauli Epiſcopi Mempheos narrationes morales XXXI.

Joannis Chryſoſtomi epiſtola ad Theodorum monachum lapſum.

Nili Abbatis Parænęſis ad Virginem ſanctimonialem.

In fol. bomb. 464. Codex Arabicus exaratus à Joanne Zendo Presbytero Maronita anno mundi 7192. Chriſti 1684. Hegiræ 1095.

III.

Synaxarium, ſeù martyrologium Maronitarum, ſermone Arabico & literis Syriacis exaratum ſub Georgio Besbelenſi Patriarcha Maronitarum, & Gabriele de Blauza Archiepiſcopo Alepi anno Chriſti 1666. *in fol. bomb.* 266.

IV.

Conciliorum generalium & particularium Canones è Græco in Arabicum converſi: videlicet, *Nicæni I.* Canones 20. Canones 84. & Canones 16. *Conſtantinopolitani* I. Canones 4. *Epheſini* definitio fidei. *Chalcedonenſis* canones 27. *Conſtantinopolitani* II. definitio. *Conſtantinopolitani* III. definitio. *Trullani* canones 102. *Nicæni* II. canones 22. *Florentini* Acta & definitio, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum Orientalium.

Ancyrani canones 24. *Carthaginienſis* canones 14. *Gangrenſis* canones 20. *Sardicenſis* canones 21. *Antiocheni* canones 25. *Laodiceni* canones 52.
Conſtantini, *Theodoſii*, & *Leonis* Imperatorum Statuta 130.
Tituli Juris canonici & civilis 21.
In fol. bomb. 218. Codex Arabicus, ſed literis Syriacis exaratus à Joanne Zendo Presbytero Maronita ſub Stephano Patriarcha Antiochiæ, & Gabriele Archiepiſcopo Alepi die 3. Maii anno Chriſti 1690.

V.

Conciliorum generalium & particularium canones è Latino in Arabicum converſi à Joanne Carmelita Diſcalceato anno Chriſti 1662. videlicet, *Interpretis* nuncupatoria ad B. Virginem, & *Præfationes* duæ de Conciliorum natura, materia, & auctoritate. *Concilii Nicæni* I. brevis hiſtoria, ſymbolum, & canones 20. *Conſtantinopolitani* I. hiſtoria, ſymbolum, & canones 7. *Epheſini* hiſtoria & canones 12. *Chalcedonenſis* hiſtoria, canones 26. epiſtola ad Dioſcorum, & altera ad Alexandrinos de condemnatione Dioſcori. *Conſtantinopolitani* II. hiſtoria & canones 14. *Conſtantinopolitani* III. hiſtoria. *Nicæni* II. hiſtoria, & canones 11. *Conſtantinopolitani* IV. hiſtoria & canones 26. *Lateranenſis* IV. ſub Innocentio III. hiſtoria & ſectiones 70. *Lugdunenſis* II. ſub Gregorio X. hiſtoria & canones 12. *Florentini* ſub Eugenio IV. hiſtoria, inſtructio ad Armenos de ſeptem Sacramentis, & definitio fidei.
In fol. bomb. 103. Codex Arabicus, ſed literis Syriacis exaratus à Joanne Zendo ſub Stephano Patriarcha Antiochiæ, Gabriele Archiepiſcopo Alepi, & Joſepho Heſronita Archiepiſcopo Tripolis Syriæ, anno Chriſti 1676.

V I.

Vitæ Sanctorum, videlicet, *Joannis Eleemoſynarii* Patriarchæ Alexandrini: *Barbaræ* & *Julianæ* ſororum: *Marinæ* ſeu *Margaritæ* Virginis & martyris: *Catharinæ* V. & M. *Baſilii* Magni: *Pelagiæ* Antiochenæ; *Samonæ* & ſeptem filiorum Macabæorum: *Pauli* Apoſtoli. *Abraham* Patriarchæ: *Arethæ* & ſociorum MM. Nagranenſium: *Domitii* martyris: *Pauli monachi* in Samaria. *Cypriani* & *Juſtinæ*: *Marci* Eremitæ. *Teclæ* protomartyris. *Alexii* Romani.

Hiſtoria & miracula Imaginis B. Mariæ Virginis in Saidnaia.
Ephræm Syri ſermo de lucta cum diabolo.
Iſaac Syri ſermo de contemptu mundi.
Homilia anonymi in illud, *multi vocati, pauci verò electi*.
In 4. *bomb.* 264. Codex Arabicus, literis Syriacis exaratus die 14. Octobris, anno Chriſti 1672.

V I I.

Georgii Elmacini Homaidi, Ebn-Abi-Eliaſer, ebn-Abi-mocarem, Ebn-Abi-Attib, Chronicon ab Orbe condito ad Heraclium Imperatorem.
Nomina portarum Byzantii.
Series Imperatorum Othomanorum ab anno Hegiræ 641. ad annum 1031.
Menſes Arabici.
In 4. *bomb.* 213. Codex Arabicus exaratus an. Græcorum 1932. Chriſti 1621.

V I I I.

Marci Eremitæ ſermones 8. de Lege ſpirituali: Adversùs eos, qui ſe putant ex operibus ſuis juſtificari: mentis cum anima conſultatio: Parænefis: De Baptiſmo: De Pœnitentia: Diſputatio cum Scholaſtico: Adversùs Melchiſedechianos.
Macarii Ægyptii sermones III. & epiſtolæ VIII.
Macarii Alexandrini ſermones II. & epiſtolæ IX.
In fol. bomb. 119. Codex Syriacus exaratus à Joanne monacho in monaſterio S. Behenami & Saræ ejus ſororis, & quadraginta martyrum ſociorum, anno Græcorum 1889.

I X.

Gregorii Barhebræi Epiſcopi Tagritenſis Liber inſcriptus, *Horreum myſteriorum*, in quo ſacram Scripturam commentariis illuſtrat à Geneſi uſque ad Pſalmum 36.
In 4. *bomb.* 99. Codex Syriacus.

X.

Bahairæ monachi hiſtoria, & ejuſdem cum Arabe quodam diſceptatio.
Calipharum hiſtoria.
Arabicè in 8. *bomb.*

X I.

Formulæ epiſtolarum, Turcicè *in* 4. *bombycin.*

Ho-

XII.

Hoſaini Abu-Ali Iſagoge in Dialecticam, & Meteora, Syriacè *in fol. bomb.*

XIII.

Petri Apoſtoli Apocalypſis, Arabicè.
Athanaſii Alexandrini Revelatio, Arab.
Kalendarium Orientalium, Syriacè.
Canones Apoſtolorum 81. & Conſtitutiones eorundem per Clementem. *Conſtantini* & *Theodoſii* Imperatorum ſtatuta. *Nicæni* Concilii canones 23. *Neocæſarienſis* canones 14. *Ancyrani* canones 20. *Laodiceni* canones 59. *Chalcedonenſis* canones 27. Arabicè. *In* 8. *bomb.* 269.

CODICES PETRI A VALLE.

I.

Pentateuchus Samaritanus emptus Damaſci in Syria à Petro de Valle anno 1616. *In fol. bomb.* 278.

II.

Quatuor Evangelia Ibericè *in* 4. *membran.* 303.

III.

Quatuor Evangelia Ibericè *in* 4. *bomb.* 178.

IV.

Vita S. Gregorii Illuminatoris Armenicè *in* 4. *bomb.* 14.

V.

Pſalterium Copto-Arabicum, cum *Canticis* Moyſis II. Annæ, Habacuc, Jonæ, Ezechiæ, Manaſſæ, Iſaiæ III. Trium puerorum, B. Mariæ, Zachariæ, & Simeonis. *In fol. bomb.* 225. Codex exaratus in monaſterio S. Antonii Sabbato die 14. Barmahat, anno martyrum 1102. *Chriſti* 1386.

VI.

Evangelium S. Joannis Copto-Arabicum, exaratum anno martyrum 1062. *in fol. bombyc.* 108.

VII.

Samannudi Grammatica Coptica, Arabico ſermone, quæ *Sollom*, ideſt, *Scala* inſcribitur.
Cæſaris Ben-Cateb Grammatica Coptica, quæ *Taboſſara*, hoc eſt, *contemplatio* prænotatur.
Alaſaadi Abulpharagii Benaſſali Grammatica Coptica.
Alvagi Calliopæi Grammatica Coptica, quæ *Caphaia*, ideſt, *ſufficientia* appellatur.
Altechi Ebn-Dohairi Grammatica Coptica.
Abu-l-Barcati Ben-Cabari Presbyteri *Scala magna*, hoc eſt, Lexicon Copto-Arabicum, in decem partes & 32. ſectiones diviſum.
Abu-Iſaac Ben-Aſſal Lexicon Copto-Arabicum, in quo voces Copticæ, quæ in Teſtamento novo occurrunt, Arabicè redduntur.
In fol. bomb. 168. ſcriptus à monacho Gabriele ebn-Arraſcid, cognomento Cateb Catlabac, in monaſterio Thmuis feria 6. die 2. Babæ, anno martyrum 1036.

VIII.

Samannudi Scala, ſeu Inſtitutiones linguæ Copticæ Arabico ſermone.
Abu-Iſaac Ben-Aſſal Lexicon Copto-Arabicum, ſeu voces Copticæ Arabico ſermone expoſitæ, quæ occurrunt in Teſtamento novo, in Pſalmis, in Liturgia, & in Officio feriali Coptorum.
In 4. *bomb.* 131.

IX.

Liturgia Æthiopica. In 8. membran. 157.

X.

Liturgia Æthiopica. In 8. membran. 140.

XI.

Pentateuchus Arabicus. *In fol. bomb.* 269.

XII.

Carmina ſeptem Poëtarum Arabum, qui ante Mahometis tempora claruerunt, videlicet: *Amr al-Cais*, ben-Hagiar, ben-Amr Candenſis: *Tarpha* ebn-al Abd Bacrenſis: *Zobair* ebn-abi-Sama Mozenitæ: *Labid* ebn-Rabia Am-

ritæ: *Amri* ben Calthum Taalabenſis: *Antara* ebn Scedad Abeſitæ: & *Arethæ* ebn Halza Jaſcarenſis: *cum ſcholiis Hoſaini* Abu-Abdallæ ben-Achmed Zuzenitæ. Dicuntur autem *Sabaa Taval*, ideſt *ſeptem longi*, & *Sabaa Moallaka*, ideſt, *ſeptem appenſi*, quia eorum carmina tamquam rara apud Mahometanos & ſingularia, in ſeptem longis tabulis exarata ſunt, & in delubro Meccano appenſa.

Carmina quatuor aliorum celeberrimorum Poëtarum Arabum, cum Scholiis ejuſdem *Hoſaini Zuzenitæ*: videlicet, *Scenfari* Arabis: *Sciammul* ebn-Ad: *Mohammad* Abu-Bacr ebn-Doraid Azeditæ: & *Chaled* ebn-Saphuan al-Cannàs, ideſt venatoris.

In.4. *bomb*. 173. Codex exaratus Sabbato die 12. Regeb, anno Hegiræ 1022.

XIII.

Alcoranus, ideſt, Mahometis pſeudoprophetæ Liber, quem tamquam delapſam è cœlo Legem venerantur ejus ſectarii. *In* 4. *bomb*. 345. Codex nitidiſſimè exaratus, & auro miniatus.

XIV.

Alcorani pars ultima, quæ *Suras*, ideſt capita 38. complectitur. *In* 8. *bomb*. 27.

XV.

Ali ebn-Abi-Taleb Poëmata Arabica 452. *In* 4. *bomb*. 52.

XVI.

Mohammad Abu-Abdalla ben-Said Dallaſenſis Carmen Arabicum in laudem Mahometis pſeudoprophetæ, cum ſcholiis quinque Auctorum: videlicet, *Mohammad* Naſeraddini Phajumenſis, *Salemi* Aladdini ben-Aminaddini Gazæi, *Mohammad* Sciamſaddini ben-Manſur ben-Abade, *Achmed* Sciahabaddini ben Salem Magedaddini Adraënſis, & & *Sceich*, ſeu ſenis *Damiatenſis*: *collectore Ali* Nuraddino ben Giaber ben Moſis Jamanita, ideſt ex Arabia Felici oriundo.

In fol. bomb. 41. exaratus die 2. Gemadi prioris, anno Hegiræ 998.

XVII.

Carmina Arabica XII. *In* 8. *bomb*. 19.

XVIII.

Mohammad Abi-al-Taher ben Joſeph Ti- mimitæ Cæſarauguſtani Andaluti *Orationes* Arabicæ quinquaginta, q *Macamat*, ideſt, *ſimiliter cadentes* pellant: ſcriptæ ab auctore in urbe Corduba ad imitationem Orationum, quas *Abu-Mohammad Hariri* celeberrimus inter Arabas Orator in urbe Baſſora ſcripſerat.

In 4. *bomb*. 217. elegantiſſimo charactere exaratus à Saleh ben Mohammad ben-Vatech in urbe Bagdad feria 4. die 4. Regeb, anno Hegiræ 650.

XIX.

Abi-Ali Hoſaini Ben Al-Hoſain, de Quadratura circuli Arabicè *in* 16. *bomb*. 6.

XX.

Abdarrachmani Africani Tagiuri, hoc eſt, Tingitani, Tractatus mathematicus de anno, menſibus, & diebus, deque meridie & ſtatis horis Orationis, quæ ex lege Mahometica præſcribitur.

Achmed Garſaddini ben Sciahabaddini Tractatus de Quadrante.

Mohammad Badraddini Mardinenſis de Quadrante Tractatus II.

De Quadrante Tractatus anonymi.

Ali Abul-Hoſn ben-Ibrahim, cognomento ebn-al-Sciater, Tractatus de Quadrante.

In 4. *bomb*. 151. exaratus anno Hegiræ 981.

XXI.

Hiſtoriæ Arabicæ fabuloſæ *Bibi* Regis Arabum, Mogameſi ejus filii, Abuzaidi, & Said: *Senan* filii Jaſer ex familia Halalitarum: *belli Halalitarum* cum familia Tajorum in regione Cyrenenſi: & *Scedad* ben-Sciahabaddini ben Haſab: partim ſoluta, & partim ligata oratione. *In* 4. *bomb*. 89.

XXII.

Camus, ideſt Oceanus, ſeu Lexicon Arabicum, auctore *Mohammad ben Jacob ben Mohammad*. *In fol. bomb*. 736.

XXIII.

Grammatica Arabica, quæ *Caphia*, ideſt, *ſufficiens* appellatur.

Naſeraddini Abulmocaremi Matrazenſis Grammatica Arabica, quæ *Masbah*, ideſt, *Lampas* inſcribitur.

Abdal-

Abdalcaberi Ben-Abdarrachmani Georgiani de Particulis Orationis. *In* 4. *bomb.* 88.

XXIV.

Ebn-Hagebi commentaria in Grammaticam Arabicam, quæ *Caphia* appellatur: opus ab auctore abſolutum Sabbato die 11. Romadan, anno Hegiræ 897. exaratum autem Alepi à Senan Ben-Ali ineunte Gemadi priore anno Hegiræ 985. *In* 4. *bomb.* 255.

XXV.

Achmed Ben-Ali, Ben Maſud Grammatica Arabica, quæ *Marah-Al-Aruah*, ideſt, *Quies Spirituum* appellatur.

De Taſriph, ſeù conjugatione Verborum Tractatus II.

In 4. *bomb.* 73. Codex elegantiſſimè exaratus.

XXVI.

Achmed Ben-Ali, Ben Maſud Grammatica Arabica.

De Taſriph Tractatus III.

In 4. *bomb.* 124. Cod. exaratus die 29. Moharram, anno Hegiræ 1024.

XXVII.

Scholia in Grammaticam Achmed Ben-Ali, *in* 4. *bomb.* 95.

XXVIII.

Ali ebn-Abi-Taleb carmen Arabicum, cum paraphraſi metrica Turcica interlineari.

Hiſtoria Regum Perſarum uſque ad initium Chalipharum Mahometanorum, Turcicè.

Hiſtoria Caliipharum, ab Omaro Ben-Alchettab uſque ad Almotaſem-Billa, Turcicè.

In 4. *bomb.* 192.

XXIX.

Lexicon Arabicum cum Turcica interlineari explicatione, *in* 4. *bomb.* 224. exaratum exeunte Rabi poſteriore, anno Hegiræ 945.

XXX.

Lexicon Arabico-Turcicum, *in* 4. *bombyc.* 464.

XXXI.

Vocabularium Arabico-Turcicum *in* 8. *bomb.* 54.

XXXII.

Vocabularium Arabico-Turcicum.

Mohammad Ben Mohammad Ben Machmud *Samarcandi Hamdanenſis* Carmen Arabicum de recta Alcorani lectione, cum ſcholiis *Naſeraddini Abilcaſemi Samarcandi*: opus abſolutum die 13. Moharram anno Hegiræ 758. feria 5. exaratum verò ab Abdalla Ben Abi-Bacro feria 2. die 12. Scioaban anno Hegiræ 766.

Ejuſdem Mohammad Samarcandi Hamdanenſis de recta Alcorani lectione Liber, Turcicus in Præfationem & capita 30. diviſus.

Ejuſdem Auctoris de variantibus Alcorani lectionibus Libri III. Arabicè. Codex exaratus ab Ali Ben Mohammad Ben Abigrada Jazerenſi feria 5. die 21. Gemadi poſterioris, anno Hegiræ 754.

Poëma Turcicum morale, exaratum die 23. Rabi prioris anno Hegiræ 1003.

Iſagoge in Dialecticam, Turcico ſermone exar. anno Hegiræ 1004. *In* 4. *bombycino* 244.

XXXIII.

Senani Abi-Sud Bidavenſis Scholia de Prophetia & Angelis, Arabicè.

De ſphœra Tractatus Perſicus cum figuris Aſtronomicis.

Ali Cialabi de Sphœra cum figuris & tabulis Aſtronomicis, Tractatus Turcico ſermone, abſolutus ab Auctore Alepi exeunte menſe Dil-hege anno Hegiræ 955. exaratus autem anno Hegiræ 982. exeunte Rabi poſteriore, feria 2.

De vocibus Tractatus Dialecticus, Arabicè.

Mohammad Abu-Abdalla Anſarenſis Andalutii de Poëſi & verſibus, Arabicè, cum ſcholiis anonymi.

In 4. *bombyc.* 129.

XXXIV.

Theſaurus linguæ Turcicæ, *in* 4. *bomb.* 574. exaratus Dominica, die 12. Safar, anno Hegiræ 1031.

XXXV.

Grammatica linguæ Turcicæ, auctore *Petro à Valle*, Italico ſermone compoſita, & in Libros VII. diviſa. *In fol.* 149.

Sacd

XXXVI.

Saed Abul-Hoſn, Ben-Ali, Georgiani Geographia cum Tabulis ſeptem Climatum, & deſcriptione altitudinis Poli præcipuarum Aſiæ urbium: Turcicè *in* 8. *bombyc.* 89.

XXXVII.

De Aſtronomia Tractatus in Capita 28. diviſus: Turcicè *in* 4. *bombyc.* 32.

XXXVIII.

Moanæ de ſignis Zodiaci & Aſtrologia: Turcicè *in* 4. *bombyc.* 49.

XXXIX.

Mohammad Antiſtitis delubri Solimanæi, hiſtoria Alexandri Macedonis, Turcicè *in* 4. *bomby.* 229.

XL.

De Joſeph Patriarcha & *Zalicha* uxore Putipharis, Poëma Turcicum elegantiſſimè exaratum *in* 4. *bombyc.* 138.

LXI.

Medulla Chronologiæ, de Chaliphis, de Regibus Perſarum, deque illuſtribus apud Mahometanos viris. Turcicè *in* 4. *bombyc.* 231.

XLII.

Hiſtoria familiæ Othomanorum, auctore *Mohammad*, in duas partes diviſa: quarum prima complectitur Chronologiam ab orbe condito uſque ad Mahometem pſeudoprophetam ejuſque in Imperio ſucceſſores Caliphas: Altera res geſtas Othomanorum uſque ad Solimanum Selimi filium, hoc eſt, uſque ad annum Hegiræ 974. *In* 4. *bomb.* 160.

XLIII.

Formularium epiſtolarum, & libellorum ſupplicum, Turcicè *in* 4. *bombyc.* 24.

XLIV.

Lexicon metricum Turcico-Arabicum, auctore *Sciabedi*, in claſſes 34. diviſum: *in* 4. *bombyc.* 33.

XLV.

Encomia in quoſdam Soltanos & illuſtres viros, Turcicè *in* 4. *bombyc.* 49.

XLVI.

Pheduli Carmina Amatoria, Turcicè, exarata ab Aslan Sen-Hader Dadianenſi exeunte Gemadi poſteriore anno Hegiræ 1004. *in* 4. *bombyc.* 90.

XLVII.

De fundamentis ſectæ Mahometanæ, ideſt, de unitate Dei, de Prophetia, de ſucceſſione, & de reſurrectione, Turcicè *in* 4. *bombyc.* 54.

XLVIII.

Vocabularium Perſicum & Italicum, quo explicantur voces omnes, quæ in Doctrina Chriſtiana in urbe Lahor à Patribus Societatis Jeſu in Perſicum ſermonem converſa occurrunt, auctoribus Studentibus Collegii SS. Petri & Pauli in urbe Aſpahan Carmelitis Diſcalceatis: *In fol. bombyc.* 140.

XLIX.

Doctrina Chriſtiana Perſicè: exarata à Mohammad Aſpahanenſi die 29. Romadan anno Hegiræ 1029. *in* 4. *bombycino* 85.

L.

Petri à Valle ad Mohammad Abdalvehab Aſpahanenſem epiſtola de quibuſdam Chriſtianæ religionis myſteriis, Perſicè *in* 4. *bombyc.* 18.

LI.

Petri à Valle ad Mohammad Aſpahanenſem epiſtolæ aliud exemplar, Perſicè *in* 4. *bombyc.* 41.

LII.

Mohammad Bacher Aſpahanenſis Refutatio Religionis Chriſtianæ: opus ab auctore abſolutum menſe Romadan anno Hegiræ 1031. Perſicè *in* 8. *bombyc.* 194.

LIII.

Ephemeris anni Hegiræ 1031. Chriſti 1622. ad meridianum civitatis Sciraz, auctore Mirtagian Giuncidita, Sciraz urbis

urbis totiuſque Perſidis Præfecti Aſtrologo. Perſicè *in* 4. *bombyc.* 20.

L I V.

Tabulæ Lunationum & Aſcendentium, Perſicè cum Latina interpretatione, *in fol. bombyc.* 19.

L V.

Tacuim, ideſt, *Directio*, de Lunationibus, Perſicè, *in* 4. *bombyc.* 14.

L V I.

Compendium Tractatus P. Chriſtophori Borri Soc. Jeſu de nova mundi conſtitutione juxta ſyſtema Tichonis Brahe aliorumque recentiorum Mathematicorum, è lingua Latina in Perſicam translatum à Petro de Valle in urbe Goa anno Chriſti 1624. & ad Zaineddinum Lari Aſtronomum Perſam tranſmiſſum, addita è regione interpretatione Italica, quam idem Petrus Romæ confecit anno 1631.

L V I I.

Japhi fabulæ metricæ XXXIV. cum figuris XI. Perſicè *in* 4. *bombyc.* 129.

L V I I I.

Cheleſtan, ideſt, Roſarium, auctore *Saadi Sciraʒenſi*: opus morale partim ſoluta, & partim ligata oratione conſcriptum anno Hegiræ 656. & in 8. capita diviſum, in quibus agitur de indole & conſuetudinibus Regum: de moribus religioſorum: de præſtantia cultus divini & de temperantia: de ſilentio: de amore & juventute: de ſenectute & decrepita ætate: de efficacia educationis, & inſtitutionis: de regulis & ſtatutis converſationis. Perſicè *in* 4. *bomb.* 110.

X L I X.

Boſtan, ideſt, Hortus, auctore *Saadi Sciraʒenſi*: opus metricum morale, Atabeco Abubacro Ben Saad Regi Perſarum ejuſque filio nuncupatum, & in Præfationem & capita X. diviſum: Ubi præmiſſis Mahometis pſeudoprophetæ & quatuor ejus amicorum laudibus, agit de juſtitia, æquitate & laudabili mundi regimine: de beneficentia & liberalitate: de amore, & qualitate eorum, qui ſanctioris vitæ ſemitam terunt: de humilitate: acquieſcendum eſſe divinæ diſpoſitioni: de temperantia, & contenti animi tranquillitate: de bona diſciplina & educatione: de gratiarum actione pro beneficiis à Deo acceptis: de pœnitentia & reſipiſcentia à peccatis: de precibus ad Deum fundendis. Perſicè *in* 4. *bombyc.* 123.

L X.

De magia Liber ex Indico in Perſicum ſermonem translatus. *In* 4. *bombyc.* 56. exaratus menſe Regeb anno Hegiræ 1031.

L X I.

Muſæum Regum, ideſt, de *Regibus illuſtribus Tractatus*.
Muſæum Juſtorum, ideſt, *de piis, religioſiſque apud Mahometanos viris*.
Tacuim, ideſt, *directio*, ſeù *de Lunationibus* & Kalendario. Perſicè *in* 4. *bombyc.* 77.

L X I I.

Hafed celeberrimi Perſidis Poëtæ Poëmata amatoria, ſeù odæ 392. Perſicè *in* 4. *bombyc.* 152.

L X I I I.

Carmina Perſica 68. de Deo, de Mahomete pſeudo-propheta ejuſque ſodalibus, de Solimano cæteriſque Othomanicæ familiæ Soltanis: nec non de amore. *In* 4. *bombyc.* 76. Codex elegantiſſimè exaratus.

L X I V.

Carmina Perſica 185. de Choſroë & Scirin: Liber nuncupatus Morad, ſeu Amurati Soltano: *in* 4. *bombyc.* 207. elegantiſſimè exaratus.

L X V.

Carmina de Choſroë & Scirin, ut in Cod. præcedenti: *in* 4. *bombyc.* 216.

L X V I.

Carmen de Bello Cheſem, Perſicè *in* 8. *bombyc.* 34. exaratum menſe Moharram anno Hegiræ 1032.

L X V I I.

Carmina Perſica diverſa, *in* 4. *oblong.* 56.

Hi-

LXVIII.

Hiſtoria Indica, *in 16. bombyc.* 15.

LXIX.

Liber Indicus de Arcanis, *in 8. bombyc.* 33.

LXX.

Diarium Petri à Valle de rebus ab ipſo geſtis in Thracia, in Perſide, & in India, propria Auctoris manu exaratum ſermone Italico, & in tres Tomos diviſum. Tomus I. de rebus geſtis ab anno Chriſti 1614. uſque ad diem 14. Aprilis 1618. *In fol. bombyc.* 108.

LXXI.

Diarii Petri à Valle Tomus II. à die 20. Aprilis 1618. uſque ad diem 17. Februarii 1623. *In fol. bombyc.* 98.

LXXII.

Diarii Petri à Valle Tomus III. à die 18. Februarii 1623. uſque ad diem 21. Novembris 1626. *In fol. bombyc.* 66.

LXXIII.

Epiſtola Petri à Valle propria ipſius manu exarata in urbe Cazuin in Media, die 25. Julii 1618. ubi res ab ipſo geſtæ in Perſide narrantur. Italicè *in fol. bombyc.* 32.

LXXIV.

Epiſtolarum familiarium Petri à Valle Tomi III. *in fol. bombycino*. Tom. I. *Epiſtolæ* 46. ad Franciſcum Creſcentium ab anno 1614. ad annum 1619. ex diverſis Orientis regionibus tranſmiſſæ, Italicè propria ipſius Auctoris manu.

LXXV.

Epiſtolarum Petri à Valle Tomus II. *Epiſtolæ* 13. anonymæ. Italicè *in fol. bombycino*.

LXXVI.

Epiſtolarum Petri à Valle Tomus III. *Epiſtolæ* 5. Item teſtamentum. Italicè *in fol. bombyc.*

LXXVII.

Libri Orientalium linguarum impreſſi, qui ad eundem Petrum de Valle pertinebant: videlicet: I. *Chaldææ* ſeu *Æthiopicæ linguæ Inſtitutiones*: necnon omnium Æthiopiæ Regum, qui ab inundato terrarum orbe uſque ad noſtra tempora imperarunt, Libellus. Romæ 1552. typis Valerii Dorici Brixien. opera Angeli de Oldradis, in quarto. II. *Quatuor Evangelia Arabica* cum verſione Latina interlineari. Romæ typis Mediceis 1591. in fol. III. *Abu-Ali Ebn-Sina*, hoc eſt, *Avicennæ* Canonis de Medicina Libri quinque, Dialectica, Phyſica, & Metaphyſica, Arabicè. Romæ typis Mediceis 1593. in fol. IV. *Euclidis* elementa, Arabicè, cum commentariis Naſeraddini Tauſenſis. Typis Mediceis in fol. abſque anno & loco: ad calcem Privilegium Turcicum Soltani Morad ſeù Amuratis, datum Conſtantinopoli ineunte menſe Dil-hege, anno Hegiræ 996. V. *Liber Taſriph*, ſeù de conjugatione verborum, auctore Sene Alemamo, à Joanne Baptiſta Raymundo editus Arabicè cum verſione Latina, & commentariis. Romæ typis Mediceis 1610. in folio. VI. *Inſtitutiones linguæ Arabicæ* tribus libris diſtributæ &c. auctore P. Franciſco Martellotto Martinenſi Clerico Regulari Min. Romæ typis Stephani Paulini 1620. in 4. VII. *Fabrica linguæ Arabicæ* cum interpretatione Latina & Italica &c. auctore P. F. Dominico Germano de Sileſia Ord. Min. de Obſerv. Reform. Romæ typis Sac. Congregat. de Propag. Fide 1639. in fol. VIII. *Breves Arabicæ Linguæ Inſtitutiones* P. Philippi Guadagnoli Cleric. Regul. Min. Romæ typis Sac. Congreg. de Propag. Fide 1642. in fol. IX. *Syntagmatwn linguarum Orientalium*, quæ in Georgiæ regionibus audiuntur, Liber I. complectens *Georgianæ*, ſeu *Ibericæ* vulgaris linguæ Inſtitutiones Grammaticas, auctore D. Franciſco Maria Maggio Cler. Reg. Panormitano, Romæ typis Sac. Congreg. de Propag. Fide 1643. in fol. X. *Syntagmatwn linguarum Orientalium &c.* Liber II. complectens Arabum & Turcarum orthographiam, ac Turcicæ linguæ Inſtitutiones, auctore D. Franciſco Maria Maggio, Romæ typis Sac. Congreg. de Propaganda Fide 1643. in fol.

CO-

CODICES GRÆCI,

Qui ad domeſticam Pii II. Bibliothecam pertinebant.

I.

Catena Patrum in Job.
Sapientia Salomonis.
Sapientia Jeſu filii Sirach, ſeù Eccleſiaſticus.
Eſther.
Tobias.
Judith.
In fol. Chart. 239.

I I.

Vita S. Athanaſii Alexandrini.
S. Athanaſii Alexandrini Oratio contra Gentes. *Epiſtola* de Synodis Arimini in Italia, & Seleuciæ in Iſauria. *Epiſtola* ad Joannem & Antiochum. *Epiſtola* ad Palladium Presbyterum. *Epiſtola* ad Dracontium. *De Incarnatione* Dei Verbi, & contra Arianos. *In Paſſionem* & Crucem Domini. *In Paſſionem* Salvatoris. *Diſputatio* contra Arium in Concilio Nicæno. *Contra Arianos* Oratio III. *Epiſtola* ad omnes ubique Orthodoxos, quum perſecutio ab Arianis mota eſt. *Epiſtola* ad Serapionem Epiſcopum de Spiritu Sancto. *Epiſtola* ad eundem Serapionem adversùs eos, qui dicunt Filium creaturam eſſe. *Epiſtola* Catholica. *Refutatio* hypocriſeos Meletii, & Euſebii Samoſatenſis. In illud, *Quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, dimittetur ei* &c. *De Virginitate*. *Teſtimonia* ex Sacra Scriptura de naturali communione ſimilis eſſentiæ inter Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum. *Contra* omnes hæreſes. *Epiſtola* Præfationis loco ſcripta, in qua motuum Eccleſiaſticorum *Tragœdia*: Tractatus in 17. Capita diviſus. *Apologia* pro Dionyſio Epiſcopo Alexandrino adversùs Arianos.
Gregorii ex Protoſyncello Patriarchæ, Apologia pro Synodo Epheſina.
Theodoti Epiſcopi Ancyræ, Expoſitio Symboli Nicæni.
Zenonis Imperatoris Henoticum, ſeù Decretum unitivum.
Leontii Epiſcopi Cypri contra Judæos.
Gregorii Archiepiſcopi Antiocheni ſermo in Sepulturam Domini, & in Joſeph ab Arimathea, & de Reſurrectione.
Joannis Theſſalonicenſis ſermo, quod Evangeliſtæ circa reſurrectionis Dominicæ hiſtoriam ſibi minimè repugnant.
Anonymi de ſanctis & œcumenicis Synodis, ubi, quando, & adversùs quos celebratæ ſint.
In fol. Chart. 386.

I I I.

Baſilii Magni in Iſaiam Prophetam Homiliæ 13.
Origenis Philocalia de obſcuris Sacræ Scripturæ locis, à Sanctis Patribus Baſilio Magno & Gregorio Theologo ex variis Origenis commentariis excerpta, & ab horum altero Gregorio Theologo ad Theodorum Tyanenſium Epiſcopum miſſa, uti ad eundem Epiſtola præſefert.
In fol. Chart. 364.

I V.

Gregorii Nyſſeni Sermones, de Beatitudinibus 8. De Oratione Dominica. Adversùs eos, qui differunt Baptiſma. Ad Harmonium, quale ſit Chriſtianorum nomen, vel promiſſio. Adversùs Judæos, de Deo Verbo & de Spiritu Sancto. Ad Simplicium, de Fide. Ad Olympium Monachum. In illud Apoſtoli, *quando ſibi ſubjecerit omnia, tunc & ipſe Filius ſubjicietur &c.* Ad Hierium, de infantibus qui prææmaturè abripiuntur. In eos qui obdormierunt. In Pulcheriam oratio funebris. Catechetica oratio. In eos qui ægrè ferunt reprehenſiones. Adversùs uſurarios. In ſextum Pſalmum, de octava. In Placillam Auguſtam oratio funebris. In Martyres, & contra Arianos. Epiſtola exhortatoria ad frugi vitam, & de Virginitate. Tres Deos dici non oportere, ad Ablabium. Adversùs Fatum. In ſuam ordinationem. Adversùs Manichæos. De fugienda fornicatione, in illud Apoſtoli, *omne peccatum quodcumque fecerit homo &c.* De jejunio & de pauperibus ſuſtentandis.
In fol. membran. 316.

V.

Gregorii Nazianzeni Orationes, cum interpretatione Nicetæ, in Reſurrectionem Chriſti. In Sanctum Paſcha. In Do-

Dominicam novam. In Pentecoſten. In Macabæos. De ſuis ſermonibus, & ad Julianum tributorum exæquatorem. In Nativitatem Chriſti. In Magnum Baſilium oratio funebris. In adventum CL. Epiſcoporum. In plagam grandinis.

Anonymi argumenta in 16. orationes ejuſdem Gregorii: videlicet, in Reſurrectionem Domini, in Sanctum Paſcha, in novam Dominicam, in Pentecoſten, in S. Cyprianum, in Macabæos, in Julianum, in Nativitatem Chriſti, in Baſilium Magnum, in SS. Lumina, in S. Baptiſma, in Gregorium Baſilii fratrem, in Athanaſium Magnum, in adventum CL. Epiſcoporum, de amore pauperum, & in plagam grandinis.

**Menſium nomina* Latinè, Græcè, Hebraicè, & Ægyptiacè.

Anonymi Scholia in quatuor Gregorii Theologi Orationes: videlicet, In funere Baſilii Magni, in S. Athanaſium, in Gregorium Nyſſenum, in S. Cyprianum martyrem.

In fol. Chart. 437.

V I.

Gregorii Theologi Orationes cum interpretatione Eliæ Cretenſis, De recto ordine in diſputationibus ſervando. In laudem Heronis Philoſophi Alexandrini. In Eulalium Doarenſium Epiſcopum. In patrem ſuum, quum ei curam Eccleſiæ Nazianzenæ commiſiſſet. Ad cives gravi timore perculſos, & Præfectum iraſcentem. Adversùs Arianos, & de ſeipſo.

In fol. Chart. 118.

V I I.

Anthologium ex Orationibus Gregorii Theologi, collectore anonymo, in capita LX. diviſum, in quibus agitur de Deo, de appellationibus Filii, de Angelis, de Timore Dei, de ſermone, & doctrina, de ſapientia, de divina philoſophia, de quiete &c.

In fol. Chart. 94.

V I I I.

Joannis Chryſoſtomi expoſitio in Pſalmos.

In fol. Chart. 483.

I X.

Joannis Chryſoſtomi Epiſtolæ ad diverſos CCXXVI.

Joannis Damaſceni Epiſtola ad Coſmam Majumæ Epiſcopum.

Ejuſdem Damaſceni Logica.

Michaelis Pſelli ad Michaelem Ducam Imperatorem.

Euſebii fragmentum ad Marinum.

In fol. Chart. 14.

X.

Joannis Chryſoſtomi de Incomprehenſibili Homiliæ VI. *Ejuſdem* expoſitio in Pſalmum C.

In fol. Chart. 121.

X I.

Anaſtaſii Synaitæ Epiſcopi Antiochiæ, Interrogationes & Reſponſiones CLIV. de variis capitibus, ex divinis ſcripturis, & ex diverſis Patribus excerptæ.

Polycarpi Epiſcopi Smyrnenſis, Epiſtola ad Philippenſes.

Methodii Patarenſis Epiſcopi, de regno gentium, & in ultima tempora accurata demonſtratio.

Cæſarii fratris S. Gregorii Nazianzeni, Interrogationes & Reſponſiones.

In fol. Chart. 406.

X I I.

Anaſtaſii Synaitæ ſpiritualis Anagoge in Hexaëmeron de creatione, Sermones X.

In fol. Chart. 169.

X I I I.

Andronici Comneni Dialogus adversùs Judæos.

Michaelis Proconſulis, & Judicis Ataliatæ, Pragmatica, ſeù Opus de Jure, Procœmium ad Michaelem Imperatorem, & Titulos XXXVII. complectens.

Sylloge Novellarum.

In fol. Chart. 279.

X I V.

Procli Diadochi Platonici, in Parmenidem Platonis Libri VI. *In fol. Char.* 176.

X V.

Lexicon, In *fol. membran.* 109.

X V I.

Archimedis de Sphœra & Cylindro Libri II. De Cycli dimenſione. De Conicis & Sphœricis. De Lineis ſpiralibus. De Planis æquiponderantibus Li-

Libri II. De Arenarum numero. De Tetragoniſmo.

Eutochii Aſcalonitæ Hypomnemata in Archimedis libros de Sphœra & Cylindro: de Cycli dimenſione: de Planis æquiponderantibus.

In fol. Chart. 195.

XVII.

Lycophronis Chalcidenſis Alexandra, cum expoſitione Iſaacii Tzetzis.

In fol. Chart. 118.

XVIII.

Catena Patrum in Jeremiam, in Baruch, in Ezechielem, in Habacuc, in Iſaiam, & in Danielem.

Cyrilli in Habacuc Prophetam.

In fol. Chart. 728.

XIX.

Demoſthenis Orationes, Olynthiaca III. *Philippica I. De Pace. In Philippum II. De Haloneſo*. De Cherſoneſo. In *Philippum III. In Philippum IV. De Rhodiorum libertate*. De Corona. De *falſa legatione*.

In fol. Chart. 110.

XX.

Pentateuchus.

In 4. Chart. 152.

XXI.

Gregorii Nazianzeni Oratio in Nativitatem Chriſti.

Baſilii Magni Homilia in Nativitatem Chriſti.

Procli Archiepiſcopi Conſtantinopolitani Encomium in S. Stephanum Protomartyrem.

Baſilii Epiſcopi Seleuciæ in Iſauria, Homilia in SS. Pueros, qui in Bethlehem interfecti ſunt.

Amphilochii Epiſcopi Iconii, de vita & miraculis S. Baſilii Magni.

Joannis Chryſoſtomi in Sancta Lumina.

Baſilii Magni in Sanctum Baptiſma.

Gregorii Nazianzeni in Sancta Lumina.

Nonni Abbatis explanatio Orationum S. Gregorii Nazianzeni in SS. Lumina, & in Nativitatem Chriſti.

S. Paraſceves martyrium.

Epiphanii Conſtantiæ in Cypro Archiepiſcopi ſermo de Feſto Palmarum.

Joannis Chryſoſtomi de S. Joſeph, & de temperantia.

Ephræm Syri ſermo de S. Joſeph.

Martyrium Sanctorum Quadraginta Martyrum.

Theodori Presbyteri & Hegumeni Monaſterii Studii, encomium in Inventionem Capitis Præcurſoris.

Amphilochii Iconienſis in Sanctam Dei Genitricem, in S. Annam, & in S. Simeonem Senem.

Joannis Chryſoſtomi de filio prodigo.

Ephræm Syri ſermo de Cruce, de Pœnitentia, & de ſecundo Domini adventu.

Joannis Chryſoſtomi de exilio Adæ.

Anaſtaſii Synaitæ ſermo in VI. Pſalmum.

Gregorii Nyſſeni ſermo in ingreſſum Jejuniorum.

Joannis Chryſoſtomi de muliere Samaritana. De Annunciatione Deiparæ II.

Martyrium S. Luciæ Virginis.

In 4. membr. 156.

XXII.

Martyrium S. Andreæ Apoſtoli.

Martyrium S. Barbaræ Virginis.

Vita S. Nicolai Epiſcopi Myrorum.

Encomium in S. Nicolaum Myrenſem.

Martyrium SS. Euſtratii, Auxentii, Eugenii, Mardarii, & Oreſtis.

Encomium in tres Pueros Babylonis.

De Suſanna, quæ per Danielem liberata eſt.

Danielis Viſiones.

Theodoſii Grammatici Scholia in Viſiones Danielis.

Anonymi interpretatio in ſeptimam Ode Luminum.

Methodii Patarenſis Epiſcopi fragmentum.

Severiani Epiſcopi in illud, *faciamus hominem ad imaginem noſtram*.

Anonymi interpretatio in nonam Ode Canonis Nativitatis.

Anonymi de Quadrageſima.

Nicænæ Synodi Conſtitutio de Feſtis, de Jejuniis, & de Quadrageſima ſancti Paſchatis.

Joannis Chryſoſtomi de eleemoſyna, & de Parabola decem Virginum. De Peccatrice, & de Chriſmate. In illud Matth. *Tunc ductus eſt Jeſus à Spiritu in deſertum*. In illud Evangelii, *ſimile eſt regnum cœlorum homini patrifamilias*.

Pantaleonis Diaconi & Chartophylacis magnæ Eccleſiæ enarratio miraculorum Michaelis Archangeli.

In 4. membr. 92.

XXIII.

Joannis Chryſoſtomi de Jejunio & eleemoſyna. De tentatione Chriſti. De

Filio prodigo. De Annunciatione Deiparæ. De Lazaro quatriduano. Sermo de doctrina, ubi de Dominica, & de divina Liturgia. In feriam ſecundam, in illud, *& congregaverunt Judæi concilium*. De decem Virginibus. De Peccatrice, & Chriſmate. In Feriam quintam, de ablutione pedum diſcipulorum. De Reſurrectione Domini.

Ephræm Syri Encomium in omnes ubique terrarum Sanctos Chriſti Martyres. De Sancta paraſceve, de Latrone, deque Cruce.

Leontii Presbyteri Hieroſolymitani de muliere Samaritana.

Athanaſii Alexandrini ſermo in cœcum à nativitate.

Epiphanii Epiſcopi Conſtantiæ in Cypro ſermo in Feſtum Palmarum.

Gregorii Nazianzeni Theologi Oratio in Paſcha.

In 4. membr. 59.

XXIV.

Gregorii Papæ Dialogorum ad Petrum *Archidiaconum Libri IV.*

In 4. membr. 315. Codex ſcriptus ab *Athanaſio* Monacho anno mundi 6580. Chriſti 1072.

XXV.

Baſilii Magni in Hexaëmeron Homiliæ.

In 4. membr. 80.

XXVI.

Catena Patrum in Pſalmum CXVIII.

In 4. Chart. 109.

XXVII.

Iſidori Peluſiotæ Epiſtolarum Libri II.

In 4. Chart. 94.

XXVIII.

Menæum, Januarius menſis.

In 4. membr. 54.

XXIX.

Paracleticum.

In 4. membr. 28.

XXX.

Triodium.

In 4. membr. 243.

XXXI.

Triodium.

In 4. membr. 70.

XXXII.

Euchologium.

In 4. membr. 49.

XXXIII.

Evangelia per annum.

In 4. membr. 158.

XXXIV.

Euchologium.

In 4. membr. 311.

XXXV.

Joannis Chryſoſtomi Liturgia.

In 4. membr. 35.

XXXVI.

Martyrium Sanctarum Menodoræ, Metrodoræ, & Nymphodoræ.

Vita Sanctæ Theodoræ Alexandrinæ.

Martyrium S. Euphemiæ.

Certamen S. Teclæ Iconienſis.

Martyrium S. Julianæ.

Martyrium S. Anaſtaſiæ.

Martyrium S. Eugeniæ.

Baſilii Magni ſermo præparatorius in Sanctum Baptiſma.

In 8. Chart. 176.

XXXVII.

Appiani Sophiſtæ Alexandrini, Romana Hiſtoria.

Ejuſdem Lybica Hiſtoria.

Xenophontis Oeconomicum.

Joannis Eugenici Nomophylacis ad Imp. Porphyrogennetam liber.

In 4. Chart. 125.

XXXVIII.

Homeri Ilias.

In Homerum verſus.

Herodoti Halicarnaſſæi de vita Homeri.

Dionis Chryſoſtomi Oratio in Homerum.

In 4. Chart. 111.

XXXIX.

Michaelis Pſelli expoſitio in Synopſim Juris.

Theo-

Theodori Balſamonis expoſitio in Titulos XXIV.
Sylloge Juris, in Titulos XXIV. diſtributa.
Proprietates SS. Trinitatis.
De metrorum quantitate.
Significationes duodecim ſignorum Zodiaci.
Epiphanii Epiſcopi Cypri ad Diodorum Tyri, de duodecim lapidibus.
De Byzantio.
Genealogia Deiparæ.
Septem climata mundi.
Hippolyti Epiſcopi & Martyris ſermo de conſummatione mundi, de Antichriſto, & de ſecundo Domini adventu.
Papiæ Neſtorgi de Divina Liturgia.
Nicephori Xanthopuli Catalogus Imperatorum, & Patriarcharum Conſtantinopolitanorum.
Dies, quibus ab omni opere vacandum.
In 4. *Chart*. 256.

X L.

Matthæi Cantacuzeni Imperatoris, expoſitio in Cantica Canticorum.
Arriani Diatribarum in Epictetum Libri IV.
In 4. *Chart*. 215.

X L I.

Demoſthenis Orationes in Cononem de inflictis verberibus. Adversùs Calliclem de prædio. In Olympiodorum dati damni. In Dionyſodorum dati damni. In Aphobum, III. In Onetorem II. Exceptio adversùs Pantænetum. Adversus Lacriti exceptionem. Exceptio adversùs Nauſimachum, & Xenopithem. Exceptio adversùs Zenothemin. Exceptio pro Phormione. Exceptio adversus Apaturium. Adversùs Macartatum de Hagniana hæreditate. Adversùs Bœotum, de nomine. Adversùs Bœotum, de dote materna. Adversùs Spudiam, pro dote. Adversùs Timotheum, de ære alieno. Adversùs Nicoſtratum, de deſcriptione mancipiorum Arethuſii.
In 4. *Chart*. 167.

X L I I.

Phalaridis Epiſtolæ.
Pythagoræ Epiſtola ad Hieronem.
Mithridatis Epiſtola ad Regem Mithridatem conſobrinum.
Mithridatis collectio Epiſtolarum Bruti.
Bruti Epiſtolæ.
Pergamenorum Epiſtolæ ad Brutum.
Rhodiorum Epiſtola ad Brutum.
Coënſium Epiſtola ad Brutum.
Patarenſium Epiſtola ad Brutum.
Epiſtolæ & Reſponſiones anonymi.
In 4. *chart*. 90.

X L I I I.

Arriani Diatribarum in Epictetum Libri III.
In 4. *chart*. 63.

X L I V.

Lexicon. *In* 4. *membran*. 147.

X L V.

Conſtantini Manaſſæ Synopſis Hiſtorica.
In 4. *chart*. 96.

X L V I.

Octoëchus. *In* 8. *membran*. 99.

X L V I I.

Gregorii Theologi verſus parænetici ordine Alphabetico.
Ignatii Diaconi verſus parænetici ad juvenes ordine alphab.
Grammatica anonymi.
Dionyſii de Pedibus.
Theodoſii Grammatici Alexandrini Iſagogici canones de declinatione nominum.
De Orthographia anonymi.
De Literis anonymi.
Prognoſticon ex ſeptem diebus.
De Ventis.
De menſuris & Ponderibus.
Dialogus Chriſtiani & Judæi, habitus Alexandriæ ſub Cyrillo Archiepiſcopo Alexandrino.
Teſtimonia è Scripturis de Trinitate.
De Duodecim Apoſtolis.
In 8. *membr*. 153.

X L V I I I.

Joannis Chryſoſtomi Sermo de Vanitate hujus vitæ, & de dignitate animæ.
Ephræm Syri de Defunctis.
Joannis Damaſceni Sermo de fidelibus defunctis, quod Liturgiæ & bona opera quæ pro iis fiunt, ipſis proſunt.
In 8. *membr*. 49.

CODICES GRÆCI

Abrahami Maſſad Maronitæ.

I.

Joannis Chryſoſtomi Sermo in conceptionem S. Joannis Baptiſtæ.
Andreæ Cretenſis in Decollationem S. Joannis Baptiſtæ.
Joannis Chryſoſtomi in Decollationem Sancti Joannis Baptiſtæ, & in Herodiadem, Sermones II.
Inventio venerandæ Veſtis B. Mariæ Virginis, & quomodo repoſitum in Blachernis ſanctum & glorioſum ipſanum ſub Leone Imp.
Joannis Damaſceni in S. Barbaram V. & M.
Encomium in tres Pueros, Ananiam, Azariam, & Miſaelem.
Joannis Chryſoſtomi in Principes Apoſtolorum Petrum & Paulum.
Epiphanii Cyprii in ſepulturam corporis Chriſti, & in Joſeph ab Arimathæa.
Ephræm Syri in Transfigurationem Domini.
Joannis Damaſceni in Dormitionem Deiparæ.
Vita & converſatio matris Theodoræ Alexandrinæ.
Vita S. Nicolai Myrenſis.
Vita S. Joannis Eleemoſynarii per Leontium Neapoleos in Cypro Epiſcopum.
Hiſtoria S. Silveſtri Papæ, & Conſtantini Imp.
Martyrium Sancti Arethæ & Sociorum in Homeritide.
Gregorii Nazianzeni in nativitatem Domini.
Baſilii Magni in nativitatem Domini.
Gregorii Nyſſeni in S. Stephanum protomartyrem.
Vita S. Baſilii Magni per Amphilochium Iconienſem.
Gregorii Naz. in SS. Lumina.
Vita S. Mariæ Ægyptiacæ.
In fol. membr. 237.

II.

Athanaſii Alexandrini contra Arianos Oratio ſexta. De æterna Filii & Spiritus Sancti exiſtentia adversùs Sabellianos. Quod unus ſit Chriſtus. Epiſtola ad Maximum Philoſophum. Refutatio hypocriſeos Meletii & Euſebii. Epiſtola Catholica ad omnes ubique locorum Epiſcopos & Fratres. De decretis Synodi Nicænæ. Apologia pro Dionyſio Alexandrino. Fides in Synodo promulgata. Apologiæ II. pro fuga ſua. Epiſtola ad omnes ubique monaſticam vitam agentes. Epiſtola encyclica ad omnes ubique locorum Epiſcopos. Epiſtola ad Serapionem. Epiſtola de Synodis Arimini, & Seleuciæ. Apologia ad Imperatorem Conſtantium. Epiſtola ad Joannem & Antiochum Presbyteros. Epiſtola ad Palladium Presbyterum. Epiſtola ad Dracontium. Epiſtolæ II. ad Jovianum Imp. De Incarnatione Dei Verbi. Quæſtiones ad Antiochum. Ad omnes ubique monachos de rebus geſtis ab Arianis ſub Conſtantio.
Macarii Diadochi ſermo.
Euſebii Cæſarecnſis epiſtola ad ſuos Diœceſanos.
Alexandri Alexandrini epiſtola ad omnes ubique gentium fratres.
Nicæni Concilii epiſtola contra Arium.
Fidei formula in Concilio edita.
Conſtantini Imp. epiſtola ad Alexandrinorum Eccleſiam. Ad Epiſcopos & populos. Ad Arium & Arianos. Ad Eccleſiam Nicomedienſium. Ad Theodotum.
Synodus Alexandrina omnibus Epiſcopis.
Julii Papæ epiſtola Danio, Flacillo, Narciſſo, Euſebio, Mari &c. Item epiſtola Presbyteris, Diaconis & populo in Parœcia Alexandriæ.
Sardicenſis Concilii epiſtola Presbyteris, Diaconis, & univerſæ Eccleſiæ Alexandrinorum. Item epiſtola Eccleſiæ Catholicæ Epiſcopis.
Conſtantii Imp. epiſtolæ III. ad Athanaſium. Item epiſtola ad Epiſcopos & Presbyteros Catholicæ Eccleſiæ. Epiſcopis, Presbyteris & Populo Alexandriæ. Neſtorio & præfectis Auguſtamnicæ, Thebaidis, & Africæ. Ad Synodum Ariminenſem. Æzanæ, & Sazanæ.
Jeroſolymitanæ Synodi epiſtola ad omnes Ægypti & Libyarum Epiſcopos, ac Presbyteros, Diaconos, populumque Alexandriæ.
Urſacii & Valentis epiſtola ad Julium Papam. Item ad Athanaſium.
Iſchiræ epiſtola ad Athanaſium.
Alexandri epiſtola ad Athanaſium.
Pinnæ Presbyteri monaſterii Ptemencyrceos epiſtola ad Joannem.

Arſe-

Arſenii Epiſcopi Hypſelitarum epiſt. ad Athanaſium.

Conſtantini Imp. epiſtola ad Clerum & Populum Alexandrinum. Ad Athanaſium. Ad Joannem. Ad Epiſcopos qui Tyri convenere. Neſtorio Ægypti præfecto. Epiſcopis & Clericis Catholicæ Eccleſiæ.

Breviarium à Meletio datum Alexandro Epiſcopo.

Presbyterorum & Diaconorum Eccleſiæ Alexandrinæ epiſtola Theognio, Mari, Macedonio, Theodoro, Urſacio, & Valenti Epiſcopis, qui Tyri convenere.

Presbyterorum & Diaconorum Mareotæ epiſtola ad Synodum Epiſcoporum Eccleſiæ Catholicæ. Item ad Curioſum & ad Philagrium.

Epiſcoporum qui ex Ægypto cum Athananaſio huc acceſſere, epiſtola ad Epiſcopos Tyri congregatos. Item ad Flavium & Dionyſium comitem.

Alexandri Epiſcopi epiſtola ad Dionyſium.

Dionyſii comitis reſcriptum ad Euſebianos.

Narratio, quomodo Athanaſius Tyro ad Imp. conceſſerit.

Flavius Hemerius exactori Mareotæ.

Ariminenſis Concilii epiſtola ad Conſtantium Imp. Item Decretum.

Arii blaſphemiæ.

Presbyterorum & Diaconorum epiſt. ad Alexandrum Epiſcopum.

Joviani Imp. epiſtola ad Athanaſium.

Petitiones ad Jovianum Imp. Antiochiæ factæ à Lucio, & Berniciano aliiſque Arianis contra Athanaſium.

Juliani Imp. epiſtola ad Baſilium M.

Baſilii M. epiſtola ad Julianum Imp.

In Pentateuchum Sermones anonymi.

Joannis Damaſceni Diſſertatio adversùs Neſtorianos.

Theodoreti Epiſcopi Cyri epiſtola ad monachos Euphrateſiæ, Oſrhoënæ, Syriæ, Phœniciæ, & Ciliciæ. Item quod poſt aſſumptam humanitatem unus ſit filius D. N. Jeſus Chriſtus. Item epiſtola adversùs S. Cyrillum.

Cyrilli Alexandrini epiſtola ad Evoptium adversùs impugnationem duodecim capitum à Theodoreto editam. Item Anathematiſmi duodecim, eorumque Declarationes: nec non Theodoreti totidem Reprehenſiones, & S. Cyrilli Defenſiones.

In fol. maxim. papyr. 362.

III.

Vita S. Ephræm Syri.

Ephræm Syri Sermones: videlicet, epiſtola ad Joannem monachum de patientia &c. De virtute ad novitium monachum, Adhortationes IV. De virtute Capita X. In illud *attende tibi ipſi* Capita XII. Non eſſe ridendum, ſed potiùs lugendum. Conſilia de Vita Spirituali ad novitium monachum, Capita XCVI. Beatitudines II. Paræneſes, ſeù Adhortationes ad monachos L. *quarum* 33. *inſcribitur, controverſia de Virginitate & continentia*: 42. *Ad quem dictum illud pertineat, melius eſt nubere, quàm uri*. 43. *Apologia ad fratrem, de Heli Sacerdote interrogantem*. De humilitate Capita C. De Divina Gratia. De morbo linguæ, aliiſque vitiis.

In fol. membran. 209. Codex exaratus à Barnaba Presbytero Indictione 8. anno mundi 6548. ſub Michaele Imp. & Zoë Auguſta.

IV.

Gregorii Nazianzeni Orationes, in Paſcha. In novam Dominicam. In Pentecoſten. In S. Cyprianum M. In Macabæos. Ad Julianum tributorum exæquatorem. In nativitatem Domini. In Baſilium Magnum. In SS. Lumina. In Baptiſma. In Gregorium fratrem Baſilii. In Athanaſium Alexandrinum. Oratio habita coram CL. Epiſcopis. De Amore paupertatis.

Menologii fragmenta.

In fol. membr. 311.

V.

Matthæi Blaſtaris Syntagmata Canonum Apoſtolorum, Synodi Carthaginienſis, Dionyſii Alexandrini, Antiochenæ primæ, Gregorii Thaumaturgi, Petri Alex. Ancyranæ, Neocæſarienſis, Nicænæ, Sardicenſis, Laodicenæ, Athanaſii, Baſilii, Gregorii Nyſſeni, Secundæ œcumenicæ, Timothei, Theophili, Cyrilli Alex. Tertiæ œcumenicæ, Carthaginienſis, Quartæ œcumenicæ, Gennadii Conſtantinopolitani, Quintæ œcumenicæ, Sextæ, Quiniſextæ, Septimæ, Tharaſii Conſtantinopolitani, Synodi in Templo SS. Apoſtolorum habitæ quæ prima & ſecunda dicitur: Synodi ſub Photio: de ſacris Synodis: de Politicis legibus, unde ortum habuerunt, & quomodo conſtitutæ ſunt. Index Alphabeticus continens materias canonum.

Joannis Jejunatoris nomocanon.

Nicephori Conſtantinopolitani Canones.

Joannis Epiſcopi Citri Reſponſa ad Cabaſilam

ſilam Epiſcopum Dyrrhachienſem.

Officia magnæ Eccleſiæ: Ordines ſex.

Leonis ſapientis Imp. Regula de ordine, quem debent habere Throni Eccleſiarum ſubditarum Patriarchæ Conſtantinopolitani.

Ordo præeminentiæ Patriarcharum, Metropolitanorum, Epiſcoporum: quique dicantur Exarchæ & ſuper venerandi, & qui ſuper venerandi tantùm.

Formularium epiſtolarum Patriarchæ, & Metropolitæ.

Epiſcoporum ad Metropolim, & Metropolitarum ad altiorem Metropolim translatio.

In fol. bomb. 201.

V I.

Joannis Zonaræ Commentaria in ſacros Canones, videlicet, Apoſtolorum 85. Nicænæ Synodi 20. Conſtantinopolitanæ 8. Epheſinæ 8, Chalcedonenſis 30. Quintæ, Sextæ, Trullanæ 102. Septimæ 22. Tharaſii Conſtantinopolitani, Synodi in Templo Apoſtolorum habitæ quæ prima & ſecunda Conſtantinopolitana dicitur, 17. Synodi in Templo S. Sophiæ, 3. Carthaginienſis ſub S. Cypriano. Ancyranæ 25, Antiochenæ 25. Neocæſarienſis 15. Gangrenſis 31. Laodicenæ 60. Sardicenſis 21. Carthaginienſis 133. Baſilii ad Amphilochium 75. ejuſdem Baſilii epiſtolæ aliæ canonicæ 4. Gennadii Conſtantinopolitani epiſtola ad Papam Romanum adversùs Simoniacos. Nicolai Conſtantinopolitani ejuſque Synodi ſub Alexio Comneno Imp. Reſponſa ad interrogationes monachorum. Joannis Chryſoſtomi caput canonicum. Timothei Alexandrini Reſponſa canonica. Gregorii Theologi de libris Canonicis. De pœnitentiis injunctis homicidio. Patriarchæ Conſtantinopolitani & Metropolitanorum atque Archiepiſcoporum expoſitio canonica. De pœnitentiis. De ſponſalibus, & ſecundis nuptiis. Nicephori Conſtantinopolitani canones. Eliæ cretenſis Reſponſa ad interrogationes Dionyſii. Nicetæ Heracleenſis Reſponſa ad Conſtantinum Epiſcopum.

In fol. bomb. 323.

V I I.

De nativitate Deiparæ, ex hiſtoria Jacob.

Joannis Damaſceni ſermo in nativitatem Chriſti.

Chriſtophori Archiepiſcopi Alex. ſermo in parabolam ſerpentis & avari.

Ephræm Syri in Transfigurationem Domini.

Procli Conſtantinopolitani in Transfigur. Domini.

Joannis Damaſceni in Dormitionem Deiparæ, II. In nativitatem ejuſdem.

Amphilochii Epiſcopi Iconii de occurſu Domini, deque Deipara & Anna, atque Simeone.

Ephræm Syri Encomium in omnes Sanctos martyres.

Joannis Damaſceni in Transfigurationem Domini.

Joannis Chryſoſtomi Sermo in Abraham & Joſeph. In S. Stephanum protomartyrem. In S. Crucem, & Apoſtolos. In decollationem S. Joannis Baptiſtæ & Herodiadem, II. In Sanctos pueros ab Herode occiſos, & de Rachel. In nativitatem Joannis Baptiſtæ. II. In Baptiſmum Domini & in Joannem Baptiſtam. In Præcurſorem & in Theophania. In Aſcenſionem Domini, II. In Pentecoſten.

In 4. bomb. 435.

V I I I.

Origenis Philocalia per Baſilium & Gregorium collecta, & ad Theodorum Epiſcopum tranſmiſſa.

Theophanis Medorum Epiſcopi Enchiridion adversùs Judæos ex Homiliis Joannis Chryſoſtomi elaboratum.

Joſephi monachi cognomento Bevenii, homiliæ II. de SS. Trinitate, Conſtantinopoli recitatæ, ſub Emmanuele Palæologo, & Joſepho Patriarcha, in Palatio, quod eſt in Triclino.

Michaelis Glycæ Annales mundi breves, de opere ſex dierum &c.

In fol. bomb. 282.

I X.

Epiphanii in ſepulturam Corporis Chriſti. & in Joſeph ab Arimathæa.

Joannis Chryſoſtomi invectiva in corruptores Virginum Chriſti. In illud, *& fruſtra conturbabitur omnis homo*. In illud, *mari aſſimilatur vita præſens*, & in illud, *conſcendit Jeſus navim, & obdormivit*. In Joſeph pulchrum. In Suſannam. De patientia in Dominica SS. Patrum. Quod mundities manuum ac veſtium nihil nobis prodeſt. In Lazarum, & quod Poteſtates Angelorum futura non prævideant. De oratione. De paupertate, & contra divites, & de eleemoſyna. In publicanum & phariſæum. In filium prodigum, & de pœnitentia. De ſecundo adventu. De Ramis palmarum

marum

marum. In proditionem Judæ. In ablutionem pedum. In judicem iniquitatis. In crucifixionem Domini III. De vita monachorum. In Aſcenſionem Domini II. In Pentecoſten. In omnes Sanctos encomium. De eleemoſyna. Reprehenſio eorum, qui Scripturas non legunt. In Aſcenſionem ex Actibus. In Pentecoſten ex Actibus II. In Joannem Evangeliſtam encomium. In eos, qui immoderatè dolent de mortuis. De divinis myſteriis. In S. Stephanum protomart. In SS. pueros, quos Herodes interfecit. In nativitatem Chriſti. In SS. Lumina. In Annunciationem Deiparæ. In nativitatem Præcurſoris. In principes Apoſtolorum Petrum & Paulum. In Decollationem Præcurſoris. In 3. Dominicam SS. Jejuniorum. Quod diligendi ſunt inimici. De juſtitia II. In Transfigurationem Domini. In exaltationem S. Crucis. Quod honorandi ſunt Sacerdotes, licet ſtulti. De Juſtitia & de eleemoſyna in Viduas. De Amicitia.

Theophili Alexandrini in Cœnam myſticam.

Procli Conſtantinopolitani in magnam feriam quintam. In Joannem Apoſtolum & Evangeliſtam. In Transfigurationem Domini.

Georgii Nicomedienſis in magnam Paraſceven, & in ſepulturam Corporis Chriſti.

Narratio de Paſſione Domini, deque ſancta ejus reſurrectione, conſcripta a Juda nomine *Ænæa*, & ex lingua Hebraica in Græcam traducta per *Nicolaum* Præfectum Romanorum.

Antipatri in nativitatem Præcurſoris.

Severi Antiocheni in Pentecoſten.

Andreæ Cretenſis in exaltationem S. Crucis. In magnum Nicolaum encomium. In nativitatem Deiparæ II.

S. Demetrii martyrium.

Leonis encomium in Michaelem Archangelum.

S. Paraſcevæ martyrium.

S. Mennæ Ægyptii martyrium.

Monodia in mortem cujuſdam Conſtantini.

S. Catharinæ martyrium.

Ephræm Syri in Abraham & Iſaac.

Heſychii Jeroſolymitani encomium in S. Antonium.

Lucæ Evangeliſtæ vita & obdormitio.

Germani Conſtantinopolitani in Præſentationem Deiparæ in Templum.

S. Georgii martyrium.

Marci Evangeliſtæ martyrium.

S. Theodoſiæ martyrium.

S. Marinæ martyrium.

SS. Apoſtolorum Petri & *Pauli* martyrium.

S. Mariæ Magdalenæ martyrium.

S. Pantaleonis martyrium.

S. Annæ matris Deiparæ commemoratio.

Transfiguratio Domini.

Coſmæ Veſtitoris encomium in Joachim & Annam.

Encomium in S. Mariam Ægyptiacam. In S. Georgium martyrem. In S. Onuphrium. In S. Apoſtolum Titum. In Decollationem Præcurſoris.

Hiſtoria de obdormitione Deiparæ.

Antiochi Pandecti de gula. De ebrietate. De jejunio. De avaritia. De acceptione munerum. De mutuum dantibus.

In 4. bomb. 494.

X.

Theodoreti Cyri Epiſcopi in illud, *ad imaginem & ſimilitudinem Dei*.

Baſilii Magni in idem argumentum.

Joannis Chryſoſtomi in illud, *inſpiravit Deus in hominem ſpiraculum vitæ*. De creatione hominis. Ad præpoſitos Eccleſiarum. De pſeudoprophetis, & pſeudomagiſtris, impiiſque hæreticis.

Epiphanii ad Xenodochum de S. Deipara. De 12. lapidibus.

Damaſceni de modo conceptionis Dei Verbi. Quod Sancta Virgo ſit Deipara. De proprietatibus duarum naturarum. De deſcenſu ad inferos. De iis, quæ poſt reſurrectionem acciderunt. De ſeſſione ad dexteram Patris. Quare incarnatus eſt Filius, & non Pater, neque Spiritus Sanctus. Ad eos, qui ſciſcitantur, num hypoſtaſis Domini creata ſit, an increata. Quando vocatus eſt Chriſtus.

Gregorii Theologi de Spiritu Sancto. Ad Eubulum, quomodo Filius & Verbum ex Patre generatur. Ad Evagrium monachum, de Sancta Trinitate. In eos, qui incarnationem Dei Verbi blaſphemant. Sententiæ metricæ. Carmina in Judices.

Severiani Epiſcopi Gabalorum de denominatione hominis caput 71.

Plinii Philoſophi de generatione hominis.

De reformatione hominis.

Andreæ Cretenſis de generatione hominis.

Troparia nonnulla.

De puerperio SS. Deiparæ.

Philothei Alexandriæ, *Joachim* Hieruſalem, & *Dorothei* Antiochiæ Patriarcharum qui in Syria convenerunt, deciſio contra octavam Florentinam Synodum.

Hippolyti in Canticum Canticorum.

Euſebii Pamphili fragmentum ex hiſt. Eccleſiaſt.

De proceſſione Spiritus Sancti.

Moſchionis præcepta parænetica cunctis hominibus utilia.
De hæreticis & anathemate.
Gangrenſis Concili canones.
Plagæ Ægypti.
Theolepti Metropolitæ Philadelphiæ Sermo 25. de vitandis iis, qui orthodoxos hortantur, ne ad divina Templa accedant; & quod Archiepiſcopis honor deferendus ſit, & miniſtris Domini obtemperandum. Item ſermo 64. ad populum Philadelphienſem, quod Eccleſiæ frequentandæ ſunt, Scripturæ auſcultandæ, & divina myſteria reverenter ſumenda.
Marci Eugenici Epheſini epilogus adversùs Latinos alioſve Schiſmaticos. De una Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Deitate. De Schiſmaticis, deque iis, qui Clericos abominantur, ex Dionyſio, & ex canonibus Apoſtolorum. De hæreticis ex Gangrenſi & Antiochena Synodis. Ad Georgium Presbyterum Methone degentem.
Theodori Studitæ doctrina de temporibus, quibus jejunandum eſt.
Anaſtaſii Myrenſis Epiſcopi in idem argumentum.
Gregorii Patriarchæ Alexandrini epiſtola carmine Jambico ad Theodorum Meſopotamiæ in Syria Epiſcopum, qui feſtos totius anni dies Chriſti, Deiparæ, Apoſtolorum, & Præcurſoris non obſervabat: carnes præterea edebat feria quarta & ſexta, quando feſtivitates in iis occurrebant.
Epiphanii de nativitate Domini & Epiphania.
De feria 4. & 6. ad Anaſtaſium Synaitam.
Nicephori Confeſſoris Patriarchæ Conſtantinopolitani Reſponſa ad diverſas quæſtiones. Quomodo legendum Evangelium ad Officium matutinum, & ad Liturgiam. De Sacerdote, qui Liturgiam quotidie celebrat. Quando quis ab uxore abſtinere debet. De Uſurariis. De Latinis. De Azymis. Adversus eos, qui dicunt, mortuo adminiſtrandam eſſe extremam Unctionem.
Joannis Jejunatoris de ſacrificio miſſæ. Interpretationes.
Septem miracula mundi.
Kalendarium, ſeù de cyclo Solis, & Lunæ, de Biſſexto, de Paſchate, & de Epacta. De Carniſprivio, & de Jejunio Apoſtolorum.
Job Amartoli, ſeu peccatoris, de ſeptem ſacramentis Eccleſiæ.
Oratio encomiaſtica in S. Demetrium mart.
Gennadii Scholarii Patriarchæ Conſtantinopolitani de Latinis.
Methodii Patarenſis Epiſcopi de Saracenorum irruptione in Romanos, deque eorundem exterminatione, & de fine mundi.
Joaſaph Metropolitæ Epheſi reſponſio ad interrogationes Georgii Drazinii Presbyteri.
Canones diverſi.
Fragmenta ex Dionyſio Areopagita, & ex Gregorio Theologo.
Anaſtaſii Synaitæ Reſponſio ad varias interrogationes.
Conſtantini Magni Bulla aurea.
Leges diverſæ.
In fol. bomb. 300.

X I.

Carmina varia in feſtos dies.
Simeonis oratio cum interpretatione.
Canticum veſpertinum, ſeu hymnus Lucernarius.
Interpretatio in Pater noſter.
Chryſoſtomi in parabolas Evangeliorum interpretatio. Item de olei unctione: de aqua: de Amen: & de Simanterio, cujus ſonitu populus ad Eccleſiam convocatur. Item de libris canonicis.
De ſeptem œcumenicis Synodis.
Anni ab Orbe condito uſque in præſentem diem.
Interrogationes variæ cum reſponſionibus.
Gregorii Theologi Dubia & ſolutiones. Interrogatio ad Baſilium Magnum. De libris Canonicis. De Spiritu Sancto. Ad Evagrium. Duodecim epigrammata in mortem Baſilii, cum expoſitione.
Baſilii Magni Eccleſiaſtica hiſtoria, ideſt Tractatus de Eccleſia, de concha, de menſa, de ciborio, de loco ubi fit Sacrificium, ſive de Altari: de tribunali, de cancellis, de coronide; de ambone: de oratione: de genu non flectendo: de corona: de Sacerdotum veſtibus: de ſacro pane, lancea, vino, & aqua: de antiphonis: de ingreſſu Evangelii: de triſagio hymno: de ſubſelliis circa teſtudinem Altaris: de Prochimenis, hoc eſt, verſiculis excerptis è Pſalmis: de Apoſtolo, ſeu Epiſtola: de Alleluja: de thuribulo: de Evangelio: de quatuor Evangeliis: de obſignatione: de catechumenis: de corporali: de oblatione: de hymno cherubico: de diſco: de velamine diſci: de calice: de velo calicis: de flabellis & Diaconis: de diſtributione panis benedicti per Sacerdotem: de inclinatione capitis, qua Sacerdos ſacrificium divinum efficit: de mortuis. Item fragmenta de Spiritu S. & de Baptiſmate.

Ad

Ad Eubulum de generatione Filii.
De nativitate Chriſti ex Irenæo Lugdunen. ex Auguſtino de dogmatibus, & ex Heſychio.
De Epiphania Domini ex conſtitutionibus Apoſtolorum, & ex Euſebii Chronicis.
Hippolyti de XII. Apoſtolis, quo quiſque loco Evangelium promulgavit & mortuus eſt. Item de LXX. diſcipulis.
Maximi de Eccleſia.
Iſidori epiſtolarum fragmentum.
Epitome conſtitutionum Apoſtolicarum ſecundùm catholicam traditionem.
De libris canonicis & Apocryphis.
De LXXII. Prophetis & Propheiſſis.
Joannis Damaſceni de menſibus Romanorum, Judæorum, Macedonum, Græcorum, & Ægyptiorum.
Pſelli carmina in Pſalmos Davidicos, juſſu Imperatoris Monomachi edita.
Kalendarium de anno, menſibus, hebdomadis, de cyclo Solis, & Lunæ, de Paſchate &c.
Maximi confeſſoris de triginta nummis argenteis.
Catalogus Patrum & Judicum Iſrael.
Catalogus Patriarcharum Conſtantinopolitanorum.
Athanaſii Alexandrini Interrogationes Judæorum & hæreticorum, & reſponſiones Chriſtianorum, de iis, quæ ad divinam Chriſti diſpenſationem ſpectant.
Nicolai Patriarchæ Conſtantinopolitani Poëma ad S. Synaitam.
Ordo Metropolitarum, & Epiſcoporum Throni Conſtantinopolitani.
Canones Paracletici in B. Virginem.
In 4. bomb. 190.

X I I.

Anaſtaſii Synaitæ homilia in Pſalmum VI.
Pantaleonis Diaconi & Chartophylacis magnæ Eccleſiæ, encomium in Michaëlem Archangelum.
Martyrium S. Catharinæ Virginis.
Martyrium S. Euſtathii, & Sociorum.
Martyrium S. Nicetæ.
Simeonis magiſtri & Logothetæ, vita & miracula S. Nicolai.
Chryſoſtomi homilia in Publicanum & Phariſæum. In ingreſſum Jejuniorum & in exilium primi parentis Adam, & de malis mulieribus. In Dominicam Palmarum. In Annunciationem Deiparæ. In paralyticum, & in illud, *nolite judicare ſecundùm faciem*. In Aſcenſionem Domini. In obdormitionem Deiparæ. Non accedendum eſſe ad Theatrum, & in Abraham. In nativitatem Præcurſoris. In SS. Apoſtolos Petrum & Paulum. In Petrum & Eliam.

Ephræm Syri ſermo in ſecundum Domini adventum, & de abrenunciatione in Baptiſmo facta.
Hippolyti Romani homilia de Antichriſto, de ſecundo Chriſti adventu, & de fine mundi.
Nectarii Conſtantinopolitani enarratio, cur primo Jejuniorum Sabbato memoriam S. Theodori martyris celebramus: & de jejunio & eleemoſyna.
Epiphanii Cyprii in ſepulturam corporis Chriſti, & in Joſeph ab Arimathea. In obdormitionem Deiparæ.
Baſilii Magni diſputationes adversùs Apologeticum Eunomii.
Vita S. Silveſtri Papæ, & de Baptiſmo Conſtantini Imperatoris.
Narratio de SS. Imaginibus, qua de cauſa in prima Jejuniorum Dominica earum memoria celebratur.
Joſephi Archiepiſcopi Theſſalonicenſis in Sanctam Crucem.
Cyrilli Alexandrini in SS. Deiparam, ad SS. Patres, qui Epheſinæ Synodo interfuerunt, & adversùs Neſtorium.
Sophronii Jeroſolymitani, vita S. Mariæ Ægyptiacæ.
Amphilochii Iconien. vita S. Baſilii Magni.
Andreæ Cretenſis in obdormitionem Deiparæ. In nativitatem Deiparæ.
Ephræmii Cherſonenſis Epiſcopi narratio miraculi à S. Clemente Papa & Martyre patrati.
Miracula SS. Coſmæ & Damiani.
Procli Conſtantinopolitani in Joannem Evangeliſtam.
Vita S. Joannis Monachi & Presbyteri Damaſceni, auctore Joanne Patriarcha Jeroſolymitano.
Miraculum SS. Guriæ, Samonæ, & Abibi.
Vita S. Andreæ Apoſtoli.
Acta Matthæi & Andreæ Apoſtolorum in urbe Antropophagorum.
Vita Eugenii, & Mariæ ejus filiæ, quæ Marinus dicta fuit.
De Pœnitentia & confeſſione, & in ingreſſum Jejuniorum, ſermo anonymi.
Leontii Presbyteri Conſtantinopolitani ſermo in Dominicam Palmarum, & in Lazarum quatriduanum.
In fol. bombyc. 430.

X I I I.

Joannis Damaſceni brevis expoſitio fidei.
Joannis Chryſoſtomi fragmenta XI.
Profeſſio fidei anonymi.
Photii Patriarchæ *Conſtantinopolitani Capita XXXIV.*
Maximi ad Elpidium de amore Centuriæ IV. Item ſermones aſcetici V.
Gregorii Theologi fragmenta III.

Nili Abbatis de oratione Capita CLV. Sermo ad Eulogium. Capita varia VIII.

Ephræm Syri ſermones II.

Baſilii Presbyteri & Abbatis Sanctæ Lauræ ſermones II. de vita Aſcetica.

Ammonii Abbatis ſermones III.

Pſelli de quinque potentiis animæ.

Theodori Studitæ ſermones II.

Thalaſſii ſermo.

Athanaſii Apophthegmata III.

Baſilii Magni Apophthegmata VII.

Evagrii capita aſcetica II.

Eſaiæ Abbatis Apophthegmata III.

Macarii ſententiæ.

Marci Monachi ſermones V, quorum tertius inſcribitur, *ad eos, qui putant ſe ex operibus juſtificari*, & poſtremus, *de lege ſpirituali*.

Simeonis novi Theologi capita C. practica & Theologica.

Joannis Climaci ſermo.

Iſaac Ninivitæ ſermones III.

Zozimæ Abbatis ſententiæ.

Joannis Carpathii capita CXVI.

Philothei Monachi capita XXX.

Abucaræ in illud, *duo ſunt, quæ hominem Deo proximum efficiunt*.

Barſanuphii ſermones III.

Theodori interrogationes ad Joannem Abbatem.

Anaſtaſii Synaitæ quæſtiones.

Diadochi Epiſcopi Photices capita aſcetica C. cum eorum expoſitione.

Interrogationes & reſponſiones variæ ex hiſtoria Lauſiaca Palladii & aliis.

Indiculus ſeptem Synodorum.

In fol. bombyc. 308.

X I V.

Epiſtolæ Catholicæ Jacobi, Joannis, & Judæ Apoſtolorum.

Chryſoſtomi de confeſſione capita C. De bonitate & miſericordia Dei in homines capita 39.

Ephræm Syri ſermo aſceticus ad Monachos Ægypti. De doctrina & exercitatione. De Judicio & retributione. In illud Domini, *in hoc mundo tribulationes habebitis*. De Virginitate. De Judicio, reſurrectione, & de amore. De Patribus defunctis. In Fratrem defunctum. De doctrina. De meditatione ſeu ſpeculatione matutina. Beatitudines. Ad eos qui valedixere. De Antichriſto & fine mundi. Ad Monachos novitios ſermones II. In Transfigurationem Domini.

Martyrium S. Calliſtrati.

Prochori Diaconi de Apocalypſi & morte Joannis Evangeliſtæ.

Joannis Archipresbyteri in Conceptionem Deiparæ.

De Armenorum erroribus.

Interrogationes & reſponſiones ex Scriptura Sacra.

In 4. bombyc. 250. Codex exaratus die 15. Februarii Indictione X. anno 1522.

X V.

Theolepti Archiepiſcopi Philadelphiæ Epiſtolæ V. ad Irenem Auguſtam, quæ ædificavit Regium Templum Salvatoris, & Eulogiæ nomen aſſumpſit, quum monaſticum habitum induit. *Ejuſdem* ſermones XXIII. videlicet: Sermo I. quo abſconditos in Chriſto quæſtus patefacit, ac breviter oſtendit monaſticæ vocationis finem. 2. De ſobrietate & oratione. 3. Quod ſpiritualiter eveniant pugnantibus pro Chriſto, quæ evenerunt in Ægypto ac mari Rubro perpetrata mirabiliter à Moyſe. 4. Anagoge in mulierem deorſum aſpicientem. 5. In diem feſtum Transfigurationis Domini. 6. De ſilentio & oratione. 7. De obedientia. 8. De vivendi diſciplina Monachorum, qui in monaſterio habitant. 9. De animi affectibus. 10. De ſilentio. 11. De Jejunio, ſermo recitandus in Dominica lacticiniorum. 12. De jejunio iterùm. 13. Ad monachos doctrina: ubi myſterium Incarnationis ad vitam monaſticam ſcitè accommodat. 14. De humilitate ac virtutum diſcrimine. 15. De Amore II. 17. In Dominicam Reſurrectionis, necnon de morte fratris Leonis. 18. In Dominicam mulierum unguenta ferentium, & in Joſeph ab Arimathea. 19. In quartam Dominicam, quæ Paralytici inſcribitur. 20. In quintam Dominicam, quæ Samaritanæ appellatur. 21. In ſextam Dominicam, quæ cæci à nativitate dicitur. 22. In Dominicam Pentecoſtes. 23. Specialis explanatio ad memoriam revocans ea, quæ aliàs cum Eulogia Moniali & Agathonica ejus ſocia diſſeruerat.

In 4. membran. 243.

X V I.

Conſtantini Harmenopuli Nomophylacis & Judicis Theſſalonicæ, Promptuarium Juris civilis in ſex libros diviſum: Liber I. de Legibus, & judiciario ſtatu: deque in integrum reſtitutione, & libertatibus, Tituli 18. Liber II. de poſſeſſione & dominio, Tituli 11. Liber III. de contractibus, Tituli 11. Liber IV. de ſponſalibus & matrimonio, Tituli 12.

li 12. Liber V. de Teſtamentis & tutoribus, Tituli 11. Liber VI. de pœnis, Tituli 15.

Ejuſdem Leges variæ, Tituli 4. Epitome Sacrorum Canonum, Tractatus de Fide Catholica, & de hæreſibus. Leges Georgicæ ex libro Juſtiniani Imperatoris ſelectæ.

In fol. bombyc. 273.

X V I I.

Ecloge Juris Civilis & Canonici, decem libros complectens: I. De SS. Trinitate, & Fide Catholica, & quod quæſtiones de ea publicas inſtituere non liceat; & de hæreticis. II. De Lege, & de conſuetudine, de variis Canonibus, & de Jure antiquo. III. De Epiſcopis & Clericis, deque eorum conſecratione & privilegiis. IV. De Monaſteriis, de Monachis & Monialibus. V. De Eccleſiis, & Monaſteriis, de domibus ſacris, deque earum rebus. VI. De Nobilibus, deque eorum ordine, dignitatibus & privilegiis. VII. De Judicibus poteſtatem habentibus. VIII. De Advocatis. IX. De magiſtratibus, ad quos fit Appellatio. X. De juſta in integrum reſtitutione.

Lexicon Romanas dictiones explicans.

In fol. bombyc. 311.

X V I I I.

Theodoreti Epiſcopi Cyri expoſitio in XII. Prophetas minores, & Iſaiam.

In fol. bombyc. 300.

X I X.

Chryſoſtomi de hominibus juſtis, qui dura patiuntur, deque peccatoribus. In illud, *qua poteſtate hæc facis*. In varios Pſalmos. In Ramos palmarum. De divinis Sacrificiis, de Sacerdotibus & Diaconis. In decem Virgines. In Parabolas explicatio. In Epiſtolas Pauli expoſitio.

Maximi de quatuor virtutibus generalibus. De æquanimitate.

Gregorii Nyſſeni de Traditione.

Celſi Epiſcopi Edeſſeni de hominis natura.

Petri Diaconi & Chartophylacis magnæ Eccleſiæ, de Confeſſione interrogationes & reſponſiones.

Vita Conſtantini Magni & Helenæ, ſcripta per Ignatium Metropolitam Sclybriæ.

Gregorii Theologi de Avaritia.

Joannis Damaſceni in obdormitionem Deiparæ.

De Latinorum Symbolo, & Azymis, deque aliis rebus, in quibus à Græcis diſcrepant.

Joſaphat Philoſophi ſermo de virtute.

Baſilii Magni de Angelorum creatione ante cœlum terramque, ſententia.

De ætate Deiparæ.

Conſtantini Veſti, cognomento Granati Carmina in Dioptram.

Callinici Monachi ad Philippum Epiſtola conſolatoria.

Philippi Monachi ad Callinicum Reſponſio.

Animæ ſermocinatio cum corpore.

Pſelli doctrina, in capita 194.

Expoſitio Fidei.

Joannis Carpathii Aſcetica Phyſiologia de Ingenito & Genito.

Baſilii Magni, & Gregorii Theologi Interrogationes & Reſponſiones.

De Proceſſione Spiritus Sancti ex ſolo Patre.

Symbolum Fidei, quod Palæologus invenit Romæ in januis Templi inſcriptum.

Paſchalion uſque ad finem mundi.

In 4. Chart. 575.

X X.

Simeonis Metaphraſtæ Vitæ Sanctorum menſis Octobris: videlicet.

Martyrium SS. Juſtinæ & Cypriani.

Martyrium S. Dionyſii Areopagitæ.

Martyrium Sanctæ Charitenæ.

Commemoratio S. Thomæ Apoſtoli.

Martyrium SS. Sergii & Bacchi.

Vita S. Pelagiæ Antiochenæ.

Martyrium SS. Eulampii & Eulampiæ.

Martyrium SS. Probi, Tarachi, & Andronici.

Martyrium SS. Carpi & Papyli.

Martyrium SS. Nazarii, Gervaſii, Protaſii, & Celſi.

Martyrium S. Luciani.

Martyrium S. Longini Centurionis.

Commemoratio S. Lucæ Evangeliſtæ.

Martyrium S. Vari & Sociorum.

Martyrium S. Andreæ in Criſi.

Martyrium S. Artemii.

Vita S. Hilarionis.

Vita S. Aberchii Epiſcopi Hierapolitani.

Commemoratio S. Jacobi Apoſtoli & Fratris Domini.

Martyrium Sancti Arethæ & Sociorum.

Martyrium S. Marciani & Notariorum.

Martyrium S. Demetrii.

Martyrium S. Anaſtaſiæ Romanæ.

Vita S. Abramii.

Martyrium S. Zenobii, & Zenobiæ ejus Sororis.

Martyrium S. Epimachi.

In fol. membr. 291.

CO-

CODICES SYRIACI,

Quos Auctor ex Oriente advexit.

I.

VIta S. Simeonis Stylitæ, ſcripta per Coſmam Preſbyterum. *Ejuſdem Coſmæ* Epiſtola ad S. Simeonem Stylitam. Codex exaratus feria 4. die 17. Aprilis, anno Antiochenorum 521. ſub Abbate Simeone Preſbytero, & Cyro Archidiacono.

Acta Martyrum Orientalium: videlicet, 1. *Martyrium S. Simeonis Barſaboë* Epiſcopi Seleuciæ & Cteſiphontis, Guhaſtazadis Regis nutricii, Abdechalæ & Ananiæ Preſbyterorum, Puſicis præfecti Regis artificum, ejuſque filiæ Virginis. 2. *S. Tarbæ* ejuſque Sororis Virginis, & puellæ cujuſdam ipſius ancillæ. 3. *SS. Centum undecim Virorum*, & novem Mulierum. 4. *Sancti Barbeſcemini* Epiſcopi & ſexdecim Sociorum. 5. *S. Milles* Epiſcopi, Abroſimi Preſbyteri, & Sinæ Diaconi. 6. *S. Barſebiæ* Archimandritæ, decem Sociorum Monachorum, & unius Magi. 7. *Danielis* Preſbyteri & Vardæ Virginis. 8. *Bademi* Archimandritæ. 9. *Narſetis* Epiſcopi & Joſephi ejuſdem Diſcipuli: nec non Joannis, Saporis, & Iſaac Epiſcoporum: Iſaac & Papæ Preſbyterorum: Uhanam Clerici: Guhaſtazadis Eunuchi; Saſan, Maris, Timæi, & Zaron laicorum: Bautæ Matronæ: Teclæ, Danac, Taton, Mamæ, Mazachiæ, Anæ, Abiat, Hati, & Mamlachæ Virginum. 10. *Jacobi* Preſbyteri, & Mariæ Virginis. 11. *Teclæ* Virginis & quatuor Sociarum. 12. *Barbadbeſciabæ* Diaconi. 13. *Acepſimæ* Epiſcopi, Joſephi Preſbyteri, & Aitallahæ Diaconi.

Acta Martyrum Occidentalium: videlicet: 1. *Martyrium Theoduli* & Agathopi. 2. *Theodoræ* & Didymi. 3. *Babylæ* Epiſcopi Antiochiæ. 4. *Quadraginta* Martyrum. 5. *Theodotæ* meretricis. 6. *Philemonis* Choraulæ, Apollonii Lectoris, Arriani Præfecti, & quatuor militum. 7. *Luciani*, Thyrſi, & Callinici. 8. *Agnetis* Virginis. 9. *Theodotæ* & filiorum. 10. *Victorini*, Victoris, Nicephori, & Papyli. 11. *Luciani*, & Marciani. 12. *Procopii*. 13. Alphæi, Zacchæi, & Romani. 14. *Timothei* in urbe Gaza. 15. *Appiani*. 16. *Ædeſii*. 17. *Agapii*. 18. *Fidei, Spei, & Charitatis* Virginum, earumque matris Sophiæ. 19. *Septem* Martyrum Samoſatenorum. 20. *Phocæ* in urbe Sinopa. 21. *Eleutherii* Epiſcopi, Antiæ ejus matris, & Carpi Præſidis. 22. *Mamæ* in urbe Cæſarea. 23. *Agnetis* Virginis iterùm, ſed alia manu. 24. *Ædeſii*, iterùm. 25. *Theodoſiæ* Virginis. 26. *Petri*, qui & Abſelamus. 27. *Phocæ*, iterùm. 28. *Ignatii* Epiſcopi Antiochiæ. 29. *Creſcentis*. 30. *Dioſcori*.

In 4. membran. vetuſtiſſ. 239.

II.

Sermo de Laudibus Martyrum Orientalium.

Acta Martyrum Orientalium: videlicet, 1. *Martyrium S. Simeonis* Epiſcopi Seleuciæ, & Sociorum, 2. *Sciaadoſti* Epiſcopi, & 128. Sociorum. 3. *Tarbæ* Virginis & Sociarum. 4. *Centum undecim Virorum*, & novem mulierum. 5. *Barbeſcemini* Epiſcopi, & ſexdecim Sociorum. 6. *Sanctorum*, qui variis in locis à Præfectis interfecti ſunt, præter eos qui in Porta Regis cæſi fuerunt. 7. *Milles* Epiſcopi, Abroſimi Preſbyteri, & Sinæ Diaconi. 8. *Barſebiæ* Archimandritæ & Sociorum. 9. *Danielis* Preſbyteri & Vardæ Virginis. 10. *Quadraginta Martyrum*, ex quibus Epiſcopi duo, Preſbyteri ſexdecim, Diaconi novem, Monachi ſex, & Virgines ſeptem. 11. *Bademi* Archimandritæ. 12. *Heliodori* Epiſcopi, Dauſæ, Mariabi, & Sociorum. 13. *Zebinæ*, Lazari, Maruthæ, Narſetis, Eliæ, Abibi, Mahari, Sabæ, Brichjeſu, Jonæ & Scembaitæ, martyrium ſcriptum ab *Iſaia Adabi* Arzunita. 14. *Saporis* & *Iſaac* Epiſcoporum, nec non Maanæ, Abraham, & Simeonis. 15. *Mabarſaporis*, qui in obſcuro puteo coronatus eſt. 16. *Jacobi* Interciſi.

Acta Martyrum Occidentalium, videlicet, 1. *Martyrium* SS. Sergii & Bacchi. 2. *Pantaleonis*. 3. *Chriſtophori* & Sociorum. 4. *Paphnutii* & Sociorum. 5. *Philemonis* Choraulæ, Apollonii Lectoris, & Sociorum. 6. *Stratonici* & Seleuci. 7. *Febroniæ* Virginis. 8. *Theonillæ*. 9. *Theodotæ* meretricis. 10. *Julittæ* Virginis. 11. *Gordii*. 12. *Quadraginta* Martyrum. 13. *Mimi* qui in theatro paſſus eſt. 14. *Luciani*, Thyrſi, & Callinici. 15. *Georgii*, Antonini, & Ale-

Alexandræ. 16. *Quirici* & Julittæ.
Vita S. Jeſu-Sabran Monachi & Martyris, ſcripta a Jeſujab Adiabeno Patriarcha Chaldæorum.
In 4. membran. 216.

I I I.

Ephræm Syri Commentaria in Geneſim, Exodum, Leviticum, Numeros, Deuteronomium, Job, Joſue, Judices, 1. & 2. Samuelis, 1. & 2. Regum: in Oſee, Amos, Michæam, Joel, Abdiam, Jonam, Nahum, Habacuc, Sophoniam, Aggæum, Zachariam, Malachiam, Ezechielem, Jeremiam, in Threnos ejuſdem, in Cantica Canticorum: in Danielem, in Iſaiam.
Jacobi Edeſſeni Commentaria in Geneſim, Exodum, Leviticum, Numeros, Deuteronomium, Job, Joſue, Judices: in Proverbia Salomonis, in Eccleſiaſten. *Ejuſdem Scholia* nonnulla in Scripturam Sacram, videlicet, in Geneſim, in Leviticum, in Deuteronomium, in Job, in Joſue, in Judices, in Samuelem, in Libros Regum, in Zachariam, in Ezechielem, in Danielem, in Eccleſiaſten, in Lucam, in Joannem. *Item* fragmentum Epiſtolarum ad Danielem, ad Adæum, & ad Joannem Stylitam. *Demùm* ex epiſtola ad Moyſen de tertio cœlo, ad quod raptus eſt Paulus Apoſtolus: *quam Epiſtolam operibus Jacobi adde* ad pag. 487. col. 1. poſt num. 12.
Cyrilli Alexandrini expoſitio in Iſaiam. *Item* fragmenta de miniſterio ſpirituali.
Joannis Chryſoſtomi expoſitio in Epiſtolas Pauli, & in quatuor Evangelia, in compendium redacta.
Scholia & fragmenta diverſorum: videlicet, *Marutha* Tagritenſis fragmenta ex epiſtola, & expoſitione in Evangelium: *Severi Antiocheni* ex epiſtolis ad Solonem Epiſcopum Seleuciæ, ad Juſtinianum Imperatorem, ad Uranium, ad Zachariam, ad Conſtantinum Epiſcopum Iſauriæ, ad Eupraxium Cubicularium, ad Mitræum, ad Cæſarium Patricium, ad Ammonium Presbyterum Alexandrinum, ad Eugeniam Diaconiſſam & Abbatiſſam, ad Philoxenum Epiſcopum, ad Archelaum, ad Anaſtaſiam Diaconiſſam, ad Iſidorum Comitem, ad Georgiam patriciam ejuſque filiam. Item ex homiliis Epithroniis, de baptiſmo & circumciſione, ex commentariis in Libros Regum, ex Apologetico. *Iſidori* ex epiſtolis. *Danielis Salchenſis* ex commentariis in Pſalmos. *Athanaſii* de Melchiſedech. *Baſilii* de Virginitate, de Loth ejuſque filiabus. *Jacobi Sarugenſis* de Iſaac, de duobus Paſſeribus, de Elia & de Naboth. *Epiphanii* de vitis Prophetarum, & de ponderibus ac menſuris. *Dionyſii Areopagitæ* ex epiſtola de Solis regreſſu ſub Ezechia. *Hippolyti* de quatuor animalibus, in Jeremiam, in Cantica Canticorum, & de quinque illis, quos Matthæus in genealogia Chriſti prætermiſit. *Philoxeni* de caſtitate. *Phocæ Edeſſeni* ex commentariis in Dionyſium Areopagitam.
In fol. membran. 386. exaratus à Severo in Monaſterio S. Barbaræ in monte Edeſſæ ſub Joanne Patriarcha, & Conſtantino Metropolita, die 25. Martii anno Græcorum 1172. ſcholiis auctus à Simeone monacho in cœnobio ſeptem Martyrum propè urbem Parin.

I V.

Iſaac Syri, diſcipuli Zenobii, qui fuit diſcipulus Ephræmi, Sermones 60. videlicet, 1. De amore doctrinæ. 2. Ad Monachos de perfectione, de avaritia, & de humilitate, III. 5. De eleemoſyna. 6. Parænefes, II. 8. De ſigno, quod apparuit in cœlo. 9. De fide. 10. De jejunio, & eleemoſyna; deque Monachorum perfectione. 11. De defunctis. 12. Adversùs blaſphemos. 13. Parænefes II. & de mendacio. 15. De monachis & anachoretis. 16. De conſummatione ſæculi. 17. De pœnitentia. 18. De cogitationum diſcrimine. 19. In illud, *omnis caro fœnum*. 20. Parænefis. 21. De monachis & anachoretis. 22. Parænefis & ſui ipſius reprehenſio. 23. De divite & Lazaro. 24. De paſſibilitate, & impaſſibilitate Chriſti. 25. Quænam ſit Diaboli in hominem poteſtas. 26. Ad Abbatem quendam, de Monachis VIII. 34. De perfectione Monachorum, & de paupertate. 35. De ſtimulo conſcientiæ. 36. De Rogationibus. 37. De Beth-Hur oppido expugnato, II. 39. In Apoſtatas. 40. De pœnitentia, II. 42. De paupertate. 43. Parænefis. 44. Ad eos, qui tempore orationis, & ſacrorum myſteriorum ſeſe mutuo accuſant. 45. De ſacro Jejunio. II. 47. De naturali hominis conſtitutione. 48. Reprehenſio, ſeu Parænefis, II. 50. De mutationibus, quæ in mundo & in mente accidunt. 51. De eleemoſyna. 52. De pœnitentia. 53. De fide. 54. De pœnitentia. 55. Precationes III. 58. Quod Deus omnia in beneficium hominis convertit, ſive captivitatem & bellum, ſive

famem & peſtem. 59. In illud Poëtæ, *quis me deſtruat & reædificet atque virginem reficiat*. 60. De Deo univerſorum conditore.

In fol. bombyc. 306. Codex deſcriptus ex accurato exemplari Joannis Bar-Suſan Patriarchæ, anno Græcorum 1521. ab Abraham Presbytero filio Joſephi Presbyteri ex Baghedſcia oppido regionis Mardenſis juxta Caphartutam, in Monaſterio S. Domitii, quod Beth-Tabita nuncupatur: compactus verò & colligatus ab altero Abraham Presbytero anno Græcorum 1789. in Monaſterio Samuelis, Simeonis & Gabrielis ſub Ignatio Salchenſi ſeù Azizo Bar-Sabta Patriarcha, Joanne Epiſcopo præfati Monaſterii, & Cyrillo Modiadenſi.

V.

Iſaac Syri Sermones XXVII. videlicet. 1. De Pœnitentia. 2. Parænefes II. 4. Precationes II. 6. Parænefis. 7. De fine mundi. 8. Parænefis. 9. De tyrannide & oppreſſione, ſeu de iis, qui perſecutionem patiuntur, III. 12. De perfectione Fratrum. 13. De eleemoſyna. 14. De beatis Martyribus. 15. De Crucifixione Domini, VI. 21. Adversùs Judæos. 22. Deprecatio. 23. De Adam & Eva. 24. De Abel & Cain. 25. De adventu Domini & vaticiniis Prophetarum. 26. De Magis, qui ab Oriente venerunt. 27. De paupere & divite.

In 4. membr. 217.

V I.

Paradiſus Patrum in IV. Libros diviſus.

Liber I. Palladii Epiſcopi Hiſtoria Lauſiaca, in capita 65. diviſa; videlicet: *epiſtola Palladii* ad Lauſum Præpoſitum. 1. Scopus libri. 2. De Iſidoro. 3. De Didymo. 4. De Abbate Macario, & de quadam Virgine. 5. De monachis Nitriæ. 6. De B. Ammon. 7. De Hor. 8. De Pambo. 9. De Ammonio. 10. De Beniamin. 11. De Apollonio. 12. De Peſæo, & Eſaia fratribus. 13. De Macario juniore. 14. De Nathanaël. 15. De Macario Ægyptio, & Alexandrino. 16. De Macario Alexandrino. 17. De Paulo Antonii Diſcipulo. 18. De Pachomio. 19. De Stephano. 20. De iis, qui exciderunt. 21. De Valente Palæſtino. 22. De Erone Alexandrino. 23. De Ptolemæo Ægyptio. 24. De Abraham Ægyptio. 25. De Virgine quadam Hieroſolymitana. 26. De Virgine lapſa, quæ reſipuit. 27. De Taſia. 28. De Elia Abbate. 29. De Dorotheo. 30. De Pachomio Magno, & Monachis, qui cum ipſo erant; & de Monialibus, quæ in Thebaide habitabant. 31. Parænefis, & Apologia. 32. De Virgine, quæ Athanaſium abſcondit. 33. De Piamun Virgine. 34. De Amantalida anu. 35. De Timyrun Virgine. 36. De quadam Virgine. 37. De quadam Virgine, & de Magiſtriano. 38. De Melania ſeniore. 39. De Melania juniore. 40. De Olympina. 41. De Candida. 42. De Golyſia. 43. De Juliana. 44. De Hieronione, & ejus conjuge. 45. De Magna. 46. De monacho, qui erat Ancyræ. 47. De Joanne urbis Lyco. 48. De Poſſidonio. 49. De Chronio Phœnice. 50. De Jacobo Nangira. 51. De Salomone. 52. De Dorotheo Presbytero. 53. De Diocle. 54. De Capitone. 55. De monacho lapſo. 56. De B. Ephræm Edeſſeno. 57. De S. Innocentio. 58. De Elpidio. 59. De Euſtathio. 60. De Siſinio. 61. De Gadæo Palæſtino. 62. De Elia. 63. De Sabat Hiericuntæo. 64. De Serapione Sindonite. 65. De præclarè geſtis cujuſdam monachi Sodalis Palladii.

Liber II. auctore Palladio Epiſcopo, complectens Capita XLII. videlicet 1. De Marco aſceta. 2. De Eulogio, & paralytico. 3. De quodam ſæculari Alexandrino. 4. De diſcipulo cujuſdam ſenis Scetenſis. 5. De alterius ſenis diſcipulo, qui in cella ſolus manebat. 6. De diſcipulo cujuſdam ſenis eremitæ. 7. De Petro. 8. De alio cujuſdam ſenis diſcipulo. 9. De Aurelio, 10. De Moyſe Æthiope. 11. De Abbate Pior. 12. De Abbate Moyſe Lybico. 13. De quodam Anachoreta. 14. De duobus Patribus nudis. 15. De quodam ſene, qui nudus erat. 16. De quodam nudo ſene, qui cum feris paſcebat. 17. De quodam alio Sancto. 18. De Anachoreta, qui herbis propè Jordanem veſcebatur. 19. De quadam Sancta Virgine. 20. De duobus fratribus juvenibus, qui ad Macarium ſe contulerunt. 21. De Abbate Beſſarione. 22. De quodam Sancto, qui novem virtutibus præditus erat. 23. De Beata Marina. 24. Hiſtoria cujuſdam ſenis de cuſtodia mentis. 25. De fratribus, qui inter Perſas in monaſterio habitabant. 26. Hiſtoria cujuſdam Virginis, quæ in Dei timore conſenuit. 27. De iis, qui ex bonis operibus propter ſuperbiam, & ambitionem exciderunt; ac primùm de Stephano, qui in turpem

libi-

libidinem lapſus eſt. 28. De Eucarpio. 29. De iis, qui à lapſu per pœnitentiam ſurrexerunt: & primùm de quodam celebri Diacono, qui in Ægypto in cœnobio habitabat, & pœnitentiam faciens, fluvium exundare fecit. 30. De Epiſcopo, qui in fornicationem lapſus, à populo ſe conculcari fecit, & veniam promeruit. 31. De Fratre, qui propè Abbatem Pœmenem habitabat, & veniam quoque ipſe accepit. 32. De quodam Fratre, qui fidem propter Sacerdotis idolorum filiam abnegavit. 33. De quodam ſene Scetenſi. 34. De meretrice, quam Serapion ad pœnitentiam adduxit. 35. De meretrice, quam Hypodiaconus ingreſſu Eccleſiæ interdixit. 36. De Abbate Apollo, qui in Scete morabatur. 37. De Coſma, qui in monte Synai vitam agebat. 38. De Abbate Macario, qui fornicationis falsò accuſatus fuit. 39. De iis, qui viſiones viderunt: & primùm de quodam ſene, qui Melchiſedecum Dei filium eſſe per ſimplicitatem credebat. 40. De Abbate Macario Ægyptio Diſcipulo Sancti Antonii. 41. De Marco juniore, diſcipulo Sylvani Abbatis. 42. De Paulo ſimplici, Sancti Antonii diſcipulo.

Liber III. auctore Hieronymo, complectens Capita XXX. videlicet: 1. Præfatio Hieronymi. 2. De S. Joanne incluſo, Propheta Thebaidis, qui in urbe Lyco erat. 3. De Abbate Hor. 4. De Abbate Amun. 5. De Abbate Aban. 6. De Fratribus, qui in Xenorocho morabantur. 7. De Theona Abbate. 8. De Elia Abbate. 9. De Apollo, & Amun. 10. De Abbate Apollonio. 11. De altero Apollo, & Joanne Eremita. 12. De Abbate Paphnutio, mercatore ſpirituali. 13. De Abbate Eulogio. 14. De Abbate Iſidoro. 15. De Dioſcoro. 16. De Abbate Cypro, & Beato Petro. 17. De Abbate Hor, Eſaia, Paulo, & Anuph. 18. De Evagrio. 19. De Abbate Pityrione. 20. De Patribus Ægypti. 21. De Fratribus Nitriæ. 22. De primo Ammona. 23. De altero Ammona Nitrienſi. 24. De Didymo. 25. De Chrinedione. 26. De tribus Fratribus. 27. De Philemone. 28. De Joanne. 29. De Serapione. 30. De Apollo juniore Lectore, ac martyre.

Liber IV. Apophthegmata Patrum, collectore Palladio, Capita XVIII. videlicet. 1. De vitando hominum conſortio: de ſilentio: & quod à Cella non ſit recedendum: Apophthegmata LXII. 2. De Jejunio, continentia, & reliquis laborioſis operibus: Apophthegmata XLI. 3. De lectione librorum, de vigiliis nocturnis, de Pſalmodia, & inceſſantibus orationibus: Apophthegmata XXXVI. 4. Quod peccata noſtra inceſſanter deflere debemus: Apophthegmata XXII. 5. De paupertate: Apophthegmata XXVII. 6. De patientia: Apophthegmata LV. 7. De obedientia erga Deum, & patres, ac fratres noſtros: Apophthegmata X. 8. De exacta cautela in noſtris cogitationibus, verbis, & operibus: Apophthegmata CXLIV. 9. De caritate, miſericordia, & hoſpitalitate: Apophthegmata LI. 10. De Humilitate, & quod ſeipſum quis parvipendere debet, & omnium infimum reputare: Apophthegmata CXVI. 11. De bello pravi affectus fornicationis: Apophthegmata XXXVIII. 12. Quod pœnitentiam Deus ſuſcipit, & quomodo verè nobis pœnitendum ſit: Apophthegmata XVI. 13. De Patribus miraculorum patratoribus: Apophthegmata XV. 14. De ſublimi monaſticæ perfectionis gradu: Apophthegmata V. 15. Interrogationes, & Reſponſiones CCCLXXVI. de geſtis Sanctorum; queis breviter, ac dilucidè virtutum omnium genera oſtenduntur. 16. Aliæ Patrum Interrogationes, & Reſponſiones CXIV. 17. De contemplatione Interrogationes, & Reſponſiones XXI. 18. De monacho, qui Hieroſolymam profectus eſt.

Eſaiæ Abbatis Sermones XX. videlicet. 1. De recta vivendi forma, & de fide perfecta. 2. Colloquium duodecim circulatorum. 3. De iis, quæ vidit, audivitque apud Senes. 4. Quomodo oporteat, Fratres adinvicem ſe gerere. 5. De Humilitate. 6. Præcepta ad eos, qui mundo abrenunciant. 7. Præcepta, & Admonitiones ad Fratres, qui ſecum habitabant. 8. De pura mente. 9. De ordine Fratrum Novitiorum. 10. De converſatione eorum, qui in Cella habitant. 11. Præcepta ad eos, qui volunt ſimul habitare. 12. Ad Petrum ſuum Diſcipulum. 13. De iis, qui volunt pacem mutuam habere, quos oportet cautè obſervare, queis ſeſe adjungant ſociis. 14. De pœnitentia, ad Abbatem Petrum. 15. De gaudio, quo fruitur anima, quæ ſeipſam Deo ſubjicere conatur. 16. De ramis nequitiæ. 17. De caſtarum operationum perfectione. 18. De impaſſibilitate. 19. De perfectione. 20. De cogitationibus, & operatione.

Evagrii Abbatis Sermones XXIV. videlicet 1. Apophthegmata VI. 2. De octo cogita-

gitationibus, Capita VIII. 3. De octo cogitationibus, Capita XXI. 4. De blaſphemia, Capita XXXIV. 5. Ad Eulogium monachum, præfatio, & ſententiæ CCXLV. 6. Ad Fratres, qui ſimul in monaſterio habitant, Capita CXXXIX. 7. De monaſtico inſtituto, & de ſilentio, quod obſervari debet, & quomodo comparetur, Capita LI. 8. De ſilentio, Capita XIII. 9. De octo vitiis; ac primùm de vitio Gulæ, de vitio Fornicationis, de amore pecuniæ, de vitio Iræ, de vitio Triſtitiæ, de vitio Acidiæ, de vitio inanis gloriæ, de vitio Superbiæ. 10. Paræneſis de Solitudine, Capita XXIII. 11. De Solitudine, Capita XII. 12. Paræneſis, Capita X. 13. Ad Præceptores, & Auditores, Capita XIV. 14. De modis, queis pax monaſtica comparatur, Capita IX. 15. Paræneſis, Capita V. 16. Paræneſis, Capita IX. 17. Queis rebus mens immergitur, & queis non: Capita VII. 18. Paræneſis, Capita XXIII. 19. Paræneſis, Capita XLVII. 20. Paræneſis, Capita LXXI. 21. De Oratione, Capita XXXII. 22. Diſcipuli ad Præceptorem Interrogationes III. 23. Paræneſis ad Virginem quamdam, Capita XLV. 24. De cujuſvis generis cogitationibus, Capita XXVI. videlicet De octo vitiis, Capita IX. De diabolicis cogitationibus, Capita III. Quod mens dum movetur, ad cogitandum excitatur. De ſtudioſo animæ zelo. De exacta cautela. De medicina Domini, qua concupiſcentia, zelus, & cogitatio animæ curantur, ut ita conſtituatur plenitudo imaginis ejuſdem Domini noſtri. De Inſomniis. Quod Dæmonibus perjucunda eſt ira mentis. Quod non oporteat Canem, hoc eſt, iram alere, præſertim quùm bonis abrenunciaverimus. Quod non oportet ſenſibilibus ſtudere. Quod oportet ſollicitas de neceſſitatibus noſtris cogitationes expellere, ut poſſimus cum ſpiritibus immundis decertare. Quod ſenſibilia typus ſunt rerum intelligibilium. De variis cogitationibus, quæ abrumpunt, & abrumpuntur, prout liberum conſentit arbitrium, ſive judicio diſcretionis, ſive omiſſione. De cogitationibus Angelicis, Humanis, & Diabolicis. De Diabolo deceptore, qui mentem fallit. De Acidia, qua ratione ſolvitur, ac diſſipatur à Spiritu Sancto tempore orationis. De naturali odio, quo in Dæmones ferimur, quod nobis perutile eſt contra ipſos certantibus. De Dæmone illo, qui animam ſenſu privat. De Dæmone triſtitiæ, qui requiem dare non poteſt, ſed tormenta. De regimine adversùs iram. De Dæmone inanis gloriæ. De imperfecta impaſſibilitate, & de inani gloria. Quod iis, qui mente juvenes ſunt & operibus adhuc imperfecti, non oporteat nos de nequitia Dæmonum loqui, ſed tantùm de Diabolo fornicationis. De ſpiritualibus conſiderationibus, quæ ſunt animæ pabulum: & de præclaro animæ zelo, qui canis eſt ovium ſpiritualium, & contrarius lupis pravarum cogitationum: & de pulchro animæ deſiderio, quod amplectitur oves innocentes præſtantium animæ cogitationum. De contradictione Dæmonum, & quod aut proprio ipſorum enſe, aut funda noſtra profligandi ſunt. De agnitione veritatis, quam ii tantùm aſſequuntur, qui à vitiis purgati ſunt: qui verò immundi, ii cæcutiunt, ac perturbationibus obnoxii ſunt.

Antonii Abbatis Epiſtola ad Fratres monachos.

Macarii Ægyptii Sermones III. videlicet: Paræneſis ad eos, qui ſæculo abrenunciantes, anachoreticam diſciplinam ſuſcipiunt, ut interiorem ſuum hominem, qui Templum Dei eſt, cautè cuſtodiant. De internis animæ affectibus, ut pravis cogitationibus expulſis purior effecta, Deo placere ſtudeat. De iis, qui ad viam veritatis accedunt, qui niſi fortiter cum Dæmonibus decertent, viam illam ingredi ab ipſis prohibentur.

Ejuſdem Epiſtolæ X. Item de Bello Dæmonum: & de Oratione.

Macarii Alexandrini Sermones V. De operibus Chriſtianorum. Ad eos, qui mundo abrenunciant, ut diligenter ſibi cavere debeant. De Lege Chriſti, & Paræneſes II.

Ejuſdem Epiſtola ad Sanctimonialem quamdam.

Abraham Nephtareni Sermones VII.

Ammonæ monachi, & Epiſcopi, Epiſtolæ XV.

Xyſti Papæ Romani Sermones aſcetici III.

Joannis Dilaitæ, cognomento Sancti Sabæ Sermones XIII. De cuſtodia, & quod vitare quis debeat diſſolutos ac perverſos homines, à quibus hauriri ſolet pigritia, & omnes pravi affectus. De Diabolo fornicationis, & de variis hujuſmodi tentationum modis. De ſpiritu blaſphemiæ. De mundi abdicatione, & quod nulla nobis cum quopiam intercedere debeat confidentia. De contemplatione mentis in œconomiam Domini. De pœnitentia. Epiſtola decima

cima nona. Epiſtola vigeſima. Epiſtola alia. Epiſtola alia. De obedientia, & ſubjectione. De obſervatione Dominicæ. Regulæ novitiorum.

Gregorii Monachi Sermo ad patres, & fratres monachos. Epiſtola ad Theodorum monachum. De Archimandritæ munere. Ad Epiphanium epiſtolæ II. Fratrum interrogationes, & Gregorii reſponſiones.

Joannis Thebæi Paræneſis ad Heſychium. De oratione. Quod tribulatio æquo animo ferenda ſit. Quod non oporteat de corporis infirmitate contriſtari. De Virtute adhortatio. In illud, *Beati pacifici*.

Baſilii Magni Inſtitutiones monaſticæ, per Fratrum interrogationes, & reſponſa ejuſdem CLXXXVI. *Ejuſdem* epiſtola ad Gregorium Nyſſenum fratrem: & Paræneſes II.

Jacobi Sarugenſis Batnarum Epiſcopi epiſtola de re aſcetica. Altera ad Jacobum Abbatem monaſterii Napheſciatæ, quod de Anima nuncupatur. Tertia ad quendam præſtantem virum.

Philoxeni, ſeu Xenaiæ Epiſcopi Hierapolitani, de eo, qui Sacerdotum interdicta ſponte violat. Item epiſtola ad monachos Amidenſes.

Ephræm Syri Sermo, quod tempore orationis non ſit ridendum, aut obloquendum.

Marci eremitæ ſermo.

In fol. maxim. bombycin. 395. ſcriptus in monaſterio S. Jacobi Doctoris in monte Edeſſæ à Simeone monacho, ac Presbytero, anno Seleuci 1534. (*Chriſti* 1223.) menſe Majo, die 12. ſub Ignatio Patriarcha Antiocheno, & Joanne Metropolita Edeſſeno.

VII.

Jacobi Sarugenſis Batnarum Epiſcopi Homiliæ LXXI. videlicet, 1. De non ſcrutanda Divina natura, & de Dedicatione Eccleſiæ. 2. De Annunciatione Zachariæ. 3. De Nativitate Domini III. 6. De Emmanuel. 7. Quod inſcrutabilis eſt Chriſti œconomia. 8. De B. V. Dei genitrice Maria. 9. Adversùs eos, qui dicunt, Deiparam Mariam poſt partum Virginem non permanſiſſe. 10. De Stephano Archidiacono, & Protomartyre. 11. De Stella, quæ apparuit Magis, & de Infantium cæde. 12. De Martyribus. 13. De Baptiſmo. 14. De laudibus Joannis Baptiſtæ. 15. De Decollatione Joannis Baptiſtæ, & de impia Herodiade. 16. De ingreſſu Domini in Templum, & de Simeone. 17. In illud Simeonis ad B. Virginem, *Ecce iſte poſitus eſt in ruinam, & in reſurrectionem multorum, & in ſignum contradictionis*. 18. De Sacro Quadrageſimali Jejunio III. 21. De ſingulari Domini cum Diabolo certamine. 22. Paræneſis. 23. In illud Domini, *quid prodeſt homini, ſi mundum univerſum lucretur, animæ verò ſuæ detrimentum patiatur*. 24. De pœnitentia. 25. De amore pauperum. 26. De amore divino. 27. De Leproſo, qui dixit Domino, *ſi vis, potes me mundare*. 28. De Paralytico. 29. De filio Viduæ, quem Dominus ſuſcitavit. 30. De muliere Hemorrhoiſſa. 31. De Lazaro quatriduano. 32. De tribus defunctis, quos Dominus ad vitam revocavit. 33. De miraculis, quæ Dominus in hoc mundo patravit. 34. In illud Domini, *ſimile eſt Regnum cælorum homini Regi, qui fecit nuptias filio ſuo*. 35. De operariis, quos Dominus vineæ conduxit. 36. In illud, *Simile eſt Regnum cælorum fermento, quod acceptum mulier abſcondit in farinæ ſatis tribus, donec fermentatum eſt totum*. 37. De oratione Dominica. 38. De Phariſæo, & Publicano. 39. In illud Domini, *Vulpes foveas habent*. 40. De illo, qui deſcendens ab Hieruſalem in Hiericho, incidit in latrones. 41. De muliere peccatrice. 42. De SS. Quadraginta Martyribus. 43. Paræneſis de Pœnitentia. 44. De Centurione, cujus puerum Dominus ſuſcitavit. 45. De filia Jairi Archiſynagogi. 46. De filio prodigo. 47. De Divite, & Lazaro. 48. De homine illo, in quo erat Legio Dæmonum. 49. De juvene, qui dixit Domino, quid faciam, ut vitam æternam poſſideam. 50. De Sacro Hoſannarum feſto. *S. Ephræm* de feſto Hoſannarum. 51. De Parabola Vineæ. 52. De Abraham Patriarcha. 53. De Serpente æneo. 54. De Vacca rubra. 55. De ſacrificio hirci. 56. De perjurio Simonis Petri. 57. De latrone dextro. 58. De duobus paſſeribus, quorum alter ex Lege ad fontem aquarum necandus erat, alter dimittendus 59. De ſacro Chriſmate. 60. De paſſione, & crucifixione Domini VI. 66. De deſcenſu Domini ad inferos. 67. De reſurrectione Domini. 68. De tertia vice, qua poſt reſurrectionem ſuam Dominus Diſcipulis apparuit. 69. De Dominica nova, ſeu in Albis: & de Thoma Apoſtolo. 70. De Thoma Indiarum Apoſtolo. 71. De Aſcenſione Domini.

In fol. membran. 319. exaratus à Simeone Abbate monaſterii S. Joannis in Cu-

zapanta in Cypro ſub Petro Maronitarum Patriarcha anno Græcorum 1432.

VIII.

Athanaſii Alexandrini Liber de Incarnatione Verbi.

Timothei Alexandrini De Verbi Incarnatione Homilia, in illud Joannis, *Jeſus autem defatigatus ab itinere ſedebat*, habita in Templo Dionyſii die Dominica, 22. Maii, Indictione 4.

In fol. membran. 87. Codex exaratus à Joanne Edeſſeno menſe Auguſto anno Græcorum 875. *Chriſti* 564. ſub Thoma Abbate monaſterii S. Cyriaci.

IX.

Gregorii Nazianzeni Carmina Jambica: videlicet 1. Definitiones minùs exactæ. 2. Conſilia tetraſticha 3. De Virtute Parænefes II. 5. De Patientia II. 7. De pudicitia. 8. Ad fictos monachos II. 10. Beatitudines vitæ ſpiritualis. 11. Definitiones Vitæ ſpiritualis, ſeù Jusjurandum. 12. Quod non liceat ſanctos redargui propter impios. 13. Quod liceat etiam modeſtè jocari. 14. Ad Philagrium, & de patientia. 15. De ſeipſo, poſt reditum ex urbe Conſtantinopoli II. 17. De Diabolo. 18. De eo qui ex præclaro quidem genere eſt, peſſimis autem moribus præditus. 19. De genealogia Chriſti, II. 21. Miracula Chriſti ſecundùm Matthæum. 22. Parabolæ & Ænigmata Chriſti ſecundùm Matthæum. 23. Miracula Chriſti ſecundùm Marcum. 24. Parabolæ ſecundùm Marcum. 25. Miracula ſecundùm Lucam. 26. Parabolæ ſecundùm Lucam. 27. Miracula ſecundùm Joannem. 28. Miracula quatuor Evangeliſtarum & de ſeipſo. 29. De Incarnatione Chriſti, & adversùs Apollinarium II. 31. Ad Maximum. 32. De providentia Dei. 33. De virtute. 34. Ad ſuam animam III. 37. Adversùs Iram. 38. Adversùs opum amatores. 39. Ad ſuam animam IX. 48. Deprecationes & de vitæ exitu VIII. 56. De ſuis calamitatibus & infirmitate XXIII. 79. De ſalute VII. 86. Ad ſuam animam. 87. Oratio matutina. 88. Oratio veſpertina. 89. Oratio ad Deum. 90. De Diabolo XII. 102. Adversùs ſepulcrorum effoſſores XVI. 118. ad Gigantium. 119. Miracula Eliæ. 120. Miracula Eliſæi: 121. Nonnæ matris, epitaphia II. 123. De ſeipſo ex perſona parentum. 124. Parentum epitaphium. 125. Suiipſius & parentum epitaphia V. 130. Adversùs eos qui frequenter jurant, Dialogus.

In fol. membr. 109. emptus pro Scetenſi S. Mariæ Syrorum monaſterio à Moyſe Niſibeno ejuſdem cœnobii Abbate anno Græcorum 1243. *Chriſti* 932.

X.

Joannis Chryſoſtomi Homiliæ de Filio Prodigo III. De Turture. In illud Pſalmi, *ſicut deſiderat cervus ad fontes aquarum*. De paupertate, & divitiis. Quod Parentibus obtemperandum ſit. Ad eos, qui immoderatam gerunt de mortuis triſtitiam. Quod tentatio æquo animo ferenda ſit. In illud Pſalmi, *dixi cuſtodire vias meas, ut non delinquam in lingua mea*.

Jacobi Epiſcopi Sarugenſis Homiliæ ſoluta oratione de Nativitate Domini. De Epiphania. De Jejunio Quadrageſimali. De feſto Palmarum. De paſſione Domini, & de feria ſexta. De Reſurrectione Domini.

Ejuſdem Epiſtola ad Jacobum Abbatem monaſterii Edeſſeni, quod Napheſciata, hoc eſt, Animarum appellatur.

In fol. membr. 65. oblatus monaſterio Scetenſi à Jacobo Bar-Cliſin Epiſcopo: pertinuit olim ad Conſtantinum monachum ex Phelga vico.

XI.

Simeonis Abbatis monaſterii Licinii epiſtola ad Barlaam monachum in monaſterio S. Eliſæi, de verſione Pſalmorum ex Græco in Syriacum. *Ejuſdem* brevis aliquot Pſalmorum expoſitio.

Philoxeni, ſeù Xenaiæ Mabugenſis, Epiſtola ad Monachos de Fide. Altera ad Zenonem Imperatorem de Incarnatione Verbi. Tertia ad Monachos Gugalenſes de Fide. Diſputationes duæ cum Neſtorianis.

Simeonis Epiſcopi Beth-Arſamenſis, de Barſauma Epiſcopo Niſibeno, & Hæreſi Neſtorianorum, brevis Hiſtoria: qua ratione, ſcilicet, & quando hæc hæreſis in Chaldæam, & Perſidem invecta fuerit.

Catalogus Patriarcharum Chaldæorum, uſque ad hæreſim Neſtorianam.

Severi Interrogationes, & Reſponſiones.

Teſtimonia Patrum de Incarnatione Verbi.

Julianiſtæ cujuſdam ſolutio blaſphemiarum Manichæorum.

Jacobi Epiſcopi Sarugenſis Epiſtola ad Iſaac Gabalenſem.

In fol. membr. 102.

Chro-

X I I.

Chronicon Edeſſenum ex Archivo Eccleſiæ Edeſſenæ deſumptum, & à Chriſto nato uſque ad annum ejuſdem 525. deductum. *In fol. membr. 6.*

X I I I.

Dionyſii Syro-Jacobitarum Patriarchæ Chronicon ab orbe condito ad annum Chriſti 775. perductum: ubi Euſebium quidem, Socratem, & Joannem Aſiæ Epiſcopum uſque ad Juſtiniani obitum ſequitur; à Juſtiniano verò ad ſuam uſque ætatem, res Auctor in Syria & Meſopotamia geſtas, maximè quæ ad Jacobitas & Mahometanos ſpectant, accuratè deſcribit. Inſerit autem hiſtoriæ ſuæ integrum *Chronicon Joſue Stylitæ* de bello Perſico ſub Cavade Rege, & Anaſtaſio Imp. Nec non *Epiſtolam Simeonis Epiſcopi Beth-Arſamenſis* de martyribus Homeritis.
In fol. membr. 174.

X I V.

Joannis Grammatici Alexandrini cognomento Philoponi, Diathetis, hoc eſt Arbiter, de Verbi Incarnatione: Liber in Capita X. diſtributus. *Ejuſdem* eadem Diathetis in compendium redacta. *Ejuſdem* Apologiæ II. pro Diathete, ſeù ſolutio objectionum, quæ contra Diathetem afferuntur.
Ejuſdem de Univerſali, & Particulari Tractatus ad Sergium Presbyterum.
Ejuſdem de differentia, quæ manet in Chriſto poſt Unionem Hypoſtaticam.
Ejuſdem Epiſtola ad Juſtinianum Imperatorem.
Ejuſdem de diviſione, differentia, & numero, ad Juſtinianum Imperatorem.
Dionyſii Patriarchæ fragmentum Hiſtoriæ de Probo, & Joanne Abbate deque Petro Patriarcha Antiochiæ.
In fol. membr. 90.

X V.

Severi Patriarchæ Antiocheni Octoëchus, ſeù Cantus tonis octo expreſſi, CCXCV. videlicet de nativitate Domini. De SS. Luminibus. De Simeone ſene, & Præſentatione Domini in Templum. De ſacro quadrageſimali Jejunio. De miraculis Domini. De Feſto Palmarum. De Paſſione Domini. De S. Cruce. De Reſurrectione Domini. De Aſcenſione. De Pentecoſte. De Baptiſmo & ad Catechumenos. De Dei genitrice. De S. Cyrillo & Theodoſio Imperatore. De S. Leontio martyre. De SS. martyribus. De Hunnorum irruptione. De Pueris, quos Herodes interfecit. De S. Romano martyre. De SS. Sergio & Baccho. De Quadraginta Martyribus. De Joanne Baptiſta. De Petro Archiepiſcopo Alexandrino. De SS. Baſilio & Gregorio. De Juliano Patriarcha Antiocheno. De bello Perſico. De Rogationibus. Parænelis. Ad Matututinum. Ad Veſperas. Poſt Evangelium. De Petro Syncello ſuo. De Sancto Ignatio M. De Gregorio Thaumaturgo. De Conſtantino Imp. De Zacharia Propheta. De Terræmotu. De defectu pluviæ. Pro qualibet neceſſitate. De Vitaliano tyranno. De SS. Prophetis. De S. Stephano. De S. Babyla M. & pueris ejus ſociis. De SS. Macabæis. De Martyribus Perſis. De S. Pelagia martyre. De SS. Patriarchis. De Marco Evangeliſta. De S. Athanaſio Alex. De Joanne Chryſoſtomo. De Honorio Imp. De Gratiano Imp. De Theodoſio Imp. & CL. Patribus. De iis qui monaſticam vitam amplecti volunt. De Theatris & Orcheſtris. In Pſalmum XC. De muliere, quæ ex Ariana hæreſi ad Catholicam Eccleſiam rediit & vitam monaſticam ſuſcepit. De Simeone Stylita. De veteri terræ motu. De SS. Homeritis. De Tecla V. & M. De Joanne Evangeliſta. De Job juſto. De S. Antonio. De Juliano Saba. De Eccleſia. Cantus poſt reditum ſuum à viſitatione Monachorum. De S. Menna M. De S. Droſide M. De Euphemia M. De Paulo Apoſt. De Thoma Apoſtolo. De Porphyrio Epiſcopo. De Petro Patriarcha Antiocheno. De Martyribus Ægyptiis. De S. Genethla martyre. De SS. Apoſtolis. De S. Luciano martyre. De defunctis. De Sacerdotibus def. De Clericis def. De Monachis def. De ſororibus & Virginibus def. De Viduis def. Pro quolibet Defuncto.
Joannis Bar-Aphtonii Abbatis Canſarini, Cantus de nativitate Domini.
Joannis Pſaltæ Cantus in Joannem Bar-Aphtonium.
Philoxeni Cantus de nativitate Domini.
Pauli Epiſcopi Edeſſeni Cantus de Chriſmate.
Jacobi Doctoris Cantus de Hoſannis.
Poetæ cujuſdam Alexandrini Cantus in Severum Patriarcham Antiochenum.
Precationes tonis octo expreſſæ, in præcipuas anni feſtivitates, de Deipara, de Sanctis, de Defunctis, & pro quolibet neceſſitate.

In

In 8. *membr.* 177. Cantus correcti à Paulo & Jacobo Epiſcopis Edeſſenis: Codex autem exaratus a Joanne ſub Joanne cognomento Abdun Patriarcha Antiochiæ, Zacharia Patriarcha Alexandriæ, Thoma Epiſcopo Samoſatæ, & Thoma altero Epiſcopo Claudiæ: hoc eſt, circa annum Chriſti 990. nam Zacharias Alexandrinæ Coptorum Eccleſiæ præfuit ab anno Martyrum 716. ad annum 745. ideſt, ab anno Chriſti 990. ad annum 1034.

XVI.

Dionyſii Barſalibæi Epiſcopi Amidæ, Commentaria in Matthæum. In Marcum. In Lucam. In Joannem.
Danielis Salchenſis Expoſitio in Pſalmos.
S. *Ephræm Syri* Carmina II.
Ritus varii Syrorum, videlicet, ordo Proceſſionis, Pedilavium, Adoratio Crucis, Benedictio menſæ, conſecratio Chriſmatis &c.
Brevis hiſtoria Patrum, Prophetarum, & Doctorum: videlicet, Petri, & Pauli Apoſtolorum, Dionyſii Areopagitæ, Ignatii Antiocheni, Athanaſii Alexandrini, Julii Papæ, Gregorii Thaumaturgi, Petri Alexandrini, Baſilii Magni, Gregorii Nyſſeni, Gregorii Nazianzeni, Joannis Chryſoſtomi, Cyrilli Alexandrini, Dioſcori Alexandrini, Severi Antiocheni, Philoxeni Mabugenſis, Ephræm Syri, Jacobi Sarugenſis, Barſaumæ monachi, Aaron Monachi, Simeonis Stylitæ, Thomæ Heracleenſis, Stephani protomartyris, Abdæ martyris, Agrippæ martyris, Behnæ martyris, Georgii martyris. His præmittuntur vitæ Patrum veteris Teſtamenti.
Codex in fol. bombyc. 294.

XVII.

Pentateuchus, *in* 4. *membr.* 210. ſcriptus in monaſterio S. Eliæ prope urbem Moſul anno Alexandri 1240. Hegyræ 317. (*Chriſti* 929.)

XVIII.

Quatuor Evangelia, in 8. *membr.* 196. ſcripta anno Græcorum 1267. (*Chriſti* 956.)

XIX.

Ordo Miſſæ Syrorum.
Anaphora Xyſti Papæ. Joannis Evangeliſtæ. Petri Apoſtoli. XII. Apoſtolorum. Euſtathii Patriarchæ Antiocheni. Maruthæ Epiſcopi Tagritenſis. Joannis Bar-Maadani Patriarchæ Jacobitarum.
In 8. *bombyc.* 170. ſcriptus anno Græcorum 1887. (*Chriſti* 1576.)

XX.

Anaphora S. Baſilii Magni, *in* 4. *bomb.* 16.

XXI.

Diptycha Jacobitarum, in quibus fit commemoratio Sanctorum, Doctorum Eccleſiæ, Conciliorum, Defunctorum, Paſtorum, & Benefactorum. Iis utuntur Jacobitæ ad Miſſam poſt conſecrationem.
Codex in fol. bomb. 18.

XXII.

Rituale Syriacum, videlicet, Ingreſſus Puerperæ in Templum. Canones Baptiſmi. Ordo Baptiſmi Puerorum. Ordo Baptiſmi Puellarum. Ordo Baptiſmi communis utriſque. Ordo Baptiſmi brevis pro iis, qui morti proximi ſunt.
In fol. bomb. 136. ſcriptus in monaſterio S. Antonii de Cuzaia anno Græcorum 1848. (*Chriſti* 1537.)

XXIII.

Benedictio Aquæ in die Epiphaniæ.
Anaphora S. Petri Apoſtoli.
In 8. *bomb.* 141. ſcriptus anno Græcorum 1858. (*Chriſti* 1547.)

XXIV.

Ordo Sponſalium, *in* 8. *bomb.* 18.

XXV.

Officium feriale ſeptem dierum hebdomadæ, *in* 8. *bomb.* 269.

XXVI.

Officium feſtivum Sancti Artemii martyris. SS. Petri, & Pauli Apoſtolorum. In Aſcenſione Domini. In Pentecoſte. In nativitate S. Joannis Baptiſtæ. In nativitate Domini. Unius Sancti Monachi. In Præſentatione Domini in Templum.
In fol. bomb. 262. ſcriptus anno Chriſti 1646. ab Andrea Achigian, qui poſteà fuit Patriarcha Syrorum.

Offi-

XXVII.

Officium Quadrageſimale, à Prima Dominica Jejunii uſque ad Dominicam Palmarum incluſivè.
Officium ſeptem Puerorum Epheſi, hoc eſt, ſeptem Dormientium. SS. Quadraginta Martyrum. In Annunciatione B. V. Mariæ.
In fol. bomb. 532. ſcriptus anno Græcorum 1737. (*Chiſti* 1426.)

XXVIII.

Officium Hebdomadæ majoris, à ſecunda Feria ad Sabbatum incluſivè.
In fol. bomb. 494.

XXIX.

Officium Hebdomadæ in Albis, à Feria II. poſt Paſcha uſque ad Dominicam incluſivè.
In fol. bomb. 137.

XXX.

Officium Pentecoſtes, & ſequentis diei.
In fol. bomb. 63.

XXXI.

Officium SS. Petri, & Pauli Apoſtolorum. In Aſcenſione Domini. In Pentecoſte. In Nativitate S. Joannis Baptiſtæ. In Nativitate Domini. Hebdomadæ Palmarum, à Feria 2. uſque ad Dominicam in Palmis incluſivè.
In fol. bomb. 123. ſcriptus anno Chriſti 1653.

XXXII.

Officium S. Antonii Abbatis. Eliæ Prophetæ. Michaelis, & Gabrielis Archangelorum. Sancti Abdæ. In laudibus S. Joannis Baptiſtæ. In nuptiis Canæ Galilææ. *In fol. bomb.* 130.

XXXIII.

Officium S. Sophiæ Martyris, *in* 4. *bombyc.* 23.

XXXIV.

Officium Defunctorum Patriarcharum, Epiſcoporum, Sacerdotum, & Monachorum: *In fol. bomb.* 197. Codex exaratus anno Græcorum 1577. juxta Ritum Syrorum Maronitarum, ut & cætera officia, quæ ſuprà recenſui à num. 22.

XXXV.

Triodium, è Græco in Syriacum converſum: exaratum autem à Joanne monacho ex pago Caphar-Napach regionis Zebedææ, ſeù Zenobiæ, in monaſterio S. Chriſtophori martyris in territorio Saidanaiæ, feria 4. die 19. Auguſti, anno mundi 6723.
In fol membr. 328.

XXXVI.

Horologion, è Græco in Syriacum, *in* 8. *bomb.* 143.

XXXVII.

Liturgia S. Joannis Chryſoſtomi, è Græco in Syriacum, *in* 8. *bomb.*

XXXVIII.

Paracleticum, cum Octoëcho, è Græco in Syriacum, ſcriptum a Joanne monacho ex urbe Saidanaia feria 6. die 1. Auguſti anno mundi 7062. *In fol. bombyc.* 224.

XXXIX.

Oratio ſuper Puerum octavo à nativitate die.
Ingreſſus puerperæ in Templum.
Ordo Baptiſmi, auctore S. Baſilio Magno.
Solutio Coronæ, ſeù Oratio ſuper baptizatum die octavo.
Benedictio Aquæ in Epiphania.
Ablutio pedum Feria V.
Ordo Sacri Habitus, pro medio & ſummo gradu monachorum.
Lectiones ad Liturgiam, ex Apoſtolo & Evangelio per annum.
In 16. *membr.* 126. Codex è Græco in Syriacum translatus.

XL.

Liturgia S. Joannis Chryſoſtomi.
Liturgia S. Baſilii Magni.
Liturgia Præſanctificatorum, quæ Baſilii Magni nomen præfert.
Lectiones ex Apoſtolo, & Evangelio per annum.
Ordo Tonſuræ monachorum novitiorum.
Ordo ſacri Habitus pro medio, & ſummo gradu.
Ordinatio Lectoris. Hypodiaconi. Diaconi. Presbyteri.
Oratio ſuper Puerum octavo die. *Ingreſſus* Puerperæ in Templum.
Ordo Baptiſmi, auctore Sancto Baſilio Ma-

Magno. *Solutio coronæ* die octavo.
Adoratio in Pentecoſte.
Benedictio Aquæ in Epiphania.
Benedictio Sponſi & Sponſæ.
Exequiæ Defunctorum.
Veſpertinum Officium pro Dominicis, & feſtis diebus.
Ordo Sacri Olei, ſeu Lampadis.
Benedictiones, Precationes, & Abſolutiones variæ.
In 8. *bomb.* 426. Codex è Græco in Syriacum translatus: exaratus autem partim à Gabriele monacho Marci filio, & partim ab Abdalmeſſia Bar-Cheſta ex urbe Maipherchin.

XLI.

Lectiones ex Actibus Apoſtolorum, & ex Epiſtolis Pauli: nec non Cantus, & Antiphonæ per annum.
Synaxarium totius anni.
In fol. membr. 151. Codex è Græco in Syriacum translatus: exaratus autem à Joanne monacho Joſephi filio in monaſterio S. Pantaleonis in monte nigro apud Antiochiam, Sabbato, die 31. Octobris, anno Græcorum 1353.

XLII.

Menæum, Martius, *in fol. bomb.* 100. è Græco in Syriacum, Codex exaratus in oppido Saidanaia, feria 3. die 14. Auguſti anno Græcorum 1547.

XLIII.

Menæum, Aprilis, *in fol. bomb.* 178. è Græco in Syriacum, Codex ſcriptus à Simeone Petri filio pro monaſterio Montis Synai, feria 2. die 27. Septembris, anno Græcorum 1563.

XLIV.

Menæum, Junius, *in fol. bomb.* 212. è Græco in Syriacum, Codex exaratus à Joanne Presbytero & Monacho Joſephi filio ex pago Caphar-Napach regionis Zebedææ pro monaſterio S. Chriſtophori die 10. Febr. anno mundi 6700. Hegiræ 611.

XLV.

Noë Patriarchæ Jacobitarum Carmina Syriaca metro dodecaſyllabo, de hæretico ad fidem revocato II. De amico tribulato II. Quod Dominus eſt vita, & vitam largitur credentibus in ipſum XI. De monte Libano III. De ſeipſo III. De ſuo ortu II. ubi affirmat ſe natum eſſe anno Græcorum 1762. Admonitio ad animam. De munditie corporis V. De amore hujus ſæculi. De ſua peregrinatione IX. *Chamiſii* Neſtoriani interrogatio ad Bar-Chettab. *Danielis Bar-Chettab* reſponſio. Reſponſio Noë Patriarchæ ad utrumque, edita anno Græcorum 1805. De Roſa XII. De mente, anima & corpore. De ſilentio II. De Judice II. De Monachis montis Libani VIII. Ad Danielem Phœnicem II. Ad Malchum Epiſcopum Maadan de natura univerſali & particulari.
Abdallæ carmen dodecaſyllabum paræneticum, ordine alphabetico, pro ſingulis literis duo verſus, quorum unaquæque vox iiſdem elementis inchoatur.
Gregorii Bar-hebræi, vulgò Abulpharagii, Carmina Syriaca metro dodecaſyllabo: videlicet, de Perfectione carmen Philoſophicum editum in urbe Bagdad anno Græcorum 1588. De admirabili conſtitutione cœlorum, deque anima rationali. De amore divino II. Ad animam rationalem. In illud Socratis, *bona lex, ſed melior Philoſophia*. De lagena ænea, corporiſque munditie. De amico, qui cum ipſo diſceptabat. De candela XXI. Ad Ignatium Sabam Patriarcham, qui ipſum in quodam ſpecu Antiochiæ monachum agentem viſitavit, XIII. Ad Dionyſium Angur Patriarcham, qui in monachos deſæviit II. Ad eundem, quum pœnas ſuæ crudelitatis dedit VIII. De Sancta Cruce. De Monaſterio Joannis Patriarchæ. De quodam inſipiente VI. De amico infirmo XIV. De Salomone Epiſcopo Neſtoriano. De quodam defuncto. De amore ſyncero XXIV. De ſapientia VII. De flabello X. De obitu Joannis Bar-Maadani Patriarchæ. Ad terram V. Ad fictum amicum IX. De amore Dei V. Ad Deum III. Verſus inſcripti baculo ſuo Paſtorali. De quodam amico VII. Encomium cujuſdam Epiſcopi III. Ad Epiſcopum quendam VI. De Maſora Presbytero II. Ad amicum, qui velum ſibi dono miſit, & de Iſmaelitarum tyrannide in Chriſtianos. De inſipientis exaltatione V. Paræneſis. De obitu Michaëlis, & Mauphac fratrum ſuorum V. De obitu Cuphri medici. Ad amicum VII. Quum Cœnobium Barſaumæ adiit XXIII. Sapientiæ ſermones coram unoquoque proferendos eſſe X. De inſipiente & flagitioſo Paſtore. De Viſitatore tyranno III. Ad inſipientem, qui nomen

Phi-

Philoſophi affectabat II. Ad inſipientem, qui libros quidem undequaque colligebat, doctos autem viros aſpernabatur. De frigore. De avaro. De ſeptem Planetis. Ad Deum XXXII. De ſeipſo VII. ubi ſe natum affirmat anno Græcorum 1537. *Chamiſii* Neſtoriani interrogatio ad Bar-Chettab. *Danielis Bar-Chettab* reſponſio. *Barhebræi* ad utrumque reſponſiones VII. Ad Carduenſem quendam epiſtola. Reprehenſiones ad diſcipulum VI. Ænigmata XIV. De amore ſapientiæ II. De Ingadia Ciliciæ urbe. De Archimandrita ſuperbo. Quod Sapientes in hoc mundo deſpectui & odio haberi ſolent, II. De ſapientia. Ad fictum amicum. Ad Olaum Regem Tartarorum carmina cujuſdam Poëtæ è Perſico in Syriacum à Barhebræo tranſlata & Chronicis inſerta. De virtute IV. De vitæ hujus contemptu. De ſeipſo VI. Glorificatio Dei. De ſua pueritia & de intellectu perfectorum, oratio ſimiliter cadens, quam morte præventus, imperfectam reliquit.

Carmina moralia XXII. metro dodecaſyllabo, juxta numerum literarum Alphabeti Syriaci, quorum primum incipit per literam Aleph, nec ullum aliud Aleph habet; ſecundum per Beth ſimiliter, & ſic de reliquis.

Encomium Patriarcharum & Epiſcoporum, ordine Alphabetico, metro dodecaſyllabo.

De Chriſto Carmen dodecaſyllabum, ordine Alphabetico.

Ænigmata VIII. metro dodecaſyllabo.

In fol. bombyc. 108. Codex nitidiſſimè exaratus à Sergio Riſio Maronita.

CODICES COPTICI,

Quos Auctor ex Oriente advexit.

I.

P*entateuchus* Copto-Arabicus, *in fol. membr.* 276.

II.

Pſalterium, cum Canticis Moyſis, Annæ, Ezechiæ, Manaſſæ, Jonæ, Habacuc, Iſaiæ, Danielis, Trium puerorum, Beatæ Virginis Mariæ, Zachariæ, & Simeonis: nec non *Oratio* S. Athanaſii, & *Oratio Dominica*.

In fol. membr. 209.

III.

Antiphonæ per annum, & feſtos Sanctorum dies.

In fol. membr. 57.

IV.

Ordo Miſſæ.

Liturgia S. Baſilii.

In 16. *bombyc.* 259. ſcript. anno Martyrum 1247. (*Chriſti* 1531.)

V.

Diaconale, ſeù, Preces, & Reſponſoria, quæ ad Diaconum, Sacerdoti celebranti miniſtrantem, ſpectant.

In 8. *bombyc.* 100. ſcript. anno Martyrum 1026. (*Chriſti* 1310.)

VI.

Joannis Chryſoſtomi Homiliæ XXXVII. *in fol. membr.* 278.

VII.

Joannis Monachi ſermo de SS. Magiſtriano, & Sociis.

Zachariæ Hieroſolymorum Epiſcopi ſermo.

Joannis Chryſoſtomi Homilia de S. Michaele Archangelo.

S. Euſebii martyrium.

S. Jacobi, filii Præfecti Iſauriæ, vita.

S. Polycarpi Epiſcopi martyrium.

Mennæ Theopolitani Epiſcopi encomium in S. Macrobium ejuſdem urbis Epiſcopum.

Zachariæ Hieroſolymorum Epiſcopi ſermo.

Joannis Chryſoſtomi Homilia in Pſalmum VI. Homilia in Pſalm. XXXVIII. Homilia in Pſalmum L.

Baſilii Magni ſermo de Jejunio.

In fol. membr. 194.

VIII.

S. Jacobi Interciſi martyrium.

Archelai Neapoleos Epiſcopi Homilia de S. Gabriele Archangelo.

S. Paphnutii martyrium.

S. Macarii Antiocheni martyrium. In eundem encomium.

S. Cyrilli Alexandrini Homilia de Pœnitentia.

S. *Macarii* vita, ſcripta à Serapione Thmuis Epiſcopo.
In fol. membr. 167. ſcript. anno Martyrum 631. (*Chriſti* 915.)

I X.

S. *Pyrrhi* martyrium.
S. *Pompeji* martyrium.
SS. *Joannis*, & *Simeonis* vita.
S. *Joannis Calybitæ* vita.
In fol. membr. 125.

X.

S. *Simeonis Abbatis* vita, & de Monachis Meſopotamiæ.
S. *Pauli* vita.
S. *Aripii Presbyteri* vita.
Petri Alexandrini Homilia.
Theodoſii Archiepiſcopi Alexandrini Homilia.
Athanaſii Homilia de Abraham. De Iſaac. De Jacob.
Gregorii Nazianzeni Homilia de Abraham, & Iſaac.
Amphilochii Epiſcopi Iconii Homilia de Abraham, & Iſaac.
Joannis Chryſoſtomi Homilia in Pſalmum VI.
In fol. membr. 222.

X I.

S. *Macarii Ægyptii* vita.
Danielis Abbatis vita.
S. *Apatelis* martyrium.
Petri Mongi Patriarchæ Alexandrini, & *Acacii Conſtantinopolitani* Epiſtolæ XV.
Euchodii Archiepiſcopi Homilia de S. Petro Apoſtolo.
Cyrilli Alexandrini Homilia de B. Virgine Maria.
Theophili Alexandrini Homilia de Anania, Azaria, & Miſaele.
Cyrilli Alexandrini in eoſdem tres pueros encomium.
Alexandri Alexandrini in S. Petrum ejuſdem urbis Archiepiſcopum, encomium.
S. *Petri Alexandrini* martyrium.
Iſaac Patriarchæ Alexandrini vita, ſcripta per Mennam Epiſcopum.
Severi Patriarchæ Antiocheni Epiſtola ad Anaſtaſiam Diaconiſſam.
In fol. membr. 298.

X I I.

De SS. Michaele, & *Gabriele* Archangelis Homilia.
S. *Theodori* martyrium.
S. *Apateris*, & filiorum martyrium.
Joannis Chryſoſtomi Homilia.
Theodoti Ancyræ Epiſcopi in S. Georgium martyrem encomium.
S. *Sarapamonis* vita.
In fol. membr. 188.

X I I I.

S. *Macarii Abbatis* vita.
S. *Pauli Eremitæ* vita.
S. *Antonii Abbatis* vita.
S. *Macarii Abbatis* vita.
De SS. Macariis, Ægyptio & Alexandrino.
Palladii Hiſtoriæ Lauſiacæ fragmentum.
In fol. membr. 182.

X I V.

Marci Patriarchæ Alexandrini Homilia.
Theodori Patriarchæ Antiocheni encomium in SS. Theodoros.
Beneſperis Abbatis vita.
In fol. membr. 120. ſcript. anno Martyrum 655. (*Chriſti* 939.)

X V.

S. *Ignatii Antiocheni* martyrium.
S. *Senutii* Presbyteri, & Archimandritæ vita.
S. *Iſaac Monachi* martyrium.
Sancti Epimæ martyrium.
Moyſis Urbis Copti Epiſcopi in Piſentium ejuſdem urbis Epiſcopum encomium.
S. *Apatelis* martyrium.
S. *Theodori* martyrium.
Cyrilli Alexandrini Homilia in B. Virginem Mariam.
S. *Abanubi* martyrium.
S. *Joſeph* Sponſi B. Virginis Mariæ vita.
Gregorii Nazianzeni Homilia de Annunciatione B. Virginis Mariæ.
In fol. membr. 313. ſcript. anno Martyrum 781. (*Chriſti* 1065.)

X V I.

Benjamini Patriarchæ Alexandrini Homilia de Nuptiis Canæ Galilææ.
SS. *Maximi*, & *Domitii*, filiorum Valentiniani Imperatoris, vita.
Baſilii Magni Homilia in B. Virginem Mariam.
S. *Serapionis* martyrium.
Demetrii Patriarchæ Antiocheni Homilia.
In fol. membr. 139.

X V I I.

S. *Cyri* martyrium.
S. *Lucæ Evangeliſtæ* martyrium.

S. Cy-

S. Cyriaci Patriarchæ Hieroſolymorum martyrium.
Baſilii Magni Homilia.
S. Joannis Colobi Abbatis vita.
Ephræm Syri ſermo.
Dioſcori Patriarchæ Alexandrini in Macarium Epiſcopum encomium.
Joannis Chryſoſtomi Homiliæ II.
Severiani Gabalorum Epiſcopi Homilia.
In fol. membr. 190. ſcript. anno Martyrum 673. (*Chriſti* 957.)

XVIII.

S. Theodori Abbatis vita.
S. Joannis Heracleenſis martyrium.
S. Iſaac martyrium.
S. Macarii vita.
SS. Ananiæ, Azariæ, & Miſaelis vita, & in eoſdem encomium.
Danielis Prophetæ vita.
S. Pachomii Abbatis vita.
In fol. membr. 232.

CODICES ARABICI,

Quos Auctor ex Oriente advexit.

I.

T*Atiani Diateſſaron*, ſeu, Quatuor Evangelia in unum redacta, *in fol. bombyc.* 123.

II.

Canones Eccleſiæ Alexandrinæ, in duos Tomos diſtributi. *Tomo Primo* hæc continentur. 1. *Acta Apoſtolorum*, & Canones eorundem XXX. 2. *Canones Apoſtolici* per Clementem LXXXII. 3. *Conſtitutiones* Apoſtolorum de Sacerdotio, & Eccleſia VI. 4. *Conſtitutiones* Apoſtolorum per Clementem LXXI. 5. *Conſtitutiones* aliæ Apoſtolorum per Clementem LVI. 6. *Didaſcalia*, ſeu Doctrina Apoſtolorum, in Capita XXXIX. 7. *Clementis* Canones, ſeu, Epiſtola S. Petri ad Clementem. 8. *Canones Apoſtolorum* ex Teſtamento vetere deſumpti. 9. *Ancyrani* Concilii Canones XXIV. 10. *Neocæſarienſis* Concilii Canones XIV. 11. *Gangrenſis* Concilii Canones XX. 12. *Antiocheni* Concilii Canones XXV. 13. *De Conſtantino* Imperatore, & hæreſibus, quæ ejus tempore vigebant. 14. *Nicænum* Concilium. 15. *Nicæni* Concilii Canones XX. 16. *Nicæni* Concilii Canones LXXXIV. 17. *Nicæni* Concilii de Monachis, & Monaſteriis Canones XXXIII. 18. *Nicænum* Symbolum. 19. *Nicæni* Concilii Canones XX. qui apud Coptos tantùm reperiuntur. 20. *Definitio* Fidei. 21. *Conſtantinopolitani* Concilii Canones XXIII. 22. *Ejuſdem* Concilii Canones alii IV. 23. *Epheſini* Concilii Canon unus. 24. *Laodiceni* Concilii Canones LIX. 25. *Sardicenſis* Concilii Canones XX. 26. *Hippolyti* Papæ Canones XXXVIII. 27. *Baſilii* Magni Canones XIII. 28. *Ejuſdem* Canones CVI. 29. *Baſilicwn*, ſeu, Statuta Imperatorum in IV. Libros diſtributa: *Liber I.* Canones XL.
In fol. bombyc. 151. ſcript. anno Martyrum 940. (*Chriſti* 1372.) collectore, & ſcriptore Macario Presbytero, ac Monacho in Monaſterio S. Macarii Magni in deſerto Scetenſi.

III.

Canones Eccleſiæ Alexandrinæ, Tomus Secundus, quo iſta continentur. 1. *Liber II. Baſilicwn*, ſeu Conſtitutionum Imperialium, Canones CXXX. 2. *Liber III. Baſilicwn*, Canones XXVII. 3. *Liber IV. Baſilicwn*, Capita XI. 4. *Conſtitutionum Apoſtolicarum* per Clementem Libri VIII. 5. *Carthaginenſis* Concilii Canones CXXIII. 6. *Antiocheni*, & *Laodiceni* Concilii Canones LXXXIII. 7. *Epiphanii* Patriarchæ Conſtantinopolitani Canones XLV. 8. *Joannis Chryſoſtomi* Canones XII. 9. *Sanctorum Patrum* Canones XXXII. 10. *Gregorii Nyſſeni* Canones V. 11. *Patriarcharum* ordo, & primatus. 12. *Patrum* Canones XXI. 13. *Patrum* Canones alii LXXXI. 14. *Athanaſii* Alexandrini Canones CVII. 15. *Ejuſdem* Symbolum. 16. *Michaelis* Epiſcopi Damiatæ Canones X. 17. *Chriſtoduli* Patriarchæ Alexandrini Canon unus. 18. *Cyrilli Laclachi* Patriarchæ Alexandrini Canones XXXIV. 19. *Gabrielis* Patriarchæ Alexandrini Canones XXXII. 20. *Ejuſdem* Canones alii X. 21. *Ejuſdem* de Hæreditate. 22. *Cyrilli Laclachi* Patriarchæ Alexandrini Canones XII. 23. *Ejuſdem* Canones alii V. 24. *Cairenſe Concilium* ſub Cyrillo Laclacho Patriarcha Alexandrino anno Martyrum 957. (*Chriſti* 1241.) Canones XVIII. 25. *Ejuſdem Cairenſis* Concilii Canones alii. 26. *Cyrilli Laclachi* Patriarchæ Alexandrini Canones IX.

27. *Chriſtoduli* Epiſcopi Damiatæ, & Cyrilli Laclachi Patriarchæ Alexandrini interrogationes, & reſponſiones. 28. *Abuſolchi Joannis*, cognomento Ben-Nana, collectio Canonum. 29. *Abulpharagii Abdallæ Benattibi* Presbyteri Tractatus de Hæreditate. 30. *Epheſini* Concilii Canones. 31. *Chalcedonenſis* Concilii Canones. 32. *Quintæ* Synodi Canones. 33. *Sextæ* Synodi Canones. 34. *Trullani* Canones. 35. *Septimæ* Synodi Canones. 36. *Carthaginenſis* Concilii Canones.

In fol. bombyc. 167. ſcript. anno Chriſti 1372. eodem Collectore, ac Scriptore Macario.

IV.

Niconis Abbatis Typicon, in Capita XL. diviſum, cui præmittitur *Præfatio Interpretis*, qui ipſum è Græco Arabicum fecit. *Præfatio Niconis*, à Statutis Patrum non eſſe recedendum. 1. *Regulæ* Monaſteriorum, & Inſtitutiones Monachorum: Prologus de Orthodoxa Fide, cauſa hujus Collectionis, & Tituli VIII. videlicet, I. de recta pſallendi ratione. II. de Miſſa. III. de cibo, & potu, & jejuniis Monachorum. IV. de obſervatione Feſtorum; & de qualitate, & quantitate ciborum diebus feſtis, & ferialibus. V. de calceis, & veſtimentis. VI. de Officialibus, & miniſtrandi ratione. VII. de Jejunio Beatæ Virginis Mariæ, quod inchoatur à die 1. Auguſti. VIII. Calendarium Feſtorum à menſe Septembri, unde initium anni Græcorum, uſque ad Auguſtum. 2. *Inſtitutiones* pro Monaſterio Beatæ Virginis Mariæ, ubi Nicon Monachum primò egerat, & quæ cura habenda ſit Eccleſiæ, & quomodo hoſpites recipiendi. 3. *Ad ejuſdem Cœnobii Monachos* inſtitutiones aliæ variis de rebus, ubi de ordinatione Eunuchorum, & de Pœnitentiis injungendis. 4. *Ad Lucam Abbatem* de feſtis, & jejuniis Dominicis: & de Joanne Jejunatore. 5. *Ad Arſenium* Monachum Inſtitutiones Laicorum, & Monachorum, & de obedientia, & confeſſione peccatorum. 6. *Ad Geraſimum* de veris jejuniis, quæ tradit Sancta Eccleſia orthodoxis Chriſtianis: & de Typicis magnorum Monaſteriorum, Studitarum, ſcilicet, Lauræ S. Sabæ, & Montis Atho. 7. *Ad Coſmam*, qua ratione celebranda ſint Jejunia Dominica, & quando ſolvenda. 8. *Ad Ephræm* de Charitate. 9. *Ad Georgium* Abbatem, non eſſe invehendum in eos, qui ſcripturis conſentanea docent, licet contraria dictis agant, juxta illud Evangelii, *ſuper Cathedram Moyſis &c.* 10. *De Jejunio* ante feſtum Aſſumptionis Beatæ Virginis Mariæ. 11. *Ad Monachos* Cœnobii Deiparæ, quod Abbatis Lucæ inſcribitur, Inſtitutiones de vita communi. 12. *Ad Presbyterum* Monaſterii S. Simeonis Thaumaſtoritæ, ſeu in monte mirabili, quomodo hoc Monaſterium à Mahometanis contaminatum fuit. 13. *De Barſanuphio* magno Catholico, & altero ejuſdem nominis hæretico, de quo S. Joannes Damaſcenus hæreſ. 86. 14. *Ad Theodoſium* Presbyterum, de feſtis, & jejuniis; & quomodo ſe gerere debeat Sacerdos erga ſuos ſubditos: & de confeſſione peccatorum: & de variis Dæmonum inſidiis. 15. *De peregrinatione*, & paupertate. 16. *Ad Meletium* Monachum, quod pax & concordia propter Deum quidem quærenda eſt; rejicienda verò, ſi cum pravo affectu habeatur. 17. *Ad Abbatem* Monaſterii S. Joannis, quantum diſcriminis habeat in ſuperioribus iracundia: & quod plenum periculis ſit excipere confeſſiones mulierum: & quod non liceat viris ingredi monaſteria fœminarum, nec fœminis monaſteria virorum. 18. *Ad Petrum*, quomodo ſe gerere debeant Monachi, & quid ipſis agendum. 19. *Ad Geraſimum*, quid Monacho præſtandum ſit; & de ſua ipſius converſatione, quomodo ſcilicet Monachum primò egerit in Monaſterio Deiparæ ſub Abbate Luca, eoque diruto, ad Monaſterium S. Simeonis Thaumaſtoritæ ſeſe contulerit. 20. *Ad Monachos* Monaſterii Bethjaſenſis, de commemoratione Archiepiſcopi, initio, & in fine orationis facienda. 21. *Ad Joannem* Abbatem, de communione Epiſcoporum, qui extra ſuam Diœceſim ſunt: & de Epiſcopis, qui ab urbe minori ad majorem tranſeunt. 22. *Ad eundem*, quando ſolvendum ſit Jejunium Paſchæ, & de Anaphora Patriarchæ, & Epiſcoporum, deque eorum commemoratione. 23. *Ad Præfectum* filium Mariæ, quod non liceat, reditus Eccleſiarum, Monaſteriorum, & Monachorum, in uſum ſæcularium ſuperiorum convertere: & quod Monachi, qui ab Epiſcopo, aut Abbate chirotoniam non acceperunt, ii Spiritus Sancti gratia privati ſunt. 24. *Ad eundem*, quod Spiritus Sancti eloquia, licet ſimplicia videantur, plena tamen myſteriis ſunt. 25. *Ad eundem*, boni Chriſtiani munia eſſe, beneficiis malefacta rependere: & quomodo agendum cum hære-

hæreticis. 26. *Ad Preſbyterum Laodicenum*, de iis, qui vim in captivitate patiuntur. 27. *Ad eundem*, quod Preſbyter, & reliqui Clerici, ad eos gradus per pœnitentiam non redeunt, è quibus per culpam exciderunt. 28. *Ad eundem*, quod præclara ſit confeſſio hominibus facta; & quod Canones è ſacris libris petendi ſunt, & præcepta ex ipſis ſumenda: Dæmones enim illum formidant, qui ita ſe gerit; secùs ei non parcunt, qui Canones ſibi extra ſacros libros condit, & præcepta de ſuo cudit. 29. *Ad Stephanum* Monachum, de Divina Liturgia, & Sacerdotio: & quod Miſſa non ubicumque, nec à quocumque celebrari debeat: & de iis, quæ ad Sacerdotium ſpectant. 30. *Ad Baſilium* Monachum, quod Epiſcopis non liceat abdicare Epiſcopatum, & alios ſibi pro libitu ſubſtituere: & quid hac de re canones præcipiant: & de humilitate cordis, qua ſine virtus perfecta eſſe nequit: & quod Catechumeni exire debeant è Templo, quum dicitur in Miſſa, *Foras Catechumeni*. 31. *Ad eundem*, quod conjuncta operibus doctrina præclara eſt: & quod Sacerdotio fungi non liceat ei, qui labe aliqua pollutus eſt: & de Hebdomada Caſei, quomodo inſtituta ſit, propter jusjurandum ſcilicet Heraclii Imperatoris; & de Sede Antiochena. 32. *Ad quoſdam*, qui ex urbe Hieruſalem advenerant, rogabantque, ut veram divinorum Canonum notitiam ſibi traderet: & quod communio, etiam in mortis articulo, Epiſcopis neganda ſit, qui minori relicto majorem thronum appetunt. 33. *Ad quemdam Eremitam* Hieroſolymitanum epiſtola aſcetica, qua Canones traduntur de quolibet bono opere. 34. *De ſtatu Laicorum*: & quod ii, qui à naturali dictamine deficiunt, in morem belluarum incidunt: & de iis, qui ex legitimo, aut illegitimo matrimonio nati ſunt. 35. *Cleri Antiocheni*, & Petri Archimandritæ Lauræ S. Simeonis Thaumaſtoritæ, epiſtola ad Eutymium Patriarcham Hieroſolymitanum de Armenis, quod non ſit ipſis moleſtia faceſſenda, ſed permittendum, ut Ritu ſuo vivant, eo quod Orthodoxi ſunt. 36. *Niconis ad Geraſimum* Abbatem epiſtola de iiſdem Armenis, cui & tranſmittit exemplar epiſtolæ Cleri Antiocheni, & Archimandritæ S. Simeonis. 37. *Ad eundem Geraſimum* epiſtola de Monachis Georgianis. 38. *Ad Preſbyterum* Monaſterii S. Simeonis Thaumaſtoritæ de Latinis, quos decem & ſeptem errorum inſimulat: & de Petri Patriarchæ Antiocheni epiſtola, quam ut heterodoxam rejicit. 39. *De ſomniis*, & Diabolicis illuſionibus, deque revelationibus Divinis, & quod miracula aliquando ope Dæmonum, Deo permittente, fieri conſueverunt. Item reſponſio ad V. quæſita, videlicet, de Tetraditis, de benedictione Aquæ, de Euſebio Pamphili, de triginta argenteis quibus Chriſtum Judas vendidit, & de Armenis, qui recenti tantùm pane pro Euchariſtia utuntur. 40. *Ad Petrum* Archimandritam S. Simeonis Thaumaſtoritæ, exemplar epiſtolæ Epiſcoporum, qui Niconem ad docendi munus compulerunt: & de tertiis, & quartis nuptiis. *Ordo* induendi novitium habitu monaſtico.

Ejuſdem Niconis Liber II. De Inſtitutione monaſtica; & quod Monachi Epiſcopo ſubeſſe debent: & de Schiſmaticis & hæreticis: & quando ſolvendum ſit jejunium Paſchæ: & de multiplici virtutum genere: & de Brachmanis.

In fol. bomb. 480.

V.

Abdallæ Abulpharagii Benattibi Preſbyteri Tractatus de Hæreditate.

In 4. *bomb.* ſcriptus anno Martyrum 940. (*Chriſti* 1224.)

VI.

Abdallæ Abulpharagii Benattibi Opus inſcriptum *Paradiſus Chriſtianorum*, ſeù, breves in Teſtamentum Vetus, & Novum Quæſtiones: videlicet, in Pentateuchum. In 1. & 2. Samuelis. In Job. In 1. & 2. Regum. In Iſaiam. In Oſee In Jonam. In Aggæum. In Hieremiam. In Ezechielem. In Danielem. De morte Prophetarum. Quæſtiones in novum Teſtamentum. Commentaria in Pſalmos. In Pſalmos altera dilucidatio, uſque ad Pſalmum 46. Quæſtiones in Evangelia. In Actus Apoſtolorum. In Epiſtolam Jacobi. In Epiſtolam Petri. In Epiſtolam Joannis. De morte Apoſtolorum. In Epiſtolas Pauli.

Ejuſdem Benattibi Tractatus de præſtantia jejunii, eleemoſynæ & orationis. Reſponſiones ad quæſita Patriarchæ Neſtorianorum. De Hæreditate II. De divinis Officiis. *In fol. bomb.* 352.

VII.

Abdallæ Abulpharagii Benattibi commentaria in Pentateuchum. In Joſue. In

In Judices. In 1. & 2. Samuelis. In 1. & 2. Regum. In Sapientiam. In Eccleſiaſticum. In Eccleſiaſten. In Cantica Canticorum. In Ruth. In Job, In Iſaiam. In Oſee. In Joel. In Amos In Abdiam. In Jonam. In Michæam. In Nahum. In Habacuc. In Sophoniam. In Aggæum. In Zachariam. In Malachiam. In Hieremiam. In Ezechielem. In Danielem.

In fol. bomb. 198. ſcript. anno martyrum 1095. (*Chriſti* 1379.) Hegiræ 680.

VIII.

Ephræm Syri Sermones L. videlicet 1. Epiſtola ad Joannem monachum de Patientia, & ut à cogitationibus ſe decipi non permittat in vitæ ſolitariæ exercitio: & de præſtantia caſtitatis. 2. Reprehenſio ſui ipſius, & confeſſio. 3. De everſione ſuperbiæ. 4. Sermo de pœnitentia. 5. Sermo aſceticus, in quo multum conſolationis eſt, & compunctionis iis, qui ſalutem deſiderant. 6. Ad imitationem Proverbiorum, & de Timore Dei. 7. Adhortatio ad directionem eorum, qui pravis dediti ſunt affectibus, & honores appetunt. 8. Reprehenſio ſui ipſius, & confeſſio. 9. De reminiſcentia affectuum, cum confeſſione, & gratiarum actione. 10. De pœnitentia. 11. De gratiarum actione Deo agenda cum multa compunctione. 12. Parænefis. 13. De compunctione. 14. Threni in Patres defunctos. 15. Threni alii in eoſdem Patres defunctos. 16. De Anima, quæ ab Inimico tentatur, & quomodo aſſiduas ad Deum preces effundere debeat. 17. De judicio, & animi compunctione. 18. De patientia, & conſummatione ſæculi, & Chriſti adventu, & de regno juſtorum, & pœna peccatorum, queis nullus finis eſt. 19. Sermo Paræneticus ad Eulogium. 20. Quod non ſit ridendum, ſed potiùs lugendum. 21. De ſecundo Domini noſtri Jeſu Chriſti adventu: 22. Beatitudines. 23. De Virginitate. 24. Allocutio ad eos, qui frequenter quidem peccant, rarò autem pœnitentiam agunt. 25. Confeſſio, & oratio. 26. Parænefis de pietate. 27. Sermo de iis, qui præ audacia labuntur, & excuſationes in peccatis adducunt. 28. Epiſtola ad Fratrem lapſum, & de Pœnitentia. 29. Sermo ad quemdam Fratrem ſciſcitantem, ad quem pertineat hoc dictum, *melius eſt nubere, quàm uri.* 30. Parænefis de charitate. 31. Sermo ad monachum, qui inſtituti ſui pertæſus dicebat, *relinquam monaſterium, & ad ſæculum revertar.* 32. De mala conſuetudine, & de negligentia. 33. Sermo de differentia vitæ monaſticæ, & ſæcularis. 34. Sermo de Paſſione Domini. 35. Sermo de Judicio, & Reſurrectione. 36. Sermo Paræneticus de patientia, & compunctione. 37. De reſurrectione mortuorum, & Reſponſio ad hanc interrogationem, *nudi ingreſſi ſumus in hunc mundum, & nudi exibimus ab ipſo.* 38. Sermo de iis, qui animas decipiunt, & in fornicationem, atque immunditiam inducunt, dicentes, hoc nihil mali eſſe. 39. Sermo ad quemdam Fratrem, qui de Heli Sacerdote contendebat. 40. Capita centum, ſermones, colloquia, doctrina, & parænefis. 41. De Juliano Monacho. 42. Sermo de memoria mortis, & de Virtute, & divitiis. 43. Adhortatio per modum Epiſtolæ. 44. Brevia Capita de Virtutibus, & Vitiis. 45. Conſilium de Vita ſpirituali. 46. Parænefis divina. 47. De diſcrimine ſomniorum, & differentia. 48. De patientia, & compunctione. 49. Parænefis ad Fratres, qui è loco in locum ſeſe conferebant. 50. De eo, qui legit ad aures Fratrum, quod legere debeat cum labore, & diligentia.

Gregorii Nyſſeni encomium in S. Ephræm.

In fol. bombyc. 281. ſcript. anno Martyrum 1041. (*Chriſti* 1325.)

IX.

Jacobi Sarugenſis Batnarum Epiſcopi, Homiliæ de curru Cherubim, quem vidit Ezechiel Propheta in captivitate Babylonica. De creatione Adæ, & reſurrectione mortuorum. In illud, *Faciamus hominem ad imaginem, & ſimilitudinem noſtram.* De exitu Adæ è Paradiſo. De Adam, mortalis ne, an immortalis creatus fuerit. De Noë juſto, & de Diluvio. De ſuperbia. De Amore Divino. In illud, *Facilius eſt Camelum intrare in foramen acus, quàm divitem in regnum cœlorum.* De Theſauro abſcondito in agro. De Divite, & Lazaro. De Parabola decem Virginum. De hominis Anima. Parænefis. De pœnitentia. De decem drachmis. & de centum ovibus. De oratione dominica. De Phariſæo, & Publicano. De Vidua, quæ duos obolos miſit in gazophylacium. De filio Viduæ, quem Dominus ad vitam revocavit. De divinorum myſteriorum perceptione. De Jejunio. De fine mundi, & Judicio.

In fol. bomb. 229.

Abu-

X.

Abu-Iſaac Benaſſali Collectio Canonum in Partes duas diviſa.

Præfatio de Codicibus, è quibus ſuam collectionem Auctor adornavit.

Pars I. in Capita 22. videlicet, De Eccleſia. De ſacris Libris. De Baptiſmo. De Patriarchis. De Epiſcopis. De Presbyteris. De Diaconis. De reliquis Clericis. De Sacerdotibus in genere. De Monachis, & Monialibus. De Sæcularibus. De Miſſa. De Euchariſtia. De oratione. De Jejunio. De Eleemoſyna. De Eleemoſynario. De Decimis, & primitiis, & votis, & legatis piis. De Dominica, & feſtis diebus. De Martyribus, & Confeſſoribus, & Apoſtatis. De Infirmis. De Defunctis.

Pars II. in Capita XXIX. videlicet, De cibo, & potu, & domiciliis. & artibus, quæ Chriſtianos decent. De Sponſalibus, & dote, & matrimonio. De concubinatu. De donationibus. De mutuo, & pignore, & feudo, & fidejuſſione. De commodo. De depoſito. De Procuratione. De libertate, & ſervitute, & manumiſſione. De minoritate. De venditionibus. De ſocietate. De violentia. De locatione, & canone. De ædificiis, & viis publicis. De mutuo. De confeſſione. De rebus amiſſis. De Teſtamentis. De hæreditate. De Judice. De Regibus. De Teſtamento Veteri, & Novo. De pœnis Apoſtaſiæ. De Homicidio. De Fornicatione. De Furto. De pœnis. De capillis, de circumciſione, & de Confeſſione auriculari.

In fol. bomb. 259. ſcript. anno Martyrum 1005. Hegiræ 687. *Chriſti* 1289.

X I.

Abu-Iſaac Benaſſali ſolutio difficultatum Evangelii, *in* 4. *bomb.* 133. ſcript. anno Martyrum 1177. *Chriſti* 1461.

X I I.

Abu-Iſaac Benaſſali Liber inſcriptus *Margarita pretioſa de Fide Orthodoxa*, in XV. Capita diſtributus, videlicet, De Trinitate. De Deo Verbo. De Incarnatione. De Chriſti Baptiſmo. De ejuſdem tentatione in deſerto. De Chriſti operibus, à Baptiſmo Joannis uſque ad Paſſionem. De ejuſdem Paſſione. De morte. De ſanguine, & aqua, quæ ex ipſius latere fluxerunt. De deſcenſu ad inferos. De reſurrectione. De aſcenſione. De ſecundo adventu. De Paraclito. De Trinitatis conſubſtantialitate.

In fol bomb. 169.

X I I I.

Abu-Iſaac Benaſſali de Kalendario, & Epochis Liber in Capita XV. diviſus, queis præmittit *Carmina* ad inveniendum Epactam, Paſcha Judæorum, Paſcha Chriſtianorum, Feſta Coptorum, annum Arabicum, & Ægyptiacum, & quemlibet diem menſium Coptorum, Græcorum, & Syrorum. 1. Modus inveniendi Paſcha Reſurrectionis. De Epacta Lunæ. De Paſchate Judæorum. De Epacta Solis. De ſacro Paſchate. De Jejuniis. 2. De Quadrageſimali Jejunio. 3. Modus inveniendi Moharrammum, primum, ſcilicet, menſem Arabum, & baſem anni, & menſes Arabicos. 4. Modus extrahendi Arabicos ex Copticis. 5. Modus inveniendi initia menſium Syrorum. 6. Supputatio annorum ab initio Revolutionis Lunaris. 7. Copticos ex Arabicis deducere. 8. Horas menſium invenire. 9. Biſſextum annum à non Biſſexto diſcernere. 10. Feſtos dies, qua quique hebdomadæ die occurrant, cognoſcere. 11. Qua hora Luna oriatur, aut occidat, aut currat, deprehendere. 12. De Conſtellationibus, de qualitatibus & diviſionibus earum: & quænam ex ipſis oriatur, occidat, aut medium curſum teneat. 13. Epocham ab Adamo ad Chriſtum invenire. 14. De anno Biſſextili. 15. Copticos annos ex Arabicis, & è contrario, invenire. De annis mundi. Feſtos Chriſtianorum dies ex menſibus Arabicis deducere. Periodum componere. Tabulam Feſtorum mobilium deſcribere. *Series* Patriarcharum Alexandrinorum, à S. Marco ad Gabrielem octogeſimum ſextum illius Sedis Patriarcham, qui obiit anno Martyrum 1094. (*Chriſti* 1378. recentiori manu aucta.

In fol. bomb. 142. ſcript. anno Martyrum 1070. (*Chriſti* 1324.)

X I V.

Abu-Iſaac Benaſſali Expoſitio in Epiſtolas Pauli.

In fol. bomb. 71.

X V.

Abu-Iſaac Benaſſali de Fundamentis Fidei Partes V. Pars I. Capita XV. Index Auctorum, quorum teſtimoniis utitur: de

Deo

Deo: de mundo: de homine: de tribus Chriſtianorum ſectis, videlicet Jacobitarum, Melchitarum, & Neſtorianorum: de Hæreſibus: de Fidei articulis: & de veritate Evangelii. Pars II. De Divinis attributis, & Perſonis, Capita IV. Pars III. de Incarnatione, & una Chriſti Natura: (qua hæreſi Auctor laborabat) Capita XXVI. Pars IV. De B. V. Maria: de Cruce: de cantibus, & Officiis Divinis: de Prophetis & Apoſtolis: de Angelis & Dæmonibus: de Patriarchis & Epiſcopis: de Pœnitentia, & confeſſione auriculari: de judiciis, & pœnis: de morbis & morte, Capita XIV. Pars V. De Antichriſto & Reſurrectione mortuorum: de Paradiſo & Inferno, Capita XI.

Ejuſdem brevis Tractatus de Fundamentis Fidei.

In fol. bomb. 244.

XVI.

Maximi monachi & Confeſſoris cum Pyrrho ex-Patriarcha Conſtantinopolitano Diſputatio de duabus Chriſti voluntatibus, è Græco in Arabicum tranſlata à Phadlalla Diacono Antiocheno.

Regulæ Monachorum *Studitarum*, & *Montis Atho* de cibo & potu.

Archiepiſcopatus & Epiſcopatus Patriarchatus Antiocheni, eorumque præeminentiæ & officia.

In 4. *bomb.* 37. Codex deſcriptus à Name Presbytero Syro, ex vetuſtiſſimo Eccleſiæ Alexandrinæ exemplari, quod proſtat in urbe Damiata.

XVII.

Hortus Patrum, ſeù, monachorum dicta & geſta, quæ ex Hieronymo, Palladio, Moſcho, & Vitis Patrum collegit, & in IV. Partes per modum Interrogationis, ac Reſponſionis redegit Philoxenus Syrus.

Anathema in Concubinarios, & in eos, qui uxores repudiant, aut repudiatas ducunt.

In 4. *bomb.* 255.

XVIII.

Synaxarium, ſeù Martyrologium Coptorum, Auctore Michaele Epiſcopo Meligenſi, in Partes II. diviſum. Pars I. continet ſex menſes à Tot, unde initium anni Coptici, ad Mechir. *In fol. bomb.* 196.

XIX.

Synaxarii Coptorum Pars II. à menſe Barmahat ad Meſri, cui ſubjunguntur & quinque vel ſex dies, quos Copti parvum menſem vocant. *In fol. bomb.* 194.

XX.

Anaphora S. Baſilii Copto-Arabica, *in* 4. *bomb.* 145.

XXI.

Ordo Lampadis, ſeù Extremæ Unctionis, Copto-Arabicus, *in* 8. *bomb.*

XXII.

Pedilavium Copto-Arabicum, ſeù ordo abluendi pedes Feria V. majoris Hebdomadæ, auctore Petro Epiſcopo Meligenſi, *in* 8. *bomb.*

XXIII.

Fides Patrum de Verbi Incarnatione: ſeù collectio Auctoritatum Patrum, & Epiſcoporum, maximè Antiochenæ & Alexandrinæ Sedis, auctore Ebn Regia Copto: Opus in duas Partes diviſum: Pars I. complectitur XXVIII. Auctoritates: videlicet, 1. Apoſtolorum in Didaſcalia. 2. Hierothei diſcipuli Pauli. 3. Attici Conſtantinopolitani. 4. Archei cujuſdam urbis Africæ Epiſcopi. 5. Dionyſii Areopagitæ. 6. Ignatii Antiocheni. 7. Gregorii Thaumaturgi. 8. Gregorii Armenorum Epiſcopi. 9. Alexandri Alexandrini. 10. Patrum Nicænorum in Symbolo, quorum & Canones quidam Coptis peculiares referuntur. 11. Athanaſii Magni. 12. Baſilii Magni. 13. Gregorii Nyſſeni. 14. Felicis Papæ. 15. Julii Papæ. 16. Innocentii Papæ. 17. Silveſtri Papæ Diſputat. adversùs Judæos. 18. Vitaliani Papæ. 19. Ephræm Syri. 20. Procli Conſtantinopolitani. 21. Severiani Gabalorum Epiſcopi. 22. Eupraxii Armenorum Epiſcopi. 23. Joannis Hieroſolymitani. 24. Theodoti Ancyrani. 25. Epiphanii Epiſcopi Cypri. 26. Gregorii Nazianzeni. 27. Joannis Chryſoſtomi. 28. Theophili Alexandrini.

Pars II. Auctoritates Patrum à Cyrillo Alexandrino uſque ad Chriſtodulum ejuſdem Sedis Coptorum Patriarcham: ubi præter multa ex S. Cyrillo producta teſtimonia, ſequentes epiſtolæ ferè integræ referuntur: videlicet: 1. *Theo-*

doſii

doſii Alexandrini Oratio de S. Trinitate. 2. Ejuſdem Epiſtola ad Clerum Alexandrinum è loco exilii miſſa. 3. Ejuſdem Epiſtola Synodica, quam in Aſſumptione ſua ad Thronum Alexandrinum ſcripſit Patriarchæ Antiocheno. 4. *Severi Antiocheni* Fides miſſa ad Imperatorem Anaſtaſium. 5. Ejuſdem Epiſtola ad Julianum Halicarnaſſenſem de Incarnatione. 6. Ejuſdem Oratio in illud, *Deus meus, Deus meus, quare dereliquiſti me*. 7. Ejuſdem Oratio habita coram Imperatore. 8. Ejuſdem Epiſtola ad Imperatorem. 9. Ejuſdem Epiſtola Synodica ad Joannem Alexandrinum. 10. Ejuſdem Epiſtola Synodica ad Theodoſium Alexandrinum. 11. *Jacobi Sarugenſis* Batnarum Epiſcopi Oratio de nativitate Domini. 12. Ejuſdem Oratio de Paſſione Domini. 13. *Beniamini Alexandrini* adversùs eos, qui dicunt Divinitatem Verbi eſſe mortalem. 14. *Joannis Alexandrini* Epiſtola Synodica ad Cyriacum Antiochenum. 15. *Cyriaci Antiocheni* Epiſtola Synodica ad Marcum Alexandrinum. 16. *Theodoſii Antiocheni* ad Michaelem Alexandrinum. 17. *Dionyſii Antiocheni* ad Michaelem Alexandrinum. 18. *Michaelis Alexandrini* ad Joannem Antiochenum. 19. *Coſmæ Alexandrini* ad Joannem Antiochenum. 20. Ejuſdem Coſmæ Epiſtola Reſponſiva ad Baſilium Antiochenum. 21. *Baſilii Antiocheni* ad Coſmam Alexandrinum. 22. *Macarii Alexandrini* ad Joannem Antiochenum. 23. *Dionyſii Antiocheni* ad Mennam Alexandrinum. 24. *Mennæ Alexandrini* ad Joannem Antiochenum. 25. *Dionyſii Antiocheni* Epiſtola Synodica altera ad Mennam Alexandrinum. 26. *Joannis Antiocheni* Synodica ad Mennam Alexandrinum, quum Romæorum Imperator ipſum Joannem vinctum Conſtantinopolim adduxit, ubi coram eodem diſputationem habuit cum Patiarcha Conſtantinopolitano. 27. Ejuſdem Joannis altera Synodica ad Mennam Alexandrinum. 28. *Philothei Alexandrini* Synodica ad Dionyſium Antiochenum. 29. Ejuſdem Philothei Reſponſiva ad Athanaſium Antiochenum. 30. *Athanaſii Antiocheni* Synodica ad Philotheum Alexandrinum. 31. *Joannis Antiocheni* ad Zachariam Alexandrinum. 32. Ejuſdem Joannis Reſponſiva ad Synodicam Zachariæ Alexandrini. 33. *Zachariæ LXIV. Patriarchæ Alexandrini* Synodica ad Joannem Antiochenum. 34. Ejuſdem Zachariæ ad Joannem Antiochenum epiſtola data anno Hegiræ 403. 35. *Senuthii Alexandrini* Reſponſiva ad Dionyſium Antiochenum, data anno Martyrum 752. 36. Ejuſdem Senuthii Reſponſiva ad Epiſtolam Dionyſii Antiocheni datam anno Martyrum 751. 38. *Dionyſii Antiocheni* Synodica ad Senuthium Alexandrinum. 38. *Joannis Antiocheni* Synodica ad Chriſtodulum Alexandrinum. 39. Ejuſdem Joannis altera Synodica ad Chriſtodulum Alexandrinum. 40. *Chriſtoduli Alexandrini* Synodica ad Joannem Antiochenum. 41. Ejuſdem Chriſtoduli ad univerſos Ægypti Epiſcopos. 42. *Joannis Antiocheni* Synodica ad Chriſtodulum Alexandrinum, quæ lecta fuit in Eccleſiis B. Virginis, & S. Sergii anno Martyrum 782.

Gregorii Thaumaturgi Anathematiſmi XII.
Julii Papæ Anathematiſmi VI.
Vitaliani Papæ Anathematiſmi V.
Gregorii Nazianzeni Anathematiſmi XII.
Cyrilli Alexandrini Anathematiſmi XII.
Theodoſii Alexandrini Anathematiſmi V.
Joannis Brullenſis Epiſcopi Anathematiſmi XIII.
Cyrilli Alexandrini Auctoritates de Verbi Incarnatione.
In fol. bomb. 395.

XXIV.

Epiſtola Presbyterorum, Diaconorum, & Populi Meniet-Amri in Delta Ægypti, ad Gabrielem Alexandrinum Coptorum Patriarcham, de Paſchate, & Kalendario novo, ſcripta anno Martyrum 1311. (*Chriſti* 1595.) *in* 12. *bomb.*

XXV.

Amri Ben-Matthæi Neſtoriani Tabrahanitæ Liber in VII. Quæſtiones diviſus, de Deo trino & uno: de Verbi Incarnatione: de Baptiſmo: de Euchariſtia: de oratione: de jejunio: de eleemoſyna: de circumciſione: de reſurrectione &c.
In fol. bomb. 210. ſcript. anno Martyrum 1117. (*Chriſti* 1461.

XXVI.

Petri Sadamanti Presbyteri Profeſſio fidei. Item de Virtutibus. Collectio Apophthegmatum Patrum. Vita Babnudæ monachi. Vita Iſidori Alexandrini. Apologia pro Chriſtiana Religione.
Joannis Severi opus aſceticum.
Cyrilli Alexandrini Epiſtolæ II.

Philoxeni Mabugenſis Epiſcopi Hierapolitani Epiſtola de perfectione monaſtica.
Eliæ Epiſcopi Niſibeni de Virginitate.
In 4. bombyc. 303. ſcript. anno Martyrum 1404.

XXVII.

Simeonis Colaili monachi Liber inſcriptus *Exercitium Solitarii, & ſolamen Eremitæ*: in quo agitur de creatione hominis: de recta in Deum fide: de anima: de oratione: de jejunio: de patientia: de charitate: de caſtitate: de humilitate: de donanda inimicis venia: de temperantia, & de virtutum exercitio.
In 4. bomb. 237.

XXVIII.

Jahia, ſeù *Joannis*, *Benadi Ben-Zachariæ* Jacobitæ, Reſponſio Apologetica ad Mahometem Ben-Aaron, cognomento Abi-Iſa Mahometanum, pro Religione Chriſtiana, in qua objectiones quidem Mahometanorum contra Trinitatem, Incarnationem, & Evangelium luculenter refellit; ſectam tamen Jacobitarum præ cæteris extollit; Libris duobus comprehenſa.
In fol. bomb. ſcript. anno Martyrum 946. (*Chriſti* 1230.)

XXIX.

Joannis Calliopæi commentaria in Epiſtolam ad Romanos.
In fol. bomb. 249. Codex exaratus anno Martyrum 1095. (*Chriſti* 1379.)

XXX.

Petri Meligenſis Epiſcopi, *Liber Radiorum*, ſeù Apologia pro Natione Coptorum. Objectiones contra Græcos. Objectiones contra Latinos. Objectiones contra Armenos. Objectiones contra Neſtorianos. *Liber Demonſtrationis* de Incarnatione Verbi, de Unione Hypoſtatica, de Veritate Evangelii, de ablutione, & de Oratione, adversùs Gelaleddinum Mahometanum.
Abu-Iſaac Benaſſali de Fundamentis Fidei. De Unione Hypoſtatica Verbi. De Trinitate, & Incarnatione. Adversùs eos, qui negant Chriſtum crucifixum. De Chriſto judice, & de extremo Judicio.
Raphaelis Presbyteri Profeſſio Fidei.
In fol. bomb. 320.

XXXI.

Petri Abuſciocri Abicarami monachi Quæſtiones L. de Trinitate, & Incarnatione: de Circumciſione: de Repudio: de Euchariſtia, deque azymo & fermentato: de peccato Adæ: de ablutione pedum, & manuum: de Triſagio: de Divinis attributis: de fato & neceſſitate: de ſacris Ordinibus: de Jejuniis: & de extremo Judicio. *In fol. bomb.* 246. Codex ſcriptus propria Auctoris manu anno Martyrum 998. *Chriſti* 1382.

XXXII.

Abulbarcati Ben-Cabari Presbyteri de Fundamentis Fidei Partes duæ. I. in Capita 24. de Deo trino, & uno: de Chriſto: de reſurrectione mortuorum: de ſacris Imaginibus: de Baptiſmo: & de Euchariſtia. Pars II. in Capita 5. de oratione: de jejunio: de eleemoſyna: de præſtantia Legis Chriſtianæ: & de præceptis Evangelicis.
Apologia pro Fide Chriſtiana adversùs Mahometanos.
In fol. bomb. 126. ſcript. anno Martyrum 1050. Hegiræ 734. *Chriſti* 1323.

XXXIII.

Olai Beghi Liber de Epochis Arabum, Perſarum, Indorum, Turcarum, Ægyptiorum, Syrorum, & Græcorum.
Ejuſdem de Aſtronomia.
In fol. bombyc. 88.

XXXIV.

Mohammad Hoſni, & *Hoſaini*, filiorum Moyſis Ben-Sciacher, Mechanica.
Mohammad Abu-Abdalla Ben-Mohammad Ben-Amri *Phanuchenſis* de Algebra. *Ejuſdem* de Veritate.
Facreddini Ben-Saleh de Quadrante.
In fol. bomb. 141.

XXXV.

Algazelis Metaphyſica in Libros duos diviſa. Liber 1. de rebus univerſalibus, ideſt, de exiſtentia cap. X. De eſſentia cap. XX. De Unitate & Pluralitate cap. XX. De neceſſario & poſſibili cap. XII. De privatione & contingentia cap. V. Liber II. de ſubſtantia capita XV. De Accidentibus capita V.
In fol. bomb.

Abu-

XXXVI.

Abu-Ali-Ebn-Sina, vulgò *Avicennæ*, Logica, Phyſica, & Metaphyſica. *Ali Abulhoſni* in Iſagogen Porphyrii. Item in Logicam Avicennæ.
In fol. bomb. 281. ſcript. anno Hegiræ 744.

XXXVII.

Avicennæ de Medicina Liber in V. Partes diviſus. I. De definitione medicinæ: de ſubjectis ejus: & de rerum naturalium qualitatibus. II. De cauſis, & accidentibus morborum. III. De conſervanda ſanitate. IV. De variis curationum modis pro qualitate morborum univerſalium. V. De Febribus.
In 4. *bomb.* 76. ſcript. anno Hegiræ 781.

XXXVIII.

Abulpharagii Ben-Jacob, Ben-Iſaac, cognomento *Ben-Alcaf*, medici, Liber in Partes II. diviſus. I. De definitione medicinæ, & de rebus naturalibus, Capita 44. ubi de ſingulis corporis humani membris. De cauſis morborum, Capita 21. De iis, quæ morbos conſequuntur, Capita 14. De ſignis morborum, Capita 32. De morbis cutaneis, Capita 7. De Febribus, Capita 6. De Venenis, Capita 6. Pars II. De morbis inſtrumentorum Animæ. De morbis inſtrumentorum Reſpirationis. De morbis inſtrumentorum Educationis. De morbis inſtrumentorum Generationis. De morbis Venarum.
In fol. bomb. 259. ſcript. anno Hegiræ 670.

XXXIX.

Aladdini Ali Ben-Abialarami Alcarſi de medicina Tractatus IV. videlicet, De medicina practica, & ſpeculativa. De remediis ſimplicibus, & compoſitis. De morbis ſingulorum membrorum corporis humani. De morbis in genere.
In 4. *bomb.* 175. ſcript. anno Hegiræ 850.

XL.

Aladdini Ali Ben-Abialarami Alcarſi de Oculo.
In 4. *bomb.* 187. ſcript. anno Hegiræ 851.

XLI.

Iſmaelis Ben-Ebetallæ Iſraelitæ medici Tractatus quatuor. I. De medicina, de rebus naturalibus, de cauſis & ſignis morborum, Capita 50. II. De remediis ſimplicibus, & de cibis, ordine Alphabetico, Capita 2. III. De tuenda ſanitate, remedia pro quolibet morbo, Capita 42. IV. De remediis compoſitis, Capita 22.
In 4. *bomb.* 224. ſcript. anno Hegiræ 662.

XLII.

Mohammad Ben-Ali, Ben-Omar Samarcandi, de cauſis, & ſignis morborum, eorumque remediis.
In 8. *bomb.* 82. Cod. exaratus anno Hegiræ 760.

XLIII.

Geographia, & Hiſtoria animalium, plantarum, ac metallorum, *in* 4. *bomb.* 141.

XLIV.

Geographica totius Ægypti deſcriptio, videlicet, Urbes, oppida, & pagi ordine Alphabetico. Provinciæ Ægypti cum ſuis territoriis. Canones Dohanarum. Ægypti deſcriptio, arbores, plantæ, metalla, animalia, Sinus Nili, monetæ, opera publica, regimen politicum, Epocha, & Abachiſtæ.
In fol. bomb. 88.

XLV.

Hoſni Ben-Omar, Ben-Abib, Chronicon rithmicum Patriarcharum, Judicum, & Regum Iſrael: Regum quoque Perſarum, Ægyptiorum, Græcorum, Romanorum, Arabum, & Mahometanorum in Arabia, in Syria, in Hiſpaniis, & in Africa.
In 4. *bomb.* 41.

XLVI.

Hamzæ Ben-Achmed, *Ben-Esbat* Africani, Chronicon ab anno Hegiræ 527. uſque ad annum 922. in quo Mahometanorum & Chriſtianorum res geſtæ in Arabia, Syria, Ægypto, ac Thracia peraccuratè deſcribuntur.
In fol. bomb. 203.

XLVII.

Abdarrachmani Gelaleddini Aſiutenſis hiſtoria Chalipharum, à Mahomete uſque ad annum Hegiræ 886. *in* 4. *bomb.* 174.

XLVIII.

Abulvalidi Ben-al-Sciochnæ, Chronicon ab ineunte Hegira uſque ad annum 806.
In fol. bomb. 146. Cod. ſcriptus anno Hegiræ 850.

XLIX.

Abulvalidi Ben-Sciochnæ, Chronicon aliud copioſius, à Mahomete uſque ad annum Hegiræ 806.
In fol. bomb. 115. Cod. ſcriptus anno Hegiræ 972.

L.

Acmed Zaineddini Ben-Ali, Ben-Hoſain, Ben-Ali, cognomento *Sciaiphi*, compendium hiſtoriæ Urbis Alepi, ex Chronico Abul-Validi Ben-Al Sciochnæ, in Capita XXV. diviſum,
In 4. *bomb.* 133.

LI.

Abdarrachmani Gelaleddini Ben-Abi-Bacr Aſiutenſis, Hiſtoria Ægypti, *in* 4. *bomb.* 362.

LII.

Mohammad Abu-Abdalla, Ebn-Omar, *Al-Vachedi*, Hiſtoria Damaſci, & reliquarum Syriæ urbium, quum primùm à Mahometanis expugnatæ fuerunt, *In fol. bomb.* 193.

LIII.

Hiſtoria Urbis Jeruſalem, totiuſque Palæſtinæ, uſque ad annum Hegiræ 900.
In fol. bomb. 273.

LIV.

Hiſtoria Urbis Meccha, uſque ad annum Hegiræ 981. *In* 4. *bomb.* 200.

LV.

Hiſtoria Dynaſtiarum, & *Veſtigia priorum*: videlicet, hiſtoria *Patrum* ab Adam ad Mahometem: *Chalipharum*, à Mahomete uſque ad imperium Othomanicum: *Othomanorum* Imperatorum res geſtæ, *Regum* Romanorum, Perſarum, Arabum, aliarumque gentium ſeries: *Urbes*, montes, flumina &c. ordine alphabetico.
In 4. *bomb.* 316. Codex ſcriptus anno Hegiræ 1114.

LVI.

Diarium Saracenorum in Ægypto, ab anno Hegiræ 851. uſque ad annum 930.
In fol. bombyc. 121.

LVII.

Georgii Elmacini Homaidi Chronicon ab orbe condito ad Heraclium Imperatorem. *In* 4. *bombyc.* 197.

LVIII.

Mahometis Raptus. Hunc librum Mahometani paris ferè cum Alcorano auctoritatis faciunt: eſtque veluti Apocalypſis illius impoſtoris, ubi voluptates & delicias in altero ſæculo aſſeclis ſuis promiſſas deſcribit. *In* 4. *bombyc.* 23.

LIX.

Druſorum Lex, per Epiſtolas XXV. tradita: in qua rejectis Hebræis, Chriſtianis, Mahometanis, & Nazaræis, nova quædam ſecta ſtatuitur ab Hamza Ben-Ali, Ben-Achmed, qui toto libro nugatur, Al-Hachemum Bamr-Illa, (is Saracenis in Ægypto imperavit circa annum Hegiræ 400.) non hominem eſſe, ſed Deum, qui in mortali carne apparuerit, & mox in cœlum ſeſe receperit, eumque ſolum adorandum.
In 4. *bombyc.* 86. Codex perrarus, quem tanti faciunt Druſi, quanti Alcoranum Mahometani: quin & ſumma ipſum diligentia occultant, nec ab aliis, quàm ab eorum Sapientibus contrectari permittunt.

LX.

Mohammad Abu-Abdalla Andalutii Tractatus de homine microcoſmo: *In* 4. *bombyc.* 220. exaratus anno Hegiræ 933.

LXI.

Mohammad Abu-Abdalla Andalutii de homine microcoſmo tractatus moralis.
Meiddini Ebn-Arab Andalutii Carmina moralia.
Mohammad Ben-Ali, cognomento *Suda*, Carmina.
In 4. *bombyc.* 145. Codex exaratus anno Hegiræ 999.

LXII.

Mohammad Ben-Achmed Tunetini ethica de virtutibus & vitiis.

Ali

Ali Ben Atia Apameenſis ethica.
Meiddini Andalutii Carmina moralia.
In 4. bombyc. 323. Codex exaratus anno Hegiræ 892.

LXIII.

Meiddini Andalutii Ethica. Theologia. Epiſtolæ morales.
In 4. bombyc. 169. Codex exaratus anno Hegiræ 689.

LXIV.

Meiddini Andalutii collectio ſententiarum Sapientum Mahometanorum. *In 4. bombyc.* 128.

LXV.

Meiddini Andalutii expoſitio vocabulorum ethicæ. *In 4. bombyc.* 123.

LXVI.

Meiddini Andalutii ethica: *In 4. bomb.* 99.

LXVII.

Ethica Meiddini Andalutii, & Sacreddini. *In 4. bombyc.* 168.

LXVIII.

Carmina Senachenſis: Sciahabaddini: Sciarafaddini: & Meiddini Andalutii. *In 4. bombyc.* 121.

LXIX.

Colaila & Domna, Liber ex Indico in Perſicum à Barzua ſub Choſroë Nuſcirvano Cavadis filio, Perſarum Rege, translatus, & ex Perſico ſermone in Arabicum converſus ab Ebn-Al-Mocaffai, in quo per capita 16. & fabulas 340. inſtitutio vitæ humanæ traditur. *In 4. bombyc.* 119. Codex exaratus anno Hegiræ 1024. ab Ali filio Joſeph.

LXX.

Achmed Ben-Dervis Caraſenſis Apologia ſectæ Mahometanæ adversùs Chriſtianos & Judæos, in quatuor Capita diviſa. 1. Defenſio Alcorani. 2. Reſponſio ad objectiones Judæorum & Chriſtianorum. 3. Objectiones CVII. adversùs Judæos & Chriſtianos. 4. Prophetiæ L. de Mahomete ex veteri & novo Teſtamento. *In 4. bombyc.* 44. Codex exaratus ineunte Gemadi priore, anno Hegiræ 789.

LXXI.

Evangelia Matthæi, Marci, & Lucæ.
Epiſtolæ S. Pauli.
In fol. membr. 178.

LXXII.

Ordo Sponſalium juxta ritum Græcorum. Arabicè.
Ordo Baptiſmi, auctore S. Baſilio Magno. Arabicè.
Exequiæ Defunctorum, Syriacè.
Ordo adorationis in die Pentecoſtes. Syriacè.
Benedictio aquæ in Epiphania. Syriacè.
In 8. bombyc. 77.

LXXIII.

Gabrielis Farahat Maronitæ, Monachi S. Antonii in Monte Libano, Grammatica Arabica, omnium quæ hactenus prodierunt, accuratiſſima. *In 4. bombyc.* 135. Ab Auctore reviſa & correcta.

LXXIV.

Gabrielis Farahat Monachi Antoniani, Poëmata elegantiſſima: *In 4. bombycino.* Ab Auctore reviſa & emendata.

LXXV.

Ephræm Syri commentaria in Geneſim, & Exodum. *In fol. bombyc.* 187. Codex Carſciunicus, ideſt, Syriacis quidem literis, ſed Arabico ſermone exaratus; quod & de novem ſequentibus Codicibus intelligendum.

LXXVI.

Joſephi Abbatis Epiſtola ad Davidem Archiepiſcopum Maronitam, data anno Græcorum 1370. qua rogat eum, ut Eccleſiaſticos ſibi Canones tranſmittat.
Davidis Archiepiſcopi Reſponſio ad Joſephum Abbatem, cui ſequentes Canonicos Tractatus tranſmittit.
Nomocanon Titulos 53. complectens. Videlicet, 1. Canon fidei. 2. de fide in Trinitatem & Incarnationem. 3. De oratione. 4. De menſtruis. 5. De puritate. 6. De Euchariſtia. 7. De oblationibus. 8. De communione. 9. De Baptiſmo. 10. De jejunio. 11. De

deci-

decimis, 12. De oblationibus pecorum. 13. De oblationibus fructuum. 14. Expoſitio Symboli. 15. Canones de iis, quæ ad univerſos Chriſti fideles ſpectant. 16. Canones Monachorum & Monialium. 17. Canones Sacerdotum, 18. Canones Chriſtifidelium; & de horis Canonicis. 19. De jejunio, repudio, matrimonio, fide, mutuo, & judicio. 20. De Patriarchis, Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis, Monachis, & Laicis. 21. Canones ſecundæ Synodi Conſtantinopolitanæ. 22. Canon Cyrilli Hieroſolymitani de Baptiſmo, & Matrimonio. 23. De Chriſto Domino. 24. Canon Joannis Evangeliſtæ. 25. Ejuſdem Canon de cauſis, ob quas licet viro dimittere uxorem, & viceverſa. 26. De Chriſto, & Trinitate, ex Libro Idi Ben-Abraham, cognomento Ben-Edian, deſcripto anno Hegiræ 386. 27. De Oratione Dominica. 28. Canones Clementis. 29. De feſtorum obſervatione. 30. De conſecratione Templorum. 31. De Sacro Chriſmate. 32. De Altaribus. 33. De Paramentis Sacerdotalibus. 34. Canones Apoſtolorum LXXXI. 35. Petri Apoſtoli Canon de Eccleſia. 36. De decimis, & primitiis. 37. Petri Apoſtoli conſtitutiones. 38. Conſtitutio Pauli. 39. Pauli, vel ſecundùm alios, Jacobi conſtitutio de commemoratione defunctorum. 40. De convivio defunctorum. 41. De iis, qui perſecutionem patiuntur propter Fidem. 42. De gradibus Sacerdotii. 43. Pauli conſtitutio de communione. 44. Nicæni Canones XXII. 45. Ancyrani Canones XXIII. 46. Neocæſarienſes Canones XV. 47. Gangrenſes Canones XX. 48. Antiocheni Canones XXIV. 49. Laodiceni Canones LIX. 50. Conſtantinopolitani Canones IV. 51. Chalcedonenſes Canones XXVII. 52. Epheſinus Canon. 53. Conſtantini, Theodoſii, & Leonis Imperatorum Statuta CXL.

In 4. bomb. 295. Codex Arabicus Syriacis literis exaratus anno Alexandri 1713. *Chriſti* 1402.

LXXVII.

Athanaſii Patriarchæ Jeruſalem Homiliæ LXV.

Joannis Chryſoſtomi Homilia de Reſurrectione Domini.

Archadii Archiepiſcopi Cypri Homilia de S. Georgio Martyre.

S. Marinæ Virginis vita.

S. Archelai vita.

Gregorii Nazianzeni Homilia de S. Cruce.

Dionyſii Areopagitæ Epiſtola ad Timotheum de martyrio Petri, & Pauli Apoſtolorum.

In fol. bombyc. 437. Codex Arabicus Syriacis literis ſcriptus anno Alexandri 1862. *Chriſti* 1551.

LXXVIII.

Nomocanon, ſeu *Pœnitentiale*, Capita LII. complectens de pœnitentiis injungendis pro ſingulis peccatis. Liber inſcribitur *medicina ſpiritualis*.

In fol. bombyc. 98. Cod. Arabicus literis Syriacis exaratus anno mundi 7040. Græcorum 1843. *Chriſti* 1532.

LXXIX.

Gaſparis Cyprii Maronitæ Liber de Sacramentis in genere. De Baptiſmo. De Confirmatione. De Euchariſtia & Sacrificio Miſſæ. De Pœnitentia & Confeſſione.

In fol. bombycin. 346. Arabicè literis Syriacis.

LXXX.

Joannis Dilaitæ Monachi ſermones aſcetici.

Philoxeni Mabugenſis epiſtola aſcetica.

In 8. bombyc. 240. Arabicè literis Syriacis.

LXXXI.

Gabrielis Barclaji Epiſcopi Nicoſienſis, de ſphœra metro heptaſyllabo. Arabicè.

Danielis Sapientis de ſignis Zodiaci, de Eclipſi Solis & Lunæ, de terræmotu, tonitru &c. & de menſibus. Arabicè.

Berozi Chaldæi ad Theonem, de elementis & homine. Syriacè.

Aſtrologia, & Lunarium. Syriacè.

Gabrielis Barclaji in Apocalypſim Joannis expoſitio metrica. Arabicè.

Orationes, Benedictiones, & Abſolutiones. Syriacè.

Ordo Benedictionis Ignis Sabbato Sancto. Syriacè.

Jacobi Sarugenſis Carmina de Joſeph, & de pueris Epheſi. Syriacè.

De Inventione corporis Joſeph Patriarchæ ſub Arcadio & Honorio Imperatoribus carmen heptaſyllabum. Syriacè.

Carmina varia. Syriacè.

Kalendarium, & *Lunarium*. Syriacè.

Hiſtoria animalium. Syriacè.

Honain Archiatri fragmentum de medicina. Syriacè.

Joſue Bar-Ali, diſcipuli Honain, explanatio

natio vocum exoticarum è Syriaco in Arabicum.

Vtilitates leguminum, plantarum, & herbarum. Arabicè.

Michaelis Riſii Patriarchæ Maronitarum epiſtola ad Regem Franciæ, data anno Chriſti 1575.

Hebedjeſu Sobenſis carmen dodecaſyllabum de peregrinatione: & de S. Cyriaco Martyre. Syriacè.

Abdjeſu Patriarchæ Chaldæorum carmen dodecaſyllabum de laudibus Romani Pontificis. Syriacè.

Symbolum S. Athanaſii. Syriacè.

Jeſujabi Epiſcopi Niſibeni Profeſſio Fidei. Arabicè.

Formularium Epiſtolarum. Arabicè.

Profeſſio Fidei, Arab. Lat. impreſſa Romæ juſſu S. Pii V. in Collegio Soc. Jeſu, anno 1566.

Regulæ Collegii Maronitarum de Urbe, ex Italico ſermone in Arabicum tranſlatæ à Jacobo filio Simeonis Heſronita anno 1585.

Miſſa Nativitatis Domini, è Latino in Arabicum translatæ à Jacobo filio Simeonis Heſronita.

Davidis Bar-Pauli carmen Syriacum heptaſyllabum de Alphabeto Syriaco.

De ſeptem Climatibus, carmen Syriacum heptaſyllabum.

In 4. bombyc. 859. literis Syriacis.

LXXXII.

Stephani Edenenſis Patriarchæ Antiocheni Maronitarum, Chronicon ab anno Chriſti 1095. ad annum 1699. de rebus in Syria geſtis. *In fol. bombyc.* 140.

LXXXIII.

Petri Tullenſis Archipresbyteri Eccleſiæ Berœenſis, Metaphyſica, de ente, de uno, de impoſſibili, de vero & bono, de eſſentia & exiſtentia, de ſubſtantia & accidentibus, de ente rationis, de Angelis, de Deo. *In 4. bombyc.* 101. Codex Arabicus, literis Syriacis exaratus ab Elia Saad Presbytero Maronita.

LXXXIV.

Petri Tullenſis Theologia, de Deo uno & trino, de Actibus humanis, de virtutibus & vitiis, de Incarnatione Verbi & Sacramentis Eccleſiæ. *In 4. bombyc.* 400. Codex Arabicus literis Syriacis exaratus ab Elia Saad Presbytero Maronita.

LXXXV.

Quatuor Evangelia, Arabicè impreſſa in urbe Alepo, ſumptibus Athanaſii Græcorum Antiocheni Patriarchæ, in folio anno 1706. quod & de quinque ſequentibus Codicibus intelligendum.

LXXXVI.

Lectiones Evangelii per annum cum Homiliis & Kalendario, Arabicè, *in fol.* ſine anno & loco.

LXXXVII.

Pſalterium Arabicum, *in 4. Alepi 1706.*

LXXXVIII.

Joannis Chryſoſtomi homiliæ XXXIV. *in fol.* ſine anno, & loco.

LXXXIX.

Paracleticum Arabicum, *in fol.* Alepi anno 1711.

XC.

Athanaſii Patriarchæ Jeroſolymitani Homiliæ LXVI.

Joannis Chryſoſtomi homilia de Paſchate reſurrectionis.

Chryſanthi Patriarchæ Jeroſolymitani Epiſtola ad ſuos Diœceſanos de impreſſione hujus libri, Græc. Arab.

In fol. Alepi anno 1711.

XCI.

Pſalterium Æthiopicum, ms. *in 8. membr.*

XCII.

Liturgia Græca S. Baſilii Magni, ms. *in membr. in ſeipſam volubili.*

XCIII.

Pentateuchus Hebraicus pervetuſtus, *in membrana in ſeipſam volubili*, oblatus Sanctiſſimo Patri à Lotfalla Damaſceno, qui unàcum Auctore ex Ægypto in Urbem navigavit.

XCIV.

Adagia Arabica XL. totidem tetraſtichis verſibus Turcicè expreſſa. Codex elegantiſſimè exaratus à Mohammad Bocharenſi in urbe Samarcand. Pertinebat

bat ad domeſticam Bibliothecam Sanctiſſimi Pontificis. *In 4. bombyc. 9.*

XCV.

S. Gregorii Illuminatoris Epiſtola ad S. Jacobum Niſibis Epiſcopum, qua eum rogat, ut Tractatum ſibi conſcribat de Fide.

S. Jacobi Niſibis Epiſcopi Liber ad S. Gregorium, in Capita XVIII. diſtributus: videlicet, 1. De fide. 2. De caritate. 3. De jejunio. 4. De oratione. 5. De pugna ſpirituali. 6. De pietate. 7. De pœnitentia. 8. De reſurrectione mortuorum. 9. De humilitate. 10. De Paſtorum munere. 11. De circumciſione adversùs Judæos. 12. De Sabbato adversùs Judæos. 13. De delectu ciborum. 14. De Paſchate. 15. De Gentium electione & Judæorum reprobatione. 16. Chriſtum eſſe Filium Dei. 17. De Virginitate & caſtitate adversùs Judæos. 18. De Adventu Meſſiæ, adversùs Judæos.

Ejuſdem S. Jacobi Epiſtola ad Epiſcopos, Presbyteros, & Diaconos Seleuciæ & Cteſiphontis, de diſſidiis & contentionibus, quæ ex ſuperbia oriuntur, deque ambitione.

In fol. 132. Codex Armenicus exſcriptus ex pervetuſto exemplari, quod proſtat Venetiis in Hoſpitio Monachorum Armenorum, & à Petro Mechitar eorundem Monachorum Abbate dono oblatus Sanctiſſimo Domino Noſtro.

XCVI.

Hebedjeſu Epiſcopi Sobenſis Paradiſus, ſeù Carmina Syriaca L. de diverſis, elegantiſſimo ſermone & admirabili prorsùs artificio edita ab Auctore anno Græcorum 1602. & ab eodem ſcholiis illuſtrata anno 1627.

Ejuſdem Hebedjeſu Carmen heptaſyllabum de vocibus æquivocis.

Georgii Epiſcopi Arabum Carmen dodecaſyllabum de Kalendario.

In fol. Codex Syriacus exſcriptus à D. Michaele Metoſcita Presbytero Maronita ex exemplari Bibliothecæ SS. Marcellini & Petri, quod ſcriptum eſſe dicitur feria 6. die 5. Novembris anno Græcorum 1851. ſub Simeone Patriarcha Chaldæorum, & Ananieſu Metropolita.

XCVII.

Homiliæ XXVII. Sanctiſſimi Patris CLEMENTIS XI. ab amiciſſimo Petro Joanne de Petit in Vaticana Bibliotheca linguæ Sanctæ Scriptore Hebraicè redditæ, & elegantiſſimè exaratæ. *In fol. max.* 108.

CODICES ARABICI

A Clemente Caracciolo Neophito nuperrimè exſcripti.

I.

Ephræm Syri Sermones LII.

Gregorii Nyſſeni encomium in S. Ephræm.

In fol. 175. Codex Arabicus, unàcum duodecim ſequentibus, ab exemplari Bibliothecæ Sancti Petri Montis Aurei exarato anno Martyrum 1045. exſcriptus à Clemente Caracciolo Ægyptio, qui quum in Melita captivus eſſet, & inter Mahometanos Jerophantem ageret, ad Chriſtianam Religionem, frementibus licet ſuis, converſus, Romamque ab Illuſtriſſimo Melitæ Inquiſitore miſſus, ſingularem Sanctiſſimi Pontificis clementiam expertus eſt, à quo menſtrua ſtipe ad honeſtam vitæ ſuſtentationem donatus, operam ſuam in deſcribendis libris Arabicis profitetur.

II.

Abulbarcat Ben-Cabari Presbyteri Ægyptii Liber inſcriptus *Lampas Tenebrarum & Declaratio Officiorum*, in Præfationem & Capita 24. diviſus. 1. De Fide in Trinitatem & Incarnationem, ubi Sectam Jacobiticam propugnat, hæreſumque catalogum recenſet. 2. Symboli Nicæni expoſitiones duæ, altera Auctoris, Severi Mocaffai Epiſcopi Aſmonæorum altera, unàcum hiſtoria Dioſcori, Severi, & Jacobi Baradæi; quorum errores à Mocaffao & Abulbarcato admittuntur. 3. De œconomia Domini ab incarnatione uſque ad aſcenſum in cœlum, deque Apoſtolorum electione & Eccleſiæ fundatione. 4. De geſtis Duodecim Apoſtolorum, & LXX. Diſcipulorum. 5. Sylloge Canonum Apoſtolorum & Conciliorum generalium atque particularium: nec non Canones Patrum, & Patriarcharum

rum

rum Alexandrinorum, & Statuta Imperatorum. 6. De libris Canonicis Veteris & Novi Teſtamenti: Canones Ammonii & Euſebii in Evangelia: & Tractatus de veritate fidei Chriſtianæ. 7. Catalogus Scriptorum Eccleſiaſticorum. 8. De Eccleſia ejuſque Dedicatione. 9. De Chriſmate, ejuſque confectione, & conſecratione. 10. De Patriarchæ electione & conſecratione. 11. De Epiſcoporum electione & conſecratione. 12. De Presbyterorum ordinatione. 13. De ordinatione Diaconorum, Hypodiaconorum, aliorumque inferiorum ordinum. 14. De monachis, & monaſteriorum regimine. 15. De Baptiſmo. 16. De Horis diurnis & nocturnis. 17. De Liturgia, & Euchariſtia. 18. De Quadrageſimali jejunio, & hebdomada Paſſionis. 19. De quinquageſimali tempore, à Paſchate reſurrectionis uſque ad Pentecoſten. 20. De matrimonio. 21. De exequiis defunctorum, & oleo infirmorum. 22. Lectiones ex veteri & novo Teſtamento per annum feſtoſque dies, juxta ritum Coptorum. 23. Kalendarium Coptorum. 24. De picturis & imaginibus: de campanis: de frequentatione Euchariſtiæ: de thure: de conventu in Eccleſia: de zonis: de candelis & lampadibus: de crucis ſigno, quod unico digito à Coptis formatur: de nudatione pedum in Eccleſia: de tonſione capillorum: de tonſura clericorum: de cooperiendis amictu capitibus in Eccleſia: de confeſſione auriculari: de conſervatione Euchariſtiæ ejuſque de loco in locum tranſlatione: de fabarum & lupinorum uſu: de ſalis commiſtione cum Eulogiis: de baculorum uſu in Eccleſia: de octo tonis, & cantu Eccleſiaſtico: de aqua probationis: de benedictione calicis: nomina dignitatum & officiorum Eccleſiæ.

In fol. 295. Codex exſcriptus ex Archetypo Bibliothecæ Collegii Urbani de Propaganda Fide.

III.

Catalogus Scriptorum Arabum, Perſarum, & Turcarum, Auctore *Haphido* ſupremo Mahometanorum antiſtite, inſcriptus *Declaratio dubiorum, de nominibus Librorum & facultatum*, vel Synopticè, *Nomina Librorum*, ordine alphabetico diſpoſitus, & in tres Tomos diviſus: quibus præmittitur Tractatus de Libris & ſcientiis, Capita V. complectens. 1. De definitione & diviſione ſcientiarum ſectiones quinque. 2. de inventione ſcientiarum & Librorum, & de Scriptoribus uniuſcujuſque ſectæ, & nationis, ſectiones quatuor. 3. De Scriptoribus eorumque ſcriptis, ſectiones tres. 4. De ſcientiis Mahometanorum, & quare eorum plerique Arabicè quidem ſcripſerint, ſed Arabes nequaquam fuerint, & de ſcientiarum nobilitate atque præſtantia: deque earum impedimentis, & quales eſſe debeant docti viri, ſectiones decem. 5. De ſcientiarum ſubjectis, objectis, nominibus, & titulis, ſectiones ſeptem. *Tomus Primus* Catalogus Librorum à prima litera Alphabeti Arabici uſque ad tertiam incluſivè, complectitur Libros circiter 6596. *Tomus ſecundus* à quarta litera Alphabeti ad quintam decimam, Libri 5255. *Tomus Tertius* à decima ſexta litera Alphabeti uſque ad poſtremam, Libri 6708. univerſim Libri ſunt circiter 18550. quorum tituli ordine Alphabetico recenſentur, unàcum ætate Auctorum, ab ineunte Hegira ad annum circiter 1028.

In fol. Codex Arabicus exſcriptus ab exemplari Bibliothecæ cl. Viri Comitis Aloyſii Ferdinandi Marſilii, quam *Inſtituti ſcientiarum Bononiæ* appellant.

IV.

Georgii monachi in Laura S. Simeonis apud Antiochiam, Diſputatio de Chriſtiana Religione, habita cum quibuſdam Mahometicæ ſuperſtitionis cultoribus coram Duce Moſciammar fratre Chaliphæ Al-Daheri Gazi ben-Joſeph, ben-Job, ſub Leone Armeno Imp. anno mundi 6615.

In 4. chart. 43. Codex Arabicus exſcriptus ab exemplari Bibliothecæ S. Petri Montis Aurei.

V.

Joannis Damaſceni Logica ad Coſmam Majumæ Epiſcopum *in 4. chart.* 116. Cod. Arabicus exſcriptus ab exemplari Bibliothecæ S. Petri montis Aurei.

VI.

Joannis Damaſceni Paradiſus intellectualis, de Virtutibus & Vitiis. *In fol.* 157. Codex ex Græco in Arabicum tranſlatus à Joſepho Epiſcopo Phuæ anno Martyrum 951. exſcriptus autem à Clem. Caracciolo ex Codice Bibliothecæ S. Petri Montis Aurei, qui ex autographo Joſephi Epiſcopi tranſumptus eſſe dicitur.

VII.

Joannis Chryſoſtomi Homiliæ 88. *in fol.* 102. exſcriptæ ab exemplari Bibliothecæ S. Petri montis Aurei.

VIII.

Athanaſii Liber adversùs Judæos, ubi vaticinia Prophetarum proferuntur de adventu Meſſiæ, deque cæteris Chriſtianæ Religionis dogmatibus.

Eliæ Epiſcopi Niſibeni ſeſſiones VII. de Chriſtianæ Religionis veritate adversùs Mahometanos: Diſputatio habita cum Abilcaſemo Hoſaino filio Ali Africano, anno Hegiræ 419.

In fol. 50. Codex Arabicus exſcriptus ab exemplari Bibliothecæ S. Petri montis Aurei ſcripto anno Chriſti 1242.

IX.

Joannis Dilaitæ, cognomento Sancti Sabæ, Sermones aſcetici 28. Epiſtolæ 48. Orationes 3. *In fol.* 117. Codex Arab. exſcriptus ab exemplari Biblioth. S. Petri montis Aurei.

X.

Pſalterium, cum Canticis X. è Græco in Arabicum translatum à Diacono Abdalla Alphadli filio, nitidiſſimè exaratum. *In 4. chart.* 121.

XI.

Evangelium S. Matthæi, nitidiſſimè exaratum *in fol.* 52.

XII.

Quatuor Evangelia nitidiſſimè exarata *in fol. 166.*

XIII.

Quatuor Evangelia nitidiſſimè exarata *in fol. 163.*

INDEX

INDEX RERUM.

A

AARON Monachus. 215.
Aatalla Patriarcha Chaldæorum. 538.
Aba Patriarcha Chaldæorum. Vide Mar-Aba.
Aba Ephræmi diſcipulus. 38. 144. Amba, Ambaner, & Abram dictus. ibidem.
Aba Presbyter & martyr. 192.
Abba, ſeù Aba vox Syra. 15. 492. Arabicè corrupta. ibid.
Abagarus. Vide Abgarus.
Abdas Epiſcopus Caſcaræ & martyr. 192. 193.
Abdas Epiſcopus Suſæ & martyr. 176. 181.
Abdalla Presbyter & martyr. 192. Alter. ibidem. Alter. ibid.
Abdalgalilus Jacobitarum Epiſcopus. 306.
Abdalmalechus, ſeù Abimalechus, Arabum Dux. 501.
Abdechala Presbyter & martyr. 185.
Abdias Diaconus & martyr. 192.
Abdias Ephraim Chaldæus. 527.
Abdjeſu. Vide Hebedjeſu.
Abdjeſu Epiſcopus & martyr. 193.
Abdjeſu Diaconus & martyr. 194.
Abdjeſu Joannis filius de domo Murcia ſeù Maronis. 536. Gozartæ Epiſcopus à Sulaca Patriarcha ordinatus. 530. Patriarcha Chaldæorum electus & à Pio IV. confirmatus. 537. Cum Sobenſi Epiſcopo confunditur. 538. Ejus ſcripta. 539.
Abdiſſotas. Vide Abtuſata.
Abdo Mazuri filius Rex Edeſſæ. 417.
S. Abel Monaſterium. 522. Vide S. Mariæ in Abel.
Abgarus, Abagarus, Agbarus, Acbarus, Abbarus, & Augarus, prænomen Regum Edeſſæ. 261.
Abgarus Abgari filius Rex. 418.
Abgarus Ajazetæ filius Rex. 389. 421.
Abgarus Maani filius Rex. 390. 421. 423. Alter. ibidem.
Abgarus Pacori ſucceſſor. 419.
Abgarus Phica. 418.
Abgarus Severus. 423.
Abgarus Sumacha. 419.
Abgarus Uchama, hoc eſt, Niger. 420. Legatos ad Chriſtum mittit. 318. 420. Non Uchania. 420. Neque Rex Armenorum. 421. Ejus Epiſtola ad Chriſtum. 554.
Abgarus Zoaræ filius, prætor Edeſſæ. 330.
Abiata Virgo & martyr. 190.
Abibio Abbas. 242.
Abibus Martyr ſub Sapore. 15.
Abibus Diaconus Edeſſæ, & martyr. 330.
Abibus Epiſcopus Edeſſæ. 426. 427.
Abiſſini. Vide Æthiopes.
Abnil idolum in urbe Niſibi. 26.
Abraham Martyr. 17.
Abraham S. Ephræm Diſcipulus. 38. Alius ab Eremita Mariæ patruo. ibidem. Gaziræus. 144.
Abraham Eremita Mariæ patruus, Ephræmi familiaris. 38. Ejus vita à S. Ephræm deſcripta. ibid. Chidunenſis dictus. 396.
Abraham Joannis Melchita, ſermonum Ephræmi interpres. 149.
Abraham Presbyter & martyr. 192.
Abraham Medus Neſtorianus. 204. 352.
Abraham Presbyter, filius Joſephi Presbyteri. 215.
Abraham Presbyter, filius Behenami. 216.
Abraham Rex Homeritarum. 381.
Abraham Epiſcopus Edeſſæ. 395. 424.
Abraham Nephtarenus, Abbas, & Scriptor. 463.
Abraham Epiſcopus Perſidis. 547.
Abrahamius Epiſcopus & martyr. 193.
Abrahamius Batenorum Epiſcopus. 201.
Abrahamius Epiſcopus provinciæ Amidenſis. 256.
Abrahamius Epiſcopus Circiſii. 258.
Abrahamius S. Sabæ Monachus. 445.
Abrahamius Epiſcopus Sergiopolis. 559.
Abrahamus Joannis Maronis ex fratre Nepos, Abrahaminus dictus. 497.
Abramius. Vide Abrahamius.
Abres, ſeù Ambroſius Patriarcha Chaldæorum. 533.
Abroſimus Presbyter & martyr. 12. 186.
Abſamias Ephræmi nepos & Presbyter Edeſſenus. 169. 401. Carmina de Hunnis ſcribit. ibid. Abſelamus Epiſcopus Edeſſenus perperàm appellatus. 169.
Abſelamus. Vide Abſamias.
Abſotas Ninivita. 204. 352.
Abtuſata, ſeu Abdiſſotas. 16.
Acacius Epiſcopus Amidæ, vaſa Eccleſiæ conflari jubet pro captivorum redemptione. 195. Ejus Epiſtolæ. 196.
Acacius Epiſcopus Meletinenſis. 197.
Acacius Aſſyrius, ſeu Aramæus, Epiſcopus Seleuciæ, Babuæi ſucceſſor. 197. 204. 351.
Accar regio. 504. 522.
Acepſimas Epiſcopus & martyr. 193.
SS. Achæ & Joannis Cœnobium. 537. 540.
Achadabues Patriarcha Chaldæorum. 533.
Achar. Vide Niſibis.
Adad Rex Æthiopum. 359. Vide Aidog.
Adam Chaldæus, Sulacæ ſocius. 526.
Adam Archimandrita Chaldæus, qui & Timotheus Epiſcopus Amidæ & Jeruſalem. 549. Ejus opera. 550.
Adarbeigan urbs. 525.
Adarguſnaſaph præfectus. 189.
Adarpharus præfectus. 192.
Adæus Orientis Apoſtolus. 10. Thaddæus, & Judas, & Lebæus dictus. 318. 319. Abgarum Edeſſæ Regem curat. ibid. Ejus Templum Edeſſæ. 267.
Adæus Epiſcopus Aghel. 170.
Adæus Orientalis militiæ præfectus. 263.
Adæus Xenaiæ frater. 353.
Adæus Epiſcopus Edeſſæ. 416. 424. Amazonius dictus. 559.

Adæus Presbyter. 486.
Adiab urbs, olim Reheboth dicta. 26.
Adides Arabum Rex. 279.
Adog. Vide Aidog.
Adrane Virgo & martyr. 192.
Ædeſius Presbyter Edeſſenus. 281.
Æthiopum Cœnobium in monte Libano. 301. Hoſpitium Jeroſolymis. ibid. Chuſæi, Axumitæ & Exumitæ dicti. 360. Monophyſitæ. 384. Epiſcopo carent, 385.
Aëtius, & Aëtiani. 99. 108.
Agapetus Helamita. 13.
Agas Epiſcopus & martyr. 193.
Agar vicus. 278.
Agathias Scholaſticus ſeriem Regum Perſarum deſcribit. 8. Ejus lapſus. 6.
Agdelas Epiſcopus & martyr. 193.
Aghel urbs. 144. 273.
Aghæus apoſtata. 191.
Ahatalla. Vide Aatalla.
Ajabel Presbyter & martyr. 192.
Aidog Rex Æthiopum, Adad, Adog, Eleſbaan, & Helleſtæus dictus. 359. 381.
Aiig vallis in territorio Botrenſi, ubi olim Sedes Patriarchæ Maronitarum. 307.
Aitalla, ſeu Aithalas Diaconus & martyr. 193.
Aitallahas, ſeu Aitalla Epiſcopus Edeſſæ. 394. 424.
Aitu oppidum. 246.
Alamundarus. Vide Monderus.
Alcus patria Nahum prophetæ. 525.
Alepus urbs, & Alepini. 415. 416.
Alexandri Magni Epocha. Vide Græcorum. Ejus juſſu oſſa Jeremiæ Prophetæ Alexandriam transferuntur. 72.
Alexander Mammææ filius, Imperator. 5.
Alexander Edeſſæ præfectus. 267.
Alexius Confeſſor ſub Rabula Epiſcopo Edeſſæ clarus. 401.
Almanſores Chalipha. 10.
Al-Mohdius Chalipha. 521.
Ambroſius. Vide Abres Patriarcha.
Ambroſii Mediolanenſis de quinque Regibus ſententia. 66.
Amida urbs Meſopotamiæ. 26. Amed, Emed, Ammea & Charamet dicta. 525. 538. à Conſtantio Imperatore inſtaurata. 196. 395. à Perſis vaſtata. 249. à Cavade obſeſſa. 273. expugnata. 274. 407. à Romanis recepta. 280.
Amiun caſtrum. 504.
Amudin, ſeu Ammodia urbs. 275.
Ana Virgo & martyr. 190.
Ananias Presbyter & martyr. 185.
Ananieſu Epiſcopus Van. 547.
Anaſtaſius Imperium init. 267. Iſauricum bellum conficit. 265. vectigal remittit. 268. venationes abolet. 269. ſpectacula prohibet. 272. expeditionem in Perſas jubet. 273. & ſeqq. hæreticorum fautor. 282. Acta Synodi Chalcedonenſis cremari jubet. 407. perit. 408.
Anaſtaſius Edeſſæ Præfectus. 267.
Anaſtaſius Æthiops monachus. 428.
Anatolius militiæ præfectus. 49. 197. 403.
Anazethe. 249.
Andreas Epiſcopus Samoſatæ. 198. 403.
Andreas Epiſcopus Edeſſæ. 414. 424.
Animarum ſtatus, quum à corporibus exuuntur. 438.
Antinoë urbs, ſeu Anſine. 41.
Antinus urbs. 41.
Antiochiæ terræmotus. 211. 251. 414. Eccleſia Conſtantiniana. 252. incendium. 415. à Perſis expugnata. 416. Antiochenorum epocha. 235. converſio ad fidem. 22?. Antiochenum Concilium contra Meſſalianos. 177.
Antiochia Mygdoniæ. Vide Niſibis.
Antiochus Sabini filius, Dux Damaſci. 247.
Antipolis urbs. Vide Tela.
Antoniani Monachi, cur Baſiliani dicuntur. 528.
Apamea urbs. 416.
Apollonius. 235.
Apoſtolorum templum Edeſſæ. 199.
Appion ærario caſtrenſi præfectus. 275. & ſeqq.
Aqua fervida in Sacrificio Miſſæ. 410.
Aquarii an iidem ac Cuchitæ. 121.
Arabes in Meſopotamiam excurrunt. 225. eorum converſio. 247 depopulantur Meſopotamiam ſub Cavade Perſarum Rege. 273. Arabes Romanis ſubjecti. 281. à Mardaitis profligantur. 501. Vide Hagareni, Iſmaëlitæ, Saraceni.
Arach. Vide Edeſſa.
Aram, ſeu Maraus Patriarcha Chaldæorum. 533.
Arbandes Abgari Regis filius. 422.
Arbela urbs. 191. 525.
Arcadii Imperatoris inauguratio. 399.
Archelaus Epiſcopus Caſcaræ. 555. ejus epiſtola ad Diodorum. ibid. diſputatio cum Manete ab Hegemonio ſcriptis tradita. 556.
Ardaburius militiæ Orientalis præfectus. 252.
Areobindus. 275. & ſeqq.
Areſmeſata martyr. 270.
Arethas filius Caleb martyr. 367. 373. & ſeqq.
Ariani. 128. 145. Orthodoxos Edeſſâ pellunt. 398.
Ariun, ſeu Aria urbs. 193.
Armeni in Perſas conſpirant. 265. Cavadi ſubjiciuntur. 266. Muslaces eorum Dux. 279.
Arſamopolis urbs: Vide Beth-Arſam.
Artaſcirus Adiabenus regulus. 189.
Artaxerſes, ſeu Artaxares regni Perſici inſtaurator. 8.
Artemon hæreticus. 347.
Arvad, Arator, Arovander, Aranad, Anadar, ſeu Thuadar, Ephræmi Diſcipulus. 38. 145.
Arzun, Arzunitæ, Arzanena regio. 195. 196. Arxane dicta, Azanena, & Azazena. ibid. & 227. 249.
Aſclepius Epiſcopus Edeſſæ. 411. 424. Antiochiam pergit. 412. ibidem moritur. 413.
Aſclepiades præfectus prætorio. 245. 254.
Aſmar Abib Epiſcopus Amidæ. 530. Hormiſda, & Elias dictus. ibid.
Aſpharinum. Vide Siphris.
Aſſur, & Attur. Vide Moſal, & Babylon.
Aſſyrii. Vide Chaldæi.
Aſtabides, nomen præfecturæ militaris apud Perſas. 277.
Aſterius, ſeu Apollinaris Patriarcha Alexandriæ. 382.
Aſtrologi ab Ephræmo confutantur. 122. & ſeqq.

Atha-

Athanaſius Patriarcha Jacobitarum. 493. alter. 494.
Auguſtus quo anno Imperium iniit. 389.
Audius, & Audiani. 106. 128.
Auzal, ſeù Auzara urbs. 559.
Azadas. Vide Guhalta zades.
Azadanes Diaconus & martyr. 194.
Azanena, & Azazena. Vide Arzun.
Azizus Bar-Sabta, qui & Ignatius Salchenſis Patriarcha Jacobitarum. 216.
Azymorum ſignificatio, & uſus in Eccleſia. 67. 409. 489.

B

BABUÆUS Seleuciæ Epiſcopus. 18. Neſtorianorum Patriarcha. 358.
Babylon, Bagdad & Urbs pacis. 10. Aſſur Miræo perperàm dicta. 528. In eam Sedes Seleuciæ & Cteſiphontis translata. 10.
Bacrus Bacri filius, Rex Edeſſæ. 418. Paradeſtæ filius, item Rex Edeſſæ. ibid.
Bademus Archimandrita & martyr. 193.
Bagdad. Vide Babylon.
Baghedſcia vicus Mardenſis territorii. 215.
Baiſar Homerita Confeſſor. 377. 380.
Balaſces, Blaſſus, Blaſes, & Balas Rex Perſarum. 264.
Balæus metri pentaſyllabi auctor. 61. 166. ejus ætas. ibid. alius à Beleo, & à Paulona. 167. ejus carmina. 168.
Balleus, ſeù Valentius, Presbyter Edeſſæ. 201.
Balneas Perſæ execrabantur. 264. Cavades eas in Perſide ædificat. 279.
Balurſachius Epiſcopus provinciæ Amiden. 256.
Ban oppidum. 513.
Baptiſmus puerorum. 221.
Baptiſterium Edeſſæ. 397.
Barachiſius. Vide Brichjeſu.
Baradatus Syrus Monachus, alius à Baradato Epiſcopo Telæ. 19. 256. 557. Item à Jacobo Baradæo ſeù Zanzalo. 19. 256. Bardas dictus. 255. Ad encyclicas Leonis Imperatoris reſpondet. 256.
Baradatus, ſeu Barhadades Epiſcopus Telæ ſeu Conſtantinæ. 277. 282.
S. Barbaræ Monaſterium juxta Edeſſam. 63.
Barbaſymes. Vide Barbeſceminus.
Barbeſceminus Epiſcopus Seleuciæ & martyr. 190. 193.
Barda oppidum. 522.
Bardeſanes à Coptis in Synaxario æqualis Ephræmo aſſeritur. 47. ejus errores ab Ephræmo confutantur. 48. 118. & ſeqq. ejuſdem opus de fato. 122. varia alia ſcripta. 132. quo anno natus. 389. Bardeſanitæ. 128. 145.
Bardinus archivo Edeſſeno præfectus. 393.
Barhadades. Vide Baradatus.
Barhadbeſciaba Diaconus & martyr. 191. alter. 192. Presbyter & martyr. 192.
Barhadbeſciaba Carduenſis. 353.
Barhator Audun. 235.
S. Barlahæ templum Edeſſæ. 416.
Barlaha librarius Edeſſenus. 83.
Bar-Mama Patriarcha Neſtorianorum. 531.
Bar-Nemre idolum. 327.
Baronii Cæſaris Cardinalis ſententia de Perſecutione Perſica. 4. Baradatum orthodoxum cum Baradæo hæretico confundit. 19. Abrahamium Mariæ patruum, diſcipulum Ephræmi facit. 38.
Barſaumas Epiſcopus Niſibis, Neſtorianæ hæreſeos propagator. 204. 346. 351.
Barſaumæ Monaſterium. 486.
Barſebias Archimandrita & martyr. 188.
Barſes Epiſcopus Edeſſæ. 51. 396. 398. 424.
Barſimæus Epiſcopus Edeſſæ. 331.
Barſumas. Vide Barſaumas.
Bar-Zaphron, ſeu Bar-Zapharnes Dux. 419.
Baſconta oppidum. 501.
Baſilicus, ſeu Baſiliſcus tyrannus. 393.
Baſilii Magni obitus. 51. 399.
Baſilius Epiſcopus Balienſis. 258.
Baſilius Comes. 278.
Baſilius, ſeù Biza Epiſcopus Seleuciæ. 177.
Baſſus Periodeutes, Edeſſenus. 243.
Batanæa regio. 283.
Batnæ urbs. Vide Sarug.
Baves Aſtabides Perſarum. 277.
Bauta Virgo & martyr. 189.
Beelſcemin idolum. 377.
Beleus Monachus. 167.
Benjaminus Aramæus. 353.
Berytenſis Synodus in cauſa Ibæ. 200.
Beſin locus & idolum. 327.
Beſciara oppidum. 246. 513.
Beth-Adri oppidum. 354.
Beth-Arſam urbs. 341.
Beth-Aſa vicus, qui & Jaſa. 16.
Beth-Catuba vicus. 293. Beth-Labuca dictus. 194.
Beth-Garme regio. 177. Cerma, Garma, & Betgerme dicta. 177. 188. 193. alia à Martyropoli. 177.
Beth-Haſin. Vide Haſin.
Beth-Hur oppidum. 225.
Beth-Nicator, ſeu Nicatoris urbs. 17. 189.
Beth-Nuhadra. Vide Nuhadra.
Beth-Semes. 257. 405.
Beth-Sori urbs. 177.
Beth-Tabitha. 215.
Bichor. Vide Bocres.
Binius Margarinus Moſen Barcepham cum Mardeno confundit. 535.
Biza. Vide Baſilius.
Blemmyos & Germanos Anaſtaſius Imperator bello aggreditur. 265.
Bochen vicus. 277.
Bocres Epiſcopus & martyr. 192. 193.
Borboritæ. 128. 145.
Boſchi monachi. 150.
Botrus urbs. 307. 499.
Brachmanes. 122.
Brichjeſu, ſeù Barachiſius martyr ſub Sapore. 15.
Britius Sarugenſem Jacobum cum Edeſſeno confundit. 470.
Bulidus archivo Edeſſeno præfectus. 393.
Byblus, ſeù Gebail, urbs. 499. 501.

C

CABADES. Vide Cavades.
Cabbelias oppidum. 502.
Cadſeni, ſeù Caduſii populi. 265.
Calat fluvius. 278.
Calee. Vide Chetra.

Calepodius Eunuchus Acta Concilii Chalcedonenſis furtim ſubripit ex Altari S. Euphemiæ. 407.
Callinicum urbs. 258. 405. Leontopolis dicta. ibid. & 276.
Calliopius Alepinus. 275. 279.
Canſarinum oppidum. 504.
Caphar-Maris Monaſterium. 352.
Caphartuta vicus. 215.
Caphtun Monaſterium. 308.
Carcha urbs. 555. Vide Caſcar.
Caſcar urbs. 192. 555. Carcar, Gargar, & Carcha dicta. ibid.
Caſciaz vicus. 191.
Cathari. 128. 145.
Catholicus, idem ac Primas, & Patriarcha. 526.
Cavades, ſeu Cabades Rex Perſarum. 265. Regno exuitur. ibid. reſtituitur ope Regis Hunnorum. 266. in Romanorum fines invadit. 272. & ſeqq. 407.
Cave Gulielmus Jacobum Sarugenſem Edeſſeno parem facit. 290. Sarugenſis opera eidem Edeſſeno tribuit. 470.
Celer militiæ præfectus. 278.
Celu urbs, ſeu Gelu. 538.
Cepha. Vide Haſan Cepha.
Cerma. Vide Beth-Garme.
Chabib. 527.
Chabura urbs. 276.
Chalcedonenſis Synodus. 405.
Chaldæi, & Aſſyrii Neſtoriana hæreſi infecti. 203. 346. 523. ad Catholicam fidem convertuntur. 523. à Romano Pontifice derivatum Sacerdotium ſuum volunt. 533. eorum errores. 541. 547.
Chaldæi, hoc eſt, Aſtrologi. 122.
Chaleph Chaldæus. 526.
Charra. Vide Haran.
Cheſruan. Vide Choſroëne.
Chetra urbs, olim Calee. 26.
Chiduna vicus. 396.
Choſroës Nuſcirvanus Rex Perſarum. 205. 406.
Choſroës Dux Maronitarum. 501.
Choſroëne, ſeu Cheſruan regio. 501.
Chriſma. 93. 94. Feria 5. in Cœna Domini publicè conſecratum Edeſſæ. 269. ejus conficiendi poteſtas olim reſervata Patriarchæ Antiocheno. ibid.
Chriſti Domini noſtri Perſona, naturæ, operationes & voluntates. 106. 107. 219. 220. 234. 310. quo ſenſu paſſibilis & quo impaſſibilis. 223. 325. quo anno natus. 389.
Chus, & Chuſæi. Vide Æthiopes.
Commiſſio pro unione. 81. 107.
Cono, ſeu Cognatus Epiſcopus Edeſſæ. 330. 394. 424. Cononis cœmeterium Edeſſæ. 271. Templum ibidem. 394.
Cononis Monaſterium apud Seleuciam. 11. 304. Vide Cuni.
Confeſſorum Templum Edeſſæ. 277. 395. 407.
Confirmationis Sacramento carent Neſtoriani. 532.
Conſtantina. Vide Tela.
Conſtantinus Metropolita, fortaſſe Edeſſæ, 63. alter Epiſcopus Edeſſæ. 428.
Conſtantinus Epiſcopus Haran. 466. ejus Opera. ibid.
Conſtantini Imp. lepra & baptiſmus. 328.
Conſtantinus præfectus & proditor Theodoſiopolis. 272. ad Romanos profugit, & Presbyter ordinatur. 279.
Conſtantinopolitana Synodus Prima. 399.
Conſtantinus Diaconus Syracuſanus eligitur Patriarcha Antiochiæ & ſtatim deponitur. 502.
Conſtantinus Pogonatus Imperator. 501.
Coſmas Epiſcopus Amidæ. 260.
Coſmas Abbas Syrus. 118.
Coſmas Presbyter in Cœleſyria, S. Simeonis Stylitæ familiaris. 235. ejus ad eundem Stylitam epiſtola. 237. item S. Simeonis Stylitæ vita ab eo ſcripta. 239.
SS. Coſmæ & Damiani Templum. 257. 277. 405.
S. Crucis inventio. 328. Crucis labarum miraculosè recedit & redit in locum ſuum. 267.
Cteſiphon urbs. 9. Calanne olim dicta. 26.
Cteſiphontis Sedes. Vide Seleucia.
Cubæ vicus. 278.
Cuch, & Cuchitæ. 121. 128. 145.
Cuchenſis Eccleſia. 10. 11.
Cuni Monaſterium. Vide Cononis.
Cura regio. 504.
Cuzapanta in Cypro. 307.
Cyrus Edeſſæ Epiſcopus poſt Eulogium. 399. 400. 424.
Cyrus Edeſſæ Epiſcopus poſt Nonnum. 23. 405. 424. collectam indicit. 267. ejus nomen inter acephalos. 353. moritur. 268. 424.
Cyrus Presbyter Edeſſæ. 200.
Cyrus Archidiaconus Monaſterii S. Simeonis. 235.
Cyrus Maronis ex fratre nepos, Patriarcha Maronitarum. 497.
Cyriacus Callinici Epiſcopus. 334.
Cyriacus Epiſcopus Amidæ. 424. 599.
Cyriacus Epiſcopus Edeſſæ. 425.
Cyrillus Alexandrinus. 401.
Cyrillus Epiſcopus Modiad. 216.

D

DADAS Epiſcopus Batnarum. 284.
Dahabana vicus. 278.
Daiſan fluvius Edeſſæ. 32. 119. 390. 412.
Dalmatius nobilis vir. 249.
Damaſcius Tribunus & Notarius. 200.
Damianus Epiſcopus Callinici. 258.
Damianus & Damnus Rex. Vide Dimion.
Danac, ſeu Anna Virgo & martyr. 190.
Daniel Presbyter & martyr. 188.
Daniel Epiſcopus Haran. 201. 202. 404.
Daniel Presbyter Telaneſſæ. 244.
Daniel ex Monacho Caphtunenſi Abbas S. Joannis in Cuzapanta. 308.
Danielis Prophetæ ætas & geſta. 490. ejus Templum Edeſſæ. 399. Cœnobium. 83.
Daniel Salchenſis Epiſcopus. 487. 495. ejus opera. ibid.
Dara urbs. 26. 275. conditur. 281.
Detaſſapha vicus. 149.
Davides Epiſcopus Jacobita, Pauli filius, Dialogum de Triſagio ſcribit. 518.
Davides Ignatius Patriarcha Jacobitarum. 536.
Dauſas Epiſcopus & martyr. 191. 192. 193.

De-

Defuncti. In eos Odæ, Cantus & Carmina Ephræmi. 132. Iſaaci. 233. Jacobi. 313. Pro iis orandum. 143.
Demoſthenes militiæ præfectus. 415.
Demoſthenes præfectus Edeſſæ. 271.
Denha Simon Patriarcha Chaldæorum. 538.
Deſanes fluvius. Vide Daiſan.
Diaconi pœna, qui criminis ſibi conſcius, Diaconali tamen munere fungi auſus eſt. 187.
Diateſſeron Tatiani à S. Ephræmo commentariis illuſtratum. 57.
Dilaita, ſeu Alchaſa, Monaſterium. 434.
Dimion Rex Homeritarum. 359.
Diodorus Tarſenſis. 348.
Diogenes Epiſcopus Edeſſæ. 401. 424.
Dionyſii Areopagitæ opera commentariis illuſtrata. 468.
Dionyſius exconſul. 249.
Dionyſii Patriarchæ narratio de Jacobo Sarugenſi ſuſpecta. 297. Item de creatione Cæſarum Conſtantini Magni filiorum, deque diviſione Imperii inter eos. 395.
Dioſcorus Alexandrinus. 202. 204.
Diptychis quatuor Synodi adſcriptæ. 408.
Dominicæ diei obſervatio 217. 237.
S. Domitii Monaſterium. 215. Templum. 399.
Domnus Patriarcha Antiochiæ. 202. 245. 404.
Dormientes Martyres. Vide Epheſini pueri.
Dunaan Judæus. 365. & ſeqq.

E

EBoras. Vide Abroſimus.
Ecbatana urbs. Vide Tauris.
Ecchellenſis Abraham, Liturgiam Sarugenſis Jacobo Niſibeno adjudicat. 24. & *Tractatum Joannis Darenſis de Sacerdotio*, *Joanni Maroni*. 520. & *Librum Dionyſii Barſalibæi de Miſſa Syrorum*, eidem *Joanni Maroni*. 520. *Abdjeſu Patriarcham* Chaldæorum cum Sobenſi Epiſcopo confundit. 538.
Eccleſiæ Catholicæ nomen, traditio, & notæ. 98. 128.
Eden oppidum. 246.
Edeſſa urbs, Arach, Rhoa, Orrhoa, & Orpha dicta. 28. 425. 469. 470. benedictionibus Chriſti munita. 261. lue inficitur. 267. fruſtrà obſidetur à Perſis. 276. 277. & ſeqq. 401. 416. Aquis ſubmerſa primùm. 390. 417. ſecundùm. 393. 417. tertiùm. 402. 417. quartùm. 412. 417. quintùm. 428.
Edeſſena provincia, ſeu Oſrhoëna. 26. 198. 200. 258. 388. 470.
Edeſſena Perſarum Schola. Vide Perſica.
Edeſſena Schola. 270.
Edeſſenum Chronicon. 387.
Edeſſeni Epiſcopi. 424.
Edeſſeni Reges. 417.
Edeſſeni Regni initium. 388. 417 finis. 383. 423.
Elamitæ. 4.
Elesbaan Rex Æthiopum. 359.
Eliabus Diaconus & martyr. 192.
S. Eliæ Cœnobium. 522.
Elias Epiſcopus provinciæ Oſrhoënæ. 258.
Elias Epiſcopus Jeruſalem, Henotico Zenonis conſentit. 343.
Elias Epiſcopus Edeſſæ. 428.
Elias Dux Maronitarum. 501.
Elias Maronitarum in Cypro Epiſcopus. 523.
Elias Patriarcha Chaldæorum. 538. Legatum cum profeſſione fidei ad Paulum V. mittit. 543. ab eodem Pontifice de erroribus Neſtorianis, quibus tenebatur, admonetur. 544. in Synodo Amidenſi Romanam fidem amplectitur. 545. ejus epiſtolæ. 546.
Elias Epiſcopus Sehert. 547.
Elias Patriarcha Chaldæorum, Neſtorianus. 549.
Eliſæus Monachus. 260.
Elmacinus Georgius Homaidus Babuæum Seleuciæ Epiſcopum Jacobi Niſibeni ſucceſſorem facit. 18.
Ema Virgo & martyr. 192.
Emed. Vide Amida.
Emmaus urbs terræmotu corruit. 269. 406.
Epiphanius Epiſcopus Cypri. 173.
Epheſina I. Synodus. 403. Epheſina II. Synodus latrocinalis. 405.
Epheſini pueri, qui & Dormientes. 335.
Ephræm Syrus. 24. Syrorum Doctor & Propheta. ibid. ejus Acta ex Græcis. ibidem. Acta Syriaca breviora. 25. eadem fuſiora ex anonymo Syro. 26. Patre Niſibeno, Matre Amidenſi natus. ibid. quid de religione parentum ejus Syri, Copti, & Græci. ibid. quid iidem de ejus patria. ibid. relictis parentibus, S. Jacobo Niſibeno adhæret, à quo in Catechumenorum numerum adſcribitur. 27. & baptizatur. 31. ſtuprum ei imputatum. 28. Jacobum ſequitur ad Concilium Nicænum. 30. Niſibin obſidione Perſarum, conjunctis cum Jacobo precibus, liberat. ibid. Jacobo mortuo Amidam proficiſcitur. 31. inde Edeſſam pergit. 32. ingredienti urbem occurrit mulier immodeſta. ibid. ejus ſententia ad aliam fœminam è vicina feneſtra proſpicientem. ibid. item alterius procacis fœminæ petulantiam redarguit. ibidem. dat operam balneatori. ibid. Edeſſa relicta, in proximum montem ſe confert. 33. viſio cujuſdam Monachi de Libro, quo dignum eſſe Ephræmum Angelus clamabat. ibid. Palmes è lingua ejus adhuc pueri enaſci viſus. 34. Sacram Scripturam commentatur, & Edeſſenis innoteſcit. 35. ab hæreticis & paganis plagis cæditur. 37. Diſcipuli ejus. 38. columnam igneam, S. Baſilii ſymbolum, videt. 39. procellam maris ſedat. 40. belluam marinam oratione interficit. ibid in Ægyptum proficiſcitur. ibid. Peſois Abbatis colloquio in deſerto Nitrienſi fruitur. ibid. Arianum monachum à dæmonio vexatum liberat. 42. Baſilium Magnum adit, & ab eo Diaconus ordinatur. 43. Baſilii encomium in S. Ephræm, à quo Doxologiæ formulam accipit. 44. Samoſatenos ad fidem Catholicam reducit. 46. Edeſſam hæreſibus purgat, ac præſertim Bardeſanitarum 47. Cantica hymnoſque inſtituit. ibidem. Paralyticum curat. 49. fatuum ſe ſimulat, ne Epiſcopus fieret. ibid. Niſibenos Martyres carminibus celebrat. 50. Edeſſenorum conſtantiam, Juliani atque Valentis impiis conatibus reſiſtentium, commendat. ibidem.

Cæſareenſem fœminam pœnitentem ad S. Baſilium remittit. 52. ejuſdem Baſilii obitum verſibus exornat. 53. fami pauperum Edeſſenorum conſulit. ibid. teſtamentum condit. 141. moritur. 53. quo anno, & menſe. 54. 397. ejus memoria in Eccleſia Orientis & Occidentis. 55. Hebraicum, Græcum, & Ægyptiacum ſermonem callebat. ibid. teſtimonia Auctorum de ejus ſcriptis. ibidem. numerus verſuum S. Ephræm. 59. ejus opera, quæ Syriacè, Arabicè, Græcè, aut Latinè prodierunt. ibid. omnibus ferè metri Syriaci generibus uſus: heptaſyllabum tamen ei potiſſimùm tribuitur. 61. non omnia, quæ ſub ejus nomine apud Syros circumferuntur, adſcribi ipſi debent. 60. quæ genuina ipſius ſint. 61. Syriaca Ephræmi opera. 63. Arabica. 149. Græca. 156. ſyllabus operum omnium. 157. opera edita à Voſſio. 159. judicium de iis. 164.

Ephræm æditnus Eccleſiæ Niſibis. 28.

Ephræm Patriarcha Antiochiæ. 19. 414.

Eſimiphæus Rex Homeritarum. 381.

Evagrii locus correctus. 267.

Euchaita. 410.

Euchariſtia. 66. 79. 97. 101. 179. 220.

Eugenius Dux. 273.

Eugenius princeps Latinorum Antiochiæ. 499.

Eulogius Epiſcopus Edeſſæ. 398. 424.

Eulogius Presbyter Edeſſæ. 200.

Eulogius præfectus Edeſſæ. 281.

Eunomiani. 145.

Evoleſus Monachus & martyr. 192.

Euphedia. 276.

Euphemiæ Martyris thecam Anaſtaſius Imperator aperiri jubet. 407.

Euphemius Epiſcopus Conſtantinopolitanus. 406.

Euphraſius Patriarcha Antiochiæ. 412. 414.

Euphrates fluvius. 85.

Europum caſtrum. 282.

Euſebii Monaſterium. 304.

Euſebii Cæſareenſis Canones in Evangelia. 58. hiſtoria Martyrum. 184.

Euſebius Nicomediæ, Joſeph perperàm appellatus. 170.

Euſebius Dorylei. 202. 404.

Euſebius Epiſcopus provinciæ Amiden. 256.

Euſebonæ Monaſterium. 241. 242.

Euſtathius Beryti Epiſcopus. 200.

Euſtathius hiſtoricus apud Evagrium correctus. 267.

Eutychen hæreticum damnant Jacobitæ. 357. Eutychianæ hæreſeos initium. 402.

Eutychius Alexandrinus Maronem quendam hæreticum comminiſcitur. 498. 506.

Euzeliæ. Vide Auzal.

Exedrarum Monaſterium. 304.

Ezelias Neſtorianus. 204. 352.

F

FAMES Edeſſæ. 271.

Feræ Meſopotamiam infeſtant. 281.

Feria ſexta, inſtar Dominicæ, obſervata. 217. 237.

Fermentatus panis in Euchariſtia. 180. 409.

Fides in Trinitatem, Incarnationem, & alia novæ Legis myſteria. 98. & ſequentibus.

Flavianus Epiſcopus Conſtantinopolitanus. 202. 404.

Flavianus Patriarcha Antiochiæ. 280. 282. Henotico Zenonis ſubſcribit. 343.

Franci. Vide Latini.

G

GABRIEL Chaldæus Epiſcopus Heſno. 547. 551. ejus carmina. ibid.

Gabriel Monachus & Presbyter. 216.

Gabrielis Monaſterium. 11.

Gabula caſtrum Euphrateſiæ. 200.

Gadiabus, ſeu Gaddiabes Epiſcopus Lapethæ & martyr. 12. 190. 193.

Gadlat idolum. 327.

Galabus fluvius. 277.

Galal vicus. 189.

Galanus Clemens Abgarum Edeſſæ Regem, Armenis imperaſſe affirmat. 427.

Gamalinus Epiſcopus Perrhorum. 410.

Gapheta vicus. 192

Garme, Garmæi. Vide Beth-Garme.

Gazac vicus. 189.

Gazira, Gaziræi. Vide Gozarta.

Gebail. Vide Byblus.

Gehon, Nilus, 85.

Gelu urbs. 538.

Gennadius quæ opera Jacobo Niſibeno tribuit, ea ad Sarugenſem referri debent. 20. hæc tamen ſententia retractatur. 557.

Georgius Arabum Epiſcopus Jacobo Edeſſeno æqualis. 167. ejus ſcripta. 494.

Georgius Epiſcopus Singaræ. 170.

Georgius Cyprius. 306.

Georgius Jacobi Sarugenſis diſcipulus. 340.

Georgius Epiſcopus Tagritenſis. 465. ejus ſcripta. ibid.

Georgius Epiſcopus Sarugenſis. 477.

Georgius Patriarcha Jacobitarum. 428.

Georgius Epiſcopus Damaſcenus. 523.

Georgius Amira Patriarcha Maronitarum. 552.

Gezira. Vide Gozarta.

Glones, Gloës, ſeu Eglon, Perſa. 274.

Gothi milites. 282.

Gozarta Inſula & urbs. 144. 169. 392. 524. Zebedæa dicta. 524. 540.

Gratia Dei. 103.

Græcorum epocha quot annis Chriſtianam præcedit. 5. 83. 182. 387.

Gregentius Epiſcopus Taphar, ſeu Phare. 383.

Gregorius Epiphanio æqualis, in Cypro Abbas. 170. ejus ſcripta. 172.

Gregorius Zeugmatis Abbas. 171.

Gregorius Archimandrita S. Theodoſii. 171.

Gregorii Illuminatoris epiſtola ad Jacobum Niſibenum. 557.

Guhaſtazades, Uſthazades, ſeu Uſthazanes martyr. 2. 6. 185.

Guhaſtazades, ſeù Azades eunuchus & martyr. 189.

Gulielmus Tyrius ab Eutychio Alexandrino deceptus. 498.

Gurias martyr. 329.

Gurzan regio. 355.

HA-

H

HABAN mercator. 333.
Hachel oppidum. 513.
Hagareni. Vide Arabes.
Hanes Presbyter & martyr. 192.
Hanes Diaconus & martyr. 192.
Haran urbs. 51. 201. Hellenopolis, ideſt, civitas paganorum dicta. 201.
Hardaſcir urbs. 204. 353.
Harmonius Bardeſanis filius. 48.
Haſan-Cepha, ſeu Cepha caſtellum. 256. 525.
Haſin vicus. 189.
Hata Virgo & martyr. 190.
Havaſemum oppidum. 504.
Hauca Monaſterium. 522.
Hebedjeſu. Vide Abdjeſu.
Hebedjeſu Diaconus & martyr. 192. alii tres. ibidem.
Hebedjeſu Caſcarenſis regionis Epiſcopus & martyr. 192.
Hebedjeſu Presbyter & martyr. 192. alii duo. ibidem.
Hebedjeſu Monachus & martyr. 192. alter. ibidem.
Hebedjeſu Epiſcopus Sobenſis, auctor Catalogi Scriptorum Syrorum, alius ab Abdjeſu Patriarcha. 538. Sigaræ & Arabiæ primùm, mox Sobæ Epiſcopus. 539. quo anno obiit. ibid.
Heliodorus Epiſcopus & martyr. 191.
Heliodorus Abbas. 242.
Heliopolis urbs Libani. 257.
Helmin vicus. 189.
Hendibanæ Monaſterium. 304.
Henoticum Zenonis. Vide Zeno.
Henſchenii opinio de perſecutione Perſica. 4.
Heraclius Imperator Edeſſenam Eccleſiam Catholicis reſtituit. 425.
Hermetis Cœnobium. Vide Hormiſdæ.
Heſno. Vide Haſan-Cepha.
Heſron oppidum. 246.
Heſychius, ſeu Suſocion pater S. Simeonis Stylitæ. 241.
Hieronymus quo anno initium perſecutionis Perſicæ conſignat. 2. nullum locum Jacobo Niſibeno inter Scriptores tribuit. 19.
Hieruſalem apud Neſtorianos & Jacobitas, Epiſcopalis dumtaxat urbs, non Patriarchalis. 550.
Homaidus. Vide Elmacinus.
Homeritæ populi, Immireni & Macrobii dicti. 359. 360. Monophyſitarum hæreſim amplectuntur. 383. 384. Epiſcopis carent. 385.
Homeritæ martyres. 373. & ſeqq.
Homouſion, & Homiuſion apud Syros pro eodem ſumuntur. 111.
Honita regio, Naëſſon dicta. 193. 194.
Hormiſdæ cœnobium. 525.
Hormiſda Epiſcopus & martyr. 193.
Hormiſda Epiſcopus Amidæ. Vide Aſmar Abib.
Hormiſda Guphriz præfectus Rozicorum, qui & Myſtopharus. 12. 186.
Hormiſdates Saporis filius, Rex Perſarum. 8.
Hormiſdates Narſis filius, Rex Perſarum. 8.
Hormiſdatſcir, qui & Maſdrath magorum princeps. 16.
Hormiz fluvius. 525.
Hoſannarum feſtum quandonam in Eccleſiam Edeſſenam introductum. 23.
Hottingerus Niſibenum Jacobum cum Edeſſeno confundit. 470.
Hulſar vicus. 189.
Hunni irrumpunt in Meſopotamiam. 230. 263. 400. 415.
Huzitæ. 3. Beth-Huza, Huzitarum regio. 188.
Hypatius. 275. & ſeqq.

I

JABACHUES Chaldæus Scriptor. 13. & ſeq.
Jaballa Epiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 176.
Jacobi Apoſtoli Liturgia à Jacobo Edeſſeno elucidata. 479.
Jacobus Niſibis Epiſcopus, cognomento Magnus. 17. Ephræmi magiſter. ibidem: ſub Maximino confeſſione clarus. ibid. Concilio Nicæno interfuit. ibid. & 170. ejus precibus Arius dat nequitiæ ſuæ pœnas 17. Niſibin obſidione liberat. ibidem. moritur. ibid. & 395. corpus Niſibi transfertur. 18. opera à Gennadio ipſi tributa. 20. ejus fortaſsè non ſunt, ſed Jacobi Sarugenſis. ibidem. aliquot epiſtolas ſcripſit. 22. non eſt auctor Canonum Arabicorum Nicæni Concilii. ibid. neque commentarii in Hexaëmeron ad Conſtantinum. 23. neque Homiliarum ſex, quæ exſtant in Codice noſtro ms. X. ibid. neque Liturgiæ, quæ Jacobi nomen præfert. 24. ei tamen reſtituenda videntur opera à Gennadio enumerata, quorum catalogus ex ms. Codice Armenico exhibetur. 557. à S. Milleſio filum ſericum ad expenſas Eccleſiæ accipit. 186.
Jacobus Monachus Syrus, ad quem Leo Imperator epiſtolas encyclicas dedit. 18. alius à Niſibeno. ibid. diſcipulus S. Maronis. 255. epiſtolis Leonis Imperatoris reſpondet. ibidem.
Jacobus Sarugenſis Epiſcopus Batnarum, & Syrorum Doctor. 283. ejus adhuc Periodeutæ egregium facinus, 275. vita ejuſdem Syriaca. 286. quo anno obiit. 290. Catholica ejus fides. ibid. ſcripta ſoluta & ligata oratione. 299. 300. & ſeqq.
Jacobus Librorum Interpres, Epiſcopus Edeſſæ. 426. 468. ejus ætas. 469. cum Niſibeno & Sarugenſi confunditur. 470. ejus orthodoxa fides vindicatur. ibid. cur Librorum commentator appellatus. 475. linguam Syriacam priſtinæ puritati reſtituit. ibid. ejus ſcripta. 476.
Jacobus Baradæus, ſeu Zanzalus, Epiſcopus Edeſſæ. 424. ab eo Jacobitæ hæretici appellati. ibid. cum Baradato Monacho confunditur. 19.
Jacobus Epiſcopus & martyr. 193.
Jacobus Presbyter & martyr. 191.
Jacobus Nonni Diaconus, vitam S. Pelagiæ ſcribit. 258. an idem cum Jacobo Diacono, qui libello pro Iba oblato ſubſcripſit. 259.
Jacobus Interciſus, quo anno & ſub quo Perſarum Rege martyrium paſſus. 181. 402.

Jacobus Abbas Monaſterii Napheſciatæ. 303.
Jacobus Monachus in agro Endielorum. 256. 275.
Jacobus Ramatenſis Patriarcha Maronitarum. 308.
Jacobus, Joſephi affinis, Chaldæorum Patriarcha. 533.
Jacobitæ. Eorum Maphrianus. 10. Libros Patrum corrumpunt. 296. Eutychen damnant. 357. eorum catecheſis. 499.
Jazdunducta, ſeu Jazdandul, nobilis matrona. 190.
Jazides Arabum Dux. 426.
Ibas Rabulæ ſuccedit in Epiſcopatu Edeſſeno. 199. 403. 424. Neſtorianiſmi & aliorum criminum accuſatus, abſolvitur in Synodo Tyri & Beryti. 200. iterùm accuſatur & deponitur in Latrocinio Epheſino. 201. 404. Sedi ſuæ reſtituitur in Concilio Chalcedonenſi. 202. 424. ejus obitus. 202. 405. 424. à Jacobitis adhuc damnatur. 202. famoſa ejus epiſtola ad Marim Perſam 203. 350.
Iberorum Monaſterium Amidæ. 274. balneum Edeſſæ. 269. 406.
Jejunium quadrageſimale. 226. 315.
Jeroſolymitana Sedes. Vide Hieruſalem.
Ignatius Salchenſis, Patriarcha Jacobitarum. Vide Azizus.
Ignatius Patriarcha Jacobitarum. 535. 536.
Illus, ſeu Ellus tyrannus. 263.
Immireni. Vide Homeritæ.
Indi. 359.
Joachim vir Suſannæ & pater Salathielis. 490.
Jobus Maronitarum Dux. 501.
Joannis Baptiſtæ templum. 157. 267. 406. Monaſterium in Cuzapanta in Cypro. 307.
Joannes Chryſoſtomus Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ præficitur. 400.
Joannes Apamenſis, Monachus. 430. ex Chryſoſtomo non diſtinguitur à Maſio. 431. ejus ſcripta. ibid.
Joannes Saba, in Dilaita Monachus. 433. ejus ſcripta ad fratrem, & ſcribendi occaſio. 434. epiſtolæ. 441.
Joannes Maro patriâ Sirimenſis. 496. alius à Joanne Sirimenſi Patriarcha Conſtantinopolitano. ibid. Monachus fit in Cœnobio S. Maronis, unde & cognomentum traxit. 497. Epiſcopus Botrenſis. 499. Patriarcha Maronitarum. 503. ejus obitus. 505. ejuſdem memoria in Eccleſia Maronitarum. 506. à Monothelitarum hæreſi purgatur. ibidem. an idem cum Joanne Bar-Frangoje. 510. an quidquam de Monothelitis ſcripſit. ibid. ejus ſcripta. ibid. & 512.
Joannis Lephedienſis Patriarchæ Maronitarum ætas, & Anaphora. 522.
Joannes Sulaca, ſeu Siud, Simon appellatus, Chaldæorum Patriarcha eligitur. 523. Romam pergit. 527. à Julio III. Papa confirmatur. ibid. in Aſſyriam reverſus, à Mahometanis interimitur. 531. ejus fides. 532.
Joannes Presbyter & martyr. 192.
Joannes Epiſcopus Telæ. 396.
Joannes Garmachita. 204. 352.
Joannes Philoponus. 465.
Joannes Patriarcha Antiochenus. 200.
Joannes Patriarcha Jacobitarum. 63. alter. 117. 425. alter. 334.
Joannes Bar-Suſan Patriarcha Jacobitarum. 169. 215.
Joannes Monachus Sabæ frater. 434. 435.
Joannes Monachus Ephræmi æqualis. 150.
Joannes Arabum Epiſcopus. 167. 425.
Joannes Epiſcopus Haran. 258.
Joannes Epiſcopus Haran, Chaburæ & Niſibis. 296.
Joannes Epiſcopus Amidæ. 280. 283. alter. 424.
Joannes Epiſcopus Lyſtrorum. 170.
Joannes Epiſcopus Seleucienſis provinciæ & martyr. 189. 193. alter. ibid.
Joannes Stylita. 486.
Joannes Abbas Scetenſis. 305.
Joannes S. Joannis Paramonarius, Epiſcopus. 362.
Joannes Dux Maronitarum. 501.
Joannes Scytha magiſter militiæ. 264.
Jonas Martyr. 15.
Jonas Circeſii Epiſcopus. 170.
Joſeph B. Virginis ſponſus, an filios habuerit ex alia uxore. 493.
Joſeph Presbyter & martyr. 193. Jacobus appellatus. 194. alter. 192.
Joſeph martyr. 189.
Joſeph Epiſcopus Raſiphtæ. 117.
Joſeph Dux Maronitarum. 501. alter. ibid.
Joſeph Epiſcopus Inſulæ. 547.
Joſeph Epiſcopus Maſambach. 540.
Joſeph Accurenſis Patriarcha Maronitarum. 553.
Joſeph Diaconus Ecchellenſis. 513.
Joſue Presbyter & Monachus. 215.
Joſue Stylites, Edeſſenus, auctor Chronici de bello Perſico. 260.
Jovianus, ſeu Jovinianus Imperator, Niſibin urbem Perſis ad annos centum viginti permittit. 262.
Irenæus Epiſcopus Tyri. 202.
Irenopolis, ſeu urbs pacis. Vide Babylon.
Irta, & Irtenſes. 11.
Iſaac Epiſcopus & martyr. 17. 189. 193.
Iſaac Presbyter & martyr. 189.
Iſaac Epiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 176. 195.
Iſaac Ephræmi diſcipulus. 38. 165. cum Presbytero Antiocheno confunditur. 165. ejus ſcripta. ibid. an ex hebræo Chriſtianus. ibid.
Iſaac Gabulæ Cœnobium. 210. 302.
Iſaac Magnus, Zenobii diſcipulus. 207. 208. alius à Ninivita, & ab Ephræmi diſcipulo. ibid. Amidenus, non Edeſſenus. 208. Abbas, Presbyter Antiochenus, & Doctor. 209. 210. 405. ejus obitus, commemoratio in Eccleſia Syrorum, & orthodoxa fides. 210. Carmen de excidio Romæ, & de ludis ſecularibus. 209. ſcripta. 211. 406.
Iſaac Ninivita, Monachus in Monaſterio S. Matthæi. 445. Epiſcopatum Ninives abdicat, & in Scetenſem eremum ſecedit. ibid. an idem cum Iſaaco Syro, de quo S. Gregorius Magnus. 446. ejus opera aſcetica. ibid. perperàm ſub nomine Iſaaci Presbyteri Antiocheni in Bibliotheca Patrum. ibid. alius ab Iſaaco auctore libri de cauſa cauſarum. 460.
Iſaac Epiſcopus Edeſſenus, auctor libri de cauſa cauſarum. 462. 463.

Iſaac Sciadrenſis, Epiſcopus Tripolis. 552.
Iſaias Adabi ſeù Adami, Arzunita. 15. Scribit acta XI. Martyrum. 16.
Iſauricum bellum. 265.
Iſdegerdes Rex Perſarum. 175.
Iſmaëlitæ. Vide Arabes.
Julianus Saba. 33. 154. 397. ejus Monaſterium. 304.
Juliani Apoſtatæ interitus. 397.
Julianus Halicarnaſſæus, & Julianiſtæ. 386.
Julianus Patriarcha Jacobitarum. 468. 478.
Julianus Epiſcopus Batnarum. 284. 559.
Juſtinus Imperator. 280. 408. Juſtinianus dictus 408. 413. moritur. 415.
Juſtinianus Imperator. 415.
Juſtinianus Rhinotmetus Imperator. 501. & ſeq.

K

KAIUMAS Bar-Magartat, Notarius Edeſſenus. 393.
Kaiſus Arethæ Martyris nepos. 373.
Kalendarium Gregorianum à Maronitis in Syria admiſſum. 553.

L

LAMPROTATÆ hiſtoria Teſtamento Ephræmi addita. 142.
Lapetha urbs, ſeù Beth-Lapath. 188. 193.
Laphargaritha, prædium Edeſſenum. 201.
Latini, Franci dicuntur. 499.
Lazarus Martyr. 15.
Ledan urbs Huzitarum. 3. 190. 353.
Leo Magnus Papa. 405. Leoniſtæ, ſeu Chalcedonenſes S. Leonis ſectatores. 145.
Leo Imperator. 252. 253. Callinicum urbem inſtaurat. 258. 405.
Leo Epiſcopus Haran ad Eliam Jacobitarum Epiſcopum ſcribit. 467.
Leontius tyrannus. 263.
Leontopolis. Vide Callinicum.
Lephed oppidum. 522.
Libani montis incolæ ad fidem Chriſti converſi. 246. Libanum occupant Maronitæ. 501.
Libelli ſupplices per foramen immiſſi. 267. libelli famoſi. 282.
Liberum arbitrium. 86. 87.
Lithoproſopus, promontorium in Phœnice. 499.
Liturgiæ Syrorum Ritus antiquus. 479.
Locuſtæ Meſopotamiam devaſtant. 270. 407.
Loſcium urbs. 177. 189.
Lucii Veri de Parthis triumphus. 390.
Lumen commentitium S. Sepulcri. 550.

M

MAADDENI populi. 365.
Maanes Martyr. 17.
Maanes Hardaſcirenſis. 204. 352.
Maanus Rex Edeſſæ. 418. Maanus Divus. ibidem. Maanus Saphelolus. 419. Maanus Maani filius. ibid. alter. 422. 423. Maanus Abgari filius. 421. alter. 423. Maanus Maani frater, Abgari filius. 421. Maanus Ajazetæ. 422.
Maares Epiſcopus & martyr. 193.
Maarneſes. Vide Maharnarſe.
Mabug, ſeù Hierapolis urbs. 278. 328.
Macedonius Conſtantinopolitanus Epiſcopus. 407.
Machuza. Vide Mahuza.
Maharab pagus in Antilibano. 14.
Mahares Martyr. 15.
Maharnarſe. 16.
Mahar Sapores martyr. 181.
Mahdades apoſtata. 191.
Maheldagdar urbs. 186.
Mahuza urbs, & Mahuzitæ. 11. 333.
Maipheracta, Maiphercat, & Maipherchin. Vide Tagrit.
Maiphuc S. Mariæ Monaſterium. 307.
Malchus à Pagio Monachus S. Maronis perperàm dictus. 498.
Mama Virgo & martyr. 190. altera. 192.
Mamlacha, ſeu Mamlechta, Virgo & martyr. 190.
Manes & Manichæi. 118. & ſeqq. 128. 145. hujus hæreſeos initium. 393.
Manethon. 488.
Manſur caſtrum. 63.
Maphrianus, ideſt, Catholicus, ſeù Primas Syrorum Jacobitarum. 10. 175.
Mar, titulus Sanctis, & præſtantibus viris tributus. 25. 396. & ſeqq. 413. 415. 475.
Maracha Virgo & martyr. 192.
Mar-Aba Patriarcha Chaldæorum. 533.
Maras Epiſcopus Doræ. 170.
Maras Ephræmi diſcipulus, Aghelæus. 38. 144.
Maras Presbyter Edeſſæ. 200.
Maras Gabulæ Epiſcopus. 240. 242.
Maras Epiſcopus Amidæ Catholicus ad encyclicas Leonis Imperatoris reſpondet. 256. alius à Mara Monophyſita. ibid.
Maras Epiſcopus provinciæ Amiden. 256.
Maræ Monaſterium. 243. 244.
Maraus, ſeu Aram Patriarcha Chaldæorum. 533.
Marcion & Marcionitæ. 118. & ſeqq. 128. 145. initium hujus hæreſeos. 389.
Marcianus Dux Melchitarum. 504.
Mardaitæ. Vide Maronitæ.
Mardes, ſeù Mardin urbs, & Mardenſis regio. 215. 216. 525. 535.
Mares Apoſtolus Orientis. 10.
Mares Martyr. 189.
Mares Diaconus & martyr. 192. alter. ibid.
Mares Perſa Epiſcopus. 197. 203. 350.
Mares-Canum, idolum. 327.
Mareas Epiſcopus & martyr. 192. 193.
Mareas, ſeu Maras Amidenus pro Marutha Tagritenſi à Renaudotio accipitur. 177.
Maria ab omni peccati labe immunis. 310. ſemper Virgo. 311. ejus parentes. 429. an ſororem habuerit. 493.
S. Mariæ Syrorum Cœnobium. 41. 83. 117. S. Mariæ in Hauca. 522. S. Mariæ in Habel. ibidem. S. Mariæ in Maiphuc. 307. S. Mariæ in Canobin. 290. S. Mariæ Templum Edeſſæ. 204. 353.
Maria Virgo & martyr. 191. altera. 192. altera. ibid.
Mariabes, ſeu Mareabdes Presbyter & martyr. 192.

Mariabus Diaconus & martyr. 192.
Mariabus Bar-Semes Notarius Edeſſenus. 393.
Maro Abbas. 497. ejus Cœnobium apud Apameam ad Orontem. ibid. alterum in Caphar-Hai. 505.
Maro Joannes. Vide Joannes Maro.
Maro Elita Presbyter Edeſſæ. 204. 351.
Maro vicus. Vide Meroës.
Maronius Epiſcopus provinciæ Amiden. 256.
Maronitæ, Monachi à S. Marone Abbate, non à Marone aliquo hæretico appellati, pro Synodo Chalcedonenſi ab hæreticis interficiuntur. 498. Libaniotæ tùm indigenæ, tùm advenæ, Mardaitæ & Maronitæ nuncupantur. 501. Saracenos profligant. ibidem. cum Melchitis congrediuntur. 502. proprium Patriarcham habent. 503. eorum origo. 507. falſo hæreſeos accuſantur. 508. 524.
Martha, Marabana, ſeu Mathana, mater S. Simeonis Stylitæ. 241.
Martha puella ob perjurium à ſpiritu nequam exagitata. 241.
Martyrum reliquiæ. 146. 217. Acta eorum, qui ſub Sapore, Iſdegerde, & Vararane paſſi ſunt. 181. 183. 185. 187. 190. 191. Quadraginta Martyres. 192.
Martyrius Patriarcha Antiochiæ. 252.
Martyropolis. Vide Tagrit.
Maruthas Martyr. 15.
Maruthas Epiſcopus Tagrit, Maipheractæ, ſeu Martyropolis. 170. 174. Conſtantinopolim proficiſcitur. 175. in Perſidem à Theodoſio Imperatore allegatur. ibidem. iterùm in Perſidem mittitur. 176. binas Synodos Seleuciæ celebrat. ibidem. alius à Marutha, qui Concilio Nicæno interfuit. 177. Meſſalianos damnat in Concilio Antiocheno. ibid. Concilio Conſtantinopolitano primo intereſt. ibid. alius à Marea, ſeù Mara Amideno ibid. quid de eo Copti, Maronitæ, Melchitæ, Jacobitæ, & Mahometani. 178. ejus corpus in Cœnobio Scetenſi. 179. memoria in Martyrologiis. ibid. ſcripta. ibid.
Marzabanes, militaris dignitas apud Perſas. 277.
Maſambach urbs. 540.
Maſii Andreæ de Sarug & Batnis, opinio. 284. de Chryſoſtomo & Joanne Monacho. 431. de Jacobo Edeſſeno & Sarugenſi. 470.
Maſius mons. 525.
Maviæ Arabum Ducis interitus. 426.
Maupta, ſeu Præfectus, vox Perſica. 188.
Mauricius Dux Melchitarum. 504.
Mauzalta, ſeu Mauzalat. Vide Tela.
Mazachia Virgo & martyr. 190.
Medinat-aſſalam. Vide Bagdad.
Melchiſedech Presbyter Syrus. 542.
Melchiſedechiani hæretici. 386.
Melchitæ cum Maronitis bello congrediuntur. 504. eorum origo. 507.
Meletius Antiochiæ vel Epiſcopus, vel præfectus, qui in Actis S. Simeonis Stylitæ nominatur. 245.
Meletine urbs. 273.
Merdin. Vide Mardes.
Merodach Baladan Rex Babylonis. 78. 79.
Meroës, Meron, & Maro vicus. 253.
Meſſaliani, vel Euchitæ. 128. 145. male Eutychiſtæ dicuntur in Græco Ephræmi Teſtamento. ibid.
Meſſiud. 527.
Meteboni, ſeu Metebini Monachi, hoc eſt, contemplatores. 155. 559.
Methodolus Chronographus Ægyptius. 488.
Michæas Neſtorianus. 204. 352.
Milles, ſeu Milleſius Epiſcopus Suſæ & martyr. 12. ejus ſcripta. 13.
Miræus Aubertus Sulacam Monachum S. Antonii, Baſilianum vocat. 528.
Miſſa. Vide Liturgia.
Mochimus, vel Mochomeus Presbyter Meſopotamenus & ſcriptor. 259.
Mocius Epiſcopus & martyr. 193.
Modad vicus. 281.
Modiad urbs. 216.
Monderus Arabum Dux. 364.
Monophyſitæ libros Patrum corrumpunt. 295.
Monothelitarum hæreſeos initium & auctor. 507. 511.
Moſal, Mozal, ſeu Moſol urbs. 524. Aſſur & Attur dicta. 526. & Seleucia Parthorum, ſeu ad Tigrim. 524. 525.
Moſes. Vide Moyſes.
Moyſes Epiſcopus Batnarum. 298.
Moyſes Abbas Niſibenus. 83.
Moyſes Epiſcopus Saracenorum. 167.
Moyſes Accarenſis, Patriarcha Maronitarum. 522.
Moyſes Mardenus, ſeu Meredinæus. 535.
Muslaces Armenus. 279.
Myſtopharus. Vide Hormiſda-Guphriz.

N

NAAMANES Dux Arabum. 247. alter. 273.
Nabo idolum. 327.
Nachyphelorum regio. 240.
Nagran, ſeu Negran urbs. 366.
Nair, ſeu Nahit, idolum Perſarum. 188.
Naironus Fauſtus vocem Syriacam *Scibimo ſimplex*, quæ de Pane conſecrationis experte dicitur, pro *azymo* intelligit. 180. Jacobum Sarugenſem Edeſſeno parem facit. 290. Edeſſeno tribuit opera, quæ Sarugenſis ſunt. 470.
Napheſciata Monaſterium Edeſſæ. 303.
Narſes Rex Perſarum. 8.
Narſes Martyr. 15.
Narſes metri hexaſyllabi auctor. 61.
Narſes frater Guphrizi præfecti. 186.
Narſes Epiſcopus & martyr. 188.
Narſes Tam-Sapores. 191.
Narſes Arjuni urbis præfectus. 193.
Narſes leproſus, Neſtorianus. 204. 352.
Narſes militiæ Perſarum præfectus. 425.
Narſes. Vide Nierſes Ghelajenſis.
Naus caſtrum. 504.
Negbat, ſeu Salem vicus. 277.
Nehemes Patriarcha Jacobitarum. 536.
Nephtar, ſeu Nephrat. 463.
Neſtorius, & Neſtoriani. 349. Neſtorianæ hæreſeos initium & progreſſus in Oriente. 203. 346. & ſeqq. Neſtorianorum Synodi. 354. ad fidem catholicam converſos, Neſtorianos dici Eugenius IV. vetat. 523. eorum

eorum errores. 547. eorum Patriarcha, titulum Sedis S. Thaddæi Apoſtoli ſibi arrogat. 548.
Netphar. Vide Nephtar.
Nicæna Synodus. 394. ejus Canones à S. Marutha in Syriacum tranſlati. 195.
Nicatoris urbs. Vide Beth-Nicator.
Nicolai Monaſterium. 304.
Nicomediæ ruina. 56. 211. 396. Nicomedienſes à malis ſpiritibus vexati. 272.
Nicopolis urbs. Vide Emmaus.
Ninive urbs. 525. quid de ejus amplitudine S. Ephræmus. 70. Vide Moſul.
Niſibis urbs. 17. Achar olim dicta. 26. & Antiochia ad Mygdonium. 17. 525. ad annos centum viginti permiſſa Perſis à Joviano Imperatore. 262.
Nitriæ deſertum, & Nitrienſes Monachi. 41. 305. Vide Scete.
Noë Epiſcopus Cephæ. 256.
Nonnus Epiſcopus Edeſſæ in locum Ibæ ſuffectus. 202. 405. 424. ex Tabenniofitarum Monaſterio. 257. Sacrarium in Eccleſia facit. 405. Iba ſedi ſuæ reſtituto, Saracenorum & Heliopolitanorum converſioni incumbit. ibidem. Edeſſenæ Eccleſiæ poſt Ibæ mortem reſtituitur. ibid. & 424. Pelagiam Antiochenam convertit. ibid. Synodica ejus epiſtola ad Leonem Imperatorem. 208. moritur. 424.
Nonnus Epiſcopus Amidæ. 280.
Nonnus Edeſſæ Xenodochus. 271.
Nonnoſus Dux. 280.
Nuhadra urbs, ſeu Beth-Nuhadra. 193.

O

OCCIDENTIS nomine Meſopotamiam & Syriam intelligunt Syri. 412. 557.
Octoëchus Syrorum. 487.
Olympius Dux. 273.
Ophitæ. 145.
Orientis nomine Aſſyriam & Chaldæam intelligunt Syri. 412. 557.
Orientales Monachi Monophyſitæ. 411.
Origenes S. Antonii diſcipulus. 33.
Originale peccatum. 402.
Orpha. Vide Edeſſa.
Orrhoa. Vide Edeſſa.
Orrhoës Heviæ filius, primus Edeſſenorum Rex. 388. 417.
Orrhoëna provincia. Vide Edeſſena.
Oſrhoës. Vide Orrhoës.
Oſrhoëna. Vide Orrhoëna.
Ovum crucibus ſignatum. 278.

P

PACHIDA. Vide Phachida.
Pacorus Rex Edeſſæ. 419.
Pagii Antonii opinio de perſecutione Perſica. 4. & de Abrahamio ejuſque nepte Maria. 38. Malchum S. Maronis Monachum facit. 498. Melchitarum nomen in Ægypto natum putat. 509.
Panprepius tyrannos fovet adverſus Zenonem Imperatorem. 264.
Papæ nomen. 14. 557.
Papas Presbyter & martyr. 189. alter Monachus & martyr. 192. alter Epiſcopus & martyr. 193.
Papas Epiſcopus Seleuciæ 3. arguitur à S. Milles. 186. in ejus cauſa Synodus celebratur. 558.
Papas ex urbe Lapetha. 352.
Papyrium caſtellum. 264.
Paradeſtes Rex Edeſſæ. 418.
Paradiſi ſitus. 84.
Parin. Vide Perrhi urbs.
Parnataſpates, ſeu Parthamaſpates Rex Edeſſæ. 422. alter. ibid.
Patriciolus Dux. 277.
Patricius militiæ præfectus. 275. & ſeq.
Patricius à Juſtino Edeſſam miſſus, ut Monophyſitas urbe pelleret. 409.
Patricius S. Sabæ monachus. 445.
Paulianiſtæ hæretici. 47. 128. 145.
Paulonas, ſeu Paulinus, Ephræmi diſcipulus. 38.
Paulus Samoſatenus. 347.
Paulus Presbyter apoſtata. 191.
Paulus Epiſcopus & martyr. 190. 193.
Paulus Cachæi Neſtorianus. 204. 352.
Paulus Patriarcha Antiochiæ. 298.
Paulus Epiſcopus Edeſſæ. 409. Interpres librorum dictus. ibid. Edeſsâ pellitur. 410. 424. ſedi ſuæ reſtituitur. 413. moritur. 414.
Paulus Antiochenus, Presbyter Syrus. 477.
Paulus Epiſcopus Anchiali. 559.
Paupertas Monachorum. 226.
Pelagia Antiochena. 257.
Perozes Presbyter Edeſſæ. 201.
Perozes Rex Perſarum. 205. Hunnos infeliciter aggreditur. 263
Perrhi urbs Meſopotamiæ. 63. 409.
Perſarum Regum ſeries ab Artaxare ad Saporem. 8. Perſarum epocha. 5 Perſica perſecutio ſub Sapore. 2. 6. duplex. 16. altera ſub Iſdegerde & Vararane. 181. miraculo S. Simeonis Stylitæ ceſſat. 248.
Perſica ſchola Edeſſæ. 203. 204. 351. everſa. 353. 406.
Peſoës, ſeu Peſæus, Iſaiæ frater. 41. ejus Cœnobium in Scete. ibid.
Petri Apoſtoli primatus. 95.
Petronius Epiſcopus provinciæ Oſrhoënæ. 258.
Petrus Epiſcopus Edeſſæ. 23. 268. 406. 424. varios ritus in Eccleſiam inducit. 269. 286. ſupplicationes publicas indicit. 270. Conſtantinopolim pergit. 271. iterùm. 279. moritur. 424.
Petrus Epiſcopus Gabulæ. 303.
Petrus Comes. 276.
Petrus Presbyter Edeſſenus, ſcriptor. 259.
Petrus Patriarcha Maronitarum. 307.
Petrus Junior, Patriarcha Jacobitarum. 466.
Phacaa regio. 194.
Phachidas, ſeu Pachidas, Epiſcopus Edeſſæ. 400. 424.
Phachidas Monachus & martyr. 192.
Phajum urbs. 149.
Phanir vicus. 235. 237.
Phare, ſeu Taphar, urbs. 383.
Pharin urbs. Vide Perrhi.
Phareſmanes Dux. 275.
Phaſilta Cœnobium. 425.
Pherbuta Virgo & martyr. 188.

S. Phetionis Monaſterium in Aſſyria. 11. Templum. 530.
Philoxenus Mabugenſis. Vide Xenaias.
Phiſon, Danubius Ephræmo. 85.
Phocas Edeſſenus, ſcriptor. 468.
Photius Epiſcopus Tyri. 200.
Photiniani hæretici. 128.
Phuſes Curtæi, Epiſcopus Suſtræ. 353.
Pœnitentiæ ſacramentum. 90. 120. 229.
Probus hæreticus. 466.
Proclus Epiſcopus Cypri. 486.
Purgatorium. 143.
Puſices Karogabar, martyr. 185.

R

RABAN, vox Syra. 216.
Rabulas, ſeu Rabbulus, Epiſcopus Edeſſæ. 401. 424. cauſam S. Cyrilli adverſùs Orientales defendit. 197. à S. Alexandro Acœmeta myſteriis fidei imbuitur. 198. ejus ſcripta, 199. moritur. 424.
Ramath vicus in territorio Botrenſi. 308.
Raſiphtæ Monaſterium. 117.
Reheboth. Vide Adiab.
Renaudotius Euſebius hallucinatur circa annum conditus, ſeù inſtaurationis urbis Bagdad. 10. pro Marea Marutham ſubſtituendum cenſet in Concilii Conſtantinopolitani ſubſcriptionibus. 177. Beth-Garmam regionem cum Martyropoli urbe confundit. ibidem. ejus opinio de origine Neſtorianiſmi in Oriente confutatur. 205. Sarugum & Batnas duas urbes facit. 284. Sarugenſem Jacobum hæreſeos accuſat. 292. ejus hallucinatio circa Tabelitæ nomen. 294. Jacobum Edeſſenum hæreticum facit. 470.
Reſe urbs. Vide Rheſaina.
Reticius Epiſcopus provinciæ Amiden. 256.
Rheſaina, ſeu Rheſina urbs, olim Reſe. 26. à Theodoſio inſtaurata. 399.
Righzæi Arabes. 501.
Rogationes in Eccleſia Antiochena. 224.
Roha. Vide Edeſſa.
Romas Epiſcopus & martyr. 193.
Romani Pontificis primatus. 533. 535. 546. ab eo ſacerdotium ſuum derivatum volunt Chaldæi. ibid.
Roſapha, ſeù Sergiopolis. 117.
Rozich provincia. 12. 186. 188.
Rozichias Presbyter & martyr. 192.
Rufinus Patricius. 416.
Rufinus Hunnos ad devaſtationem Imperii Orientalis accerſit. 262.
Ruma Arethæ martyris uxor. 368.

S

SAADES Epiſcopus Edeſſæ. 394. 424.
Saba martyr ſub Sapore. 15.
Saba. Vide Joannes Dilaita.
Sabas Epiſcopus Amidæ. 260.
Sabas Diaconus Edeſſenus. 159.
Sabbatici. 120. 145.
Sabelliani. 128.
Sabinus Epiſcopus & M. 193.
Sacrarium Eccleſiæ Edeſſenæ. 405.
Sadoth, Sadoch, ſeu Saduch. Vide Sciaadoſt.
Salem vicus, ſeu Negbat. 277.
Saliba monachus & Diaconus. 216.
Salmaſtum urbs. 525.
Salucana vicus. 189.
Sames unàcum S. Marutha *Meſſalianos* damnat. 177.
Samonas Martyr. 329.
Samoſata urbs 44. 249. Samoſateni à Sancto Ephræm ad orthodoxam fidem revocantur. 46.
S. Samuelis monaſterium. 216. 304.
Samuel monachus & martyr. 192.
Samuel Presbyter Edeſſenus, Ibæ accuſator 200.
Samuel Presbyter Edeſſenus, Scriptor. 259. & ſeq.
Samuel Abbas Monaſterii Sancti Iſaac Gabulæ. 302.
Sanaa urbs. Vide Auzal.
Sanatrughus Armenorum Rex. 421.
Saocora fluvius. Vide Hormiz.
Sapores Perſarum Rex Hormiſdæ filius, Chriſtianos perſequitur. 3. Niſibin irrita obſidione cingit. 30. ejus edictum in Chriſtianos. 191.
Sapores Artaxerſis ſucceſſor. 8.
Sapores Epiſcopus Beth-Nicatoris & martyr 17.
Sapores Epiſcopus Seleucienſis diœc. & martyr. 189. 193.
Saraceni. Vide Arabes.
Sarbelius Martyr 331.
Sarmin. Vide Sirimis.
Sarug, ſeù Batnæ urbs. 277. 278. 283. ejus mœnia inſtaurantur. 281. 284. terræmotu corruit 426.
Saſan, ſeù Saſannes, Martyr. 189.
Scetenſe deſertum. 41. 305.
Schultingius Cornelius circa ætatem Jacobi Edeſſeni hallucinatur. 469.
Schola Perſica. Vide Perſica.
Sciaadoſt, Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopus & martyr Nicæno Concilio adhuc Presbyter intereſt. 9. 14. ejus martyrium 188. Jeſudoſt appellatus ibid.
Sciaarcadata urbs 188.
Sciacluphas Epiſcopus Seleuciæ. 9.
Scichus vicus 252.
Scirtus fluvius. Vide Daiſan.
Scivaita pagus 504.
Sciulac mons. 83.
Seboa. Vide Sina Diaconus.
Schert urbs 547.
Seleuci Nicatoris epocha. 133. Seleucidarum epocha. Vide Græcorum.
Seleucia in Aſſyria, Salec Metaphraſti. 188. ejus & Cteſiphontis Sedis primatus 9. ejuſdem primatus tranſlatio in urbem Bagdad, ſeù Babylonem. 10. Synodus ibidem celebrata in cauſa Papæ Epiſcopi. 186. 558. Aliæ binæ Synodi ſub Sancto Marutha. 176. 194.
Seleucia apud Antiochiam. 410.
Seleucia Parthorum, ſeù ad Tigrim. Vide Moſal.
Semar-Gebail caſtrum. 497.
Sembaitas Martyr. 15.
Semſus frater S. Simeonis Stylitæ. 240.
Senator argenteam menſam Eccleſiæ Edeſſenæ offert. 199. 403.
Septem Martyrum monaſterium. 63.

S. Ser-

S. Sergii templum Edeſſæ. 268. 277. 407.
Sergius Abbas. 260.
Sergius Epiſcopus Birtæ. 281. Hymerorum. 559.
Sergius Riſius Maronita, Archiepiſcopus Damaſci. 542.
Sergiopolis urbs. Vide Roſapha.
Severinus vicus. 216.
Severus Patriarcha Antiochiæ. 408. 494.
Severus Epiſcopus Edeſſæ. 455.
Severus inſignis librarius. 63.
Sigar, Sigoron mons. 274.
S. Silæ monaſterium. 468.
Silvanus Epiſcopus Edeſſæ 409. 424.
Simeon Bar-Saboë Epiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, & martyr. 1. ejus Acta apud Græcos, Latinos. & Syros. ibid. quo anno paſſus 2. 185. Nicæno Concilio per Vicarium interfuit. 8. Primatialem dignitatem ab eodem Concilio obtinuit. 9. ejus ſcripta. 11. corruptè Jombapheus dicitur apud Metaphraſten, 185. 188.
Simeon Ephræmi diſcipulus. 38. 144.
Simeon Martyr. 16. Presbyter & martyr. 192. Diaconus & martyr. ibid.
Simeon Stylites 240. ejus patria, parentes & fratres. ibid. geſta, antequam monachus fieret. 241. monachus fit. 242. è cœnobio Teledæ dimittitur. 243. ejus columnæ in mandra Telaneſſæ. 244. miracula ibid. quot annos egerit in exercitatione monaſtica. 250. ejus obitus 251. 405. ſepultura. 252. epiſtolæ. 254. à Simeonis Thaumaſtoritæ operibus diverſæ. 255. 445.
Simeon Abbas monaſterii S. Simeonis Stylitæ. 235.
Simeon monachus, Manſurenſis. 63.
Simeon Epiſcopus Beth-Arſam. 341. Magos ad Chriſti fidem convertit. ibid. ab hæreſi vindicatur. 342. ejus ſcripta. 345. & ſeqq.
Simeon Abbas monaſterii de columna. 333.
Simeon Abbas monaſterii S. Joannis in Cuzapanta in Cypro. 307.
Simeon Abbas Gabulæ. 358.
Simeon Epiſcopus Edeſſæ. 117. alter. 428.
Simeon Epiſcopus Amidæ. 170. 196.
Simeon Hadetenſis Patriarcha Maronitarum. 522.
Simon magus. 347.
Simon Mama Patriarcha Neſtorianorum. 524. 531.
Simon Denha Patriarcha Neſtorianorum. 538.
Sina Diaconus & martyr. 12. 186.
Siphris, ſeù Aſpharinum, caſtrum. 276.
Sirimis, Sarmin, ſeù Srum, vicus. 83. 496.
Sirta fluvius. 11.
Siſan vicus. 240.
Siud. Vide Joannes Sulaca.
Sixtus. Vide Xyſtus.
Snunenſes monachi. 81.
Sophoſene, ſeù Sophe, regio. 174. 273.
Sophronius Epiſcopus Telæ. 202. 404.
Stacarta vicus. 192.
S. Stephani Templum Edeſſæ. 197. 401.
Stephanus Bar-Sudaili Edeſſenus. 228. 303.
Stratonicus Epiſcopus Haran. 271.
Suaidia, ſeù mons niger apud Antiochiam. 496.
Sulaca. Vide Joannes Sulaca.
Sura urbs. 279. 416.
Suſa, Sus, & Suſan urbs. 3. 12. Suſiana regio. 75.
Suſtra urbs. 353.
Sycominum oppidum. 559.
Synodi quatuor diptychis adſcriptæ. 408.
Syrorum monaſterium in deſerto Scetenſi. 41. 83. 117. 305.
Syriacæ linguæ dialecti 476. Orthographia. 478. Vocales. 64. 478. Liturgiæ Ritus antiquus. 479.
Syro-Macedonum epocha. Vide Græcorum.

T

TABARA locus 392.
Tabenniositarum monaſterium. 257.
Tagrit urbs, ſeù Martyropolis 117. Maipherchin, Maiphercat, & Maipheracta. 174. 249.
Tahal urbs. 191. 352.
Tamyreni populi. 265.
Taphar urbs. 383.
Tarata idolum. 327.
Tarba, Tarbula, ſeù Thermes, Virgo & martyr. 187.
Tata Virgo & martyr. 192.
Tatona Virgo & martyr. 190.
Tatianus Diateſſaron compilavit. 57.
Tauris urbs, quæ olim Ecbatana. 525.
Tecla Virgo & martyr. 190. altera. 191.
Tela urbs à Conſtantio Imp. inſtaurata. 19. 26. 273. 395. olim Antipolis, poſteà Conſtantina dicta. ibid. eam Judæi Perſis prodere tentant. 276. Tela Mauzalta, & Mauzalat appellara. 395.
Tela ſcialila vicus. 191.
Telaneſſa, Telaneſus, Telaniſus, vicus. 243. corruptè Telaſinum, Thalampſin, & Palaniſus. ibid.
Telbeſme vicus. 273.
Teldara vicus. 191.
Teleda vicus. 241. 242.
Telzama vicus. 281.
Terræmotus Antiochiæ. Vide Antiochia. Alius 219. Alius in Meſopotamia & Palæſtina. 269. Alius in Phœnicia. 272.
Thaddæus Apoſtolus. Vide Adæus.
Theodorus Mopſveſtenus 388. 400. ei tribuunt Jacobitæ Pſalmum, quem Maronitæ in officio divino canunt. 60.
Theodorus librarius. 133.
Theodorus Arabum Epiſcopus. 167.
Theodorus monachus. 173. 174.
Theodorus Patriarcha Jacobitarum. 425.
Theodorus Epiſcopus Ingilon. 559.
Theodorus Dux. 275.
Theodoretus Epiſcopus Cyri. 202. 350. 404.
Theodoricus Gothus 266.
Theodoſius Imp. Rheſainam urbem inſtaurat. 399. ejus obitus. ibid.
Theodoſius Epiſcopus Hierapolis. 559.
Theodoſiopolis urbs Armeniæ. 272.
Theophanis verba depravata. 7.
Theophanes Patriarcha Antiochiæ. 502.
Theophilus Edeſſenus Maronita. 521. Vocales Syriacas in Græcarum morem efformat. 64. 521. Iliadem Homeri Syriacam facit. ibid. Chronicon ſcribit. ibid.

Theo-

Theophilus cum Thoma à S. Baſilio Edeſſam allegatus. 49.
Theotimus Epiſcopus Arabum. 167.
Thomas Apoſtolus, Judas dictus. 100. 318. ejus templum Edeſſæ. 49. Reliquiæ. 199. 399. 403.
Thomas cum Theophilo à S. Baſilio Edeſſam miſſus. 49.
Thomas Heracleenſis, Epiſcopus Germaniciæ. 41.
Thomas Epiſcopus Amidæ. 281. alter. 468.
Thomas Epiſcopus Circiſii. 559.
Thomas Presbyter. 479.
Thomas Chaldæus. 526.
Thomas Haranita Epiſcopus Caphartabenſis libros Joannis Maronis depravat. 514. de Monothelitarum origine multa fabulatur. 508.
Tigris fluvius, Syris Declat. 85.
Timæus martyr. 189.
Timoſtratus Callinici Dux. 278.
Timotheus Epiſcopus Conſtantinopolitanus. 291. 408. ejus locus depravatus apud Combefiſium. 509.
Timotheus Epiſcopus Edeſſæ. 428.
Timotheus Epiſcopus Neſtorianorum in Cypro. 523.
Timotheus Epiſcopus Amidæ & Jeruſalem. 547. alter. Vide Adam Archimandrita.
Timotheus Abbas. 242.
Tora-d-Coros, ideſt, mons Cyri 525.
Trinitatis myſterium. 109. 114.
Triſagius hymnus 467. 517. Additio ei facta. 518. & ſeqq.
Turris peregrinorum. 501.
Tutaël Presbyter œconomus Eccleſiæ Edeſſenæ. 271.
Tyria Synodus in cauſa Ibæ. 200.

V

Valaras, Valagas, ſeu Vologeſus Epiſcopus provinciæ Amiden. 256.
Vales Sahari Rex Edeſſæ. 422.
Valeſius Henricus Conſtantinam Meſopotamiæ urbem in Phœnicia collocat. 19. Uchamam Abgari cognomentum, parentem ejus eſſe putat. 420.
Valentinianus & Valens Imperio potiuntur. 397.
Valentiniani hæretici. 128. 145.
Vararanes I. II. & III. Reges Perſarum. 8. 181.
Varda Virgo & martyr 188.
Vartaranes Presbyter Apoſtata. 189.
Ychama, hoc eſt, niger, Abgari cognomentum. 420.
Uhanam puer, & martyr. 189.
Vitaliani hæretici. 145.
Vitalianus tyrannus. 408.
Virginitatis laudes. 92.
Ulai fluvius. 75.
Umrinorum regio 353.
Unio hypoſtatica Verbi, commiſtio apud Syros antiquiores dicebatur. 81. 107.
Vocales Syrorum à Theophilo Edeſſeno in Græcarum formam excogitatæ. 64. aliæ à forma, quam Jacobus Edeſſenus invenit 478.
Vologeſus Parthorum Rex. 390.
Vologeſus Epiſcopus Niſibis. 18. 396.
Voſſii Gerardi locus emendatus 143. 144.
Uranius Epiſcopus Himerorum. 200
Urbicius Eunuchus, eleemoſynarius. 281. Templum S. Mariæ extruit. ibid.
Uſthazanes, ſeù Uſthazades. Vide Guhaſtazades.

X

Xenaias Mabugenſis Epiſcopus, ſeù Philoxenus Hierapolitanus. 268. 352. 408. 479.
Xenodochium Edeſſæ 271.
Xenodon Rex. 359.
Xyſtus Epiſcopus. 429. ejus opera aſcetica. ibid. an Romanus Pontifex 559.

Z

Zacharias Epiſcopus Edeſſæ. 428.
Zacharias Kazuinenſis, Mahometanus ſcriptor. 178.
Zamſaphes, ſeù Zamaſphes Rex Perſarum. 266.
Zaron martyr. 189.
Zebedæum, ſeù Zabdæum, caſtrum. 191. Zebedæa Inſula. Vide Gozarta.
Zebinas martyr qui & Zanithas. 15.
Zebinas Epiſcopus & martyr. Vide Sabinus.
Zeinalbech provincia 538.
Zeno Imperator Illum & Leontium tyrannos opprimit. 263. moritur 267. ejus Henoticum. 343.
Zenobius Ephræmi diſcipulus. 38. 168. magiſter Iſaaci. 169. 215. ejus ſcripta. 169.
Zoaræ Templum Amidæ. 117. 425. 558.
Zoaras hæreticus. 117.
Zoaras Tagritenſis. 118.
Zoaras, ſeù Zoras Epiſcopus Amiden. 256.
Zoroaſtrianorum lex impura. 265.
Zucnin monaſterium. 260.

FINIS.

ERRATA.

PAgina 26. columna 1. verſu 8. ܙܟ̈ܠܗܘܢ lege ܕܟ̈ܠܗܘܢ. Pag. 38. col. 1. verſ. 42. *Ephæmus*, lege *Ephræmus*. Pag.57. col.2. verſ.28. *Diateſſari*, lege τȣ *Diateſſaron*. Pag. 156. col. 2. verſ. 39. *reſiſtit*, lege, *abrenunciat*. Pag. 171. col. 2. verſ. 37. *agnoſcit*, lege, *agnoſcit*. Pag.187. col.2. verſ.20. *Henſcherium*, lege, *Henſchenium*. Pag. 205. col. 2. lin. 3. & ſeqq. *Nuſchiſruani*, lege, *Nuſcirvani*. Pag. 214. col. 1. verſ. 39. *Cod. Syriaco V*. lege, *IV*. ibidem Poſtill. 1. *Cod. Syriaco V*. lege, *IV*. Pag.221. col.1. verſ.12. *ſcilicem*, lege, *ſcilicet*. Pag.229. col.1. verſ.16. *ſupta*, lege, *ſupra*. Pag. 229. col. 2. verſ. 39. *coſtro*, lege, *noſtro*. Pag. 270. col. 1. verſ. 50. *micas panis*, lege, *fruſta*. Pag. 242. col. 2. verſ. 44. *condidius*, lege, *candidius*. Pag. 282. col.1. verſ.7. *annis*, lege, *anni*. Pag.287. col.2. verſ.14. ܡܫܚܐ, lege, ܡܫܡܐ. Pag.297. col. 2. verſ. 23. *peverſa*, lege, *perverſa*. Pag. 316. col. 1. verſ. 2. علي, lege, على. Pag.367. col.2. verſ.47. *ab*, lege, *ad*. Pag.369. col.2. verſ.9. *aureorum*, lege, *denariorum*. Pag.387. col.1. verſ.1. *Caput IX*. lege, *XXX*. Pag.394. col.2. verſ. 14. *auſtrale*, lege, *orientale*. Pag. 406. col. 2. verſ. 27. ܘܐܦܣܩܘܦܐ, lege, ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ. Pag. 406. col.2. poſt verſ.25. hæc deſiderantur: *ſignumque haſtæ in ſpeciem in cælo viſum eſt pluribus diebus menſe Januario*. Pag.451. col.1. verſ.10. *oportat*, lege, *oportet*. Pag. 491. col. 2. verſ. 40. ܘܠܡܥܕܠܬܐ, lege, ܘܠܡܥܕܠܬܐ. Pag. 422. col. 2. verſ. 26. *Abgarns*, lege, *Abgarus*. Pag.522. col.2. verſ.9. *orindus*, lege, *oriundus*. Pag. 580. col.2. verſ.33. *LXIV*. lege, *LXII*.

00051057

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 15 June, 2016